Bundel - Raadsvergadering van 26 juni 2025

Agenda bijlagen

Vastgestelde besluitenlijst Raadsvergadering 26 juni 2025

1 Opening en mededelingen

2 Vaststelling agenda en trekking nummer voor hoofdelijke stemmingen

3 Raadsvoorstel Benoeming commissielid niet-zijnde raadslid
Jong Maashorst heeft laten weten de heer O.J.F. (Ot) Verbruggen voor te dragen om als burgerlid en lid van beide raadscommissies te laten benoemen door de raad. De heer Verbruggen heeft aangegeven hiervoor in aanmerking te willen komen.
Burgerleden moeten aan bepaalde eisen voldoen. Tijdens de raadsvergadering zal de raad een commissie instellen om te onderzoeken of de heer Verbruggen aan deze eisen voldoet.

Getekend raadsvoorstel - Benoeming commissielid niet-zijnde raadslid

Getekend raadsbesluit - Benoeming commissielid niet-zijnde raadslid

4 Vaststelling besluitenlijst van de raadsvergadering van 15 mei 2025
De raad wordt gevraagd de besluitenlijst van de vorige vergadering vast te stellen.

Concept besluitenlijst Raadsvergadering 15 mei 2025

5 Ingekomen stukken (inclusief raadsinformatiebrieven en afdoening zaken)
De raad wordt gevraagd in te stemmen met de voorgestelde wijze van afdoening van de ingekomen stukken.

Lijst Ingekomen stukken raadsvergadering 26 juni 2025

6 Rondvraag
Raadsleden die tijdens de rondvraag vragen willen stellen, melden dit onder aanduiding van het onderwerp ten minste 24 uur voor aanvang van de rondvraag schriftelijk bij de voorzitter.
De fractie Gewoon Uden heeft vragen voor de rondvraag aangekondigd over Vereniging Maashorst Hartveilig

Rondvraag Gewoon Uden over Vereniging Maashorst Hartveilig

7 HAMERPUNTEN
Door de raadscommissies zijn onderstaande raadsvoorstellen geagendeerd als hamerstuk.

7.a Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)
De Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost (GR-KCV) regelt namens meerdere gemeenten het vervoer voor mensen die geen gebruik kunnen maken van het gewone openbaar vervoer. GR-KCV wil dat er altijd vervoer beschikbaar is voor mensen die dat nodig hebben, zoals ouderen of mensen met een beperking. De organisatie werkt aan een slim en flexibel vervoerssysteem dat goed aansluit op het gewone openbaar vervoer. Vanaf 2026 verandert het OV-regiotaxivervoer: dit wordt dan Bravoflex, een dienst die mensen op bestelling naar een overstaphalte brengt. Zo blijft vervoer beschikbaar, maar wordt het efficiënter en betaalbaarder.
In de begroting voor 2026 staan de plannen en doelen van GR-KCV. Het jaarverslag over 2024 laat zien hoe het vervoer en de financiën dat jaar zijn verlopen. In Maashorst is het aantal ritten gedaald, maar het aantal gereden kilometers gestegen. De gemeenteraad mag reageren op de begroting en zo invloed uitoefenen op het beleid.

Getekend raadsvoorstel |Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)

Getekend raadsbesluit | Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)

Bijlage 1 - Jaarstukken 2024 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer

Bijlage 2 - Begroting 2026 Gemeenschappelijke regeling kleinschalig collectief vervoer

Bijlage 3 - Brief aan de GR-KCV met zienswijze begroting 2026

Bijlage 4 - Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 en begroting 2026 GR-KCV

Antwoorden op technische vraag GroenLinks over jaarstukken 2024 en Begroting 2026 GR-KCV

7.b Raadsvoorstel | Zienswijze Programmabegroting VRBN 2026
De Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) zorgt ervoor dat mensen in een gebied veilig kunnen wonen en werken. De VRBN werkt aan het voorkomen en bestrijden van rampen, zoals branden, overstromingen of grote ongelukken. Ook zorgt de VRBN voor goede samenwerking tussen brandweer, ambulance en andere hulpdiensten. De VRBN heeft de Programmabegroting voor 2026 gemaakt. Het dagelijks bestuur vraagt nu aan de 11 gemeenteraden om hun mening hierover te geven. Deze mening heet een zienswijze. De gemeenteraden kunnen zo meedenken over het beleid en hoeveel geld hun gemeente moet bijdragen. Op 3 juli 2025 neemt het algemeen bestuur een besluit over de begroting. Alle meningen van de gemeenteraden worden daarbij meegenomen.

Getekend raadsvoorstel | Zienswijze Programmabegroting VRBN 2026

Getekend raadsbesluit | Zienswijze Programmabegroting VRBN 2026
Bijlage 1 - Zienswijzeverzoek VRBN Programmabegroting 2026
Bijlage 2 - Concept Programmabegroting 2026
Bijlage 3 - Overzicht ingediende zienswijzen op de Kaderbrief 2026
Bijlage 4 - Intern opgeloste opgaven en komende ontwikkelingen met financieel effect

7.c Raadsvoorstel | Concept jaarverslag 2024 en concept begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant voert taken uit voor mensen die onder de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) vallen. Deze wet is aan het aflopen: er komen geen nieuwe mensen meer bij. Daarom voert het Werkvoorzieningschap alleen nog de noodzakelijke taken uit. Eerder dit jaar is een eerste versie van de plannen voor 2026 (de kadernota) gedeeld. Nu is ook de conceptbegroting voor 2026 beschikbaar. Hierin staat hoeveel geld er verwacht wordt binnen te komen en uit te gaan, bijvoorbeeld voor de werkplekken van Wsw-medewerkers en voor het secretariaat.
Daarnaast is ook de concept-jaarrekening van 2024 beschikbaar. Hierin staat hoe het financieel is gegaan in 2024. Het bestuur van het Werkvoorzieningschap heeft beide documenten besproken en voorlopig goedgekeurd. De gemeenteraad mag nu zijn mening geven over deze plannen en cijfers.

Getekend raadsvoorstel | Concept jaarverslag 2024 en concept begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
Getekend raadsbesluit | Concept jaarverslag 2024 en concept begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
Bijlage 1 - Aanbiedingsbrief aan raden concept-begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
Bijlage 2 - Concept-begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
Bijlage 3 - Aanbiedingsbrief aan raden concept-jaarrekening 2024 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
Bijlage 4 - Concept-jaarrekening 2024 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
Bijlage 5 - Brief zienswijze raad begroting 2026 en jaarjaarrekening 2024 aan Werkvoorzieningschap Noordoost- Brabant
Bijlage 6 - Update IBN Maart 2025

7.d Raadsvoorstel | Begroting 2026 en jaarrekening 2024 Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost (RBL BNO)

Het Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost (RBL BNO) werkt voor zes gemeenten en helpt jongeren om onderwijs te volgen en hun schoolloopbaan succesvol af te ronden. Ook ondersteunt het bureau jongeren die dreigen uit te vallen of in een kwetsbare situatie zitten. In de begroting voor 2026 staat welke plannen en projecten RBL BNO wil uitvoeren. De jaarrekening laat zien hoe het financieel ging in 2024.
De gemeenteraad moet elk jaar reageren op deze begroting met een zienswijze, zodat duidelijk is dat het werk en de financiën goed blijven lopen. Vanaf 1 januari 2026 wordt waarschijnlijk een nieuwe wet ingevoerd: 'Van school naar duurzaam werk'. RBL BNO gebruikt de begroting van 2026 als basis, maar als de wet toch andere financiële gevolgen heeft, laat het bureau dat aan de raad weten.

Getekend raadsvoorstel | Begroting 2026 en jaarrekening 2024 Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost (RBL BNO)
Getekend raadsbesluit | Begroting 2026 en jaarrekening 2024 Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost (RBL BNO)
Bijlage die onderdeel uitmaakt van het besluit - Concept-begroting 2026 en concept-jaarrekening 2024
Bijlage ter informatie 1 - Aanbiedingsbrief begroting 2026 en concept-jaarrekening 2024
Bijlage ter informatie 2 - Zienswijze concept-begroting 2026 en concept-jaarrekening 2024

7.e Raadsvoorstel | Ontwerp begroting 2026, jaarrekening 2024 en jaarverslag 2024 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)

Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) beheert op een goede en toegankelijke manier archieven volgens de Archiefwet. Daarnaast wil het BHIC mensen meer kennis laten maken met de geschiedenis van Brabant. Het BHIC richt zich op meer bezoekers, een diverser publiek en een hogere tevredenheid. Deze taken voert het BHIC ook uit voor de gemeente Maashorst, maar er zijn geen aparte taken specifiek voor Maashorst.
Voor 2026 heeft het BHIC een begroting opgesteld en aangeboden aan tien gemeenten, twee waterschappen en het Rijk. De gemeenteraad van Maashorst mag hierover zijn mening geven.

Getekend raadsvoorstel | Ontwerp begroting 2026, jaarrekening 2024 en jaarverslag 2024 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)
Getekend raadsbesluit | Ontwerp begroting 2026, jaarrekening 2024 en jaarverslag 2024 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)
Bijlage 1 - Aanbieding jaarstukken door BHIC

Bijlage 2 - Ontwerp begroting 2026 BHIC
Bijlage 3 - Zienswijzen op kadernota 2026 inclusief reactie BHIC
Bijlage 4 - Zienswijze aan BHIC
Bijlage 5 - Jaarrekening 2024 BHIC
Bijlage 6 - Jaarverslag 2024 BHIC

7.f Raadsvoorstel | Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025

Het Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025 laat zien hoe het grondbedrijf er nu voor staat en wat we in de toekomst verwachten. Het grondbedrijf is een onderdeel van de gemeente dat zich bezighoudt met het kopen, beheren, ontwikkelen en verkopen van grond. Het doel is om ruimtelijke plannen van de gemeente mogelijk te maken, zoals woningbouw, bedrijventerreinen, wegen of parken. Het MJP geeft een compleet financieel overzicht. De gemeenteraad kan dit gebruiken om te beslissen over nieuwe investeringen of plannen voor ruimtelijke ontwikkeling.
In het grondbeleid en de financiële regels staat dat het MJP elk jaar bijgewerkt wordt. Bij deze jaarlijkse update kijken we onder andere naar de gebruikte cijfers, de planning, de kosten voor de aanleg van gebieden en de grondprijzen. Voor deze update is 1 januari 2025 het uitgangspunt. Dat betekent dat veranderingen na deze datum pas in het najaar worden besproken in een aparte rapportage.
Het college vraagt de raad om het MJP vast te stellen.

Getekend raadsvoorstel | Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025
Getekend raadsbesluit | Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025
Bijlage 1 - Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025
Bijlage 2 - Getekende begrotingswijziging Meerjarenperspectief (MJP) nr. 13
Beantwoording technische vragen van UdenPlusLanderd over Meerjarenperspectief Grondbedrijf 2025
Beantwoording technische vragen van UdenPlusLanderd Meerjarenperspectief over Grondbedrijf 2025 & gebouwen

7.g Raadsvoorstel | Bindend adviesrecht aanvraag omgevingsvergunning voor het toevoegen van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark aan de Zeelandsedijk te Volkel

Er is een vergunning aangevraagd om een energieopslagsysteem (EOS) toe te voegen aan het bestaande zonnepark aan de Zeelandsedijk in Volkel. Dit systeem is op dit moment niet toegestaan volgens het bestemmingsplan. Daarom is een speciale procedure nodig om hiervan af te mogen wijken (BOPA). Voor dit soort plannen heeft de gemeenteraad een bindend adviesrecht. Dat betekent dat het college pas een besluit mag nemen over de vergunning nadat de raad advies heeft gegeven. Dit advies moet wel passen binnen de regels van de Omgevingswet.
De gemeenteraad wordt voorgesteld een positief bindend advies te geven over deze aanvraag.

Getekend raadsvoorstel | Bindend adviesrecht aanvraag omgevingsvergunning voor het toevoegen van een Energieopslag Systeem (EOS) aan bestaand zonnepark aan de Zeelandsedijk Volkel
Getekend raadsbesluit | Bindend adviesrecht aanvraag omgevingsvergunning voor het toevoegen van een Energieopslag Systeem (EOS) aan bestaand zonnepark aan de Zeelandsedijk Volkel
Bijlage 1 - Aanvraagformulier publiceerbaar ontvangen 04-03-2025
Bijlage 2 - Aerius-berekening aanleg 24-10-2024
Bijlage 3 - Aerius-berekening exploitatie 23-01-2025
Bijlage 4 - Bevestiging aanvraag afnamecapaciteit batterij 30-08-2022
Bijlage 5 - Constructietekening U-02_Beuningen funderingsconstructie 17-10-2023
Bijlage 6 - Correspondentie Enexis over capaciteitsbeperkende contracten voor batterijen 01-10-2024
Bijlage 7 - PGS 37-1 checklist EOS 31-01-2025
Bijlage 8 - Technische specificaties componenten EOS 04-01-2024
Bijlage 9 - Tekening EOS_Hoogveld_TD-A0.2 plattegrond 19-09-2024
Bijlage 10 - Uitgangspunten Aerius-berekening 2024.0.1 2025
Bijlage 11- Factsheet; Bindend advies voor de Bopa
Bijlage 12 - Ruimtelijke motivering versie 07-05-2025
Bijlage 13 - Participatieverslag

7.h Raadsvoorstel | Zienswijze Jaarplan en begroting 2026 RNOB

De gemeente Maashorst werkt samen met negen andere gemeenten en twee waterschappen in de regio Noordoost-Brabant (RNOB). Samen maken ze plannen en begrotingen voor de regio. In het jaarplan en de begroting voor 2026 staat waar de regio zich op wil richten en hoe het geld wordt verdeeld. De gemeenteraad mag tot 4 juli 2025 zijn mening geven over deze plannen. De vijf belangrijkste onderwerpen zijn: een gezonde leefomgeving, goede bereikbaarheid, aantrekkelijke plekken om te werken, behoud van talent en een sterk gezamenlijk verhaal.
RNOB heeft besloten om de bijdrage van de gemeenten iets te verlagen, als reactie op financiële zorgen in de toekomst. Hoewel RNOB geen officiële gemeenschappelijke regeling is, is de samenwerking vastgelegd in een convenant. De gemeenteraad krijgt later ook het jaarverslag van 2024 te zien. De voortgang van de plannen wordt gevolgd via het online platform "De staat van de regio Noordoost-Brabant". Het advies van het college is om positief te reageren op de plannen van RNOB.

Getekend raadsvoorstel | Zienswijze Jaarplan en begroting 2026 RNOB
Getekend raadsbesluit | Zienswijze Jaarplan en begroting 2026 RNOB
Bijlage die onderdeel uitmaakt van het besluit - Concept zienswijze raad Maashorst
Bijlage ter informatie 1 - RNOB-2025-037_Brief aanbieding jaarplan en begroting 2026 RNOB voor zienswijzen
Bijlage ter informatie 2 - Bijlage Jaarplan 2026 RNOB (concept voor zienswijzeprocedure)

7.i Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024, 1e begrotingswijziging 2025 en Ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)
De Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) is een samenwerking tussen verschillende gemeenten en het waterschap Aa en Maas. BSOB regelt de heffing en het innen van lokale belastingen en bepaalt de WOZ-waarde van gebouwen. Gemeenteraden krijgen de begrotingen en jaarstukken van BSOB toegestuurd, zodat ze kunnen reageren voordat er besluiten worden genomen.
In 2025 is er een tussentijdse aanpassing van de begroting, waarin hogere kosten zijn opgenomen. De begroting voor 2026-2029 laat zien wat BSOB van plan is en wat dat financieel betekent. De gemeenteraad had eerder gevraagd om de kosten niet te laten stijgen, maar daar is geen gehoor aan gegeven. De raad kan opnieuw een zienswijze indienen. In eerdere jaren heeft de raad al aangegeven dat er weinig geld beschikbaar is en dat ook BSOB zuinig moet omgaan met geld.

Getekend raadsvoorstel | Jaarstukken 2024, 1e begrotingswijziging 2025 en Ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)
Getekend raadsbesluit | Jaarstukken 2024 1e BGW 2025 en ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)
Bijlage 1 - Zienswijzebrief
Bijlage 2 - 1e begrotingswijziging 2025
Bijlage 3 - Ontwerpbegroting
Bijlage 4 - Aanbiedingsbrief BSOB
Bijlage 5 - Jaarstukken 2024

7.j Raadsvoorstel | Jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 ODBN
De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) helpt mee aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving. Ze doen dit voor tien gemeenten en de provincie Noord-Brabant. De ODBN geeft vergunningen, houdt toezicht en controleert of bedrijven en mensen zich aan de milieuregels houden. Ze werken bijvoorbeeld aan onderwerpen zoals luchtkwaliteit, geluid, bodem, natuur en veiligheid.
De ODBN heeft de jaarrekening van 2024 en de begroting voor 2026 opgestuurd. Met deze documenten laat de ODBN zien wat de plannen zijn en hoe het geld wordt gebruikt binnen de samenwerking van gemeenten. Voor de begroting van 2026 mag de gemeenteraad hun mening geven. Dit heet een zienswijze.

Getekend raadsvoorstel | Jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord
Getekend raadsbesluit | Jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord
Bijlage die onderdeel uitmaakt van het besluit - Brief zienswijze conceptbegroting ODBN 2026
Bijlage ter informatie 1 - Jaarrekening 2024 Omgevingsdienst Brabant Noord
Bijlage ter informatie 2 - Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord
Bijlage ter informatie 3 - Advies Adoptiepanel

8 BESPREEKPUNTEN
Door de raadscommissies zijn onderstaande raadsvoorstellen geagendeerd voor bespreking.

8.a Raadsvoorstel | Beleidsplan Wmo 2025-2029

Sinds 2015 bestaat de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze wet helpt mensen om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te wonen en mee te doen in de samenleving. Mensen die dit door ziekte of een beperking niet zelf kunnen, krijgen hulp van de gemeente. De druk op de Wmo is de laatste jaren groter geworden, onder andere door vergrijzing en ingewikkeldere zorgvragen. Daarom wil de gemeente zorgen voor een sterke sociale basis, waarin mensen elkaar helpen en meer zelf kunnen doen. Ook wordt er gewerkt aan betere en passende hulp voor mensen die dat nodig hebben. De gemeenteraad maakt regelmatig een plan over hoe de gemeente mensen helpt met maatschappelijke ondersteuning. Dat is het Beleidsplan Wmo 2025-2029. Het college vraagt aan de raad om akkoord te gaan met het Beleidsplan Wmo 2025-2029.

Getekend raadsvoorstel | Beleidsplan Wmo 2025-2029
Getekend raadsbesluit | Beleidsplan Wmo 2025-2029
Bijlage 1 - Beleidsplan Wmo 2025-2029
Bijlage 3.1 - Advies Adviesraad Sociaal Domein
Bijlage 3.2 - Bijlage behorende bij ASD advies op beleidsdossier WMO en Beschermd Wonen 2025
Bijlage 4.1 en 4.2 - Brief met reactie gemeente op advies ASD Beleidsplan Wmo en Bijlage behorende bij reactie gemeente op advies beleidsplan Wmo

8.b Raadsvoorstel | Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) helpt volwassenen en ouderen die hulp nodig hebben om zelfstandig te blijven wonen. Denk aan huishoudelijke hulp, aanpassingen in huis of dagbesteding. De Participatiewet is er voor mensen die moeilijk werk kunnen vinden of doen, bijvoorbeeld door een beperking. De Jeugdwet gaat over hulp aan kinderen, jongeren en hun ouders bij problemen met opgroeien of opvoeden. In deze drie wetten staat dat gemeenten inwoners moeten betrekken bij het maken en uitvoeren van beleid. In de gemeente Maashorst gebeurt dit via de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). De ASD geeft advies over onderwerpen zoals zorg, werk en jeugdhulp. Na de herindeling in 2022 zijn de taken en regels voor de ASD vastgelegd in een verordening (een gemeentelijke wet).
In de afgelopen jaren hebben de gemeente en de ASD samen gewerkt aan een betere manier van werken. Met hulp van een landelijke organisatie zijn er nieuwe afspraken gemaakt en zijn de statuten aangepast. Daarom is het nodig om ook de gemeentelijke verordening te vernieuwen. Zo kan de ASD vanaf 2025 goed blijven werken. Het college vraagt aan de gemeenteraad om deze nieuwe verordening vast te stellen.

Getekend raadsvoorstel | Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst 2025
Getekend raadsbesluit | Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst
Beantwoording technische vragen - Verordening Adviesraad Sociaal Domein (gesteld tijdens de commissievergadering)

8.c Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB

De GGD Hart voor Brabant (GGD HvB) is een samenwerking van 19 gemeenten. De GGD zorgt voor de gezondheid van alle inwoners, met extra aandacht voor kwetsbare mensen en jongeren. Ze doen dit op basis van de Wet publieke gezondheid. Nu zijn de jaarstukken van 2024 en de begroting voor 2026 beschikbaar. De gemeenteraad mag zijn mening geven over de begroting van 2026.
In de begroting staat dat 2026 een moeilijk jaar wordt. Er is meer aandacht nodig voor gezond blijven en voorkomen van ziekte, maar er is minder geld beschikbaar. Ook is de bijdrage per inwoner hoger dan eerder gedacht, omdat de kosten harder zijn gestegen. Verder wil de GGD nauwer samenwerken met GGD West-Brabant om de zorg goed te blijven organiseren.

Getekend raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB
Getekend raadsbesluit | Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB
Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB (oude versie)
Raadsbesluit | Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB (oude versie)
Bijlage 1 - Ontwerpbegroting 2026 'Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid
Bijlage 3 - Brief aan de GGD met zienswijze begroting 2026
Bijlage 3 - Brief aan de GGD met zienswijze begroting 2026 (oude versie)
Bijlage 4 - Jaarstukken 2024
Bijlage 5 - Cijfers 2024 per gemeenten
Bijlage 6 - Controleverklaring jaarrekening 2024
Bijlage 7 - Accountantsverslag 2024
Bijlage 8 - Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026
Bijlage 9 - Reactie GGD HvB op ingekomen zienswijzen kaderbrief 2026

8.d Raadsvoorstel | Omklap N605 Volkel (incl. kruising Industrielaan - N264)

In 2019 zijn we gestart met plannen om de N605 te verleggen naar de oostkant van Volkel. De huidige weg zorgt namelijk voor overlast en belemmert de groei van het dorp. In 2021 koos de gemeenteraad van Uden voor een voorkeursroute (alternatief C) om verder uit te werken. In 2024 zijn hierover afspraken gemaakt met de provincie Noord-Brabant. Aan het einde van de studie naar het plan komt er een belangrijk beslismoment: gaan we door met de uitvoering of niet? Omdat het veel geld kost, moet de gemeenteraad hierover beslissen.

Getekend raadsvoorstel | Omklap N605 Volkel (incl. kruising Industrielaan - N605)
Raadsbesluit | Omklap N605 Volkel (incl. kruising Industrielaan - N605)
Bijlage 1 - Intentieverklaring N605 (Geanonimiseerd)
Bijlage 2.1 - Concept ontwerp N605 v 2.0 (Geanonimiseerd)
Bijlage 2.2 - Concept ontwerp kruising Industrielaan N605 v 2.0 (Geanonimiseerd)
Bijlage Landschappelijke verbeelding Omklap N605 Volkel, versie eind 2024 (geanonimiseerd)
BillyBird heeft liever fietstunnel bij Wilgenstraat dan bij Heikantsepad (Geanonimiseerd)
Bijlage BillyBird 25-04-03 BD maar 1 fietstunnel
Bijlage - Ingekomen brief inwoner Maashorst - Omklap N605 commissie 8 en raadsvergadering 15 mei 2025 (geanonimiseerd)
Persbericht N605 naar realisatiefase
Inspreektekst 1 - de heer Derks, Omklap N605 commissie REF 8-5-2025
Inspreektekst 2 - de heer Verwegen, Omklap N605 commissie REF 8-5-2025
Inspreektekst 3 - de heer Donkers, Omklap N605 commissie REF 8-5-2025
Inspreektekst 4 - de heer Van Duren , Omklap N605 commissie REF 8-5-2025
Inspreektekst 6 - de heer Van der Elzen, Omklap N605 commissie REF 8-5-2025
Inspreektekst 7 - de heer Van der Locht, Omklap N605 commissie REF 8-5-2025
23052025 Email Recreatieondernemer BillyBird facilities over liever fietstunnel bij Wilgenstraat (geanonimiseerd)
Presentatie raadsinformatieavond 11-6 Omklap N605 (geanonimiseerd)
Antwoorden op technische vragen Raadsinformatieavond Omklap N605 van 11 juni 2025
Antwoorden op aanvullende technische vragen VVD over Raadsvoorstel Omklap N605 Volkel
Antwoorden op technische vraag CDA over Raadsvoorstel Omklap N605 Volkel
Antwoorden op technische vragen Voor de Dorpen Maashorst Vooruit Omklap N605 Volkel
Antwoorden op technische vragen GroenLinks over Omklap N605
Antwoorden op aanvullende technische vragen GroenLinks omklap N605
Beantwoording technische vragen van PRO over Omklap N605
VERWORPEN Amendement VVD en Gewoon Uden Fietstunnel Wilgenstraat
VERWORPEN VVD, Gewoon Uden, en SP - Realisatie tunnel Oosterheidestraat inclusief goedkopere varianten
VERWORPEN Motie VVD en Gewoon Uden - Communicatie met omwonenden over project Omklap N605 Volkel
VERWORPEN Motie VVD en Gewoon Uden - Veilige fietsoversteek Brabantstraat door knik in de middenberm
VERWORPEN Motie VVD en Gewoon Uden - Vrachtverkeer en landbouwverkeer niet door het centrum
VERWORPEN VVD en Gewoon Uden - Ontsluiting Beekvloed opnemen in VRI Industrielaan / N264
AANGENOMEN Motie PRO, GroenLinks, CDA, Jong Maashorst, Voor de Dorpen/ Maashorst Vooruit en SP - Fiets m erin: een tweede veilige oversteek bij Oosterens!
AANGENOMEN Motie CDA, JM, VdD/MV en SP Ongelijkvloerse oversteek N605 Wilgenstraat/ Oosterheidestraat

8.e Raadsvoorstel | Wensen en bedenkingen Beleidsprogramma Mobiliteit

De gemeente Maashorst heeft een nieuw plan gemaakt voor verkeer en vervoer: het Beleidsprogramma Mobiliteit. Dit plan geeft richting aan hoe we de komende jaren omgaan met verkeer in onze gemeente. Denk aan veilig verkeer, gezonde en duurzame manieren van reizen, en goede bereikbaarheid voor iedereen. In het plan staat bijvoorbeeld dat we wandelen, fietsen en openbaar vervoer belangrijker willen maken. Ook willen we zorgen dat kinderen veilig naar school kunnen en dat iedereen goed en veilig kan reizen.
Voordat het college dit plan vaststelt, wordt de raad om zijn wensen en bedenkingen gevraagd.

Raadsvoorstel | Wensen en bedenkingen beleidsprogramma mobiliteit
Raadsbesluit | Wensen en bedenkingen beleidsprogramma mobiliteit
Bijlagen 1 - Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst (incl. bijlagen)

Bijlage 2 - Nota van zienswijzen en reacties
Bijlage ter informatie - Verantwoording participatie
Beantwoording technische vragen van UdenPlusLanderd over Beleidsprogramma Mobiliteit
Technische vraag Beleidsprogramma Mobiliteit (kortlopende toezegging REF)
1. Amendement CDA over Fietsenstallingen niet meetellen voor bouwblok
2. Amendement CDA over Waarborgen kwaliteit en prioriteit Wmo-vervoer bij integratie met Bravoflex
3. Amendement CDA over Haltevoorzieningen HOV-lijn Uden Cuijk in Volkel en Odiliapeel
1. Motie PRO en GroenLinks over Een autovrije Markt voor een groener leefbaarder en aantrekkelijk centrum
2. Motie Jong Maashorst over Onderzoek naar parkeergarage Nieuwe Markt in Uden

9 Motie vreemd aan de orde van de dag | Textielinzameling door Caritas

Op 25 juni 2025 hebben CDA, PRO en GroenLinks een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd met als onderwerp 'Textielinzameling door Caritas'. Deze motie wordt mede ingediend door UdenPlusLanderd, SP, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, VVD, Gewoon Uden en Jong Maashorst.

AANGENOMEN Motie Vreemd aan de orde van de dag CDA, PRO, GroenLinks, UdenPlusLanderd, SP, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, VVD, Gewoon Uden en Jong Maashorst - Textielinzameling door Stichting Caritas
Toegevoegd door griffie - Raadsinformatiebrief Textielinzameling in Maashorst
Toegevoegd door griffie - Beantwoording schriftelijke vraag CDA over Situatie Caritas Uden en impact op sociale minima
Toegevoegd door griffie - Brief aan raadsleden gemeente Maashorst (4 juni 2025)
Toegevoegd door griffie - Antwoorden op technische vraag CDA over Textielinzameling in Maashorst
Technische vragen over textielinzameling bij rondvraag REF (kortlopende toezeggingen)

10 Sluiting

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 04-07-2025 13:28 CEST
Document ID:
0ef73871-03c5-4ae9-bd27-487c47ef956f

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	26-06-2025
Tijd	19:30 - 22:38
Locatie	Raadzaal (Paul Rüpp-zaal)
Voorzitter	De heer Van der Pas
Griffier	De heer Gradisen
Aanwezigen	Raadsleden: de heer Akdeniz (Jong Maashorst), de heer Benneker (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Bethlehem (Forum voor Democratie), de heer Bongaerts (CDA), de heer Bos (Jong Maashorst), de heer Derks (CDA), mevrouw Francken (VVD), de heer Geerders (Gewoon Uden), de heer Geurts van Kessel (CDA), de heer De Jong (PRO), de heer Jozephs (Jong Maashorst), de heer Kardol (UdenPlusLanderd), de heer Keijzer (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), mevrouw Van Lanen (Jong Maashorst), mevrouw Lukassen (GroenLinks), de heer Maathuis (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Minten (CDA), de heer Poels (CDA), de heer Prinssen (VVD), de heer De Ridder (Gewoon Uden), de heer Segers (SP), de heer Snoeks (SP), de heer Van Tiel (Jong Maashorst), de heer Van Tiel (UdenPlusLanderd), mevrouw Troost (Jong Maashorst), de heer De Veer (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Van der Ven (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), mevrouw Vissers (SP), de heer De Vroomen (VVD) en de heer Wittenberg (Jong Maashorst) College: Wethouders de heer Van den Broek, de heer Van Heeswijk, de heer Van Lankvelt en mevrouw Sour
Afwezigen	Raadslid: mevrouw Thenu (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit) College: wethouder de heer Van den Heuvel

1 Opening en mededelingen

Besluit:

Niet van toepassing.

Toelichting:

De voorzitter opent de raadsvergadering om 19.30 uur. Hij deelt mede dat er bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Thenu (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit) en wethouder de heer Van den Heuvel. Ook meldt de voorzitter dat de heer Bethlehem (Forum voor Democratie) later aan de vergadering zal deelnemen. Ook feliciteert de voorzitter de heer Snoeks (SP) met de geboorte van zijn tweede zoontje.

Wethouder de heer Van Heeswijk deelt mede dat de weekmarkt aangepast gaan worden. Deze wordt compacter. Dat zal na de zomer gaan plaatsvinden.

2 Vaststelling agenda en trekking nummer voor hoofdelijke stemmingen

Besluit:

De raad besluit agendapunt 8.d, het Raadsvoorstel Omklap N605 Volkel, na de agendapunt 7.j en vóór agendapunt 8.a te behandelen.

Verder stelt de raad de agenda conform het concept vast, met inachtneming van het volgende:

- Er is een voorstel van het presidium toegevoegd aan de agenda. Dit voorstel betreft de benoeming van een commissielid niet-zijnde raadslid, de heer Verbruggen. Dit voorstel is toegevoegd als agendapunt 3.
- Voor de rondvraag heeft de heer De Ridder (Gewoon Uden) vragen ingediend over de Vereniging Maashorst Hartveilig. Deze zijn toegevoegd aan agendapunt 6.
- Het college heeft een aangepast raadsvoorstel Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB aangenomen, met als voorstel om de zienswijze van de GGD iets aan te passen ten opzichte van het eerdere voorstel. Dit nieuwe voorstel is toegevoegd aan agendapunt 8.c.
- CDA, PRO en GroenLinks hebben een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd met als onderwerp 'Textielinzameling door Caritas'. Deze motie is toegevoegd als agendapunt 9.

De heer Bongaerts (CDA) wordt door het lot aangewezen als degene die bij een hoofdelijke stemming het eerst zijn stem zal uitbrengen.

3 Raadsvoorstel Benoeming commissielid niet-zijnde raadslid

Besluit:

De raad stelt een commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven in. Deze commissie bestaat uit de heer Maathuis (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer De Ridder (Gewoon Uden) en de heer Bongaerts (CDA).

De raad schorst de vergadering van 19.38 tot 19.45 uur.

De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven adviseert de heer O.J.F. (Ot) Verbruggen te benoemen tot commissielid niet-zijnde raadslid namens Jong Maashorst.

De raad besluit hierna de heer O.J.F. (Ot) Verbruggen te benoemen als commissielid niet-zijnde raadslid, lid van de commissie Samenleving en Bestuur, en lid van de commissie Ruimte, Economie en Financiën.

De heer Verbruggen legt de verklaring en belofte af.

Toelichting:

Vanaf 19.45 uur neemt de heer Bethlehem deel aan de vergadering.

4 Vaststelling besluitenlijst van de raadsvergadering van 15 mei 2025

Besluit:

De raad stelt de besluitenlijst van de raadsvergadering van 15 mei 2025 conform het concept vast.

5 Ingekomen stukken (inclusief raadsinformatiebrieven en afdoening zaken)

Besluit:

De raad besluit tot afdoening van de ingekomen stukken overeenkomstig de daarbij aangeven voorstellen.

6 Rondvraag

Besluit:

Niet van toepassing.

Toelichting:

De heer De Ridder (Gewoon Uden) stelt vragen over de Vereniging Maashorst Hartveilig. Wethouder mevrouw Sour beantwoordt deze vragen namens het college.

7 HAMERPUNTEN

7.a Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)

Besluit:

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de Begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost: We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.b Raadsvoorstel | Zienswijze Programmabegroting VRBN 2026

Besluit:

De volgende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord: Wij zijn positief over uw concept Programmabegroting 2026. We verwijzen daarbij naar de zienswijze die is ingediend bij de behandeling van de kadernota 2026. De financiële situatie van de gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen een dringend beroep op de VRBN om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststellen van de begroting vragen we scherp te zijn op de uitgaven en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.c Raadsvoorstel | Concept jaarverslag 2024 en concept begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Besluit:

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting 2026 van de gemeenschappelijk regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant: “We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.”
2. Geen zienswijze naar voren te brengen op de concept-jaarrekening 2024.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.d Raadsvoorstel | Begroting 2026 en jaarrekening 2024 Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost (RBL BNO)

Besluit:

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting van de gemeenschappelijk regeling Regionaal Leerplicht Brabant Noordoost: “We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonersbijdrage plaatsvindt. We spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.”
2. Geen zienswijze naar voren te brengen op de concept-jaarrekening 2024.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.e Raadsvoorstel | Ontwerp begroting 2026, jaarrekening 2024 en jaarverslag 2024 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)

Besluit:

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de ontwerp begroting 2026 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC): We zijn verheugd om te zien dat de indexering van 3,1% niet is doorgevoerd in de begroting van 2026. Er is rekening gehouden met de zienswijzen die uitgebracht zijn op de kadernota. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.f Raadsvoorstel | Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025

Besluit:

1. Het Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025 en de daarin opgenomen geactualiseerde grondexploitaties vast te stellen.
2. De bijgevoegde begrotingswijziging nr. 13 vast te stellen.
3. In te stemmen met het activeren van voorbereidingskosten voor het project Gemeentewerf in Schaijk van maximaal € 100.000.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.g Raadsvoorstel | Bindend adviesrecht aanvraag omgevingsvergunning voor het toevoegen van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark aan de Zeelandsedijk te Volkel

Besluit:

1. Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark Hoogveld-Zuid aan de Zeelandsedijk te Volkel

Toelichting:

De heer Bethlehem legt de volgende stemverklaring af. Forum voor Democratie stemt tegen. De reden hiervoor is dat volgens hem de hele inzet van alle zogenaamde groene energie ingegeven is vanuit de klimaatgedachte. Hij merkt op dat op het moment dat de zonnecellen uitgebreid worden met accusystemen, het al de vraag of dat inderdaad bijdraagt tot een beter klimaat. Hij geeft aan dat de energieopslagsystemen al laten zien dat het systeem an sich eigenlijk failliet is, niet klopt en niet kan dienen om in een constante energievoorziening te voorzien.

Het voorstel wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (Forum voor Democratie).

7.h Raadsvoorstel | Zienswijze Jaarplan en begroting 2026 RNOB

Besluit:

1. De volgende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken aan de Algemene Vergadering van RNOB via de brief die is opgenomen in de bijlage. “We zijn verheugd te zien dat RNOB in de begroting van 2026 de bijdrage bevriest waardoor deze gelijk is aan het niveau van 2025. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.i Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024, 1e begrotingswijziging 2025 en Ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)

Besluit:

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de 1e begrotingswijziging 2025 en Ontwerpbegroting 2026 Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB): ‘We verwijzen naar de zienswijze die wij hebben ingediend op de kadernota 2026. De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststellen van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Toelichting:

Unaniem besloten.

7.j Raadsvoorstel | Jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 ODBN

Besluit:

1. Gebruik te maken van de bevoegdheid om de volgende zienswijze op de begroting 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord naar voren te brengen: We verwijzen naar de zienswijze die we hebben ingediend op de Kadernota 2026. De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststelling van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele

(structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Toelichting:

De heer Bethlehem legt een stemverklaring af. Hij geeft aan dat er een woord - het woord natuur - in is genoemd dat niet in Nederland voorkomt. Volgens hem hebben we in Nederland geen natuur, maar cultuur. Hij merkt op dat alles in Nederland is aangelegd, overal een mensenhand in is geweest, dus dat enkel sprake is van cultuur. Hij wil graag het woord natuur vervangen hebben door cultuur.

Het voorstel wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (Forum voor Democratie).

8 BESPREEKPUNTEN

8.a Raadsvoorstel | Beleidsplan Wmo 2025-2029

Besluit:

1. Het Beleidsplan Wmo vast te stellen.
2. De kosten voor de uitvoering van het Beleidsplan Wmo exclusief Beschermd Wonen/Beschermd Thuis te dekken uit de beschikbare middelen.
3. De middelen uit de centrumregeling Beschermd Wonen, die beschikbaar zijn tot en met 2028, met ingang van 2026 structureel in te zetten voor de uitvoering van het Beschermd Wonen/Beschermd Thuis, vooruitlopend op een formeel structurele financiering.
4. Deze structurele uitgaven van € 613.000 per jaar op te nemen in de programmabegroting, met expliciete vermelding dat structurele dekking voor de jaren vanaf 2029 nog ontbreekt.
5. Te besluiten dat indien vóór 2029 geen structurele dekking beschikbaar komt, de inzet op Beschermd Wonen/Beschermd Thuis per 2029 wordt afgebouwd op basis van een nog op te stellen exit scenario.
6. Structurele dekking vanaf 2029 op te nemen in de programmabegroting zodra die beschikbaar komt.

Toelichting:

Het voorstel wordt aangenomen met 27 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO, Forum voor Democratie en GroenLinks) en 3 stemmen tegen (SP).

8.b Raadsvoorstel | Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst

Besluit:

1. De verordening ‘Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst 2025’ vast te stellen.

Toelichting:

Unaniem besloten.

8.c Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB

Besluit:

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB:

a. We kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2026 en het doorvoeren van de indexering van 2,57% volgens de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Dit op basis van de onderbouwing die de GGD hiervoor geeft. Daarbij vragen we wel:
   i. Om voor de jaren na 2026 inzichtelijker te maken wat diensten (moeten) opleveren en inhoudelijke keuzes voor te leggen waarmee een taakstelling kan worden gerealiseerd. Dit omdat gemeenten ook na 2026 onder financiële druk zullen staan.
   ii. Om bij het voordoen van genoemde risico’s met gemeenten in gesprek te gaan over taken die de GGD laat vallen.
b. We willen betrokken worden bij de plannen voor het versterken van de samenwerking met GGD West-Brabant. We verwachten meer informatie te ontvangen over de verschillende uitgewerkte samenwerkscenario’s. We willen graag inzicht in de inhoudelijke, financiële en bestuurlijke kansen en risico’s zodat we een goede afweging kunnen maken. Samenwerking mag ons inziens geen negatieve gevolgen hebben voor dienstverlening aan onze inwoners. We willen daarnaast informatie over het tijdspad en het verloop van het besluitvormingsproces en de rol van de raad hierin.

c. In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. De GGD spreekt in de begroting 2026 opnieuw van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds. We zouden het waarderen als de GGD zorgvuldiger zou zijn in de gekozen bewoording.

Toelichting:

Het voorstel wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (Forum voor Democratie).

8.d Raadsvoorstel | Omklap N605 Volkel (incl. kruising Industrielaan - N264)

Besluit:

De raad schorst de vergadering van 21.36 tot 21.51 uur.

Het amendement 'Fietstunnel Wilgenstraat' wordt verworpen met 11 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en Forum voor Democratie) en 19 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks).

Hierna besluit de raad unaniem om:
Door te gaan van de planstudiefase naar de realisatiefase met het project Omklap N605 Volkel (='go'!);

1. Het conceptontwerp, inclusief de fietstunnel Heikantsepad, maar exclusief de fietstunnel Wilgenstraat, als basis te nemen voor het benodigde aanvullend krediet;
2. Het conceptontwerp als autonome ontwikkeling op te nemen in de kadernota 2026-2029, inclusief de benodigde financiële middelen.

De motie 'Ongelijkvloerse oversteek N605 Wilgenstraat/Oosterheidestraat' van CDA, Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit en SP wordt unaniem aangenomen.

De motie 'Realisatie tunnel Oosterheidestraat inclusief goedkopere varianten' van VVD en Gewoon Uden wordt verworpen met 11 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en Forum voor Democratie) en 19 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks).

De motie 'Communicatie met omwonenden over project Omklap N605 Volkel' van VVD en Gewoon Uden wordt verworpen met 11 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en Forum voor Democratie) en 19 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks).

De motie 'Veilige fietsoversteek Brabantstraat door knik in de middenberm' van VVD en Gewoon Uden wordt verworpen met 11 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en Forum voor Democratie) en 19 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks).

De motie 'Vrachtverkeer en landbouwverkeer niet door het centrum' van VVD en Gewoon Uden wordt verworpen met 13 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO, Forum voor Democratie en GroenLinks) en 17 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit en CDA).

De motie 'Ontsluiting Beekvloed opnemen in VRI Industrielaan-N264' van VVD en Gewoon Uden wordt verworpen met 13 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO, Forum voor Democratie en GroenLinks) en 17 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit en CDA).

De motie 'Fiets 'm erin' van PRO en GroenLinks wordt unaniem aangenomen.

Na dit agendapunt schorst de raad de vergadering van 22.05 tot 22.08 uur. Hierna besluit de raad om agendapunt 9 te behandelen, voordat de raad agendapunt 8.a zal behandelen.

Toelichting:

De raad behandelt dit agendapunt na agendapunt 7.j.

Bij het raadsvoorstel worden de volgende stemverklaringen afgelegd.

- De heer Geerders (Gewoon Uden) legt als stemverklaring af dat Gewoon Uden voor het voorstel is, omdat de fractie vindt dat de omklap door moet gaan. Maar de fractie distantieert zich nadrukkelijk van het tweede deel van punt twee van het raadsbesluit.
- De heer De Vroomen (VVD) legt als stemverklaring af dat hij teleurgesteld is in het deel van de raad dat niet voor het amendement heeft gestemd. Hij vindt dit zeer

teleurstellend voor de bewoners en de brede werkgroep. Nu dit een gegeven is, kan VVD in het belang van Volkel, Oosterens en Odiliapeel instemmen met de motie van het CDA. De fractie ziet dit als een laatste strohalm om de tweede tunnel wel te krijgen, maar dit is geen garantie. Ook gaat de fractie akkoord met het raadsvoorstel, omdat de omklap er moet komen in het belang van Groot Volkel.

- De heer Bethlehem (Forum voor Democratie) legt als stemverklaring af dat Forum voor Democratie voorstemt, omdat de omklap er moet komen. Het proces moet doorgang vinden. Wel vindt hij dat de raad zichzelf tekort doet door de tweede tunnel er niet in op te nemen, want die hoort er eigenlijk gewoon bij.
- De heer Van Tiel (UdenPlusLanderd) legt als stemverklaring af dat UdenPlusLanderd voor het voorstel stemt, omdat het traject moet doorgaan. Hij had al wel ingeschat dat het uiteindelijk zal uitdraaien op een BOPA-procedure. Dat is volgens hem altijd nog beter dan niets.

8.e Raadsvoorstel | Wensen en bedenkingen Beleidsprogramma Mobiliteit

Besluit:

De raad besluit om het agendapunt 'Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen Beleidsprogramma Mobiliteit' tijdens deze raadsvergadering niet te behandelen, maar dit voorstel door te schuiven naar de raadsvergadering van 3 juli 2025.

9 Motie vreemd aan de orde van de dag | Textielinzameling door Caritas

Besluit:

De motie 'Textielinzameling door Caritas' van CDA, PRO en GroenLinks wordt unaniem aangenomen.

Toelichting:

De raad behandelt dit agendapunt na agendapunt 8.d, voordat de raad agendapunt 8.a zal behandelen.

De heer Bethlehem (Forum voor Democratie) legt als stemverklaring af dat het belang van het werk van Caritas niet over het hoofd gezien mag worden, maar dat hij de nadruk wil leggen dat de steun die vanuit de gemeenten gegeven gaat worden, vooral budgetneutraal moet zijn, niet in financiële middelen.

10 Sluiting

Besluit:

Niet van toepassing.

Toelichting:

De voorzitter sluit de vergadering om 22.38 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Maashorst, gehouden op 3 juli 2025.

de griffier,

mr. N.E. Gradisen

Nathan Gradisen
04-07-2025

de voorzitter,

drs. J.A. van der Pas

Hans van der pas
04-07-2025

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 19-06-2025 15:34 CEST
Document ID:
eb2b49cc-540e-4dbb-88b3-7d0b1086b316

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 53736-2025

Onderwerp: Benoeming commissielid niet-zijnde raadslid

Auteur	:	Nathan Gradisen
Domein/team	:	Griffie
E-mail	:	Nathan.Gradisen@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	J.A. van der Pas

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Benoeming commissielid niet-zijnde raadslid

Voorstel
1. De heer O.J.F. (Ot) Verbruggen te benoemen als commissielid niet-zijnde raadslid, lid van de commissie Samenleving en Bestuur, en lid van de commissie Ruimte, Economie en Financiën.

Inleiding
Jong Maashorst heeft laten weten de heer O.J.F. (Ot) Verbruggen voor te dragen om als burgerlid en lid van beide raadscommissies te laten benoemen door de raad. De heer Verbruggen heeft aangegeven hiervoor in aanmerking te willen komen.

Burgerleden moeten aan bepaalde eisen voldoen. Tijdens de raadsvergadering zal de raad een commissie instellen om te onderzoeken of de heer Verbruggen aan deze eisen voldoet.

Beoogd effect
Het beoogd effect is Jong Maashorst te laten gebruikmaken van een nieuw burgerlid.

Argumenten

1.1 Jong Maashorst mag twee burgerleden hebben
Jong Maashorst heeft op dit moment één burgerlid, maar mag er twee hebben.

Kanttekeningen
Er is geen sprake van kanttekeningen.

Financiën
Behalve de toelage voor het bijwonen van commissievergaderingen door het nieuwe burgerlid, zijn er geen financiële consequenties aan dit voorstel verbonden. Het budget voor raad en raadscommissies is toereikend om te voorzien in de toelage.

Duurzaamheid
Er is een relatie met Sustainable Development Goal 16, Vrede, justitie en sterke publieke diensten.

Participatie
Er vindt rond dit benoemingsbesluit geen participatie plaats.

Communicatie
Op de website van de gemeenteraad zullen de wijzigingen doorgevoerd worden.

Vervolg
Als de raad akkoord gaat met dit voorstel, wordt de heer Verbruggen tijdens de raadsvergadering van 26 juni beëdigd. Hierna kan hij zijn functie als burgerlid uitoefenen.

Maashorst, 18 juni 2025

Het presidium van de gemeenteraad van Maashorst,
de secretaris, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
6088296f-e13a-4703-829e-cb759e212f51

Raadsbesluit

Zaaknummer: 53736-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het presidium van de gemeenteraad van Maashorst van 18 juni 2025;

gelet op artikel 10 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Maashorst 2022;

b e s l u i t

1. De heer O.J.F. (Ot) Verbruggen te benoemen als commissielid niet-zijnde raadslid, lid van de commissie Samenleving en Bestuur, en lid van de commissie Ruimte, Economie en Financiën.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	15-05-2025
Tijd	19:30 - 23:31
Locatie	Raadzaal (Paul Rüpp-zaal)
Voorzitter	De heer Van der Pas
Griffier	De heer Gradisen
Aanwezigen	Raadsleden: de heer Akdeniz (Jong Maashorst), de heer Benneker (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Bethlehem (Forum voor Democratie), de heer Bongaerts (CDA), de heer Bos (Jong Maashorst), de heer Derks (CDA), mevrouw Francken (VVD), de heer Geerders (Gewoon Uden), de heer Geurts van Kessel (CDA), de heer De Jong (PRO), de heer Jozephs (Jong Maashorst), de heer Kardol (UdenPlusLanderd), de heer Keijzer (Voor de Dorpen/ Maashorst Vooruit), mevrouw Van Lanen (Jong Maashorst), mevrouw Lukassen (GroenLinks), de heer Maathuis (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Minten (CDA), de heer Poels (CDA), de heer Prinssen (VVD), de heer De Ridder (Gewoon Uden), de heer Segers (SP), mevrouw Thenu (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Van Tiel (Jong Maashorst), de heer Van Tiel (UdenPlusLanderd), mevrouw Troost (Jong Maashorst), de heer De Veer (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Van der Ven (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), mevrouw Vissers (SP), de heer De Vroomen (VVD) en de heer Wittenberg (Jong Maashorst) College: Wethouders de heer Van den Broek, de heer Van Heeswijk, de heer Van den Heuvel, de heer Van Lankvelt en mevrouw Sour
Afwezigen	Raadslid: de heer Snoeks (SP)

1 Opening en mededelingen

Besluit:

Niet van toepassing.

Toelichting:

De voorzitter opent de raadsvergadering om 19.30 uur. Hij deelt mede dat er bericht van verhindering is ontvangen van de heer Snoeks (SP).

2 Vaststelling agenda en trekking nummer voor hoofdelijke stemmingen

Besluit:

De raad besluit om agendapunt 8.a, het Raadsvoorstel Gezondheidsbeleid, als hamerstuk te behandelen.

Verder besluit de raad om agendapunt 8.c, het raadsvoorstel Omklap N605 Volkel, van de agenda te halen.

Verder stelt de raad de agenda conform het concept vast, met inachtneming van het volgende:

- Er is een voorstel van het presidium toegevoegd aan de agenda. Dit voorstel betreft de benoeming van commissieleden niet-zijnde raadsleden. Dit voorstel is toegevoegd als agendapunt 3.
- Er zijn geen vragen voor de rondvraag ingediend.
- Gewoon Uden heeft een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd met als onderwerp 'Concrete stappen voor openbare toiletvoorzieningen in gemeente Maashorst'. Deze motie is toegevoegd als agendapunt 9.

De heer Maathuis (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit) wordt door het lot aangewezen als degene die bij een hoofdelijke stemming het eerst zijn stem zal uitbrengen.

3 Raadsvoorstel | Benoeming commissieleden niet-zijnde raadsleden

Besluit:

De raad stelt een commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven in. Deze commissie bestaat uit de heer De Veer (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit), de heer Minten (CDA) en de heer Kardol (UdenPlusLanderd).

De raad schorst de vergadering van 19.40 tot 19.50 uur.

De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven adviseert de heer K. (Kay) den Teuling te benoemen tot commissielid niet-zijnde raadslid namens PRO en de heer L.J.G. (Leon) Deijnen te benoemen tot commissielid niet-zijnde raadslid namens Gewoon Uden.

De raad besluit hierna de volgende personen te benoemen als commissielid niet-zijnde raadslid, lid van de commissie Samenleving en Bestuur, en lid van de commissie Ruimte, Economie en Financiën:

- de heer K. (Kay) den Teuling;
- de heer L.J.G. (Leon) Deijnen;
- mevrouw A.J.M. (Anne) van Dijk;
- de heer R. (René) Parijs.

De heer Den Teuling, de heer Deijnen, mevrouw Van Dijk en de heer Parijs leggen de verklaring en belofte af.

4 Vaststelling besluitenlijst van de raadsvergadering van 3 april 2025

Besluit:

De raad stelt de besluitenlijst van de raadsvergadering van 3 april 2025 conform het concept vast.

5 Ingekomen stukken (inclusief raadsinformatiebrieven en afdoening zaken)

Besluit:

De raad besluit tot afdoening van de ingekomen stukken overeenkomstig de daarbij aangeven voorstellen.

6 Rondvraag

Besluit:

Niet van toepassing.

Toelichting:

Er zijn voor de rondvraag geen vragen ingediend.

7 HAMERPUNTEN

7.a Raadsvoorstel | Evaluatie werkwijze Rekenkamer Maashorst

Besluit:

1. De Evaluatie werkwijze rekenkamer Maashorst 2025 vast te stellen.
2. De Verordening rekenkamer gemeente Maashorst 2023 als volgt te wijzigen:

Artikel 12 komt te luiden:

Artikel 12. Evaluatie
De raad evalueert de werkwijze van de rekenkamer in september 2028 en vanaf dat moment elke drie jaar.

Toelichting:
Unaniem besloten.

8 BESPREEKPUNTEN

8.a Raadsvoorstel | Gezondheidsbeleid

Besluit:
Het gezondheidsbeleid 'overal aandacht voor gezondheid' vast te stellen.

Toelichting:
Over dit agendapunt vindt geen beraadslaging plaats.

Mevrouw Vissers (SP) legt als stemverklaring af dat de SP met het raadsvoorstel kan instemmen. Maar de fractie heeft wel haar twijfels, omdat het geen uitgewerkt plan is en de financiën voor de jaren na 2026 niet duidelijk zijn. Daarom heeft de SP haar zorgen en hoopt de SP dat de evaluatie tijdig komt, zodat de raad daarin meegenomen wordt.

De raad besluit dit unaniem.

8.b Raadsvoorstel | Keuze nieuwe locaties urgente migratie- en huisvestingsopgaven

Besluit:
De raad schorst de vergadering van 21.18 tot 21.36 uur.

Het voorstel om voor de beraadslaging van de raad geen tweede termijn te gebruiken wordt aangenomen met 27 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, de heren Minten, Derks, Geurts van Kessel en Poels van CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO, FVD Maashorst en GroenLinks) en 3 stemmen tegen (de heer Bongaerts van CDA en SP).

Op de amendementen besluit de raad als volgt:

- het amendement Kleinschalige huisvesting wordt verworpen met 5 stemmen voor (SP, UdenPlusLanderd en FVD Maashorst) en 25 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, Gewoon Uden, PRO en GroenLinks);
- het amendement Alternatieve locatie voor Boekelsedijk in Uden wordt verworpen met 10 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en FVD Maashorst) en 20 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks);
- het amendement Alternatieve kleinschalige locatie(s) wordt verworpen met 10 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en FVD Maashorst) en 20 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks);
- het amendement Geen opvangvoorziening Boekelsedijk wordt verworpen met 10 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en FVD Maashorst) en 20 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks);
- het amendement Kleinschalige opvang wordt verworpen met 10 stemmen voor (VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en FVD Maashorst) en 20 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, PRO en GroenLinks);
- het amendement Meer woningen voor onze eigen inwoners wordt aangenomen met 23 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, PRO, FVD Maashorst en GroenLinks) en 7 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en UdenPlusLanderd);
- het amendement Levensduur tijdelijke woningen wordt unaniem aangenomen;
- het amendement Niemand op straat wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (FVD Maashorst);
- het amendement Zo min mogelijk leegstand op de drie locaties wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Voorkom gettovorming wordt verworpen met 7 stemmen voor (SP, UdenPlusLanderd, PRO, FVD Maashorst en GroenLinks) en 23 stemmen tegen (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD en Gewoon Uden);
- het amendement Zoveel mogelijk gestapelde bouw wordt aangenomen met 22 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit,

CDA, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 8 stemmen tegen (VVD, SP, Gewoon Uden en FVD Maashorst);

- het amendement Voorbereiding permanente invulling locatie Boekelsedijk wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement SMART en efficiënt inrichten beoogde woningbouwlocaties Zeeland en Schaijk wordt aangenomen met 26 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 4 stemmen tegen (VVD en FVD Maashorst);
- het amendement Groene zone op de Molenaarstraat wordt aangenomen met 22 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 8 stemmen tegen (VVD, SP, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Ontsluiting Velmolenweg wordt aangenomen met 22 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 8 stemmen tegen (VVD, SP, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Tunnel N264-Boekelsedijk wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Onderzoek naar alternatieve ontsluiting Repelakker wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (FVD Maashorst);
- het amendement Verkeerafwikkeling en (verkeers)veiligheid op orde wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Integratie wordt aangenomen met wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (FVD Maashorst);
- het amendement Taallessen wordt aangenomen met wordt aangenomen met 27 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 3 stemmen tegen (SP en FVD Maashorst);
- het amendement Toeleiding werk wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP,

Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (FVD Maashorst);

- het amendement Klankbordgroep voor elke beoogde locatie migratieopgaven wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Vasthouden voorwaarden opvang Van der Valk-hotel wordt aangenomen met 25 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO, FVD Maashorst en GroenLinks) en 5 stemmen tegen (VVD en Gewoon Uden);
- het amendement Samenstelling asielzoekerscentrum wordt aangenomen met 22 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, PRO en GroenLinks) en 8 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en FVD Maashorst);
- het amendement Veiligheidsplan wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (FVD Maashorst);
- het amendement Overleg Verbeteren veiligheidsgevoel wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Voorwaarden aan opvang alleenstaande minderjarige vreemdelingen wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Mogelijkheid bestuursovereenkomst eenzijdig op te zeggen wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Financiële middelen Spreidingswet wordt aangenomen met 24 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 6 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden en FVD Maashorst);
- het amendement Zelf eten bereiden wordt aangenomen met 25 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, de heer de Ridder van Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 5 stemmen tegen (VVD, de heer Geerders van Gewoon Uden en FVD Maashorst); en
- het amendement Internet en wifi wordt aangenomen met 22 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA,

UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 8 stemmen tegen (VVD, SP, Gewoon Uden en FVD Maashorst).

Hierna stemt de raad met 22 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, SP, PRO en GroenLinks) en 8 stemmen tegen (VVD, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd en FVD Maashorst) het geamendeerde voorstel om:

1. De volgende wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken over het voorgenomen besluit van het college om de drie locaties Boekelsedijk in Uden, Repelakker in Zeeland en Molenaarstaat in Schaijk als ontwikkellocaties aan te wijzen voor een impuls aan de urgente migratie- en huisvestingsopgaven, met op locatie Boekelsedijk in Uden plek voor circa 500 mensen, op locatie Repelakker in Zeeland plek voor circa 250 mensen, en op locatie Molenaarstraat in Schaijk plek voor circa 250 mensen:
    - de wens om, indien mogelijk binnen de uitgangspunten, nog meer woningen te realiseren voor onze eigen inwoners. Dit kan door geen 300, maar bijvoorbeeld 400 personen te huisvesten, mits daar behoefte aan is vanuit de inwoners van onze gemeente en mits ruimtelijk inpasbaar;
    - de bedenking bij de grote hoeveelheid tijdelijke woningen, namelijk voor 671 bewoners, die geplaatst wordt op de drie locaties. We hebben onze bedenkingen of er over 5 of 10 jaar voldoende vervangende woonruimte beschikbaar is. De raad heeft de wens dat het college met een haalbaar langetermijnplan komt, waarin staat hoe na afloop van de tijdelijke opvang voldoende passende woonruimte beschikbaar zal zijn, zodat er geen nieuwe woonproblemen ontstaan;
    - de wens dat het college nu al start met het maken van een plan om ervoor te zorgen dat na de verlopen tijdelijke huisvesting er alternatieve woonruimte is voor deze doelgroep;
    - de wens dat op deze drie locaties zo min mogelijk leegstand is, waarmee we bedoelen dat als er woonplekken beschikbaar komen in verband met een verminderde vraag naar opvang van Oekraïners en statushouders, deze woonplekken beschikbaar moeten komen voor starters en spoedzoekers;
    - de wens dat, als sprake is van leegstand bij de COA-locatie, het college in gesprek gaat met het COA om deze woonruimte te benutten voor statushouders, spoedzoekers, Oekraïners en starters;
    - de wens zo mogelijk gestapelde bouw toe te passen in de ontwikkeling van de locaties, daar waar dit een prettigere leefomgeving ten goede komt;

- de wens dat het college alvast voorbereidingen treft voor een permanente invulling van de locatie Boekelsedijk in Uden en hiervoor een gebiedsvisie opstelt in samenspraak met inwoners en (sport)verenigingen in het omliggende gebied;
- de wens om de locaties Repelakker in Zeeland en Molenaarstraat in Schaijk, planologisch en infrastructureel “smart” in te richten, zodat er geen of zo min mogelijk extra kosten meer zijn als het tot permanente woningbouw komt;
- de wens om op de locatie Molenaarstraat nu alvast de aanleg van een groene zone ter hoogte van de speeltuin Korte Zwaard/Lange Spruit te onderzoeken;
- de wens om in de ontwikkeling van de locatie Boekelsedijk in Uden de mogelijkheid te bekijken een ontsluiting richting de Velmolenweg te ontwikkelen, bijvoorbeeld parallel aan de N264;
- de wens om er alles aan te doen de tunnel aan de Boekelsedijk in Uden onder de N264 tot een veilige doorgang te maken en te onderzoeken of in deze situatie de tunnel aangepast kan worden in de breedte, voor meerdere soorten langzaam verkeer;
- de wens dat het college op locatie Repelakker alternatieve ontsluitingsmogelijkheden gaat onderzoeken, waarbij verder wordt gekeken dan ontsluiting via Voederheil;
- de wens dat de verkeerssituatie wordt aangepast op de toevoeging van 250/500 inwoners; en
- de wens om de verkeersafwikkeling en (verkeers)veiligheid op alle drie de locaties, in afstemming met belanghebbenden, te optimaliseren voordat de (opvang)locaties geopend worden.

2. De volgende wensen en bedenking aan het college kenbaar te maken over het voornemen van het college om een overeenkomst te sluiten met het COA om te komen tot een opvangvoorziening voor circa 300 asielzoekers op de Boekelsedijk in Uden en voor 29 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv’s) op de Repelakker in Zeeland en/of Molenaarstraat in Schaijk:
   - de bedenking dat de cultuurverschillen tussen aan de ene kant onze inwoners en aan de andere asielzoekers, statushouders en Oekraïners soms groot kan zijn. Dit beperkt hen om mee te doen in de maatschappij. De raad wenst dat er zo snel mogelijk gestart wordt met integratiecursussen (taal, cultuur en omgangsvormen), het liefst zodra een vluchteling arriveert in onze gemeente. Verder is de wens om hierover afspraken te maken met het COA;
   - de wens om de raad op de hoogte te stellen van deze onderhandelingen;

- de wens om meer dan nu in het Van der Valk Hotel en later op de nieuwe locatie mensen te motiveren en overtuigen om alvast een start te maken naar de eventuele inburgering;
- de wens om, meer nog dan nu in het Van der Valk Hotel het geval is, mensen te helpen in de toeleiding naar werk, en hierover concrete afspraken te maken met het COA;
- de wens om voor elke locatie een klankbordgroep met omwonenden en gebruikers uit de omgeving te formeren, mits daar behoefte aan is, met wie de gemeente en het COA tijdens de ingebruikname van de opvangvoorziening regelmatig in overleg gaan over de gang van zaken bij deze voorziening, met hierbij de wens om hierover via een nieuwsbrief te communiceren;
- de wens om in de overeenkomst(en) met het COA voor de drie locaties vast te houden aan dat wat is afgesproken met het COA voor de opvang in het Van der Valk-hotel, met name het volgende: a. er moet een Veiligheids- en Omgevingsplan zijn, voordat de opvang van start gaat; b. aan de Boekelsedijk in Uden worden bij voorkeur alleen gezinnen en kansrijke asielzoekers opgevangen;
- de wens dat ten minste alle bestaande voorzieningen bij Van der Valk meeverhuizen naar de nieuwe locatie aan de Boekelsedijk;
- de wens om met het COA te onderhandelen dat op de locatie aan de Boekelsedijk zoveel mogelijk gezinnen en statushouders gehuisvest worden en geen/zo min mogelijk alleenstaande mannen;
- de wens dat het college het initiatief neemt om een nader samen te stellen relevante groep inwoners en direct betrokkenen te betrekken bij het opstellen van een veiligheidsplan dat de zorgen omtrent veiligheid in voldoende mate wegneemt;
- de wens dit veiligheidsplan ter informatie te verstekken aan de gemeenteraad;
- de wens om het veiligheidsgevoel van onze inwoners te verbeteren door dit samen met het COA in overleg met omwonenden en gebruikers uit de omgeving van de Boekelsedijk in Uden, Repelakker in Zeeland en Molenaarstraat in Schaijk op te pakken, en hierbij te kijken naar zaken als verlichting in de omgeving, verlichting langs routes, beveiliging en camera's, naar het voorbeeld van de noodopvang bij het Van der Valk-hotel;
- de wens om in de overeenkomst met het COA aan de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) de volgende voorwaarden te verbinden: a. bij de opvang moet 24/7 begeleiding aanwezig zijn; b. de opvang in een woonvoorziening gebeurt die door het COA beheerd wordt; c. er mag geen sprake zijn van (amv'ers die vallen onder) intensief begeleidende opvang amv (IBA) of perspectief

opvang Nidos (PON); en d. uitgangspunt bij de opvang is de eigen taakstelling van de gemeente Maashorst;

- de wens om in de bestuursovereenkomst op te nemen dat: a. als de afspraken in of voortvloeiend uit de bestuursovereenkomst niet worden nagekomen, de ontstane situatie zo spoedig mogelijk adequaat wordt opgelost; en b. als dit niet gebeurt, de gemeente de mogelijkheid heeft om de bestuursovereenkomst eenzijdig op te zeggen zonder dat dit de gemeente geld kost, met name zonder dat de gemeente aansprakelijk is voor de schade die het COA daardoor lijdt;
- de wens om de raad na het sluiten van de bestuursovereenkomst te informeren over de inzet van de vrij besteedbare financiële middelen die de gemeente krijgt vanuit de Spreidingswet;
- de wens om in de bestuursovereenkomst met het COA als voorwaarde op te nemen dat asielzoekers zelf hun eten moeten bereiden en dat daarvoor de faciliteiten beschikbaar moeten zijn; en
- de wens nu al meteen na te denken en met het COA afspraken te maken over een hele goede internet- en wifiverbinding op deze locaties.

Toelichting:

Tijdens dit agendapunt neemt de heer Maathuis (Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit) het voorzitterschap van de burgemeester over, omdat de burgemeester één van de portefeuillehouders is.

Wethouder Sour doet ten aanzien van de wens na te denken en met het COA afspraken te maken over een hele goede internet- en wifiverbinding op deze locaties (het amendement 'Internet en wifi'), de toezegging om ook voor de sportverenigingen nabij de Boekelsedijk in Uden te kijken naar een goede internet- en wifiverbinding als dit gecombineerd kan worden en er koppelkansen liggen.

Mevrouw Francken (VVD) legt een stemverklaring af over de amendementen die betrekking hebben op de ontwikkellocatie Boekelsedijk in Uden. Zij geeft aan dat de VVD de amendementen waarin wordt gesproken over de Boekelsedijk niet zal steunen, ondanks dat er door verschillende fracties goede voorwaarden zijn geschetst waaronder de huisvesting daar volgens die fracties kan plaatsvinden. Echter, het steunen van deze amendementen zou impliciet uitspreken dat de VVD wel voor die locatie is. Dat is de VVD niet. Dus hoewel de VVD de voorwaarden en de suggesties kan waarderen en eigenlijk wel willen meenemen, is de VVD expliciet tegen opvang aan de Boekelsedijk en zal de VVD zal deze amendementen daarom niet steunen.

De heer Kardol (UdenPlusLanderd) legt een stemverklaring af bij het amendement Alternatieve locatie voor Boekelsedijk in Uden. In het amendement staat dat gezocht moet worden naar een of één alternatieve locatie. Als hiermee wordt bedoeld één locatie, is UdenPlusLanderd daarop tegen, omdat de fractie juist vindt dat er meer spreiding moet komen.

De heer Kardol (UdenPlusLanderd) legt een stemverklaring af bij het amendement Kleinschalige opvang. UdenPlusLanderd stem voor het amendement, met de restrictie dat 50 niet het absolute maximum hoeft te zijn. Dat kan opschuiven.

De heer Van Tiel (UdenPlusLanderd) legt een stemverklaring af bij het amendement Verkeerafwikkeling en (verkeers)veiligheid op orde. Het feit dat in het amendement 500 inwoners wordt genoemd, impliceert niet dat de fractie akkoord gaat met 500 inwoners. Wat UdenPlusLanderd betreft wordt die 500 geschrapt. De fractie is wel voor de verkeersveiligheid.

8.c Raadsvoorstel | Omklap N605 Volkel

Besluit:

Niet van toepassing.

Toelichting:

De raad heeft besloten dit agendapunt van de agenda te halen.

9 Motie vreemd aan de orde van de dag | Concrete stappen voor openbare toiletvoorzieningen in gemeente Maashorst

Besluit:

De motie 'Concrete stappen voor openbare toiletvoorzieningen in gemeente Maashorst' wordt aangenomen met 29 stemmen voor (Jong Maashorst, Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit, CDA, VVD, SP, Gewoon Uden, UdenPlusLanderd, PRO en GroenLinks) en 1 stem tegen (FVD Maashorst).

10 Sluiting

Besluit:

Niet van toepassing.

Toelichting:

De voorzitter sluit de vergadering om 23.31 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Maashorst, gehouden op 26 juni 2025.

de griffier,	de voorzitter,
N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

ID	Titel	Datum	Afzender	Rubricering
1516	Brieven Markt Uden – fietsenstalling vs. auto parkeren	08-05-2025	Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Uden	A. Voor kennisgeving aannemen
1517	Brief over locatie AZC gemeente Maashorst	09-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst - Uden	A. Voor kennisgeving aannemen
1518	Vastgestelde jaarstukken 2024 VRBN	09-05-2025	Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN)	A. Voor kennisgeving aannemen
1519	Locatie AZC over Natuur, biodiversiteit en een groene leefomgeving (op 7 en 8 mei ontvangen)	09-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst - Schaijk	A. Voor kennisgeving aannemen
1520	Verzoek overleg opvanglocatie Boekelsedijk	09-05-2025	Advocaten Boskamp Willems - Muggels Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1521	Nieuwe stap ontwikkeling Park Maashorst	09-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1522	Uden als het schip van Theseus	09-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1523	48 bezwaarbrieven opvanglocatie	12-05-2025	Inwoners gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1524	7 bezwaarschriften sportpark Uden gemeente	12-05-2025	Inwoners gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1525	5 bezwaarschriften tegen de realisatie van het AZC Boekelsedijk Uden	12-05-2025	Inwoners gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen

1526	1 bezwaarschrift tegen voorgenomen asielopvang nabij molenaarstraat	12-05-2025	Inwoners gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1527	Bezwaar opvanglocatie, Molenaarstraat te Schaijk	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1528	Bezwaarschrift, betreft opvanglocatie Molenaarstraat te Schaijk	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1529	Bezwaar opvanglokatie Molenaarstraat Schaijk	12-05-2025	Inwoners gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1530	2 bezwaarbrieven AZC	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1531	2 bezwaarschriften opvanglocatie Molenaarstraat 2025	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1532	1 bezwaarschrift AZC Boekelsedijk Uden	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1533	Verzoek aan gemeenteraad: stem tegen AZC in sportpark Uden	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst - Uden	A. Voor kennisgeving aannemen
1534	Geen AZC in het sportpark!	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen

1535	Nieuwsbrief april 2025	12-05-2025	Udennaardetoekomst	A. Voor kennisgeving aannemen
1536	Brief over de komst van een AZC in het Sportpark in Uden	12-05-2025	Inwoners gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1537	Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) presenteert mooie cijfers in Maashorst	12-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1538	AZC op Sportpark niet wenselijk	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1539	Situatie rondom het AZC in Uden	12-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1540	Preventief jeugdbeleid in uitvoering gemeente Maashorst - Samen Opgroeien	13-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1541	Bezwaarschrift AZC Boekelsedijk Uden	13-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1542	Bezwaar tegen geplande vestiging AZC Boekelsedijk Uden	13-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1543	Bezwaar over plannen opvanglocatie Molenaarstraat in Schaijk	13-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	C. Ter verdere afdoening in handen van college stellen
1544	Bezorgheid Sportpark Boekelsedijk Uden	13-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1545	Opvang Schaijk	13-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen

1546	Ledenbrief 25/021 Ledenraadpleging Eindresultaat Cao Aan de slag 2025	14-05-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1547	Bezwaarschrift opvanglocatie Molenaarstraat te Schaijk	14-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1548	Opvang Schaijk	14-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1549	Bezwaar voor de Molenaarstraat	14-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1550	Informatiebijeenkomst AZC	14-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1551	Ledenbrief 25/022 Bekendmaking voorgedragen kandidaten VNG-bestuur en -commissies	15-05-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1552	Ongenoegen bezorgde bewoner	15-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst - Uden	A. Voor kennisgeving aannemen
1553	Brieven voor de coalitiepartijen	15-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst - Uden	A. Voor kennisgeving aannemen
1554	Ongenoegen bezorgde inwoner over AZC	15-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1555	VNG Ledenbrief 25/020 Plaatsing van trafohuisjes	15-05-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1556	Bezwaar Woon- en Opvanglocatie in Sportpark	15-05-2025	UDI '19	A. Voor kennisgeving aannemen
1557	Reactie op artikel in het VNG blad	15-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen

1558	Huizen voor moeder ipv AZC	19-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1559	Bezorgdheid over grootschalig AZC aan de Boekelsedijk	19-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1560	Zorg over ons sportpark	19-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1561	Meerderheid raad steunt voorstel voor drie woon- en opvanglocaties	16-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1562	Jaarverslag cliëntenraad 2024 ONS welzijn	20-05-2025	ONS Welzijn	A. Voor kennisgeving aannemen
1563	Nieuwsbrief paardenhouders - F-35 en laagvliegende helikopters	20-05-2025	Werkgroep Bezorgde Paardenhouders	A. Voor kennisgeving aannemen
1564	Persbericht Missing man Margraten	21-05-2025	Air Combat Command (ACC) Vliegbasis Volkel	A. Voor kennisgeving aannemen
1565	Uitbreiding mobiele parkeerproviders afgerond	21-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1566	Kledingbank	21-05-2025	Stichting Caritas Uden	A. Voor kennisgeving aannemen
1567	Ledenbrief 25/023 - Voorjaarsnota: duiding, financiële analyse en begrotingsadvies	21-05-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1568	Eerlijke financiële compensatie en proportioneel beleid voor gemeentelijke taken	21-05-2025	Burgemeester en wethouders van gemeente Achtkarspelen	A. Voor kennisgeving aannemen
1569	Verkeersremmende maatregelen dijkversterkingsproject	22-05-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1570	Monitor RADAR antidiscriminatievoorziening	22-05-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven

1571	Maashorst en woningcorporaties sluiten duurzaamheidsakkoord voor een groene toekomst	22-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1572	Overlast evenementen in het centrum van Uden	22-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst - Uden	A. Voor kennisgeving aannemen
1573	Maashorst lanceert nieuw informatief platform voor Mantelzorgers	22-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1574	Jaarverslag 2024 cliëntenraad	22-05-2025	ONS Welzijn Oss	A. Voor kennisgeving aannemen
1575	Jaarverslag IBN over 2024	22-05-2025	Integrale Bedrijven Noordoost Brabant (IBN)	A. Voor kennisgeving aannemen
1576	Verloting kavels Reek-Zuid	22-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1577	Nieuwsbrief mei/juni 2025	22-05-2025	Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland	A. Voor kennisgeving aannemen
1578	Ledenbrief 25/025 - Invoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo	23-05-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1579	BillyBird heeft liever fietstunnel bij Wilgenstraat dan bij Heikantsepad - vervolg op email 14 april 20225	23-05-2025	Recreatieondernemer BillyBird Facilities	A. Voor kennisgeving aannemen
1580	Onderzoek naar mogelijkheden invoering van 'groene leges'	27-05-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1581	Vliegbasis Volkel en springterrein Reek definitief niet in beeld voor uitbreiding Defensie	26-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1582	Verkiezingspamflet mantelzorg voor gemeenteraadsverkiezingen	26-05-2025	MantelzorgNL	A. Voor kennisgeving aannemen
1583	Leveren van maatwerk voor Q-koortspatiënten	26-05-2025	QSupport	A. Voor kennisgeving aannemen

1584	Terrassenbeleid	26-05-2025	Regiomanager Oost Brabant Koninklijke Horeca Nederland	A. Voor kennisgeving aannemen
1585	Kadernota gemeente Maashorst 2026-2029	27-05-2025	College van B&W	E. Persberichten
1586	Nieuwsbrief Jongerenaanpak	27-05-2025	Noordoost Brabant Werkt	A. Voor kennisgeving aannemen
1587	Geluidsoverlast evenementen in het centrum van Uden	27-05-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1588	Nieuwsbrief mei 2025	30-05-2025	Regio Noordoost-Brabant (RNOB)	A. Voor kennisgeving aannemen
1589	Overeenkomst beheer en onderhoud brandkranen	28-05-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1590	Ledenbrief 25/026 - Eerste nazending ALV 18 juni 2025	02-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1591	Zorgplicht Noord Oost Brabantse Bibliotheken (NOBB)	02-06-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1592	Energie-opslagsysteem voor zonnepark Hoogveld-Zuid	03-06-2025	College van B&W	E. Persberichten
1593	Zet in op een toekomst zonder kinderarmoede in uw gemeente	03-06-2025	Nationaal Fonds Kinderhulp	A. Voor kennisgeving aannemen
1594	Textielinzameling in Maashorst	03-06-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1595	Update ontwikkeling van de schuldhulpverlening in Maashorst	03-06-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1596	Ledenbrief 25/027 - Overwegingen voor een actief gemeentelijk grondbeleid	03-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1597	Evaluatie invoering opstapplaatsen leerlingenvervoer in de kernen Uden, Odiliapeel en Volkel	04-06-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven

1598	Verzoek om eenmalige subsidie Kunst & Co voor het jaar 2026	04-06-2025	Kunst & Co	A. Voor kennisgeving aannemen
1599	Parkeertarieven met betrekking tot Kadernota 2026	05-06-2025	Voorzitter Uden centrummanagement	A. Voor kennisgeving aannemen
1600	Raadsinformatiebrief afdoen motie 51 (maatregelen Udenseweg in Zeeland en de Pastoor van Winkelstraat in Schaijk)	05-06-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1601	Samen maken we het buitengebied veiliger	06-06-2025	College van B&W	E. Persberichten
1602	Eerste conclusies opstapplaatsen leerlingenvervoer Maashorst bekend	06-06-2025	College van B&W	E. Persberichten
1603	Ledenbrief 25/029 - Geen andere kandidaten voor vacatures VNG bestuur en commissies en bezetting bestuur en commissies juni 2025-september 2026	05-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1604	Ledenbrief 25/028 - Format beleidsregels hersteloperatie toeslagen	05-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1605	Ledenbrief 25/030 LOGA Salarisbrief CAO Gemeenten 2025-2027	11-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1606	Ledenbrief 25/032 Tweede nazending ALV 18 juni 2025	11-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1607	Ledenbrief 25/031 Val van het kabinet-Schoof	11-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1608	Manifest gemeenteraadsverkiezingen 2026	11-06-2025	Vereniging Eigen Huis	A. Voor kennisgeving aannemen

1609	Nieuwsbrief Juni 2025	11-06-2025	Regionale Energie Strategie (RES) Noordoost Brabant	A. Voor kennisgeving aannemen
1610	Steekproef regiotaxi	11-06-2025	College van B&W	F. Raadsinformatiebrieven
1611	RkSV Volkel wordt bouwheer bij renovatie kleedlokalen	11-06-2025	College van B&W	E. Persberichten
1612	Uitnodiging Orange the World 2025	12-06-2025	United Nations Women Nederland	A. Voor kennisgeving aannemen
1613	Ledenbrief 25/033 Derde nazending ALV 18 juni 2025	12-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1614	Ledenbrief 25/034 Vierde nazending ALV 18 juni 2025	17-06-2025	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	A. Voor kennisgeving aannemen
1615	Leefbaarheid N605	17-06-2025	Inwoner gemeente Maashorst	A. Voor kennisgeving aannemen
1616	Parkeertarieven met betrekking tot Kadernota 2026	17-06-2025	Uden Centrummanagement	A. Voor kennisgeving aannemen
1617	Pamflet gemeenteraadsverkiezingen 2026	18-06-2025	Brabantse Milieufederatie	A. Voor kennisgeving aannemen

Rondvraag

Raadsvergadering van 26 juni 2025

Onderwerp: Vereniging Maashorst Hart Veilig – opheldering over berichtgeving en continuïteit AED-netwerk

Inleiding:
Naar aanleiding van recente berichtgeving in DTV over de Vereniging Maashorst Hartveilig, waarin gesproken wordt over mogelijke belangenverstrengeling en onduidelijke geldstromen, heb ik uitgebreid gesproken met een vertegenwoordiger van deze vereniging. Tijdens dit gesprek zijn mij talloze documenten ter inzage gegeven, waaronder notulen, jaarstukken, statuten, financiële stukken, notariële akten en e-mailcorrespondentie.

De vereniging speelt een cruciale rol in het onderhouden en uitbreiden van het AED-netwerk binnen onze gemeente. Er ligt een ambitieus 10-jarenplan op tafel dat voorziet in een bijna verdubbeling van het aantal AED's, tot circa 150 in de hele gemeente Maashorst. Tegelijkertijd zijn er signalen dat delen van dit netwerk onder druk staan, mede als gevolg van de ophef die is ontstaan.

Wanneer er in het verleden sprake was van financiële tekorten of knelpunten, heeft de gemeente zich steeds zeer constructief opgesteld. Daar zijn wij als Gewoon Uden hen ook erkentelijk voor. De inzet van de gemeente heeft bijgedragen aan de instandhouding van een netwerk dat letterlijk van levensbelang is.

Hierover heb ik de volgende vragen aan het college:

1. Hoe beoordeelt het college de situatie rondom de Vereniging Maashorst Hartveilig, met inachtneming van de in het artikel genoemde beschuldigingen?
2. Is er naar het oordeel van het college sprake van belangenverstrengeling of onregelmatigheden in de geldstromen? Zo ja, op welke punten?
3. De stichting Uden Hartveilig heeft aangegeven mogelijk te willen stoppen (de stichting heeft aangegeven dat de stichting op korte termijn wordt opgeheven). Is het college hiervan op de hoogte en wat zou hiervan het effect zijn op het beheer en onderhoud van het AED-netwerk in Uden?
4. Ziet het college risico's voor de volksgezondheid of de continuïteit van het AED-netwerk binnen Maashorst, als de huidige situatie verder escaleert? Zo ja, welke?

Ondertekening:

Datum en tijdstip indiening	:	24-6-2025
Fractie	:	Gewoon Uden
Naam indiener	:	Mike de Ridder

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:52 CEST
Document ID:
23629f94-b8f3-4694-b26e-958c95f04449

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 40380 / 2025

Onderwerp: Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)

Auteur	:	Femke van Zoggel
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	Femke.vanZoggel@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)

Voorstel

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de Begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost: *We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.*

Inleiding
De Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost voert namens de deelnemende gemeenten taken uit. De begroting geeft aan welke koers zij hanteert voor 2026 en welke plannen en projecten zij daarvoor wil uitvoeren. Het jaarverslag en de jaarrekening geven aan hoe het jaar 2024 inhoudelijk en financieel verlopen is. Via de zienswijze op de begroting kan de gemeenteraad haar beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven.

Jaarstukken 2024
In 2024 blijft het vervoersvolume voor het Wmo-vervoer steken rond 84% van het volume voor de pandemie. Tijdens de pandemie was het OV-

regiotaxivervoer vrijwel stabiel gebleven. Na de opheffing van alle maatregelen is het OV-regiotaxigebruik gedaald naar uiteindelijk 62% ten opzichte van 2019. Wel is in Maashorst in 2024 het vervoersvolume 112% ten opzichte van 2023. Hierbij is te zien dat het aantal ritten afneemt maar het aantal kilometer toeneemt.

De jaarrekening bevat de financiële verantwoording over het jaar 2024. Het gerealiseerd resultaat bedroeg €141.035 voordelig. In 2026 bereikt de huidige manager de pensioengerechtigde leeftijd. Het dagelijks bestuurt stelt voor hiervan een bedrag van €86.276 te reservering voor de opvolging van de manager te vormen. Verder wordt voorgesteld het resterend voordelig resultaat ad €54.759 ten gunste te brengen van de algemene reserve.

Welk resultaat willen we bereiken?
De GR-KCV wil bereiken dat aanvullende voorzieningen op het reguliere openbaar vervoer behouden blijven. Op deze manier is er altijd een vangnet beschikbaar voor kwetsbare groepen waarvoor geen alternatief vervoer voorhanden is. Door middel van de begroting bereiken we duidelijkheid over de koers die de GR-KCV hanteert en over de plannen en projecten voor 2026. De gemeenteraad kan mede richting geven aan deze inhoudelijke en financiële koers van de GR-KCV.

Drie centrale ambities onderbouwen het werk van de GR-KCV Brabant-Noordoost:

1. Als regionaal samenwerkende gemeenten en provincie de regierol nemen in het ontwikkelen en aansturen van doelgroepenvervoer en kleinschalige mobiliteitsoplossingen;
2. Geen gefragmenteerd doelgroepenbeleid, maar integrale mobiliteitsoplossingen op maat gesneden voor iedere cliënt/reiziger;
3. Maximale flexibiliteit in de organisatie van vervoer om te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe mobiliteitsoplossingen.

De regio’s Hart van Brabant (HVB) en Noordoost-Brabant (RNOB) hebben de ambitie uitgesproken om samen met de provincie Noord-Brabant te bouwen aan gedeelde mobiliteit in Noordoost- en Midden-Brabant. Het is de ambitie om één slim vervoersysteem te hebben met een passend vervoersaanbod voor alle reizigers. Iedereen die zelfstandig kan reizen, kan er gebruik van maken. In dit systeem zijn openbaar vervoer, buurtbus, regiotaxi, dorpsdeelauto en andere gedeelde vervoersvormen makkelijk toegankelijk en betaalbaar.

Regiotaxi Noordoost-Brabant verzorgt twee soorten vervoer, het Wmo-vervoer en het OV-regiotaxivervoer. Het Wmo-vervoer is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Het OV-regiotaxivervoer is de

verantwoordelijkheid van de provincie en dient als vangnet daar waar geen reguliere OV-verbinding voor handen is. Tot 1-1-2026 wordt dit vervoer als deur-tot-deur vervoer uitgevoerd.

Het Wmo-vervoer is een wettelijke taak van de gemeente en blijft deur-tot-deur vervoer. Voor het OV-regiotaxivervoer wordt de vorm van deur-tot-deur vervoer met ingang van 1-1-2026 vervangen door Bravoflex als aanvulling op het openbaar vervoer. Bravoflex rijdt op bestelling, zonder vaste route of dienstregeling. De OV-klant wordt bij een halte in de buurt opgehaald en direct naar een OV-overstaphalte gebracht. Dit is een grotere bushalte of treinstation vanwaar gemakkelijk verder gereisd kan worden met het reguliere openbaar vervoer.

De regio Noordoost-Brabant vindt het belangrijk dat aanvullende voorzieningen op het reguliere openbaar vervoer behouden blijven. Er moet altijd een vangnet beschikbaar zijn voor kwetsbare doelgroepen waarvoor geen alternatief voorhanden is. Echter dient voldoende grip te blijven op de kosten, effectiviteit en efficiency ervan.

Beoogd effect
We bereiken duidelijkheid over de financiële koers die de GR-KCV Brabant Noordoost over 2026 hanteert. De gemeenteraad kan mede richting geven aan de inhoudelijke en financiële koers van de GR-KCV Brabant Noordoost.

Argumenten

1.1 Er is rekening gehouden met de zienswijze van de kaderbrief 2026
Bij de kaderbrief is een zienswijze gegeven over de financiële vertaling van de kaderbrief. Hierbij is gevraagd;

- Extra kostenstijgingen en ontwikkelingen binnen de begroting op te vangen.
- De gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en volgende jaren hierop aan te passen.
- De eigen loonstijgingen en prijscompensatie via ombuigingen op te vangen, zonder hierbij de kaasschaafmethode toe te passen.
- Dekking van nieuw beleid en eventuele nieuwe taken binnen de eigen begroting op te vangen

In de begroting van de GR-KCV is rekening gehouden met de financiële uitgangspositie van de gemeenten de komende jaren. Extra kostenstijgingen en ontwikkelingen worden binnen de begroting opgevangen. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is gelijk aan de

bijdrage van 2025. De eigen loonstijgingen en prijscompensatie worden via ombuigingen opgevangen, zonder hierbij de kaasschaafmethode toe te passen. Tot slot worden de dekking van nieuw beleid en eventuele nieuwe taken binnen de eigen begroting van de GR-KCV opgevangen.

1.2 De begroting past in het bestaande beleid.

In deze begroting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de dynamiek in de voortdurende ontwikkelingen in het vervoer en de organisatie. Denk hierbij aan het effect van de vergrijzing, het chauffeurstekort, de verduurzaming van het vervoer en de onzekerheden in de beheersbaarheid van het vervoer. De GR-KCV Brabant Noordoost is verantwoordelijk voor het collectief vraagafhankelijk vervoer voor klanten met een 'Wmo-indicatie vervoer'. Om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven is mobiliteit voor mensen met een beperking van groot belang. De GR-KCV Brabant Noordoost stimuleert het gebruik van eigen mogelijkheden en algemene voorzieningen. Waar maatwerk nodig is of openbaar vervoer ontbreekt, is er de Regiotaxi Noordoost-Brabant.

De deelnemende gemeenten betalen de kosten voor het operationeel beheer voor de organisatie van het Servicepunt Regiotaxi conform een verdeelsleutel op basis van inwoneraantal. De provincie levert sinds 2023 een vaste bijdrage voor de uitvoering van het OV-regiotaxivervoer.

1.3 De begroting speelt in op ontwikkelingen die van invloed zijn op het vervoer van de GR-KCV Brabant Noordoost.

De wereld van mobiliteit is sterk aan verandering onderhevig. De demografische ontwikkelingen, met name de vergrijzing, zorgen ervoor dat het gebruik van het Wmo-vervoer vermoedelijk weer zal toenemen. Mensen wonen langer thuis en blijven mentaal langer actief. We verwachten dat ze door hun fysieke beperkingen steeds meer een beroep doen op vervoersvoorzieningen. Met de provincie hebben de regiotaxiregio's een gezamenlijke ambitie om in 2026 één slim vervoersysteem te hebben met een passend vervoersaanbod voor alle reizigers.

Ondanks dat er nog steeds sprake is van een tendens van terugtrekkend OV en verschraling van het aanbod, zal de focus blijven liggen op het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen. De GR-KCV optimaliseert en zoekt aansluiting bij innovaties in het OV.

Belangrijke instrumenten voor efficiënt vervoer zijn vraagspreiding en actief sturen op groepsritten en vast werk. Middels data gedreven onderzoek vergroot de GR-KCV de sturing op vervoer via analyse van de

enorme hoeveelheid beschikbare (vervoers-)data, zodat toekomstige ontwikkelingen beter ingeschat worden.

Kanttekeningen

1.1 Exploitatiekosten worden wel geïndexeerd

De kosten voor vervoer en de eigen bijdragen worden jaarlijks geïndexeerd met de NEA-index. Dit kan niet meegenomen worden in de financiële vertaling omdat dit is op basis van contractuele afspraken tussen de gemeenschappelijke regeling en de vervoerder.

1.2 Het chauffeurstekort legt druk op de uitvoering van het Regiotaxivervoer.

Er is al jaren een chauffeurstekort. De laatste jaren is dit tekort nog sterker toegenomen en daarmee ook meer zichtbaar. Het tekort aan chauffeurs kan leiden tot rituitval en daaropvolgend ongemak bij inwoners die afhankelijk zijn van het doelgroepenvervoer. Bij vervoerders en chauffeurs zorgt dit voor onzekerheid, stress en extra uitval door ziekteverzuim door de hoge werkdruk. In combinatie met de congestie in het verkeer is het een uitdaging om de ritten op tijd te kunnen uitvoeren. Daarbij kunnen de hogere kosten voor vervoer en de congestie in het verkeer mensen stimuleren om voor het gemak en de betaalbaarheid voor het doelgroepenvervoer te kiezen. Factoren die de punctualiteit verder zullen beïnvloeden.

1.3 De inschatting van de ontwikkeling van het vervoersvolume blijft uitdagend.

De impact van COVID-19 is op het Wmo-vervoer het grootst geweest. We zien echter dat de vraag naar Wmo-vervoer langzaam weer opkrabbelt. Tussen gemeenten zijn er altijd verschillen in vervoersvolume en schommelingen in de tijd. De bandbreedte van deze schommelingen is door de pandemie toegenomen. Dit zorgt ervoor dat het moeilijk is om een juiste inschatting te maken van het vervoersvolume. Wel is gemeente Maashorst meer in lijn gekomen met de regio. In 2025 was het totale vervoersvolume 84% van het niveau van voor COVID-19. Dit vervoersvolume van 2025 gebruiken we als basis voor de begroting 2026.

1.4 De demografische ontwikkelingen in de Regio Noordoost-Brabant en de stijgende kosten zorgen voor onzekerheden in de beheersbaarheid van het vervoer.

Nederland vergrijst. Onze regio heeft ten opzichte van Nederland een iets oudere populatie. Senioren van nu zijn actiever dan de generaties vóór hen. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat de vraag naar mobiliteit, waaronder het Wmo-vervoer, toeneemt. Tegelijkertijd gaat de kanteling van de Wmo ervan uit dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig moeten blijven functioneren. Deze ontwikkelingen zetten de voorziening regiotaxi onder druk.

De focus van de regiotaxi ligt op het optimaliseren van het gebruik van het OV en andere voorliggende voorzieningen. Door het introduceren van de Voor Elkaar Pas (VEP), welke als doel heeft de barrières en belemmeringen voor het reizen met het OV weg te nemen, heeft de regiotaxi hierin een kleine stap gezet. De VEP biedt Wmo-klanten de mogelijkheid om daadwerkelijk met het OV te reizen. De VEP is een reisproduct van Arriva welke op maat wordt gemaakt voor de Wmo-klanten van de Regiotaxi Noordoost-Brabant.
De VEP zorgt voor een kostenbesparing in het Wmo-vervoer in de GR-KCV (in 2024 om en nabij €270.000,-). Met het oog op de nieuwe OV-concessie (december 2026) wordt tot en met 2025 de Voor Elkaar Pas aangeboden aan de Wmo-klanten. Het is onzeker of de nieuwe vervoerder de Voor Elkaar Pas in deze vorm zal aanbieden.

1.5 Er wordt geen zienswijze geadviseerd over de duurzame doelen
Contractueel is vastgelegd dat vanaf 1-1-2026 in Noordoost-Brabant alle voertuigen zero-emissie zijn. De nieuwe instroom van personenauto's en 8 persoonsbusjes in het doelgroepenvervoer is vaak al 100% zero emissie. De transitie naar 100% zero-emissie vervoer is een grote uitdaging, met name bij rolstoelbussen. Dit komt door de beperkte actieradius en het gewicht van de batterijen in combinatie met de rijbewijswetgeving. Het gevolg hiervan is extra laadtijd en inzet van meer voertuigen, waardoor minder efficiëntie mogelijk is. Daarnaast hebben ze te maken met lange levertijden van nieuwe voertuigen en uitdagingen met het stroomnetwerk. Omdat de prioriteit ligt op het niet stijgen van de kosten en het chauffeurstekort is er geen zienswijze voor opgenomen. Wel zal deze ontwikkeling worden gevolgd.

Financiën
De kosten voor de Regiotaxi worden betaald vanuit het budget voor Wmo Vervoer Regiotaxi binnen programma 6 Sociaal Domein.
De kosten vallen uiteen in

- De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling voor organisatiekosten
- De werkelijke vervoerskosten

Begroting 2026: Organisatiekosten

- De 6 gemeenten dragen zorg voor de organisatiekosten van de Regiotaxi.
- De organisatiekosten voor de zes gemeenten bedragen in 2026 €551.004,- en blijft daarmee gelijk aan de bijdrage van 2025. De afrekensystematiek voor de gemeenten vindt plaats op basis van het inwoneraantal (peildatum 1-1-2024 van het CBS)

- De verwachting is dat het bedrag aan organisatiekosten voor de Regiotaxi van gemeenten voor 2026 gelijk blijft aan het begrote bedrag voor 2025, dit is €551.004.
- De begrote bijdrage van gemeente Maashorst aan de gemeenschappelijke regeling voor organisatiekosten bedraagt € 87.320. Dit past binnen het beschikbare budget.
- De provincie draagt sinds 2023 volgens een overeengekomen vast bedrag bij aan de organisatiekosten. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Het resterende deel wordt naar rato van het inwoneraantal verdeeld onder de gemeenten. Naar verwachting bedraagt de bijdrage van de provincie in 2026 €68.835,-.

Begroting 2026: Exploitatiekosten en eigen bijdragen klanten

- De exploitatiekosten van het vervoer en de eigen bijdragen van klanten worden op basis van het daadwerkelijk gebruik verrekend met de gemeenten en de provincie.
- Op basis van contractuele afspraken tussen de gemeenschappelijke regeling en de vervoerder, worden de kosten voor vervoer jaarlijks geïndexeerd met de NEA-index.
- Ook de eigen bijdragen van klanten worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de NEA-index.
- Volgens de contractuele afspraken tussen de GR-KCV en de vervoerder worden de kosten voor het Wmo- en OV Regiotaxivervoer jaarlijks verhoogd met de NEA-inde. Voor 2026 wordt gewerkt met een geschatte NEA-index van 3,5%.
- Het werkelijk verbruik kan fluctueren. Er kan dus jaarlijks sprake zijn van een onder- of overbesteding op het budget dat beschikbaar is voor de vervoerskosten.
  - Het beschikbare budget voor vervoerskosten bedraagt voor 2026 € 563.939.
  - De voorlopige inschatting van de werkelijke vervoerskosten bedraagt voor 2026 € 596.808.
  - Er is sprake van een voorlopig tekort van circa € 33.000
  - In de 2e tussentijdse rapportage van 2025 wordt de inschatting geactualiseerd en indien nodig zal er een melding opgenomen worden in de afwijkingenrapportage.
- De te ontvangen eigen bijdrage is afhankelijk van het werkelijk verbruik. Er kan jaarlijks sprake zijn van hogere of lagere ontvangen eigen bijdragen dan opgenomen in de begroting.
  - De opgenomen inkomsten uit eigen bijdrage in de gemeentebegroting bedragen voor 2026 € 75.064,00
  - De voorlopige inschatting van de werkelijke eigen bijdrage bedraagt voor 2026 € 92.810.
  - Er is sprake van een voorlopig overschot van circa € 18.000

- In de 2e tussentijdse rapportage van 2025 wordt de inschatting geactualiseerd en indien nodig zal er een melding opgenomen worden in de afwijkingenrapportage.

Duurzaamheid
- Goede gezondheid en welzijn
- Verantwoorde consumptie en productie
- Industrie, innovatie en instrastructuur
- Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

Participatie
Er is een adoptieadvies opgesteld vanuit het Regionaal Ambtelijk overleg GR-KCV. Het adoptieadvies is gebruikt als input op het collegevoorstel.

Overlegd met
- Servicepunt Regiotaxi;
- Deelnemende gemeenten GR-KCV;
- Financieel adviseur GR-KCV.

De regiotaxi heeft daarnaast een reizigersoverleg waar afgevaardigden van de ASD bij aan kunnen sluiten. De begroting wordt voor de zienswijze aan het reizigersoverleg voorgelegd.

Communicatie
We informeren het Servicepunt Regiotaxi over het door de raad genomen besluit.

Vervolg
Het Regionaal Ambtelijk Overleg GR-KCV en het Servicepunt Regiotaxi geven uitvoering aan de opgestelde beleidskaders en regionale doelen.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Jaarstukken 2024 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer
2. Begroting 2026 Gemeenschappelijke regeling kleinschalig collectief vervoer.
3. Brief aan de GR-KCV met zienswijze begroting 2026

Bijlagen ter informatie
4. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 en begroting 2026 GR-KCV

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
ac94f22a-e732-4961-883b-0282d4927cfb

Raadsbesluit

Zaaknummer: 40380-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel ;

b e s l u i t

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de Begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost:

We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

regiotaxi noordoost brabant

Jaarstukken 2024

Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer

Concept vastgesteld door het Dagelijks Bestuur op 26 maart 2025

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening van de GR-KCV Brabant Noordoost over het jaar 2024.
Op 1 januari 2024 is Connexxion Taxi Service BV gestart als opdrachtnemer voor het regiotaxivervoer in Noordoost-Brabant. Connexxion voert de regie en verzorgt met drie lokale onderaannemers het vervoer in de regio Noordoost-Brabant. De overgang van het contract plus de tekorten op de arbeidsmarkt zorgde ervoor dat het regiotaxivervoer niet probleemloos verliep. Met het nieuwe contract is de punctualiteit teruggebracht van 95% naar 90%. Dit houdt in dat in plaats van 95% in de voorgaande jaren, met ingang van het nieuwe contract 90% van de ritten volgens afspraak gereden moet worden. Aan deze verplichting is in 2024 voldaan.

In 2024 had de Regiotaxi Noordoost-Brabant bijna 11.000 klanten, goed voor bijna 200.000 ritten en ruim 2,7 miljoen kilometers. Geconstateerd kan worden dat de coronapandemie blijvende effecten heeft op het vervoer. Met uitzondering van de gemeente Boekel is het vervoersvolume nog altijd 84% ten opzichte van 2019.

Ook in 2024 waren de zorgen over de gevolgen van het chauffeurstekort groot. De vervoerders moeten veel moeite doen om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden en te binden. De gevolgen van dit chauffeurstekort ervaren met name onze klanten. In combinatie met het terugdringen van de punctualiteit naar 90% betekende dit dat er in 2024 meer klachten bij het Servicepunt zijn ontvangen dan voorgaande jaren.

Om de tevredenheid onder de klanten te monitoren zijn we in het vierde kwartaal 2024 gestart met een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Moventem. Iedere dag worden vijf klanten gebeld en gevraagd naar hun ervaringen over de rit die zij de dag ervoor hebben gemaakt. De klanten gaven in het laatste kwartaal van 2024 gemiddeld een het cijfer 7,9 voor de uitvoering van de rit.

Rik Compagne
Voorzitter GR-KCV Brabant Noordoost

José Ie
Secretaris GR-KCV Brabant Noordoost

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord *2*

JAARVERSLAG

1. Inleiding 6
2. Vervoer Regiotaxi Noordoost-Brabant 7
   - 2.1 Vervoersvolume 7
   - 2.2 Kwaliteit 9
   - 2.3 Exploitatiekosten vervoer 10
3. Organisatie 13
   - 3.1 Onze dienstverlening 13
   - 3.2 Bestuur 14
4. Ontwikkeling, inzicht en opgaven 15
   - 4.1 Rollen 15
   - 4.2 Servicepunt Regiotaxi 15
5. Bedrijfsvoering 20
6. Financieel overzicht 23
   - 6.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing 23
   - 6.2 Financiering 28
   - 6.3 Programmaverantwoording 28
   - 6.4 Taakvelden 29
   - 6.5 Beleidsindicatoren 30

JAARREKENING

1. Waarderingsgrondslagen Jaarrekening 32
   - 1.1 Algemene grondslagen 32
   - 1.2 Balans 32
   - 1.3 Rechtmatigheid 33
2. Balans per 31 december 2024 34
3. Overzicht Baten en Lasten 35
   - 3.1 Programma Exploitatie: Taakveld 0.8 Overige baten en lasten 35
   - 3.2 Overhead: Taakveld 0.4 Bestuur en ondersteuning 36
4. Toelichting op de balans per 31 december 2024 37
   - 4.1 Activa 37
   - 4.2 Passiva 38
   - 4.3 Schatkistbankieren 40
   - 4.4 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen 41

5. Toelichting overzicht baten en lasten 2024 42
6. Verschillenanalyse programma Vervoer en de Overhead 43
6.1 Wmo – OV 43
6.2 Projecten 44
6.3 Vervoer 44
7. Samenwerkingsbijdrage OV van de provincie 44
8. Verwerking resultaat 44
9. Rechtmatigheidsverantwoording 2024 44
10. Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) 46
10.1 Bezoldiging topfunctionarissen 46
10.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen 47
10.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT 48

Bijlage 1. Taakvelden – Overzicht baten en lasten per taakveld 49
Bijlage 2. Begrippen en afkortingen 50

CONTROLEVERKLARING 51

JAARVERSLAG

1. Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2024. In de jaarstukken wordt de verantwoording op de inhoudelijke voornemens en de financiële resultaten in gezamenlijkheid gepresenteerd.
Het eerste deel van de jaarstukken bevat het jaarverslag. In het jaarverslag legt de GR-KCV Brabant Noordoost verantwoording af ten aanzien van de realisatie in het vervoer en de eigen organisatie.

Het tweede deel bevat de jaarrekening. Dit is de financiële verantwoording opgesteld volgens het daarvoor geldende wettelijk kader en gecontroleerd door onze accountant.

Het gerealiseerd resultaat bedroeg € 141.035 voordelig. In 2026 bereikt de huidige manager de pensioengerechtigde leeftijd. Voorgesteld wordt om uit dit resultaat voor een bedrag van € 86.276 een bestemmingsreserve voor de opvolging van de manager te vormen. Verder wordt voorgesteld het resterend voordelig resultaat ad € 54.759 ten gunste te brengen van de algemene reserve.

Over ons

De GR-KCV Brabant Noordoost is een samenwerkingsverband, samengesteld uit 6 gemeenten uit de regio Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant. In deze regio verzorgt de GR-KCV onder de werknaam ‘Regiotaxi Noordoost-Brabant’ voor de gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad en Oss deur-tot-deur vervoer voor mensen met een Wmo-indicatie. Daarnaast is het regiotaxivervoer ook een aanvulling op het reguliere openbaar vervoer. Deze vorm van deur-tot-deur vervoer vormt daarmee een vangnet wanneer mogelijkheden voor het openbaar vervoer ontbreken. In 2024 had de regiotaxi heeft 10.976 klanten, 9.277 Wmo-pashouders en 1.699 OV-pashouders.

Onze dienstverlening

Om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven is mobiliteit voor mensen met een beperking van groot belang. De GR-KCV Brabant Noordoost stimuleert het gebruik van eigen mogelijkheden en algemene voorzieningen. Waar maatwerk nodig is, of openbaar vervoer ontbreekt, is er de Regiotaxi Noordoost-Brabant.
Onze dienstverlening is gericht op het creëren van een optimaal vervoersaanbod, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen.
Zo dragen wij bij aan een inclusieve samenleving. Een samenleving waaraan iedereen kan deelnemen die dat wil, of je in een landelijk- of stedelijk gebied woont en ongeacht welke ondersteuning je nodig hebt.

2. Vervoer Regiotaxi Noordoost-Brabant

Vanaf 1-1-2024 is Connexxion Taxi Services B.V. de opdrachtnemer voor het regiotaxivervoer. Connexxion voert de regie over het Regiotaxivervoer in Noordoost-Brabant. Samen met drie lokale onderaannemers zorgen zij voor het Wmo- en OV-regiotaxivervoer in de regio Noordoost-Brabant.

Door de coronapandemie en de daarmee gepaard gaande maatregelen is het vervoer sinds 2020 afgenomen. Begin 2023 zijn alle maatregelen opgeheven, maar nog steeds heeft de pandemie effect op het vervoersvolume. Ook in 2024 blijft het vervoersvolume voor het Wmo-vervoer steken rond 84% van het volume voor de pandemie. Tijdens de pandemie was het OV-regiotaxivervoer vrijwel stabiel gebleven. Na de opheffing van alle maatregelen is het OV-regiotaxigebruik gedaald naar uiteindelijk 62% ten opzichte van 2019.

Tabel 1: Kerngegevens

	Wmo						OV-regiotaxi					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Unieke reizigers	7.192	5.158	4.932	4.749	4.934	5.456	1.020	663	811	673	580	566
Aantal afgelegde kilometers	1.858.298	1.001.563	1.166.882	1.408.504	1.463.789	1.627.627	157.593	95.706	131.100	114.034	94.153	99.889
Aantal declarabele kilometers	2.766.254	1.470.795	1.688.938	2.080.388	2.174.129	2.571.792	222.345	135.934	181.308	165.838	137.893	148.690
Gemiddeld aantal reiskilometers per reiziger	258	194	237	297	297	298	155	144	162	169	162	176
Gemiddeld aantal declarabele kilometer per reiziger	385	285	342	438	441	471	218	205	224	246	238	263
Aantal ritten	226.989	117.308	130.514	167.971	177.585	177.065	16.188	10.057	12.552	12.951	10.935	9.966
Gemiddeld aantal km per rit	8	9	9	8	8	9	10	10	10	9	9	10
Gemiddeld aantal declarabele km per rit	12	13	13	12	12	15	14	14	14	13	13	15
Aantal vervoerders	4	5	5	5	5	3	4	5	5	5	5	3
Contractwaarde	€ 3.998.846	€ 3.544.889	€ 3.185.663	€ 3.546.115	€ 3.986.310	€ 4.225.230	€ 376.677	€ 326.534	€ 299.256	€ 306.874	€ 272.719	€ 244.316
Ritten volgens afspraak	95,1%	96,9%	96,6%	95,0%	90,8%	90,6%	95,1%	96,9%	96,6%	95,0%	90,8%	90,6%
Aantal klachten	421	143	166	243	346	743	27	16	24	23	17	39
% klachten per rit	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%

* *Unieke pashouders zijn pashouders die met de regiotaxi hebben gereisd*

Reizigers

In 2024 bestond ons klantbestand uit 9.277 Wmo-pashouders en 1.699 OV-pashouders. Van de Wmo-pashouders heeft 59% daadwerkelijk gereisd met de regiotaxi (zie tabel 1).

2.1 Vervoersvolume

In 2024 zijn 187.031 ritten uitgevoerd, goed voor 1.727.516 afgelegde kilometers. We zien dat het vervoer ten opzichte van 2023 vrij stabiel blijft. Het aantal Wmo-ritten is iets gedaald, terwijl het aantal (declarabele) kilometers is toegenomen.

Tabel 2. Aantal ritten

Ritten	2024	Realisatie			Afwijking			Percentage t.o.v.		
Gemeente	Begroting	2022	2023	2024	2022	2023	Begroting	2022	2023	Begroting
Bernheze	14.576	11.531	13.251	12.492	961	-759	-2.084	108%	94%	86%
Boekel	8.718	6.744	7.925	7.080	336	-845	-1.638	105%	89%	81%
Land van Cuijk	41.501	34.074	37.728	34.132	58	-3.596	-7.369	100%	90%	82%
Maashorst	29.285	22.708	26.623	24.652	1.944	-1.971	-4.633	109%	93%	84%
Meierijstad	37.837	28.877	34.397	31.621	2.744	-2.776	-6.216	110%	92%	84%
Oss	84.699	70.389	76.999	67.088	-3.301	-9.911	-17.611	95%	87%	79%
Totaal Wmo	**216.615**	**174.323**	**196.923**	**177.065**	**2.742**	**-19.858**	**-39.550**	**102%**	**90%**	**82%**
OV	13.661	12.986	12.419	9.966	-3.020	-2.453	-3.695	77%	80%	73%
Totaal vervoer	**230.276**	**187.309**	**209.342**	**187.031**	**-278**	**-22.311**	**-43.245**	**100%**	**89%**	**81%**

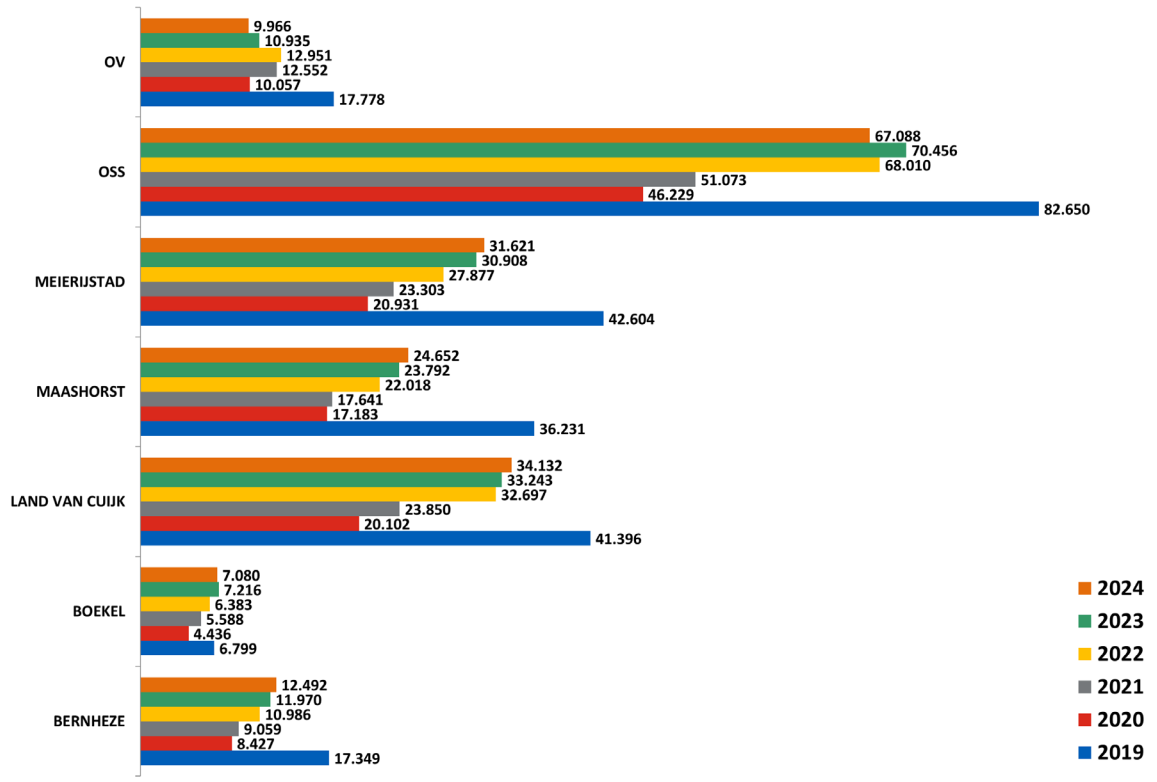
Tabel 3. Aantal gereden kilometers

Gereden kilometers	2024	Realisatie			Afwijking			Percentage t.o.v.		
Gemeente	Begroting	2022	2023	2024	2022	2023	Begroting	2022	2023	Begroting
Bernheze	114.249	103.863	106.740	112.771	8.907	6.030	-1.479	109%	106%	99%
Boekel	87.129	79.208	81.626	84.235	5.027	2.609	-2.894	106%	103%	97%
Land van Cuijk	335.410	304.918	310.366	344.540	39.622	34.175	9.130	113%	111%	103%
Maashorst	185.473	168.612	192.489	215.209	46.597	22.720	29.736	128%	112%	116%
Meierijstad	286.389	260.354	278.606	345.497	85.143	66.891	59.108	133%	124%	121%
Oss	540.704	491.549	493.962	525.375	33.826	31.413	-15.329	107%	106%	97%
Totaal Wmo	**1.549.355**	**1.408.504**	**1.463.789**	**1.627.627**	**219.123**	**163.838**	**78.273**	**116%**	**111%**	**105%**
OV	125.438	114.034	94.153	99.889	-14.145	5.736	-25.549	88%	106%	80%
Totaal vervoer	**1.674.793**	**1.522.539**	**1.557.943**	**1.727.516**	**204.978**	**169.574**	**52.724**	**113%**	**111%**	**103%**

In tegenstelling tot het Wmo-vervoer is het OV-regiotaxivervoer 20% gedaald ten opzichte van 2023. Maar net al bij het Wmo-vervoer is het aantal (declarabele) kilometers gestegen. Een verklaring voor de daling in het OV-gebruik van de regiotaxi is moeilijk te geven. Wanneer er geen reguliere OV-verbinding voor handen is, kan iedereen gebruik maken van de regiotaxi tegen het OV-regiotaxitarief. Dit noemen we de vrije-reiziger. In tegenstelling tot de Wmo-reiziger heeft men voor het reizen met de OV-regiotaxi geen geregistreerde pas nodig. Indien men geen OV-regiotaxipas heeft, wordt de rit geboekt op een algemeen pasnummer. Dit zijn de anonieme reizigers. De toename van thuiswerken kan één van de redenen zijn dat het OV-gebruik is afgenomen, maar het blijft gissen.

In figuur 2 is per deelnemer het vervoersvolume weergegeven door de jaren heen. We zien hier dat het vervoer, met uitzondering van Boekel, langzaam is toegenomen, maar nog altijd achterblijft ten opzichte van 2019. In Boekel daarentegen zien we juist dat het vervoersvolume vanaf 2023 hoger is dan het volume in 2019.

Figuur 1. Vervoersvolume (aantal ritten) 2019-2024

2.2 Kwaliteit

Het chauffeurstekort speelt de vervoerders nog altijd parten. De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs zijn hardnekkig. Om het vervoer zo optimaal mogelijk te laten verlopen proberen we de ritten zoveel mogelijk te spreiden over de dag. We vragen klanten, indien mogelijk, om zoveel mogelijk buiten de piekuren te reizen.

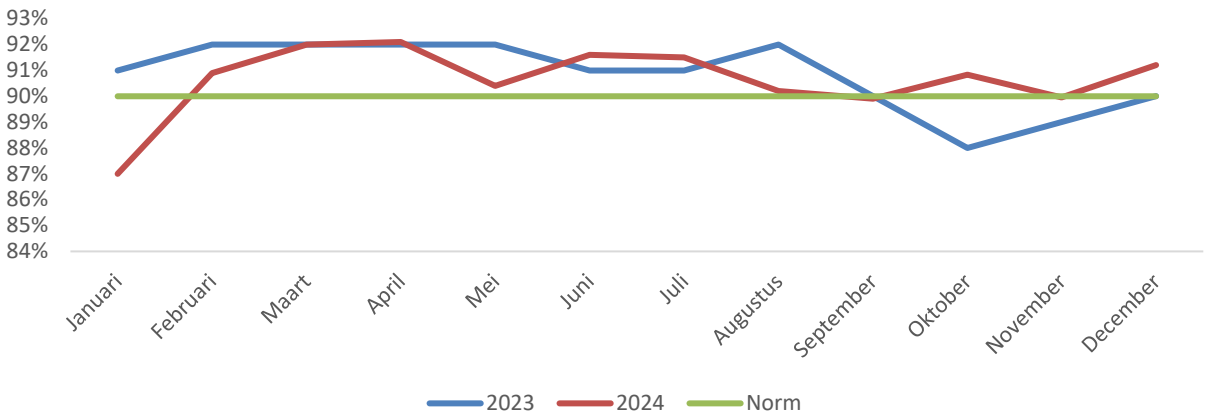
Ook de Tweede Kamer maakt zich zorgen over het chauffeurstekort. De staatssecretaris van VWS erkent deze problemen en heeft maatregelen getroffen. Iedereen met een rijbewijs, een gezondheidsverklaring en een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG), kon al een 'leer-werktraject' aanvragen en voor vier maanden aan de slag als chauffeur. Het kabinet heeft deze periode verlengd naar een half jaar. Verder kijkt het CBR of het taalniveau van de examens voor taxichauffeurs kan worden aangepast. Dit mag echter niet ten kosten gaan van de basiskwaliteiten die nodig zijn voor het vervoer van kwetsbare groepen.

De achterstanden bij het CBR zijn eind 2024 nog steeds niet weggewerkt. Steeds meer chauffeurs kunnen daardoor niet op tijd hun praktijkexamen doen, waardoor de instroom van nieuwe chauffeurs stagneert. Het tekort aan chauffeurs kan leiden tot rituitval en daaropvolgend ongemak bij klanten die afhankelijk zijn van het doelgroepenvervoer. Bij vervoerders en chauffeurs zorgt dit voor onzekerheid, stress en extra uitval door ziekteverzuim door de hoge werkdruk. Het aanhoudende chauffeurstekort en de toenemende drukte op de weg zorgt dan ook voor een enorme uitdaging om aan de vraag te voldoen.

Onze insteek is zoveel mogelijk mensen vervoeren. Door het personeelstekort moeten bepaalde ritten gecombineerd worden en dat verhoogt het risico op vertraging. Hierdoor kunnen chauffeurs soms noodgedwongen afspraken niet nakomen. Daarbij is het verkeer op de weg sinds de pandemie sterk toegenomen. De chauffeurs staan in dezelfde file als alle andere weggebruikers. Door het combineren van ritten is de ophaaltijd iets later of de rijtijd iets langer geworden.

Door de inzet van vervoerders, chauffeurs en het callcenter hebben we kwaliteit voor een groot deel kunnen waarborgen. De punctualiteit was in 2024 gemiddeld 90,6% en ligt hiermee binnen de gestelde norm van 90%. Dit houdt in dat in 91% van de ritten binnen de afgesproken kaders is uitgevoerd.

Sinds oktober 2024 voert Moventem voor ons een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek uit. Iedere dag worden vijf klanten gebeld waarin hen gevraagd wordt naar hun ervaringen over de rit van de dag ervoor. De klanten gaven in het laatste kwartaal van 2024 gemiddeld een het cijfer 7,9 voor de uitvoering van de rit, een 7,8 voor de reisduur en een 7,7 voor de stiptheid.

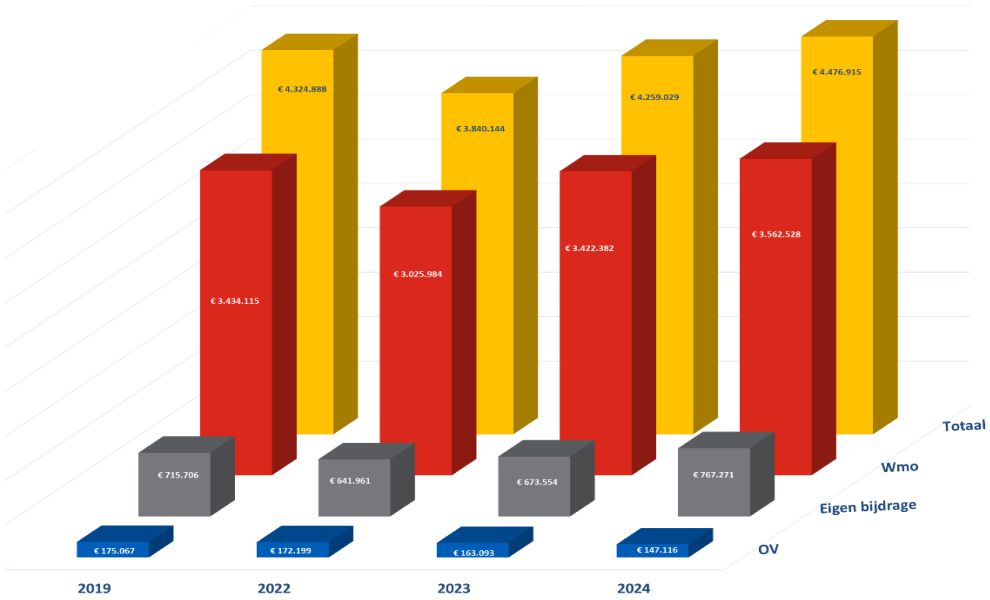

Figuur 2. Punctualiteit 2023-2024

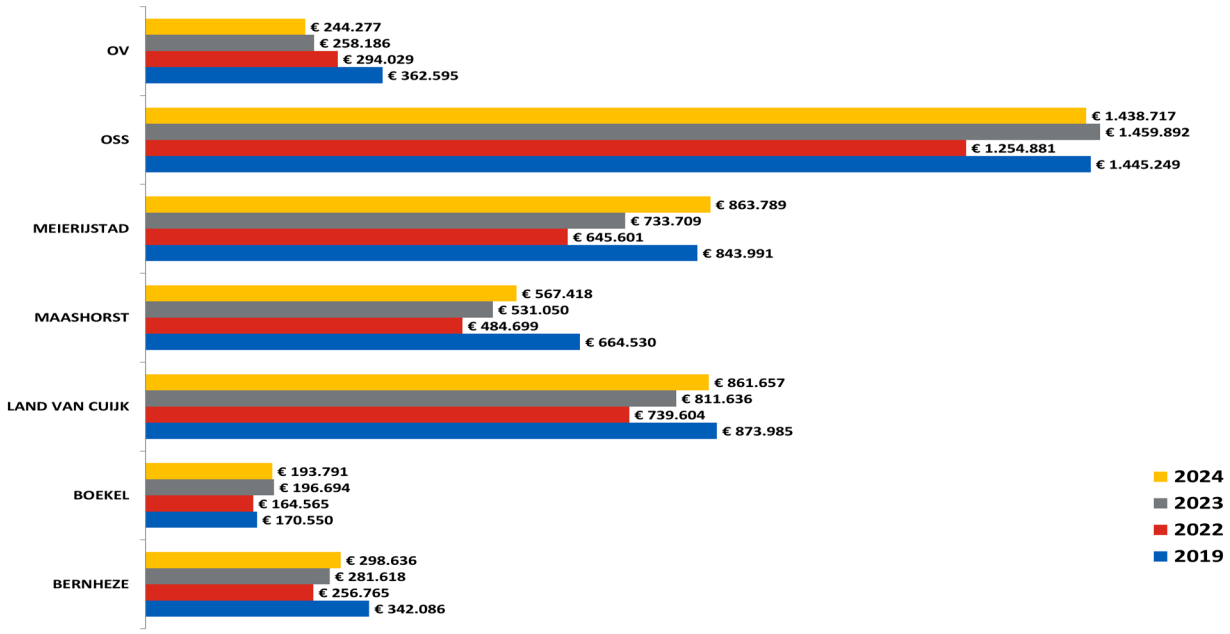
2.3 Exploitatiekosten vervoer

Het aandeel Wmo-vervoer is 95% tegenover 5% voor het OV-vervoer. Van de totale kosten komt 80% ten laste van de gemeenten, 4% ten laste van de provincie en 17% van de kosten wordt gedekt door de eigen bijdrage van de klant. De eigen bijdrage van de Wmo-klant in vervoerskosten is 16%, terwijl de OV-klanten voor het gebruik van de regiotaxi 43% bijdragen in de vervoerskosten.

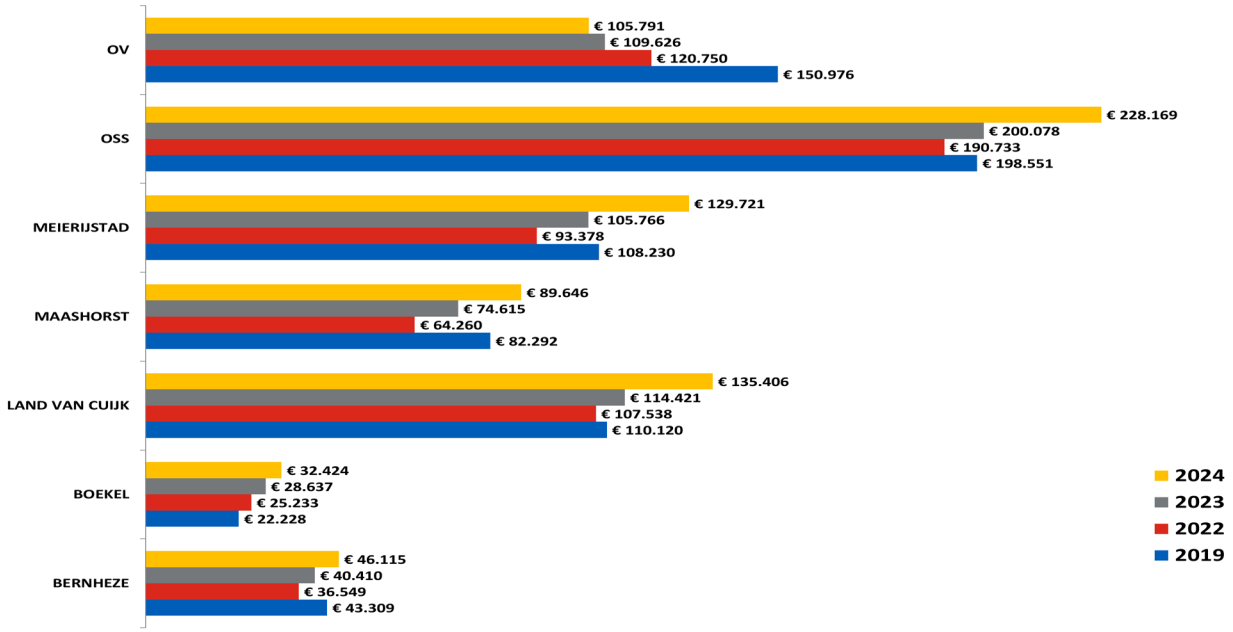
Figuur 3. Verdeling exploitatiekosten 2022-2024 plus referentiejaar 2019

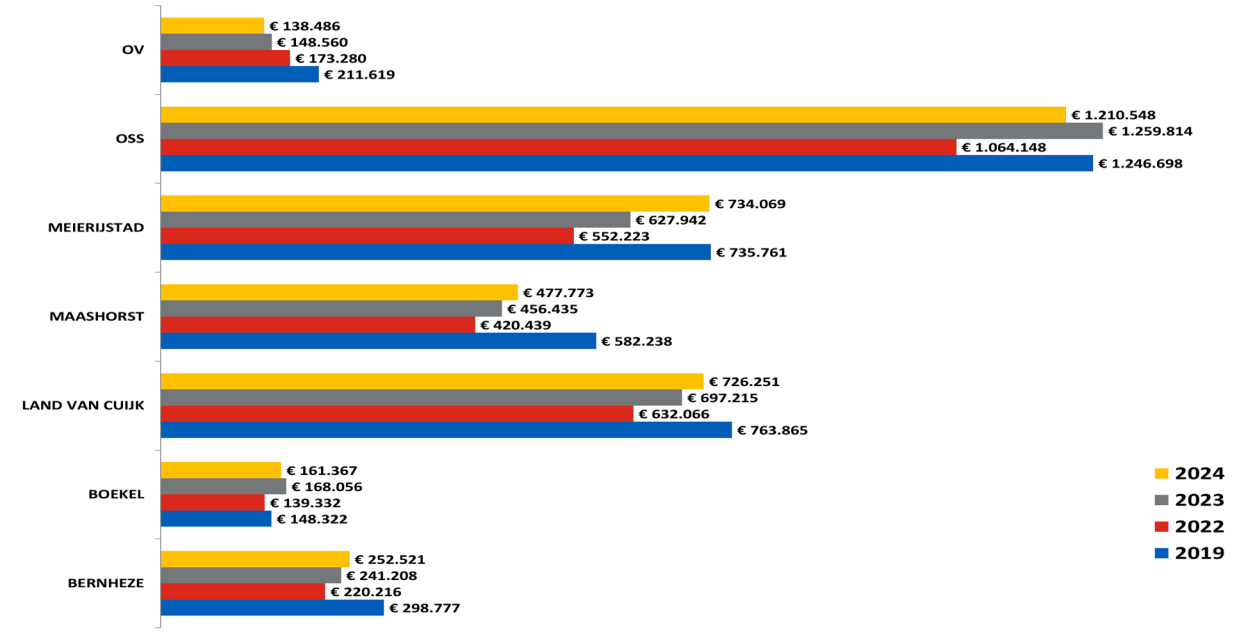
Figuur 4. Bruto exploitatiekosten 2022-2024 plus referentiejaar 2019

Figuur 5. Eigen bijdrage 2022-2024 plus referentiejaar 2019

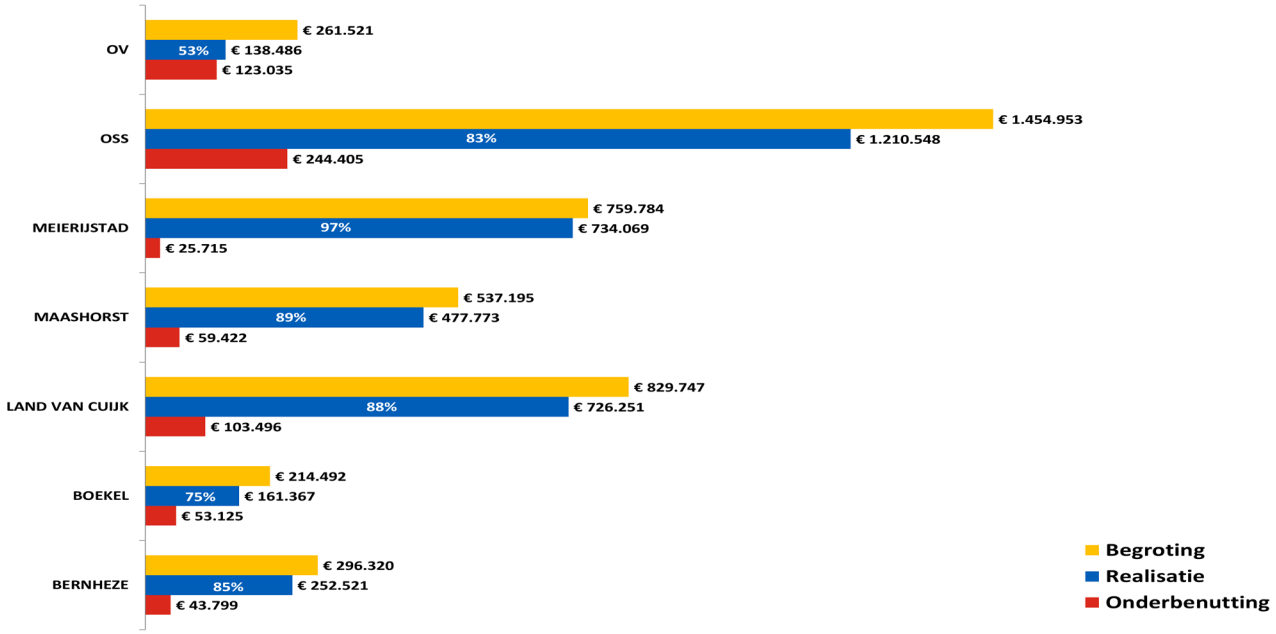
Figuur 6. Netto exploitatiekosten 2022-2024 plus referentiejaar 2019

Realisatie versus begroting

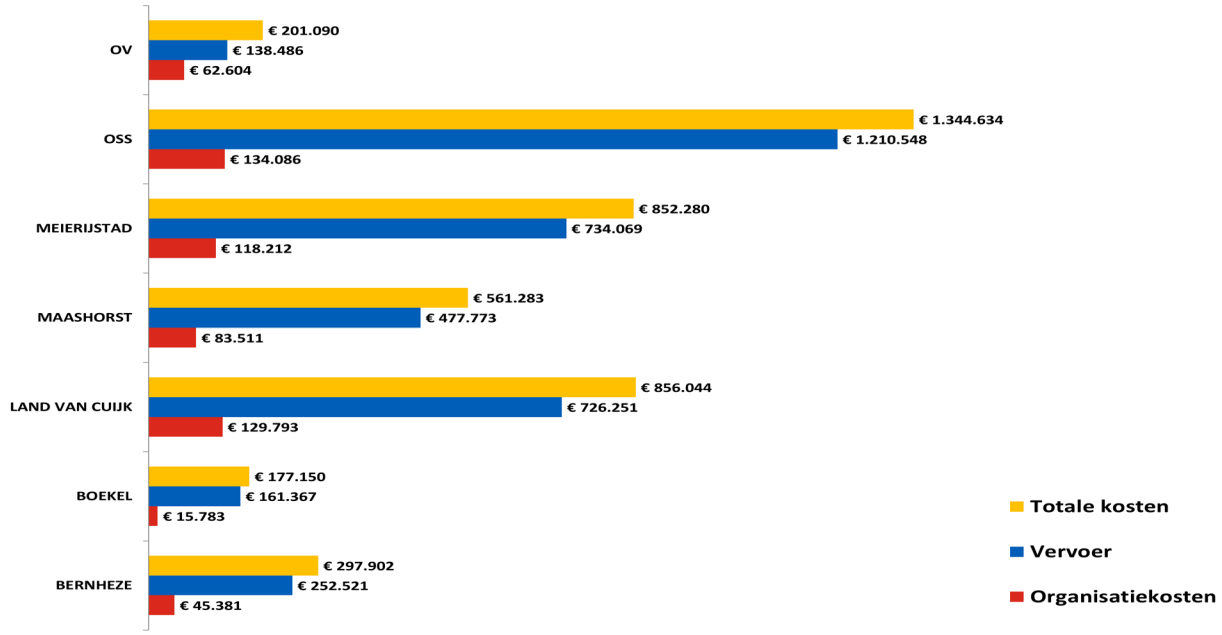
Ten tijde van het opstellen van de begroting 2024 liep een nieuwe aanbesteding voor het vervoer die per 1-1-2024 zou ingaan. In de begroting was dan ook rekening gehouden met een aantal onzekerheden. Het resultaat van de aanbesteding was in financiële zin positief, waardoor de vervoerskosten voor 2024 bij gelijkblijvend volume lager zijn uitvallen dan begroot. In figuur 7 zien we de netto-exploitatiekosten 2024 ten opzichte van de begroting 2024. De blauwe balk geeft de realisatie van de vervoerskosten weer, uitgedrukt in percentage ten opzichte van de begroting. De rode balk geeft het onbenutte deel van de begroting weer. De exploitatiekosten blijven voor zowel de provincie als de gemeenten ruim binnen de begroting.

Figuur 7. Netto exploitatiekosten 2024 t.o.v. begroting 2024

Figuur 8 geeft de totale kosten voor de gemeenten en de provincie uitgesplitst naar exploitatiekosten vervoer en de bijdrage in de organisatiekosten per gemeente. De verdeling van de organisatiekosten vindt, na aftrek van de vaste bijdrage van de provincie, plaats naar rato van het aantal inwoners per gemeente.

Figuur 8. Totale kosten 2024

3. Organisatie

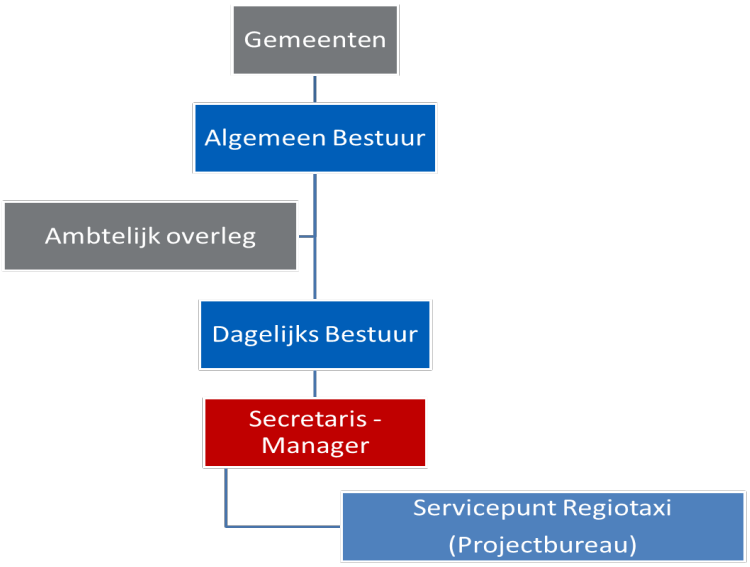
Statutaire naam : Gemeenschappelijk Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant-Noordoost
Werknaam : Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant
Vestigingsplaats : Uden
Rechtsvorm : Openbaar Lichaam, volgens de Wet gemeenschappelijke Regelingen
Kantoorhoudend : Oss

De GR-KCV Brabant Noordoost is een samenwerkingsverband, in 2024 samengesteld uit 6 gemeenten uit de regio Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant. In deze regio verzorgt de GR-KCV onder de werknaam 'Regiotaxi Noordoost-Brabant' voor de gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad en Oss deur-tot-deur vervoer voor mensen met een Wmo-indicatie. Daarnaast is het regiotaxivervoer ook een aanvulling op het reguliere openbaar vervoer. Deze vorm van deur-tot-deur vervoer vormt daarmee een vangnet wanneer mogelijkheden voor het openbaar vervoer ontbreken. In 2024 had de GR-KCV heeft 10.976 klanten, 9.277 Wmo-pashouders en 1.699 OV-pashouders.

Het Servicepunt Regiotaxi voert namens de GR-KCV de volgende taken uit:

- contractbeheer en relatiemanagement
- klachtenloket en klantparticipatie
- kennis en adviesfunctie (incl. doorontwikkeling)

Het organogram van de GR-KCV Brabant Noordoost is als volgt:

3.1 Onze dienstverlening

Om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven is mobiliteit voor mensen met een beperking van groot belang. De GR-KCV Brabant Noordoost stimuleert het gebruik van eigen mogelijkheden en algemene voorzieningen. Waar maatwerk nodig is, of openbaar vervoer ontbreekt, is er de Regiotaxi Noordoost-Brabant.
Onze dienstverlening is gericht op het creëren van een optimaal vervoersaanbod, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Zo dragen wij bij aan een inclusieve samenleving. Een samenleving waaraan iedereen kan deelnemen die dat wil. Of je in een landelijk- of stedelijk gebied woont en ongeacht welke ondersteuning je nodig hebt.

Dit doen we door te zoeken naar manieren om efficiënter te reizen. Bijvoorbeeld door meer samen te reizen waar dat kan. En door samen met reizigers en aanbieders te blijven werken aan de doorontwikkeling van het regiotaxivervoer. Samen zorgen we voor een goed ontwikkeld vervoersnetwerk in Noordoost-Brabant.

Doelgroep

De doelgroep van de GR-KCV bestaat uit:

- Reizigers die een rit van deur-tot-deur willen maken zonder tot een bijzondere doelgroep te behoren (OV-functie).
- Reizigers die wonen in een kern die geheel of gedeeltelijk niet voorzien is van OV, kunnen een reis van deur naar OV-knooppunt maken voor een OV-tarief.
- Inwoners die in aanmerking komen voor een voorziening volgens de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).

De gemeenten zijn tevens verantwoordelijk voor door de gemeente zelf aangewezen inwoners (bv minima en/of senioren). Het AB kan besluiten om op verzoek van één of meer partners, de regie te voeren over (delen van) dit vervoer.

3.2 Bestuur

Het Servicepunt Regiotaxi wordt aangestuurd door de secretaris-manager. De manager legt verantwoording af aan het bestuur. In het bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en de provincie vertegenwoordigd. In het DB, AB en de ambtelijke organisatie (AO) komen de betrokken belanghebbenden op gezette tijden bij elkaar.

Samenstelling bestuur 31 dec 2024	
Wethouder gemeente Bernheze	Dhr. M. Tielemans (DB lid)
Wethouder gemeente Boekel	Mw. J. van Eert
Wethouder gemeente Land van Cuijk	Mw. W. Hendriks-van Haren (DB lid)
Wethouder gemeente Maashorst	Mw. R. Sour
Wethouder gemeente Meierijstad	Dhr. R. Compagne (Voorzitter AB en DB)
Wethouder gemeente Oss	Mw. H. de Wit
Gedeputeerde Provincie Noord-Brabant	Dhr. S. Smeulders
Ambtelijk secretaris	Mw. J. Ie

4. Ontwikkeling, inzicht en opgaven

4.1 Rollen

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beleid van het Wmo-vervoer en de provincie is verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van het OV-regiotaxivervoer. De GR-KCV is opdrachtgever voor het regiotaxivervoer. Het Servicepunt Regiotaxi voert namens de GR het contractmanagement uit, zorgt voor een onafhankelijk klachtenloket en is een kennis- en adviescentrum voor de gemeenten en de provincie, zodat zij het vervoer verder kunnen ontwikkelen en verbeteren.

Connexxion Taxi Services B.V. verzorgt samen met drie taxibedrijven het vervoer onder de naam Regiotaxi Noordoost-Brabant.

Figuur 9. Rolverdeling GR-KCV Brabant Noordoost

4.2 Servicepunt Regiotaxi

Het Servicepunt Regiotaxi Noordoost Brabant draagt zorg voor de uitvoering van het collectief en vraagafhankelijk vervoer voor de regio Noordoost-Brabant.
Het Servicepunt heeft drie taken:

- Contractbeheer en relatiemanagement
- Klachtafhandeling en reizigersparticipatie
- Kennis- en adviescentrum (incl. doorontwikkeling)

Het Servicepunt blijft zich verder ontwikkelen als kennispartner voor de gemeenten. Met de inzet van data en kennis wil het Servicepunt de toekomstbestendigheid van het doelgroepenvervoer borgen. Voor het Servicepunt zijn de volgende kernwaarden van belang:

- Klantgericht en betrouwbaar
- Kostenefficiënt en duurzaam Innovatief en flexibel
- Kwaliteit en deskundigheid

Contractbeheer en relatiemanagement

Het Servicepunt beheert namens de GR-KCV het vervoerscontract van het regiotaxivervoer. Hieronder vallen het Wmo-vervoer en het OV-regiotaxivervoer. Totaal gaat het hier om een contract met een waarde van ongeveer vijf miljoen euro per jaar.

Het contractbeheer houdt in dat erop toegezien wordt dat de vervoerder het contract conform bestek uitvoert. In het verlengde hiervan zetten we ook in op het verzamelen en beheren van data die hiervoor nodig is, zoals het monitoren en het doorontwikkelen van het vervoer naar een hoger kwaliteitsniveau. Dit gebeurt in goede samenwerking met de vervoerder. Juist in die samenwerking kunnen we elkaar stimuleren en inspireren. Contractbeheer is geen eenzijdige benadering vanuit het contract. Tevens houdt contractbeheer in dat de relatie wordt onderhouden met de deelnemers. Het contractbeheer krijgt vorm door veelvuldig overleg met de vervoerder, de gemeenten en de provincie.

Inflatie en personeelstekorten

De hoge inflatie, de schaarste in brandstoffen en de grote chauffeurstekorten zorgen voor onrust bij de vervoerders. Daarnaast is de vraag naar vervoer nog niet stabiel. Nog steeds ligt het vervoersvolume rond 80% van het niveau voor de coronapandemie.

Doorlooptijd contract

Het contract met Connexxion Taxi Services B.V. heeft een doorlooptijd van vijf jaar. Dit betekent dat dit contract eind december 2028 ten einde loopt. In het contract is de mogelijkheid van verlenging opgenomen, met maximaal drie keer een jaar.

Klachtafhandeling en reizigersparticipatie

Naast het beheren van het contract, verzorgt het Servicepunt ook de klachtafhandeling. Een klant kan binnen 21 dagen na een uitgevoerde rit een klacht indienen bij het Servicepunt Regiotaxi. Het Servicepunt stuurt deze klacht door naar Connexion voor onderzoek naar de oorzaak van de klacht. Na terugkoppeling beoordeelt het Servicepunt inhoudelijk de onderzoeksresultaten en handelt de klacht af richting de klant.
Naast het afhandelen van klachten krijgen we op grond van een analyse van de klachten inzicht waar verbeterpunten liggen.

Klachten in 2024

In 2024 waren 187.031 ritten ingepland. Op dit aantal zijn 782 klachten ingediend. Van deze klachten zijn 599 klachten gegrond verklaard. Een percentage van 0,3% van de geplande ritten. De meest voorkomende klachten waren het ‘te laat’ komen van de taxi (46%), ‘taxi niet verschenen’(17%), het gedrag van de chauffeur (9%) en te ver omrijden met de taxi (9%).

Met de nieuwe aanbesteding is de norm voor punctualiteit verlaagd van 95% naar 90%. Dit houdt in dat vanaf 1-1-2024 90% van de ritten volgens afspraak gereden dient te worden. Met een punctualiteit van 90,6% heeft de vervoerder hieraan voldoen.

Voor de klanten is de verlaging van de norm een achteruitgang. Was het eerst 5% van de ritten die niet op tijd gereden mochten worden, met het nieuwe contract is dit nu 10% van de ritten. Een verdubbeling. Kwaliteit heeft echter een prijs. Met het oog op het ravijnjaar 2026 is de GR-KCV gevraagd om de kosten zoveel mogelijk binnen de perken te houden. Wil je hetzelfde serviceniveau houden, dan vergt dit meer voertuigen en chauffeurs. Met de huidige chauffeurstekorten is dit niet reëel.

Daarbij hebben de congestie in het verkeer en het feit dat onze doelgroep meer tijd nodig heeft met in- en uitstappen ook effect op de punctualiteit. Wanneer tijdens een route eenmaal vertraging optreedt, heeft dit effect op de hele keten van de reis.

Tabel 4. Klachten per gemeente

Gemeente	Ritten	Klachten		
	Aantal	Ingediend	Gegrond	%
Bernheze	12.492	42	29	0,2%
Boekel	7.080	12	6	0,1%
Land van Cuijk	34.132	70	58	0,2%
Maashorst	24.652	133	99	0,4%
Meierijstad	31.621	140	96	0,3%
Oss	67.088	346	278	0,4%
Totaal Wmo	**177.065**	**743**	**566**	**0,3%**
Provincie OV	9.966	39	33	0,3%
Totaal	**187.031**	**782**	**599**	**0,3%**

Reizigersplatform

Het Reizigersplatform Regiotaxi Noordoost-Brabant is een onafhankelijk advies- en inspraakorgaan. De leden van het Reizigersplatform hebben een preventieve en signalerende rol vanuit hun ervaring en/of deskundigheid. Daarnaast zijn zij voor de GR-KCV een belangrijke sparringpartner als het gaat om het ontwikkelen van nieuw beleid. Zij zijn een schakel tussen de GR-KCV en klanten en voorzien hen, daar waar nodig, van relevante informatie. Het Reizigersplatform is actief betrokken bij onderwerpen die klanten van de Regiotaxi aangaan.

Kennis en adviescentrum

Onze derde taak is kennis delen en advies geven. Binnen deze taak is het adviseren over doorontwikkelingen van belang. De behoefte om informatie met de spreekwoordelijke druk op de knop beschikbaar te hebben, neemt in hoog tempo toe. De behoefte aan kennis, data en ervaring neemt toe. Instrumenten die ingezet kunnen worden om gemeenten te adviseren op welke punten beleid verbeterd, effectiever of efficiënter kan worden, met als doel: het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners van de regio Noordoost-Brabant. De verdere ontwikkeling op het gebied van informatie- en kennismanagement en kwaliteitsbeheer ten behoeve van de bestuurlijke informatievoorziening is een continu proces.

Kwaliteitskeurmerken

NEA

De NEA is een index die van toepassing is op het merendeel van de overeenkomsten op het gebied van het doelgroepenvervoer in Nederland. Deze index is ook van toepassing op de vervoersovereenkomst van Regiotaxi Noordoost-Brabant. De index is opgebouwd uit diverse segmenten als brandstofprijs, verzekeringen en personeelskosten.

TX

TX (Keur) is een belangrijk keurmerk voor de taxibranche. Vanuit TX worden onderzoeken gedaan naar de kwaliteit van het vervoer in brede zin. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar de juiste afdracht van belastingen, premies en verzekeringen, maar ook naar de kwaliteit en staat van de voertuigen. Ook wordt aandacht besteed aan de kwaliteit en opleiding van chauffeurs. De onderzoeken worden zowel aangekondigd als onaangekondigd uitgevoerd. Het dragen van het keurmerk TX of gelijkwaardig keurmerk is verplicht in onze vervoersovereenkomst. Alle vervoerders die voor de regiotaxi rijden zijn TX gecertificeerd.

Kleinschalige mobiliteitsoplossingen (KMO's)

Mobiliteit is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen en een bepalende factor voor de leefbaarheid en zelfredzaamheid van mensen. Om ouderen langer zelfstandig te laten wonen en functioneren, zijn onder meer goede vervoersmogelijkheden een vereiste. Hierdoor kunnen zij blijven deelnemen aan activiteiten in de kernen en kunnen sociale contacten in stand worden gehouden.

Kleinschalige mobiliteitsoplossingen kunnen uitkomst bieden om te blijven participeren in de eigen woonomgeving. Eenzaamheid wordt niet zelden veroorzaakt door het niet kunnen deelnemen aan het sociale verkeer. Een breed scala aan vervoersvoorzieningen biedt de mogelijkheid om maatwerk te leveren aan ouderen en mensen met een beperking.

Data Portal

Collectief vervoer is vaak een grote kostenpost. Wanneer de kosten te hoog oplopen, staat de bereikbaarheid van de voorzieningen onder druk. Door van data informatie te maken en deze te ontsluiten via een platform willen we meer inzicht krijgen tussen welke punten veel verplaatsingen plaatsvinden. Met dit inzicht kan gericht gezocht worden naar kleinschalige mobiliteitsoplossingen om de bereikbaarheid van voorzieningen beter en betaalbaar te houden.

Sinds 2019 wordt van elke gereden rit een grote hoeveelheid aan data verzameld. De verzamelde data bieden belangrijke informatie die gemeenten kunnen gebruiken om hun beleid te ontwikkelen en te verbeteren. Deze dataverzameling zal alleen maar in waarde toenemen.

Om middels een AVG-goedgekeurd koppelsysteem data te delen met andere partijen is het Servicepunt eind 2023 aangesloten op een data-portal, een platform waar op een veilige manier informatie uitgewisseld kan worden. Hierbij hoeft de data zelf niet te worden verzonden, maar kunnen de partijen de voor hun toegankelijke data wel uit het portal halen. De focus ligt op het ontsluiten van informatie voor het collectief vervoer.

De ontwikkeling van het Data Portal is een continu proces en wordt ingezet om data te ontsluiten, om op grond daarvan de gemeenten te adviseren.

VervoerVoorMij

Regiotaxi Noordoost-Brabant wil haar klanten overzichtelijke reisinformatie aanbieden. Regiotaxi Noordoost-Brabant was kartrekker van de website www.ikwilvervoer.nl, een platform waar algemene reisinformatie wordt gecombineerd met informatie over lokale vervoersmogelijkheden per gemeente met reisinformatie over OV, doelgroepenvervoer, (lokaal) alternatief vervoer en andere maatwerk varianten.

Omdat de bekendheid van Ikwilvervoer onder de Wmo-consulenten in Noord-Brabant erg laag (42%) was, en onder deze groep maar iets meer dan de helft gebruik maakt van dit platform, heeft Babel Communicatie in 2024 samen met Stichting Vervoer Voor Elkaar een nieuw platform opgezet. Het platform biedt voor een deel dezelfde functionaliteit als Ikwilvervoer, maar heeft als belangrijke plus dat hieraan de Toolbox ‘Mobiliteit is Meedoen’ is gekoppeld. Die toolbox draagt eraan bij dat inwoners de website kunnen vinden en dat lokale bemiddelaars - professionals en vrijwilligers in zorg en welzijn- gemakkelijker mensen op weg kunnen helpen.

Alle regiotaxiregio’s van Noord-Brabant zijn op dit platform aangesloten. De provincie financiert de opstartkosten van de vernieuwde website middels een tweejarige pilot.

Voor Elkaar Pas

Een belangrijke doelstelling van de GR-KCV is het optimaliseren van de toeleiding van reizigers van het doelgroepenvervoer naar het Openbaar Vervoer. Dit streven past binnen de ontwikkelingen van de kanteling en het streven naar een inclusieve samenleving.

In 2022 en 2023 heeft een pilot plaatsgevonden met als doel, de barrières en belemmeringen voor het reizen met het OV weg te nemen. Hiervoor hebben we aan de Wmo-reizigers de Voor Elkaar Pas aangeboden (VEP). De VEP is een reisproduct van Arriva welke op maat wordt gemaakt voor de Wmo-klanten van de Regiotaxi Noordoost-Brabant. Met de VEP worden drempels voor OV-gebruik weggenomen, doordat klanten een volledig gereed product ontvangen. Hierdoor wordt de mogelijkheid geboden om daadwerkelijk met het OV te reizen. Naar aanleiding van deze pilot wordt de pas ook in 2024 en 2025 aangeboden.

	2023	2024
Aantal actieve passen	276	234
Aantal ritten	10.997	11.651
Aantal reiskilometers	158.020	164.530
Ritten per actieve pas	40	50

Populairste Busroutes

Het traject Cuijk-Nijmegen is het populairst met 606 reizigers, gevolgd door het traject Boxmeer-Cuijk met 561 reizigers en het traject Boxmeer-Nijmegen met 537 reizigers.

Dagelijkse Ritten

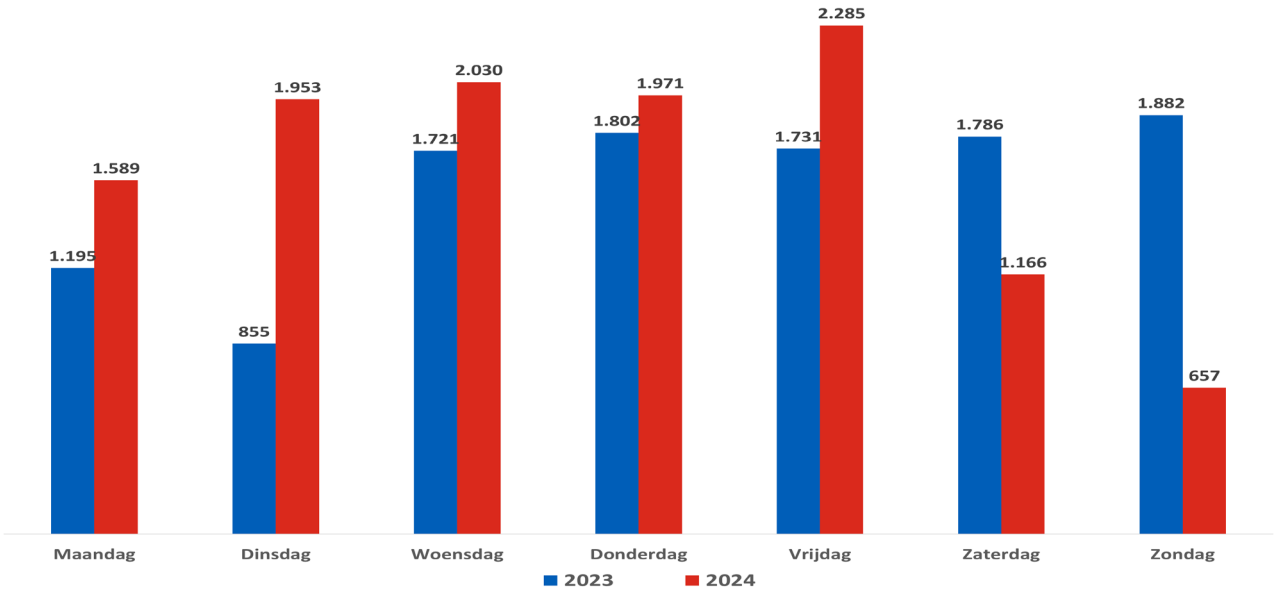
Het hoogste aantal ritten per dag vindt plaats op vrijdag (2.285 ritten), met aanmerkelijk lagere aantallen op zaterdag en zondag .

Afgelegde Afstand per Maand

Augustus, september en oktober tonen de hoogste gereisde afstanden (ongeveer 14-15,42K km) .

Ritten per Uur Blok

De piektijd voor reizen is tussen 8-9 uur 's ochtends, met een duidelijke afname in ritten tussen 5-6 uur 's ochtends en na 22 uur.

Figuur 10. Ritten verdeeld over de dagen

Effect VEP op het regiotaxivervoer.

Wanneer de actieve VEP-pashouder in 2024 de ritten in plaats van het openbaar vervoer met de regiotaxi had gemaakt zouden de vervoerskosten voor deze ritten voor de GR bij benadering € 275.000,-. bedragen. Minus de bijdrage aan de abonnementen voor 267 pashouders ten bedrage van totaal € 5.850,- is de besparing door het gebruik van de VEP bij benadering € 270.000,- .

Projectsubsidie Provincie

Vanuit de projectengelden van de provincie is voor Noordoost-Brabant jaarlijks een bedrag beschikbaar van €212.129 inclusief BTW voor projecten die bijdragen aan de visie 'Gedeelde mobiliteit' van de provincie. Van deze subsidie dient 60% aangewend te worden voor Bravo Flex- of Bravo Samen- projecten. Maximaal 15% voor de doorontwikkeling van de regiotaxi en maximaal 25% voor mentale toegankelijkheid.

Iedere gemeente of vrijwilligersorganisatie kan een beroep doen op deze subsidie en rechtstreeks een aanvraag indienen bij de provincie. Zij toetsen of de aanvraag voldoet aan de gestelde criteria en past binnen het beschikbare budget. Voor 2024 heeft Regiotaxi Noordoost Brabant geen beroep gedaan op de projectsubsidie.

5. Bedrijfsvoering

Het Servicepunt Regiotaxi voert namens de GR-KCV de regie over het Wmo- en OV Regiotaxivervoer en ziet erop toe dat de contractafspraken met de vervoerder worden nageleefd. De GR heeft een manager in dienst die leiding geeft aan het uitvoerende Servicepunt. De manager is, naast het uitvoering geven aan de doelstellingen van de GR, verantwoordelijk voor de professionalisering en doorontwikkeling van het Servicepunt. De gemeenschappelijke regeling verricht diensten voor de aangesloten overheden, overeenkomstig de verkregen opdrachten. Deze diensten worden middels regievoering in opdracht van de GR-KCV verricht door het Servicepunt Regiotaxi.

De werkzaamheden zijn:

1. (Door-)ontwikkeling Servicepunt Regiotaxi binnen de gegeven kaders
2. Ondersteuning ambtelijke organisatie, dagelijks bestuur en algemeen bestuur
3. Contractbeheer voor het Wmo- en OV-personenvervoer
4. Opstellen kadernota, begroting en jaarrekening
5. Financiële- en klantadministratie
6. Communicatie
7. Klantenservice
8. Klachtafhandeling
9. Relatiebeheer
10. Regionale info- en meldpunt voor burgerinitiatieven op het gebied van kleinschalige mobiliteitsoplossingen (KMO's)

Het Servicepunt is gevestigd in het gemeentehuis van Oss. Het Servicepunt neemt van de gemeente Oss tegen vergoeding diensten af betreffende huur en inrichting werkplekken, facilitaire dienstverlening, P&O diensten en salarisadministratie. De afspraken zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Om de dagelijkse operationele taken te verrichten en de doorontwikkeling van het Servicepunt te realiseren, bestaat de bezetting in 2024 uit 3,44 fte, te weten een manager Servicepunt (1,00 fte) en drie medewerkers operationele zaken (2,44 fte). Het Servicepunt ontvangt jaarlijks een bijdrage van de 6 gemeenten op basis van inwoneraantal. De Provincie draagt bij met een vast percentage op basis van de organisatiekosten over 2023, verhoogt met 6,1% DPI om het niveau van 2024 te bereiken.
Naast de genoemde taken, hebben we ook de taak dat de GR-KCV voldoet aan de wet- & regelgeving. We constateren dat er steeds meer regelgeving komt en deze complexer wordt. Dit betreft vooral specialistische werkzaamheden. Hiervoor zullen we steeds vaker personeel moeten inhuren. Gevolg is dat we steeds meer afhankelijk worden van derden en hierin kwetsbaar zijn. Onze organisatie heeft een te kleine omvang en niet de kennis om dit zelf te organiseren. We gaan verder met het onderzoeken van opties hoe hiermee om te gaan.De jaarlijkse accountantscontrole wordt verzorgd door KSG Accountants.

Dienst	Financiële verantwoordelijkheid exploitatie
Regiotaxi OV	Provincie Noord-Brabant
Regiotaxi Wmo	Deelnemende gemeenten

Wet openheid overheid

De GR-KCV heeft nog geen systeem voor het verstrekken van overheidsinformatie geïmplementeerd. Voorlopig wordt volstaan met het openbaar maken van deze informatie in de (digitiale) nieuwbrieven, indien dit relevant is. Verder worden de ontwikkelingen op dit gebied afgewacht en toegepast indien noodzakelijk.

Duurzaamheid

In 2024 was 38,5% van de voertuigen die ingezet zijn voor het regiotaxivervoer in Noordoost-Brabant elektrisch. Daarnaast werken de medewerkers parttime thuis en reizen met openbaar vervoer, indien dit past binnen de uitvoering van de werkzaamheden.

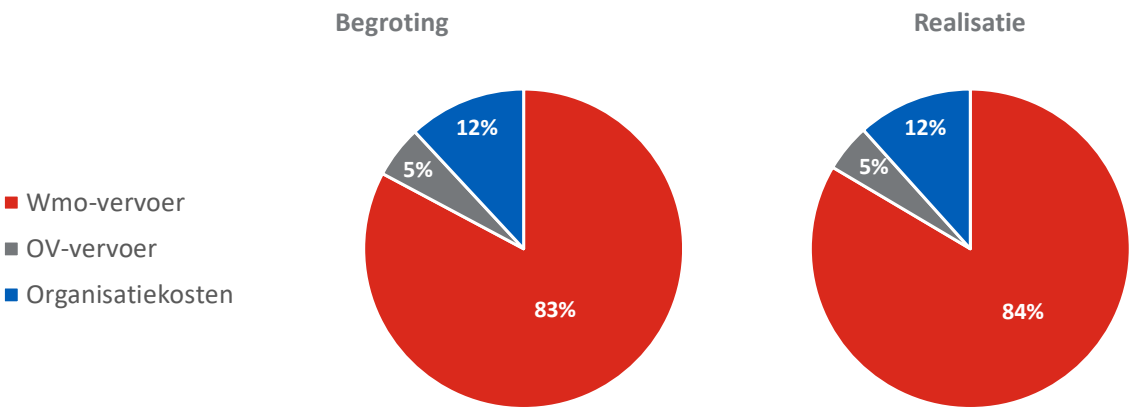
Fraude en integriteit

De organisatie heeft geen integriteitsbeleid gedefinieerd. Gezien de grootte van de organisatie en de directe communicatie en aandacht met betrekking tot dit onderwerp zou dit overdone zijn. De interne beheersingsmaatregelen waarborgen dat mogelijke fraude op korte termijn aan het licht zal komen. Bij het management zijn overigens geen gevallen van fraude of vermoedens daaromtrent bekend.

Verdeling kosten

Figuur 9 geeft een verdeling van de begrote kosten en de daadwerkelijke kosten in 2024 weer. De verhouding in de kosten is vrijwel gelijk aan de kosten in de begroting.

Figuur 11. Verdeling kosten

Juridische werkzaamheden en data

Omdat de provincie alleen in de regio Noordoost-Brabant deelnemer is van de gemeenschappelijke regeling heeft de provincie in 2023 aangegeven uit de GR te willen treden. Door een verandering in de wet gemeenschappelijke regelingen moest de regeling worden aangepast. De gewijzigde regeling is dan ook een Gemeenschappelijke Regeling met alleen de zes deelnemende gemeenten. Deze gewijzigde regeling is in 2024 in alle gemeenteraden ter besluitvorming voorgelegd. De regeling is inmiddels vastgesteld en gepubliceerd. Met de inwerkingtreding van de gewijzigde regeling GR-KCV Brabant Noordoost is de provincie per 1-1-2025 uit de GR getreden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criteria. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criteria zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 8 april 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1%

van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 49.000 op basis van de jaarrekeningcijfers over 2024 (op basis van de begroting over 2024 is het grensbedrag € 56.000).
De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van november 2024.

Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
Om deze mening te kunnen uiten, zijn diverse maatregelen genomen:

1. De limiet voor het beschikken over liquide middelen is begrensd. De administratief medewerker kan betalingen uitvoeren tot een maximum van € 50.000, daarboven is tevens een handtekening van de manager noodzakelijk. De manager kan tot maximaal € 500.000 betalingen verrichten,
2. De financieel adviseur controleert tweemaal per jaar de wijzigingen in bankrekeningnummers en legt dit vast ten behoeve van bewijs daarvan,
3. De financieel adviseur controleert of geen dubbele betalingen zijn gedaan en legt dit vast,
4. De financieel adviseur controleert over het gehele jaar steekproefsgewijs of tegenover de aan de GR-KCV gefactureerde bedragen prestatie ten behoeve van de GR-KCV zijn verricht en legt dit vast,
5. De financieel adviseur controleert de verbanden en aansluitingen in de financiële administratie, zodat zekerheid bestaat over de volledigheid van de opbrengsten en de betrouwbaarheid van de financiële rapportages.

In 2024 is geen sprake geweest van onrechtmatigheden en zijn geen aanwijzingen geconstateerd van fraude of oneigenlijke gebruik van middelen van de GR-KCV.

Samenstelling Dagelijks Bestuur t/m 31-12-2024

Naam	Standplaats	Functie
De heer R. Compagne	Meierijstad	Voorzitter
Mevrouw. W. Hendriks-van Haren	Land van Cuijk	Bestuurslid
De heer M. Tielemans	Bernheze	Bestuurslid
Mevrouw. J.A. Ie	Oss	Ambtelijk Secretaris

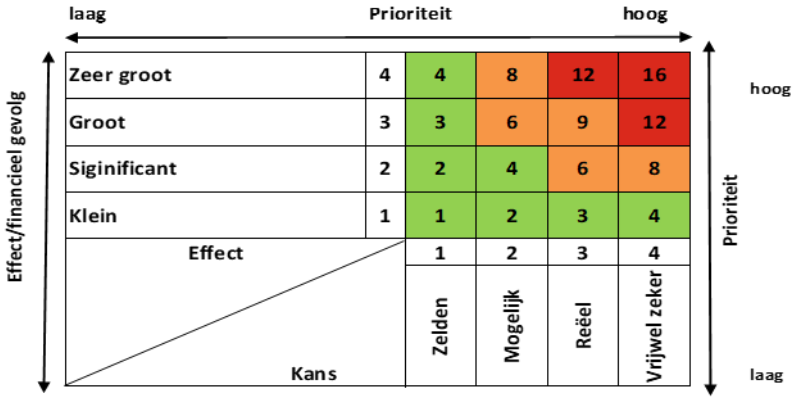
6. Financieel overzicht

6.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de vergadering van 6 juli 2015 heeft het AB besluit genomen over de methode van berekening van de algemene reserve van de GR-KCV. Het gaat om risico's zoals het uitvallen van medewerkers, systemen, huurverhoging en faillissementen van leveranciers van cruciale systemen. Daarbij is nog een ratio van 1,4 afgesproken: indien het weerstandsvermogen (de algemene reserve) boven deze 1,4 uitkomt, wordt het surplus aan de gemeenten uitgekeerd.

Elk jaar vindt een inventarisatie plaats van de risico's die de GR-KCV loopt en kan onderkennen. Deze risico's worden zoveel mogelijk gekwantificeerd (hoogte van de mogelijke kosten maal kans-percentage dat dit zal voorkomen). De uitkomst van deze berekening wordt vermenigvuldigd met maximaal de factor 1,4 om een marge in te bouwen voor overige, onvoorziene risico's. Voor de uitkomst van deze berekening houdt de GR-KCV een weerstandvermogen aan, zodat mogelijke risico's gedekt kunnen worden.

Figuur 10 geeft weer hoe de risico's bepaald worden naar mate de kans dat een risico optreedt en de impact die dit risico heeft wanneer deze optreedt. In tabel 5 zijn de financiële risico's weergegeven.

Figuur 12: Risico bepaling

Bij een algemene reserve van € 628.798 (algemene reserve ad € 574.039 vermeerderd met de toevoeging over 2024 ad € 54.759) en een berekende risicowaarde van € 444.977 bedraagt de ratio voor de algemene reserve 1,41. Hiermee bevindt de ratio zich 0,01 boven het afgesproken niveau van € 1,4. Gezien het geringe surplus (€ 5.830) wordt voorgesteld dit bedrag niet uit te betalen.

Onze GR is een openbaar lichaam dat als een publiekrechtelijk rechtspersoon is ingesteld krachtens de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr), door 6 gemeenten in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant. Het openbare lichaam is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoersysteem (CVV) Regiotaxi. Dit systeem voeren we uit onder de werknaam 'Regiotaxi Noordoost-Brabant'.

Tabel 5: Risico inventarisatie

Risico	Kans	Effect	risico score	Fin.gevolg	%	Risico waarde
Bedrijfskosten						
Huurverhoging cq. opzegging contract door verhuurder	1	1	1	4.248	25%	1.062
Dienstverlening verhoging cq opzegging door verhuurder	1	1	1	4.784	25%	1.196
Schade aan gebouw - tijdelijke vervanging	1	1	1	21.945	25%	5.486
Langdurige uitval van computer, telefoon, internet	1	1	1	5.700	25%	1.425
Failissement c.q. overname van leverancier van klachtenregistratiesysteem	1	1	1	26.250	25%	6.563
Failissement c.q. overname, ziekte van leverancier van Maris	2	1	2	26.250	50%	13.125
Failissement c.q. overname van leverancier van passensysteem	1	2	2	94.500	25%	23.625
Faillissement c.q. overname van leverancier van boekhoudprogramma	1	1	1	3.150	10%	315
De koppeling van de systemen van vervoerder met de andere systemen	1	1	1	15.750	25%	3.938
Personeelskosten						
Leidinggevende - langdurig ziek	1	1	1	46.944	35%	16.430
Financieel medewerker - langdurig ziek	1	1	1	-	0%	-
Medewerkers - zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof, zorgverlof, langdurig ziek, conflict	2	2	4	52.175	50%	26.088
Exploitatiekosten						
Failissement c.q. overname vervoerder	2	2	4	632.500	50%	316.250
Bedrijfsschade bij vervoerder	1	1	1	52.500	25%	13.125
< 650.000 declarabele zones afnemen	1	2	2	65.400	25%	16.350
Totaal						**444.977**

Tabel 6: Verloop reserve

	2024	2023
Stand per 1 januari	**812.527**	**843.960**
Verwerkte mutaties reserves:		
Af: kosten projecten	-7.192	-35.521
	-7.192	35.521-
	805.335	**808.439**
Voorgestelde bestemming resultaat:		
Bij: ten gunste van de Bestemmingsreserve opvolging manager	86.276	-
Bij/af: toevoeging/onttrekking algemene reserve	54.759	4.088
Stand per 31 december	**946.369**	**812.527**

Voor de organisatiekosten geldt een taakstellende begroting en worden niet-uitgegeven middelen gereserveerd voor toekomstige tekorten en benoemen we deze als algemene reserve.

Binnen het openbare lichaam wordt voor de exploitatiekosten geen algemene reserve opgebouwd en zijn de risico's voor de deelnemende partijen. Hier is sprake van outputfinanciering met een open eind karakter.

Kengetallen

Voor de GR-KCV Brabant Noordoost zijn de volgende kengetallen relevant:

Kengetal netto schuldquote	**(A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%**		
	Rekening 2024	**2023**	**Begroting 2024**
Totaal vaste schulden	-	-	-
Netto vlottende schulden	349.076	349.076	600.000
Overlopende passiva	29.323	31.197	88.200
Financiële vaste activa (> 1 jaar)	-	-	-
Uitzettingen < 1 jaar	1.009.095	999.641	1.157.070
Liquide middelen	309.449	309.449	159.314
Overlopende activa	-	1.831	60.000
Saldo van de baten	5.097.527	5.097.527	5.418.421
		-	
Netto schuldquote	**-18%**	**-18%**	**-13%**

Solvabiliteitsratio	(A/B)*100%		
	Rekening 2024	**2023**	**Begroting 2024**
Eigen vermogen	946.368	812.527	688.245
Totaal passiva	1.324.766	1.230.039	1.376.445
Solvabiliteitsratio	**71%**	**66%**	**50%**

Structurele exploitatieruimte	((B-A)+(D-C))/E * 100%		
	Rekening 2024	2023	Begroting 2024
Structurele lasten (totaal lasten - incidentele lasten)	4.875.715	4.344.895	5.388.113
Structurele baten (totaal baten - incidentele baten)	5.072.854	4.287.278	5.388.113
Structurele toevoegingen aan reserves	-	-	-
Structurele onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Totaal saldo van de baten	5.072.854	4.287.278	5.418.421
Ratio structurele exploitatieruimte	**4%**	**-1%**	**0%**
Belastingcapaciteit			
Niet van toepassing			

De netto schuld quote is negatief, hetgeen inhoudt dat de GR-KCV voldoende eigen middelen heeft om de kortlopende schulden te kunnen betalen. Hoe hoger de netto schuldquote is, hoe hoger de externe financiering zou moeten zijn om de activiteiten te financieren. De GR-KCV financiert de activiteiten volledig met eigen vermogen.

De solvabiliteitsratio bevindt zich op 71% van het balanstotaal, hetgeen eveneens positief is. De GR-KCV heeft geen vreemd vermogen nodig om de activiteiten te financieren. Financiering vindt volledig plaats via het schatkistbankieren. De GR-KCV is voor het programma Vervoer volledig neutraal wat financiering betreft. Alle in rekening gebrachte kosten worden door gefactureerd aan de gemeenten (Wmo) en aan de provincie (OV).

Voor de uitvoering van de Overhead worden bijdragen ontvangen van de gemeenten en de provincie. Deze bijdragen zijn de afgelopen jaren voldoende gebleken om de kosten te dekken. Eventuele tekorten of overschotten worden met de Algemene reserve verrekend.

De ratio structurele exploitatieruimte is voor de GR-KCV niet van belang. De structurele lasten worden, zoals boven beschreven, volledig afgedekt door de gemeenten en de provincie.

Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

ACTIVA	Jaarrekening per 31-12-2024	Prognose Per 31-12-2025	Begroting Per 31-12-2026	Per 31-12-2027	Per 31-12-2028	Per 31-12-2029	Per 31-12-2030
Vaste activa							
Investeringen met een economisch nut	6.223	6.223	6.223	6.223	6.223	6.223	6.223
Vlottende activa							
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar							
Vorderingen op openbare lichamen	695.714	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000
Uitzetting in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	313.382	310.697	181.171	138.009	94.938	51.964	27.797
	1.009.096	960.697	831.171	788.009	744.938	701.964	677.797
Liquide middelen	309.449	304.449	299.449	294.449	289.449	284.449	279.449
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.552	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal activa	1.327.320	1.281.369	1.146.843	1.098.681	1.050.610	1.002.636	973.469
PASSIVA							
Vaste financieringsmiddelen							
Eigen vermogen							
Algemene reserve	574.039	628.798	628.798	628.798	628.798	628.798	628.798
Bestemmingsreserve projecten	231.295	231.295	181.295	131.295	81.295	31.295	1
Bestemmingsreserve opvolging manager	86.276	86.276	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	54.759	0	0	0	0	0	0
	946.369	946.369	810.093	760.093	710.093	660.093	628.799
Netto Vlottende Schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar							
Overige schulden	349.076	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Overlopende passiva							
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	-	0	0	0	0	0	0
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	31.875	35.000	36.750	38.588	40.517	42.543	44.670
	31.875	35.000	36.750	38.588	40.517	42.543	44.670
Totaal passiva	1.327.320	1.281.369	1.146.843	1.098.681	1.050.610	1.002.636	973.469

Solvabiliteit	71%	74%	71%	69%	68%	66%	65%

6.2 Financiering

Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Met ingang van december 2013 is het schatkistbankieren ingevoerd. De GR-KCV is in dit kader gehouden alle overtollige liquide middelen via schatkistbankieren te laten lopen. Deze verplichting is opgenomen in de wet Fido. Overtollige liquide middelen zijn alle saldi op de bankrekeningen. De GR-KCV mag per saldo maximaal € 1.000.000 op de eigen bankrekeningen laten staan.

De GR-KCV heeft hiervoor een bankrekening die los staat van de reguliere rekeningen en alleen gebruikt wordt voor het schatkistbankieren. Schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing; de rente-inkomsten vervallen hierdoor nagenoeg. Een kasgeldlimiet en renterisiconorm is niet van toepassing.

Verbonden partijen

De GR-KCV wordt in 2024 gevormd door de gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad en Oss en de provincie Noord-Brabant. Alle verbonden partijen zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). De bevoegdheden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur (DB) liggen vast in de regeling Kleinschalig Collectief Vervoer. De GR-KCV is een verbonden partij voor de provincie en de deelnemende gemeenten. De gemeenten en de provincie Noord-Brabant nemen deel op basis van de Gemeenschappelijk Regeling (verdeling kosten op basis van het aantal inwoners per gemeente).

De verplichte paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen en grondbeleid zijn niet van toepassing.

6.3 Programmaverantwoording

Programma 1 Wmo vervoer

Ook in 2024 waren de effecten van het coronavirus nog merkbaar in het vervoer. De realisatie van het vervoer is in 2024 blijven steken rond 84% ten opzichte van de realisatie 2019.

Programma 2: Aanvullend OV-vervoer

Ook het OV-vervoer is in 2024 nog beïnvloed door corona. In de eerste jaren van de pandemie daalde het OV-regiotaxivervoer, door het uitvallen van het OV, niet zo sterk als het Wmo-vervoer. In 2023 lag het vervoersvolume voor het OV-vervoer weer in lijn met het Wmo-vervoer. In 2024 is het OV-regiotaxi vervoer met 8% gedaald ten opzichte van 2023. Het vervoersvolume van het OV-regiotaxivervoer lag in 2024 slechts op 62% van het niveau van 2019.

Programma 3: Bestedingsplan projecten

Begin 2023 hebben OV-opstapdagen plaatsgevonden voor alle inwoners van de deelnemende gemeenten om kennis te maken met het OV. Aansluitend zijn voor de mensen die naar aanleiding van deze dagen een OV-chipkaart hebben aangeschaft praktijkdagen georganiseerd waarin mensen begeleid worden bij het reizen met het OV. In 2024 zijn de OV-opstapdagen niet meer georganiseerd.

Organisatiekosten Servicepunt Regiotaxi

De organisatiekosten voor het Servicepunt Regiotaxi laten een onderschrijding zien van € 141.035. Deze onderschrijding is voornamelijk veroorzaakt door nieuwsbrieven niet meer per post te verzenden en een hogere bijdrage van de Provincie.

6.4 Taakvelden

GR-KCV Brabant Noordoost

Taakveld		Begroting 2024	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023	Verschil jaarrekening 2024 tov 2023
BATEN					
	Programma 1: Wmo-vervoer				
6.71	Bijdrage gemeenten: Wmo-vervoer	4.223.458	4.224.008	3.572.218	651.790
6.71	Bijdrage gemeenten: Regiekosten	495.438	0	442.381	-442.381
	Totaal Programma 1	**4.718.896**	**4.224.008**	**4.014.599**	**209.409**
	Programma 2: Aanvullend OV-vervoer				
2.5	Bijdrage Provincie: OV-regiotaxivervoer	342.443	244.277	224.768	19.508
2.5	Bijdrage Provincie: Regiekosten	40.171	0	33.418	-33.418
2.5	Bijdrage Provincie: OV-adviezen	18.686	8.630	14.533	-5.903
	Totaal Programma 2	**401.300**	**252.907**	**272.719**	**-19.813**
	Organisatiekosten Servicepunt Regiotaxi				
0.4	Bijdrage gemeenten: organisatiekosten	547.465	547.464	526.766	20.698
0.4	Bijdrage Provincie: organisatiekosten	41.207	65.881	62.604	3.277
0.4	Bijdrage Provincie: projecten incl. opbrengsten \	25.000	7.268	21.905	-14.637
	Totaal inkomsten organisatiekosten	**613.672**	**620.613**	**611.275**	**9.338**
	Totaal baten	**5.733.868**	**5.097.528**	**4.898.593**	**198.935**
LASTEN					
	Programma 1: Wmo-vervoer				
6.71	Exploitatiekosten Wmo-vervoer	4.223.458	4.224.008	3.572.218	651.790
2.5	Exploitatiekosten regie	495.438	0	442.381	-442.381
	Totaal Programma 1	**4.718.896**	**4.224.008**	**4.014.599**	**209.409**
	Programma 2: Aanvullend OV-vervoer				
2.5	Exploitatiekosten OV-vervoer	342.443	244.277	224.768	19.508
2.5	Exploitatiekosten regie	40.171	0	33.418	-33.418
2.5	Exploitatiekosten OV-adviezen	18.686	8.630	14.533	-5.903
	Totaal Programma 2	**401.300**	**252.907**	**272.719**	**-19.813**
	Programma 3: Bestedingsplan projecten				
0.4	Personeelslasten Projecten	-	0	21.422	-21.422
0.4	Overige bedrijfskosten Projecten	125.000	14.460	36.004	-21.544
	Totaal Programma 3	**125.000**	**14.460**	**57.426**	**-42.966**
	Organisatiekosten Servicepunt Regiotaxi				
0.4	Personeelslasten	388.460	390.439	420.187	-29.748
0.4	Overige bedrijfskosten	190.212	81.871	165.095	-83.223
0.8	Onvoorzien	10.000			
	Totaal organisatiekosten	**588.672**	**472.310**	**585.282**	**-112.971**
	Totaal lasten	**5.833.868**	**4.963.685**	**4.930.026**	**33.660**
	Resultaat vóór bestemming	**100.000-**	**133.842**	-31.433	165.275
	Bestemming resultaat				
	Ten laste (+)/gunste (-) van Bestemmingsreserve Projecten	60.000	7.192	35.521	-28.329
	Ten laste (+)/gunste (-) van Bestemmingsreserve opvolging manager	0	-86.276		
	Ten laste (+)/gunste (-) van het Weerstandsvermogen	40.000	0	0	0
	Rekeningresultaat	**-**	**54.759**	**4.088**	**136.946**

6.5 Beleidsindicatoren

Taakveld 0. bestuur en ondersteuning			Beleidsindicator	
nr	Indicator	Eenheid	Begroting	Jaarrekening
1	formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,0093	0,0093
2	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,0093	0,0093
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1,60	1,28
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	13,7%	13,0%
5	Overhead	% van totale lasten	10,1%	9,5%

De cijfers zijn ontleend aan de eigen begroting en jaarrekening.

JAARREKENING

1. Waarderingsgrondslagen Jaarrekening

1.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Dit besluit is met ingang van 1 januari 2004 in werking getreden.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balansrubriek anders is vermeld, worden de activa en passiva tegen nominale waarden opgenomen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen als ze op de balansdatum gerealiseerd zijn. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar worden opgenomen als ze vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Formeel is het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume echter verboden. Om deze reden worden sommige personele lasten daarom toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en subsidieontvangsten.

De GR-KCV is ondernemer voor de omzetbelasting en met ingang van 1 januari 2012 BTW verschuldigd over haar activiteiten. De lasten en baten in de jaarrekening zijn exclusief BTW.

1.2 Balans

De toegepaste waarderingsgrondslagen met betrekking tot de balans zijn als volgt:

Vaste activa
De vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen. De afschrijving geschiedt lineair en de afschrijvingstermijn is 5 jaar.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar
De uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (nominale waarde). Het debiteurenrisico wordt als zeer minimaal beschouwd omdat het vorderingen in het algemeen op overheidslichamen zijn. Een voorziening voor oninbaarheid is om deze reden dan ook niet gevormd.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen. Op grond van art.2 Wet FIDO (Wet Financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij ’s Rijks schatkist aangehouden.

Overlopende activa
Overlopende activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (nominale) waarde.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten.

- De algemene reserve dient om incidentele tegenvallers in de organisatiekosten en de exploitatiekosten op te vangen.
- Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden.

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar
Deze post betreft crediteuren en kortlopende schulden.

1.3 Rechtmatigheid

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van november 2024.
Dat betekent dat:

- rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 23 oktober 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is er geen M&O beleid opgesteld.
- De rechtmatigheidsverordening is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV van november 2024 alsmede onze eigen financiële verordening.

Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% (€ 58.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
- Een rapporteringstolerantie van 1% (€ 58.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

2. Balans per 31 december 2024

BEDRAGEN IN EURO

BALANS					
ACTIVA	31-dec-24 €	31-dec-23 €	PASSIVA	31-dec-24 €	31-dec-23 €
Vaste activa			**Vaste passiva**		
			Eigen vermogen		
Investeringen met een economisch nut	6.223	7.589			
			Algemene reserve	574.039	569.952
			Bestemmingsreserve projecten	231.295	238.487
			Bestemmingsreserve opvolging manager	86.276	0
			Gerealiseerd resultaat	54.759	4.088
Totaal vaste activa	**6.223**	**7.589**	**Totaal vaste passiva**	**946.369**	**812.527**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			**Netto Vlottende Schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar**		
Vorderingen op openbare lichamen	695.713	680.386	**Overige schulden**	349.076	355.021
			Overlopende passiva		
Uitzetting in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	313.382	375.189	Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	0	0
Liquide middelen	309.449	83.257			
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.552	83.618	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	31.876	62.491
Totale vlottende activa	**1.321.097**	**1.222.450**	**Totaal vlottende passiva**	**380.951**	**417.512**
Totale Activa	**1.327.320**	**1.230.039**	**Totale Passiva**	**1.327.320**	**1.230.039**

3. Overzicht Baten en Lasten

3.1 Programma Exploitatie: Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten			
4.32. Bijdrage exploitatiekosten Wmo	4.223.458	4.224.008	3.572.218
4.32. Bijdrage regiekosten WMO	495.438	0	442.381
4.34. Bijdrage exploitatiekosten OV (Provincie)	342.443	244.277	224.768
4.34. Bijdrage Provincie regiekosten OV	40.171	0	33.418
4.34. Bijdrage Provincie OV-advies	18.686	8.630	14.533
Totaal baten	**5.120.196**	**4.476.915**	**4.287.318**
Lasten			
3.8. Exploitatiekosten WMO	4.223.458	4.224.008	3.572.218
3.8. Regiekosten WMO	495.438	0	442.381
3.8. Exploitatiekosten OV (Provincie)	342.443	244.277	224.768
3.8. Exploitatiekosten regiekosten OV	40.171	0	33.418
3.8. Exploitatiekosten OV-advies	18.686	8.630	14.533
Totaal lasten	**5.120.196**	**4.476.915**	**4.287.318**
0.11. Gerealiseerd saldo van baten en lasten op exploitatie	**0**	**0**	**0**

3.2 Overhead: Taakveld 0.4 Bestuur en ondersteuning

Overhead Taakveld 0.4. Bestuur en ondersteuning

	Begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Baten			
4.32./4.34. Bijdrage beheerkosten	588.672	613.345	589.370
4.34. Bijdragen projecten	25.000	-	21.905
4.38. Eigen bijdragen VEP	-	7.268	-
Totaal baten	**613.672**	**620.613**	**611.275**
Lasten			
1.1. Personele kosten	388.460	390.439	441.609
3.8. Overige kosten	325.212	96.332	201.099
Totaal lasten	**713.672**	**486.771**	**642.708**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten op beheer	**100.000-**	**133.842**	**31.433-**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten			
Gerealiseerd saldo van baten en lasten op exploitatie	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten op beheer	100.000-	133.842	31.433-
Totaal Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**100.000-**	**133.842**	**31.433-**
Mutaties reserves			
7.1. T.l.v. Bestemmingsreserve projecten	60.000	7.192	35.521
7.1. T.g.v. Bestemmingsreserve opvolging manager	-	86.276	-
Gerealiseerd resultaat	**40.000-**	**54.759**	**4.088**

4. Toelichting op de balans per 31 december 2024

4.1 Activa

**Bedragen in euro*

	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Investeringen met een economisch nut		
Boekwaarde begin boekjaar	7.589	6.947
Aanschaf mobiele telefoon	1.093	2.217
Afschrijving boekjaar	- 2.459	-1.575
Boekwaarde einde boekjaar	**6.223**	**7.589**

De vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen. De afschrijving geschiedt lineair en de afschrijvingstermijn is 5 jaar.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Per 31 december 2024 nog te vorderen voor:

Deelnemende gemeenten, exploitatie WMO november en december 2024	695.713	680.386
Vorderingen Voor Elkaar Pas	0	0
Totaal	**695.713**	**680.386**
Uitzetting in Rijksschatkist met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	**313.382**	**375.189**

Het gaat hierbij om verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, Wet van de financiering decentrale overheden.

Liquide middelen		
Rabobank	**309.449**	**83.257**
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		
Facturering Provincie 4e kwartaal 2024	0	48.022
Te ontvangen rente schatkistbankieren 4e kwartaal 2024	2.552	3.740
Nog te ontvangen BTW (2023: incl. suppletie-aangifte)	0	31.856
Totaal Overlopende activa	**2.552**	**83.618**

4.2 Passiva

Vaste passiva

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Reserves	1-1-2024					31-12-2024
	Voor resultaat-bestemming	Resultaatbestemming 2023	Na resultaatbestemming 2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	
Algemene reserve (weerstandvermogen)	569.950	4.088	574.038	0	0	574.038
Bestemmingsreserve projecten	238.489	0	238.489	0	7.192	231.297
Bestemmingsreserve opvolging manager	0	0	0	86.276	0	86.276
Te bestemmen resultaat	4.088	-4.088	0	54.759	0	54.759
	812.527	**0**	**812.527**	**141.035**	**7.192**	**946.369**

Algemene reserve (weerstandsvermogen)

In 2024 is het voordelig resultaat van 2023 ad € 4.088 ten gunste van de algemene reserve gebracht, conform het bestuursbesluit bij de vaststelling van de jaarrekening 2023.

Bestemmingsreserve projecten

De reserve is gevormd uit nog niet bestede subsidies van de provincie over de jaren tot en met 2015. De reserve wordt aangewend ten behoeve van de kosten die gemaakt moeten worden voor projecten, indien de jaarlijkse bijdrage van de provincie voor projecten niet voldoende is om de projectkosten te dekken. In 2024 wordt € 7.192 ten laste van de reserve gebracht met betrekking tot het project Voor Elkaar Pas.

Bestemmingsreserve opvolging manager

De reserve is gevormd om de dubbele personeelskosten te dekken die voortvloeien uit de pensionering van de manager in 2026. Over een periode van ca. 9 maanden (januari tot en met september 2026) zal vervanging voor de manager aangetrokken zijn. Deze periode is inclusief 6 maanden (gekocht) verlof van de manager, waarvoor geen voorziening is gevormd.

Vlottende passiva

Netto Vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan een jaar		
	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren en Overige schulden		
Per 31 december was te betalen aan:		
Connexxion, december 2024	332.465	347.002
Overige crediteuren	16.611	8.019
Totaal crediteuren	**349.076**	**355.021**
verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen van		
Accountantskosten	10.080	9.875
Nog te betalen BTW	678	-
Pensioen, sociale lasten en belasting	10.601	17.618
Nog te betalen kosten nieuwsbrief en folders nieuwe vervoerder	-	26.436
Overige kosten	10.518	8.563
Totaal Overige schulden	**31.877**	**62.492**

4.3 Schatkistbankieren

Het verloop van het schatkistbankieren in 2024 is opgenomen in onderstaande tabel.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**311**	**716**	**656**	**460**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	689	284	344	540
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	589			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	589			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	28.336	65.193	60.315	42.276
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	311	716	656	460

4.4 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Per 31 december 2024 bedroeg de waarde van het niet opgenomen verlof € 27.070.

In onderstaande tabel zijn de langlopende contracten met leveranciers opgenomen.

Leverancier	Inzake	Einddatum	Jaarlijkse kosten	Opzeggen per
Connexxion	Vervoer Wmo/OV	31-12-2028	€ 4.625.000	
Gemeente Oss	Huur kantoorruimte	31-12-2024	€ 10.495	Jaar
DHS	ICT-dienstverlening	31-12-2024	€ 6.258	Jaar
Mybility	Klantportaal/vervoerspas	31-12-2024	€ 15.020	Jaar
DataStreams	DataPortal	31-12-2024	€ 22.946	Jaar
Exact Online	Financiële administratie	31-12-2024	€ 2.076	Jaar
Moventem	Klanttevredenheid	31-12-2027	€ 31.968	Jaar
Babel Communicatie	Website vervoervoormij	31-12-2024	€ 5.290	Jaar

5. Toelichting overzicht baten en lasten 2024

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de baten en lasten van de reguliere organisatiekosten en de projecten over 2024.

Rekening van baten en lasten	Totaal			WMO-OV			Projecten		
	Begroot	Realisatie	Afwijking	Begroot	Realisatie	Afwijking	Begroot	Realisatie	Afwijking
Bijdrage beheerkosten Provincie	41.207	65.881	24.674	41.207	65.881	24.674	0	0	0
Bijdrage beheerkosten gemeenten	547.465	547.464	-1	547.465	547.464	-1	0	0	0
Samenwerkingsbijdrage Provincie	25.000	0	-25.000	0	0	0	25.000	0	25.000
Eigen bijdragen Voor Elkaar pas	0	7.267	7.267	0	0	0	0	7.267	-7.267
Totaal opbrengsten	**613.672**	**620.612**	**6.940**	**588.672**	**613.345**	**24.673**	**25.000**	**7.267**	**17.733**
Personeel in dienst	349.828	339.756	10.072	349.828	339.756	10.072	0	0	0
Kosten inhuur personeel	55.300	50.683	4.617	55.300	50.683	4.617	0	0	0
Overige personeelskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal personeelskosten	405.128	390.439	14.689	405.128	390.439	14.689	0	0	0
Totaal Overige bedrijfskosten	308.544	96.332	212.212	183.544	81.871	101.673	125.000	14.460	110.540
Totaal bedrijfslasten	**713.672**	**486.770**	**226.902**	**588.672**	**472.310**	**116.362**	**125.000**	**14.460**	**110.540**
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	**-100.000**	**133.842**	**233.842**	**0**	**141.035**	**141.035**	**-100.000**	**-7.193**	**-92.807**
Mutaties reserves	60.000	-79.083	-139.083	0	-86.276	86.276	60.000	7.193	52.807
Gerealiseerd resultaat	**-40.000**	**54.759**	**94.759**	**0**	**54.759**	**227.311**	**-40.000**	**0**	**-40.000**

6. Verschillenanalyse programma Vervoer en de Overhead

Onderstaand worden de verschillen tussen de begrote organisatie- en de werkelijke organisatiekosten op hoofdlijnen verklaard.

6.1 Wmo – OV

Bijdrage organisatiekosten provincie (€ 24.674 hogere opbrengst)

De bijdrage van de provincie is hoger als gevolg van de gewijzigde subsidieverstrekking door de provincie. Met de provincie is voor 2024 een vast bedrag afgesproken op basis van de hoogte van de organisatiekosten over 2023. In de begroting 2024 van bijdrage door de provincie werd nog uitgegaan van de verhouding tussen het WMO -en OV-vervoer. Deze was lager dan de in de afspraken met de provincie vastgelegde vergoeding.

Personeelskosten WMO-OV (€ 10.072 lagere kosten)

De personeelskosten zijn over 2024 binnen de begroting gebleven. In de begroting was rekening gehouden met mogelijke effecten van een functiewaardering. De functiewaardering dateerde van 2014 op basis van de werkzaamheden van destijds. Op basis van de huidige werkzaamheden zijn de functies in 2024 opnieuw gewaardeerd. De effecten van de functiewaardering passen binnen het huidige begrotingsniveau.

Kosten inhuur personeel WMO-OV (€ 4.617 lagere kosten)

De kosten van externe inhuur onderschrijden de begroting met € 4.617.

Overige bedrijfskosten WMO-OV (€ 101.673 lagere kosten)

Het verschil (lagere kosten) ad € 101.673 bestaat voornamelijk uit de volgende componenten:

- ✓ € 12.836 lagere kosten voor ICT. Deels is dit veroorzaakt doordat in 2024 geen nieuwsbrieven per post zijn uitgebracht. In de begroting was rekening gehouden met twee fysieke nieuwsbrieven.
- ✓ € 53.537 lagere kosten op de post Nieuwsbrieven. In 2024 is geen fysieke nieuwsbrief uitgebracht, terwijl in de begroting met twee nieuwsbrieven rekening was gehouden. Dit betreft een incidentele onderschrijding.
- ✓ € 8.774 hogere opbrengsten uit rente uit schatkistbankieren. In hoeverre dit een structureel voordeel is, is uiteraard afhankelijk van de renteontwikkeling.
- ✓ € 10.000 niet benutte post onvoorzien. Vooralsnog wordt dit als incidenteel beoordeeld.
- ✓ € 16.526 per saldo lagere kosten op diverse andere kostencategorieën. Deze hebben geen structureel karakter.

Begrotingsrechtmatigheid

In beginsel zijn alle begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig. De overschrijdingen zijn getoetst of deze onrechtmatig zouden zijn. Voor alle overschrijdingen is geconstateerd dat deze rechtmatig zijn. Voor zover relevant zijn overschrijdingen op individuele posten gecompenseerd door direct-gerelateerde opbrengsten of onderschrijdingen op andere individuele posten binnen hetzelfde programma. Voor een toelichting op de belangrijkste afwijkingen, zie onderdeel 6.1. en 6.2.

6.2 Projecten

Samenwerkingsbijdrage Provincie (begroot € 25.000)

In 2024 heeft het Servicepunt bij de provincie geen aanvraag ingediend voor het uitvoeren van projecten en is er derhalve geen bijdrage van de Provincie ontvangen.

Eigen bijdragen Voor Elkaar Pas (opbrengsten € 7.267)

In 2024 zijn eigen bijdragen binnen gekomen voor de Voor Elkaar Pas van € 7.267.

Overige bedrijfskosten Projecten (kosten €14.460)

In 2024 zijn nog kosten gemaakt ten behoeve van het project Voor Elkaar Pas.

6.3 Vervoer

In onderdeel 5.5 van het jaarverslag zijn de cijfers van de begroting en de gerealiseerde baten en lasten weergegeven in relatie tot de begroting 2024.

7. Samenwerkingsbijdrage OV van de provincie

Met ingang van 2024 worden de exploitatiekosten voor het OV-vervoer (vervoer, regie en verstrekken OV-adviezen) met de provincie afgerekend op factuurbasis. Tot 2024 werd de vergoeding door de provincie nog verkregen na subsidieaanvraag. Op basis van de goedgekeurde aanvraag werd een voorschot ontvangen en werd na afloop van het jaar afgerekend. Deze methodiek is om efficiency-redenen verlaten en vervangen door facturering door de GR-KCV. Het gevolg is tevens dat geen definitieve subsidieafrekening hoeft worden ingediend.

8. Verwerking resultaat

Het gerealiseerd resultaat bedroeg € 141.035 voordelig. Voorgesteld wordt om uit dit resultaat voor een bedrag van € 86.276 een bestemmingsreserve voor de opvolging van de manager te vormen. Verder wordt voorgesteld het resterend voordelig resultaat ad € 54.759 ten gunste te brengen van de algemene reserve.

9. Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruikscriterium.
In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemene Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 23 oktober 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Grensbedrag

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 56.000.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Voorwaardencriterium: geen afwijkingen
Begrotingscriterium: geen afwijkingen
Misbruik- en oneigenlijk gebruik-criterium: geen afwijkingen

Aanvullende toelichting

In de paragraaf bedrijfsvoering is aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. Deze uitleg is gebaseerd op de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur vastgelegd in de financiële verordening.

10. Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

De WNT is van toepassing op de GR-KCV Brabant Noordoost. Het voor de GR-KCV Brabant Noordoost toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 223.000 en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

10.1 Bezoldiging topfunctionarissen

In onderstaande tabellen zijn de leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en, indien aanwezig, de leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking opgenomen.

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Bedragen X € 1,-	**J. le**
Functiegegevens	
Functie	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1– 31/12
Omvang dienstverband	1,00 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 93.782
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.712
Subtotaal	€ 110.494
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	€ 0
Bezoldiging	***€ 110.494***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023	**J. le**
Functiegegevens	
Functie	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12
Omvang dienstverband	1,00 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 90.685
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.124
Subtotaal	€ 103.809
Individueel toepasselijk bezoldigings-maximum	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	€ 0
Bezoldiging	***€ 103.809***
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Bedragen X € 1,-	Y. Trigallez	
Functiegegevens		
Kalenderjaar	**2024**	**2023**
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1/11-31-12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar [5]	2	N.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar[6]	19,5	N.v.t.
Individueel bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 46.800	N.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 4.310	N.v.t.
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 2.184	N.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 2.184	N,v,t,
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	€ 0	N.v.t.
Bezoldiging	***€ 2.184***	***N.v.t.***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing voor de GR-KCV in 2024.

Tabel 1d:Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Naam	Gemeente	Bestuur	Periode
Rik Compagne	Meierijstad	AB/DB	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Marius Tielemans	Bernheze	AB/DB	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Willy Hendriks- van Haren	Land van Cuijk	AB/DB	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Stijn Smeulders	Provincie Noord-Brabant	AB	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Ramona Sour	Maashorst	AB	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Henri Willems	Boekel	AB	01-01-2024 t/m 31-10-2024
Thijs van Kessel	Oss	AB	01-01-2024 t/m 22-05-2024
Hilde de Wit	Oss	AB	23-05-2024 t/m 31-12-2024
Jeanne van Eert	Boekel	AB	14-11-2024 t/m 31-12-2024

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing voor de GR-KCV in 2024.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de GR-KCV in 2024.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de GR-KCV in 2023.

10.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt hebben in 2024 niet plaatsgevonden.

10.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Per 31 december 2024 zijn er geen omstandigheden bekend die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Bijlage 1. Taakvelden – Overzicht baten en lasten per taakveld

GR-KCV Brabant Noordoost

Taakveld		Begroting 2024	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023	Verschil jaarrekening 2024 tov 2023
BATEN					
	Programma 1: Wmo-vervoer				
6.71	Bijdrage gemeenten: Wmo-vervoer	4.223.458	4.224.008	3.572.218	651.790
6.71	Bijdrage gemeenten: Regiekosten	495.438	0	442.381	-442.381
	Totaal Programma 1	**4.718.896**	**4.224.008**	**4.014.599**	**209.409**
	Programma 2: Aanvullend OV-vervoer				
2.5	Bijdrage Provincie: OV-regiotaxivervoer	342.443	244.277	224.768	19.508
2.5	Bijdrage Provincie: Regiekosten	40.171	0	33.418	-33.418
2.5	Bijdrage Provincie: OV-adviezen	18.686	8.630	14.533	-5.903
	Totaal Programma 2	**401.300**	**252.907**	**272.719**	**-19.813**
	Organisatiekosten Servicepunt Regiotaxi				
0.4	Bijdrage gemeenten: organisatiekosten	547.465	547.464	526.766	20.698
0.4	Bijdrage Provincie: organisatiekosten	41.207	65.881	62.604	3.277
0.4	Bijdrage Provincie: projecten incl. opbrengsten V	25.000	7.268	21.905	-14.637
	Totaal inkomsten organisatiekosten	**613.672**	**620.613**	**611.275**	**9.338**
	Totaal baten	**5.733.868**	**5.097.528**	**4.898.593**	**198.935**
LASTEN					
	Programma 1: Wmo-vervoer				
6.71	Exploitatiekosten Wmo-vervoer	4.223.458	4.224.008	3.572.218	651.790
2.5	Exploitatiekosten regie	495.438	0	442.381	-442.381
	Totaal Programma 1	**4.718.896**	**4.224.008**	**4.014.599**	**209.409**
	Programma 2: Aanvullend OV-vervoer				
2.5	Exploitatiekosten OV-vervoer	342.443	244.277	224.768	19.508
2.5	Exploitatiekosten regie	40.171	0	33.418	-33.418
2.5	Exploitatiekosten OV-adviezen	18.686	8.630	14.533	-5.903
	Totaal Programma 2	**401.300**	**252.907**	**272.719**	**-19.813**
	Programma 3: Bestedingsplan projecten				
0.4	Personeelslasten Projecten	-	0	21.422	-21.422
0.4	Overige bedrijfskosten Projecten	125.000	14.460	36.004	-21.544
	Totaal Programma 3	**125.000**	**14.460**	**57.426**	**-42.966**
	Organisatiekosten Servicepunt Regiotaxi				
0.4	Personeelslasten	388.460	390.439	420.187	-29.748
0.4	Overige bedrijfskosten	190.212	81.871	165.095	-83.223
0.8	Onvoorzien	10.000			
	Totaal organisatiekosten	**588.672**	**472.310**	**585.282**	**-112.971**
	Totaal lasten	**5.833.868**	**4.963.685**	**4.930.026**	**33.660**
	Resultaat vóór bestemming	**100.000-**	**133.842**	-31.433	165.275
	Bestemming resultaat				
	Ten laste (+)/gunste (-) van Bestemmingsreserve Projecten	60.000	7.192	35.521	-28.329
	Ten laste (+)/gunste (-) van Bestemmingsreserve opvolging manager	0	-86.276		
	Ten laste (+)/gunste (-) van het Weerstandsvermogen	40.000	0	0	0
	Rekeningresultaat	**-**	**54.759**	**4.088**	**136.946**

Bijlage 2. Begrippen en afkortingen

Begrip / afkorting	Omschrijving
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst.
Code VVR	Voorschriften voor het Veilig Vastzetten van Rolstoelen.
CPI	Consumenten Prijs Index.
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer.
GR-KCV	Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Regio Brabant Noordoost.
HICP-index	Geharmoniseerde inflatie Nederland.
KMO's	Kleinschalige Mobiliteitsoplossingen.
Loosmelding	Van een loosmelding is sprake als een chauffeur binnen de marges van de afgesproken ophaaltijd voorrijdt, en de klant niet aanwezig blijkt op het afgesproken adres. De chauffeur maakt hiervan in het systeem een loosmelding.
NEA	De afkorting NEA is ontstaan uit een samenwerkingsverband van het Nederlands Vervoerswetenschappelijk Instituut (NVI) het Economisch Bureau voor het Wegvervoer (EWB) en het Administratief Centrum Beroepsvervoer (ACB).
NEA-index	Het jaarlijkse indexeringspercentage van de prijs vastgesteld door Panteia. In opdracht van Sociaal Fonds Mobiliteit maakt Panteia jaarlijks een overzicht van de laatste gemiddelde kostenontwikkelingen voor het taxivervoer. Panteia berekent de kostenontwikkelingsindex in absolute onafhankelijkheid.
No show	De benaming van een mislukt contact tussen chauffeur en gebruiker op het moment van ophalen op het ophaaladres. De chauffeur maakt hier een loosmelding van.
OV	Openbaar Vervoer: voor iedereen openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig.
OV-advies	Wanneer binnen een loopafstand van 10 minuten een reguliere OV-verbinding is krijgt de vrije reiziger een OV-advies en kan dan niet tegen het OV-regiotaxitarief met de regiotaxi reizen.
OV Knooppunt	Aangewezen punt waar verschillende vormen van OV bij elkaar kunnen komen.
Puntbestemming	Aanvullend reisbereik dat door Aanbestedende Dienst wordt aangewezen voor de doelgroep Wmo, zowel voor als tijdens de contractperiode, ongeacht de overschrijding van de toegestane straal van 25 kilometer.
Regiotaxi	Aanvullend en/of vervangend vraagafhankelijk openbaar vervoersysteem waarbij gebruik gemaakt wordt van voertuigen voor het vervoeren van maximaal 8 personen, de chauffeur daaronder niet meegerekend.
Regiotaxi Noordoost-Brabant	De naam van het vervoersysteem.
Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant	Ambtelijke organisatie die namens de GR-KCV de doelstellingen realiseert en uitvoering geeft aan de daaruit voortvloeiende overeenkomsten en het aanspreekpunt is voor de Opdrachtnemer en de Gebruiker.
Taxipoint	Aanmeldpunt voor ritten vanaf een locatie waar veel taxi's aan- en afrijden waarbij alleen de pas door een pashouder gehaald hoeft te worden om direct een rit te bestellen.
Vrije reiziger	De reiziger die zonder indicatie uit het sociaal domein (thans Wmo-indicatie) gebruik maakt van de Regiotaxi. Reizigers die een indicatie sociaal domein (thans Wmo- indicatie) hebben, maar het hun ter beschikking gestelde reisbudget hebben opgebruikt, worden ook beschouwd als vrije reiziger.
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning.

CONTROLEVERKLARING

Begroting 2026

MEERJARENPERSPECTIEF 2027-2029

Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer
Vastgesteld door het Dagelijks Bestuur

Concept 04-04-2025

Inhoud

1. Inleiding 3
2. GR-KCV Brabant Noordoost 5
3. Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant 7
4. Ontwikkelingen 8
5. Beleid 12
6. Organisatie 14
7. Gemeenschappelijke Regeling KCV 15
8. Provincie 16
9. Beleidsbegroting 17
   - *Programma: Vraagafhankelijk vervoer (maatwerkdienstverlening 18+) 17*
   - *Programma: Aanvullend OV (Samenkracht & burgerparticipatie) 17*
   - *Programma: Bestedingsplan Projecten 17*
10. Paragrafen 20
    - *Weerstandsvermogen en risicobeheersing 20*
    - *Schatkistbankieren voor decentrale overheden 21*
    - *Bedrijfsvoering 21*
    - *Verbonden partijen 22*
11. Financiële begroting 23
    - *Baten en lasten 23*
    - *Uitgangspunten begroting 2026 24*

Bijlage 1: Bijdrage per gemeente 25

Bijlage 2: Totale kosten per gemeente 26

Bijlage 3: Begrippen en afkortingen 27

Bijlage 4: Geprognosticeerde balans 28

1. INLEIDING

Voor u ligt de programmabegroting 2026 & Meerjarenperspectief 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost. In deze begroting zijn de actuele inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het vervoer en de organisatie opgenomen. Aan de gemeenteraden zijn de kaders voor de begroting ter zienswijze voorgelegd. In de voorliggende begroting is rekening gehouden met de zienswijze op de kaderbrief 2026.

Zienswijzen Kaderbrief 2026

De gemeenteraden zijn positief over de Kaderbrief 2026 met uitzondering van de financiële vertaling daarvan. De Kaderbrief is in lijn met het beleid en anticipeert op toekomstige ontwikkelingen. De zienswijzen betreffen twee aspecten, de financiële vertaling van de Kaderbrief en het duurzaamheidsaspect.

1. Financiën

Gezien de verslechterde financiële uitgangspositie van de gemeenten de komende jaren vragen de gemeenten:

- Extra kostenstijgingen en ontwikkelingen binnen de begroting op te vangen.
- De gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en volgende jaren hierop aan te passen.
- De eigen loonstijgingen en prijscompensatie via ombuigingen op te vangen, zonder hierbij de kaasschaafmethode toe te passen.
- Dekking van nieuw beleid en eventuele nieuwe taken binnen de eigen begroting op te vangen.

Antwoord: *In de voorliggende begroting is met bovengenoemde financiële uitgangspunten rekening gehouden. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is gelijk aan de bijdrage 2025.*

2. Duurzaamheid

De gemeenteraad van Boekel vraagt om een reflectie in relatie tot de financiële consequenties inzake de inzet op de contractueel vastgelegde verduurzaming en van deze reflectie op de hoogte gebracht te worden middels een memo aan de gemeenteraad.

Antwoord: *Contractueel is vastgelegd dat per 1-1-2026 alle voertuigen die voor de Regiotaxi Noordoost-Brabant rijden zero-emissie zijn. Deze transitie naar 100% zero-emissie blijkt echter gezien de huidige ontwikkelingen een grote uitdaging. Op pagina 10 van deze begroting wordt hier verder op in gegaan. Het niet halen van deze doelstelling betekent dat er niet voldaan wordt aan het contract. Of hier financiële consequenties aan verbonden worden is aan het bestuur van de GR-KCV.*

BBV

De begroting 2026 van de GR-KCV is opgesteld conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaat uit twee onderdelen (art. 7 lid 1 BBV):

- De beleidsbegroting
- De financiële begroting

De beleidsbegroting bestaat op zijn beurt weer uit twee onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):

- De programma's
- De paragrafen

De financiële begroting bestaat uit (art. 7 lid 3 BBV):

- Een overzicht van baten en lasten (inclusief toelichting)
- Een bijlage met overzicht geraamde baten en lasten per taakveld
- Een uiteenzetting van de financiële positie
- Taakvelden

Naast de indeling van de begroting naar programma's, is de begroting ook ingedeeld naar taakvelden met een totaaloverzicht van lasten en baten per taakveld.

Begroting 2026

De begroting richt zich op 2026 en de daaropvolgende jaren. In deze begroting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de dynamiek in de voortdurende ontwikkelingen. Wanneer uit de realisatie 2025 blijkt dat ontwikkelingen in 2025 gevolgen hebben op de begroting 2026 wordt de begroting, indien nodig, geactualiseerd en bijgesteld.

De GR-KCV Brabant Noordoost is verantwoordelijk voor het collectief vraagafhankelijk vervoer voor klanten met een 'Wmo-indicatie vervoer'. Om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven is mobiliteit voor mensen met een beperking van groot belang. De GR-KCV Brabant Noordoost stimuleert het gebruik van eigen mogelijkheden en algemene voorzieningen. Waar maatwerk nodig is of openbaar vervoer ontbreekt, is er de Regiotaxi Noordoost-Brabant.

2. GR-KCV BRABANT NOORDOOST

De GR-KCV Brabant Noordoost is een samenwerkingsverband tussen de zes gemeenten uit de regio Noordoost-Brabant. In deze regio verzorgt de GR-KCV onder de werknaam 'Regiotaxi Noordoost-Brabant' voor de gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad en Oss deur-tot-deur vervoer voor mensen met een Wmo-indicatie. Naast het Wmo-vervoer is het regiotaxivervoer ook een aanvulling op het reguliere openbaar vervoer. Deze vorm van deur-tot-deur vervoer vormt daarmee een vangnet waar mogelijkheden voor het openbaar vervoer ontbreken.

Met ingang van 1-1-2026 wordt deze vorm van deur-tot-deur vervoer vervangen door Bravoflex. Bravoflex is een aanvulling op het openbaar vervoer. Bravoflex rijdt op bestelling, zonder vaste route of dienstregeling. De OV-klant wordt bij een halte in de buurt opgehaald en direct naar een OV-overstaphalte gebracht. Dit is een grotere bushalte of treinstation vanwaar gemakkelijk verder gereisd kan worden met het reguliere openbaar vervoer.

De regio Noordoost-Brabant vindt het belangrijk dat aanvullende voorzieningen op het reguliere openbaar vervoer behouden blijven. Er moet altijd een vangnet beschikbaar zijn voor kwetsbare groepen waarvoor geen alternatief voorhanden is. Echter dient voldoende grip te blijven op de kosten, effectiviteit en efficiency ervan.

Bestuur

Zoals bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur, een Dagelijks Bestuur en een voorzitter. In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.

De uitvoering van de taken van de GR-KCV zijn ondergebracht bij het Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant. De manager van het Servicepunt is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Doelgroep

De doelgroep van de GR-KCV bestaat uit:

- Reizigers die een rit van halte naar halte willen maken zonder tot een bijzondere doelgroep te behoren (OV-functie).
- Inwoners die in aanmerking komen voor een voorziening volgens de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).

Tabel 1: Samenstelling Dagelijks Bestuur

Naam	Standplaats	Functie
De heer R. Compagne	Meierijstad	Voorzitter
Mevrouw W. Hendriks-van Haren	Land van Cuijk	Bestuurslid
De heer M. Tielemans	Bernheze	Bestuurslid
Mevr. J. Ie	Oss	Ambtelijk Secretaris

Tabel 2: Verantwoordelijkheden kosten exploitatie

Dienst	Financiële verantwoordelijkheid exploitatie
Bravoflex	Provincie Noord-Brabant
Regiotaxi Wmo	Deelnemende gemeenten

Visie

De GR-KCV Brabant Noordoost zorgt met het regiotaxivervoer ervoor dat iedereen, van jong tot oud, in regio Noordoost-Brabant actief kan deelnemen aan onze samenleving. In 2015 heeft de GR-KCV de volgende visie vastgesteld:

> *Als regio Brabant Noordoost willen we naar een integraal aanbod van mobiliteitsoplossingen. Daarvoor sturen we vanuit een regierol op minder en efficiënter doelgroepenvervoer en willen we meer flexibiliteit om te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.*

Ambitie

Vanuit de huidige visie zijn drie centrale ambities geformuleerd:

1. Als regionaal samenwerkende gemeenten de regierol nemen in het ontwikkelen en aansturen van doelgroepenvervoer en kleinschalige mobiliteitsoplossingen.
2. Geen gefragmenteerd doelgroepenbeleid maar integrale mobiliteitsoplossingen op maat gesneden voor iedere cliënt / reiziger.
3. Maximale flexibiliteit in de organisatie van vervoer om te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe mobiliteitsoplossingen.

Gedeelde mobiliteit

De regio's Hart van Brabant (HVB) en Noordoost-Brabant (RNOB) hebben de ambitie uitgesproken om samen met de provincie Noord-Brabant te bouwen aan gedeelde mobiliteit in Noordoost- en Midden-Brabant. Het is de ambitie om één slim vervoersysteem te hebben met een passend vervoersaanbod voor alle reizigers. Iedereen die zelfstandig kan reizen, kan er gebruik van maken. In dit systeem zijn openbaar vervoer, buurtbus, regiotaxi, dorpsdeelauto en andere gedeelde vervoersvormen makkelijk toegankelijk en betaalbaar.

In Noordoost-Brabant is het regiotaxivervoer, naast een voorziening in het kader van de Wmo, ook een aanvulling op het reguliere openbaar vervoer. Tot en met 2025 is dit in de vorm van deur-tot-deur vervoer en vormt daarmee een vangnet, wanneer mogelijkheden voor openbaar vervoer ontbreken. In 2024 was in Noordoost-Brabant het OV-regiotaxivervoer 5% van het totale regiotaxivervoer. Vanaf januari 2026 wordt dit vangnet vervangen door Bravoflex. Het deur-tot-deur vervoer wordt hiermee vervangen door de halte-hub taxi.

In 2026 is Bravoflex in de gehele regio uitgerold, zodat regiobreed een betere aansluiting op het OV ontstaat. Met vervoerders en vrijwilligers wordt ingezet op innovatie en experimenten met als doel regio's en belangrijke voorzieningen bereikbaar te houden, zodat mensen kunnen blijven meedoen aan de samenleving.

3. SERVICEPUNT REGIOTAXI NOORDOOST-BRABANT

Regiotaxi Noordoost-Brabant draagt zorg voor een tijdige en kwalitatief hoge uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor de reiziger in Noordoost-Brabant. De uitvoering van het contractbeheer ligt bij het Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant.

Het Servicepunt neemt de administratie en andere uitvoerende en controlerende taken over, waarbij afstemming en overleg tussen betrokken partijen en de deelnemende gemeenten en provincie geborgd is. Het Servicepunt adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere mobiliteit binnen de regio. Dit doet zij door structureel de benodigde management- en voortgangsinformatie voor de deelnemende gemeenten en provincie te verzorgen en periodiek te overleggen.

Onze dienstverlening

Onze dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor zowel de reizigers als de deelnemende gemeenten. De GR-KCV biedt de 6 gemeenten de kans om zo efficiënt mogelijk met de middelen om te gaan en vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid samen te ontwikkelen. Deze samenwerking biedt de mogelijkheid het Regiotaxivervoer te blijven garanderen binnen de financiële kaders van de (gemeentelijke) begrotingen. Zo laten we zien dat oog voor financiële beheersbaarheid goed samengaat met kwaliteitsverbeteringen voor de klant.

Het Servicepunt wil zich ook de komende jaren verder blijven ontwikkelen als kennispartner voor de gemeenten. Door de inzet van data en kennis willen wij de toekomstbestendigheid van het doelgroepenvervoer borgen. Hierbij hanteren wij de volgende kernwaarden:

- Klantgericht en betrouwbaar
- Kostenefficiënt en duurzaam
- Innovatief en flexibel
- Kwaliteit en deskundigheid

Figuur 1: Organisatie vervoer

Samenwerking

De wederzijdse samenwerking met deelnemende partijen, haar bestuurders en (beleids)ambtenaren, de inwoners, de vervoerder/opdrachtnemer, de provincie, het Reizigersplatform, de GGA, externe partijen, accountant, leveranciers, kennisplatforms en andere Regiotaxiorganisaties verloopt gestructureerd en soepel.

Reizigersplatform

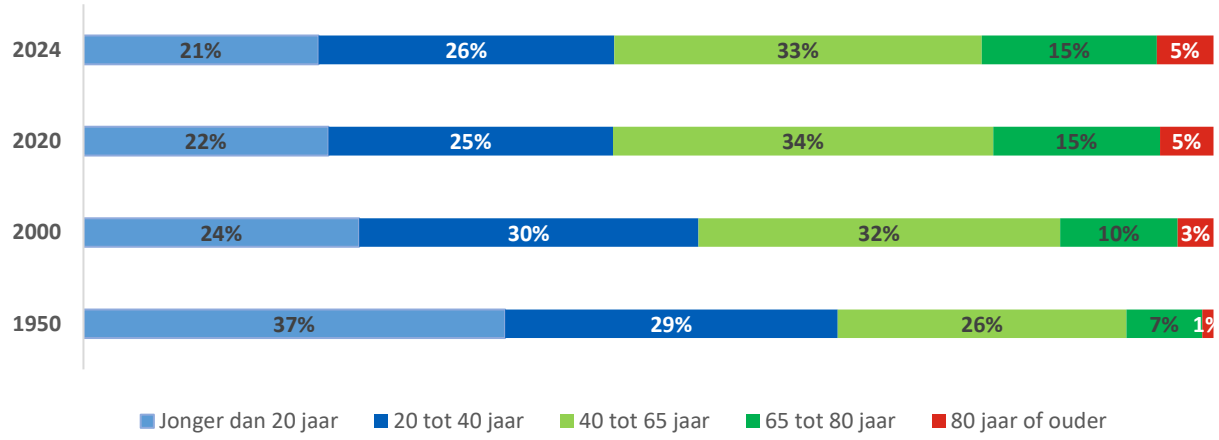
Het Reizigersplatform Regiotaxi Noordoost-Brabant is een onafhankelijk advies- en inspraakorgaan. De leden van het reizigersplatform hebben een preventieve en signalerende rol vanuit hun ervaring en/of deskundigheid. Daarnaast zijn zij voor de GR-KCV een belangrijke sparringpartner als het gaat om het ontwikkelen van nieuw beleid. Zij zijn een schakel tussen de GR-KCV en klanten en voorzien hen, daar waar nodig, van relevante informatie. Het reizigersplatform is actief betrokken bij onderwerpen die klanten van de Regiotaxi aangaan. Met het reizigersplatform vindt structureel overleg plaats.

4. ONTWIKKELINGEN

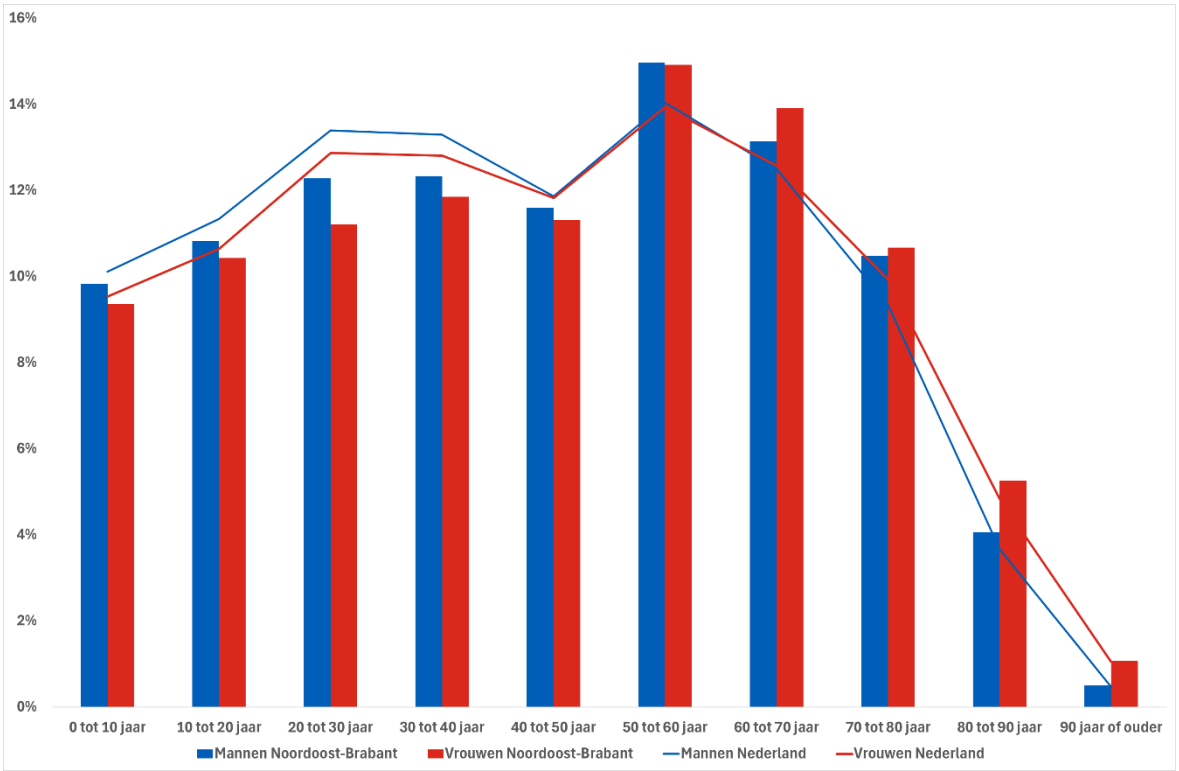
Leeftijdsopbouw Nederland

Het aantal ouderen ten opzichte van de totale bevolkingsomvang neemt toe. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland 42,4 jaar oud. In 1975 was dat nog 33,2 jaar en in 1950 30,8 jaar. Ten opzichte van toen zijn er vooral meer ouderen en minder jongeren onder de twintig. Een grote groep bestaat uit mensen die geboren zijn tussen 1946 en 1970, de naoorlogse babyboom. Begin 2024 waren zij tussen de 54 en 78 jaar oud.

Figuur 2: Leeftijdsopbouw Nederland 1-1-2024 (bron CBS)

Figuur 3. Leeftijdsopbouw regio RTNOB t.o.v. Nederland per 1-1-2024 (Bron CBS)

Nederland vergrijst. Onze regio heeft ten opzichte van Nederland een iets oudere populatie. In vergelijking met de rest van Nederland, relatief minder inwoners onder de 50 jaar en meer inwoners boven de 50 jaar. Op 1-1-2024 was 15% van de Nederlandse bevolking ouder dan70 jaar. We zien dat met name het aandeel vrouwen in de leeftijdscategorie vanaf 60 jaar in Noordoost-Brabant hoger is dan in de rest van Nederland.

Senioren van nu zijn actiever dan de generaties vóór hen. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat de vraag naar mobiliteit, waaronder het Wmo-vervoer, toeneemt. Tegelijkertijd gaat de kanteling van de Wmo ervan uit dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig moeten blijven functioneren. Deze ontwikkelingen zetten de voorziening regiotaxi onder druk.

Vervoersvolume

De coronapandemie heeft de afgelopen jaren een grote impact gehad op het doelgroepenvervoer. Met name in het Wmo-vervoer is de impact het grootst. Het vervoer is met name in 2020 en 2021 sterk afgenomen en is vanaf 2022 weer langzaam gegroeid naar 80% van het niveau van voor de pandemie. De ervaringen in de coronajaren, maar ook demografische/maatschappelijke ontwikkelingen hebben invloed gehad op de reisbehoefte van de Wmo-reizigers. Het blijft moeilijk om indicaties te geven over de vervoersbehoeften.

Tussen de gemeenten onderling is altijd al sprake van verschillen in het vervoersvolume en schommelingen in de tijd. De bandbreedte van deze schommelingen is door de pandemie alleen maar toegenomen. Hierdoor zijn er geen historische ontwikkellijnen meer in de vervoersbehoeften.

Hiermee neemt de voorspelbaarheid af en is het moeilijk om begrotingen strak op te stellen en is het ook voor 2026 moeilijk om een juiste inschatting van het vervoer te maken. Zowel in 2023 als in 2024 was het vervoersvolume 80% van het niveau van vóór de pandemie. Voor 2026 gaan we uit van het vervoersvolume 2024.

Vergrijzing

De vergrijzing is één van de mogelijke factoren die de vervoersvraag beïnvloedt. De komende jaren zal onderzocht worden welke factoren de vervoersvraag beïnvloeden. De focus ligt op het optimaliseren van het gebruik van het OV en andere voorliggende voorzieningen. De steeds toenemende verschraling van het OV in het landelijk gebied zal dit niet makkelijk maken.

Daarnaast zien we een groeiende zorgbehoefte bij klanten. Met name de toename van dementie/verward gedrag binnen de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening aan klanten via de telefoon.

Onzekerheden betreffende de beheersbaarheid van vervoer

Een belangrijke doelstelling van de GR-KCV is het optimaliseren van de toeleiding van reizigers van het doelgroepenvervoer naar het Openbaar Vervoer. Dit streven past binnen de ontwikkelingen van de kanteling en het streven naar een inclusieve samenleving. De focus ligt op het optimaliseren van het gebruik van het OV en andere voorliggende voorzieningen.

Door het introduceren van de Voor Elkaar Pas (VEP), welke als doel had de barrières en belemmeringen voor het reizen met het OV weg te nemen, hebben we hierin een kleine stap gezet. De VEP biedt onze Wmo-klanten de mogelijkheid om daadwerkelijk met het OV te reizen. De VEP is een reisproduct van Arriva welke op maat wordt gemaakt voor de Wmo-klanten van de Regiotaxi Noordoost-Brabant.

Slechts 3% van onze Wmo-pashouders maakt gebruik van de VEP. Deze klanten hebben in 2024 wel bijna 12.000 keer gereisd met het OV. Goed voor ruim 160.000 kilometers. Wanneer de actieve VEP-pashouder deze ritten in plaats van het openbaar vervoer met de regiotaxi had gemaakt, zouden de vervoerskosten voor deze ritten voor de GR bij benadering € 275.000,-. bedragen. Na aftrek van de eigen bijdrage van de klant is de besparing voor de GR-KCV bij benadering € 270.000,-.

Met het oog op de nieuwe OV-concessie welke december 2026 ingaat wordt tot en met 2025 de Voor Elkaar Pas aangeboden aan de Wmo-klanten, waardoor men tot medio december 2026 met de VEP reizen. Het is onzeker of de nieuwe vervoerder de Voor Elkaar Pas in deze vorm zal aanbieden.

Voor de toekomst willen we ons blijven focussen op efficiënt regiotaxivervoer. Want ook in de toekomst willen wij het Wmo-vervoer blijven aanbieden aan degenen die, bij hun deelname aan de maatschappij, afhankelijk zijn van de regiotaxi. Het is dan ook onze ambitie om de verbindende functie van vervoer met het maatschappelijk leven binnen de financiële kaders te blijven vervullen. Door structurele samenwerking met onze partners willen we goed en structureel collectief vervoer garanderen. Samen gaan we aan de slag om onze ambitie waar te maken.

Ontwikkelingen in de taxibranche

NEA-index

De stijgende energieprijzen, de hoge inflatie, de stijgende CAO-lonen maken dat de NEA-index fluctueert, met een uitschieten in 2023 waar we te maken hadden met een historisch hoge NEA-index van 13,7%. Door de onzekerheid in het wegvervoer wordt het steeds moeilijker om voorspellingen te doen. Voor 2025 is de NEA-index vastgesteld op 1,5%.

Chauffeurstekort

Er is al jaren een chauffeurstekort. Als gevolg van de coronapandemie is dit tekort nog sterker toegenomen en daarmee ook meer zichtbaar. Dit speelt in de hele vervoerswereld, bij toeleveringsbedrijven, bij het OV, bij Valys, maar ook bij de regiotaxi.

Het aanhoudende chauffeurstekort blijft ons zorgen baren. Het tekort aan chauffeurs kan leiden tot rituitval en daaropvolgend ongemak bij klanten die afhankelijk zijn van het doelgroepenvervoer. Bij vervoerders en chauffeurs zorgt dit voor onzekerheid, stress en extra uitval door ziekteverzuim door de hoge werkdruk. In combinatie met de congestie in het verkeer is het een uitdaging om de ritten op tijd te kunnen uitvoeren. Daarbij kunnen de hogere kosten voor vervoer en de congestie in het verkeer mensen stimuleren om voor het gemak en de betaalbaarheid voor het doelgroepenvervoer te kiezen. Factoren die de punctualiteit verder zullen beïnvloeden.

Duurzaamheid

In het huidige vervoerscontract wordt gefaseerd overgaan op laag-emissie-voertuigen. Vanaf 1-1-2026 zullen in Noordoost-Brabant uiteindelijk alle voertuigen zero-emissie zijn. De nieuwe instroom van personenauto's en 8 persoonsbusjes in het doelgroepenvervoer is vaak al 100% zero emissie. De transitie naar 100% zero-emissie vervoer is een grote uitdaging. Uit de jaarlijkse RVO-monitor, over de voortgang van ZE doelgroepenvervoer, blijkt dat het aantal elektrische rolstoelbussen achterblijft. De huidige modellen hebben een beperkte actieradius. Dit kan leiden tot extra kosten door laadtijd of inzet van meerdere voertuigen. Daarbij is er door het zwaardere gewicht van batterijen minder ruimte voor rolstoelplaatsen. De uitdaging ligt dan ook bij de rolstoelbus en zeker bij bussen met meerdere rolstoelplekken. Die zijn bijna niet beschikbaar en te zwaar voor een B-rijbewijs. De andere uitdaging is de rijbewijswetgeving. Vanaf 3500 kg is een rijbewijs C nodig. Als de grens van 3500 kg wordt losgelaten en wordt opgerekt tot 4250 kg, is de ontwikkeling van de elektrische rolstoelbussen eenvoudiger. In 2024 was 14% van de ritten een rolstoelrit.

Ontwikkelingen in het Openbaar Vervoer

Het openbaar vervoer (OV) bleek voor onze klanten gedurende de pandemie vanwege het open karakter een minder geschikt alternatief en heeft een grote impact gehad op de reizigersaantallen en daarmee de reizigersopbrengsten. Hierdoor is voor de vervoerders een uitdaging om het aanbod en de kwaliteit van de dienstverlening op hetzelfde niveau te houden als vóór de pandemie.

Op dit moment zorgen personeelstekorten bij de OV-vervoerders ervoor dat het OV-aanbod niet mee kan groeien met de weer toenemende vraag na de pandemie. De beperkte beschikbaarheid van chauffeurs (zowel door ziekteverzuim als aanhoudende personeelstekorten) heeft geleid tot rituitval en noodgedwongen aanpassingen in de dienstregeling en lijnvoering. Hiermee groeien de gebieden waar het OV op steeds grotere afstand van de voordeur komt te staan. Daarbij is door de toename van het wegverkeer, het op tijd aankomen op knooppunten en haltes voor Oost-Brabant in 2023 gedaald naar 83%. Het OV-gebruik in Noordoost-Brabant was in 2023 dan ook 23% lager dan in 2019.[1]

Gedeelde Mobiliteit

De regio's Hart van Brabant (HVB) en Noordoost-Brabant (RNOB) hebben de ambitie uitgesproken om samen met de provincie Noord-Brabant te bouwen aan gedeelde mobiliteit in Noordoost- en Midden-Brabant. Het is de ambitie om in 2026 één slim vervoersysteem te hebben met een passend vervoersaanbod voor alle reizigers. Iedereen die zelfstandig kan reizen, kan er gebruik van maken. In dit systeem zijn openbaar vervoer, buurtbus, regiotaxi, dorpsdeelauto en andere gedeelde vervoersvormen makkelijk toegankelijk en betaalbaar. Om dit te realiseren gaan overheden hun krachten bundelen. In de tussentijd zal met vervoerders en vrijwilligers ingezet worden op innovatie en experimenten met als doel regio's en belangrijke voorzieningen bereikbaar te houden, zodat mensen kunnen blijven meedoen aan de samenleving.

Streven is om Bravoflex in 2026 in de gehele regio uitgerold te hebben, zodat regiobreed een betere aansluiting op het OV ontstaat.

De verwachting is dat invoering van Halte-Hub vervoer in een rurale omgeving als Noordoost-Brabant niet direct zal leiden tot een toename van het OV, maar eerder leidt naar een toenemende behoefte aan kleinschalige mobiliteitsoplossingen.

Exploitatiekosten Wmo en OV

Volgens de contractuele afspraken tussen de GR-KCV en de vervoerder worden de kosten voor het Wmo- en OV-Regiotaxivervoer jaarlijks verhoogd met de NEA-index.

Hieronder volgt een overzicht van de NEA-index over de periode 2021 – 2025. De NEA-index voor 2025 is vastgesteld op +1,5%. In tabel 3 is de NEA-index weergegeven over de afgelopen vijf jaar. Gemiddeld is dit 4,6% Voor 2026 tot en met 2027 is in de begroting gerekend met een gemiddelde NEA-index van 3,5%.

Tabel 3: NEA-index

	2021	2022	2023	2024	2025
NEA-index	1,0%	3,5%	13,7%	3,4%	1,5%

[1] Provincie Noord-Brabant: Trendrapportage OV 2019-2023.

5. BELEID

Doel

Het sociaal-recreatieve doelgroepenvervoer, voor mensen met een mobiliteitsbeperking, draagt bij aan de zelfredzaamheid van zijn gebruikers en hun mogelijkheden om maatschappelijk actief te zijn. De regio Noordoost-Brabant vindt het belangrijk dat aanvullende voorzieningen op het reguliere openbaar vervoer behouden blijven. Er moet altijd een vangnet beschikbaar zijn voor kwetsbare groepen waarvoor geen alternatief voorhanden is. Maar er moet wel voldoende grip blijven op de kosten, effectiviteit en efficiency ervan.

De GR-KCV heeft 10.976 klanten, 9.277 Wmo-pashouders en 1.699 OV-pashouders. Voor de coronapandemie voerde Regiotaxi Noordoost-Brabant 227.000 ritten per jaar uit. In 2024 waren dit bijna 190.000 ritten, 84% ten opzichte van 2019. De gebruikers van de regiotaxi zijn veelal 75- plussers. Dit is in lijn met het gegeven dat veel mensen op hogere leeftijd vroeg of laat te maken krijgen met een lichamelijke beperking waardoor steeds vaker een rolstoel of rollator mee moet. Dit brengt extra kosten met zich mee. Samen met alle andere extra indicaties liggen de declarabele kilometers in 2024 op 93% van het niveau van 20219.

De wereld van mobiliteit

De wereld van mobiliteit is echter sterk aan verandering onderhevig. Nieuwe technieken zorgen voor een andere manier van reizen. Burgers zijn steeds meer gewend aan het maken van flexibele keuzes. Zekerheid om te kunnen reizen van A naar B speelt hierbij een cruciale rol.

De demografische ontwikkelingen, met name de vergrijzing, zorgen ervoor dat het gebruik van het Wmo-vervoer verder zal toenemen. Mensen blijven mentaal langer actief en zullen door hun fysieke beperkingen steeds meer een beroep doen op vervoersvoorzieningen.

Met de provincie hebben de regiotaxiregio's een gezamenlijke ambitie om in 2026 één slim vervoersysteem te hebben met een passend vervoersaanbod voor alle reizigers. In dit systeem zijn openbaar vervoer, buurtbus, regiotaxi, dorpsdeelauto en andere gedeelde vervoersvormen makkelijk toegankelijk en betaalbaar. Doel is om de regio's en belangrijke voorzieningen bereikbaar te houden, zodat mensen kunnen blijven meedoen aan de samenleving.

Om dit te bereiken wordt vanaf 1-1-2026 het deur-tot-deur vervoer voor de OV-reiziger vervangen door de hub- en haltetaxi. De hubtaxi brengt mensen van halte naar hub en vice versa. De hubtaxi vertrekt vanaf alle beschikbare ov-haltes, moet je vooraf reserveren en geeft op logische plekken in het netwerk overstapmogelijkheden op buslijnen of treinverbindingen.

Vanuit ieders verantwoordelijkheid wordt werk gemaakt van gedeelde mobiliteit, waarbij gestreefd wordt naar:

- Een passend vervoersaanbod voor iedereen;
- Een gecombineerde aanpak met ruimte voor integrale oplossingen, zoals bijvoorbeeld een flexibelere indicatiestelling;
- Een beheersbaar systeem voor het vervoer.

Medio december 2026 zal ook de nieuwe OV-concessie van kracht gaan. Doordat het halte-hub vervoer al vanaf januari 2026 is ingevoerd zal de nieuwe OV-concessie geen verdere invloed hebben op het regiotaxivervoer.

Focus op integratie en gebruik voorliggende voorzieningen

Ondanks dat er nog steeds sprake is van een tendens van terugtrekkend OV en verschraling van het aanbod, zal de focus blijven liggen op het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen. We optimaliseren en zoeken aansluiting bij innovaties in het OV.

Efficiënt vervoer

Belangrijke instrumenten voor efficiënt vervoer zijn vraagspreiding en actief sturen op groepsritten en vast werk. Middels data gedreven onderzoek vergroten we de sturing op vervoer via analyse van de enorme hoeveelheid beschikbare (vervoers-)data, zodat we toekomstige ontwikkelingen beter kunnen inschatten.

6. ORGANISATIE

Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant

Het Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant draagt zorg voor de uitvoering van het collectief en vraagafhankelijk vervoer voor de regio Noordoost-Brabant. Het Servicepunt wil zich de komende jaren verder ontwikkelen als kennispartner voor de gemeenten. Het Servicepunt kan als kenniscentrum fungeren en data en kennis betreffende vervoer inzetten om toekomstbestendig doelgroepenvervoer te borgen. De volgende kernwaarden zijn hierbij van belang:

- Klantgericht en betrouwbaar
- Kostenefficiënt en duurzaam
- Innovatief en flexibel
- Kwaliteit en deskundigheid

Adviesfunctie

Binnen de kennis- en adviesfunctie ligt een belangrijke taak over het adviseren en daadwerkelijk ter hand nemen van de doorontwikkeling van het vervoerssysteem. Kennis, data en ervaring die ingezet kunnen worden om gemeenten te adviseren op welke punten beleid verbeterd en effectiever of efficiënter kan worden. Het doel van het Servicepunt hierbij is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem voor de inwoners van de regio Noordoost-Brabant.

In de advisering aan gemeenten zetten we in op bewustwording en signalering, zodat vervoersspecificaties voor de klant passend zijn. Tegelijkertijd kijken we kritisch naar de noodzaak van (individuele) vervoersspecificaties en ondersteunen we gemeenten bij het nemen van de beheersmaatregelen.

Data Portal

De behoefte om informatie met de spreekwoordelijke druk op de knop beschikbaar te hebben, neemt in hoog tempo toe. De behoefte aan kennis, data en ervaring neemt toe. Instrumenten die ingezet kunnen worden om gemeenten te adviseren op welke punten beleid verbeterd, effectiever of efficiënter kan worden, met als doel: het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners van de regio Noordoost-Brabant. De ontwikkeling op het gebied van informatie- en kennismanagement en kwaliteitsbeheer ten behoeve van de bestuurlijke informatievoorziening is een continu proces.

Sinds 2019 wordt van elke gereden rit een grote hoeveelheid aan data verzameld. De verzamelde data bieden belangrijke informatie die gemeenten kunnen gebruiken om hun beleid te ontwikkelen en te verbeteren. Deze dataverzameling zal alleen maar in waarde toenemen. In 2023 zijn we gestart met het ontwikkelen van een Data Portal. Dit portal wordt ingezet om data te ontsluiten zodat op grond daarvan de gemeenten kunnen adviseren.

Met dit dataportal kan via een AVG-goedgekeurd koppelsysteem data gewisseld worden. Hierbij hoeft de data zelf niet worden verzonden maar kunnen de deelnemers (leveranciers) wel de informatie uit het portal halen. Onze eerste focus ligt op het ontsluiten van informatie voor collectief vervoer. Door van data informatie te maken en deze te ontsluiten via een platform willen we inzicht krijgen tussen welke punten veel verplaatsingen plaatsvinden. Met dit inzicht kan gericht gezocht worden naar kleinschalige mobiliteitsoplossingen om de bereikbaarheid van voorzieningen beter en betaalbaar te houden.

Klanttevredenheid

Met ingang van 1-10-2024 stappen wordt een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau. Iedere dag worden 5 reizigers gebeld en gevraagd naar hun ervaringen over de rit van de dag ervoor. Om te kunnen benchmarken met de andere regiotaxiregio's zijn de vragen afgestemd met de andere regio's in Noord-Brabant en de aangrenzende regio's in Gelderland en Limburg. Met een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek krijgen we ieder kwartaal inzicht krijgen in de tevredenheid van onze klanten, zodat we tijdens het jaar hierop kunnen anticiperen.

7. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING KCV

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd, met als doelstelling het versterken van de democratische legitimatie. Met de wijziging zijn enkele nieuwe instrumenten in de Wgr geïntroduceerd om de gemeenteraden meer in positie te brengen. Met ingang van 1-1-12025 is de gemeenschappelijke regeling aangepast aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen

Bestuursvorm

Bij de oprichting van de GR-KCV in 2004, bestond de Gemeenschappelijke Regeling KCV Brabant Noordoost uit 15 deelnemers, 14 gemeenten en de provincie. Door diverse herindelingen is het aantal deelnemende gemeenten gereduceerd naar zes. Per 1-1-2025 is de provincie uit de GR getreden. De huidige regeling is met het kleine aantal deelnemers dan ook een ingewikkelde constructie die onnodig zwaar is voor onze organisatie.

Onderzocht wordt welke bestuursvorm het beste past bij het samenwerkingsverband KCV Brabant Noordoost. Alvorens tot wijziging van de regeling over te gaan wordt een juridisch en financieel onderbouwd advies aan het bestuur en de gemeenteraden voorgelegd. Naar verwachting zal in 2026 hierover besluitvorming plaatsvinden. De financiële consequenties die dit onderzoek met zich meebrengen, zijn op dit moment nog niet te overzien en zijn dan ook niet in deze begroting opgenomen.

8. PROVINCIE

Met een gezamenlijke ambitie met de provincie wordt, vanuit ieders verantwoordelijkheid, werk gemaakt van gedeelde mobiliteit waarbij wij streven naar;

- Een passend vervoersaanbod voor iedereen;
- Een gecombineerde aanpak met ruimte voor integrale oplossingen zoals bijvoorbeeld een flexibelere indicatiestelling;
- Een beheersbaar systeem voor het vervoer.

OV-regiotaxivervoer wordt Flex-vervoer

Per 1-1-2024 is het nieuwe vervoerscontract betreffende het regiotaxivervoer ingegaan. De OV-concessie voor Noordoost-Brabant eindigt per 13-12-2026.

De Provincie Brabant kent op dit moment de producten “OV-Regiotaxi” en “Knooppunttaxi”. Vanaf 2026 worden deze producten vervangen door Bravoflex die de Provincie Brabant, net als in andere delen van de provincie, aanbiedt in de vorm van “Hubtaxi” en “Haltetaxi”.

Met de Hubtaxi kan vanaf iedere ov-halte in het contractgebied naar één van de aan deze halte gekoppelde overstaphaltes (hubs) gereisd worden. Deze overstaphaltes zijn logische en nabijgelegen overstappunten en liggen meestal aan een directlijn of bij een treinstation. De klant bepaalt zelf hoe laat hij/zij op de overstaphalte wil aankomen om de overstap te halen. De afweging van het comfort en voldoende overstaptijd ligt dus bij de klant. Reizen met de Hubtaxi of Haltetaxi biedt een aankomstgarantie, maar geen overstapgarantie.

Samenwerkingsvorm Provincie

Deze andere kijk op het vervoer brengt een nieuwe samenwerkingsvorm met zich mee, waarbij doelgroepenvervoer en flexibele vervoersdiensten meer samen zouden moeten worden aangestuurd en gebruikt.

Bijdrage organisatiekosten

Voor de jaren 2023-2026 zijn met alle regiotaxiregio’s in Noord-Brabant nieuwe afspraken gemaakt over de bijdrage van de provincie in de organisatiekosten.

Projectenbudget

In de meerjarenbegroting heeft de provincie voor de jaren 2021-2026 € 1,5 miljoen per jaar gereserveerd voor concrete initiatieven die bijdragen aan gedeelde mobiliteit. Het aandeel voor de regio Noordoost-Brabant bedraagt € 212.129,- (incl. btw).

De projecten waaraan de projectsubsidie wordt aangewend, dienen een bijdrage te leveren aan het totaal aan vervoersmogelijkheden en de leefbaarheid in de regio. Per ingediend project bekijkt de provincie welke vorm van financiering het beste past.

- Begrotingssubsidie
- Opdracht door de provincie
- Subsidieregeling

Van deze subsidie dient 60% aangewend te worden voor Bravo Flex- of Bravo Samen- projecten. Maximaal 15% voor de doorontwikkeling van de regiotaxi en maximaal 25% voor mentale toegankelijkheid.

Iedere gemeente of vrijwilligersorganisatie kan een beroep doen op deze subsidie en rechtstreeks een aanvraag indienen bij de provincie. Zij toetsen of de aanvraag voldoet aan de gestelde criteria en past binnen het beschikbare budget. De regie over de aanwending van de projectengelden ligt daardoor niet meer volledig bij het Servicepunt Regiotaxi.

9. BELEIDSBEGROTING

Programma: Vraagafhankelijk vervoer (maatwerkdienstverlening 18+)

Met het Wmo-vervoer kunnen mensen, ondanks hun beperking, blijven deelnemen aan het sociale leven en maatschappelijke activiteiten. De uitdaging is om deze functie zodanig te vervullen dat het vervoer op lange termijn voor onze klanten de noodzakelijke verbinding kan blijven bieden met het maatschappelijk leven. Mensen kunnen vaak meer dan ze denken. De vrees voor het onbekende is vaak een belemmering om gebruik te maken van het OV. Om verdere stijging in het Wmo-vervoer te dempen gaan we de komende jaren sterker inzetten op het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en kleinschalige mobiliteitsoplossingen.

Mobiliteit is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen en een bepalende factor voor de leefbaarheid en zelfredzaamheid van mensen. Om ouderen langer zelfstandig te laten wonen en te functioneren, zijn onder meer goede vervoersmogelijkheden een vereiste. Hierdoor kunnen zij blijven deelnemen aan activiteiten in de kernen en kunnen sociale contacten in stand worden gehouden.

Wat willen we bereiken?

- Het aanbieden van passend en tijdig vervoer.
- Continu werken aan kwaliteitsverbetering.
- Vervoer kunnen blijven garanderen binnen de gemeentelijke begrotingen.
- Grip op de kosten, ook in het kader van duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, zodat we op drie tot vier momenten in het jaar de ervaringen van klanten in het vervoer kunnen monitoren en eventuele verbeteringen kunnen toepassen. Door de vragenlijst af te stemmen met de andere regio's in Noord-Brabant kan een benchmark uitgevoerd worden. Zo krijgen we inzicht in de kwaliteit van ons vervoer ten opzichte van andere regio's.

Programma: Aanvullend OV (Samenkracht & burgerparticipatie)

Wat willen we bereiken?

We willen OV-reizigers binnen de gestelde kaders een vervoersaanbod doen op het moment dat het reguliere openbaar vervoer niet voorziet in de gevraagde reis.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bieden Bravoflex aan op basis van de afspraken die hierover zijn gemaakt met de provincie Noord-Brabant. Dat betekent dat we een toegankelijk vervoersaanbod hebben, daar waar een OV-alternatief ontbreekt.

Programma: Bestedingsplan Projecten

Wat willen we bereiken?

De verschraling van het openbaar vervoer in kleine kernen vraagt om kleinschalige vervoersoplossingen. Een breed scala aan vervoersvoorzieningen, ontstaan vanuit (boven) lokale initiatieven, biedt de mogelijkheid om maatwerk te leveren aan ouderen en mensen met een beperking.

Deze kleinschalige mobiliteitsoplossingen (KMO's) kunnen uitkomst bieden om te blijven participeren in de eigen woonomgeving. Want eenzaamheid wordt niet zelden veroorzaakt door niet meer aan het sociale verkeer te kunnen deelnemen. Een maatwerkoplossing voor een groep reizigers voor wie geen openbaar vervoer beschikbaar is of waarvoor het openbaar vervoer een minder aantrekkelijke optie is.

Wat gaan we ervoor doen?

Voor alle deelnemende gemeenten staat voorop om hun inwoners met een indicatie Wmo-vervoer passend en tijdig vervoer te willen blijven aanbieden. Daarmee willen ze iedereen zo optimaal mogelijk laten deelnemen aan

de samenleving. Dit vervoer moet voor zowel de gemeenten als de klanten betaalbaar blijven. Samenwerking binnen de GR-KCV biedt gemeenten de kans om zo efficiënt mogelijk met de middelen om te gaan en vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid samen te ontwikkelen. Zo kan het doelgroepenvervoer binnen de gestelde kaders gegarandeerd worden. Financiële beheersbaarheid voor de gemeenten en kwaliteitsverbetering voor de klant gaan samen.

Hierbij zullen we de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Structureel overleg met de gemeenten te weten:
  - Ambtelijke Organisatie (AO), waarin de beleidsambtenaren Wmo-vervoer van de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn.
  - Dagelijks Bestuur
  - Algemeen Bestuur
- Structureel overleg met de opdrachtnemer.
- Structureel overleg met het Reizigersplatform.
- Tweemaal per jaar een vervoerdersbijeenkomst met de vervoerders.
- Het houden van inloopspreekuren in de verzorgingshuizen.
- Doorontwikkeling en verbetering van het product CVV en mogelijkheden voor maatwerk, met oog voor kwaliteit, beheersbaarheid van het vervoer en de realiteit in de vervoerssector (chauffeurstekorten).
- Onderzoek naar mogelijkheden voor prognoses van klant- en vervoersontwikkeling.
- Doorontwikkeling van informatiemanagement:
  - Analyseren van de rittenbakken en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan (bij)sturen op de uitvoering van het regiotaxivervoer.
- Goede communicatie over de uitvoering met de betrokken partijen en de gebruikers van Regiotaxi Noordoost-Brabant.
- Opstellen projectplannen.

Eigen bijdrage Regiotaxi

De kosten voor het vervoer worden ieder jaar geïndexeerd met de NEA-index, een kostenontwikkelingstool die inzicht biedt in de laatste gemiddelde kostenontwikkelingen voor het taxivervoer. De NEA-index is in 2025 1,5%.

In de Wmo-verordeningen is opgenomen dat de tarieven voor de eigen bijdrage voor de klant voor het jaar t+1 verhoogd worden met de NEA-index van het jaar t. Voor het jaar 2024 was de NEA-index 3,4%.

De eigen bijdrage voor het OV-regiotaxivervoer wordt bepaald door de provincie. Voor het OV hanteert de provincie de LTI-index (Landelijke Tarieven Index). Voor het jaar 2025 is deze 3,34%.

Tabel 4: Eigen bijdrage reizigers in euro

	Tarieven 2024		Tarieven 2025	
Reizigerssoort	**Opstap**	**Per kilometer**	**Opstap**	**Per kilometer**
Wmo-tarief	€ 1,25	€ 0,27	€ 1,29	€ 0,28
OV/Vrije reiziger	€ 3,90	€ 0,59	€ 4,03	€ 0,61
Negeren OV-advies	€ 9,05	€ 1,81	€ 9,19	€ 1,84
Tarief OV-knooppunten	€ 2,39	€ 0,49	€ 2,47	€ 0,51
Toeslag aankomstgarantierit	€ 5,00			

Wat gaat het kosten?

Programma 1: Maatwerkverlening 18+ (Wmo vervoer)						
Taakveld 6.71	**Aandeel**	**Bruto exploitatielasten gemeente**				
	Vervoer	**Begroting 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Lasten						
Vervoer vraagafhankelijk		4.167.839	4.437.426	4.592.736	4.753.482	4.919.854
Totaal lasten		**4.167.839**	**4.437.426**	**4.592.736**	**4.753.482**	**4.919.854**
Baten						
Bernheze	7,1%	294.460	313.507	324.479	335.836	347.590
Boekel	4,6%	191.079	203.438	210.559	217.928	225.556
Land van Cuijk	20,4%	850.357	905.361	937.048	969.845	1.003.790
Maashorst	13,4%	560.550	596.808	617.696	639.315	661.691
Meierijstad	20,4%	851.975	907.084	938.832	971.691	1.005.700
Oss	34,1%	1.419.418	1.511.229	1.564.122	1.618.867	1.675.527
Totaal baten	**100%**	**4.167.839**	**4.437.426**	**4.592.736**	**4.753.482**	**4.919.854**

Programma 2: Aanvullend OV-vervoer					
Taakveld 2.5	**Bruto exploitatielasten provincie**				
	Begroting 2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Lasten					
Vervoer vraagafhankelijk	256.619	256.619	265.600	274.896	284.518
OV-adviezen	15.461	0	0	0	0
Totaal lasten	**272.080**	**256.619**	**265.600**	**274.896**	**284.518**
Baten					
Bijdrage provincie	272.080	256.619	265.600	274.896	284.518
Totaal baten	**272.080**	**256.619**	**265.600**	**274.896**	**284.518**

Programma 3: Bestedingsplan projecten					
Taakveld 2.5					
	Begroting 2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Lasten					
Doorontwikkeling	50.000	50.000	50.000	50.000	38.487
Verhogen mentale toegankelijkheid / VEP	0	0	0	0	0
Aanbesteding nieuw vervoerscontract	0	0	0	0	0
Totaal lasten	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**38.487**
Baten					
Bijdrage provincie	PM	PM	PM	PM	PM
	0	**0**	**0**	**0**	**0**

10. PARAGRAFEN

De financiering van de GR-KCV bestaat uit een bijdrage van de deelnemende gemeenten en uit een eigen aandeel van de reizigers. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de vervoerskosten en de bedrijfsvoering conform de verdeelsleutel naar rato van inwoneraantal.

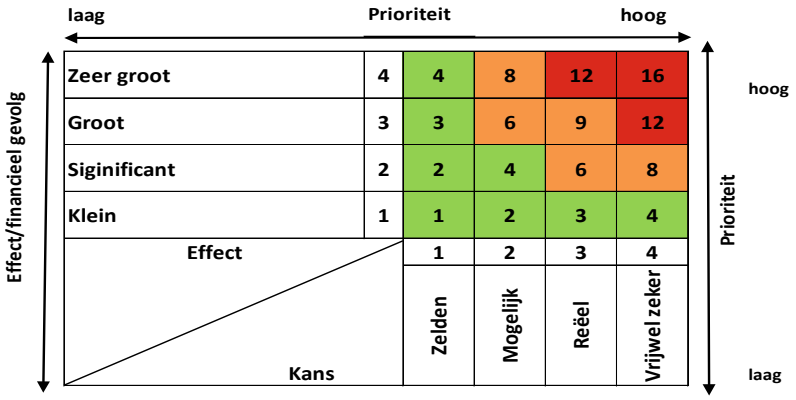
Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de vergadering van 6 juli 2015 heeft het AB besluit genomen over de methode van berekening van de algemene reserve van de GR-KCV. Het gaat om risico's zoals het uitvallen van medewerkers, systemen, huurverhoging en faillissementen van leveranciers van cruciale systemen. Daarbij is nog een ratio van 1,4 afgesproken: indien het weerstandsvermogen (de algemene reserve) boven deze 1,4 uitkomt, wordt het surplus aan de gemeenten uitgekeerd.

Weerstandsvermogen

Elk jaar vindt een inventarisatie plaats van de risico's die de GR-KCV loopt en kan onderkennen. Deze risico's worden zoveel mogelijk gekwantificeerd (hoogte van de mogelijke kosten maal kans-percentage dat dit zal voorkomen). De uitkomst van deze berekening wordt vermenigvuldigd met de factor 1,4 om een marge in te bouwen voor overige, onvoorziene risico's. Voor de uitkomst van deze berekening houdt de GR-KCV een weerstandsvermogen aan, zodat mogelijke risico's gedekt kunnen worden.

Figuur 4 geeft weer hoe de risico's bepaald worden naar mate de kans dat een risico optreedt en de impact die dit risico heeft wanneer deze optreedt. In tabel zijn de financiële risico's weergegeven.

Figuur 4: Risico bepaling

Tabel 5: Risico inventarisatie

Risico	Kans	Effect	risico score	Fin.gevolg	%	Risico waarde
Bedrijfskosten						
Huurverhoging cq. opzegging contract door verhuurder	1	1	1	4.248	25%	1.062
Dienstverlening verhoging cq opzegging door verhuurder	1	1	1	4.784	25%	1.196
Schade aan gebouw - tijdelijke vervanging	1	1	1	21.945	25%	5.486
Langdurige uitval van computer, telefoon, internet	1	1	1	5.700	25%	1.425
Failissement c.q. overname van leverancier van klachtenregistratiesysteem	1	1	1	26.250	25%	6.563
Failissement c.q. overname, ziekte van leverancier van Maris	2	1	2	26.250	50%	13.125
Failissement c.q. overname van leverancier van passensysteem	1	2	2	94.500	25%	23.625
Faillissement c.q. overname van leverancier van boekhoudprogramma	1	1	1	3.150	10%	315
De koppeling van de systemen van vervoerder met de andere systemen	1	1	1	15.750	25%	3.938
Personeelskosten						
Leidinggevende - langdurig ziek	1	1	1	46.944	35%	16.430
Financieel medewerker - langdurig ziek	1	1	1	-	0%	-
Medewerkers - zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof, zorgverlof, langdurig ziek, conflict	2	2	4	52.175	50%	26.088
Exploitatiekosten						
Failissement c.q. overname vervoerder	2	2	4	632.500	50%	316.250
Bedrijfsschade bij vervoerder	1	1	1	52.500	25%	13.125
< 650.000 declarabele zones afnemen	1	2	2	65.400	25%	16.350
Totaal						**444.977**

Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Met ingang van december 2013 is het schatkistbankieren ingevoerd. De GR-KCV is in dit kader gehouden alle overtollige liquide middelen via schatkistbankieren te laten lopen. Deze verplichting is opgenomen in de wet Fido. Overtollige liquide middelen zijn alle saldi op de bankrekeningen. De GR-KCV mag per saldo maximaal € 250.000 (per 1 juli 2021 € 1.000.000) op de eigen bankrekeningen laten staan.
De GR-KCV heeft hiervoor een bankrekening die los staat van de reguliere rekeningen en alleen gebruikt wordt voor het schatkistbankieren. Schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing; de rente-inkomsten vervallen hierdoor nagenoeg. Een kasgeldlimiet en renterisiconorm is niet van toepassing.

Bedrijfsvoering

Het Servicepunt Regiotaxi voert namens de GR-KCV de regie over het Wmo- en OV-Regiotaxivervoer en ziet erop toe dat de contractafspraken met de vervoerder worden nageleefd. De GR heeft een manager in dienst die leiding geeft aan het uitvoerende Servicepunt. De manager is, naast het uitvoering geven aan de doelstellingen van de GR,

verantwoordelijk voor de professionalisering en doorontwikkeling van het Servicepunt. De gemeenschappelijke regeling verricht diensten voor de aangesloten overheden, overeenkomstig de verkregen opdrachten. Deze diensten worden middels regievoering in opdracht van de GR-KCV verricht door het Servicepunt Regiotaxi.

De werkzaamheden zijn:

- (Door-)ontwikkeling Servicepunt Regiotaxi binnen de gegeven kaders
- Ondersteuning ambtelijke organisatie, dagelijks bestuur en algemeen bestuur
- Contractbeheer voor het Wmo- en OV-personenvervoer
- Opstellen kadernota, begroting en jaarrekening
- Financiële- en klant-administratie
- Communicatie
- Klantenservice
- Klachtafhandeling
- Relatiebeheer
- Regionale info- en meldpunt voor burgerinitiatieven op het gebied van kleinschalige mobiliteitsoplossingen (KMO's)

Het Servicepunt is gevestigd in het gemeentehuis van Oss. Het Servicepunt neemt van de gemeente Oss tegen vergoeding diensten af betreffende huur en inrichting werkplekken, facilitaire dienstverlening, P&O diensten en de salarisadministratie. De afspraken zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Om de dagelijkse operationele taken te verrichten en de doorontwikkeling van het Servicepunt te realiseren, bestaat de bezetting in 2025 uit 3,44 fte, te weten een manager Servicepunt (1 fte) en drie medewerkers operationele zaken (2,44 fte). Het Servicepunt ontvangt jaarlijks een bijdrage van de 6 gemeenten op basis van inwoneraantal. De provincie draagt, middels een vaste bijdrage, bij in de organisatiekosten.

Verbonden partijen

De GR-KCV wordt in 2025 gevormd door de gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, en Oss. Alle verbonden partijen zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). De bevoegdheden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur (DB) liggen vast in de regeling Kleinschalig Collectief Vervoer. De GR-KCV is een verbonden partij met zes deelnemende gemeenten. De gemeenten nemen deel op basis van de Gemeenschappelijk Regeling (verdeling kosten op basis van het aantal inwoners per gemeente).

11. FINANCIËLE BEGROTING

Baten en lasten

De rekening van baten en lasten over 2024 en verdere jaren is als volgt opgebouwd:

GR-KCV Brabant Noordoost						
Taakveld	**Jaarrekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Meerjarenraming 2027**	**2028**	**2029**
BATEN						
Programma 1: Wmo-vervoer						
6.71 Bijdrage gemeenten: Wmo-vervoer kilometers	4.224.008	4.167.839	4.437.426	4.592.736	4.753.482	4.919.854
Totaal Programma 1	**4.224.008**	**4.167.839**	**4.437.426**	**4.592.736**	**4.753.482**	**4.919.854**
Programma 2: Aanvullend OV-vervoer						
2.5 Bijdrage Provincie: OV-regiotaxivervoer kilometers	244.277	256.619	256.619	265.600	274.896	284.518
2.5 Bijdrage Provincie: OV-adviezen	8.630	15.461	0	0	0	0
Totaal Programma 2	**252.907**	**272.080**	**256.619**	**265.600**	**274.896**	**284.518**
Organisatiekosten Servicepunt Regiotaxi						
0.4 Bijdrage gemeenten: organisatiekosten	547.464	551.004	551.004	567.534	584.560	602.097
0.4 Bijdrage Provincie: organisatiekosten	65.881	66.831	68.835	70.900	73.028	75.218
0.4 Bijdrage Provincie: projecten	7.268	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal inkomsten organisatiekosten	**620.613**	**617.834**	**619.839**	**638.434**	**657.588**	**677.315**
Totaal baten	**5.097.528**	**5.057.753**	**5.313.884**	**5.496.771**	**5.685.966**	**5.881.686**
LASTEN						
Programma 1: Wmo-vervoer						
6.71 Bijdrage gemeenten: Wmo-vervoer kilometers	4.224.008	4.167.839	4.437.426	4.592.736	4.753.482	4.919.854
Totaal Programma 1	**4.224.008**	**4.167.839**	**4.437.426**	**4.592.736**	**4.753.482**	**4.919.854**
Programma 2: Aanvullend OV-vervoer						
2.5 Exploitatiekosten OV-vervoer	244.277	256.619	256.619	265.600	274.896	284.518
2.5 Exploitatiekosten OV-adviezen	8.630	15.461	0	0	0	0
Totaal Programma 2	**252.907**	**272.080**	**256.619**	**265.600**	**274.896**	**284.518**
Programma 3: Bestedingsplan projecten						
0.4 Personeelslasten Projecten						
0.4 Doorontwikkeling	0	50.000	50.000	50.000	50.000	38.487
0.4 Verhogen mentale toegankelijkheid	14.460	0	0	0	0	0
0.4 Aanbesteding nieuw vervoerscontract	0	0	0	0	0	0
Totaal Programma 3	**14.460**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**38.487**
Organisatiekosten Servicepunt Regiotaxi						
0.4 Personeelslasten	390.439	394.933	422.299	439.191	456.758	475.029
0.4 Overige bedrijfskosten	81.871	212.902	190.315	180.799	171.759	163.171
0.8 Onvoorzien		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal beheerkosten	**472.310**	**617.834**	**622.614**	**629.990**	**638.518**	**648.200**
	4.963.685	**5.107.753**	**5.366.659**	**5.538.326**	**5.716.896**	**5.891.058**
RESULTAAT						
Resultaat vóór bestemming	133.842	-50.000	-52.775	-41.556	-30.930	-9.372
Bestemming resultaat						
Ten laste (+)/gunste (-) van Bestemmingsreserve Projecten	7.192	50.000	52.775	41.556	30.930	9.372
Ten laste (+)/gunste (-) van Bestemmingsreserve opvolging manager	-86.276					
Ten laste (+)/gunste (-) van het Weerstandsvermogen	0	0	0	0	0	0
Rekeningresultaat	**54.759**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uitgangspunten begroting 2026

De begroting 2026 is op basis van de volgende uitgangspunten opgesteld:

- Als uitgangspunt wordt het vervoersvolume van 2024 genomen.
- Jaarlijks wordt de NEA-index toegepast. Voor de jaren 2026-2029 wordt gewerkt met een geschatte NEA-index van 3,5%.
- De organisatiekosten 2026 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke inschatting van de diverse kostencomponenten.
- Voor de salariskosten wordt een inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare cao-informatie. Voor 2026 en volgende jaren wordt gewerkt met een percentage van 4%.
- Voor de overige bedrijfskosten is een index-percentage van 4,3% geraamd. Dit percentage is gebaseerd op de historische en toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van overige kosten van de GR-KCV. Deze indexering zal binnen de begroting worden opgevangen.
- Alle vervoerskosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.
- De provincie draagt met een overeengekomen vast bedrag bij aan de organisatiekosten. Het resterende deel wordt naar rato van het inwoneraantal verdeeld onder de gemeenten.
- De afrekensystematiek voor bijdrage in de organisatiekosten voor de gemeenten vindt plaats op basis van het inwoneraantal per gemeente (peildatum 1-1-2024). De bijdrage voor de gemeenten blijft gelijk aan de bijdrage van 2025.

Bijlage 1: Bijdrage per gemeente

Bedragen in euro exclusief btw

GR-KCV Brabant Noordoost - Organisatiekosten

		Inwoners	Aandeel	Bijdrage gemeente				
		01-01-2024	%	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal te verdelen kosten begroting 2026	619.839							
Bijdrage provincie	68.835			66.831				
Kosten te betalen door gemeenten	551.004							
Bernheze		32.527	8,7%	47.796	47.959	49.398	50.880	52.406
Boekel		11.293	3,0%	16.537	16.651	17.150	17.665	18.195
Land van Cuijk		91.722	24,5%	135.439	135.239	139.296	143.475	147.780
Maashorst		59.222	15,8%	87.308	87.320	89.939	92.637	95.417
Meierijstad		84.304	22,6%	124.020	124.302	128.031	131.872	135.828
Oss		94.634	25,3%	139.904	139.533	143.719	148.030	152.471
Totaal		**373.702**	**100%**	**551.004**	**551.004**	**567.534**	**584.560**	**602.097**

- De bijdrage van de gemeente in de beheerkosten wordt berekend op basis van het inwoneraantal peildatum 1-1-2024 (CBS).
- De bijdrage van de provincie in de organisatiekosten is vanaf 2023 een vast bedrag, dat jaarlijks wordt geïndexeerd.

GR-KCV Brabant Noordoost - Bruto exploitatiekosten exclusief BTW

	Klanten	% aandeel totaal		% aandeel Wmo						
	1-11-2024	klanten	vervoer	klanten	vervoer	2025	2026	2027	2028	2029
Bernheze	837	7,6%	6,7%	9,0%	7,1%	294.460	313.507	324.479	335.836	347.590
Boekel	310	2,8%	4,3%	3,3%	4,6%	191.079	203.438	210.559	217.928	225.556
Land van Cuijk	1.803	16,4%	19,3%	19,4%	20,4%	850.357	905.361	937.048	969.845	1.003.790
Maashorst	1.228	11,2%	12,7%	13,2%	13,4%	560.550	596.808	617.696	639.315	661.691
Meierijstad	1.764	16,1%	19,3%	19,0%	20,4%	851.975	907.084	938.832	971.691	1.005.700
Oss	3.335	30,4%	32,2%	35,9%	34,1%	1.419.418	1.511.229	1.564.122	1.618.867	1.675.527
Totaal Wmo	**9.277**	**84,5%**	**94,5%**	**100%**	**100%**	**4.167.839**	**4.437.426**	**4.592.736**	**4.753.482**	**4.919.854**
Provincie (incl. OV-advies)	1.699	15,5%	5,5%			272.080	256.619	265.600	274.896	284.518
Totaal GR-KCV	**10.976**	**100%**	**100%**			**4.439.919**	**4.694.045**	**4.858.336**	**5.028.378**	**5.204.371**

Bijlage 2: Totale kosten per gemeente

Organisatiekosten en exploitatiekosten vervoer minus eigen bijdrage klant.

GR-KCV Brabant Noordoost	Totale kosten ex BTW na aftrek eigen bijdrage klant									
	Begroting 2025		Begroting 2026		2027		2028		2029	
	Eigen bijdrage	Netto	Eigen bijdrage	Netto	Eigen bijdrage	Netto	Eigen bijdrage	Netto	Eigen bijdrage	Netto
Bernheze	43.990	298.266	47.743	313.723	48.698	325.180	49.671	337.045	50.665	349.332
Boekel	31.008	176.607	33.568	186.521	34.240	193.469	34.925	200.669	35.623	208.127
Land van Cuijk	120.382	865.414	140.186	900.414	142.990	933.355	145.849	967.471	148.766	1.002.803
Maashorst	77.352	570.506	92.810	591.317	94.666	612.969	96.560	635.393	98.491	658.617
Meierijstad	111.376	864.620	134.300	897.086	136.986	929.877	139.726	963.837	142.520	999.008
Oss	212.451	1.346.870	236.224	1.414.539	240.948	1.466.893	245.767	1.521.130	250.682	1.577.316
Totaal Wmo	**596.559**	**4.122.284**	**684.830**	**4.303.600**	**698.527**	**4.461.743**	**712.497**	**4.625.544**	**726.747**	**4.795.203**
Provincie (incl. OV-advies)	112.817	226.095	109.525	215.929	111.716	224.785	113.950	233.974	116.229	243.507
Totaal GR-KCV	**709.375**	**4.348.379**	**794.355**	**4.519.529**	**810.243**	**4.686.528**	**826.447**	**4.859.518**	**842.976**	**5.038.710**

Bijlage 3: Begrippen en afkortingen

Begrip	Omschrijving
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst.
Code VVR	Voorschriften voor het Veilig Vastzetten van Rolstoelen.
CPI	Consumenten Prijs Index. Het CPI is een samengesteld gewogen prijsindex.
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer.
GR-KCV	Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Regio Brabant Noordoost.
HICP-index	Geharmoniseerde inflatie Nederland.
KMO's	Kleinschalige Mobiliteitsoplossingen.
Loosmelding	Van een loosmelding is sprake als een chauffeur binnen de marges van de afgesproken ophaaltijd voorrijdt, en de klant niet aanwezig blijkt op het afgesproken adres. De chauffeur maakt hiervan in het systeem een loosmelding.
NEA	De afkorting NEA is ontstaan uit een samenwerkingsverband van het Nederlands Vervoerswetenschappelijk Instituut (NVI) het Economisch Bureau voor het Wegvervoer (EWB) en het Administratief Centrum Beroepsvervoer (ACB).
NEA-index	Het jaarlijkse indexeringspercentage van de prijs vastgesteld door Panteia. In opdracht van Sociaal Fonds Mobiliteit maakt Panteia jaarlijks een overzicht van de laatste gemiddelde kostenontwikkelingen voor het taxivervoer. Panteia berekent de kostenontwikkelingsindex in absolute onafhankelijkheid.
No show	De benaming van een mislukt contact tussen chauffeur en gebruiker op het moment van ophalen op het ophaaladres. De chauffeur maakt hier een loosmelding van.
OV	Openbaar Vervoer: voor iedereen openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig.
OV-advies	Wanneer binnen een loopafstand van 10 minuten een reguliere OV-verbinding is krijgt de vrije reiziger een OV-advies en kan dan niet tegen het OV-regiotaxitarief met de regiotaxi reizen.
OV Knooppunt	Aangewezen punt waar verschillende vormen van OV bij elkaar kunnen komen.
Puntbestemming	Aanvullend reisbereik dat door Aanbestedende Dienst wordt aangewezen voor de doelgroep Wmo, zowel voor als tijdens de contractperiode, ongeacht de overschrijding van de toegestane straal van 25 kilometer.
Regiotaxi	Aanvullend en/of vervangend vraagafhankelijk openbaar vervoersysteem waarbij gebruik gemaakt wordt van voertuigen voor het vervoeren van maximaal 8 personen, de chauffeur daaronder niet meegerekend.
Regiotaxi Noordoost-Brabant	De naam van het vervoersysteem.
Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant	Ambtelijke organisatie die namens de GR-KCV de doelstellingen realiseert en uitvoering geeft aan de daaruit voortvloeiende overeenkomsten en het aanspreekpunt is voor de Opdrachtnemer en de Gebruiker.
Taxipoint	Aanmeldpunt voor ritten vanaf een locatie waar veel taxi's aan- en afrijden waarbij alleen de pas door een pashouder gehaald hoeft te worden om direct een rit te bestellen.
Vrije reiziger	De reiziger die zonder indicatie uit het sociaal domein (thans Wmo-indicatie) gebruik maakt van de Regiotaxi. Reizigers die een indicatie sociaal domein (thans Wmo- indicatie) hebben, maar het hun ter beschikking gestelde reisbudget hebben opgebruikt, worden ook beschouwd als vrije reiziger.
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning.

Bijlage 4: Geprognosticeerde balans

ACTIVA	Jaarrekening per 31-12-2024	Prognose	Begroting				
		Per 31-12-2025	Per 31-12-2026	Per 31-12-2027	Per 31-12-2028	Per 31-12-2029	Per 31-12-2030
Vaste activa							
Investeringen met een economisch nut	6.223	6.223	6.223	6.223	6.223	6.223	6.223
Vlottende activa							
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar							
Vorderingen op openbare lichamen	695.714	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000
Uitzetting in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	313.382	310.697	181.171	138.009	94.938	51.964	27.797
	1.009.096	960.697	831.171	788.009	744.938	701.964	677.797
Liquide middelen	309.449	304.449	299.449	294.449	289.449	284.449	279.449
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.552	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal activa	1.327.320	1.281.369	1.146.843	1.098.681	1.050.610	1.002.636	973.469
PASSIVA							
Vaste financieringsmiddelen							
Eigen vermogen							
Algemene reserve	574.039	628.798	628.798	628.798	628.798	628.798	628.798
Bestemmingsreserve projecten	231.295	231.295	181.295	131.295	81.295	31.295	1
Bestemmingsreserve opvolging manager	86.276	86.276	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	54.759	0	0	0	0	0	0
	946.369	946.369	810.093	760.093	710.093	660.093	628.799
Netto Vlottende Schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar							
Overige schulden	349.076	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Overlopende passiva							
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	-	0	0	0	0	0	0
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	31.875	35.000	36.750	38.588	40.517	42.543	44.670
	31.875	35.000	36.750	38.588	40.517	42.543	44.670
Totaal passiva	1.327.320	1.281.369	1.146.843	1.098.681	1.050.610	1.002.636	973.469

Solvabiliteit	71%	74%	71%	69%	68%	66%	65%

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
		Femke van Zoggel	26 juni 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Zienswijze GR-KCV		[redacted]	

Geacht bestuur,

De kadernota 2026 van Gemeenschappelijke regeling Kleinschalig Collectief Vervoer is in de raadsvergadering van 26 juni 2025 aan de orde geweest. De raad van de gemeente Maashorst heeft besloten om de volgende zienswijze in te dienen:

> *We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.*

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u bellen met Femke van Zoggel van het team TEAM SOCIAAL BELEID op telefoonnummer [redacted]. Ook kunt u een e-mail sturen naar Femke.vanZoggel@gemeentemaashorst.nl

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,
de burgemeester, de griffier,

J.A. van der Pas mr. N.E. Gradisen

Aan
De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost

Datum
17 april 2025

Betreft
Concept Begroting 2026
Vastgestelde Kaderbrief 2026
Concept Jaarverslag/Jaarrekening 2024

Geachte Raad,

Hierbij bieden wij u de begroting 2026 & meerjarenperspectief 2027-2029 aan van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant-Noordoost (GR-KCV).

Eerder bent u in de gelegenheid geweest om een zienswijze te geven op de kaderbrief 2026, waarin de uitgangspunten en de gewenste ontwikkelingen voor het opstellen van de begroting zijn vastgelegd. Van deze gelegenheid heeft u gebruik gemaakt. Met inachtneming van de ingediende zienswijze is de kaderbrief 2026 op 7 april door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De begroting is opgesteld met inachtneming van de ingediende zienswijzen. De zienswijze en de beantwoording op de kadernota zijn opgenomen in de begroting 2026.

Zienswijze en vaststelling

Vaststelling van de begroting 2025 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GR-KCV. Alvorens de begroting ter besluitvorming wordt voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om uiterlijk 30 juni 2025 een zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur.

Uw reactie

U kunt uw schriftelijke zienswijze n.a.v. de begroting 2026 sturen naar:
GR-KCV Brabant-Noordoost
T.a.v. José Ie
Raadhuislaan 2
5341 GM Oss

Een reactie per mail kan gestuurd worden aan jose.ie@rtnob.nl

Het Dagelijks Bestuur zal de begroting 2026 samen met de ontvangen zienswijze ter vaststelling aanbieden aan het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 7 juli 2025.

Jaarstukken 2024

Om u in de gelegenheid te stellen een onderbouwde zienswijze op de begroting 2026 te geven, ontvangt u bijgevoegd ook de concept-jaarstukken 2024. Met de jaarstukken 2024 blikken we terug op het jaar 2024 en bieden we inzicht in de ontwikkelingen en uitgaven van het afgelopen jaar.

Conform hetgeen is bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen is een zienswijze op het jaardocument niet aan de orde. Het jaarverslag en de jaarrekening hebben de instemming van het Dagelijks Bestuur.

Naar verwachting zal de jaarrekening eind mei voorzien worden van een goedkeurende accountantsverklaring, waarna de Jaarstukken 2024 eveneens op 7 juli 2025 aan het Algemeen bestuur ter vaststelling zal worden aangeboden.

Met vriendelijke groet,

José Ie
Secretaris / Manager GR-KCV Brabant-Noordoost

Bijlagen:

1. Concept Begroting 2026
2. Vastgestelde Kaderbrief 2026
3. Concept Jaarverslag/Jaarrekening 2024

Technische vraag

Zaaknr.: 40380 / 2025

Technische vraag aan domein/team: Sociaal / Sociaal Domein

Onderwerp: Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)

Wij lezen onderstaande tekst in het Raadsvoorstel | Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV).

Participatie
Er is een adoptieadvies opgesteld vanuit het Regionaal Ambtelijk overleg GR-KCV. Het adoptieadvies is gebruikt als input op het collegevoorstel.

Overlegd met:
- Servicepunt Regiotaxi;
- Deelnemende gemeenten GR-KCV;
- Financieel adviseur GR-KCV.

De regiotaxi heeft daarnaast een reizigersoverleg waar afgevaardigden van de ASD bij aan kunnen sluiten. De begroting wordt voor de zienswijze aan het reizigersoverleg voorgelegd.

Vragen:

1. Wat is een adoptieadvies?
2. Waar is dit advies te lezen?
3. Welke invloed heeft dit advies op het voorstel van het college?

Ondertekening:

Datum indiening	:	11-6-2025
Fractie	:	GroenLinks
Naam indiener	:	Genoveef Lukassen
iBabs ID nr.	:	179

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: sociaal beleid
Datum: 12-6-2025
Vraag en antwoord 1. Wat is een adoptieadvies? 2. Waar is dit advies te lezen? 3. Welke invloed heeft dit advies op het voorstel van het college? Als alle gemeentes een afzonderlijk raadsvoorstellen moeten schrijven, kost dat bij elkaar opgeteld veel tijd. Daarom wordt er vaak een adoptie-advies geschreven. Het adoptieadvies is een intern ambtelijk document. De teksten van het adoptieadvies kunnen worden gebruikt voor de raadsvoorstellen van individuele gemeentes en naar wens aangevuld worden met lokale informatie.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:47 CEST
Document ID:
4b0bd1bb-47c0-4096-a5fb-2cc22579d0e8

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 40668-2025

Onderwerp: Raadsvoorstel zienswijze Programmabegroting VRBN 2026

Auteur	:	Peter Witjes
Domein/team	:	Dienstverlening / Veiligheid
E-mail	:	Peter.Witjes@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	J.A. van der Pas

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp
Raadsvoorstel zienswijze Programmabegroting VRBN 2026

Voorstel
De volgende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord:
Wij zijn positief over uw concept Programmabegroting 2026. We verwijzen daarbij naar de zienswijze die is ingediend bij de behandeling van de kadernota 2026. De financiële situatie van de gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen een dringend beroep op de VRBN om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststellen van de begroting vragen we scherp te zijn op de uitgaven en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Inleiding
Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de 11 deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op de Programmabegroting 2026.
Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio beslist op 3 juli 2025 over de Programmabegroting. Het algemeen bestuur betrekt daarbij alle zienswijzen. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de concept Programmabegroting 2026. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner) bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio. Eerder spraken alle gemeenteraden over de Kaderbrief 2026, die de basis vormt voor deze programmabegroting. Deze is op 20 maart 2025 vastgesteld door het algemeen bestuur. De gemeenteraden worden verzocht om uiterlijk 27 juni 2025 hun zienswijzen kenbaar te maken.

Beoogd effect
Met de vaststelling van deze zienswijze ondersteunt de raad de beleidslijn uit de Programmabegroting 2026 niet. De beleidsmatige ontwikkelingen zijn een uitwerking van het Beleidsplan 2024-2027 en passen weliswaar binnen de bestaande inhoudelijke, maar niet binnen de financiële kaders die al eerder bij de kadernota 2026 zijn aangegeven.

Argumenten
We lichten hier toe waarom wij de raad voorstellen deze zienswijze op de programmabegroting te geven:

1.1. De Programmabegroting 2026 is in lijn met het Beleidsplan 2024-2027.

De Programmabegroting volgt de koers van het Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid'. Eerdere accenten zoals de versterking crisisbeheersing en verbetering landelijke samenwerking, toekomstbestendige brandweerzorg en het Huisvestingsplan 2024-2027 worden voortgezet. De Programmabegroting geeft de inspanningen voor 2026 weer op de vier hoofdthema's:

- Voorbereiden op het onbekende
- Klimaat en natuur
- Ongevallen en branden
- Bedreiging vitale en digitale infrastructuur

1.2. De Programmabegroting 2026 bevat geen voorstellen voor nieuw beleid of nieuwe uitgaven.

Uitgangspunt is dat de ambities uit het beleidsplan gerealiseerd worden binnen de inhoudelijke kaders en de prioriteiten vanuit het Risicoprofiel 2024-2027. En dat extra ambities en taken gepaard gaan met expliciete besluitvorming en financiering. In de Programmabegroting zitten geen voorstellen voor nieuw beleid. VRBN heeft wel te maken met een onontkoombare ontwikkeling. Deze ontwikkeling heeft te maken met een aanpassing van de 24-uursdienst van de beroepsbrandweer in verband met gewijzigde arbeidsvoorwaarden en ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de herwaardering van een aantal bestaande functies conform landelijke methodiek. De kosten hiervoor (€ 406.000,-) worden opgevangen binnen de eigen begroting. De veiligheidsregio geeft hiermee gehoor aan de oproep van de meeste gemeenteraden om deze ontwikkeling binnen de eigen begroting op te vangen.

1.3 Het doorberekenen van de loon- en prijsindexatie is volgens de VRBN reëel en onontkoombaar

In voorbereiding op de begroting hebben de portefeuillehouders financiën van de regio Noord-Oost Brabant de gemeenschappelijke regelingen gevraagd om de gemeentelijke bijdrage niet te verhogen en de loon- en prijscompensatie binnen het bestaande budget op te vangen door middel van ombuigingen. De veiligheidregio motiveert uitgebreid waarom het niet toepassen van de indexering een negatief effect heeft op de operatie van de VRBN: Ombuigingen raken direct aan crisisbeheersing, basisbrandweerzorg, opleidingen van vrijwilligers, kazernes en brandweermateriaal en raken aan de veiligheid van inwoners. Het doorberekenen van de loon- en prijsindexatie is op dit moment daarom reëel en onontkoombaar en als zodanig verwerkt in de Programmabegroting 2026.

Kanttekeningen

2.1. Opstellen begroting in (financieel) uitdagende tijden

Er zijn drie grote ontwikkelingen die invloed hebben op de begroting van de veiligheidsregio:

- Het risico op een landelijke taakstelling (korting BDUR van € 1,0 mln);
- Een onvoorziene ontwikkeling (€ 0,4 mln);
- De wens van de regionale portefeuillehouders financiën om de indexatie niet door te berekenen (€ 2,3 mln);

Het mogelijk effect van deze ontwikkelingen betreft € 3,7 miljoen (circa 6,4% van de begroting). Over de korting op de BDUR is landelijk nog geen besluit genomen. Het streven van de Minister van J&V is om de korting ongedaan te maken, gezien het zwaardere appel dat op de veiligheidsregio's wordt gedaan. VRBN heeft deze mogelijke taakstelling daarom verwerkt als risico. Dit wordt in het eerste jaar afgedekt vanuit een bestemmingsreserve. Zodra daar meer duidelijkheid over is zal de veiligheidsregio hier de gemeenten actief over informeren. Zoals eerder in dit voorstel toegelicht, vangt VRBN de onvoorziene ontwikkeling zelf op en wordt de indexatie in de Programmabegroting 2026 wel doorberekend.

2.2. Relatie tussen financiën, taken en ambities

In de relatie tussen financiën, taken en ambities constateert VRBN dat de verwachtingen, ontwikkelingen en actualiteiten die de veiligheidsregio's raken groter worden. Tegelijkertijd wil VRBN ook bijdragen aan de financiële uitdagingen van gemeenten. De koers van het beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' blijft leidend. Daarbij houdt VRBN de lijn aan dat er geen nieuw beleid met financiële gevolgen geformuleerd wordt, tenzij door het Rijk geformuleerd. Daarnaast worden diverse opgaven intern opgelost. Moet er bezuinigd worden dan heeft dit gevolgen voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio.

VRBN is een voornamelijk uitvoerende en kapitaalintensieve organisatie, die financieel voor het grootste deel betrekking heeft op brandweerzorg. De begroting wordt met name bepaald door personele lasten en kapitaallasten met daarbij weinig tot geen regelruimte. Prijzen stijgen veel harder dan de verkregen reguliere indexering. Dit betekent onder andere dat de reguliere indexering niet toereikend is voor de vervangingsinvesteringen om het materieel op orde te houden. Dit wordt incidenteel opgevangen, maar leidt binnen enkele jaren tot een financieel knelpunt. Het blijft daarom belangrijk om naar de lange termijn en toekomstbestendigheid te blijven kijken.

2.3. Mogelijk ombuigingen raken de parate basisorganisatie

Ombuigingen kunnen gaan over het uitstellen van fase 2 van de Versterking Crisisbeheersing, sluiten van vrijwillige posten, afstoten van materieel of efficiencyslagen in de bedrijfsvoering. Gezien het uitvoeringsgerichte karakter van de organisatie kunnen bezuinigingen moeilijk vanuit overhead of ondersteuning geleverd worden. VRBN wil niet afbreken wat net is opgebouwd. Het uitstellen van de doorontwikkeling van crisisbeheersing kan leiden tot een terugval op de voorbereiding op langdurige crises, die gelet op de huidige militaire en hybride dreiging en klimaateffecten juist versterkt zou moeten worden. Bezuinigen op risicobeheersingstaken levert een besparing bij VRBN op, maar kan op gemeentelijk niveau tot hogere kosten leiden omdat toezicht overgenomen moet worden. Het sluiten van vrijwillige posten en afstoten van materieel, of ingrijpen op opleiden en oefenen, heeft direct gevolgen voor de parate basisorganisatie van de brandweer. Dit wordt onwenselijk geacht. Daarnaast is het belangrijk onnodige onrust bij vrijwilligers te voorkomen. Ombuigingen moeten daarom integraal en zorgvuldig afgewogen worden.

VRBN zoekt wel ruimte in de begroting door risicovoller te begroten, efficiencyslagen en aanpassingen in de bedrijfsvoering. Dit gaat niet gepaard met een fundamentele takendiscussie. Het risicovoller begroten zorgt ervoor dat er in de toekomst minder flexibiliteit in de begroting zit. Verschillende mogelijkheden worden binnen VRBN uitgewerkt, zoals structurele verlaging/herverdeling van de bijdrage voor de GHOR-taken, analyseren van investeringen en bestemmingsreserves en het laten terugvloeien van een positief rekeningresultaat naar gemeenten.

2.4. De raad heeft beperkte invloed op de kadernota gemeenschappelijke regeling

De gemeenteraad stelt de begroting van de gemeenschappelijke regeling niet zelf vast. Wel is de gemeenschappelijke regeling er aan gehouden om aan te geven hoe met zienswijzen is omgegaan en om dit te onderbouwen. Daarnaast wordt de gemeente vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, die de begroting vaststelt. Op deze wijze heeft de gemeente wel inspraak

Financiën

De Programmabegroting is opgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

1. VRBN vangt de onontkoombare ontwikkeling van € 406.000,- zelf op door risicovoller te begroten;
2. De korting op de BDUR-uitkering wordt opgenomen in de risicoparagraaf. Dit wordt het eerste jaar afgedekt vanuit een bestemmingsreserve;
3. Loon- en prijsindexatie wordt regulier toegepast;
4. De bijdrage van gemeenten aan VRBN daalt met circa € 800.000,- vanwege de taakoverdracht ten aanzien van bluswatervoorziening. Gemeenten vullen met de vrijgekomen bijdrage de taak vanaf 2026 zelf in;
5. De ambities uit het beleidsplan worden consequent benaderd met de lijn ‘nieuw-voor-oud’;
6. Nieuwe onontkoombare ontwikkelingen in 2025 en 2026 en overige dilemma’s/knelpunten worden in principe binnen de begroting opgevangen;
7. Door het reserveren van een deel van het positief rekeningresultaat over 2024 (circa € 1.9 miljoen) wordt tijd gewonnen indien de korting op de BDUR toch doorgaat.

De definitieve indexcijfers voor 2026 zijn 4,67% gemiddeld. Vanaf het begrotingsjaar 2026 volgt de VRBN een nieuwe indexeringsmethodiek. Daarbij wordt geen verschil meer gemaakt tussen de GHOR en de veiligheidsregio. Voor de indexering van de loonkosten en sociale lasten wordt voortaan de (landelijke) cao Veiligheidsregio’s gevolgd. Voor de indexering van de materiële budgetten wordt voortaan de CPB-indexering ‘Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)’ gevolgd. Ook is ingestemd met de werkwijze om jaarlijks in de voorbereiding op de Kaderbrief met de gemeentelijke contactambtenaren af te stemmen hoe met exceptionele prijsstijgingen wordt omgegaan en wat dit betekent voor de gemeentelijke bijdrage.
De gemeentelijke bijdragen in 2026 zijn:

	Bijdrage gemeenten	**Bijdrage per inwoner**
VRBN (excl. GHOR en BZ)	€ 50.793.294	€ 75,04
GHOR	€ 857.299	€ 1,27

Bevolkingszorg (BZ)	€ 896.835	€ 1,349
Totaal	€ 52.547.428	€ 77,65

De wijzigingen ten opzichte van de Kaderbrief 2026 zijn: een hogere indexering in verband met de meest recente Macro Economische Verkenning van februari 2025, uitgegeven door het Centraal Planbureau (4,67% tov 4,47%), het vervallen van de onontkoombare ontwikkeling van € 406.000 en de taakoverdracht bluswatervoorziening van circa € 800.000. Ten opzichte van de inwonersbijdrage 2025 betekent dit een stijging van € 2,84.

	Bedrag per inwoner
Inwonersbijdrage 2025	€ 74,81
Bestendiging beleid/ onvermijdelijke ontwikkelingen (naar aanleiding van besluitvorming in 2024)	€ 0,51
Indexering 2026	€ 3,51
Taakoverdracht bluswatervoorziening	€ -/-1,18*
Totale verhoging van de inwonersbijdrage	€ 2,84
Totale inwonerbijdrage 2026	€ 77,65

** de vrijval van de bijdrage van de VRBN moet (deels) worden ingezet voor een nieuw te begroten budget voor bluswatervoorziening.*

Voor onze gemeente komt de totale bijdrage voor 2026 uit op € 4.598.694 Ten opzichte van 2025 is dit een verhoging van de bijdrage van € 168.500.

Zoals hierboven vermeld moet de vrijval van de bijdrage van de VRBN (deels) worden ingezet voor een nieuw te begroten budget voor bluswatervoorziening bij de gemeenten. Het college heeft hierover op 6 mei 2025 het besluit 'Overeenkomst beheer en onderhoud brandkranen' genomen (zaaknummer 20574-2025). Dit besluit moet echter nog in de 2e afwijkingenrapportage 2025 verwerkt worden. Dan zal het met dit besluit betrokken budget ter grootte van €72.900 correct verwerkt worden in de begroting van de gemeente Maashorst.

De voorliggende begroting van de VRBN betreft nog een conceptbegroting welke niet vastgesteld is. Bij het definitief akkoord bevinden van deze begroting zullen meerjarige effecten verwerkt worden.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Participatie
Alle 11 gemeenteraden krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op de Programmabegroting 2026. Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het algemeen bestuur op 3 juli 2025.

Communicatie
Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio beslist op 3 juli 2025 over de Programmabegroting. Het algemeen bestuur betrekt daarbij alle zienswijzen.

Vervolg
De zienswijze wordt z.s.m. medegedeeld aan het bestuur van de veiligheidsregio.

Bijlagen ter informatie
1. Zienswijzeverzoek VRBN Programmabegroting 2026
2. Concept Programmabegroting 2026
3. Overzicht ingediende zienswijzen op de Kaderbrief 2026
4. Intern opgeloste opgaven en komende ontwikkelingen met financieel effect

Maashorst, 27 mei 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
José van Aaken 12-06-2025	Hans van der pas 18-06-2025
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 09:56 CEST
Document ID:
0f8deea8-d26e-4069-a2c3-531d235c22ad

Raadsbesluit

Zaaknummer: 40668-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025:

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen 2024;

b e s l u i t

De volgende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord:
Wij zijn positief over uw concept Programmabegroting 2026. We verwijzen daarbij naar de zienswijze die is ingediend bij de behandeling van de kadernota 2026. De financiële situatie van de gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen een dringend beroep op de VRBN om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststellen van de begroting vragen we scherp te zijn op de uitgaven en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Aan de raden en colleges
van de aangesloten gemeenten

Datum	3 april 2025	Behandeld door	Secretaris	Bijlage	3
Onze referentie	2025-U15145	Telefoon	-		
Uw referentie	-	E-mail	secretarisveiligheidsregio@vrbn.nl		
Zaaknummer	BBN25-25445				
Onderwerp	Zienswijzeverzoek begroting 2026 VRBN				

Geachte raad, geacht college,

Bijgaand ontvangt u de programmabegroting 2026 van Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) ter zienswijze. In deze brief schetsen we de afwegingen die zijn gemaakt na de kaderbrief en uw zienswijzen hierop.

Zienswijzen op Kaderbrief 2026
U ontving onze Kaderbrief 2026 om u in de gelegenheid te stellen hierop te reageren, ter voorbereiding op behandeling in de Algemeen Bestuursvergadering (AB) van VRBN op 20 maart jl. Van alle raden heeft VRBN een zienswijze ontvangen. Ik wil graag alle raadsleden bedanken voor hun reacties en de geïnteresseerde vragen die zijn gesteld tijdens de behandeling in de verschillende raads- en commissievergaderingen.

We werken inhoudelijk vanuit het vastgestelde meerjarig beleidsplan. Daarnaast zien we dat de verwachtingen van veiligheidsregio's en de actualiteiten die ons raken groter worden. Denk aan de bijdrage van veiligheidsregio's aan de weerbaarheidsopgave en bijvoorbeeld het voorbereiden op langdurige stroomuitval en betere beheersing van natuurbranden. Tegelijkertijd blijft onze basishulpverlening doorlopen. Dat doen wij op een fundament van maatschappelijke betrokkenheid en inzet van crisispartners en brandweervrijwilligers. Dat willen we behouden en koesteren. In de kaderbrief hebben we deze ontwikkelingen globaal geschetst. Alle gemeenten hebben in hun zienswijze aangegeven deze inhoudelijke lijn te herkennen en te steunen. In de begroting is dat inhoudelijk verder geconcretiseerd.

Ook is in de zienswijzen op verschillende manieren gevraagd om de kosten voor gemeenten niet te laten stijgen. VRBN is zich ervan bewust dat gemeenten worstelen met het ravijnjaar 2026 en de komende jaren in een lastige financiële situatie zitten. We beseffen dat de gemeentelijke opgave verschilt per gemeente en dat er inhoudelijke pijnlijke keuzes voor inwoners lokaal gemaakt (moeten) worden. VRBN wil daar, waar mogelijk, haar bijdrage aan leveren. Dit hebben wij het afgelopen jaar gedaan door in 2025 de wens van de wethouders financiën op te volgen: geen nieuw beleid en nieuwe ambities, en diverse opgaven intern op te lossen. In lijn met het verzoek van de portefeuillehouders financiën en de zienswijzen hebben wij de begroting 2026 met een kritische blik bekeken.

Waar komen we vandaan?
In de beleidsperiode 2016-2019 werd geconstateerd dat VRBN bij de goedkoopste regio's van het land hoorde en daardoor op een aantal punten te kwetsbaar was georganiseerd. Om te voorkomen dat we ‘door het ijs zouden zakken’, moesten maatregelen genomen worden ter versteviging van de organisatie.

De afgelopen jaren hebben we, ondanks de uitdagingen van de coronapandemie en de Oekraïne-crisis, een solide basis weten te leggen en de financiën op orde weten te houden. Het Beleidsplan 2020-2023 is succesvol uitgevoerd, waarbij we steeds een hoge werkdruk hebben ervaren en incidentele financiële middelen hebben ingezet om langdurige crises op te vangen. In die periode is ook de hele huisvestingsportefeuille overgenomen van de gemeenten.

De organisatie heeft stapsgewijs gewerkt aan een versterkingsslag. Tot aan 2024 heeft de organisatie zich, met steun van de raden, kunnen ontwikkelen tot een toekomstbestendige veiligheidsregio met een stabiel aantal kazernes en een gemotiveerde groep brandweermensen. (grotendeels vrijwilligers). We hebben structureel gewerkt aan de versterking van de bedrijfsvoering, informatieveiligheid, het nieuwe 4-jarig huisvestingsplan (inclusief verduurzaming van kazernes), vakmanschap en paraatheid van de brandweer. Daarnaast kunnen we via de financiële impuls van het Rijk voor de crisisbeheersing en informatievoorziening als veiligheidsregio beter inspelen op de veranderende wereld en (nieuwe) risico’s. Daarmee verbeteren we de wendbaarheid van crisisbeheersing in Brabant-Noord en landelijk.

Opstellen begroting in (financieel) uitdagende tijden
Wat betreft de financiële kaders hebben we voor 2026 te maken met drie ontwikkelingen: risico op een landelijke taakstelling, wens van de regionale portefeuillehouders financiën en een onvoorziene ontwikkeling binnen VRBN. Dit kan een substantiële impact hebben op de omvang van de begroting van VRBN. Het mogelijke effect hiervan betreft €3,7 miljoen, wat circa 6,4% van de begroting is. Dit bestaat uit een korting op de landelijke bijdrage via de BDUR (€ 1,0 mln), de onontkoombare ontwikkeling (€ 0,4 mln) en de indexering op de gemeentelijke bijdrage (€ 2,3 mln).

Landelijke BDUR-taakstelling 10% verwerkt als risico
Het Rijk is voornemens vanaf 2026 een structurele 10% korting toe te passen op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). Hierover is het gesprek gevoerd met het Veiligheidsberaad (VB). De inzet is om in de voorjaarsnota van het Rijk duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Het streven van de Minister van J&V en het VB is om de korting ongedaan te maken. De minister vindt het onuitlegbaar om een korting toe te passen, terwijl er een zwaarder appèl op de veiligheidsregio’s wordt gedaan.

Een aantal raden vraagt specifiek aandacht voor de korting op de BDUR-uitkering en verzoeken dat VRBN, indien daar sprake van is, de korting op de BDUR zelf opvangt. Aangezien er nog geen definitief besluit is genomen aangaande de korting op de BDUR, wordt de mogelijke korting in de risicoparagraaf van de begroting opgenomen. Het risico voor het eerste jaar wordt afgedekt via een bestemmingsreserve, waarbij het bestuur de wens heeft uitgesproken het positieve jaarrekeningresultaat over 2024, en mogelijk dat van 2025, toe te voegen aan deze reserve.

VRBN vangt onontkoombare ontwikkeling zelf op
In de Kaderbrief 2026 is een 3O-ontwikkeling ter grootte van €406.000 opgenomen. Deze 3O-ontwikkeling betreft een autonome ontwikkeling als gevolg van arbeidsvoorwaardelijk beleid met een structureel financieel effect. Veel raden verzoeken VRBN dit intern op te lossen. Hier geven we gehoor aan. De 3O-ontwikkeling zal binnen de begroting worden opgevangen door met structurele dekking te komen. Dit vindt plaats via risicovoller begroten, efficiencyslagen en aanpassingen in de bedrijfsvoering. Het gaat niet gepaard met een fundamentele taakdiscussie. Dat betekent dat de verzochte verhoging in de Kaderbrief 2026 van de inwonerbijdrage door deze ontwikkeling wordt geschrapt.

Brief regionale portefeuillehouders Financiën
Begin 2025 werden de directies/besturen van de gemeenschappelijke regelingen in de regio Noordoost Brabant verrast met een brief van de wethouders Financiën van de deelnemende gemeenten. De strekking van deze brief is dat aan de gemeenschappelijke regelingen wordt gevraagd om een (structurele) ombuiging vanaf 2026. Dit vanwege het financieel ravijnjaar vanaf 2026, waar de deelnemende gemeenten mee geconfronteerd worden. Concreet wordt verzocht om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026. Dat betekent ook dat de gemeenschappelijke regeling zelf de eigen loon- en prijscompensatie moet opvangen met ombuigingen, en daarbij geen kaasschaafmethode toe te passen, maar inhoudelijke keuzes in de ambities te maken. Hierover hebben we een expliciete afweging gemaakt.

Relatie tussen financiën, taken en ambities
We zien enerzijds dat de verwachtingen van veiligheidsregio's en de ontwikkelingen en actualiteiten die ons raken, groter worden. Anderzijds willen we ook, voor zover mogelijk, bijdragen aan de financiële uitdagingen van gemeenten. De Programmabegroting 2026 volgt de koers van ons beleidsplan 2024-2027, getiteld "Samenwerken aan veerkracht en veiligheid". We zetten eerdere accenten voort en deze begroting bevat daarmee dus géén nieuw beleid met financiële gevolgen. We zetten de lijn door dat we geen nieuw beleid en nieuwe ambities formuleren, tenzij door het Rijk gefinancierd. En we willen diverse opgaven intern op te lossen.

VRBN is hoofdzakelijk een uitvoerende en kapitaalintensieve organisatie, die financieel voor het overgrote deel betrekking heeft op brandweerzorg. De begroting wordt met name bepaald door personele lasten en kapitaallasten met daarbij weinig tot geen regelruimte. Daarbij zijn de marktontwikkelingen ten aanzien van materieel en huisvesting zodanig dat de prijzen veel harder stijgen dan de verkregen reguliere indexering. Dit betekent dat de reguliere indexering niet toereikend is voor onze vervangingsinvesteringen om het materieel op orde te houden. Bijvoorbeeld, de aanschafprijs van een tankautospuit is in de periode 2021-2025 met 40% gestegen, terwijl de toegekende indexering slechts voorziet in een toename van 22,3%. Door enkele vertraagde investeringen kan VRBN dit prijsverschil nog incidenteel opvangen, maar binnen enkele jaren zal dit tot een financieel knelpunt leiden. Het blijft van cruciaal belang om de blik op toekomstbestendigheid te houden, en dus ook op de lange termijn.

Bij ombuigingen kan gedacht worden aan het uitstellen van fase 2 van de Versterking Crisisbeheersing, het sluiten van vrijwillige posten, het afstoten van materieel, of efficiency slagen in de bedrijfsvoering. Als veiligheidsregio zijn we een uitvoeringsgerichte organisatie; bezuinigingen kunnen moeilijk vanuit overhead of ondersteuning geleverd worden. We willen niet afbreken wat net is opgebouwd. Het uitstellen van doorontwikkeling in het kader van crisisbeheersing kan leiden tot een terugval op de voorbereidingen op langdurige crises, wat

gelet op de huidige militaire en cyberdreiging en klimaateffecten juist versterkt zou moeten worden. Bezuinigen op risicobeheersingstaken, zoals brandveiligheidstoezicht, leidt voor VRBN tot een besparing, maar op gemeentelijk niveau mogelijk tot hogere kosten. Aangezien het toezicht dan door gemeenten zelf opgevangen moet worden. Het sluiten van vrijwillige posten en het afstoten van materieel en het verminderen van opleiden en oefenen heeft direct gevolg voor onze parate basisorganisatie in het kader van brandweerzorg, met alle mogelijke gevolgen van dien. Dit vinden we zeer onwenselijk. Daarnaast willen we geen onnodige onrust bij de vrijwilligers. Een geluid dat we ook in diverse raden hebben gehoord.

VRBN ziet wel ruimte om bijvoorbeeld risicovoller te begroten. Dit gaat niet gepaard met een fundamentele takendiscussie. We zijn ons ervan bewust dat deze keuze gevolgen heeft voor de flexibiliteit die we in de toekomst nog kunnen inbouwen in onze begroting. Uitwerking vraagt om integrale en zorgvuldige afwegingen, waarop de organisatie intern een proces heeft gestart om de verschillende mogelijkheden verder uit te werken. Denk hierbij aan een structurele verlaging/herverdeling van de bijdrage voor de GHOR-taken, het analyseren van investeringen en bestemmingsreserves en het laten terugvloeien van een positief rekeningresultaat naar gemeenten.

Uitgangspunten begroting 2026
Bij het opstellen van de Programmabegroting 2026 hebben we de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1) *VRBN vangt de onontkoombare ontwikkeling zelf op zoals hierboven geschetst.*

2) *De Korting op de BDUR-uitkering wordt opgenomen in de risicoparagraaf zoals hierboven geschetst.*
   De afdekking van het eventuele eerste jaar wordt verwerkt via het jaarrekeningresultaat 2024.

3) *Loon- en prijsindexatie wordt regulier toegepast.*
   Niet toepassen leidt tot bezuinigingen met een negatief effect op de operatie van VRBN door het uitvoeringsgerichte karakter. Bezuinigingen raken direct aan crisisbeheersing, basisbrandweerzorg, opleidingen van vrijwilligers, kazernes en brandweermateriaal en raken aan de veiligheid van inwoners.

4) *De bijdrage van gemeenten aan VRBN daalt met circa € 800.000 vanwege de taakoverdracht ten aanzien van bluswatervoorziening.*
   Eind 2024 zijn tussen de gemeenten, Brabant Water en VRBN principeafspraken gemaakt over beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen. Dit leidt tot een substantiële verlaging van het tarief dat Brabant Water rekent voor onderhoud en gebruik, als gemeenten een nieuwe overeenkomst aangaan. Dit zorgt op regionaal niveau jaarlijks voor een structurele besparing van de directe kosten aan Brabant Water van circa € 300.000. De totale bijdrage (en daarmee ook de besparing) vloeit terug naar gemeenten.

5) *De ambities uit het beleidsplan worden consequent benaderd met de lijn ‘nieuw-voor-oud’.*

6) *Nieuwe 3-O ontwikkelingen in 2025 en overige dilemma's/knelpunten worden in principe binnen de begroting opgevangen.*
VRBN zet bij eventuele nieuwe onontkoombare ontwikkelingen alles-op-alles om deze binnen de begroting op te vangen volgens het principe 'nieuw-voor-oud'.
VRBN heeft naast de genoemde onvoorziene ontwikkeling en de prijsstijgingen op materieel en huisvesting ook andere opgaven, waarbij VRBN een inspanningsverplichting ziet om dit in eerste aanleg binnen de bestaande financiële middelen te dekken dan wel maatregelen te nemen om de kosten te beperken. Zie bijlage 3 voor een overzicht van onderwerpen die VRBN al in beeld heeft.

7) *Door het inzetten van het positief rekeningresultaat over 2024 (circa €1.9 miljoen) wordt tijd gewonnen.*

Uw zienswijze op de begroting
Met bovenstaande uiteenzetting tracht VRBN een duidelijk beeld te geven van de (financiële) positie van de Veiligheidsregio, waar we vandaan komen, de mogelijkheden en beperkingen voor keuzes en de mogelijke gevolgen ervan, en beargumenteert waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt bij het opstellen van de begroting.

Deze programmabegroting wordt voor een zienswijze aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden zijn tot **27 juni 2025** in de gelegenheid om hun zienswijze uit te brengen. Zodat de zienswijzen besproken kunnen worden bij de AB-vergadering op 3 juli.

Vriendelijke groet,
Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord

Jack Mikkers
Voorzitter

Bijlagen
1. Programmabegroting 2026 – ter zienswijze
2. Overzicht ingediende zienswijzen op de Kaderbrief 2026
3. Intern opgeloste opgaven en komende ontwikkelingen met financieel effect

Programmabegroting 2026

Samenwerken aan veiligheid.

VEILIGHEIDS REGIO BRABANT-NOORD

Uitgave en redactie
Veiligheidsregio Brabant-Noord, 3 juli 2025
Meer informatie
www.vrbn.nl

In Veiligheidsregio Brabant-Noord wonen, werken en recreëren ruim 670.000 inwoners in 11 gemeenten. Binnen deze veiligheidsregio werken brandweer, GHOR, meldkamer en gemeenten samen op het gebied van risicobeheersing, brandweerzorg, crisisbeheersing & rampenbestrijding, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening in de regio.

Samenvatting

De Programmabegroting 2026 volgt de koers van ons beleidsplan 2024-2027, getiteld “Samenwerken aan veerkracht en veiligheid”. We zetten eerdere accenten voort, zoals de versterking crisisbeheersing en verbetering landelijke samenwerking, toekomstbestendige brandweerzorg en het huisvestingsplan 2024-2027. En we werken onze inzet voor 2026 uit aan de hand van de thema's uit het beleidsplan. Deze thema's zijn: ‘Voorbereiden op het onbekende’, ‘Klimaat en natuur’, ‘Ongevallen en branden’ en ‘Bedreiging van vitale en digitale infrastructuur’. In de kaderbrief 2026 heeft deze inhoudelijke aanpak al op volledige steun kunnen rekenen.

Deze programmabegroting 2026 bevat daarmee dus géén nieuwe beleidsvoornemens met financiële gevolgen. We zijn ons als veiligheidsregio bewust van de moeilijke financiële situatie waarin onze gemeenten zich verkeren. We beseffen ons dat de gemeentelijke opgaven per gemeente verschillen, evenals de pijnlijke keuzes die lokaal gemaakt moeten worden. VRBN wil bijdragen aan deze uitdagingen. In 2025 hebben we de lijn uitgezet om geen nieuw beleid en nieuwe ambities te formuleren, tenzij door het Rijk gefinancierd, en diverse opgaven intern op te lossen. Deze lijn hebben we doorgetrokken naar 2026.

We merken dat de verwachtingen naar veiligheidsregio’s toenemen door de ontwikkelingen die ons raken. We leven in een snel veranderende wereld, met groeiende risico's en snel wisselende dreigingsbeelden. Dit uit zich bijvoorbeeld in het gesprek over de bijdrage van veiligheidsregio’s aan de weerbaarheidsopgave en het ondersteunen van een veerkrachtige en parate samenleving. We bevorderen maatschappelijke weerbaarheid door flexibele strategieën en plannen te ontwikkelen en verkennen ook de mogelijkheid om ondersteuningspunten in te richten (o.a. op brandweerposten). Dit geven wij vorm in het programma Weerbare samenleving, dat wij in nauwe samenwerking met de gemeente vormgeven. We roepen ook op tot samenredzaamheid, maar blijven ook het vangnet voor kwetsbaren. Denk aan het voorbereiden op langdurige stroomuitval samen met (zorg)organisaties. Daarnaast hebben we ook om te gaan met de gevolgen van extreem weer zoals clusterbuien en betere voorbereiding op natuurbranden.

Voor de versterking van crisisbeheersing richten wij onze antennes op de buitenwereld, participeren in veerkrachtige netwerken en richten flexibel en wendbaar crisismanagement in. We maken bijvoorbeeld inzichtelijk welke effecten kunnen optreden bij cyberincidenten en hoe we onszelf en onze omgeving daarop kunnen voorbereiden. De samenwerking met vitale- en kolompartners blijven we richten op een afgestemde voorbereiding van diverse soorten crises, bijvoorbeeld door gezamenlijke risicoanalyses. Ook blijven we inzetten op het verminderen van de risico’s en de impact van natuurbranden door het in 2025 opgezette Programma Natuurbrandbeheersing voort te zetten.

We blijven bijdragen bij aan het verbeteren van brand- en omgevingsveiligheid. Gezien maatschappelijke en technologische ontwikkelingen zoals verduurzaming, verdichting en vergrijzing, is het van belang proactief in te spelen op veranderingen en adequaat te blijven adviseren. Bijvoorbeeld door in 2026 een intensievere koppeling te maken tussen de activiteiten van Brandveilig Leven en de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid (2026-2029). We zullen voorlichtingen op maat ontwikkelen en aanbieden aan verschillende doelgroepen, zoals bewoners van woongebouwen.

De primaire brandweerzorg blijft zich richten op het bieden van hulp aan mens en dier in noodsituaties, zoals brandbestrijding, duiken en het bevrijden van beknelde slachtoffers. Het behoud van gemotiveerde vrijwilligers blijft een prioriteit, waarbij aandacht, beeldvorming en maatwerk centraal staan. We waarborgen een goed functionerende brandweerzorg vanuit onze vrijwillige

brandweerposten door te investeren in oefen- en trainingsprogramma's, duidelijke plannen en onderhouden voertuigen en materiaal. We richten ons op toekomstbestendigheid en ook op continuïteit van de brandweerzorg.

Bedrijfsvoering bouwt voort op de stappen die we in de afgelopen jaren hebben gezet, met de focus op het optimaliseren van processen en het waarborgen van continuïteit. Bedrijfsvoering richt zich op flexibel, duurzaam en kostenbewust werken. We zetten ons actief in voor ons belangrijkste kapitaal, de mens. Met extra aandacht voor de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers en het versterken van de aantrekkelijkheid van ons als werkgever. We gaan verder met de versterking van digitale weerbaarheid en informatiebeveiliging. We houden er rekening mee dat onze belangrijke processen als vitaal worden aangemerkt. Daarom zullen we in kaart brengen hoe we dit op de juiste manier kunnen implementeren. In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan het huisvestingsplan 2024-2027 en werken we aan renovaties en bouw in Berghem, Drunen, Liempde en Oss.

Financieel overzicht

In lijn met het verzoek van de portefeuillehouders Financiën Regio Noord-Oost Brabant (brief van 9 februari 2024) hebben wij de begroting 2026 met een kritische blik bekeken. In de voorbereiding van deze begroting ontvingen we echter een nieuwe brief van de portefeuillehouders Financiën van de regio Noordoost Brabant, met het verzoek om de begroting te bevriezen en de ambities voor de komende jaren af te stemmen op de huidige financiële kaders. Het verzoek was om de gemeentelijke bijdrage niet te verhogen en de loon- en prijscompensatie binnen het bestaande budget op te vangen door middel van ombuigingen. Wat betreft de financiële kaders hebben we voor 2026 te maken met drie ontwikkelingen: risico op een landelijke taakstelling, wens van de regionale portefeuillehouders en een onvoorziene ontwikkeling binnen VRBN. Deze ontwikkelingen kunnen een substantiële impact hebben op de omvang van de begroting van VRBN. Voorafgaand aan de Kaderbrief is binnen onze begroting gezocht naar structurele dekking, maar uit de financiële analyses van de Bestuursrapportage 2024 zijn destijds geen andere dekkingsmogelijkheden gevonden. De 3O-ontwikkeling wordt binnen de begroting opgevangen door risicovoller te begroten. Dit is niet gepaard gegaan met een fundamentele taakdiscussie. De keuze om deze ruimte in te zetten betekent dat deze middelen niet meer beschikbaar zijn voor andere doeleinden, zoals het afdekken van tegenvallers of aanvullende ombuigingen. We zijn ons ervan bewust dat deze keuze gevolgen heeft voor de flexibiliteit die we in de toekomst nog kunnen inbouwen in onze begroting. Verder past VRBN de loon- en prijsindexatie regulier toe. Het niet toepassen leidt namelijk tot een negatief effect op de operatie van VRBN door het uitvoeringsgerichte karakter. Ombuigingen raken daarnaast direct aan crisisbeheersing, basisbrandweerzorg, opleidingen van vrijwilligers, kazernes en brandweermateriaal en raken aan de veiligheid van inwoner en uitwerking daarvan vraagt om een nadere integrale en zorgvuldige afweging. Tot slot hebben we te maken met het risico op een landelijke taakstelling. Net als de meeste veiligheidsregio's neemt VRBN de eventuele landelijke BDUR-taakstelling op in de risicoparagraaf van de begroting 2026.

In het onderstaand overzicht is de begroting op totaalniveau voor 2026 inclusief het meerjarenperspectief voor de jaren 2026 t/m 2029 opgenomen.

Veiligheid					Bedragen x € 1.000,-
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	58.044	65.597	66.223	66.223	66.223
Baten	2.249	2.689	2.689	2.689	2.689
Saldo Programma's	**-55.795**	**-62.908**	**-63.534**	**-63.534**	**-63.534**
Algemene middelen	59.337	62.816	63.635	63.635	63.635
Saldo verrekening reserves	-3.542	92	-101	-101	-101
Resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

In de vastgestelde nieuwe indexeringsmethodiek gaan we uit van het Centraal Economisch Plan 2025 (CEP 2025) van het Centraal Planbureau (februari 2025). Op basis van het CEP 2025 stijgen de prijzen met 2,7% (0,2% lager dan Kaderbrief 2026) en de lonen met 6,12% (0,5% hoger dan Kaderbrief 2026). De gewogen indexering over de lonen en prijzen komt daarmee op 4,67% (0,2% hoger dan Kaderbrief 2026).

Inhoudsopgave

SAMENVATTING 3
INHOUDSOPGAVE 6
1. PROGRAMMA VEILIGHEID 7
1.1 Crisisbeheersing **8**
1.2 Risicobeheersing **11**
1.3 Brandweerzorg **14**
1.4 Bedrijfsvoering **17**

2. VERPLICHTE PARAGRAFEN 19
2.1 Bedrijfsvoering **19**
2.2 Financiering **21**
2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing **23**
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen **27**
2.5 Verbonden partijen **27**
2.6 Openbaarheid – Wet open overheid **30**

3. FINANCIËLE BEGROTING 31
3.1 Overzicht van baten en lasten **32**
3.2 Kaders totstandkoming begroting **33**
3.3 Financiële positie **36**
3.4 Gemeentelijke bijdrage 2026 ..... **36**
3.5 Incidentele en structurele lasten en baten **38**

BIJLAGEN 39
Bijlage 1: Investeringen **40**
Bijlage 2: Reserves en voorzieningen **44**
Bijlage 3: Leningen **45**
Bijlage 4: Baten en lasten per taakveld **45**
Bijlage 5: Begroting naar hoofdkostensoort **46**
Bijlage 6: Overige technische uitgangspunten **50**
Bijlage 7: Lijst van veelgebruikte afkortingen **52**

1. Programma Veiligheid

1.1 Crisisbeheersing

1.1.1 Waar gaan we voor?

Uit de Trendanalyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid uit 2024 blijkt dat een aantal genoemde bedreigingen zich in de tijd versnellen en een groter verstorend effect hebben dan aanvankelijk werd verwacht. Dit betreft ook de eventuele gevolgen van de geopolitieke situatie. De diversiteit en intensiteit van dreigingen en crises is veel dynamischer en ontwikkelen zich verder en sneller dan voorzien. Dit vraagt om anticipatievermogen, leiderschap, flexibiliteit en het vermogen om in wisselende coalities/netwerken te kunnen werken. De weerbaarheid van burgers en organisaties moet daarom ook verhoogd worden. Kortom, we willen naar een crisisbeheersing die wendbaar is, die een positie kan innemen in een veranderende wereld en de gevolgen van crises voor de samenleving kan beperken. Maar die daarnaast ook in staat is om acute flitsincidenten en ongevallen te bestrijden. In 2026 zullen we ons bij de versterking van crisisbeheersing in de basis blijven richten op de volgende drie pijlers:

1. antennes gericht op de buitenwereld,
2. veerkrachtige netwerken en netwerkmanagement,
3. flexibel en wendbaar crisismanagement.

1.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

A. Voorbereiden op het onbekende & Bedreiging vitale en digitale infrastructuur

1. Antennes gericht op de buitenwereld

Zicht op risico's – versterken informatiepositie

- De relatie met landelijke opgaven en ontwikkelingen en ervaringen in andere regio's wordt verder versterkt, zodat landelijke, regionale en lokale risico's beschikbaar zijn en worden gedeeld tussen relevante partners en bestuurslagen.
- We streven ernaar dat Informatie Gestuurde Veiligheid (IGV) ieder moment een actueel risicobeeld biedt voor operationele en tactische crisisbeheersing.
- In 2026 is het Strategische Informatie Knooppunt werkend, waarin vanuit een actueel strategisch risicobeeld de informatiepositie van adviseurs en bestuurders wordt verbeterd en waarmee partners in staat zijn besluiten te nemen over de mate en wijze waarop zij zich verder willen voorbereiden risico's en dreigingen.
- Wij zullen inzichtelijke maken welke effecten op kunnen treden bij cyberincidenten en hoe we onszelf en onze omgeving daarop kunnen (helpen) voorbereiden. We vergroten het bewustzijn over cyberveiligheid onder vitale-, en kolom partners bij continuïteit van de samenleving.

2. Veerkrachtige netwerken en netwerkmanagement

Alliantievorming en netwerkmanagement

- De vooruitgang die sinds 2024 is geboekt in het versterken van de samenwerking met vitale en kolompartners en het verkrijgen van inzicht in de mate van voorbereiding van partners en de crisisorganisatie op crises, zal in 2026 worden voortgezet en waar nodig worden verbeterd. Bijvoorbeeld door het maken van gezamenlijke risicoanalyses.

Vergroten zelf- en samenredzaamheid – versterking weerbaarheid en veerkracht
VRBN realiseert, in nauwe afstemming en samenwerking met gemeenten, het integrale programma Weerbare samenleving met meerdere speerpunten waaronder:

- Het bieden van een platform voor alle betrokken partijen die weerbaarheid willen verhogen en bevorderen, en het netwerk (mede) in stand houden.
- Het uitwisselen van landelijke en regionale informatie en ervaringen op het gebied van weerbaarheid, veerkracht en burgerhulp.
- Het intensiveren van samenwerking en training met partners om samen effectief te zijn en maatschappelijke continuïteit te bevorderen.
- Het stimuleren van het vormgeven van burgerhulp, evenals het bevorderen van de coördinatie/samenwerking hiervoor.
- Het realiseren van noodsteunpunten voor burgers volgens landelijke afspraken, inclusief voorzieningen en coördinatiestructuur. Bijvoorbeeld brandweerposten en aanvullende locaties per gemeente.
- Het bijdragen aan het in kaart brengen van kwetsbare doelgroepen en bestaande initiatieven op het gebied van weerbaarheid, evenals het vergroten van jongerenparticipatie voor een weerbare samenleving, bijvoorbeeld met behulp van een Risk Factory.
- Het verbeteren en doorontwikkelen van regionale alarmerings- en communicatiemiddelen voor inwoners, inclusief handelingsperspectief en duidelijke overheidscommunicatie.
- Het verhogen van weerbaarheid op specifieke thema's zoals militaire en hybride dreigingen, klimaatverandering, uitval van nutsvoorzieningen en de effecten hiervan in onze regio.
- Het bevorderen van het stimuleren van /vormgeven aan burgerhulp en de coördinatie/samenwerking hiervoor.
- Het ondersteunen van specifieke weerbaarheidsverhogende initiatieven, zoals de promotie van een noodpakket.

3. Flexibel en wendbaar crisismanagement

Regionale slagkracht op niveau – getrainde crisisorganisatie

- We verstevigen de crisiscapaciteit en -kwaliteit van de hulpverlening onder andere door regionale en landelijke samenwerking en coördinatie.
- Vitale en kolompartners blijven in programmavorm actief samenwerken aan de verbetering van de crisisorganisatie op risico's wat leidt tot nieuwe handelingsperspectieven, actualisatie van plannen en een OTO-programma dat is afgestemd op behoeften van partners.
- VRBN blijft inzetten op het actief opleiden, trainen en oefenen van (crisis) functionarissen voor hun rol tijdens een incident of crisis.
- Burgers zullen meer worden betrokken bij vakbekwaamheidsactiviteiten en bij de evaluatie van incidenten.

B. Klimaat en natuur

Versterken samenwerking natuurbrandbeheersing

- In 2026 willen we bijdragen aan een beter voorbereid en veiliger Brabant-Noord, waarbij we actief werken aan het verminderen van de risico's en de impact van natuurbranden. In 2025 heeft VRBN het Programma Natuurbrandbeheersing gestart, dat in 2026 wordt voorgezet.
- In 2026 zullen we verdere opvolging geven aan de verschillende projecten. We zullen landelijke adviseurs inzetten om de coördinatie en samenwerking te verbeteren, met een focus op gebiedsgerichte en risicogerichte aanpakken.
- We versterken de risicocommunicatie tijdens bijvoorbeeld extreme droogte of een natuurbrand om burgers juist en tijdig te informeren.

C. Evenementveiligheid

- In 2026 blijven we gemeenten ondersteunen met het beoordelen van (risicovolle) evenementen in het kader van vergunningverlening en het toezicht op evenementen.
- VRBN beoogt de rol van gemeenten in het kader van evenementenbeleid te versterken, maar tracht tegelijkertijd de ervaren regeldruk te beperken.
- VRBN ondersteunt gemeenten casusgericht, bijvoorbeeld met een advies, schouw of controle van een evenement.
- VRBN biedt ook opleidingen en thematische kennisbijeenkomsten.
- VRBN ontwikkelt ondersteunende tools.

1.1.3 *Wat zijn de kosten?*

Crisisbeheersing						
Crisisbeheersing						**Bedragen x € 1.000,-**
	Jaarrekening 2024	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
totaal lasten	**3.548**	**3.999**	**5.200**	**5.172**	**5.172**	**5.172**
totaal baten	**478**	**507**	**597**	**597**	**597**	**597**
Saldo van baten en lasten C&R	-3.070	-3.492	-4.602	-4.574	-4.574	-4.574
Dotaties aan reserves	316	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	200	200	200	200
saldo mutatie reserves	**-316**	**-**	**200**	**200**	**200**	**200**
Saldo na verrekening reserves C&R	-3.386	-3.492	-4.402	-4.374	-4.374	-4.374
Bevolkingszorg						**Bedragen x € 1.000,-**
totaal lasten	**707**	**815**	**856**	**856**	**856**	**856**
totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo van baten en lasten Bevolkingszorg	-707	-815	-856	-856	-856	-856
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
saldo mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo na verrekening reserves Bevolkingszorg	-707	-815	-856	-856	-856	-856
GHOR						**Bedragen x € 1.000,-**
totaal lasten	**2.007**	**2.255**	**2.294**	**2.294**	**2.294**	**2.294**
totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo van baten en lasten GHOR	-2.007	-2.255	-2.294	-2.294	-2.294	-2.294
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
saldo mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo na verrekening reserves GHOR	-2.007	-2.255	-2.294	-2.294	-2.294	-2.294

1.2 Risicobeheersing

1.2.1 Waar gaan we voor?

In 2026 werken we in het kader van risicobeheersing verder aan de preventie en beheersing van risico's. Ons doel is om de brand- en omgevingsveiligheid te blijven verbeteren, resulterend in minder slachtoffers en minder onherstelbare schade. Door risico's in kaart te brengen en te adviseren over veiligheidsverbeteringen, streven we naar een veilige fysieke leefomgeving. We willen een betrouwbare en deskundige partner blijven op het gebied van brandveiligheid.

In de komende jaren zullen maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, zoals verduurzaming, verdichting en vergrijzing, ons werkveld blijven beïnvloeden. Daarom is het essentieel om in 2026 proactief in te spelen op deze ontwikkelingen en ons aan te passen aan veranderende omstandigheden. Dit stelt ons in staat om adequaat te blijven adviseren over een veilige leefomgeving.

Ons doel voor 2026 is om risicobeheersing verder te ontwikkelen en te professionaliseren. We investeren in kennis en innovatie om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan. Dit doen we door samen te werken met partners en het bevorderen van brandveilig gedrag. Met een veerkrachtige en flexibele aanpak zijn we in staat om nieuwe risico's te identificeren en effectieve maatregelen te implementeren.

Daarnaast richten we ons op het versterken van onze adviserende rol binnen de sector. We streven ernaar om een leidende rol te spelen in het bevorderen van een veilige en gezonde leefomgeving. Dit bereiken we door continue verbetering van onze methoden en processen, en door het ontwikkelen van innovatieve oplossingen die bijdragen aan onze missie.

Kortom, in 2026 werken we toe naar een verder geprofessionaliseerde en adaptieve risicobeheersing, met als ultiem doel de veiligheid en het welzijn van onze samenleving te waarborgen.

1.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

A. Voorbereiden op het onbekende

Verbeteren interne samenwerking

- We zullen blijven samenwerken met interne en externe partners om onze adviezen te verbeteren in het licht van de Omgevingswet.
- We zullen onze interne samenwerking verder versterken door te werken binnen één zaaksysteem.
- Extern zullen we ons netwerk blijven versterken en uitbreiden. Door nauwer samen te werken met partners kunnen we geïntegreerde en omgevingsbewuste adviezen geven op verschillende vraagstukken.

B. Klimaat en natuur

Energietransitie: samenleving veilig laten innoveren

- VRBN beoogt de bewustwording en samenwerking op het gebied van duurzame energieoplossingen in 2026 verder te bevorderen. We zullen continu de ontwikkelingen in de energietransitie blijven volgen om up-to-date te blijven met de laatste trends en technologieën.
- De kennisbank zal worden uitgebreid met nieuwe informatie over de energietransitie en deze informatie zal actief worden verspreid binnen de eigen organisatie en richting externe partners en de samenleving.

C. Ongevallen en branden

Maatschappij laten leren van haar fouten

- De bestaande afspraken rondom stalbrandonderzoek blijven gehandhaafd en zullen worden voortgezet. Dit blijft een belangrijk onderdeel van onze werkzaamheden. Daarnaast zullen we de mogelijkheid onderzoeken om aanvullende afspraken te maken, zodat we beter kunnen inspelen op acute verzoeken. Dit draagt bij aan een flexibele en responsieve aanpak.

Innoveren op brandveilig leven

- VRBN zal in 2026 een intensievere koppeling maken tussen de activiteiten van Brandveilig Leven en de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid (2026-2029). We zullen voorlichtingen op maat ontwikkelen en aanbieden aan verschillende doelgroepen, zoals bewoners van woongebouwen. Hierbij kiezen we voor methoden die aansluiten bij de betreffende doelgroep, om zo de effectiviteit van onze voorlichtingsinspanningen te vergroten.

D. Going concern

Adviseren bevoegd gezag

- VRBN adviseert het bevoegd gezag over de naleving van brandveiligheidsvoorschriften, brandveilig bouwen, brandveilig gebruik, brandveiligheidsinstallaties, evenementen, milieuactiviteiten en omgevingsveiligheid.

Uitvoering toezichtstrategie brandveiligheid

- In 2026 start een nieuwe cyclus van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid (2026-2029), waarbij nieuwe instrumenten zoals systeemtoezicht en voorlichting op maat worden ingezet om gedrag en bewustwording verder te beïnvloeden. Hiermee wordt, naast toezicht en handhaving, ook ingezet op gedragsbeïnvloeding en bewustwording van risico's, met als doel de brandveiligheid van gebouwen in de regio te verhogen.

Industriële veiligheid

- VRBN zal toezicht blijven houden op circa 16 Seveso-inrichtingen om zware ongevallen te voorkomen en risico's te beperken. In 2026 zullen wij anticiperen op een lichte stijging van het aantal inrichtingen. Het doel is dat VRBN in 2026 blijft voldoen aan de bestuurlijke doelstellingen rondom toezicht bij Seveso-inrichtingen.
- VRBN zal ook bijdragen aan het verhogen van de veiligheidscultuur en bewustwording van de veiligheidscultuur en bewustwording van circa 60 bedrijven die werken grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen.

Maatschappelijke aandacht voor veiligheid

- In samenwerking met andere partijen wil VRBN de inwoners, bedrijven en instellingen in Brabant-Noord bewust maken van de (brand)risico's in hun werk- en fysieke leefomgeving en hen aanzetten tot het maken van reële keuzes om eigen zelfredzaamheid en die van anderen te vergroten. VRBN sluit aan bij de landelijke speerpunten rondom brandveilig leven met haar activiteiten.

1.2.3 *Wat zijn de kosten?*

Brandweer						
Subprogramma Risicobeheersing						**Bedragen x € 1.000,-**
	Jaarrekening 2024	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
totaal lasten	**3.609**	**4.276**	**4.370**	**4.444**	**4.444**	**4.444**
totaal baten	**14**	**23**	**12**	**12**	**12**	**12**
Saldo van baten en lasten Risicobeheersing	-3.595	-4.253	-4.358	-4.433	-4.433	-4.433
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
saldo mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo na verrekening reserves Risicobeheersing	-3.595	-4.253	-4.358	-4.433	-4.433	-4.433

1.3 Brandweerzorg

1.3.1 Waar gaan we voor?

De primaire brandweerzorg blijft zich richten op het bieden van primaire hulp aan mens en dier in noodsituaties. Dit omvat onder andere brandbestrijding, duiken, het stabiliseren van ongevallen met gevaarlijke stoffen en het bevrijden van beknelde slachtoffers. In samenwerking met onze ketenpartners staan wij paraat op het moment dat onze inwoners ons nodig hebben, waarbij onze meldkamer een cruciale rol speelt. Lokale verankering en het behoud van vrijwilligheid blijven belangrijke aandachtspunten. Zo bouwen wij aan een toekomstbestendige brandweer, door en voor de inwoners.

Ons uitgangspunt is het waarborgen van een goed functionerende brandweerzorg vanuit al onze, hoofdzakelijk vrijwillige, brandweerposten. Wij streven ernaar dat onze brandweermensen optimaal voorbereid hun werk kunnen uitvoeren. Daarom blijven we investeren we in uitgebreide oefen- en trainingsprogramma's, stellen we gedetailleerde plannen en procedures op voor incidentbestrijding en zorgen we voor goed onderhouden voertuigen en materiaal. Daarnaast hechten we belang aan nazorg na incidentbestrijding. We zorgen voor onze medewerkers door middel van arbeidshygiëne, stimuleren vitaliteit en bieden op verzoek professionele nazorg, ondersteund door een team van eigen medewerkers. Tot slot blijven we ons optreden evalueren om onze dienstverlening voortdurend te verbeteren.

1.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

A. Voorbereiden op het onbekende

Continuïteit van eigen organisatie

- We streven naar continuïteit van onze brandweerorganisatie, wat essentieel is om onze taken te kunnen blijven vervullen. Dit omvat risicoanalyse om potentiële dreigingen en kwetsbaarheden binnen de organisatie te identificeren. Bovendien speelt samenwerking een cruciale rol, waarbij we nauw samenwerken met andere hulpdiensten en organisaties om een gecoördineerde respons te garanderen.

Maatschappelijk weerbaarheid en de rol van de brandweer

- De brandweer speelt een onmiskenbare rol in het bestrijden van incidenten, het nemen van preventieve maatregelen en het samenwerken met andere organisaties en de gemeenschap. Om een veilige en veerkrachtige samenleving te bevorderen, anticiperen wij op zowel bekende als onbekende risico's door flexibele strategieën en plannen te ontwikkelen.
- In 2025 zal, naar aanleiding van een bestuurlijke opdracht van het Veiligheidsberaad, op landelijk niveau worden verkend of en hoe brandweerposten mogelijk ingezet kunnen worden als *resilience points*, waarbij de eventuele financiële consequenties worden geanalyseerd en in kaart gebracht als randvoorwaarde voor de uitvoering van de taak, met mogelijke doorwerking in 2026.

B. Klimaat en natuur

Meteorologische veranderingen

- We bereiden ons voor op meteorologische veranderingen door samen te werken met relevante partners en de impact hiervan op de samenleving te mitigeren. De impact van klimaatverandering wordt namelijk steeds duidelijker, met frequentere extreme weersomstandigheden zoals hevige regenval, hittegolven en stormen. Dit heeft directe gevolgen voor de brandweerorganisatie.

C. Ongevallen en branden

Risicogericht werken

- Wij hanteren een risicogerichte benadering, waarbij we in gesprek blijven met partijen aan de voorkant van de veiligheidsketen om risico's te beperken en verwachtingen over de mogelijkheden van de brandweer te managen.
- Op basis van geïdentificeerde risico's bereiden we onze repressieve brandweerorganisatie voor met aanvullende kennis, handelingsperspectieven en doorontwikkeling van ons materieel.

Bijdrage maatschappelijke continuïteit en meerwaarde brandweer

- De brandweer heeft de beschikking over flitskracht met (specialistisch) materieel, kennis en vooral ook improvisatievermogen. Wij zijn het vangnet van de maatschappij en willen onze unieke kracht blijven inzetten daar waar we maatschappelijk van meerwaarde zijn. Hiervoor kijken we verder dan onze wettelijke taakstelling, maar blijven we dicht bij onze kracht. Hoewel deze brede blik zich niet beperkt tot een bepaald jaartal, verwachten we in 2026 een mogelijke doorwerking van de eventuele taakverbreding van de brandweer.

Behouden vrijwilligheid en vrijwilligers

- Wij blijven ons inzetten om de het belang van de vrijwilligers te koesteren en te zorgen dat zij gemotiveerd blijven. Het werken met vrijwilligers vraagt om specifieke aandacht voor de dynamiek binnen deze groep. Dankzij de diversiteit van onze vrijwilligers zijn we vertegenwoordigd tot in de haarvaten van de maatschappij. Aandacht, beeldvorming en maatwerk zijn leidende principes bij het duurzaam organiseren van vrijwilligheid.
- Bij hoge werkdruk op een vrijwilligerspost onderzoeken we de meest passende paraatheidsconcepten ter ondersteuning.

D. Going concern

Landen in 's-Hertogenbosch

- De inrichting, werkwijzen en (logistieke) processen van de werkplaatsen op locatie 's-Hertogenbosch worden verder geoptimaliseerd en integraal afgestemd met de reeds nieuw in gebruik genomen locatie in Zeeland.

1.3.3 Wat zijn de kosten?

Subprogramma Brandweerzorg						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
totaal lasten	**32.425**	**32.588**	**37.400**	**37.979**	**37.979**	**37.979**
totaal baten	**1.532**	**1.700**	**1.993**	**1.993**	**1.993**	**1.993**
Saldo van baten en lasten Brandweerzorg	-30.893	-30.888	-35.406	-35.986	-35.986	-35.986
Dotaties aan reserves	3.311	3.680	207	299	299	299
Onttrekkingen aan reserves	568	32	132	32	32	32
saldo mutatie reserves	**-2.743**	**-3.648**	**-75**	**-267**	**-267**	**-267**
Saldo na verrekening reserves Brandweerzorg	-33.636	-34.536	-35.481	-36.253	-36.253	-36.253

*Nieuwe principe afspraken in het kader van bluswatervoorziening hebben ertoe geleid dat deze taak niet meer bij VRBN wordt belegd, maar bij de gemeenten. Dit zorgt op regionaal niveau jaarlijks voor een structurele besparing van de directe kosten aan Brabant Water van circa €297.000 miljoen. De financiële middelen die VRBN via de gemeentelijke bijdrage (€799.000) ontving voor de taakuitoefening in het kader van de bluswatervoorziening, vloeien terug naar de gemeenten en is geëffectueerd in de begroting 2026. Het terugvloeien van deze financiële middelen zorgt voor een verlaging van de bijdrage per gemeente, zie pagina 35.

1.4 Bedrijfsvoering

1.4.1 Waar gaan we voor?

VRBN bevindt zich in een snel veranderende wereld, waarin wisselende dreigingsbeelden en maatschappelijke ontwikkelingen vragen om constante aanpassing. Bedrijfsvoering speelt hierin een cruciale rol door breed te ondersteunen bij de uitvoering van onze wettelijke taken en de doelstellingen zoals vastgelegd in beleidsplan 2024-2027. We blijven voortbouwen op de stappen die we in 2025 hebben gezet, met de focus op het optimaliseren van processen en het waarborgen van continuïteit. Bedrijfsvoering richt zich niet alleen op het actualiseren en flexibiliseren van processen, maar ook op duurzaam, efficiënt en kostenbewust werken. We zijn ons bewust van de uitzonderlijke prijsstijgingen en bezuinigingen, die gevolgen hebben voor de gehele organisatie. Deze ontwikkelingen maken het nog belangrijker om slim om te gaan met middelen, zodat we onze doelen blijven realiseren in een financieel gezonde en verantwoorde organisatie.

1.4.2 Wat gaan we daarvoor doen?

A. Voorbereiden op het onbekende

Aantrekkelijke werkgever en duurzame inzetbaarheid

- We streven ernaar dat onze collega's gezond en gemotiveerd blijven werken. Samen bouwen we aan een toekomst waarin iedereen productief en met voldoening zijn of haar werk kan doen. De verwachting is dat gezondheids- en welvaartsziekten de komende jaren een probleem zullen worden voor de maatschappij en organisaties. Door de toenemende werkdruk voelen we de urgentie om hier actief op in te spelen. Het is belangrijk dat onze collega's duurzaam inzetbaar blijven, vooral in een 24/7 organisatie. In een krappe arbeidsmarkt is het bovendien cruciaal om collega's te ontwikkelen, te behouden en optimaal in te zetten. De komende jaren zetten we hierop in met activiteiten binnen het programma Duurzame Inzetbaarheid, om met bestaande middelen meer preventieve voorlichting te geven waardoor we duurzaam inzetbaar blijven.
- Wij zetten ons actief in om onze aantrekkelijkheid als werkgever te versterken, zodat we de continuïteit van onze crisisorganisatie waarborgen. Dit doen we door een strategisch en toekomstgericht wervings- en selectiebeleid, dat aansluit op maatschappelijke trends en de veranderende taken binnen de veiligheidsregio.
- We willen niet alleen de juiste mensen aantrekken, maar hen ook goed begeleiden en behouden. Daarom besteden we aandacht aan duurzame inzetbaarheid, zodat medewerkers en vrijwilligers zich kunnen blijven ontwikkelen en met plezier hun bijdrage leveren aan de organisatie. We brengen met betrokkenen de prioriteiten en verbeterkansen verder in kaart.

Duurzaamheid huisvesting/materieel

- Duurzaamheid dient structureel onder de aandacht te blijven om de duurzaamheidsambities voor 2040 in processen en projecten waar te maken. In het huisvestingsplan 2024-2027 geven we concreet invulling aan de duurzaamheidsambitie van VRBN. Vanuit dit plan zijn reeds middelen voor beschikbaar gesteld. In 2026 gaan we de kazerne Berghem renoveren en tegelijkertijd verduurzamen. Daarnaast onderzoeken we welke duurzaamheidsmaatregelen voor de kazerne in Megen mogelijk zijn.

Zorgvuldig gebruik van data

- Het is belangrijk dat VRBN meegaat met de (landelijke) technologische ontwikkelingen. In 2026 ligt de focus van VRBN met betrekking tot data op de verdere doorontwikkeling van het datawarehouse op basis van *privacy by design*, het uitwerken van nieuwe kernregistraties, het uitrollen van de datamanagementstrategie en de data governance die in 2025 ontwikkeld worden.
- Gezien de geopolitieke ontwikkelingen, nieuwe wet- en regelgeving en technologische vooruitgangen, mede op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI), blijft collectieve aandacht voor informatieveiligheid en privacy essentieel.

B. Bedreiging vitale en digitale infrastructuur

Digitaal weerbare organisatie

- Voor VRBN is het met name cruciaal dat de continuïteit van de informatievoorziening gewaarborgd is. De aandacht voor informatiebeveiliging is de laatste jaren mede vanwege de berichtgeving over het toenemende aantal cyberaanvallen sterk toegenomen. VRBN wil digitaal weerbaarder zijn, waarbij wordt voldaan aan de wet – en regelgeving. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en ISO 27001 wordt hiervoor als standaard gehanteerd.
- In samenspraak met het ministerie van Justitie en Veiligheid zal worden bezien welke consequenties en acties volgen uit het voornemen om een aantal processen binnen de veiligheidsregio's als vitaal aan te merken.

C. Ondersteunende thema's

Huisvesting en Materieel

- In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan het huisvestingplan 2024-2027. Concreet betekent dit dat we gaan beginnen met de renovatie van de kazerne in Berghem, de nieuwbouw van de kazerne in Liempde en de renovatie/nieuwbouw van de kazerne in Oss opgestart zijn.
- In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan de (her)investeringen van ons materieel en materiaal. Concreet worden er een aantal dienstvoertuigen en tankautospuiten vervangen, en wordt een gedeelte van de standaardbepakking, zoals warmtebeeldcamera's, vernieuwd.

1.4.3 Wat zijn de kosten?

Bedrijfsvoering						
Bedrijfsvoering VR (exclusief GHOR)						**Bedragen x € 1.000,-**
	Jaarrekening 2024	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
totaal lasten	**13.052**	**14.111**	**15.478**	**15.478**	**15.478**	**15.478**
totaal baten	**113**	**19**	**86**	**86**	**86**	**86**
saldo van baten en lasten Bedrijfsvoering	**-12.939**	**-14.092**	**-15.391**	**-15.391**	**-15.391**	**-15.391**
Dotatie aan reserves	284	34	34	34	34	34
Onttrekkingen aan reserves	538	140	-	-	-	-
saldo mutatie reserves	**254**	**106**	**-34**	**-34**	**-34**	**-34**
Saldo na verrekening reserves Bedrijfsvoering	**-12.685**	**-13.986**	**-15.425**	**-15.425**	**-15.425**	**-15.425**

2. Verplichte paragrafen

In dit hoofdstuk komen de paragrafen aan bod. Het doel van een paragraaf is om voor overstijgende onderwerpen één totaalbeeld te geven. Volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) zijn de volgende paragrafen verplicht:

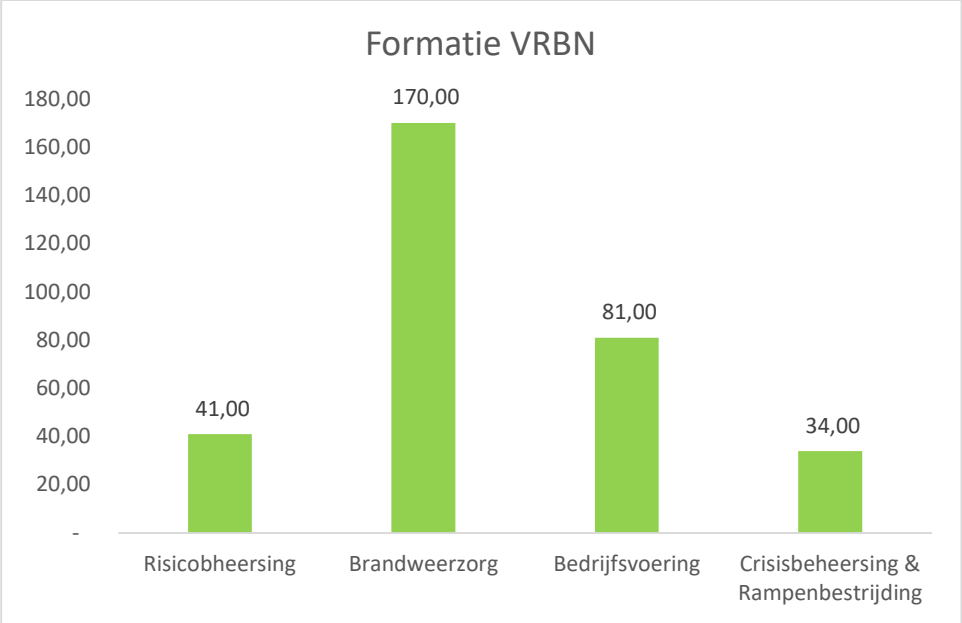
- Bedrijfsvoering
- Financiering
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen en investeringen
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Lokale heffingen

Omdat wij als veiligheidsregio geen lokale heffingen heffen en niet over grondposities beschikken, zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen in deze begroting. Wel hebben we een openbaarheidsparagraaf opgenomen met het oog op de Wet open overheid. Het overzicht investeringen is in bijlage 2 opgenomen om een eenduidig en volledig beeld te geven.

2.1 Bedrijfsvoering

Formatie
In onderstaand overzicht is onze formatie opgenomen. Dit betreft de medewerkers met een aanstelling. De brandweervrijwilligers zijn uitgezonderd van het fte-overzicht en apart verantwoord in deze paragraaf.

Onderstaande grafiek geeft de formatie per onderdeel weer.

De totale formatie van de veiligheidsregio (excl. de GHOR) is 327,43 FTE (stand per 1 januari 2025).

Naast de medewerkers met een aanstelling bij VRBN zijn in 2026 ook medewerkers vanuit andere organisaties werkzaam voor de veiligheidsregio. Dit zijn de medewerkers van de GHOR, die in dienst zijn bij de GGD. Omgekeerd zijn bij Crisisbeheersing de calamiteitencoördinatoren (9 fte) en de evenementenregisseur (1 fte) ook werkzaam voor Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Bij Brandweerzorg werken de centralisten en de leiding van de Meldkamer Brandweer Oost-Brabant (27 fte) ook voor VRBZO.

Vrijwilligers
Het aantal vrijwilligers is opgenomen in onderstaande tabel. We gaan uit van een formatie van 932 vrijwilligers in 2026. Het werven en opleiden van vrijwilligers is een continu proces.

Brandweervrijwilligers				
	Aantal 2026	Aantal 2027	Aantal 2028	Aantal 2029
Cluster Bosch en Duin	202	202	202	202
Cluster De Meijerij	289	289	289	289
Cluster Maasland	208	208	208	208
Cluster Land van Cuijk	233	233	233	233
Totaal	**932**	**932**	**932**	**932**

Percentage overhead

Overheadpercentage Veiligheidsregio Brabant-Noord						Taakveld overhead in % van de lasten
	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Overheadpercentage	24,8%	25,3%	22,4%	23,8%	23,8%	23,8%

Rechtmatigheidsverantwoording
Het Dagelijks Bestuur (DB) is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving. Met ingang van verslagjaar 2023 dient het DB zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen, die opgenomen wordt in de jaarrekening. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt gerapporteerd over de bevindingen die de rapporteringstolerantie overschrijden.

Het DB heeft de grensbedragen, rapporteringstolerantie, normenkader en het in-control-plan vastgesteld. Deze dienen als basis voor de (verbijzonderde) interne controles die door de veiligheidsregio worden gedaan om de werkprocessen en de genomen interne controlemaatregelen te toetsen. Elke sector gaat een eigen deelverantwoording afgeven over de rechtmatigheid. Samen met de resultaten van de verbijzonderde interne controles resulteert dit in een rechtmatigheidsverantwoording voor de gehele veiligheidsregio.

De accountant blijft toetsen of de jaarrekening getrouw is. Oftewel, conform de realiteit. De door VRBN opgestelde rechtmatigheidsverantwoording is conform de verslaggevingsregels onderdeel van de jaarrekening. De accountant controleert daarmee impliciet ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur.

Privacy
VRBN is verantwoordelijk voor het wettig behandelen van persoonsgegevens. Dit zijn persoonsgegevens van burgers, ambtenaren en vrijwilligers. Daarbij heeft VRBN een morele plicht om de vertrouwelijkheid en gevoelige aard van deze persoonsgegevens te eerbiedigen. VRBN verwerkt

geen persoonsgegevens tenzij dat noodzakelijk is. De persoonsgegevens worden onder andere gebruikt voor het beheren van incidenten, om toezicht te houden, voor relatiebeheer, werving en selectie, en de werknemersadministratie. VRBN zorgt ervoor dat er altijd een grondslag is voor die verwerking, dat de betrokken persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk en dat deze alleen met bevoegde partijen worden gedeeld. Door gepaste technische en organisatorische maatregelen te nemen, zorgt VRBN er ook voor dat de persoonsgegevens adequaat beveiligd zijn. Betrokkenen kunnen uitvoering geven aan hun rechten door te mailen met de Functionaris Gegevensbescherming.

2.2 Financiering

De financieringsparagraaf is een onderdeel van de programmabegroting en voorgeschreven voor gemeenschappelijke regelingen, zoals VRBN. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels voor het financieringsgedrag, die binnen de veiligheidsregio zijn vertaald in een treasurystatuut.

Financieringsportefeuille
VRBN is externe financiering overeengekomen bij de huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank). Met de BNG bank is een krediet- en depotarrangement vastgelegd van € 3.300.000 voor de kortlopende negatieve saldi in rekening-courant.

Wet FIDO
In de Wet FIDO worden door de overheid specifieke regels gesteld ten aanzien van de structuur van de leningen van de decentrale overheid, om zodoende de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Hiertoe wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten van de jaarbegroting. Voor VRBN betekent dit dat de kasgeldlimiet voor 2026 is gesteld op € 5,4 miljoen (8,2% van € 65,8 miljoen).

De renterisiconorm heeft tot doel om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm gesteld op 20%, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor VRBN betekent dit dat de renterisiconorm voor 2026 € 13,2 miljoen bedraagt (20% van € 65,8 miljoen). Op basis van de gegevens van de leningenportefeuille (zie bijlage 4.4) kan een overzicht worden samengesteld voor de renterisiconorm.

Toets Renterisiconorm VRBN				bedragen * € 1.000
Jaar	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Begrotingstotaal	65.838	66.556	66.556	66.556
Percentage (norm voor GR)	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	**13.168**	**13.311**	**13.311**	**13.311**
Renteherzieningen				
Aflossingen	6.300	6.300	6.300	6.300
Renterisico	**6.300**	**6.300**	**6.300**	**6.300**
Ruimte onder renterisiconorm	**6.868**	**7.011**	**7.011**	**7.011**

Rente
De voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) vragen om inzicht in de begroting en verantwoording van de totale rentelasten en de daaraan gekoppelde financieringsbehoefte moet inzichtelijk zijn. Daarom is in deze paragraaf ook de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte opgenomen.

De rentelasten voor 2026 zijn – op basis van de structurele begroting – geraamd op €596.112.

	Renteschema 2026				
Rubriek	Omschrijving		Bedragen in euro's		Bedragen in euro's
A	De externe rentelasten over korte en lange financiering	€	716.112		
B	De externe rentebaten (idem)	€	-120.000		
	Saldo rentelasten en rentebaten			**€**	**596.112**
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€	-		
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€	-		
C3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan betreffende taakveld moet worden toegerekend	€	-		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**€**	**-**	**€**	**-**
D1	Rente over eigen vermogen				
D2	Rente over voorzieningen				
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**€**	**-**	**€**	**-596.112**
E	De aan taakvelden toe te rekenen externe rente (rente-omslag)	€	-596.112		
	Renteresultaat op het taakveld treasury			**€**	**-**

Door een wetswijziging zijn alle lagere overheden vanaf eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën en niet langer bij private instellingen, zoals banken.

Voor VRBN houdt dit in dat alle rekening-courant tegoeden en deposito's zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo bij het Ministerie wordt een slechts een beperkte rentevergoeding ontvangen. De renteopbrengst over de gelden bij de schatkist zullen minimaal zijn vanwege het lage rentepercentage. Deze rentebaten worden niet in de begroting opgenomen.

Een heel beperkt deel van het reguliere betalingsverkeer blijft ondergebracht bij de BNG Bank. Hier wordt een rekening-courant aangehouden waarop een beperkt saldo aan liquide middelen mag staan. Indien het saldo van de rekening-courant boven het toegestane maximum uitkomt, dan moet dit worden afgedragen aan het Ministerie van Financiën. Bij een negatief saldo moet dit juist worden aangevuld vanuit het Ministerie van Financiën.

Samenstelling vreemd vermogen
Per 1 januari 2026 is de stand van de huidige geldleningen geraamd op € 107 miljoen. Het betreft geldleningen welke normaliter door de BNG Bank worden verstrekt.

Meerjarenbalans en EMU-saldo
Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo. Beide zijn hieronder weergegeven.

Meerjarenbalans							bedragen * € 1.000
Activa	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Materiële vaste activa	55.434	67.833	118.960	121.560	119.731	115.888	114.194
Vlottende activa	29.042	20.491	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal vaste activa	**84.476**	**88.324**	**138.960**	**141.560**	**139.731**	**135.888**	**134.194**
Eigen vermogen	17.628	21.599	19.323	18.854	19.127	19.400	19.598
Voorzieningen	4.183	4.539	4.493	4.280	4.153	4.084	4.014
Vaste schulden	57.000	54.250	107.064	109.404	107.758	104.299	102.775
Vlottende passiva	5.665	7.936	8.080	9.022	8.693	8.105	7.808
Totaal vaste passiva	**84.476**	**88.324**	**138.960**	**141.560**	**139.731**	**135.888**	**134.194**

VRBN EMU-saldo			Bedragen x € 1.000,-
	Begroting 2025	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Saldo van baten en lasten	**3.542**	**-92**	**101**
Bij:			
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	4.556	7.106	7.786
Dotaties aan voorzieningen	390	415	415
Af:			
Investeringen	10.859	65.431	5.972
Voorzieningen voorzover transacties met derden	436	614	539
Totaal Emu-saldo	**-2.807**	**-58.616**	**1.791**

Het balanstotaal van VRBN zal oplopen tot ruim € 134 miljoen in 2029. De omvang en het verloop van het balanstotaal wordt voornamelijk bepaald door de materiële vaste activa. Hier is een stijging te zien die grotendeels veroorzaakt wordt door de renovatie en nieuwbouw van kazernes en de bouw van een hoofdlocatie in ’s-Hertogenbosch.

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

We kunnen ambities niet realiseren zonder risico’s te nemen. Risico’s horen bij het proces van verandering. Of een organisatie in staat is de gevolgen van de risico’s op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de ‘weerstandscapaciteit’.

Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die een organisatie heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan uit de vrij aanwendbare algemene reserve. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico’s waar een organisatie mee wordt geconfronteerd. Voor deze risico’s kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd, omdat de risico’s zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

Tussen de weerstandscapaciteit en de risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie, bestaat dus een relatie. Deze relatie noemen we

het weerstandsvermogen. In de notitie Risicomanagement en weerstandsvermogen is een methode en een proces vastgelegd waarbij ongedekte risico's worden geïnventariseerd en beoordeeld.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft aan hoe de *beschikbare weerstandscapaciteit* zich verhoudt tot de *benodigde capaciteit* vanwege ongedekte (resterende) risico's. Dit wordt uitgedrukt in de weerstandsratio (benodigde capaciteit/ beschikbare capaciteit).

Risico-inventarisatie en benodigde weerstandscapaciteit
Het benodigde weerstandsvermogen wordt berekend door de het niet afgedekte financieel gevolg van een manifestatie, die een (negatief) effect heeft op de bedrijfsvoering en/of de financiële positie, te vermenigvuldigen met de kans op optreden, het bijbehorende risicoprofiel en daarna te wegen of het effect meerjarig of eenmalig is.

In 2023 heeft het AB een geactualiseerde nota Weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld. Daarin is de weging van de onderscheiden risico's ietwat gewijzigd ten opzichte van de vorige methodiek. Met name het effect of een risico een meerjarige impact heeft is in de nieuwe methodiek meegenomen.

In de risicotabel op de volgende pagina hebben we onze belangrijkste risico's opgenomen. Daarna wordt een toelichting gegeven op de risico's die nieuw zijn, of vervallen zijn of waarvan de omvang van het financieel gevolg is gewijzigd.

Nr.	Risico en beheersmaatregel	Financieel gevolg (€)	Klasse manifes-tatie	Klasse manifes-tatie (%)	Risico-profiel	Risico-profiel (%)	Struct./ Incid.	Factor S/I	Benodig weerstands-vermogen
Algemeen									
1	Calamiteitenkosten	€ 350.000	4	50%	M	35%	I	1	€ 60.000
2	Niet voldoen aan wet- en regelgeving	PM					I	1	
Personeel en organisatie									
3	Eigenrisicodrager WW/WIA	€ 200.000	3	25%	M	35%	S	3	€ 50.000
4	Tekort aan gekwalificeerd deskundig en ervaren personeel	€ 200.000	4	50%	M	35%	S	3	€ 110.000
5	Ziekte/ongeval/overlijden personeel	€ 300.000	4	50%	M	35%	I	1	€ 50.000
Financieel/economisch									
6	Fiscaal risico	€ 400.000	3	25%	M	35%	I	1	€ 40.000
7	Hogere loon- en prijsstijging	€ 2.040.000	3	25%	M	35%	S	3	€ 540.000
8	Hogere prijsstijging investeringen materieel/materiaal	PM							
9	Bezuinigingstaakstelling	€ 3.500.000	3	25%	M	35%	S	3	€ 920.000
10	Fraude	PM							
Huisvesting									
11	Ontwikkelingen huisvesting nieuwbouw/ renovatie	€ 3.000.000	4	50%	M	35%	I	1	€ 530.000
ICT en informatievoorziening									
12	Continuiteit IT infrastructuur	PM	3				S	3	
13	Cyberincident/datalek	€ 1.500.000	3	25%	L	50%	S	3	€ 560.000
Brandweer									
14	Aansprakelijkheid werkgever bij psychotrauma	€ 400.000	4	50%	M	35%	S	3	€ 210.000
15	Impact vitaal verklaring proces inzet brandweer	PM							
16	Sanering mogelijke PFAS-vervuiling eigen terreinen	€ 1.000.000	4	25%	M	35%	S	3	€ 260.000
17	Vakbekwaam blijven	€ 500.000	4	50%	M	35%	S	3	€ 260.000
18	Niet verzekerde aansprakelijkheid voor handelen medewerkers veiligheidsregio	€ 1.000.000	2	10%	M	35%	S	3	€ 110.000
19	Niet verzekerde aansprakelijkheid voor PFAS-vervuiling	€ 500.000	2	10%	M	35%	S	3	€ 50.000
20	Verhoogd eigen risico i.v.m. gewijzigde dekking verzekeringen	NTB					I	1	
21	Onvoldoende paraatheid door minder beschikbaarheid brandweerpersoneel	PM					S	3	
Bevolkingszorg									
22	Overvragen capaciteit Bevolkingszorg	NTB					I	1	
GHOR									
23	Pandemie	PM							
	Totaal								**€ 3.750.000**

Het totale bedrag aan risico's komt op € 3,75 miljoen. Met name door de gewijzigde systematiek van risicokwantificering is dit bedrag hoger uitgekomen. We komen hoger uit dan de huidige stand van de algemene reserve en onze weerstandsratio is ook lager dan het bestuurlijk vastgestelde minimum.

In de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement 2024 is de boven- en ondergrens van de algemene reserve gebaseerd op het totaal van de baten in de begroting van VRBN. Conform de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement en de wens van het Algemeen Bestuur, is de lijn gekozen om de algemene reserve tenminste op het niveau van de benodigde weerstandscapaciteit te houden (ratio 1).

Nieuwe, vervallen of gewijzigde risico's

Dit is hier niet van toepassing. Bij de Jaarverantwoording komen alle nieuwe, vervallen en gewijzigde risico's terug.

Beschikbare weerstandscapaciteit
De financiële weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die een organisatie heeft om de negatieve gevolgen te kunnen dekken, bijvoorbeeld reserves en bezuinigingsmogelijkheden, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van het bestaand beleid. Bij VRBN bestaat de weerstandscapaciteit uit de algemene reserve. Per 31 december 2024 is de stand van de algemene reserve € 3,2 miljoen.

Beoordeling weerstandsvermogen
Bij een benodigde weerstandscapaciteit van € 3,75 miljoen op basis van de risico's, komt de weerstandsratio daarmee uit op 0,85. Volgens de kwalificatie van het Nederlands Adviesbureau is de omvang van een weerstandsratio in relatie tot geïdentificeerde risico's daarmee matig (tussen 0,8 en 1 is matig, onder de 0,8 is onvoldoende).

Financiële kengetallen

Kengetallen VR						
	Verloop van de kengetallen					
	Werkelijk 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026	Prognose 31-12-2027	Prognose 31-12-2028	Prognose 31-12-2029
Netto schuldquote	69%	114%	77%	86%	86%	86%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	69%	114%	77%	86%	86%	86%
Solvabiliteitsratio	24%	14%	14%	12%	12%	12%
Structurele exploitatieruimte VR	3%	0%	0%	0%	0%	0%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van VRBN aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de organisatie drukken. De schuldquote zal de komende jaren toenemen. Dit wordt veroorzaakt door het aantrekken van leningen om de investeringen in de komende jaren te kunnen financieren.

Voor VRBN is er geen verschil tussen de netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen kapitaalverstrekkingen worden gedaan aan bijvoorbeeld deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate de veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. In de komende jaren zal een groot gedeelte van de reserves worden ingezet ter dekking van de exploitatie, hierdoor neemt het eigen vermogen af. Dit vormt de belangrijkste oorzaak van de daling van de solvabiliteitsratio.

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. Voor de komende jaren wordt een structureel evenwicht van de exploitatie verwacht.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het BBV wordt aangegeven wat de beleidskaders zijn van het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting.

VRBN beschikt over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen[1]. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze kapitaalgoederen bestaan uit gebouwen, materieel en voertuigen.

Gebouwen

Van de 38 brandweerkazernes zijn er 35 in het bezit van de veiligheidsregio. De kazernes Vught en Veghel worden gehuurd van de gemeenten en de kazerne Cromvoirt wordt particulier gehuurd. Naast de brandweerkazernes wordt gebruik gemaakt van een kantoorpand aan de Kooikersweg in ’s-Hertogenbosch. Om de kosten voor groot onderhoud te egaliseren, is een bestemmingsreserve groot onderhoud kazernes gevormd. We voeden deze reserve op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) dat voor elke kazerne is opgesteld. De boekwaarde van alle panden in bezit tezamen bedraagt € 27,7 miljoen per 1 januari 2025 (exclusief onderhanden werk).

Materiaal en voertuigen

VRBN heeft een grote vloot aan voertuigen en ander werkmaterieel dat geregistreerd wordt in een Materieelbeheersysteem. Het onderhoud aan zowel de voertuigen als de bepakking wordt voor een deel extern gedaan en voor een deel in eigen beheer. Er is door VRBN een bestemmingsreserve kapitaallasten ingesteld t.b.v. vervanging van materieel en materiaal.

2.5 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er zowel een bestuurlijk als een financieel belang is voor VRBN. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gestelde bedrag. Dat is niet verhaalbaar als de verbonden partij failliet gaat, of als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

VRBN is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 11 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico’s gewaarborgd is. Hierdoor is VRBN een verbonden partij voor de 11 gemeenten.

Strikt genomen zijn er geen rechtspersonen waarin VRBN een bestuurlijk en financieel belang heeft en dus heeft de veiligheidsregio geen verbonden partijen. Om in de geest van de regelgeving toch zoveel mogelijk inzicht te verschaffen, is een overzicht opgenomen van de rechtspersonen waarin VBBN enige vorm van bestuurlijk *en/of* financieel belang heeft:

[1] De activa van de GHOR worden onderhouden volgens de planning van de GGD Hart voor Brabant.

	Doel	Belang	Eigen en vreemd vermogen voor bestemming 2024	Jaarresultaat 2024
Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)	De WVSV is de werkgeversvereniging voor arbeidsvoorwaarden voor alle werknemers van de veilgheidsregio's.	De WVSV is zelfstandig en onafhankelijk, juridisch vormgegeven als vereniging. Statuten en huishoudelijk reglement zijn beschikbaar op de website (www.wvsv.nl).	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's	De veiligheidsregio's willen door samenwerking een beter antwoord bieden op interne en externe ontwikkelingen omtrent verzekeringsaangelegenheden.	Deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, die door mioddel van het Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's (ERVRS) namens VRBN ondersteuning biedt bij ondermeer de (financiële) afhandeling bij aanspraken na ongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallenverzekering.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	De veiligheidsregio's hebben een fonds opgericht waarmee zij gezamenlijk de (landelijke) aanspraken na dienstongevallen willen financieren, voor zover deze niet verzekerd zijn en de hardheidsclausule wordt toegepast (in het kader van goed werkgeverschap).	Deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's voor het financieren van uitkeringen na dienstongevallen bij veiligheidsregio's, voor zover niet door een andere voorziening afgedekt. Middelen komen voort uit jaarlijkse bijdragen door de veiligheidsregio's.	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
De Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's is de werkgeversvereniging van de 25 veiligheidsregio's die met de werknemersorganisaties op landelijk niveau tot afspraken komt over arbeidsvoorwaarden voor alle werknemers van de veiligheidsregio's (met uitzondering van het personeel dat onder een eigen Cao valt bijvoorbeeld Cao Ambulancezorg). De WVSV is per 1 januari 2022 officieel van start gegaan. De WVSV maakt namens haar leden afspraken met de vakbonden over collectieve arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. Deze afspraken worden vastgelegd in de "CAR(-UWO) Veiligheidsregio's" (voorheen CAR-UWO).

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's
De veiligheidsregio's hebben in de loop van 2022 een gezamenlijk Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's (ERVRS) in de vorm van een stichting opgericht, waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken.

Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
De veiligheidsregio's hebben gezamenlijk op 29 september 2023 de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's opgericht. Het waarborgfonds voorziet in financiële dekking van aanspraken op grond van de LRD. Het betreft die aanspraken waarbij we de keus hebben gemaakt om die collectief als regio's in eigen beheer te dragen (een beperkt deel via collectieve verzekering de rest voor eigen risico). Het fonds wordt gevoed vanuit de bijdragen van veiligheidsregio's op basis van aantal inwoners per regio. In een beperkt aantal individueel gewogen gevallen (hardheidsclausule) kan ook in geval van twijfel na bespreking in een onafhankelijke commissie een aanspraak worden toegekend die in eerste instantie onder de standaardregeling tot een afwijzing zou kunnen leiden. Als de liquiditeit van het Waarborgfonds alsnog onder druk komt te staan, dan zal op dat moment een extra bijdrage van de veiligheidsregio's wordt gevraagd.

Daarnaast zijn er partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemene rekening GHOR
Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een overeenkomst kosten voor gemene rekening afgesloten met de GGD Hart voor Brabant. Daar zijn de activiteiten van de GHOR in ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen GGD Hart voor Brabant en VRBN maken deel uit van deze gemene rekening.

In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. VRBN participeert voor een aandeel van 94,9% in de gemene rekening.

Het instellen en in stand houden van een GHOR is een taak van de veiligheidsregio. De GHOR is organisatorisch een onderdeel van de GGD.

Gemene rekening Meldkamer Brandweer Oost-Brabant
Met ingang van 1 januari 2018 is voor de Meldkamer Brandweer Oost-Brabant (MKBOB) (centralisten en leiding) een overeenkomst kosten voor gemene rekening afgesloten met Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Daar zijn de activiteiten van de MKBOB in ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en VRBN maken deel uit van deze gemene rekening.

In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag) en de overige kosten van de MKBOB. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. De MKBOB is ondergebracht bij VRBN en beide veiligheidsregio's participeren voor een aandeel van 50% in de gemene rekening. Daarnaast wordt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost een opslag van 8% voor de overhead in rekening gebracht.

Gemene rekening Calamiteiten-coördinatoren
Met ingang van 1 september 2019 is voor het 24/7 organiseren van de Calamiteiten Coördinator (CaCo) functionaliteit op de MKOB een overeenkomst kosten voor gemene rekening afgesloten met Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Daar zijn de activiteiten van de CaCo's in ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en VRBN maken deel uit van deze gemene rekening.

In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag) en de overige kosten van de CaCo's. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. De CaCo's zijn ondergebracht bij VRBN en beide veiligheidsregio's participeren voor een aandeel van 50% in de gemene rekening.

2.6 Openbaarheid – Wet open overheid

De openbaarheidsparagraaf is verplicht volgens artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo). Deze wet bevordert transparantie van bestuursorganen en dient het belang van publieke informatie. Om transparantie te bereiken, moet informatie beter vindbaar en uitwisselbaar zijn. De Woo stelt dat overheidsinformatie toegankelijk, transparant en vindbaar moet zijn. Burgers moeten informatie op één plek kunnen vinden en hebben wettelijk recht op toegang tot publieke informatie. Iedereen kan een informatieverzoek indienen. Daarnaast verplicht de Woo ons om onze informatiehuishouding op orde te brengen en te houden, en bepaalde informatie actief openbaar te maken.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek)
VRBN ontvangt jaarlijks diverse verzoeken om documenten openbaar te maken. Twee medewerkers zijn het eerste aanspreekpunt voor de behandeling van Woo-verzoeken. Zij nemen contact op met verzoekers als een verzoek niet duidelijk of concreet genoeg is. We onderzoeken of dit proces efficiënter kan worden ingericht.

Actieve openbaarmaking
De zeventien Woo-informatiecategorieën zijn onderverdeeld in tranches en worden gefaseerd geïmplementeerd. VRBN ligt op schema en voldoet aan tranche 0 en 1. De projectgroep, met aandacht voor juridische zaken, communicatie, informatievoorziening en informatiebeveiliging, bereidt de volgende fasen voor.

Onze ambitie is te voldoen aan wettelijke openbaarmakingsverplichtingen en -termijnen, en verantwoord informatie actief openbaar te maken. Hierbij wegen we transparantie af tegen de financiële, technische en organisatorische inspanningen. Ook risico’s op het gebied van privacy en informatieveiligheid worden meegewogen.

Verbetering van informatiehuishouding
In 2023 heeft VRBN een implementatieplan opgesteld, gebaseerd op het actieplan Open op Orde van de Rijksoverheid (maart 2021). In 2024 lag de uitvoering grotendeels stil. In 2025 actualiseren en concretiseren we het plan. In 2026 rapporteren we over de uitvoering van de Woo volgens het bijgestelde implementatieplan.

3. Financiële begroting

3.1 Overzicht van baten en lasten

Veiligheid						
						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Brandweer	36.034	36.864	41.770	42.423	42.423	42.423
Crisisbeheersing	6.262	7.069	8.350	8.322	8.322	8.322
Bedrijfsvoering	13.052	14.111	15.478	15.478	15.478	15.478
Taakstelling	-	-	-	-	-	-
totaal lasten	**55.348**	**58.044**	**65.597**	**66.223**	**66.223**	**66.223**
Baten						
Brandweer	1.545	1.723	2.005	2.005	2.005	2.005
Crisisbeheersing	478	507	597	597	597	597
Bedrijfsvoering	113	19	86	86	86	86
totaal baten	**2.136**	**2.249**	**2.689**	**2.689**	**2.689**	**2.689**
Saldo Programma's	-53.212	-55.795	-62.908	-63.534	-63.534	-63.534
Algemene middelen						
Gemeentelijke en rijksbijdragen	57.451	59.340	62.819	63.638	63.638	63.638
Saldo financieringsfunctie	505	-3	-3	-3	-3	-3
Totaal algemene middelen	**57.957**	**59.337**	**62.816**	**63.635**	**63.635**	**63.635**
Totaal saldo van baten en lasten	**4.744**	**3.542**	**-92**	**101**	**101**	**101**
Dotaties aan reserves	3.911	3.714	241	333	333	333
Onttrekkingen aan reserves	1.106	172	332	232	232	232
Saldo verrekening reserves	-2.804	-3.542	92	-101	-101	-101
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Algemene Middelen						
Algemene Middelen						**Bedragen x € 1.000,-**
	Jaarrekening 2024	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
BDUR - VRBN Algemeen	7.782	7.286	8.830	8.830	8.830	8.830
BDUR - GHOR	1.323	1.442	1.442	1.442	1.442	1.442
Gemeentelijke bijdrage VRBN Algemeen	46.755	48.947	50.793	51.612	51.612	51.612
Gemeentelijke bijdrage GHOR	775	813	857	857	857	857
Gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg	816	852	897	897	897	897
totaal bijdragen	**57.451**	**59.340**	**62.819**	**63.638**	**63.638**	**63.638**
Saldo financieringsfunctie	505	-3	-3	-3	-3	-3
Totaal Algemene Middelen	**57.957**	**59.337**	**62.816**	**63.635**	**63.635**	**63.635**

Veiligheid						
Subprogramma						**Bedragen x € 1.000,-**
	Jaarrekening 2024	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Lasten						
Risicobeheersing	3.609	4.276	4.370	4.444	4.444	4.444
Brandweerzorg	32.425	32.588	37.400	37.979	37.979	37.979
Crisisbeheersing	3.548	3.999	5.200	5.172	5.172	5.172
Bevolkingszorg	707	815	856	856	856	856
GHOR	2.007	2.255	2.294	2.294	2.294	2.294
Bedrijfsvoering	13.052	14.111	15.478	15.478	15.478	15.478
Taakstelling	-	-	-	-	-	-
totaal lasten	**55.348**	**58.044**	**65.597**	**66.223**	**66.223**	**66.223**
Baten						
Risicobeheersing	14	23	12	12	12	12
Brandweerzorg	1.532	1.700	1.993	1.993	1.993	1.993
Crisisbeheersing	478	507	597	597	597	597
Bevolkingszorg	-	-	-	-	-	-
GHOR	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	113	19	86	86	86	86
totaal baten	**2.136**	**2.249**	**2.689**	**2.689**	**2.689**	**2.689**
Saldo Programma's	-53.212	-55.795	-62.908	-63.534	-63.534	-63.534
Algemene middelen						
Gemeentelijke bijdragen / BDUR	57.451	59.340	62.819	63.638	63.638	63.638
Saldo financieringsfunctie	505	-3	-3	-3	-3	-3
Totaal algemene middelen	**57.957**	**59.337**	**62.816**	**63.635**	**63.635**	**63.635**
Totaal saldo van baten en lasten	**4.744**	**3.542**	**-92**	**101**	**101**	**101**
Dotaties aan reserves	3.911	3.714	241	333	333	333
Onttrekkingen aan reserves	1.106	172	332	232	232	232
Saldo verrekening reserves	**-2.804**	**-3.542**	**92**	**-101**	**-101**	**-101**
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

3.2 Kaders totstandkoming begroting

Nieuw beleid
In deze begroting is geen nieuw beleid opgenomen dat gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdrage. Dit is in overeenstemming met de vastgestelde Kaderbrief 2026.

Loon- en Prijscompensatie
De te hanteren methodiek ten behoeve van de loon- en prijsindexatie is vastgelegd in art. 4 lid 1 van de Financiële verordening van Veiligheidsregio Brabant-Noord. Vanaf het begrotingsjaar 2026 volgt VRBN een nieuwe indexeringsmethodiek. Deze methodiek houdt in:

- Voor de indexering van de loonkosten en sociale lasten worden de loonontwikkelingen van de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's toegepast. Mochten er nog geen afspraken zijn over de arbeidsvoorwaarden, dan maakt de veiligheidsregio zelf een inschatting.
- Voor de indexering van de materiële budgetten wordt uit de meest recente Macro Economische Verkenning, uitgegeven door het Centraal Planbureau, de 'Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)' toegepast.
- Op de hiervoor genoemde indexcijfers vindt gelijktijdig een correctie over voorgaande jaren plaats op basis van de werkelijke loonontwikkelingen en de actuele hicp-cijfers.
- Voor de indexering van investeringsbudgetten wordt in het Adoptieoverleg jaarlijks de doorkijk van het Meerjaren-Investeringsbudget (MIP) besproken. Als hier knelpunten uit voortkomen wordt in het overleg ook besproken hoe de kaderbrief/begroting en de gemeentelijke bijdrage daarop aangepast moet worden.

Loonindexering
De huidige CAO van de Veiligheidsregio's loopt tot 1 augustus 2025. Dat betekent dat VRBN zelf een inschatting heeft gemaakt voor de indexering daarna. Vanaf 1 augustus 2025 is gerekend met 4,7% conform loonvoet sector overheid CPB. Voor de duur hiervan is uitgegaan dat deze nog af te sluiten CAO ook weer een looptijd heeft van 15 maanden. Vanaf 1 november 2026 wordt gerekend met een indexering van 4%. Over de gehanteerde percentages is afstemming geweest met de gemeente 's-Hertogenbosch.

Prijsindexering
Voor de prijsindexering zijn de cijfers uit de Macro Economische Verkenning van september 2025 gehanteerd.

Actuele en gewogen indexering
Onderstaand is de berekening opgenomen voor het bepalen van de indexeringspercentage voor de begroting 2026:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Lonen								
Begroting	2,87%	4,12%	1,83%	3,87%	7,34%	4,66%		
Programmabegroting 2026	6,25%	1,50%	2,40%	8,40%	4,26%	6,00%	2,00%	
Verschil	3,38%	-2,62%	0,57%	4,53%	-3,08%	1,34%	2,00%	**6,12%**
Prijzen								
Begroting	1,00%	2,20%	0,80%	8,00%	9,60%	3,90%		
Programmabegroting 2026	1,10%	2,80%	11,60%	4,10%	3,20%	3,00%	2,40%	
Verschil	0,10%	0,60%	10,80%	-3,90%	-6,40%	-0,90%	2,40%	**2,70%**
Gewogen index gemeentelijke bijdrage 2026								
Percentage								**4,67%**

Op basis van de loon- en prijsindexatie is een gemiddelde index berekend waarmee de bijdrage in de begroting wordt aangepast.

Ontwikkeling Rijksbijdrage
Op basis van de beschikking Rijksbijdrage van november 2024 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid wordt onderstaande bijdrage voor Veiligheidsregio Brabant-Noord verwacht.

	2026	2027	2028	2029
Meerjarenreeks Rijksbijdrage t.b.v. Veiligheidsregio	**10.271.539**	**10.271.539**	**10.271.539**	**10.271.539**
BDUR-VRBN algemeen Brabant-Noord	6.309.272	6.309.272	6.309.272	6.309.272
BDUR-GHOR Brabant-Noord	1.441.731	1.441.731	1.441.731	1.441.731
Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening	2.520.536	2.520.536	2.520.536	2.520.536

De mogelijke 10% korting met ingang van 2026, waarvan in de laatste brief van het ministerie melding wordt gemaakt is hierin niet verwerkt, aangezien daarover nog tegenstrijdige berichtgeving bestaat. In bovenstaande tabel is voor de “Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening” vanaf 2027 geen wijziging opgenomen. Dit omdat ook hierover nog geen definitieve communicatie van het Rijk is ontvangen. In deze begroting is de Rijksbijdrage drie jaar vooruit geprognotiseerd. Voor 2027 tot en met 2029 is het bedrag aangehouden wat werd gecommuniceerd voordat sprake was van eventuele kortingen.

Brandkranen
Bluswatervoorziening is een verantwoordelijkheid van gemeenten, waarbij bij de regionalisering de keuze is gemaakt om deze taak te beleggen bij de veiligheidsregio. Deze taak had betrekking op het systematisch herstellen en controleren op bereikbaarheid, beschikbaarheid en werkbaarheid van brandkranen. Eind 2024 zijn tussen de gemeenten, Brabant Water en VRBN principeafspraken gemaakt, zodat deze taken kwalitatief goed worden belegd en uiteindelijk niet meer bij VRBN worden belegd. Gelijktijdig zijn ook nieuwe afspraken gemaakt over de hoogte van de vergoeding die Brabant Water aan de gemeenten mag vragen. Het tarief per brandkraan wordt met ingang van 2025 substantieel verlaagd.

Dit zorgt op regionaal niveau jaarlijks voor een structurele besparing van de directe kosten aan Brabant Water van circa € 297.000. Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 28 november 2024 besloten dat de financiële middelen, die VRBN via de gemeentelijke bijdragen ontving, terugvloeien naar de gemeenten. Dit is geëffectueerd in de begroting 2026.

De afspraken met Brabant Water worden bekrachtigd via een collegebesluit. Daarbij is ook de mogelijkheid budget voor andere (bluswater)taken vast te leggen, zoals budget voor herstel. Per gemeente betreft het de volgende bedragen:

Overgedragen brandkranenbudget per gemeente in € 1 (2026)				
	Inwoneraantal	Totale korting per gemeente	Benodigd voor bluswater-overeenkomst Brabant Water*	Resterend budget gemeenten voor overige (bluswater)taken*
Bernheze	32.527	€ 38.388	€ 25.810	€ 12.578
Boekel	11.293	€ 13.328	€ 10.150	€ 3.178
Boxtel	33.979	€ 40.102	€ 22.190	€ 17.912
s-Hertogenbosch	160.757	€ 189.725	€ 97.360	€ 92.365
Heusden	46.026	€ 54.320	€ 33.790	€ 20.530
Land van Cuijk	91.722	€ 108.250	€ 85.740	€ 22.510
Maashorst	59.222	€ 69.894	€ 47.170	€ 22.724
Meijerijstad	84.304	€ 99.495	€ 69.310	€ 30.185
Oss	94.634	€ 111.687	€ 66.090	€ 45.597
Sint-Michielsgestel	30.094	€ 35.517	€ 21.520	€ 13.997
Vught	32.356	€ 38.186	€ 25.580	€ 12.606
Totaal	**676.914**	**€ 798.891**	**€ 504.710**	**€ 294.181**

*Indicatief, de definitieve factuur vanuit Brabant Water volgt eind 2026 op basis van de prijsindex voor lonen.

Rente
De omslagrente wordt conform de BBV-richtlijnen (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) toegepast in de begroting. Vooralsnog wordt bij de berekening van de kapitaallasten 0,75% gehanteerd.

3.3 Financiële positie

In deze begroting presenteren we voor de jaren 2026-2029 een structureel sluitende begroting. Uit de actualisatie van de risico's blijkt dat de ratio van het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio is gedaald. Dit komt door een aantal nieuwe risico's die zijn opgenomen en een gewijzigde systematiek van risicokwantificering. De classificatie van de ratio van het weerstandsvermogen is matig (bestuurlijk is het streven voldoende). Ook zien we bij recente aanbestedingen van materieel en materiaal (bijvoorbeeld tankautospuiten) dat we te maken hebben met forse prijsstijgingen. Hierdoor komen we vaak ook niet uit met het oorspronkelijk geraamde investeringsbudget van de betreffende investering. Op totaalniveau vertaalt dit zich niet direct in een tekort in onze begroting. Dit omdat veel investeringen in de tijd naar achter zijn geschoven en de daaruit volgende lasten pas later komen.

Voor een totaalbeeld van de financiële positie zijn overzichten opgenomen van de investeringen (bijlage 1), de reserves en voorzieningen (bijlage 2), en de leningen (bijlage 3). De meerjarenbalans en het EMU-saldo zijn in de paragraaf Financiering opgenomen.

3.4 Gemeentelijke bijdrage 2026

Volgens artikel 10.3 van de gemeenschappelijke regeling dient voor berekening van de bijdrage per inwoner uitgegaan te worden van het inwonertal op 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de bijdrage is verschuldigd. Voor deze programmabegroting is het inwonertal per 1 januari 2025 nog niet bekend. Daarom is voorlopig uitgegaan van het inwoneraantal volgens opgave van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) per 1 januari 2024 namelijk 676.914. Zodra het inwoneraantal per 1 januari 2025 bekend is, hanteren we dit inwoneraantal in de begroting 2026 voor de raming van de totale inwonerbijdragen.

Gemeentelijke bijdragen 2026 en meerjarenbeeld
In onderstaande tabel is samengevat hoe de nieuwe gemeentelijke bijdragen 2026 zijn opgebouwd.

Gemeentelijke bijdrage in € 1				
	2026	**2027**	**2028**	**2029**
VRBN Algemeen				
Bijdrage 2026 (conform PB2025)	49.291.327	50.073.952	50.073.952	50.073.952
Indexering (4,67%)	2.300.858	2.337.389	2.337.389	2.337.389
Overdracht budget brandkranen	-798.891	-798.891	-798.891	-798.891
VRBN, totaal excl. BZ	**50.793.294**	**51.612.451**	**51.612.451**	**51.612.451**
GHOR				
Bijdrage conform PB2025 (omgezet)	819.066	819.066	819.066	819.066
Indexering (4,67%)	38.233	38.233	38.233	38.233
GHOR, totaal	**857.299**	**857.299**	**857.299**	**857.299**
BZ				
Bz algemeen, per inwoner conform PB2025	*1,193*	*1,193*	*1,193*	*1,193*
Indexering (4,67%)	*0,056*	*0,056*	*0,056*	*0,056*
Bz overig, per inwoner conform PB2025	*0,096*	*0,096*	*0,096*	*0,096*
Indexering (4,67%)	*0,004*	*0,004*	*0,004*	*0,004*
Bz (volledige deelname), per inw. cf. PB2025	1,289	1,289	1,289	1,289
Indexering (4,67%)	0,060	0,060	0,060	0,060
Bz, per inwoner (bij volledige deelname)	**1,349**	**1,349**	**1,349**	**1,349**
Bz, totaal (inwonertal 01-01-2024)	**896.835**	**896.835**	**896.835**	**896.835**
Totaal	**52.547.428**	**53.366.585**	**53.366.585**	**53.366.585**

Overzicht van de bijdrage per gemeente in 2026, per kolom aangegeven

Geraamde bijdragen gemeenten 2026 in € 1							
	Inwoner-aantal	**VRBN excl GHOR en BZ totaal**	**GHOR**	BzBN algemeen	BzBN overig	**BZ**	**TOTAAL**
Bijdrage per inwoner				***€ 1,248***	***€ 0,100***	**€ 1,349**	
Gemeente		**€ 50.793.294**	**€ 857.299**				
Bernheze	32.527	2.440.714	41.195	40.602	3.268	43.871	2.525.780
Boekel	11.293	847.388	14.302	14.097	1.135	15.231	876.922
Boxtel	33.979	2.549.667	43.034	42.415	3.414	45.829	2.638.530
's-Hertogenbosch	160.757	12.062.651	203.596	200.668		200.668	12.466.915
Heusden	46.026	3.453.632	58.291	57.453	4.625	62.078	3.574.001
Land van Cuijk	91.722	6.882.503	116.164	114.494	9.216	123.710	7.122.377
Maashorst	59.222	4.443.815	75.004	73.925	5.951	79.876	4.598.694
Meierijstad	84.304	6.325.882	106.769	105.234	8.471	113.705	6.546.356
Oss	94.634	7.101.009	119.852	118.129	9.509	127.638	7.348.499
Sint-Michielsgestel	30.094	2.258.150	38.113	37.565	3.024	40.589	2.336.853
Vught	32.356	2.427.883	40.978	40.389	3.251	43.640	2.512.501
Totaal	**676.914**	**50.793.294**	**857.299**	844.971	51.864	**896.835**	**52.547.428**

*Aantallen per 1.1.2024 vlgs opgave CBS demografische kerncijfers per gemeente.
De werkelijke bijdrage zal, cf art 10.3 GR worden gefactureerd op basis van de stand per 1 januari 2025.

De gemeentelijke bijdrage aan de kolommen is in 12-maandelijkse gelijke bijdragen verschuldigd voor de tiende van de betreffende maand.

3.5 Incidentele en structurele lasten en baten

Het overzicht met de incidentele en structurele lasten, baten en reserves geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting op korte en langere termijn. Hierdoor wordt het inzicht vergroot in de mogelijkheden van VRBN om eventuele tegenvallers op te vangen binnen de begroting.

Structureel begrotingssaldo Veiligheidsregio Brabant-Noord				bedragen * € 1.000	bedragen * € 1.000
	Begroting 2025	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Saldo van baten en lasten	3.542	-92	101	101	101
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-3.542	92	-101	-101	-101
Saldo na verrekening reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

De begroting van VRBN bestaat bijna alleen uit structurele baten en lasten. Eventuele incidentele baten en lasten die worden toegevoegd zullen budgettair neutraal zijn.

Bijlagen

Bijlage 1: Investeringen

2026 - investeringsobjecten	Begroting 2026
PM kredieten vanuit 2025	€ 0
Standaardbepakkingsmaterialen	€ 225.000
Warmtebeeldcamera	€ 16.460
Dienstvoertuigen (DA)2x	€ 92.000
Dienstvoertuigen (DB)1x	€ 60.000
Dienstvoertuigen (DA ROL)2x	€ 139.000
Logistiek voertuig bakwagens 3x	€ 0
TS4x4 (3x)	€ 1.776.600
HV-voertuig (4x2)2x (HV Boxmeer en OPL voertuig Rosmalen)	€ 1.040.000
Oefenaanhangers gesloten	€ 5.900
Oppervlaktereddingteam (ORT) voertuig	€ 95.000
Vakbekwaamheid ensceneringsmiddelen	€ 54.000
AED apparatuur	€ 0
HV helmen	€ 10.000
I-pads ROL - Devices brandweerzorg	€ 0
Laptops	€ 86.400
Tablets / I-pads	€ 17.500
Mobiele telefoons	€ 4.200
Werkplekapparatuur	€ 91.200
Nieuwbouw: Kazerne Berghem	€ 2.086.000
Nieuwbouw: Inventaris en inrichting Berghem	€ 100.000
Nieuwbouw: Kazerne Liempde	€ 3.721.000
Nieuwbouw: Inventaris en inrichting Liempde	€ 100.000
Totaal 2026	**€ 9.720.260**

2027 - investeringsobjecten	Begroting 2027
Standaardbepakkingsmaterialen	€ 315.000
Duikmaterialen (OLV)	€ 150.000
Pagers / slim alarmeren	€ 67.600
Warmtebeeldcamera	€ 57.610
Vakbekwaamheid ensceneringsmiddelen	€ 69.000
I-pads ROL - Devices brandweerzorg	€ 0
HAB Oefentank IBGS Vakbekwaamheid	€ 25.000
Dienstvoertuigen (DA)4x	€ 184.000
HV-voertuig (4x2)1x, Geffen	€ 520.000
Logistiek voertuig bakwagens 3x	€ 270.000
Logostiek voertuig met laadklep 1x	€ 120.000
TS4x2 4x	€ 2.260.000
HA voertuig 5x	€ 1.434.500
Laptops	€ 289.800
Tablets / I-pads	€ 64.000
Mobiele telefoons	€ 127.050
Werkplekapparatuur	€ 18.850
Totaal 2027	**€ 5.972.410**

2028 - investeringsobjecten	Begroting 2028
Standaardbepakkingsmaterialen	€ 185.000
Pagers	€ 100.000
Warmtebeeldcamera's	€ 86.415
Reddingszagen	€ 135.000
Zaaghelmen	€ 6.500
Gasgestookte middelen	€ 22.500
Duikpakken	€ 40.000
Vakbekwaamheid ensceneringsmiddelen	€ 107.000
Vakbekwaamheid ADMS	€ 7.000
BRV-teams Aanhanger, boottrailer 5x	€ 20.000
BRV-teams Boten 5x	€ 205.000
Aanhangers oefenen, springkussen, diversen	€ 21.000
Dienstauto's 6x	€ 276.000
Dienstbussen 19x	€ 1.140.000
ROL voertuigen OVD 4x	€ 227.660
ROL voertuigen HOVD 2x	€ 113.830
Vakbekwaamheid lesvoertuig ROL chauffeurs	€ 46.750
TS4x2 1x	€ 565.000
Haakarmvoertuig 6x4	€ 246.500
Vakbekwaamheid (Laptops on-line examens)	€ 0
Laptops	€ 261.000
Tablets / I-pads	€ 118.850
Mobiele telefoons	€ 13.650
Werkplekapparatuur	€ 13.475
Totaal 2028	**€ 3.958.130**

2029 - investeringsobjecten	Begroting 2029
Standaardbepakkingsmaterialen	€ 220.000
Pagers	€ 100.000
Warmtebeeldcamera's	€ 28.000
Duikmateriaal	€ 72.500
Vakbekwaamheid ensceneringsmiddelen	€ 57.000
Vakbekwaamheid (ADMS)	€ 7.000
Bepakking BRV met afschrijftermijn van 7 jaar	€ 180.000
Bepakking ORT met afschrijftermijn van 7 jaar	€ 26.050
AED apparatuur incl. batterij / 63 stuks	€ 160.000
Uitrukkleding	€ 1.572.752
Rittenregistratiesysteem dienstvoertuigen	€ 70.000
Communicatiesets TTT	€ 25.000
Oefenaanhanger Sint-Oedenrode	€ 5.500
Dienstbus 1x St Anthonis	€ 60.000
TS4x2 4x	€ 2.260.000
WO voertuig Duikers	€ 200.000
Watertankwagen 1x	€ 330.000
Fiets 2x Den Bosch	€ 1.500
Container VBH415 tbv opslag materialen VBH	€ 5.000
Container Verlichting Vught	€ 122.000
Laptops	€ 86.400
Tablets / I-pads	€ 185.000
Mobiele telefoons	€ 4.200
Werkplekapparatuur	€ 91.200
Netwerkapparatuur	€ 237.750
Totaal 2029	**€ 6.106.852**

Investeringen naar Activagroep	2026	2027	2028	2029	Totaal
Gronden en terreinen					€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 5.807.000				€ 5.807.000
Vervoermiddelen	€ 3.202.600	€ 4.788.500	€ 2.615.740	€ 2.850.000	€ 13.456.840
Machines, apparaten en installaties	€ 510.660	€ 1.183.910	€ 1.342.390	€ 3.256.852	€ 6.293.812
Overige materiële vaste activa	€ 200.000				€ 200.000
Totaal	**€ 9.720.260**	**€ 5.972.410**	**€ 3.958.130**	**€ 6.106.852**	**€ 25.757.652**

Investeringen GHOR
De investeringen ten behoeve van de GHOR lopen geheel via de GGD.

Investeringen Bevolkingzorg
De investeringen voor het onderdeel Bevolkingszorg zijn opgenomen in bovenstaande overzichten.

Bijlage 2: Reserves en voorzieningen

VRBN Reserves									Bedragen in euro's
Omschrijving	**Saldo 31-12-25**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-26**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-27**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-28**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-29**
Algemene reserve	**3.750.000**		**3.750.000**		**3.750.000**		**3.750.000**		**3.750.000**
Bestemmingsreserves									
Activiteitenbudget vrijwilligers	75.000		75.000		75.000		75.000		75.000
Realistisch oefenen	196.579	-75.000	121.579	25.000	146.579	25.000	171.579	-75.000	96.579
Kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs	77.330	-25.000	52.330	-25.000	27.330	-25.000	2.330	-2.330	0
BZK Materieel haakarmvoertuig	27.561	-7.465	20.096	-7.465	12.631	-7.465	5.166	-5.166	0
Kapitaallasten Materieel & Materiaal	5.707.283		5.707.283		5.707.283		5.707.283		5.707.283
Kapitaallasten huisvesting	7.455.237	274.446	7.729.683	274.446	8.004.129	274.446	8.278.575	274.446	8.553.021
Bevolkingszorg	150.000		150.000		150.000		150.000		150.000
Doorontwikkeling VR									
Eigen Risico 3e jaar WW	85.655	5.318	90.972	5.318	96.290	5.318	101.608	5.318	106.926
Digitale werkplekken	0								
Groot onderhoud	4.573.419	0	4.573.419	0	4.573.419	0	4.573.419	0	4.573.419
2e loopbaan en mobiliteit	400.000	0	400.000	0	400.000	0	400.000	0	400.000
Versterkingsgelden crisisbeheersing - BDUR	606.224	-606.224	0						
Subtotaal	**19.354.288**	**-433.925**	**18.920.363**	**272.299**	**19.192.661**	**272.299**	**19.464.960**	**197.268**	**19.662.228**
Totaal reserves	**23.104.288**	**-433.925**	**22.670.363**	**272.299**	**22.942.661**	**272.299**	**23.214.960**	**197.268**	**23.412.228**

VRBN voorzieningen									Bedragen in euro's
Omschrijving	**Saldo 31-12-25**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-26**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-27**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-28**	**Mutaties**	**Saldo 31-12-29**
FLO	3.960.834	-198.423	3.762.411	-124.788	3.637.623	-78.094	3.559.529	-78.094	3.481.435
Verlofsparen	506.686		506.686		506.686		506.686		506.686
RVU	25.000		25.000		25.000		25.000		25.000
Totaal voorzieningen	**4.492.520**	**-198.423**	**4.294.097**	**-124.788**	**4.169.309**	**-78.094**	**4.091.215**	**-78.094**	**4.013.121**

Bijlage 3: Leningen

Langlopende schulden VRBN									bedragen * € 1.000
Naam geldgever	Datum opname geldlening	Looptijd	Oorspr. Bedrag geldlening	Restant geldlening 31-12-2023	Opname	Aflossing 2023	Restant geldlening 31-12-2024	Rente percentage	Rente Boekjaar 2024
B.N.G. Leningnr. 40.110628(1)	01/08/16	10 jaar	5.000	1.500	-	500	1.000	0,46%	13
B.N.G. Leningnr. 40.110628(2)	01/03/17	10 jaar	5.000	2.000	-	500	1.500		
B.N.G. Leningnr. 40.112266(1)	23/10/18	10 jaar	4.000	2.100	-	600	1.500	0,75%	18
B.N.G. Leningnr. 40.112266(2)	01/03/19	10 jaar	1.000	650	-	150	500		
B.N.G. Leningnr. 40.113459	18/12/19	15,7 jaar	3.000	2.400	-	200	2.200	0,35%	8
B.N.G. Leningnr. 40.113460	18/12/19	20,6 jaar	3.000	2.550	-	150	2.400	0,51%	12
B.N.G. Leningnr. 40.113544	17/01/20	30,8 jaar	6.000	5.400	-	200	5.200	0,69%	36
B.N.G. Leningnr. 40.113865	23/04/20	25,2 jaar	5.000	4.400	-	200	4.200	0,59%	25
B.N.G. Leningnr. 40.115470	01/07/22	41 jaar	10.000	10.000	-	250	9.750	1,107%	109
B.N.G. Leningnr. 40.115507	03/07/23	41,1 jaar	26.000	26.000	-	-	26.000	1,005%	265
Totaal			**68.000**	**57.000**	**-**	**2.750**	**54.250**		**487**
		Waarvan af te lossen op korte termijn (2025):					3.150		

Bijlage 4: Baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld - Veiligheidsregio Brabant-Noord																		bedragen * € 1.000
	Werkelijk 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning																		
0.4 Overhead	113	13.822	-13.709	19	14.818	-14.799	19	14.818	-14.799	19	15.959	-15.940	19	15.989	-15.970	19	15.989	-15.970
0.5 Treasury	983	478	505	546	549	-3	546	549	-3	755	758	-3	845	848	-3	845	848	-3
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	**1.096**	**14.300**	**-13.204**	**565**	**15.366**	**-14.802**	**565**	**15.366**	**-14.802**	**773**	**16.717**	**-15.943**	**864**	**16.837**	**-15.974**	**864**	**16.837**	**-15.974**
1. Veiligheid																		
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	59.474	41.526	17.948	61.570	43.226	18.344	65.489	50.779	14.710	66.308	50.264	16.044	66.308	50.234	16.074	66.308	50.234	16.074
Subtotaal	**59.474**	**41.526**	**17.948**	**61.570**	**43.226**	**18.344**	**65.489**	**50.779**	**14.710**	**66.308**	**50.264**	**16.044**	**66.308**	**50.234**	**16.074**	**66.308**	**50.234**	**16.074**
Totaal taakvelden	**60.571**	**55.827**	**4.744**	**62.135**	**58.593**	**3.542**	**66.053**	**66.146**	**-92**	**67.081**	**66.981**	**101**	**67.172**	**67.071**	**101**	**67.172**	**67.071**	**101**
Resultaat voor bestemming	**60.571**	**55.827**	**4.744**	**62.135**	**58.593**	**3.542**	**66.053**	**66.146**	**-92**	**67.081**	**66.981**	**101**	**67.172**	**67.071**	**101**	**67.172**	**67.071**	**101**
Mutaties reserves	1.106	3.911	-2.804	172	3.714	-3.542	332	241	92	232	333	-101	232	333	-101	232	333	-101
Resultaat na bestemming	**61.677**	**59.737**	**1.940**	**62.307**	**62.307**	**-**	**66.386**	**66.387**	**-1**	**67.314**	**67.314**	**-**	**67.404**	**67.404**	**-**	**67.404**	**67.404**	**-**
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na belasting	**61.677**	**59.737**	**1.940**	**62.307**	**62.307**	**-**	**66.386**	**66.387**	**-1**	**67.314**	**67.314**	**-**	**67.404**	**67.404**	**-**	**67.404**	**67.404**	**-**

Bijlage 5: Begroting naar hoofdkostensoort

Crisisbeheersing						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	2.861	3.200	3.482	3.482	3.482	3.482
Bedrijfsvoeringskosten	73	57	159	59	59	59
Bestrijding risico's	97	149	275	275	275	275
Informatiemanagement	118	109	112	112	112	112
Voorbereiding Crisisorganisatie	399	484	1.171	1.244	1.244	1.244
totaal lasten	**3.548**	**3.999**	**5.200**	**5.172**	**5.172**	**5.172**
Baten						
Salarissen en sociale lasten	478	507	597	597	597	597
totaal baten	**478**	**507**	**597**	**597**	**597**	**597**
Saldo van baten en lasten C&R	**-3.070**	**-3.492**	**-4.602**	**-4.574**	**-4.574**	**-4.574**
Reservemutaties						
Dotaties aan reserves	316					
Onttrekkingen aan reserves	-		200	200	200	200
saldo mutatie reserves	**-316**	**-**	**200**	**200**	**200**	**200**
Saldo na verrekening reserves C&R	**-3.386**	**-3.492**	**-4.402**	**-4.374**	**-4.374**	**-4.374**

Bevolkingszorg						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	284	354	454	454	454	454
Bedrijfsvoeringskosten	88	119	122	122	122	122
Functiestructuur BZ	158	158	168	168	168	168
Opleiden en oefenen BZ	177	184	112	112	112	112
totaal lasten	**707**	**815**	**856**	**856**	**856**	**856**
Baten						
Salarissen en sociale lasten						
Bedrijfsvoeringskosten						
totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo van baten en lasten Bevolkingszorg	**-707**	**-815**	**-856**	**-856**	**-856**	**-856**
Reservemutaties						
Dotaties aan reserves						
Onttrekkingen aan reserves						
saldo mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo na verrekening reserves Bevolkingszorg	**-707**	**-815**	**-856**	**-856**	**-856**	**-856**

GHOR						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
GHOR-bijsrage VR	2.007	2.255	2.294	2.294	2.294	2.294
totaal lasten	**2.007**	**2.255**	**2.294**	**2.294**	**2.294**	**2.294**
Baten						
Bijzondere baten						
totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo van baten en lasten GHOR	**-2.007**	**-2.255**	**-2.294**	**-2.294**	**-2.294**	**-2.294**
Reservemutaties						
Dotaties aan reserves						
Onttrekkingen aan reserves						
saldo mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo na verrekening reserves GHOR	**-2.007**	**-2.255**	**-2.294**	**-2.294**	**-2.294**	**-2.294**

Subprogramma Risicobeheersing						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	3.448	4.025	4.112	4.186	4.186	4.186
Bedrijfsvoeringskosten	151	177	181	181	181	181
Brandveilig leven	10	74	77	77	77	77
totaal lasten	**3.609**	**4.276**	**4.370**	**4.444**	**4.444**	**4.444**
Baten						
Salarissen en sociale lasten	14	23	12	12	12	12
totaal baten	**14**	**23**	**12**	**12**	**12**	**12**
Saldo van baten en lasten Risicobeheersing	**-3.595**	**-4.253**	**-4.358**	**-4.433**	**-4.433**	**-4.433**
Reservemutaties						
Dotaties aan reserves						
Onttrekkingen aan reserves						
saldo mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo na verrekening reserves Risicobeheersing	**-3.595**	**-4.253**	**-4.358**	**-4.433**	**-4.433**	**-4.433**

Subprogramma Brandweerzorg						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	14.188	14.613	16.252	16.252	16.252	16.252
Overige personeelskosten	21	24	25	25	25	25
Vrijwilligersvergoedingen	5.247	5.043	5.322	5.322	5.322	5.322
Overige vrijwilligerskosten	134	136	161	161	161	161
Bedrijfsvoeringskosten	381	510	441	441	441	441
Huisvesting	4.860	3.611	5.628	6.307	6.307	6.307
Materieel & materiaal	5.219	6.023	6.723	6.723	6.723	6.723
Opleiden - Brandweerzorg	868	855	878	878	878	878
Trainen en oefenen - Brandweerzorg	976	1.059	1.195	1.095	1.095	1.095
Informatisering en automatisering	206	252	284	284	284	284
Jeugdbrandweer	19	31	32	32	32	32
Planvorming	126	157	177	177	177	177
Verzekeringen en eigen risico	181	274	281	281	281	281
totaal lasten	**32.425**	**32.588**	**37.400**	**37.979**	**37.979**	**37.979**
Baten						
Salarissen en sociale lasten	1.244	1.302	1.584	1.584	1.584	1.584
Overige personeelskosten	5	6	7	7	7	7
Bedrijfsvoeringskosten	92	132	136	136	136	136
Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Materieel & materiaal	133	126	129	129	129	129
Opleiden - Brandweerzorg	8	68	70	70	70	70
Trainen en oefenen - Brandweerzorg	3	-	-	-	-	-
Jeugdbrandweer	16	21	21	21	21	21
Planvorming	32	45	47	47	47	47
totaal baten	**1.532**	**1.700**	**1.993**	**1.993**	**1.993**	**1.993**
Saldo van baten en lasten Brandweerzorg	**-30.893**	**-30.888**	**-35.406**	**-35.986**	**-35.986**	**-35.986**
Reservemutaties						
Dotaties aan reserves	3.311	3.680	207	299	299	299
Onttrekkingen aan reserves	568	32	132	32	32	32
saldo mutatie reserves	**-2.743**	**-3.648**	**-75**	**-267**	**-267**	**-267**
Saldo na verrekening reserves Brandweerzorg	**-33.636**	**-34.536**	**-35.481**	**-36.253**	**-36.253**	**-36.253**

Bedrijfsvoering VR (exclusief GHOR)						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	8.064	8.616	9.155	9.155	9.155	9.155
Overige personeelskosten	705	557	607	607	607	607
Bedrijfsvoeringskosten	1.103	1.685	1.168	1.168	1.168	1.168
Huisvestingkosten	409	476	1.505	1.505	1.505	1.505
Bovenregionale projecten	317	298	272	272	272	272
Communicatie	115	128	178	178	178	178
Informatisering en automatisering	1.944	2.006	2.239	2.239	2.239	2.239
Verzekeringen en eigen risico	395	345	354	354	354	354
totaal lasten	**13.052**	**14.111**	**15.478**	**15.478**	**15.478**	**15.478**
Baten						
Salarissen en sociale lasten	17		67	67	67	67
Overige personeelskosten	96					
Verzekeringen en eigen risico		19	19	19	19	19
totaal baten	**113**	**19**	**86**	**86**	**86**	**86**
saldo	-12.939	-14.092	-15.391	-15.391	-15.391	-15.391
Reservemutaties						
Dotatie aan reserves	284	34	34	34	34	34
Onttrekkingen aan reserves	538	140				
saldo mutatie reserves	**254**	**106**	**-34**	**-34**	**-34**	**-34**
Saldo na verrekening reserves Bedrijfsvoering	-12.685	-13.986	-15.425	-15.425	-15.425	-15.425

Algemene Middelen						Bedragen x € 1.000,-
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BDUR - VRBN Algemeen	7.782	7.286	8.830	8.830	8.830	8.830
BDUR - GHOR	1.323	1.442	1.442	1.442	1.442	1.442
Gemeentelijke bijdrage VRBN Algemeen	46.755	48.947	50.793	51.612	51.612	51.612
Gemeentelijke bijdrage GHOR	775	813	857	857	857	857
Gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg	816	852	897	897	897	897
totaal bijdragen	**57.451**	**59.340**	**62.819**	**63.638**	**63.638**	**63.638**
Saldo financieringsfunctie	505	-3	-3	-3	-3	-3
Totaal Algemene Middelen	**57.957**	**59.337**	62.816	**63.635**	**63.635**	**63.635**

Bijlage 6: Overige technische uitgangspunten

Activabeleid en afschrijvingstermijnen
In de nota Activabeleid VRBN 2022 zijn de uitgangspunten geformuleerd, zoals die worden gehanteerd op grond van het activabeleid. Ook zijn de te hanteren afschrijftermijnen per object vermeld. Investeringen beneden de € 10.000 worden niet geactiveerd, tenzij deze deel uitmaken van een bulkinvestering die tezamen dit bedrag overschrijden. Investeringen boven de € 10.000 worden op grond van de economische levensduur tegen historische aanschafwaarde lineair afgeschreven.

Voor specifieke informatie over het activabeleid en de afschrijftermijnen verwijzen we naar de nota Activabeleid VRBN 2022. Een korte recapitulatie van de afschrijftermijnen is weergegeven in onderstaande tabel.

Materiele Activa VRBN	
Materiele Activa omschrijving	**Afschrijvingsduur in jaren**
Gronden en terreinen	
-Gronden en terreinen	-
Bedrijfsgebouwen	
- Gebouwen	40
- Renovatie, bouwkundige aanpassingen en gebouwgebonden technische installaties	20
- Tuinaanleg, bestrating en hekwerken	20
I&A voorzieningen	
- I&A ERP bedrijfsapplicaties/licenties (afhankelijk gebruikstermijn)	10
- ICT Netwerkbekabeling LAN	15
- ICT hardware	3 > < 8
- ICT smartphones, deskphones en hybrids	3 > < 5
Instrumenten en Apparatuur	
- Ademluchttoestellen, gelaatstukken en cilinders	10 > < 20
- Ademlucht test- en vulapparatuur	10 > < 15
- Duikapparatuur	5 > < 7
- Electrisch en hydraulisch (red-)gereedschap	16
- IBGS/WVD, oefen & wedstrijdmateriaal en warmtebeeldcamera	8 > < 16
- Oppervlaktereddingsteam	7 > < 10
- PPMO apparatuur	3 > < 10
- Standaardbepakkingsmaterialen op voer- en vaartuigen	5 > < 17
Persoonlijke beschermingsmiddelen	
- Chemiepak en gaspak	10 > < 12
- Uitrukhelmen en uitrukkleding	7 > < 10
- Uitrukkleding was- en droogapparatuur	10 > < 15
Verbindingsmiddelen	
- Portofoons, mobilofoons, semafoons/pagers, headsets en navigatie apparatuur	5 > < 8
Werkmaterieel	
- Aanhangers en Aggregaten	16
- Grootwatertransportsysteem	20
- Haakarmbak gesloten en open	20
- Heftruck	20
- Poederblusaanhanger	16
- Oefencontainer en oefentanks	8
- Oefentrucks en Oefentanks IBGS	20
- Quad met accesoires	15
Vaartuigen	
- Brandweervaartuigen en waterongevallenboot	12
Voertuigen	
- Tankautospuit, Redvoertuig, Hulpverleningsvoertuig	16 > < 17
- Vrachtauto, Haakarmvoertuig, Waterwagen	16 > < 20
- Dienstauto's, Dienstbussen, Waterongevallenwagen voor boot bepakking	12
- Logistieke bakwagens	8
Inventaris	
- Airco-, Audio- en Video-installaties en apparatuur	10
- Hefkolommen	20
- Meubilair en Inventaris	3 > < 20
- Technische installaties	20
- Verlichting binnen en buiten	15 > < 25
- Werkplaatsgereedschap, materialen	8 > < 10

Personeelslasten
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor latente verplichtingen die voorvloeien uit afspraken met (ex-)personeelsleden die een betalingsverplichting in de toekomst tot gevolg hebben, wordt een voorziening gevormd.

Voorziening dubieuze debiteuren
Om de financiële gevolgen van oninbaarheid op te kunnen vangen, wordt (indien nodig) een voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd.

Compensabele btw
Voor het onderdeel Bevolkingszorg blijft de btw compensabel, omdat dit een gemeentelijke taak is. Het bedrag zal echter marginaal zijn.

Grondslagen voor ramingen GHOR
Voor de overige grondslagen van de ramingen van de GHOR (o.a. waarderen van materiële vaste activa) wordt de GGD Hart voor Brabant gevolgd. De materiële activa vormen een onderdeel van de vaste activa van GGD Hart voor Brabant. Ook de GGD rekent de personeelslasten toe aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Bijlage 7: Lijst van veelgebruikte afkortingen

AH&L	Arbeidshygiëne en Logistiek
AO/IC	Administratieve Organisatie / Interne Controle
BBN	Brandweer Brabant-Noord
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	(Rijksbijdrage) Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BOPZ	Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (wet)
BOT	Brandweer Opvang Team
BRZO	Besluit Risico's en Zware Ongevallen
BZ	Bevolkingszorg
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CISO	Chief Information Security Officer
CoPi	Commando Plaats Incident
CoPi (LC)	Leider Commando Plaats Incident
COT	Instituut voor Veiligheid- en Crisismanagement
CRIB	Centraal Registratie en Informatiebureau
CTB	(Bijdrage i.v.m. ondersteuning naleving controle op) Coronatoegangsbewijzen
CvD	Commandant van Dienst
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EMU-saldo	Vorderingensaldo Europese economisch Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
FG	Functionaris Gegevensbescherming
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMS	Gemeenschappelijk Meld Systeem
GRIP	Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure
GWT	Groot Water Transport
HIN	Hoofd Informatie Bevolkingszorg
HON	Hoofd Ondersteuning Bevolkingszorg
HOvD	Hoofd Officier van Dienst
HV	Hulpverleningsvoertuig
IGV	Informatiegestuurde Veiligheid
IGW	Informatiegestuurd Werken
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
J&V	Ministerie van Justitie & Veiligheid
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKA	Meldkamer voor Ambulancezorg
MKB	Meldkamer Brandweer
MKOB	Meldkamer Oost-Brabant
MKP	Meldkamer Politie
MOTO	Multidiciplinair Opleiden Trainen en Oefenen
MTVR	Management Team Veiligheidsregio
NIPV (IFV)	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (voorheen Instituut Fysieke Veiligheid)
OGS	Ongevalsbestrijding Gevaarlijke Stoffen
OIV	Operationele Informatievoorziening
OMS	Openbaar Meldsysteem
OT	Operationeel Team
OvD	Officier van Dienst
OvD-G	Officier van Dienst Geneeskunde
PBZO	Preventiebeleid Zware Ongevallen
PG	Publieke Gezondheid
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBT	Regionaal Beleidsteam
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
ROL	Regeling Operationele Leiding
RONAZ	Regionaal Overleg Niet Acute Zorg
ROT	Regionaal Operationeel Team
SaaS	Software as a Service
SiSa	Single Information, Single Audit
SMH	Spoedeisende Medische Hulpverlening
THV	Technische Hulpverlening
VRBN	Veiligheidsregio Brabant-Noord
VV&T	Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg
VWS	Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport
WABO	Wet Algemene Bepalingen omgevingsrecht
WKR	Werkkostenregeling
Wrna	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Wvr	Wet veiligheidsregio's
WVSV	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's

Samenwerken aan veiligheid.

VEILIGHEIDS REGIO BRABANT-NOORD

Bijlage - Overzicht van ingediende zienswijzen op Kaderbrief 2026

Gemeente	Zienswijze
Bernheze *(Raad, 20 februari)*	Positieve zienswijze en instemmen beleidslijn, maar: Oproep om terughoudend te zijn met het ontwikkelen van nieuw beleid waaraan kosten zijn verbonden in verband met de slechte financiële vooruitzichten voor gemeenten.
Boekel *(Raad, 20 februari)*	Instemmen beleidslijn, maar, Met uitzondering van de financiële vertaling daarvan; Het verzoek om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.
Boxtel *(Raad, 10 maart)*	Instemmen beleidslijn, maar Gezien de eerdere zienswijze op het beleidsplan zou niet alleen gekeken moeten worden naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen. Verzoek om dit eerst in beeld te brengen. Verzoek te onderzoeken om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.
Heusden *(Raad, 18 februari)*	Instemmen beleidslijn, maar: Negatieve zienswijze op de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage in verband met het onderdeel onontkoombare ontwikkeling Brandweerzorg. Niet enkel kijken naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen, nu er geen structurele dekking gevonden lijkt te worden voor de onontkoombare ontwikkeling in de brandweerzorg; Mocht het Rijk besluiten om de BDUR met 10% te korten en het Rijk daar geen andere oplossing voor biedt, VRBN zich in zal spannen om het structurele effect hiervan binnen de eigen begroting op te vangen.
's- Hertogenbosch *(Raad, 25 februari)*	Instemmen beleidslijn, maar: Voor het onderdeel onontkoombare ontwikkeling brandweerzorg wordt verzocht om niet alleen te kijken naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen, nu er geen structurele dekking gevonden lijkt te kunnen worden. Gevraagd wordt om dit in beeld te brengen bij de Programmabegroting 2026, zodat er dan goede overweging kan worden gemaakt op deze ontwikkeling.
Land van Cuijk *(Raad, 13 maart)*	Instemmen beleidslijn, maar: Gezien de eerdere zienswijze op het beleidsplan zou niet alleen gekeken moeten worden naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen. Verzoek om dit in beeld te brengen bij de Programmabegroting 2026. Verzoek aan alle GR'en om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet wordt verhoogd. Hierbij wordt ervanuit gegaan dat de GR zelf de eigen loon- en prijscompensatie opvangt met ombuigingen.
Maashorst *(Raad, 27 februari)*	Instemmen beleidslijn, maar: Verzoek om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet wordt verhoogd. Hierbij wordt ervanuit gegaan dat VRBN zelf de eigen loon- en prijscompensatie opvangt met ombuigingen. Dekking van nieuwe taken zal gevonden moeten worden binnen de eigen begroting.

	Verzoek om in de Programmabegroting 2026, en mogelijk nog in de Kaderbrief 2026, inhoudelijke keuzes weer te geven die leiden tot het gewenste budgettaire effect, en daarbij aan te geven wat dit betekent voor de ambities van VRBN. Verzoek dat VRBN, indien daar sprake van is, ook het tekort in relatie tot de BDUR zelf opvangt. Verzoek om een plan van aanpak op te stellen om exceptionele prijsstijgingen op te vangen.
Meierijstad *(Raad, 20 februari)*	Instemmen beleidslijn, maar: Negatieve zienswijze over het gedeelte van de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage.
Oss *(Raad, 27 februari)*	Instemmen beleidslijn, maar: Negatieve zienswijze op de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage in verband met het onderdeel onontkoombare ontwikkeling Brandweerzorg. Gezien de eerdere zienswijze op het beleidsplan zou niet alleen gekeken moeten worden naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen. Verzoek om dit eerst in beeld te brengen. Verzoek om voor de indexering 2026 de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren, zodat de bijdrage van de gemeente gelijk blijft. Gaan ervanuit dat de VR zelf de loon- en prijsstijgingen opvang met bezuinigingen en verzoeken om ten aanzien van de indexering inzichtelijk te maken welke inhoudelijke keuzes en gevolgen dit voor de ambities, zoals vastgelegd in het beleidsplan, heeft.
Sint-Michielsgestel *(Raad, 6 februari)*	Instemmen beleidslijn, maar: Negatieve zienswijze op de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage in verband met het onderdeel onontkoombare ontwikkeling Brandweerzorg. Gezien de eerdere zienswijze op het beleidsplan (‘Toekomstbestendig op orde blijven)’ zou niet alleen gekeken moeten worden naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen. Verzoek om dit eerst in beeld te brengen; Geeft in overweging om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.
Vught *(Raad, 13 maart)*	Instemming beleidslijn, maar: Negatieve zienswijze op de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage in verband met het onderdeel onontkoombare ontwikkeling Brandweerzorg; Gezien de eerdere zienswijze op het beleidsplan (‘Toekomstbestendig op orde blijven’) zou niet alleen gekeken moeten worden naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen. Verzoek om dit eerst in beeld te brengen.

Bijlage - Intern opgeloste opgaven en komende ontwikkelingen met financieel effect

Wat hebben we ondertussen gedaan?

Na de constatering in 2016 dat VRBN ‘door het ijs zou zakken’ heeft de organisatie gewerkt aan een versterkingsslag. Tot aan 2024 heeft de organisatie zich, met steun van de raden, kunnen ontwikkelen tot een toekomstbestendige veiligheidsregio en brandweer. Hiermee hebben we onder andere onderstaande punten kunnen realiseren.

Versterking bedrijfsvoering 2024

In de Kadernota 2024 heeft VRBN aan de deelnemende gemeenten extra structurele middelen gevraagd voor de noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering, informatieveiligheid, het nieuwe 4-jarig huisvestingsplan (inclusief duurzaamheid), vakmanschap en paraatheid van de brandweer. Dit was onontkoombaar om de basis op orde te houden. De benodigde middelen zijn door het bestuur via de begroting 2024 toegekend. Door het efficiënter organiseren van de GHOR kon tevens een structurele besparing van €0,3 miljoen worden gerealiseerd.

Versterking Crisisbeheersing/informatievoorziening

In 2022 is een bestuurlijk akkoord gesloten met de Minister van J&V en het Veiligheidsberaad, met landelijk een structurele financiële impuls voor de gezamenlijke crisisbeheersing. Het grootste deel betreft de versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening van de veiligheidsregio’s en het samenspel tussen Rijk en regio's. Deze middelen waren noodzakelijk om als veiligheidsregio’s sneller in te spelen op de veranderende wereld en (nieuwe) risico’s. Ook kon de wendbaarheid van de crisisbeheersing hiermee verbeterd worden.

VRBN ontving vanuit het Rijk voor de versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening €1,36 miljoen in 2023, oplopend naar €2,46 miljoen vanaf 2025 en later. VRBN heeft de eerste fase van de versterking conform plan in 2023 en 2024 geïmplementeerd.

Invoering Omgevingswet

In 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet werd verwacht, op basis van landelijk onderzoek door bureau Cebeon, dat de invoering gepaard zou gaan met 15-20% meerkosten voor de risicobeheersingstaken. Door herprioritering en aanpassingen in onze dienstverlening heeft VRBN deze meerkosten binnen de huidige begroting opgevangen.

Brandkranen

Bluswatervoorziening is een verantwoordelijkheid van gemeenten, waarbij bij de regionalisering de keuze is gemaakt om deze taak te beleggen bij de veiligheidsregio. Eind 2024 zijn tussen de gemeenten, Brabant Water en VRBN principe-afspraken gemaakt, zodat deze taken kwalitatief goed worden belegd. We hebben afgesproken dat de (structurele) financiële middelen uit de begroting 2026, die VRBN via de gemeentelijke bijdragen ontving, terugvloeien naar de gemeenten.

Gelijktijdig zijn ook nieuwe afspraken gemaakt over de hoogte van de vergoeding die Brabant Water aan de gemeenten mag vragen. Het tarief per brandkraan wordt met ingang van 2025 substantieel verlaagd. Dit zorgt op regionaal niveau jaarlijks voor een structurele besparing van de directe kosten aan Brabant Water van circa € 0,29 miljoen. Dit voordeel is daarmee ook voor de gemeenten.

Zicht op ontwikkelingen met financieel effect

VRBN heeft naast de genoemde onvoorziene ontwikkeling in de kaderbrief 2026 en de prijsstijgingen op materieel en huisvesting ook andere opgaven, waarbij VRBN een inspanningsverplichting ziet om dit in eerste aanleg binnen de bestaande financiële middelen te dekken dan wel maatregelen te nemen om de kosten te beperken. Hieronder een overzicht van onderwerpen met financiële uitgangspunten en maatregelen:

- Realistisch oefenen: de kosten van realistisch oefenen voor de brandweer overstijgen substantieel de beschikbare budgetten doordat de marktprijzen harder stijgen dan de verkregen prijsindexering. Om binnen de begroting te blijven is als voorlopige maatregel besloten nog maar eenmaal in de twee jaar (in plaats van eenmaal per jaar) realistisch te gaan oefenen. Vanuit vakmanschap en veilig werken is dit inhoudelijk een ontwikkeling met aandachtspunten. De evaluatie volgt nog.
- Landelijke regeling aanspraken na Dienstongevallen Veiligheidsregio's (LRD): vanuit goed werkgeverschap is door de veiligheidsregio's in collectief verband vanaf 2024 een Landelijke Regeling afgesloten. De uitwerking ervan leidt tot administratieve verzwaring bij de veiligheidsregio's. De hiervoor benodigde personele capaciteit zal uit een ombuiging binnen de begroting van VRBN geëffectueerd worden.
- PTSS: er wordt gewerkt aan een landelijke regeling rondom erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte. De regeling is nog niet van kracht en het is nog onduidelijk tot welke financiële effecten dit leidt. VRBN verwacht een benodigde structurele formatie van tenminste 0,5 fte nodig te hebben.
- Business Continuïteit/vitale aanbieder: het wordt steeds belangrijker om de continuïteit van tenminste de vitale processen van VRBN te (blijven) garanderen (bijvoorbeeld inzet brandweer en crisiscommunicatie). Ook de digitale dreigingen vraagt verdere aanscherping van maatregelen op gebied van de informatieveiligheid. Naar verwachting worden de veiligheidsregio's voor enkele vitale processen door de minister van J&V in 2025 als vitale aanbieder aangemerkt. Dit stelt eisen aan de bedrijfscontinuïteit en bijbehorende maatregelen. Het is nog onduidelijk wat hiervan de financiële consequenties zijn.
- Kazerne Oss: op basis van het beschikbare (begrote) investeringsbedrag en de werkelijke marktprijzen wordt verwacht dat de investering circa €2 miljoen hoger komt te liggen. Het verschil had kleiner kunnen zijn maar VRBN heeft bij dit investeringsbedrag in de begroting per abuis geen indexering toegepast. Voor deze €2 miljoen moet nog dekking worden gevonden.
- Financiering huisvesting: op basis van het bestuurlijk vastgestelde Huisvestingsplan 2024-2027 vindt de komende jaren nieuwbouw en renovaties van brandweerkazernes/regiokantoor plaats. De kosten hiervan worden gedekt uit de gemeentelijke bijdrage. In de bijdragen is rekening gehouden met rentelasten, maar onzeker is hoe de rentestanden zich ontwikkelen. Overigens heeft VRBN in 2022 tijdig een langlopende lening voor de nieuwbouw in Zeeland en 's-Hertogenbosch afgesloten met een substantieel lagere rente dan de huidige marktrente. Hiermee heeft VRBN een aanzienlijke jaarlijkse kostenverhoging voorkomen.
- Grond Voederheil: VRBN heeft de optie om een stuk grond, gelegen naast het pand op de locatie Zeeland, van de gemeente Maashorst te kopen. In maart heeft het bestuur van VRBN tot aankoop besloten. De verwachte kosten worden jaarlijks ingeschat op circa €70k. Dekking is voor 5 jaar gevonden via het jaarrekeningresultaat. In deze jaren wordt gewerkt aan een inhoudelijke business case (noodzakelijke functie) en bijbehorende financiële dekking.
- Risk Factory: in het beleidsplan 2024-2027 is opgenomen om te onderzoeken of een Risk Factory haalbaar is om hiermee de veiligheid en veerkracht in de regio te verbeteren. De benodigde structurele middelen moeten binnen de bestaande middelen van VRBN (en bijdragen van partners) worden gevonden ('nieuw voor oud'). Bestuurlijke besluitvorming voor de feitelijke realisatie zal in 2025 plaatsvinden.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:55 CEST
Document ID:
8b4c13e6-c8dd-4fe7-a3bd-67a14ff1fc62

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 24342-2025 /

Onderwerp: concept jaarverslag 2024 en concept begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Auteur	:	[redacted]
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	[redacted]@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	G.V.I.C. van Heeswijk

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp

De concept-jaarrekening 2024 en de concept-begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Voorstel

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting 2026 van de gemeenschappelijk regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant:
   “We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit”
2. Geen zienswijze naar voren te brengen op de concept-jaarrekening 2024.

Inleiding

Het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant voert namens deelnemende gemeenten taken uit ten behoeve van de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). De Wsw is een aflopende regeling, er worden geen mensen meer in toegelaten. De Wsw wordt daarom beleidsarm uitgevoerd door het Werkvoorzieningschap.
Eerder dit jaar ontving u de concept-kadernota 2026 met inhoudelijke en financiële uitgangspunten voor de begroting 2026. Nu ontvangt u de concept-begroting 2026. U vindt daarin de verwachte inkomsten en uitgaven voor 2026 ten aanzien van twee onderdelen van het Werkvoorzieningschap:

- Het openbaar lichaam: dit betreft de werkplekken van de Wsw-kandidaten
- Het secretariaat van het Werkvoorzieningschap.

De concept-jaarrekening 2024 geeft aan hoe het jaar 2024 financieel is verlopen voor het Werkvoorzieningschap.
Het Dagelijks Bestuur van het Werkvoorzieningschap (DB) heeft de concept-begroting 2026 en de concept-jaarrekening 2024 in haar vergadering van 12 maart 2025 besproken en voorlopig vastgesteld. Op grond van artikel 33 en 34 de gemeenschappelijk regeling stelt het DB de

betrokken gemeenten in de gelegenheid een zienswijze ten aanzien van de concept-begroting 2026 en de concept-jaarrekening 2024 aan het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant naar voren te brengen.

Ter informatie heeft het Werkvoorzieningschap eveneens een overzicht toegestuurd van actuele zaken die spelen bij de uitvoeringsorganisatie IBN.

Beoogd effect
We krijgen met de concept-jaarrekening 2024 en de concept-begroting 2026 inzicht in de financiële ontwikkelingen bij de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant. De gemeenteraad kan mede richting geven aan de inhoudelijke en financiële koers van het Werkvoorzieningschap.

Argumenten
1.1 De concept-begroting is conform de zienswijze die u ten aanzien van de kadernota heeft gegeven.
Op 27 februari 2025 is de concept-Kadernota 2026 van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant in de gemeenteraad behandeld. U heeft in uw zienswijze op de kadernota gevraagd om de inwonerbijdrage de komende jaren niet te indexeren vanwege de financiële situatie van gemeenten. Hier is gehoor aan gegeven, zoals wordt aangegeven in de aanbiedingsbrief. In de concept-begroting 2026 is de inwonerbijdrage voor de komende jaren vastgesteld op € 0,27 per inwoner, gelijk aan de bijdrage van 2025. Daarom spreekt u in uw zienswijze op de concept-begroting 2026 uw complimenten en dank uit. De verlaging van inkomsten vanuit de inwonerbijdrage (door geen indexering toe te passen) wordt opgevangen binnen de eigen middelen van het Werkvoorzieningschap

In totaal gaat het bij het Werkvoorzieningschap in 2026 om een bedrag van € 135.400 aan secretariaatskosten dat voor het grootste deel bestaat uit bestuurskosten.

2.1 De concept-jaarrekening 2024 laat geen bijzonderheden zien.
Het Werkvoorzieningschap komt evenals voorgaande jaren met een sluitende jaarrekening. In totaal gaat het met betrekking tot het secretariaat van het Werkvoorzieningschap om een bedrag van € 103.400 aan uitgaven en inkomsten.

De uitgaven van het openbaar lichaam (aan de Wsw-plaatsen) waren in 2024 lager dan de inkomsten vanuit de gemeenten. Het verschil wordt toegevoegd aan de Egalisatiereserve (reserve om onderrealisatie dan wel overrealisatie Wsw in op te vangen).
De dividenduitkering van IBN wordt voor de helft verdeeld over de gemeenten in de Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR). Zie hiervoor p.13 van het jaarverslag. De gemeenten kunnen deze reserve inzetten bij IBN Holding B.V. ten behoeve van werkgelegenheidsbevorderende activiteiten Per 31 december 2024 bedraagt het bedrag dat voor de gemeente Maashorst in deze reserve beschikbaar is € 745.100

Kanttekeningen

1.1 en 2.1 Financiële positie van IBN staat los van die van het Werkvoorzieningschap

In de concept-begroting 2026 en de concept-jaarjaarrekening 2024 van het Werkvoorzieningschap komen de uitgaven en inkomsten van IBN Holding B.V. niet aan bod. Deze inkomsten en uitgaven staan los van het Werkvoorzieningschap. Zo staat het ook in de aanbiedingsbrieven aan de raad: "Ten behoeve van IBN-holding BV worden apart een begroting en jaarverslag opgesteld. Hoewel het openbaar lichaam enig aandeelhouder van IBN-holding BV is, worden de resultaten van deze BV niet geconsolideerd via de begroting en het jaarverslag van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant". Ter verduidelijking is op p. 4 van het jaarverslag 2024 een uitgebreider toelichting gegeven op de verbinding tussen het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant en IBN en op het risicomanagement van IBN Holding B.V.

Financiën

De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is € 0,27 (afgerond) per inwoner, zoals gesteld in argument 1.1. Op basis van het aantal inwoners op 1 januari 2025 (59.668) houdt is dit een gemeentelijke bijdrage van € 16.332 voor 2026. Deze kosten kunnen worden gedekt uit het budget voor Wet Sociale Werkvoorziening.

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

In het kader van de adoptieregeling heeft afstemming plaatsgevonden tussen de gemeenten Oss en Land van Cuijk ter voorbereiding van het besluitvormingstraject. Deze gemeenten hebben aan de hand van de concept-begroting 2026 en de concept-jaarjaarrekening 2024 een advies opgesteld voor de deelnemende gemeenten aan het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Communicatie

De secretaris van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant wordt geïnformeerd over het genomen raadsbesluit middels bijgaande brief (bijlage 5)

Vervolg

Via de secretaris van het Werkvoorzieningschap wordt het Algemeen Bestuur geïnformeerd over het feit dat er een zienswijze is ingediend. Op basis van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten wordt de begroting 2026 en het jaarverslag 2024 van het Werkvoorzieningschap in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 juli 2025 definitief vastgesteld.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Aanbiedingsbrief aan raden concept-begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
2. Concept-begroting 2026 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
3. Aanbiedingsbrief aan raden concept-jaarrekening 2024 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

4. Concept-jaarrekening 2024 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.
5. Brief zienswijze raad begroting 2026 en jaarjaarrekening 2024 aan Werkvoorzieningschap Noordoost- Brabant.

Bijlagen ter informatie

6. Update IBN Maart 2025

Maashorst, 27 mei 2025
Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
f1cf3c6d-0aca-44be-9556-fb3089a6c323

Raadsbesluit

Zaaknummer: 24342-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel 33 en 34 van de Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant;

b e s l u i t

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting 2026 van de gemeenschappelijk regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant:
   “We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit”
2. Geen zienswijze naar voren te brengen op de concept-jaarrekening 2024.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

WERKVOORZIENINGSCHAP
Noordoost-Brabant

Industrielaan 63
Postbus 163
5340 AD Oss
T 0413 33 69 70
www.wvs-nb.nl
info@wvs-nb.nl
K.v.K. nr. 17278039

De raden van de aan het
Werkvoorzieningschap Noordoost-
Brabant deelnemende gemeenten.

Oss, 17 maart 2025 Ons kenmerk: 25-jc

Onderwerp: Conceptbegroting 2026

Geachte raad,

Wij hebben het genoegen u hierbij te doen toekomen de conceptbegroting 2026 van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.
Het door de 6 gemeenten in Brabant-Noordoost opgerichte openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in deze regio.

Voor de plaatsing van Wsw-geïndiceerde kandidaten beschikt het openbaar lichaam over een eigen uitvoeringsorganisatie, te weten IBN. IBN ontvangt hiervoor het volledige fictief Wsw-budget.

Ten behoeve van IBN-holding BV worden apart een begroting en jaarverslag opgesteld. Hoewel het openbaar lichaam enig aandeelhouder van IBN-holding BV is, worden de resultaten van deze BV niet geconsolideerd via de begroting en het jaarverslag van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.
Als gevolg van die verzelfstandiging is vaststelling van de begroting van IBN-holding BV geen zaak van het Algemeen Bestuur van het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Voor de volledigheid en ter informatie delen wij u mede dat zowel in de begroting 2026 als in de kadernota 2026 rekening is gehouden met de wens van de regio om de gemeentelijke bijdrage voor 2026 en volgende jaren te handhaven op het niveau 2025. Dit betekent dat wij de dekking voor eventuele kostenverhogingen binnen onze eigen begroting zullen vinden en dus niet zullen leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van het jaar 2025.
Wij conformeren ons hiermee aan de brief van 20 december 2024 met als onderwerp ombuigingen op GR-en in relatie tot het ravijnjaar 2026.

Als raad van de aan de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant deelnemende gemeente, wordt u ingevolge artikel 33 van deze gemeenschappelijke regeling in de gelegenheid gesteld uw gevoelen omtrent de conceptbegroting van het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant schriftelijk aan ons kenbaar te maken.

Indien u van deze gelegenheid gebruik wenst te maken, verzoeken wij u dit te doen voor uiterlijk 4 juli 2025 (e-mailadres [redacted])
Eventuele reacties zullen worden doorgeleid naar ons Algemeen Bestuur.
Reacties die na 4 juli 2025 zijn ontvangen, zullen mondeling worden toegelicht in de vergadering van het Algemeen Bestuur, welke is gepland op 9 juli 2025.

Voor het geven van een nadere toelichting op de begroting van het Werkvoorzieningschap is onze secretaris graag bereid aanwezig te zijn in de vergadering van uw raad of raadscommissie.

Hoogachtend,

namens het Dagelijks Bestuur van
Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant,

[redacted]

[redacted],
secretaris.

Bijlage: conceptbegroting 2026

BEGROTING 2026

Openbaar Lichaam

Werkvoorzieningschap

Noordoost-Brabant

Oss, 12 maart 2025

Inhoudsopgave 1

Beleidsbegroting

Programma 2
Paragrafen 3

Financiële begroting

Programma 4
Resultatenrekening 5
Specificatie van de resultatenrekening 6
Toelichting op de resultatenrekening begroting 7 en 8
Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2026 9
Meerjarenraming 2027, 2028 en 2029 10

Bijlagen

Bijdragen gemeenten 11

Programma

Wat willen we bereiken?

Wij willen een rechtmatige en een doeltreffende uitvoering van de Wsw bereiken.

Hoe willen wij dit realiseren?

Wij maken in afstemming met de deelnemende gemeenten, kwalitatieve en kwantitatieve afspraken met IBN over de uitvoering van de Wsw. Eind 2025 wordt in overleg met de gemeenten bepaald hoe het kaderstellend beleid Wsw 2026 eruit moet zien. Dit wordt vastgelegd in de "Sociaal-economische afspraken Wsw 2026". De uitvoering van die afspraken wordt overeengekomen tussen het Werkvoorzieningschap en IBN. Over de realisatie van deze afspraken wordt apart gerapporteerd.

Wat gaat het kosten?

Het fictief Wsw-budget voor de plaatsing van de Wsw-medewerkers. De uitvoeringskosten van het Werkvoorzieningschap worden bekostigd door IBN. Voor de regierol en de bestuurskosten van het Werkvoorzieningschap ontvangt het Werkvoorzieningschap van de deelnemende gemeenten een gemeentelijke bijdrage. Deze kosten worden toegelicht in de programmarekening 2026.

Deelnemers Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Aan de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant nemen deel de gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad en Oss.

Financiële bijdrage per deelnemer.

Gemeente Bernheze	€ 8.925
Gemeente Boekel	€ 3.138
Gemeente Land van Cuijk	€ 25.401
Gemeente Maashorst	€ 16.332
Gemeente Meierijstad	€ 11.544
Gemeente Oss	€ 26.060

Stemverhouding.

In het Dageljiks Bestuur van het Werkvoorzieningschap heeft ieder lid één stem. In het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap heeft ieder lid één stem en één extra stem voor iedere 10.000 inwoners van de gemeente die hij/zij in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigt.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Werkvoorzieningschap is een openbaar lichaam/publiekrechtelijk rechtspersoon, ingesteld krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen door zes gemeenten in de regio Noordoost-Brabant. Het openbaar lichaam is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw voor deze zes gemeenten. De materiële uitvoering van de Wsw is opgedragen aan de 100% deelneming IBN-holding B.V. In de sociaal-economische afspraken Wsw worden de wederzijdse rechten en verplichtingen vastgelegd. Onderdeel hiervan is de afspraak dat binnen IBN-holding B.V. voldoende weerstandsvermogen wordt gevormd om toekomstige mogelijke risico's te kunnen opvangen. Deze risico's zijn voor rekening van IBN-holding B.V. De activiteiten van het Werkvoorzieningschap en de daarmee samenhangende kosten zijn voor de komende 3 à 4 jaar goed te ramen. Dit gebeurt via de meerjarenraming. Eveneens is goed voor deze periode te ramen waar de benodigde dekkingsmiddelen vandaan dienen te komen. Dit is eveneens opgenomen in de meerjarenbegroting, die vast onderdeel is van de jaarlijkse begroting. Om deze redenen is het niet noodzakelijk om ten behoeve van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant een apart weerstandsvermogen te vormen.

Kengetallen	**Begroot 2026**	**Begroot 2027**	**Begroot 2028**
Netto schuldquote	0,0%	0,0%	0,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,0%	0,0%	0,0%
Solvabiliteitsratio	92,9%	92,9%	92,9%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%

Verbonden partijen

Dit betreft de 100% deelneming IBN-holding B.V., gevestigd te Oss. De omvang van het eigen vermogen van deze B.V. bedraagt per 31 december 2024 € 35,2 miljoen, per dezelfde datum bedraagt de solvabiliteit van deze B.V. 49%.

IBN-holding B.V. kent naast het bestuur, een Raad van Commissarissen en een Algemene vergadering.
De Raad van Commissarissen bestaat uit 5 leden, die zijn benoemd op basis van vooraf vastgestelde competentieprofielen. De bevoegdheden van de Algemene vergadering worden uitgeoefend door het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Bedrijfsvoering

Het Werkvoorzieningschap voert voor de deelnemende gemeenten de Wsw uit. De bestuurlijke regiefunctie wordt, in afstemming met de deelnemende gemeenten, onder leiding van de secretaris ingevuld. Dit gebeurt onder andere via vaststelling van kaderstellend Wsw beleid en monitoring van de uitvoering van dat beleid door IBN. Het Werkvoorzieningschap voert de secretariaten van de adviescommissie voor bezwaar- en beroepschriften, de geschillencommissie, de Wsw-raad, het lokaal overleg, het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur.

Programma

Het programma van de begroting 2026 van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant is uitvoering Wet sociale werkvoorziening

Dit programma bestaat uit twee programmadelen, te weten:
A. Openbaar Lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
B. Secretariaat Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Resultatenrekening (x € 1.000)

	Begroting 2026	Begroting 2025	Rekening 2024
A. Openbaar Lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant			
INKOMSTEN			
Fictief Wsw-budget	51.157,0	48.289,7	55.645,3
Dividenduitkering IBN-holding B.V.	p.m.	p.m.	375,8
Totaal	51.157,0	48.289,7	56.021,1
UITGAVEN			
Doorbetaling fictief Wsw-budget aan IBN-holding B.V.	51.157,0	48.289,7	55.645,3
Resultaat voor bestemming	0,0	0,0	375,8
Bestemmingreserves			
Toevoeging aan bestemmingsreserve bijzondere projecten	p.m.	p.m.	0,0
Toevoeging aan bestemmingsreserve personeelsfonds	p.m.	p.m.	125,3
Toevoeging aan Algemene Gemeentelijke Reserve	p.m.	p.m.	250,5
Totaal bestemmingreserves	p.m.	p.m.	375,8
Resultaat na bestemming	0,0	0,0	0,0
B. Secretariaat Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant			
INKOMSTEN			
Renten	p.m.	0,0	17,1
Bijdragen IBN-holding B.V. (uitvoeringskosten formeel werkgeverschap)	44,0	39,5	14,4
Bijdragen gemeenten	91,4	93,5	89,0
Totaal	135,4	133,0	120,5
UITGAVEN			
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	94,9	95,0	83,9
Overige bedrijfskosten	40,5	38,0	36,6
Totaal	135,4	133,0	120,5

Dit onderdeel B betreft de volledige secretariaatskosten van het Werkvoorzieningschap en kunnen volledig als overheadlasten worden beschouwd. Voor de raming van de loonkosten niet-gesubsidieerd personeel is o.a. uitgegaan van de werkelijke kosten 2024 lonen ambtelijk personeel met een verhoging van 5% per jaar.

Specificatie van de resultatenrekening (x € 1.000)

	Begroting 2026	Begroting 2025	Rekening 2024
INKOMSTEN			
Renten			
Rentebaten	p.m.	0,0	17,1
Bijdragen			
Van IBN-holding B.V.	44,0	39,5	14,4
Van gemeenten	91,4	93,5	89,0
	135,4	133,0	103,4
UITGAVEN			
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel			
Lonen ambtelijk personeel	80,9	82,0	73,4
Studiekosten	1,0	1,0	0,0
Reiskosten	1,0	1,0	0,0
Kosten leaseauto's	11,0	10,0	10,4
Overige kosten	1,0	1,0	0,1
Totaal loonkosten niet-gesubsidieerd	94,9	95,0	83,9
Overige bedrijfskosten			
Huur gebouw	6,0	5,5	5,4
Onderhoudskosten	1,0	1,0	0,2
Kosten dienstverlening IBN	10,0	10,0	9,0
Bureaukosten	1,5	1,5	1,1
Automatiseringskosten	6,0	6,0	6,0
Abonnementen	4,0	3,0	3,7
Accountantskosten	6,0	5,0	5,4
Vergader- / representatiekosten	1,0	1,0	0,9
Overige bedrijfskosten	5,0	5,0	4,9
Totaal overige bedrijfskosten	40,5	38,0	36,6
Recapitulatie			
Totaal inkomsten	135,4	133,0	120,5
Totaal uitgaven	135,4	133,0	120,5
Resultaat	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Toelichting op de resultatenrekening begroting 2026

A. Openbaar Lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

INKOMSTEN

Fictief Wsw-budget
De gemiddelde bezetting Wsw 2026 is geraamd op 1.306,20 SE's.

Per SE is het fictief Wsw-budget berekend op € 39.164,68.

Dividenduitkering IBN-holding B.V.:
Het door het Werkvoorzieningschap te ontvangen dividend in 2026
wordt bepaald door het financiële resultaat van IBN met inachtneming van het
vastgestelde dividendbeleid.
Omdat de hoogte hiervan thans nog niet bekend is, is deze post geraamd als p.m. post.

UITGAVEN

Doorbetaling fictief Wsw-budget
Het volledige bedrag aan fictief Wsw-budget wordt doorbetaald aan IBN.

B. Secretariaat Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

In deze begroting wordt met betrekking tot de exploitatiekosten van het secretariaat onderscheid gemaakt tussen twee categorieën kosten, namelijk bestuurskosten en uitvoeringskosten Wsw. De bestuurskosten zijn alle kosten die ten behoeve van het bestuur en ondersteuning van het bestuur door het bestuurssecretariaat gemaakt worden. Deze kosten bedragen in 2026 naar verwachting € 91.400. Dat is € 0,27 per bewoner. De bestuurskosten worden doorberekend aan de gemeenten, die hiervoor via het gemeentefonds ongeveer € 270.000 per jaar ontvangen. Dit is exclusief de jaarlijkse toevoeging aan de AGR.
Tot en met 2024 is in totaal ruim € 37.000.000 toegevoegd aan de AGR.

De uitvoeringskosten Wsw zijn kosten die voortvloeien uit het formeel werkgeverschap van Wsw-werknemers en ambtelijk personeel.
Te denken valt hierbij aan werkzaamheden ter zake bezwaar en beroep, advisering en commissieondersteuning. Op basis van de jaarlijks door het Algemeen Bestuur vast te stellen begroting worden de hiervoor benodigde middelen geraamd.
Deze kosten worden betaald door IBN. Op advies van de accountant worden rentebaten voor het dekken van deze kosten voortaan buiten beschouwing gelaten.
Als gevolg hiervan blijven de rentebaten voortaan beschikbaar voor de exploitatie van IBN.

Fictief Wsw-budget:
Dit bedrag betreft een raming voor 2026. Dit is gebaseerd op de september-circulaire 2024.

Loonkosten ambtelijk personeel:
De berekeningsbasis voor de loonkosten niet-gesubsidieerd personeel is gestoeld op 0,6 FTE. Het betreft hier de niet-gesubsidieerde secretariaatmedewerkers, te weten 0,4 secretaris en 0,2 administratief-/secretarieel medewerker.
De secretaris is m.i.v. 01-09-2016 voor drie dagen per week gedetacheerd als directeur van Kringloopbedrijven Maasland. Hierdoor zijn de loonkosten ambtelijk personeel substantieel gedaald.

Huren:
De lage huurlasten zijn het gevolg van het eindigen van het huurcontract van het voormalig kantoor van het Werkvoorzieningschap.

Vennootschapsbelasting:
In deze begroting is er geen rekening mee gehouden dat het Werkvoorzieningschap vennootschapsbelasting moet afdragen, omdat de vrijstelling van toepassing is.

EMU saldo:
Het geraamd EMU saldo 2026 is € -566.250

Ontwikkelingen
Punten van aandacht blijven ontwikkelingen met betrekking tot de Wsw en andere regelgeving op het terrein van werk en inkomen.
In samenwerking met de deelnemende gemeenten wordt gekomen tot afstemming en coördinatie van de Wsw met andere regelingen op het gebied van gemeentelijk arbeidsmarktbeleid.
Bijzondere punten van aandacht blijven de samenwerking en communicatie met gemeenten.

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. (€ x 1.000)

Omschrijving	**Begroting 2026**		
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	Baten	Lasten	Saldo
	€	€	€
Algemeen gemeentelijke reserve	100,0	-600,0	-500,0
Personeelsfonds	433,8	-500,0	-66,3
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	**533,8**	**-1100,0**	**-566,3**

Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2026

Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Activa x € 1.000	**2026** **1 januari**	**2026** **31 december**
Vaste activa		
Financiële vaste activa	18.331,0	18.331,0
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	10.451,3	10.451,3
Overlopende activa	0,0	0,0
Liquide middelen	271,2	271,2
Totaal	**10.722,5**	**10.722,5**
Totaal activa	**29.053,5**	**29.053,5**

Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Passiva x € 1.000	**2026** **1 januari**	**2026** **31 december**
Vaste passiva		
Algemene Reserve	18.331,0	18.331,0
Bestemmingsreserves	6.759,9	6.759,9
Egalisatiereserve	1.897,3	1.897,3
Gerealiseerd resultaat	0,0	0,0
Totaal	**26.988,2**	**26.988,2**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	182,7	182,7
Overlopende passiva	1.882,6	1.882,6
Totaal	**2.065,3**	**2.065,3**
Totaal passiva	**29.053,5**	**29.053,5**

Wijzigingen in de balansposten zullen alleen plaatsvinden bij wijziging van de bestemmingreserves, liquide middelen, netto vlottende schulden, overlopende passiva en uitzettingen.
Thans is nog niet te voorzien wat hiervan het effect zal zijn voor de begin- en eindbalans 2026.
Derhalve zijn de gegevens van de eindbalans 2024 tevens gehanteerd voor de begin- en eindbalans 2026.

meerjarenraming (x € 1.000)

	2027	2028	2029
Fictief Wsw-budget	47.973.568	46.299.068	44.163.945
Doorbetaling rijksvergoeding Wsw	-47.973.568	-46.299.068	-44.163.945
Totaal	0	0	0
Bijdrage IBN-Holding B.V.	50	55	60
Bijdrage gemeenten	91	91	91
Secretariaatskosten Wsw	-150	-160	-151
Onttrekking bestemmingsreserve	9	14	0
Totaal	0	0	0

Bij de raming van het toekomstig fictief Wsw-budget is uitgegaan van de september-circulaire 2024.

Bijdragen gemeenten

Gemeente	Aantal inwoners per 01-01-25	Bijdrage aan WVS in euro's
	32.605	8.925
Bernheze	11.464	3.138
Boekel	92.799	25.401
Land van Cuijk	59.668	16.332
Maashorst	42.174	11.544
Meierijstad	95.205	26.060
Oss		
TOTAAL	**333.915**	**91.400**

WERKVOORZIENINGSCHAP
Noordoost-Brabant

Industrielaan 63
Postbus 163
5340 AD Oss
T 0413 33 69 70
www.wvs-nb.nl
info@wvs-nb.nl
K.v.K. nr. 17278039

De raden van de aan het
Werkvoorzieningschap Noordoost-
Brabant deelnemende gemeenten

Oss, 24 maart 2025 Ons kenmerk: 25-jc

Onderwerp: Conceptjaarverslag 2024

Geachte raad,

Wij hebben het genoegen u hierbij te doen toekomen het conceptjaarverslag 2024 van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.
Als raad van de aan de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant deelnemende gemeente, wordt u ingevolge artikel 34 van deze gemeenschappelijke regeling in de gelegenheid gesteld uw gevoelen omtrent het conceptjaarverslag schriftelijk aan ons kenbaar te maken.

Indien u van deze gelegenheid gebruik wenst te maken, verzoeken wij u dit te doen voor uiterlijk 4 juli 2025 (e-mailadres: [redacted]@wvs-nb.nl).
Eventuele reacties zullen worden doorgeleid naar ons Algemeen Bestuur.
Reacties die na 4 juli 2025 zijn ontvangen, zullen mondeling worden toegelicht in de vergadering van het Algemeen Bestuur, welke is gepland op 9 juli 2025.

Het bijgevoegde jaarverslag omvat niet de jaarrekeninggegevens 2024 van de uitvoeringsorganisatie IBN, die is verzelfstandigd als IBN-holding BV.
Als gevolg van die verzelfstandiging behoort vaststelling van het jaarverslag van IBN-holding BV tot de bevoegdheid van de aandeelhoudersvergadering van IBN-holding BV.
Deze aandeelhoudersbevoegdheid ligt overigens bij het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.
Het jaarverslag 2024 van IBN zal naar verwachting voor vaststelling worden aangeboden aan de Algemene Vergadering op 21 mei 2025.

De voor de financiering van de gerealiseerde arbeidsplaatsen Wsw beschikbare middelen (fictief Wsw-budget) maken vanaf 2015 deel uit van de gemeentelijke re-integratiemiddelen. Deze middelen maken de gemeenten een op een over aan het Werkvoorzieningschap.
Het Werkvoorzieningschap gebruikt deze middelen voor financiering van de regionale realisatie Wsw.

Voor het geven van een nadere toelichting op de jaarstukken van het Werkvoorzieningschap en de wijze waarop in het verslagjaar uitvoering is gegeven aan de Wsw, is onze secretaris graag bereid aanwezig te zijn in de vergadering van uw raad of raadscommissie.

Te uwer informatie doen wij u eveneens toekomen een overzicht van actuele zaken die bij onze uitvoeringsorganisatie IBN spelen. Indien u behoefte heeft aan nadere informatie over deze update of een specifiek onderwerp uit deze update, dan nodig ik u uit dit aan mij kenbaar te maken. IBN is graag bereid om ter vergadering nadere informatie te verstrekken.

Hoogachtend,

namens het Dagelijks Bestuur van
Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant,

p.o. [redacted]
[redacted],
secretaris.

Bijlagen: conceptjaarverslag 2024
overzicht actuele zaken IBN

Jaarstukken 2024

Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant

Oss, 12 maart 2025

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
JAARVERSLAG	
1. Programmaverantwoording	2
2. Paragrafen	3 t/m 5
Jaarrekening	
3. Balans	6 en 7
4. Overzicht van baten en lasten	8
5. Grondslagen van de financiële verslaglegging	9
6. Toelichting op de balans	10 t/m 15
7. WNT toelichting	16
8. Toelichting op overzicht van baten en lasten	17 t/m 20
9. Ondertekening van de jaarrekening	21
Overige gegevens	
10. Overzicht Taakvelden	22

Programmaverantwoording

1.1 Wat willen we bereiken?

Wij willen een rechtmatige en een doeltreffende uitvoering van de Wsw bereiken.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij maken in afstemming met de deelnemende gemeenten, kwalitatieve en kwantitatieve afspraken met IBN over de uitvoering van de Wsw. Eind 2023 is in overleg met de gemeenten bepaald hoe het kaderstellend beleid Wsw 2024 eruit moest zien. Dit is vastgelegd in de "Sociaal-economische afspraken Wsw 2024". De uitvoering van die afspraken is overeengekomen tussen het Werkvoorzieningschap en IBN. Over de realisatie van deze afspraken wordt in 2025 apart gerapporteerd. Die rapportage 2024 is ingericht langs de volgende drie thema's:
-versterken van de gemeentelijke verantwoordelijkheid;
-goed werkgeverschap en
-stimuleren van de beweging naar binnen en buiten.
Meer concreet wordt ingegaan op het aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen Wsw en bestemming van de middelen die niet besteed zijn, de aard en omvang van de kosten die binnen het secretariaat van het werkvoorzieningschap zijn gemaakt en de wijze waarop die gedekt zijn, ziekteverzuim Wsw, omvang begeleid werken, gemaakte rapportages herindicatie Wsw, medewerkerstevredenheid, sociale plaatsingen, re-integratie van personen die na herindicatie niet meer tot de doelgroep worden gerekend, ombudsfunctie/noodfonds en indeling zittend bestand conform de re-integratieladder.

1.3 Wat heeft het gekost?

Het fictief Wsw-budget wordt gebruikt ter financiering van de door IBN gerealiseerde arbeidsplaatsen Wsw. In 2024 was er een onderrealisatie van [redacted] In 2025 wordt dit verrekend met de egalisatiereserve. Voor de regierol en de bestuurskosten van het Werkvoorzieningschap ontvangt het Werkvoorzieningschap van de deelnemende gemeenten een gemeentelijke bijdrage. De kosten zijn toegelicht in het Overzicht van baten en lasten op pagina 8.

Totale baten 2024	€ 103.414,56
Totale lasten 2024	€ -103.414,56

1.4 Deelnemers Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Aan de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant nemen deel de gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad en Oss.

1.5 Financiële bijdrage per deelnemer.

Gemeente Bernheze	€ 8.716,00
Gemeente Boekel	€ 3.013,00
Gemeente Land van Cuijk	€ 24.710,00
Gemeente Maashorst	€ 15.920,00
Gemeente Meierijstad	€ 11.127,00
Gemeente Oss	€ 25.513,00

1.6 Stemverhouding.

In het Dagelijks Bestuur van het Werkvoorzieningschap heeft ieder lid één stem. In het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap heeft ieder lid één stem en één extra stem voor iedere 10.000 inwoners van de gemeente die hij/zij in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigt.

1.7 Overhead.

Alle kosten die zijn verantwoord in de jaarrekening van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant behoren tot de overhead van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant.

Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Werkvoorzieningschap is een openbaar lichaam/publiekrechtelijk rechtspersoon, ingesteld krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen door zes gemeenten in de regio Noordoost-Brabant. Het openbaar lichaam is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw voor deze zes gemeenten. De materiële uitvoering van de Wsw is opgedragen aan de 100% deelneming IBN-holding B.V. In de sociaal-economische afspraken Wsw worden de wederzijdse rechten en verplichtingen vastgelegd. Onderdeel hiervan is de afspraak dat binnen IBN-holding B.V. voldoende weerstandsvermogen wordt gevormd om toekomstige mogelijke risico's te kunnen opvangen. Deze risico's zijn voor rekening van IBN-holding B.V. De activiteiten van het Werkvoorzieningschap en de daarmee samenhangende kosten zijn voor de komende 3 à 4 jaar goed te ramen. Dit gebeurt via de meerjarenraming. Eveneens is goed voor deze periode te ramen waar de benodigde dekkingsmiddelen vandaan dienen te komen. Dit is eveneens opgenomen in de meerjarenbegroting, die vast onderdeel is van de jaarlijkse begroting. Om deze redenen is het niet noodzakelijk om ten behoeve van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant een apart weerstandsvermogen te vormen. Indien om wat voor reden dan ook niet begrote kosten optreden dan beschikt het werkvoorzieningschap over voldoende eigen vermogen om deze te dekken. Risico's die voortvloeien uit de materiële uitvoering van de Wsw zijn, zoals eerder genoemd, voor rekening van IBN Holding BV. Voor het Werkvoorzieningschap resten er geen risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Kengetal	**Verslag 2023**	**Begroot 2024**	**Verslag 2024**
Netto schuldquote	0,0%	0,0%	0,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,0%	0,0%	0,0%
Solvabiliteitsratio	99,4%	90,5%	92,9%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%

2.2 Verbonden partijen (x €1.000,00)

Dit betreft de 100% deelneming IBN-Holding B.V., gevestigd te Uden. De omvang van het eigen vermogen van deze B.V. bedraagt per 31 december 2024 € 35,2 miljoen, per dezelfde datum bedraagt de solvabiliteit van deze B.V. 65%.

IBN-Holding B.V. kent naast het bestuur, een Raad van Commissarissen en een Algemene Vergadering.

	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	36.578	35.229
Vreemd vermogen	17.007	18.963
Totaal vermogen	53.585	54.192
Resultaat boekjaar	106	111

De bevoegdheden van de Algemene Vergadering van IBN Holding BV worden uitgeoefend door het Algemeen Bestuur van het werkvoorzieningschap. In het Algemeen Bestuur is elke deelnemende gemeente vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Wsw van de betreffende gemeente. In de Raad van Commissarissen van IBN Holding BV hebben uitsluitend personen zitting, die zijn benoemd op basis van specifieke kennis en deskundigheid. De bestuursorganen van het werkvoorzieningschap hebben juridisch geen zeggenschap met betrekking tot de bedrijfsvoering van IBN. De governance van IBN is verder met inachtneming van boek 2 van het burgerlijk wetboek geregeld. Dat is een bewuste keuze geweest in het verleden, die in samenspraak met de deelnemende gemeenten is gemaakt. De relatie tussen het werkvoorzieningschap en IBN is tweeledig. Allereerst is er de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie voor de uitvoering van de Wsw. Deze krijgt vorm via het overeen komen van de zgn. sociaal-economische afspraken en de rapportage over de realisatie daarvan. Verder is er de juridische eigendomsrelatie. Het werkvoorzieningschap is enig aandeelhouder van IBN Holding BV. Via die structuur oefent het Algemeen Bestuur de bevoegdheden van de Algemene Vergadering van IBN-Holding BV uit. Voor wat betreft de uitvoering van de Participatiewet vervult het werkvoorzieningschap geen rol. IBN maakt hiervoor zelf rechtstreeks afspraken met gemeenten.

De verbonden partij IBN Holding BV beheerst haar risico's op de volgende manier:

Risicomanagement is een vast onderdeel van de P&C-cyclus van IBN. De IBN bedrijven rapporteren jaarlijks over de risico's en de beheersing daarvan. Zowel strategisch/tactische als operationele risico's worden hierin meegenomen. Om het uit te keren dividend te bepalen wordt elk jaar het weerstandsvermogen bepaald, waarbij de ingeschatte risico's in acht worden genomen. Daarnaast wordt een balans- en een liquiditeitstest uitgevoerd. Hoewel in 2021 een vernieuwd partnership met de 11 gemeenten (door fusies 6 gemeenten) is afgesloten, vormt de Participatiewet nog steeds een belangrijk strategisch risico. Door de gemeenten is de noodzaak van de infrastructuur van IBN onderkend en is de intentie uitgesproken om IBN een belangrijke rol te geven in de uitvoering van de Participatiewet. Het partnership is voor onbepaalde tijd overeengekomen. Elke twee jaar vindt er een evaluatie plaats en wordt de vergoeding voor begeleidings- en infrastructurele kosten, de zogenaamde lumpsumvergoeding, bepaald.
In 2022 is de strategie van IBN herzien en vastgesteld door de Raad van Commissarissen. IBN is hierdoor in staat om ook in de toekomst oplossend vermogen te kunnen blijven bieden voor de deelnemende gemeenten. Dit zal wel meer maatwerk vragen en een bredere dekking van de infrastructuur van IBN door bijvoorbeeld re-integratie oplossingen voor het bedrijfsleven en leerwerkplekken voor het onderwijs aan te bieden. Door te acteren op het snijvlak van publiek en privaat kan IBN zich blijven onderscheiden. De financiële positie van IBN is gezond, maar het teruglopend subsidie-tarief en de nieuwe werkelijkheid van de participatiewet zorgen ervoor dat de toekomstige financiële positie van IBN onder druk blijft staan. De strategische visie anticipeert hierop en er worden maatregelen genomen om een gezonde financiële positie voor de toekomst te borgen. Dit wordt geborgd door onder andere scherp te kijken naar de kosten, proberen zoveel mogelijk de uitstroom oude doelgroep Wsw te vervangen met medewerkers uit de Participatiewet, het ontwikkelen van nieuwe diensten en het aangaan van samenwerkingsverbanden.

2.3 Financiering (x € 1.000,00)

(1) Vlottende (korte) schuld	2.065
(2) Vlottende middelen	10.723
(3) Overschot vlottende middelen	-8.657
(4) Gemiddeld overschot vlottende middelen	-8.657
(5) Kasgeldlimiet	7
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	8.664

Berekening kasgeldlimiet

(7) Begrotingstotaal	89
(8) Percentage	8,0%
(9) Kasgeldlimiet	7,1

De kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel het Werkvoorzieningschap kort mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,0% van het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet van het Werkvoorzieningschap is € 8.600. Deze limiet is niet overschreden, aangezien het Werkvoorzieningschap geen leningen heeft. De uitvoeringskosten en de bestuurskosten worden gedekt door de bijdrage van IBN Holding BV en de gemeentelijke bijdrage.

De renterisico norm
Het Werkvoorzieningschap heeft geen leningen derhalve geen renterisico.

Rente toerekening
In de jaarrekening wordt geen rente toegerekend

2.4 Bedrijfsvoering

Het Werkvoorzieningschap voert voor de deelnemende gemeenten de Wsw uit. De bestuurlijke regiefunctie wordt, in afstemming met de deelnemende gemeenten, onder leiding van de secretaris ingevuld. Dit gebeurt onder andere via vaststelling van kaderstellend Wsw beleid en monitoring van de uitvoering van dat beleid door IBN. Het Werkvoorzieningschap voert de secretariaten van de adviescommissie voor bezwaar- en beroepschriften, de geschillencommissie, de Wsw-raad, het lokaal overleg, het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur.

Wet open overheid

Deze wet is per 01-05-2022 in werking getreden. De implementatie mag stapsgewijs verlopen. Het doel van deze wet is om het handelen van de overheidsorganen transparanter te maken. Uitgangspunt hierbij is dat overheidsinformatie openbaar is. Die openbaarmaking kan op 2 manieren:

1. actieve openbaarmaking: openbaar maken van stukken uit eigen beweging;
2. passieve openbaarmaking: openbaar maken op verzoek.

Het Werkvoorzieningschap voldoet aan de bepalingen uit de wet open overheid.

Werkvoorziening Noordoost-Brabant

Activa x € 1.000	**2024** 31 december	**2023** 31 december
Vaste activa		
Financiële vaste activa	18.331,0	18.331,0
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	10.451,3	10.150,4
Overlopende activa	0,0	21,7
Liquide middelen	271,2	229,5
Totaal	**10.722,5**	**10.401,6**
Totaal activa	**29.053,5**	**28.732,6**

Werkvoorziening Noordoost-Brabant

Passiva x € 1.000	**2024** 31 december	**2023** 31 december
Vaste passiva		
Algemene reserve	18.331,0	18.331,0
Bestemmingsreserves	6.759,9	7.736,4
Egalisatiereserve	1.897,3	2.486,7
Gerealiseerd resultaat	0,0	0,0
Totaal	**26.988,2**	**28.554,1**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	182,7	180,3
Overlopende passiva	1.882,6	-1,8
Totaal	**2.065,3**	**178,5**
Totaal passiva	**29.053,5**	**28.732,6**

Overzicht van baten en lasten 2024 (x € 1.000)

	2024	Begroot 2024	2023
Bedrijfs- en financieringslasten			
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	83,9	107,0	84,7
Overige bedrijfskosten	36,6	39,7	33,0
Diverse baten/lasten	0,0	0,0	0,0
Rentebaten/lasten	-17,1	-57,7	0,0
Totaal bedrijfs- en financieringslasten	**103,4**	**89,0**	**117,7**
Resultaat uit normale bedrijfsuitoefening	-103,4	-89,0	-117,7
Bijdragen			
Ontvangen bijdragen	55.645,3	46.328,1	55.246,7
Doorbetaalde bijdragen	-55.038,6	-46.328,1	-54.041,4
Te verrekenen met de egalisatiereserve	-606,7	0,0	-1.205,3
	0,0	**0,0**	**0,0**
Gemeentelijke bijdragen in exploitatie	89,0	89,0	87,0
bijdragen IBN in exploitatie	14,4	0,0	30,7
Bedrijfsresultaat	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Overige baten en lasten			
Dividendopbrengsten deelneming IBN-Holding B.V.	375,8	0,0	240,0
Bijdrage door Vebego aan personeelsfonds	581,4	0,0	456,3
Bestedingen gemeenten	-1.293,3	0,0	-914,0
Bestedingen uit personeelsfonds	-640,2	0,0	-719,9
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-976,4**	**0,0**	**-937,7**
Resultaatbestemming			
Toevoeging aan de Algemene Gemeentelijke Reserve	-250,5	0,0	-160,0
Toevoeging aan personeelsfonds	-706,6	0,0	-536,3
Onttrekkingen aan de Algemene Gemeentelijke Reserve	1.293,3	0,0	914,0
Onttrekkingen uit personeelsfonds	640,2	0,0	719,9
	976,4	**0,0**	**937,7**
Gerealiseerd resultaat	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Totale baten van het programma	56.116,3	46.474,8	54.855,4
Totale lasten van het programma	-57.092,6	-46.474,8	-55.793,0
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-976,4**	**0,0**	**-937,7**
Totaal Stortingen	957,1	0,0	696,3
Totaal Onttrekkingen	-1.933,5	0,0	-1.633,9

Grondslagen van de financiële verslaglegging

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaglegging is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het "Besluit Begroting en Verantwoording"(BBV).
Het door de zes gemeenten in Brabant-Noordoost opgerichte openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in deze regio. Voor de plaatsing van Wsw-werknemers beschikt het openbaar lichaam over een eigen uitvoeringsorganisatie, te weten IBN.
Deze vennootschap ontvangt hiervoor het volledige fictief Wsw-budget.
Uitvoeringskosten Wsw die door het openbaar lichaam worden gemaakt, vormen een verplichte uitgave voor IBN-Holding B.V. Onder BBV is consolidatie niet toegestaan.
IBN-Holding B.V. is derhalve niet in de GR geconsolideerd.

Balans

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Overlopende activa en uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De overlopende activa en uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. In het verslagjaar is geen voorziening voor oninbaarheid getroffen.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva en netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar
De overlopende passiva en de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten
De baten en lasten zijn opgenomen in het jaar waar deze betrekking op hebben.

Toelichting op de balans per 31 december 2024 (x € 1.000)

	2024 31 december	2023 31 december
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen		
Deelneming IBN-Holding B.V.	18.331,0	18.331,0

Dit betreft de deelneming in IBN-Holding B.V., gevestigd te Uden, waarin een kapitaalbelang gehouden wordt van 100%. De deelneming is conform Besluit Begroting en Verantwoording gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De nettovermogenswaarde van deze deelneming bedraagt op balansdatum €35,2 miljoen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Rekening-courant IBN-Holding B.V. en haar groepsmaatschappijen	10.171,5	9.927,0

Het saldo bestaat voornamelijk uit ontvangen dividenden en mutaties in de bestemmingsreserve personeelsfonds die niet in liquiditeiten van/aan IBN-Holding B.V. worden ontvangen dan wel betaald maar in rekening-courant worden geboekt.

Vorderingen op openbare lichamen	67,5	28,0
Vorderingen op Groepsmaatschappijen	0,2	0,4
Overige vorderingen		
Te ontvangen overige bedragen	0,0	0,0
Te ontvangen rente bank	4,1	0,0
	4,1	0,0
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar	208,0	195,0
Totaal	10.451,3	10.150,4

De post 'Uitzettingen in 's Rijks schatkist' betreft schatkistbankieren.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden**	**753**	**521**	**312**	**528**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	247	479	688	472
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	46.328			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500	46.328			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	68.565	47.371	28.734	48.595
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	753	521	312	528

Toelichting op de balans per 31 december 2024 (x € 1.000)

	2024 31 december	2023 31 december
Overlopende activa		
Nog te ontvangen van gemeenten	0,0	21,7
Totaal overlopende activa	0,0	21,7

Liquide middelen		
Kas	0,0	0,0
Banken rekening-courant	271,2	229,5
Totaal liquide middelen	271,2	229,5

Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt te specificeren:

	Algemene Reserve	Egalisatie Reserve	Bestemmings-reserve	Totaal
Stand per 1-1-2024	18.331,0	2.486,7	7.736,4	28.554,1
Mutatie 2024	0,0	-589,4	-976,5	-1.565,9
Stand per 31-12-2024	18.331,0	1.897,3	6.759,9	26.988,2

Algemene reserve

Het verloop is als volgt	2024	2023
Stand 1 januari 2024	18.331,0	18.331,0
Dotatie 2024	0,0	0,0
Stand 31 december 2024	18.331,0	18.331,0

Toelichting op de balans per 31 december 2024 (x € 1.000)

		2024 31 december	2023 31 december
Bestemmingsreserves			
Algemene Gemeentelijke Reserve		3.663,2	4.706,0
Verloop Algemene Gemeentelijke Reserve:			
Stand 1 januari 2024	4.706,0		
Mutaties 2024			
Dividendopbrengst deelneming IBN-Holding B.V.	250,5		
Bestedingen gemeenten	-1.293,3		
Toevoegingen	0,0		
Saldo 31 december 2024	3.663,2		
De verdeling van dit bedrag per gemeente luidt:			
Gemeente Bernheze	112,6		
Gemeente Boekel	89,1		
Gemeente Meierijstad	680,6		
Gemeente Oss	1.224,5		
Gemeente Maashorst	745,1		
Gemeente Land van Cuijk	811,3		
	3.663,2		

Conform vastgesteld dividendbeleid is in het verleden besloten (in principe) 75% van de winst van IBN aan het Werkvoorzieningschap uit te keren als dividend. Twee derde deel van het dividend wordt toegevoegd aan de algemene gemeentelijke reserve en verdeeld onder de gemeenten naar rato van hun aandeel in de omzet van IBN. De onttrekking aan deze bestemmingsreserve mag gebruikt worden als betaling voor goederen en diensten welke geleverd worden door IBN of het Werkvoorzieningschap.

Toelichting op de balans per 31 december 2024 (x € 1.000)

Bestemmingsreserve inzake personeelsfonds

In 2005 heeft IBN-Holding B.V., conform het vastgesteld dividendbeleid, voor het eerst dividend uitgekeerd dat bestemd is voor het personeelsfonds.
In het kader van dit dividendbeleid is bepaald dat, indien het weerstandsvermogen van IBN op het door de Raad van Commissarissen vastgestelde niveau is, 75% van het positief exploitatieresultaat in de vorm van dividend wordt uitgekeerd aan het Werkvoorzieningschap.
Het Werkvoorzieningschap voegt twee derde deel van dit dividend nagenoeg geheel toe aan de Algemene Gemeentelijke Reserve, verdeeld over zes gemeenten.
Een derde deel van het uitgekeerde dividend wordt toegevoegd aan het zogenaamde personeelsfonds, wat als bestemmingsreserve is verantwoord op de balans van het Werkvoorzieningschap.
Het personeelsfonds wordt gebruikt om extra personeelskosten, die boven de CAO-standaard uitstijgen, te betalen. De gedachte hierachter is om de medewerkers mede te belonen voor de door hun geleverde bijdrage in het resultaat van IBN.
Deze reserve is opgenomen bij het Werkvoorzieningschap, daar deze de formele werkgever is van het sw- en ambtelijk personeel.

Het verloop is als volgt	**2024**	**2023**
Stand 1 januari	3.005,3	3.188,9
Dividendopbrengst deelneming IBN-Holding B.V.	125,3	80,0
Bijdrage door Vebego Wsw Activiteiten B.V.	581,4	456,3
Bestedingen	-640,2	-719,9
Stand 31 december	3.071,7	3.005,3

De bijdrage door Vebego Wsw Activiteiten B.V. vloeit voort uit de 50% participatie in IBN facilitair V.O.F.

Bestemmingsreserve bijzondere projecten

Deze reserve wordt gebruikt ter dekking van de kosten als gevolg van door het Werkvoorzieningschap te organiseren projectmatige activiteiten.

Het verloop is als volgt	**2024**	**2023**
Stand 1 januari	25	25
Dividendopbrengst deelneming IBN-Holding B.V.	0,0	0,0
Bestedingen	0,0	0,0
Stand 31 december	25,0	25,0

Egalisatiereserve

Deze reserve is gevormd om over- en onderrealisatie Wsw te verrekenen

Het verloop is als volgt	**2024**	**2023**
Stand 1 januari	2.486,7	1783,1
Toevoegingen	606,7	1205,3
Onttrekkingen	-1196,1	-501,7
Stand 31 december	1.897,3	2.486,7

Toelichting op de balans per 31 december 2024 (x € 1.000)

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

	2024 31 december	2023 31 december
Overige schulden	182,7	180,3

Dit betreft vorderingen van IBN aan het Werkvoorzieningschap

Overlopende passiva

Diverse schulden	-3,1	-1,8

De post "diverse schulden" betreft met name de nog te betalen BTW.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.885,7	0,0

WNT Verantwoording 31 december 2024

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op IBN-Holding B.V. van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.
Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor Werkvoorzieningschap is € 233.000 Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldigingsgegevens

	31-12-2024	31-12-2023
Naam:	[redacted]	[redacted]
Functie:	secretaris	secretaris
Aanvang en einde functievervulling:	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Duur dienstverband in boekjaar:	366 dagen	365 dagen
Omvang dienstverband in boekjaar:	1 fte	1 fte
Gewezen topfunctionaris:	Nee	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking:	Echte	Echte
Individueel WNT-maximum:	**€ 233.000**	**€ 223.000**
Bezoldiging:		
Beloning per jaar:	€ 112.695	€ 106.571
Belastbare onkostenvergoedingen:	€ 2.205	€ 3.447
Beloningen betaalbaar op termijn:	€ 10.275	€ 9.817
Subtotaal:	€ 125.175	€ 119.835
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging:	€ 125.175	€ 119.835
Naam:	[redacted]	[redacted]
Functie:	voorzitter, wethouder onbezoldigd	voorzitter, wethouder onbezoldigd
Naam:	[redacted]	[redacted]
Functie:	lid, wethouder onbezoldigd	lid, wethouder onbezoldigd
Naam:	[redacted]	[redacted]
Functie:	lid, wethouder onbezoldigd	lid, wethouder onbezoldigd
Naam:	G. van Heeswijk	G. van Heeswijk
Functie:	lid, wethouder onbezoldigd	lid, wethouder onbezoldigd
Naam:	[redacted]	[redacted]
Functie:	lid, wethouder onbezoldigd	lid, wethouder onbezoldigd
Naam:	[redacted]	[redacted]
Functie:	lid, wethouder onbezoldigd	lid, wethouder onbezoldigd
Naam:	[redacted]	[redacted]
Functie:	lid, wethouder onbezoldigd	lid, wethouder onbezoldigd
Naam	[redacted]	[redacted]
Functie:	adviseur, algemeen directeur IBN	adviseur, algemeen directeur IBN

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2024 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Per 31 december 2024 bedraagt de verplichting uit hoofde van operational lease €6.400.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 (x € 1.000)

Algemeen

Het Algemeen Bestuur heeft op 05-07-2023 de begroting 2024 van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant vastgesteld.

Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel

De niet-gesubsidieerde formatie bedroeg 1,2 FTE. Vanaf medio oktober 2016 is de secretaris 3 dagen per week gedetacheerd bij Kringloopbedrijven Maasland. Hiervoor ontvangt het Werkvoorzieningschap een detacheringsvergoeding.
Één functionaris maakt gebruik van de geldende leaseautoregeling.

De totale bedrijfs- en financieringslasten

De totale bedrijfs- en financieringslasten 2024 bedragen € 103.414,56. Dit is lager dan in 2023 en lager dan begroot 2024.
In de jaarrekening worden de exploitatiekosten van het Werkvoorzieningschap herleid tot twee categorieën, namelijk Bestuurskosten en Uitvoeringskosten.

De toerekening van de exploitatiekosten naar deze categorieën geschiedt als volgt:

- Bestuurskosten	Deze kosten komen volledig t.l.v. de gemeenten
- Uitvoeringskosten	Deze kosten komen geheel t.l.v. IBN-Holding B.V.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 (x € 1.000)

In 2024 komt de gemeentelijke bijdrage uit op € 89.000 wat conform begroting is.
Dat is ongeveer € 0,27 per inwoner.
De bijdrage van IBN bedraagt €14.414 en is hoger dan begroot.
Hier staat tegenover dat de rentebaten volledig door IBN zijn ontvangen.
Per saldo draagt IBN hierdoor 43k minder bij aan uitvoeringskosten.
De bestuurskosten worden doorbelast aan de gemeenten, die hiervoor via het gemeentefonds ongeveer € 270.000 per jaar ontvangen.
Daarnaast ontvangen de gemeenten jaarlijks, conform het vastgestelde dividendbeleid, een toevoeging aan de Algemene Gemeentelijke Reserve. In 2024 bedroeg dit € 250.500. Tot en met 2024 is in totaal € 37,4 mln toegevoegd aan de AGR.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 (x € 1.000)

	2024	Begroot 2024	2023
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel			
Lonen ambtelijk personeel			
-/- inkomsten incl. sociale lasten	162,4	96,0	151,5
Overige persoonskosten	10,5	11,0	10,4
Detacheringsopbrengst	-89,0	0,0	-77,2
Totaal loonkosten niet-gesubsidieerd	**83,9**	**107,0**	**84,7**
Specificatie overige persoonskosten			
Studiekosten	0,0	1,0	0,0
Reiskosten	0,0	1,0	0,0
Kosten leaseauto's	10,4	8,0	10,2
Diverse kosten	0,1	1,0	0,1
	10,5	**11,0**	**10,3**
Overige bedrijfskosten			
Huur gebouw	5,4	5,2	5,2
Onderhoudskosten	0,2	1,0	0,2
Kosten dienstverlening IBN	9,0	10,0	9,0
Diverse bedrijfskosten	22,0	23,5	18,6
Totaal overige bedrijfskosten	**36,6**	**39,7**	**33,0**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 (x € 1.000)

	2024	Begroot 2024	2023
Specificatie diverse bedrijfskosten			
Bureaukosten	1,1	1,5	0,1
Automatiseringskosten	6,0	6,0	6,0
Abonnementen	3,7	3,0	3,1
Accountantskosten	5,4	5,0	5,0
Dienstverlening derden	0,0	0,0	0,0
Presentiegeld / reiskosten	0,0	0,0	0,0
Vergader- / representatiekosten	0,9	1,0	0,9
Overige bedrijfskosten	4,9	7,0	3,5
Totaal diverse bedrijfskosten	**22,0**	**23,5**	**18,6**

Renten			
Rentebaten	17,1	57,7	0,0

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 (x € 1.000)

	2024	Begroot 2024	2023
Bijdragen			
Ontvangen Rijksubsidie Wsw			
Rijksbudget Wsw	-55.645,3	-46.328,1	-55.246,7
	-55.645,3	**-46.328,1**	**-55.246,7**
Doorbetaalde Rijksubsidie Wsw			
Rijksbudget Wsw*	55.038,6	46.328,1	54.041,4
Te verrekenen met egalisatiereserve	606,7	0,0	1.205,3
	55.645,3	**46.328,1**	**55.246,7**
	0,0	**0,0**	**0,0**

*De afwijking tussen begroot en gerealiseerd ontstaat doordat na vaststelling van de begroting de bedragen per SE zijn verhoogd.

	2024	Begroot 2024	2023
Bijdragen gemeenten			
Bijdrage in exploitatieresultaat	89,0	89,0	87,0
Rentebaten	0,0	57,7	0,0
Bijdrage IBN	14,4	0,0	30,7
	103,4	146,7	117,7
Resultaat			
Gerealiseerd resultaat	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	**Begroting 2024**			**Realisatie 2024**		
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
	€	€	€	€	€	€
Algemeen gemeentelijke reserve	0,0	0,0	0,0	250,5	-1293,3	-1042,8
Personeelsfonds	549,5	549,5	0,0	706,6	-640,2	66,4
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	**549,5**	**549,5**	**0,0**	**957,1**	**-1933,5**	**-976,4**

Ondertekening

Oss, 12 maart 2025

Secretaris:

Voorzitter
Dagelijks Bestuur:

Bijlage 1

	Realisatie 2024 IBN-bestuurssecretariaat	Begroting 2024 Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant
Taakveld: 6.4 Begeleide participatie (sociaal domein)		
Ontvangen bijdragen	€ 55.645.259	€ 46.328.100
Doorbetaalde bijdragen	€ -55.038.577	€ -46.328.100
Te verrekenen met de egalisatiereserve	€ -606.682	
Totaal	€ -	€ -

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
	24342-2025	[redacted]	27 juni 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Zienswijze concept-begroting 2026		0413 - 28 19 11	

Geachte heer Canton ,

De concept-begroting 2026 van Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant is in de raadsvergadering van 26 juni 2025 aan de orde geweest. De raad van de gemeente Maashorst heeft besloten de volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting:
“We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit”.

Ten aanzien van de concept-jaarstukken 2024 van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant heeft de raad besloten geen zienswijze naar voren te brengen.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u bellen met [redacted] van het team Sociaal beleid op telefoonnummer. Ook kunt u een e-mail sturen naar [redacted]@gemeentemaashorst.nl.

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,
de burgemeester, de griffier,

J.A. van der Pas N.E. Gradisen

30 ibn jaar

maart 2025

Update IBN

Update IBN

Voor u ligt een speciale uitgave van IBN voor onze gemeentelijke relaties. U ontvangt deze update samen met de stukken van het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant. U krijgt hiermee een inkijk in de wereld van IBN.

Verbinding en balans

2025 is een belangrijk jaar voor IBN. Niet alleen omdat we dit jaar ons 30-jarige bestaan vieren. Zeker ook omdat we dit jaar samen met de zes gemeenten in noordoost Brabant gaan komen tot een toekomstbestendig partnership voor de uitvoering van de Participatiewet.

Over alle uitvoeringsregio's heen zien we dat we in de uitvoering dichter naar elkaar toegegroeid zijn. Dat wil echter nog niet zeggen dat het allemaal perfect is. Regelmatig constateren we dat de doorvertaling van de afspraken van het partnership naar de uitvoering bij gemeenten en IBN nog tot verschillende inzichten leidt. Hierdoor weten we elkaar soms toch nog niet goed te vinden en organiseren we onze eigen teleurstellingen. De inbedding van de afspraken vormt een belangrijk aandachtspunt voor het vernieuwde partnership 2035. Daarmee doen we het samen beter voor onze inwoners, maar ook voor onze eigen medewerkers.

Het aantal aanmeldingen voor het basispakket in 2024 komt met 282 aanmeldingen net iets lager uit dan in 2023 (288). Bij het pluspakket zien we met name bij de gemeenten Land van Cuijk en Maashorst veel aanmeldingen. Alle cijfers zijn in lijn met voorgaande jaren en geven vooralsnog geen aanleiding tot zorg. Tegelijkertijd hebben we onze ambities hoger gesteld met elkaar, zowel wat betreft het aantal aanmeldingen en de mix in loonwaarde van de kandidaten als wat betreft het aantal terugmeldingen. We krijgen steeds meer inzicht door data goed te benutten. Door intensiever met elkaar samen te werken aan de voorkant - niet alleen tussen gemeenten en IBN maar ook in de samenwerking met andere instanties - kunnen we samen meer mensen beter helpen.

Bij IBN zijn we 2025 begonnen met de afronding van wat wij de tussensprint hebben genoemd: het programma rondom de betere inbedding van het talentenprogramma (is het totale programma van IBN (en partners) om mensen toe te leiden naar werk, gericht op de route naar de beste passende (werk)plek voor iedereen) en onze expertise op mensontwikkeling. We hebben onder meer het inzicht vergroot in de werkontwikkelplekken die we in de verschillende bedrijfsonderdelen beschikbaar hebben. Daarnaast is aandacht besteed aan het gebruik van de talentenmap waarmee elke kandidaat de eigen ontwikkeling kan volgen. Hier hoort ook het behalen van een mbo praktijkverklaring bij, als onderdeel van een vak leren.

Belangrijk in 2025 is verder het medewerkeronderzoek dat is uitgevoerd. We hebben onszelf ten doel gesteld om in 2030 uit te komen op een 8,5 voor werkgeluk. Dit onderzoek geeft ons inzichten in waar en hoe we ons kunnen verbeteren op het gebied van werkgeluk. De eerste resultaten zijn inmiddels binnen en met een 7,7 voor werkgeluk zijn we een stapje dichterbij ons doel gekomen. Via gerichte acties en tussenmetingen houden we de vinger aan de pols om de ingezette stijgende lijn voort te kunnen zetten.

Maarten Gielen
Algemeen directeur IBN
maart 2025

VERHAAL UIT DE PRAKTIJK

Mbo praktijkverklaringen behalen via talentenprogramma bij IBN

Bij IBN kunnen kandidaten en medewerkers een mbo praktijkverklaring halen. Dat is een officieel erkend document binnen het mbo. In onze regio werkt IBN hiervoor samen met het Koning Willem I College en Yuverta. Praktijkverklaringen zijn ook buiten IBN waardevol: andere werkgevers weten zo precies wat iemand kan. De kansen op een baan bij een ander bedrijf worden daardoor groter. Begin dit jaar behaalden weer meerdere collega's hun praktijkverklaring. Linda en Marleen vertellen erover.

Een vak leren zonder druk

Linda (20 jaar) heeft haar praktijkverklaring behaald voor het werkproces in-, om- en verpakken. Dit ging haar goed af. "Ik vond het helemaal niet spannend. Het voelde meer als opdrachtjes uitvoeren en er zat geen druk op. Dat vond ik fijn. Voor vragen kon ik altijd bij mijn werkleiding of leerwerkcoach terecht. Mijn praktijkverklaring geeft me nu meer zelfvertrouwen en ik denk er zelfs over om verder te leren."

Leerwerkcoach Jolanda: "We bespreken welke vaardigheden horen bij het werkproces. Dan kijken we wat goed gaat en wat beter kan. Het mooie is dat medewerkers zich bewust worden van hun groei."

Een volgende stap: werken bij Organon

Linda heeft inmiddels de stap gezet naar een groepsdetachering bij Organon. "Ik twijfelde eerst of ik het wel kon en of het iets voor mij was. Bij IBN had ik al geleerd hoe ik dingen moest inpakken, en bij Organon is dat eigenlijk hetzelfde. Alleen moet je daar ook een haarnetje op en speciale kleding dragen. Maar dat leer je vanzelf."

Werken aan vaardigheden en zelfvertrouwen

Ook Marleen (54 jaar) hoorde over praktijkleren en dacht 'ik probeer het gewoon'. "In het begin was ik bang dat het weer als school zou voelen, maar dat was helemaal niet zo." Haar leerwerkcoach Astrid zag Marleen groeien: "Ze heeft geleerd om rekening te houden met anderen en zichzelf te verbeteren. Het is mooi om te zien hoe haar zelfvertrouwen is vergroot."

De geslaagden met hun mbo praktijkverklaring. Voorste rij vlnr: Marleen, Boni, Linda, Hayat, Dorota, Robin, Johan

Teamleiders en leerwerkcoaches op de achterste rij vlnr: Astrid, Luc, Jolanda, Marc, Nicole, Bas

Bewuster omgaan met communicatie

Marleen vertelt: "Ik ben een echte Rotterdammer, ik flap er alles uit voordat ik nadenk. Maar nu heb ik geleerd om soms even tot tien te tellen voordat ik iets zeg. Dat helpt echt." Ook Marleen heeft het werkproces in-om- en verpakken afgerond, binnen de werkleerlijn Co-packing. Ze kan inmiddels bijna alles, alleen de doorzichtige folie plaatsen over de oordopjes lukt nog niet. "Dat is een priegelwerkje, aan de productielijn gaat me dat nog te snel. Maar verder kan ik alles: de doosjes vouwen, de display vullen, de gebruiksaanwijzing erin doen, de oordopjes erbij, en de verpakking klaarmaken. Dat geeft me een goed gevoel."

Op zoek naar nieuwe kansen

Door haar positieve ervaring met praktijkleren heeft Marleen de stap gezet om te gaan kijken bij een groepsdetachering bij Oriëntal Merchant.

"Het was uiteindelijk niet passend voor mij omdat je daar veel trappen moet kunnen lopen. Misschien komt er binnenkort een andere kans die beter bij me past. Vroeger kreeg ik vaak te horen dat ik niet goed kon leren. Dat bleef hangen. Maar nu heb ik mijn praktijkverklaring en daar ben ik echt trots op!"

Marleen (links) met Rianne, docent Koning Willem I College

Een greep uit de actualiteiten:

Bij IBN gebeurt veel. Het bedrijf bestaat uit verschillende units met een scala aan werkzaamheden. Van Participatie en Detacheringen tot Co-packing en Assemblage en van Kwekerijen tot Schoonmaak, Openbare ruimte en vergaderservices via het merk Meeters. In deze greep uit de actualiteiten komen activiteiten aan bod die gericht zijn op de instroom van kandidaten en het ontwikkelen van medewerkers. Ook wordt stil gestaan bij de diversiteit aan werksoorten die IBN heeft om dit te realiseren.

PSO-certificering voor 4 regionale bedrijven

Steeds meer bedrijven maken sociale impact zichtbaar via de PSO prestatieladder: Van Haren Installaties, Chain Logistics en Nici Koffie & Automaten behaalden recent hun certificering. Arcadus was eind 2024 het eerste ingenieursbureau in Nederland dat de PSO-trede 2-certificering behaalde. Deze certificering erkent hun inzet voor een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen meetelt.

Van Haren Installaties werkt aan het nieuwe gemeentehuis van de gemeente Land van Cuijk en greep deze kans aan om voor dit project invulling te geven aan social return. Het bedrijf behaalde hiermee trede 2 op de PSO-prestatieladder. Ook Chain Logistics en Nici Koffie & Automaten bieden volop mogelijkheden voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben op de arbeidsmarkt. Zij verdienen hiermee de hoogst haalbare trede: trede 3. Guus Weitzel, adviseur social return van IBN, begeleidde deze bedrijven in het traject.

Familiedagen bij 30 jarig bestaan IBN

In 2025 vieren we een bijzondere mijlpaal: IBN bestaat 30 jaar! Dat vieren we samen met alle medewerkers én hun familie of vrienden tijdens gezellige familiedagen op onze vijf vestigingen.

Een mooie kans voor medewerkers om aan familie of vrienden te laten zien waar iemand werkt. Op iedere vestiging is er een feestelijke dag vol lekkernijen, muziek en entertainment. Alle bedrijfsonderdelen van IBN presenteren zich op een leuke manier.

Nieuwe mogelijkheid voor werkgevers: Partner in Inclusie

IBN introduceert een unieke mogelijkheid voor bedrijven die inclusie structureel willen verankeren in hun organisatie: ‘Partner in Inclusie’. IBN biedt met ‘Partner in Inclusie’ een traject dat werkgevers ondersteunt in het hele proces: van het verkennen van drijfveren en ambities tot de praktische implementatie van inclusieve werkprocessen.

Het programma biedt begeleiding en expertise en ook toegang tot alle tools uit het talentenprogramma van IBN. Hierdoor maken bedrijven al in een vroeg stadium kennis met nieuw talent en zien zij hoe zij inclusie binnen hun organisatie kunnen verankeren. Samen met deze werkgevers bieden we doorlopende werkleerlijnen. Zo vergroten we de kansen van mensen op duurzaam werk en het behalen van een mbo-praktijkverklaring.

Flexibel schoonmaken met blinkels

De inwoners in Helmond zien de naam blinkels vanaf maart steeds vaker voorbij komen. Op elektrische fietsen en bakfietsen, op busjes en op de kleding van de mensen op deze vervoersmiddelen. Vanaf maart is Helmond namelijk een nieuw schoonmaakconcept rijker: blinkels. Een frisse, flexibele schoonmaakdienst van IBN, speciaal voor klussen die vragen om een snelle, kortdurende aanpak. Juist eenmalige of kortdurende schoonmaakklussen passen bij de aanpak van blinkels. Kort en krachtig, flexibel en snel.

Blinkels is een combinatie van de woorden blinken en bikkels. Het staat voor kwaliteit én de kracht van onze medewerkers. Bij blinkels laten we zien dat schoonmaken stoer, energiek en belangrijk werk is. Iedereen is welkom bij blinkels, het maakt niet uit wie je bent of waar je vandaan komt. Of je nu medewerker bent of klant, bij blinkels is iedereen belangrijk.

Opnieuw Publieksprijs van MeetingReview voor Meeters

Meeters vergaderlocatie, een merk van IBN, heeft opnieuw de Publieksprijs van MeetingReview gewonnen! Dankzij alle mooie reviews van gasten (gemiddeld een 9.6 op basis van 4530 reviews) is Meeters verkozen tot beste vergaderlocatie van Noord-Brabant en tot 3e beste vergaderlocatie van Nederland in de categorie L (capaciteit tot 250 personen). Deze prestigieuze prijs wordt toegekend aan locaties die uitblinken in gastvrijheid, faciliteiten en service.

Bij IBN geloven we in kansen voor iedereen en Meeters is daar een prachtig voorbeeld van. Dankzij het harde werk van onze medewerkers en de kandidaten in de werkleerlijn Hospitality bieden we niet alleen een fijne locatie om te vergaderen, maar creëren we ook werkgelegenheid en ontwikkelingsmogelijkheden voor mensen.

Werk voor iedereen

Bij IBN geloven we dat mensen die kunnen werken onze samenleving mooier maken. Hierin kunnen IBN en gemeenten elkaar de hand schudden: onze intensieve samenwerking kan net dat extra zetje geven om ons gezamenlijke ideaal te behalen: werk voor iedereen.

Vanuit het vernieuwde partnership tussen IBN en gemeenten werken we ook vraaggestuurd. De vacatures bij IBN staan open voor iedereen. Dat betekent dat gemeenten ook bij sterkere kandidaten het werken bij IBN onder de aandacht brengen. Zij motiveren en stimuleren kandidaten actief om te reageren op (reguliere) vacatures van IBN. Zo kan IBN haar ondernemingsstrategie realiseren, een belangrijke pijler onder het partnership.

Bij IBN zijn er vele mogelijkheden naar werk. Zo zijn er altijd vacatures in de schoonmaak, catering, groenvoorziening, productie of bij de kwekerijen. En ook bij werkgevers in de regio via een detachering.

Op de hoogte blijven?

U kunt op verschillende manieren op de hoogte blijven van de ontwikkelingen bij IBN.

Abonneer u op onze nieuwsbrief

Graag informeren we u als onze gemeentelijke relatie over (de actualiteiten bij) IBN. Via een compacte digitale nieuwsbrief zorgen we ervoor dat u snel 'bij' bent, een beter beeld krijgt bij en over IBN en gemakkelijk met ons in contact kunt komen bij eventuele vragen. De digitale nieuwsbrief verschijnt circa 6 keer per jaar en biedt een breed beeld van onze organisatie.

Meld uzelf nu aan voor de nieuwsbrief: U vindt de aanmeldoptie op onze website www.ibn.nl bij Over Ons, Nieuws en Publicaties of **klik hier.**

Werkbezoek

U bent altijd welkom voor een werkbezoek op een van onze locaties. We leiden u met plezier rond en tonen u het werk in de praktijk. Ook toelichtingen over specifieke onderdelen of onderwerpen geven we graag. Wilt u hier gebruik van maken, bijvoorbeeld met uw fractie, commissie of in een andere samenstelling? Neemt u dan gerust contact op met Machteld van Boheemen, gemeentelijk contactfunctionaris bij IBN. Zij is bereikbaar via telefoon 0413 33 44 77 of mail mboheemen@ibn.nl

Volg het IBN blog

Regelmatig verschijnen er op het IBN blog nieuwe blogs: www.ibnblog.nl Wilt u steeds het actuele blog automatisch in uw mailbox ontvangen? Vul uw mailadres in op www.ibnblog.nl en u bent altijd op de hoogte.

IBN
Hockeyweg 5
5405 NC Uden

0413 - 33 44 55
www.ibn.nl

maart 2025

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:55 CEST
Document ID:
f992e439-1c9a-4212-bdb5-a4e402aa292d

Raadsvoorstel

Zaaknummer: / 33418-2025

Onderwerp: Begroting 2026 en jaarrekening 2024 Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost (RBL BNO)

Auteur	:	[redacted]
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	[redacted]@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
De concept-begroting 2026 en concept- jaarrekening 2024 Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost (RBL BNO)

Voorstel
1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting van de gemeenschappelijk regeling Regionaal Leerplicht Brabant Noordoost:
“We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonersbijdrage plaatsvindt. We spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit”
2. Geen zienswijze naar voren te brengen op de concept-jaarrekening 2024.

Inleiding
Het Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost voert namens zes deelnemende gemeenten taken uit op het gebied van leer- en kwalificatieplicht. Ook geeft RBL BNO uitvoering aan de regionale aanpak voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie. De begroting geeft aan welke koers RBL BNO hanteert voor 2026 en welke plannen en projecten zij daarvoor wil uitvoeren. De jaarrekening geeft aan hoe het jaar 2024 financieel verlopen is.

De aanleiding voor dit advies is de jaarlijkse verplichting om een zienswijze te geven op de begroting en realisatie van het RBL BNO, zodat de financiële en operationele continuïteit gewaarborgd blijft. Verwachting is dat per 1 januari 2026 daadwerkelijk het wetsvoorstel ‘Van school naar duurzaam werk’ in werking treedt. De inhoudelijke en financiële contouren worden momenteel zichtbaar. Tot de wetswijziging hanteert RBL BNO de begroting 2026 als richtlijn voor haar activiteiten. Indien blijkt dat de financiële contouren toch wijzigen bij in werking treden van dit wetsvoorstel dan informeert RBL BNO de raad.

Beoogd effect
Het gewenste resultaat is een positieve zienswijze te geven op de concept-begroting 2026 en de realisatie 2024, zodat het RBL BNO zijn wettelijke taken effectief kan blijven uitvoeren zonder verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Het RBL BNO wil in 2026 verder met de volgende acties: de voorbereiding op de wetswijziging 'Van school naar duurzaam werk', het verhogen van het aantal jongeren met een startkwalificatie, samenwerking met Werkcentrum Noordoost-Brabant, en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.
Daarnaast wordt er ingezet op een nieuw regionaal convenant voor de jongerenaanpak en het versterken van de samenwerking met onderwijs en zorgpartners. RBL BNO blijft inzetten op een betrouwbare basis in het regionale onderwijs- en zorglandschap en anticipeert op nieuwe vraagstukken en trends. Bij alles wat RBL BNO doet gaat het om behouden wat goed gaat en uitbouwen wat nog beter kan.

Argumenten
1.1 *De concept-begroting is in lijn met de kadernota 2026 – 2029*
De concept-begroting is in lijn met de kadernota 2026 – 2029 en past binnen het bestaande beleid.
1.2 De concept-begroting houdt rekening met de zienswijze ombuiging op gemeenschappelijke regelingen in relatie tot het ravijnjaar 2026
In de zienswijze op de concept-kadernota is gevraagd om de inwonerbijdrage de komende jaren niet te indexeren vanwege de financiële situatie van gemeenten en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen. Zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Wij gaan er vanuit dat RBL BNO zelf de eigen loon- en prijscompensatie opvangt met ombuigingen.

2.1 De jaarrekening 2024 laat geen bijzonderheden zien.
Het RBL BNO heeft over het jaar 2024 een positief resultaat van € 722. Hierin is de betaling van de restitutie over 2023 meegenomen (€ 10.279). Voor Maashorst bedroeg dit € 1.640.

Kanttekeningen
2.1. Het hanteren van dezelfde bijdrage voor 2025 en 2026 kan invloed is op de uitvoering van de taken RBL BNO
Zoals in de kadernota (tevens beleidsplan 2026-2029) is aangegeven blijft het RBL BNO onder de landelijke formatierichtlijn bij een doelgroep van 5 tot 23 jaar. Hoewel de huidige formatiestructuur onder de landelijke norm blijft, acht het RBL BNO dit toereikend gezien de schaalvoordelen binnen de gemeenschappelijke regeling van de zes gemeenten.
Doordat de doelgroep per 1 januari 2026 wordt uitgebreid van 5-23 naar 5-27 jaar en de gemeentelijke bijdrage niet mag stijgen, komt de formatie van RBL BNO nog verder onder de landelijke richtlijn. Er komen meer taken met dezelfde bezetting. RBL BNO komt dan op basis van de landelijke richtlijn ongeveer 3 fte tekort. Maar omdat de bestemmingsreserve beschikbaar blijft, kan deze indien nodig worden ingezet voor formatie-uitbreiding. Hierdoor kan de dienstverlening op pijl gehouden worden. Dit geeft de tijd om in de kadernota 2027 eventueel met een nieuw voorstel te komen.

Financiën

Resultaat 2024
Het RBL BNO heeft over het jaar 2024 een positief resultaat van € 722. Hierin is de uitbetaling van de restitutie over 2023 meegenomen (€ 10.279). Voor Maashorst bedroeg dit € 1.640. Dit bedrag is reeds ontvangen en verwerkt in 2024.

Restitutie reserve hoger dan 10% (exclusief bestemmingsreserve)
Zoals afgesproken in het beleidsplan houdt het RBL BNO een reserve van 10% van de begroting aan en wordt het meerdere gerestitueerd. De huidige reserve is met een bedrag van € 223.370 lager dan 10% van de begroting (€ 232.155). Er volgt in 2025 dus geen restitutie.

Bij de behandeling van de concept-kadernota 2026 is gevraagd om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor de concept-begroting van 2026.
Voor de gemeente Maashorst is de bijdrage voor 2026 € 162.196. Deze bijdrage kan gedekt worden uit het in de begroting beschikbare budget (Onderwijs-Leerplicht 64300100/ Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling 43301).

Om de wettelijke taken kwalitatief goed uit te kunnen blijven voeren stelt RBL BNO voor de bestemmingsreserve van € 359.929 de komende beleidsperiode 2026-2029 beschikbaar te houden. Dit met in achtneming van de beleidsdoelen en kaders zoals beschreven in het beleidsplan 2026-2029.

Duurzaamheid
Dit raadsvoorstel raakt Global Goal 4; Inclusief, gelijkwaardig en goed onderwijs voor iedereen.

Participatie
Niet van toepassing.

Communicatie
Via de reguliere kanalen.

Vervolg
Er is met alle bij deze gemeenschappelijke regeling betrokken gemeenten en ambtenaren van deze gemeenten overlegd conform de regionaal afgesproken procedure.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Concept-begroting 2026 en concept-jaarrekening 2024

Bijlagen ter informatie
1. Aanbiedingsbrief begroting 2026 en concept-jaarrekening 2024
2. Zienswijze concept-begroting 2026 en concept-jaarrekening 2024

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,

J.A.G.M. van Aaken

de burgemeester,

J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
8b818b49-0815-4d48-b2fb-0e1728f7241a

Raadsbesluit

Zaaknummer: 33418-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel;
12 Centrumregeling Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Regio Brabant Noord Oost 2022;

b e s l u i t

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting van de gemeenschappelijk regeling Regionaal Leerplicht Brabant Noordoost:
   “We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonersbijdrage plaatsvindt. We spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit”
2. Geen zienswijze naar voren te brengen op de concept-jaarrekening 2024.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

Realisatie 2024 en begroting 2026

Kostensoorten	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil	Begroting 2025	Begroting 2026 tbv Kadernota 2026
Salarissen	€ 1.740.597	€ 2.019.444	€ -278.847	€ 1.921.619	€ 2.176.584
Totaal Salarissen	**€ 1.740.597**	**€ 2.019.444**	**€ -278.847**	**€ 1.921.619**	**€ 2.176.584**
Werkpl Maasl/backoffice	€ 108.746	€ 106.091	€ 2.655	€ 113.531	€ 118.000
Werkpl Uden/Veghel	€ 66.032	€ 68.524	€ -2.492	€ 68.937	€ 75.000
Werkpl Land v Cuijk	€ 32.476	€ 4.304	€ 28.172	€ 33.905	€ 35.000
Totaal Werkplekken	**€ 207.253**	**€ 178.918**	**€ 28.335**	**€ 216.373**	**€ 227.999**
Risico-opslag	€ 16.644	€ -	€ 16.644	€ 15.566	€ 16.000
Opleidingskosten	€ 32.733	€ 17.836	€ 14.897	€ 35.000	€ 36.000
Afdelingsbudget ov. kst.	€ 8.211	€ 5.326	€ 2.885	€ 7.000	€ 7.000
Software ict. ontw.	€ 77.672	€ 72.785	€ 4.887	€ 70.000	€ 73.000
Materialen en diensten	€ 29.474	€ 49.041	€ -19.566	€ 51.000	€ 53.000
Maatwerktrajecten	€ 11.096	€ 1.441	€ 9.655	€ 5.000	€ 5.000
Totaal Backoffice	**€ 175.830**	**€ 146.429**	**€ 29.400**	**€ 183.566**	**€ 190.000**
Totale lasten RBL/BNO	**€ 2.123.680**	**€ 2.344.792**	**€ -221.112**	**€ 2.321.558**	**€ 2.594.583**
Rijksbijdrage DSP regio	€ -853.789	€ -981.241	€ 127.452	€ -925.800	€ -1.195.913
Expl.bijdrage gemeenten	€ -997.125	€ -1.006.134	€ 9.009	€ -1.108.432	€ -1.108.432
Aanvullend VSV	€ -272.766	€ -368.418	€ 95.652	€ -287.326	€ -290.239
Bijdragen van derden					
Totale baten RBL/BNO	**€ -2.123.680**	**€ -2.355.793**	**€ 232.113**	**€ -2.321.558**	**€ -2.594.584**
Resultaat RBL/BNO	**€ 0**	**€ -11.001**	**€ 11.001**	**€ -0**	**€ -0**
Restitutie gedeelte reserve deelnemende gemeenten		**€ 10.279**	**€ -10.279**		
Resultaat RBL/BNO (incl restitutie)		**€ -722**	**€ 722**	**overschot**	
Reserve RBL 31-12-2023 incl bestemmingsreserve		**€ 582.576**			
Reserve RBL 31-12-2024 incl bestemmingsreserve		**€ 583.299**			

Toelichting bij realisatie 2024 en begroting 2026 RBL BNO

Voor u ligt de realisatie 2024 en begroting 2026 van het RBL BNO. De begroting is in lijn met de kadernota 2026 (tevens beleidsplan 2026-2029) en met de ontvangen zienswijzen.

Gemeente Meierijstad, als coördinerende gemeente namens de Gemeenschappelijke Regelingen, heeft gevraagd om rekening te houden met het ravijnjaar 2026 (bijlage 1). De gemeenten gaan in 2026 grote bezuinigingen doorvoeren. Deze boodschap klinkt ook door in de door ons ontvangen zienswijzen op de kadernota 2026 (tevens beleidsplan 2026-2029). Concreet is het RBL BNO verzocht de gemeentelijke bijdrage van 2026 gelijk te houden met de gemeentelijke bijdrage van 2025. Het RBL BNO begroot altijd terughoudend en geeft vanzelfsprekend ook bij het opstellen van de begroting van 2026 gevolg aan uw verzoek. Tegelijk willen we opmerken dat het RBL BNO als uitvoeringsorganisatie geen andere kosten heeft dan personeel gerelateerde kosten.

Optreden tegen schoolverzuim is geen keuze maar een wettelijke plicht. Het niet verhogen van de gemeentelijke bijdrage in 2026 zal voor het personeel van het RBL BNO dan ook leiden tot een verhoging van de toch al hoge werkdruk. Meer taken moeten vanaf 2026 met dezelfde bezetting worden uitgevoerd. Wij vinden dit een zorgelijke ontwikkeling.

Voor het kwalitatief goed uitvoeren van onze wettelijke taken is er een landelijke formatierichtlijn waar in 2026 niet aan kan worden voldaan. Zoals in de kadernota (tevens beleidsplan 2026-2029) is aangegeven blijft het RBL BNO onder de landelijke formatierichtlijn bij een doelgroep van 5 tot 23 jaar. Doordat de doelgroep per 1 januari 2026 wordt uitgebreid van 5-23 naar 5-27 jaar en de gemeentelijke bijdrage niet mag stijgen, wordt de afwijking van de landelijke richtlijn nog groter. We komen dan op basis van de landelijke richtlijn ongeveer 3 fte tekort. De gemeenten hebben gevraagd de risico's in beeld te brengen. Doordat de bestemmingsreserve ingezet kan worden, blijft het niveau van dienstverlening in 2026 op peil. Dit geeft de tijd om in de kadernota 2027 eventueel met een nieuw voorstel te komen.

Baten

De structurele baten van het RBL BNO bestaan uit 3 onderdelen:

- de rijksbijdrage Doorstroompunt: dit bedrag is vastgesteld op basis van inwoneraantal en wordt ontvangen via de contactgemeente ’s-Hertogenbosch;
- aanvullend VSV: deze bijdrage is in het kader van de regionale jongerenaanpak. Dit bedrag wordt vastgesteld in de stuurgroep jongerenaanpak;
- de bijdrage van de deelnemende gemeenten inclusief een extra bijdrage voor de kosten van 1 fte door de gemeente Oss die sinds 2009 wordt bijgedragen.

De bijdrage van de deelnemende gemeenten is, zoals verzocht door de raden, gelijk met de bijdrage in 2025 en kan worden gezien als een sluitpost aan de baten kant. De rijksbijdrage en de bijdrage vanuit de regionale jongerenaanpak bestaan uit middelen die worden verstrekt op grond van de

wetswijziging ‘Van school naar duurzaam werk’. Op het moment van het opstellen van deze begroting is deze wet en de bijbehorende regeling nog niet vastgesteld door de Tweede Kamer wat leidt tot onzekerheid over het te verwachten budget. Echter, het ministerie heeft de budgetten al wel gedeeld met de regio’s en deze zijn nu opgenomen in de begroting voor 2026. De rijksbijdrage stijgt maar daar staat dus tegenover dat het Doorstroompunt ook extra taken krijgt zoals het in beeld brengen en houden van de jongeren van 23 tot 27 jaar.

Resultaat en inzet bestemmingsreserve

Het RBL BNO heeft over het jaar 2024 een positief resultaat van € 722. Hierin is de uitbetaling van de restitutie over 2023 meegenomen (€ 10.279). Bij de behandeling van de kadernota 2026 is gevraagd *'om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Wij gaan er derhalve van uit dat de gemeenschappelijke regeling zelf de eigen loon- en prijscompensatie opvangt met ombuigingen.*’ (bijlage 1)

Kijkend naar bovenstaande en het eerder beschreven tekort op de begroting om te kunnen voldoen aan de landelijke formatierichtlijn stellen wij voor de bestemmingsreserve van € 359.929 de komende beleidsperiode 2026-2029 beschikbaar te houden en in te zetten om kwalitatief goed onze wettelijke taken uit te voeren. Uiteraard met in achtneming van de beleidsdoelen en kaders zoals beschreven in het beleidsplan 2026-2029.

Restitutie reserve hoger dan 10% (exclusief bestemmingsreserve)

Zoals afgesproken in het beleidsplan houdt het RBL BNO een reserve van 10% aan en wordt het meerdere gerestitueerd. De huidige reserve is met een bedrag van € 223.370 lager dan 10% (€ 232.155). Er volgt in 2025 dus geen restitutie.

Bijdrage gemeenten

	Inwoner aantal 1/1/2023	Begroting 2025	Begroting 2026
Structurele middelen			
Rijksbijdrage RMC		€ 925.800	€ 1.195.913
Bijdrage gemeenten		€ 1.023.623	€ 1.023.623
Bernheze	32.263	€ 88.793	€ 88.793
Boekel	11.163	€ 30.722	€ 30.722
Land van Cuijk	91.423	€ 251.610	€ 251.610
Maashorst	58.934	€ 162.196	€ 162.196
Meierijstad	83.715	€ 230.397	€ 230.397
Oss	94.437	€ 259.905	€ 259.905
Totaal aantal inwoners	371.935		
Incidentele middelen			
Regionaal programma Jongerenaanpak onderwijsarbeidsmarkt + inkomsten inzet projectleiderschap		€ 287.326	€ 290.239
Inkoop 1 fte gemeente Oss		€ 84.809	€ 84.809
Totaal		€ 2.321.558	€ 2.594.584

Bijlage 1

MEIERIJSTAD

Bezoekadres
Stadhuisplein 1
5461 KN Veghel

Postadres
Postbus 10.001
5460 DA Veghel
T: 14 0413
E: info@meierijstad.nl
W: www.meierijstad.nl
IBAN: NL09 BNGH 0285 1701 04

Directies/Dagelijkse Besturen en Algemene
Besturen van alle gemeenschappelijke regelingen

Uw kenmerk		Uw brief van
Ons kenmerk	2735582	
Datum	20 december 2024	Behandeld door Ad van Gerwen
Verzenddatum	13 januari 2025	Bijlage(n) 1

Onderwerp Ombuigingen op GR-en in relatie tot het Ravijnjaar 2026

Geachte directie/DB/AB van alle gemeenschappelijke regelingen,

Ik stuur u deze brief namens de portefeuillehouders Financiën van alle gemeenten in de regio Noordoost Brabant, als portefeuillehouder Financiën van de gemeente Meierijstad. Gemeente Meierijstad is, zoals bekend, de coördinerende gemeente voor de gemeenschappelijke regelingen van de regio Noordoost Brabant.

Deze brief is een vervolg op de reeds eerder verstuurde brief van 12 februari 2024. In die brief werd een eerste winstwaarschuwing, een vooraankondiging van de verwachting van zwaar financieel weer en tevens een oproep om geen nieuwe beleidsvoornemens te begroten, afgegeven. Tevens is in die brief ingegaan op het financieel ravijn vanaf 2026.

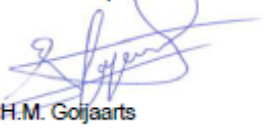
Inmiddels is duidelijk dat alle gemeenten in het kader van het Ravijnjaar 2026 een grote bezuinigingsronde moeten doorvoeren. Wij verwachten dan ook dat de gemeenschappelijke regelingen hierin hun bijdrage leveren. In dit licht bezien verzoeken wij u om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Wij gaan er derhalve van uit dat de gemeenschappelijke regeling zelf de eigen loon- en prijscompensatie opvangt met ombuigingen. Wij zijn geen voorstander van een kaasschaaf-methode maar voor ons zijn budgettaire consequenties het gevolg van het maken van inhoudelijke keuzes. De verantwoordelijkheid voor het maken van die keuzes leggen we bij u neer. In de begroting 2026, en zo mogelijk nog in de kadernota 2026, zien wij graag terug wat dit betekent voor de ambities van de gemeenschappelijke regeling. Wat ons betreft kan met die keuzes direct een start worden gemaakt zodat de effecten zo snel mogelijk zichtbaar zijn.

Gelet op het voorgaande adviseren wij de gemeentebesturen (college en raad) om een zienswijze af te geven met betrekking tot de kadernota's 2026 van de verschillende gemeenschappelijke regelingen.

Een afschrift van deze brief is verzonden naar alle gemeenten in de regio Noordoost Brabant en de Provincie.

Tot slot
Heeft u vragen over deze brief? Stel ze gerust aan Ad van Gerwen op telefoonnummer +31 (413) 381 114.

Met vriendelijke groet,
Namens alle portefeuillehouders Financiën van de regio Noord-Oost Brabant

J.H.M. Goijaarts
Wethouder Financiën van de gemeente Meierijstad

Aan de colleges en raden van de gemeenten
die deelnemen aan de centrumregeling
RBL BNO

Raadhuislaan 2
Postbus 5
5340 BA Oss
[0412] 62 90 70
info@rblbno.nl

Datum: 04 april 2025

Onderwerp: aanbieden realisatie 2024 en begroting 2026

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de realisatie 2024 en concept begroting 2026 aan van het Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO). Wij verzoeken u om over de concept begroting 2026 uw zienswijze te geven.

Zienswijze uiterlijk 4 juli 2025
Zoals in de planning die elk jaar wordt opgesteld voor alle gemeenschappelijke regelingen kunt u tot uiterlijk 4 juli 2025 uw zienswijze geven op de concept begroting 2026. Op basis van uw zienswijzen stellen wij in het bestuurlijk overleg daarna de begroting vast.

Als u nog vragen heeft, dan horen wij het graag.

Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost
Rita Hanegraaf
Beleidsmedewerker

Bijlage: Realisatie 2024 en concept begroting 2026
Per email verzonden aan: beleidsmedewerkers van de deelnemende gemeenten

Regionale Bureau Leerplicht Brabant Noordoost [redacted]
[redacted]
Raadhuislaan 2
5340 BA OSS

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
	33418-2025	[redacted]	27 juni 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Zienswijze concept-Begroting 2026		0413 - 28 19 11	

Geachte heer [redacted]

De concept-begroting 2026 van Het Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost is in de raadsvergadering van 26 juni 2025 aan de orde geweest. De raad van de gemeente Maashorst heeft besloten de volgende zienswijze naar voren te brengen op de concept-begroting:

“We zijn verheugd om te zien dat er in de begroting van 2026 geen verhoging van de inwonerbijdrage plaatsvindt. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit”

Ten aanzien van de concept-jaarstukken 2024 van Het Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost heeft de raad besloten geen zienswijze naar voren te brengen.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u bellen met [redacted] van het team Sociaal Beleid op telefoonnummer 0413-281911. Ook kunt u een e-mail sturen naar [redacted]

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,

de burgemeester,	de griffier,
J.A. van der Pas	N.E. Gradisen

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:58 CEST
Document ID:
35b7b99e-92dc-4aaa-a556-71592c841bae

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 32750-2025

Onderwerp: Ontwerp begroting 2026, jaarrekening 2024 en jaarverslag 2024 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)

Auteur	:	
Domein/team	:	Dienstverlening / Informatie- en gegevensbeheer
E-mail	:	
Port.	:	H.W. van den Broek

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp

Ontwerp begroting 2026, jaarrekening 2024 en jaarverslag 2024 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)

Voorstel

1	De volgende zienswijze naar voren te brengen op de ontwerp begroting 2026 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC): We zijn verheugd om te zien dat de indexering van 3,1% niet is doorgevoerd in de begroting van 2026. Er is rekening gehouden met de zienswijzen die uitgebracht zijn op de kadernota. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Inleiding

Het BHIC heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke taak. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles conform de Archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis. Deze doelstelling wordt gestuurd door de operationele missie: meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek. Dit zijn ook de taken die het BHIC voor de gemeente Maashorst uitvoert. Er worden geen specifieke taken voor de gemeente Maashorst uitgevoerd. Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) heeft de begroting 2026 aangeboden aan de 10 deelnemende gemeenten, 2 waterschappen en het Rijk. De gemeenteraad krijgt de mogelijkheid om zijn zienswijze ten aanzien van deze begroting kenbaar te maken.

Beoogd effect

Controle op de uitgave van gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1.1 Het BHIC heeft de eerder ingediende zienswijze gedeeltelijk overgenomen

Naar aanleiding van de ontwerp kadernota 2026 van het BHIC hebben meerdere organisaties, waaronder Maashorst, een zienswijze ingediend. Zij vroegen om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor de komende jaren aan te passen, zodat de gemeentelijke bijdragen niet extra verhoogd worden. Naar aanleiding hiervan heeft het BHIC de ontwerpbegroting 2026 aangepast. De doelstellingen die het BHIC zich gesteld heeft voor 2026 zijn niet aangepast naar aanleiding van de wijzigingen in de ontwerpbegroting.

1.2 De indexering blijft beperkt tot de 1,5% die reeds via het Rijk was doorgevoerd

Het BHIC heeft aangegeven de bijdragen van de gemeenten te willen verhogen met een prijsindexering van 4,6%. Naar aanleiding daarvan hebben diverse gemeenten een zienswijze ingediend waarbij ze verzochten deze prijsindexering niet toe te passen. De ontwerpbegroting 2026 is daarop aangepast. Het BHIC heeft besloten de berekende index 2026 (3,1%) niet door te voeren. Om dit financiële verlies op te vangen werkt het BHIC aan het structureel vergroten van de bedrijfsopbrengsten via huurinkomsten, het verlagen van personele kosten en de overige bedrijfskosten. Voor zover nu valt in te schatten zal dit geen gevolgen hebben voor de dienstverlening aan de aangesloten organisaties.
Het BHIC zal wel de indexcorrectie uit 2024 (1,5%) wel doorvoeren. Dit doet recht aan het feit dat er niet met terugwerkende kracht wordt bezuinigd, waar het Rijk al wel heeft geïndexeerd. Het Rijk heeft ingestemd met een éénmalige niet-indexering door de gemeenten naar aanleiding van de reacties op de kadernota 2026.
De begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 zijn sluitend.

Kanttekeningen

1.1 Verlagen personele en overige bedrijfskosten

Het BHIC-bestuur heeft goede nota genomen van de brief over de verslechterende financiële uitgangspositie van gemeenten en financiële onzekerheid bij de waterschappen. In de begroting wordt alleen de afgesproken indexering toegepast. Er zijn geen extra kosten opgenomen buiten de eerder afgesproken beleidskaders.

1.2 Bekostiging e-depotvoorziening

Vanaf 2024 wordt, volgens een 4-jarig groeimodel, een bijdrage opgenomen van € 0,25 in 2024, € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in 2027. Vanaf 2028 wordt de bijdrage samengevoegd met de reguliere bijdrage en wordt er vanaf dat moment ook jaarlijks geïndexeerd over de bijdrage voor de e-depotvoorziening. De meerkosten van de e-depotvoorziening in de periode tot en met 2026 worden mede gedekt uit de bestemmingsreserve e-depot.

Financiën

Conform de ontwerpbegroting wordt de bijdrage over de komende jaren als volgt:

Jaar	Bedrag
2026	€ 291.300
2027	€ 303.200
2028	€ 303.200
2028	€ 303.200

Ten opzichte van de begroting 2025 is de lastenstijging van het BHIC als volgt:

Jaar	Bedrag
2026	€ 17.200
2027	€ 29.100
2028	€ 29.100
2029	€ 29.100

Deze lastenstijging sluit aan bij het beeld dat het BHIC heeft gepresenteerd in de kadernota en is op deze wijze verwerkt in de kadernota van de gemeente Maashorst. Als gevolg van deze ontwerpbegroting volgt nu geen verdere lastenstijging dan het bedrag waar al rekening mee is gehouden en zal ook zo verwerkt worden in de programmabegroting 2026 van Maashorst.

Duurzaamheid
Het BHIC-bestuur heeft een onderzoek gedaan naar mogelijke verduurzamingsmaatregelen door een EPA-U (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen). De doelstelling hiervan is te onderzoeken of het gebouw met een verbeterd installatieconcept zo optimaal mogelijk kan verduurzamen en het energieverbruik verder kan reduceren. Er zijn 6 aanbevelingen gedaan en globaal doorgerekend, waarbij het bestuur BHIC bij de prioritering zich richt op hetgeen snel
te realiseren is. Bij de verduurzamingsmaatregelen worden genoemd: bijstellen stooklijnen, Ledverlichting, ventilatie, infiltratie, HR++glas en warmtepomp. Uiterlijk in 2026 wil het BHIC -bestuur een Energie Management Systeem (EMS) hebben geïmplementeerd voor een professionele monitoring van het energieverbruik. Dit brengt geen extra kosten met zich mee omdat dit meegenomen wordt in het normale onderhoud.

Participatie
Van gemeente Meierijstad hebben we een adoptievoorstel ontvangen wat als basis heeft gediend voor dit voorstel. Het adoptievoorstel is aangepast naar de gemeente Maashorst.

Communicatie
De zienswijze zal kenbaar gemaakt worden aan het BHIC na vaststelling in de gemeenteraad.

Vervolg
Naar aanleiding van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten en waterschappen stelt het BHIC de definitieve begroting op.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Aanbieding jaarstukken door BHIC

2. Ontwerp begroting 2026 BHIC
3. Zienswijzen op kadernota 2026 inclusief reactie BHIC
4. Zienswijze aan BHIC

Bijlagen ter informatie
5 Jaarrekening 2024 BHIC
6 Jaarverslag 2024 BHIC

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 09:56 CEST
Document ID:
5ee5e2df-b9d1-4d86-b550-d01a9cbeb79c

Raadsbesluit

Zaaknummer: 32750-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t

De volgende zienswijze naar voren te brengen op de ontwerpbegroting 2026 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC):
We zijn verheugd om te zien dat de indexering van 3,1% niet is doorgevoerd in de begroting van 2026.
Er is rekening gehouden met de zienswijzen die uitgebracht zijn op de kadernota. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Geachte mevrouw, meneer,

Het BHIC-bestuur heeft het jaarverslag 2024, de jaarrekening 2024 en de kadernota 2026 vastgesteld in de vergadering van 28 maart 2025. Deze ontvangt u ter kennisneming.

Tevens treft u voor de volledigheid bijgaand een overzicht aan van de binnengekomen zienswijzen n.a.v. de Concept kadernota 2026, inclusief reactie van het BHIC hierop.

Ook ontvangt u hierbij de Ontwerpbegroting 2026. Hierbij kort de belangrijkste punten uit de begroting:

- We hebben goede nota genomen van de brief over de verslechterende financiële uitgangspositie van gemeenten. Hieronder volgt een separate toelichting op de indexering. We nemen geen extra kosten op buiten de eerder afgesproken beleidskaders.
- De begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 zijn structureel sluitend.
- De meerjarenbegroting is opgesteld in de lijn van de begroting 2026. Bij de meerjarenbegroting is er geen indexering toegepast en deze is dus op basis van prijspeil 2026. Normaal wijkt de meerjarenbegroting dan ook niet wezenlijk af. In deze meerjarenbegroting is dat echter anders, omdat er afspraken zijn gemaakt over de bekostiging van de e-depotvoorziening van het BHIC.
- Vanaf 2024 wordt, volgens een 4-jarig groeimodel, een bijdrage opgenomen voor de e-depotvoorziening van (oplopend naar) € 0,25 in 2024, € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in 2027. Vanaf 2028, wordt de bijdrage samengevoegd met de reguliere bijdrage en wordt er vanaf dat moment ook jaarlijks geïndexeerd over de bijdrage voor de e-depotvoorziening. De meerkosten van de e-depotvoorziening in de periode tot en met 2026 worden mede gedekt uit de bestemmingsreserve e-depot.

<u>Indexering bijdragen</u>

In de bestuursvergadering van 28 maart 2025 is, gehoord hebbende de portefeuillehouders, besloten om de berekende index 2026 (3,1%) niet door te voeren. Dit naar aanleiding van het verzoek van een aantal gemeenten om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026. De ontwerpbegroting 2026 is daarop aangepast: wij zien een gedeelde opvang daarvan in het structureel vergroten van bedrijfsopbrengsten via huurinkomsten, het verlagen van personele kosten en het verlagen van overige bedrijfskosten. Wel voeren we de indexcorrectie van t-2 (1,5% uit 2024) door. Dat doet immers recht aan het feit dat er niet met terugwerkende kracht wordt bezuinigd, waar het Rijk wel al heeft geïndexeerd. Tegelijkertijd leveren we met dit besluit onze bijdrage aan de opgaven waar gemeenten voor staan. Vanwege dit verzoek van een aantal gemeenten en gezien het feit dat gezamenlijke besluitvorming nodig is, hebben we via de Rijksvertegenwoordigers om een reactie gevraagd van het Rijk. Los van de formele zienswijzen die de deelnemers nog kunnen indienen, is ons gebleken dat het Rijk kan instemmen met deze éénmalige niet-indexering.

U wordt vriendelijk verzocht uw eventuele zienswijze over deze begroting vóór 4 juli 2025 aan ons kenbaar te maken, opdat het BHIC-bestuur vervolgens binnen de wettelijke termijn de begroting kan vaststellen en aan de Provincie kan aanbieden.

Met vriendelijke groet,

Ivka Orbon

Directeur

bhic
BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

Postbus 81	5201 AB 's-Hertogenbosch
Tel.	+31 (0) 73 681 85 00
Website	www.bhic.nl

bhic
BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

ONTWERPBEGROTING 2026

Brabants Historisch Informatie Centrum

’s-Hertogenbosch, 28 maart 2025

INHOUDSOPGAVE BEGROTING 2026

I Programmaplan

1. Doelstellingen en werkplan 3
2. Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) 6
3. Overzicht baten en lasten 6
4. Begroot resultaat en wijzigingen 7

II Paragrafen

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 10
2. Onderhoud kapitaalgoederen 11
3. Financiering 12
4. Bedrijfsvoering 14
5. Verbonden partijen 15
6. Organisatiegegevens 16
7. Besluit Dagelijks bestuur 17
8. Besluit Algemeen bestuur 17

III Financiële begroting

1. Geprognosticeerde balans per 31 december 2025-2029 18
2. Exploitatiebegroting 2026 19
3. Toelichting Geprognosticeerde balans per 31 december 2025 - 2029 20
4. Toelichting Exploitatiebegroting 2026 27
5. Meerjarenbegroting 2027-2029 33
6. Toelichting Meerjarenbegroting 2027 - 2029 34
7. Overzicht structureel begrotingssaldo 36

I Programmaplan

I.1 Doelstellingen en werkplan

Inleiding
Het BHIC is een gemeenschappelijke regeling (GR), per 1 januari 2005 ontstaan uit een fusie van het Rijksarchief in Noord-Brabant en de Streekarchieven Brabant-Noordoost en Langs Aa & Dommel. De huidige deelnemers in de Regeling Brabants Historisch Centrum zijn: De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oss, Sint-Michielgestel en Vught en de algemene en dagelijkse besturen van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel.

De provincie Noord-Brabant is op haar eigen verzoek geen deelnemer van de gemeenschappelijke regeling van het BHIC, maar heeft per 1 januari 2022 met het BHIC een (nieuwe) dienstverleningsovereenkomst afgesloten. De looptijd bedraagt 10 jaar, waarvan 6 jaar vast en 2 verlengingsopties van 2 jaar.

Wijziging gemeenschappelijke regeling, nieuwe Archiefwet en uittreding Rijk
De aanleiding voor het wijzigen van onze gemeenschappelijke regeling is tweeledig. Enerzijds zijn er de wijzigingen die voortvloeien uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Anderzijds is er de nieuwe Archiefwet 2021, die naar verwachting per 1 juli 2026 van kracht wordt. De invoering van de nieuwe Archiefwet leidt ertoe dat de Minister van OCW uittreedt uit de gemeenschappelijke regeling van het BHIC. Hetzelfde geldt voor de andere Regionale Historische Centra (RHC's) in Nederland. Met het Rijk zijn afspraken vastgelegd over de papieren rijksarchieven en deze blijven bij het BHIC ondergebracht. Dit wordt via een delegatiebesluit en een specifieke uitkering geregeld. Daarnaast is op 1 februari 2024 een bestuursconvenant getekend door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de RHC's over de samenwerking. Binnen deze nieuwe samenwerkingsvorm blijft het Rijk langdurig inhoudelijk en financieel betrokken bij de 11 RHC's. Het Rijk heeft aangegeven dat het uittreden geen negatieve budgettaire consequenties zal hebben voor de zittende partners.

Voor beide wijzigingen van de GR zijn wijzigingsbesluiten opgesteld, waarmee alle deelnemers hebben ingestemd. We wachten nu op afhandeling door het Rijk van het inwerking laten treden van de eerste wijziging. De tweede wijziging zal ingaan vanaf het moment van het van kracht worden van de nieuwe Archiefwet en de uittreding van het Rijk, naar verwachting op 1 juli 2026 respectievelijk 1 januari 2027.

Gevolgen voor begroting 2026
De begroting 2026 is opgesteld in de lijn van begroting 2025. De aanstaande aanpassing van de gemeenschappelijke regeling en de financieringswijze is hierin nog niet verwerkt. Er is afgesproken met het Ministerie van OCW dat de ingangsdatum van de nieuwe Archiefwet en het starten van de specifieke uitkering van Rijk, dezelfde zal zijn. Oftewel, zolang de nieuwe Archiefwet niet is ingegaan blijft de huidige financiering door het Ministerie van OCW van kracht. Dit is dan de lumpsum financiering van het Rijk als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling BHIC. Er kan dus geen hiaat in de financiering ontstaan.

Doelstellingen
Het BHIC heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles conform de Archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis. Deze doelstelling wordt gestuurd door de operationele missie: meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek.

Missie en strategische doelstellingen

In ons beleidsplan "(Ook) Ons Brabant" voor de periode 2023-2026, worden de doelstellingen voor de komende jaren geformuleerd en wordt voortgegaan op de ingezette weg. Bij de positionering van het BHIC tonen zich de twee gezichten: enerzijds is het BHIC een archief dat de wettelijke taken uitvoert, anderzijds een publieksinstelling die inhoud geeft aan de maatschappelijke opgave. Deze opgave heeft geen uitzetting van de begroting tot gevolg.

Binnen de archieffunctie bewaart en beheert het BHIC 'op goede, geordende en toegankelijke wijze' zo'n 40 strekkende kilometer papieren archief, alsook een groeiend aantal terabyte aan digitale bestanden.

Binnen de publieksfunctie bewerkt, verrijkt, redigeert en presenteert het BHIC de historische informatie en beleving op dusdanige wijze dat een zo groot mogelijk, een zo divers mogelijk en zo tevreden mogelijk publiek wordt bereikt. Het BHIC heeft de volgende doelstellingen:

- Wij beschikken over een eigen digitaal, duurzaam depot
- Wij zijn het Genealogisch Centrum van Brabant
- Wij zijn het foto- en filmgeheugen van Brabant
- Wij schrijven Brabantse Geschiedenis
- Wij verwelkomen een breder publiek

Werkplan 2026

- Bij de uitvoering van de wettelijke taak zal in 2026 – naast de reguliere activiteiten – veel aandacht uitgaan naar de verdere ontwikkeling van het e-depot. Dit digitale duurzame depot is geschikt voor twee soorten archieven: voor documenten die in oorsprong digitaal zijn aangemaakt (born digital) en voor documenten die later zijn gedigitaliseerd. Voor de born-digital documenten geldt dat de deelnemers op kleine schaal hun materiaal al overbrengen naar het e-depot. Het gaat hier om videotulen of projectdossiers. Naar verwachting zullen de deelnemers op middellange termijn in staat zijn om hun afgesloten documentmanagementsysteem goed, geordend en toegankelijk over te brengen naar het e-depot.
  Voor gedigitaliseerde bestanden ligt dat anders, zoals bijvoorbeeld bouwvergunningen, bodemdossiers, milieuvergunningen, e.d. Een groot aantal deelnemers heeft dit soort archieven gescand en toegankelijk gemaakt. Inmiddels zijn deze vergunningen ook in het e-depot geplaatst. Voor een aantal gemeenten gaat het om een daadwerkelijke vervanging van de papieren exemplaren, bij de overige gemeenten gaat het om kopieën.
- Voor de historisch onderzoekers zullen er steeds meer scans en indexen op internet beschikbaar komen. Het gaat hier om digitale kopieën van originele aktes van Burgerlijke Stand, Bevolkingsregisters, maar ook notariële akten, gevangenisregisters e.d. Het BHIC groeit verder uit tot hét genealogisch centrum van Brabant.
- Een andere belangrijke invulling van de maatschappelijke opgave is het ontsluiten en toegankelijk maken van beeldmateriaal. In ons koude depot worden foto's en films onder de juiste omstandigheden bewaard. Het is nu van belang, dit deel van de Brabantse geschiedenis te ontsluiten voor het brede publiek. Particulieren, organisaties en instellingen melden zich inmiddels met beeldmateriaal, waarbij we strenge criteria hanteren bij acquisitie en selectie. Daardoor worden er ook collecties beleefd geweigerd, ten behoeve van een evenwichtige samenstelling van de collectie. Zo wordt het aantal opgenomen familiefilms relatief minder, en wordt het aandeel van films gemaakt door o.a. amateurfilmclubs relatief groter. Dit zijn grotere collecties, vaak 'professioneler' gemaakt, met eerder gebeurtenissen in stad of dorp, in plaats van in de familie of bij toeval.
- Voor het schrijven van Brabantse geschiedenis brengen we aan de hand van inmiddels ruim 10.000 verhalen Brabant in beeld. Veelal verhalen van ooggetuigen die hun unieke ervaringen optekenen en zo een aanvulling zijn op de institutionele archieven, zoals met Protest in Brabant. Daarmee willen we de meerstemmigheid en diversiteit van onze archieven bevorderen. We kiezen daarin steeds vaker voor communities. Op die manier worden we meer facilitator dan schrijver. Zo

schrijven we samen Brabantse geschiedenis. Eerder werden o.a. websites gelanceerd over het autobezit in Brabant, het rijke roomse leven in Brabant, het Brabantse dorpsleven, de Brabantse gesneuvelden en de Brabantse industrie. Ook in 2026 zal deze reeks worden voortgezet. Ook willen we verder met de dagboeken van De Quay. Daarmee willen we ook aansluiten op de verhaallijnen van de provincie: Bevochten Brabant, Religieus Brabant, Innovatief Brabant en Bestuurlijk Brabant.

- Voor het verwelkomen van een breder publiek wordt het terrein van De Citadel meer ingezet. Daartoe zijn wij in gesprek met Erfgoed Brabant, als potentiële huurder van het voormalige restauratieatelier van het BHIC. Daarvoor zullen wij dit bijgebouw fors moeten verbouwen en krijgt het een kantoorfunctie. De verbouwingskosten zullen door de te ontvangen huurpenningen worden terugverdiend. Erfgoed Brabant is een huurder die zich, net als het BHIC, richt op expertise binnen het erfgoed. Dit zou van toegevoegde waarde kunnen zijn, om de Citadel nog meer de historische context te geven die het in potentie al heeft. De oplevering is gepland op 1 oktober 2025. Naast de andere verhalen willen we verder onze digitale dienstverlening en vindbaarheid optimaliseren, zodat dit een breder publiek bereikt.

Onderhoud en instandhouding De Citadel
De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is er een nieuwe huurovereenkomst afgesloten en deze loopt voor onbepaalde tijd door. Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel.

Na een proefperiode is er een evaluatie uitgevoerd en ligt er een voorgenomen besluit het één en ander definitief te maken. Naar verwachting treedt per 1 januari 2026 het nieuwe huisvestingsstelsel in werking. Instellingen zullen in dit nieuwe stelsel niet meer de mogelijkheid hebben dienstverlening af te nemen van het RVB. De tussenliggende jaren gelden als overgangsjaren. Deze periode wordt benut om het nieuwe stelsel vorm te geven en om instellingen de mogelijkheid te geven hun huisvestingsproces in te richten.

Voor De Citadel is een meerjarig onderhouds- en instandhoudingsplan voor de komende 30 jaar opgesteld. Bij het vormgeven van het onderhoud, de instandhouding en de verduurzaming, maken wij onder meer gebruik van de kennis en expertise van het Rijk en Monumentenwacht Noord-Brabant.

Verduurzaming
Het BHIC is gehuisvest in een monumentaal pand. Verduurzaming van het gebouw is niet eenvoudig, enerzijds vanwege de monumentale status en anderzijds vanwege het feit dat wij huurder zijn. Dat wil niet zeggen, dat wij hieraan geen aandacht besteden. We hebben onderzoek gedaan naar mogelijke verduurzamingsmaatregelen door een EPA-U (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen) op te laten stellen. De doelstelling hiervan is te onderzoeken of we ons gebouw met een verbeterd installatieconcept zo optimaal mogelijk kunnen verduurzamen en ons energieverbruik verder kunnen reduceren. Er zijn 6 aanbevelingen gedaan en globaal doorgerekend, waarbij we ons bij de prioritering richten op hetgeen snel te realiseren is. Bij de verduurzamingsmaatregelen worden genoemd: bijstellen stooklijnen, Ledverlichting, ventilatie, infiltratie, HR++glas en warmtepomp. Uiterlijk in 2026 willen we een Energie Management Systeem (EMS) hebben geïmplementeerd voor een professionele monitoring van het energieverbruik.

E-depotvoorziening
Het BHIC heeft een eigen e-depotvoorziening voor haar deelnemers (gemeenten en waterschappen). In 2022 heeft het bestuur een besluit genomen over de bekostiging van de e-depotvoorziening, nodig voor het uitvoeren van deze nieuwe wettelijke taak. Na consultatie van de portefeuillehouders en het ontvangen van positieve zienswijzen van alle deelnemers, zijn hierover afspraken gemaakt.
Middels een groeimodel (4 jaren) wordt een bijdrage ter beschikking gesteld, beginnend met € 0,25 per inwoner in 2024. Vervolgens gaat dit bedrag naar € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in

2027. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage en volgt vanaf dan jaarlijkse indexering. De kosten van de e-depotvoorziening zijn tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening zullen gedekt worden uit de bestemmingsreserve e-depot. Indien nodig zal het resterende deel gedekt worden uit een deel van de algemene reserve (deel boven 5%) en herijking van de overige bestemmingsreserves.

I.2 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is ingevoerd in 2004. Het BBV beoogt met de begroting- en verantwoordingstukken in de uiteenlopende informatiebehoeften van de verschillende belanghebbenden te voorzien. Het BBV is ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen, al zijn niet alle bepalingen relevant. De bepalingen die (deels) wel relevant zijn voor het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) zijn:

- het hanteren van een aantal financiële kengetallen;
- beter inzicht in het EMU-saldo;
- de verwerking van rentelasten en rentebaten;
- beter inzicht in de kosten van overhead;
- verantwoording eventuele vennootschapsbelastingplicht;
- het opnemen van een geprognosticeerde begin-en eindbalans.

De financiële kengetallen en het EMU-saldo zijn opgenomen bij paragraaf II.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De verwerking van rentelasten en rentebaten is opgenomen bij paragraaf II.3 Financiering. De kosten van overhead en de stand van zaken betreffende de vennootschapsbelasting worden nader toegelicht bij paragraaf I.3 Overzicht baten en lasten. In de financiële begroting is bij paragraaf III.1 de geprognosticeerde begin-en eindbalans opgenomen voor de komende 5 jaren met een nadere toelichting bij paragraaf III.3.

I.3 Overzicht baten en lasten

Onderdeel van het programmaplan is een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van overhead, het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien. Voor het begrotingsjaar ziet dit er als volgt uit:

2026	Baten	Lasten	Saldo
Historische archieven 1)	€ 1.140.700	€ 5.903.600	€ -4.762.900
Algemene dekkingsmiddelen 2)	€ 6.194.900	€ 0	€ 6.194.900
Overhead 3)	€ 0	€ 1.566.200	€ -1.566.200
Heffing VPB 4)	€ 0	€ 0	€ 0
Bedrag onvoorzien	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo van baten en lasten	€ 7.335.600	€ 7.469.800	€ -134.200
Onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves	€ 207.700	€ 73.500	€ 134.200
Resultaat	€ 7.543.300	€ 7.543.300	€ 0

1) Historische archieven
   De activiteiten van het Brabants Historisch Informatie Centrum behoren tot het taakveld 5.4 – Musea.
2) Algemene dekkingsmiddelen
   Onder deze post zijn de bijdragen verantwoord van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling, zijnde het Rijk, gemeenten en waterschappen.

3) Overhead
Leidraad voor de berekening van de overhead is de "Notitie overhead" van juli 2016, opgesteld door de Commissie BBV. Met overhead worden alle kosten bedoeld die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In ieder geval worden leidinggevenden (ook wanneer zij deels uitvoerend werk verrichten) en ondersteunende diensten zoals Financiën, Inkoop, P&O, ICT, Facilitaire zaken, Communicatie en Managementondersteuning tot overhead gerekend.

4) Heffing VPB
In de brief van 16 oktober 2017 heeft de belastingdienst uiteindelijk uitspraak gedaan over een mogelijke vennootschapsbelastingplicht. De uitkomst hiervan is dat er met ingang van 2016 geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

I.4. Begroot resultaat en wijzigingen

De begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 zijn structureel sluitend. De onderstaande tabel geeft een gecomprimeerde weergave van de exploitatiebegroting 2025 en 2026 en de verschillen.

		Begroting 2025	Begroting 2026	Verschil 2025-2026
	Baten			
1	Bijdrage Ministerie OCW	€ 3.454.100	€ 3.557.700	€ 103.600
2	Bijdrage Gemeenten en waterschappen	€ 2.481.500	€ 2.637.200	€ 155.700
3	Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 729.900	€ 758.600	€ 28.700
4	Overige bedrijfsopbrengsten	€ 338.000	€ 382.100	€ 44.100
	Totaal baten	**€ 7.003.500**	**€ 7.335.600**	**€ 332.100**
	Lasten			
5	Personeelskosten	€ 4.215.800	€ 4.453.100	€ 237.300
6	Huisvestingskosten	€ 1.572.900	€ 1.590.900	€ 18.000
7	Organisatiekosten	€ 297.200	€ 312.800	€ 15.600
8	Afschrijvingen	€ 291.300	€ 302.700	€ 11.400
9	Collectiebeheer	€ 556.100	€ 559.200	€ 3.100
10	Publieksbereik	€ 287.400	€ 294.600	€ 7.200
11	Financieringskosten	€ -39.400	€ -43.500	€ -4.100
	Totaal lasten	**€ 7.181.300**	**€ 7.469.800**	**€ 288.500**
	Totaal saldo van baten en lasten	**€ -177.800**	**€ -134.200**	**€ 43.600**
	Mutaties reserves			
12	Toevoegingen reserves	€ -125.000	€ -73.500	€ 51.500
13	Onttrekkingen reserves	€ 302.800	€ 207.700	€ -95.100
	Gerealiseerde resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Het begrote resultaat wordt beïnvloed door wettelijke wijzigingen, gemaakte keuzes, genomen besluiten en natuurlijk diverse aannames die gedaan worden bij het opstellen van de begroting. De belangrijkste wijzigingen in deze begroting ten opzichte van het voorgaande jaar zijn:

1. Bijdrage Ministerie OCW (toename € 103.600)
Het verschil tussen het voorlopige en definitieve indexeringsbedrag voor loon-en prijsontwikkeling van voorgaande jaren bedraagt -/- € 1.900. De opgenomen loon-en prijsindexatie 2026 van 3,1% verhoogt de rijksbijdrage met € 105.500.

2. Bijdrage Gemeenten en waterschappen (toename € 155.700)
Voor het jaar 2026 wordt de bijdrage niet geïndexeerd. Wel is de indexcorrectie van t-2 (1,5% uit 2024) verwerkt. Dit verhoogt de bijdrage met € 37.300. Daarnaast is er een toename van € 107.200 voor de bekostiging van de e-depotvoorziening, conform het groeimodel (€ 0,20 per inwoner in 2026) en € 11.200 door wijziging van inwoneraantallen.

3. Dienstverlening Provincie Noord-Brabant (toename € 28.700)
De opgenomen loon-en prijsindexatie van 3,1% verhoogt de bijdrage met € 22.800. Het verschil tussen het voorlopige en definitieve indexeringsbedrag van voorgaande jaren bedraagt € 5.900.

4. Overige bedrijfsopbrengsten (toename € 44.100)
Aan de huurder van het voormalig restauratieatelier worden extra diensten aangeboden, zoals parkeerplaatsen, vergaderruimte en kantoren. Hiermee kunnen we extra opbrengsten genereren voor een bedrag van € 37.000. De opgenomen loon-en prijsindexatie van de verhuur van depotruimte verhoogt de overige bedrijfsopbrengsten met € 6.100. De overige mutaties betreffen een bedrag van € 1.000.

5. Personeelskosten (toename € 237.300)
De salariskosten stijgen flink door structurele CAO-verhogingen. Voor 2026 is uitgegaan van een salarisverhoging van 3,5% per 1 januari 2026, kosten € 85.700. Verder is er een toename van € 53.600 in verband met de kosten van de e-depotvoorziening, conform het groeimodel en de stijging vanwege periodieken van € 29.100. Het effect van de hierboven genoemde stijgingen werkt ook weer door naar de daarvan afhankelijke salaristoeslagen, zoals bijvoorbeeld IKB (Individueel Keuze Budget), een bedrag van € 28.400. De vervanging van een medewerker, die zich richt op onderzoek, publiek en website, wordt niet volledig vervangen. Daarnaast wordt gekozen voor een medewerker met een lagere inschaling. Dit betekent een besparing van € 30.200.

Door de hogere salariskosten stijgen ook de pensioenpremies met € 25.100 en de sociale lasten met € 30.100. De kosten voor personeel niet in loondienst en andere personeelskosten nemen per saldo toe met € 15.500, met name vanwege prijsstijgingen.

6. Huisvestingskosten (toename € 18.000)
De huurkosten en de zakelijke lasten dalen met € 2.800. De toevoegingen aan de voorzieningen onderhoud en instandhouding, kosten klein onderhoud en verduurzaming van beide panden nemen toe met € 10.800, vooral vanwege de gestegen prijzen in de bouwsector. De begrote energiekosten stijgen met € 8.700 en de overige huisvestingskosten stijgen met € 1.300.

7. Organisatiekosten (toename € 15.600)
De kantoorkosten (telefonie, dataverbindingen) stijgen met € 1.000 en advies-en administratiekosten met € 2.400. De automatiseringskosten nemen toe met € 12.200, zowel met betrekking tot hardware- als softwarecontracten. De overige organisatiekosten blijven gelijk.

8. Afschrijvingen (toename € 11.400)
De begrote afschrijvingen van verbouwingen en bedrijfsinstallaties vanwege de geplande verbouwing van het voormalig restauratieatelier zijn iets lager, per saldo € 5.600. De afschrijvingen op inventarissen dalen licht met € 3.400, terwijl de afschrijvingen van hard- en software (onder meer de nieuwe website) stijgen met in totaal € 20.400.

9. Collectiebeheer (toename € 3.100)
De internet-, cloud- en hostingsdiensten stijgen met € 17.700, met name als gevolg van de toenemende opslagkosten van onze digitale collectie. De opslag neemt toe door de service scannen op verzoek en de dataopslag binnen de e-depotvoorziening. Voor 2026 wordt een migratie voorzien van Preservica-CEP versie naar Preservica-EPC. Voor externe scanningskosten is € 18.300 minder begroot. De overige collectiekosten stijgen met € 3.700.

10. Publieksbereik (toename € 7.200)
Bij het publieksbereik zien we ook stijgende internet-, cloud- en hostingsdiensten met € 2.000. De post inhuur derden neemt toe met € 3.100. De overige kosten, zoals voor de studiezaal, publiciteit en promotie stijgen met € 2.100.

11. Financieringskosten (afname € 4.100)
De rentelasten dalen met € 4.100 vanwege het lineaire aflossingsschema van beide leningen. Over de middelen, die volgens de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, bij het Rijk moeten worden aangehouden, wordt een rentevergoeding begroot.

12. Toevoegingen reserves (afname € 51.500)
Er is alleen nog een toevoeging aan de bestemmingsreserve E-depot (in 2026 € 73.500). Door het groeimodel van de bekostiging, zijn de kosten van de e-depotvoorziening tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening worden in deze periode gedekt door het inzetten van de bestemmingsreserve E-depot.

13. Onttrekkingen reserves (afname € 95.100)
De onttrekking aan de bestemmingsreserve E-depot bedraagt voor 2026 € 175.500 en zal verder verminderen naar € 0 in 2027 door het voltooien van het groeimodel van de bekostiging van de e-depotvoorziening. De onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves bedragen in totaal € 32.200.

Voor een nadere toelichting op de exploitatiebegroting wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 4.

II Paragrafen

II.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het vermogen van het BHIC om risico's op te vangen die niet in de begroting zijn verwerkt. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Het BHIC heeft tot taak het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Het richt zich op verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening. Daarnaast is het een taak van het BHIC de gemeentelijke informatiehuishoudingen van de deelnemers te inspecteren en daarover te adviseren. Het BHIC is er voor het verrichten van door de minister, de gemeenten en de waterschappen opgedragen taken. Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het BHIC nagenoeg geheel afhankelijk van de gemeenten, waterschappen, het ministerie van OCW en de dienstverleningsovereenkomsten. Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

Soort risico	Risico-bedrag	Risico-factor	Risico-waarde
Vertraging in de besluitvorming op bestuurlijk niveau	€ 59.000	10%	€ 5.900
Wijziging in de hoogte van de bijdrage door de deelnemers	€ 627.000	25%	€ 156.800
Wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling	€ 59.000	10%	€ 5.900
CAO aanpassingen	€ 117.000	10%	€ 11.700
Wachtgeld verplichtingen	€ 117.000	10%	€ 11.700
Verhogingen huurpenningen die afwijken van de bijdrage van OCW	€ 214.000	10%	€ 21.400
Boekwaarde pand Grave is lager dan de vastgestelde WOZ-waarde	€ 125.000	10%	€ 12.500
Contracten overige bedrijfsopbrengsten zijn jaarlijks opzegbaar	€ 345.000	20%	€ 69.000
Wijziging in de hoogte van de bijdrage via DVO's	€ 759.000	20%	€ 151.800
Geen volledige dekking van de kosten van het E-depot	€ 107.000	20%	€ 21.400
		Totaal	€ 468.100

Het begroot weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2029 € 502.000. De mate van het vormen van weerstandsvermogen wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling. De regeling geeft aan dat de algemene reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

Weerstandsvermogen	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 31 december	€ 502.000	€ 502.000	€ 502.000	€ 502.000	€ 502.000
Algemene reserve in procenten van de (deelnemers)bijdragen	8,5%	8,1%	8,0%	8,0%	8,0%

EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo geeft aan of er op basis van de huidige begroting, in EMU-termen, een overschot is. De ontwikkeling van het EMU-saldo is als volgt:

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
EMU-saldo	€ -1.209.000	€ 197.000	€ 645.000	€ 478.000	€ 670.000

Kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft een verplichte set van financiële kengetallen voor. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen. De invoering is bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken. De ontwikkeling van de kengetallen is als volgt:

Kengetal	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote*	0%	0%	0%	0%	0%
Solvabiliteitsratio	20%	21%	20%	19%	18%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%

* Is gelijk aan de Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Brabants Historisch Informatie Centrum een gemeenschappelijke regeling is en een maximale reserve van 10% mag hebben.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter.

II.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst). Tot en met 2018 voerde het Rijksvastgoedbedrijf het onderhoud en de instandhouding uit, alleen het huurdersonderhoud kwam voor rekening van het BHIC. Per 1 januari 2019 is dit veranderd en is het BHIC verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Het Rijksvastgoedbedrijf blijft eigenaar. De locatie in Grave is in eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het BHIC. Voor beide panden is een meerjarig onderhouds- en instandhoudingsplan voor de komende 30 jaar (De Citadel), resp. 15 jaar (Grave) opgesteld.

II.3 Financiering

Treasurybeleid

Door het bestuur is een normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld. Onderdeel daarvan is dat ten aanzien van het financieel beheer risicoloos en zeer defensief met eventuele overtollige middelen wordt omgegaan. Het is niet toegestaan, zonder voorafgaande toestemming van het algemeen bestuur, leningen af te sluiten. Het treasurybeleid wordt verder sterk beïnvloed door het verplicht schatkistbankieren bij de centrale overheid (zie hierna).

Renteschema

In de "Notitie rente 2023" van de Commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van rentelasten en rentebaten. Doelstelling is een eenduidige handelwijze te bevorderen met betrekking tot de verwerking van rentelasten en rentebaten in de begroting en de jaarstukken. Daartoe is een renteschema ontwikkeld, dat inzicht geeft in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Voor het begrotingsjaar geeft dit het volgende beeld:

Renteschema 2026

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	+/+	€ 34.900	
b.	De externe rentebaten	-/-	€ 78.400	
	Saldo rentelasten en rentebaten			€ -43.500
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ 0	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ 0	
c3.	De rentebate van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ 0	
				€ -0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			€ -43.500
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+		€ 0
d2.	Rente over voorzieningen	+/+		€ 0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente			€ -43.500
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-		€ 0
f.	Verwacht Renteresultaat op het taakveld Treasury			€ -43.500

Schatkistbankieren

In de begrotingsperiode zullen overtollige liquide middelen, voor zover niet nodig als werkkapitaal, op een spaarrekening bij de huisbankier worden uitgezet. Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht een deel van hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. In de begrotingsperiode wordt naar verwachting voldaan aan de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden door het niet overschrijden van het drempelbedrag. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden) bedraagt ten tijde van de begrotingsopstelling € 1.000.000.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De wettelijk vastgelegde kasgeldlimiet en renterisiconorm zullen naar verwachting in de begrotingsperiode niet worden overschreden.

Kasstroomoverzicht

In de toelichting op de begroting is een geprognosticeerde begin-en eindbalans opgenomen voor het begrotingsjaar en de drie jaren daaropvolgend. Hiermee wordt inzicht verkregen in de ontwikkeling van de financieringsbehoefte voor de komende jaren. Ter nadere toelichting is onderstaand een kasstroomoverzicht opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroom- overzicht bestaan uit de liquide middelen.

bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Kasstroom operationele activiteiten					
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	€ 291	€ 303	€ 303	€ 303	€ 303
- mutaties reserves/fondsen	€ -178	€ -134	€ -	€ -	€ -
- mutaties voorzieningen	€ 105	€ 143	€ 480	€ 265	€ 455
Veranderingen in werkkapitaal:					
voorraden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
vorderingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
overlopende activa	€ -66	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
vlottende schulden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
overlopende passiva	€ -93	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 59**	**€ 312**	**€ 783**	**€ 568**	**€ 758**
Kasstroom investeringsactiviteiten					
Investeringen in vaste activa	€ -1.505	€ -255	€ -105	€ -55	€ -55
Totaal	**€ -1.505**	**€ -255**	**€ -105**	**€ -55**	**€ -55**
Kasstroom financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Aflossing langlopende schulden	€ -110	€ -80	€ -80	€ -80	€ -80
Overige mutaties eigen vermogen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ -110**	**€ -80**	**€ -80**	**€ -80**	**€ -80**
Mutatie geldmiddelen	**€ -1.556**	**€ -23**	**€ 598**	**€ 433**	**€ 623**
Saldo geldmiddelen					
Saldo 1 januari	€ 5.451	€ 3.895	€ 3.872	€ 4.470	€ 4.902
Mutatie	€ -1.556	€ -23	€ 598	€ 433	€ 623
Saldo 31 december	**€ 3.895**	**€ 3.872**	**€ 4.470**	**€ 4.902**	**€ 5.525**
Specificatie geldmiddelen					
Kassen	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1
Rekening-courant bank	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250
Spaarrekeningen bank	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Schatkistbankieren	€ 3.644	€ 3.621	€ 4.219	€ 4.651	€ 5.274
Saldo 31 december	**€ 3.895**	**€ 3.872**	**€ 4.470**	**€ 4.902**	**€ 5.525**

Naar verwachting hoeft in de begrotingsperiode 2025-2029 geen aanvullende lening te worden afgesloten om de investeringen te financieren.

II.4 Bedrijfsvoering

Algemeen en dagelijks bestuur

De beoordeling en sturing van de door het BHIC te bereiken effecten is in eerste instantie een taak van het bestuur van het BHIC. De bestuurlijke inrichting van het BHIC is echter volledig afwijkend van wat gangbaar is bij gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur – waarvan een deel tevens als dagelijks bestuur fungeert – bestaat vanaf 2016 uit acht leden: vier 'rijksleden' benoemd door de minister en vier 'regionale' leden die worden aangewezen door de gemeenten en waterschappen.

Het bestuur is autonoom maar dient uiteraard wel gevoed te worden met de denkbeelden en gevoelens van alle deelnemende partijen. Daartoe is er een portefeuillehoudersoverleg in het leven geroepen. Met deze constructie is de directe financiële invloed van de deelnemende gemeenten en waterschappen beperkt, doch is het wel mogelijk om met behoud van effectiviteit op afstand te toetsen en te sturen.

De provincie Noord-Brabant is geen deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling van het BHIC, maar heeft met het BHIC een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Huisvesting

Het gebouw in 's-Hertogenbosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is er een nieuw huurcontract en is het BHIC verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Het Rijksvastgoedbedrijf blijft eigenaar. Het gebouw in Grave is in eigendom.

De organisatie

Het Brabants Historisch Informatie Centrum kent drie afdelingen (Publieksdiensten, Collectie en Middelen) en is onderverdeeld in clusters.

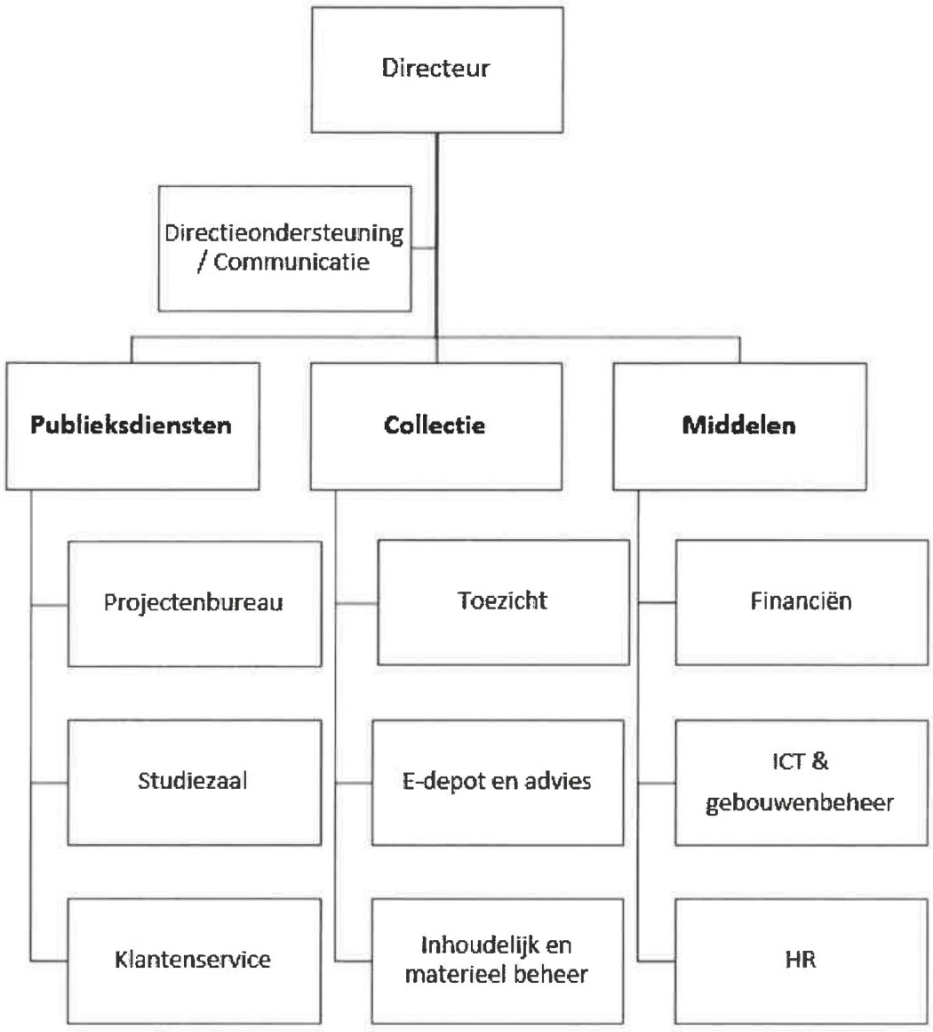
Het cluster Directieondersteuning/ Communicatie richt zich op de ondersteuning van directie, bestuur en op communicatie en promotie.

Het cluster Projectenbureau is verantwoordelijk voor het uitwerken van de wettelijke dienstverlening, van historische thema's en projecten. Het cluster Studiezaal verzorgt de dienstverlening en werkt steeds meer digitaal, onder meer met de service scanning op verzoek. De toegankelijke originelen kunnen in de fysieke studiezaal nog steeds door de bezoekers worden geraadpleegd.
Het cluster Klantenservice ontvangt en verwijst bezoekers en vragen door naar andere clusters. Daarnaast verricht het diensten gericht op het gebruik van het gebouw en faciliteert het evenementen.

Het cluster Toezicht, E-depot en advies voert inspecties uit, geeft advies en draagt zorg voor het bewerken van informatiedragers, zodanig dat deze opgeslagen kunnen worden en de originele staat bewaard blijft. Het cluster is de schakel tussen de organisatie en de archiefvormers die de informatiedragers aanleveren. Verder richt het zich op de ontwikkeling en implementatie van het E-depot. Het cluster Inhoudelijk-en materieel beheer zorgt voor het toegankelijk maken van informatie via inventarissen, indexen en databases. Daarnaast voor de materiële verzorging van de collectie, voor conservering en restauratie van de analoge archieven.

Het cluster Financiën verzorgt de diverse administraties en de producten uit de planning & control cyclus. Het cluster ICT & gebouwenbeheer ondersteunt de werkprocessen van alle clusters, die gebruik maken van diverse geautomatiseerde systemen en verzorgt het technisch gebouwenbeheer door onderhoud en instandhouding van de gebouwen. Het cluster HR richt is op de diverse personele processen, uitvoering van de CAO en organisatieontwikkeling.

Het organigram van het Brabants Historisch Informatie Centrum geeft het volgende beeld:

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het wordt steeds belangrijker als organisatie om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. ISO26000 is een internationale richtlijn die maatschappelijk verantwoord ondernemen beschrijft vanuit zeven basisprincipes. Het BHIC onderschrijft de richtlijn en voert deze naar eer en geweten uit.

II.5 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft één verbonden partij, te weten de Vereniging van Eigenaren Zuid-Ooster. In deze vereniging zijn behalve het Brabants Historisch Informatie Centrum, de gemeente Grave en woningbouwcorporatie Mooiland Maasland vertegenwoordigd. Deze vereniging is opgericht in verband met het gezamenlijk huisvesten in het kantoorpand aan de Arnoud van Gelderweg in Grave.

Vereniging van Eigenaren Zuid-Ooster Grave	
Vestigingsplaats	Grave, Arnoud van Gelderweg 69-73.
Bijdrage aan doelstelling	Huisvesting ten behoeve van het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten en waterschappen.
Openbaar belang	Beheer en onderhoud van het kantoorpand voor de gezamenlijke eigenaren.
Het belang van het BHIC	Ten tijde van de begrotingsopstelling: het BHIC participeert voor 11%, Gemeente Grave voor 39% en Mooiland Maasland voor 50%.
Omvang van het eigen vermogen	Er is geen eigen vermogen en dit zal er aan het einde van de begrotingsperiode naar verwachting ook niet zijn.
Omvang van het vreemd vermogen	Er is geen vreemd vermogen en dit zal er aan het einde van de begrotingsperiode naar verwachting ook niet zijn.
Financieel resultaat	Het jaarlijkse resultaat in de begrotingsperiode bedraagt € 0. Het aandeel van het BHIC in een positief of negatief resultaat bedraagt 11% en wordt jaarlijks afgerekend. Na toerekening van ieders aandeel sluit de jaarlijkse exploitatie zonder saldo.

II.6 Organisatiegegevens

Statutaire naam : Brabants Historisch Informatie Centrum
Vestigingsplaats: : 's-Hertogenbosch
Rechtsvorm : Openbaar Lichaam, volgens de Wet gemeenschappelijke Regelingen
Locaties: : 's-Hertogenbosch, Grave

Doelstellingen
Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen.

Samenstelling directie
De directie wordt gevoerd door mevrouw drs. [redacted] De directeur valt onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De totale bezoldiging ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Samenstelling Algemeen bestuur

Naam	Functie
De heer drs. [redacted]	Voorzitter
De heer prof. dr. [redacted]	Lid
Mevrouw [redacted]	Lid
De heer [redacted]	Lid (tot 1 april 2025)
De heer mr. [redacted]	Lid
Mevrouw drs. [redacted]	Lid
De heer [redacted]	Lid
De heer mr. [redacted]	Lid

De bestuursleden vallen onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

II.7 Besluit Dagelijks bestuur

Het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling het Brabants Historisch Informatie Centrum besluit in zijn vergadering van 28 maart 2025:

1. de ontwerpbegroting 2026 voor zienswijze aan te bieden aan de deelnemers;
2. de ontwerpbegroting 2026 en de ontvangen zienswijzen aan te bieden aan het Algemeen bestuur ten behoeve van behandeling in zijn vergadering van 4 juli 2025;
3. te verklaren dat de voorzieningen voor onderhoud en instandhouding van voldoende omvang zijn voor de bekostiging van het toekomstig onderhoud en instandhouding, op basis van een recent beheerplan.

[redacted]

Directeur

II.8 Besluit Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling het Brabants Historisch Informatie Centrum besluit:

1. gehoord hebbende de zienswijzen van de deelnemers, de begroting 2026 vast te stellen in zijn vergadering van 4 juli 2025;

2. het vaststellen van de begroting 2026, met een structureel saldo van € 0;

3. het vaststellen van de meerjarenbegroting 2027-2029, met structurele saldi van € 0.

drs. [redacted]
Voorzitter

drs. [redacted]
Directeur

III Financiële begroting

III.1 Geprognosticeerde balans per 31 december 2025 - 2029

Bedragen x € 1.000

VASTE ACTIVA	31-12 2025	31-12 2026	31-12 2027	31-12 2028	31-12 2029
Materiële vaste activa					
Investeringen met een economisch nut	€ 2.982	€ 2.934	€ 2.727	€ 2.502	€ 2.276
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1
Uitzettingen looptijd < 1 jaar					
Vorderingen op openbare lichamen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overige vorderingen	€ 93	€ 94	€ 95	€ 85	€ 45
	€ 93	€ 94	€ 95	€ 85	€ 45
Liquide middelen	€ 3.895	€ 3.872	€ 4.470	€ 4.902	€ 5.525
Overlopende activa	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400
Totaal vaste activa	€ 7.371	€ 7.301	€ 7.693	€ 7.890	€ 8.247

VASTE PASSIVA	31-12 2025	31-12 2026	31-12 2027	31-12 2028	31-12 2029
Eigen vermogen					
Algemene reserve	€ 502	€ 502	€ 502	€ 502	€ 502
Bestemmingsreserves	€ 956	€ 822	€ 822	€ 822	€ 822
Gerealiseerde resultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 1.458	€ 1.324	€ 1.324	€ 1.324	€ 1.324
Voorzieningen					
Onderhoudsvoorziening De Citadel	€ 3.686	€ 3.811	€ 4.310	€ 4.567	€ 5.031
Onderhoudsvoorziening Grave	€ 120	€ 125	€ 94	€ 89	€ 68
IKB-en vitaliteitsverlof	€ 649	€ 662	€ 674	€ 687	€ 699
Vaste schulden looptijd > 1 jaar					
Binnenlandse banken	€ 880	€ 800	€ 720	€ 640	€ 560
VLOTTENDE PASSIVA					
Netto vlottende schulden looptijd < 1 jaar					
Overige schulden	€ 378	€ 379	€ 371	€ 383	€ 365
Overlopende passiva	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200
Totaal vaste passiva	€ 7.371	€ 7.301	€ 7.693	€ 7.890	€ 8.247

Voor een nadere toelichting op de balans wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 3.

III.2 Exploitatiebegroting 2026

	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten			
Bijdrage Ministerie OCW	€ 3.371.402	€ 3.454.100	€ 3.557.700
Bijdrage Gemeenten en waterschappen	€ 2.230.400	€ 2.481.500	€ 2.637.200
Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 707.446	€ 729.900	€ 758.600
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 388.489	€ 338.000	€ 382.100
Totaal baten	**€ 6.697.737**	**€ 7.003.500**	**€ 7.335.600**
Lasten			
Personeelskosten	€ 4.174.370	€ 4.215.800	€ 4.453.100
Huisvestingskosten	€ 1.510.241	€ 1.572.900	€ 1.590.900
Organisatiekosten	€ 319.006	€ 297.200	€ 312.800
Afschrijvingen	€ 207.954	€ 291.300	€ 302.700
Collectiebeheer	€ 391.704	€ 556.100	€ 559.200
Publieksbereik	€ 235.459	€ 287.400	€ 294.600
Financieringskosten	€ -155.253	€ -39.400	€ -43.500
Totaal lasten	**€ 6.683.481**	**€ 7.181.300**	**€ 7.469.800**
Totaal saldo van baten en lasten	**€ 14.256**	**€ -177.800**	**€ -134.200**
Mutaties reserves			
Toevoegingen reserves	€ -150.000	€ -125.000	€ -73.500
Onttrekkingen reserves	€ 204.337	€ 302.800	€ 207.700
Gerealiseerde resultaat	**€ 68.593**	**€ 0**	**€ 0**

Voor een nadere toelichting op de exploitatiebegroting wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 4.

III.3 Toelichting Geprognosticeerde balans per 31 december 2025 - 2029

Materiële vaste activa
In de komende jaren wordt er geïnvesteerd in de aanpassing en verbouwing van het voormalig restauratieatelier bij De Citadel, in een aanpassing van de installaties van de depots in Grave en in een nieuwe website. Daarnaast zijn er vervangingsinvesteringen, bijvoorbeeld in hard- en software en inventarissen.

Het voormalig restauratieatelier krijgt een andere bestemming en wordt (zelfstandige) kantoorruimte. Het is de intentie de ruimte te verhuren aan een partij, die de functie van De Citadel als erfgoedlocatie ondersteunt. Bijvoorbeeld aan Erfgoed Brabant, waarmee al gesprekken worden gevoerd. De verbouwing zal naar verwachting ook bruikbare informatie opleveren voor de verduurzaming van het gehele complex, omdat dit bijgebouw in dezelfde periode als het hoofdgebouw is herbouwd.

Bij onze locatie in Grave is Mooiland voornemens een grondige verbouwing uit te voeren in 2025, waarbij ook naar het installatieconcept wordt gekeken. In dit traject participeren wij als VvE-lid en zullen wij ook naar ons eigen bouwdeel kijken. Diverse installaties in de depots in Grave bevinden zich aan het einde van de technische levensduur. Een goed klimaat in de depots (temperatuur en luchtvochtigheid) is belangrijk voor ons.

De huidige website is gebouwd in 2014 en is in de tussenliggende jaren diverse malen geüpgraded. Na ruim 10 jaar is het tijd geworden in een nieuwe website te investeren, om aan de gewijzigde vraag en omstandigheden te kunnen voldoen.

Voor de komende jaren worden de volgende **investeringen** geraamd:

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Gebouwen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verbouwingen	€ 514.200	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bedrijfsinstallaties	€ 770.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inventarissen	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Depotinrichting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
ICT-Hardware	€ 63.500	€ 75.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
ICT-Software	€ 65.000	€ 165.000	€ 65.000	€ 15.000	€ 15.000
	€ 1.427.700	€ 255.000	€ 105.000	€ 55.000	€ 55.000

Het **verloop van de materiële vaste activa** in het begrotingsjaar is als volgt:

	Afschrijvings-percentage	Stand 31-12-2025	Investeringen in 2026	Afschrijving in 2026	Stand 31-12-2026
Grond	-	€ 94.000	€ 0	€ 0	€ 94.000
Gebouwen	2,5%	€ 1.018.100	€ 0	€ 46.300	€ 971.800
Verbouwingen	10%	€ 587.900	€ 0	€ 33.700	€ 554.200
Bedrijfsinstallaties	5%-6²/³%-10%	€ 781.000	€ 0	€ 46.500	€ 734.500
Inventarissen	10%/20%	€ 126.800	€ 15.000	€ 22.700	€ 119.100
Depotinrichting	4%/10%	€ 136.000	€ 0	€ 30.200	€ 105.800
ICT-Hardware	20%	€ 165.300	€ 75.000	€ 81.000	€ 159.300
ICT-Software	20%	€ 72.800	€ 165.000	€ 42.300	€ 195.500
	Totaal	€ 2.981.900	€ 255.000	€ 302.700	€ 2.934.200

Meerjarig ontwikkelt de **boekwaarde** zich als volgt:

	Stand 31-12-2025	Stand 31-12-2026	Stand 31-12-2027	Stand 31-12-2028	Stand 31-12-2029
Grond	€ 94.000	€ 94.000	€ 94.000	€ 94.000	€ 94.000
Gebouwen	€ 1.018.100	€ 971.800	€ 925.500	€ 879.300	€ 833.000
Verbouwingen	€ 587.900	€ 554.200	€ 520.600	€ 487.000	€ 453.400
Bedrijfsinstallaties	€ 781.000	€ 734.500	€ 688.000	€ 648.700	€ 609.300
Inventarissen	€ 126.800	€ 119.100	€ 110.000	€ 99.800	€ 91.200
Depotinrichting	€ 136.000	€ 105.800	€ 78.700	€ 59.200	€ 40.100
ICT-Hardware	€ 165.300	€ 159.300	€ 114.600	€ 86.800	€ 60.000
ICT-Software	€ 72.800	€ 195.500	€ 196.000	€ 147.000	€ 95.000
	€ 2.981.900	€ 2.934.200	€ 2.727.400	€ 2.501.800	€ 2.276.000

Uitzettingen looptijd < 1 jaar
Dit betreft de jaarlijks achteraf vastgestelde loon- en prijscompensatie over de rijksbijdrage van het voorgaande jaar.

Liquide middelen
Per 14 december 2013 is de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht. Voor decentrale overheden betekent dit dat zij verplicht zijn hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden) bedraagt in 2026 € 1.000.000.

	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Kassen	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Rekening-courant bank	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
Schatkistbankieren	€ 3.644.000	€ 3.621.000	€ 4.219.000	€ 4.651.000	€ 5.274.000
	€ 3.895.000	€ 3.872.000	€ 4.470.000	€ 4.902.000	€ 5.525.000

De liquide middelen dalen aan het begin van de begrotingsperiode door begrote investeringen in 2025. Daarna nemen deze weer toe, met name als gevolg van de toename van de voorziening voor onderhoud en instandhouding De Citadel.

Overlopende activa
De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde bedragen voor meerjarige onderhoudscontracten voor ICT en vooruitbetaalde hostingskosten voor de website en databases.

Eigen vermogen
Onderstaande tabellen geven het verloop van de reserves in de periode 2025-2029 weer:

Algemene reserve	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 1 januari	€ 433.100	€ 501.700	€ 501.700	€ 501.700	€ 501.700
Bij: Toevoegingen	€ 68.600	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Af: Onttrekkingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Stand per 31 december	€ 501.700	€ 501.700	€ 501.700	€ 501.700	€ 501.700

Algemene reserve in procenten van de (deelnemers)bijdragen	8,5%	8,1%	8,0%	8,0%	8,0%

De algemene reserve is bedoeld voor de kleinere risico's in de bedrijfsvoering die in een boekjaar onverwacht de exploitatie in de min kunnen brengen. Bijvoorbeeld niet begrote tussentijdse aanpassingen in de cao, schadeclaims, bezuinigingen en wachtgeldverplichtingen. De mate van het vormen van een algemene reserve wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling. De regeling geeft aan dat de reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

Bestemmings-reserves	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
De Citadel	€ 673.400	€ 648.400	€ 648.400	€ 648.400	€ 648.400
E-depot	€ 152.800	€ 50.800	€ 50.800	€ 50.800	€ 50.800
Genealogisch centrum	€ 104.200	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000
Publieksfunctie	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700
Totaal	€ 956.100	€ 821.900	€ 821.900	€ 821.900	€ 821.900

Bestemmingsreserve De Citadel

De Citadel in Den Bosch is een voormalig fort dat werd gebouwd tussen 1637 en 1645. Tijdens de bouw werden de plannen steeds meer uitgebreid en het fort groeide uit tot een vijfhoekige schans met bastions en rondom een brede gracht. Later, eind 18e eeuw, kwam er een hoofdgebouw bij, dat de functie kreeg als militaire gevangenis en nog weer later als kazerne. Door de verbreding van de Zuid Willemsvaart werd er één bastion van de Citadel afgebroken. De Citadel is voor het laatst gerestaureerd tussen 1983 en 1985.

Het Rijksvastgoedbedrijf is eigenaar van het pand, maar heeft het onderhoud en de instandhouding van De Citadel per 1 januari 2019 overgedragen aan het BHIC. Het BHIC wordt geacht te handelen "als ware zij eigenaar". Het Rijk (Rijksvastgoedbedrijf/ Ministerie OCW) blijft nog wel voor bepaalde risico's aansprakelijk, zoals verborgen gebreken, natuurrampen, asbest, bodemverontreiniging en terrorisme. Het BHIC is aansprakelijk voor juridische en organisatorische risico's, schade voortkomend uit het gebruik, wateroverlast in de depots, legionella en brand. Daarnaast is het BHIC aansprakelijk voor financiële risico's, zoals renterisico, liquiditeitsrisico, financieringsrisico, faillissementsrisico, leegstand gedurende de overeenkomst en kosten bij vertrek. Samengevat zijn het calamiteiten en risico's die niet verzekerbaar zijn. Indien aanwezig kan de reserve te zijner tijd een bijdrage leveren aan een "midlife-renovatie", welke na 75 jaar (2060) aannemelijk is.

Vooruitlopend op structurele financiering wordt een start gemaakt met verduurzaming van de gebouwen en de ontwikkeling van een erfgoedlocatie (huisvestingsaspect).

Bestemmingsreserve De Citadel	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 1 januari	€ 698.400	€ 673.400	€ 648.400	€ 648.400	€ 648.400
Bij: Toevoegingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Af: Onttrekkingen	€ -25.000	€ -25.000	€ 0	€ 0	€ 0
Stand per 31 december	€ 673.400	€ 648.400	€ 648.400	€ 648.400	€ 648.400

De begrote onttrekkingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bestemmingsreserve De Citadel	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Optimalisatie installaties	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0
Advisering verduurzaming	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0
Klimaatverbetering Gebouwen	€ 5.000	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 0

Bestemmingsreserve E-depot

In 2016 is gestart met de ontwikkeling van een eigen e-depot, waarbij is besloten nog geen bijdrage aan de deelnemers te vragen. Het BHIC heeft sinds 1 juli 2021 een eigen e-depotvoorziening. De deelnemers van het BHIC zorgen vanaf 2024, via een groeimodel, voor de bekostiging van deze voorziening. De bestemmingsreserve voorkomt, dat er tussentijds extra middelen gevraagd moesten worden aan de deelnemers. We krijgen steeds meer inzicht in de kosten, de financiering en de snelheid van invoering van het e-depot. De kosten van de e-depotvoorziening zijn in de periode 2022 tot en met 2026 hoger dan de bijdragen van deelnemers. Het verschil zal deels worden gedekt uit de bestemmingsreserve e-depot.

Bestemmingsreserve E-depot	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 1 januari	€ 198.300	€ 152.800	€ 50.800	€ 50.800	€ 50.800
Bij: Toevoegingen	€ 125.000	€ 73.500	€ 0	€ 0	€ 0
Af: Onttrekkingen	€ -170.500	€ -175.500	€ -0	€ 0	€ 0
Stand per 31 december	€ 152.800	€ 50.800	€ 50.800	€ 50.800	€ 50.800

De begrote onttrekkingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bestemmingsreserve E-depot	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Internet-en clouddiensten	€ 175.500	€ 0	€ 0	€ 0
Kosten hard- en software	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inhuur derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 175.500	€ 0	€ 0	€ 0

Bestemmingsreserve Genealogisch centrum van Noord-Brabant

In de notitie "(Ook) Ons Brabant Beleidsplan 2023-2026" worden de doelstellingen voor de komende jaren geformuleerd. Voor het realiseren van de doelstelling "Wij zijn het Genealogisch centrum van Brabant" is een bestemmingsreserve gevormd. Essentieel voor de genealogische zoekmachine is de stamboom-databank met persoonsgegevens van Brabanders. De originele aktes zijn grotendeels gescand. Nu moeten de gegevens uit de aktes aan de betreffende scans worden gekoppeld.

Bestemmingsreserve Genealogisch centrum	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 1 januari	€ 126.200	€ 104.200	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000
Bij: Toevoegingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Af: Onttrekkingen	€ -22.000	€ -7.200	€ -0	€ 0	€ 0
Stand per 31 december	€ 104.200	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000

De begrote onttrekkingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bestemmingsreserve Genealogisch centrum	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Digitaliseringskosten	€ 7.200	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 7.200	€ 0	€ 0	€ 0

Bestemmingsreserve Publieksfunctie

In de notitie "(Ook) Ons Brabant Beleidsplan 2023-2026" worden de doelstellingen voor de komende jaren geformuleerd. Zo willen wij het foto- en filmgeheugen van Brabant worden, willen we Brabantse geschiedenis schrijven en willen we een breder publiek verwelkomen. Daarnaast voor de ontwikkeling van een erfgoedlocatie (publieksaspect). Voor het realiseren van deze doelstellingen met betrekking tot de publieksfunctie is een bestemmingsreserve gevormd.

Bestemmingsreserve Publieksfunctie	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 1 januari	€ 111.000	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700
Bij: Toevoegingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Af: Onttrekkingen	€ -85.300	€ -0	€ 0	€ 0	€ 0
Stand per 31 december	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700	€ 25.700

De begrote onttrekkingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bestemmingsreserve Publieksfunctie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Personele kosten/ inhuur derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Internet-en clouddiensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Voorzieningen
In onderstaande tabel is het verloop van de voorzieningen in de periode 2025-2029 weergegeven:

Voorzieningen	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
De Citadel	€ 3.686.600	€ 3.810.700	€ 4.310.300	€ 4.566.800	€ 5.031.400
Grave	€ 120.200	€ 125.400	€ 94.300	€ 89.000	€ 67.900
IKB-en vitaliteitsverlof	€ 649.200	€ 661.800	€ 674.400	€ 687.000	€ 699.600
Totaal	€ 4.456.000	€ 4.597.900	€ 5.079.000	€ 5.342.800	€ 5.798.900

Onderhouds-en instandhoudingsvoorziening De Citadel
De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Daartoe is een onderhouds- en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 30 jaar. In deze periode zijn de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voldoende om de jaarlijks geplande onderhouds-en instandhoudingstaken uit te voeren.

Voorziening onderhoud en instandhouding De Citadel	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 1 januari	€ 3.583.700	€ 3.686.600	€ 3.810.700	€ 4.310.300	€ 4.566.800
Bij: jaarlijkse toevoeging	€ 963.700	€ 972.800	€ 972.800	€ 972.800	€ 972.800
Af: vrijval	€ -860.800	€ -848.700	€ -473.200	€ -716.300	€ -508.200
Stand per 31 december	€ 3.686.600	€ 3.810.700	€ 4.310.300	€ 4.566.800	€ 5.031.400

Onderhoudsvoorziening Grave
De locatie in Grave is eigendom van Brabants Historisch Informatie Centrum en het volledige onderhoud komt voor eigen rekening. Daartoe is een onderhouds-en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 15 jaar. In deze periode zijn de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voldoende om de jaarlijks geplande onderhouds-en instandhoudingstaken uit te voeren.

Voorziening onderhoud en instandhouding Grave	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 1 januari	€ 115.300	€ 120.200	€ 125.400	€ 94.300	€ 89.000
Bij: toevoegingen	€ 4.900	€ 5.200	€ 5.200	€ 5.200	€ 5.200
Af: vrijval	€ 0	€ 0	€ -36.300	€ -10.500	€ -26.300
Stand per 31 december	€ 120.200	€ 125.400	€ 94.300	€ 89.000	€ 67.900

Voorziening IKB-en vitaliteitsverlof

In de CAO is opgenomen dat het gekochte IKB-verlof (Individueel keuze budget) niet meer vervalt of verjaart, ongeacht in welk jaar dit gekocht is. Het extra verlof kan worden ingezet voor mantelzorg, sabbatical, tijdelijk korter werken al dan niet in aanloop naar pensionering. Verder is in de CAO een mogelijkheid opgenomen voor medewerkers om vitaliteitsuren te sparen. Voor het opnemen van verlof in het laatste jaar voor pensionering kunnen aanvullende fiscale regels gelden.

Voorziening IKB- en vitaliteitsverlof	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Stand per 1 januari	€ 651.300	€ 649.200	€ 661.800	€ 674.400	€ 687.000
Bij: toevoegingen	€ 121.100	€ 135.800	€ 135.800	€ 135.800	€ 135.800
Af: vrijval	€ -123.200	€ -123.200	€ -123.200	€ -123.200	€ -123.200
Stand per 31 december	€ 649.200	€ 661.800	€ 674.400	€ 687.000	€ 699.600

Vaste schulden looptijd > 1 jaar

Er zijn twee leningen afgesloten bij de BNG. De eerste lening in 2005 tegen een rentepercentage van 3,95% (nr. 40.100581) en een tweede lening in 2006 tegen een rentepercentage van 4,16% (nr. 40.101402). Beide leningen zijn niet vervroegd aflosbaar. Het verloop van de leningen is als volgt:

	Aflossings-wijze	**Looptijd**	**Oorspronkelijk Bedrag**	**Aflossings-verplichting**	**Stand 31-12-2025**
Lening BNG 2005	Lineair	20 jaar	€ 600.000	€ 30.000	€ 0
Lening BNG 2006	Lineair	30 jaar	€ 2.400.000	€ 80.000	€ 880.000
			€ 3.000.000	€ 110.000	€ 880.000

	Stand 31-12-2026	**Stand 31-12-2027**	**Stand 31-12-2028**	**Stand 31-12-2029**
Lening BNG 2005	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Lening BNG 2006	€ 800.000	€ 720.000	€ 640.000	€ 560.000
Totaal	€ 800.000	€ 720.000	€ 640.000	€ 560.000

Netto vlottende schulden looptijd < 1 jaar

Deze post betreft het ultimo van het jaar te betalen bedrag aan crediteuren, loonbelasting, sociale lasten, pensioenpremies en omzetbelasting.

Overlopende passiva

Deze post betreft het ultimo van het jaar te betalen bedrag aan overige bedrijfskosten, zoals rentelasten, huisvestingskosten, personeelskosten en investeringen. Daarnaast betreft dit vooruit ontvangen bedragen voor verhuur van depotruimten.

III.4 Toelichting Exploitatiebegroting 2026

Bijdrage Ministerie OCW	Begroting 2025	Mutatie 2026	Prijsindex 2026	E-depot 2026	Begroting 2026
Bijdrage Min. OCW - lumpsum	€ 3.404.100	€ -1.900	€ 105.500	€ 0	€ 3.507.700
Bijdrage Min. OCW - kennis	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 50.000
	€ 3.454.100	€ -1.900	€ 105.500	€ 0	€ 3.557.700

Bijdrage Ministerie OCW – lumpsum
Het verschil tussen het voorlopige en definitieve indexeringsbedrag voor loon-en prijsontwikkeling van voorgaande jaren bedraagt -/- € 1.900. De opgenomen loon-en prijsindexatie 2026 van 3,1% verhoogt de rijksbijdrage met € 105.500.

Bijdrage Ministerie OCW – kenniscomponent
Het Rijk heeft het voornemen per 1-1-2027 uit te treden. Het Rijk stelt een bijdrage tot en met 2026 beschikbaar als "Kenniscomponent", € 50.000 per jaar zonder indexering. In 2022 zijn de DTR-gelden (Digitale Taken Rijk) vervallen, groot € 160.000.

Bijdrage Gemeenten en waterschappen	Begroting 2025	Mutatie 2026	Prijsindex 2026	E-depot 2026	Begroting 2026
Bernheze	€ 150.500	€ 700	€ 2.200	€ 6.500	€ 159.900
Boekel	€ 52.200	€ 300	€ 800	€ 2.300	€ 55.600
Boxtel	€ 156.600	€ 1.400	€ 2.400	€ 6.800	€ 167.200
Land van Cuijk	€ 424.500	€ 2.100	€ 6.400	€ 18.300	€ 451.300
Maashorst	€ 274.100	€ 1.300	€ 4.100	€ 11.800	€ 291.300
Meierijstad	€ 389.600	€ 2.400	€ 5.900	€ 16.900	€ 414.800
Oss	€ 439.500	€ 600	€ 6.600	€ 18.900	€ 465.600
St. Michielsgestel	€ 140.100	€ -100	€ 2.100	€ 6.000	€ 148.100
Vught	€ 149.300	€ 1.100	€ 2.200	€ 6.500	€ 159.100
Waterschap Aa en Maas	€ 152.500	€ 700	€ 2.300	€ 6.600	€ 162.100
Waterschap De Dommel	€ 152.600	€ 700	€ 2.300	€ 6.600	€ 162.200
	€ 2.481.500	€ 11.200	€ 37.300	€ 107.200	€ 2.637.200

Voor het jaar 2026 wordt de bijdrage niet geïndexeerd. Wel is de indexcorrectie van t-2 (1,5% uit 2024) verwerkt. Dit verhoogt de bijdrage met € 37.300. Daarnaast is er een toename van € 107.200 voor de bekostiging van de e-depotvoorziening, conform het groeimodel (€ 0,20 per inwoner in 2026) en € 11.200 door wijziging van inwoneraantallen.

Bij het opstellen van de begroting wordt steeds uitgegaan van een voorlopig indexeringspercentage voor loon-en prijsontwikkeling. Dit voorlopig percentage wordt in de komende begroting (2026) gecorrigeerd aan de hand van het vastgestelde indexeringspercentage van het lopende jaar (2024). Deze systematiek werkt goed en is herkenbaar, omdat aansluiting wordt gezocht met het indexeringssysteem van gemeenten. Voor deze begroting is dat de septembercirculaire gemeentefonds 2024. In deze circulaire worden gemeenten gefaciliteerd bij het omgaan met loon- en prijsontwikkelingen.

Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Jaarlijkse vergoeding volgens DVO			
Totaal dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 707.446	€ 729.900	€ 758.600

De opgenomen loon-en prijsindexatie van 3,1% verhoogt de bijdrage met € 22.800. Het verschil tussen het voorlopige en definitieve indexeringsbedrag van voorgaande jaren bedraagt € 5.900. Jaarlijks wordt de vergoeding geïndexeerd door toepassing van de prijsindexatie materiële overheidsconsumptie (Imoc) van het Centraal Planbureau (CPB). Daarbij wordt het gemiddelde genomen van 4 jaren (t-2 t/m t+1).

Overige bedrijfsopbrengsten	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Verhuur vastgoed en catering	€ 91.677	€ 85.200	€ 123.400
Verhuur depotruimte	€ 258.428	€ 243.900	€ 250.000
Dienstverlening	€ 38.384	€ 8.900	€ 8.700
Overige opbrengsten	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	€ 388.489	€ 338.000	€ 382.100

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit de verhuur van ruimtes, verhuur van depotruimte en dienstverlening aan niet-deelnemers van het BHIC. Aan de huurder van het voormalig restauratieatelier worden extra diensten aangeboden, zoals parkeerplaatsen, vergaderruimte en kantoren. De huuropbrengst van de depots is gebaseerd op de lopende contracten. Bij het realiseren van extra rijks-depotcapaciteit bij de RHC's en een extra fysiek depot in Emmen, is bepaald dat onze huuropbrengsten op basis van de fusieafspraak, noodzakelijk zijn voor een sluitende exploitatie. Er blijft natuurlijk wel een ondernemersrisico voor het kunnen vinden van huurders.

Personeelskosten	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Salarissen en toeslagen	€ 2.835.704	€ 2.966.400	€ 3.125.000
Pensioenpremies en sociale lasten	€ 755.104	€ 824.200	€ 873.800
Personeel niet in loondienst	€ 363.272	€ 288.800	€ 307.200
Andere personeelskosten	€ 220.290	€ 136.400	€ 147.100
Totaal personeelskosten	€ 4.174.370	€ 4.215.800	€ 4.453.100

Salarissen en toeslagen

De salariskosten stijgen flink door structurele CAO-verhogingen. Voor 2026 is uitgegaan van een salarisverhoging van 3,5% per 1 januari 2026, kosten € 85.700. Verder is er een toename van € 53.600 in verband met de kosten van de e-depotvoorziening, conform het groeimodel en de stijging vanwege periodieken van € 29.100. Het effect van de hierboven genoemde stijgingen werkt ook weer door naar de daarvan afhankelijke salaristoeslagen, zoals bijvoorbeeld IKB (Individueel Keuze Budget), een bedrag van € 28.400. De vervanging van een medewerker, die zich richt op onderzoek, publiek en website, wordt niet volledig vervangen. Daarnaast wordt gekozen voor een medewerker met een lagere inschaling. Dit betekent een besparing van € 30.200.

De post salariskosten omvat behalve reguliere salariskosten ook andere brutosalarisbestanddelen, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, levensloopbijdrage en toeslagen voor onregelmatige diensten en beschikbaarheid. Het BHIC heeft als expertise-organisatie relatief veel hooggeschoolden in dienst. Lager geschoold werk is voor een deel uitbesteed aan ingehuurde krachten in een detacheringsconstructie.

Personeelsformatie (structureel)	Werkelijk 2024 in FTE	Begroting 2025 in FTE	Begroting 2026 in FTE
Personeel in loondienst	40,5	41,3	42,1
Personeel niet in loondienst	3,2	3,5	3,5
Totaal FTE	**43,7**	**44,8**	**45,6**

De begrote personeelsformatie E-depot stijgt in 2025 en 2026 conform het groeimodel bekostiging e-depotvoorziening.

Pensioenpremies en sociale lasten

Door de hogere salariskosten stijgen ook de pensioenpremies met € 21.300 en de sociale lasten met € 28.300.

Personeel niet in loondienst

De kosten voor personeel niet in loondienst nemen met € 18.400 toe, met name vanwege prijsstijgingen. De kosten betreffen inhuur voor technisch beheer van het gebouw, medewerkers die werkzaam zijn via een detacheringsconstructie voor de service scannen op verzoek en schoonmaakwerkzaamheden. Daarnaast is er een bedrag geraamd voor restauratiewerkzaamheden van analoog archief en het inhuren van ICT-diensten.

Andere personeelskosten

De andere personeelskosten nemen met € 10.700 toe, met name vanwege prijsstijgingen. Daarnaast is het budget voor duurzame inzetbaarheid van medewerkers verhoogd. Deze begrotingspost betreft kosten zoals de reiskosten woon-werkverkeer, scholingskosten, kosten arbodienst, kerstpakketten en kosten BHV.

Huisvestingskosten	**Werkelijk 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Huurkosten	€ 190.294	€ 195.700	€ 195.400
Belastingen en verzekeringen	€ 21.893	€ 31.000	€ 28.500
Toevoeging onderhoud en instandhouding	€ 939.974	€ 968.600	€ 978.000
Onderhoud en verduurzaming	€ 102.159	€ 66.800	€ 68.200
Energiekosten	€ 228.195	€ 281.200	€ 289.900
Andere huisvestingskosten	€ 27.726	€ 29.600	€ 30.900
Totaal huisvestingskosten	€ 1.510.241	€ 1.572.900	€ 1.590.900

Huurkosten

De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en de huurovereenkomst is voor onbepaalde tijd. De huurprijs is gebaseerd op de financieringslasten en de boekwaarde van De Citadel. Dit bedrag wordt verhoogd met een opslag voor het Rijksvastgoedbedrijf voor eigenaarslasten.

Toevoeging onderhoud en instandhouding

Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen naar het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Daartoe is een onderhouds-en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 30 jaar. De berekende toevoeging aan de gevormde voorziening voor De Citadel bedraagt € 972.800. Voor de locatie Grave bedraagt de planningshorizon 15 jaar en de toevoeging € 5.200.

Onderhoud en verduurzaming

In deze begroting zijn kosten opgenomen om een start te maken met verduurzaming van De Citadel. De kosten hiervan worden vooralsnog gedekt uit een bestemmingsreserve. Voor 2026 is een bedrag begroot van € 25.000 voor onder meer optimalisering van installaties en klimaatverbetering. Het resterende bedrag betreft met name ons aandeel in de huisvestingskosten van de locatie Grave, waar we deelnemen in de VvE Zuid-Ooster.

Energiekosten

De energiekosten voor De Citadel zijn begroot op € 250.000 en voor de locatie Grave € 39.900. De begrote energiekosten zijn in deze begroting geïndexeerd.

Andere huisvestingskosten

De overige huisvestingskosten stijgen met € 1.300.

Organisatiekosten	**Werkelijk 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Kantoorkosten, telefonie en dataverbindingen	€ 46.108	€ 60.300	€ 61.300
Advies-, administratie- en accountantskosten	€ 101.188	€ 57.000	€ 59.400
Automatiseringskosten	€ 123.048	€ 126.800	€ 139.000
Algemene kosten	€ 37.315	€ 38.600	€ 38.100
Andere organisatiekosten	€ 11.347	€ 14.500	€ 15.000
Totaal organisatiekosten	€ 319.006	€ 297.200	€ 312.800

De kantoorkosten (telefonie, dataverbindingen) stijgen met € 1.000 en advies-en administratiekosten met € 2.400. De automatiseringskosten nemen toe met € 12.200, zowel met betrekking tot hardware- als softwarecontracten. De overige organisatiekosten blijven gelijk.

Afschrijvingen	**Werkelijk 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Gebouwen	€ 46.277	€ 46.300	€ 46.300
Installaties	€ 7.147	€ 44.000	€ 46.500
Verbouwingen	€ 1.578	€ 41.800	€ 33.700
Inventarissen	€ 27.791	€ 26.000	€ 22.700
Depotinrichtingen	€ 30.325	€ 30.400	€ 30.300
ICT hardware	€ 72.264	€ 68.200	€ 81.000
ICT software	€ 22.572	€ 34.600	€ 42.200
Totaal afschrijvingen	€ 207.954	€ 291.300	€ 302.700

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de gedane en de verwachte investeringen. Gebouwen worden afgeschreven in 40 jaar, depotinrichting in 25 jaar, installaties in 15 à 20 jaar, verbouwingen in 10 à 20 jaar en inventarissen in 5 à 10 jaar. ICT- investeringen worden afgeschreven in 5 jaar.

De begrote afschrijvingen van verbouwingen en bedrijfsinstallaties vanwege de geplande verbouwing van het voormalig restauratieatelier zijn iets lager, per saldo € 5.600. De afschrijvingen op inventarissen dalen licht met € 3.400, terwijl de afschrijvingen van hard- en software (onder meer de nieuwe website) stijgen met in totaal € 20.400.

Collectiebeheer	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Transport archief en aankoop collecties	€ 1.716	€ 8.200	€ 8.500
Gebruiksgoederen en onderhoudskosten depots	€ 52.863	€ 24.100	€ 25.300
Scannen door derden en digitaliseringskosten	€ 20.361	€ 107.300	€ 89.000
Internet-, cloud- en hostingsdiensten	€ 270.440	€ 348.300	€ 366.000
Inhuur derden en ontwikkeling	€ 46.324	€ 68.200	€ 70.400
Totaal kosten collectiebeheer	€ 391.704	€ 556.100	€ 559.200

Transportkosten, gebruiksgoederen depots en scanningskosten
Deze budgetten zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar, met uitzondering van de externe scanningskosten (€ 18.300 lager).

Internet-, cloud- en hostingsdiensten collectiebeheer
De internet-, cloud- en hostingsdiensten stijgen met € 17.700, als gevolg van prijsstijgingen en vanwege de toenemende opslagkosten van onze digitale collectie. De opslag neemt jaarlijks toe door de service scannen op verzoek en de toename van data binnen de e-depotvoorziening. Voor 2026 wordt een migratie voorzien van Preservica-CEP versie naar Preservica-EPC.

Inhuur derden en ontwikkeling
Deze kosten stijgen met € 2.200, als gevolg van prijsstijgingen.

Publieksbereik	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bibliotheek en studiezaal	€ 4.990	€ 12.500	€ 12.700
Internet-, cloud- en hostingsdiensten	€ 109.831	€ 132.500	€ 134.500
Inhuur derden en ontwikkeling	€ 52.589	€ 92.800	€ 95.900
Publiciteit en promotie	€ 68.048	€ 49.600	€ 51.500
Totaal kosten publieksbereik	€ 235.459	€ 287.400	€ 294.600

Internet-, cloud- en hostingsdiensten
Dit betreft de internet-, cloud- en hostingsdiensten van het toegankelijk maken en beschikbaar stellen van onze collectie. Het gaat dan met name om de kosten van onze website en satellietwebsites. Voor medewerkers van de archiefvormers (gemeenten, waterschappen, provincie) en voor het publiek zijn er portalen, waarbinnen men informatieobjecten kan zoeken, aanvragen en mogelijk downloaden. Ook bij het publieksbereik zien we stijgende internet-, cloud- en hostingsdiensten, als gevolg van prijsstijgingen (€ 2.000).

Inhuur derden en ontwikkeling
Dit betreft de kosten van het inhuren van derden voor onderhoud en ontwikkeling van onze website en satellietwebsites. Verder zijn hier kosten opgenomen voor het realiseren van een breder publiek. De post neemt toe, als gevolg van prijsstijgingen (€ 3.100).

Publiciteit en promotie
Dit betreft de kosten van publiciteit en promotie van onze archiefcollectie en de collecties die verbonden zijn aan het Genealogisch centrum van Noord-Brabant en Brabant in Beelden. Het budget, ook bedoeld als rechtvaardiging van alle moeite die wordt gestoken in het ontwikkelen van historische, attractieve en toegankelijke inhoud, is verhoogd met € 1.900.

Financieringskosten	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Rentelasten	€ 43.476	€ 39.000	€ 34.900
Rentebaten	€ -198.729	€ -78.400	€ -78.400
Totaal financieringskosten	€ -155.253	€ -39.400	€ -43.500

De rentelasten dalen met € 4.100 vanwege het lineaire aflossingsschema van beide leningen. De afname van de kosten, is met name te danken aan het begroten van een rentevergoeding van het Ministerie van Financiën. Over de middelen, die volgens de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden bij het Rijk moeten worden aangehouden, wordt een rentevergoeding uitgekeerd (rentebaten).

Er zijn twee leningen afgesloten bij de BNG. De rentelasten dalen vanwege het lineaire aflossingsschema van beide leningen.

Toevoegingen reserves	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bestemmingsreserve De Citadel	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve E-depot Infrastructuur	€ 150.000	€ 125.000	€ 73.500
Bestemmingsreserve Genealogisch centrum van NB	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve Publieksfunctie	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 150.000	€ 125.000	€ 73.500

In het begrotingsjaar is er alleen nog een toevoeging aan de bestemmingsreserve E-depot. Door het groeimodel van de bekostiging, zijn de kosten van de e-depotvoorziening tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening worden in deze periode gedekt door het inzetten van bestemmingsreserve. Hiervoor is het nodig ook te doteren aan de bestemmingsreserve.

Onttrekkingen reserves	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bestemmingsreserve De Citadel	€ 9.144	€ 25.000	€ 25.000
Bestemmingsreserve E-depot	€ 152.483	€ 170.500	€ 175.500
Bestemmingsreserve Genealogisch centrum van NB	€ 13.923	€ 22.000	€ 7.200
Bestemmingsreserve Publieksfunctie	€ 28.787	€ 85.300	€ 0
Totaal	€ 204.337	€ 302.800	€ 207.700

<u>De Citadel</u>
De begrote onttrekking betreft optimalisatie van installaties en klimaatverbetering van de gebouwen.

<u>E-depot</u>
De begrote onttrekking betreft een (deel van) de exploitatiekosten van de e-depotvoorziening, waaronder internet-, cloud- en hostingsdiensten van het beheer en ontsluiten van collecties. De extra kosten van de e-depotvoorziening worden tot en met 2026 gedekt door het inzetten van de bestemmingsreserve.

<u>Genealogisch centrum van NB</u>
De begrote onttrekking betreft digitaliseringskosten van het scannen van genealogische aktes.

<u>Publieksfunctie</u>
Er worden geen onttrekkingen begroot.

III.5 Meerjarenbegroting 2027-2029

	Prijspeil Begroting 2026			
	Begroting 2026	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Baten				
Bijdrage Ministerie OCW	€ 3.557.700	€ 3.507.700	€ 3.507.700	€ 3.507.700
Bijdrage Gemeenten en waterschappen	€ 2.637.200	€ 2.744.400	€ 2.744.400	€ 2.744.400
Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 758.600	€ 758.600	€ 758.600	€ 758.600
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 382.100	€ 382.100	€ 382.100	€ 382.100
Totaal baten	**€ 7.335.600**	**€ 7.392.800**	**€ 7.392.800**	**€ 7.392.800**
Lasten				
Personeelskosten	€ 4.453.100	€ 4.453.100	€ 4.453.100	€ 4.453.100
Huisvestingskosten	€ 1.590.900	€ 1.565.900	€ 1.565.900	€ 1.565.900
Organisatiekosten	€ 312.800	€ 312.800	€ 312.800	€ 312.800
Afschrijvingen	€ 302.700	€ 302.700	€ 302.700	€ 302.700
Collectiebeheer	€ 559.200	€ 509.200	€ 509.200	€ 509.200
Publieksbereik	€ 294.600	€ 294.600	€ 294.600	€ 294.600
Financieringskosten	€ -43.500	€ -45.500	€ -45.500	€ -45.500
Totaal lasten	€ 7.469.800	€ 7.392.800	€ 7.392.800	€ 7.392.800
Totaal saldo van baten en lasten	**€ -134.200**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Mutaties reserves				
Toevoegingen reserves	€ -73.500	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekkingen reserves	€ 207.700	€ 0	€ 0	€ 0
Gerealiseerde resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Voor een nadere toelichting op de meerjarenbegroting wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 6.

III.6 Toelichting Meerjarenbegroting 2027-2029

Algemeen

De meerjarenbegroting is opgesteld in de lijn van de begroting 2026. Er is geen indexering toegepast, dus de meerjarenbegroting is op basis van prijspeil 2026. Normaal wijkt de meerjarenbegroting dan ook niet wezenlijk af. In deze meerjarenbegroting is dat echter anders, omdat er afspraken zijn gemaakt over de bekostiging van de e-depotvoorziening van het BHIC en de bijdrage OCW-kenniscomponent vervalt in 2027.

		Prijspeil Begroting 2026		
Bijdrage Ministerie OCW	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Bijdrage Min. OCW - lumpsum	€ 3.507.700	€ 3.507.700	€ 3.507.700	€ 3.507.700
Bijdrage Min. OCW - kennis	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 3.557.700	€ 3.507.700	€ 3.507.700	€ 3.507.700

Bijdrage Ministerie OCW – kennis(component)

Het Rijk heeft het voornemen per 2027 uit te treden. Het Rijk stelt een bijdrage tot en met 2026 beschikbaar als "Kenniscomponent", € 50.000 per jaar zonder indexering. In 2022 zijn de DTR-gelden (Digitale Taken Rijk) vervallen, groot € 160.000.

Bijdrage Gemeenten en waterschappen	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Bernheze	€ 159.900	€ 166.500	€ 166.500	€ 166.500
Boekel	€ 55.600	€ 57.900	€ 57.900	€ 57.900
Boxtel	€ 167.200	€ 174.000	€ 174.000	€ 174.000
Land van Cuijk	€ 451.300	€ 469.500	€ 469.500	€ 469.500
Maashorst	€ 291.300	€ 303.200	€ 303.200	€ 303.200
Meierijstad	€ 414.800	€ 431.700	€ 431.700	€ 431.700
Oss	€ 465.600	€ 484.500	€ 484.500	€ 484.500
St. Michielsgestel	€ 148.100	€ 154.100	€ 154.100	€ 154.100
Vught	€ 159.100	€ 165.700	€ 165.700	€ 165.700
Waterschap Aa en Maas	€ 162.100	€ 168.600	€ 168.600	€ 168.600
Waterschap De Dommel	€ 162.200	€ 168.700	€ 168.700	€ 168.700
	€ 2.637.200	€ 2.744.400	€ 2.744.400	€ 2.744.400

E-depotvoorziening

In 2022 zijn er afspraken gemaakt over de bekostiging van de e-depotvoorziening van het BHIC. Middels een groeimodel (4 jaren) wordt een bijdrage ter beschikking gesteld, beginnend met € 0,25 per inwoner in 2024. Vervolgens gaat dit bedrag naar € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in 2027. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage en volgt vanaf dan jaarlijkse indexering. De kosten van de e-depotvoorziening zijn tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening zullen gedekt worden uit de bestemmingsreserve e-depot. Indien nodig zal het resterende deel gedekt worden uit een deel van de algemene reserve (deel boven 5%) en herijking van de overige bestemmingsreserves.

Bijdrage Gemeenten en waterschappen	Stijging bijdrage groeimodel e-depot 2027	
Bernheze	€	6.500
Boekel	€	2.300
Boxtel	€	6.800
Land van Cuijk	€	18.300
Maashorst	€	11.800
Meierijstad	€	16.900
Oss	€	18.900
St. Michielsgestel	€	6.000
Vught	€	6.500
Waterschap Aa en Maas	€	6.600
Waterschap De Dommel	€	6.600
	€	107.200

Dienstverlening Provincie NB	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Jaarlijkse vergoeding volgens DVO				
Totaal dienstverlening Provincie NB	€ 758.600	€ 758.600	€ 758.600	€ 758.600

Personeelskosten
De kosten in de meerjarenbegroting zijn berekend in de lijn van de begroting 2026. De ontwikkeling van de personeelsformatie is als volgt:

Personeelsformatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Personeel in loondienst	42,1	42,1	42,1	42,1
Personeel niet in loondienst	3,5	3,5	3,5	3,5
Totaal FTE	45,6	45,6	45,6	45,6

Huisvestingskosten
De kosten in de meerjarenbegroting zijn berekend in de lijn van de begroting 2026. Vanaf 2027 zijn de huisvestingskosten in de meerjarenbegroting € 25.000 lager, omdat voor dit bedrag ook geen vrijval uit de bestemmingsreserve De Citadel is begroot.

Organisatiekosten
De kosten in de meerjarenbegroting zijn berekend in de lijn van de begroting 2026.

Afschrijvingen
De kosten in de meerjarenbegroting zijn berekend in de lijn van de begroting 2026.

Collectiebeheer
De kosten in de meerjarenbegroting zijn berekend in de lijn van de begroting 2026. Vanaf 2027 zijn de collectiekosten in de meerjarenbegroting € 50.000 lager, omdat de bijdrage "OCW-kenniscomponent" vanaf 2027 vervalt.

Publieksbereik
De kosten in de meerjarenbegroting zijn berekend in de lijn van de begroting 2026.

Financieringskosten
De kosten in de meerjarenbegroting zijn berekend in de lijn van de begroting 2026.

Toevoegingen reserves	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bestemmingsreserve De Citadel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve E-depot	€ 73.500	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve Genealogisch centrum NB	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve Publieksfunctie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 73.500	€ 0	€ 0	€ 0

Onttrekkingen reserves	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bestemmingsreserve De Citadel	€ 25.000	€ -0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve E-depot	€ 175.500	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve Genealogisch centrum NB	€ 7.200	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve Publieksfunctie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 207.700	€ 0	€ 0	€ 0

III.7 Overzicht structureel begrotingssaldo

Conform het advies en volgens het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader-GTK 2022 Gemeenschappelijke regelingen, ziet het structureel begrotingssaldo er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Saldo van baten en lasten	€ -134	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	€ 134	€ 0	€ 0	€ 0
Begrotingssaldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel begrotingssaldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

Kadernota 2026 – zienswijzen deelnemers en reactie BHIC

In onderstaand overzicht zijn de ingediende zienswijzen/opmerkingen op de concept Kadernota 2026 weergegeven per deelnemer, met in de laatste kolom de reactie van het BHIC op de gemaakte opmerkingen.

Deelnemer	***Zienswijze***	***Gemaakte opmerkingen***	***Reactie BHIC***
Gemeente Bernheze	Positief	- Wel roept de gemeenteraad het BHIC op om terughoudend te zijn met het ontwikkelen van nieuw beleid waaraan extra kosten verbonden zijn. Dit vanwege de slechte financiële vooruitzichten voor gemeenten.	- Het BHIC neemt geen extra kosten op buiten de eerder afgesproken beleidskaders.
Gemeente Boekel	Ja, zie opmerking	- Instemming met kadernota 2026 met uitzondering van de financiële vertaling. - Wij verzoeken u om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.	- N.v.t. - Reactie o.b.v. genomen bestuursbesluit d.d. 28-03-2025, zie onderaan*
Gemeente Boxtel	Geen zienswijze, zie opmerking	- Akkoord met de voorliggende kadernota; de voor 2026 uitgezette koers wordt hiermee ondersteund. - Aandacht wordt gevraagd voor dataopslag zodat de digitale CO^2 voetafdruk van het BHIC wordt verkleind.	- N.v.t. - Onze leverancier Preservica hanteert 7 duurzaamheidsprincipes voor digitale bewaring, waarvan er één milieu is. Preservica erkent dat digitale bewaring computer- en opslagbronnen vergt, die op hun beurt weer een grote impact hebben op het milieu. Aanbieders moeten een proactieve en gedocumenteerde inzet kunnen aantonen van het meten en verminderen van de CO2-voetafdruk van zijn activiteiten en diensten

BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

Gemeente Land van Cuijk	Ja, zie opmerkingen	- Door de raad van de gemeente Land van Cuijk wordt van het BHIC verwacht dat de bijdrage van 2025 als uitgangspunt wordt genomen voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen. Het BHIC dient zelf de eigen loon- en prijsindicatie op te vangen met ombuigingen. Gezien eerdere besluitvorming over de bekostiging van het e-depot conformeert de raad zich aan de in 2022 gemaakte afspraken.	- Reactie o.b.v. genomen bestuursbesluit d.d. 28-03-2025, zie onderaan*
Gemeente Maashorst	Ja, zie opmerkingen	- Wij verzoeken u om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Wij verwachten dat u als gemeenschappelijke regeling zelf uw eigen loon- en prijsstijgingen opvangt met ombuigingen. Wij zijn geen voorstander van een kaasschaafmethode, wij verwachten inhoudelijke keuzes, die leiden tot het gewenste budgettaire effect. De verantwoordelijkheid voor het maken van die keuzes leggen we bij u neer. In de begroting 2026, en zo mogelijk nog in de kadernota 2026. Daarbij zien wij graag terug wat dit betekent voor de ambities van de gemeenschappelijke regeling. Wat ons betreft kan met die keuzes direct een start worden gemaakt zodat de effecten zo snel mogelijk zichtbaar zijn.	- Reactie o.b.v. genomen bestuursbesluit d.d. 28-03-2025, zie onderaan*

Gemeente Meierijstad	Ja, zie opmerking	- De gemeente Meierijstad wil uw bestuur in overweging geven om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.	- Reactie o.b.v. genomen bestuursbesluit d.d. 28-03-2025, zie onderaan*
Gemeente Oss		- Wij ondersteunen de kadernota 2026 welke gebaseerd is op het actuele beleidsplan "(Ook) Ons Brabant" van het BHIC. De kadernota gaat financieel in op de verdere ontwikkeling van het e-depot, de duurzame invulling van de maatschappelijke opgave (ontsluiten en toegankelijk maken van beeldmateriaal), het schrijven van de Brabantse geschiedenis en het verwelkomen van een breder publiek door het terrein van De Citadel meer in te zetten. We ondersteunen de financiële uitwerking van het beleid voor 2026. - Wij verzoeken u om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 zodat de bijdrage van de gemeente gelijk blijft. We gaan ervan uit dat het BHIC zelf de loon- en prijsstijgingen opvangt met ombuigingen.	- N.v.t. - Reactie o.b.v. genomen bestuursbesluit d.d. 28-03-2025, zie onderaan*
Gemeente Sint-Michielsgestel	Ja, zie opmerkingen	- De gemeenteraad ondersteunt de inhoudelijke koers van het BHIC. Echter als gevolg van het ravijnjaar 2026 (en verder) staan we als gemeente voor moeilijke keuzes. Bij het maken van deze keuzes kijken we ook naar de uitgaven die we doen aan gemeenschappelijke regelingen. - In het licht daarvan willen we het bestuur van het BHIC vragen het indexeringspercentage op de	- N.v.t. - Reactie o.b.v. genomen bestuursbesluit d.d. 28-03-2025, zie onderaan*

Gemeente Sint-Michielsgestel (vervolg)		gemeentelijke bijdrage te heroverwegen voor het jaar 2026 en hierbij uit te gaan van de bijdrage van 2025. Op deze manier wordt de bijdrage van de gemeente op dit punt niet verhoogd. Wij snappen dat als gevolg hiervan het bestuur van het BHIC keuzes moet maken. De uitwerking hiervan zien we dan ook graag vertaald in de begroting van het BHIC 2026 e.v.	
Gemeente Vught	Positief	- Ondersteuning uitgezette koers in kadernota 2026.	- N.v.t.
Waterschap Aa en Maas	Geen zienswijze	--	- N.v.t.
Waterschap De Dommel	Geen zienswijze	--	- N.v.t.

*<u>Reactie BHIC op verzoek aantal gemeenten om de bijdrage van 2025 te hanteren als uitgangspunt voor 2026:</u>
In de bestuursvergadering van 28 maart 2025 is, gehoord hebbende de portefeuillehouders, besloten om de berekende index 2026 (3,1%) niet door te voeren. Dit naar aanleiding van het verzoek van een aantal gemeenten om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026. De ontwerpbegroting 2026 is daarop aangepast: wij zien een gedeelde opvang daarvan in het structureel vergroten van bedrijfsopbrengsten via huurinkomsten, het verlagen van personele kosten en het verlagen van overige bedrijfskosten. Wel voeren we de indexcorrectie van t-2 (1,5% uit 2024) door. Dat doet immers recht aan het feit dat er niet met terugwerkende kracht wordt bezuinigd, waar het Rijk wel al heeft geïndexeerd. Tegelijkertijd leveren we met dit besluit onze bijdrage aan de opgaven waar gemeenten voor staan. Vanwege dit verzoek van een aantal gemeenten en gezien het feit dat gezamenlijke besluitvorming nodig is, hebben we via de Rijksvertegenwoordigers om een reactie gevraagd van het Rijk. Los van de formele zienswijzen die de deelnemers nog kunnen indienen, is ons gebleken dat het Rijk kan instemmen met deze éénmalige niet-indexering.

Brabants Historisch Informatie Centrum
Zuid Willemsvaart 2
5211 NW 's-Hertogenbosch

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
	32750-2025	[redacted]	28 juni 2025

onderwerp	bijlage	telefoonnummer	verzonden
Zienswijze concept-begroting 2026		0413 - 28 19 11	

Beste mevrouw [redacted],

De conceptbegroting 2026 van is in de raadsvergadering van 26 juni 2025 aan de orde geweest. De raad van de gemeente Maashorst heeft besloten om de volgende zienswijze in te dienen:

We zijn verheugd om te zien dat de indexering van 3,1% niet is doorgevoerd in de begroting van 2026. Er is rekening gehouden met de zienswijzen die uitgebracht zijn op de kadernota. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u bellen met [redacted] van het team Informatie- en gegevensbeheer op telefoonnummer [redacted] Ook kunt u een e-mail sturen naar [redacted]@gemeentemaashorst.nl

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,
de burgemeester, de griffier,

J.A. van der Pas N.E. Gradisen

bhic
BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

JAARREKENING
2024

Brabants Historisch Informatie Centrum

's-Hertogenbosch, 18 februari 2025

INHOUDSOPGAVE JAARREKENING 2024

I Jaarverslag 3

II Paragrafen

1. Kengetallen 3
2. Verslaglegging 3
3. Resultaatontwikkeling 3
4. Overzicht baten en lasten 4
5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 4
6. Onderhoud kapitaalgoederen 6
7. Financiering 6
8. Bedrijfsvoering 7
9. Verbonden partijen 9
10. Organisatiegegevens 10
11. Besluit Algemeen bestuur 11

III Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2024 12
2. Resultatenrekening over 2024 13
3. Kasstroomoverzicht 14
4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling 15
5. Toelichting op de balans 18
6. Toelichting op de resultatenrekening 25

IV Overige gegevens

1. Controleplicht 31
2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming 31
3. Voorstel 31
4. Gebeurtenissen na balansdatum 31
5. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 31
6. Verantwoording Dagelijks Bestuur inzake rechtmatigheid 34
7. Accountantsverklaring 35

I JAARVERSLAG

Zie separaat document.

II PARAGRAFEN

1. Kengetallen

	2022	2023	2024
Bezoeken website	1.313.912	1.343.972	1.421.478
Bezoeken studiezalen	1.343	1.318	1.243
Aantal medewerkers in FTE per 31 december	40,8	41,2	41,9
Ziekteverzuimpercentage incl. langdurig in procenten	3,1	6,3	2,7
Depotcapaciteit Den Bosch in km.	44,2	44,2	44,2
Depotcapaciteit Grave in km.	5,7	5,7	5,7
Depotcapaciteit verhuurd aan derden in km.	4,6	4,4	4,4

2. Verslaglegging

De Wet Gemeenschappelijke Regelingen schrijft voor dat elke gemeenschappelijke regeling begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen, conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) volgt dit BBV.

3. Resultaatontwikkeling

Het rekeningresultaat 2024 bedraagt € 68.593 positief. In onderstaande tabel is een gecomprimeerde weergave van de resultaatontwikkeling weergegeven:

*bedragen * 1.000*	2022	2023	2024	mutatie
Baten				
Bedrijfsopbrengsten	€ 5.642	€ 5.881	€ 6.309	€ 428
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 327	€ 361	€ 388	€ 27
Totaal baten	€ 5.969	€ 6.242	€ 6.698	€ 456
Lasten				
Personeelskosten	€ 3.339	€ 3.648	€ 4.174	€ 526
Huisvestingskosten	€ 1.343	€ 1.560	€ 1.510	€ -50
Organisatiekosten	€ 247	€ 248	€ 319	€ 71
Afschrijvingen	€ 266	€ 254	€ 208	€ -46
Collectiebeheer	€ 401	€ 402	€ 392	€ -10
Publieksbereik	€ 203	€ 178	€ 235	€ 57
Financieringskosten	€ 38	€ -93	€ -155	€ -62
Totaal lasten	€ 5.837	€ 6.197	€ 6.683	€ 486
Totaal saldo van baten en lasten	€ 132	€ 45	€ 14	€ -31
Toevoegingen bestemmingsreserves	€ -500	€ -100	€ -150	€ -50
Onttrekkingen bestemmingsreserves	€ 406	€ 179	€ 204	€ 25
Gerealiseerde resultaat	€ 38	€ 125	€ 69	€ -55

4. Overzicht baten en lasten

Onderdeel van het programmaplan is een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van overhead, het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien. Voor het verslagjaar ziet dit er als volgt uit:

2024	Baten	Lasten	Saldo
Historische archieven 1)	€ 1.095.935	€ 5.296.579	€ -4.200.644
Algemene dekkingsmiddelen 2)	€ 5.601.802	€ 0	€ 5.601.802
Overhead 3)	€ 0	€ 1.386.902	€ -1.386.902
Heffing VPB 4)	€ 0	€ 0	€ 0
Bedrag onvoorzien	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo van baten en lasten	€ 6.697.737	€ 6.683.481	€ 14.256
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	€ 204.337	€ 150.000	€ 54.337
Resultaat	€ 6.902.074	€ 6.833.481	€ 68.593

1) Historisch archieven
   De activiteiten van het Brabants Historisch Informatie Centrum behoren tot het taakveld 5.4 – Musea.
2) Algemene dekkingsmiddelen
   Onder deze post zijn de bijdragen verantwoord van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling, zijnde het Rijk, gemeenten en waterschappen.
3) Overhead
   Met overhead worden alle kosten bedoeld die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de "Notitie overhead" van de Commissie BBV is het begrip nader uitgewerkt. In ieder geval worden leidinggevenden (ook wanneer zij deels uitvoerend werk verrichten) en ondersteunende diensten zoals Financiën, Inkoop, P&O, ICT, Facilitaire zaken, Communicatie en Managementondersteuning tot overhead gerekend. Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead betreft kantoorruimten, voor zover niet behorend tot een specifiek uitvoerende taak en daarmee tot een specifiek taakveld.
4) Heffing VPB
   In de brief van 16 oktober 2017 heeft de belastingdienst uitspraak gedaan over een mogelijke vennootschapsbelastingplicht. De uitkomst hiervan is dat er met ingang van 2016 geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. In dit jaarverslag wordt inzicht gegeven in het vermogen van het Brabants Historisch Informatie Centrum om risico's op te vangen die niet in de jaarrekening zijn verwerkt. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft tot taak het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Het richt zich op verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening. Daarnaast is het een taak van het Brabants Historisch Informatie Centrum de gemeentelijke informatiehuishoudingen van de deelnemers te inspecteren en daarover te adviseren. Het Brabants Historisch Informatie Centrum is er ook voor het verrichten van door de minister, de gemeenten en de waterschappen opgedragen taken.

Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het Brabants Historisch Informatie Centrum nagenoeg geheel afhankelijk van de gemeenten, waterschappen, het ministerie van OCW en de dienstverleningsovereenkomsten. Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

- Vertraging in de besluitvorming op bestuurlijk niveau;
- Sociaaleconomische ontwikkelingen die gevolgen hebben op subsidies;
- Wijziging in de hoogte van de bijdrage door de deelnemers;
- Wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling;
- CAO aanpassingen;
- Wachtgeld verplichtingen;
- Verhogingen van de huurpenningen die afwijken van de bijdrage van OCW;
- De onderliggende contracten van de depotverhuur zijn jaarlijks opzegbaar;
- Boekwaarde van het pand Grave is hoger dan de vastgestelde WOZ-waarde;
- Ontwikkeling en ingebruikname E-depot.

Het weerstandsvermogen bedraagt eind 2023 € 501.739. De mate van het vormen van weerstandsvermogen, wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling, inzake de resultaatbestemming en het kunnen vormen van een reserve. De regeling geeft aan dat de reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.
In de onderstaande tabel is de berekening van het weerstandsvermogen per 31 december 2023 en 2024 weergegeven:

	31-12-2023	31-12-2024
Algemene reserve	€ 418.139	€ 433.146
Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen	8,4%	8,3%
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve	€ 418.139	€ 433.146
Nog te bestemmen rekeningresultaat	€ 124.539	€ 68.593
	€ 542.678	€ 501.739

EMU-saldo
De berekening van het EMU-saldo geeft aan of er over het verslagjaar, in EMU-termen gezien, een overschot of een tekort is. De ontwikkeling van het EMU-saldo is als volgt:

	2023	2024
EMU-saldo	€ 822.000	€ 807.000

Kengetallen
Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft een verplichte set van financiële kengetallen voor. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen. De invoering is bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken.

	2023	2024
Netto schuldquote*	0%	0%
Solvabiliteitsratio	24%	21%
Structurele exploitatieruimte	0,9%	0,0%

* Is gelijk aan de Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter.

Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Brabants Historisch Informatie Centrum een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben. Het cijfer is hoger als gevolg van de aanwezige bestemmingsreserves.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. De structurele exploitatieruimte is nihil. Dit sluit aan bij het structurele exploitatiesaldo van de jaarrekening 2024. In hoeverre dit structureel doorwerkt naar de begroting 2025 analyseren we in 2025 bij de tussentijdse rapportages in 2025.

Structurele exploitatiesaldi	2023	2024
Saldo van baten en lasten	€ 45.263	€ 14.256
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	€ 79.276	€ 54.337
	€ 124.539	€ 68.593
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)*	€ -67.544	€ -70.958
Saldo	€ 56.995	€ -2.365
* Toelichting incidentele baten en lasten		
Incidentele verhuur depotruimte	€ -17.064	€ -17.740
Incidentele verhuur kantoorruimte	€ -50.480	€ -53.218
	€ -67.544	€ -70.958

6. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Brabants Historisch Informatie Centrum beschikt over gebouwen en installaties waarvoor planmatig onderhoud nodig is. De locatie in Grave is in eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het BHIC. De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst). Tot en met 2018 voerde het Rijksvastgoedbedrijf het onderhoud en de instandhouding uit, alleen het huurdersonderhoud kwam voor rekening van het BHIC.

Per 1 januari 2019 is dit veranderd en is het BHIC verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Het Rijksvastgoedbedrijf blijft eigenaar. Voor beide panden is een meerjarig onderhouds- en instandhoudingsplan voor de komende 30 jaar (De Citadel), resp. 15 jaar (Grave) opgesteld.

7. Financiering

Treasurybeleid

Door het bestuur is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld. Onderdeel daarvan is bij het financieel beheer, risicoloos en zeer defensief met eventuele overtollige middelen om te gaan. Het is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van het algemeen bestuur leningen af te sluiten. Het treasurybeleid wordt verder sterk beïnvloed door het verplicht schatkistbankieren bij de centrale overheid (zie hierna).

Renteschema

In de "Notitie rente 2023" van de Commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van rentelasten en rentebaten. Doelstelling is een eenduidige handelwijze te bevorderen met betrekking tot de verwerking van rentelasten en rentebaten in de begroting en de jaarstukken. Daartoe is een renteschema ontwikkeld, dat inzicht geeft in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Voor het begrotingsjaar geeft dit het volgende beeld:

Renteschema 2024

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	+/+	€	43.476		
b.	De externe rentebaten	-/-	€	198.729		
	Saldo rentelasten en rentebaten				€	-155.253
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€	0		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€	0		
c3.	De rentebate van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€	0		
					€	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				€	-155.253
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+			€	0
d2.	Rente over voorzieningen	+/+			€	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				€	-155.253
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-			€	0
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury				€	-155.253

Schatkistbankieren

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2024 wordt een bedrag van € 5.449.420 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. In 2024 werd voldaan aan de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden door het niet overschrijden van het drempelbedrag. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden) bedroeg € 1.000.000. Voor een nadere toelichting en analyse van de financieringsactiviteiten verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De wettelijk vastgelegde kasgeldlimiet en renterisiconorm zijn in het verslagjaar niet overschreden.

8. Bedrijfsvoering

Algemeen en dagelijks bestuur

De beoordeling en sturing van de door het BHIC te bereiken effecten is in eerste instantie een taak van het bestuur van het BHIC. De bestuurlijke inrichting van het BHIC is echter volledig afwijkend van wat gangbaar is bij gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur – waarvan een deel tevens als dagelijks bestuur fungeert – bestaat vanaf 2016 uit acht leden: vier 'rijksleden' benoemd door de minister en vier 'regionale' leden die worden aangewezen door de 9 gemeenten en de 2 waterschappen.

Het bestuur is autonoom maar dient uiteraard wel gevoed te worden met de denkbeelden en gevoelens van alle deelnemende partijen. Daartoe is er een portefeuillehoudersoverleg in het leven geroepen. Met deze constructie is de directe financiële invloed van de deelnemende gemeenten en waterschappen beperkt, doch is het wel mogelijk om met behoud van effectiviteit op afstand te toetsen en te sturen.

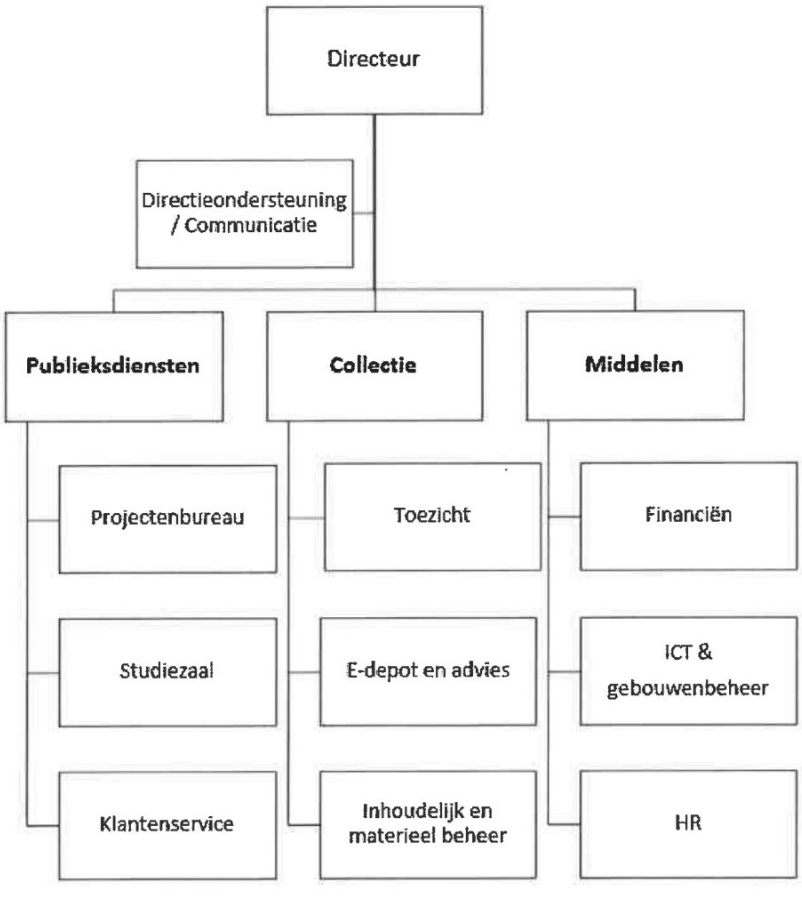
De provincie Noord-Brabant is geen deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling van het BHIC, maar heeft met het BHIC een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

De organisatie

Het Brabants Historisch Informatie Centrum kent drie afdelingen (Publieksdiensten, Collectie en Middelen) en is onderverdeeld in clusters.

Het cluster Directieondersteuning/ Communicatie richt zich op de ondersteuning van directie, bestuur en op communicatie en promotie.
Het cluster Projectenbureau is verantwoordelijk voor het uitwerken van de wettelijke dienstverlening, van historische thema's en projecten. Het cluster Studiezaal verzorgt de dienstverlening en werkt steeds meer digitaal, onder meer met de service scanning op verzoek. De toegankelijke originelen kunnen in de fysieke studiezaal nog steeds door de bezoekers worden geraadpleegd.
Het cluster Klantenservice ontvangt en verwijst bezoekers en vragen door naar andere clusters. Daarnaast verricht het diensten gericht op het gebruik van het gebouw en faciliteert het evenementen.
Het cluster Toezicht, E-depot en advies voert inspecties uit, geeft advies en draagt zorg voor het bewerken van informatiedragers, zodanig dat deze opgeslagen kunnen worden en de originele staat bewaard blijft. Het cluster is de schakel tussen de organisatie en de archiefvormers die de informatiedragers aanleveren. Verder richt het zich op de ontwikkeling en implementatie van het E-depot. Het cluster Inhoudelijk-en materieel beheer zorgt voor het toegankelijk maken van informatie via inventarissen, indexen en databases. Daarnaast voor de materiële verzorging van de collectie, voor conservering en restauratie van de analoge archieven.
Het cluster Financiën verzorgt de diverse administraties en de producten uit de planning & control cyclus. Het cluster ICT & gebouwenbeheer ondersteunt de werkprocessen van alle clusters, die gebruik maken van diverse geautomatiseerde systemen en verzorgt het technisch gebouwenbeheer door onderhoud en instandhouding van de gebouwen. Het cluster HR richt is op de diverse personele processen, uitvoering van de CAO en organisatieontwikkeling.

Het organigram van het Brabants Historisch Informatie Centrum ziet er als volgt uit:

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het wordt steeds belangrijker als organisatie om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. ISO26000 is een internationale richtlijn die maatschappelijk verantwoord ondernemen beschrijft vanuit zeven basisprincipes. Het BHIC onderschrijft de richtlijn en voert deze naar eer en geweten uit.

Rechtmatigheid

In de "Regeling Brabants Historisch Centrum" en volgens de geldende wet- en regelgeving dient elke gemeenschappelijke regeling een verordening te hebben, met de uitgangspunten voor het financiële beleid en beheer. Daarbij wordt het bestuur gevraagd jaarlijks een normen- en toetsingskader vast te stellen in het kader van rechtmatigheid. In het document "Financieel beleid, financieel beheer en rechtmatigheid 2024" zijn beide onderdelen opgenomen voor het jaar 2024 en zijn deze uitgangspunten en kaders vastgesteld in de bestuursvergadering van 5 juli 2024.

Vanwege gewijzigde regelgeving, wordt met ingang van het verslagjaar 2023, het dagelijks bestuur van het BHIC gevraagd een verantwoording over rechtmatigheid af te geven in plaats van de accountant. Dit betekent dat met ingang van de jaarrekening 2023 het dagelijks bestuur een verklaring aflegt die onderdeel is van de jaarrekening. De accountant controleert de verantwoording van het dagelijks bestuur. In de bestuursvergadering van juli 2023 is het onderwerp rechtmatigheid in het algemeen bestuur aan de orde geweest. Hierbij heeft het bestuur de rechtmatigheid nader invulling gegeven en is de rolverdeling tussen algemeen en dagelijks bestuur vastgesteld.

In 2024 zijn de interne en externe planning & controlcyclus volledig doorlopen en zijn de jaarstukken, begroting, bestuursrapportages en kadernota opgesteld. Voor de beoordeling van de rechtmatigheid zijn interne controles uitgevoerd op werking van de "Administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB)". Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van het "Werkprogramma interne controle". Dit werkprogramma bevat systeemgerichte en gegevensgerichte controles, waarmee de werking van procedures wordt getoetst. Indien uit de controles blijkt dat er een fout in een procedure zit, wordt deze hersteld. Er zijn bij de uitgevoerde interne controles geen bijzonderheden of afwijkingen van materiële betekenis geconstateerd.

In hoofdstuk IV paragraaf 6 is de verantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Zowel de baten als de lasten zijn hoger dan begroot. In de bestuursvergadering van 1 november 2024 is dit gemeld bij het bespreken van de bedrijfsresultaten. Het moment van opstellen van de begroting (al in februari/maart) en de forse kostenstijgingen in 2023/2024 (ruim meer dan gemiddelde inflatie), heeft bijgedragen aan hogere baten en lasten ten opzichte van de begroting. De verschillen passen binnen het beleid en worden (deels) gecompenseerd door gerelateerde opbrengsten.

9. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft één verbonden partij, te weten de Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster. In deze vereniging zijn behalve het Brabants Historisch Informatie Centrum, de gemeente Grave en woningbouwcorporatie Mooiland Maasland vertegenwoordigd. Deze vereniging is opgericht in verband met het gezamenlijk huisvesten in het kantoorpand aan de Arnoud van Gelderweg in Grave.

Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster Grave	
Vestigingsplaats	Grave, Arnoud van Gelderweg 69-73.
Openbaar belang	Beheer en onderhoud van het kantoorpand voor de gezamenlijke eigenaren.
Het belang van het BHIC	Op 1 januari 2024 en op 31 december 2024: het BHIC participeert voor 11%, Gemeente Grave voor 39% en Mooiland Maasland voor 50%.
Omvang van het eigen vermogen	Eigen vermogen 1-1-2024: € 0 Eigen vermogen 31-12-2024: € 0
Omvang van het vreemd vermogen	Vreemd vermogen 1-1-2024: € 330.740 (Totaal Reservefonds Vve). Vreemd vermogen 31-12-2024: € 318.974 (Totaal Reservefonds Vve).
Financieel resultaat	Totaal resultaat 2024: € 11.766 negatief (totaal resultaat 2023: € 2.986 negatief). Het aandeel van het BHIC bedraagt € 1.294 negatief. Na toerekening van ieders aandeel sluit de jaarlijkse exploitatie zonder saldo.

10. Organisatiegegevens

Statutaire naam : Brabants Historisch Informatie Centrum
Vestigingsplaats: : 's-Hertogenbosch
Rechtsvorm : Openbaar Lichaam, volgens de Wet gemeenschappelijke Regelingen
Locaties: : 's-Hertogenbosch, Grave

Doelstellingen

Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen.

Samenstelling directie

De directie werd tot 16 juni 2024 gevoerd door de heer [redacted] Vanaf 16 juni 2024 tot en met 31 december 2024 werd de directie waargenomen door de heer [redacted] Per 1 januari 2025 wordt de directie gevoerd door mevrouw [redacted] De directeur valt onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De totale bezoldigingen liggen onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Samenstelling Algemeen bestuur

Naam	Functie
De heer drs. [redacted]	Voorzitter
De heer prof. dr. [redacted]	Lid
Mevrouw [redacted]	Lid
De heer [redacted]	Lid
De heer mr. [redacted]	Lid
Mevrouw drs. [redacted]	Lid
De heer [redacted]	Lid
De heer mr. [redacted]	Lid (vanaf 4 november 2023)

De bestuursleden vallen onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

11. Besluit Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling het Brabants Historisch Informatie Centrum besluit tot:

1. het vaststellen van de jaarrekening 2024 in zijn vergadering van 28 maart 2025, met een batig saldo van € 68.593;

2. a. een bedrag van € 68.593 toe te voegen aan de algemene reserve;
   b. een bedrag van € 150.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot;
   c. een bedrag van € 9.144 te onttrekken aan de bestemmingsreserve De Citadel;
   d. een bedrag van € 152.483 te onttrekken aan de bestemmingsreserve E-depot;
   e. een bedrag van € 13.923 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Genealogisch centrum;
   f. een bedrag van € 28.787 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Publieksfunctie;

   g. in te stemmen met de verantwoording van het Dagelijks Bestuur inzake rechtmatigheid;

   h. te verklaren dat de voorzieningen voor onderhoud en instandhouding van voldoende omvang zijn voor de bekostiging van het toekomstig onderhoud en instandhouding, op basis van een recent beheerplan.

[redacted]

drs. [redacted]
Directeur

III Jaarrekening

III.1 Balans per 31 december 2024

	31-12-2024		31-12-2023	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut		€ 1.685.053		€ 1.840.305
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		€ 141		€ 264
Uitzettingen looptijd < 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	€ 0		€ 0	
Overige vorderingen	€ 6.354		€ 2.648	
		€ 6.354		€ 2.648
Liquide middelen		€ 5.451.096		€ 4.433.932
Overlopende activa		€ 466.926		€ 397.181
Totaal vaste activa		**€ 7.609.571**		**€ 6.674.330**

	31-12-2024		31-12-2023	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 433.146		€ 418.139	
Bestemmingsreserves	€ 1.133.993		€ 1.078.798	
Gerealiseerde resultaat	€ 68.593		€ 124.539	
		€ 1.635.732		€ 1.621.476
Voorzieningen		€ 4.350.216		€ 3.536.143
Vaste schulden looptijd > 1 jaar				
Binnenlandse banken		€ 990.000		€ 1.100.000
VLOTTENDE PASSIVA				
Vlottende schulden looptijd < 1 jaar				
Overige schulden		€ 340.273		€ 212.107
Overlopende passiva		€ 293.349		€ 204.603
Totaal vaste passiva		**€ 7.609.571**		**€ 6.674.330**

Voor een nadere toelichting op de balans wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 5 op pagina 18.

III.2 Resultatenrekening over 2024

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Baten			
Bijdrage Ministerie OCW	€ 3.215.535	€ 3.124.800	€ 3.371.402
Bijdrage gemeenten en waterschappen	€ 1.983.710	€ 2.230.400	€ 2.230.400
Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 682.095	€ 695.900	€ 707.446
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 361.395	€ 299.100	€ 388.489
Totaal baten	€ 6.242.736	€ 6.350.200	€ 6.697.737
Lasten			
Personeelskosten	€ 3.648.072	€ 3.772.500	€ 4.174.370
Huisvestingskosten	€ 1.559.988	€ 1.404.100	€ 1.510.241
Organisatiekosten	€ 247.929	€ 268.300	€ 319.006
Afschrijvingen	€ 254.317	€ 252.600	€ 207.954
Collectiebeheer	€ 401.931	€ 507.300	€ 391.704
Publieksbereik	€ 178.366	€ 274.500	€ 235.459
Financieringskosten	€ -93.132	€ 14.900	€ -155.253
Totaal lasten	€ 6.197.472	€ 6.494.200	€ 6.683.481
Totaal saldo van baten en lasten	€ 45.263	€ -144.000	€ 14.256
Toevoegingen reserves			
Bestemmingsreserves	€ -100.000	€ -150.000	€ -150.000
Onttrekkingen reserves			
Bestemmingsreserves	€ 179.276	€ 294.000	€ 204.337
Gerealiseerde resultaat	**€ 124.539**	**€ 0**	**€ 68.593**

Voor een nadere toelichting op de resultatenrekening wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 6 op pagina 25.

III.3 Kasstroomoverzicht

	31-12-2023		31-12-2024	
Kasstroom uit operationele activiteiten	€	€	€	€
Gerealiseerde resultaat		124.539		68.593
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	254.317		207.954	
- mutaties algemene reserve	0		15.007	
- mutaties bestemmingsreserves	-79.276		-69.344	
- mutaties voorzieningen	746.513		814.073	
		921.554		967.690
Veranderingen in werkkapitaal:				
- voorraden	64		123	
- uitzettingen looptijd < 1 jaar	1.774		-3.706	
- overlopende activa	-121.965		-69.745	
- netto vlottende schulden < 1 jaar	-211.663		128.166	
- overlopende passiva	-5.084		88.746	
		-336.875		143.583
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		**709.219**		**1.179.866**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materiële vaste activa	-28.575		-52.702	
Mutatie leningen u/g	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-28.575**		**-52.702**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	0		0	
Aflossing langlopende schulden	-110.000		-110.000	
Overige mutaties eigen vermogen	0		0	
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-110.000**		**-110.000**
Mutatie geldmiddelen (incl. kortlopende schulden aan kredietinstellingen)		**570.644**		**1.017.164**
Eindsaldo geldmiddelen				
Saldo 1 januari		3.863.288		4.433.932
Saldo 31 december		4.433.932		5.451.096
Mutatie		**570.644**		**1.017.164**

III.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

4.1. Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag
De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar
De cijfers van 2023 zijn, waar nodig, anders gerubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2024 mogelijk te maken.

Schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

4.2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Investeringen met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.
Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. De omvang van een contract van dergelijke langlopende verplichtingen wordt vermeld in de toelichting op de balans.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa
De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen
De liquide middelen (bestaande uit kas-en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Eigen vermogen
De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de nominale waarde.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva
De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen nominale waarde en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijkende verplichtingen
Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijkende informatie".

4.3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafprijs.

Pensioenpremies
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs van de desbetreffende materiële vaste activa. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Soort actief	Afschrijvingstermijn
Grond	geen afschrijving
Gebouwen	40 jaar
Verbouwingen	10 jaar
Bedrijfsinstallaties-ruwbouw	20 jaar
Bedrijfsinstallaties-afbouw	15 jaar
Bedrijfsinstallaties-overig	10 jaar
Inventarissen-kantoor	10 jaar
Inventarissen-kantine	5 jaar
Depotinrichting-stellingen	25 jaar
Depotinrichting-inventaris	10 jaar
ICT-Hardware	5 jaar
ICT-Software	5 jaar

Financieringskosten
De financieringskosten betreffen betaalde en ontvangen rente.

4.4. Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

III.5 Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa
De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Grond	€ 94.034	€ 94.034
Gebouwen	€ 1.064.387	€ 1.110.664
Verbouwingen	€ 8.086	€ 9.664
Bedrijfsinstallaties	€ 21.447	€ 28.594
Inventarissen	€ 137.015	€ 164.806
Depotinrichtingen	€ 166.330	€ 196.655
ICT-Hardware	€ 178.220	€ 197.782
ICT-Software	€ 15.534	€ 38.106
Totaal materiële vaste activa	€ 1.685.053	€ 1.840.305

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Afschrijvings-percentage	Stand 31-12-2023	Investeringen in 2024	Afschrijvingen in 2024	Stand 31-12-2024
Grond	-	€ 94.034	€ 0	€ 0	€ 94.034
Gebouwen	2,5%	€ 1.110.664	€ 0	€ 46.277	€ 1.064.387
Verbouwingen	10%	€ 9.664	€ 0	€ 1.578	€ 8.086
Bedrijfsinstallaties	5, 6²/³, 10%	€ 28.594	€ 0	€ 7.147	€ 21.447
Inventarissen	10%,20%	€ 164.806	€ 0	€ 27.791	€ 137.015
Depotinrichtingen	4%/10%	€ 196.655	€ 0	€ 30.325	€ 166.330
ICT-Hardware	20%	€ 197.782	€ 52.702	€ 72.264	€ 178.220
ICT-Software	20%	€ 38.106	€ 0	€ 22.572	€ 15.534
	Totaal	€ 1.840.305	€ 52.702	€ 207.954	€ 1.685.053

Dit jaar is er geïnvesteerd in (het vervangen van) netwerkswitches (€ 42.035), in (het vervangen) van UPS-systemen (€ 7.990, 1e termijn) en in laptops (€ 2.676).

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden	31-12-2024	31-12-2023
Boeken	€ 141	€ 264

Uitzettingen rente-typische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ministerie van OCW	Stand 31-12-2023	Toevoeging in 2024	Onttrekking in 2024	Stand 31-12-2024
Loon- en prijscompensatie rijk	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Overige vorderingen	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	€ 6.354	€ 2.648

Het vormen van een voorziening voor dubieuze debiteuren is niet noodzakelijk.

Liquide middelen	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Kassen	€ 1.597	€ 1.429
Rekening-courant banken	€ 80	€ 259.616
Spaarrekening banken	€ 0	€ 878
Schatkistbankieren	€ 5.449.420	€ 4.172.009
Totaal liquide middelen	€ 5.451.096	€ 4.433.932

Schatkistbankieren

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Door de verschuiving van het eigenaarsonderhoud door het Rijksvastgoedbedrijf naar het BHIC per 1 januari 2019, zijn de liquide middelen toegenomen. Sindsdien moet het BHIC zelf een voorziening aanhouden voor het onderhoud en instandhouding van De Citadel. Voor een nadere toelichting en analyse van de financieringsactiviteiten verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

Overlopende activa	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Vooruitbetaalde bedragen		
Onderhoudskosten ICT-voorzieningen	€ 157.493	€ 132.247
Licentie- en hostingskosten	€ 64.778	€ 61.951
Verzekeringspremies	€ 21.257	€ 21.216
Personeelskosten	€ 9.526	€ 4.266
Huisvestingskosten	€ 2.295	€ 2.516
Organisatiekosten	€ 2.526	€ 3.730
Collectiebeheer	€ 100.551	€ 56.525
Publieksbereik	€ 4.619	€ 23.510
Borgsommen	€ 1.000	€ 1.000
	€ 364.044	€ 306.963
Nog te ontvangen bedragen		
Terug te ontvangen BTW	€ 8.587	€ 9.295
Afrekening energiekosten	€ 9.222	€ 3.796
Personeelskosten	€ 0	€ 21.880
Organisatiekosten	€ 21.100	€ 0
Adviezen en inspecties	€ 15.945	€ 8.374
Rentebaten	€ 48.028	€ 46.823
Overige vorderingen	€ 0	€ 51
	€ 102.882	€ 90.219
Totaal overlopende activa	€ 466.926	€ 397.181

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	Stand 31-12-2023	Toevoeging in 2024	Onttrekking in 2024	Stand 31-12-2024
Totaal	€ 418.139	€ 15.007	€ 0	€ 433.146
	Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen			7,7%

De mate van het vormen van een algemene reserve wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling. De regeling geeft aan dat de reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

Bestemmingsreserves

Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

	Stand 31-12-2023	Toevoeging in 2024	Onttrekking in 2024	Stand 31-12-2024
De Citadel (1)	€ 707.553	€ 0	€ 9.144	€ 698.409
E-depot (2)	€ 91.268	€ 259.532	€ 152.483	€ 198.317
Genealogisch centrum (3)	€ 140.148	€ 0	€ 13.923	€ 126.225
Publieksfunctie (4)	€ 139.829	€ 0	€ 28.787	€ 111.042
Totaal	€ 1.078.798	€ 259.532	€ 204.337	€ 1.133.993

(1) De Citadel

De Citadel in Den Bosch is een voormalig fort dat werd gebouwd tussen 1637 en 1645. Tijdens de bouw werden de plannen steeds meer uitgebreid en het fort groeide uit tot een vijfhoekige schans met bastions en rondom een brede gracht. Later, eind 18e eeuw, kwam er een hoofdgebouw bij, dat de functie kreeg als militaire gevangenis en nog weer later als kazerne. Door de verbreding van de Zuid Willemsvaart werd er één bastion van de Citadel afgebroken. De Citadel is voor het laatst gerestaureerd tussen 1983 en 1985.

Het Rijksvastgoedbedrijf is eigenaar van het pand, maar heeft het onderhoud en de instandhouding van De Citadel per 1 januari 2019 overgedragen aan het BHIC. Het BHIC wordt geacht te handelen "als ware zij eigenaar". Het Rijk (Rijksvastgoedbedrijf/ Ministerie OCW) blijft nog wel voor bepaalde risico's aansprakelijk, zoals verborgen gebreken, natuurrampen, asbest, bodemverontreiniging en terrorisme. Het BHIC is aansprakelijk voor juridische en organisatorische risico's, schade voortkomend uit het gebruik, wateroverlast in de depots, legionella en brand. Daarnaast is het BHIC aansprakelijk voor financiële risico's, zoals renterisico, liquiditeitsrisico, financieringsrisico, faillissementsrisico, leegstand gedurende de overeenkomst en kosten bij vertrek. Samengevat zijn het calamiteiten en risico's die niet verzekerbaar zijn. Indien aanwezig kan de reserve te zijner tijd een bijdrage leveren aan een "midlife-renovatie", welke na 75 jaar (2060) aannemelijk is.

Vooruitlopend op structurele financiering wordt een start gemaakt met verduurzaming van de gebouwen en de ontwikkeling van een erfgoedlocatie (huisvestingsaspect). De reserve moet minimaal toereikend zijn om de risico's volgens de risico-inventarisatie te kunnen dekken. Jaarlijks zal bij de begroting de risico-inventarisatie worden geactualiseerd.

De onttrekking in 2024 betreft kosten die samenhangen met de mogelijke verduurzamingsmaatregelen genoemd in het EPA-U (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen). In 2024 is er een nadere inventarisatie uitgevoerd voor het volledig overschakelen naar Ledverlichting. Ten behoeve van de verbouwing van het voormalig restauratieatelier hebben wij de geselecteerde installateur opdracht gegeven een document met uitgangspunten op te stellen voor de installaties, rekening houdend met verduurzaming. De insteek is, dat deze informatie ook in de toekomst bruikbaar is bij verdere verduurzaming van de gebouwen.

(2) E-depot
In 2016 is er gestart met de ontwikkeling van een eigen e-depot, waarbij is afgesproken nog geen bijdrage aan de deelnemers te vragen. Het BHIC heeft sinds 1 juli 2021 een eigen e-depotvoorziening. De bestemmingsreserve voorkomt, dat er tussentijds extra middelen gevraagd moeten worden aan de deelnemers. Vanaf 2024 zorgen de deelnemers van het BHIC, via een groeimodel, voor de bekostiging van de voorziening. De kosten van de e-depotvoorziening zijn tot en met 2026 hoger dan de bijdragen van deelnemers. Het verschil zal deels worden gedekt uit de bestemmingsreserve e-depot. Het groeimodel van de bekostiging van de e-depotvoorziening loopt 4 jaar en eindigt in 2027.

De onttrekking in 2024 betreft exploitatiekosten van de e-depotvoorziening, waaronder de kosten voor de exploitatie van MY-LEX PRO/view. Gebleken is dat MY-LEX PRO een duidelijke meerwaarde biedt voor de toegankelijkheid van het E-depot. Verder betreft dit hostings-en licentiekosten van verschillende softwareproducten, zoals de jaarlijkse vergoeding voor onze e-depotvoorziening, te weten de CEP-versie (Cloud Edition Professional) van Preservica. Veel overheidsorganisaties, bijvoorbeeld het Nationaal Archief, maken gebruik van de diensten van Preservica.

(3) Genealogisch centrum
In de notitie "(Ook) Ons Brabant Beleidsplan 2023-2026" zijn doelstellingen voor de komende jaren geformuleerd. Voor het realiseren van "Wij zijn het Genealogisch centrum van Brabant" is een bestemmingsreserve gevormd. Essentieel voor de genealogische zoekmachine is de stamboom-databank met persoonsgegevens van Brabanders. De originele aktes zijn grotendeels gescand en we gaan verder met het koppelen van de gegevens uit de aktes aan de betreffende scans.

De onttrekking in 2024 betreft de kosten van het scannen van registers van de Burgerlijke Stand.

(4) Publieksfunctie
In de notitie "(Ook) Ons Brabant Beleidsplan 2023-2026" worden doelstellingen voor de komende jaren geformuleerd. Zo willen wij het foto- en filmgeheugen van Brabant worden, willen we Brabantse geschiedenis schrijven en willen we een breder publiek verwelkomen. En richten we ons op de ontwikkeling van een erfgoedlocatie (publieksaspect). Voor het realiseren van deze doelstellingen is een bestemmingsreserve gevormd.

De onttrekking in 2024 betreft personeelskosten en de kosten van het digitaliseren van films.

Gerealiseerde resultaat
Het verloop is als volgt:

	Stand 31-12-2023	Toevoeging in 2024	Onttrekking in 2024	Stand 31-12-2024
Totaal	€ 124.539	€ 68.593	€ 124.539	€ 68.593

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 68.593. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. De onttrekking in 2024 betreft het gerealiseerde resultaat over 2023. Van dit bedrag is € 109.532 toegevoegd aan de bestemmingsreserve E-depot en € 15.007 aan de algemene reserve.

Voorzieningen
Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Stand 31-12-2023	Toevoeging in 2024	Vrijval in 2024	Stand 31-12-2024
Onderhoudsvoorziening Grave (1)	€ 110.136	€ 5.124	€ 0	€ 115.260
Onderhouds-en instandhoudings-voorziening De Citadel (2)	€ 2.950.861	€ 934.850	€ 302.024	€ 3.583.687
IKB-en vitaliteitsverlof (3)	€ 475.146	€ 299.283	€ 123.160	€ 651.269
Totaal	€ 3.536.143	€ 1.239.257	€ 425.184	€ 4.350.216

(1) Onderhoudsvoorziening Grave
De locatie in Grave is eigendom van Brabants Historisch Informatie Centrum en het volledige onderhoud komt voor eigen rekening. Daartoe is een onderhoudsplan opgesteld met een looptijd van 15 jaar. In deze periode zijn de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voldoende om de jaarlijks geplande onderhouds-en instandhoudingstaken uit te voeren.

Er was geen vrijval in 2024.

(2) Onderhouds-en instandhoudingsvoorziening De Citadel
De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Daartoe is een onderhouds-en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 30 jaar. In deze periode zijn de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voldoende om de jaarlijks geplande onderhouds-en instandhoudingstaken uit te voeren.

De vrijval in 2024 betreft onder meer het onderhoudscontract van de E & W-installaties, herstel van vloeren, koude opwekking, warmtedistributie, luchtbehandeling , regeling klimaat en het groenonderhoud van De Citadel. Verder zijn er in het kader van de brandveiligheid bouwkundige aanpassingen verricht en zijn (waar nodig) de brandwerende doorvoeren en branddeuren hersteld of vervangen.

(3) IKB-en vitaliteitsverlof
In de CAO is opgenomen dat het gekochte IKB-verlof (Individueel keuze budget) niet meer vervalt of verjaart, ongeacht in welk jaar dit gekocht is. Het extra verlof kan worden ingezet voor mantelzorg, sabbatical, tijdelijk korter werken al dan niet in aanloop naar pensionering. Verder is in de CAO een mogelijkheid opgenomen voor medewerkers om vitaliteitsuren te sparen. Voor het opnemen van verlof in het laatste jaar voor pensionering kunnen aanvullende fiscale regels gelden.

De vrijval in 2024 betreft de opname van verlofuren door medewerkers.

Vaste schulden rente-typische looptijd > 1 jaar
Binnenlandse banken

	Aflossings-wijze	Looptijd	Oorspronkelijk Bedrag	Aflossings-verplichting	Stand 31-12-2023
BNG 40.100581 (2005)	Lineair	20 jaar	€ 600.000	€ 30.000	€ 60.000
BNG 40.101402 (2006)	Lineair	30 jaar	€ 2.400.000	€ 80.000	€ 1.040.000
		Totaal	€ 3.000.000	€ 110.000	€ 1.100.000

	Opname in 2024	Aflossing in 2024	Stand 31-12-2024
BNG 40.100581 (2005)	€ 0	€ 30.000	€ 30.000
BNG 40.101402 (2006)	€ 0	€ 80.000	€ 960.000
Totaal	€ 0	€ 110.000	€ 990.000

Het deel van de langlopende schulden met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 500.000. Dit betreft € 0 voor lening BNG 40.100581 en € 500.000 voor lening BNG 40.101402. De lening uit 2005 heeft een rentepercentage van 3,95% en de lening uit 2006 van 4,16%. De leningen zijn niet vervroegd aflosbaar.

Netto vlottende schulden rente-typische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Overige schulden		
Crediteuren	€ 125.828	€ 25.188
Loonbelasting en sociale lasten	€ 173.987	€ 143.854
Pensioenen	€ 40.458	€ 43.066
Totaal netto vlottende schulden	€ 340.273	€ 212.107

Overlopende passiva	31-12-2024	31-12-2023
Nog te betalen kosten		
Personeelskosten	€ 125.291	€ 40.922
Huisvestingskosten	€ 98.666	€ 73.939
Organisatiekosten	€ 4.752	€ 4.237
ICT-kosten	€ 0	€ 1.326
Collectiebeheer	€ 501	€ 2.287
Publieksbereik	€ 4.220	€ 355
Rentelasten	€ 20.462	€ 22.620
Accountantskosten	€ 11.677	€ 11.474
	€ 265.568	€ 157.160

	31-12-2024	31-12-2023
Vooruitontvangen bedragen		
Huur en gebruik depotruimten	€ 10.853	€ 16.878
Conserveringsgelden	€ 3.801	€ 5.701
Uittredingsbijdrage Haaren	€ 0	€ 6.800
Saldo Paleografie	€ 13.126	€ 9.180
Projectgelden Mondriaanfonds	€ 0	€ 8.884
	€ 27.780	€ 47.443
Totaal overlopende passiva	€ 293.349	€ 204.603

Niet uit de balans blijkende informatie

Huurcontracten gebouwen
Er is in 2019 een nieuwe huurovereenkomst voor De Citadel afgesloten met een looptijd van 3 jaar. De overeenkomst eindigde op 31 december 2021 en loopt nu voor onbepaalde tijd door. De huur over 2024 bedroeg € 190.294.

Service- en onderhoudscontracten
Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Voor het uitvoeren van deze taak is onder meer een onderhoudscontract voor de E & W-installaties afgesloten, waarvan de kosten in 2024 € 69.195 bedroegen.

Pensioenvoorzieningen
De risico's die vanwege de bedrijfstakpensioenregeling nog bij de onderneming berusten (loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen) komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Btw in relatie tot de provinciale bijdrage
In 2018 is er, in samenspraak met de Provincie, overleg gevoerd met de belastingdienst over de vraag of er btw berekend moest worden over de provinciale bijdrage. Er is inderdaad btw verschuldigd, die door de Provincie via het btw-compensatiefonds kan worden teruggevraagd.

Vennootschapsbelasting
In 2017 hebben wij het bericht van de belastingdienst ontvangen dat er, op basis van de huidige situatie, geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

III.6 Toelichting op de resultatenrekening

BATEN

Bedrijfsopbrengsten	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Bijdrage Ministerie OCW - lumpsum	€ 3.165.535	€ 3.074.800	€ 3.321.402
Bijdrage Ministerie OCW - bijdrage kenniscomponent	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Bijdrage Gemeenten en waterschappen	€ 1.983.710	€ 2.230.400	€ 2.230.400
Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 682.095	€ 695.900	€ 707.446
Totaal bedrijfsopbrengsten	€ 5.881.340	€ 6.051.100	€ 6.309.248

Bijdrage Ministerie OCW - lumpsum
De lumpsumbijdrage is in 2024 hoger als gevolg van de loon- en prijscompensatie 2024 en een vergoeding voor uittredingswerkzaamheden.

Bijdrage Ministerie OCW - overige
In verband met de herpositionering van de RHC's, het niet meer kunnen gebruiken van het rijks e-depot en het voornemen van het Rijk uit te treden, zijn er afspraken gemaakt. Onderdeel van deze afspraken is het toekennen van een bedrag van € 50.000 per jaar voor de periode 2022 tot en met 2026, voor de zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering.

Bijdrage Gemeenten en waterschappen
De bijdragen zijn in 2024 hoger als gevolg van de loon- en prijscompensatie 2024. Daarnaast is er een toename als gevolg van de bekostiging van de e-depotvoorziening, conform het groeimodel (€ 0,25 per inwoner in 2024).

Dienstverlening Provincie Noord-Brabant
Voor de periode 2022-2027 is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten tussen de Provincie Noord-Brabant en het BHIC. De bijdrage is in 2024 hoger als gevolg van de loon- en prijscompensatie 2024.

Overige bedrijfsopbrengsten	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Verhuur vastgoed en catering	€ 90.054	€ 55.300	€ 91.677
Verhuur depotruimte	€ 260.409	€ 235.000	€ 258.428
Dienstverlening	€ 10.932	€ 8.800	€ 38.384
Overige opbrengsten	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	€ 361.395	€ 299.100	€ 388.489

De post "Verhuur vastgoed en catering" is hoger door de tijdelijke verhuur van kantoorruimte (€ 53.218). Voor tijdelijke verhuur van depotruimte werd een bedrag ontvangen van € 17.740.

De post "Dienstverlening" is hoger door het faciliteren van publieksdagen, waartegenover ook weer kosten staan en door hogere opbrengsten van dienstverleningsovereenkomsten.

LASTEN

Personeelskosten	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Salarissen en toeslagen	€ 2.486.573	€ 2.649.000	€ 2.835.704
Pensioenpremies en sociale lasten	€ 666.938	€ 738.400	€ 755.104
Personeel niet in loondienst	€ 346.728	€ 264.600	€ 363.272
Andere personeelskosten	€ 147.834	€ 120.500	€ 220.290
Totaal personeelskosten	€ 3.648.072	€ 3.772.500	€ 4.174.370

Salarissen en toeslagen
De salariskosten zijn in 2024 met name hoger dan in 2023 door periodieken, de doorwerking van de CAO-verhoging van 4,75% per 1 januari 2024 en een CAO-verhoging per 1 september 2024 van 2,5%. De post salariskosten omvat behalve reguliere salariskosten ook het IKB-budget, dat daarmee ook steeg. Dit budget omvat brutosalarisbestanddelen, zoals vakantietoeslag, eindejaarstoeslag, levensloopbijdrage en enkele toeslagen. Verder zijn er vervangingskosten. Het BHIC heeft als expertise-organisatie relatief veel hooggeschoolden in dienst. Lager geschoold werk is voor een deel uitbesteed.

Pensioenpremies en sociale lasten
De stijging van de pensioenpremies ten opzichte van 2023 wordt veroorzaakt door hogere bruto salariskosten, welke echter wordt gecompenseerd met een lagere pensioenpremie. De pensioenpremie van het Ouderdomspensioen is gedaald en bedroeg 27,0% (was 27,9%).

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Ook de sociale lasten zijn gestegen ten opzichte van 2023, met name als gevolg van de hogere bruto salariskosten. De premiepercentages liggen in 2024 iets hoger dan in 2023.

Personeel niet in loondienst
Voor schoonmaakdiensten werd voor een bedrag van € 39.800 ingehuurd, voor de service scannen op verzoek € 84.300 en voor ICT-diensten € 53.400. Voor archiefbewerking werd voor een bedrag van € 65.400 ingehuurd. Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. De kosten van deze inhuur van capaciteit en expertise bedroegen in 2024 € 111.300. Daarnaast zijn er de kosten voor het inhuren van administratieve diensten en inspecties, € 9.100.

Andere personeelskosten
Dit betreft met name scholingskosten, kosten arbodienst, reiskosten, wervingskosten, kerstpakketten, kosten BHV en overige personeel gerelateerde kosten. De kosten zijn in 2024 hoger als gevolg van trainingen en de wervingskosten van een nieuwe directeur.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
De bestuursleden en de directeur vallen onder de WNT. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening.

Aantal medewerkers	Werkelijk 31-12-2023	Begroting 2024	Werkelijk 31-12-2024
	FTE	FTE	FTE
Personeel in loondienst	38,0	40,1	38,7
Personeel niet in loondienst	3,2	3,7	3,2
Totaal FTE	**41,2**	**43,8**	**41,9**

Op 31 december 2024 bedroegen de openstaande vacatures in totaal 1,8 FTE (2023: 1,6 FTE).

Huisvestingskosten	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Huurkosten	€ 187.408	€ 197.500	€ 190.294
Belastingen en verzekeringen	€ 20.548	€ 32.100	€ 21.893
Toevoeging onderhoud en instandhouding	€ 898.859	€ 820.600	€ 939.974
Onderhoud en verduurzaming	€ 46.970	€ 91.800	€ 102.159
Energiekosten	€ 370.745	€ 234.300	€ 228.195
Andere huisvestingskosten	€ 35.459	€ 27.800	€ 27.726
Totaal huisvestingskosten	€ 1.559.988	€ 1.404.100	€ 1.510.241

Huurkosten

De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is er een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met een looptijd van 3 jaar. Na afloop van deze periode loopt de overeenkomst voor onbepaalde tijd door. De huurprijs is gebaseerd op de financieringslasten en de boekwaarde van De Citadel. Dit bedrag wordt verhoogd met een opslag voor het Rijksvastgoedbedrijf voor eigenaarslasten. De in rekening gebrachte huur voor De Citadel over 2024 bedroeg € 190.294.

Toevoeging onderhoud en instandhouding

Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen naar het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Daartoe is een onderhouds-en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 30 jaar. De berekende toevoeging aan deze voorziening bedraagt € 934.850. Het restant van deze post betreft de toevoeging aan de onderhoudsvoorziening van de locatie Grave, een bedrag van € 5.124.

Onderhoud en verduurzaming

Dit betreft het klein onderhoud en inrichtingskosten, wat niet is opgenomen in het meerjarig onderhouds- en instandhoudingsplan. Voor de locatie in Den Bosch komt dit uit op € 11.600 en voor Grave op € 5.700. Verder betreft dit ons aandeel in de kosten van het beheer en onderhoud van het gezamenlijke pand in Grave, via de Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster Grave (€ 75.600). Dit laatste bedrag is dit jaar hoger als gevolg van ons aandeel in het aanpassen en vervangen van Vve-installaties. Ten slotte zijn er kosten gemaakt voor mogelijke verduurzamingsmaatregelen genoemd in het EPA-U (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen) (€ 9.100).

Energiekosten

De energie wordt centraal ingekocht door het Rijksvastgoedbedrijf en ook wij hebben last van de gestegen energieprijzen gehad. Een belangrijk aspect bij het uitvoeren van onze wettelijke taak is het in goede staat houden van de overgedragen fysieke archieven. In de Archiefwet en daaruit voortvloeiende Archiefregeling zijn eisen vastgelegd over het klimaat in de archiefdepots. Dit betreft dan onder meer constante waarden voor temperatuur (tussen 16 en 20 graden) en luchtvochtigheid (tussen 45% en 55%).

In de begroting van 2024 is aangegeven dat we geconfronteerd werden met hoge energiekosten, door de gestegen energieprijzen. Het BHIC heeft dit niet doorberekend aan de deelnemers. De huidige marktprijzen zijn inmiddels lager, maar nog steeds op een hoger niveau dan we gewend waren. Het lijkt er op dat de extreem hoge kosten beperkt blijven tot 2023.

Zoals eerder beschreven zijn we gestart met verduurzamingsmaatregelen om ook het energieverbruik terug te dringen. Het verbruik van zowel gas als elektra is in 2024 opnieuw gedaald. Wel is het zo dat het gasverbruik substantieel beïnvloed wordt door het wel of niet hebben van een strenge winter. De klimaatinstallaties van de depots van het BHIC worden voor een belangrijk deel elektrisch aangestuurd. De kosten van elektra zijn in de begroting ook substantieel hoger dan de kosten van gas. De kosten van gas bedroegen in 2024 € 51.000, van elektra € 176.700 en van water € 500.

Andere huisvestingskosten
Onder deze post vallen de schoonmaakkosten, gevel-en glasbewassing en de bewakings-en beveiligingskosten.

Organisatiekosten	**Werkelijk 2023**	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2024**
Kantoorkosten, telefonie en dataverbindingen	€ 53.974	€ 54.200	€ 46.108
Advies-, administratie- en accountantskosten	€ 40.843	€ 53.700	€ 101.188
Automatiseringskosten	€ 108.755	€ 115.200	€ 123.048
Algemene kosten	€ 31.134	€ 35.700	€ 37.315
Andere organisatiekosten	€ 13.223	€ 9.500	€ 11.347
Totaal organisatiekosten	€ 247.929	€ 268.300	€ 319.006

De advieskosten zijn hoger als gevolg van externe advisering over de organisatiestructuur en -aansturing. Onder automatiseringskosten vallen de licentiekosten en onderhouds-en servicecontracten van de ICT-voorzieningen. De algemene kosten betreffen reiskosten, bestuurskosten, representatiekosten, verzekeringen en bijdragen aan brancheorganisaties. Onder andere organisatiekosten vallen onder meer inkoop, catering en koffievoorzieningen voor bezoekers.

Afschrijvingen	**Werkelijk 2023**	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2024**
Gebouwen	€ 46.277	€ 50.900	€ 46.277
Verbouwingen	€ 1.578	€ 19.600	€ 1.578
Installaties	€ 7.147	€ 11.500	€ 7.147
Inventarissen	€ 27.791	€ 31.500	€ 27.791
Depotinrichtingen	€ 30.325	€ 30.400	€ 30.325
ICT- hardware	€ 107.129	€ 75.100	€ 72.264
ICT- software	€ 34.070	€ 33.600	€ 22.572
Totaal afschrijvingen	€ 254.317	€ 252.600	€ 207.954

De afschrijvingen zijn ten opzichte van de begroting lager vanwege de vertraging van de verbouwing van het voormalig restauratieatelier.

Collectiebeheer	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Transport archief en aankoop collecties	€ 1.073	€ 7.900	€ 1.716
Gebruiksgoederen en onderhoudskosten depots	€ 18.269	€ 23.700	€ 52.863
Scannen door derden en digitaliseringskosten	€ 81.951	€ 106.500	€ 20.361
Internet-, cloud- en hostingsdiensten	€ 239.405	€ 316.000	€ 270.440
Inhuur derden en ontwikkeling	€ 61.232	€ 53.200	€ 46.324
Totaal collectiebeheer	€ 401.931	€ 507.300	€ 391.704

Scannen door derden en digitaliseringskosten
Dit jaar betreft dit het scannen van registers van de Burgerlijke Standen van beeldmateriaal. Er is dit jaar minder gescand dan vorig jaar.

Internet-, cloud- en hostingsdiensten
Dit betreft diensten voor het beheer en onderhoud van onze collectie. Daarvoor zijn binnen onze eigen ICT-omgeving voorzieningen getroffen, zoals scanners, beveiliging en opslag (€ 44.500). Een deel van onze digitale archieven wordt gehost bij een externe partij, waar ook de digitale exemplaren van de service scannen op verzoek worden geplaatst (€ 96.100).
Daarnaast betreft dit lokale exploitatiekosten in verband met de e-depotvoorziening (€ 10.600) en de jaarlijkse vergoedingen voor onze e-depotvoorziening, te weten de CEP-versie (Cloud Edition Professional) van Preservica en My-Lex (totaal € 119.200).

Inhuur derden en ontwikkeling
Dit betreft de inhuur van derden voor de ontwikkeling en verbetering van de hierboven genoemde diensten (€ 28.300). Daarnaast betreft dit de kosten voor (bijna 100) vrijwilligers (met name reiskosten), die helpen met het maken van indexen op onze bronnen (€ 18.000).

Publieksbereik	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Bibliotheek en studiezaal	€ 4.851	€ 13.200	€ 4.990
Internet-, cloud- en hostingsdiensten	€ 109.033	€ 123.800	€ 109.831
Inhuur derden en ontwikkeling	€ 47.193	€ 88.300	€ 52.589
Publiciteit en promotie	€ 17.288	€ 49.200	€ 68.048
Totaal publieksbereik	€ 178.366	€ 274.500	€ 235.459

Internet-, cloud- en hostingsdiensten
Dit betreft diensten voor het beheer en onderhoud van onze hoofdwebsite bhic.nl en diverse satellietwebsites, waaronder hostings-en licentiekosten van verschillende producten.

Inhuur derden en ontwikkeling
Dit betreft de inhuur van derden voor de ontwikkeling en verbetering van onze hoofdwebsite bhic.nl en diverse satellietwebsites. De kosten betreffen het regulier onderhoud, updates, het oplossen van problemen en het verbeteren van de performance van de websites.

Publiciteit en promotie
Dit betreft met name de kosten van meerdere publieksdagen in 2024 en de kosten voor promotie van de Brabantse geschiedenis in de vorm van animaties.

Financieringskosten	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Rentelasten	€ 47.990	€ 43.500	€ 43.476
Rentebaten	€ -141.122	€ -28.600	€ -198.729
Totaal financieringskosten	€ -93.132	€ 14.900	€ -155.253

Dit betreft de lasten van de twee langlopende leningen van de BNG afgesloten in 2005 en 2006. De rentebaten zijn afkomstig van het Rijk. Inmiddels ontvangen we weer een rentevergoeding over ons saldo schatkistbankieren.

Toevoegingen reserves	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
De Citadel	€ 50.000	€ 0	€ 0
E-depot	€ 50.000	€ 150.000	€ 150.000
Genealogisch centrum	€ 0	€ 0	€ 0
Publieksfunctie	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal toevoegingen reserves	€ 100.000	€ 150.000	€ 150.000

Conform de vastgestelde begroting is er een bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve E-depot.

Onttrekkingen reserves	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
De Citadel	€ 5.043	€ 52.500	€ 9.144
E-depot	€ 108.808	€ 178.500	€ 152.483
Genealogisch centrum	€ 24.337	€ 22.000	€ 13.923
Publieksfunctie	€ 41.088	€ 41.000	€ 28.787
Totaal onttrekkingen reserves	€ 179.276	€ 294.000	€ 204.337

<u>De Citadel</u>
De onttrekking in 2024 betreft kosten die samenhangen met de mogelijke verduurzamingsmaatregelen genoemd in het EPA-U (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen). In 2024 is er een nadere inventarisatie uitgevoerd voor het volledig overschakelen naar Ledverlichting. Ten behoeve van de verbouwing van het voormalig restauratieatelier hebben wij de geselecteerde installateur opdracht gegeven een document met uitgangspunten op te stellen voor de installaties, rekening houdend met verduurzaming. De insteek is, dat deze informatie ook in de toekomst bruikbaar is bij verdere verduurzaming van de gebouwen.

<u>E-depot</u>
De onttrekking in 2024 betreft exploitatiekosten van de e-depotvoorziening, waaronder de kosten voor de exploitatie van MY-LEX PRO/view. Gebleken is dat MY-LEX PRO een duidelijke meerwaarde biedt voor de toegankelijkheid van het E-depot. Verder betreft dit hostings-en licentiekosten van verschillende softwareproducten, zoals de jaarlijkse vergoeding voor onze e-depotvoorziening, te weten de CEP-versie (Cloud Edition Professional) van Preservica. Veel overheidsorganisaties, bijvoorbeeld het Nationaal Archief, maken gebruik van de diensten van Preservica.

<u>Genealogisch centrum</u>
De onttrekking in 2024 betreft de kosten van het scannen van registers van de Burgerlijke Stand.

<u>Publieksfunctie</u>
De onttrekking in 2024 betreft personeelskosten en de kosten van het digitaliseren van films.

IV Overige gegevens

1. Controleplicht

Op basis van geldende wettelijke bepalingen en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden wordt accountantscontrole uitgevoerd. De accountant wordt gevraagd een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Daarnaast schrijven ook de statuten van het BHIC een accountants-controle voor.

2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens artikel 22 van de Regeling Brabants Historisch Centrum kan een batig saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister, de raden van de gemeenten en de algemene besturen van de waterschappen. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers.

De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister, de gemeenten en de waterschappen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

3. Voorstel

1. het vaststellen van de jaarrekening 2024 in zijn vergadering van 28 maart 2025, met een batig saldo van € 68.593;

2. a. een bedrag van € 68.593 toe te voegen aan de algemene reserve;
   b. een bedrag van € 150.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot;
   c. een bedrag van € 9.144 te onttrekken aan de bestemmingsreserve De Citadel;
   d. een bedrag van € 152.483 te onttrekken aan de bestemmingsreserve E-depot;
   e. een bedrag van € 13.923 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Genealogisch centrum;
   f. een bedrag van € 28.787 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Publieksfunctie;

   g. in te stemmen met de verantwoording van het Dagelijks Bestuur inzake rechtmatigheid;
   h. te verklaren dat de voorzieningen voor onderhoud en instandhouding van voldoende omvang zijn voor de bekostiging van het toekomstig onderhoud en instandhouding, op basis van een recent beheerplan.

4. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

5. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Brabants Historisch Informatie Centrum van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor het Brabants Historisch Informatie Centrum is € 233.000 (FT-basis). Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter € 34.950 en voor de overige leden € 23.300.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens dit jaar (2024)		[redacted]
Functie(s)		Directeur
Datum aanvang functie in boekjaar		1-jan
Datum einde functie in boekjaar		16-jun
Omvang dienstverband (in fte)		0,89
Gewezen topfunctionaris?		nee
Individueel toep. bezoldigingsmax.	€	94.926
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€	54.927
Beloningen betaalbaar op termijn *	€	8.559
Subtotaal	€	63.486
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€	0
Totale bezoldiging boekjaar	**€**	**63.486**

		[redacted]
Gegevens voorgaand jaar (2023)		Directeur
Aanvang en einde functievervulling		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)		0,89
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€	115.236
Beloningen betaalbaar op termijn	€	19.582
Totale bezoldiging voorgaand jaar	**€**	**134.818**

* Dit zijn de door de werkgever betaalde pensioenpremies conform de cao.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens dit jaar (2024)		[redacted]
Functie(s) bij beëindiging dienstverband		Directeur
Omvang dienstverband (in fte)		0,89
Jaar waarin dienstverband is beëindigd		2024
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging	€	66.667
Individueel toep. bezoldigingsmax.	€	66.667
Totaal uitkeringen wegens beëindiging (som jaren)	€	18.433
Waarvan betaald in 2024	€	18.433
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden	€	0
Toelichting op vordering Onverschuldigd betaald		n.v.t.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens dit jaar (2024)		[redacted]
Functie(s)		Directeur
Datum aanvang functie in boekjaar		16-jun
Datum einde functie in boekjaar		31-dec
Omvang dienstverband (in fte)		1,00
Gewezen topfunctionaris?		nee
Individueel toep. bezoldigingsmax.	€	126.208
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€	68.828
Beloningen betaalbaar op termijn *	€	9.816
Subtotaal	€	78.644
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€	0
Totale bezoldiging boekjaar	**€**	**78.644**

	[redacted]
Gegevens voorgaand jaar (2023)	Niet van toepassing

* Dit zijn de door de werkgever betaalde pensioenpremies conform de cao.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens dit jaar (2024)		[redacted]
Functie(s)		Voorzitter
Datum aanvang functie in boekjaar		1-jan
Datum einde functie in boekjaar		31-dec
Omvang dienstverband (in fte)		n.v.t.
Gewezen topfunctionaris?		nee
Individueel toep. bezoldigingsmax.	€	34.950
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€	3.189
Beloningen betaalbaar op termijn *	€	0
Subtotaal	€	3.189
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€	0
Totale bezoldiging boekjaar	**€**	**3.189**

Gegevens voorgaand jaar (2023)	[redacted] Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	n.v.t.
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€ 2.006
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
Totale bezoldiging voorgaand jaar	**€ 2.006**

Toezichthoudende topfunctionarissen waarvan bezoldiging € 2.100 of minder

Naam	Functie
De heer prof. dr. [redacted]	Lid
Mevrouw [redacted]	Lid
De heer [redacted]	Lid
De heer mr. [redacted]	Lid
Mevrouw drs. [redacted]	Lid
De heer [redacted]	Lid
De heer mr. [redacted] (vanaf 5 april 2024)	Lid

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

6. Verantwoording Dagelijks Bestuur inzake rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 5 juli 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 205.004.

Bevinding
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf rechtmatigheid is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur, aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven, indien van toepassing, welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Datum
18-02-2025

Aan: het bestuur van Brabants Historisch Informatie Centrum

Kenmerk
080.067

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Brabants Historisch Informatie Centrum te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Brabants Historisch Informatie Centrum op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en voldoet aan de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder het normen- en toetsingskader dat door het bestuur is vastgesteld op 5 juli 2024.

Deze jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de resultatenrekening over 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheids-verantwoording van het dagelijks bestuur.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normen- en toetsingskader dat door het bestuur is vastgesteld op 5 juli 2024 en het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Brabants Historisch Informatie Centrum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

San-Q Accountants

Vogelstraat 35
5212 VL 's-Hertogenbosch

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de verantwoording Dagelijks Bestuur inzake rechtmatigheid;
- andere informatie zoals vereist door het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en de andere informatie in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder het normen- en toetsingskader dat door het bestuur is vastgesteld op 5 juli 2024.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), het normen- en toetsingskader dat door het bestuur is vastgesteld op 5 juli 2024, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteits-veronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 18 februari 2025

San-Q Accountants
Namens deze:

Was getekend

drs. [redacted] RA

Ibhic
BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

Jaarverslag BHIC 2024

Continuïteit door verandering

Missie BHIC

Meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek

Voorwoord

Het archiefwerk vol in de spotlights

Op het moment van het schrijven van dit voorwoord staat ons werk vol in de belangstelling. De aanleiding is de discussie over de mate van toegankelijkheid van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR), het grootste oorlogsarchief van Nederland. Ondanks de zorgvuldige voorbereiding van de digitale toegankelijkheid, blijkt de privacywetgeving de plannen te doorkruisen.

Dit vraagstuk laat de maatschappelijke gevoeligheid zien van ons werk wanneer het gaat over oorlogstijd. Nabestaanden van slachtoffers zoeken na 80 jaar nog steeds naar inzichten en antwoorden. Openheid en transparantie liggen gevoelig als je opa op die lijst blijkt te staan. Die belangen gaan niet gelijk op. Hoe maken we zo veel jaren na dato die afweging? Hoe blijf je als archief hierin 'belangeloos' en hoe doen we dat op een betrouwbare en verbindende manier? Het belang van de wettelijke basis voor onze archieven is op die momenten heel zichtbaar: ten behoeve van waarheidsvinding en om als samenleving te kunnen blijven leren van een complex en soms pijnlijk verleden. Het archief als pijler van de rechtsstaat.

Continuïteit door verandering

Het BHIC heeft sinds zijn bijna twintigjarig bestaan zijn uitstekende dienstverlening verder kunnen uitbreiden door te investeren in digitalisering. Waar het fysieke bezoek in die jaren afnam, nam het digitale bezoek in veel grotere mate toe. Dat gaat soms in golfbewegingen: na een kleine post-coronadip hebben we in 2024 weer ouderwets hoge digitale bezoekersaantallen gerealiseerd. We bouwen ondertussen verder aan het e-depot, het digitaliseren van onze fysieke bronnen. We hebben in 2024 "het vijf miljoenste gescande document" gevierd. We investeren in nog betere toegankelijkheid via onze website en in informatie- en dataveiligheid. En via advisering binnen onze inspectiewerkzaamheden helpen we daarin ook de aangesloten organisaties op weg.

Tegelijkertijd bieden we ook continuïteit door te blijven investeren in de programma's en projecten die onlosmakelijk met ons archief zijn verbonden. We blijven onderzoeken en jonge talenten stimuleren via onze fellowships en stages. We werken samen met onze regionale en lokale partners aan een nog rijker gevuld BrabantinBeelden. Via podcastseries zoals over de onopgeloste moord op Marietje Kessels, vertellen we niet alleen een spannend verhaal, maar nemen we de luisteraar ook mee in ons werk. We geven via thema's als Queer Brabant of Rebellerende Vrouwen, historische aandacht aan groepen of actuele maatschappelijke vraagstukken in onze samenleving. Want wat verteld wordt geeft erkenning en wordt onderdeel van ons collectief geheugen. Een fundament voor onze samenleving.

Voorsorteren op de uitdagingen van morgen

De nieuwe Archiefwet van het Rijk stelt ons als BHIC ook weer voor nieuwe uitdagingen. Daar hebben we ons in 2024 goed op voorbereid. Hoewel het Rijk nog financier blijft, is een uittreding uit de Gemeenschappelijke Regeling per 1-1-2027 aan de orde. Alle gemeenten en waterschappen uit onze Gemeenschappelijke Regeling hebben inmiddels ingestemd met de aangepaste governance. We bundelen bovendien de krachten met de andere Regionale Historische Centra en het Nationaal Archief en werken aan een gezamenlijke nieuwe visie om voor te sorteren op de uitdagingen van deze tijd: duurzame digitale toegang tot betrouwbare informatie.

We willen als BHIC nadrukkelijker aan de slag met een integrale organisatiestrategie. Dat is nodig. De gemeenten staan onder grote bezuinigingsdruk en dat raakt helaas ook ons. In 2025 gaan wij op zoek naar manieren om de invulling van onze wettelijke taken van behoud en beheer van de collectie en publieke ontsluiting goed én breed in te blijven vullen. Door te innoveren, samen te werken en zo nodig te prioriteren. De nabijheid van Erfgoed Brabant binnen onze muren van de Citadel kan bovendien een vruchtbare bodem bieden om samen te werken ten behoeve van ons gemeenschappelijk doel: de verhalen van Brabant toegankelijk en zichtbaar te maken.

Tot slot

2025 wordt mijn eerste jaar als directeur bij deze mooie organisatie. Ik stap er met veel plezier in, waarbij ik me zeer bewust ben van het feit dat ik mag voortbouwen op het vele goede werk. Werk dat dankzij de bevlogenheid en betrokkenheid van onze medewerkers, vrijwilligers, deelnemers en bezoekers elke dag invulling krijgt.

Ivka Orbon
Directeur Brabants Historisch Informatie Centrum

Kleurrijke Brabantse geschiedenis

2024 in één oogopslag

Een - niet uitputtend - overzicht van highlights voor het BHIC in 2024.

januari

Ontdekte film met beelden uit 1912

Deze - tot nu toe - oudst bewegende beelden van Brabant opgenomen in Esbeek, tonen het ware gezicht van Brabant.

februari

Ondertekening bestuursconvenant

Bestuursvoorzitter Pieter van Geel tekent het convenant met OCW namens het BHIC voor een langdurige samenwerking tussen het ministerie van OCW en de RHC's.

maart

Boeklancering bij het BHIC: 'Samen op Beekvliet'

Een boek over de Javaanse Surinamers in Sint-Michielsgestel (1975-2017).

Nieuwe getuigen van een cold case

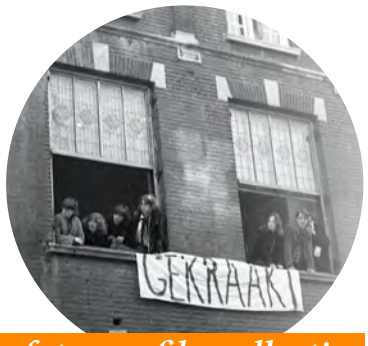
Podcastmakers BHIC ontdekken nieuwe archiefstukken in de geruchtmakende moordzaak uit 1900 van Marietje Kessels.

Fellows en hun onderzoek

Jonge onderzoekers Kirsten van der Wielen (l) en Elisa Hendriks (r) presenteren hun eindresultaten en de nieuwe fellows Ianthe van Beuningen en Joris Martens gaan van start met hun onderzoek.

april

Unieke foto- en filmcollectie van Bossche Actiebeweging online bij BHIC

Kijk door de lens van Bossche actievoerders in de jaren '70 en '80.

Publieksdag 'Oorlogsboeven'

mei

Deelnemers hebben kennisgemaakt met specialisten die zich bezighouden met onderzoek in criminele bronnen. Dit naar aanleiding van het onderzoek en de lancering van het gelijknamige boek 'Oorlogsboeven' van onderzoeker Jan Julia Zurné.

juni

Succesvolle bijeenkomst Queer Brabant

Diverse organisaties waaronder alle Brabantse COC's, regionale archieven en LHBTIQ+ onderzoekers wisselden informatie uit om te kijken hoe ze kunnen bijdragen om LHBTIQ+ erfgoed meer zichtbaar en toegankelijk te maken. Zodat iedereen een stem krijgt in de geschiedenis én het heden van Brabant.

juli

Citadeltuin toneel voor Tuinsessies

Een reeks intieme concerten in de tuin van onze Citadel georganiseerd door Theater aan de Parade en Willem Twee muziek en beeldende kunst.

september

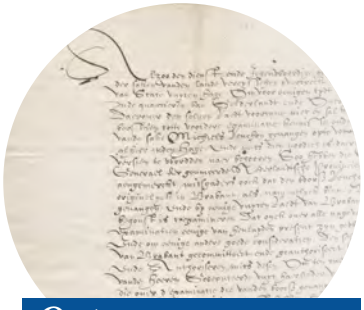
Fellows en hun onderzoek

Dit keer een gecombineerde bijeenkomst BHIC Fellowship-programma en uitreiking Brabantse Scriptieprijs. Fellows Ianthe van Beuningen (r) en Joris Martens (l) presenteren hun eindresultaten en twee nieuwe fellows, Xia van Beuningen en Răzvan Rusu, gaan van start met hun onderzoek.

Namen en Nummers: indrukwekkende provinciale herdenking Brabantse Holocaustslachtoffers georganiseerd door Verhalis

Op de Citadel werden alle Bossche slachtoffers, maar ook alle Holocaustslachtoffers, Sinti en Joden, uit heel Noord-Brabant herdacht.

Ontvang scans van een heel inventarisnummer in je mailbox

oktober

Onderzoekers kunnen nu alle scans van één inventarisnummer ouder dan honderd jaar downloaden en in hun mailbox ontvangen. Een mooie nieuwe service van het BHIC.

Oorlog in Brabant: nog lang geen geschiedenis

november

Themamiddag in samenwerking met Oorlog voor de Rechter en ARQ naar aanleiding van de aanstaande online openbaarmaking van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) en wat dit voor mensen kan betekenen.

Dutch User Group Preservica Summit

Op 7 november vond de jaarlijkse Preservica Summit plaats. Tijdens deze bijeenkomst in het BHIC kwamen ontwikkelaars en gebruikers van Preservica's digital preservation software samen om nieuwe ontwikkelingen en innovatieve oplossingen te bespreken.

Dagboek (1634-1639) abt Jan Moors online

december

Dit dagboek geeft een intrigerende inkijk in het dagelijks leven van de katholieke geestelijke Jan Moors in een roerige tijd met veel conflicten.

Betrokken, bevlogen, belangeloos

Als BHIC voeren we de wettelijke taak uit om de archieven op goede, geordende en toegankelijke manier te bewaren en beheren. Voor onze deelnemers en voor onze burgers. Daarnaast zijn we een publieke instelling met een maatschappelijke opgave. Zo zien we het als onze opdracht om de Brabantse geschiedenis levend te houden voor een zo groot, zo divers en zo tevreden mogelijk publiek. Beide taken zijn voor het BHIC even belangrijk. We doen daarbij het werk zonder aanziens des persoons. Een willekeurige bezoeker aan onze website is ons even lief als de ambtenaar van één van onze deelnemers. Vanuit onze kernwaarden: betrokken, bevlogen en belangeloos.

Het BHIC heeft in 2024 stevig ingezet op de doelstellingen die we in het beleidsplan (Ook) Ons Brabant 2023-3026 hebben verwoord: we beschikken over een eigen digitaal duurzaam depot, we willen het genealogisch centrum van Brabant zijn, we zijn het foto- en filmgeheugen van Brabant, we schrijven Brabantse geschiedenis op basis van onze bronnen en we willen een nog breder publiek verwelkomen op onze locatie. Hoe we deze onderling samenhangende doelstellingen in 2024 dichterbij hebben gebracht, leest u op de verschillende plekken in dit jaarverslag terug. De inzet op verdere digitalisering en op heel veel verschillende manieren toegankelijk en beleefbaar maken van ons archief is daarin de rode draad. Daartoe werken onze afdeling Collectie en de afdeling Publieksdiensten samen, met hulp van vele vrijwilligers en hebben we in onze organisatie de stappen gezet om voor te kunnen sorteren op alle uitdagingen voor het BHIC in dynamische tijden.

Onze collectie: het hart van ons werk

Ontwikkelingen binnen onze collectie

Onze collectie is het hart van ons werk: het ontwikkelen, behouden (en soms ook vernietigen), beheren én ontsluiten ervan. Onze collectie beperkt zich niet tot de archieven van de deelnemende organisaties en de organisaties waarmee we een dienstverleningsovereenkomst hebben afgesloten. Ook de inbreng van particulieren door de jaren heen, maakt onze collectie bijzonder. In 2024 hebben we weer (letterlijk) meters gemaakt in verwerving, beheer en onderhoud én digitalisering van verschillende typen collecties.

Bibliothecaris

Stef Roovers

"De bibliotheekcollectie bestaat uit ruim 89.000 beschrijvingen van boeken, tijdschriften, artikelen en nog veel meer. Het is een unieke verzameling die enorm veel kennis herbergt over de geschiedenis van Brabant en in het bijzonder ons werkgebied."

Onze collectie in 2024

- Dit jaar heeft het BHIC ingezet op het **toegankelijk maken van onder andere drie grote archieven**. Hiermee is in totaal 120 meter archief ontsloten. Het gaat hierbij om het archief van het Gemeentebestuur Wanroy 1980-1993, het archief van de Brabantse Milieu Federatie en het persoonlijk archief van oud-archivaris Smit.

- In 2024 hebben we **verschillende registers van de burgerlijke stand gescand en beschikbaar gemaakt**: de registers uit het tijdvak 1943-1950, akten uit de periode 1951-1960 en nog resterende inventarisnummers, waaronder registers van geboorten, huwelijken, echtscheidingen en overlijdens uit de periode 1811-1942.

- **De bibliotheek heeft dit jaar een flinke stap gezet in de toegankelijkheid van haar collectie**. Dankzij deze ontwikkelingen kunnen bezoekers nu nog beter gebruikmaken van de uitgebreide bronnen in de bibliotheek. Er zijn 234 nieuwe boeken aangekocht en toegankelijk gemaakt via de website. Er zijn 270 tijdschriften zorgvuldig gedocumenteerd en opgenomen in de collectie. Ook zijn er 1376 tijdschriftartikelen geïndexeerd, zodat je specifieke informatie snel kunt vinden.

- Dit jaar hebben **verschillende deelnemers hun afgesloten archieven naar het BHIC overgebracht.** De gemeente Maashorst bracht prachtige groot-formaatluchtfoto's met hoge erfgoedwaarde in bewaring. De gemeente Oss heeft diverse aanvullingen overgebracht, zoals de archieven van Ravenstein en bouwvergunningen en aanvullingen van diverse registers van de gemeente Oss van de burgerlijke stand. Die kunnen we ook in meters uitdrukken: in totaal bracht gemeente Oss 191,5 meter. Ook onze aangesloten waterschappen brachten aanvullingen over. Voormalig Waterschap De Maaskant bracht iets minder dan 118 meter, voormalig Waterschap De Aa bracht een kleine 80 meter en Waterschap De Dommel bracht een kleiner blok in bewaring, zo'n 3,5 meter.

- **Bijzondere particuliere aanwinsten waren er ook**. We ontvingen een aanvulling op het familiearchief Van den Bogaerde van Kasteel Heeswijk. En archiefstukken die betrekking hebben op het landgoed Anneville van de familie De Constant Rebecque. We kregen schenkingen uit de Tweede Wereldoorlog: we ontvingen dagboeken, brieven en documenten van een gegijzelde in het gevangenenkamp in Sint- Michielsgestel en dossiers van oud-verzetsleden. Maar ook bijzondere oorlogsdagboeken van een in Veghel geboren Brabander die in Indonesië als dienstplichtig militair om het leven kwam bij de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd.

- Naast deze persoonlijke collecties, ontvingen we ook **bijzondere stukken die het verhaal vertellen van lang vervlogen én recentere tijden**. Zoals een elftal oude oorkonden van het fraterhuis De Ruwenberg (Sint- Michielsgestel) van voor de achttiende eeuw. En een schenking van stukken uit de jaren '70, '80 en '90 van de twintigste eeuw: de archieven van de Brabantse vrouwenemancipatiebeweging. Het betreft onder meer posters en affiches, een draaiboek van de vrouwenradio en de vrouwenkrant.

Specialist beheer en behoud

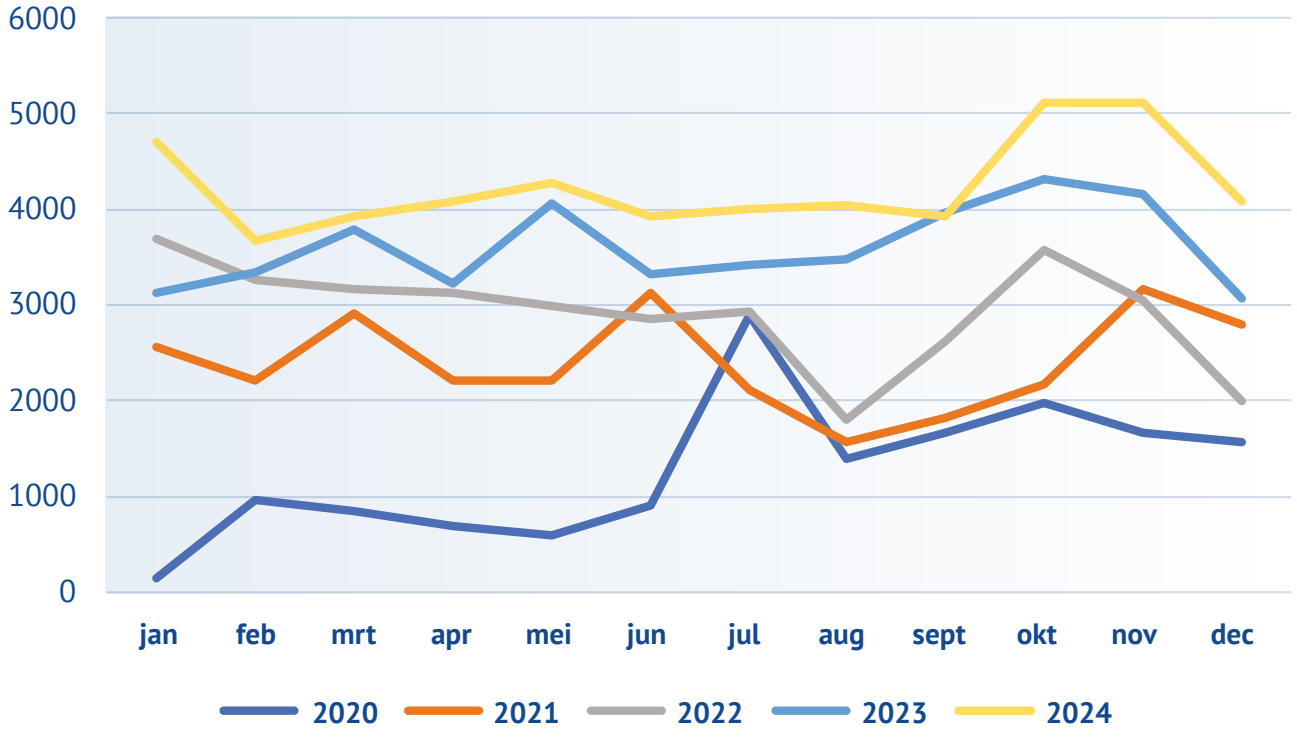
Merel Reuleaux

"In mijn derde week als Collectiespecialist mocht ik mee op acquisitiebezoek naar een prachtig landgoed. Ik bekijk de materiële staat voordat we de archiefstukken transporteren naar het Brabants Historisch Informatie Centrum. Mocht de staat dusdanig slecht zijn door aantasting van water- en/of schimmelschade dan gaat het eerst naar een reinigingsbedrijf zodat verdere aantasting wordt voorkomen."

We bouwen verder aan een duurzaam e-depot

Eén van onze doelstellingen uit het meerjarenplan is onze inzet op een eigen digitaal duurzaam depot, het e-depot. Dit is immers de basis om onze collectie open en nog toegankelijker te maken. Het BHIC behoort met het e-depot tot de landelijke koplopers. Ook in 2024 hebben we forse inzet gepleegd en op verschillende manieren aanzienlijke vooruitgang geboekt in de verdere uitbreiding. Daarmee was 2024 een jaar van groei en innovatie voor het e-depot, met verbeterde toegankelijkheid, diversiteit en gebruiksvriendelijkheid als resultaat. Dat zien we terug in het aantal bezoekers. Waar we begin 2024 gemiddeld 4.000 aanvragen uit het e-depot per maand hadden, steeg dit groeicijfer naar meer dan 5.000 maandelijkse downloads vanaf oktober. Juist omdat we vooroplopen, delen we onze kennis op dit terrein ook graag met andere archiefinstellingen in Brabant én daarbuiten. Daarmee bouwen we ook zelf weer kennis op en dragen we bij aan een goede archiefinfrastructuur.

Gebruik e-depot

Onze investeringen in het e-depot

- Een belangrijke mijlpaal is dat archieven gebaseerd op Metagegevens voor Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie (MDTO) nu ook kunnen worden opgenomen in het e-depot. Dit betekent in de praktijk **een uitbreiding, zodat we nu een breder scala aan archieven kunnen bewaren**. Daarnaast hebben we in 2024 verschillende soorten digitale archieven opgenomen. Het gedigitaliseerde bestuursarchief van de provincie Noord-Brabant is een van de belangrijkste toevoegingen. Ook videotulen, websites en particuliere archieven hebben hun weg gevonden naar het e-depot. Deze diversiteit aan bronnen verrijkt de collectie en maakt deze toegankelijker voor verschillende doelgroepen. In totaal bevat het e-depot nu dertien terabyte aan digitale informatie.

- **Het publieksportaal van het e-depot is verder doorontwikkeld**. Er zijn meer filteropties toegevoegd, waardoor gebruikers gerichter kunnen zoeken. Betere zoektechnieken zijn geïmplementeerd, wat de vindbaarheid van informatie aanzienlijk verbetert. Bovendien kunnen we nu meer mediasoorten tonen. Dat verrijkt de gebruikservaring. Voor de leek is er een uitlegknop geplaatst, die helpt bij het navigeren door de beschikbare informatie. Dit maakt het portaal gebruiksvriendelijker en toegankelijker voor iedereen. Ook hebben we geïnvesteerd in de techniek achter de website. Dat heeft geleid tot snellere laadtijden en een soepelere werking.

- Bij onze deelnemers hebben we van **verschillende archiefsystemen de mogelijkheden getest om informatie uit de systemen te halen.** Dit heeft waardevolle inzichten opgeleverd over de compatibiliteit en efficiëntie van deze systemen. Door deze tests kunnen we de integratie van nieuwe archieven in het e-depot verder optimaliseren.

- In 2023 is het BHIC begonnen met de **certificering van het e-depot** om de kwaliteit, geloofwaardigheid en het afdichten van mogelijke risico's te waarborgen. We hebben een aanvraag ingediend voor het Core Trust Seal. We streven er nu naar dat we het certificaat in 2025 zullen verkrijgen. Dit certificaat zal een belangrijke stap zijn in het versterken van ons e-depot.

- Op 7 november ontvingen we 60 afgevaardigden van verschillende archiefinstellingen en ondersteunende diensten tijdens de **Summit van Preservicagebruikers**. Tijdens deze jaarlijkse bijeenkomst kwamen ontwikkelaars uit Engeland, onderdeel van het Preservica team, samen met gebruikers van Preservica's digital preservation software om nieuwe ontwikkelingen en innovatieve oplossingen te bespreken. Er was volop ruimte voor het uitwisselen van ideeën. Dit evenement onderstreept de prominente rol van het BHIC in de sector.

Toezicht & Advies: de archieven van onze deelnemers op orde

Het BHIC houdt niet alleen toezicht op zijn partners maar probeert hen ook met raad en daad te ondersteunen. Wij fungeren voor hen als expertisecentrum waar zij hun vragen over informatiebeheer kunnen stellen en waar we ook adviseren over vernietiging en vervanging. Het uitgangspunt is dat we één keer per twee jaar al onze inspectiepunten bezoeken en daar een archiefinspectie doen. Als de aanbevelingen erom vragen, komen we na het inleveren van het eindverslag terug om de aanbevelingen te bespreken met bijvoorbeeld de directeur of manager. Hiermee creëren we extra urgentie bij de aanpak van onze aanbevelingen. Dat deze methode werkt blijkt onder meer uit het feit dat al onze partners die onder toezicht staan bij de provincie zijn bestempeld als 'groen'. Dit betekent dat zij allemaal voldoen aan de eisen die de provincie stelt aan goed archiefbeheer bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.

In 2024 hebben we volop ingezet om onze partners te helpen hun archief en informatiebeheer op orde te brengen én te houden:

- We hebben bij elf partners een archiefinspectie uitgevoerd met bijbehorend verslag met aanbevelingen. We hebben 84 adviezen uitgebracht over uiteenlopende onderwerpen. We hebben 32 vernietigingslijsten becommentarieerd en vijf adviezen afgegeven over de vervanging van archieven.

- We hebben twee Documentaire Informatievoorziening (DIV) bijeenkomsten gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten worden verschillende onderwerpen rondom archief- en informatiebeheer besproken. Ze bieden een gelegenheid voor archiefprofessionals uit de regio om kennis en ervaringen te delen over archiefbeheer, het e-depot en andere relevante thema's. De DIV-bijeenkomst van april werd gehouden op onze Citadel. Hierbij stonden verschillende onderwerpen en presentaties over informatiemanagement op de agenda.

Archiefinspecteur

Julia Emmen

"Als archiefinspecteurs zijn we zowel bezig met het inspecteren van de 22 aangesloten overheidsorganisaties in de regio als het geven van advies. We ondersteunen onze partners met beleidsadvies, het ontwikkelen van richtlijnen, het organiseren van brainstormsessies en het geven van praktische handvaten. Op die manier zorgen we samen voor het optimaliseren van het informatiebeheer; voor nu en in de toekomst."

Ons werkgebied

Provincie:

Provincie Noord-Brabant

Waterschappen:

Waterschap Aa en Maas

Waterschap Brabantse Delta

Waterschap De Dommel

Aqua Wateronderzoek en advies

Samenwerkingen met rijksinstellingen in de provincie:

TU/e Eindhoven University of Technology

de Rechtspraak Rechtbank Zeeland – West-Brabant

de Rechtspraak Rechtbank Oost-Brabant

Chatten met het BHIC: geen chatbot maar een vriendelijke archiefmedewerker

Onze dienstverlening: service met een smiley

De website als eerste ontvangst

Onze website is voor onze bezoekers uiteraard het eerste digitale portaal naar alle informatie en gegevens. Ons digitale bereik is enorm: qua bezoekersaantallen behoren we tot de top drie in Nederland. Daarin groeien we verder door. In 2024 werd onze website www.bhic.nl maar liefst 1.443.871 keer bezocht. Wederom een groei ten opzichte van een jaar eerder, dit keer met 6%. Naast de hoofdwebsite (met zoekmachines, verhalen en thema's, zoals over het waterrijke verleden van Brabant) heeft het BHIC een aantal themawebsites (zoals over het Rijke Roomse Leven of de geschiedenis van bekende Brabantse merken en industrieën) die samen nog eens 406.588 keer werden bezocht, eveneens een groei van 6%.

We blijven investeren in de toegankelijkheid en doorzoekbaarheid: in 2024 zijn we gestart met een verkenning naar hoe we onze website verder kunnen verbeteren. Daar hebben onze bezoekers nog weinig van gemerkt: we verwachten de ontwikkelingen in 2026 te kunnen afronden.

Bezoekers duiken tijdens de publieksdag 'Oorlogsboeven' in de criminele bronnen van het BHIC; van strafvonnissen tot reclasseringsrapporten. (foto Jaap Joris Vens, Superformosa)

Scanmedewerker Savas Uluhan aan het werk. (foto Marc Bolsius)

Scanservice: onderzoek doen vanuit huis

Ons digitaal bereik hebben we niet in de laatste plaats aan onze scanservice te danken: 'Scannen Op Verzoek'. Deze service wordt gebruikt door ambtenaren die snel dossiers uit het archief nodig hebben, heemkundigen die de geschiedenis van hun gemeente onderzoeken, burgers die bouwtekeningen opvragen enz. Zij drukken vanuit hun (gemeente)huis op de aanvraagknop op onze website en meestal binnen twee werkdagen (voor ambtenaren en bouwtekeningen) of drie weken (voor overige aanvragen) zijn de gewenste dossiers gescand, toegestuurd en online raadpleegbaar gemaakt. Sinds dit jaar zijn deze scans ook veel makkelijker te downloaden; een nieuwe functie, ontwikkeld op verzoek van gebruikers.

In 2024 werden in onze eigen scanstraat 11.565 inventarisnummers (van middeleeuwse boekbanden tot moderne zaakdossiers) gescand, alles opgeteld 985.964 scans. Net geen miljoen dus, maar we vierden eind 2024 tóch een feestje: in december werd namelijk met even zoveel zorgvuldigheid en zorg als de allereerste, alweer de vijf miljoenste pagina gescand. Extra bijzonder daarbij is dat deze scanservice grotendeels wordt geleverd door collega's met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze scanoperatoren werken namelijk via IBN bij het BHIC.

Studiezaalbezoek blijft een belangrijke pijler

Het bezoek aan de studiezaal bleef in 2024 met 1.243 bezoeken ten opzichte van 2023 nagenoeg stabiel. De fysieke studiezaal is ook in digitale tijden onmisbaar. Allereerst voor het inzien van beperkt openbare dossiers, die gevoelige, vaak persoonlijke informatie bevatten. Bovendien is overheidsarchief voor de gemiddelde burger geen alledaagse kost, zodat ook daarom een helpende hand nodig is. Omdat veel (stamboom)onderzoek voortaan digitaal plaatsvindt, is er voor deze ondersteuning nu tijd én ruimte voor hulp op maat, op locatie.

Zo organiseerden we een themamiddag 'Oorlog in Brabant'. Generaties van nu hebben na 80 jaar nog steeds veel vragen over de gebeurtenissen van toen, en de periode daarna. In archieven kunnen ze antwoorden vinden. Tijdens de bijeenkomst was er daarom veel aandacht voor het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) in Den Haag. Maar ook voor onderzoek in Brabant zelf. Denk aan het archief over het concentratiekamp en later interneringskamp in Vught. Gedurende deze druk bezochte middag komen persoonlijke en soms emotionele verhalen en vragen naar boven, waarop onze studiezaalmedewerkers direct één-op-één konden ingaan. Hierom staat het BHIC ook bekend: niet alleen aandacht voor de vraag, maar vooral voor de mens áchter die vraag.

Chatten met het BHIC

En dat laatste brengt ons terug naar het digitale domein, want online betekent zéker niet onpersoonlijk. Onze chatservice bewijst al jaren het tegendeel. Geen kunstmatige intelligentie, maar een vriendelijke archiefmedewerker. In 2024 kregen we weer 7.148 vragen, iets meer dan in 2023. Zoals wij altijd zeggen: service met een smiley.

Medewerker Dienstverlening

Saskia Green

"Iedere maand worden er duizenden bouwtekeningen opgevraagd via onze website. Veel door ambtenaren, maar ook door makelaars, architecten of mensen die een huis hebben gekocht. De meeste tekeningen kun je meteen downloaden uit ons e-depot, maar anders scannen we de dossiers voor je. Natuurlijk kan niet iedereen alles in één keer vinden. Vooral tekeningen van huizen die deel uitmaken van grote bouwprojecten, dat vinden mensen erg lastig. Wij helpen ze dan, via chat, e-mail of telefonisch. Zo heeft iedereen snel de gezochte tekeningen in huis!"

De verhalen uit onze collectie vertellen: van stamboomonderzoek tot podcast

Het BHIC als het genealogisch centrum van Brabant

Genealogie, ook wel stamboomonderzoek genoemd, is niet het uit verzamelwoede zo veel en zo ver mogelijk terugzoeken van namen, plaatsen en data. Nee, het is in zijn diepste wezen antwoord krijgen op de vraag: *van wie bende gij d'r inne?* Waar hoor ik bij? Waar liggen mijn wortels? Soms heel letterlijk: in het kielzog van landelijke ontwikkelingen doet ons studiezaalteam voor veel mensen onderzoek in voogdij- en adoptiezaken. Complex onderzoek, dat antwoord geeft op heel persoonlijke vragen. Vragen waar mensen soms al een leven mee rondlopen, of juist kort ervoor mee zijn geconfronteerd.

Genealogie is dus identiteitsonderzoek, zelfs -beleving. En leidt tot verbinding met familie en met de regio waar je vandaan komt. Vaak mondt dit dan ook uit in een onderzoek naar je dorp of stad; de plek waarmee je door de geschiedenis verbonden bent, en waarmee je je verbonden voelt. Daarom is bij het BHIC ook het afgelopen jaar keihard gewerkt om hét centrum voor genealogisch onderzoek in Noord-Brabant te worden – of eigenlijk te blijven.

Niet in de laatste plaats door onze vrijwilligers, die helpen bij het invoeren van oude akten in de computer. Eind 2024 hupte onze zoekmachine dankzij hen richting de 24 miljoen (!) persoonsgegevens; historische *big data* dus – op dat moment de grootste database van een Nederlandse archiefdienst (want het is stuivertje wisselen met Stadsarchief Amsterdam hoor). Per 1 januari komen daar bovendien steeds in één keer tienduizenden gegevens bij, want de nieuwe registers die jaarlijks openbaar worden, zijn dan al door vrijwilligers geïndiceerd.

Applicatiebeheerder

Anton Schuttelaars

Maar het zijn van een genealogisch centrum behelst méér dan enkel data beschikbaar stellen. Het gaat ook om het juist interpreteren ervan, het leggen van verbanden, het vertellen van het uiteindelijke familieverhaal. Stuiten onderzoekers daarbij op problemen, dan kunnen ze elkaar helpen op onze fora: in 2024 werden er meer dan 7.900 berichten en reacties geplaatst op onze website, en nog eens meer dan 5.600 op *Wat staat daer?* (www.watstaatdaer.nl). Op die laatste website, waarvoor het BHIC als mede-initiatiefnemer samenwerkt met verschillende andere Nederlandse én Vlaamse archiefdiensten, kunnen onderzoekers elkaar helpen met paleografie; het lezen van oude handschriften.

Maar op sommige vragen is het antwoord niet makkelijk te geven. Zoals waar woonden je voorouders precies? Onze huidige indeling van dorpen en steden in straten en huisnummers is namelijk niet van alle tijden. In de middeleeuwen waren huizen bijvoorbeeld herkenbaar aan uithangborden en gevelstenen. In latere akten kom je toponiemen (veldnamen) tegen en in de 19e eeuw werden letters en nummers toegewezen om wijken en huizen te lokaliseren. Pas na de invoering van de Gemeentewet in 1851 verschijnen de eerste 'moderne' straatnaambordjes en krijgen huizen steeds vaker een nummer dat niet mee verandert met iedere verbouwing bij de buren. Maar hoe kun je al die aanduidingen in oude akten als het ware omnummeren naar een modern adres? Onze studiezaalmedewerkers helpen je met zulke vragen. Hun kennis leggen ze bovendien vast in hulppagina's op de website. Afgelopen jaar kwam zo een uitgebreide pagina over straatnaamgeving gereed. Vooral bij heemkundekringen was hier veel vraag naar. En de klantvraag, die staat bij ons centraal.

"Wie was wie in het Staatse leger? In de Staten van Oorlog vond ik het antwoord! Jaarlijks werd daarin opgave gedaan van alle compagnieën: wie had de leiding, hoeveel manschappen had hij onder zich, wat kostte dat? Veel Brabanders hebben militairen in hun stamboom. Bij dopen en huwelijken wordt in akten vaak alleen de naam van de kapitein vermeld waaronder een soldaat diende. Maar voortaan kun je ook snel terugvinden bij welk regiment een militair hoorde. Ik maakte deze index in mijn vrije tijd, maar mijn doel was om er via onze website ook andere onderzoekers mee te helpen."

Webmaster

Ninke van der Heijden

"Ook tussen films die we al jaren in huis hebben, zitten nog onbekende parels verscholen. Zo was ik op zoek naar iets heel anders, toen mijn oog viel op filmbeelden van een Brabantse koffietafel. Het ging om een jaarvergadering van de afdeling West-Brabant van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm. In tijden van nood konden deze vrijwilligers worden opgeroepen om te helpen bij het handhaven van de orde. Maar op de film zitten ze achter een dampende schaal worstenbroodjes. En weet je, dit bleken zelfs de alleroudste filmbeelden van dit Brabants culinair erfgoed te zijn, uit 1938!"

Het foto- en filmgeheugen van Brabant

Met BrabantinBeelden hebben we sinds drie jaar weer een heus foto- en filmarchief binnen onze grenzen. Op de website www.brabantinbeelden.nl kan iedereen in beeld en geluid de geschiedenis van onze provincie en gemeenten doorzoeken én beleven. Met de grootste historische filmdatabase van Brabant, maar ook beeldverhalen die het lokale verleden van stad en dorp belichten.

Hoewel dit project een initiatief is van het BHIC, zoeken we nadrukkelijk samenwerking met andere collectiebeherende instellingen (zoals archiefdiensten en heemkundekringen) maar ook met particulieren, die vaak op zolders of in kasten nog oude filmrollen hebben liggen. Zo zetten we door samen te werken onze middelen effectief in en bereiken we het meest. Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven, Regionaal Archief Tilburg en de Brabant-Collectie (Tilburg University) waren al aangehaakt. En ook in 2024 verwelkomden we een nieuwe partner: Stadsarchief Oss. In hun collectie smalfilms zitten ware pareltjes, zoals van de laatste oorlogsdagen in september 1944, maar ook van de paardenmarkt in de jaren '30 of de aanleg van een nieuwe woonwijk rond 1980. Door films opnieuw te scannen met nieuwe technieken zijn ze nu digitaal in een hoge kwaliteit te zien.

BrabantinBeelden collectioneert niet alleen, ons team adviseert ook. Zo werden op verzoek van Erfgoed Brabant tijdens een deelnemersdag van de Brabant Cloud (het gezamenlijke platform voor het Brabantse erfgoedveld) aan leden van heemkundekringen uitleg en praktische tips gegeven over het beheren van hun eigen filmcollecties. Aansluitend is nu bovendien de filmcollectie van het BHIC ook via de Brabant Cloud te doorzoeken.

De resultaten van BrabantinBeelden vertalen zich in bezoek aan de website: in 2024 iets meer dan 130.000 bezoeken, een groei van 10% ten opzichte van 2023. Maar dat is niet het enige. Belangrijk is vooral dat afgelopen jaar weer honderden historische Brabantse films zijn veiliggesteld voor de toekomst. Vaak uniek materiaal voor de plaatselijke geschiedenis. Bijvoorbeeld de collectie van Wim Parihala, met films over het dagelijks leven in het Moluks woonoord Lunetten te Vught in de jaren ’80 en ’90, van televisiepionier Charles Manders, met beelden van de bevrijding van Sint Anthonis, of van de familie Van der Bruggen, met zeer oude familiefilms uit de jaren ’20 van de vorige eeuw. Heel bijzonder zijn ook de meer dan 1.100 foto’s en films van het Bossche ‘aktieverleden’ in de jaren ’70 en ’80, gemaakt door de actievoerders zelf.

Na alle inspanningen om dit kwetsbare erfgoed te bewaren en beschikbaar te stellen, is het extra fijn om te zien hoe deze oude beelden een nieuw leven krijgen. Zo was het voor ons een eer en genoegen om tijdens de jubileumbijeenkomst van de KBO Brabant, in het Provinciehuis, een show vol foto’s en films te mogen verzorgen. Die riepen bij de honderden aanwezigen hoorbaar herinneringen op aan het Brabant van weleer. Films die we eerder nog uit verzuurde blikken hebben gered, kun je nu terugzien in televisieprogramma’s, bij de lokale fanfare, in een streekmuseum, een videoclip van een lokale muzikant of op de website van de heemkundekring. Maar ook gewoon thuis. Bij een opa en oma die samen met hun kleindochter een dorpsfilm uit hun jeugd bekijken, en vertellen over vroeger.

Wij schrijven Brabantse geschiedenis

De podcast Het geheugen van Brabant zit in de lift

Niet iedereen wil er zelf de archieven voor in hoeven duiken, maar veel mensen willen wel degelijk over de geschiedenis van Brabant horen. Soms heel letterlijk, door naar onze podcast Het geheugen van Brabant te luisteren. In 2024 werden onze podcasts circa 58.000 keer gedownload, een verdubbeling (!) ten opzichte van 2023. De podcast zat al in de lift, maar deze stijging wordt vooral verklaard door de vondst van archiefstukken over de nooit opgeloste moord op het Tilburgse meisje Marietje Kessels, en alle media-aandacht die deze spectaculaire ontdekking teweeg bracht.

Net als onze digitale nieuwsbrief (ruim 7.700 abonnees) is de podcast een echt eigen publicatiemedium van het BHIC. Meer dan ooit maakte afgelopen jaar namelijk duidelijk dat je als belangeloze overheidsorganisatie niet afhankelijk wil zijn van commerciële big tech om je publiek te bereiken. Zoals het verhaal van de Brabantse Holocaustslachtoffers; we gingen, in de schaduw van het herdenkingsproject 'Namen en Nummers', op zoek naar het verhaal achter één van hen: Duifje de Raaij. Of het verhaal over je Brabander voelen, met als rode draad een interview met de Brabants-Marokkaanse steracteur Nasrdin Dchar en de archieven van de sociaal-culturele beweging Brabantia Nostra. Belangrijke verhalen over Brabant en de Brabantse identiteit die gehoord moeten worden, ongehinderd door buitenlandse algoritmes.

Onze fellows schrijven geschiedenis

Vertellen van het unieke Brabantse verhaal, dat is ook een doel van de fellowships (onderzoekbeurzen) die we als BHIC hebben ingesteld: jonge onderzoekers krijgen de kans om nieuwe inzichten te halen uit oude bronnen. Zo stimuleren we wetenschappelijk onderzoek in ons archief, helpen talentvolle historici op weg in hun carrière, bouwen aan een netwerk van wetenschappers rond het BHIC én voegen we een Brabants perspectief toe aan de overwegend Hollands georiënteerde Nederlandse geschiedenis.

In maart presenteerden Kirsten van der Wielen en Elisa Hendriks de resultaten van hun fellowshiponderzoek. Beiden verdiepten zich in strijdbare vrouwen in Brabant, gebruikten daarvoor onze archieven én vulden deze ook aan. Op 19 september werden in de bomvolle centrale hal van onze Citadel de presentaties van de volgende lichting fellows, Joris Martens en Ianthe van Beuningen, zelfs in één programma samengebracht met de uitreiking van de Scriptieprijs Brabantse Geschiedenis - een prijs voor de beste masterscriptie over de Brabantse geschiedenis -, uitgereikt door Erfgoed Brabant, de Historische Vereniging Brabant en de Stichting Zuidelijk Historisch Contact. Joris toonde aan dat de Brabantse textielindustrie al in de zeventiende eeuw verweven raakte met de koloniale handel en slavernij. De focus van Ianthe lag op de criminalisering van landloperij in vroeg negentiende-eeuws Noord-Brabant.

Het BHIC draagt bij aan onderzoek: criminaliteit in oorlogstijd

Het succes van ons fellowshipprogramma toont aan dat het BHIC, met onze specifieke inbreng uit de archieven, een sterke speler in het historisch wetenschappelijke onderzoeksveld is geworden. Ook onze samenwerking met de Radboud Universiteit in Nijmegen in het project *Alledaagse criminaliteit in oorlogstijd* droeg daaraan bij. Met een speciaal ontwikkelde zoekmachine werd dwars door grote series rechtbankvonnissen gezocht, waarna antwoord kon worden gegeven op de vraag hoe de houding van burgers en justitie ten opzichte van alledaagse criminaliteit (zoals fietsendiefstal) onder oorlogsomstandigheden veranderde, welke gevolgen dit had voor de berechting en of dit na de oorlog tot blijvende veranderingen in ons denken over recht en berechting heeft geleid. Dit door het Mondriaanfonds ondersteunde project werd in 2024 groots afgerond met een publieksboek, gepresenteerd tijdens een druk bezochte studiemiddag.

Projectmedewerker

Frank van Doorn

"Het is heel dankbaar om aan de website Brabantse Gesneuvelden te mogen werken. In deze digitale eregalerij geven we alle omgekomen Brabantse militairen en verzetsplegers sinds het begin van de Tweede Wereldoorlog een gezicht én vertellen hun verhaal. Bezoekers kunnen een reactie achterlaten, maar ze kunnen bij iedere naam ook een digitaal kaarsje opsteken. Zo laat je zien dat je die persoon niet bent vergeten. Andere mensen hebben daar steun aan, laten ze ons weten. Ik vind het persoonlijk mooi dat in 2024 bij alle namen op de website minstens één kaarsje is opgestoken."

Wij verwelkomen een breed publiek op onze locatie

Publieksactiviteiten op de Citadel

Het BHIC organiseert publieksactiviteiten die een bijdrage leveren aan de doelstelling in ons beleidsplan om een breed publiek op onze locatie te verwelkomen. Vaak is dit in samenwerking met andere erfgoedinstellingen. Zo versterken we onze regionale positie als Regionaal Historisch Centrum. Om een breder publiek te kunnen bereiken, faciliteren we ook activiteiten die door derden worden georganiseerd, maar een ander publiek bedienen dan het BHIC normaliter mag ontvangen. Daarin zijn we selectief en kiezen we voor een kwalitatieve benadering: in lijn met onze directe kernwaarden gaat het om kleinschalige bijeenkomsten die op ons terrein worden georganiseerd. Het liefst op basis van een inhoudelijke relatie; een thema dat een relatie heeft met ons archief of doelstelling.

Gevestigde en talentvolle songwriters brengen tijdens de Tuinsessies in de tuin van onze Citadel hun muziek ten gehore. (foto BHIC)

Publieksactiviteiten bij het BHIC in 2024

- Afgelopen maart hebben we samen met de Stichting Herdenking Javaanse Immigratie (STICHJI) de boekpresentatie ‘Samen op Beekvliet. De Javaanse Surinamers in Sint-Michielsgestel (1975- 2017)’ georganiseerd. Dit boek maakte integraal deel uit van het project ‘Meer dan een nummer’.

- Onder de regie van Verhalis participeerde het BHIC op 1 september 2024, samen met andere regionale organisaties, in de bijeenkomst Namen en Nummers. Hierbij werden de Bossche slachtoffers samen met alle holocaustslachtoffers, Sinti en Joden, uit heel Noord-Brabant herdacht. Die dag werd er een tijdelijk monument op de Citadel gemaakt.

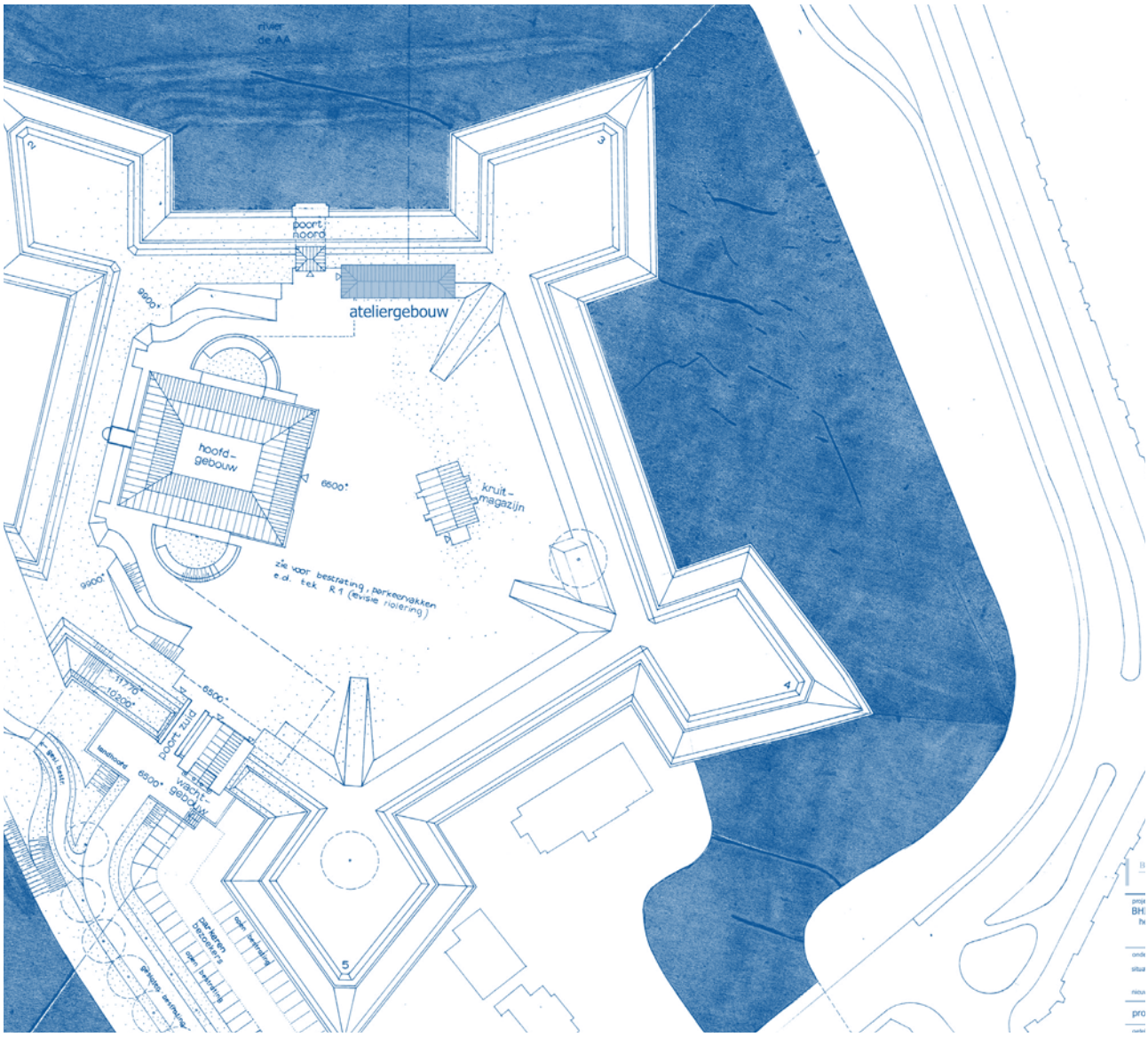
- We hebben ons terrein ook opengesteld voor derden. Zo waren we dit jaar de locatie voor de Tuinsessies, georganiseerd door Theater aan de Parade en Willem Twee muziek en beeldende kunst. Zo maakten ook jonge twintigers en gezinnen kennis met het BHIC. Voorafgaand aan elke voorstelling werd ook uitgelegd waar het publiek te gast was.

- Verder maakte Theaterfestival Boulevard ook dit jaar weer gebruik van ons terrein. De voorstellingen die zij aandragen hebben altijd een historisch of een divers karakter. Niet alleen de Citadel als decor, maar ook het karakter van het BHIC als archief sluit hier mooi bij aan.

De Citadel als Brabantse erfgoedlocatie

De herinrichting van het voormalig Restauratieatelier maakt onderdeel uit van de plannen om de Citadel te laten uitgroeien tot een Brabantse Erfgoedlocatie met een uniek historisch karakter. Daarmee maken we ook de komst van Erfgoed Brabant per 1 oktober 2025 mogelijk. En dat biedt weer een mooie basis voor verdere samenwerking. In 2024 zijn de verbouwingsplannen van ons voormalig Restauratieatelier verder uitgewerkt en hebben we de verbouwing aanbesteed. De uitvoering hiervan start naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025.

De visie om uit te groeien tot een Erfgoedlocatie sluit aan bij de stedenbouwkundige ontwikkeling van de Bossche Stadsdelta en het gebiedspaspoort de Citadelpoort, met daarin het Museum Kruithuis en het Design Museum Den Bosch. In 2024 zijn we verder in gesprek gegaan met de gemeente 's-Hertogenbosch over de mogelijke impact en kansen die deze plannen voor het BHIC kunnen betekenen. Samen met het Rijksvastgoedbedrijf, de eigenaar van het pand, hebben we inventariserende gesprekken hierover gevoerd. Waar raken deze plannen het BHIC direct? Welke kansen bieden ze en op welke risico's moeten we letten?

Onze organisatie in beweging

Inspelen op veranderingen

Ook de organisatie zélf staat voor uitdagingen. In 2024 is hard gewerkt aan de verschillende aspecten binnen de organisatie van het BHIC, om in te kunnen spelen op de diverse veranderingen. Wat ons bindt en waar we trots op zijn, blijft daarin de prioriteit: een gewaardeerde archiefinstelling in een prachtig monumentaal pand met een groot bereik en innovatief in werkwijze en dienstverlening.

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling

De wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Brabants Historisch Informatie Centrum is tweeledig. Enerzijds is er de nieuwe Archiefwet 2021. De invoering hiervan leidt ertoe dat het Rijk uittreedt uit de GR van het BHIC. Anderzijds zijn er de wijzigingen die voortvloeien uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Omdat hetzelfde geldt voor de andere voormalige rijks historische centra in Nederland zoeken we hiertoe ook de afstemming.

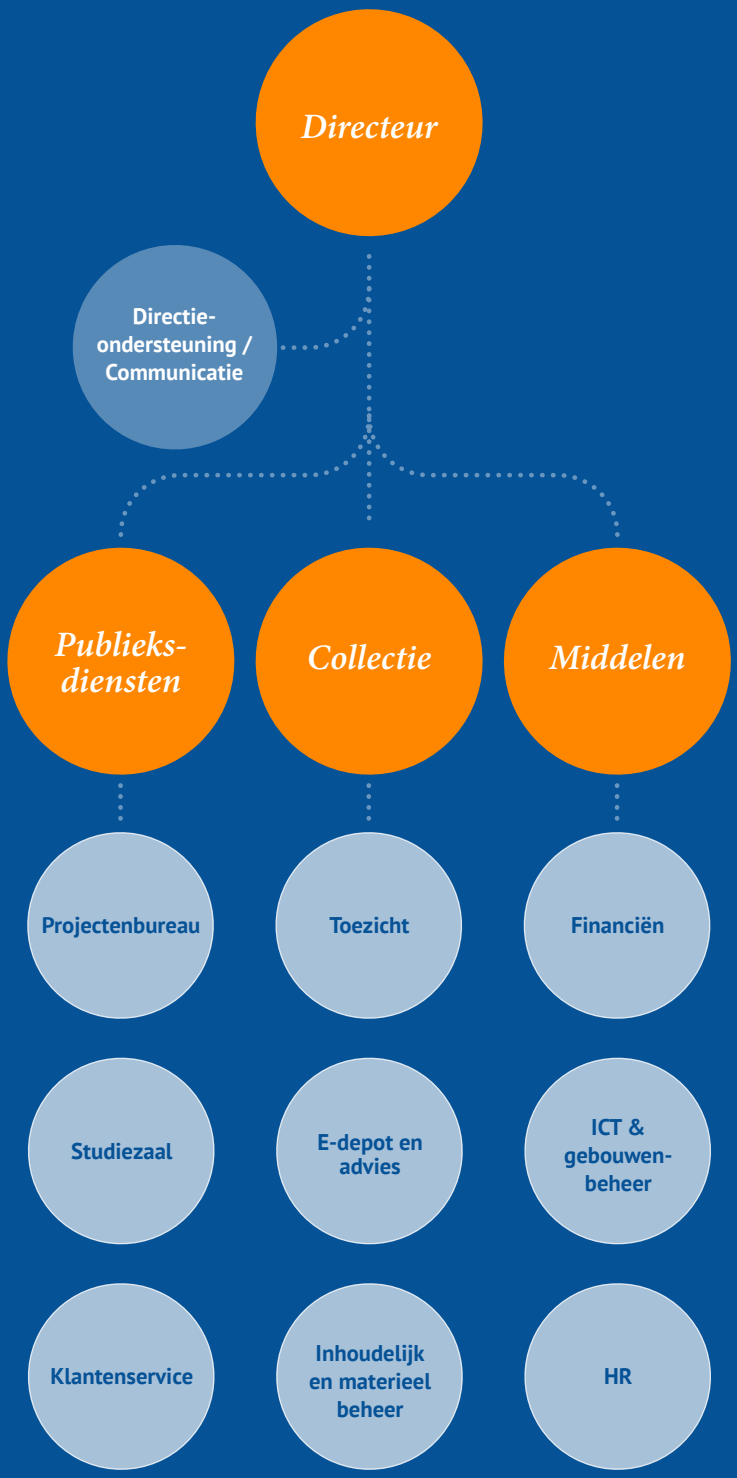
Voor beide wijzigingen van de Gemeenschappelijke Regeling zijn wijzigingsbesluiten opgesteld die zijn voorgelegd aan de deelnemers. Inmiddels hebben alle deelnemers hiermee ingestemd. Dit betekent dat de gemeenteraden en de algemene besturen van de waterschappen akkoord zijn met het wijzigingsbesluit 2024 (wijzigingen Wgr) en het wijzigingsbesluit 2025 (wijzigingen Archiefwet en uittreding Rijk). Het wijzigingsbesluit 2025 zal ingaan vanaf het moment dat de nieuwe Archiefwet van kracht wordt en het Rijk uittreedt 1 januari 2027.

Aanpassing organisatie-structuur

Het BHIC staat bekend als een fijne organisatie om te werken, een betrokken club mensen die trots is op de organisatie en dit ook uitdraagt. Dat willen we graag zo houden. Tegelijkertijd staan we ook voor externe uitdagingen die van ons vragen om scherper te kijken naar onze strategische koers en daaruit volgende prioritering.

In 2023 is daarom (in opdracht van het bestuur) een traject ingezet gericht op de integrale aanpak van organisatieontwikkeling. Uit een nadere verkenning van organisatieadviesbureau Leeuwendaal naar de cultuur en structuur van de organisatie bleek de noodzaak/ behoefte aan een meer strategische en integrale aansturing door een kleiner management team. Om zo te kunnen komen tot een goed evenwicht tussen de opgaven en de spankracht van de organisatie. En om meer duidelijkheid te creëren in waar en hoe besluiten worden genomen. Dat heeft in 2024 geleid tot de invoering van een nieuwe organisatiestructuur met een compacter management team en een heldere rol en taakverdeling binnen de organisatie.

Onze medewerkers zijn het hart van onze organisatie

Aryel van Hirtum, een van onze receptiemedewerkers. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor zowel bezoekers als medewerkers die bij het BHIC binnenkomen. (foto Marc Bolsius)

Eind 2024 telde het BHIC 53 medewerkers; 41,9 FTE en twee vacatures van in totaal 1,7 FTE, welke begin 2025 zijn ingevuld. Het aantal medewerkers is inclusief zes gedetacheerde medewerkers die het BHIC inleent. Human Resources heeft in 2024 diverse processen uitgewerkt en procedures opgesteld, bijvoorbeeld bij werving en selectie van een nieuwe medewerker en wat te doen bij frequent ziekteverzuim. In lijn met de nieuwe structuur en de cultuuranalyse zal komend jaar het strategisch HR beleid verder worden gedefinieerd, zodat dit een waardevolle ondersteunende bijdrage kan leveren aan de doelstellingen van het BHIC.

Met de Ondernemingsraad (OR) is, samen met de directeur, een aantal keren overleg gevoerd over reguliere zaken, zoals de nieuwe CAO, wijzigingen van het functieboek en de sluitingsdata. De OR heeft een bijdrage geleverd aan het profiel van de nieuwe directeur en heeft met het bestuur gesproken over de aanpassingen in de organisatiestructuur. In november heeft de OR zich gericht aan alle medewerkers over de taken en rol van de OR voor de toekomst, hoe de informatievoorziening wordt ervaren en of er interesse is in het actief een bijdrage leveren. In 2025 zal de OR bij voldoende belangstelling verkiezingen uitschrijven.

Vanaf 1 april 2015 geldt de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten. Dit quotum bedraagt voor 2024 2,76%. Overheidswerkgevers, met 25 werknemers of meer, dienen dit quotumpercentage te halen. Op basis van het aantal verloonde uren, bedraagt het te behalen quotum 1.988 uur. Eind 2024 komt het aantal uren bij het BHIC uit op ruim 6.000 uur. Daarmee voldoen we ruimschoots aan de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten. Het BHIC heeft 2,7 FTE (vijf medewerkers) ingeleend voor de service Scannen Op Verzoek en 0,5 FTE voor schoonmaakdiensten.

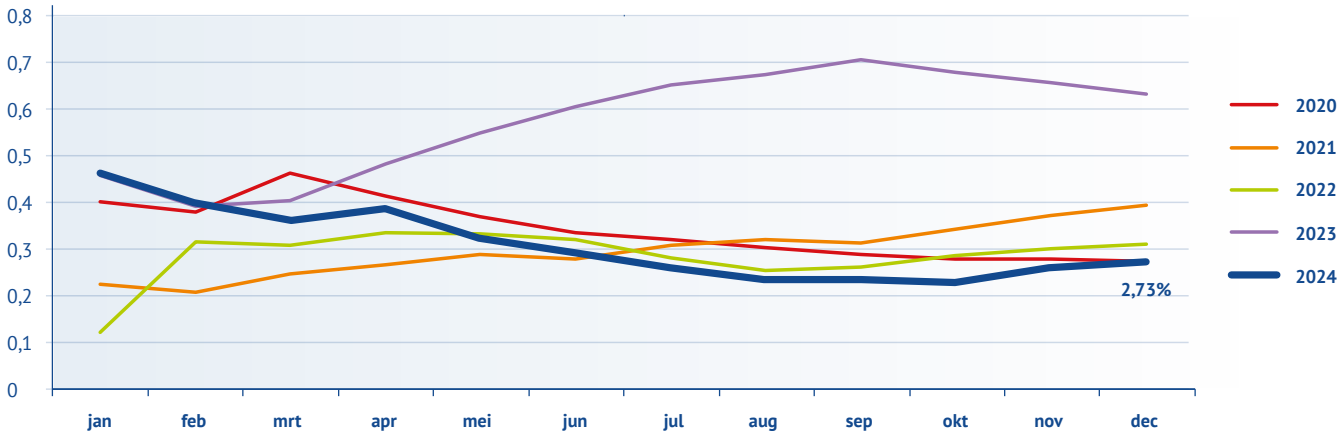
We zien bij het BHIC, tegen de trend in, een teruglopende vergrijzing. Bij het BHIC is 38% van de medewerkers 55+; vorig jaar was dat 41% en eind 2019 nog 50%. De gemiddelde leeftijd is gedaald naar 48,7 jaar; vorig jaar was dat 49,1 en eind 2019 50,7 jaar.

Ziekteverzuim terug op het lage niveau

Het ziekteverzuim vertoonde de afgelopen jaren een stabiel beeld: het schommelde tussen de 3% en 5%. In 2023 hebben we te maken gehad met enkele langdurige ziektegevallen, waardoor het ziekteverzuim over 2023 uitkwam op 6,3% . In 2024 ligt het weer op het niveau van de afgelopen jaren: 2,73%. Het ziekteverzuim bij de provincies kwam in 2023 uit op 5,5% (Personeelsmonitor 2023).

Ziekteverzuimpercentages 2020 t/m 2024

Trots op onze vrijwilligers

Om archieven doorzoekbaar te maken is vrijwilligerswerk simpelweg noodzakelijk. De mogelijkheden van archiefdiensten beperken zich namelijk veelal tot het kunnen beschrijven van documenten. Het nader beschrijven van de ínhoud van die documenten (bijvoorbeeld de namen in een geboorteregister) is van oudsher waar vrijwilligers zo ontzettend belangrijk bij zijn. Bovendien komt in het werken met vrijwilligers één maatschappelijke functie van archiefdiensten op een wel heel directe manier tot uitdrukking: mensen verbinden met elkaar rond ons gezamenlijke verleden.

Tijdens onze vrijwilligersdag bij Museum Dansant in Hilvarenbeek vlogen enkele vrijwilligers bij de eerste orgeltonen meteen de dansvloer op. (foto BHIC)

Op dit moment lopen er drie grote vrijwilligersprojecten bij het BHIC: invoeren van akten van de burgerlijke stand, controleren van ingevoerde doop-, trouw- en begraafboeken, en samenvattingen maken van akten van schepenbanken. Ook werken enkele vrijwilligers aan het invoeren van rechtbankvonnissen en beschrijven van foto's. Ongeveer twee derde van hen werkt op de Citadel of in Grave, de rest werkt vanuit huis. Dat geldt ook voor de mensen die meehelpen via crowdsourcing. Dat zijn projecten waarbij we de te indiceren scans op een speciale website aanbieden waarna iedereen zich hierbij kan aanmelden en mee kan helpen.
We zijn trots op onze vrijwilligers. En koesteren ze daarom ook. We staan graag voor ze klaar bij vragen en problemen, sturen ze kaartjes, geven ze een kerstpakket en organiseren ieder jaar met liefde een vrijwilligersdag. Op 14 november 2024 waren we daarom te vinden bij Museum Dansant in Hilvarenbeek. Een gebouw vol prachtige dans- en draaiorgels, Brabantse gezelligheid en een kermis uit de jaren '30. De ideale plek om even stil te staan bij al het werk dat we ook afgelopen jaar weer met z'n allen hebben verricht. Alhoewel, stilstaan? Bij de eerste orgeltonen vlogen direct enkele vrijwilligers de dansvloer op! En op de kermis werden mooie prijzen gewonnen. Precies wat onze vrijwilligers verdienen!

De bijdragen van onze vrijwilligers

- Voor wat betreft de burgerlijke stand zijn nu bijna álle akten (geboorten, huwelijken en overlijdens) van onze hele provincie ingevoerd, zodat inmiddels vooruit gewerkt wordt in verband met het jaarlijks openbaar worden van nieuwe akten. Om dit in cijfers uit te drukken: de genealogische zoekmachine is in 2024 met 659.879 persoonsvermeldingen aangevuld.

- En nóg wat cijfers: van meer dan 75 dikke schepenprotocollen (16e-18e eeuw) werden de akten samengevat, van meer dan 40 kerkelijke doop-, trouw- en begraafboeken (tot 1811) werden de gegevens gecontroleerd en bijgewerkt, en er zijn wel 120 dozen tjokvol vonnissen van de krijgsraad en rechtbanken (19e-20e eeuw) op naam toegankelijk gemaakt. Geen kinderspel, want veel van die schepenakten, kerkelijke registers en vonnissen zijn in oude handschriften (en soms zelfs in het Latijn) geschreven. Met zwierige letters, dat wel, maar ook moeilijk leesbaar. Onze vrijwilligers gaan zulke uitdagingen graag aan!

- Onze crowdsourcing-actie blijkt succesvol. Via de site HetVolk.org zijn door heel veel vrijwilligers bijna 100.000 namen ingevoerd en gecontroleerd die voorkomen in zogenoemde memories van successie.

Hoofd Studiezaal

Mariët Bruggeman

"Veel vrijwilligers beginnen met dit werk omdat ze iets willen doen wat leuk én nuttig is. Maar ze komen niet alleen naar de Citadel voor het invoeren van akten, ze komen ook voor het samenzijn met elkaar. Iedereen voelt zich hier echt thuis! Het is ook heel speciaal dat we afgelopen jaar van tien vrijwilligers vierden dat ze al 25 en zelfs 30 jaar aan het BHIC verbonden zijn. Enkelen waren zelfs al betrokken bij ons allereerste vrijwilligersproject, bijna 24 miljoen akten geleden!"

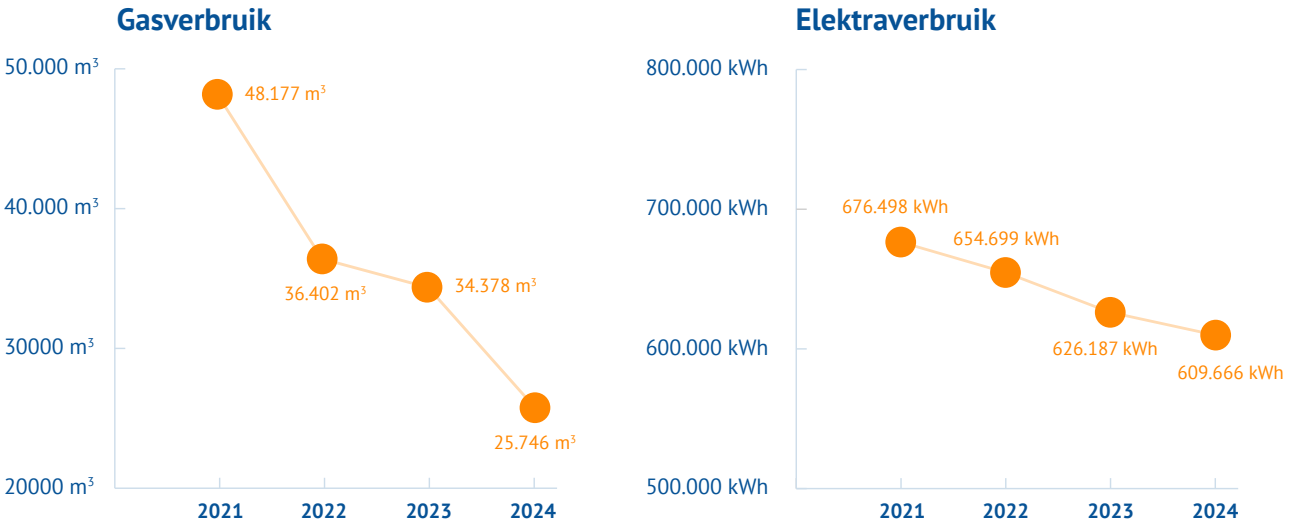
Gebouwenbeheer

Het Rijk is eigenaar van de Citadel, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding ervan. Naast het reguliere onderhoud, de vervangingsinvesteringen en de wettelijke inspecties en keuringen, hebben we de plannen voor de verbouwing van het voormalig Restauratieatelier afgerond. Begin 2025 starten we naar verwachting met de verbouwing. Verder hebben we in het kader van de brandveiligheid bouwkundige aanpassingen verricht en (waar nodig) de brandwerende doorvoeren en branddeuren hersteld of vervangen. In de tweede helft van 2024 hebben we een aanbesteding afgerond voor het contracteren van een E&W-installateur. Na zes jaar zijn we per 1 januari 2025 overgestapt naar een nieuwe onderhoudspartij.

In 2024 zijn we verder gegaan met de resultaten van het uitgevoerde EPA-U-onderzoek (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen) naar mogelijke verduurzamingsmaatregelen. Het BHIC is gevestigd in een monumentaal pand. Het is niet gemakkelijk om dit gebouw te verduurzamen. Dat komt enerzijds door de monumentale status en anderzijds door het feit dat wij huurder zijn. Toch heeft dit zeker onze aandacht. We maken daarbij gebruik van de kennis en deskundigheid van externen, bijvoorbeeld het Rijk en Monumentenwacht Noord-Brabant.

Eén van de doelstellingen van het genoemde EPA-U onderzoek is het realiseren van Ledverlichting. In 2024 hebben we nader ingezoomd op de inventarisatie en in 2025 willen we het plan uitvoeren. In 2024 hebben we ons ook weer gericht op het gebouwbeheersysteem. Dit systeem bestaat uit diverse regeltechnische apparatuur binnen de diverse panden en ruimtes op de Citadel en heeft een beheer-en managementomgeving. Dit jaar hebben we de nieuwste versie aangeschaft om de continuïteit beter te waarborgen. Binnen dit systeem denken we ook uiterlijk in 2026 een Energie Management Systeem (EMS) geïmplementeerd te hebben, voor een professionele monitoring van het energieverbruik.

Energieverbruik BHIC in de afgelopen jaren:

Energiekosten

Een belangrijk aspect bij het uitvoeren van onze wettelijke taak is het in goede staat houden van de overgedragen fysieke archieven. In de Archiefwet en de daaruit voortvloeiende archiefregeling zijn eisen vastgelegd over het klimaat in de archiefdepots.

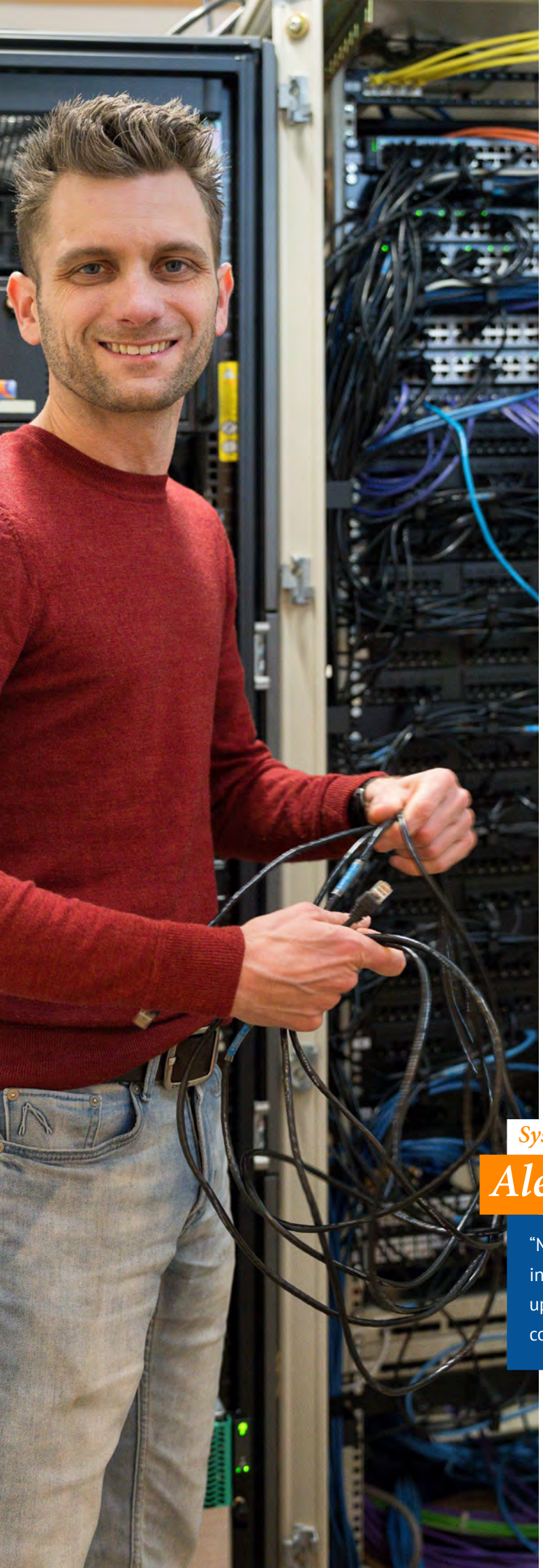
Zoals hierboven beschreven zijn we gestart met verduurzamingsmaatregelen om ook het energieverbruik terug te dringen. Het verbruik van zowel gas als elektra is in 2024 opnieuw gedaald. Wel is het zo dat het gasverbruik substantieel beïnvloed wordt door het wel of niet hebben van een strenge winter. De klimaatinstallaties van de depots van het BHIC worden voor een belangrijk deel elektrisch aangestuurd. De kosten van elektra zijn in de begroting ook substantieel hoger dan de kosten van gas.

In 2023 zijn we geconfronteerd met hoge energiekosten door de gestegen energieprijzen. Het BHIC heeft dit niet doorberekend aan de deelnemers. De huidige marktprijzen zijn inmiddels lager, maar nog steeds op een hoger niveau dan we gewend waren. Het lijkt er op dat de extreem hoge kosten beperkt blijven tot 2023.

Hoofd ICT & Gebouwenbeheer

Alex Janssen

”In 2024 hebben we ons ook weer gericht op het gebouwbeheersysteem. Dit systeem bestaat uit diverse regeltechnische apparatuur binnen de diverse panden en ruimtes op de Citadel en heeft een beheer-en managementomgeving. Dit jaar hebben we de nieuwste versie aangeschaft om de continuïteit beter te waarborgen.”

ICT

Ons ICT team richt zich op het faciliteren van de organisatie bij de invulling en ondersteuning van de diverse processen, incidenten, wensen en vragen. Daarnaast staan de onderhouds- en instandhoudingwerkzaamheden van het cluster ICT meer en meer in het teken van het monitoren, testen en doorvoeren van (kritische) updates en patches, met name gericht op de veiligheid en continuïteit van de bestaande omgeving. Hiervoor moeten we ook vaker de expertise van derden inhuren en moeten we investeren in technologische intelligente ondersteuning. Verder zien we een steeds toenemende IT component en bijbehorende benodigde expertise ontstaan binnen gebouwenbeheer, bijvoorbeeld op het vlak van gebouwbeheersystemen, inbraakbeveiliging, toegangscontrole en servicemanagement.

In 2024 is er veel onderzoek gedaan naar de (periodieke) vernieuwing van onze ICT infrastructuur. Dit jaar zijn de huidige netwerkswitches al vervangen. Deze netwerkswitches zorgen voor het datatransport van de servers naar de diverse eindpunten zoals werkplekken, (applicatie)servers, printers etc. en zijn het fundament van de huidige fysieke netwerkinfrastructuur van het BHIC.

Systeembeheerder

Alex Vlekken

"Meer en meer staan de werkzaamheden van het cluster ICT in het teken van het monitoren, testen en doorvoeren van updates en patches, met name gericht op de veiligheid en continuïteit van de bestaande omgeving."

Onze locatie in Grave

Het BHIC is eigenaar van een locatie in Grave en daarmee volledig verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding ervan. Samen met de gemeente Land van Cuijk en woningcorporatie Mooiland nemen we deel aan de vve Zuid-Ooster voor het uitvoeren van de taken rond de gezamenlijke installaties en bouwkundige zaken. We hebben de begane grond van de locatie tijdelijk verhuurd aan Mooiland in verband met een interne verbouwing. De depotruimte (souterrain) gebruiken we zelf en verhuren we deels.

Het BHIC heeft ook een locatie in Grave. (foto Henk Buijks)

Financieel

Samenvatting jaarrekening (x € 1.000)	31 dec 2023	31 dec 2024
Activa		
Materiële vaste activa	€ 1.840	€ 1.685
Liquide middelen	€ 4.434	€ 5.451
Overige activa	€ 400	€ 473
Totaal	**€ 6.674**	**€ 7.609**
Passiva		
Eigen vermogen	€ 1.621	€ 1.636
Voorzieningen	€ 3.536	€ 4.350
Langlopende schulden	€ 1.100	€ 990
Overige passiva	€ 417	€ 633
Totaal	**€ 6.674**	**€ 7.609**

	2023	*2024*
Baten		
Bijdrage overheden	€ 5.881	€ 6.309
Overige opbrengsten	€ 361	€ 388
Totaal	**€ 6.243**	**€ 6.698**
Lasten		
Personeelskosten	€ 3.648	€ 4.174
Huisvestingskosten	€ 1.560	€ 1.510
Overige kosten	€ 989	€ 999
Totaal	**€ 6.197**	**€ 6.683**
Mutaties reserves		
Toevoegingen	€ -100	€ -150
Onttrekkingen	€ 179	€ 204
Totaal	**€ 79**	**€ 54**
Gerealiseerde resultaat	**€ 125**	**€ 69**

Aflaatbrief van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap uit 1335. Hiermee kregen leden van het broederschap van 10 bisschoppen korting op het vagevuur. (collectie BHIC)

Tot gauw bij het BHIC!

bhic
BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

Contact- en bezoekersinformatie

bezoekadres: Zuid-Willemsvaart 2, 5211 NW 's-Hertogenbosch
postadres: Postbus 81, 5201 AB 's-Hertogenbosch
telefoon: 073 – 681 85 00
website: www.bhic.nl
e-mail: info@bhic.nl

BRABANT IN BEELDEN

Het geheugen van Brabant

Colofon:

Dit is het jaarverslag van het BHIC, uitgave maart 2025

Fotografie: Marc Bolsius Fotografie, BWC Pictures - Ben Nienhuis, Jaap Joris Vens, Superformosa, Bjorn Fleuren, Henk Buijks en foto's van en uit de collectie van het BHIC
Grafisch ontwerp: Studio Tween
Eindredactie: Margot America, BHIC

De Citadel schittert in de sneeuw

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:52 CEST
Document ID:
eeb579c0-94d3-45ae-8379-02a8dc13e334

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 40208-2025

Onderwerp: Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025

Auteur	:	Rolf Stoffels
Domein/team	:	Ruimte / Economie en gebiedsontwikkeling
E-mail	:	Rolf.Stoffels@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	F.J.M. van Lankvelt

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp
Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025

Voorstel

1. Het Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025 en de daarin opgenomen geactualiseerde grondexploitaties vast te stellen.
2. De bijgevoegde begrotingswijziging nr. 13 vast te stellen.
3. In te stemmen met het activeren van voorbereidingskosten voor het project Gemeentewerf in Schaijk van maximaal € 100.000.

Inleiding
Het Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025 geeft inzicht in de huidige en geprognosticeerde positie van het grondbedrijf. Het MJP geeft een integraal financieel beeld, waartegen de raad nieuwe investeringsbeslissingen of nieuw beleid op het gebied van de ruimtelijke ontwikkeling kan afwegen. In de nota grondbeleid en de financiële verordening is vastgelegd dat de actualisatie van het MJP jaarlijks plaatsvindt. Bij de actualisatie kijken we naar onder meer de te gebruiken parameters, faseringen, civiele kostenramingen en grondprijzen. Voor deze actualisatie is het peilmoment 1 januari 2025. Dit betekent dat alle ontwikkelingen na deze datum bij de tussentijdse rapportage in het najaar worden gemeld. In bijlage 1 vindt u het Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025.

Beoogd effect

- Handelen conform de nota grondbeleid Maashorst 2022 (hoofdstuk 9) en artikel 27 lid 4 van de financiële verordening van de gemeente Maashorst.
- De raad inzicht geven in de actuele financiële positie van het grondbedrijf.

Argumenten

1.1 Jaarlijks worden de parameters voor de herziening van de grondexploitaties op basis van regelgeving en de actuele marktsituatie opnieuw afgewogen.

De parameters zijn bepalend voor de resultaten van de grondexploitaties. In bijlage 1 hoofdstuk 1.5 vindt u de uitgangspunten van het MJP 2025. Het gaat hierbij over financieel-technische zaken zoals het rentepercentage dat we hanteren en de parameters voor kosten- en opbrengststijging.

1.2 Actualisatie van lopende grondexploitaties.

Een grondexploitatie is een raming van gerealiseerde en te verwachten kosten en opbrengsten in de tijd voor een specifiek plangebied. De gerealiseerde kosten en opbrengsten van het afgelopen jaar zijn verwerkt en de uitgangspunten samen met de geprognosticeerde bedragen zijn doorgerekend. Daarmee ontstaat per grondexploitatie een geactualiseerde raming van het te verwachten exploitatiesaldo. In bijlage 1 hoofdstuk 3 vindt u een uitgebreider overzicht per grondexploitatie met achtergrondinformatie en een analyse van de verschillen tussen het MJP 2024 en MJP 2025.

1.3 Jaarlijks worden de risico's van de grondexploitaties opnieuw beoordeeld.

Naast het actualiseren van de grondexploitaties wordt opnieuw een inschatting gemaakt van de risico's die de grondexploitatie met zich meebrengt. Deels worden risico's ondervangen door met de uitgangspunten in de grondexploitaties aan te sluiten bij de verwachtingen van de markt. Bij de risico-inventarisatie is bijvoorbeeld rekening gehouden met incidentele grondprijsdalingen en eventuele effecten van planaanpassing. Onder 'Financiën' in dit voorstel en In bijlage 1 hoofdstuk 2.4 is de systematiek rondom de risico's in de grondexploitaties toegelicht.

2.1 Begrotingswijziging Grondbedrijf

Het actualiseren van de grondexploitaties leidt tot een wijziging van de te verwachten resultaten van de projecten. Daardoor wijzigt onder meer de stand van de reserves en voorzieningen. Dit heeft een effect op de begroting van het Grondbedrijf. Het wijzigen van de begroting is een bevoegdheid van u zodat hiervoor een apart beslispunt is opgenomen.

3.1 Activeren voorbereidingskosten grondexploitaties in voorbereiding

Naast de vastgestelde grondexploitaties zijn er grondexploitaties in voorbereiding. Het Besluit Begroting en Verantwoording geeft aan onder welke voorwaarden voorbereidingskosten geactiveerd mogen worden. Het activeren van voorbereidingskosten is een bevoegdheid van u. In bijlage 1 hoofdstuk 4 is een omschrijving opgenomen van het project Gemeentewerf in Schaijk waarvoor we aan u voorstellen voorbereidingskosten te activeren.

Kanttekeningen

1.1 De economische ontwikkeling kunnen in het jaar wijzigen.

Het MJP is opgesteld met de kennis van de markt tot en met grofweg maart 2025. Gewijzigde feiten en omstandigheden kunnen andere inzichten geven ten aanzien van de gekozen uitgangspunten en ramingen. Halverwege het jaar zal derhalve een tussentijdse toetsing van het MJP plaatsvinden. Hierover informeren we u later in het jaar. Op dit moment gaan we ervan uit dat de risicoreserve eventuele benodigde neerwaartse bijstellingen op kan vangen.

1.2 De herziene grondexploitatie blijft een bijgestelde raming en inschatting.

Na de herziening blijft sprake van een gecalculeerd exploitatiesaldo. Er is gerekend met zo realistisch mogelijke prognoses en verwachtingen. Of die ook daadwerkelijk gerealiseerd worden, moet blijken in de praktijk. Daarnaast hebben enkele exploitaties een lange looptijd. Een inschatting van vandaag kan over een paar jaar anders uitpakken. Het spreekt voor zich dat de ramingen in de afzonderlijke grondexploitaties doorwerken in de ramingen van de bestemmingsreserves en de ABR. Dat maakt een jaarlijkse algehele herziening noodzakelijk met een halfjaarlijkse toetsing op hoofdlijnen.

Financiën

Herziening grondexploitaties

Per 1-1-2025 zijn er 13 grondexploitaties actief, hiervan zijn er 8 winstgevend en 5 verlieslatend. Alle mutaties samen hebben geleid tot de cijfers in het MJP 2025. Het totaal te verwachten resultaat van de grondexploitaties is vergeleken met de vorige jaarrekening verbeterd. Dit komt vooral door de stijging van de grondprijzen en een daling van de rente (van 1,76% naar 0,9%). Bij enkele grondexploitaties is de looptijd verlengd door langere planologische procedures en contractonderhandelingen. Dit zorgt onder meer voor hogere plankosten. Daarnaast zijn bij enkele projecten kostenposten toegevoegd, zoals extra kosten voor flora & fauna en bodemsanering. In bijlage 1 hoofdstuk 3 is per grondexploitatie een uitgebreidere omschrijving opgenomen evenals een verschillenverklaring ten opzichte van het MJP 2024.

Herijking cashflow bestemmingsreserves

De actualisatie van de grondexploitatie heeft effect op de bestemmingsreserves die gerelateerd zijn aan het grondbedrijf. Het gaat om de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen en de Reserve Bovenwijkse infrastructuur. In bijlage 1 hoofdstuk 2.2 is een beschrijving van deze reserves opgenomen met de stand per 1-1-2025 en een doorkijk voor de komende jaren.

Herijking cashflow ABR-grondbedrijf met effecten naar de Algemene Dienst (AD)

De ABR werkt als buffer tussen de grondexploitaties en de Algemene Reserve van de gemeente. De ABR is bedoeld om tegenvallers en risico's binnen het grondbedrijf op te vangen. De belangrijkste inkomstenbron voor de ABR zijn de winstnemingen uit de grondexploitaties. In bijlage 1 hoofdstuk 2.1 en 2.2 is een uitgebreidere toelichting opgenomen over de ABR en de relatie met de winstneming. Na 2028 zien we een afname van de ABR doordat er dan minder winstnemingen plaatsvinden vanuit de grondexploitaties. Let wel, dit is de stand nu en houdt geen rekening met voor die tijd nog te openen grondexploitaties waarbij mogelijk opnieuw meerjarig sprake is van winstnemingen.

Voorzieningen

Er is een drietal voorzieningen ingesteld binnen het grondbedrijf. De voorziening exploitatienadelen heeft de meeste impact op het grondbedrijf en is bedoeld om voorziene verliezen op te vangen. De stand van deze voorziening is per 1-1-2025 € 17.481.907. Dit is de opstelsom van de netto contante waarden van de vijf verlieslatende projecten. Ten opzichte van het MJP 2025 is deze voorziening met € 595.000 toegenomen. In bijlage 1 hoofdstuk 2.3 is een beschrijving van de voorzieningen opgenomen met de stand per 1-1-2025 en een doorkijk voor de komende jaren.

Risico's en beheersmaatregelen

Tegelijk met de actualisatie zijn de risico's van de grondexploitatie opnieuw beoordeeld. Op basis van twee scenario's zijn de risico's op macroniveau in beeld gebracht. Daarnaast zijn voor een aantal projecten de risico's kwalitatief (kans op het optreden vermenigvuldigd met de impact financieel) in

beeld gebracht. De uitkomst leidt tot een benodigd weerstandsvermogen van afgerond € 4.800.000. De weerstandscapaciteit van de gemeente is ruim voldoende om de geïnventariseerde risico's op te vangen mochten deze zich voordoen. In bijlage 1 hoofdstuk 2.4 is de werkwijze rondom grondexploitatierisico's uitgebreider omschreven.

Duurzaamheid
De grondexploitaties leiden tot ruimtelijke projecten. Realisatie van deze projecten levert een bijdrage aan meerdere global goals. Zo zorgen nieuwe woonwijken voor duurzame gemeenschappen en nieuwe bedrijventerreinen stimuleren de industrie en innovatie. Het MJP helpt u bij het (bij)sturen op de kaders van de grondexploitaties en de daaraan verbonden projecten.

Participatie
Niet van toepassing.

Communicatie
Niet van toepassing.

Vervolg
Conform de nota Grondbeleid Maashorst 2022 informeren wij u tweemaal per jaar over de voortgang van het Grondbedrijf. Het Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025 informeert u over de stand per 1 januari 2025 en de verwachting daarna. In het najaar informeren we u via een tussentijdse toets over de feitelijke ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden binnen de periode januari tot augustus.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025
2. Begrotingswijziging nr. 13
3. Raadsbesluit

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
84e2eb80-a12c-4028-a6e7-b917751715a2

Raadsbesluit

Zaaknummer: 40208-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025

b e s l u i t

1. Het Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025 en de daarin opgenomen geactualiseerde grondexploitaties vast te stellen.
2. De bijgevoegde begrotingswijziging nr. 13 vast te stellen.
3. In te stemmen met het activeren van voorbereidingskosten voor het project Gemeentewerf in Schaijk van maximaal € 100.000.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Meerjarenperspectief (MJP) Grondbedrijf 2025

Mei 2025

maashorst

1. Grondbedrijf algemeen 3
1.1 Inleiding 3
1.2 Leeswijzer 3
1.3 Grondbeleid 3
1.4 Prognoses grondexploitaties 4
1.5 Parameters grondexploitaties 5
1.6 Programma grondexploitaties 5
2. Grondbedrijf financieel 7
2.1 Winstneming 7
2.2 Reserves grondbedrijf 8
2.3 Voorzieningen grondbedrijf 9
2.4 Risico's grondexploitaties 10
2.5 Vennootschapbelasting grondbedrijf 12
3. Toelichting grondexploitaties 13
3.1 Werkwijze actualisatie 13
3.2 Complex 32: Leeuwerikseweg 14
3.3 Complex 40: Dierenpark Volkel 15
3.4 Complex 45: Hoevenseweg 16
3.5 Complex 51: Reek Zuid 18
3.6 Complex 52: Voederheil II 19
3.7 Complex 53: Repelakker 21
3.8 Complex 55: Kerkstraat Oost 22
3.9 Complex 64: Hoenderbos/Velmolen 23
3.10 Complex 65: de Ruiter 24
3.11 Complex 67: Uden-Noord 1 25
3.12 Complex 68: Uden-Noord II 27
3.13 Complex 74: Eikenheuvel 28
3.14 Complex 79: Hoogveld-Zuid 30
4. Grondexploitaties in voorbereiding 31
4.1 Gemeentewerf Schaijk 32

1. Grondbedrijf algemeen

1.1 Inleiding

Voor u ligt het Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MJP) 2025. In de financiële verordening van de gemeente Maashorst is opgenomen dat het college de raad jaarlijks bij de jaarstukken een MJP aanbiedt. Hierin wordt de raad integraal geïnformeerd over de financiële stand van zaken en ontwikkelingen van de grondexploitaties binnen het Grondbedrijf. Met inzicht in de projecten, de financiën en de risico's is het beter mogelijk om keuzes te maken voor de toekomst. Het MJP 2025 geeft de stand van zaken weer per 1 januari 2025 waarbij de resultaten worden vergeleken met die van het MJP 2024.

1.2 Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk 'Grondbedrijf algemeen' leggen we de link tussen het MJP en het grondbeleid. Er is een samenvattend overzicht opgenomen van de projectprognoses, het nog te realiseren programma en de binnen de grondexploitaties gehanteerde parameters. In het tweede hoofdstuk 'Grondbedrijf financieel' staat een toelichting op de winstneming van de grondexploitaties. Daarnaast is de stand van zaken en een doorkijk voor de komende jaren opgenomen van de reserves en voorzieningen die te maken hebben met het grondbedrijf. De werkwijze rondom het in beeld brengen van risico's is opgenomen inclusief een onderbouwing van het benodigde weerstandsvermogen en de risicoreserve. Als laatste in dit hoofdstuk staat een toelichting op de Vennootschapsbelasting in relatie tot het grondbedijf. Hoofdstuk 3 beschrijft de de actualisatie van de grondexploitaties en geeft per project een toelichting, de te verwachten resultaten en een verschillenverklaring ten opzichte van het MJP 2024. Tot slot is in hoofdstuk 4 een project in voorbereiding opgenomen. Voor dit project vragen wij de raad om besluitvorming in de vorm van het activeren van voorbereidingskosten.

1.3 Grondbeleid

In de raadsvergadering van 24 november 2022 is de Nota Grondbeleid Maashorst 2022 vastgesteld. De Nota Grondbeleid helpt de gemeente Maashorst om haar koers en rol voor de grondpolitiek en gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te bepalen in een dynamische markt met steeds veranderende omstandigheden. Het grondbeleid helpt bij:

- Waarmaken bestuurlijke en sectorale ambities, bijvoorbeeld versnellingsagenda woningbouw, ruimtelijke ordening, economie, transformatie buitengebied, duurzaamheid, natuur, recreatie en toerisme.
- Een afwegingskader voor de inzet van vrijkomende locaties/vastgoed en gemeentelijke (strategische) gronden.
- Een afwegingskader voor het omgaan met private initiatieven.

Het grondbeleid is een middel om gemeentelijke ambities te halen. Daarnaast helpt het vastgestelde grondbeleid om keuzes te maken en de volgorde te bepalen voor welke ambities en sectoraal beleid de schaarse grond wordt ingezet. De doelstellingen van het grondbeleid zijn onder meer:

- Het mogelijk maken en sturen van bestuurlijke en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente en grondeigenaren.
- Het begrijpelijk maken en beheersen van de risico's bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.

De gemeente Maashorst heeft voor een dynamisch grondbeleid gekozen, waarbij per ruimtelijke ontwikkeling maatwerk zal worden toegepast om te bepalen welke rol de gemeente speelt en inzet van instrumenten het beste past. De gemeente maakt op basis van ambitie, prioriteit en de mate van gewenste regie de keuze tussen faciliterend, proactief faciliterend en actief grondbeleid.

Alle projecten opgenomen in dit MJP zijn een vorm van actief grondbeleid. Het gaat om gemeentelijke (toekomstige) grondexploitaties waarbij wij als gemeente een actieve rol vervullen. Wij maken gronden bouw- en woonrijp en verkopen deze gronden aan de markt. Dat kunnen particulieren, projectontwikkelaars, woningcorporaties of andere partijen zijn.

1.4 Prognoses grondexploitaties

Verwachte resultaten per grondexploitatie

Per 1 januari 2025 zijn er 13 actieve grondexploitaties. Eind 2024 is de grondexploitatie Velmolen-Oost afgesloten. In december 2024 is de grondexploitatie Dierenparkje Volkel geopend. In onderstaande tabel laten we per grondexploitatie een aantal cijfers zien:

- De balanswaarde per 1-1-2025 (het saldo van de tot nog toe gerealiseerde kosten en opbrengsten inclusief de correctie verliesvoorziening). Een negatieve balanswaarde betekent dat er tot nog toe meer opbrengsten dan kosten zijn geweest.
- De nog te realiseren kosten en opbrengsten tot einde looptijd van de grondexploitaties.
- Het geraamd resultaat op basis van Netto Contante Waarde (NCW) per 1-1-2025. Dit zijn alle gemaakte en nog te maken kosten en opbrengsten teruggerekend naar 1-1-2025. Het geraamd resultaat op basis van eindwaarde. Dit zijn alle gemaakte en nog te maken kosten en opbrengsten per de einddatum van het project. De projecten met een negatieve NCW en eindwaarde (in de tabel hieronder met een -teken) zijn winstgevend (want kosten minus opbrengsten). De te verwachten resultaten zijn weergegeven voor (tussentijdse) winstneming.

Grondexploitatie	Balanswaarde per 31-12-2024	Geraamde nog te realiseren kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (eindwaarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)		Looptijd t/m
De Ruiter	3.105	4.963.785	6.102.005	-2.166.838	-2.080.393	V	2028
Hoenderbos/Velmolen	-760.198	513.589	11.420	-16.175.200	-16.165.181	V	2026
Uden-Noord 1	4.428.374	5.326.894	8.619.673	10.136.649	9.001.054	N	2030
Eikenheuvel	8.990.943	17.913.365	26.901.656	23.661	21.010	N	2030
Uden-Noord 2	1.362.089	568.528	1.726.000	2.170.563	1.965.946	N	2029
Hoogveld Zuid	10.792.944	4.082.795	20.445.257	-5.569.518	-5.248.281	V	2027
Hoevenseweg	189.294	75.081	503.234	-238.860	-229.585	V	2026
Leeuwerikswег	1.252.005	1.137.255	3.234.080	-844.820	-780.483	V	2028
Reek-Zuid	1.233.196	2.227.195	3.008.288	5.936.654	5.484.551	N	2028
Bedrijventerrein Voederheil	-64.280	3.755.084	5.633.054	-3.182.776	-2.999.682	V	2029
Repelakker II	-66.045	10.251	187.380	-1.623.081	-1.618.313	V	2025
Dierenparkje Volkel	131.876	397.450	546.087	-16.761	-15.485	V	2028
Kerkstraat Oost	-450.222	1.137.161	646.162	1.050.124	1.009.346	N	2026
Totaal	**27.043.081**	**42.108.433**	**77.564.296**	**-10.500.203**	**-11.655.496**		

Het geprognosticeerd resultaat van de grondexploitaties met een 'V' is voordelig en met een 'N' nadelig

Het totaal te verwachten resultaat van de grondexploitaties is vergeleken met de vorige jaarrekening verbeterd. Dit komt vooral door de stijging van de grondprijzen en een daling van de rente (van 1,76% naar 0,9%). Bij een aantal grondexploitaties is de looptijd verlengd door langere planologische procedures en contractonderhandelingen. Dit zorgt onder meer voor hogere plankosten. Daarnaast zijn bij enkele projecten kostenposten toegevoegd, zoals extra kosten voor flora & fauna en bodemsanering. In hoofdstuk 3 staat per project een toelichting op de cijfers die hierboven staan. De resultaten in hoofdstuk 3 zijn na winstneming. In de toelichting staat per grondexploitatie een verschillenanalyse van de verwachte resultaten per 1-1-2024 en 1-1-2025.

1.5 Parameters grondexploitaties

De in de grondexploitaties te gebruiken parameters bepalen we precies en hebben grote invloed op het resultaat. De disconteringsvoet is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording gelijk aan het meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank (ECB) van 2%. Voor de rente in de grondexploitaties gaan we uit van het gemiddelde rentepercentage over het vreemd vermogen, meerjarig 0,9%. Bij het bepalen van de parameters voor kosten- en opbrengstenstijging maken we gebruik van de Outlook grondexploitaties 2025 van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Deze Outlook is gebaseerd op de jaarcijfers en prognoses van belangrijke instanties zoals ABN AMRO, BDB, CBRE, CBS, DNB, ING, NVM en Rabobank. Door deze cijfers kunnen we een zo goed mogelijke inschatting maken van de ontwikkeling van de parameters voor kosten en opbrengsten.

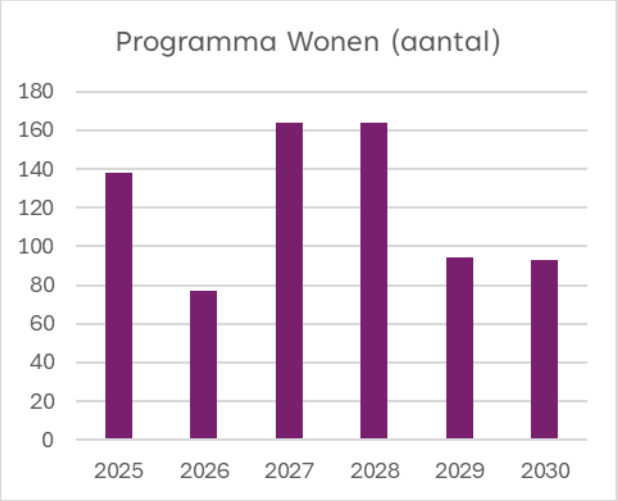
Het voorgaande leidt tot de volgende in de grondexploitaties te gebruiken parameters. Op projectniveau kan van deze parameters worden afgeweken als daar reden voor is. In sommige projecten is dat het geval. Bijvoorbeeld als er een koopovereenkomst voor de verkoop van grond gesloten is. Er is dan meestal geen sprake meer van een standaard opbrengstenstijgingspercentage, maar van een afgesproken contractuele bepaling in de overeenkomst.

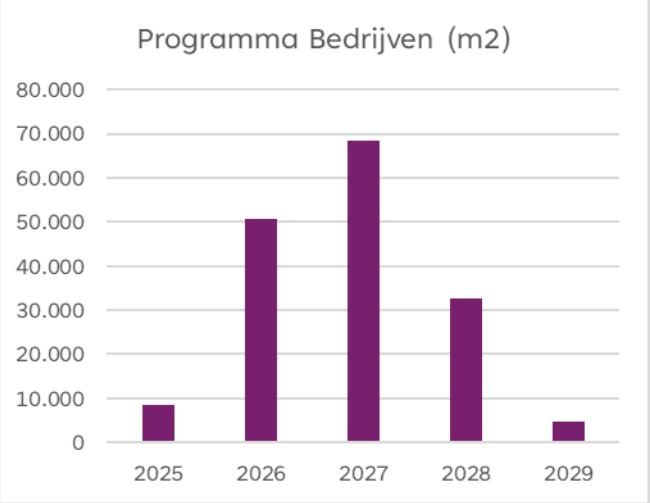
Parameters grondexploitaties MJP 2025	2025	2026	2027	2028 >
Disconteringsvoet	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Rente boekwaarde (bij winst en verlies)	0,90%	0,90%	0,90%	0,90%
Kostenstijging				
- GWW	4,50%	3,50%	3,50%	2,00%
- Plankosten	5,50%	3,50%	3,50%	2,00%
Opbrengstenstijging				
- Woningbouw vrije sector	9,50%	6,50%	6,50%	2,00%
- Woningbouw betaalbare koop	3,50%	3,00%	3,00%	2,00%
- Woningbouw middenhuur en sociale huur	1,00%	1,00%	1,00%	2,00%
- Bedrijventerreinen	1,00%	1,00%	1,00%	2,00%

1.6 Programma grondexploitaties

Per 1-1-2025 resteert het in de volgende tabel opgenomen uit te geven programma. Per soort (wonen, bedrijven) is te zien in welk jaar de uitgifte te verwachten is. Het gaat dus niet om het bouwen van bijvoorbeeld woningen, maar de verkoop van de grond om de woningen daarna te bouwen. Op basis van een gemiddelde bouwtijd is de oplevering van de woningen 1 tot 1,5 jaar later dan de gronduitgifte. In het project Reek-Zuid geven we woon/werkkavels uit. Deze zijn in de tabel opgenomen onder ‘wonen’.

Programma nog te realiseren	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Wonen (aantal)	138	77	164	164	94	93	**730**
Bedrijven (m2)	9.217	83.067	57.942	10.011	4.638		**164.875**

In de bovenstaande grafieken is te zien dat naar verwachting in 2027 en 2028 de meeste kavels voor wonen worden uitgegeven. Voor bedrijven is dat 2027. De vierkante meters uitgifte bedrijventerreinen zien voor het overgrote deel op project Hoogveld-Zuid, gevolgd door Voederheil II.

In onderstaande tabellen zijn de aantallen (wonen) en vierkante meters (bedrijventerrein) per project weergegeven.

Wonen	Programma nog te realiseren (aantal)						
Grondexploitatie	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Totaal**
Leeuwerikseweg	120						120
Hoevenseweg	1						1
Reek Zuid (wonen-werken)	4	7	3				14
Repelakker	1						1
Kerkstraat Oost	12						12
De Ruiter		10	7	10			27
Uden Noord I		60	60	60			180
Eikenheuvel			94	94	94	93	375
Totaal	**138**	**77**	**164**	**164**	**94**	**93**	**730**

Bedrijven	Programma nog te realiseren (m2)					
Grondexploitatie	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totaal**
Reek Zuid	685	1.650				2.335
Voederheil II	8.532	1.417	11.628	6.319	4.638	32.534
Uden Noord II			3.692	3.692		7.384
Hoogveld-Zuid		80.000	42.622			122.622
Totaal	**9.217**	**83.067**	**57.942**	**10.011**	**4.638**	**164.875**

2. Grondbedrijf financieel

Hierna beschrijven we de winstneming van de grondexploitaties en de aan het grondbedrijf gerelateerde reserves en voorzieningen. Daarna volgt een toelichting op de werkwijze rondom risico's van de grondexploitaties. Tot slot geven we globaal aan welke invloed de Vennootschapsbelasting op de grondexploitaties heeft.

2.1 Winstneming

Het voorzichtigheidsbeginsel houdt in dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van de grondexploitatie. Volgens het realisatiebeginsel moet de winst ook tussentijds worden genomen. Voor winstneming geldt de Percentage of Completion methode (POC): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst op basis van de eindwaarde worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt hieraan een aantal voorwaarden. In formulevorm ziet de POC er als volgt uit: % gerealiseerde kosten x % gerealiseerde opbrengsten = %POC. Reeds genomen winsten worden hiermee verrekend.

Winstneming 2024

In 2024 is er een winstneming gedaan van in totaal afgerond € 1,46 miljoen. Deze is in 2024 vooral gerealiseerd door de grondverkopen in het project De Ruiter. In de eind 2024 afgesloten grondexploitatie Velmolen-Oost is € 477.990 winst genomen.

Prognose winstneming

In onderstaande tabel zijn per project de prognoses van de winstnemingen weergegeven tot en met 2029. Er volgt in de lopende projecten nog een winstneming van afgerond 9,3 miljoen euro. Meer dan de helft hiervan is de toekomstige winstneming van bedrijventerrein Hoogveld-Zuid. De berekeningen zijn gedaan op basis van de hiervoor omschreven POC methode. Het gaat hier om een momentopname en bij elke actualisatie van de grondexploitaties veranderen de winstnemingen. De prognose van de winstneming is onder meer van belang om de toekomstige stand van de in de volgende paragraaf beschreven Algemene Bedrijfsreserve Grondbedrijf (ABR) te kunnen inschatten. De winstnemingen van de grondexploitaties vormen de belangrijkste toevoegingen aan de ABR en zijn noodzakelijk om de ABR op het gewenste niveau te houden.

Prognose winstnemingen MJP 2025-2029						
Project	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totaal**
Leeuwerikseweg						€ -
Dierenparkje Volkel			€ 7.371	€ 4.144	€ 5.258	€ 16.773
Hoevenseweg	€ 197.561	€ 39.523				€ 237.084
Reek Zuid						€ -
Voederheil II	€ 499.855	€ 300.319	€ 579.767	€ 349.339	€ 173.022	€ 1.902.302
Repelakker	€ 243.222					€ 243.222
Kerkstraat Oost						€ -
Hoenderbos/Velmolen	€ 129.176	€ 127.844				€ 257.020
De Ruiter	€ 167.667	€ 506.142	€ 434.776	€ 8.944		€ 1.117.529
Uden Noord I						€ -
Uden Noord II						€ -
Eikenheuvel						€ -
Hoogveld-Zuid	€ 45.958	€ 3.407.081	€ 2.085.371			€ 5.538.410
Totaal	**€ 1.283.439**	**€ 4.380.909**	**€ 3.107.285**	**€ 362.427**	**€ 178.280**	**€ 9.312.340**

2.2 Reserves grondbedrijf

Binnen de gemeente Maashorst kennen we drie reserves en drie voorzieningen gerelateerd aan de grondexploitaties. Jaarlijks vindt er een herijking plaats. In onderstaande tabel is de actuele stand weergegeven. Daarnaast is de prognose voor de reserves en voorzieningen meerjarig weergegeven.

Reserves & voorzieningen	1-1-2024	1-1-2025
Algemene Bedrijfsreserve Grondbedrijf (ABR)	9.320.058	10.260.306
Reserve Bovenwijkse Infrastructuur	168.078	135.068
Reserve Bovenwijkse Voorzieningen	6.816.060	3.795.329
Voorziening gerealiseerde complexen	424.967	428.131
Voorziening exploitatienadelen	16.887.050	17.481.907
Voorziening herwaardering	1.677.536	1.580.346

De Algemene Bedrijfsreserve grondbedrijf (ABR)

De ABR dient als buffer en is bedoeld om tegenvallers en risico's binnen het grondbedrijf op te vangen. Deze reserve is ingesteld met meerdere bestedingsdoelen:

- Opvangen van eventuele (verwachte) nadelen op grondexploitatiecomplexen.
- Risicobuffer op basis van het Meerjarenperspectief Grondbedrijf/jaarlijkse risicoinventarisatie.
- Treffen van voorzieningen voor herwaardering van gronden.
- Egalisatie van tijdelijke tekorten van overige reserves van het grondbedrijf.

De ABR wordt gevoed door de winstnemingen uit projecten. Op vaste momenten vinden stortingen door de Algemene Dienst plaats als de reserve onder een vooraf bepaald niveau komt. Als de reserve boven een bepaald niveau komt wordt dit toegevoegd aan de Algemene Reserve van de gemeente. De onttrekkingen aan de reserve bestaan bijvoorbeeld uit afdrachten aan de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen en de stortingen in de Voorziening exploitatienadelen.

Reserve Bovenwijkse Infrastructuur

Deze reserve is inmiddels vervangen door de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen. Op het moment dat aan de lopende verplichtingen (laatste project) van deze reserve is voldaan wordt deze reserve afgesloten en wordt het eventuele saldo toegevoegd aan de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen.

Reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Deze reserve is ingesteld met als doel realiseren van bovenwijkse/gebiedsoverstijgende infrastructurele voorzieningen. Deze reserve werd gevoed met een storting van (maximaal) € 14,90 per m² verkochte grond dan wel te realiseren m2 bruto vloeroppervlak (bvo). Ook bij particuliere initiatieven (kostenverhaal) gold deze bijdrage. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is de nota kostenverhaal vervallen. Dat betekent dat er geen nieuwe stortingen en afdrachten meer gebeuren voor nieuwe projecten (ingediend na 1 januari 2024). Dit geldt zowel voor gemeentelijke projecten als particuliere initiatieven. Bij de tweede bestuursrapportage 2024 is er een bedrag van € 2.900.000 overgeheveld van de reserve bovenwijkse voorzieningen naar het parkeerfonds.

In de onderstaande tabel is een meerjarige doorkijk gegeven van de stand van de reserves. De stand van de ABR loopt na 2028 terug vooral omdat er dan minder winstnemingen worden toegevoegd aan de reserve (zie ook hiervoor bij de toelichting op de winsttneming in paragraaf 2.1). De reserve bovenwijkse voorzieningen wordt zoals hiervoor aangegeven sinds 2024 niet meer aangevuld met stortingen vanuit de grondexploitaties of nieuwe particuliere initiatieven.

Prognose reserves grondbedrijf meerjarig							
	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031
Algemene Bedrijfsreserve Grondbedrijf	10.260.306	10.111.953	12.888.867	14.367.402	13.193.255	12.671.954	12.011.027
Reserve Bovenwijkse Infrastructuur	135.068	-	-	-	-	-	-
Reserve Bovenwijkse Voorzieningen	3.795.329	2.528.806	913.797	848.157	727.157	786.157	845.157
TOTAAL.	**14.190.703**	**12.640.759**	**13.802.664**	**15.215.559**	**13.920.412**	**13.458.111**	**12.856.184**

2.3 Voorzieningen grondbedrijf

Voorziening exploitatienadelen
Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het verplicht een voorziening te treffen voor verlieslatende exploitaties. Dit wordt gedaan op basis van de Netto Contante Waarde-methode. De voorziening is per saldo met afgerond € 595.000 gestegen naar aanleiding van de actualisaties van de in het bovenstaande overzicht vermelde grondexploitaties.

Grondexploitatie	Verliesvoorziening per 1-1-2025
Reek Zuid	€ 5.484.551
Kerkstraat Oost	€ 1.009.346
Uden Noord I	€ 9.001.054
Uden Noord II	€ 1.965.946
Eikenheuvel	€ 21.010
Totaal	**€ 17.481.907**

De in bovenstaande tabel opgenomen bedragen komen overeen met de negatieve netto contante waarden van de betreffende projecten per 1-1-2025 en is in lijn met de verplichting om bij een te verwachten verlies direct voor het volledige verlies een voorziening te treffen.

Voorziening herwaardering
Deze voorziening dekt het verschil af tussen de huidige boekwaarde en de marktwaarde van percelen die bij de gemeente op de balans staan, voor het geval dat de geplande bebouwing op deze locaties of andere beoogde bestemmingen niet doorgaan of als sprake is van waardedaling.

Voorziening gerealiseerde complexen
Deze voorziening is nodig ter dekking van de laatste werkzaamheden of nakomende kosten bij al administratief afgesloten complexen.

In de onderstaande tabel is een meerjarige doorkijk gegeven van de stand van de voorzieningen. De voorziening exploitatienadelen loopt gelijk met de som van de netto contante waarden van projecten met een te verwachten verlies. Zoals te zien loopt de voorziening na 2030 terug naar 0, omdat de verlieslatende grondexploitaties dan zijn afgerond. De prognose van deze voorziening is sterk aan verandering onderhevig bij wijzigingen in projecten die tot een lager of hoger verlies te verwachten verlies leiden.

Prognose voorzieningen grondbedrijf meerjarig							
	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031
Voorziening Herwaardering	1.580.346	1.580.346	1.580.346	1.580.346	1.580.346	1.580.346	1.580.346
Voorziening Kosten Gerealiseerde Complexen	428.131	428.131	428.131	428.131	428.131	428.131	428.131
Voorziening Exploitatienadelen	17.481.907	17.831.545	17.138.052	17.480.813	11.893.775	9.961.088	-
TOTAAL	**19.490.384**	**19.840.022**	**19.146.529**	**19.489.290**	**13.902.252**	**11.969.565**	**2.008.477**

2.4 Risico’s grondexploitaties

Het voeren van actief grondbeleid middels grondexploitaties brengt diverse risico's met zich mee. Er zijn (aanzienlijke) investeringen gemoeid bij de productie van bouwrijpe gronden. Risico's die zich voordoen hebben effect op onder meer de aandachtsgebieden fasering, programmering, fiscaliteit, verwervingen, milieu, rente, markt, organisatie en andere. Het risicoprofiel verschilt per project en hangt af van onder meer de hoogte van de investering(en), het product (wonen, bedrijven, maatschappelijk), eventuele fysieke belemmeringen zoals bodemsanering, waterberging en (ondergrondse) infrastructuur.

Systematiek

Om tot een benodigde risicoreserve voor de grondexploitatie als geheel te komen kijken we naar risico's op zowel macroniveau als projectniveau. Dit doen we op basis van een kwalitatieve risicoanalyse. Hierbij identificeren we risico’s, wegen deze op basis van een kans maal impact en formuleren beheersmaatregelen om de risico’s te verminderen, te vermijden, te accepteren of over te dragen. Met deze werkwijze sluiten we zoveel mogelijk aan bij de uitgangspunten voor risicomanagement zoals geformuleerd in de vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicobeheersing van de gemeente Maashorst.

Risico’s op macroniveau

Voor de macrorisico's is een gevoeligheidsanalyse gedaan op alle grondexploitaties door het opstellen van een basis risicoscenario en een worst case scenario. In deze scenario's doen we aannames voor het wijzigen van een aantal parameters ten opzichte van de vastgestelde grondexploitaties zoals opbrengstendaling (%), uitgiftevertraging (jaar), rentestijging (%) en kostenstijging (%). In onderstaande tabel zijn de in de scenario’s opgenomen uitgangspunten opgenomen.

Scenario’s risico’s macroniveau		
Type marktrisico	**Basis risico scenario**	**Worstcase scenario**
Opbrengstendaling (%)	1	3
Uitgiftevertraging (jaar)	2	4
Rentestijging (%)	2	3
Kostenstijging (%)	2	5

Het benodigde risicobedrag is het gemiddelde van het basis risicoscenario en het worst case risicoscenario, beide met een kans van 50% dat dit scenario zich voordoet.

Projectspecifieke risico’s

Voor een aantal projecten zijn projectspecifieke risico’s geformuleerd. Dit gebeurt eveneens op basis van een inschatting van de kans dat het risico zich voordoet en de financiële impact.

Benodigde risicoreserve

Bij de actualisatie van de grondexplotiaties zijn de grondexploitatierisico’s opnieuw beoordeeld. Dit geldt zowel voor de macro risico’s als de projectspecifieke risico’s. Het onderkennen en inzichtelijk maken van risico's is een cyclisch proces als onderdeel van risicomanagement. Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse en het daaruit voortvloeiende benodigde weerstandsvermogen is er ruim voldoende weerstandscapaciteit beschikbaar binnen de gemeente Maashorst.

In onderstaande tabel is per project opgenomen wat de benodigde risicoreserve is.
De opstelsom van de macrorisico’s en de projectspecifieke risico’s gecorrigeerd met de te verwachten winst van de projecten leidt tot het benodigde weerstandsvermogen (is gelijk aan benodigde risicoreserve). Bij winstgevende projecten wordt eerst de winst van het project ingezet voordat we een

risicobedrag opnemen in de totaal benodigde risicoreserve. Voor de projecten Eikenheuvel en Uden-Noord I zijn de hoogste risicoreserves opgenomen. Dit komt doordat dit projecten met een hoog plansaldo zijn (veel kosten) en beide een negatieve netto contante waarde, zodat extra risico's direct effect hebben op de financiële positie van het grondbedrijf.

Grondexploitatie	NCW	Totaal basis	Totaal worstcase	Benodigd weerstands-vermogen t.b.v. Marktrisico's	Project-specifieke risico's	Totaal risico's per project	Inzet winst projecten	Benodigde risicobuffer
Herontw. Leeuwerikseweg	-780.483	-67.168	-166.516	58.421	100.000	158.421	780.483	
Dierenpark Volkel	-15.485	-28.255	-62.765	22.755	25.000	47.755	15.485	32.270
Hoevenseweg	-229.585	1.073	7.859	-2.233			229.585	
Reek Zuid	5.484.551	-416.483	-643.696	265.045	76.128	341.173		341.173
Voederheil II	-1.759.157	-241.576	-600.908	210.621	58.400	269.021	1.759.157	
Repelakker	-238.407	19.212	20.167	-9.845			238.407	
Kerkstraat-Oost	1.009.346	23.909	11.231	-8.785	55.000	55.000		55.000
Hoenderbos/Velmolen	-248.011	5.037	-4.350	-172			248.011	
De Ruiter	-1.048.671	-292.042	-609.143	225.296	851.829	1.077.125	1.048.671	28.454
Uden Noord I Park Maashorst	9.001.054	-1.864.319	-3.461.973	1.331.573	604.500	1.936.073		1.936.073
Uden Noord II	1.965.946	-300.424	-480.393	195.204	170.060	365.264		365.264
Eikenheuvel	21.010	-2.514.845	-5.512.997	2.006.961		2.006.961	-21.010	2.027.971
Hoogveld-Zuid	-5.248.281	-732.145	-1.382.944	528.772	624.000	1.152.772	5.248.281	
Totaal	**7.913.828**			**4.823.615**	**2.564.917**	**7.409.566**		**4.786.205**

2.5 Vennootschapbelasting grondbedrijf

Per 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelasting (Vpb) in werking getreden voor gemeenten. Gemeenten moeten sindsdien Vpb betalen over de winst die zij maken. Dit geldt ook voor de winst van het grondbedrijf als gevolg van een per saldo positief fiscaal resultaat van de grondexploitaties. De Vpb komt ten laste van de ABR. Er is aangifte gedaan tot en met 2023. Hieruit volgt dat de grondexploitaties voor de Vpb tot en met aangiftejaar 2023 verlieslatend zijn. Er wordt daarom geen aanslag opgelegd.

Hieronder is een meerjarenprognose voor de Vpb weergegeven. Deze prognose is opgesteld in het kader van de aangifte 2023 en gebaseerd op de grondexploitatieopzetten uit het MJP 2024. De prognose geeft een inzicht in de Vpb-last voor de toekomstige boekjaren, maar is slechts een grove indicatie. De volgende wijzigingen kunnen afhankelijk van de mutatie leiden tot significante afwijkingen van de weergegeven raming:

- grondverkopen worden uitgesteld
- grondverkopen vinden eerder plaats dan geraamd
- gronden worden voor een hogere of lagere prijs verkocht dan geraamd
- er ontstaat een mee- of tegenvaller in de kosten
- er worden nieuwe gronden ingebracht of uitgenomen

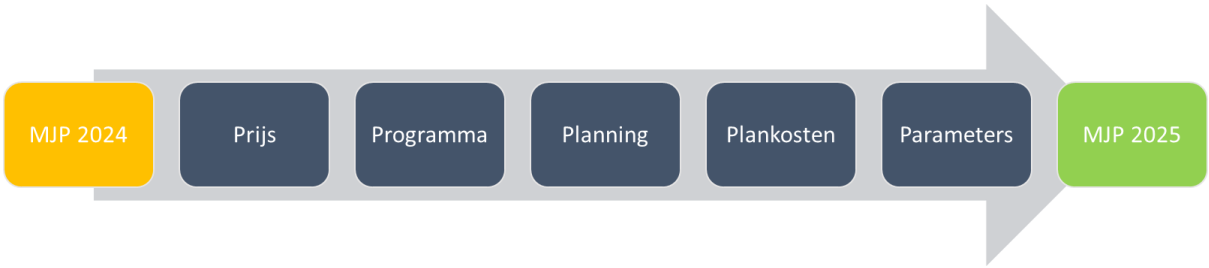
Prognose Vennootschapsbelasting grondbedrijf 2023-2028						
Resultatenrekening fiscaal	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Omzet	14.404.367	8.214.320	20.890.268	23.373.535	11.532.353	6.866.222
Winst	-700.481	-1.697.872	3.308.422	4.472.410	2.176.402	829.657
Vpb (o.b.v. werkelijke tarieven)	**0**	**0**	**839.973**	**1.140.282**	**547.912**	**200.452**
Gemiddeld (exclusief evt. verrekening verlies)	**0**	**0**	**682.154**	**682.154**	**682.154**	**682.154**

In de prognose van het verloop van de ABR hebben wij rekening gehouden met een gemiddelde Vpb-druk vanaf 2025 van afgerond € 682.000 per jaar. Hierin is voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met eventuele nog resterende verliesverrekening van voorgaande jaren. Zodra de aangifte 2024 is gedaan vindt er een bijstelling plaats van deze prognose.

3. Toelichting grondexploitaties

3.1 Werkwijze actualisatie

Alle grondexploitaties zijn volledig geactualiseerd. De actualisatie doen we met als leidraad de 5 p's van de grondexploitatie zoals opgenomen in onderstaande afbeelding.

Prijs

De kostenramingen in de afzonderlijke grondexploitaties zijn geïndexeerd en, waar nodig, volledig opnieuw opgesteld. Het grondprijsniveau is aangepast aan de grondprijzen 2025 zoals door de raad afgelopen februari vastgesteld.

Programma

Wezenlijke programmawijzigingen zijn niet doorgevoerd in deze actualisatie, omdat het wijzigen van een programma een bevoegheid van de raad is en een afzonderlijk besluit tot deze wijziging de voorkeur heeft. Dit geldt bijvoorbeeld voor project Eikenheuvel waar eerst een afzonderlijk besluit aan de raad wordt gevraagd alvorens dit door te voeren in de grondexploitatie. Bij sommige projecten is sprake van een beperkte afwijking in het aantal vierkante meters te verkopen concept versus definitief. Deze correcties zijn uiteraard wel doorgevoerd.

Planning

Op basis van de verwachting van het verloop van de projecten zijn de planningen (zowel realisatie als proces) aangepast. Van grote invloed op de projectplanning is de ruimtelijke procedure. We zien bij meerdere projecten uitloop in de planning als gevolg van extra te nemen maatregelen in de ruimtelijke procedures. Een voorbeeld hiervan zijn lange doorlooptijden van uit te voeren onderzoeken in het kader van Flora & Fauna. Ook het langer duren van contractonderhandelingen is een belangrijke oorzaak voor het uitlopen van de projectplanningen.

Plankosten

De plankosten omvatten de interne apparaatskosten, de kosten voor voorbereiding, toezicht en uitvoering (VTU) en de externe advieskosten. Door het uitlopen van projectplanningen stijgen de plankosten. Daarnaast zijn de plankosten in 2024 met gemiddeld 6% gestegen als gevolg van een nieuwe CAO gemeenten.

Parameters

De parameters voor kosten en opbrengsten zijn van grote invloed op het resultaat van de projecten. Op basis van de Outlook grondexploitaties 2025 van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij u naar paragraaf 1.5 van dit MJP.

Hierna volgt per grondexploitatie een toelichting op het project en zijn de verschillen tussen het MJP 2024 en MJP 2025 cijfermatig weergegeven. Er is een verklaring opgenomen van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van vorig jaar.

3.2 Complex 32: Leeuwerikswe g

Afbeelding 1: Plangebied Grondexploitatie Leeuwerikswe g.

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Inbreidingslocatie woningbouw
Totale oppervlakte:	ca. 1,35 ha
Uitgeefbaar:	ca. 1,35 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 1,35 ha (geplande levering in 2025)
Nog te verkopen	Geen verkopen meer

Toelichting plan

In 2017 heeft de gemeenteraad van de voormalige gemeente Uden een krediet beschikbaar gesteld om voor het gebied tussen de Land van Ravensteinstraat, de Leeuwerikswe g en de Aldetiendstraat tot een herontwikkeling te komen. Het college van de voormalige gemeente Uden heeft vervolgens een Nota van uitgangspunten vastgesteld voor de herontwikkeling van dit gebied. In 2018 is besloten de marktuitvraag die op basis van de Nota van Uitgangspunten zou worden uitgezet uit te stellen in afwachting van de resultaten uit de centrumvisie en de ontwikkeling van IKC West. Medio 2020 was hierover voldoende duidelijkheid en is het project opnieuw opgestart, 10 november 2020 is een aangepaste Nota van Uitgangspunten vastgesteld en in 2021 heeft de marktuitvraag plaatsgevonden.

Eind 2022 is de grondexploitatie Hoek Leeuwerikswe g – Land van Ravensteinstraat geopend. In februari 2023 is de koop- realisatieovereenkomst met de ontwikkelende partijen getekend. Levering van de gronden staat gepland in 2025. De opstallen zijn gesloopt en het bestemmingsplan is inmiddels inherroepelijk. Het openbaar gebied wordt na voltooiing door de ontwikkelaar overgedragen aan de gemeente.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

32 Leeuwerikswег	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2028**	**2028**	**0**
Verwerving, sanering en sloop	1.174.257	1.022.608	-151.650
Bouw- en woonrijpmaken	140.716	145.232	4.516
Plankosten	1.138.888	1.171.848	32.960
Diversen	50.000	50.000	-
Totaal kosten	**2.503.861**	**2.389.688**	**-114.173**
Grondopbrengsten	3.219.580	3.219.580	-
Overige opbrengsten	58.320	58.320	-
Totaal opbrengsten	**3.277.900**	**3.277.900**	**-**
Kostenstijging	56.558	41.134	-15.424
Opbrengstenstijging	-	-	-
Rente	-8.883	43.208	52.090
Eindwaarde (na winstneming)	**726.363**	**844.820**	**118.457**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**657.889**	**780.483**	**122.594**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- De post verwerving is lager omdat deze op basis van een onjuiste boekwaarde te hoog was ingeschat bij het vorige MJP.

3.3 Complex 40: Dierenpark Volkel

Situering plangebied

Bron: ontwerp Lenz architecten

Toelichting plan

Aan de Kloosterstraat in Volkel is een ‘dierenparkje’ gelegen. Het is de wens van de gemeente en van de woningbouwcorporatie Area om op deze locatie sociale huurwoningen te realiseren. De behoefte aan woonruimte is groot in Volkel zowel voor jongeren als voor ouderen en ook de Dorpsraad heeft zich uitgesproken over de noodzaak van de bouw van nieuwe woningen. De locatie aan de Kloosterstraat leent zich goed voor het realiseren van seniorenwoningen. Dit vanwege de ligging nabij het centrum, als ook nabij het bestaande seniorencomplex Capellerhof en het zorgcomplex Sint Antonius van BrabantZorg. Het beoogde programma bestaat uit 18 appartementen en 4 grondgebonden woningen. Voor het dierenparkje en het clublokaal van de postduivenvereniging ‘De Suizende Vleugels’ zal naar

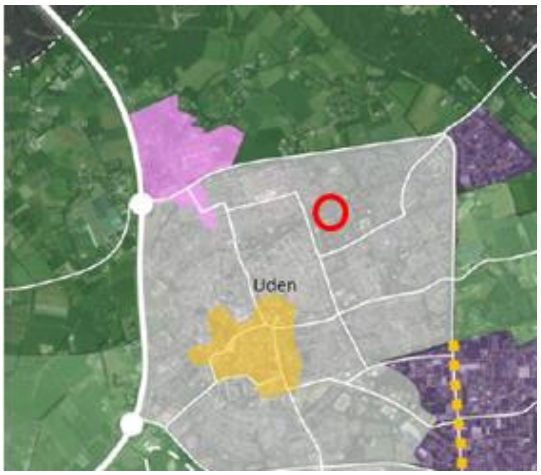
een nieuwe locatie worden gezocht. De ontwikkeling is op basis van het bestemmingsplan ‘Volkel 2012’ niet rechtstreeks toegestaan. Het nieuwe bestemmingsplan voorziet in een passende juridische en planologische regeling om de realisatie van de woningen mogelijk te maken. Eind 2024 heeft de raad de grondexploitatie vastgesteld. Deze is als begrotingswijziging toegevoegd aan het MJP 2024.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

40 Dierenparkje Volkel	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2028**	**2028**	**0**
Verwerving, sanering en sloop	10.450	10.785	335
Bouw- en woonrijpmaken	241.278	249.023	7.746
Plankosten	219.654	234.471	14.817
Diversen	-	-	-
Totaal kosten	**471.382**	**494.279**	**22.898**
Grondopbrengsten	515.166	544.731	29.565
Overige opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	**515.166**	**544.731**	**29.565**
Kostenstijging	33.712	35.047	1.336
Opbrengstenstijging	23.492	-	-23.492
Rente	-2.859	-1.356	1.502
Eindwaarde (na winstneming)	**36.424**	**16.761**	**-19.663**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**32.990**	**15.485**	**-17.506**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024
Er zijn behalve indexaties van zowel kosten als opbrengsten geen grote verschillen ten opzichte van het MJP 2024 ontstaan.

3.4 Complex 45: Hoevenseweg

Uitsnede kaart Omgevingsvisie met in rode cirkel: Hoevenseweg

Luchtfoto plangebied, nog helemaal uit te geven

Plan op hoofdlijnen

Plan:	Inbreidingslocatie woningbouw (1 woning en extra tuinmeters)
Totale oppervlakte:	ca. 2.763 m2
Uitgeefbaar:	ca. 1.600 m2
Nog te verkopen:	Geen verkopen meer

Toelichting plan

Het onbebouwde perceel naast Hoevenseweg 5a van circa 1.600m2 is bestemd voor de bouw van één vrijstaande woning. Het bestemmingsplan is vastgesteld en onherroepelijk. Met een aantal bewoners aan de Klantstraat is overeengekomen dat zij een stuk grond konden kopen als toevoeging op hun tuin. In 2021 zijn al deze stroken verkocht. Het college heeft besloten het kavel bij inschrijving te verkopen. De kavel is bouwrijp gemaakt. Het perceel is begin 2025 bij inschrijving verkocht.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

45 Hoevenseweg	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2025**	**2026**	**1**
Verwerving, sanering en sloop	5.032	5.032	-
Bouw- en woonrijpmaken	80.671	82.032	1.361
Plankosten	169.448	191.435	21.987
Diversen (o.a. gerealiseerde winstneming)	19.422	19.422	-
Totaal kosten	**274.574**	**297.922**	**23.348**
Grondopbrengsten	453.772	550.080	96.308
Overige opbrengsten	1.764	1.764	-
Totaal opbrengsten	**455.536**	**551.844**	**96.308**
Kostenstijging	2.604	3.600	996
Opbrengstenstijging	3.034	-	-3.034
Rente	8.605	11.463	2.858
Eindwaarde (na winstneming)	**172.787**	**238.860**	**66.073**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**166.077**	**229.585**	**63.507**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- De verkoopopbrengst na verkoop bij inschrijvng is (aanzienlijk) hoger dan begroot. Dit ligt in lijn met de sterk gestegen grondprijzen.

3.5 Complex 51: Reek Zuid

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie gecombineerd bedrijven en woningbouw
Totale oppervlakte:	ca. 6,02 ha
Uitgeefbaar:	ca. 2,48 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 0,98 ha
Nog te verkopen	ca. 1,50 ha

Toelichting

Deze gebiedsontwikkeling is in de voormalige gemeente gestart. Doelstelling was een bedrijventerrein met bedrijfswoningen te realiseren voor startende kleine bedrijven. Aan de zuidzijde van de kern Reek, ingeklemd tussen de Monseigneur Borretstraat en de rijksweg N324, wordt Reek-Zuid gerealiseerd. Dit kleinschalige bedrijventerrein bestaande uit ca. 20 kavels bestaat niet alleen uit reguliere bedrijfskavels, maar krijgt ook plaats voor woon-werkkavels, kantoor en een bedrijfsverzamelgebouw. Het bestemmingsplan ‘Reek Zuid – 2022’ is in 2023 vastgesteld door de gemeente Maashorst. Afgelopen februari heeft de raad ingestemd met de aankoop van de Mgr Borretstaat 59 de bijbehorende projectwijziging. De verkoop van de woon/werkkavels is afgelopen februari gestart.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

51 Reek Zuid	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2027**	**2028**	**1**
Verwerving, sanering en sloop	5.396.551	6.099.956	703.405
Bouw- en woonrijpmaken	1.193.648	1.515.097	321.448
Plankosten	1.393.633	1.529.721	136.089
Diversen	16.398	16.398	-
Totaal kosten	**8.000.230**	**9.161.172**	**1.160.942**
Grondopbrengsten	5.143.453	5.648.623	505.170
Overige opbrengsten	549.626	331.501	-218.125
Totaal opbrengsten	**5.693.079**	**5.980.124**	**287.045**
Kostenstijging	51.955	92.879	40.924
Opbrengstenstijging	55.846	41.368	-14.478
Rente	2.776.541	2.704.096	-72.445
Eindwaarde (na winstneming)	**-5.079.800**	**-5.936.654**	**-856.854**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**-4.692.950**	**-5.484.551**	**-791.601**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- Er is een nieuwe raming opgesteld voor de civiele werkzaamheden die resteren in het plangebied. Deze valt op een aantal onderdelen hoger uit dan in eerste instantie geraamd.
- Door de aankoop van de Mgr Borretstraat 59 wijzigt een aantal posten aan zowel de kostenkant (verwerving en sanering) als opbrengstenkant (wijziging in gronduitgifte). Ook brengt de wijziging een stijging van de plankosten met zich mee.

3.6 Complex 52: Voederheil II

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie bedrijventerrein in Zeeland
Totale oppervlakte:	ca. 16,2 ha
Uitgeefbaar:	ca. 10,0 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 5,1 ha
Nog te verkopen	ca. 4,9 ha

Toelichting

Deze gebiedsontwikkeling is in de voormalige gemeente gestart. In december 2022 heeft de gemeenteraad besloten om een extra perceel grond aan te kopen. Via dat perceel zal het bedrijventerrein aan de westzijde ontsloten gaan worden.
Naast het hier realiseren van een nieuwe ontsluitingsweg zijn we voornemens om aan de westkant (rondom de beoogde ontsluitingsweg) en aan de zuidkant van het bestaande bedrijventerrein enkele bedrijfskavels te realiseren als afronding van het bedrijventerrein. Deze ontwikkelingen zijn niet mogelijk binnen de geldende bestemmingsplannen. Daarom moeten we tot een nieuw bestemmingsplan komen. In 2024 is er vooral gewerkt aan een het bestemmingsplan. Op het moment van opstellen van dit MJP was er nog geen besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan. Daarom hebben we de (beperkte) wijziging van het programma (het aantal uit te geven vierkante meters uit te geven bedrijfskavel wijzigt als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan) nog niet financieel vertaald in deze grondexploitatie. Dit vindt plaats zodra de raad heeft besloten over de planologische procedure.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

52 Voederheil II	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2028**	**2029**	**1**
Verwerving, sanering en sloop	4.082.079	4.082.079	-
Bouw- en woonrijpmaken	3.622.751	3.705.107	82.356
Plankosten	2.029.772	2.202.356	172.584
Diversen (incl. gerealiseerde winstneming)	1.437.560	1.437.560	-
Totaal kosten	**11.172.162**	**11.427.102**	**254.940**
Grondopbrengsten	14.112.165	14.914.090	801.925
Overige opbrengsten	143.204	141.441	-1.763
Totaal opbrengsten	**14.255.369**	**15.055.531**	**800.163**
Kostenstijging	175.388	257.917	82.529
Opbrengstenstijging	-	-	-
Rente	1.419.206	1.428.261	9.055
Eindwaarde (na winstneming)	**1.488.613**	**1.942.251**	**453.638**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**1.348.282**	**1.759.157**	**410.874**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- Het grootste verschil ontstaat als gevolg van de fors gestegen grondprijzen voor bedrijventerreinen.
- Daarnaast heeft een bijstelling van de plankosten plaatsgevonden gezien de intensieve werkzaamheden om tot een afronding van de planologische procedure te komen.

3.7 Complex 53: Repelakker

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie woningbouw
Totale oppervlakte:	ca. 11 ha
Uitgeefbaar:	ca. 6,5 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 6,45 ha
Nog te verkopen	476 m2.

Toelichting

Er resteren nog de laatste werkzaamheden in dit project. Er is nog 1 perceel dat kan worden uitgegeven in 2025.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

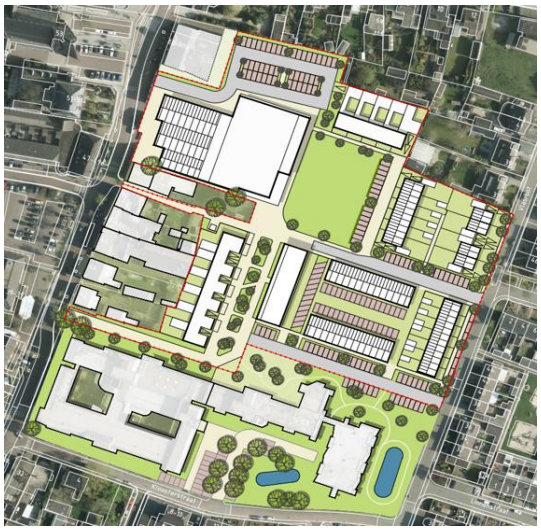
53 Repelakker I + II	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2024**	**2025**	**0**
Verwerving, sanering en sloop	4.932.588	4.932.588	-
Bouw- en woonrijpmaken	3.580.350	3.464.439	1
Plankosten	1.393.941	1.377.197	-7.628
Diversen (incl. gerealiseerde winstneming)	1.527.240	1.527.240	30.866
Totaal kosten	**11.434.119**	**11.301.464**	**23.239**
Grondopbrengsten	13.028.532	13.068.992	-
Overige opbrengsten	135.727	153.895	-
Totaal opbrengsten	**13.164.259**	**13.222.887**	**-**
Kostenstijging	3.733	252	-10.211
Opbrengstenstijging	1.031	8.286	1.031
Rente	1.686.813	1.686.283	1.756
Eindwaarde (na winstneming)	**40.625**	**243.175**	**-13.753**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**39.828**	**238.407**	**-12.438**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

Er zijn geen grote verschillen ten opzichte van het MJP 2024 ontstaan.

3.8 Complex 55: Kerkstraat Oost

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	inbreidingslocatie woningbouw gezamenlijke gebiedsontwikkeling
Totale oppervlakte:	ca. 1,5 ha
Uitgeefbaar:	ca. 0,4 ha waarvan 4.000m2 voor gemeente
Gerealiseerde verkoop	ca. 0,2 ha
Nog te verkopen	ca. 0,2 ha

Toelichting

Het project Kerkstraat-Oost is een woningbouwontwikkeling gelegen in de dorpskern van Zeeland. Het vigerende bestemmingsplan ‘Ontwikkeling Kerkstraat Oost, Zeeland’ is op 28 januari 2021 vastgesteld en onherroepelijk geworden. Binnen het plan zijn nog twee percelen uitgeefbaar, beide voor projectmatige bouw. Het betreft een perceel voor bouw van 7 rijwoningen en een perceel voor 5 geschakelde patiowoningen. Voor de 7 rijwoningen heeft de raad begin 2025 het besluit genomen deze om te zetten naar sociale huurwoningen.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

55 Kerkstraat Oost	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2025**	**2026**	**1**
Verwerving, sanering en sloop	325.052	407.865	82.813
Bouw- en woonrijpmaken	1.408.020	1.436.754	28.734
Plankosten	505.575	539.348	33.774
Diversen	-	-	-
Totaal kosten	**2.238.647**	**2.383.968**	**145.321**
Grondopbrengsten	1.225.435	1.223.830	-1.605
Overige opbrengsten	164.600	164.600	-
Totaal opbrengsten	**1.390.035**	**1.388.430**	**-1.605**
Kostenstijging	35.064	46.037	10.973
Opbrengstenstijging	4.687	20.472	15.785
Rente	25.144	29.021	3.877
Eindwaarde (na winstneming)	**-904.133**	**-1.050.124**	**-145.991**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**-869.025**	**-1.009.346**	**-140.322**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- Het grootste verschil is onstaan op de post verwerving doordat achteraf BTW was verschuldigd over een grondruill zonder dat hier vooraf rekening mee was gehouden.

3.9 Complex 64: Hoenderbos/Velmolen

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie woningbouw
Totale oppervlakte:	ca. 85 ha
Uitgeefbaar:	ca. 39 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 39 ha
Nog te verkopen	Alle gronden zijn uitgegeven

Toelichting

De laatste nog te ontwikkelen woningbouwlocatie bevindt zich aan de Sesterlaan, links en rechts van de supermarkt. Hier zijn 50 woningen voorzien, realisatie door BPD. De laatste gronden zijn geleverd eind 2023.

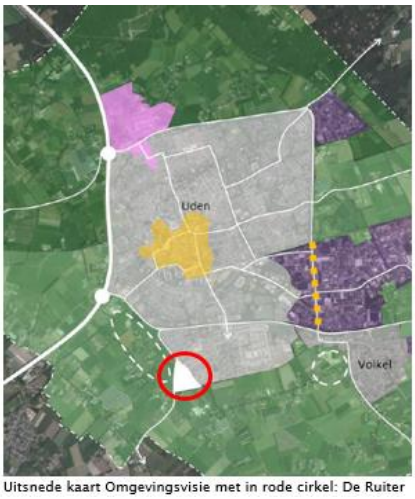
Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

64 Hoenderbos Velmolen	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2026**	**2026**	**0**
Verwerving, sanering en sloop	9.480.049	9.480.049	-
Bouw- en woonrijpmaken	21.589.354	21.587.714	-1.640
Plankosten	7.625.522	7.582.169	-43.353
Diversen (incl. gerealiseerde winstneming)	20.366.752	20.553.338	186.586
Totaal kosten	**59.061.676**	**59.203.269**	**141.593**
Grondopbrengsten	58.207.671	58.207.671	-
Overige opbrengsten	520.551	520.618	66
Totaal opbrengsten	**58.728.222**	**58.728.289**	**66**
Kostenstijging	30.372	21.317	-9.055
Opbrengstenstijging	-	0	0
Rente	-768.556	-754.328	14.228
Eindwaarde (na winstneming)	**404.730**	**258.030**	**-146.699**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**381.386**	**248.011**	**-133.375**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- Het grootste verschil betreft de winstneming die is gerealiseerd in 2024.

3.10 Complex 65: de Ruiter

Uitsnede kaart Omgevingsvisie met in rode cirkel: De Ruiter

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie woningbouw
Totale oppervlakte:	ca. 9,6 ha (excl. Ruitersweg 1)
Uitgeefbaar:	ca. 5 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 4,18 ha
Nog te leveren	ca. 0,72 ha (excl Ruitersweg 1)

Toelichting

Het project De Ruiter is een ontwikkeling voor woningen in het plangebied Uden Zuid. De projectlocatie is landelijk gelegen en heeft een ruime opzet wat betreft verkaveling. In het ontwikkelgebied wordt de mogelijkheid geboden om ca. 165 woningen te ontwikkelen, waarvan 25% is bestemd voor de sociale sector. Er wordt een divers aanbod aan woningen mogelijk gemaakt met onder andere tussenwoningen, hoekwoningen, twee-onder-één-kapwoningen en vrijstaande woningen.

Fase 1 is inmiddels bouwrijp en met de bouw van de eerste woningen is gestart. Alle gronden in deze fase zijn inmiddels verkocht. Het grootste deel is geleverd in 2023 en een restant begin 2024. Het bestemmingsplan voor de volgende fase is in 2024 doorlopen en inmiddels onherroepelijk. Er is een relatief hoog risicobedrag gereserveerd in de risicoreserve vanwege de uitgifte van het bouwblok Ruitersweg 1. Mogelijk dat er door een natuurcompensatie minder gronden uitgeefbaar zijn dan waarmee nu in de grondexploitatie rekening is gehouden.

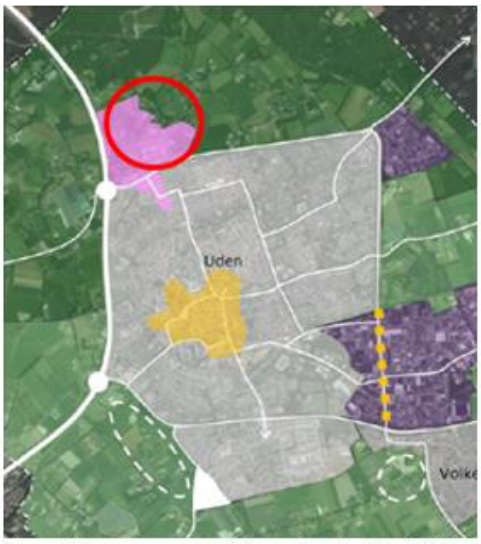
Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

65 De Ruiter	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2027**	**2028**	**1**
Verwerving, sanering en sloop	6.659.775	6.663.304	3.529
Bouw- en woonrijpmaken	4.690.223	4.811.629	121.406
Plankosten	2.334.167	2.408.280	74.113
Diversen (incl. gerealiseerde winstneming)	248.674	1.046.722	798.048
Totaal kosten	**13.932.839**	**14.929.935**	**997.096**
Grondopbrengsten	16.827.792	18.534.393	1.706.601
Overige opbrengsten	85.298	91.858	6.560
Totaal opbrengsten	**16.913.089**	**18.626.251**	**1.713.162**
Kostenstijging	214.994	259.875	44.880
Opbrengstenstijging	-	-	-
Rente	2.313.277	2.301.326	-11.951
Eindwaarde (na winstneming)	**451.979**	**1.135.116**	**683.137**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**417.558**	**1.048.671**	**631.113**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- De grondopbrengsten zijn fors gestegen vanwege het doorvoeren van de grondprijzen 2025.
- Daarnaast is in 2024 een winstneming gedaan van afgerond € 800.000 als gevolg van de grondverkopen die in 2024 gerealiseerd zijn.

3.11 Complex 67: Uden-Noord 1

Uitsnede kaart Omgevingsvisie met in rode cirkel: UN I

Luchtfoto plangebied, de blauwe delen zijn nog uit te geven

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie ziekenhuis Bernhoven en woningbouw
Totale oppervlakte:	ca. 31 ha
Uitgeefbaar:	ca. 19 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 17,5 ha
Nog te verkopen	ca. 2,7 ha (alleen kamer 4)

Toelichting

Het plangebied ligt aan de noordkant van Uden bij de afslag Uden-Noord van de A50. Het plangebied vormt als het ware een overgangsgebied tussen de bebouwde kom van Uden, die fysiek scherp begrensd wordt door de Rondweg en het natuurgebied de Maashorst. In dit gebied worden 4 kamers ontwikkeld. Alle kavels in de kamers 1-3 zijn verkocht.

Kamer 4
Voor geheel kamer 4 wordt één planologische maatregel doorlopen. Het programma omvat 120 woningen. Het resterende programma omvat een combinatie van projectmatige woningbouw, nieuwe woonvormen en zelfbouwkavels. Voor de projectmatige bouw is in 2024 een marktuitvraag doorlopen en onlangs is hiervoor de koop-/realisatieovereenkomst getekend.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

67 Uden Noord I Park Maashorst	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2028**	**2030**	**2**
Verwerving, sanering en sloop	26.320.921	26.321.089	168
Bouw- en woonrijpmaken	7.809.065	7.898.835	89.770
Plankosten	7.525.921	7.941.974	416.053
Diversen	189.095	189.095	-
Totaal kosten	**41.845.002**	**42.350.993**	**505.990**
Grondopbrengsten	38.154.792	39.038.732	883.940
Overige opbrengsten	1.664.049	1.665.522	1.473
Totaal opbrengsten	**39.818.841**	**40.704.255**	**885.413**
Kostenstijging	247.771	395.750	147.979
Opbrengstenstijging	-	-	-
Rente	8.036.140	8.094.161	58.021
Eindwaarde (na winstneming)	**-10.310.072**	**-10.136.649**	**173.423**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**-9.338.150**	**-9.001.054**	**337.096**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- In 2024 zijn de plankosten overschreden en de nieuwe raming is naar boven bijgesteld. Door het opnieuw doorlopen van de marktuitvraag en de bewerkelijkheid van het bestemmingsplan zijn er meer plankosten gemaakt dan geraamd.
- Het grootste verschil ontstaat als gevolg van het doorvoeren van de fors gestegen grondprijzen 2025.

3.12 Complex 68: Uden-Noord II

Uitsnede kaart Omgevingsvisie met in rode cirkel: UN II

Luchtfoto plangebied, de blauwe blokken zijn nog uit te geven

Plan op hoofdlijnen

Plan:	Uitbreidingslocatie commercieel
Totale oppervlakte:	ca. 4,7 ha
Uitgeefbaar:	ca. 3,95 ha
Gerealiseerde verkoop	ca. 3,22 ha
Nog te verkopen	ca. 0,73 ha

Toelichting plan

Tussen de A50 en de Nistelrodeseweg, ten noorden van de Rondweg ligt deze uitbreidingslocatie. In 2021 is ten noorden van het plangebied het bestemmingsplan Omgeving Nistelrodeseweg vastgesteld, waarmee het gebied ten noorden bestemd is voor wonen en werken in het groen. Sindsdien lopen er gesprekken met omwonenden van het foodcourt over de overlast die zij ervaren. Om te komen tot oplossingen wordt er onderzocht hoe een betere scheiding, tussen de commerciële functies aan de Rondweg (plangebied Uden-Noord II) en de woningen ten noorden daarvan (in het gebied van het Bestemmingsplan omgeving Nistelrodeseweg), kan worden gerealiseerd.

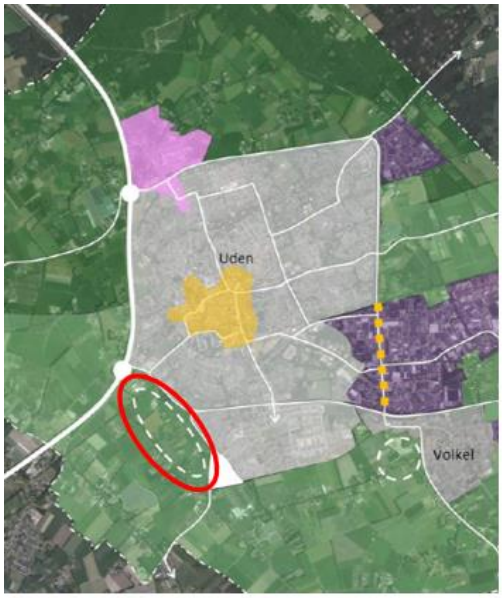
Er zijn nog 2 percelen beschikbaar: naast het Foodcourt ca 1.300 m2 en bij de rotonde ca 6.000 m2. Voor een gewenste invulling van het aan het Foodcourt grenzende perceel is nog geen keuze gemaakt. Eind 2023 werd duidelijk dat de overeenkomst die gesloten is voor het perceel op de hoek rotonde/Nistelrodeseweg geen doorgang meer vindt. Daardoor komt dit perceel opnieuw in de verkoop. Dit heeft een uitloop van het project tot gevolg en leidt tot hogere plankosten.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

68 Uden Noord II	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2028**	**2029**	**1**
Verwerving, sanering en sloop	4.506.101	4.506.101	-
Bouw- en woonrijpmaken	803.715	810.894	7.179
Plankosten	1.724.926	1.732.614	7.688
Diversen	66.836	66.836	-
Totaal kosten	**7.101.578**	**7.116.445**	**14.867**
Grondopbrengsten	6.786.282	6.786.282	-
Overige opbrengsten	42.333	42.333	-
Totaal opbrengsten	**6.828.615**	**6.828.615**	**-**
Kostenstijging	28.760	32.327	3.567
Opbrengstenstijging	61.125	-	-61.125
Rente	1.921.350	1.850.406	-70.944
Eindwaarde (na winstneming)	**-2.161.948**	**-2.170.563**	**-8.615**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**-1.958.143**	**-1.965.946**	**-7.802**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024
Er zijn geen grote verschillen ten opzichte van het MJP 2024 ontstaan.

3.13 Complex 74: Eikenheuvel

Uitsnede kaart Omgevingsvisie met in rode ovaal: Eikenheuvel

Luchtfoto plangebied, blauw omlijnd is eigendom gemeente

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie woningbouw
Totale oppervlakte:	ca. 14 ha (gemeentelijk deel)
Uitgeefbaar:	ca. 5,4 ha (gemeentelijk deel)
Gerealiseerde verkoop	Nog geen gronden uitgegeven
Nog te verkopen	Alle gronden nog te verkopen

Toelichting plan
Eikenheuvel is het gebied ten westen van Uden-Zuid, tussen de Ruitersweg, Karrevracht, Lippstadtsingel, Munterweg en Eikenheuvelweg. De gemeente wenst een integrale ontwikkeling van het totale gebied Eikenheuvel. De grond is deels eigendom van de gemeente en deels van marktpartijen.

Bij het samenstellen van de grex MJP 2025 was nog er nog geen besluitvorming van de raad over het vervolg van dit project. In 2024 is de intentieovereenkomst met marktpartijen gesloten om tot ontwikkeling van het plangebied te komen. Bij deze herziening voor het MJP 2025 zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als die van het MJP 2024. Het stedenbouwkundig plan heeft in 2024 verder vorm gekregen. Nadat de nieuwe planopzet door de raad is goedgekeurd passen we de uitgangspunten aan bij de volgende herziening van de grondexploitatie.

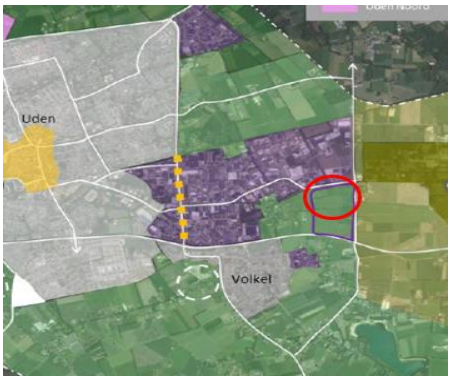
Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

74 Elkenheuvel	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2029**	**2030**	**1**
Verwerving, sanering en sloop	3.143.731	3.143.731	-
Bouw- en woonrijpmaken	13.434.170	13.434.170	-
Plankosten	3.909.025	3.909.025	0
Diversen	155.470	155.470	-
Totaal kosten	**20.642.395**	**20.642.396**	**0**
Grondopbrengsten	19.287.599	19.287.599	-
Overige opbrengsten	6.686.158	6.706.719	20.561
Totaal opbrengsten	**25.973.757**	**25.994.318**	**20.561**
Kostenstijging	1.225.566	1.932.602	707.036
Opbrengstenstijging	1.292.081	2.219.569	927.488
Rente	5.430.290	5.662.550	232.261
Eindwaarde (na winstneming)	**-32.414**	**-23.661**	**8.752**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**-28.782**	**-21.010**	**7.772**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- Per saldo zijn er geen grote verschillen onstaan ten opzichte van het vorige MJP.

3.14 Complex 79: Hoogveld-Zuid

Plan op hoofdlijnen

Type plan:	Uitbreidingslocatie bedrijventerrein
Totale oppervlakte:	ca. 17 hectare
Uitgeefbaar:	ca. 12 hectare
Gerealiseerde verkoop:	Nog geen gronden uitgegeven
Nog te verkopen:	Nog volledig te verkopen

Toelichting plan

Ten zuiden van de grotendeels afgeronde bedrijventerreinen Hoogveld en Goorkens geven wij een nieuw terrein voor bedrijfskavels uit. Het plangebied is gelegen tussen de Kromstraat en de Venstraat en meet circa 17 hectare. Hiervan wordt circa 12 hectare uitgeefbaar als bedrijfskavels. De proefverkaveling van Hoogveld-Zuid bevat zowel kleine als middelgrote kavels en grote kavels.
Het bestemmingsplan is eind 2024 vastgesteld en inmiddels onherroepelijk. In de grondexploitatie is de aanname gedaan dat de kavels in 2026 en 2027 worden uitgegeven.

Vergelijk MJP 2025 met MJP 2024

79 Hoogveld-Zuid	MJP 2024	MJP 2025	Verschil
Verwacht eindjaar	**2027**	**2027**	**0**
Verwerving, sanering en sloop	6.559.724	6.459.724	-100.000
Bouw- en woonrijpmaken	2.566.874	2.647.283	80.409
Plankosten	1.960.036	2.003.282	43.246
Diversen	207.381	207.381	-
Totaal kosten	**11.294.015**	**11.317.671**	**23.656**
Grondopbrengsten	18.214.272	20.322.144	2.107.872
Overige opbrengsten	218.049	341.162	123.113
Totaal opbrengsten	**18.432.321**	**20.663.306**	**2.230.985**
Kostenstijging	197.389	238.046	40.657
Opbrengstenstijging	-	-	-
Rente	3.629.215	3.538.070	-91.145
Eindwaarde (na winstneming)	**3.311.701**	**5.569.518**	**2.257.817**
Netto contante waarde na winstneming per 1-1-24/25	**3.059.500**	**5.248.281**	**2.188.781**

Verklaring (grootste) verschillen tussen MJP 2025 en MJP 2024

- De aanzienlijke stijging van de grondopbrengsten komt door het doorvoeren van de grondprijzen 2025.

4. Grondexploitaties in voorbereiding

Naast de actieve grondexploitaties zijn wij bezig met de voorbereiding van projecten waarvoor nog geen grondexploitatie is geopend. De voorbereidingskosten die we gaan maken kunnen daarom nog niet worden toegerekend aan de grondexploitatie. Voorbeelden van dergelijke voorbereidingskosten zijn o.a. bestemmingsplankosten, apparaatskosten en onderzoekskosten. Wanneer de gemeente deze kosten wil toerekenen aan de grondexploitatie, dan zijn dit kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief. Deze kosten kunnen op basis van artikel 34 sub b BBV worden geactiveerd als immateriële vaste activa. Aan het activeren van deze kosten verbindt het BBV een aantal voorwaarden:

- de voorbereidingskosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst van bijlage IV bij het Omgevingsbesluit (overeenkomstig stellige uitspraak D)
- de voorbereidingskosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa; na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie en kunnen dan worden overgeboekt naar de desbetreffende BIE, dan wel worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat of moet een voorziening worden getroffen
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit.

Voor één project stellen wij de raad voor om kosten voor voorbereiding en onderzoek te activeren. Het gaat om de gemeentewerf in Schaijk. Dit project is in voorbereiding en de raad heeft nog geen grondexploitatie vastgesteld. In de volgende paragraaf is het plan globaal toegelicht.

4.1 Gemeentewerf Schaijk

Toelichting project
Sinds de gemeenten Uden en Landerd zijn samengegaan, is de gemeentewerf van de voormalige gemeente Landerd in Schaijk niet meer in gebruik. Wel wordt een loods op het terrein en een gedeelte van de boerderij aan de Runstraat verhuurd. De gemeente Maashorst is op zoek naar een geschikte invulling van de locatie.

In het bestuursakkoord voor de periode 2022 – 2026 en in de hieruit voortkomende 'Versnellingsagenda woningbouw' is de behoefte aan tijdelijke woningen in de gemeente Maashorst beschreven. Woningcorporatie Mooiland heeft bij de gemeente Maashorst aangegeven 25 tijdelijke woningen besteld te hebben en deze te willen plaatsen in haar werkgebied, waar de gemeente Maashorst toe behoort. Gezien de bovengenoemde behoefte aan deze woningen, heeft de gemeente aangegeven (een deel van) deze woningen te willen plaatsen.

Gevraagd besluit raad
Vooruitlopend op het openen van een grondexploitatie voor deze locatie stellen wij de raad voor om in te stemmen met het activeren van voorbereidingskosten tot een maximum van € 100.000. Om de haalbaarheid beter in beeld te brengen en voor de stedenbouwkundige uitwerking is het nodig om onderzoeken uit te voeren en ambtelijke apparaatskosten te maken.

Globale planning
Hieronder is een globale planning van het project opgenomen. De planning is nog zeer afhankelijk van het verloop van de planologische procedure, eventuele technische belemmeringen en gezien de fase van het project onzeker.

Globale planning	
Vaststellen grondexploitatie	Q3 2025
Vaststellen planologische maatregel	Q2 2026
Start bouwrijp maken	Q3 2026
Start woonrijp maken	Q4 2026
Einde project	Q1 2027

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
8c30cb79-e609-4c1b-8d40-0c8bfe3e71ed

Begrotingswijzigingnummer 13 **dienstjaar** 2025 13-5-2025

Zaaknummer E-suite 40208-2025

betreft: **Meerjarenperspectief grondbedrijf (MJP) 2025**

Het college / De raad van de gemeente Maashorst besluit de begroting als volgt te wijzigen:

FCL	Omschrijving FCL	Programma nr	ECL	i/u	n/j	Omschrijving ECL	Debet dienstjaar 2025	Credit dienstjaar 2025	Debet jaar + 1 2026	Credit jaar + 1 2026	Debet jaar + 2 2027	Credit jaar + 2 2027	Debet jaar + 3 2028	Credit jaar + 3 2028	Debet jaar + 4 2029	Credit jaar + 4 2029	Toelichting max 100 tekens per regel
68109999	Anterieure Overeenkomsten algemeen (K)	8	45801	i	j	investeringsbijdrage van overige instel.		-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000	Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen uit AOK tgv ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000		Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen uit AOK tgv ABR
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000	Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen uit AOK tgv ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000	Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen AOK uit de ABR
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000		Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen AOK uit de ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71010	u	j	toevoeging aan BR Bovenwijkse vz	-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000		Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen AOK naar RBV
80102009	Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000	Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen AOK naar RBV
80102999	Sluitrek: Bestemmingsreserves (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000		Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen AOK ABR RBV
6200	EV: Bestemmingsreserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	115.000		85.000		70.000		70.000		70.000		Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen AOK ABR RBV
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	-115.000		-85.000		-70.000		-70.000		-70.000		Intrekken MJP 2024 fondsbijdragen AOK ABR RBV
68109999	Anterieure Overeenkomsten algemeen (K)	8	45801	i	j	investeringsbijdrage van overige instel.		228.000		65.000		154.000		65.000		65.000	MJP 2025 fondsbijdragen uit AOK tgv ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	228.000		65.000		154.000		65.000		65.000		MJP 2025 fondsbijdragen uit AOK tgv ABR
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		228.000		65.000		154.000		65.000		65.000	MJP 2025 fondsbijdragen uit AOK tgv ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		228.000		65.000		154.000		65.000		65.000	MJP 2025 fondsbijdragen AOK uit de ABR
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	228.000		65.000		154.000		65.000		65.000		MJP 2025 fondsbijdragen AOK uit de ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71010	u	j	toevoeging aan BR Bovenwijkse vz	228.000		65.000		154.000		65.000		65.000		MJP 2025 fondsbijdragen AOK naar RBV
80102009	Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		228.000		65.000		154.000		65.000		65.000	MJP 2025 fondsbijdragen AOK naar RBV
80102999	Sluitrek: Bestemmingsreserves (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	228.000		65.000		154.000		65.000		65.000		MJP 2025 fondsbijdragen AOK ABR RBV
6200	EV: Bestemmingsreserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-228.000		-65.000		-154.000		-65.000		-65.000		MJP 2025 fondsbijdragen AOK ABR RBV
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	228.000		65.000		154.000		65.000		65.000		MJP 2025 fondsbijdragen AOK ABR RBV
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	-228.101		-491.337		-214.707		-186.574		-186.574		intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Voederheil)
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	-1.192.587		-1.367.306		-655.941						intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoogveld Zuid)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	-123.815		-12.443		-17.823		-15.190		-15.190		intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Leeuweriksweg)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	-115.646		-112.595								intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoenderbos Velmolen)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	-121.371		-127.081								intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (de Ruiter)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	-30.482										intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoevenseweg)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-228.101		-491.337		-214.707		-186.574		-186.574	intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Voederheil)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-1.192.587		-1.367.306		-655.941					intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoogveld Zuid)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-123.815		-12.443		-17.823		-15.190		-15.190	intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Leeuweriksweg)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-115.646		-112.595							intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoenderbos Velmolen)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-121.371		-127.081							intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (de Ruiter)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	n	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-30.482									intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoevenseweg)
63209932	Gb toe- en afname bw 3.2 bedrijfsinfrastruc. (K)	3	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	228.101		491.337		214.707		186.574		186.574		intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Voederheil)
63209932	Gb toe- en afname bw 3.2 bedrijfsinfrastruc. (K)	3	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	1.192.587		1.367.306		655.941						intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoogveld Zuid)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	123.815		12.443		17.823		15.190		15.190		intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Leeuweriksweg)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	115.646		112.595								intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoenderbos Velmolen)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	121.371		127.081								intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (de Ruiter)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38000	u	n	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	30.482										intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen (Hoevenseweg)
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-1.812.002		-2.110.762		-888.471		-201.764		-201.764		intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	1.812.002		2.110.762		888.471		201.764		201.764		intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	-1.812.002		-2.110.762		-888.471		-201.764		-201.764		intrekken MJP 2024 tussentijdse winstnemingen
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	499.855		300.319		579.767		349.339		173.022		MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Voederheil)
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	45.958		3.407.081		2.085.371						MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoogveld Zuid)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	129.176		127.844								MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoenderbos Velmolen)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	167.667		506.142		434.776		8.944				MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (de Ruiter)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve					7.371		4.144		5.258		MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Dierenparkje)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	j	toevoeging aan algemene reserve	197.561		39.523								MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoevenseweg)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71004	u	n	toevoeging aan algemene reserve	243.222										MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Repelakker)

80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		499.855		300.319		579.767		349.339		173.022	MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Voederheil)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		45.958		3.407.081		2.085.371					MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoogveld Zuid)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		129.176		127.844							MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoenderbos Velmolen)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		167.667		506.142		434.776		8.944			MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (de Ruiter)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)						7.371		4.144		5.258	MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Dierenparkje)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		197.561		39.523							MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoevenseweg)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71001	i	n	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		243.222									MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Repelakker)
63209932	Gb toe- en afname bw 3.2 bedrijfsinfrastruc. (K)	3	38001	i	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u		499.855		300.319		579.767		349.339		173.022	MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Voederheil)
63209932	Gb toe- en afname bw 3.2 bedrijfsinfrastruc. (K)	3	38001	i	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u		45.958		3.407.081		2.085.371					MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoogveld Zuid)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38001	i	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u		129.176		127.844							MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoenderbos Velmolen)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38001	i	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u		167.667		506.142		434.776		8.944			MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (de Ruiter)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38001	i	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u						7.371		4.144		5.258	MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Dierenparkje)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38001	i	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u		197.561		39.523							MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Hoevenseweg)
68209982	GB toe en afname BW 8.2 grondexploitatie (K)	8	38001	i	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u		243.222									MJP 2025 tussentijdse winstnemingen (Repelakker)
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	1.283.439		4.380.909		3.107.285		362.427		178.280		MJP 2025 tussentijdse winstnemingen
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-1.283.439		-4.380.909		-3.107.285		-362.427		-178.280		MJP 2025 tussentijdse winstnemingen
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	1.283.439		4.380.909		3.107.285		362.427		178.280		MJP 2025 tussentijdse winstnemingen
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-39.946		-40.745		-41.560		-42.391		-42.391	intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-190.498		-194.308		-198.194		-202.158		-202.158	intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-95.736		-97.651		-99.603					intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	n	onttrekking uit algemene reserve		-17.728									intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-587		-599		-611		-623		-623	intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-39.946		-40.745		-41.560		-42.391		-42.391		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-190.498		-194.308		-198.194		-202.158		-202.158		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-95.736		-97.651		-99.603						intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	n	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-17.728										intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-587		-599		-611		-623		-623		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	344.495		333.303		339.968		245.172		245.172		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-344.495		-333.303		-339.968		-245.172		-245.172		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	344.495		333.303		339.968		245.172		245.172		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN
63202532	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 3.2	3	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	-39.946		-40.745		-41.560		-42.391		-42.391		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	-190.498		-194.308		-198.194		-202.158		-202.158		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	-95.736		-97.651		-99.603						intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)
68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	n	toevoeging aan voorziening (overig)	-17.728										intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	-587		-599		-611		-623		-623		intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		-39.946		-40.745		-41.560		-42.391		-42.391	intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		-190.498		-194.308		-198.194		-202.158		-202.158	intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		-95.736		-97.651		-99.603					intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	n	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		-17.728									intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		-587		-599		-611		-623		-623	intrekken MJP 2024 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
99996999	Sluitrek: Voorzieningen (art 44.1b) (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans		344.495		333.303		339.968		245.172		245.172	intrekken MJP 2024 toev VEN tlv ABR
6560	Voorzieningen (art 44.1b) (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	344.495		333.303		339.968		245.172		245.172		intrekken MJP 2024 toev VEN tlv ABR
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	-344.495		-333.303		-339.968		-245.172		-245.172		intrekken MJP 2024 toev VEN tlv ABR
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		39.319		40.105		40.907		41.726		42.560	MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		180.021		183.622		187.294		191.040		194.861	MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		109.691		111.885		114.123		116.405			MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		20.187		20.591							MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		420		429		437		446		455	MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	39.319		40.105		40.907		41.726		42.560		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	180.021		183.622		187.294		191.040		194.861		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	109.691		111.885		114.123		116.405				MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	20.187		20.591								MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	420		429		437		446		455		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-349.638		-356.632		-342.761		-349.617		-237.876		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VZ exploitatienadelen
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	349.638		356.632		342.761		349.617		237.876		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VZ exploitatienadelen
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	-349.638		-356.632		-342.761		-349.617		-237.876		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VZ exploitatienadelen
63202532	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 3.2	3	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	39.319		40.105		40.907		41.726		42.560		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	180.021		183.622		187.294		191.040		194.861		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	109.691		111.885		114.123		116.405				MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)

68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	20.187		20.591									MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
68202582	Nog te verdelen algemene kosten taakveld 8.2	8	72002	u	j	toevoeging aan voorziening (overig)	420		429		437		446		455			MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		39.319		40.105		40.907		41.726		42.560		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 2)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		180.021		183.622		187.294		191.040		194.861		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Uden Noord 1)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		109.691		111.885		114.123		116.405				MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Reek Zuid)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		20.187		20.591								MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN (Kerkstraat Oost)
98202003	VZ Voorziening exploitatierisico`s (K)	kap.dienst	72001	i	j	toevoeging aan voorziening (kap. dienst)		420		429		437		446		455		MJP 2025 onttrekking ABR tbv VEN(Eikenheuvel)
99996999	Sluitrek: Voorzieningen (art 44.1b) (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans		-349.638		-356.632		-342.761		-349.617		-237.876		MJP 2025 toev VZ exploitatienadelen tlv ABR
6560	Voorzieningen (art 44.1b) (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-349.638		-356.632		-342.761		-349.617		-237.876			MJP 2025 toev VZ exploitatienadelen tlv ABR
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	349.638		356.632		342.761		349.617		237.876			MJP 2025 toev VZ exploitatienadelen tlv ABR
68104999	Anterieure Overeenkomsten algemeen (K)	8	35100	u	j	inhuur personeel	-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000			intrekken MJP 2024 niet te verhalen plankn ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		intrekken MJP 2024 niet te verhalen plankn ABR
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000			intrekken MJP 2024 niet te verhalen plankn ABR
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		intrekken MJP 2024 niet te verhalen plankn ABR
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000			intrekken MJP 2024 niet te verhalen plankn ABR
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	250.000		250.000		250.000		250.000		250.000			intrekken MJP 2024 niet te verhalen plankn ABR
68104999	Anterieure Overeenkomsten algemeen (K)	8	35100	u	j	inhuur personeel	250.000		250.000		250.000		250.000		250.000			MJP 2025 niet te verhalen plankn ABR
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		250.000		250.000		250.000		250.000		250.000		MJP 2025 niet te verhalen plankn ABR
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	250.000		250.000		250.000		250.000		250.000			MJP 2025 niet te verhalen plankn ABR
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans		250.000		250.000		250.000		250.000		250.000		MJP 2025 niet te verhalen plankn ABR
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	250.000		250.000		250.000		250.000		250.000			MJP 2025 niet te verhalen plankn ABR
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	-250.000		-250.000		-250.000		-250.000		-250.000			MJP 2025 niet te verhalen plankn ABR
68104999	Anterieure Overeenkomsten algemeen (K)	8	35100	u	j	inhuur personeel	-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000			intrekken MJP 2024 voorber/opstartkn AOK/projecten
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		intrekken MJP 2024 voorber/opstartkn AOK/projecten
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000			intrekken MJP 2024 voorber/opstartkn AOK/projecten
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		intrekken MJP 2024 voorber/opstartkn AOK/projecten
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000			intrekken MJP 2024 voorber/opstartkn AOK/projecten
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	150.000		150.000		150.000		150.000		150.000			intrekken MJP 2024 voorber/opstartkn AOK/projecten
68104999	Anterieure Overeenkomsten algemeen (K)	8	32021	u	j	overige kosten duurzame goederen	150.000		150.000		150.000		150.000		150.000			MJP 2025 voorber/opstartkn AOK/projecten
69100081	Mut.res. 8.1 Ruimtelijke ordening	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		150.000		150.000		150.000		150.000		150.000		MJP 2025 voorber/opstartkn AOK/projecten
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	150.000		150.000		150.000		150.000		150.000			MJP 2025 voorber/opstartkn AOK/projecten
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans		150.000		150.000		150.000		150.000		150.000		MJP 2025 voorber/opstartkn AOK/projecten
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	150.000		150.000		150.000		150.000		150.000			MJP 2025 voorber/opstartkn AOK/projecten
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	-150.000		-150.000		-150.000		-150.000		-150.000			MJP 2025 voorber/opstartkn AOK/projecten
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71002	u	j	toevoeging aan reserve (overig)	-58.333		-66.733		-56.933							intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
80102006	Reserve landschapsinvesteringsregeling 2013	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-58.333		-66.733		-56.933						intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-58.333		-66.733		-56.933						intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-58.333		-66.733		-56.933							intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71002	u	j	toevoeging aan reserve (overig)	-90.000		-58.000		-28.000							intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
80102006	Reserve landschapsinvesteringsregeling 2013	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)		-90.000		-58.000		-28.000						intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-90.000		-58.000		-28.000						intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-90.000		-58.000		-28.000							intrekken MJP 2024 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71002	u	j	toevoeging aan reserve (overig)			32.626		28.394							MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR de Ruiter
80102006	Reserve landschapsinvesteringsregeling 2013	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)				32.626		28.394						MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR de Ruiter
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve				32.626		28.394						MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR de Ruiter
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)			32.626		28.394							MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR de Ruiter
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71002	u	j	toevoeging aan reserve (overig)					61.705		61.705		61.705			MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
80102006	Reserve landschapsinvesteringsregeling 2013	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)						61.705		61.705		61.705		MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve						61.705		61.705		61.705		MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)					61.705		61.705		61.705			MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Eikenheuvel
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71002	u	j	toevoeging aan reserve (overig)			132.584		70.637							MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
80102006	Reserve landschapsinvesteringsregeling 2013	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)				132.584		70.637						MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
69100032	Mut.res. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve				132.584		70.637						MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)			132.584		70.637							MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR Hoogveld Z
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71002	u	j	toevoeging aan reserve (overig)					43.098		43.098					MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR UN1
80102006	Reserve landschapsinvesteringsregeling 2013	kap.dienst	71001	i	j	toevoeging aan reserve (kap.dienst)						43.098		43.098				MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR UN1
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve						43.098		43.098				MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR UN1
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)					43.098		43.098					MJP 2025 LIR bijdrage vanuit ABR UN1
60900000	Vennootschapsbelasting (K)	10	21002	u	j	lasten heffingen	-788.572		-788.572		-788.572		-788.572		-788.572			intrekken MJP 2024 af te dragen VPB

69100010	Mutaties reserves progr 10: bedrijfsvoering	10	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		-788.572		-788.572		-788.572		-788.572		-788.572	intrekken MJP 2024 af te dragen VPB
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-788.572		-788.572		-788.572		-788.572		-788.572		intrekken MJP 2024 af te dragen VPB
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	788.572		788.572		788.572		788.572		788.572		intrekken MJP 2024 af te dragen VPB
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-788.572		-788.572		-788.572		-788.572		-788.572		intrekken MJP 2024 af te dragen VPB
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	788.572		788.572		788.572		788.572		788.572		intrekken MJP 2024 af te dragen VPB
60900000	Vennootschapsbelasting (K)	10	21002	u	j	lasten heffingen	682.154		682.154		682.154		682.154				MJP 2025 af te dragen Vennootschapsbelasting
69100010	Mutaties reserves progr 10: bedrijfsvoering	10	71005	i	j	onttrekking uit algemene reserve		682.154		682.154		682.154		682.154			MJP 2025 af te dragen Vennootschapsbelasting
80101001	Algemene reserve grondexploitatie (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	682.154		682.154		682.154		682.154				MJP 2025 af te dragen Vennootschapsbelasting
80101999	Sluitrek: Algemene Reserve (K)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-682.154		-682.154		-682.154		-682.154				MJP 2025 af te dragen Vennootschapsbelasting
6100	EV: Algemene reserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	682.154		682.154		682.154		682.154				MJP 2025 af te dragen Vennootschapsbelasting
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	-682.154		-682.154		-682.154		-682.154				MJP 2025 af te dragen Vennootschapsbelasting
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71011	i	j	onttrekking uit BR bovenwijkse vz		-436.000		-6.000		-6.000		-6.000		-6.000	intrekken MJP 2024 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
80102009	Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)	-436.000		-6.000		-6.000		-6.000		-6.000		intrekken MJP 2024 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
68209915	Reserve bovenwijkse voorzieningen incidenteel	8	32004	u	j	uitbestede investeringen algemeen	-436.000		-6.000		-6.000		-6.000		-6.000		intrekken MJP 2024 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
80102999	Sluitrek: Bestemmingsreserves (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans		-436.000		-6.000		-6.000		-6.000		-6.000	intrekken MJP 2024 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
6200	EV: Bestemmingsreserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans	-436.000		-6.000		-6.000		-6.000		-6.000		intrekken MJP 2024 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u	436.000		6.000		6.000		6.000		6.000		intrekken MJP 2024 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
69100082	Mut.res. 8.2 Grondexploitatie	8	71011	i	j	onttrekking uit BR bovenwijkse vz						12.000		6.000		6.000	MJP 2025 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
80102009	Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (K)	kap.dienst	71000	u	j	onttrekking uit reserve (kap.dienst)					12.000		6.000		6.000		MJP 2025 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
68209915	Reserve bovenwijkse voorzieningen incidenteel	8	32004	u	j	uitbestede investeringen algemeen					12.000		6.000		6.000		MJP 2025 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
80102999	Sluitrek: Bestemmingsreserves (K)	kap.dienst	90000	i	j	overboeking naar balans						12.000		6.000		6.000	MJP 2025 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
6200	EV: Bestemmingsreserves (F)	kap.dienst	90000	u	j	overboeking naar balans					12.000		6.000		6.000		MJP 2025 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
20020	Kruisposten Maashorst (F)	kap.dienst	38000	u	j	stelpost sluitrekening meerjaren begr u					-12.000		-6.000		-6.000		MJP 2025 ontrekkingen RBV (nog niet begroot)
							-63.065	-63.065	6.556.921	6.556.921	5.808.276	5.808.276	710.723	710.723	-537.662	-537.662	

Vastgesteld in de (openbare) vergadering van 26-6-2025

Ondertekening bij raadsbesluit

De raad voornoemd

de griffier	de voorzitter
mr. N.E. Gradisen	Drs. J. van der Pas

Technische vraag

Zaaknr.: 40208-2025

Technische vraag aan: Team Economie en gebiedsontwikkeling

Onderwerp: Meerjarenperspectief Grondbedrijf 2025

We hebben voor 2026 een (nog) niet sluitende Kadernota-begroting. De vraag is nu of de opbrengst uit het grondbedrijf, na aftrek voor risicodekking in het grondbedrijf, kan worden opgevoerd als stelpost in de Algemene begroting 2026.

Vraag:

1. In hoeverre is het mogelijk om in de begroting 2026 van de gemeente een stelpost op te nemen over een bijdrage uit het grondbedrijf aan de Algemene dienst van de begroting 2026?

Ondertekening:

Datum indiening	:	10-6-2025
Fractie	:	UdenPlusLanderd
Naam indiener	:	Harry van Tiel
iBabs ID nr	:	176

Antwoord op technische vraag

Antwoord door: Team Economie en gebiedsontwikkeling
Datum: 11-6-2025
Vraag: 1. In hoeverre is het mogelijk om in de begroting 2026 van de gemeente een stelpost op te nemen over een bijdrage uit het grondbedrijf aan de Algemene dienst van de begroting 2026? Antwoord: Dit is niet mogelijk. Afdracht van het grondbedrijf aan de algemene middelen kan alleen middels (tussentijdse) winstnemingen. Een gemeente kan de (tussentijdse) winstneming niet duurzaam inzetten voor het opvangen van structurele lasten in de begroting. De (tussentijdse) winstneming heeft immers het karakter van incidentele baten. De hoogte van (tussentijdse) winstneming fluctueert in de regel sterk van jaar op jaar en een specifieke grondexploitatie wordt maar één keer uitgevoerd.

Technische vraag

Zaaknr.: 40208-2025

Technische vraag aan: Team Economie en gebiedsontwikkeling

Onderwerp: Meerjarenperspectief Grondbedrijf 2025 & gebouwen

Tegen de achtergrond van het oude gemeentekantoor in Zeeland. Een initiatiefgroep streeft naar het vestigen van een gezondheidscentrum in dit gebouw. Daarom wenst de fractie een antwoord op de volgende vragen.

Vraag:

1. De gebouwen die op de gronden van de gemeenten staan, vallen die ook onder het grondbedrijf?
2. Zo neen, waar valt het gebouwenbeheer dan onder?

Ondertekening:

Datum indiening	:	12-6-2025
Fractie	:	UdenPlusLanderd
Naam indiener	:	Harry van Tiel
iBabs ID nr	:	180

Antwoord op technische vraag

Antwoord door: Team Economie en gebiedsontwikkeling
Datum: 12-6-2025

Vraag:
1. De gebouwen die op de gronden van de gemeenten staan, vallen die ook onder het grondbedrijf?

Antwoord:
Nee, de gebouwen waar u aan refereert staan niet op gronden die zijn gelegen in een gemeentelijke grondexploitatie en vallen niet onder het grondbedrijf.

Vraag:
2. Zo neen, waar valt het gebouwenbeheer dan onder?

Antwoord:
Het gebouwenbeheer valt onder het Team Vastgoed Accomodaties en Facilitair (VAF).

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:55 CEST
Document ID:
0e5126e9-6505-40fd-9ba3-04e5db2b03ac

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 18324 / 2025

Onderwerp: Bindend adviesrecht aanvraag omgevingsvergunning voor het toevoegen van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark aan de Zeelandsedijk te Volkel.

Auteur	:	Sylvia Janssen
Domein/team	:	Ruimte / Planvorming en ontwerp
E-mail	:	Sylvia.Janssen@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	F.J.M. van Lankvelt J.P.A van den Heuvel

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Bindend adviesrecht aanvraag omgevingsvergunning voor het toevoegen van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark Hoogveld-Zuid aan de Zeelandsedijk te Volkel.

Voorstel
1. een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark Hoogveld-Zuid aan de Zeelandsedijk te Volkel.

Inleiding
Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor het toevoegen van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark Hoogveld-Zuid aan de Zeelandsedijk te Volkel.

Het besluitgebied ligt binnen de begrenzing van het omgevingsplan van de gemeente Maashorst. Voor de duiding van het planologisch regime van het besluitgebied is met name het bestemmingsplan ‘Buitengebied 2014’ van belang. Binnen het besluitgebied geldt de functie ‘Agrarisch’ met diverse gebiedsaanduidingen. Binnen de functie ‘Agrarisch’ is een energieopslag Systeem niet toegestaan. Voor initiatieven die niet rechtstreeks passen in het omgevingsplan en waarvoor het omgevingsplan ook geen (toereikende) afwijkmogelijkheden bevat, kan middels een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa-procedure) afgeweken worden van de bestemming.

Op deze aanvraag is het bindend adviesrecht van de raad van toepassing. Op 16 november 2023 heeft uw raad categorieën van gevallen aangewezen (onder andere projecten met betrekking tot energieopwekking en energieopslag ten behoeve van bedrijfsmatige exploitatie) waarbij u gebruik wenst te maken van het adviesrecht over het verlenen van een omgevingsvergunning waarmee wordt afgeweken van het omgevingsplan.

Het college van burgemeester en wethouders kan pas een besluit nemen op de vergunningaanvraag nadat het advies van uw raad is ontvangen. Uw advies is –in beginsel- bindend; het college kan hier niet van afwijken.

Het bindend advies is alleen bindend voor zover het is gebaseerd op en in overeenstemming is met de beoordelingsregels voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (artikel 16.15b Omgevingswet). Het college hoeft het bindend advies van uw raad alleen in acht te nemen voor zover het advies is gebaseerd op en in overeenstemming is met de beoordelingsregels voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Dit volgt uit artikel 16.15b Omgevingswet.
Adviseert uw raad om de omgevingsvergunning te verlenen of te weigeren vanwege redenen die geen deel uitmaken van de beoordelingsregels of daarmee in strijd zijn? Dan moet het college dit advies negeren.

Indien u besluit negatief te adviseren op dit voorstel, dan zal het college de aanvraag omgevingsvergunning – in beginsel- moeten weigeren. Een negatief advies van de raad moet wel voorzien zijn van een goede motivering.

De gemeente Maashorst streeft ernaar om vanaf 2035 energieneutraal te zijn. Rekening houdend met het meeste rendement en het huidige probleem met de netwerkcapaciteit zetten we voor de korte termijn in op maatwerk voor inwoners en bedrijven. (zie paragraaf 7. Bestuursakkoord 2022-2026)

De raad wordt voorgesteld positief bindend advies af te geven.

Beoogd effect
De gevraagde vergunning te verlenen waardoor het door de initiatiefnemer beoogde op te richten Energieopslag Systeem mogelijk gemaakt wordt. Daarnaast draagt dit project bij aan het oplossen van netcongestie.

Argumenten

1.1. Verplichte installeren van batterijen bij zonneparken.
In 2023 heeft minister voor Klimaat en Energie aangekondigd dat het installeren van een batterij bij zonneparken verplicht te gaan stellen. Batterijsystemen bij grote opwekkers zoals zonneparken kunnen helpen bij netcongestie. De pieken van het opwekprofiel van de duurzame-energiesystemen kunnen worden opgevangen in de batterij en deze worden dan op een later moment terug geleverd. Hierdoor wordt er minder (piek)capaciteit gevraagd van het elektriciteitsnet en hoeven er op termijn ook minder investeringen gedaan worden in het elektriciteitsnet.

1.2. Het is wenselijk om in afwijking van het omgevingsplan de gevraagde vergunning te verlenen.
De tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan om een zonnepark mogelijk te maken had als ontwikkelingsdoel de opwek van duurzame energie om de duurzaamheidsdoelstellingen van gemeente Maashorst te kunnen behalen. De toevoeging van een EOS past in deze ontwikkelingsrichting, omdat het een efficiënter gebruik van de aansluiting van het zonnepark en het achterliggende elektriciteitsnetwerk mogelijk maakt, onder meer door op momenten van te veel opwek de batterijen op te laden en deze stroom te leveren op momenten waarop er te weinig opwek is. Het is daarom wenselijk de gevraagde vergunning te verlenen tot

16 februari 2043 (vergunning loopt gelijk met vergunning zonnepark).

1.3. ***Er is sprake van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.***
Afwijken van het omgevingsplan is slechts toegestaan indien er sprake is van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. De aanvraag is voorzien van een motivering waaruit blijkt dat aan deze voorwaarde wordt voldaan (zie bijlage 12).

1.4. ***Participatie met de omwonenden heeft geen reactie opgeleverd.***
Ook heeft uw raad op 16 november 2023 een lijst vastgesteld van gevallen waarin participatie verplicht is. De aanvraag valt hieronder.
In het kader van de participatie zijn de directe omwonenden door initiatiefnemer op de hoogte gesteld van de beoogde ontwikkeling. De bewoners/eigenaren hebben aangegeven geen problemen te hebben met de beoogde ontwikkeling. Het verslag van de participatie is als bijlage 13 toegevoegd.

1.5. ***Na termijn verplichting tot afbreken.***
Voor het bestaande zonnepark Hoogveld-Zuid met een werkingsduur van 25 jaar heeft de gemeente een huurovereenkomst en een overeenkomst recht van opstal gevestigd. Op basis van deze overeenkomsten is het energieopslagsysteem dat men wenst (bij) te plaatsen bij het reeds in exploitatie genomen zonnepark te kwalificeren als een onderdeel van het zonnepark. De reeds gesloten overeenkomsten behoeven dan ook geen aanpassing ten aanzien van de opruimplicht.

1.6. ***Zonder advies van de raad mag het college geen besluit nemen.***
Onder de Omgevingswet is het college bevoegd om BOPA's te verlenen.
Als gevolg van uw besluit van 16 november 2023 moet het college de raad op grond van artikel 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet de raad om een advies vragen.
Het besluit omtrent de aanvraag moet met inachtneming van het advies worden genomen.

1.7. Het is voor gemeente Maashorst wenselijk te leren van deze aanvraag en werking van batterijpakketten voor toekomstige ontwikkelingen rondom projecten voor grootschalige opwek

Kanttekeningen
Tegen de verleende omgevingsvergunning kan bezwaar en/of beroep worden ingediend.

Financiën
Het afgeven van een advies door de raad heeft geen financiële consequenties. Voor het in behandeling nemen van een BOPA wordt conform de Legesverordening 2025 een vast bedrag aan leges in rekening gebracht. Deze worden op de gebruikelijke wijze geïnd.

Duurzaamheid
De provincie Noord-Brabant en de Regionale Energiestrategie Noordoost Brabant zetten zich volledig in voor het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen van 2030 en 2050. Daarbij richten zij zich op de ontwikkeling van verschillende duurzame initiatieven, zoals zonneparken.
Batterijsystemen bij grote opwekkers zoals zonneparken kunnen helpen bij netcongestie.

Participatie

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het informeren van de omgeving. Dit participatietraject is inmiddels uitgevoerd. De reacties van de omwonende zijn opgenomen in een verslag, dat onderdeel uitmaakt van de stukken bij de aanvraag (bijlage 13).

Communicatie
Voorliggend voorstel is een eerste vraag aan uw raad om bindend advies. Om uw raad mee te nemen in het proces ten aanzien van vergunningverlening mét bindend advies hebben wij ter informatie een factsheet toegevoegd (zie bijlage 11).
Het besluit omtrent (het verlenen van) de vergunning wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze gepubliceerd. Belanghebbenden kunnen eventueel bezwaar en beroep aantekenen.

Vervolg
Na uw raadsbesluit wordt zo spoedig mogelijk oo de omgevingsvergunning besloten, met inachtneming van uw besluit. Daarna volgt eventueel nog een bezwaar- en/of beroepsprocedure.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Aanvraag omgevingsvergunning ontvangen 04-03-2024
2. Aerius-berekening aanleg 24-10-2024
3. Aerius-berekening exploitatie 23-01-2025
4. Bevestiging aanvraag afnamecapaciteit batterij 30-08-2022
5. Constructietekening U-02 Beuningen funderingsconstructie 17-10-2023
6. Correspondentie Enexis over capaciteitsbeperkende contracten voor batterijen 01-20-2024
7. PGS 37-1 checklist EOS 31-02-2025
8. Technische specificaties componenten EOS 04-01-2024
9. Tekening EOS Hoogveld TD-A0.2 plattegrond 19-09-2024
10. Uitgangspunten Aerius-berekening 2024.0.1 2025
11. Factsheet; Bindend advies voor de Bopa
12. Ruimtelijke motivering versie 7-5-2025
13. Participatieverslag

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
80f5d241-87c8-497d-82c1-b5cb074b19a9

Raadsbesluit

Zaaknummer: 18324-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:
gelet op het advies van de commissie Ruimte, Economie en Financiën van 19 juni 2025;

gelet op artikel 16.15a onder b Omgevingswet;

b e s l u i t

1. een positief bindend advies af te geven op de aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit ten behoeve van het realiseren van een Energieopslag Systeem (EOS) aan het bestaande zonnepark Hoogveld-Zuid aan de Zeelandsedijk te Volkel.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

Energieopslagsysteem Hoogveld-Zuid Uden publiceerbaar

Uw verzoek

Ingediend bij	**Gemeente Maashorst**
Soort	Aanvraag vergunning
Activiteit(en)	Bouwactiviteit (omgevingsplan)
	Afwijken van regels in het omgevingsplan
	Werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid uitvoeren
Doel	Definitief
Status	Ingediend
Verzoeknummer(s)	20250304 01629 000 (ingediend op 04-03-2025)

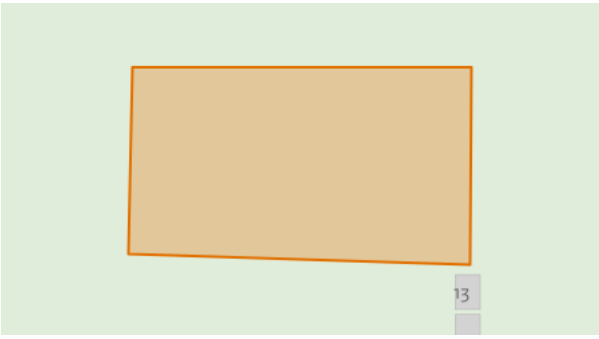
Project

Naam van dit project
Energieopslagsysteem Hoogveld-Zuid Uden

Projectomschrijving
Energieopslagsysteem toevoegen aan Zonnepark Hoogveld-Zuid te Uden

Locatie

Teken een gebied op de kaart

Algemeen

U kunt een bijlage toevoegen over het contact met anderen (participatie).

Geen documenten.

Voeg als bijlage toe: gegevens over de grens van de locatie.

Geen documenten.

Participatie: anderen betrekken bij uw plannen

Heeft u contact gehad met anderen voor wie de omgeving anders wordt door uw plannen?
Ja

Hoe heeft u anderen betrokken bij uw plannen?
geen openbare informatie

Welke reacties heeft u gekregen?
geen openbare informatie

Verzoek

Geef uw verzoek een naam
Energieopslagsysteem Hoogveld-Zuid Uden

Toelichting op uw verzoek
geen openbare informatie

Uw referentienummer
geen openbare informatie

Hierbij verklaar ik alle vragen naar waarheid te hebben ingevuld.
Ja

Zijn er gegevens die u later opstuurt? Denk aan bouwtekeningen, foto's, plattegronden, etc. Geef hier aan welke gegevens dat zijn en waarom u die later opstuurt.
geen openbare informatie

Zijn er gegevens die u nu niet opstuurt? Geef aan welke gegevens dat zijn en waarom u die niet opstuurt. Bijvoorbeeld omdat u die eerder heeft opgestuurd.
geen openbare informatie

Uw gegevens

E-mailadres en telefoonnummer initiatiefnemer

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens vestiging of bedrijf initiatiefnemer

KVK-nummer
88910423
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
TPStorage B.V.
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
864820343
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens bedrijf initiatiefnemer

Straatnaam
Melbournestraat
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
9
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
7

Postcode
1175RM
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Lijnden
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Ja
Vooraf ingevuld antwoord.

Contactpersoon

Wilt u een contactpersoon voor deze aanvraag of melding opgeven?
Nee

Vragen en antwoorden

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Algemeen

Beschrijf de werkzaamheden waarvoor u een vergunning aanvraagt in een paar zinnen.
Het betreft het plaatsen van batterijcontainers voor de opslag van energie, transformator en omvormer (PCS) gebouwen, en camera's. Zie de aanvraag bij de aanvraag voor meer detailinformatie en afmetingen.

Vink alle werkzaamheden aan die u wilt aanvragen.
Andere nieuw te bouwen bouwwerken dan hierboven genoemd

Verandert het aantal woningen of wooneenheden door de werkzaamheden?
Nee

Wat zijn de totale geschatte bouwkosten in euro's (exclusief BTW)?
76000

Geef hier eventueel een toelichting op de geschatte bouwkosten.
Kosten containers en fundering

Indien er over uw bouwplan advies wordt gevraagd aan bijvoorbeeld een commissie die over welstand adviseert. Wilt u het bouwplan dan mondeling toelichten aan de adviseur?
Nee

Gebruik

Waarvoor gebruikt u het bouwwerk of het perceel nu?
Iets anders dan wonen

Overige gebruiksfuncties: Geef aan waar u het bouwwerk en/of perceel momenteel voor gebruikt.
Zonnepark

Gaat u het bouwwerk en/of het perceel ergens anders voor gebruiken?
Ja

Veranderen gebruik: Waar gaat u het bouwwerk en/of perceel voor gebruiken?
Iets anders dan wonen

Geef aan waar u het bouwwerk voor gaat gebruiken. Zijn er meerdere gebruiksdoeleinden? Geef deze dan allen aan.
Zonnepark en opslag van energie

Wat wordt de totale gebruiksoppervlakte van het bouwwerk in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
150

Zijn er meerdere gebruiksdoeleinden? Geef dan hier per gebruiksdoeleinde aan wat de totale gebruiksoppervlakte is.
-

Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?
Ja

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
0

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
150

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van het bruto vloeroppervlak.
-

Bruto inhoud bouwwerk

Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?
Ja

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
0

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
430

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van de bruto inhoud van het bouwwerk.
-

Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?
Aan of op een bijgebouw of ander bouwwerk

Geef hier eventueel een toelichting op de plaats van het bouwwerk.
Batterijsysteem wordt aan zonnepark geplaatst

Oppervlakte bebouwd perceel

Verandert het bebouwde oppervlakte van het perceel na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
Nee

Wat is de bebouwde oppervlakte van het perceel in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
1600

Hoogte bouwwerk

Wat is de hoogte van het bouwwerk?
3

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van de hoogte van het bouwwerk.
Batterijcontainer: 3

Trafo/PCS: 3
Camera: 4

Hoeveel bouwlagen heeft het bouwwerk?
0

Parkeervoorzieningen

Heeft of krijgt u parkeervoorzieningen op het eigen terrein?
Ja

Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om het bouwen of verbouwen van een seizoensgebonden bouwwerk?
Nee

Gaat het om het bouwen of verbouwen van een tijdelijk bouwwerk?
Ja

Hoeveel hele jaren blijft het tijdelijke bouwwerk op de locatie staan?
25

Hoeveel maanden blijft het tijdelijke bouwwerk op de locatie staan?
0

Bodemonderzoek

Is er een bodemonderzoek uitgevoerd?
Ja

Blijkt er uit het bodemonderzoek dat de toelaatbare kwaliteit wordt overschreden?
Nee

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Omschrijf wat u wilt gaan doen.
Batterijopslag van de opgewekte zonne-energie van Zonnepark Hoogveld-Zuid Uden en de balancering van het elektriciteitsnet.

Beschrijf hoe en in welke mate de voorgenomen activiteiten of het gebruik in strijd zijn met de regels uit het omgevingsplan.
De huidige bestemming is een tijdelijk zonnepark op agrarische grond. Binnen deze bestemming is het bouwen van een energieopslagsysteem niet mogelijk.

Geef aan waarom u van regels in het omgevingsplan wil afwijken.
Energieopslagsystemen zorgen voor meer ruimte en stabiliteit op het elektriciteitsnet. Ook geven deze systemen energiezekerheid en lagere energieprijzen.

Het afwijken van de regels in het omgevingsplan kan gevolgen hebben voor de leefomgeving. Beschrijf deze gevolgen.
Zie voor een uitgebreide beschrijving de 'Onderbouwing van de effecten op de Fysieke

Leefomgeving' die onderdeel uitmaakt van deze aanvraag

Wilt u tijdelijk afwijken van de regels in het omgevingsplan?
Ja

Tijdelijk afwijken: Geef aan hoe lang u wilt afwijken van de regels in het omgevingsplan.
25 jaar

Milieueffectrapportage

Wat geldt er voor de activiteiten van deze aanvraag?
Geen ‘project-mer-plicht’ en geen ‘project-mer-beoordelingsplicht’

Werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid uitvoeren

Geef aan welke materialen u gaat gebruiken.
Het aanleggen van een batterijsysteem met bijbehorende bouwwerken (grondverzet ten behoeve van boven- en ondergrondse infrastructuur.

Gaat u grond afvoeren naar een andere locatie?
Nee

Zijn er obstakels aanwezig die in de weg staan voor het uitvoeren van het werk of de werkzaamheid? Beschrijf dan de obstakels die in de weg staan.
Nee

Bijlagen

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Bodemonderzoek

Geen documenten.

Gegevens uit te brengen advies agrarische adviescommissie

Geen documenten.

Parkeervoorzieningen

Geen documenten.

Rapport archeologische waarde

Geen documenten.

Situatietekening bestaande toestand

Geen documenten.

Situatietekening nieuwe toestand

Document	Vertrouwelijk
A - Technisch ontwerp EOS_Hoogveld_TD-A0.2.pdf	Nee

Uiterlijk van het bouwwerk

Document	Vertrouwelijk
B - Technische specificaties componenten EOS.pdf	Nee

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
C - Technische tekening funderingsconstructie (voorbeeld).pdf	Nee
E1 - Uitgangspunten Aerius-calculatie (V2).pdf	Nee
E2 - Aerius-calculatie aanleg (V2).pdf	Nee
E3 - Aerius-calculatie exploitatie (V2).pdf	Nee
F - PGS 37-1 checklist EOS Hoogveld 31-01-2025.pdf	Nee
G - Bevestiging aanvraag afnamecapaciteit batterij.pdf	Nee
H - Correspondentie Enexis over capaciteitsbeperkende contracten voor batterijen.pdf	Nee
Reactie op Tussentijdse beoordeling conceptverzoek EOS Hoogveld.pdf	Nee

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan het omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
BOPA EOS Hoogveld V2.0.pdf	Nee

Overzichtstekening nieuwe toestand

Geen documenten.

Rapport archeologische waarde

Geen documenten.

Situatietekening bestaande toestand

Geen documenten.

Situatietekening nieuwe toestand

Geen documenten.

Werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid uitvoeren

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan omgevingsplan

Geen documenten.

Locatie van de werkzaamheden

Geen documenten.

Rapport archeologische waarde

Geen documenten.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	TPStorage
Inrichtingslocatie	Zeelandsedijk 13, 5408 SM Volkel

Activiteit

Omschrijving	EOS Hoogveld
Toelichting	Aanleg EOS Hoogveld TPStorage

Berekening

AERIUS kenmerk	RVbk4T2uEZ1C
Datum berekening	24 oktober 2024, 10:23
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Aanleg EOS Zonnepark Hoogveld - Beoogd	2025	0,2 kg/j	6,7 kg/j

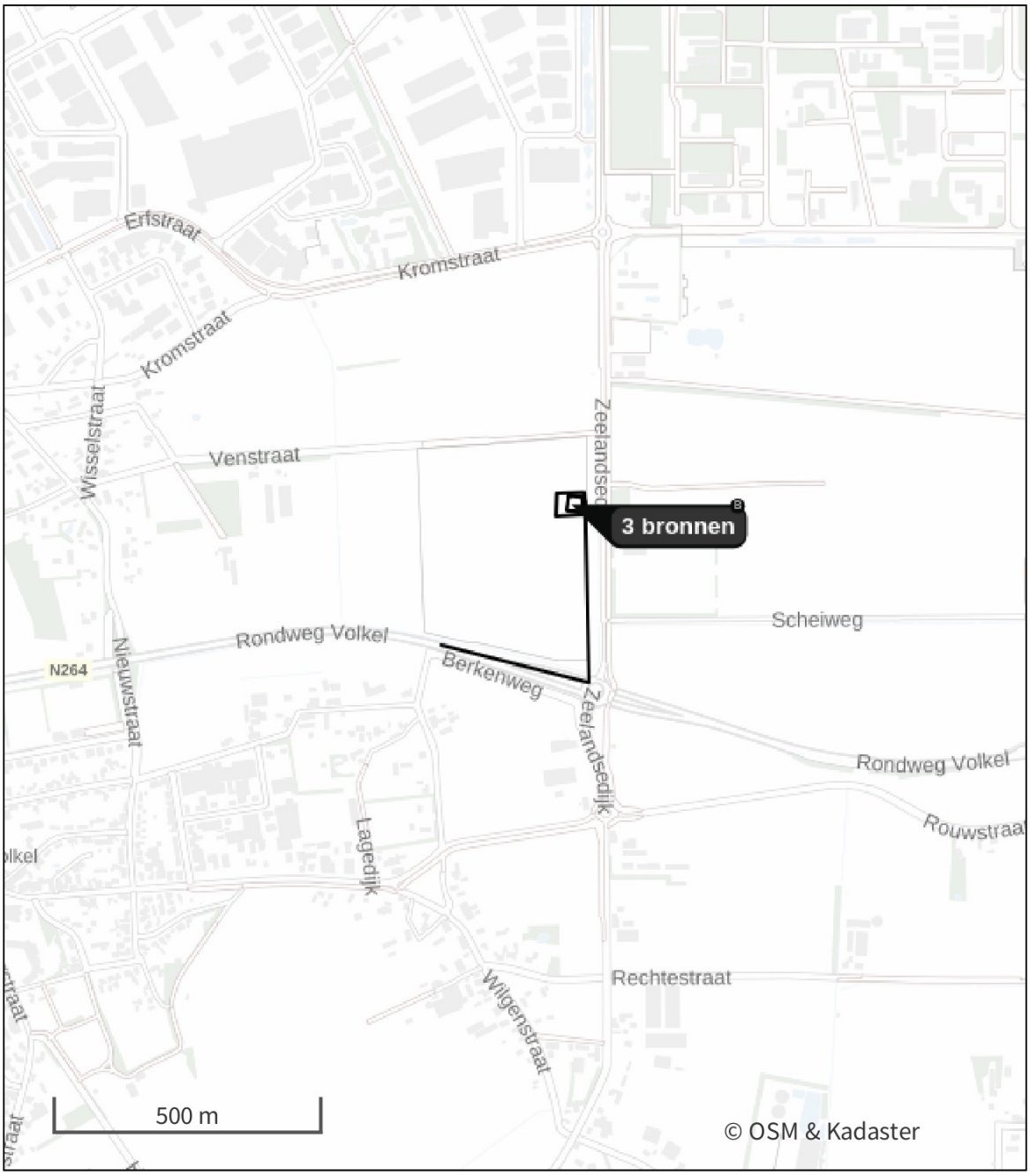
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Aanleg EOS Zonnepark Hoogveld - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Aanleg EOS Zonnepark Hoogveld (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Aanleg EOS Zonnepark Hoogveld	0,2 kg/j	5,8 kg/j
3 Anders... | Anders... | Stationair Vrachtwagens	3,7 g/j	31,0 g/j
4 Verkeer | Koude start: overig | Bron 4	17,7 g/j	0,7 kg/j
Verkeersnetwerk	8,3 g/j	0,2 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanleg EOS Zonnepark Hoogveld" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Aanleg EOS Zonnepark Hoogveld, Rekenjaar 2025

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Aanleg EOS Zonnepark Hoogveld	NO_x	5,8 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:174724,48 Y:406913,5		
Oppervlakte	0,22 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Laadschop	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	87 l/j	14 u/j	5 l/j	NO_x	0,6 kg/j
					NH_3	20,9 g/j
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	122 l/j	15 u/j	7 l/j	NO_x	0,9 kg/j
					NH_3	29,3 g/j
Mobiele hijskraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	621 l/j	20 u/j	37 l/j	NO_x	3,6 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j
Boorwagen	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	20 l/j	8 u/j		NO_x	0,4 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Trilplaat	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	6 l/j	3 u/j		NO_x	0,1 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Betonstorter	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	59 l/j	3 u/j	4 l/j	NO_x	0,1 kg/j
					NH_3	14,2 g/j

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Bron 2				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:174759,03 Y:406601,3	Type scherm	-	-	NO_2	38,6 g/j
Lengte	635,78 m	Hoogte	-	-	NH_3	8,3 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	472,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	50,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Anders... | Anders...

Naam	Stationair Vrachtwagens	Uittreedhoogte	0,0 m	NO_x	31,0 g/j
		Warmteinhoud	0,000 MW	NH_3	3,7 g/j
Locatie	X:174733,49 Y:406914,24	Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,08 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

4 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Bron 4	NO_x	0,7 kg/j
Locatie	X:174732,69 Y:406915,37	NH_3	17,7 g/j
Oppervlakte	0,08 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	236,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	25,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.0.1_20241009_75e59949f9
Database versie	2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	TPStorage
Inrichtingslocatie	Zeelandsedijk 13, 5408 SM Volkel

Activiteit

Omschrijving	Beheer EOS + Zonnepark Hoogveld-Zuid
Toelichting	Beheer/Exploitatie EOS Hoogveld TPStorage + Zonnepark Hoogveld-Zuid onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

Berekening

AERIUS kenmerk	RzK5px49VGz7
Datum berekening	23 januari 2025, 15:57
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Beheer EOS Zonnepark Hoogveld - Beoogd	2026	0,2 kg/j	4,1 kg/j

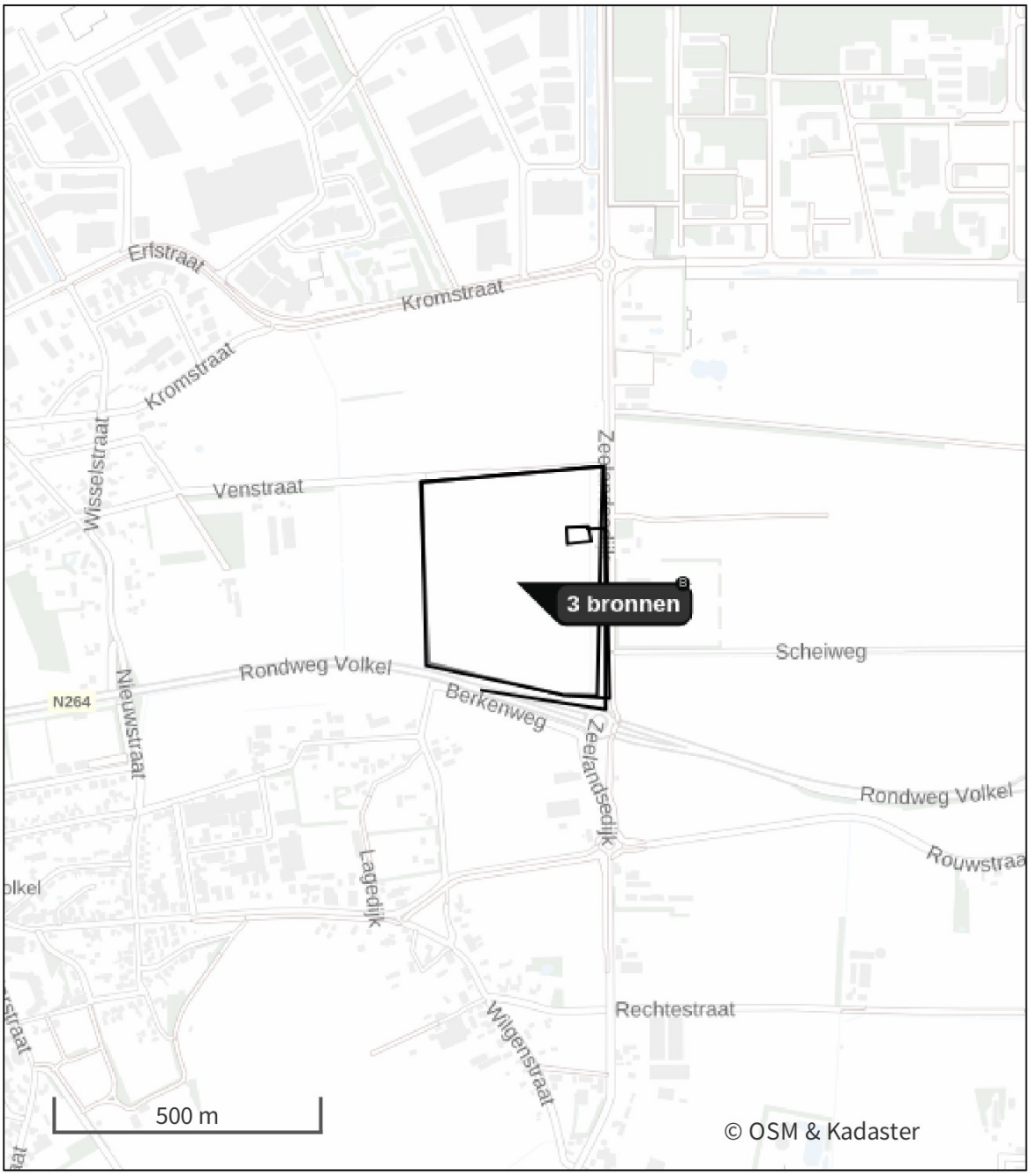
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Beheer EOS Zonnepark Hoogveld - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Beheer EOS Zonnepark Hoogveld (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Beheer zonnepark Hoogveld Zuid	0,2 kg/j	4,0 kg/j
4 Verkeer | Koude start: overig | Koude Starts verkeer Beheer Zonnepark Hoogveld-Zuid (1)	2,0 g/j	68,0 g/j
5 Verkeer | Koude start: overig | Koude StartsBeheer EOS Hoogveld Zuid (1)	1,3 g/j	8,1 g/j
Verkeersnetwerk	1,5 g/j	18,6 g/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste toename (projectberekening)

Grootste afname (projectberekening)

Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beheer EOS Zonnepark Hoogveld" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Beheer EOS Zonnepark Hoogveld, Rekenjaar 2026

1 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer Beheer EOS Hoogveld-Zuid				NO_x	4,8 g/j
Locatie	X:174784,42 Y:406654,28	Type scherm	-	-	NO_2	0,0 kg/j
Lengte	618,55 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,0 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	60,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Beheer zonnepark Hoogveld Zuid	NO_x	4,0 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:174613,8 Y:406826,6		
Oppervlakte	13,81 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Trekker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	403 l/j	40 u/j	24 l/j	NO_x	2,5 kg/j
					NH_3	96,7 g/j
Ruw terrein Heftruck	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	250 l/j	40 u/j	15 l/j	NO_x	1,6 kg/j
					NH_3	60,0 g/j

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer Beheer Zonnepark Hoogveld-Zuid				NO_x	13,8 g/j
Locatie	X:174784,42 Y:406654,28	Type scherm	-	-	NO_2	2,8 g/j
Lengte	618,55 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,0 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	60,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	4,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude Starts verkeer Beheer Zonnepark Hoogveld-Zuid (1)	NO_x	68,0 g/j
		NH_3	2,0 g/j
Locatie	X:174606,4 Y:406828,72		
Oppervlakte	13,37 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	30,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	2,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	1,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

5 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude StartsBeheer EOS Hoogveld Zuid (1)	NO_x	8,1 g/j
		NH_3	1,3 g/j
Locatie	X:174733,02 Y:406915,95		
Oppervlakte	0,13 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	30,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.0.1_20241009_75e59949f9
Database versie	2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Onderwerp: Voorlopige afwijzing verhoging transportvermogen afname Zonneparken/Batterij TPSolar - Enexis
Datum: dinsdag 30 augustus 2022 om 09:42:55 Midden-Europese zomertijd
Van: GZ DOLteam
Aan: [redacted]
Bijlagen: image003.png, image004.png, image005.png, image001.jpg

Geachte heer [redacted]

U hebt extra afname vermogen aangevraagd om het afname vermogen van zes verschillende projecten te verhogen ten behoeve van batterij opslag. Zie het onderstaande overzicht van de aangevraagde projecten en stations.
Omdat de capaciteit op ons net voor afname in Brabant en Limburg onvoldoende is, hebben wij een vooraankondiging van mogelijk structurele congestie bij Autoriteit Consument en Markt (ACM) gedaan. Daarom kunnen wij op dit moment niet aan uw verzoek voor extra afname vermogen voldoen. Graag licht ik dat in deze brief toe.

Transport niet mogelijk
Voor het transport van energie is ruimte op het energienet nodig. Ons energienet kan een bepaalde hoeveelheid energie tegelijkertijd verwerken. Stijgende economie en energietransitie zorgen voor een enorme groei van initiatieven voor afname van energie. Daardoor is op dit moment de maximale belastbaarheid van ons net bereikt in deze postcodegebieden. De onderstaande projecten zijn op de interesselijst gezet voor afname.

Project	Naam	Aansluitadres	Postcode	EAN	Gewenst afname	Teruglevering	Inbedrijf	Station
D.16155	Obton Solenergi Sommer C.V.	Zeelandsedijk 9999	5408SL	871687910000433694	5500 kW	5500 kW	Ja	Uden
D.16155	Obton Solenergi Sommer C.V.	Zeelandsedijk 9999	5408SL	871687910000433700	5500 kW	5500 kW	Ja	Uden
[redacted]								

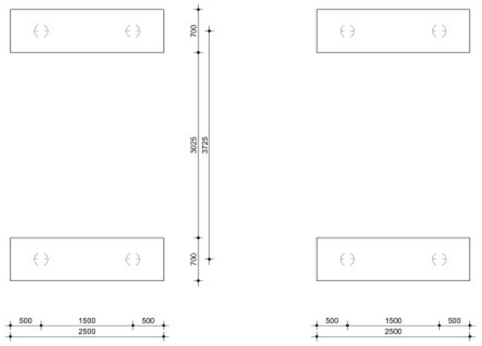
Toepassing congestiemanagement
Enexis Netbeheer heeft een vooraankondiging van mogelijke congestie bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) gedaan. Het onderzoek naar de haalbaarheid van congestiemanagement is gestart. Wij zijn op dit moment in afwachting van de uitkomst van dit onderzoek. Wij informeren u over de uitkomst van dit onderzoek en de betekenis daarvan voor u. Meer informatie vindt u op www.enexis.nl/zakelijk/aansluitingen/beperkte-capaciteit-afname.

Groei sneller dat het net kan groeien
De toenemende vraag naar transportcapaciteit wordt veroorzaakt door de economische ontwikkeling en de energietransitie. De energietransitie zorgt bijvoorbeeld voor een grote vraag naar aansluitingen voor elektrisch vervoer, elektrificatie van bedrijfsprocessen en de omschakeling van gasgestookte verwarming naar elektriciteit. De vraag naar transportcapaciteit voor afname groeit sneller dan de netbeheerders het elektriciteitsnet kunnen uitbreiden.

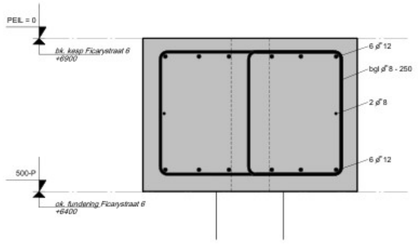
U komt op de interesselijst
U staat inmiddels op onze interesselijst voor klanten die energie willen afnemen. Wij brengen u op de hoogte van de uitkomst van het onderzoek naar congestiemanagement.

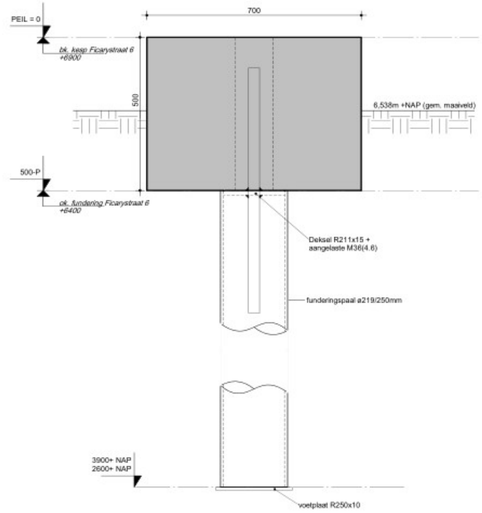
Onze excuses dat we uw verzoek voor afname vermogen op dit moment niet kunnen realiseren. Ik kan me voorstellen dat dit niet de boodschap is die u verwacht. Wij vinden het heel jammer dat we u moeten teleurstellen en doen er alles aan om ons elektriciteitsnet zo snel mogelijk uit te breiden. Hebt u naar aanleiding van deze brief vragen? Neemt u dan contact op met onze klantenservice op telefoonnummer 088 857 22 22 of stuur een e-mail naar klantenservice.zakelijk@enexis.nl.

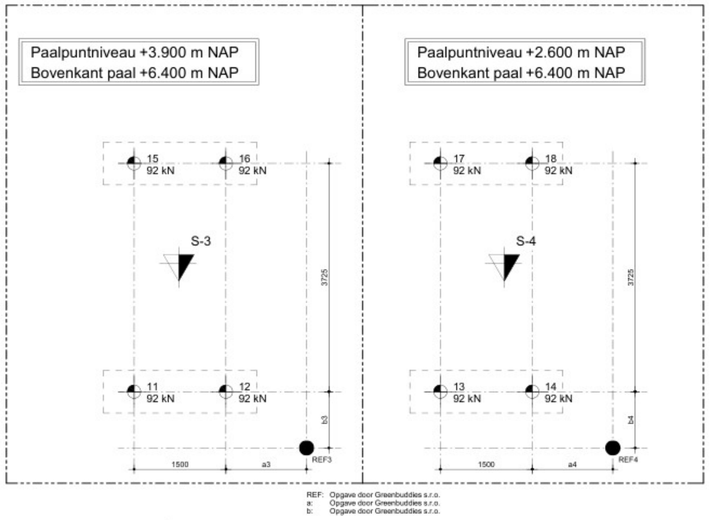
Meer informatie?
Neem dan contact met mij op via GZdolteam@enexis.nl.
Meer informatie over uw Enexis account vindt u op Mijn Enexis Zakelijk.

Matenplan fundering

REF: Opgave door Greenbuddies s.r.o.
a: Opgave door Greenbuddies s.r.o.
b: Opgave door Greenbuddies s.r.o.

COÖRDINATEN EN PAALPOSITIES TEN OPZICHTE VAN REFERENTIEPUNT OP TE GEVEN DOOR GREENBUDDIES S.R.O.

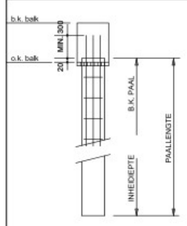
Palenplan

- Stalenbuispalen - (Lengte en aantallen door de aannemer te controleren) -...

type paal	afhak/afstortniveau tov Peil	Inboordiepte tov NAP	Peil_t.o.v._NAP	paallengte	aantal
funderingspaal ø219/250mm					
⌖	-0.500 m	+2.600 m	+6.900 m	3.800 m	4
⌖	-0.500 m	+3.900 m	+6.900 m	2.500 m	4
					8

- Stalenbuispalen - totalen Schoenaker

type paal	afhak/afstortniveau tov Peil	Inheidiepte tov NAP	peil_t.o.v._NAP	paallengte	aantal
funderingspaal ø219/250mm					
⌖	-0.500 m	<varies>	+6.900 m	25.200 m	8
				25.200 m	8

FUNDERING OP STALEN BUISPALEN

- de palen zijn per tekening genummerd en gecodeerd.
- voor sondering(en) zie grondonderzoek van : Hei-team bv
  Rapport nr.: S-H23139-2 d.d. 13-10-2023
  en funderingsadvies van : van Wijnen Engineering Emmen bv
  Rapport nr.: 323153-SB-01_Ficarystraat d.d. 17-10-2023
- maximale optredende paalbelasting : zie tekening.
- voor het bepalen van de paallengte is er vanuit gegaan dat er wordt geheid vanuit een ontgraven bouwput.
- de zwaarte van het heiblok dient in overleg met van Wijnen Engineering Emmen te worden bepaald.
- bij elke sondering het paalpuntniveau controleren en eventueel corrigeren.
- beton uitvoering volgens VBC (NEN-EN 1992) NEN-EN 206-1 en NEN 8005
  betonkwaliteit minimaal C20/25
- alle palen voorzien van een koppel, kwaliteit B500B.
- korfwapening met/zonder benodigde centreerstaaf volgens tek. + berek. leverancier palen.
- de wapening van de palen dient tenminste 300 mm in de funderingsconstructie te worden opgenomen.
- het heien van de palen te beginnen bij een sondering en de daar gevonden kalenderwaarden aanhouden als richtlijn voor de overige palen.
- alle palen kalenderen en de gevonden kalenderwaarden in een heiregister opnemen.
- bij elke sondering de kalenderwaarden controleren en eventueel corrigeren.
- het heiregister ter controle opsturen naar van Wijnen Engineering Emmen.
- na het heien de juiste stand van de paal opmeten en als volgt aangeven, in mm.
  en de tekening met paalafwijkingen naar van Wijnen Engineering Emmen sturen.
- afwijkingen van deze gegevens, voor of tijdens het heien, dienen aan van Wijnen Engineering Emmen gemeld te worden.

15 paal-nr.
565 kN paal-belasting (fundatie)

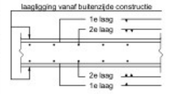
Betonconstructies

Beton: uitvoering volgens de NEN-EN 206-1 en NEN 8005

Wapening volgens NEN 6008: 2008
Staalkwaliteit : ø
B500B (FeB 500 HWL HK)
B500A/B (FeB 500 HWN HKN)

Onderdeel	Milieuklasse	Beton-Sterkteklasse	Betondekking (mm) a) Onder	Boven	b) Zijkant
Kesp	XA1,XC4, XD3,XF4	C30/37	55	50	50

a) Dekking is inclusief "oncontroleerbaar"
b) Bij toepassing van een PS-kist e.d. de zijdekking met 5mm verhogen

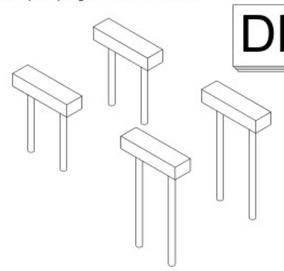

Trafobelstingen conform document:
Drawing PV Beuningen SPS-5000 10,5-21kV/0,8-0,8IV

Voor referentiepunt: Zie sondeerrapport

Coördinaten en/of paalposities ten opzichte van referentiepunt op te geven door Greenbuddies

DEFINITIEF

PEIL = 6.90m +NAP (Aanname)

WIJZ.	DATUM	OMSCHRIJVING	GET.	GEC.

VAN WIJNEN

Van Wijnen Engineering Emmen
Hooggoorns 48
7812 AM Emmen
T 0591-68 77 77
E emmen.engineering@vanwijnen.nl
www.vanwijnen.nl

OPDRACHTGEVER: Greenbuddies s.r.o.
ARCHITECT:
PROJECT: Transformatoren SPS-5000 a/d Ficarystraat te Beuningen / Ewijk
ONDERDEEL: Fundering nabij Ficarystraat 6 te Beuningen

STATUS: Definitief
DATUM: 17-10-2023
SCHAAL: 1:50 / 1:10
CONSTRUCTEUR: [redacted]
TEKENAAR: [redacted]
GECONTROLEERD: [redacted]
WERKNR.: 323153
TEK.NR.: U-02_Beuningen

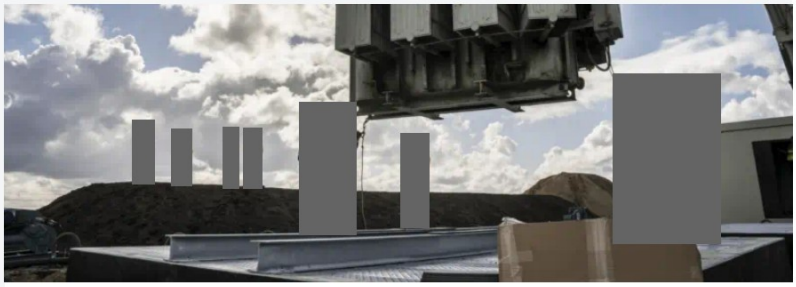
path: C:\Users\m.schut\Van Wijnen Groep B.V\VWE Emmen - Traditionee\323153 - Beuningen - Transformatoren\01 - VWE\02 - Tekeningen\323153 bstfdfundering.rvt
datum: 17-10-2023 09:16:09

A1

Van: **Enexis Klantenservice** noreply@enexis.nl
Onderwerp: Uw verzoek om congestieverzachter te worden is ontvangen
Datum: 1 oktober 2024 om 15:40
Aan: [redacted]

EK

ENEXIS NETBEHEER

Beste,

We hebben uw verzoek om congestieverzachter te worden goed ontvangen. We gaan uw gegevens controleren om na te gaan of u als congestieverzachter in aanmerking komt.

Gegevens van verzoek om congestieverzachter te worden:
EAN-code: 871687910000433694
Postcode & huisnummer: 5408SL, 9999
Ingediend op: 01/10/2024 om 10:46

Wanneer hoort u meer van ons?
Naar verwachting starten we in de tweede helft van 2025 met het contracteren van congestieverzachters. Op dit moment werken we met andere netbeheerders en marktpartijen binnen het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) aan een landelijke contractvorm voor het aansluiten van congestieverzachters. Zo zorgen we ervoor dat congestieverzachters overal op dezelfde manier worden ingezet.

We verwachten u in de eerste helft van 2025 hier verder over te informeren.

Meer informatie
Bekijk voor meer informatie onze pagina over congestieverzachters.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Directeur Grootzakelijk
Enexis Netbeheer B.V.

Wilt u op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen rondom het energienet die impact kunnen hebben op uw bedrijf of organisatie? Meld u dan aan voor onze zakelijke nieuwsbrief.

ENEXIS NETBEHEER

Magistratenlaan 116 / 5223 MB ‘s-Hertogenbosch / Postbus 856 / 5201 AW ‘s-Hertogenbosch / T 088 857 22 22

Dit is een automatisch verstuurde e-mail. Een reactie naar het verzendadres lezen wij niet. Wilt u per mail reageren? Gebruik dan het adres zoals vermeld in deze e-mail.

PGS37-1 Checklist Typical 3: niet-betreedbare behuizingen in de open lucht

Projectnaam: EOS Hoogveld-Zuid, Uden

Laatste update: 31-01-2025

- Maatregelcodes die ontbreken zijn maatregelen die niet gelden voor deze Typical
- Status 'J' (groen) betekent dat aan de maatregel wordt voldaan
- Status 'Actie' (geel) betekent dat de maatregel is voorbereid, maar pas in later stadium kan worden uitgevoerd
- Status 'N' (rood) betekent dat deze maatregel nog niet is geïmplementeerd of voorbereid

Maatregelcode uit PGS37-1	Maatregel	STATUS Voldaan? J/N/Actie	Invulling maatregel
M2	Minimale veiligheidseisen	J	Systeem voldoet aan IEC 62933-5-2 (2.1) en IEC 62619 (4.1.2, bullit 8)
M3	Traceerbaarheid	Actie	Overzicht energiedragers op bouwtekening zetten zodra componenten op locatie worden geïnstalleerd
M4	Procedure beschadigde energiedrager	Actie	Procedure opvragen bij leverancier bij bestelling apparatuur (onderdeel RFQ)
M5	Omgevingsinvloeden	J	Systeem voldoet aan IP55 (tabel 4-1)
M6	Plaatsing EOS i.v.m. waterstand	J	Plaatsing >10 cm boven maaiveld, geen overstromingsrisico in gebied
M7	Koppelen verschillende energiedragers	J	Er wordt één type energiedrager toegepast en uitsluitend nieuwe componenten
M8	Klimaatbeheersing	J	EOS is voorzien van intelligente luchtkoeling
M9	Brandwerendheid	J	Systeem voldoet aan UL9540-A (2.1)
M10	Brandwerendheid doorvoeringen	J	Systeem voldoet aan UL9540-A (2.1)
M29	Fysieke afscherming	J	EOS staat binnen gesloten en beveiligd hekwerk van het zonnepark
M30	Camerasysteem	J	Het camerasysteem wordt 24/7 gemonitord en is beveiligd tegen vandalisme
M31	Ingebruiknamekeuring	J	Ingebruiknamekeuring wordt verricht voorafgaand aan oplevering
M33	Monitoring	J	Statuslampsysteem is onderdeel van opdrachtverlening EPC-partij (onderdeel RFQ)
M34	Preventief afschakelen remote	J	Systeem is via redundante internetverbinding aangesloten voor monitoring en interventie
M35	Afschakelen na detectie	J	Het sensorgestuurd BMS kan op moduleniveau autonoom afschakelen bij afwijkingen in temperatuur en heeft doormelding
M36	Noodstopvoorziening	Actie	Het aanbrengen van een noodstopvoorziening is onderdeel van opdracht EPC-partij
M37	Verwijdering na thermal runaway	Actie	Geldt alleen bij incidenten, procedure is bekend
M38	Toegang tot EOS	J	Door beveiliging van het zonnepark is geregeld dat er geen toegang is voor onbevoegden
M39	Vervanging energiedrager	Actie	Geldt alleen bij onderhoud, procedure is bekend
M40	Actuele Handleiding	Actie	Zal aanwezig zijn op locatie
M42	Jaarlijkse inspectie	Actie	Jaarlijkse inspectie is onderdeel van het servicecontract (onderdeel RFQ)
M44	Registratie/logboek	Actie	Zal aanwezig zijn op locatie en worden bijgehouden
M45	Bewaartermijn	Actie	Het logboek zal tot de definitieve ontmanteling van het EOS op locatie aanwezig zijn
M46	Competentie-eisen	Actie	De compententie-eisen zijn onderdeel van opdracht EPC-partij (onderdeel RFQ)
M47	Instructie	Actie	De installatieverantwoordelijke zal voor veiligheidsinstructies zorgen
M48	Bliksembeveiliging	Actie	Bliksembeveiliging is onderdeel van de opdracht aan EPC-partij (onderdeel RFQ)
M49	Onderdelen bliksembeveiliging	Actie	Met EPC-partij wordt afgestemd dat relevante componenten aan NEN-EN-IEC 62561 voldoen (onderdeel RFQ)
M50	Veiligheidsafstanden	J	Er zijn geen brandbare objecten of gebouwen binnen 10 meter van het EOS
M51	Onderlinge veiligheidsafstanden (klein)	J	De installatie heeft acht batterijbehuizingen en moet dus voldoen aan M52
M52	Onderlinge veiligheidsafstanden (groot)		De installatie voldoet aan UL9540A en IEC62619, NPFA68 en heeft acht batterijbehuizingen, opgesteld conform afb. 15
M55	Brandpropagatie	J	Systeem voldoet aan UL9540-A (2.1)
M61	Bereikbaarheid	J	Het terrein is altijd bereikbaar voor hulpdiensten, poortslot kan 24/7 op afstand worden geopend
M63	Toegankelijkheid	J	In overleg met de Veiligheidsregio is de toegankelijkheid vastgesteld
M64	Noodplan	Actie	Er is een standaard noodplan van TPStorage, dat voor de bouw met de veiligheidsregio wordt gedeeld
M65	Noodplan actualiseren	J	Beoordeling/actualisatie van het noodplan is onderdeel van de jaarlijkse inspectie
M66	Pictogrammen	Actie	Aanbrengen juiste markeringen voor oplevering en ingebruiknamekeuring (onderdeel RFQ)

Typicals op basis van behuizing:

Typical 1	Zelfstandig EOS in (aangepaste) container
Typical 2	Energieopslagpark van aangepaste, betreedbare containers
Typical 3	EOS-park met niet-betreedbare behuizingen in de openlucht

Typicals op basis van plaatsing:

Typical 4	Mobiel EOS
Typical 5	Inpandig EOS met eigen ruimte
Typical 6	Inpandig EOS in een gecombineerde ruimte

Phase	M...	Title	Title in English	Typical	Topic	Details	Certificate	Remarks
Purchase	MW 1				BESS (total)	Basis of the following measures are the following guidelines: law; best practice; good housekeeping; craftsmanship	M2 IEC 62933-5-2 (EOS als geheel)	
Purchase	M 2	Minimale veiligheidseisen EOS en energiedrager	Minimal safety requirements EOS and energy carr	1,2,3,4,5	Battery (speci	Overspanning, Overstroom, Koortsluit etc	M2 NEN-EN-IEC 62619 (energiedragers)	
Purchase	M 3	Traceerbarheid	Tracebility	1,2,3,4,5	Battery (speci	Battery cells (also Packs, Racks and so on) must be traceble (registered)		
Installation	M 4	Procedure omgang met mogelijk beschadigde en	Handling of possibly damaged energy carriers	1,2,3,4,5	Document	Sitemanager must have plan to handle a BESS that arrives damaged after transport (usually provided by manufacturer)		
Purchase	M 5	Bescherming tegen omgevingsinvloeden	Protection agains influence from outside	1,2,3,4	BESS (total)	BESS must be suitable for environment (can be achieved by suitable IP protection)	IP 55 (?)	
Installation	M 6	Plaatsing EOS	Placing EOS	1,2,3,4,5	BESS (total)	BESS must be placed on suitable foundation		
Engineering	M 7	Koppelen EOS´en met energiedragers met versc	Coupling of EOS and energy carriers of another m	2,3	BESS (total)	If BESS of different kinds (also: different states of health) are combined, suitable converters must be used		
Purchase	M 8	Klimatbeheersing	Climate control	1,2,3,4,5	Battery (speci	climate within the Battery must be controlled. If insulation is used, this must comply be fire protection certificate	(partly) NEN-EN 13501-1 of gelijkwaardig	
Purchase/Enginee	M 9	Brandwerenheid	Fire resilience	1,2,3,5,6	BESS (total)	Fire resistance between BESS and other inflamable objects must according to NEN 6069 be 60 min at least. Casing of BESS must be made of class A fire resisting materials. Fire resistance can also be achieved by M50 (differences)		
Purchase/Enginee	M 10	Brandwerendheid - doorvoeringen	Fire resilience - procedures	1,2,3,5,6	BESS (total)	Cable tunnels and sealings must not reduce fire resistance of the BESS. Openings for vetilation must have fire dampening lids or comply by	NEN-EN 1366-3; NEN-EN 1366-1:2014+A1:2020	
Purchase/Enginee	M 10	Brandwerendheid - doorvoeringen	Fire resilience - procedures	1,2,3	BESS (total)	Typicals 1,2,3 must not comply by M10 if they comply by NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL 9540A	NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL 9540A	
Purchase/Enginee	M 11	Gestapelde EOS´en	EOS piled on top of each other	2, 3	Container	BESS Containers can only be piled if they are not enterable. Piling without extra construction: max height 4,5m. With piling construction: more than 4,5 m possible, but only two layers. Min horizontal distances multiplied by factor 1,5		M 50, M 51, M 52; NEN-EN-IEC 62933-5-2, UL 9540A
Engineering	M 12	Overkapping van EOS	Roofing of EOS	2, 3	Container	Roofing over containers must be: open on all sides, non-flammable. Roofing must not intercede with fire extinguishing. Roof must be 3 m higher than top of container.		
Purchase/Enginee	M 13	Brandwerendheid - inpanding	fire resilience - indoor BESS	5, 6	BESS (total)	BESS placed indoors must have a fire resinstance of 120 m if they are placed higher than 12 m (4th or 5th floor)		
Purchase/Enginee	M 14	Compartmentering inpandig EOS	placind of EOS - indoors	5	BESS (total)	Max capacity of indoor BESS: 4,8 MWh total in one room, max 100 MWh in building. Must be compartemented: max capacity of compartment: 600 kWh. Min distance between compartements: 1m, except when fire protection of 30 min is installed between compartements	NEN 6069, NE	Deze maatregel is gebaseerd op NFPA 855 en UL 9540A.
Purchase/Enginee	M 15	Brandwerendheid energiedragercompartiment –	fire resilience of hybride Systems	1, 2, 3, 4,	BESS (total)	In hybrid BESS the electrical storage compartment must be seperated from the fuel holding compartement by intersection which is fire resistant for 30 min.		
Engineering	M 16	Compartimentering EOS	Placing of rack systems - indoors	1, 2, 4, 6	BESS (total)	If accessible BESS is compartmentalized, the electricity storing compartment must be seperated from other compartments by non-flammable walls	A1, A2 of B uit NEN-EN 13501-1	
Engineering	M 17	Verbod op leidingen door EOS-ruimte	No cabling in rooms, where EOS are placed - indo	5	Surrounding	No water or waste water pipes are allowed in the area of the BESS (only inside installed BESS)		
Purchase/Enginee	M 18	Integriteit EOS	Integrity EOS	1,2,4,5,6	BESS (total)	If BESS is not certified accordingly, it needs pressure relief installations on the sides of the container (housing)	NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL 9540A	
Purchase	M 19	Ventilatiesystem	Ventilation system	1,2,4,5,6	Container	Ventilation is necessary to keep the accessible parts of the BESS free of CO. Also an alarm or a lock (until CO concentration is below 20 ppm)		
Purchase/Enginee	M 20	Ventilatie - inpandig	Ventilation - indoors	5	Container and	additionally to M 19: ventilation must not guide gas to other rooms, chimney 2m higher than roof line, system separated from ventilation of building		
Purchase	M 21	Noodventilatie	Emergency ventilation	1,2,4,5,6	Container	If smoke or CO are detected, ventilation must go to maximum. Ventilation must be switched of automatically, when fire suppression is activated, fire department must be able to switch off ventilation, exceptions of M 21 are possible under special circumstances		
Engineering	M 22	Locatiekeuze en anrijdbeveiliging	Placind and safety of transport road	1	Surrounding	An outside BESS must be placed in a way that there is no danger of it being hit by a car.		
Engineering	M 23	mobiel EOS - Locatiekeuze en anrijdbeveiliging	mobile EOS - Placing and safety of transport road	4	Surrounding	A mobile BESS must also be safeguarded against accidents with cars. DETAILS		
Engineering	M 24	inpanding EOS - Locatiekeuze en anrijdbeveiligir	indoor EOS - Placing and safety of transport road	6	Surrounding	BESS placed inside of buildings must not border on space dedicated to traffic		
Engineering	M 25	Locatiekeuze - vluchtweg verblijfsgbouw	Placing - emergency exit routes	5	Surrounding	BESS may not obstruct the escape route in a building.		
Engineering	M 26	Locatiekeuze - bedrijfsterrien	Placing - industrial site	1,4,6	Surrounding	BESSs may not be placed in the reach of cranes. If that is not possible, the BESS must be protected against falling objects.		
Engineering	M 27	Locatiekeuze - windturbine	Placing - wind turbine	1,2,3,4	Surrounding	BESS must be placed outside the area of ice coming of windturbines		
Engineering	M 28	Beveiliging tegen onbevoegden	Security against trespassing	1,4	Surrounding	BESS must be protected against unauthorised access. This can be done by a container (!), phyiscal means (fence) or cameras.		
Engineering	M 29	Fysieke afscherming - merdere EOS´en	physical protection - several EOS	2,3	Surrounding	More than two containers, placed in the open, must be protected against unauthorised access by physical means, maybe also a camera		
Engineering	M 30	Eisen an en camerasystem	Features of camera system	1,2,3,4	Surrounding	If a camera is installed (M 29 and M 63), than it must be outside the reach of third parties. In case of vandalism it must be replaced within 48 hours.		
Installation	M 31	Ingebreuknamekeuring	Commissioning	1,2,3,4,5	BESS (total)	A BESS can only put into use after passing a comissioning inspection of the whole system and all functions . A quality management system is needed.	NEN-EN-ISO 9001	
Purchase	M 32	Gasdetectie (CO en H2)	Gas detection (CO and H2)	1,2,5,6	BESS (total)	Accessible BESS must be equipped with gas detection systems (CO and H2). More details...	NEN-EN 45544-4	
Purchase	M 33	Monitoring EOS	Monitoring EOS	1,2,3,4,5	BESS (total)	A BESS must be equipped with a monitoring system regarding: function, rise of temperature, levels of temperature, gas and smoke. In case of loss of connection to the system, the installation responsible person is alarmed. Monitoring must comply with NEN-EN-IEC 60204. M 34: Monitoring must work if BESS is switched off to avoid an accident.		

	Purchase /Enginee	M 34	Preventief afschakelen op basis van alarmering	preventive switching off on the basis of alarm sign	1,2,3,4,5	BESS (total)	It must be possible to remotely switch off BESS. Installation responsible party must then verify malfunctions and if necessary call fire department. If installation responsible person does not switch of in time, EMS or BMS must be able to switch off BESS automatically. BESS must not be switched on again, until safety of operation is secured. EMS and BMS must both be able to automatically disconnect of cell or rack.	NEN-EN-IEC 60204-1.	
	Purchase	M 35	Afschakelen op basis van detectie	Switching off on the basis of detectors	1,2,3,4,5	BESS (total)	A not accessible BESS must be equipped with fire detection that alarms an emergency service (24 h). Detection system must comply with NEN 2535 and NEN 2654-1+C1. More details...	NEN 2535 and NEN 2654-1+C1	
	Purchase	M 36	Noodstopvoorziening	Emergency stop installations	1,2,3,4,5	BESS (total)	BESS must have an emergency stop switch. Details...		
	Operation	M 37	Verwijderen energiedrager na thermal runaway o	Removal of energy carriers after thermal runaway	1,2,3,4,5	BESS (total)	If there has been a thermal runaway or a fire limited to party of the BESS, these must be removed within 24 h after system regained stability.		
	Engineering/Instal	M 38	Toegang tot het EOS	Access to the EOS	1,2,3,4,5	BESS (total)	Access to an BESS must be secured with a lock. Details...		
	Operation	M 39	Vervanging energiedrager	Replacement energy carriers	1,2,3,4,5	BESS (total)	A replacement cell or rack must be tested before installed.		
	Installation	M 40	Actuele handleiding	Updated manuals	1,2,3,4,5	BESS (total)	Close to the BESS an up to date manual must be placed. It must contain contact details of the supplier.		
	Maintenance	M 41	Ventalatiesysteem - controle en onderhoude	Ventilation systems - inspection and operation	1,2,4,5,6	BESS (total)	Ventilation system will be checked according to operation manual of manufacturer		
	Maintenance	M 42	Periodieke controle	Periodic inspection	1,2,4,5,6	BESS (total)	BESS must be routinely inspected at least once a year by a expert person. Details of inspection...		
	Installation	M 43	Controle mobiel EOS na plaatsind	Inspection mobile EOS	4	BESS (total)	After placing, a mobile BESS must be inspected for damage by transport, correct electrical connection		
	Engineering/Opera	M 44	Algemene documentatie-eisen - registratiesyste	General requirements of documentation - registra	1,2,3,4,5	BESS (total)	Every BESS needs a registration system according to Art. 3,4 of the Arbo decision. Also a reparation and inspection log book is essential. A copy ofArt. 3,4 of the Arbo decision this is placed with the installation responsible person. Details...	Art. 3,4 of the Arbo decision	
	Operation	M 45	Algemene documentatie-eisen - bewaartermijn	General requirements of documentation - retentic	1,2,3,4,5	BESS (total)	registration system must be kept until BESS is completely demolished, until the consequences of an incident occuring during operation or demolishing are not completely overcome		
	People	M46	Competentie-eiesen conform NEN 3140	Competence - requirements	1,2,3,4,5	BESS (total)	People working in installation of BESS musst have following certificates WEB-niveau 3 (Wet educatie en beroepsonderwijs) + NEN 3140	NEN 3140	0
	People	M 47	Instructie personeel	Instruction of personel	1,2,3,4,5	BESS (total)	People working on BESS must be educated about the danger of Lithium-Ion batteries. They must be educated about the emergency plan		
	Purchase/Enginee	M 48	Bliksembeveiliging en beveiliging elektrotechnis	Lightning protection and safety of electrotechnica	1,2,3,4,5	BESS (total)	Obligatory lightning protection must comply by NEN-EN-IEC 62305-2, NEN-EN-IEC 62305-3 en NEN-EN-IEC 62305-4.	NEN-EN-IEC 62305-2, NEN-EN-IEC 62305-3 en NEN-EN-IEC 62305-4.	
	Purchase/Enginee	M 49	Veiligheid	Safety	1,2,3,4,5	BESS (total)	Lightning protection complies by NEN-EN-IEC 62561	NEN-EN-IEC 62561	
	Purchase/Enginee	M 50	Veiligheidsafstanden	Safety distances	1,2,3,5,6	Surrounding	If the distance of the BESS to fence, building or other combustible objects is between 5-10m, the fire resilience must be 30 min or less. If the distance is 10m or more, there is no regulation on fire resilience.		
	Purchase/Enginee	M 51	Onderlinge veiligheidsafstanden - max 6 EOS´er	Safety distances - max EOS	2,3	Surrounding	For the placing of a maximum 6 containers: shortest distance between sideways placed BESS is 1m, unless they have ventilation openings that are not safeguarded against fire, then it is 2,5m (from container to container, not counting the ventilation hatch. Shortest distance between BESS placed lengthwise after to each other is 2,5 m. For not accessible cotainers, complying by EC 62933-5-2 of UL 9540A, IEC 62619 en NFPA 68, the distances on the image apply.		
	Purchase/Enginee	M 52	Onderlinge veiligheidsafstanden -groot EOS parl	Safety distances - large EOS parks	2,3	Surrounding	Minimum distances for EOS-parks (DETAILS and ILLUSTRATION)		
	Engineering	M 53	Veiligheidsafstanden - tussen EOS parken	Safety distances - between EOS parks	2,3	Surrounding	Shortest distance between EOS parks is 5m		
	Purchase/Enginee	M 54	Onderlinge veiligheidsafstanden - inside placed	Safety distances - indoor BESS	6	Surrounding	Several BESS placed in one room must have a distance at minimum 1 m		
	Purchase/Enginee	M 55	Voorkomen van brandpropagatie	Prevention of fire propagation	1,2,3,4,5	Surrounding	BESS should comply by NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL9540A. If they do not, M 56 and M57 apply.BESS placed inside must always comply by these regulations	NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL9540A	
	Purchase/Enginee	M 56	Bluswateraansluiting	Extinguishing water connection	1,2,4	Surrounding	If the BESS is not verifiably complying by M 55, the container must have a extinguishing water connection with a capacity of at least 1000l a minute. Requirements of the fire department must be obliged by (Storz connection). The connection must be placed between 0,5 and 1m over the ground level. MORE DETAILS		
	Purchase/Enginee	M 57	Brandbeheersysteem	Fire retention system	5,6	Surrounding	The room in which an inside BESS is installed, needs a fire protection system conforming to the CCV certification. For typical 5 this always applies, for typical 6 it applies, when it is not complying to M 55 and the BESS is > 100 kWh. The BESS is designed, fabricated, installed accordint to M 58. A yearly inspection has to be done by people certified according to NEN-EN-ISO/IEC 17020 als type A		
	Operation	M 58	Eisen UPD	Requirements UPS	5,6	BESS (total)	UPD: uitgangspuntendocument is the basis for the design, fabrication, operation and inspection of the fire protection system . DETAILS		
	Operation	M 59	Vijfjaarlijkse beoordeling UPS	5 year review of UPS	5,6	BESS (total)	Every 5 years the UPS has to be reviewed. DETAILS of the REVIEW	NEN-EN-ISO/IEC 17020 als type A	
	Operation	M 60	Bewaren gegevens UPD	Date rentention UPS	5,6	BESS (total)	Date retention UPS		
	Purchase/Enginee	M 61	Bereikbaarheid EOS	Accessibility EOS	1,2,3,4,5	Surrounding	BESS must always be accessible for emergency services according to the brochure Handreiking Bluswatervorziening en bereikbaarheid		
	Purchase/Enginee	M 62	Bereikbaarheid - inpanding EOS	Accessibility EOS - indoors EOS	5	Surrounding	DETAILS für indoor placed BESS		
	Purchase/Enginee	M 63	Toegangelijkheid EOS park	Accessibility EOS park	2,3	Surrounding	EOS park must be accessible by two entrances completely apart from each other according to Handreiking Bluswatervorziening en bereikbaarheid		
	Operation	M 64	Noodplan	Emergency plan	1,2,3,4,5	BESS (total)	An emergency plan is established (attachment E as an example) DETAILS OF EMERGENCY PLAN		
	Operation	M 65	Noodplan - beproeven	Emergency plan - reviews	1,2,3,4,5	BESS (total)	The emergency plan must be reviewed every three years		
	Operation	M 66	Pictogrammen EOS	Pictograms EOS	1,2,3,4,5	BESS (total)	There must be emergency drawings on the outside of the BESS (Question: One, several, every container...??)		
	Operation	M 67	Markering hybride EOS	Marking of hybrid EOS	1,2,3,4,5	BESS (total)	If the BESS is hybrid, then this must be displayed and clearly visible		

TPStorage
Solution Technical Proposal

Issue 01

Date 04 January 2024

Solution design reference only and detailed solution subject to the actual engineering

HUAWEI TECHNOLOGIES CO., LTD.

HUAWEI

Copyright © Huawei Technologies Co., Ltd. 2023. All rights reserved.

No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means without prior written consent of Huawei Technologies Co., Ltd.

Trademarks and Permissions

 and other Huawei trademarks are trademarks of Huawei Technologies Co., Ltd.

All other trademarks and trade names mentioned in this document are the property of their respective holders.

Notice

The purchased products, services and features are stipulated by the contract made between Huawei and the customer. All or part of the products, services and features described in this document may not be within the purchase scope or the usage scope. Unless otherwise specified in the contract, all statements, information, and recommendations in this document are provided "AS IS" without warranties, guarantees or representations of any kind, either express or implied.

The information in this document is subject to change without notice. Every effort has been made in the preparation of this document to ensure accuracy of the contents, but all statements, information, and recommendations in this document do not constitute a warranty of any kind, express or implied.

Huawei Technologies Co., Ltd.

Address: Huawei Industrial Base
Bantian, Longgang
Shenzhen 518129
People's Republic of China

Website: https://www.huawei.com/

Email: support@huawei.com

Contents

Acronyms and Abbreviations iv

1 Advantages of the Solution 5

2 Energy Storage Plant Solution Design Strategy 7

2.1 Design Basis 7

2.2 Design Principles 7

3 Energy Storage Solution Design 8

3.1 Energy Storage Subarray Design 8

3.1.1 System Architecture of Smart Energy Storage Plant 8

3.2 System Monitoring&Communication Design Scheme 9

4 Device Specifications of an ESS 10

4.1 Smart String ESS 10

4.1.1 Smart String ESS **10**

4.1.2 Battery Management System (BMS) 12

4.1.3 Smart Cooling System 16

4.1.4 Fire Suppression System 18

4.2 Smart PCS 19

4.3 Smart Transformer Station 22

4.4 Smart Array Controller 24

Acronyms and Abbreviations

Terms and Abbreviations	Full Spelling
BMS	Battery Management System
BMU	Battery Monitoring Unit
BCU	Battery Control Unit
CMU	Central Monitoring Unit
PCS	Power Conversion System
SOC	State of Charge
SOH	State of Health

1 Advantages of the Solution

Key Performance	Huawei Smart String Energy Storage Solution	Traditional Energy Storage Solution
Discharge capacity	An optimizer is configured for each battery pack to prevent capacity loss caused by mismatch of packs connected in series in a battery rack. A smart controller is configured for each battery rack to prevent capacity loss caused by cross current. As a result, the lifetime discharge throughput is increased.	There is no battery pack balancing design and no optimization between battery packs in a rack. The battery racks cannot be fully charged or discharged due to mismatch between battery packs. The capacity of the battery racks cannot be fully utilized. The battery racks are directly connected in parallel without rack-level voltage adjustment. The voltage difference between racks reduces the available capacity and power.
Investment	The high-density factory pre-installation solution reduces the onsite delivery cost. Old and new batteries can be mixed, allowing phased battery installation.	The initial investment and total investment are high. New batteries cannot be mixed with old batteries. As a result, 30% more batteries must be installed during the initial deployment to meet future capacity needs.
Smart cooling	Smart distributed temperature control design, prolonging battery life.	Only one or two air conditioners are deployed in a container. The temperature difference can reach 10°C, which shortens the battery module lifespan.
Simplified O&M	During battery replacement, the SOC does not need to be manually adjusted, and periodic SOC calibration is not required. Onsite O&M personnel can directly replace battery packs, reducing O&M costs by more than 90%.	Experts need to manually adjust the SOC of replacement batteries and periodically calibrate the SOC.
AI-powered internal short circuit detection	Internal short circuit prediction accurately detects and protects against unexpected internal short circuits to improve the safety of the energy	Internal short circuits cannot be identified, which may cause a fire.

Key Performance	Huawei Smart String Energy Storage Solution	Traditional Energy Storage Solution
	storage system (ESS).	
Modular system design	The cooling system, battery system, and PCS adopt a modular design. This improves the system availability	No modular design is used. A faulty PCS affects the entire container. The system availability is only 97% to 98%.
Simplified commissioning	The operating system, database, and management system software are preinstalled on the server. This eliminates software and hardware compatibility risks and reduces onsite commissioning time by more than 90%.	Software is installed separately from hardware.
Security and trustworthiness	Huawei's operating system and database with proprietary intellectual property rights meet the IEC 62443 Maturity Level 3 (ML3) certification requirements.	Third-party OS and database without cyber security certification are used.
Automatic identification of cable connection topologies	The AC and DC cable connection topologies are automatically generated without manual configuration. The cable connection status and error messages are intuitively displayed. No physical check is required, reducing the impact of incorrect cable connections. The device fault, offline, and standby status are clearly displayed.	Not supported. The wiring diagram needs to be manually configured.
3D visualization and refined management	Battery rack-level and battery pack-level data is displayed in 3D graphics. The SOC and charge/discharge power of all battery packs in a rack and the SOH/SOC, temperature, and voltage of electrochemical cells are monitored.	Information about battery packs in a rack is not displayed intuitively. Only the highest and lowest SOCs are displayed, and the SOCs of other battery packs are unknown. The management granularity is coarse. Faulty packs cannot be quickly located.

2 Energy Storage Plant Solution Design Strategy

2.1 Design Basis

This technical proposal mainly references the following standards:

IEC 62477-1:2012 Safety requirements for power electronic converter systems and equipment - Part 1: General

IEC 61000-6-2:2016 Electromagnetic compatibility (EMC) - Part 6-2: Generic standards - Immunity standard for industrial environments

IEC/EN 61000-6-4: Emission standard for industrial environments

EN 55011 Industrial, scientific and medical equipment - Radio-frequency disturbance characteristics - Limits and methods of measurement

UL 9540A

ISO 9227:2017 Corrosion tests in artificial atmospheres — Salt spray tests

IEC 60068-2-11:2021 Environmental testing - Part 2-11: Tests - Test Ka: Salt mist

IEC 62933-5-1:2017 Electrical energy storage (EES) systems - Part 5-1: Safety considerations for grid-integrated EES systems - General specification

IEC 62933-5-2:2020 Electrical energy storage (EES) systems - Part 5-2: Safety requirements for grid-integrated EES systems - Electrochemical-based systems

IEC 61508-1:2010 Functional safety of electrical/electronic/programmable electronic safety-related systems - Part 1: General requirements

IEC 62116:2014 Utility-interconnected photovoltaic inverters - Test procedure of islanding prevention measures

IEC 61727:2004 Photovoltaic (PV) systems - Characteristics of the utility interface

IEC 60068-1:2013 Environmental testing - Part 1: General and guidance

2.2 Design Principles

Safety and optimal Levelized Cost of Storage (LCOS) are prioritized in the development and design of the products and features in Huawei Smart String Energy Storage Solution.

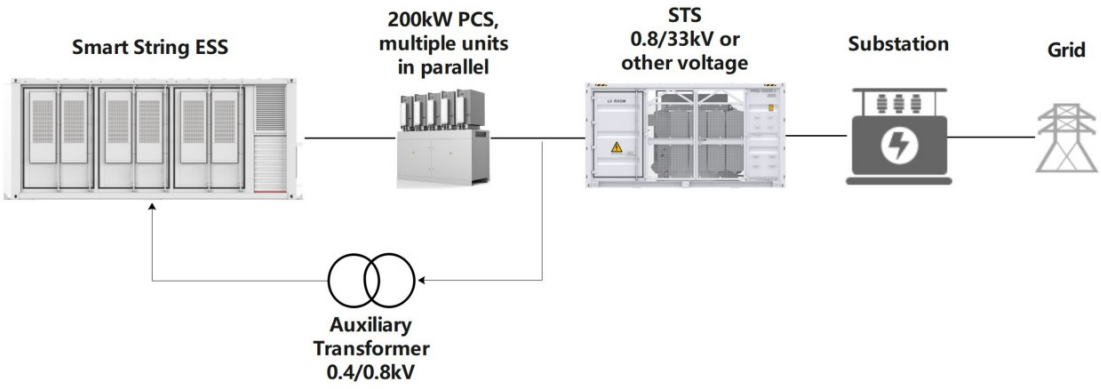
3 Energy Storage Solution Design

3.1 Energy Storage Subarray Design

3.1.1 System Architecture of Smart Energy Storage Plant

The smart energy storage plant system consists of the Smart String ESS, DC LV Panel, Smart Power Conversion System (PCS), Smart Array Controller (SACU), and step-up transformer. Figure 3-1 shows the architecture of the smart energy storage plant system.

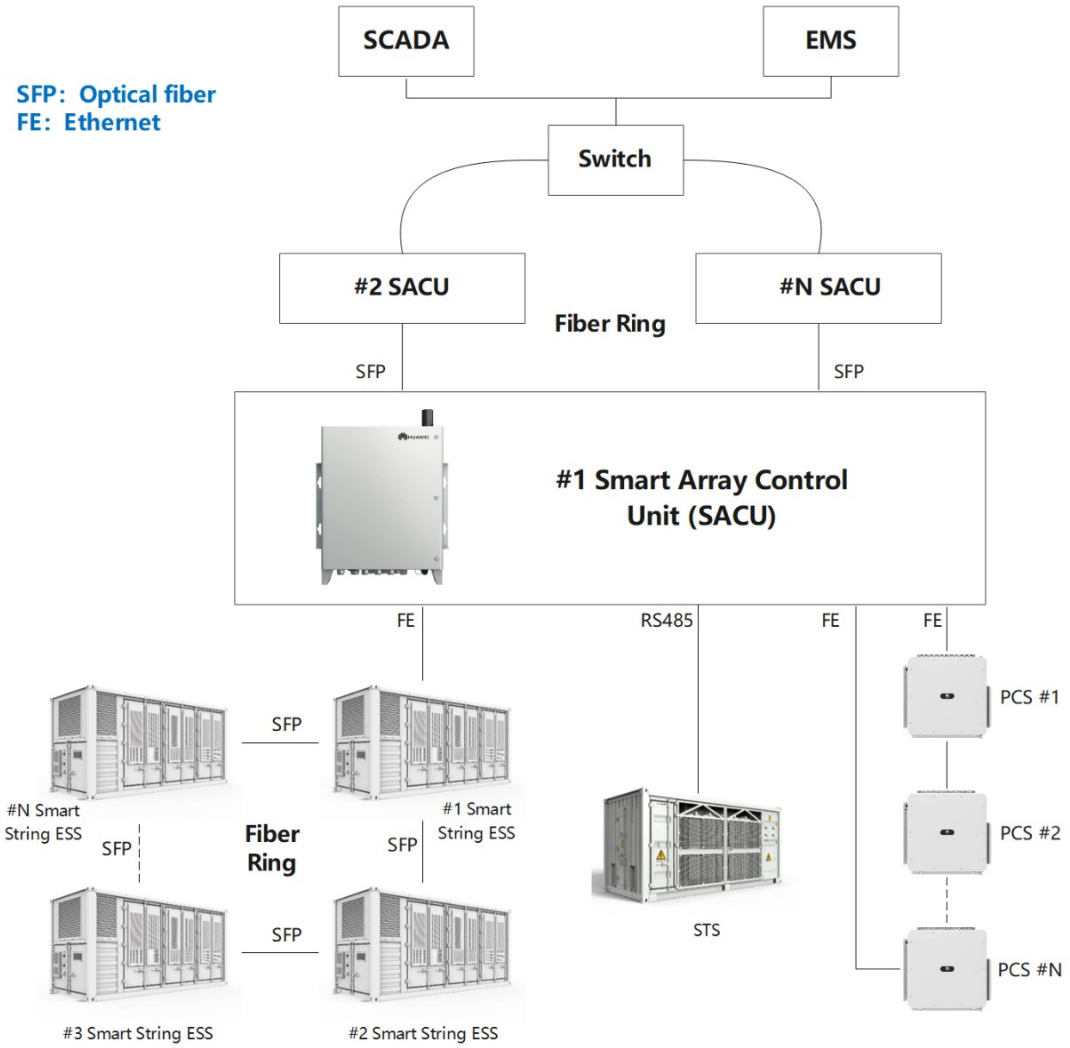
Figure 3-1 System architecture of an energy storage plant

The two-level architecture of Huawei smart string energy storage solution allows flexible sub-array deployment based on AC power and DC power backup duration requirements.

3.2 System Monitoring&Communication Design Scheme

Figure 3-2 Monitoring network architecture of an energy storage plant

4 Device Specifications of an ESS

4.1 Smart String ESS

4.1.1 LUNA2000-2.0MWH-1/2H1

Huawei Smart String ESS adopts a modular design and consists of the battery cabin, Smart Rack Controller Cabin, and control unit cabin. It integrates the lithium iron phosphate batteries and battery racks, a battery management system (BMS), heating, ventilation and air conditioning system (HVAC), lighting system, fire detection and automatic fire extinguishing system, security system, and emergency system, surge protection devices (SPDs), grounding protection devices, and grounding fault detection devices.

Huawei Smart String ESS 280 Ah cells (1P18S pack, 57.6 V/280 Ah, 16.128 kWh). Each battery rack contains 21 battery packs connected in series. The battery rack specifications are 1209.6 V/280 Ah/338.699 kWh. A 20-feet container houses six battery racks. The nominal capacity of a container is 2.032 MWh. Each battery rack is connected to a Smart Rack Controller for independent management. The rated voltage at the high-voltage DC side of the ESS is 1250 V.

Currently, Huawei provides two types of Smart String ESSs: LUNA2000-2.0MWH-1H1 (one-hour power backup, as shown in Figure 4-1) and LUNA2000-2.0MWH-2H1 (two-hour power backup). Both are standard 20-foot containers.

Figure 4-1 Appearance of LUNA2000-2.0MWH-1/2H1

Table 4-1 Huawei Smart String ESS specifications

Technical Specifications	LUNA2000-2.0MWH-1H1	LUNA2000-2.0MWH-2H1
Rated voltage at the DCDC bus side	1250 V	1250 V
Maximum voltage at the DCDC bus side	1500 V	1500 V
DCDC quantities	One DCDC for one battery rack	One DCDC for two battery racks
Rated voltage of a single rack (V)	1209.6 V	1209.6 V
Voltage range of a single rack (V)	1021–1380 V	1021–1380 V
Battery pack model	ESM57280AS1	ESM57280AS1
Battery pack quantities per rack	21 battery packs connected in series	21 battery packs connected in series
Nominal capacity of a single rack (kWh)	338.7 kWh (280 Ah cells)	338.7 kWh (280 Ah cells)
Nominal power (kW)	6 x 338 kW (280 Ah cells)	3 x 338 kW (280 Ah cells)
Rated charge and discharge current (A)	6 x 275.2 A	3 x 275.2 A
Charge and discharge rate	≤ 1C@40℃	≤ .5C@40℃
Intra-rack equalization mode	Pack-level proactive equalization	Pack-level proactive equalization
Rack quantities per container	6	6
Battery capacity per container (kWh)	2032 kWh	2032 kWh
Container dimensions (H x W x D)	20 ft: 2896 mm x 6058 mm x 2438 mm	20 ft: 2896 mm x 6058 mm x 2438 mm
Weight	≤ 30T	≤ 30T
IP rating	IP55	IP55
Operating temperature range	–30°C to +55°C	–30°C to +55°C
Storage temperature range	–40°C to +60°C	–40°C to +60°C
Operating humidity range	0–100% (non-condensing)	0–100% (non-condensing)

Technical Specifications	LUNA2000-2.0MWH-1H1	LUNA2000-2.0MWH-2H1
DC surge protection	Type II	Type II
Maximum operating altitude	4000 m	4000 m
Battery cooling mode	Industrial air conditioning	Industrial air conditioning
Auxiliary power supply	380/220 V AC	380/220 V AC
Fire suppression system	FM-200/ Novec™ 1230	FM-200/ Novec™ 1230
System communications port	Ethernet/Optical port (standard configuration)	Ethernet/Optical port (standard configuration)
System communications protocol	Modbus TCP	Modbus TCP
Environmental protection requirements	RoHS 6	RoHS 6
Standards compliance	IEC62477-1, IEC62040-1, IEC61000-6-2, EN55011, UL9540A, UN38.3, etc	IEC62477-1, IEC62040-1, IEC61000-6-2, EN55011, UL9540A, UN38.3, etc

NOTE

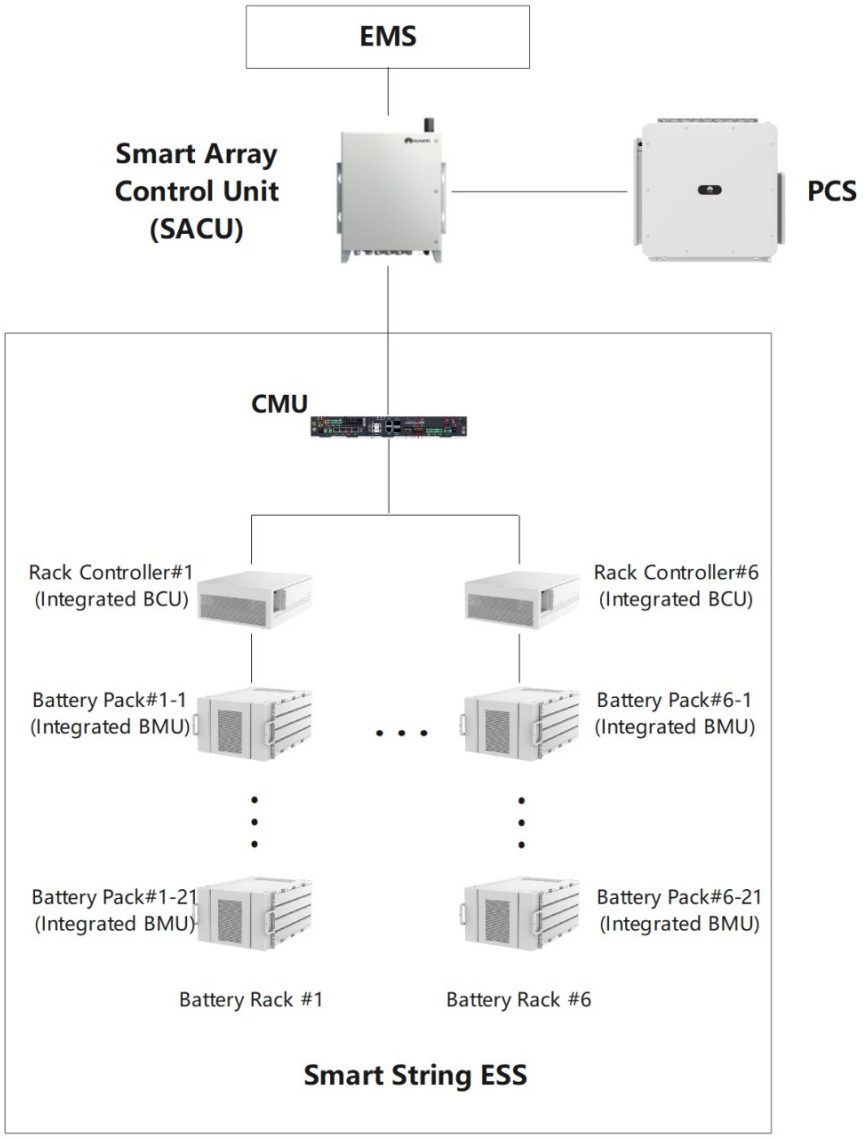
Lithium batteries are important components of a Smart String ESS, and the self-discharge of lithium batteries is inevitable. The time from the manufacture date to the power-on of the Smart String ESS must be shorter than eight months. Otherwise, maintenance charge must be performed. If maintenance charge is not performed as required, the performance and service life of lithium batteries in the Smart String ESS may be adversely affected.

To obtain the manufacture date of the Smart String ESS, you can check for the SN of the ESS in the delivery records or consult the service engineers of the company.

4.1.2 Battery Management System (BMS)

The BMS is the core component of the ESS. Huawei smart BMS system adopts a four-level architecture, as shown in Figure 4-2. It consists of the pack-level BMU, battery rack-level BCU, system-level CMU, and array-level SACU to monitor, protect, and manage the battery system smartly.

Figure 4-2 Huawei BMS architecture

BMU: Battery monitoring unit that monitors and collects battery running information, manages passive electrochemical cell balancing, diagnoses faults, and bypasses a battery pack by using the battery pack optimizer.

BCU: Battery control unit, which collects information about all battery packs as well as the voltage and current of the entire rack through the BMU, and generates alarms and protects the battery rack during charge and discharge. In addition, it also delivers commands to the BMU to balance the SOC between battery packs in a rack and bypass each battery pack independently, implementing pack-level optimization.

CMU: Central Monitoring Unit, which manages the BMU and BCU, analyzes and calculates the uploaded data, processes alarms, records and stores data, balances loads among racks, and manages the state of charge (SOC) and state of health (SOH). It also collects information about the environment monitoring system (such as the fire suppression system, cooling system, temperature and humidity sensor, and water sensor) of the Smart String ESS to create appropriate cooling policies, improve

battery temperature consistency, and warn about and respond to fire to protect the safety of the ESS.

The BMS is also integrated with a direct PCS. Once the BMS detects a critical alarm such as overcurrent or short circuit, it directly sends a dry contact control signal to emergency stop the DCDC and protect the system from deteriorating or affecting other devices.

To improve system reliability and performance, Huawei BMS uses a Smart Array Controller (SACU) to coordinate and control the battery systems of the entire array. The CMU and PCS are connected to the SACU to coordinate the time sequence and logic for the three levels of battery system protection and PCS protection. The hierarchical protection actions are designed based on the time sequence, delay, and probability of partial fault protection failure of protection units. The SACU connects to the EMS through the northbound interface to receive power grid scheduling commands and deliver them to the PCS and CMU.

The BMS provides the following functions:

1. The BMS collects parameters such as the cell temperature, cell voltage, battery pack voltage, and battery rack voltage and current in real time with high precision to control and optimize the operation of batteries, battery packs, and battery racks, ensuring long-term efficient operation of batteries.
2. The BMS can estimate and calibrate the SOC and SOH of batteries. It calculates, displays, and reports the number of cycles, DOD, SOC, and SOH in real time.
3. It controls the charge and discharge of batteries based on the SOC control plan, diagnoses battery faults, and troubleshoots them based on fault conditions. Table 4-2 lists the supported protection levels.

Table 4-2 Functions of BMS components

Level	Configuration	Function
Level 1	BMU x 1/battery pack	Monitors battery cell voltage and temperature, and aggregates and reports the collected data. Balances the battery voltage and SOC and bypasses battery cells as instructed by the upper-level unit. Controls the heat dissipation fan based on the temperature. Performs real-time self-test on the sampling circuit and equalization circuit, and reports the self-test result in real time. Communicates with the upper-level BCU through the CAN bus.
Level 2	BCU x 1/battery rack	Monitors the total voltage and current of a battery rack, and collects the temperature, voltage, battery current, and SOC information reported by battery packs in the battery rack. Calculates the SOH of the battery rack based on the calibration operations. Manages the running and alarm information of batteries in

Level	Configuration	Function
		the battery rack, and controls the charge and discharge currents of the battery rack based on control requirements. Delivers equalization commands based on the voltage state of batteries in the rack. Delivers insulation detection commands to the BMU based on the commands from the host. Uploads battery rack parameters and switch status to the CMU through the FE port, and receives control commands from the CMU.
Level 3	CMU x 1 + SACU x 1	1. The CMU collects and manages level-2 BCU information, centrally manages the voltage, current, temperature, SOC, and bus insulation detection of the lower level, and uploads the information to the SACU through optical fibers. 2. The SACU connects to the CMU, PCS management system, and third-party environment monitoring system through the southbound interfaces, and connects to the EMS and SCADA through the northbound interfaces to manage the energy flow of the ESS. 3. The SACU calculates and collects parameters such as the voltage, current, and SOC of each rack reported by the BCU, and determines whether to enable the inter-rack balancing function of the BCU. 4. The CMU collects statistics on the overall alarm status and protection status and determines whether to turn off the main circuit breaker for protection. 5. The CMU calculates the SOC of the connected batteries and the battery capacity based on the cycle count. 6. The CMU transmits data to the local management app and delivers local control commands.

4. The BMS collects the temperature of each battery in real time and adjusts the heat dissipation policy of the distributed air conditioners in real time to prevent battery over-temperature. Huawei smart string energy storage solution adopts the distributed heat dissipation design. Each battery rack is independently cooled by a door-mounted air conditioner. Each battery pack is equipped with an adjustable fan to improve the battery operating temperature consistency and reduce the temperature difference between battery packs in the container to less than 3° C (at 0.5C). In addition, the heat management function strictly monitors the operating temperature of the battery pack. If the temperature is higher or lower than the protection value, a heat management start signal is generated to adjust the temperature by adjusting the fan speed and air conditioner power. If the temperature reaches the preset hazard threshold, the BMS automatically triggers the system protection mechanism to disconnect the battery loop to ensure system safety.

5. Both the BMS and the PCS connect to the SACU to exchange information. The BMS supports the Ethernet, optical fiber, and RS485 communication ports for northbound data exchange.
6. The BMS provides three-level balance management to balance electrochemical cells, battery packs, and battery racks to prevent capacity loss and cross current risks caused by inconsistency.
7. The operating parameters of the BMS can be set on the local management app or touchscreen, or remotely modified on the BMS platform (password authentication supported). The operating status, such as the system status, analog parameter information, alarm information, and protection information, can be displayed on the local management app or touchscreen after password authentication.
8. The BMS can store events and historical data of the battery energy storage system. It meets the IEC62619, EN ISO13849, IEC 61508 requirements and can store at least 5000 events, which is adequate for storing events in 30 days. The following figure shows the progress of the BMS IEC62619, EN ISO13849, IEC 61508 certifications issued by a third-party testing organization.

4.1.3 Smart Cooling System

The Smart String ESS adopts constant temperature and humidity design. The built-in industrial air conditioner cooling and heating system adopts the distributed temperature control design. Door-mounted air conditioners, not traditional centralized air conditioners, are used to maintain consistent temperature in the container.

Cool air is blown from the top and recirculated in the container to prevent dust from coming into the container. The cool air blown from the air conditioner flows along the top board to the back of the battery racks on two sides and then sucked in by the fans in battery packs. The hot air goes to the intake of the air conditioner over the top of the door. This keeps the temperature in the container at 23±5° C to ensure best operating conditions for the batteries. The air outlet temperature is low. To prevent condensation, PEF thermal insulation foam is attached on the top of the container.

In addition, through professional thermal simulation, Huawei comprehensively analyzes and optimizes the thermal design based on the test results in different high and low temperature scenarios to ensure that the heat dissipation design meets the requirements.

Figure 4-3 shows the thermal simulation and air flow diagram in the 0.5C scenario. The highest temperature in the container is 24.86° C, the lowest temperature is 22.31° C, and the temperature difference is only 2.5° C.

Figure 4-3 Internal thermal simulation diagram of Huawei Smart String ESS

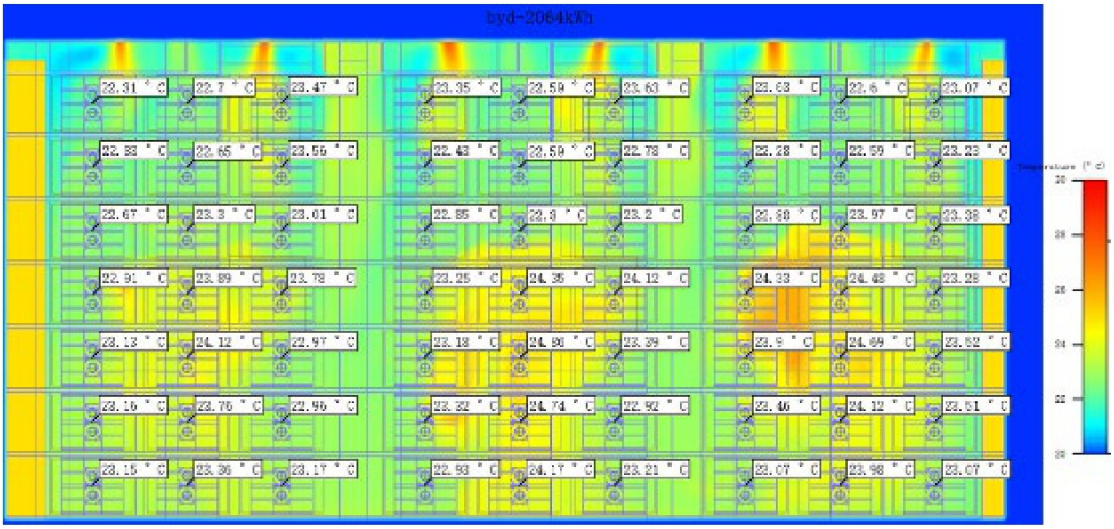
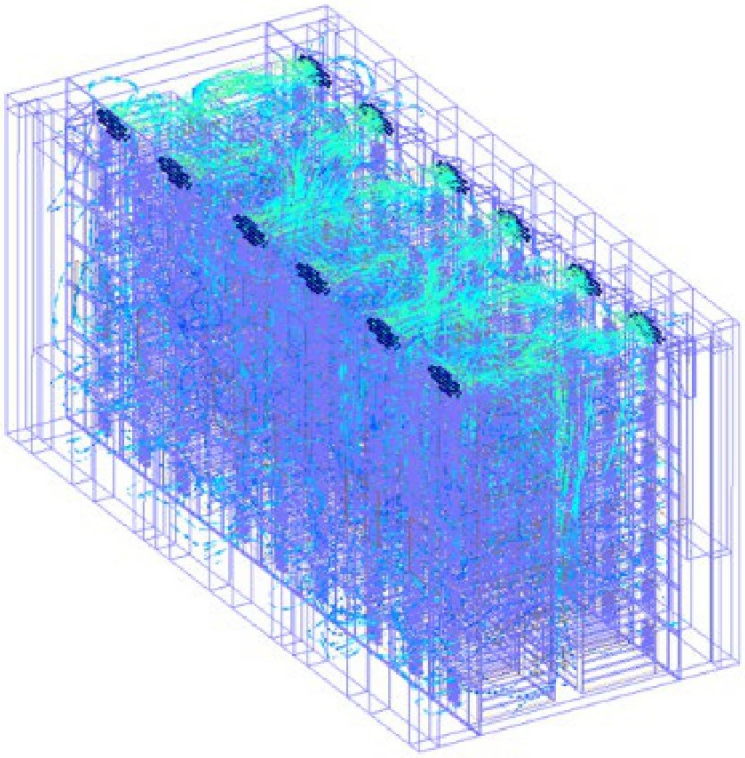

Figure 4-4 Internal air flow diagram of Huawei Smart String ESS

In addition, the temperature sensor collects temperature signals and sends them to the CMU. The CMU calculates related parameters to adjust the operating status of the air conditioner.

4.1.4 Fire Suppression System

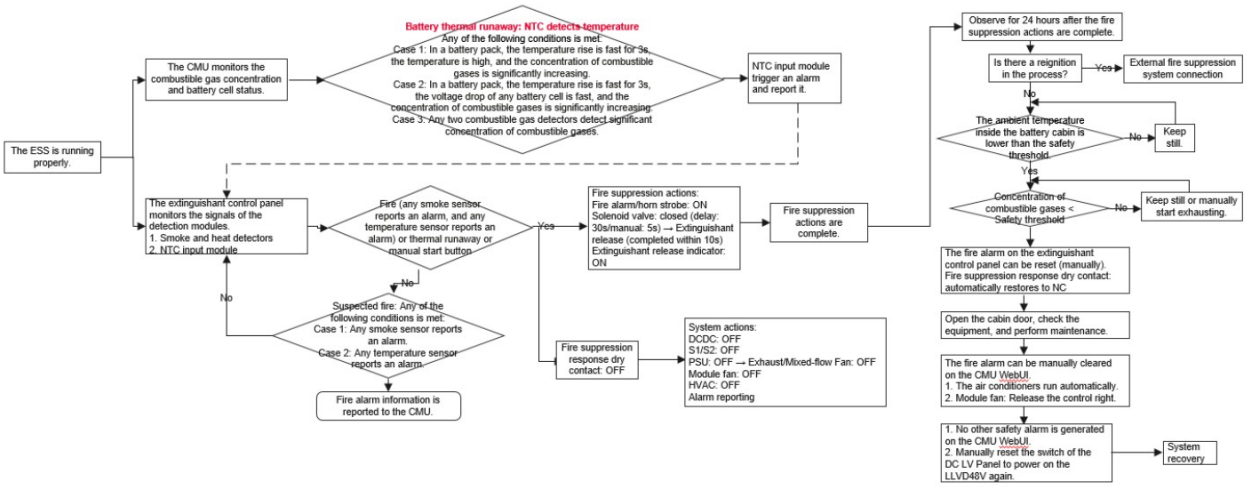
Huawei Smart String ESS integrates a centralized fire suppression system, which consists of a gas extinguishing agent cylinder, pipes, nozzles, signal feedback components, fire detectors and extinguishant control panel, emergency start/abort button, horn strobe, and gas release indicator. Table 4-3 describes the components of the centralized fire suppression system.

Table 4-3 Fire suppression system configuration of Huawei Smart String ESS

Item	Quantity	Remarks
Novec1230 Gas Agent, Cylinder, Piping, Nozzle	1	33-34kg, 9.7% design concentration, reserved residual 1 kg, 38L&40L cylinders, 3 nozzles
Fire Suppression Control Panel	1	Outside the power cabin door
Smoke detector	2	In the battery cabin of the container
Heat detector	2	In the battery cabin of the container
Horn strobe	1	Outer side of the container
Fire alarm bell	1	Outer side of the container
Extinguishant release button	1	Outer side of the container
Extinguishant abort button	1	Outer side of the container
Extinguishant release indicator	1	Outside of the container
Solenoid valve	1	Works with the fire suppression cylinder
Combustible gas exhaust system	1	In the battery cabin

The CMU monitors the combustible gas concentration, cell temperature and cell voltage drop. If the CMU detects the battery thermal runaway, the alarm will be reported. If both the smoke sensor and the temperature sensor detect the fire signal, or the cell thermal runaway signal is detected, or the emergency start button is pressed, the fire extinguishing action will be triggered. After the fire extinguishing actions are complete, observe for 24 hours and ensure that the ambient temperature and combustible gas concentration in the battery cabin are lower than the safety thresholds.

Figure 4-5 Interworking between the fire suppression system and the ESS

4.2 Smart PCS

The Smart PCS is one of the core components that converts AC to DC and vice versa. Huawei string PCS adopts a modular design and is installed outdoors. The cabinet surface is spray-painted with RAL9003 and RAL7035 with the same color. The enclosure is made of 5052 aluminum alloy and is IP66 and C5M rated, with a designed service life of 25 years. It does not need to be installed in a container. This simplifies onsite installation and O&M.

The model of Huawei string PCS is LUNA2000-200KTL-H1, and the capacity of each device is 200 kW. Figure 4-6 shows a Huawei string PCS.

Figure 4-6 Picture of Huawei string PCS

Table 4-4 lists the specifications of Huawei LUNA2000-200KTL-H1 200 kW PCS.

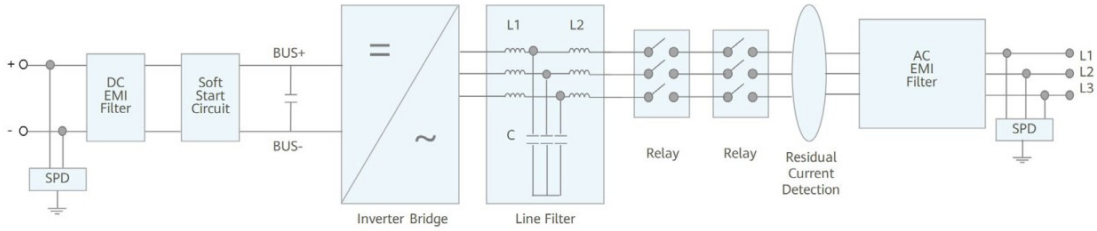
Table 4-4 Technical specifications of Huawei LUNA2000-200KTL-H1

Category	Technical Specifications	LUNA2000-200KTL-H1
Efficiency	Maximum efficiency	99.01%
DC side	Number of DC inputs	1
	Maximum DC voltage	1500 V
	Maximum DC power	245 kW
	Maximum DC current	207.6 A
	Minimum startup voltage	540 V
	Full-load voltage range	1180–1350 V (rectification mode) 1180–1280 V (inverter mode)
	Operating DC voltage range	1180 V to 1500 V
	Rated DC voltage	1180 V
On-Grid Parameters	Rated AC voltage	800 V
	Rated AC power	200 kW
	Maximum apparent power	240 kVA
	Maximum active power	240 kW
	Rated AC current	144.3 A
	Maximum AC current	173.2 A
	Rated AC frequency	50 Hz/60 Hz
	Power factor	1 leading and 1 lagging
	Maximum total harmonic distortion (rated power)	< 3%
Off-Grid Parameters	Rated AC voltage	800 V
	DC components in output voltage	± 0.1% (with a transformer)
	Output frequency	50 Hz/60 Hz
	Phase difference (three-phase voltage)	120±1° (balanced load)
	Rated output power	200 kW
	Voltage THD (linear load)	< 1.5% (0.8 leading and 0.8 lagging)

Category	Technical Specifications	LUNA2000-200KTL-H1
	Unbalanced load	100% unbalanced (with a transformer)
Protection	Anti-islanding protection	Supported
	AC overcurrent protection	Supported
	DC reverse polarity protection	Supported
	DC surge protection	Type II
	AC surge protection	Type II
	Insulation resistance detection	Supported
	Residual current monitoring unit (RCMU)	Supported
	Overvoltage category	DC II/AC III
Display and communication	Display	LED indicators and WLAN module+app
	Ethernet	Supported
	USB	Supported
General specifications	Dimensions (H x W x D)	875 mm × 820 mm × 365 mm
	Net weight	< 99 kg
	Operating temperature	–25°C to +60°C (derated at +40°C or higher)
	Cooling mode	Smart air cooling
	Maximum operating altitude	4000 m (derated when the altitude is greater than 2000 m)
	Relative humidity	0%–100% RH
	Input and output terminals	OT/DT terminal
	Ingress protection rating	IP66
	Topology	Transformerless

The following figure shows the electrical diagram of Huawei LUNA2000-200KTL-H1 PCS.

Figure 4-7 Electrical diagram of Huawei LUNA2000-200KTL-H1

4.3 Smart Transformer Station

Huawei provides three types of typical energy storage subarrays with the power of 9 MW, 6 MW or 3 MW. A 9 MW subarray is connected to the medium-voltage (MV) power grid through the 9.0 MVA JUPITER-9000K-H0 Smart Transformer Station (STS); a 6 MW is connected to the medium-voltage power grid through the 6.8 MVA STS-6000K-H1 STS; and a 3 MW subarray is connected to the medium-voltage power grid through the 3.4 MVA STS-3000KTL-H1 STS.

Figure 4-8 Picture of STS-6000KTL-H1

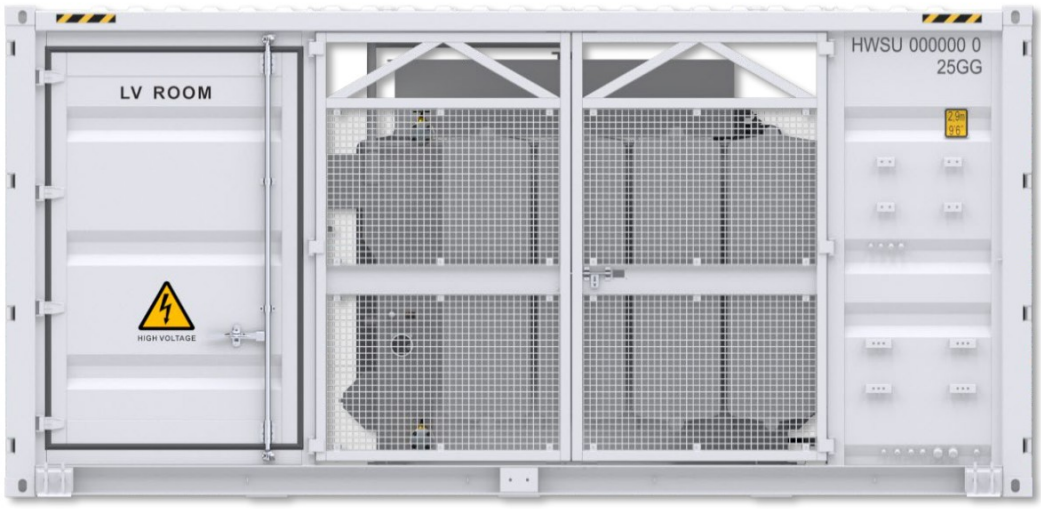

Table 4-5 STS technical specifications

STS model	JUPITER-9000K-H0	STS-6000KTL-H1	STS-3000KTL-H1
Input			
Available PCS	LUNA2000-200KTL		
Maximum LV AC Inputs	44	34	17
AC capacity	9000 kVA @ 40°C	6800 kVA @ 40°C	3400 kVA @ 40°C
Rated input voltage	800 V AC		

STS model	**JUPITER-9000K-H0**	**STS-6000KTL-H1**	**STS-3000KTL-H1**
Maximum input current at nominal voltage	2 x 3247.7 A	2 x 2637.8 A	2637.8 A
Output			
Rated output voltage	10 / 11 / 15 / 20 / 22 / 30 / 33 / 34.5 / 35 kV		
Frequency	50 Hz		
Transformer type	Oil-immersed, Conservator Type		
Transformer cooling type	ONAN		
Tappings	±2 x 2.5%		
Transformer oil type	Mineral oil (PCB-free)		
Transformer vector group	Dy11-y11	Dy11-y11	Dy11
Transformer Minimum PEI Efficiency	Designed according to EN 50588-1		
Transformer impedance (HV-LV1 or HV- LV2)	19% (0 ~ +10%) Semi-crossing	14.6% (0 ~ +10%) Semi-crossing	7.3% (0 ~ +10%)
M-voltage ring main unit	SF_6 gas insulated ring main unit		
Auxiliary transformer	5 kVA, Ii0, 800 V/230 V	5 kVA, Dyn11	
2.0 kVA UPS	Optional		
MV Surge Arrester for MV VCB	Optional		
Protection			
Transformer monitoring and protection	Oil level, oil temperature, oil pressure and buchholz		
Protection Degree of MV & LV Room	IP54		
Internal Arcing Fault of STS	IAC A 20 kA 1S		
MV relay protection	50/51, 50 N/51 N		
LV overvoltage protection	Type I+II		
General specifications			
Dimensions (H x W x D)	6058 mm x 2438 mm x 2896 mm		
Weight	< 28 t	<22 t	< 15 t
Operating temperature range	–25°C to +60°C		
Maximum operating altitude	2000 m	1000 m	

STS model	JUPITER-9000K-H0	STS-6000KTL-H1	STS-3000KTL-H1
LV & MV Room Cooling	Hermetically-Sealed Smart Cooling for Higher Availability		
Communications	Modbus TCP	Modbus RTU	
Standards compliance	IEC 60076, IEC 62271-200, IEC 62271-202, EN 50588-1, IEC 61439-1		

4.4 Smart Array Controller

The Smart Array Controller (SACU2000D) is the communication part in an energy storage subarray. It collects data from devices (including the PCSs, Smart String ESSs, and STSs), and reports the data to the plant monitoring backend over a fiber ring network, LTE network, or another type of network.

The SACU can be equipped with the SmartLogger, PLC communications module, fiber ring network switch, access terminal box (ATB), PoE source, communication management unit, and appropriate wiring terminals and power distribution switches.

The SACU can be installed on a support, pole, or wall. Cables are routed in and out from the bottom. The front door can be opened for installation, cable connection, and maintenance.

Table 4-6 Specifications of the SACU

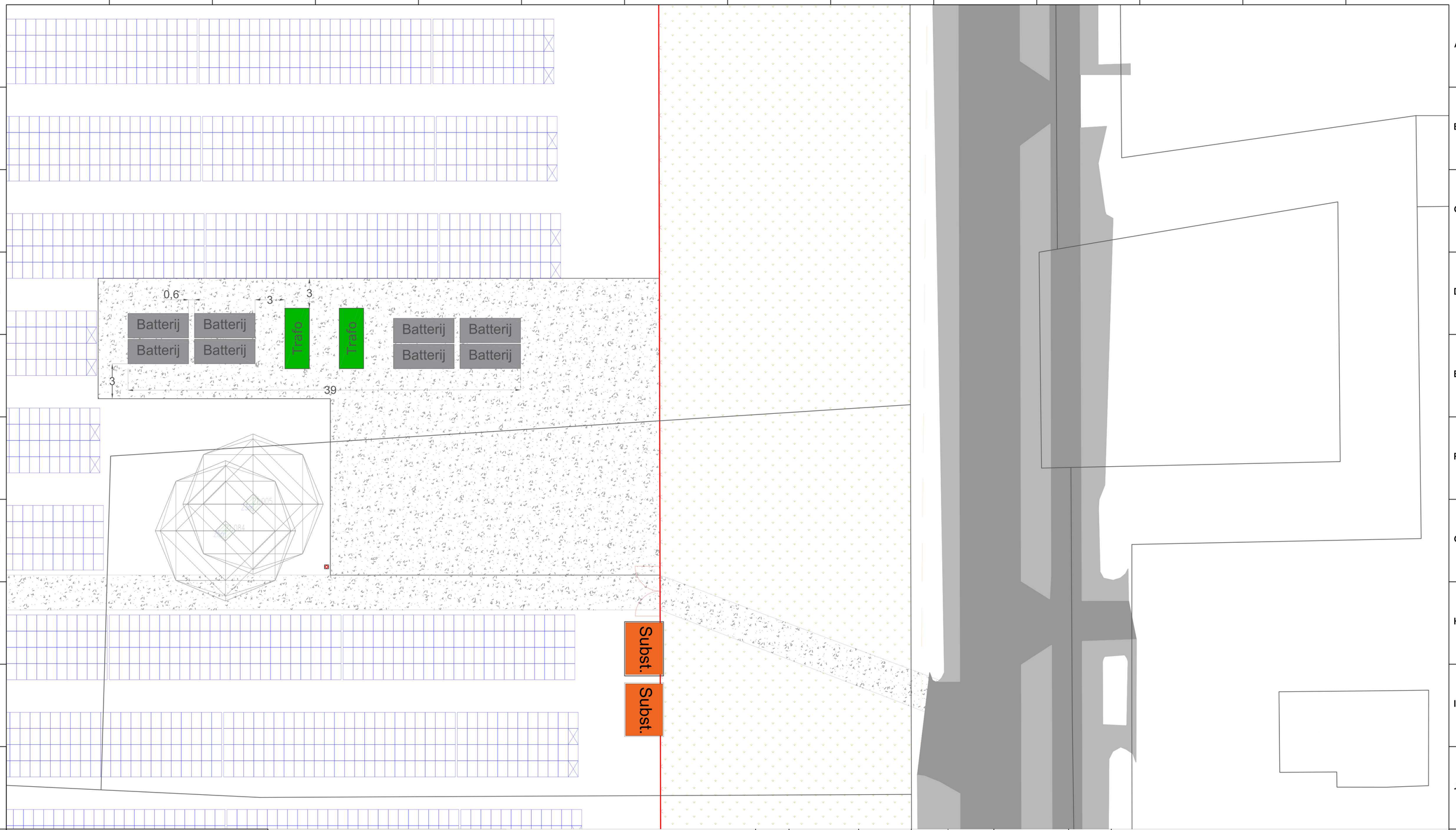
Technical Specifications	SmartACU 2000D-D-06	SmartACU 2000D-D-00	SmartACU 2000D-D-01	SmartACU 2000D-D-03
Configurations				
Smart Logger	SmartLogger3000B x 1			
SmartModule1000A	Optional			Standard with 1
Ethernet	14	1 or 3 (with a SmartModule1000A) or 6 (with a SmartModule1000A and a five-port switch)		
RS485	COM x 6, 1,200 / 2,400 / 4,800 / 9,600 / 19,200 / 115,200 bps			
Optical Ethernet	SFP x 10, 100 / 1,000 Mbps	SFP x 2, 100 / 1,000 Mbps		

Technical Specifications	SmartACU 2000D-D-06	SmartACU 2000D-D-00	SmartACU 2000D-D-01	SmartACU 2000D-D-03
Number of MBUS Module [1]	0	1	1	2
Number of SmartPID2000 Module	0	0	1	2
Environment				
Operating Temperature Range	-40°C ~ 60°C			
Relative Humidity	4% ~ 100%(Non-condensing)			
Max. Operating Altitude	4,000 m			
Electrical				
AC Input Voltage for Cabinet	100 V～240 V, L / N (L)+ PE			
AC Input Voltage for MBUS	380 V ~ 800 V, 3Ph			
AC Input Voltage for PID	380 V ~ 800 V, 3Ph + FE (Functional Earth)			
AC Input Frequency	50 Hz / 60 Hz			
Power Supply	Standard: 12 V DC, Optional: 24 V DC2			
Mechanical				
Cable Entries	Bottom in & out			
Maintenance	Front			
Dimensions (W x H x D)	640 x 770 x 315 mm		880 x 770 x 369 mm	
Weight	32 kg	29 kg	49 kg	61 kg
Protection Degree	IP 65			
Installation Options	Wall Mounting, Rack Mounting, Pole Mounting			

Figure 4-10 shows the appearance and dimensions of an SACU2000D.

Figure 4-9 SACU picture

Legenda:

Batterij	Batterijcontainers
Trafo	Transformator/PCS
	Bestaande verharding
	Brandwaterput
	EOS Plangebied
	Bestaande boom
3	Ingang

Technische Data:

Merk Batterijsysteem:	**Huawei**
Capaciteit:	5 MWh
Aantal batterijcontainers:	8
Opslagvermogen:	40,000 MWh
Merk trafo:	Huawei
CApaciteit:	6 MW
Aantal trafo's:	2
AC-Vermogen:	**12.000,00 MVA**

Index	Revisie	Datum	Naam

Disclaimer

Dit is een schetsontwerp en is onderhevig aan verandering als gevolg van de beschikbaarheid van componenten of de marktsituatie. Voor de start van de bouw wordt een definitieve technische tekening gedeeld met het bevoegd gezag.

	Datum	Naam
Begin	03.05.2023	
Bewerkt	19.09.2024	

Adres: Melbournestraat 9
1175 RM Lijnden

Tel: [redacted]
Mail: info@tpstorage.nl

Tekening nummer: EOS_Hoogveld-Zuid_TD A0.2

Projectstatus: Conceptueel ontwerp

Tekening: EOS-layout

Versie	Schaal
A0.2	1:200
Project	**Formaat**
EOS Hoogveld-Zuid Uden	A2

Dit document kan alleen worden gepubliceerd of gedeeld met de toestemming van TPStorage B.V.

Uitgangspunten Aerius-berekening EOS Hoogveld-Zuid Uden

Versie AERIUS-calculator: 2024.0.1

1. INLEIDING

1.1. Doel van het onderzoek

In het kader van de Omgevingswet moet uitgesloten worden dat significante negatieve effecten kunnen optreden in Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie kan verslechtering veroorzaken op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden aangewezen als Natura 2000-gebieden. Deze gevolgen kunnen significant zijn wanneer een Energie Opslag Systeem(EOS) leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden die reeds overbelast zijn.

Het voorliggende onderzoek stikstofdepositie heeft tot doel de NO_x (stikstof) en NH_3 (ammoniak) emissies door de aanleg en exploitatie van EOS Hoogveld inzichtelijk te maken en de toename of afname van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden te berekenen.

Tijdens de exploitatiefase wordt er ook rekening gehouden met de uitstoot van exploitatie van het zonnepark.

In dit onderzoek is het volgende onderzocht:

- de NO_X en NH_3 emissies gedurende de aanlegfase van EOS
- de NO_X en NH_3 emissies gedurende de gebruiksfase van de EOS en het al bestaande Zonnepark

Waarna met de bovenstaande gegevens depositie berekeningen met AERIUS Calculator gemaakt zijn, deze zijn toegevoegd als bijlage bij dit onderzoek.

Het onderzoek wordt afgesloten met conclusies waarbij duidelijk wordt of in het kader van de Omgevingswet significante effecten uitgesloten kunnen worden, dan wel een nader (ecologisch) onderzoek nodig is.

1.2. Methode

Tijdens de aanleg- en exploitatie periode ontstaan NO_X en NH_3-emissies door de inzet van mobiele werktuigen, auto's en vrachtwagens.

De NOX en NH3 emissies zijn berekend op basis van de AUB-methode (AdBlue verbruik, Uren, en Brandstofverbruik) uit TNO-rapport R12305 Een robuuste schatting van NOx- en NH3-uitstoot van mobiele werktuigen conform de meest recente Instructie gegevensinvoer Aerius Calculator 2024 van het Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 van Bij12 en het Handboek Werken met AERIUS Calculator Versie 2024 v1 dat verschenen AERIUS factsheets, leeswijzers en handleidingen vervangt. TNO gaat

voor werktuigen met een wisselende inzet uit van een gemiddelde ‘typische motorlast’ van 35%. Dit is overgenomen.

TNO gaat voor werktuigen met een wisselende inzet uit van een gemiddelde ‘typische motorlast’ van 35%. Dit is overgenomen.

AdBlue wordt enkel gebruikt in dieselmotoren uitgerust met een selectieve katalytische reductie (SCR). Voor het inschatten van het verwachte aantal liter kan uitgegaan worden van het normale AdBlue-gebruik. Voor Stage IV en V werktuigen is dit 6% van het dieselverbruik.

In de Instructie is de “Rekeninstructie stationaire emissies wegverkeer” opgenomen. Stationair draaien van vrachtwagens is niet automatisch meegenomen van de gewone verkeersbewegingen. Stilstaan voor stoplichten en in files vallen hier dus niet onder. Wat hier wel onder valt is stilstaan met draaiende motor op eigen terrein tijdens het laden & lossen.

De rekeninstructie hanteert een tabel met emissiecijfers die is samengesteld op advies van experts van TNO op basis van type wegverkeer en jaartal van berekening. Tijdens het laden en lossen draaien de motoren van de vrachtwagens gemiddeld 10 minuten.

In de versie van 2024 is tevens de Koude Start van voertuigen toegevoegd. Dit betekent dat de motor van auto’s en vrachtwagens die meer dan 2 uur stilgestaan hebben afgekoeld zijn. Wanneer deze weer opgestart worden voor vertrek zal er extra uitstoot plaatsvind t.o.v. wanneer de motor nog warm is. In deze analyse wordt er van uit gegaan dat alle voertuigen die bij het bouwproject vertrekken meer dan 2 uur stil hebben gestaan.

2. AANLEGFASE

Rekenjaar: 2025

Mobiele werktuigen:

Bron: TNO 2021 R12305 Een robuuste schatting van NOx- en NH3-uitstoot van mobiele werktuigen.

Invoergegevens AERIUS Calculator:

Mobielwerktuig	Draaiuren	Diesel l/jaar	AdBlue l/jaar
Laadschop	14	87	5
Graafmachine	15	122	7
Mobiele hijskraan	20	621	37
Boorwagen	8	20	0
Trilplaat	3	6	0
Betonstorter	3	59	4

Laadschop:

Functie: Voor aanleg paden en verharding, frezen van gleuven voor kabels en landschappelijke inpassing.

Draaiuren nodig: 14 uur

Eisen laadschop:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 60 kW

Verbruik laadschop:

- Dieselverbruik per uur: 6,26 l/uur
- AdBlue-verbruik: 0,38 l/uur (6% van dieselverbruik)

Graafmachine:

Functie: Graven van kabelsleuven en uitgraven funderingen

Draaiuren: 15 uur

Eisen graafmachine:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 80 kW

Verbruik graafmachine:

- Dieselverbruik per uur: 8,17 l/uur
- AdBlue-verbruik: 0,49 l/uur (6% van dieselverbruik)

Mobiele Hijskraan:

Functie: Plaatsen transformatoren, batterijcontainers en PCS-units.

Draaiuren: 20 uur

Eisen mobiele hijskraan:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 320 kW

Verbruik mobiele hijskraan:

- Dieselverbruik per uur: 31,07 l/uur
- AdBlue-verbruik: 1,86 l/uur (6% van dieselverbruik)

Boorwagen:

Functie: aanleggen bluswatervoorziening

Draaiuren: 8 uur

Eisen bronbemaling:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 20 kW

Verbruik boorwagen:

- Dieselverbruik per uur: 2,48 l/uur

Trilplaat:

Functie: egaal maken ondergrond

Draaiuren: 3 uur

Eisen Trilplaat:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 20 kW

Verbruik trilplaat:

- Dieselverbruik per uur: 2,48 l/uur

Betonstorter:

Functie: Fundering

Draaiuren: 3 uur

Eisen betonstorter:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 200 kW

Verbruik betonstorter:

- Dieselverbruik per uur: 19,54 l/uur

Wegverkeer:

Het wegverkeer zal via de N 264 en de Zeelandsedijk naar de planlocatie rijden

In de AERIUS-berekening zijn de verplaatsingen ingevoerd als lijnbron met weg type 'buitenwegen' en in beiden richtingen. In de calculator dienen de verkeersbewegingen voor zowel heen als weer gemodelleerd te worden. 1 vrachtwagen die onderdelen levert zorgt dus voor 2 verkeersbewegingen.

Invoergegevens Aerius Calculator:

Type verkeer	Bewegingen
Zwaar vrachtverkeer	50 per jaar
Licht verkeer	472 per jaar

Berekening bewegingen:

Licht verkeer is berekend op basis van de verkeersbewegingen bij referentie projecten. Zwaar vrachtverkeer is berekend op basis van de benodigde containers materialen per onderdeel van het EOS:

vrachtwagens voor	aantal
PCS	2
Batterijen	8
bouwkeet/opslagcontainers	2
verharding	2
Sloopafval	1
Waterput	1
Aardpen	1
Aanvoer en afvoer zwaar materieel	6
Bekabeling	2
Totaal aantal vrachtwagens	**25**

Stationair draaien vrachtwagens

Totaal aantal vrachtwagens is 25, per vrachtwagen wordt gemiddeld 10 minuten stationair gedraaid. Dit komt neer op 4 aantal extra draai uren. Dit wordt als vlakbron gemodelleerd in de AERIUS Calculator.

Aantal vrachtwagen	Uren stationair	Emissie NO_x kg/j	Emissie NH_3 kg/j
25	4	0,031	0,0037

Koude start

Alle vertrekkende verkeersbewegingen zullen een koude start hebben. Dit levert de volgende koude starts op tijdens de bouw van het EOS.

Type verkeer	Koude starts
Zwaar vrachtverkeer	25 per jaar
Licht verkeer	236 per jaar

3. GEBRUIKSFASE

EOS Hoogveld-Zuid

Rekenjaar: 2026

Mobiele werktuigen:

Tijdens de gebruiksfase worden er geen mobiele werktuigen ingezet voor onderhoudswerkzaamheden. Het onderhoud zal door elektro technici en ander gespecialiseerd personeel gebeuren. Deze zullen met busjes of auto's van en naar de planlocatie reizen. Dit wordt gemodelleerd als licht verkeer.

Wegverkeer:

Het wegverkeer zal via de N 264 en de Zeelandsedijk naar de planlocatie rijden

In de AERIUS-berekening zijn de verplaatsingen ingevoerd als wegtype 'buitenwegen' en in beide richtingen.

Invoergegevens Aerius Calculator:

Type verkeer	Bewegingen
Licht verkeer	60 per jaar

Koude start

Alle vertrekkende verkeersbewegingen zullen een koude start hebben. Dit levert de volgende koude starts op tijdens de exploitatie van het EOS.

Type verkeer	Koude starts
Licht verkeer	30 per jaar

Zonnepark Hoogveld-Zuid

Rekenjaar: 2026

Mobiele werktuigen:

Tijdens de gebruiksfase wordt er een trekker ingezet om de landschappelijke inpassing te onderhouden. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid dat er zonnepanelen of andere technische componenten vervangen dienen te worden. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van een ruw terrein heftruck. Beiden worden ingeschat op maximaal 40 uur per jaar.

Mobielwerktuig	Draaiuren	Diesel l/jaar	AdBlue l/jaar
Ruw terrein heftruck	40	250	15
Trekker	40	403	25

Ruw terrein heftruck:

Functie: Bij grote onderhoudsacties het rondrijden van materialen, zoals zonnepanelen of dergelijke.

Draaiuren nodig: 40 uur

Eisen ruw terrein heftruck:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 60 kW

Verbruik ruw terrein heftruck:

- Dieselverbruik per uur: 6,26 l/uur
- AdBlue-verbruik: 0,38 l/uur (6% van dieselverbruik)

Trekker:

Functie: onderhoud landschappelijke inpassing.

Draaiuren: 40 uur

Eisen trekker:

- Stage IV of nieuwer
- 2015 of nieuwer
- Maximaal vermogen 100 kW

Verbruik trekker:

- Dieselverbruik per uur: 10,08 l/uur
- AdBlue-verbruik: 0,6 l/uur (6% van dieselverbruik)

Wegverkeer:

Het wegverkeer zal via de N 264 en de Zeelandsedijk naar de planlocatie rijden. Voor het onderhoud zijn 30 bezoeken met licht verkeer geschat en 2 bezoeken met middelzwaar vrachtverkeer, denk hierbij aan de trekker en 1 bezoek van zwaar vrachtverkeer, voor bijvoorbeeld het vervangen van een groot aantal panelen.

In de AERIUS-berekening zijn de verplaatsingen ingevoerd als lijnbron met weg type ‘buitenwegen’ en in beiden richtingen. In de calculator dienen de verkeersbewegingen voor zowel heen als weer gemodelleerd te worden. 1 vrachtwagen die onderdelen levert zorgt dus voor 2 verkeersbewegingen.

Invoergegevens Aerius Calculator:

Type verkeer	Bewegingen
Licht verkeer	60 per jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	4 per jaar
Zwaar vrachtverkeer	2 per jaar

Koude start

Alle vertrekkende verkeersbewegingen zullen een koude start hebben. Dit levert de volgende koude starts op tijdens de exploitatie van Zonnepark Hoogveld-Zuid.

Type verkeer	Koude starts
Licht verkeer	30 per jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	2 per jaar
Zwaar vrachtverkeer	1 per jaar

4. CONCLUSIE

Zowel de aanlegfase van de EOS als de exploitatiefase van de EOS en het bestaande Zonnepark zullen niet voor depositie in stikstofgevoelige natuurgebieden zorgen. Zie hiervoor de bijlagen met de berekeningen.

Factsheet: Bindend Advies voor de Bopa

Bopa staat voor:
Buitenplanse OmgevingsPlanActiviteit

Wie iets wil doen **wat (nog) niet in het omgevingsplan past**, kan een "aanvraag omgevingsvergunning voor een Buitenplanse OmgevingsPlanActiviteit" indienen. Om af te wijken van het omgevingsplan.

Een Bopa *kan* passen in de gemeentelijke visie, ambitie en/of beleid.

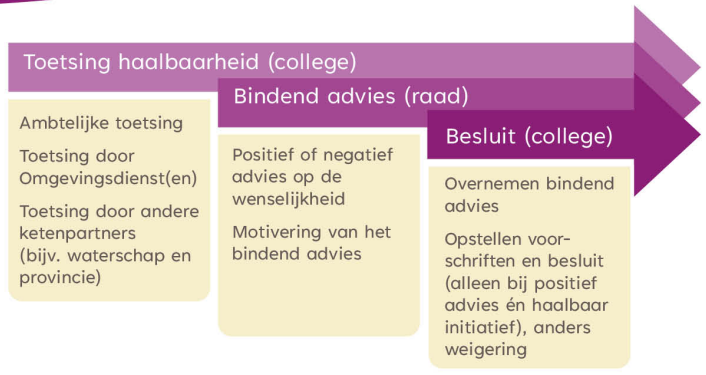
Standaard geldt de **reguliere procedure:** 8 weken met mogelijkheid van +6 weken verlenging.
De verlenging is nodig om de haalbaarheidstoets (door het college) uit te voeren. En kan niet worden ingezet om na de haalbaarheidstoets om bindend advies te vragen.

Bij uitzondering is de **uniforme voorbereidingsprocedure** (uitgebreide procedure, 26 weken) van toepassing. De werkwijze is niet anders dan bij de reguliere procedure.

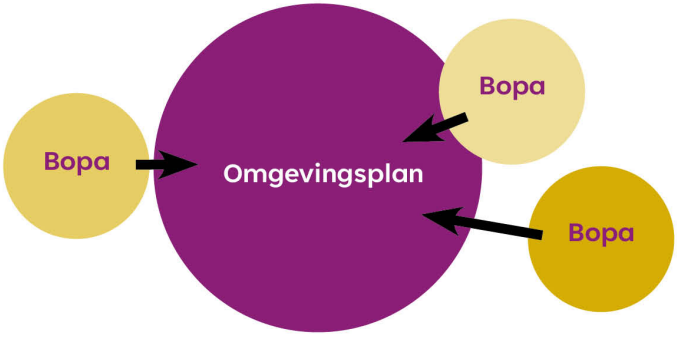
Binnen de beslistermijn moet het bindend advies aan het college gegeven worden.

Bij het **overschrijden van de procedureterm**ijn mag de aanvraag het college in gebreke stellen en een **dwangsom** vorderen.

De dwangsom loopt op per dag dat te laat besloten is, met een maximum van €1.442,00 per Bopa [peildatum: november 2024].

College Raad	Haalbaarheid is akkoord	Haalbaarheid is niet akkoord
Positief bindend advies	Bopa wordt verleend	Bopa wordt niet verleend
Negatief bindend advies	Bopa wordt niet verleend	Bopa wordt niet verleend

Positief bindend advies
De raad geeft aan de activiteit(en) wenselijk te vinden op de betreffende locatie.

Negatief bindend advies
De raad geeft aan de activiteit(en) niet wenselijk te vinden op de betreffende locatie.

Bij een bindend advies zit a**ltijd een motivering** waarom de raad positief/negatief adviseert.

Het is niet **mogelijk om kanttekeningen of voorwaarden op te nemen** in de motivering.

Alle Bopa's moeten in het **omgevingsplan** worden opgenomen binnen vijf jaar na vergunningverlening.

Deze verplichting gaat in per 1 januari 2032, en geldt niet voor tijdelijke Bopa's.

In het omgevingsplan verwerkte Bopa's zijn niet opnieuw appellabel.

maashorst

2025

Ruimtelijke onderbouwing

OMGEVINGSVERGUNNING ENERGIEOPSLAGSYSTEEM HOOGVELD-ZUID AAN DE ZEELANDSEDIJK TE VOLKEL

TPSTORAGE B.V.

COLOFON

TPStorage B.V.

bezoekadres: Melbournestraat 9

postcode: 1175 RM Lijnden

e-mail: info@tpstorage.nl

website: www.tpstorage.nl

telefoon: 023-741 0144

Projectdata	
Naam	EOS Hoogveld-Zuid Uden
Gemeente	Gemeente Maashorst
Versie	2.2
Datum	7-5-2025
Auteur	[redacted]
IMRO	NL.IMRO.1991.OVeosZeelandsedijk-VA01

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 3

1.1 TPSTORAGE 3
1.2 MOTIVATIE VOOR HET BEOOGDE PROJECT 3
1.3 PLANLOCATIE 3
1.4 BUITENPLANSE OMGEVINGSPLANACTIVITEIT 4
1.5 VOOROVERLEG 5

2 PLANBESCHRIJVING 6

2.1 HUIDIGE SITUATIE 6
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE 6

3 BELEID 10

3.1 RIJKSBELEID 10
3.2 PROVINCIAAL EN REGIONAAL BELEID 11
3.3 GEMEENTELIJK BELEID 14
3.4 BELEID WATERSCHAP AA EN MAAS 15
3.5 CONCLUSIE 15

4 FYSIEKE LEEFOMGEVING 16

4.1 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN 16
4.2 GELUID DOOR ACTIVITEITEN 17
4.3 KWALITEIT VAN DE BUITENLUCHT 17
4.4 BODEMKWALITEIT 18
4.5 WEGEN, VERKEER EN PARKEREN 19
4.6 OMGEVINGSVEILIGHEID 19
4.7 NATUUR 21
4.8 WATER EN WATERSYSTEMEN 21
4.9 CULTUREEL ERFGOED, LANDSCHAP EN STEDENBOUW 22
4.10 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE 23
4.11 CONCLUSIE ETFAL FYSIEKE LEEFOMGEVING 23

5 UITVOERBAARHEID 24

5.1 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID 24
5.2 PARTICIPATIE 24
5.3 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 24
5.4 ADVIEZEN EN INSTEMMING 25

6 CONCLUSIE 26

7 BIJLAGEN 27

1 INLEIDING

In april 2023 kondigde Minister Jetten aan als onderdeel van zijn Klimaatpakket het installeren van een batterij bij zonneparken verplicht te gaan stellen. De invoering van deze verplichting gaat gepaard met een subsidieregeling voor batterijen, die naar verwachting in 2025-2026 van kracht wordt. Vooruitlopend daarop integreert ontwikkelaar TPSolar bij al haar ontwerpen voor nieuwe zonneparken reeds een energieopslagsysteem (EOS), en worden ook bij de meeste van haar bestaande zonneparken - zoals Zonnepark Hoogveld-Zuid - de komende jaren batterijen geplaatst. De technische ontwikkeling en exploitatie daarvan wordt gedaan door TPStorage, een zusterbedrijf van TPSolar.

1.1 TPSTORAGE

Waar TPSolar zich richt op de realisatie en exploitatie van zon op land en zon op water, richt TPStorage zich volledig op het verwezenlijken van grootschalige energieopslag middels batterijsystemen. TPStorage is niet alleen opgericht omdat de techniek, de kennis en de implementatie geheel anders is dan die van een zonnepark. Ook de businesscase van een EOS is totaal niet vergelijkbaar met die voor een zonnepark. Zo wordt er voor financiering vooralsnog niet met subsidie gewerkt en zijn er meerdere inkomstenbronnen waarvan de toekomstige ontwikkeling nog onzeker is.

1.2 MOTIVATIE VOOR HET BEOOGDE PROJECT

Batterijen zijn nodig om de pieken in het elektriciteitsnet tegen te gaan. Aangezien het elektriciteitsverbruik nog steeds toeneemt, willen we op piekmomenten de opgewekte energie niet verloren laten gaan, maar opslaan en op een later moment leveren. Colocatie van een EOS op een zonnepark ligt voor de hand, omdat er dan géén aparte kabelaansluiting nodig is en het EOS kan profiteren van de faciliteiten die het zonnepark al heeft (hekwerk, toegangsbeheer, bewaking, landschappelijke inpassing, etc.).

1.3 PLANLOCATIE

FIGUUR 1: LOCATIE ZONNEPARK HOOGVELD-ZUID

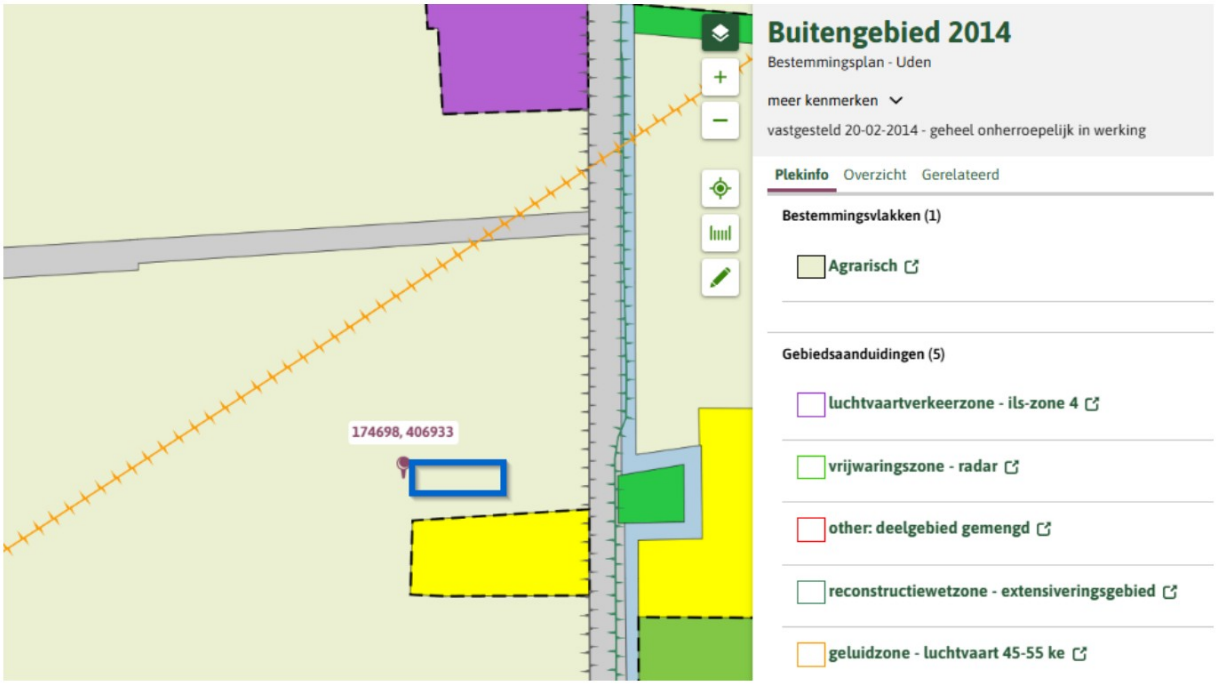

FIGUUR 2: BEOOGDE LOCATIE VAN DE BATTERIJ-INSTALLATIE IN HET ZONNEPARK

Het plangebied bestaat uit een aantal landbouwpercelen op de hoek van de Venstraat en de Zeelandsedijk (kadastraal bekend als Uden T 353, T 357, T 358, T 359, T600, T601, T1174, T1175 en T1535), waarop TPSolar in 2018 een zonnepark heeft gerealiseerd (zie Figuur 1 en 2). Binnen het zonnepark is bij de hoofdingang aan de Zeelandsedijk op perceel T 601 nog voldoende open ruimte om met inachtneming van de veiligheidsafstanden uit de Richtlijn PGS37-1 een kleine batterij-installatie te realiseren (zie de aangegeven locatie in Figuur 2).

1.4 BUITENPLANSE OMGEVINGSPLANACTIVITEIT

Op grond van het vigerende omgevingsplan 'Omgevingsplan gemeente Maashorst' (versie 03-03-2025) is het bestemmingsplan 'Buitengebied 2014' nog van toepassing op de beoogde planlocatie.

FIGUUR 3: UITSNEDE VIGEREND BESTEMMINGSPLAN 'BUITENGEBIED 2014' MET PLANGEBIED BLAUW OMLIJND

Uit het bestemmingsplan blijkt dat de huidige bestemming ‘agrarisch’ is. Er is ook een aantal gebiedsaanduidingen actief, te weten ‘luchtvaartverkeerzone - ils-zone 4’, ‘vrijwaringszone – radar’, ‘deelgebied gemengd’, ‘reconstructiewetzone – extensiveringsgebied’ en ‘geluidzone - luchtvaart 45-55 ke’ (zie Figuur 3). Geen van de gebiedsaanduidingen zijn relevant voor of strijdig met het voorgenomen plan: er worden geen geluidsgevoelige gebouwen gebouwd, de bouwhoogte blijft ruim onder de maximale bouwhoogte m.b.t. ILS-zone 4 en radar en er is geen sprake van agrarische bebouwing of toepassingen. De agrarische bestemming is echter juist wel bedoeld voor agrarische doeleinden en staat de bouw van een batterijopslag-installatie niet toe. Derhalve is sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Een buitenplanse omgevingsplanactiviteit is een activiteit die niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan en niet vergunningsvrij voor het bouwen is. Een vergunning voor een BOPA kan op grond van art. 5.1 lid 1 sub a jo art. 5.18 jo art. 5.21 lid 2, sub b Ow en art. 8.0a, lid 2 jo art. 8.0b t/m 8.0e Bkl uitsluitend worden verleend indien men voldoet aan de eisen van de fysieke leefomgeving met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en de instructieregels van Rijksoverheid en de provincie. Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties houdt in dat de activiteiten die op grond van een Bopa of een omgevingsplan kunnen worden verricht zich zodanig tot elkaar verhouden, dat ze elkaar niet in de weg zitten.

Het EOS is een installatie met weinig impact op de omgeving. Het heeft geen emissies, is beperkt van omvang (ca. 400 m^2), heeft een beperkte bouwhoogte (lager dan 3 meter), maakt weinig geluid, heeft geen verlichting en ligt vanuit omringende woningen geheel uit het zicht. Het is echter een type installatie dat niet of onvoldoende wordt afgedekt door de verschillende algemene regels uit het omgevingsplan en derhalve vergunningplichtig is. Gezien de geringe impact en de maatschappelijke meerwaarde van het EOS (gebruik maken van de kabel en het perceel van het zonnepark, ontlasting van het elektriciteitsnet) lijkt ons conform artikel 16.62 Omgevingswet de Reguliere BOPA-procedure voor de hand liggen.

1.5 VOOROVERLEG

Op basis van een conceptversie van deze aanvraag is er eerst vooroverleg aangevraagd. De reacties hierop dd. 23-01-2025 zijn in het onderhavige plan verwerkt.

2 PLANBESCHRIJVING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

2.1.1 HUIDIG GEBRUIK VAN DE GRONDEN

Het plangebied is op dit moment in gebruik als zonnepark. Op de totale perceelsoppervlakte van 13,4 ha staat bijna 43.000 zonnepanelen opgesteld. De stroom wordt via een inkoopstation aan de Zeelandsedijk geleverd op het netwerk van Enexis. Langs de Zeelandsedijk is een brede ecologische verbindingszonde ingericht die een buffer vormt tussen de weg en (het hekwerk van) het zonnepark.

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.2.1 LOCATIEKEUZE

Bij het inrichten van het zonnepark was nog geen rekening gehouden met het mogelijk in een later stadium toevoegen van batterijopslag. Maar achter het inkoopstation aan de Zeelandsedijk is een flinke reeds halfverharde open ruimte (waar i.v.m. schaduwval van de twee bestaande bomen geen panelen konden worden geplaatst). Deze ruimte leent zich voor het plaatsen van een batterij-installatie, die past bij de omvang van het zonnepark en de desbetreffende elektrische aansluiting. Dit is ook een logische plek vanwege de goede bereikbaarheid met zwaar materieel (voor bouw, onderhoud, maar ook hulpdiensten) en de mogelijkheden voor aansluiting (direct op al bestaande bekabeling bij het inkoopstation). Daarbij is voor de EOS-installatie geen separate landschappelijke inpassing of separate hekwerkbeveiliging meer nodig omdat deze installatie zich binnen het zonnepark bevindt.

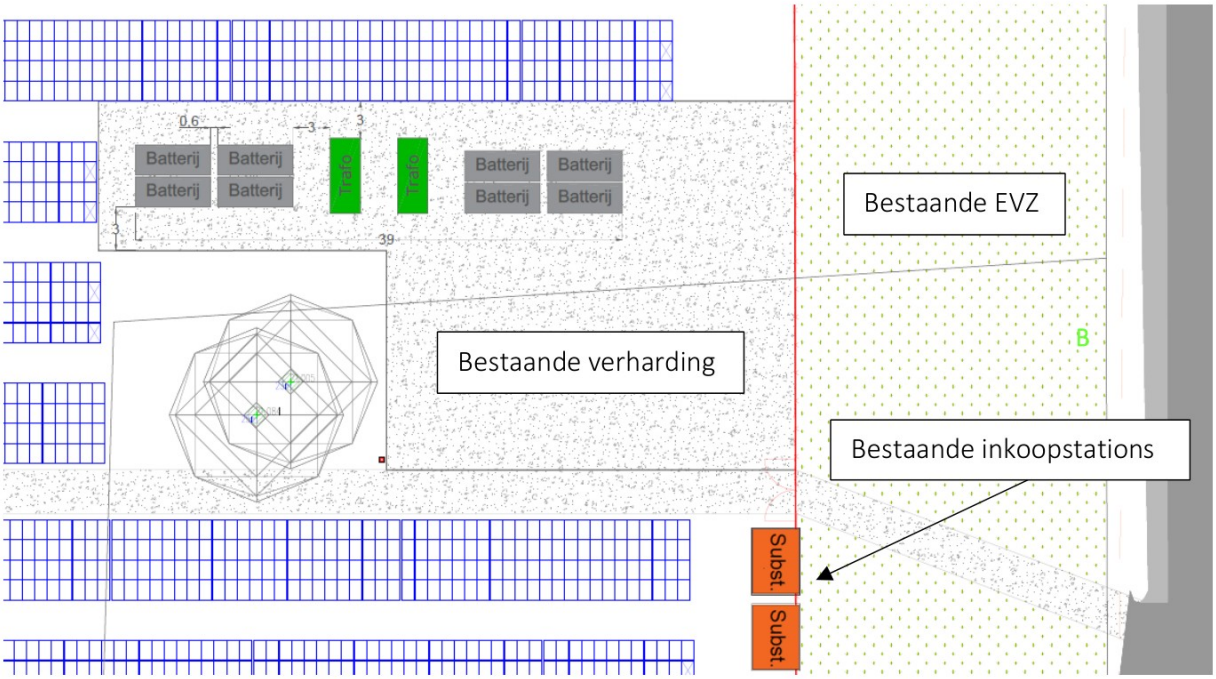
2.2.2 TECHNISCHE INRICHTING

De installatie bestaat uit drie componenten: een transformator, een omvormer en een opslagsysteem met LFP-batterijen, koeling en een batterijmanagementsysteem. Afhankelijk van het merk en type systeem kunnen de omvormer en het batterijsysteem in één behuizing zijn ondergebracht. Wanneer dit niet het geval is, nemen beide componenten samen evenveel ruimte in. Voor deze aanvraag zijn gecombineerde omvormer/batterijcontainers ingetekend (zie Figuur 4).

Het energieopslagsysteem kan, afhankelijk van het gekozen merk en type, bestaan uit een niet-betreedbare container of uit modulaire batterijkasten die aaneengeschakeld worden tot een formaat vergelijkbaar met een container. De ontwikkelingen in deze markt gaan razendsnel: maandelijks verschijnen nieuwe typen en uitvoeringen, terwijl bestaande modellen net zo snel weer verdwijnen. Daarom kan de definitieve keuze voor de componenten pas kort voor de bouw worden gemaakt.

De afmetingen van de behuizingen kunnen variëren. Voor deze vergunningaanvraag is uitgegaan van de grootste afmetingen, ongeveer gelijk aan een 20-voets zeecontainers (ca. 2,6 m breed, 3 m hoog en 6,3 m lang). De uiteindelijke componenten zullen binnen deze afmetingen blijven. Het is mogelijk dat in eerste instantie een kleinere installatie wordt geplaatst dan nu is aangevraagd.

Het EOS wordt via het bestaande inkoopstation aangesloten op de kabel van het zonnepark naar het openbare elektriciteitsnet. Alle werkzaamheden vinden plaats binnen het hekwerk van het zonnepark.

FIGUUR 4: INRICHTINGSTEKENING EOS (ZIE OOK BIJLAGE A)

FIGUUR 5: OVERZICHTSFOTO EOS IN AANBOUW (ZONNEPARK VOSSENBERG, TPSOLAR/TPSTORAGE, LAARBEEK)

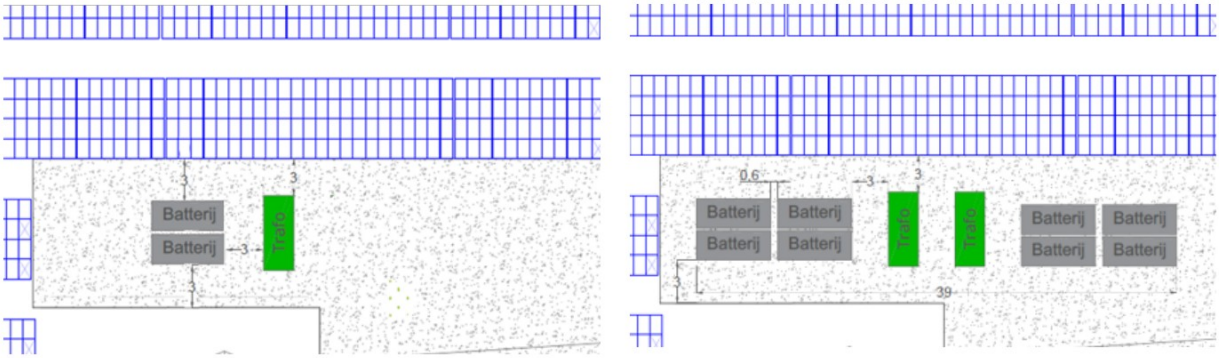
Zoals te zien in Figuur 5 worden alle componenten van de installatie standaard uitgevoerd in een neutrale lichte kleur. Aangezien de verf onderdeel uitmaakt van zowel brandwerende als elektrische maatregelen kunnen de componenten niet over worden gespoten in een andere kleur, omdat ze dan niet meer aan de geldende veiligheidsnormeringen voldoen (zoals de UL9540-A). We zijn dus afhankelijk van de kleur die door de fabrikant wordt aangeboden.

2.2.3 AFSPRAKEN MET ENEXIS

De uiteindelijke omvang en inzet van het EOS hangt af van de contractuele afspraken met Enexis. Er is een aanvraag ingediend voor stroomafname via dezelfde kabels als het zonnepark, zodat het EOS breder inzetbaar is.

Enexis is nu landelijk alternatieve contracten (capaciteitsbeperkend contract (CBC) en/of biedplichtcontract) aan het afsluiten voor batterijsystemen. Met deze afspraken garandeert Enexis dat de batterij netneutraal wordt aangesloten en congestie niet verergert. Op het moment van schrijven van deze versie van dit document heeft Enexis nog geen voorstel voor een contract voor EOS Hoogveld-Zuid gedaan, maar zij verwacht dat dit in de komende maanden zal gebeuren.

Zolang Enexis nog geen dergelijk contract aanbiedt, kan het EOS alleen worden opgeladen met stroom uit het zonnepark. In dat geval wordt in eerste instantie een kleinere installatie geplaatst (dit is het minimale scenario, zie Figuur 6). Mocht Enexis binnen enkele jaren na de bouw alsnog afnamecapaciteit toewijzen, dan wordt de batterijinstallatie uitgebreid tot het maximale vermogen dat binnen het contract past. De nu aangevraagde capaciteit is voor het 'maximale opstellings-scenario'(zie Figuur 6) waarvoor ook deze omgevingsvergunning wordt aangevraagd. Het is mogelijk dat Enexis minder capaciteit toewijst, waardoor de uiteindelijke installatie kleiner uitvalt.

FIGUUR 6: MINIMAAL OPSTELLINGS-SCENARIO (LINKS) EN MAXIMAAL OPSTELLINGS-SCENARIO (RECHTS)

2.2.4 TIJDELIJKHEID, AFBRAAK, EN RECYCLING

Voor het zonnepark is in 2017 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend in afwijking van het bestemmingsplan, met een werkingsduur van 25 jaar vanaf start bouw. Aangezien de EOS-installatie onlosmakelijk onderdeel vormt van het zonnepark gelden voor het EOS dezelfde eisen als voor het zonnepark, waardoor deze na afloop van de exploitatietermijn van het zonnepark tezamen met het zonnepark zal worden afgebroken. Het EOS zal dus effectief een kortere exploitatietermijn hebben dan het zonnepark.

De restwaarde van het EOS in de tweedehandsmarkt of als schroot is aanzienlijk hoger dan de opruimkosten. De opbrengsten zijn dan ook ruim voldoende om de afbraak te bekostigen, waardoor een financiële borgstelling niet nodig is. De installatiedelen kunnen eenvoudig met een kraan op een vrachtwagen worden geladen en rechtstreeks naar een recyclingbedrijf worden vervoerd. Daarnaast worden kabels en betonfunderingen uitgegraven en afgevoerd voor recycling. De zonneparkexploitant TPSolar is voor de recycling aangesloten bij Stichting Open/ZRN.

2.2.5 KOPPELKANSEN BEDRIJVENTERREIN

Op verzoek van gemeente Maashorst is gekeken naar de koppelmogelijkheden met bedrijventerrein Hoogveld-Zuid. Zoals eerder aangegeven is het niet mogelijk de stroom van het zonnepark te leveren aan een andere afnemer dan momenteel het geval is, o.a. in verband met langdurige contractafspraken. De komst van een EOS verandert hier niets aan. Hoewel de EOS gecombineerd wordt met de kabel van het zonnepark en soms ook stroom van het zonnepark opslaat, heeft het een eigen exploitatie en een andere exploitant en daarmee geen invloed op stroomlevering van het zonnepark. Er wijzigt derhalve niets in de afspraken met het energiebedrijf.

Zoals wellicht bekend is zijn wij in overleg met [redacted] van gemeente Maashorst over een mogelijke koppeling tussen bedrijventerrein Hoogveld (Zuid) en de nog aan te leggen zonneparken op Vluchtoord.

2.2.6 CONCLUSIE

De toevoeging van een EOS-installatie aan zonnepark Hoogveld-Zuid heeft geen impact op de (directe) omgeving en zal meerwaarde bieden in het efficiënt gebruik van het elektriciteitsnetwerk.

3 BELEID

3.1 RIJKSBELEID

3.1.1 NATIONALE OMGEVINGSVISIE

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), vastgesteld op 11 september 2020, geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI biedt het Rijk een perspectief om de grote opgaven aan te pakken, op basis van vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. De NOVI onderscheidt daarbij drie afwegingsprincipes:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal; en
- Afwentelen op toekomstige generaties wordt voorkomen.

De voorliggende ontwikkeling betreft de realisatie van een batterijsysteem in een bestaand zonnepark. Het neemt daartoe geen nieuwe ruimte in beslag, draagt bij aan de energietransitie, is tijdelijk van aard, en is dermate kleinschalig dat het niet van invloed is op de kenmerken van het gebied. Geconcludeerd kan worden dat de NOVI geen belemmering vormt voor het initiatief.

3.1.2 ROUTEKAART ENERGIEOPSLAG VOORJAAR 2023

De Routekaart Energieopslag stelt dat zowel elektriciteits-, moleculen- als warmteopslag nodig zullen zijn in het energiesysteem van de toekomst, omdat ze vraag en aanbod binnen de op zichzelf staande energieketens bij elkaar kunnen brengen. Zo kan elektriciteitsopslag ruimte bieden aan meer opwek van wind- en zonne-energie en is warmteopslag cruciaal voor geo- en zonthermie. Daarnaast vullen de opslagsystemen elkaar aan in termen van vermogen, opslagduur en systeemintegratie.

Elektriciteitsopslag middels batterijsystemen is voornamelijk geschikt voor korte-termijnopslag van elektriciteit. Doordat elektriciteits-, moleculen- en warmteopslag in verschillende stadia van technische ontwikkelingen staan, is het voor de Rijksoverheid van belang de verschillende technieken zo te sturen dat ze uiteindelijk op een vergelijkbaar niveau komen en conversie tussen de verschillende technieken benut kan worden.

Batterijsystemen bij grote opwekkers zoals zonneparken of windmolens kunnen helpen bij netcongestie. De batterijsystemen bij een opwekinstallatie kunnen ervoor zorgen dat er op een kleinere aansluiting uiteindelijk meer energie geleverd kan worden. De pieken van het opwekprofiel van de duurzame-energiesystemen kunnen worden opgevangen in de batterij en deze worden dan op een later moment terug geleverd. Hierdoor wordt er minder (piek)capaciteit gevraagd van het elektriciteitsnet en hoeven er op termijn ook minder investeringen gedaan worden in het elektriciteitsnet. Hierbij gaat het om het slimmer gebruiken van bestaande en toekomstige netinfrastructuur, zodat er meer hernieuwbare opwekcapaciteit kan worden geïnstalleerd op dezelfde infrastructuur.

Om grotere batterijsystemen optimaal in te kunnen zetten dienen deze ook op andere markten actief te zijn dan enkel uitgestelde levering van elektriciteit. Op zogenaamde energiebalanceringsmarkten kan de batterij bijvoorbeeld ook op afroep van de netbeheerder worden ingezet om pieken op te vangen of om de netfrequentie te helpen reguleren.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) was de ladder voor duurzame verstedelijking (gebaseerd op de 'SER-ladder') vastgelegd. Hieruit volgt de verplichte motivering die moet worden opgenomen bij ieder plan voor een nieuwe stedelijk ontwikkeling, waarbij het initiatief aan de ladder wordt getoetst. Hoewel zowel het Bro als het Barro (Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) bij de invoering van de Omgevingswet op 01-01-2024 zijn vervallen, is de 'laddertoets' inmiddels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL, artikel 5.129g).

De Raad van State oordeelt in haar uitspraken van 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:178 en 23 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3591 dat een zonnepark geen stedelijke ontwikkeling is als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, in samenhang met artikel 1.1.1, eerste lid, onder i, van het Bro. Daarbij acht de Afdeling van belang dat een zonnepark naar zijn aard niet kan worden aangemerkt als een stedelijke voorziening als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bro. Het EOS maakt onderdeel uit van het zonnepark en hoeft daarmee niet aan de Ladder voor duurzame verstedelijking te worden getoetst.

3.2 Provinciaal en regionaal beleid

3.2.1 Brabants energiesysteem - Ontwikkelingen richting 2050 en ruimtelijke consequenties

Provincie Noord-Brabant heeft door CE-Delft een onderzoek laten uitvoeren naar het Brabants energiesysteem van de toekomst en wat de ruimtelijke consequenties daarvan zijn. Hierin wordt ook voor grootschalige energieopslagsystemen een belangrijke rol voorspeld.

Zo concludeert het onderzoek dat batterijen een belangrijke rol gaan spelen door het opvangen van de korte-termijn onbalans tussen vraag en aanbod van elektriciteit. Hierbij worden een aantal logische locaties aangedragen zoals aanlandingspunten van wind op zee, hoogspannings- en middenspanningsstations, *hernieuwbare opwek op land*, bij bedrijventerreinen en mogelijk in wijken (in woningen, wijkbatterijen). Daarnaast wordt in het onderzoek de hoop uitgesproken dat batterijen op de bovenstaande logische locaties ervoor kunnen zorgen dat er minder netverzwaringen nodig zijn. De batterijen kunnen namelijk de vraag en aanbod van elektriciteit balanceren waardoor er efficiënter om gegaan kan worden met bestaande infrastructuur. Hierdoor kan meer hernieuwbare opwek worden aangesloten op minder netinfrastructuur en hoeven er minder dure hoogspannings- en middenspanningsstations en bijbehorende netinfrastructuur gebouwd te worden.

3.2.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant – 5 december 2023

Het provinciaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in de Brabantse Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV). In de Omgevingsverordening staan geen specifieke regels voor energieopslagsystemen. Wel is bepaald dat nieuwvestiging (van een EOS) in het landelijk gebied niet is toegestaan. In dit geval is het EOS een uitbreiding van een bestaand zonnepark en is er dus geen sprake van een vestiging op een locatie waar ingevolge het geldende omgevingsplan geen bebouwing

of bedrijfsfunctie is toegestaan. Met de uitbreiding moet het zonnepark dan uiteraard nog wel voldoen aan de voorwaarden die in de Omgevingsverordening aan een zonnepark worden gesteld. Deze zijn vastgelegd in artikel 5.54.

Artikel 5.54 Zonneparken in Landelijk gebied

De voorgenomen uitbreiding met een EOS heeft de navolgende effecten op de voorwaarden die in dit artikel zijn gesteld:

- Voorwaarde Lid 1a: uit onderzoek blijkt dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie

De toevoeging van een EOS verandert niets aan de onderzoeken die aan de ontwikkeling van het zonnepark vooraf zijn gegaan. De conclusies op basis waarvan het zonnepark mogelijk was, zijn nog steeds gegrond.

- Voorwaarde Lid 1b: de ontwikkeling past in de gewenste ontwikkelingsrichting, bedoeld in Artikel 5.12, en inzicht is geboden in de maatregelen die worden getroffen om de impact op de omgeving te beperken;

De tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan om een zonnepark mogelijk te maken had als ontwikkelingsdoel de opwek van duurzame energie om de duurzaamheidsdoelstellingen van gemeente Maashorst te kunnen behalen. De toevoeging van een EOS past in deze ontwikkelingsrichting, omdat het een efficiënter gebruik van de aansluiting van het zonnepark en het achterliggende elektriciteitsnetwerk mogelijk maakt, onder meer door op momenten van te veel opwek de batterijen op te laden en deze stroom te leveren op momenten waarop er te weinig opwek is. De impact van het toevoegen van de EOS-installatie wordt volledig gemitigeerd door de bestaande maatregelen om de impact op de omgeving te beperken.

- Voorwaarde Lid 1c: de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft, waaronder de mogelijkheid voor de omgeving om te participeren in het project;

De toevoeging van een EOS heeft geen negatief effect op de maatschappelijke meerwaarde die door het zonnepark worden geboden. Het efficiënter gebruik van het elektriciteitsnetwerk kan daarbij juist als een extra meerwaarde gezien worden.

- Voorwaarde Lid 1d: is geborgd dat het zonnepark tijdelijk, voor ten hoogste 25 jaar, wordt toegelaten;

Deze borging is voor het zonnepark reeds voorzien. In de vergunning voor onderhavige EOS-installatie zal de voorwaarde worden opgenomen dat het EOS gelijktijdig met het zonnepark dient te worden verwijderd.

- Voorwaarde Lid 1e: juridisch en financieel is geborgd dat na het verstrijken van de termijn de opstelling voor zonne-energie en de daarbij behorende voorzieningen, worden verwijderd;

De borging van de verwijdering zoals die voor het zonnepark is vastgesteld, geldt eveneens voor het EOS aangezien deze onlosmakelijk onderdeel van het zonnepark zal zijn.

- Voorwaarde Lid 1f: de ontwikkeling past binnen de regionale afspraken, bedoeld in Afdeling 7.2 Regionaal samenwerken;

De toevoeging van een EOS verandert niets aan de rol van het zonnepark binnen de regionale afspraken.

- Voorwaarde Lid 1g: de ontwikkeling is afgestemd met de netwerkbeheerder.

De aanvraag voor afnamecapaciteit ligt ter beoordeling bij Enexis. Zolang deze niet is goedgekeurd kan het EOS alleen stroom vanuit het zonnepark opslaan op momenten waarop deze niet aan het net geleverd kan worden (peak shaving) en alleen leveren op het moment dat er teruglevercapaciteit vrij is op de verbinding van het zonnepark (avond en nacht). Daardoor is er geen sprake van een negatieve invloed op het openbare netwerk. Als Enexis een contract afsluit voor deze EOS is in de contractvoorwaarden geborgd dat deze geen negatieve invloed op het openbare netwerk kan hebben. Zie ook paragraaf 2.2.3.

3.2.3 De Brabantse Omgevingsvisie

De Brabantse Omgevingsvisie is een samenhangende visie op de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie bevat de belangrijkste ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. Dat gaat om ambities op gebied van de energietransitie, een klimaatproof Brabant, Brabant als slimme netwerkstad en een concurrerende, duurzame economie. De Omgevingsvisie geeft ook aan op welke nieuwe manieren de provincie met betrokkenen wil samenwerken aan omgevingsvraagstukken en welke waarden daarbij centraal staan.

Eén van de ruimtelijke pijlers uit de omgevingsvisie van de provincie is werken aan een klimaatproof Brabant. Hierbij geeft de provincie aan dat zij de energieopgave met zoveel mogelijk andere maatschappelijke opgaven willen verbinden, dat zij uit gaan van meervoudig en zorgvuldig ruimtegebruik, dat er alleen onder voorwaarden energieopwekking wordt toegestaan in het Natuurnetwerk Brabant en dat er rekening wordt gehouden met de ondergrond. De provincie realiseert zich daarnaast dat de energietransitie een enorme opgave is. Om de ambities te realiseren is samenwerking noodzakelijk. Als provincie kiezen zij daarom voor een richtinggevende en stimulerende rol. Zij blijven intensief in gesprek met de regio's om tot een gezamenlijk beeld van de kansen en koers voor een regio te komen en de opgave te realiseren. Het actief zoeken naar meerwaarde is daarbij uitgangspunt. Voor de feitelijke realisering spelen gemeenten en initiatiefnemers de hoofdrol.

Het plaatsen van een EOS binnen het zonnepark past binnen de uitgangspunten van klimaatproof Brabant en voegt een extra maatschappelijke meerwaarde toe, namelijk een bijdrage aan de ontlasting van het openbare elektriciteitsnet.

3.2.4 Regionale Energie Strategie (RES)

Gemeente Maashorst is onderdeel van de RES-regio Noordoost Brabant. In de RES 1.0 (maart 2021) wordt energieopslag zijdelings genoemd als een mogelijke oplossingsrichting voor de transportschaarste op het elektriciteitsnet. Er zijn geen doelstellingen of afwegingen genoemd.

3.3 GEMEENTELIJK BELEID

Gemeente Maashorst heeft geen beleid voor energieopslagsystemen en er wordt nog gewerkt aan een omgevingsvisie. Wel heeft Maashorst zonneparkenbeleid en ruimtelijk interim-beleid voor niet-agrarische ontwikkelingen in het buitengebied. Aangezien het EOS onderdeel gaat uitmaken van zonnepark Hoogveld-Zuid en gelegen is in het buitengebied is het relevant aan deze beide kaders te toetsen.

3.3.1 RUIMTELIJK INTERIM BELEID NIET-AGRARISCHE ONTWIKKELINGEN BUITENGEBIED GEMEENTE MAASHORST

In aanloop naar de nieuwe omgevingsvisie heeft gemeente Maashorst aanleiding gezien het ruimtelijk beleid voor het buitengebied op onderdelen actualiseren en harmoniseren, onder meer om goed in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen zoals op het gebied van duurzame energie. In hoofdstuk 5 van deze interim-beleidsnota zijn de voorwaarden voor nieuwe niet-agrarische functies opgenomen. Hieruit blijkt dat het onderhavige plan aan deze uitgangspunten voldoet. Zo is er sprake van een ontwikkeling op een bestaande bedrijfslocatie, neemt het ruimtebeslag van de bestaande ontwikkeling niet toe, is het nieuwe plangebied kleiner dan 1.000 m2 en betreft het een milieucategorie-2-activiteit (zie ook 4.1.1). Er is geen sprake van bedrijvigheid met personeel of van een verkeersaantrekkende werking en parkeren kan op eigen terrein.

3.3.2 OMGEVINGSVISIE GEMEENTE MAASHORST

De gemeentelijke omgevingsvisie is op 23 mei 2024 vastgesteld door de gemeenteraad van Maashorst. In dit document wordt op basis van vier thema's sturing gegeven aan de ontwikkelingsrichting van de fysieke leefomgeving. Uitgangspunten hiervoor zijn de vaak landelijke vraagstukken en trends, onder meer op het gebied van de energietransitie (Klimaatakkoord). Gemeente Maashorst wil hierbij niet alleen inzetten op grootschalige opwek van energie, maar ook op het toekomstbestendig maken van de lokale elektrische infrastructuur. De locatie van het EOS valt binnen het deelgebied 'Volkel e.o.'. Het plaatsen van een EOS binnen het zonnepark conflicteert niet met de ambities voor het landelijk gebied van Volkel die hier beschreven staan en levert een duidelijke bijdrage aan de toekomstbestendigheid van de energievoorziening. Het plan past daarmee bij de (relevante) doelstellingen van de omgevingsvisie.

3.3.3 BELEID GROOTSCHALIGE OPWEKKING ZONNE- EN WIND ENERGIE

In het vigerende zonneparkenbeleid wordt niet gesproken over energieopslag. Kijkend naar de ruimtelijke afwegingskaders, dan betekent het feit dat de nieuwe ontwikkeling gerealiseerd wordt binnen een reeds operationeel zonnepark dat er géén voorwaarden worden overtreden. Er is reeds sprake van een goede landschappelijke inpassing, er wordt aangesloten op de reeds bestaande kabelverbinding en de bouwwerken zijn minder dan 3 meter hoog en worden uitgevoerd in een neutrale kleur. Daarbij gaat het zonnepark een extra meerwaarde krijgen door ontlasting van het elektriciteitsnetwerk.

3.4 Beleid Waterschap Aa en Maas

3.4.1 Waterbeheerplan 2022-2027

Het waterbeheerplan beschrijft wat de doelen van het waterschap zijn voor een periode van zes jaar en hoe zij denken die doelen te bereiken. Ook beschrijven ze hoe ze inspelen op veranderende omstandigheden, zoals het klimaat en stoffen in het oppervlaktewater. Het waterbeheerplan wordt opgesteld in overleg met inwoners, bedrijven, belangenverenigingen en andere overheden. Leidend is de missie van het waterschap: "Het ontwikkelen, beheren en in stand houden van gezonde, robuuste en veerkrachtige watersystemen, die ruimte bieden aan een duurzaam gebruik voor mens, dier en plant in het gebied, waarbij de veiligheid is gewaarborgd en met oog voor economische aspecten." Daarnaast zijn de keuzes in het waterbeheerplan in lijn met de kaders vanuit nationale en provinciale programma's en wet- en regelgeving. Om de doelen van het waterbeheerplan te behalen zijn er drie programma's opgesteld: Waterveiligheid. Klimaatbestendig en gezond watersysteem en Schoon water.

Waterveiligheid

Het programma Waterveiligheid draait om de bescherming tegen overstromingen vanuit de Maas en het regionale watersysteem. Dit programma heeft geen directe raakvlakken met de onderhavige aanvraag.

Programma Klimaatbestendig en gezond watersysteem

Dit programma draait om een goed functionerend watersysteem in normale én in extreem droge en natte situaties: klimaatbestendig, robuust, veerkrachtig en stuurbaar. Het gaat daarbij om kwantiteit (goede waterpeilen, waterconservering, en het omgaan met wateroverlast en droogte) en kwaliteit (chemisch en ecologisch). In dit programma is het streefbeeld voor 2050 uitgewerkt voor het hele watersysteem. Er zijn twee deelprogramma's: Voldoende water en omgaan met weersextremen (droog en nat) en Gezond en natuurlijk water.
Het zonnepark heeft geen negatieve effecten op het lokale watersysteem, en zelfs enkele positieve. Zo zorgt de natte natuurstrook voor een extra waterbuffer, wordt en zorgt de schaduwwerking van de panelen voor minder verdroging. Ook vergroot het plan de lokale biodiversiteit. Het toevoegen van een EOS heeft geen invloed op deze situatie en tast de waterbelangen van de genoemde programma's niet aan.

Programma Schoon water

Dit programma beschrijft de doelen en activiteiten van het waterschap binnen de afvalwaterketen. Dit programma heeft geen directe raakvlakken met de onderhavige aanvraag.

3.5 Conclusie

De EOS-systeem in Zonnepark Hoogveld-Zuid past binnen het geldende overheidsbeleid en conflicteert niet met belangen op andere gebieden. Het geeft een extra meerwaarde aan de duurzaamheidsdoelen van gemeente Maashorst doordat het kan helpen om het elektriciteitsnet te ontlasten, een problematiek waar bedrijven en particulieren op veel fronten mee te maken hebben. Het onderhavige plan heeft geen hydrologische consequenties.

4 FYSIEKE LEEFOMGEVING

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze bij de activiteit rekening is gehouden met diverse aspecten van de fysieke leefomgeving en de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (etfal). De aspecten sluiten aan op en dekken de onderdelen zoals genoemd in artikel 1.3 Omgevingswet. Aangezien de EOS-installatie onderdeel gaat uitmaken van een bestaand zonnepark, wordt alleen gekeken naar mogelijke effecten van het EOS in die situatie.

4.1 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN

4.1.1 MILIEUZONERING

Om hinder en gevaar te voorkomen, bepaalt de overheid minimale afstanden tussen woningen en bedrijfsactiviteiten. Hiervoor wordt meestal de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin per bedrijfscategorie richtafstanden voor de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen. In 2019 heeft de VNG de richtlijn 'Milieuzonering nieuwe stijl' gepubliceerd. Onder de Omgevingswet wordt gewerkt aan de Handreiking Activiteiten en Milieuzonering, deze is echter nog niet gepubliceerd. Voor nu geldt dus dat de versie uit 2009 is nog steeds geldig is. De richtlijn nieuwe stijl is niet primair van toepassing op het buitengebied, maar gemeenten mogen naar eigen inzicht de richtlijn wel in het buitengebied toepassen als zij daar aanleiding toe zien.

De voorgenomen uitbreiding van de betrokken zonnepark-installatie met een EOS levert geen milieuhinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies, met uitzondering van het aspect geluid. Er worden transformators en omvormers geplaatst, die bij grote belasting een geringe mate van geluid produceren. Deze worden echter niet aan de randen van het plangebied gesitueerd. Er dient evenwel een toetsing aan de milieuzoneringsrichtlijnen plaats te vinden.

Toetsing aan de VNG-richtlijn 2009

Het onderhavige EOS zal een vermogen van maximaal 12 MVA hebben. De bestaande zonneparkinstallatie heeft een opgesteld vermogen van ca. 12 MVA. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA'. Het betreft hier een milieucategorie 2-inrichting met een richtafstand naar gevoelige objecten van 50 meter vanwege geluid. In de omgeving van de planlocatie liggen er geen geluidsgevoelige bestemmingen binnen 50 meter van de EOS- en trafo-installaties. Hiermee wordt voldaan aan de richtlijn 'Bedrijven en milieuzonering 2009'.

Toetsing aan de Milieuzonering nieuwe stijl (2019)

In de nieuwe richtlijn wordt uitgegaan van het daadwerkelijk opgewekte geluidsniveau van een 'bedrijventerrein of ander werkgebied' op de terreingrens van het bedrijf, hetgeen dan resulteert in een minimale afstand van een woonwijk of een gemengd gebied. Ervan uitgaande dat een zonnepark met een EOS tot een 'bedrijf uit een ander werkgebied' gerekend kan worden en dat het plangebied als 'gemengd gebied' kan worden aangemerkt zou deze richtlijn van toepassing kunnen zijn.

In het onderhavige geval zal het in het zonnepark – inclusief de EOS-installaties - maximaal opgewekte geluid buiten de plangrenzen beneden de waarde blijven van 50 dB(A) op 50 meter afstand. Daarbij hoort vervolgens in een gemengd gebied een richtafstand van 50 meter tot geluidsgevoelige objecten als woningen. In de omgeving van de planlocatie liggen de dichtstbijzijnde woningen op een afstand van

meer dan 50 meter, dus wordt eveneens voldaan aan de VNG-richtlijn 'Milieuzonering nieuwe stijl' (2019).

4.1.2 ELEKTROMAGNETISCHE VELDEN

Bij de omvormers en de transformatoren zullen enige elektromagnetische velden vrijkomen. Voor elektromagnetische velden bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een grens van 0,4 microTesla (µT) voor langdurige blootstelling (o.a. op woon- en werklocaties). De GGD-en adviseren om ook bij andere bronnen van ELF-EM-velden, zoals in een zonnepark, dit voorzorgprincipe te hanteren. Het elektromagnetisch veld van de omvormers en trafo's van zowel de EOS als het zonnepark is op een afstand van ca. 7 meter al beneden de advieswaarde van 0,4 µT. De dichtstbijzijnde verblijfsbestemmingen liggen op meer dan 70 meter van de EOS- en trafo-installaties.

Het aspect elektromagnetische velden levert geen belemmering op voor het EOS.

4.1.3 LICHTREFLECTIE

Er is geen sprake van een verandering of toename van de lichtreflectie van het zonnepark door het EOS. Het aspect lichtreflectie levert geen belemmering op.

4.1.4 CONCLUSIE

Vanuit het aspect milieubelastende activiteiten is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies.

4.2 GELUID DOOR ACTIVITEITEN

Er wordt geen geluidgevoelig object gerealiseerd. Voor de bestaande geluidgevoelige gebouwen in de omgeving, zoals woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen zijn in het Activiteitenbesluit bepaalde grenswaarden opgenomen. De verwachte geluidsproductie van het EOS op 1 meter afstand is ca. 72 dB (bij vollast). Het Activiteitenbesluit geeft als laagste grenswaarde gemeten op een woninggevel 40 dB(A) in de nacht (23u-07u). Gezien de afstand van het EOS tot de dichtstbijzijnde woninggevel (>80 meter) blijft het geluidsniveau hier onder (zie onderstaande afstandstabel in Figuur 7).

Afstand (m)	**1**	**2**	**4**	**8**	**16**	**32**	**64**
dB(A)	72	66	60	54	48	42	36

FIGUUR 7: AFNAME GELUIDSDRUK DOOR AFSTAND (DUBBELE AFSTAND = -6 DB)

4.2.1 CONCLUSIE

Vanuit het aspect geluid is er sprake van evenwichtige toedeling van functies.

4.3 KWALITEIT VAN DE BUITENLUCHT

Er is geen sprake van emissies naar de lucht die wijziging van de luchtkwaliteit tot gevolg kunnen hebben in de gebruiksfase van het zonnepark. Bij de aanleg van het EOS is wel sprake van (beperkte) inzet van gemotoriseerd verkeer (532 verkeersbewegingen over een periode van ca. 3 maanden). Dit hooguit een tijdelijke en zeer lokale toename van luchtverontreinigende stoffen in de lucht tot gevolg hebben.

In Nederland zijn de maatgevende luchtverontreinigende stoffen fijnstof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2), omdat deze stoffen het dichtst bij de vigerende grenswaarden (bijlage 2 van de Wet milieubeheer) liggen. Wanneer voldaan wordt aan de grenswaarden voor deze stoffen, zal ook voldaan worden aan de grenswaarden voor andere luchtverontreinigende stoffen uit bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Wanneer een project 'Niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan een verslechtering van de concentraties NO_2 en PM_{10}, vervalt toetsing aan de grenswaarden. Een project draagt NIBM bij wanneer de toename als gevolg van het project op toetslocaties lager is dan 1,2 µg/m³ NO_2 en PM_{10}. Voor kleine projecten is een tool ontwikkeld om eenvoudig te kunnen toetsen of een project NIBM bijdraagt. Deze NIBM-tool rekent conform Standaardrekenmethode 1 uit de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007, met een aantal worstcase-aannames op basis van de meest actuele generieke invoergegevens.

Een berekening met de NIBM-tool (versie 2024), (zie Figuur 8), laat zien dat de realisatie van onderliggend project 'Niet in betekenende mate' bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij om een worstcase-inschatting van EOS Hoogveld-Zuid: in totaal 532 voertuigbewegingen (afgerond naar boven is 9 bewegingen per dag), waarvan maximaal 10% zwaar vervoer (vrachtwagens).

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2023

	Jaar van planrealisatie	2025
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	9
	Aandeel vrachtverkeer	10,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m³	**0,01**
	PM_{10} in µg/m³	**0,00**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

FIGUUR 8: RESULTAAT NIBM-BEREKENING

4.3.1 CONCLUSIE

Vanuit het aspect luchtkwaliteit is er sprake van evenwichtige toedeling van functies.

4.4 BODEMKWALITEIT

De planlocatie ligt in een gebied waar bodemonderzoek heeft plaatsgevonden en waar geen verontreinigingen zijn aangetroffen (Figuur 9). Het planperceel is in 2007 onderdeel geweest van een NEN5725-onderzoek door Archimil. De conclusie uit dat rapport luidde: "Perceel T 601, ca. 2,84 ha groot, is in gebruik als maisland. Er zijn geen aanwijzingen dat hier specifieke bronnen of kernen van verontreiniging aanwezig zouden zijn.". Tot het moment waarop het zonnepark is gerealiseerd is dit perceel uitsluitend agrarisch gebruikt en er zijn dus sinds het eerdere onderzoek geen potentiële verontreinigingsbronnen of -activiteiten op het perceel geweest.

FIGUUR 9: UITSNEDE UIT HET BODEMINFORMATIESYSTEEM BRABANT NOORD MET DE EOS-LOCATIE INGETEKEND

4.4.1 CONCLUSIE

De batterij-installatie is geen bodemgevoelig object, dus een nieuw onderzoek is niet noodzakelijk. Als er meer dan 25m^3 dient te worden gegraven, zal een graafmelding gedaan worden in het Omgevingsloket. Vanuit het aspect bodemkwaliteit is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies.

4.5 WEGEN, VERKEER EN PARKEREN

Het zonnepark heeft geen verkeersaantrekkende werking. Datzelfde geldt voor het EOS. Het zonnepark is een beveiligde energiecentrale. Dat betekent dat er geen vrije toegang is voor het publiek en dat toegang voor onderhoud, en eventuele rondleidingen strikt geregeld zal zijn.

Enkel gedurende de realisatiefase is er sprake van het aanleveren van materieel. De bouwperiode bedraagt minder dan twee maanden waarbij hooguit enkele malen vrachtwagens naar het bouwterrein zullen gaan en dagelijks 1 á 2 busjes. Gedurende de bouw en wanneer het EOS in bedrijf is kan er op de planlocatie zelf geparkeerd worden.

4.5.1 CONCLUSIE

Vanuit het aspect wegen, verkeer en parkeren is er een evenwichtige toedeling van functies aan de planlocatie.

4.6 OMGEVINGSVEILIGHEID

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Omgevingsveilig ziet dan ook op wat voorheen de 'externe veiligheid' was. Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze veiligheidsrisico's zijn opgenomen in Veiligheidsinformatie Milieubelastende activiteiten en opgenomen in de Atlas van de Leefomgeving (Figuur 10).

FIGUUR 10: PLANLOCATIE EOS OP RISICOKAART (BRON: ATLAS VAN DE LEEFOMGEVING)

Op basis van de bovenstaande kaart kan worden vastgesteld dat het projectgebied niet gelegen is in de invloedsfeer/aandachtsgebieden van nabijgelegen risico-installaties en op voldoende afstand ligt van kwetsbare gebouwen. Binnen het plangebied worden geen objecten gerealiseerd waar personen kunnen verblijven. Een zonnepark en een EOS vallen buiten de categorieën van kwetsbare gebouwen of locaties omschreven in het Bkl.

Er is vooralsnog geen sprake van een Plaatsgebonden Risico (PR), maar de verwachting is dat EOS-en in 2026 als milieubelastende activiteit zullen worden opgenomen in het Bkl. Ook zullen de veiligheidsrichtlijnen uit de PGS37-1 in 2026 in het Bal worden opgenomen en werkt het RIVM aan een rekenmethode voor omgevingsveiligheid die naar verwachting eveneens in 2026 wettelijke status gaat krijgen (waarna er wel sprake zal zijn van een PR). Vooruitlopend hierop voldoet dit project aan deze richtlijnen.

De onderhavige installatie is ontworpen en wordt aangelegd conform de veiligheidseisen uit de richtlijn PGS37-1 (zie Bijlage F). De hierin voorgeschreven halfverharde en onbegroeide vrije ruimte rondom de installaties voorkomt eventuele brandoverslag naar andere objecten of beplanting. PGS37-1 geeft aan dat voor objecten op afstanden van meer dan 10 meter geen maatregelen nodig zijn. In de huidige tweede conceptversie van de rekenmethode voor veiligheidsafstanden voor EOS-en van het RIVM is de grootst genoemde invloedafstand (worst case scenario voor Type B: niet-betreedbare batterijopslag in de open lucht) 35 meter. In dit initiatief is de afstand van het midden van de batterij-installatie tot de dichtstbijzijnde woning (Zeelandsedijk 16) meer dan 100 meter, waardoor geen risico te verwachten is. Het RIVM geeft overigens aan dat de genoemde concept-veiligheidsafstanden nog zeer conservatief zijn en dat zij verwacht dat de definitieve versie van de rekenmethode op kortere afstanden uitkomt.

4.6.1 CONCLUSIE

Vanuit het aspect omgevingsveiligheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies.

4.7 NATUUR

Bescherming in het kader van de natuur is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Beide zijn met de intrede van de Omgevingswet op 1 januari 2024 geregeld in het Bkl en het Bal.

4.7.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura2000

Er liggen alleen Natura2000-gebieden op forse afstand van het plangebied. De dichtstbijzijnde gebieden zijn de Oisterwijkse Vennen en de Strabrechtse Heide, beide gelegen op circa 26 kilometer van de planlocatie. Gezien de aard en schaal van de ingreep is een AERIUS-calculatie nodig voor de aanleg van het EOS en voor de exploitatieperiode van het zonnepark inclusief EOS (zie Bijlage E1 t/m E3: AERIUS-calculaties en uitgangspunten voor de invoer). Het resultaat van de AERIUS-calculaties luidt als volgt: er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jaar. Dit betekent dat het aanleggen en exploiteren van het EOS geen effect zal hebben op omliggende Natura 2000-gebieden.

NatuurNetwerk Brabant (NNB)

De planlocatie ligt niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Het dichtstbijzijnde NNB-gebied ligt op meer dan 600 meter afstand. De toevoeging van het EOS vindt dus plaats ver buiten deze provinciaal beschermde gebieden en heeft geen effect op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen daarvan.

4.7.2 SOORTENBESCHERMING

Het ruimtegebruik van het EOS is zeer klein en gelegen vlakbij bestaande installatieonderdelen (inkoopstations) die een vergelijkbare impact hebben. De installatie wordt geplaatst op een groot vlak bestaande verharding waardoor zich geen verblijfplaatsen van beschermde dieren of planten op of nabij de installatielocatie kunnen bevinden. Er valt geen aanvullende impact van het EOS op dier- of plantsoorten te verwachten.

4.7.3 CONCLUSIE

Vanuit het aspect natuur is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan de planlocatie.

4.8 WATER EN WATERSYSTEMEN

Zoals uit Figuur 11 blijkt ligt de planlocatie niet in, aan of nabij een beschermingszone. Er spelen dus geen bijzondere belangen. Voor de weging van het waterbelang is verder gebruik gemaakt van de toetsing op www.hetwateradvies.nl. Hieruit bleek dat er ook geen reguliere waterbelangen spelen bij het onderhavige plan, omdat het een toegevoegde functie (EOS) aan bestaande bebouwing (zonnepark) betreft. Het betreft verder een hydrologisch neutrale ontwikkeling waarbij geen extra verharding wordt aangelegd.

FIGUUR 11: UITSNEDE VERORDENINGSKAART WATERSCHAP AA EN MAAS MET EOS-LOCATIE INDICATIEF INGETEKEND

4.8.1 CONCLUSIE

Vanuit het aspect water en watersystemen is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan de planlocatie.

4.9 CULTUREEL ERFGOED, LANDSCHAP EN STEDENBOUW

4.9.1 ARCHEOLOGIE

De planlocatie ligt in een gebied waar geen archeologische verwachting is.

4.9.2 CONCLUSIE

Er is geen archeologisch onderzoeksrapport nodig voor de geplande activiteiten op de planlocatie. Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies.

De wettelijke meldingsplicht archeologische toevalsvondsten is altijd van toepassing. Als er tijdens werkzaamheden toch archeologisch relevante vondsten worden gedaan, dienen die volgens artikel 5.10 van de Erfgoedwet (‘melden toevalsvondsten’) gemeld te worden bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (info@cultureelerfgoed.nl of 033-4217456) en de gemeente.

4.9.3 CULTUURHISTORIE

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast archeologische ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een buitenplanse afwijking. Met het toevoegen van een EOS aan het bestaande zonnepark worden geen cultuurhistorische waarden aangetast. Er bevinden zich in of nabij het plangebied ook geen rijks- of gemeentelijke monumenten.

4.9.4 LANDSCHAP EN STEDENBOUW

Het project wordt gerealiseerd binnen een reeds bestaand zonnepark en heeft derhalve geen landschappelijke of stedenbouwkundige effecten.

4.9.5 CONCLUSIE

Vanuit het aspect cultureel erfgoed, landschap en stedenbouw is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies

4.10 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

Met de uitspraak van de Raad van State van 14 augustus 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:2770) is er een einde gekomen aan de onduidelijkheid over het wel of niet nodig zijn van een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling voor een zonnepark. De Afdeling geeft aan dat een zonnepark niet onder de reikwijdte van het Besluit milieueffectrapportage valt. Een zonnepark voldoet volgens de Raad niet aan de criteria voor een landinrichtingsproject, een stedelijk ontwikkelingsproject of een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water. Het toevoegen van een EOS aan een bestaand zonnepark verandert dit niet.

4.10.1 CONCLUSIE

Er is geen vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

4.11 CONCLUSIE ETFAL FYSIEKE LEEFOMGEVING

Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties houdt in dat de activiteiten die op grond van een Bopa of een omgevingsplan kunnen worden verricht zich zodanig tot elkaar verhouden, dat ze elkaar niet in de weg zitten. In de voorgaande paragrafen is gemotiveerd waarom het toevoegen van een EOS aan zonnepark Hoogveld-Zuid voldoet aan de relevante aspecten van de fysieke leefomgeving en dat er sprake is van een evenwichtige toedeling.

5 UITVOERBAARHEID

5.1 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

Het toevoegen van een EOS aan het bestaande zonnepark heeft geen wezenlijke effecten op de omgeving. De installatie staat achter de landschappelijke inpassing van het zonnepark (aan de buitenzijde van het hekwerk staat beplanting) en is voor omwonenden en passanten alleen tijdelijk/deels zichtbaar (afhankelijk van de groeisnelheid/ontwikkeling van de beplanting). De installatie zal alleen af en toe hoorbaar zijn voor passerende fietsers en voetgangers, maar – gezien de grote afstanden - niet voor omwonenden of omliggende bedrijven. Het EOS kent geen emissies, heeft geen verkeersaantrekkende werking en staat ver genoeg van omringende verblijfsgebouwen om ook geen risico's voor de omgeving op te leveren.

5.2 PARTICIPATIE

Vanuit participatieoogpunt is gekeken naar zowel direct en indirect belanghebbenden. Zoals beschreven in paragraaf 4.6 bevinden zich geen woningen of gebouwen binnen het invloedsgebied van het EOS. Er zijn dus geen particuliere direct belanghebbenden.

Tijdens het vooroverleg met de gemeente is ook de reactie van de Veiligheidsregio meegenomen. Daarnaast spelen er geen waterbelangen, en zijn er verder geen zakelijke direct belanghebbenden. Aangezien het EOS binnen het bestaande zonnepark wordt geplaatst, er geen inspraakmogelijkheden nodig zijn (het betreft een technische installatie) en de impact op de omgeving verwaarloosbaar is, is er geen aanleiding om het grote publiek vooraf te informeren of te betrekken.

Omwonenden met mogelijk (enig) zicht op de installatie (Zeelandsedijk 16 en 18 en Venstraat 3-3a) zijn op 7 februari 2025 en op 22 april 2025 per brief met bijlagen op de hoogte gesteld van de voornemens, samen met het aanbod van een persoonlijke toelichting. Op deze brieven is geen reactie gekomen (zie ook Bijlage I) .

5.3 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

5.3.1 FINANCIERING

De initiatiefnemer heeft de te verwachten kosten en inkomsten verwerkt in een businesscase en deze is positief. TPStorage werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering voor hun projecten rond te krijgen. Deze zorgen samen met de initiatiefnemer voor het benodigde eigen vermogen. De rest van het benodigde geld wordt geleend bij een bank. In tegenstelling tot een zonnepark bestaat er nog geen subsidie voor grootschalige batterijen.

5.3.2 NADEELCOMPENSATIE

TPStorage zal met gemeente Maashorst overeenkomen dat de kosten voor de procedure en eventuele toegekende nadeelcompensatie volledig voor de rekening van de initiatiefnemer zullen komen.

5.3.3 KOSTENVERHAAL

Het initiatief is geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 8.13 Omgevingsbesluit. In dit geval worden de kosten derhalve verhaald via de leges van de gemeente.

5.4 ADVIEZEN EN INSTEMMING

Op het plan zijn door de betreffende afdelingen van gemeente Maashorst en betrokken externe instanties de volgende adviezen uitgebracht:

- Waterschap d.d. 3-4-2025: geen opmerkingen – akkoord.
- Provincie Noord-Brabant d.d 26-03-2025: geen provinciale belangen.
- Veiligheidsregio d.d. 25-3-2025: akkoord, vergunningvoorschrift m.b.t. PGS37-1 opnemen.
- Cultuurhistorie en archeologie d.d. 25-3-2025: akkoord.
- Milieu 31-03-2025: akkoord.
- Bodem 27-03-2025: akkoord, let op meldingsplicht als meer dan 25 m^3 gegraven wordt.
- Duurzaamheid 14-04-2025: akkoord, de ontmanteling van de EOS vastleggen in de vergunning of anterieure overeenkomst

Er wordt een bindend advies gevraagd aan de gemeenteraad van gemeente Maashorst, het onderhavige besluit zal in de raadsvergadering van 26 juni 2025 worden behandeld.

6 CONCLUSIE

De voorgaande afwegingen hebben duidelijk gemaakt dat het bouwen en exploiteren van een EOS als onderdeel van zonnepark Hoogveld-Zuid:

- past binnen nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid;
- past binnen de ruimtelijke structuur;
- leidt tot een evenwichtige toedeling van functies aan de locatie (ETFAL);
- economisch en maatschappelijk realiseerbaar is.

7 BIJLAGEN

- Bijlage A: Technisch ontwerp (detail)
- Bijlage B: Technische specificaties installatie (voorbeeld met referentiesysteem)
- Bijlage C: Technische tekening funderingsconstructie (voorbeeld met referentiesysteem)
- Bijlage D: Technische tekening container (voorbeeld met referentiesysteem)
- Bijlage E1: Uitgangspunten Aerius-calculatie
- Bijlage E2: Aerius-calculatie aanlegperiode
- Bijlage E3: Aerius-calculatie exploitatieperiode
- Bijlage F: PGS37-1 checklist
- Bijlage G: Aanvraag afnamecapaciteit batterij bij Enexis
- Bijlage H: Correspondentie van Enexis m.b.t. capaciteitsbeperkende contracten voor batterijen
- Bijlage I: Participatie

Participatie EOS Hoogveld-Zuid

Omgeving

De voorgenomen plaatsing van batterij-opslag op zonnepark Hoogveld-Zuid heeft weinig tot geen impact op de directe omgeving.

- De installatie staat geheel binnen het hekwerk en achter de landschappelijke inpassing van het zonnepark, op ca. 65 meter van de Zeelandsedijk.
- Gezien de beperkte hoogte (<3 m) en de neutrale lichte kleuren is de visuele impact klein.
- Op basis van de laatste rekenmodellen van het RIVM blijft het maximale invloedsgebied bij incidenten beperkt tot een cirkel van 35 meter, gemeten vanuit het midden van de installatie. Daarmee blijven alle mogelijke effecten binnen het hekwerk van het zonnepark.
- Het is een technische uitbreiding van het bestaande zonnepark, die géén eigen hekwerk, beplanting of andere faciliteiten krijgt.
- Hoewel de installatie bij vollast wel geluid maakt (ventilatoren van het koelsysteem) blijft dit mede gezien de afstand naar omliggende woningen (>100 m) ruim binnen de geldende geluidsnormen.

De impact van de installatie op omliggende woningen is derhalve minimaal en er zijn vooralsnog geen aspecten waarop inspraak mogelijk is. Er is daarom voor gekozen om omwonenden alleen te informeren, met de mogelijkheid om vragen/zorgen te uiten. Het betrof de directe buren, zijnde de woningen aan de Venstraat 3 en aan de Zeelandsedijk 16 en 18.

Communicatie

Op basis van de vergunningaanvraag hebben wij een samenvatting gemaakt van het projectplan. Deze is in februari 2025 met een begeleidende brief per post aan de voornoemde adressen toegezonden, met een oproep om met eventuele vragen of zorgen direct contact op te nemen. Hierop zijn geen reacties binnengekomen. Nadat er nog wat wijzigingen in de aanvraag zijn geweest is op 22 april jl. een aangepaste versie van de samenvatting opnieuw per post naar voornoemde adressen gestuurd. Ook hierop zijn tot op heden (30 april 2025) geen reacties binnengekomen.

De brief met het samengevatte projectplan vindt u op de navolgende pagina’s.

TPSolar Nederland B.V. / TPStorage B.V.
Melbournestraat 9, Unit 7
1175 RM Lijnden

Informatiebrief

Batterijen op Zonnepark Hoogveld-Zuid

Lijnden, 22 april 2025

Geachte heer, mevrouw,

Vooruitlopend op wetgeving die de plaatsing van batterijen op zonneparken gaat verplichten, willen wij een batterijsysteem toevoegen aan ons zonnepark Hoogveld-Zuid in Volkel. Graag willen wij u, als omwonende met zicht op de planlocatie, vooraf informeren hierover. Wij hopen binnen enkele maanden vergunning te krijgen voor deze uitbreiding.

Bijgaand vindt u meer uitleg over de plannen. Ons zusterbedrijf TPStorage zal – naar verwachting in 2026-2027 – de installatie aanleggen. Afgezien van tijdelijk bouwverkeer verwachten wij niet dat u veel van de installatie gaat zien/merken, aangezien deze op meer 100 meter van omliggende woningen komt te staan, binnen het hekwerk van het zonnepark.

Mocht u na het lezen van deze informatie vragen of zorgen hebben, neemt u dan gerust contact met mij op! Ik geef u graag nadere uitleg en kom desnoods een keer bij u langs. U kunt mij bellen op XX – XXXXXXXX of mailen op XXXXXXXX@tpsolar.nl.

Vriendelijke groet,

Batterij-installatie (EOS) op Zonnepark Hoogveld-Zuid

In april 2023 kondigde Minister Jetten aan dat het installeren van een batterij bij zonneparken verplicht gaat worden, om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen. Vooruitlopend daarop integreert ontwikkelaar TPSolar bij al haar nieuwe zonneparken reeds een energieopslagsysteem (EOS) en worden ook bij haar bestaande zonneparken de komende jaren batterijen geplaatst. De technische ontwikkeling en exploitatie daarvan wordt gedaan door TPStorage, een zusterbedrijf van TPSolar.

Het beoogde project

TPStorage is van plan om op zonnepark Hoogveld-Zuid een EOS te plaatsen, bestaande uit maximaal acht batterij-opstellingen. Het plaatsen van een EOS op een zonnepark (zogeheten colocatie) ligt voor de hand, omdat er dan géén aparte kabelaansluiting nodig is en het EOS kan profiteren van de faciliteiten die het zonnepark al heeft (hekwerk, toegangsbeheer, bewaking, landschappelijke inpassing, etc.). De hele opstelling beslaat slechts ongeveer 500 m^2 en komt te staan op een deel van de bestaande verharding nabij de ingang aan de Zeelandsedijk (zie Figuur 1). Hier is meer dan voldoende open ruimte om met inachtneming van de veiligheidsafstanden uit de Richtlijn PGS37-1 een batterij-installatie te realiseren.

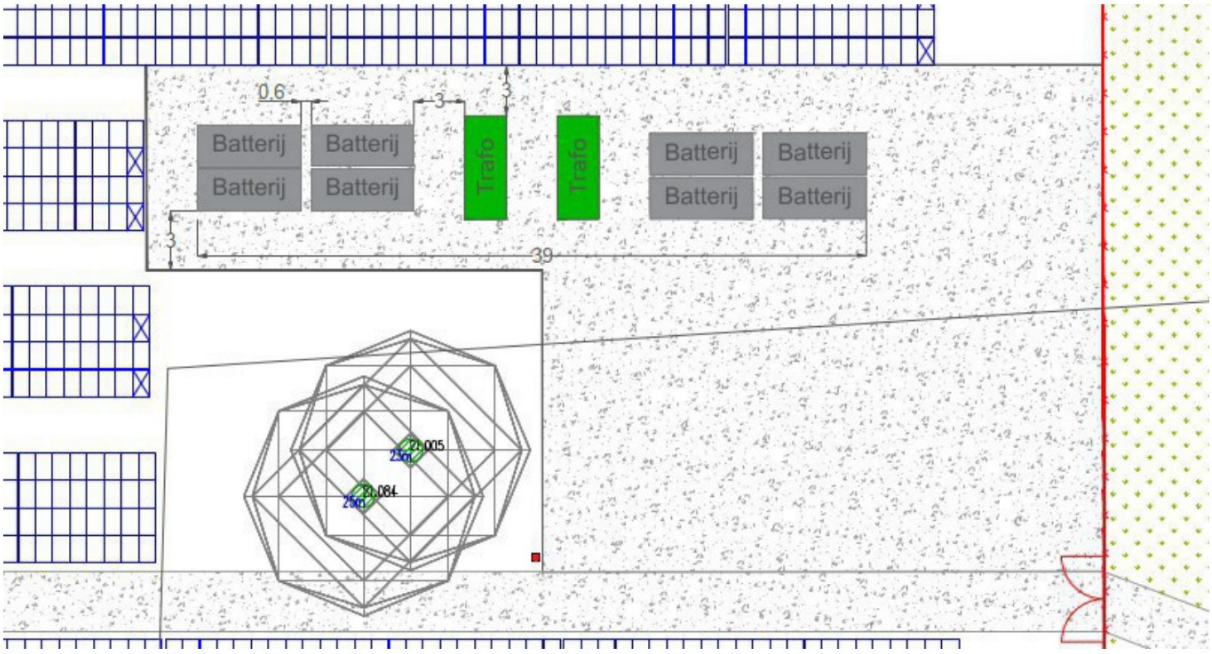
FIGUUR 1: BEOOGDE LOCATIE VAN DE BATTERIJ-INSTALLATIE IN HET ZONNEPARK

Technische uitvoering

De bedoeling is om een batterij-opstelling te plaatsen van in totaal maximaal 40 MWh, bestaande uit maximaal acht units (zie Figuur 2). Er zijn twee mogelijke uitvoeringsvormen voor deze units:

- containeroplossingen, waarbij de batterij-rekken in speciale behuizingen zijn ondergebracht met ongeveer het formaat van een 20-voets zeecontainer (ca. 6 meter lang x 2,5 meter breed x 3 meter hoog),
- modulaire oplossingen, waarbij de baterijrekken in een eigen behuizing zitten die aan elkaar geschakeld worden en dan samen ook ongeveer de omvang van een container hebben.

De keuze voor merk en type oplossing kan pas gemaakt worden nadat de vergunning is verleend, omdat de ontwikkelingen zo snel gaan dat er meermalen per jaar nieuwe modellen en mogelijkheden op de markt komen en bestaande modellen ook net zo snel weer niet meer leverbaar zijn. Daarom baseren wij de vergunningaanvraag op een realistisch referentiesysteem. De uiteindelijke installatie zal hieraan gelijkwaardig (of kleiner) zijn.

FIGUUR 2: ONTWERPTEKENING BEOOGDE BATTERIJOPSTELLING

Algemene kenmerken

- Classificatie PGS37-1: Typical 3 (EOS-park met niet-betreedbare behuizingen in de open lucht)
- Classificatie RIVM: Type B (niet-betreedbare zelfstandige EOS in de open lucht)
- Type Batterijen: Lithium IJzer Fosfaat (LFP)
- Aantal batterij-opstellingen: maximaal 8
- Capaciteit: maximaal 40 MWh

Omgevingsveiligheid

De installatie is ontworpen en zal worden aangelegd conform alle veiligheidseisen uit de richtlijn PGS37-1, ook al is deze momenteel nog niet wettelijk voorgeschreven. Deze richtlijn hee vooral tot doel om het ontstaan en verspreiden van brand te voorkomen. Daarnaast komt het RIVM dit jaar met een rekenmethode om veiligheidsafstanden voor EOS-en te kunnen vaststellen, waarvan de conceptversie al is gepubliceerd. Hierin is de grootst genoemde veiligheidsafstand (worst case scenario) 35 meter. In ons initiatief op Hoogveld-Zuid zijn de afstanden van het midden van de batterij-installatie tot de omliggende woningen 100 meter of meer. Er is dus bij eventuele incidenten geen risico voor de omgeving te verwachten.

Vervolgstappen

Wij hopen rond de zomer van 2025 de omgevingsvergunning te krijgen van gemeente Maashorst. De bouw van de installatie zal waarschijnlijk pas in 2026 plaatsvinden en duurt ca. 8-10 weken (inclusief de tijd die nodig is voor het volledig uitharden van de betonfundering, waarin er geen werkzaamheden zijn). Er zal tijdens de bouw slechts op één dag zwaar transport plaatsvinden en alle grond- en montagewerkzaamheden worden verricht op het zonnepark. De bouw zal dus geen last veroorzaken in de directe omgeving.

FIGUUR 3: IMPRESSIE TOEKOMSTIG AANZICHT VANAF DE ZEELANDSEDIJK (INMIDDELS IS ER MEER BEGROEIING VOOR HET HEKWERK)

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:57 CEST
Document ID:
15a82cd3-dc70-4126-9c28-baa4436eeef8

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 34766-2025

Onderwerp: Zienswijze Jaarplan en begroting 2026 RNOB

Auteur	:	Veronique Stevens
Domein/team	:	Ruimte / Planvorming en ontwerp
E-mail	:	Veronique.Stevens@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	J.A. van der Pas

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Zienswijze Jaarplan en begroting 2026 RNOB

Voorstel
1. De volgende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken aan de Algemene Vergadering van RNOB via de brief die is opgenomen in de bijlage.

“We zijn verheugd te zien dat RNOB in de begroting van 2026 de bijdrage bevriest waardoor deze gelijk is aan het niveau van 2025. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Inleiding
Onze gemeente is convenantpartner in de regionale samenwerking RNOB (voorheen Regio Noordoost Brabant). Maashorst werkt hierin samen met negen andere gemeenten en twee waterschappen. De regio werkt met jaarplannen en begrotingen die voor zienswijzen naar de raad worden gestuurd.

De aanbiedingsbrief en het concept Jaarplan en begroting 2026 RNOB vindt u in de bijlagen. De raad kan hierover haar zienswijze geven voor 4 juli 2025.

Het jaarplan met begroting geeft op hoofdlijnen aan waar in 2026 de accenten liggen en hoe de bijdragen van de samenwerkende overheden worden ingezet. Het jaarplan bevat de vijf hoofdopgaven uit de samenwerkingsagenda, de concrete acties en de rol van RNOB. De vijf hoofdopgaves zijn:

1. vitale leefomgeving: vitaal landelijk gebied, transitie landbouw, klimaatadaptatie, natuur en landschap, energietransitie;
2. duurzaam bereikbaar: mobiliteitstransitie, bereikbaarheid, verkeersveiligheid;
3. aantrekkelijk vestigen: vestigingslocaties, innovaties en profilering bedrijvigheid, samenwerking arbeidsmarkt;
4. behoud van talent: blijfklimaat, wonen;
5. een sterk verhaal: samenbrengen van ambities, gezamenlijke lobby.

RNOB heeft gehoor gegeven aan de oproep aan GR-en om, kijkend naar het ravijnjaar, een korting op de bijdrage toe te passen. Ook al is RNOB geen GR. De samenwerking is vastgelegd in een samenwerkingsconvenant. Deze korting is gelijk aan de indexering voor 2026.

Het advies is een positieve zienswijze af te geven aan de Algemene Vergadering van de RNOB.

Overige punten ter informatie:

- Zowel de opzet van het Jaarplan en begroting 2026 RNOB als het Jaarverslag 2024 RNOB wordt in september besproken met de Klankbordgroep Raadsleden.
- Het Jaarverslag 2024 RNOB wordt op een later moment (medio zomer) aan de raad aangeboden.
- Monitoring van de doelen vindt plaats via “De staat van de regio Noordoost-Brabant”. Deze is te vinden op de website van RNOB.

Beoogd effect
Het indienen van een zienswijze namens de raad van Maashorst bij de Algemene Vergadering (AV) van de RNOB, uiterlijk voor het AV van 4 juli as.

Argumenten

1.1 Gehoor geven aan het verzoek van de AV van RNOB
De AV van RNOB heeft de raad van Maashorst gevraagd haar eventuele zienswijze kenbaar te maken m.b.t. het jaarplan en de begroting 2026 van RNOB. Dit conform de rol die de raad heeft in deze regionale samenwerking en met het oog op vaststelling van dit jaarplan en deze begroting door het AV op 4 juli 2025.

1.2 Een goede samenwerking vraagt om een betrokken gemeenteraad.
Een groot aantal opgaven is niet binnen de individuele gemeentegrenzen op te lossen. Hiervoor is het logisch dat gemeenten en waterschappen elkaar opzoeken om deze opgaven gezamenlijk op te pakken: de RNOB. Om de samenwerking binnen RNOB te laten slagen is een betrokken gemeenteraad nodig. De jaarcyclus is een middel om de gemeenteraad te betrekken. Andere middelen zijn nieuwsbrieven, de klankbordgroep raadsleden van de RNOB en de onlangs, voor het eerst georganiseerde, lokale regiotafel Maashorst. De lokale regiotafel heeft als doel het versterken van de ‘heen en weer beweging’ tussen raad en regio.

1.3 Opgaven uit de Samenwerkingsagenda 'Richting 2030’ zijn leidend.
De samenwerkingsagenda, die in 2023 door alle afzonderlijke gemeenteraden en AB-waterschappen is vastgesteld, vormt de basis voor het jaarplan en begroting 2026. De ambitie is een slimme, veerkrachtige regio, op weg naar een circulaire economie. Omgaan met - en kunnen inspelen op - veranderingen, vormen de rode draad binnen de samenwerking in RNOB. Na de verkiezingen in 2026 zal de Samenwerkingsagenda worden geactualiseerd. De raden van de gemeenten en de besturen van de waterschappen kunnen t.z.t. via een Verenigde Voorbereidende Bijeenkomst hun inbreng leveren.

1.4 RNOB werkt het concept jaarplan en de begroting 2026 nader uit in werkplannen.
Het concept Jaarplan en begroting 2026 RNOB bevat de hoofdlijn. Deze hoofdlijn wordt later dit jaar uitgewerkt in werkplannen. Deze worden in de verschillende portefeuillehouders overleggen vastgesteld en vervolgens ter informatie aan de gemeenteraden en waterschapsbesturen aangeboden.

Kanttekeningen

1. RNOB geeft geen volledige invulling aan het verzoek om de financiële bijdrage niet te verhogen.
Alle GR-en zijn verzocht om gezien het ravijnjaar 2026 en de doorkijk tot 2029, de financiële bijdrage niet te verhogen. Het bestuur van RNOB, ook al is RNOB geen GR, stelt voor om alleen voor 2026 de bijdrage te bevriezen. In de begroting 2026 zijn de uitgaven van RNOB voor 2026 dus gelijk aan die van 2025. Dit is gerealiseerd door een incidentele korting “Bezuiniging bestemmingsreserve Nieuwe kansen/ regiodeal” en een korting “Bezuiniging bijdrage AgriFood Capital”. Beide kortingen à circa € 40.000 hebben geen structurele doorwerking. Hierdoor komen de kortingen in principe in 2027 te vervallen. De kostenstijging in 2027, bij ongewijzigd beleid, zal hierdoor hoger zijn. Het voorstel is dit standpunt van het bestuur van RNOB te volgen. Het definitieve besluit over de bijdrage in 2027 volgt in de loop van 2026.

2. De raad heeft beperkte invloed op kadernota gemeenschappelijke regeling.
De gemeenteraad stelt de begroting van de RNOB niet zelf vast. Wel is RNOB, als samenwerkingsconvenant tussen gemeenten en waterschappen, eraan gehouden om aan te geven hoe met zienswijzen is omgegaan en om dit te onderbouwen. Daarnaast wordt de gemeente vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur RNOB, die de begroting vaststelt. Op deze wijze heeft de gemeente wel inspraak.

Financiën

De gemeentelijke (meerjaren)begroting voorziet in de gevraagde bijdrage inclusief indexering. De incidentele korting, gelijk aan de indexering, is een meevaller voor 2026 van, naar schatting, een paar duizend euro voor de gemeente Maashorst. In 2027 dient vooralsnog rekening te worden gehouden met een dubbele indexering.

Duurzaamheid

RNOB levert een bijdrage aan de duurzame ontwikkeling van onze regio en raakt met haar activiteiten verschillende doelen, en vooral doel 17: samenwerking tussen partners om duurzame doelen te realiseren.

Participatie

Inwonersparticipatie is niet nodig. De RNOB is een regionale samenwerking. De activiteiten uit het jaarplan hebben geen direct effect op onze inwoners.

Communicatie
Zodra de raad van Maashorst heeft besloten over haar zienswijze op het jaarplan en de begroting 2026 van RNOB, zal het AV van RNOB daarover op de hoogte worden gebracht.

Vervolg
- De zienswijze van de raad zal tijdig, op verzoek van de AV van RNOB, via mail worden gestuurd aan secretariaat@rnob.nl.
- Het jaarplan wordt uitgewerkt in werkplannen. Deze worden behandeld in de portefeuillehouders overleggen en t.z.t. ter informatie gedeeld met de raad.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Concept zienswijze raad Maashorst

Bijlagen ter informatie
1. RNOB-2025-037_Brief aanbieding jaarplan en begroting 2026 RNOB voor zienswijzen
2. Bijlage Jaarplan 2026 RNOB (concept voor zienswijzeprocedure)
3. Concept raadsbesluit zienswijze begroting jaarplan 2026 RNOB
4. Concept brief zienswijze begroting jaarplan 2026 RNOB

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 09:56 CEST
Document ID:
81216d8d-b9f0-4cc4-898c-539cd9b98899

Raadsbesluit

Zaaknummer: 34766-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025,

gelet op het Convenant Regio Noordoost-Brabant (RNOB)

b e s l u i t

1. De volgende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken aan de Algemene Vergadering van RNOB via de brief die is opgenomen in de bijlage.

“We zijn verheugd te zien dat RNOB in de begroting van 2026 de bijdrage bevriest waardoor deze gelijk is aan het niveau van 2025. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
RNOB-2025-037	34766-2025	Veronique Stevens	27 juni 2025

onderwerp	bijlage	telefoonnummer	verzonden
Zienswijze begroting en jaarplan 2026 RNOB		0413 - 28 19 11	

Geachte Algemene Vergadering RNOB, beste heer Peerenboom,

We zijn verheugd te zien dat RNOB in de begroting van 2026 de bijdrage bevriest waardoor deze gelijk is aan het niveau van 2025. Wij spreken onze complimenten en onze dank daarvoor uit.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u een e-mail sturen naar veronique.stevens@gemeentemaashorst.nl.

Met vriendelijke groet,

de Raad van de gemeente Maashorst,
de burgemeester, de griffier,

J.A. van der Pas mr. N.E. Gradisen

RNOB

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch

Postbus 315
5201 AH 's-Hertogenbosch

073 - 720 08 48
info@rnob.nl
www.rnob.nl

IBAN NL75 BNGH 0285 1738 63

Aan gemeenteraden en algemeen besturen waterschappen van RNOB
cc. colleges van B&W en dagelijkse besturen waterschappen van RNOB

Datum:	1 april 2025
Ons Kenmerk:	RNOB-2025-037
Bijlage(n):	Concept-jaarplan 2026
Betreft:	Mogelijkheid voor indienen zienswijze op concept-jaarplan 2026 RNOB

Geachte leden van de gemeenteraden en algemeen besturen,

Hierbij bieden wij u het concept-jaarplan met begroting 2026 van RNOB aan. Deze is bijgevoegd.

Zienswijze indienen
Het jaarplan 2026 RNOB wordt definitief vastgesteld door de Algemene Vergadering op 4 juli 2025. Wij nodigen u uit om eventuele zienswijzen tijdig kenbaar te maken, zodat deze bij de definitieve vaststelling kunnen worden betrokken. Uw zienswijze ontvangen wij graag tijdig. U kunt uw reactie sturen naar: secretariaat@rnob.nl.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw betrokkenheid en eventuele zienswijze.

Met vriendelijke groet,
Namens de Algemene Vergadering,

drs. R.P.J.M. Peerenboom
Regiomanager RNOB

Jaarplan en begroting 2026

Concept voor zienswijze gemeenteraden en AB-waterschappen
25 maart 2025

RNOB

Voorwoord

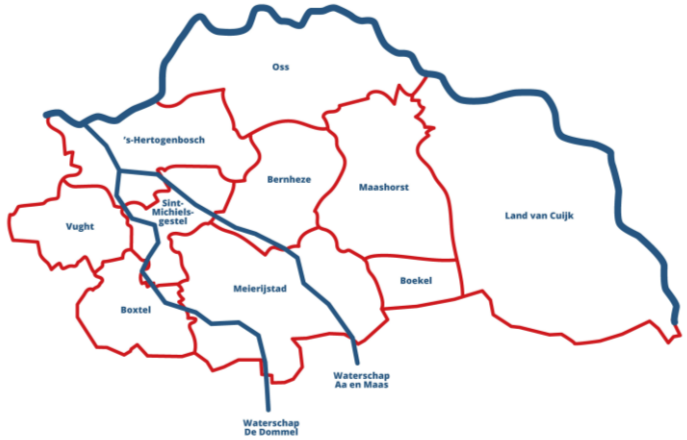
In 2026 zetten we onze regionale samenwerking binnen RNOB voort binnen de dynamische context van verschillende economische en maatschappelijke transities, gemeenteraadsverkiezingen én teruglopende ondersteuning voor gemeenten vanuit het Rijk. Juist nu is een krachtige samenwerking in de regio essentieel. De professionaliseringsslag die in 2025 is ingezet, vormt hiervoor een goede basis. Dit jaar bouwen we verder aan een slagvaardigere organisatie die als verbindende schakel in de regio flexibel en effectief kan opereren. De structuur van dit jaarplan is gebaseerd op de situatie tijdens het opstellen hiervan (het besluit over de uitvoering van de samenwerking wordt in 2025 genomen).

Hoewel 2026 financieel een spannend jaar is voor de gemeenten, blijft de noodzaak voor het versterken van de Brede Welvaart, *'t Goeie Leven*, onverminderd groot. De middelen uit de Regio Deal spelen hierin een cruciale rol. Dankzij een rijksbijdrage van € 25 miljoen en een cofinanciering van minimaal hetzelfde bedrag kunnen we vier jaar lang extra investeren in concrete maatregelen om nieuwe economieën, een goed functionerende arbeidsmarkt, betere kansen voor jongeren en een fijne en gezonde leefomgeving te realiseren.

Tegelijkertijd verkennen we de komende jaren samen met andere partijen uit Noordoost-Brabant de mogelijkheden van een gebiedsagenda. Dit is een strategisch plan waarin overheden, bedrijven, kennisinstellingen en andere regionale partners gezamenlijk prioriteiten en investeringen bepalen om de economische en maatschappelijke ontwikkeling van een regio te versterken. Een van de bouwstenen hiervoor is een regionale verkenning naar onze economische positie en hoe we onze krachten kunnen bundelen. Hiermee zijn wij in 2025 gestart. Dit paper is een leidraad voor gemeenten en waterschappen voor investeringen, beleid en samenwerkingen om de economische groei van Noordoost-Brabant te versterken.

We zijn steeds meer integraal en gebiedsgericht gaan werken. Dat is ook de enige manier om Noordoost-Brabant toekomstbestendig te maken. Vanuit economisch, ecologisch en maatschappelijk oogpunt. Ik kijk ernaar uit om samen met u verder te bouwen aan een sterke en veerkrachtige regio, voor de huidige en toekomstige generaties. Een regio om trots op te zijn!

Jack Mikkers, voorzitter Bestuur RNOB
René Peerenboom, regiomanager RNOB

Introductie

RNOB is een samenwerking van en door de tien gemeenten en twee waterschappen* in Noordoost-Brabant. Gezamenlijk pakken we - sinds 2014 - de maatschappelijke en economische uitdagingen op die we alleen door samenwerking voor elkaar krijgen. Begin 2025 trad het nieuw samenwerkingsconvenant in werking. Hiermee zetten we de samenwerking voor onbepaalde tijd voort. Zo blijven we slagvaardig werken aan een regio waar het goed leven, wonen en werken is.

Wat we doen

We werken samen om Noordoost-Brabant een fijne plek te maken en te houden om te leven, wonen en werken - nu en in de toekomst. Door samen te werken kunnen we beter inspelen op veranderingen, zoals nieuwe regels, ontwikkelingen in de politiek of in de economie, en uitdagingen die vragen om een aanpak voor de hele regio.

Ook pakken we samen belangrijke doelen en plannen aan die we hebben afgesproken in de samenwerkingsagenda. Door onze krachten te bundelen, staan we sterker en kunnen we beter samenwerken met andere overheden, zowel in en buiten onze regio als op provinciaal en landelijk niveau en werken we samen in triple-helix organisaties waar bedrijven, (onderwijs)instellingen en andere partners in samenwerken.

De werkwijze van RNOB

In RNOB werken we gestructureerd en doelgericht aan de toekomst van Noordoost-Brabant. Om focus en samenhang in onze samenwerking te waarborgen, maken we gebruik van vier samenhangende documenten: de samenwerkingsagenda, het jaarplan met begroting, het werkplan en het jaarverslag met jaarrekening.

- **Samenwerkingsagenda**
  De samenwerkingsagenda 2030 is ons meerjarige strategische kompas. Hierin staan de belangrijkste doelen, thema's en ambities die we als regio willen bereiken. De agenda biedt richting voor onze samenwerking op de langere termijn en geeft aan op welke onderwerpen we als deelnemers aan RNOB onze krachten bundelen. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 starten we met het opstellen van een nieuwe samenwerkingsagenda.
- **Jaarplan (inclusief begroting)**
  Elk jaar maken we een jaarplan. In dit jaarplan vertalen we de samenwerkingsagenda naar prioriteiten en doelen voor het komende jaar. Het geeft daarmee op hoofdlijnen aan welke thema's en speerpunten dat jaar centraal staan en welke financiële middelen daarvoor nodig zijn. Het jaarplan 2026 leggen we in april/mei 2025 ter zienswijze aan de gemeenteraden en AB-waterschappen van de deelnemende organisaties voor.
- **Werkplan**
  Het werkplan gaat nog een stap verder in de uitwerking. Hierin staan de specifieke activiteiten en projecten beschreven. Het werkplan zorgt ervoor dat alle betrokkenen precies weten wat er moet gebeuren en wie waarvoor verantwoordelijk is.
- **Jaarverslag (inclusief jaarrekening)**
  Met het jaarverslag kijken we terug op het afgelopen jaar. We laten zien wat we hebben bereikt en laten de financiële stand van zaken zien (de jaarrekening).

Positie gemeenteraden en AB-waterschappen

In de bijlage zijn de rollen van gemeenteraden en AB-waterschappen in RNOB in kaart gebracht.

** RNOB is een samenwerking van de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oss, 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel en Vught en van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel.*

RNOB

Onze ambitie, opgaven en rollen

Het gedeeld toekomstbeeld van de deelnemers van RNOB is vertaald naar een centrale ambitie voor 2030:

Een slimme, veerkrachtige regio, op weg naar een circulaire economie. Een regio waarin ruimte blijft om te pionieren. Waarin hard wordt gewerkt en het leven nog steeds goed is. Een regio ook waarin stad en platteland in balans zijn, elkaar waarderen en elkaar ook nodig hebben. Een regio met sterke steden met een menselijke maat en een leefbaar platteland dat aan de basis staat van een duurzame, slimme en maatschappelijk houdbare voedselproductie.

De ambitie en de uitdagingen die op Noordoost-Brabant afkomen zijn samengevat in vijf opgaven naar de toekomst:

De bijdrage van RNOB aan de opgaven gaat over leren van elkaar, uitwisselen, stimuleren, afstemmen van beleid, samen beleid maken en de manier waarop we daar samen uitvoering aan geven. In de praktijk onderscheiden we vier rollen voor RNOB:

Platform
RNOB biedt een overlegtafel voor een thema of onderwerp.

Verbinder
RNOB heeft een schakelfunctie, het verbindt partijen en probeert logische verbindingen te maken.

Partner
RNOB is deelgenoot van een thema of project en draagt medeverantwoordelijkheid. Vaak is hierbij ook sprake van financiële betrokkenheid.

Eigenaar/trekker
RNOB is eigenaar/trekker en verantwoordelijk voor een project. Hierbij is altijd sprake van financiële betrokkenheid.

RNOB

Doelen per opgave 2026

Opgave
Vitale leefomgeving

een gezonde en veilige leef-, woon- en werkomgeving

Strategisch doel 2030

Een vitale leefomgeving is de basis voor een krachtige samenleving. We zetten in op vitale dorpen en sterke steden. We zorgen voor een leefbaar en gewaardeerd platteland waar wonen en agrarisch ondernemen goed samengaan.

We investeren in de kwaliteit van lucht, water en bodem als fundament voor een fijn en gezond woon- en (ver)blijfklimaat. Uiteraard gaan we daarbij slim om met de ruimte die er is. Door de regionale opgaven in landbouw, natuur, klimaat en energie op de juiste manier met elkaar te verbinden, creëren we een heerlijke regio om in te leven, wonen en werken. Met volop ruimte voor natuur en landschap.

De programma's

Vitaal Landelijk Gebied	50.000 Euro
Transitie landbouw	20.000 Euro
Klimaatadaptatie	10.000 Euro*
Natuur en landschap	20.000 Euro
Energietransitie	nihil

Portefeuillehouders

Duurzame Leefomgeving

Begroting 2026

100.000 Euro

** Aanvullende programmakosten worden gefinancierd door de watersamenwerkingen*

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Vitaal Landelijk Gebied

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Vitaal Landelijk Gebied dragen we bij aan een verbetering van de brede welvaart middels een integrale aanpak van opgaven in het landelijk gebied, in verbinding met het stedelijk gebied.

Samenwerkingspartners

We werken voornamelijk samen met de provincie Noord-Brabant, NOVEX De Peel (waar ook de regio's Metropoolregio Eindhoven, Noord- en Midden-Limburg en de ministeries LVVN en BZK in zijn vertegenwoordigd) en koepelorganisaties.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Integraal realiseren doelen natuur en landschap, landbouw, klimaat en energie Het in samenhang realiseren van doelen op natuur en landschap, landbouw, klimaat en energie. Dit doen we door middel van belangenbehartiging, lobby en ambtelijke en bestuurlijke afstemming in de regio. Bijvoorbeeld via de uitwerking van de dossiers Agenda Landelijk Gebied (voortzetting Brabants programma Landelijk Gebied) en NOVEX De Peel.		X		
2. Aanjagen gebiedsprocessen Het aanjagen, verkennen en kwartiermaken op gemeentegrensoverschrijdende gebiedsprocessen, met inzet van (gebruik van) grond als instrumentarium als specifiek focusgebied.		X		
3. Stimuleren kennis- en ervaringsuitwissing Het uitbreiden van het netwerk Vitaal Landelijk Gebied en het vergroten van kennisuitwisseling in de regio.		X		

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Transitie Landbouw

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Transitie Landbouw dragen we bij aan een integrale aanpak die kringlooplandbouw mogelijk maakt in samenhang met de andere opgaven in het landelijk gebied.

Samenwerkingspartners

We werken samen met AgriFood Capital, De AgroProeftuin Noordoost-Brabant en NOVEX De Peel.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Uitvoeren Kaderrichtlijn water (KRW) Het implementeren van de KRW-impuls van waterschap Aa en Maas voor wat betreft het deel dat is gericht op de landbouw.			X	
2. Stimuleren van experimenteerruimte en kennisdeling Het aanjagen van proeftuinen, field labs, campussen en/of proefstallen voor het vergroten en delen van expertise en het bieden van meer experimenteerruimte.			X	
3. Positioneren van kringlooplandbouw Het zichtbaar maken van geslaagde voorbeelden van kringlooplandbouw in onze gemeenten.		X		
4. Uitvoeren van de Uitvoeringsagenda Mest Het volgen van ontwikkelingen rondom het thema mest en uitvoering geven aan de Uitvoeringsagenda Mest.		X		
5. Stimuleren kennis- en ervaringsuitwissing Het delen van kennis en ervaring op het gebied van o.a. gebiedsgericht werken, VAB-beleid, sturen op grondgebruik.	X			

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Klimaatadaptatie

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Klimaatadaptatie werken we aan een veilig en gezonde leefomgeving die klimaatbestendig en waterrobuust is.

Samenwerkingspartners

Wij werken samen met de provincie Noord-Brabant. Op projectniveau werken we samen met de ZLTO, kennisinstellingen, woningcoöperaties, Veiligheidsregio Brabant-Noord, nutspartijen en terreinbeherende organisaties.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Versterken en activeren van het regionale netwerk Het betrekken van collega's ruimtelijke ordening en het sociaal domein bij relevante projecten en kennissessies.		X		
2. Stimuleren van kennis- en ervaringsuitwisseling Het organiseren van twee kennissessies en het viermaal uitbrengen van een nieuwsbrief.	X			
3. Bewaken van de regionale samenhang en versterken van de positie binnen andere programma's en samenwerkingsverbanden • Het deelnemen aan bijeenkomsten van regionale samenwerkingsverbanden om beter inzicht te krijgen in regionale activiteiten op het gebied van klimaatadaptatie. Bijvoorbeeld bijeenkomsten van het Platform Klimaatadaptatie Zuid-Nederland, werkregio As50+, werkeenheid De Meierij en werkregio Land van Cuijk. • Het delen van de regionale activiteiten op het gebied van klimaatadaptatie met andere RNOB-programma's. • Het maken van slimme koppelingen tussen activiteiten en RNOB-programma's				X
4. Samenwerken aan grensoverschrijdende projecten en maatregelen Het gezamenlijk realiseren van gemeentegrensoverschrijdende klimaatadaptatieprojecten.			X	

RNOB

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Natuur en Landschap

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Natuur en Landschap dragen we bij aan een gezonde en een aantrekkelijke groene en blauwe leefomgeving door verbeterde en versterkte biodiversiteit en verbindingen tussen het landelijk en stedelijk gebied.

Samenwerkingspartners

We werken samen met terreinbeherende organisaties, agrarische bedrijven en collectieven, projectontwikkelaars, kennisinstellingen (HAS, WUR), natuurorganisaties en het Groen Ontwikkelfonds Brabant.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Uitvoeren geüpdatet Uitvoeringsprogramma Het bijdragen aan de uitvoering van de projecten uit het uitvoeringsprogramma in samenwerking met de partners.				X
2. Realiseren robuuste verbindingen tussen natuurgebieden Het bijdragen aan de realisatie van robuuste verbindingen tussen de regionale natuurgebieden en natuurgebieden buiten de regio. Vanuit onze regierol op basis van handreiking.	X			
3. Uitvoeren van het Regio Deal programma 'Realiseren robuuste groen-blauwe verbindingen' • Het faciliteren van de uitvoering van de pilot 'natuur en biodiversiteit in en rond bebouwd gebied.' In deze pilot werken we aan een robuust groen en blauw systeem om verspilling van water en verlies aan biodiversiteit te voorkomen en om te buigen. • Het faciliteren van de uitvoering van het project 'robuuste beeklandschappen.' De gebiedsgerichte aanpak van het Aa-dal wordt doorgezet om in samenhang aan de verschillende opgaven te werken.	X			X
5. Stimuleren kennis- en ervaringsuitwissing Het stimuleren van kennisvergaring- en uitwisseling op relevante ontwikkelingen, financieringsmogelijkheden en werkzaamheden binnen de organisatie.	X			
6. Versterken van het netwerk Het realiseren van een functioneel regionaal netwerk natuur en landschap met alle partners.		X		

Opgave Vitale leefomgeving

Programma Energietransitie

Doel

We dragen bij aan meer afstemming en communicatie binnen de regio op de energieopgave. Deze opgave is belegd bij RES Noordoost-Brabant.

Samenwerkingspartners

We werken samen met RES Noordoost-Brabant.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Organiseren van overlegtafel Het bijdragen aan overleg tussen de deelnemers van RNOB aanvullend op wat er in de RES Noordoost-Brabant al gebeurt.	X			

Opgave
Duurzaam bereikbaar

comfortabel, duurzaam en veilig reizen
in en naar onze regio

Strategisch doel 2030

Ons strategisch doel is om Noordoost-Brabant optimaal te verbinden met de omliggende regio's. *Binnen* de regio zorgen we primair voor goede verbindingen voor fiets en (H)OV, bereikbaarheid van woningen en voorzieningen en dragen we bij aan het halen van de klimaatdoelen en ruimtelijke opgaven.

Portefeuillehouders

Mobiliteit

Begroting 2026

15.000 Euro

Opgave Duurzaam bereikbaar

Programma Mobiliteit

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Mobiliteit werken wij aan vlotte, veilige, multimodale, sociale, leefbare en gezonde mobiliteit.

Samenwerkingspartners

We werken samen met de Provincie Noord-Brabant, het Rijk, de politie, verkeersveiligheidspartners en het Reizigersoverleg Brabant.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Versnellen van de mobiliteitstransitie Het bijdragen aan een versnelling van de mobiliteitstransitie met focus op de fiets.	X	X		
2. Realiseren bereikbaarheid voor iedereen Het bijdragen aan de realisatie van het uitvoeringsplan Bereikbaarheid voor Iedereen.	X	X		X
3. Verbeteren Brabantse verkeersveiligheid Het samen met deelnemers RNOB en samenwerkingspartners organiseren en uitvoeren van het Brabants Verkeersveiligheidsplan.	X	X	X	
4. Uitvoeren van een multimodale beleidsagenda Het bijdragen aan het uitvoeren van de multimodale beleidsagenda die de basis vormt voor het beleidsoverleg MIRT.	X	X	X	
5. Verbinden met regionale programma's Het versterken van de verbinding met programma's zoals NOVEX De Peel, NOVEX stedelijke regio 's-Hertogenbosch en de Regionale Woondeal.			X	

RNOB

Opgave Aantrekkelijk vestigen

Het creëren van een toekomstbestendig en aantrekkelijk ondernemingsklimaat

Strategisch doel 2030

Economische groei draagt bij aan Brede Welvaart. We blijven werken aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat als basis voor sterke bedrijvigheid. Dat begint al met de gunstige ligging van Noordoost-Brabant. We zorgen voor voldoende locaties om te vestigen of te groeien, afgestemd op de verschillende soorten bedrijven en sectoren.

Bedrijventerreinen richten we circulair en klimaatbestendig in. Innovatie krijgt alle ruimte doordat we experimenteerruimte bieden voor vernieuwende oplossingen voor regionale vraagstukken. Vooral op gebied van agrifood, een belangrijke economische pijler van onze economie. Ook ondersteunen we initiatieven die start en groei van ondernemingen mogelijk maken. Dankzij het sterke netwerk van overheden, ondernemers en kennisinstellingen hebben bedrijven in onze regio snel toegang tot kennis, kapitaal én personeel.

Portefeuillehouders

Economie

Begroting 2026

300.000 Euro

RNOB

Opgave Aantrekkelijk vestigen

Programma Economie

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Economie dragen we bij aan een toekomstbestendige regionale economische structuur en aan brede welvaart.

Samenwerkingspartners

We werken samen de provincie Noord-Brabant, AgriFood Capital, Noordoost Brabant Werkt, VNO-NCW, Brainport, Greenport Venlo en Regio Foodvalley.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Versterken van regionale innovatie en profilering • Concrete stappen zetten voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en startups door voortzetten van de regionale 1-loketsamenwerking en de startup accelerator Elevate-X gericht op voedselsysteeminnovatie (zoals verspilling, data, tech en pharma). • Versterken van bovenlokale netwerksamenwerking op voedsel en gezondheid, zoals voedselbewust gedrag onder jongeren binnen de Regio Deal.	X		X	
2. Ruimtelijke basis op orde • Voldoende en duurzame bedrijventerreinen door programmering met de provincie Noord-Brabant en regionaal aanjaagtraject vanuit het Rijk, met aandacht voor een goede bereikbaarheid. • Het realiseren van een robuuste energievoorziening door afstemming en lobby met de provincie Noord-Brabant en Brainport. • Het versterken van een vitaal buitengebied door innovatieve initiatieven, zoals De AgroProeftuin Noordoost-Brabant en de Regio Deal.	X	X	X	
3. Verbeteren van de sociaaleconomische situatie • Het versterken van de samenwerking op de arbeidsmarkt, met Noordoost Brabant Werkt, met focus op campusontwikkelingen, digitale veiligheid en internationale werknemers. • Uitvoering geven aan de keuzes die gemaakt worden als opvolging van het regionaal Economisch Position Paper.	X	X		X

RNOB

Opgave
Behoud van talent

boeien en binden van talenten en voldoende fijne (woon)voorzieningen

Strategisch doel 2030

We zetten vooral in op jongeren en jonge gezinnen die we graag willen behouden voor onze regio. Dat geldt ook voor internationale werknemers. Daarmee willen we bijdragen aan knelpunten op de arbeidsmarkt en borgen we tegelijkertijd de leefbaarheid van de regio op de lange termijn.

De programma's

- Blijfklimaat 15.000 Euro
- Wonen 15.000 Euro

Portefeuillehouders

Ruimte en Wonen

Begroting 2026

30.000 Euro

RNOB

Opgave Behoud van talent

Programma Blijfklimaat

Doel

Met onze samenwerking op Blijfklimaat werken we aan een betere integratie van de 'harde' (fysieke en economische) en 'zachte' (mensgerichte) uitdagingen op gebied van arbeidsmarkt, economie en mobiliteit.

Samenwerkingspartners

We werken samen met de provincie Noord-Brabant en Noordoost-Brabant Werkt.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Versterken van de ruimtelijke ordening in onze regio • Het benoemen van gezamenlijke agendapunten voor een regionale omgevingsagenda (werktitel) als vervolg op het Ruimtelijk Voorstel RNOB voor de periode 2025-2035. Hiervoor kijken wij naar de uitvoeringsprogramma's NOVEX stedelijk Brabant en NOVEX De Peel en de regionale Woondeal. • Het verbinden van diverse regionale programma's voor integraliteit. • Het versterken van schitterpunten en oplossen van schuurpunten uit het Ruimtelijk Voorstel RNOB.		X		X
2. Betere participatie in het provinciale en landelijke ruimtelijk beleid Het participeren in én opstellen van een regionale reactie op het ontwerp Nota Ruimte en de provinciale omgevingsvisie.			X	X

Opgave Behoud van talent

Programma Wonen

Doel

Met onze samenwerking op Wonen leveren we een bijdrage aan de realisatie van voldoende, betaalbare en passende huisvesting voor alle doelgroepen.

Samenwerkingspartners

We werken samen de provincie Noord-Brabant, het Rijk, de stuurgroep regionale woondeal, NOVEX Stedelijk Brabant en NOVEX De Peel.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Betere samenwerking op woonthema's Het oppakken van inhoudelijke woonthema's die we in de regio op elkaar willen afstemmen, die als basis kunnen dienen voor het lokale volkshuisvestingsbeleid, zoals betaalbaarheid en specifieke doelgroepen.	x	x		
2. Meer samenhang in de woonopgave Faciliteren van de samenwerking tussen de regionale woondeal, NOVEX Stedelijk Brabant en het programma wonen van RNOB.	x	x		
3. Stimuleren van kennis- en ervaringsuitwissing Het stimuleren van kennisvergaring- en uitwisseling op relevante ontwikkelingen, financieringsmogelijkheden en werkzaamheden.	x			
4. Verbinden met regionale programma's Het versterken van de verbinding en samenwerking met regionale programma's.		x		x

RNOB

Opgave
Een sterk verhaal

regio op de kaart

Strategisch doel 2030

De regio staat nationaal en internationaal op de kaart. De deuren staan zichtbaar open voor innovatie en voor nieuwe bedrijven, bewoners en talenten.

Portefeuillehouders

Bestuur RNOB

Begroting 2026

25.000 Euro

RNOB

Opgave Een sterk verhaal

Programma Strategie

Doel

Met onze samenwerking vanuit het programma Strategie dragen wij bij aan de branding van Noordoost-Brabant door lobby, PR, positionering en communicatie.

Samenwerkingspartners

We werken voornamelijk samen met de provincie Noord-Brabant, Rijk en andere regio's. Op projectniveau werken we samen met ondernemers, kennisinstellingen (via de triple-helix partners zoals AgriFood Capital) in de Regio Deal.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Samenbrengen van de regionale ambities Het beter afstemmen van de ambities van RNOB met overheden in Noordoost-Brabant. In overleg met AgriFood Capital en Noordoost Brabant Werkt werken we bovendien aan een betere afstemming van onze ambities met het bedrijfsleven (zoals VNO-NCW) en kennisinstellingen.		X	X	
2. Verbinden van lobbyboodschappen Het zoeken naar en werken aan actieve coalities (o.a. triple-helix organisaties en medeoverheden).		X	X	X
3. Versterken branding Het duidelijker profileren van de gehele regio Noordoost-Brabant.			X	X
4. Uitvoeren van de communicatie • Het verzorgen van content op de diverse communicatiekanalen van RNOB, zoals de website, nieuwsbrieven en socials. Op deze wijze communiceren we over de ontwikkelingen vanuit de organisatie én onze programma's. • Het voorbereiden van specifieke communicatie voor onze deelnemers, zoals raadsinformatiebrieven.	X			X
5. Afhankelijk van uitwerking en taakverdeling I Uitvoeren nieuwe Regio Deal • Het opzetten van programmamanagement voor de uitvoering van projecten. • Het uitvoeren van de communicatie. • Het verkennen van de mogelijkheden voor een gebiedsagenda voor de langere termijn, eventueel gekoppeld aan een meerjarig investeringsprogramma.		X		X

RNOB

Organisatie van de samenwerking

Organisatie van de samenwerking

goed samenwerken en slim organiseren

Strategisch doel

Het versterken en professionaliseren van de samenwerking, met als uitgangspunt gezamenlijke verantwoordelijkheid en daadkracht. We creëren een netwerkstructuur waarin deelnemende organisaties elkaar aanvullen en samen effectief inspelen op regionale opgaven. Door duidelijke afspraken en gedeelde ambities borgen we duurzame resultaten en slagkracht.

Portefeuillehouders

Bestuur RNOB

RNOB

Organisatie van de samenwerking

Doel

Met onze inzet waarborgen, versterken en professionaliseren we de regionale samenwerking. Zo bouwen we aan een gedragen langetermijnperspectief voor onze deelnemende gemeenten en waterschappen. Draagvlak en draagkracht (uitvoeringskracht) zijn daarbij belangrijk.

	Platform	Verbinder	Partner	Eigenaar
1. Versterken betrokkenheid ambtenaren Het organiseren van een leerlijn op het vergroten van ambtelijke betrokkenheid.				X
2. Verbeteren organisatie Het inzetten op doorontwikkeling van een nieuwe organisatieregeling met focus op structuur, cultuur en professionalisering.				X
3. Totstandkoming van nieuwe samenwerkingsagenda Het voorbereiden van een nieuwe samenwerkingsagenda zodat de besluitvorming in 2027 kan plaatsvinden.				X
4. Bestuurlijk eigenaarschap Het (opnieuw) benoemen van bestuurders in regionale functies na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026.				X
5. Versterken betrokkenheid raadsleden en bestuurders Het bieden van een inwerkprogramma voor (nieuwe) raadsleden en bestuurders naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen.				X

RNOB

Begroting 2026

Begroting RNOB

De regiorekening: inkomsten en uitgaven

RNOB beheert de regiorekening met een budget van ruim € 2,5 miljoen. In dit jaarplan staat hoe deze middelen worden ingezet. Gemeenten en waterschappen uit de regio dragen financieel bij aan de regiorekening op basis van afspraken in het nieuwe Samenwerkingsconvenant. RNOB int de bijdrage voor AgriFood Capital, zoals in het convenant is vastgelegd (art. 11).

Daarnaast bevat de begroting ook de inkomsten en uitgaven van tijdelijke programma's die via de regiorekening van RNOB lopen. Dit betreft initiatieven zoals Startup accelerator Elevate-X, De AgroProeftuin Noordoost-Brabant en NOVEX De Peel.

Subsidies en cofinanciering

Door samen te werken binnen RNOB en AgriFood Capital krijgen we financiering van de provincie Noord-Brabant en het Rijk. Deze subsidies zijn bedoeld voor projecten die gemeentegrenzen overstijgen en mogen alleen worden gebruikt voor vooraf bepaalde doelen. Vaak gaat het om cofinanciering, zoals de Regio Deal: naast de bijdragen van hogere overheden wordt er ook een investering verwacht van de deelnemende gemeenten of de regionale samenwerking zelf. Dit vergroot de kansen voor de regio.

Regio Deal

Het kabinet heeft € 25 miljoen toegekend voor een nieuwe Regio Deal, aangevraagd door RNOB namens AgriFood Capital, Noordoost Brabant Werkt en ondersteund door de provincie Noord-Brabant. De uitwerking volgt nog. De voorbereiding hiervoor zijn gestart. De exacte inkomsten en uitgaven zijn op dit moment nog niet bekend. Daarom staat deze post in de overzichten als p.m. aangeduid.
RNOB heeft een bestaande voorziening uit de vorige Regio Deal voor cofinanciering en zet hier binnen de begroting maximaal op in ter versterking van de programma's.

Ravijnjaar

RNOB heeft het verzoek aan de gemeenschappelijke regelingen om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 overgenomen. Dit is afwijkend ten opzichte van de opgenomen indexering in het onlangs vastgestelde convenant, die per 1-1-2025 is ingegaan. Dit overgenomen verzoek is expliciet gemaakt in de begroting.

Inzicht in de begroting

Deze begroting bevat alleen de uitgaven voor de cofinanciering vanuit RNOB. De ontvangen subsidies zijn hier niet opgenomen, omdat deze bedoeld zijn voor kosten die niet door RNOB zelf worden gefinancierd. Daarnaast is vooraf niet altijd duidelijk welk deel van een project RNOB zelf uitvoert. Soms wordt een deel van het subsidiebudget overgedragen aan andere partijen die de uitvoering op zich nemen.

De begroting is sluitend: de inkomsten en uitgaven zijn in evenwicht.

Begroting 2026	Totaal (euro)	Onder-verdeling (euro)
Inkomsten	**2.550.400**	
• Bijdrage deelnemers RNOB		2.185.031
• Korting deelnemers RNOB i.v.m. verzoek ravijnjaar		-/- 79.991
• Bijdrage tijdelijke programma's		420.360
• Vergoeding coördinatie NOVEX De Peel		25.000
Uitgaven	**2.550.400**	
• Opgaven I RNOB Programma's		320.000
• Tijdelijke programma's		420.360
• Bestemmingsreserve Nieuwe kansen/Regio Deal		246.027
• Bezuiniging bestemmingsreserve i.v.m. verzoek ravijnjaar		-/- 41.595
• Exploitatie RNOB I Organisatie van de samenwerking		595.189
• Bijdrage aan Stichting AgriFood Capital		1.048.815
• Bezuiniging bijdrage AgriFood Capital i.v.m. ravijnjaar		-/- 38.396
Begrotingssaldo	**0**	

Overzicht inkomsten

	Financiers	Inkomsten (euro)
Bijdrage deelnemers RNOB (o.b.v. schatting 632.500 inwoners in de regio)		
• Bijdrage 2026 voor RNOB	Gemeenten en waterschappen	1.136.216
• Korting deelnemers RNOB bijdrage RNOB i.v.m. verzoek ravijnjaar		-/- 41.595
• Bijdrage voor Stichting AgriFood Capital	Gemeenten en waterschappen	1.048.815
• Korting deelnemers RNOB bijdrage AgriFood Capital i.v.m. verzoek ravijnjaar		-/- 38.396
	Totaal	**2.105.040**
Bijdrage voor tijdelijke programma's		
• Regio Deal	Gemeenten, waterschappen, AgriFood Capital en Noordoost Brabant Werkt	p.m.
• Startup accelerator Elevate-X	Gemeenten	260.360
• De AgroProeftuin Noordoost-Brabant	Gemeenten	160.000
	Totaal	**420.360**
Vergoedingen voor coördinatie		
• NOVEX De Peel	Provincie Noord-Brabant	**25.000**
	Totaal	**2.550.400**

Overzicht uitgaven

	Totaal (euro)	
Programmatische uitgaven	**Totaal**	**320.000**
Opgave **I Vitale leefomgeving**		
• Vitaal Landelijk Gebied		50.000
• Transitie landbouw		20.000
• Klimaatadaptatie*		10.000
• Natuur en landschap		20.000
• Energietransitie**		nihil
	Totaal	**100.000**
Opgave **I Duurzaam bereikbaar**		**15.000**
Opgave **I Aantrekkelijk vestigen**		
• Algemeen		100.000
• Voedsel en gezondheid		50.000
	Totaal	**150.000**
Opgave **I Behoud van talent**		
• Blijfklimaat		15.000
• Wonen		15.000
	Totaal	**30.000**
Opgave **I Een sterk verhaal**		**25.000**
Bestemmingsreserve Nieuwe kansen/Regio Deal	**Totaal**	**204.432**
• Bestemmingsreserve Nieuwe kansen/Regio Deal		246.027
• Bezuiniging bestemmingsreserve i.v.m. verzoek ravijnjaar		-/- 41.595

	Totaal (euro)	
Eenmalig aangepaste bijdrage voor AgriFood Capital	**Totaal**	**1.010.419**
• Bijdrage 2026 voor AgriFood Capital		1.048.815
• Bezuiniging bijdrage AgriFood Capital i.v.m. ravijnjaar		-/- 38.396
Bijdrage voor tijdelijke programma's	**Totaal**	**420.360**
• Startup accelerator Elevate-X		260.360
• De AgroProeftuin Noordoost-Brabant		160.000
Exploitatiekosten	**Totaal**	**595.189**
• Bestuurlijke samenwerking		42.500
• Regiobureau		
• Personeel		358.592
• Inhuur		43.130
• Organisatiekosten		108.173
• Subsidiebeheer & coördinatie regelingen		42.794
Totaal uitgaven		**2.550.400**
Begrotingssaldo		**0**

* *programmakosten worden gefinancierd door de watersamenwerkingen*
** *uitvoering door Stuurgroep RES-organisatie (= geen onderdeel RNOB)*

RNOB

Bijlage:
Positie van gemeenteraden en AB-waterschappen in RNOB

De raad* aan zet in RNOB

* Hiermee wordt ook algemeen bestuur waterschap bedoeld.

Waarom werken we samen?

URGENT!

Om het hoofd te kunnen bieden aan de ingrijpende maatschappelijke, economische opgaven en ecologische veranderingen die impact hebben op **'t Goeie Leven** in Noordoost-Brabant.

Er zijn opgaven die te groot, te complex of te duur voor gemeenten zijn, bijvoorbeeld omdat ze niet ophouden bij de gemeentegrenzen. RNOB biedt een platform om deze opgaven sneller, efficiënter en duurzamer op te pakken. Maar ook omdat het Rijk en de provincie dat soms zo willen.

- Energietransitie
- Klimaatverandering
- Natuurbehoud
- Landbouwtransitie

- Verkeersveiligheid
- Files

- Verduurzaming bedrijventerreinen
- Internationale medewerkers
- Voedsel en gezondheid

- Vergrijzing
- Wegtrekken jongeren
- Voorzieningen onbereikbaar
- Woningtekort

Waaraan werken we samen?

- Bundelen van netwerken, kennis en kapitaal
- Samenwerkingsagenda met **5 programma's**

1 VITALE LEEFOMGEVING

Een gezonde en veilige leef-, woon- en werkomgeving voor onze inwoners.

2 DUURZAAM BEREIKBAAR

Comfortabel, duurzaam en veilig reizen in en naar onze regio.

3 AANTREKKELIJK VESTIGEN

Goed starten en groeien in onze innovatieve en ondernemende regio.

4 BEHOUD VAN TALENT

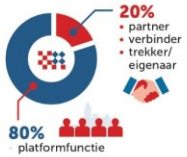
Voldoende fijne (woon)-voorzieningen voor onze inwoners.

5 EEN GOED VERHAAL

Voorbeeldregio voor integrale, gebiedsgerichte aanpak van maatschappelijke opgaven.

De rollen van RNOB

Wie is RNOB?

Een samenwerking van **10 gemeenten** en **2 waterschappen** in de regio Noordoost-Brabant. Samen werken we aan een regio waar het goed leven, wonen en werken is.

'n Goei leven, nu en in de toekomst.

Welke rollen heeft de raad?

Rol van de raad binnen **RNOB**

- KADERSTELLEND
- CONTROLEREND
- KLANKBORD

Hoe actiever, hoe meer invloed

REGIONAAL DENKEN EN DOEN

Lokaal besluiten
Besluitvorming gebeurt altijd lokaal in eigen raad

KADERSTELLEND

Samenwerkingsagenda RNOB
1x per 4 jaar

- Regionale raadsbijeenkomsten → BEELDVORMEND
- Verenigde voorbereidende bijeenkomst → OORDEELVORMEND

CONTROLEREND

Werkplannen RNOB
1x per jaar → TOETSEND

Jaarverslag en Jaarrekening RNOB
1x per jaar → TOETSEND

KLANKBORD

Verbinding tussen RNOB-gemeenten-waterschap; informeren van raden
Minimaal 2x per jaar

- Klankbordgroep raadsleden → TOETSEND ADVISEREND

Rol van de raad binnen **de gemeente***

Samenwerkingsconvenant RNOB

Samenwerkingsagenda RNOB
1x per 4 jaar

- Lokale besluitvorming in eigen gemeente of waterschap → BESLUITVORMEND

Jaarplan en begroting RNOB
1x per jaar

- Zienswijze procedure → BESLUITVORMEND

Vertaling naar lokaal beleid
Ad hoc (actualiteit volgend)

- 'Drs. P-en': samenspel college en raad → BEELDVORMEND OORDEELVORMEND
- Lokale besluitvorming en uitvoering lokale standpunten → BESLUITVORMEND

* Hiermee wordt ook waterschap bedoeld.

Samen werken we aan een sterke en veerkrachtige regio

Economisch AgriFood Capital
Maatschappelijk RNOB
Arbeidsmarkt Noordoost Brabant Werkt

In Noordoost-Brabant werken overheden, bedrijven en kennisinstellingen met elkaar in regionale samenwerkingsverbanden aan welzijn en welvaart in de regio. Dat doen zij elk vanuit hun eigen rol.

RNOB
www.rnob.nl

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:52 CEST
Document ID:
6e7010a2-9f5c-4deb-9826-f883ec8ab30a

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 43142-2025

Onderwerp: Jaarstukken 2024, 1e begrotingswijziging 2025 en Ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)

Auteur	:	[redacted]
Domein/team	:	Dienstverlening / Financiën
E-mail	:	[redacted]@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	G.V.I.C. van Heeswijk

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp
Jaarrekening 2024, begroting 2026 en de 1e begrotingswijziging 2025 BSOB

Voorstel

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de 1e begrotingswijziging 2025 en Ontwerpbegroting 2026 Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB): 'We verwijzen naar de zienswijze die wij hebben ingediend op de kadernota 2026. De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststellen van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden."

Inleiding
De belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) is een gemeenschappelijke regeling waarin de volgende gemeenten deelnemen: Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Laarbeek, Maashorst, Nuenen, Oss, Someren, Son en Breugel en Waterschap Aa en Maas. De heffing en invordering van de lokale belastingen worden door de BSOB uitgevoerd, als ook de waardering van de WOZ-objecten voor de deelnemende gemeenten.
De wet op de gemeenschappelijke regelingen bepaalt in artikel 35 dat ontwerpbegrotingen, begrotingswijzigingen acht weken voordat deze aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, toegezonden worden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De jaarstukken worden ter kennisgeving toegestuurd.

De 1e begrotingswijziging 2025 geeft een tussentijdse stand van zaken m.b.t. de uitvoering en eventuele financiële consequenties. Hierin is een kostenstijging meegenomen en dus geen gehoor gegeven aan de eerdere zienswijze verzoek.
De ontwerpbegroting 2026-2029 heeft het doel om inzicht te verschaffen in het beleid van deze gemeenschappelijke regeling en de financiële gevolgen van het beleid voor de periode 2026-2029. In de begroting 2026 is de indexering en een kostenstijging verwerkt en daarmee geen gehoor gegeven aan de zienswijze op de kadernota 2026.
Beide documenten maken onderdeel uit van de bestuurlijke cyclus 2025 en worden aan de raad aangeboden. De raad heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Eerdere besluitvorming:
De gemeenteraad heeft in 2024 reeds een zienswijze verzoek gedaan om de kosten in 2025 te beperken. Daarnaast heeft u in februari 2025 een zienswijze afgegeven op de kadernota 2026. Daarin is aangegeven dat alle gemeenten in het kader van het Ravijnjaar 2026 scherpe financiële keuzes moeten maken. U heeft aan gemeenschappelijke regelingen gemeld dat u verwacht dat ook zij hierin hun bijdrage leveren. En heeft verzocht om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.
Daarnaast heeft uw raad aan BSOB laten weten het onwenselijk te vinden dat de kadernota ambities bevatte omdat daar geen financiële ruimte voor was.

Beoogd effect
Vaststellen van de zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2025 en de Ontwerpbegroting 2026 en kennisnemen van de Jaarstukken 2024.

Argumenten
1.1 De 1e begrotingswijziging 2025 en de Ontwerpbegroting 2026 geven onvoldoende gehoor aan de oproep uit onze zienswijze op de Kadernota 2026
De zienswijze van Maashorst op de Kadernota 2026 riep de BSOB op tot het voorkomen van een stijging van de deelnemersbijdrage in 2026. In het doel voor 2026 voorziet de Ontwerpbegroting 2026 gedeeltelijk.
Naast wijzigingen door toetreding Waterschap De Dommel is er echter ook sprake van prijs- en loonindexatie door de BSOB en het meerjarig doorrekenen van de effecten voortvloeiend uit de 1e begrotingswijziging 2025.
Naast de gestegen productie laat de deelnemersbijdrage 2026 tov 2025 een stijging zien vanwege indexatie en nieuw beleid.

1.2 De voorgestelde zienswijze is in lijn met uw zienswijze op de kadernota 2026
In de zienswijze van Maashorst op de Kadernota 2026 werd BSOB opgeroepen om de deelnemersbijdrage 2025 uitgangspunt te laten zijn voor deelnemersbijdrage 2026. BSOB licht toe dat hun kostenniveau al op een van de laagste niveaus van alle belastingsamenwerkingen zit en dat de mogelijkheden om kosten te besparen met verdere automatisering beperkt zijn.

Kanttekeningen

1.1 De voorliggende P&C documenten zijn laat in het ambtelijke en bestuurlijke voortraject aangepast

Deze aanpassingen bemoeilijken zorgvuldige advisering de raad. Er is echter ook begrip: De controller van BSOB is uitgevallen en in P&C trajecten kunnen inzichten wijzigen. BSOB gaat dan ook werken aan verbetering van de governance.

Financiën

Jaarrekening 2024:

De deelnemersbijdrage van de gemeente Maashorst bedraagt € 1.212.124 (excl. Btw en invorderingsopbrengsten van € 70.000).

In het Algemeen Bestuur is besloten om het positieve resultaat over 2024 van € 698.000 als volgt aan te wenden: Een deel van € 291.000 wordt via een bestemmingsreserve ingezet voor noodzakelijke projecten in 2025. Het restant van € 407.000 wordt via een egalisatiereserve ingezet om de nadelige financiële effecten van de stijging van de deelnemersbijdragen in latere jaren te compenseren. Aangezien dit over meerdere jaren gecompenseerd gaat worden is nog niet duidelijk wanneer welk financieel effect voor Maashorst zich zal voordoen.

1e begrotingswijziging 2025:

Voor Maashorst neemt de deelnemersbijdrage in 2025 toe tot een totaal van € 1.305.769. Dat betekent een nadeel van € 91.273 ten opzichte van de primaire begroting 2025. Hier is de verrekening met de egalisatiereserve van € 407.000 uit de jaarstukken 2024 van BSOB nog niet in meegenomen. Aangezien dit over meerdere jaren gecompenseerd gaat worden is nog niet duidelijk wanneer welk financieel effect voor Maashorst zich zal voordoen.

De begrote invorderingsopbrengsten van € 70.000 zijn in lijn met voorgaande jaren.

Ontwerpbegroting 2026:

De ontwerpbegroting 2026 is in lijn met de 1e begrotingswijziging 2025. De bij de 1e begrotingswijziging beschreven effecten gelden ook voor de begroting 2026 en verder.

De toetreding van Waterschap De Dommel levert de bestaande deelnemers (dus ook Maashorst) geen financieel voordeel op. In de ontwerpbegroting wordt de deelnemersbijdrage van de gemeente Maashorst € 1.277.231 (excl. Btw) en exclusief invorderingsbijdrage van € 70.000.

De door de BSOB aangeleverde begroting 2026 betekent een aanpassing van de begroting met € 62.700.

De toegenomen perceptiekosten Riool- en waterzorgheffing worden voor een bedrag van € 47.600 (prijspeil 2025) veroorzaakt door extra kwijtscheldingen riolering. Dit is het gevolg van de geharmoniseerde rioolheffing in 2024. Deze perceptiekosten worden gedekt door de voorziening egalisatie riolering. Het restant van €15.100 is een structurele verhoging van de deelnemersbijdrage.

De voorliggende begroting van de BSOB betreft nog een ontwerpbegroting welke niet vastgesteld is. Bij het definitief akkoord bevinden van deze begroting zullen meerjarige effecten verwerkt worden in de begroting 2026 van gemeente Maashorst.

Rechtmatigheid
Op basis van artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is de gemeenteraad bevoegd tot indienen van een zienswijze

Vervolg
Nadat alle deelnemende raden aan het Dagelijks Bestuur haar zienswijzen kenbaar hebben gemaakt worden de 1e begrotingswijziging 2025 en de Ontwerpbegroting 2026 door het Algemeen Bestuur vastgesteld in een definitieve begrotingswijziging en begroting.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Zienswijzebrief
2. 1e begrotingswijziging 2025
3. Ontwerpbegroting 2026
4. Aanbiedingsbrief BSOB

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
f52dbd65-57b9-4d97-b2ff-374ad52e00bb

Raadsbesluit

Zaaknummer: 43142-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB);

b e s l u i t

De volgende zienswijze naar voren te brengen op de 1e begrotingswijziging 2025 en Ontwerpbegroting 2026 Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB): 'We verwijzen naar de zienswijze die wij hebben ingediend op de kadernota 2026. De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststellen van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.'

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

Belastingsamenwerking Oost-Brabant
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Raadhuislaan 2
5341GM Oss

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
financiële stukken BSOB	43142-2025	[redacted]	26 juni 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Zienswijze concept-begroting 2026 1e begrotingswijziging 2025		0413 - 28 19 11	

Beste leden van het Algemeen Bestuur,

U stelt de gemeente Maashorst in de gelegenheid om haar zienswijze met betrekking tot de 1e begrotingswijziging 2025 en ontwerpbegroting 2026 BSOB kenbaar te maken. Wij hebben in de raadsvergadering van 26 juni 2025 de documenten besproken. Deze zienswijze ligt in lijn van onze eerder ingediende zienswijzen.

Zienswijze:
We verwijzen naar de zienswijze die wij hebben ingediend op de kadernota 2026.
De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet.
Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststellen van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met [redacted] van het team financiën (0413-281 320 of via e-mail [redacted]@gemeentemaashorst.nl).

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,
de burgemeester, de griffier,

J.A. van der Pas N.E[redacted]

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

-ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2025

- Ontwerp -

Versiebeheer		
Versie	*Datum*	*Status*
Financieel Specialisten en regievoerders	13-3-2025	Concept
Dagelijks bestuur/ Algemeen bestuur	03-04-2024	Definitief

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Leeswijzer 6
3. De paragrafen 7
3.1 Weerstandsvermogen & risicobeheersing 7
4. Projecten 2025 8
5. Financiën 10
5.1 Belangrijkste verschillen (> € 50K) tussen de vastgestelde begroting 2025 en de 1e BW 2025 12
5.2 Financieel effect van de 1e BW 2025 13
5.3 Bijdragen per deelnemer 14
5.4 Productiecijfers 2024 voor de 1e begrotingswijziging 2025 14
5.5 Taakvelden 1e BW 2025 14
BESLUIT DAGELIJKS BESTUUR 16
BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR 17

1. Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de 1e begrotingswijziging 2025 (verder 1e BW 2025) van Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB). Aangezien er geen wijzigingen hebben plaatsgevonden in het strategische beleid van BSOB is er geen beleidsbegroting opgenomen in dit document. De begrotingswijziging betreft alleen een wijziging in de financiële begroting.

In de 1e BW 2025 zijn ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 diverse actualisaties en ontwikkelingen verwerkt. Deze ontwikkelingen kunnen opgesplitst worden in twee categorieën, te weten autonome[1] ontwikkelingen en tactische beleidskeuzes die door het Algemeen Bestuur gemaakt zijn.

Autonome ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2025

- De budgetten zijn geactualiseerd naar de realisatie 2024 (inclusief aanpassing inflatiecijfers/indexeringen).
- De productiecijfers zijn geactualiseerd op basis van de jaarstukken 2024, waarbij rekening gehouden is met incidentele ontwikkelingen.
- Op dit moment vinden nog onderhandelingen plaats over de CAO SGO 2025.
- De realisatie van de proceskostenvergoedingen 2024 geldt als uitgangspunt voor deze 1e BW 2025. Er is sprake van een verdere daling van deze kosten als gevolg van nieuwe wetgeving op het gebied van bezwaren en de proceskostenvergoedingen.
- Ondanks dat er met de nieuwe wetgeving in januari 2025 duidelijkheid is gekomen over de hoogte van de proceskostenvergoeding, is het nog onduidelijk welk structureel effect dit gaat hebben op het aantal WOZ-bezwaren. Wel is duidelijk dat de uitvoeringskosten verder zullen dalen ten aanzien van de te verwachten uit te keren proceskostenvergoeding. Dit komt dan ook terug in de begroting in de financiële paragraaf.
- De toenemende druk van de wetgever om meer informeel contact te voeren met de bezwaarmakers zorgt dat niet direct kan worden gesproken van een te verwachten krimp in de formatie. Een wetsvoorstel dat informeel contact in de bezwaarfase mogelijk verplicht stelt, ligt nog voor in een internetconsultatie. Dit voorstel is dus nog niet aangenomen.
- De stijging van de kosten in 2025 is hoofdzakelijk een gevolg van de stijging van de tarieven van alle leveranciers van BSOB, waaronder Gouw Belastingen en Data B. In de begroting 2025 die in 2023 is opgesteld was ook geen rekening gehouden met een verhoging van de kosten van de BRP-koppeling (Basis Registratie Persoonsgegevens) met zelfs € 190K per jaar. Door het in gebruik nemen van een nieuwe BRP-koppeling en door de extra aansluitingen voor de Dienst Dommelvallei-gemeenten is BSOB door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RIVG) ingedeeld is in een staffel met een hoger tarief. Daarboven op heeft het RIVG hun tarieven bijna verdubbeld.
- Bij de controle van de jaarrekening 2024 wordt op dit moment met de externe accountant een vaktechnische discussie gevoerd over een uit de BBV voortkomende verplichting tot het creëren van een voorziening voor tijd-voor-tijd sparen en een discussie over de juiste boeking van de BTW die in rekening wordt gebracht aan de Dienst Dommelvallei. De uitkomst van deze vaktechnische discussie kan niet alleen invloed hebben op het resultaat in 2024 maar kan ook doorwerken in de 1e BW 2025 en in de meerjarenbegroting.

Tactische beleidskeuzes

- BSOB erkent de verslechterde financiële situatie van de deelnemende gemeenten in de komende jaren en begrijpt de druk die dit legt op het kostenniveau van de gemeenschappelijke regelingen.

[1] ontwikkelingen waar het algemeen bestuur minimale invloed op heeft

- Zoals beschreven in de Kadernota 2026, richt BSOB zich de komende jaren op het realiseren van maximale efficiëntie om de uitvoeringskosten voor de deelnemers zo laag mogelijk te houden. Hierbij moet worden opgemerkt dat het kostenniveau van BSOB al op een van de laagste niveaus van alle belastingsamenwerkingen zit, dankzij onze uniek hoge automatiseringsgraad en dankzij de slanke inrichting van de organisatie. De mogelijkheden om met verdere automatisering en robotisering de kosten nog verder te verlagen zijn beperkt. Daarom richt BSOB zich op de initiatieven zoals die beschreven zijn in de Kadernota 2026, waarmee een nog hogere mate van efficiëntie bereikt kan worden door de processen die zijn verbonden met de uitvoering van de belastingtaken nog verder te uniformeren. De efficiëntie van BSOB wordt namelijk sterk beïnvloed door de diversiteit van de gemeentelijke belastingverordeningen. In nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van de deelnemende organisaties zullen we in 2025 onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een verdere harmonisering van de verordeningen voor bepaalde belastingsoorten, rekening houdend met de beleidsruimte van de gemeenten. Ook de waterschappen zullen hier gezamenlijk in optrekken en hebben beide al besloten tot een gedeeltelijke harmonisatie per 01 januari 2026. BSOB werkt de initiatieven in 2025 uit tot voorstellen, inclusief een impactanalyse en een financiële onderbouwing, die ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur zullen worden voorgelegd. De realisatie van geaccordeerde initiatieven wordt projectmatig aangestuurd, als onderdeel van een programma. Het Algemeen Bestuur zal in 2025 periodiek worden geïnformeerd over de voortgang van dit programma.
- BSOB heeft de doelstelling om de gegevensbescherming conform de BIO2-richtlijn in 2025 op het door de deelnemers gewenste volwassenheidsniveau 4 en parallel al op het vereiste niveau van de nieuwe NIS2-richtlijn gebracht te hebben. De benodigde kosten van gespecialiseerde inhuur zijn in de 1e BW 2025 verwerkt.
- In 2025 spelen een aantal ontwikkelingen die een nadelig effect hebben de kosten van BSOB:
    - onvoorziene en niet beïnvloedbare prijsstijgingen/indexeringen van leveranciers van BSOB (met name door de verdubbeling van het tarief van de BRP-koppeling van het RIVG).
    - de vacature voor de functie van afdelingshoofd Belastingen die met externe inhuur bemenst moet worden om boventalligheid te voorkomen van de manager Belastingen van Waterschap De Dommel bij de toetreding van het waterschap per 1 januari 2026 op deze vacature geplaatst moet worden.
    - de externe inhuur die tot medio 2025 noodzakelijk is in verband met het langdurig uitvallen van de Controller van BSOB.
- In de jaarrekening 2024 is geadviseerd om een bedrag van € 291K te doteren aan een geoormerkte bestemmingsreserve voor de financiering van de een aantal noodzakelijke projecten in 2025.

Conclusie 1e BW 2025

- De kosten van de (onderdelen van deze) projecten zullen worden doorbelast aan de juiste programma's, waardoor deze op een juiste wijze verwerkt worden in de deelnemersbijdrage.
- Door de bovengenoemde ontwikkelingen resteert voor de 1e BW 2025 een kostennadeel van € 978K (te weten het totaal van de kostenontwikkelingen ad € 647K en het benodigd budget van € 291K voor noodzakelijke projecten)
- De noodzakelijke projecten kunnen worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve van € 291K die is gevormd uit het positieve resultaat van 2024.
- Het nadeel voor de 1e BW 2025 beperkt zich daarmee tot het genoemde bedrag van € 647K. Wanneer de uit het resultaat van 2024 gevormde egalisatiereserve ter grootte van € 407K wordt ingezet om het nadelige financiële effect dat in 2025 ontstaat te compenseren wordt het nadeel in 2025 beperkt tot € 240K. Dit bedrag dient in 2025 in rekening gebracht te worden bij de deelnemers in de GR.
- BSOB voert de belastingtaken, als gevolg van onze uniek hoge automatiseringsgraad en de slank ingerichte organisatie, landelijk qua uitvoeringskosten op het laagste kostenniveau uit. Uit onafhankelijk onderzoek is gebleken dat zelfstandige uitvoering van de belastingtaken door een gemeente of een waterschap substantieel hogere kosten met zich meebrengt (bron: Maarten Allers/Tom de Greef, Rijksuniversiteit Groningen

COELO, 28 november 2017 'Gemeentelijke samenwerking verlaagt uitgaven meestal niet' pagina 40) https://esb.nu/gemeentelijke-samenwerking-verlaagt-uitgaven-meestal-niet/

- BSOB heeft gezien de aard van onze dienstverlening geen mogelijkheid om diensten of activiteiten te schrappen, waardoor een extra kostenvoordeel voor de deelnemers zou kunnen worden gerealiseerd. Het bestuur heeft
- Daarnaast voert BSOB, op basis van de 1e begrotingswijziging 2025, de belastingtaken op een lager kostenniveau uit dan het kostenniveau van de 2e begrotingswijziging 2024 (€ 11.995K vs € 12.073K).
- BSOB heeft om de hierboven genoemde redenen niet de mogelijkheid om het nadeel van de 1e BW 2025 binnen de eigen begroting 2025 op te kunnen vangen.

Op basis van bovenstaande input is de deelnemersbijdrage berekend. De bijdrage voor de Dienst Dommelvallei, op basis van de dienstverleningsovereenkomst, is daarin meegenomen. Bovenstaande actualisatie heeft geleid tot een lichte stijging van de netto-kosten en daarmee van de deelnemersbijdrage. Vanzelfsprekend blijft dit onder de aandacht bij BSOB.

In onderstaande tabel is het overzicht van de netto-kosten per programma-onderdeel opgenomen. Voor een nadere toelichting op de financiën wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Lasten		Waarderen	Heffen	Innen	**Totaal**
Bijdrage ex BTW in 2025		6.801.173	3.860.965	1.333.529	**11.995.667**
in %		56,70%	32,19%	11,12%	100%

De meerjarenbegroting is opgenomen in de begroting 2025.

Deelnemers

Eind 2024 heeft het Algemeen Bestuur van BSOB ingestemd met de toetreding van Waterschap De Dommel tot de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2026. In 2025 zal de focus liggen op het voorbereiden van deze toetreding, zowel wat betreft de technische overname van de belastingtaken als de overgang van de medewerkers. Hieraan zal invulling gegeven worden op een projectmatige wijze. De kosten die in 2025 worden gemaakt voor voorbereiding en de realisatie van de implementatie worden separaat door BSOB in rekening gebracht bij Waterschap De Dommel. Ter voorbereiding van de overname van de belastingtaken van Waterschap De Dommel zullen de betrokken medewerkers al per 1 oktober 2025, gedetacheerd vanuit Waterschap De Dommel, parttime werkzaam zijn bij BSOB.

2. Leeswijzer

Financiële begroting

In hoofdstuk 3 zijn de wijzigingen opgenomen die betrekking hebben op de verplichte paragrafen. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de projecten, die verwerkt zijn in de 1e BW 2025 en hoofdstuk 5 geeft alle financiële informatie betreffende de 1e BW 2025.

3. De paragrafen

In deze paragraaf worden alleen de verplichte paragrafen opgenomen die gewijzigd zijn ten opzichte van de primaire begroting 2025.

3.1 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's en ontwikkelingen besproken die impact kunnen hebben op de exploitatie van BSOB en de daaruit voortvloeiende (individuele) deelnemersbijdrage. BSOB onderkent voor 2025 de volgende risico's, welke zijn onderverdeeld in interne en externe risico's.

Interne risico's

Risico 1

Langdurige uitval van personeel door ziekte.

Beheersing

Maximaal inzetten op preventie en normaliseren van de werkdruk.

Risico 2

Uitvallen of vertrek van kritische key-spelers.

Beheersing

- Key-spelers voldoende management-aandacht geven;
- Werkdruk key-spelers normaliseren;
- Investeren in ontwikkeling key-spelers;
- Kennis van key-spelers vastleggen en werkinstructies ontwikkelen;
- Kennis van key-spelers delen om kwetsbaarheid te beperken;
- Hosting van de Gouw- en OrtaX-applicaties bij leveranciers onderbrengen in plaats van bij waterschap Aa en Maas, om de kwetsbaarheid bij eventueel uitvallen of vertrek van de applicatiebeheerder te mitigeren.

Risico 3

Beschikbaarheid van voldoende nieuw gekwalificeerde medewerkers.

Beheersing

- Nieuwe manieren van werving toepassen;
- Interne doorstroom van medewerkers vanuit het team Frontoffice;
- Investeren het kennisniveau van medewerkers om interne doorstroom te bevorderen.

Risico 4

BSOB wil en moet een organisatie zijn waarin van medewerkers flexibiliteit wordt gevraagd met betrekking tot werkwijzen (denk aan automatiseringsprocessen) en opleidingsniveau. Kunnen/willen medewerkers hieraan (blijven) voldoen?

Beheersing

Maatwerk blijven bieden met betrekking tot intern en extern opleiden. Medewerkers bewust blijven maken van de kansen die dit biedt binnen, maar soms ook buiten, de organisatie.

Risico 5

Storingsgevoeligheid ICT-structuur.

Beheersing

De ICT-structuur op lange termijn robuuster maken, onder andere door de Gouw- en OrtaX-applicaties naar de hosting bij leveranciers onder te brengen wat een verbeterde performance en beschikbaarheid heeft en continuïteit in technisch beheer. Op korte termijn zorgt dit voor meer stabiliteit: niet iedere dag uitval/werkonderbrekingen.

Externe risico's

Risico 1

Afhankelijkheid van externe partijen en daardoor mogelijk niet goed functionerende werkomgeving. Hiermee enerzijds doelend op de applicaties van onze leveranciers (onder andere belasting- en waarderingspakketten, telefonie en website) en hosting. Anderzijds doelend op de afhankelijkheid van leveranciers zoals Microsoft 365 en Enable U.

Beheersing

Doordat het voornamelijk bij externe leveranciers belegd is kunnen we als BSOB niet meer doen dan de risico's in beeld hebben en proactief of in geval van calamiteit, snel schakelen met alle externe leveranciers.

Risico 2

Gegevensbescherming: kans om gehackt te worden. In hoeverre zijn we (überhaupt) in staat onze gegevens tegen kwaadwillende externen te beveiligen? Maar nog belangrijker in hoeverre zijn we snel in staat onze dagelijkse werkzaamheden zonder hinder voort te zetten?

Beheersing

De ingezette weg om niveau 4 te behalen en vast te houden is vanzelfsprekend. Daar waar het haalbaar wordt dit niveau verhogen, mits in alle redelijkheid. Lees: kosten/baten.

4. Projecten 2025

In 2025 worden de volgende noodzakelijke initiatieven en projecten voorzien:

ICT:

1. **Vervolg van het project gegevensbescherming (BIO2-/NIS2-richtlijn)**: Voor dit project is in de jaarrekening 2025 al een bedrag van **€ 150K** gereserveerd. Parallel aan het realiseren van het vereiste volwassenheidsniveau 4 van het BIO2-richtlijn in 2025 streeft BSOB ernaar om in 2025 ook al te kunnen voldoen aan de eisen van het nieuwe NIS2-richtlijn.
2. **Transitie van hosting en technisch beheer GouwBelastingen en OrtaX van waterschap Aa en Maas naar de SaaS omgevingen van GouwIT en Ortec Finance.**
   - Risico afname: nu afhankelijkheid van één applicatiebeheerder.
   - Beperking risico van inkomstenderving of grote vertragingen in aanslagruns.
   - Verbetering in performance en bewezen beheerprocedures.
   - Verhoogde beschikbaarheid.
   - Toekomstbestendig en minder afhankelijk.
   - Sterk toegenomen veiligheid op basis van ISAE 3402 Type II-/ ISO 27001 rapportages.
   - Voorspelbaarheid van kosten en performance.
   - Schaalbaarheid: bij groei van opdrachtgevers en hoeveelheid data en gebruikers kan het platform meegroeien. Het hosting voorstel van GouwIT voorziet in een kosteloze uitbreiding met extra deelnemers, w.o. Waterschap De Dommel. Dit biedt een groot kostenvoordeel voor BSOB.

   De kosten van de hosting oplossing bedragen initieel € 24K en structureel € 80K. Aangezien de hosting gestart wordt medio 2025 wordt voor 2025 een bedrag van € 64K (€ 24K + € 40K) aangehouden.

3. **Migratie van documenten naar Microsoft 365:** Veilige migratie van documenten naar Microsoft 365 met de juiste rechten en structuur leidt tot een verbeterde samenwerking en toegankelijkheid voor medewerkers en een verbeterde beveiliging en naleving van compliance-richtlijnen. De hele migratie zou gerealiseerd kunnen worden voor naar verwachting € 50K.

Heffen:

Om invulling te geven aan de Kadernota 2026 worden twee onderzoeken uitgevoerd:

4. **Achteraf opleggen van gebruikersbelastingen:** Aan het Algemeen Bestuur zal in 2025 een advies worden voorgelegd om vanaf 2026 de gebruikersbelastingen achteraf op te leggen. Dit houdt in dat de gebruikersbelastingen van 2026 pas in 2027 worden opgelegd. De financiële gevolgen voor de deelnemers worden vooraf uitgewerkt, waarbij ook de mogelijke risico's worden geïnventariseerd.
5. **Geautomatiseerd doorvoeren van aangiften:** onderzocht wordt of het mogelijk is om bepaalde soorten aangiften (zuiveringsheffing, toeristenbelasting, rioolheffing) geautomatiseerd en zonder controles door te voeren in onze administratie. Aan het geautomatiseerd doorvoeren worden richtlijnen verbonden, waardoor de risico's beperkt worden.

Voor deze onderzoeken wordt een out-of-pocket budget van € 10K gereserveerd

Communicatie:

6. Ontwikkeling van een **nieuw aanslagbiljet** dat voldoet aan de eisen van de Wet Digitale Overheid en de toegankelijkheidsrichtlijnen (B1-taalniveau, duidelijke structuur). Dit zorgt voor:
   - Naleving van wet- en regelgeving.
   - Vermindering van klantvragen en verhoging van betalingsbereidheid.
   - Efficiëntere interne afhandeling.
   - Verlaging van drukkosten met ongeveer € 4.000 per februarikohier.
   - Verlaging van de benodigde checklist uren per februarikohier.

   De geschatte kosten bedragen € 12K (exclusief interne uren).
7. **Noodzakelijke (door)ontwikkeling van de website**, omdat het voor de website gebruikte content management system (CMS) bij de huidige leverancier niet langer beschikbaar is. In 2025 is een overgang naar een nieuwe leverancier of naar ander CMS noodzakelijk. Voor de (door)ontwikkeling van de website wordt in 2025 out-of-pocket € 100K begroot.
8. Ontwikkeling van een **schrijfwijzer en huisstijlhandboek**: Dit zorgt voor eenduidige identiteit en communicatie en de inrichting van een toolkit voor de medewerkers. De geschatte kosten bedragen € 5K
9. **WOZ-communicatiecampagne**: Deze campagne is opnieuw gericht op het vergroten van begrip en vertrouwen in de dienstverlening, het verlagen van het aantal bezwaren en het verminderen van de druk op het KCC en andere teams. De geschatte kosten bedragen € 25K.

Bedrijfsvoering:

10. Gekoppeld aan de meerjarenstrategie zoals die is beschreven in de Kadernota 2026, wordt in opdracht van het Dagelijks Bestuur in 2025 door een gespecialiseerde adviseur een onderzoek uitgevoerd dat er op is gericht om de complexiteit van de governance van de GR BSOB te reduceren. De geschatte kosten bedragen € 25K

Financiering van de projecten:

- De kosten van het project Gegevensbescherming (BIO2) ter grootte van € 150K waren al opgenomen in de begroting 2025. De verwachting is dat BSOB in staat is om binnen dat projectbudget ook de NIS2-richtlijn te kunnen implementeren.
- De kosten van de andere projecten (2 t/m 10) kunnen in 2025 worden gefinancierd worden uit de bestemmingsreserve van € 291K, die voor deze projecten is gevormd uit het positieve resultaat uit 2024, conform het advies bij de jaarrekening 2024.

5. Financiën

In de Kadernota 2025 zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen waarbinnen BSOB de begroting 2025 inclusief meerjarenraming heeft opgesteld. In de Kadernota 2025 zijn echter ook actualisaties 2024 meegenomen. Deze uitgangspunten zijn op basis van de realisatie 2024 en de werkelijke indexaties 2024 geactualiseerd.

In de volgende weergave worden de verschillen tussen de vastgestelde begroting 2025 en 1e BW 2025 inzichtelijk gemaakt.

Exploitatiekosten: (*€1.000)			Vastgestelde begroting 2025	1e BW 2025	Verschil 1e BW 2025 en B2025
Overhead	Lonen en salarissen		2.304	2.504	200
	Overige personeelskosten		274	274	
	Inhuur personeel			284	284
	Kapitaallasten	Andere vaste bedrijfsmiddelen, afschrijving	103	103	
		Rente			
	Automatiseringskosten		595	850	255
	Uitvoeringskosten	Kosten betalingsverkeer	1	1	
	Huisvestingskosten		280	280	
	Duurzame goederen		5	5	
	Algemene kosten		299	299	
	Onvoorzien		70	50	-20
	Uitbestede diensten		661	739	78
	Repro- en portokosten				
	Taakstelling/effecten Robotisering		-138		138
	Totale lasten		**4.454**	**5.390**	**936**
	Rentebaten		-296	-296	
	Overige opbrengsten	Overige baten	-3	-459	-456
	Opbrengsten invordering				
	Totale baten		**-299**	**-755**	**-456**
		Totale kosten overhead	4.155	4.635	480
Waarderen	Lonen en salarissen		2.160	2.160	
	Overige personeelskosten		34	34	
	Uitbestede diensten			12	12
	Inhuur personeel		1.344	1.275	-69
	Automatiseringskosten		264	358	94
	Repro- en portokosten		12	17	5
	Uitvoeringskosten	Proceskostenvergoedingen	765	678	-87
	Totale lasten		**4.579**	**4.533**	**-46**
	Overige opbrengsten			-120	-120
	Totale baten			**-120**	**-120**
		Directe kosten waarderen	**4.579**	**4.413**	**-166**
		Doorberekende kosten overhead	2.141	2.388	247
		Totale kosten Waarderen	**6.720**	**6.801**	**81**
Heffen	Lonen en salarissen		1.369	1.424	55
	Overige personeelskosten		26	26	
	Inhuur personeel			127	127
	Automatiseringskosten		77	197	120
	Repro- en portokosten		358	300	-58
	Totale lasten		**1.830**	**2.074**	**244**
	Overige opbrengsten	Overige baten			
	Totale baten				
		Directe kosten Heffen	**1.830**	**2.074**	**244**
		Doorberekende kosten overhead	1.602	1.787	185
		Totale kosten Heffen	**3.432**	**3.861**	**429**
Innen	Lonen en salarissen		308	308	
	Overige personeelskosten		6	8	2
	Inhuur personeel				
	Repro- en portokosten		93	180	87
	Uitvoeringskosten	Abonnement Inlichtingenbureau	12	12	
		Incasso- en deurwaarderskosten	179	179	
		Kosten betalingsverkeer	157	157	
		Uitvoeringskosten kwijtschelding	30	30	
	Totale lasten		**785**	**874**	**89**
	Overige opbrengsten	Overige baten			
	Totale baten				
		Directe kosten Innen	**785**	**874**	**89**
		Doorberekende kosten overhead	412	459	48
		Totale kosten Innen	**1.197**	**1.334**	**137**
Netto-kosten			11.349	11.996	646
	Deelnemersbijdragen	(incl. BTW)	12.238	12.928	689
	BTW Eindgebruiker	Exploitatie	889	932	43
	BTW Eindgebruiker	Investeringsvoorstel			
Exploitatieresultaat					

Saldo baten en lasten (*€1.000)	B2025	1e BW 2025	Verschil B2025 en 1e BW 2025
Lonen en salarissen	6.141	6.396	255
Inhuur personeel	1.344	1.685	341
Overige personeelskosten	340	342	2
Uitbestede diensten	661	751	90
Uitvoeringskosten	1.144	1.057	-87
Automatiseringskosten	936	1.405	469
Taakstelling/effecten Robotisering	-138		138
Algemene en overige kosten	1.220	1.235	15
Algemene kosten	299	299	
Andere vaste bedrijfsmiddelen, afschrijving	103	103	
Duurzame goederen	5	5	
Huisvestingskosten	280	280	
Onvoorzien	70	50	-20
Repro- en portokosten	463	498	35
Overige opbrengsten	-3	-579	-576
Rentebaten	-296	-296	
Opbrengsten invordering			
Netto-kosten	**11.349**	**11.996**	**646**

5.1 Belangrijkste verschillen (> € 50K) tussen de vastgestelde begroting 2025 en de 1e BW 2025

Er is sprake van een aantal belangrijke verschillen tussen de vastgestelde begroting 2025 en de 1e BW 2025. Deze verschillen lichten wij hieronder nader toe. Er is sprake van:

- **€ 341K nadeel (€ 1.344K vs € 1.685K)** hogere kosten voor inhuur in verband met de inhuur van een tijdelijk afdelingshoof Belastingen (gekoppeld aan de komst van de manager Belastingsen van De Dommel per 1 januari 2026) en de inhuur van een externe Controller in verband met de langdurige uitval van de Controller.
- **€ 90K nadeel (€ 661K vs € 751K)** onder andere in verband met hogere kosten voor de inhuur van een externe communicatieadviseur in verband met ouderschapsverlof van de zittende communicatieadviseur
- **€ 469K nadeel (€ 936K vs € 1.405K)** als gevolg van hogere automatiseringskosten, door stijgingen van de tarieven van de leveranciers van de applicaties en door een sterke verhoging van het tarief van het RIVG voor de BRP-koppeling. Dit is een gevolg van een verdubbeling van de tarieven van het RIVG en een sterke van de hoeveelheid BRP-berichten vanwege DDV. Hier staat de deelnemersbijdrage van DDV tegenover.
- **€ 138K nadeel** in verband met het vervallen van de taakstelling, conform het besluit van het algemeen bestuur van december 2024
- **€ 87K voordeel (€ 1.144K vs € 1.057K)** in verband met lagere uitvoeringskosten, onder andere door nog niet ingevulde vactures.

- **€ 255K nadeel (€ 6.141K vs € 6.396K)** in verband met hogere personeelskosten als gevolg van de uitbreiding van de formatie als gevolg van de uitvoering van de belastingtaken voor de dienst Dommelvallei en de uibreiding van het managementteam met een afdelingshoofd en een coordinator;
- **€ 576K boekhoudkundige 'opbrengst'** (€ 3K vs € 579K) onder andere als gevolg van het het inzetten van de bestemmingsreserve die gevormd is uit het positieve resultaat van 2024 voor de financiering van de noodzakelijke projecten in 2025 ad € 291K en als gevolg van een boekhoudkundige correctie van het begrote budget voor het project Informatiebeveiliging ad € € 150K.

De relatieve sterke stijging van de overheadkosten wordt verklaard door:

- de hierboven beschreven stijging van de generieke automatiseringskosten, die op overhead wordt geboekt.
- de stijging van de inhuurkosten, in verband met langdurige uitval van de controller en de bezetting van een vacature met een externe in verband met de komst per 1 januari 2026 van de manager als gevolg van de toetreding van De Dommel.

Naast deze kostenontwikkelingen moeten in 2025 de eerder beschreven noodzakelijke projecten worden uitgevoerd. Deze projecten kunnen worden gefinancierd uit de geoormerkte bestemmingsreserve die daarvoor uit het resultaat van 2024 is gevormd. Het project Gegevensbescherming (BIO2/NIS) kan worden gefinancierd uit de begroting 2025, omdat dit project in die begroting al was voorzien.

5.2 Financieel effect van de 1e BW 2025

- De kosten van de (onderdelen van deze) projecten zullen worden doorbelast aan de juiste programma's, waardoor deze op een juiste wijze verwerkt worden in de deelnemersbijdrage.
- Door de bovengenoemde ontwikkelingen resteert voor de 1e BW 2025 een kostennadeel van € 938 (te weten het totaal van de kostenontwikkelingen ad € 647K en het benodigd budget van € 291K voor noodzakelijke projecten)
- De noodzakelijke projecten kunnen worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve van € 291K die is gevormd uit het positieve resultaat van 2024.
- Het nadeel voor de 1e BW 2025 beperkt zich daarmee tot het genoemde bedrag van € 647K. Dit nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:
    - onvoorziene en niet beïnvloedbare prijsstijgingen/indexeringen van leveranciers van BSOB (met name door de verdubbeling van het tarief van de BRP-koppeling van het RIVG).
    - de vacature voor de functie van afdelingshoofd Belastingen die met externe inhuur bemenst moet worden om boventalligheid te voorkomen van de manager Belastingen van Waterschap De Dommel bij de toetreding van het waterschap per 1 januari 2026 op deze vacature geplaatst moet worden.
    - de externe inhuur die tot medio 2025 noodzakelijk is in verband met het langdurig uitvallen van de Controller van BSOB.
- Besloten kan worden om de egalisatiereserve, die uit het positieve resultaat van 2024 is gevormd, in te zetten om dit nadelige financiële effect met een bedrag van € 407K te compenseren.
- Het bedrag van € 240K dat hierna resteert dient in 2025 verrekend te worden met de deelnemers.
- BSOB voert de belastingtaken, als gevolg van onze uniek hoge automatiseringsgraad en de slank ingerichte organisatie, landelijk qua uitvoeringskosten op het laagste niveau uit.
- BSOB heeft gezien de aard van onze dienstverlening aan de deelnemers geen mogelijkheid om diensten of activiteiten te schrappen, waardoor een extra kostenvoordeel zou kunnen worden gerealiseerd.
- Daarnaast voert BSOB, op basis van de 1e begrotingswijziging 2025, de belastingtaken op een lager kostenniveau uit dan het kostenniveau van de 2e begrotingswijziging 2024 (€ 11.995K vs € 12.073K).
- BSOB heeft om de hierboven genoemde redenen niet de mogelijkheid om het nadeel van de 1e BW 2025 binnen de eigen begroting 2025 op te kunnen vangen.

5.3 Bijdragen per deelnemer

In onderstaande tabel zijn de gewijzigde deelnemersbijdragen 2025 opgenomen.

NB: de verrekening van het inzetten van de egalisatiereserve van € 407K, conform het besluit van het Algemeen Bestuur op 3 april 2025, dient in deze deelnemersbijdragen nog te worden verwerkt!.

Begroting 2025	Aa en Maas	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	2.846.455	369.668	650.075	207.760	683.483	896.345	640.252	475.671	1.214.496	503.040	2.067.551	428.564	365.326	11.348.687
Percentage van bijdrage	25,08%	3,26%	5,73%	1,83%	6,02%	7,90%	5,64%	4,19%	10,70%	4,43%	18,22%	3,78%	3,22%	100%
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	222.948	28.954	50.917	16.273	53.534	70.206	50.148	37.257	95.125	39.400	161.940	33.567	28.614	888.883
	3.069.402	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers												

1e Begrotingswijziging 2025	Aa en Maas	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert-Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	3.192.182	381.635	648.895	214.104	709.550	934.941	641.525	488.357	1.305.769	521.370	2.137.603	441.784	377.952	11.995.667
Percentage van bijdrage	26,61%	3,18%	5,41%	1,78%	5,92%	7,79%	5,35%	4,07%	10,89%	4,35%	17,82%	3,68%	3,15%	100%
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	247.979	29.647	50.408	16.632	55.120	72.629	49.836	37.937	101.436	40.502	166.056	34.319	29.361	931.862
	3.440.161	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers												

Verschil	Aa en Maas	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	345.727	11.966	-1.180	6.343	26.067	38.596	1.273	12.686	91.273	18.330	70.052	13.220	12.626	646.980
Percentage van bijdrage														
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	25.031	692	-509	359	1.587	2.423	-312	680	6.311	1.101	4.116	752	746	42.979
	370.759	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers												

5.4 Productiecijfers 2024 voor de 1e begrotingswijziging 2025

BSOB - Aantallen aanslagen en aanslagregels
Productiecijfers 2025

	Aa en Maas		Asten		Bernheze		Boekel		Deurne		Geldrop-Mierlo		Gemert-Bakel		Laarbeek		Maashorst		Nuenen		Oss		Someren		Son en Breugel		Totaal
	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	
Aantal aanslagbiljetten per deelnemer	419.014		9.247		16.311		5.550		18.876		22.561		15.845		11.448		32.469		13.199		59.328		10.747		8.988		643.583
Aanslagen in het basispakket																											
Watersysteemheffing ingezetenen		342.207																									342.207
Watersysteemheffing gebouwd		396.700																									396.700
Watersysteemheffing ongebouwd		120.001																									120.001
Zuiveringsheffing forfait bedrijven		22.793																									22.793
Zuiveringsheffing forfait woningen		376.546																									376.546
Afvalstoffenheffing - vastrecht/ vast bedrag				7.525		13.681		4.699		14.646		19.048		13.330		10.153		26.512		11.027		43.732		8.658		7.880	180.891
Afvalstoffenheffing - Diftar				11.538		22.145				21.689		32.318		10.211		15.152				17.911		31.837		12.769			175.570
Reinigingsrecht												112		230						59				101		27	529
Onroerende zaakbelasting eigenaar niet-woning				1.172		1.524		711		1.765		1.175		1.529		1.161		3.369		1.004		3.812		1.283		755	19.260
Onroerende zaakbelasting eigenaar woning				7.541		13.396		4.481		14.257		19.775		13.421		10.074		26.685		11.022		43.004		8.834		7.920	180.410
Onroerende zaakbelasting gebruiker niet-woning				1.087		1.406		593		1.614		1.150		1.415		1.047		3.119		828		3.684		1.202		702	17.847
Bedrijfsinvesteringszone eigenaar																								95			95
Bedrijfsinvesteringszone gebruiker														159										90			249
Reclamebelasting				166		68						227				74		290		142		361					1.268
Rioolheffing gebruiker niet-woning								458		1.369		1.033		1.259		892		3.397		747		3.219				643	13.017
Rioolheffing gebruiker woning								4.597		14.321		18.956		13.026		9.984		25.910		11.001		42.941				7.762	148.498
Rioolheffing eigenaar niet-woning				1.063		1.381												2.662				3.463		1.232		1.068	10.869
Rioolheffing eigenaar woning				7.543		13.071												25.776				41.444		8.821		9.490	106.145
Rioolgrootverbruik				24				23				11						27		54		411				13	563
Hondenbelasting				1.415						3.621		4.132		3.326								9.958		1.781			24.233
Toeristenbelasting				83		58		42		62		19		95				127		12		123		96			717
Forensenbelasting																		134									134
Naheffingsaanslag parkeerbelasting										33		117						715				6.895					7.760
Kosten parkeerbelasting										33		117						715				6.926					7.791
Baatbelasting																											0
Precario																										24	24
Marktgelden										77																	77
Graf-/lijkbezorgings-/begrafenisrechten										134																	134
Aanslagen in het pluspakket																											
Zuiveringsheffing-Verontrein. bedrijf	9.051																										9.051
Biljetten	419.014		9.247		16.311		5.550		18.876		22.561		15.845		11.448		32.469		13.199		59.328		10.747		8.988		643.583
Regels		1.258.247		39.097		66.730		15.604		73.621		98.190		58.001		48.537		119.438		53.807		241.810		44.962		36.284	2.154.328

5.5 Taakvelden 1e BW 2025

Op grond van artikel 7, lid 3 van de BBV provincies en gemeenten dient in de begroting een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld te worden opgenomen. In beginsel zouden de volgende taakvelden voor BSOB van toepassing zijn.

Taakvelden gemeenten

0. Bestuur en ondersteuning
   - 0.1 Bestuur
   - 0.2 Burgerzaken
   - 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
   - 0.4 Overhead
   - 0.5 Treasury
   - 0.61 OZB woningen
   - 0.62 OZB niet-woningen
   - 0.63 Parkeerbelasting
   - 0.64 Belastingen overig
   - 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
   - 0.8 Overige baten en lasten
   - 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)
   - 0.10 Mutaties reserves
   - 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Echter, voor BSOB is het niet mogelijk om een adequate verdeling te maken tussen deze taakvelden. Daarom zijn de kosten die direct toe te rekenen zijn aan de belastingen onder taakveld 0.6 verantwoord. Hierbij is een onderverdeling gemaakt tussen belastingen OZB en overige belastingen.

Taakveld	Taakveldomschrijving		Vastgestelde begroting 2025	1e BW 2025	Verschil 1e BW 2025 en B2025
0.4	Overhead	Totale kosten overhead	4.155	4.635	480
		Doorbelasting kosten overhead naar programma belastingen	-4.155	-4.635	-480
		Saldo kosten overhead	-	-	-
0.61 + 0.62	Belastingen-OZB	Totale directe lasten	4.579	4.533	-46
		Totale directe baten		-120	-120
		Directe kosten belastingen-OZB	**4.579**	**4.413**	**-166**
		Doorbelasting kosten overhead	2.105	2.362	257
		Totale kosten belastingen-OZB	**6.684**	**6.775**	**91**
0.64	Belastingen-Overig	Totale directe lasten	2.615	2.948	333
		Totale directe baten			
		Directe kosten belastingen-Overig	**2.615**	**2.948**	**333**
		Doorbelasting kosten overhead	[redacted]	2.222	242
		Totale kosten belastingen-Overig	**4.595**	**5.170**	**575**
0.8	Onvoorzien		70	50	-20
	Netto-kosten		11.349	11.996	646
		Deelnemersbijdragen (incl. BTW)	12.238	12.928	689
		BTW Eindgebruiker - exploitatie	889	932	43
		BTW Eindgebruiker- investeringen			
	Exploitatieresultaat				
0.10	Mutaties reserve				
0.11	Gerealiseerd resultaat				

BESLUIT DAGELIJKS BESTUUR

VOORSTEL

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant;

gelet op,

- de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

BESLUIT:

1. De -ontwerp- eerste begrotingswijziging 2025 ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur aan te bieden.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van BSOB van 24 maart 2025

De voorzitter

G.T. Buter

De secretaris

E.M. van der Reijden

BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 24 maart 2025

gelet op,

- de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

B E S L U I T :

1. De -ontwerp- eerste begrotingswijziging 2025 vast te stellen, met inachtneming van de inzet van de egalisatiereserve om stijgende kosten tijdelijk te dekken

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van BSOB van 03 april 2025

De voorzitter

G.T. Buter

De secretaris

E. M. van der Reijden

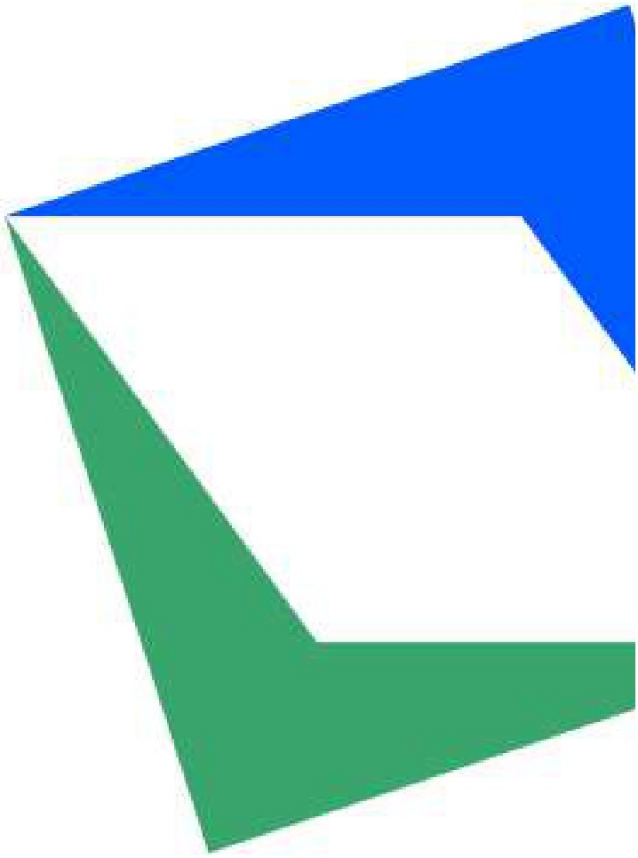
Belastingsamenwerking
Oost-Brabant

-ontwerp- BEGROTING 2026

INCLUSIEF MEERJARENRAMING 2026-2029

Datum 03 april 2025

Versiebeheer		
Versie	*Datum*	*Status*
Financieel Specialisten en regievoerders	13-03-2025	Concept
Dagelijks bestuur/ Algemeen bestuur	03-04-2025	Definitief

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

2.1 BSOB organisatie **6**

2.2 Missie, visie en kernwaarden **6**

Missie 6

Visie 6

Kernwaarden 7

3.1 Organisatiestructuur **8**

3.2 Ambities per primair proces **9**

3.2.1 Waarderen 9

3.2.2 Heffen 11

3.2.3 Innen 12

3.3 Ambities secundaire processen **12**

3.3.1 Front-office 12

3.3.2 Bezwaar en Beroep 13

3.3.3 ICT 13

3.3.4 HR 14

3.3.5 Communicatie 15

3.3.6 Gegevensbescherming 15

3.3.7 Inkoop 15

3.3.8 Governance gemeenschappelijke regeling 16

3.3.9 Nieuwe toetreders tot de GR BSOB 16

3.4 Projecten **17**

3.5 Paragrafen **17**

3.5.1 Risicoparagraaf 17

3.5.2 Weerstandsvermogen 20

3.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen 20

3.5.4 Financiering 20

3.5.5 Mededelingen WNT 25

3.5.6 Wet Open Overheid (WOO) 25

4.1 Overzicht van baten en lasten 26
4.2 Kostenverdeling 28
4.3 Meerjarenraming 2026-2029 28
4.3.1 Bijdrage deelnemers 30
Besluit Dagelijks Bestuur 31
Besluit Algemeen Bestuur 32

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

1 INLEIDING

Deze begroting 2026 is afgeleid van de Kadernota 2026 en moet worden gelezen in het licht van de (verwachte) ontwikkelingen voor de deelnemers in 2026. Voor de gemeenten gaat het hierbij om een drastische daling van de rijksbijdrage per inwoner uit het Gemeentefonds, waardoor veel gemeenten een tekort voorzien in hun begroting. Gemeenten zijn daarom terughoudend met het opnemen van investeringen, omdat de structurele dekking ontbreekt en het tekort daardoor nog verder kan oplopen. Voor de waterschappen gaat het om de wijziging met betrekking tot de watersysteemheffing, waarbij onder andere de kostentoedelingsmethode moet worden aangepast en de tarieven gedifferentieerd moeten worden.

Bij gelijkblijvende omstandigheden zal BSOB de uitvoering van de belastingtaken binnen de gestelde kwaliteitseisen in de planperiode naar verwachting kunnen realiseren met de formatie en op het kostenniveau zoals dat is opgenomen in de 1e begrotingswijziging 2025. BSOB erkent de urgentie om de uitvoeringskosten voor de deelnemers op een zo laag mogelijk niveau te brengen en te houden. Dit willen we bereiken door maximale efficiëntie te realiseren.

Hierbij moet worden opgemerkt dat BSOB de belastingtaken, als gevolg van onze uniek hoge automatiseringsgraad en de slank ingerichte organisatie, landelijk qua uitvoeringskosten al op het laagste kostenniveau uitvoert. Uit onafhankelijk onderzoek is gebleken dat zelfstandige uitvoering van de belastingtaken door een gemeente of een waterschap substantieel hogere kosten met zich meebrengt (bron: Maarten Allers/Tom de Greef, Rijksuniversiteit Groningen COELO, 28 november 2017 'Gemeentelijke samenwerking verlaagt uitgaven meestal niet' pagina 40) https://esb.nu/gemeentelijke-samenwerking-verlaagt-uitgaven-meestal-niet/

De mogelijkheden om met verdere automatisering en robotisering de uitvoeringskosten nog verder te verlagen zijn beperkt. Daarom vervangen wij de voorheen aan de robotisering gekoppelde taakstelling en de noodzakelijke investeringen die daaraan voor de deelnemers waren verbonden, met het pakket aan initiatieven zoals beschreven in de Kadernota. De meeste van deze initiatieven richten zich op het bereiken van een nog hogere efficiëntie, door de processen die verbonden zijn met de uitvoering van de belastingtaken nog verder te uniformeren.

De diversiteit van de gemeentelijke belastingverordeningen beïnvloedt de efficiëntie van BSOB sterk. In nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van de deelnemende organisaties gaan we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een verdere harmonisering van de verordeningen voor bepaalde belastingsoorten, rekening houdend met de beleidsruimte van de gemeenten. Ook met de waterschappen zullen wij hier gezamenlijk in optrekken. BSOB werkt de initiatieven uit tot voorstellen, inclusief een impactanalyse en een financiële onderbouwing, die ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur zullen

worden voorgelegd. De realisatie van geaccordeerde initiatieven wordt projectmatig aangestuurd.. Het Algemeen Bestuur zal structureel worden geïnformeerd over de voortgang van deze projecten..

De begroting is ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaat uit een beleidsbegroting (hoofdstuk 3) en een financiële begroting (hoofdstuk 4). In de beleidsbegroting leest u het programmaplan. De meerjarendoelen uit de Kadernota zijn hierbij vertaald naar concrete doelen gekoppeld aan een KPI. Hierdoor kunnen we de doelen meten en evalueren in de volgende bestuursrapportage. Ook leest u in hoofdstuk 3 de verplichte paragrafen. In de financiële begroting vindt u het overzicht van de baten en lasten en een overzicht van de financiële positie. Tevens ziet u de meerjarenraming.

In 2025 wordt de hosting ondergebracht bij GouwBelastingen en Ortax. De structurele kosten van deze hosting ad € 80K per jaar zijn meegenomen in de begroting 2026 en in de meerjarenbegroting.

De financiële kengetallen zoals voorgeschreven vanuit het BBV zijn niet opgenomen. Voor een samenwerkingsverband zoals Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) en de wijze waarop de financiering vanuit de deelnemers is georganiseerd, zijn deze niet relevant.

Per 1 januari 2026 treedt waterschap De Dommel toe tot de gemeenschappelijke regeling BSOB en gaat BSOB de belastingtaken voor dit waterschap uitvoeren. De toetreding wordt arbeidsrechtelijk gezien als overgang van onderneming, met als gevolg dat de medewerkers van de afdeling Belastingen van De Dommel overkomen naar BSOB met behoud van hun arbeidsvoorwaarden. Deze medewerkers worden ingepast in de teams van BSOB. In de Frontoffice zal een aantal vacatures moeten worden ingevuld, om invulling te kunnen geven aan de uitbreiding van de taken.

Als gevolg van de toetreding van Waterschap De Dommel nemen de structurele kosten van BSOB toe. De kosten die worden via de verdeelsleutel van BSOB toegerekend aan De Dommel. Hier staat de deelnemersbijdrage van De Dommel tegenover. De incidentele kosten die gemaakt worden om de toetreding van De Dommel te kunnen realiseren worden bij Waterschap De Dommel in rekening gebracht.

De financiële gevolgen van nog te nemen besluit om te gaan werken van een kosteloze betalingsherinnering zijn nog niet meegenomen in de begroting 2026 en de meerjarenbegroting.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

2 VISIE EN AMBITIE VAN DE ORGANISATIE

2.1 BSOB organisatie

BSOB is een gemeenschappelijke regeling van Waterschap Aa en Maas en 9 gemeenten, te weten Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Maashorst, Oss, en Someren. Waterschap De Dommel treedt per 1 januari 2026 toe tot de gemeenschappelijke regeling BSOB.. Daarnaast heeft BSOB een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de Dienst Dommelvallei, het samenwerkingsverband van de gemeenten Nuenen, Son en Breugel en Geldrop-Mierlo.

BSOB is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en continuïteit van de waardering, de heffing en de inning van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen te garanderen tegen zo laag mogelijke kosten.

2.2 Missie, visie en kernwaarden

Missie

BSOB staat voor het nauwkeurig en zo eerlijk mogelijk vaststellen, heffen en innen van de gemeentelijke- en waterschapsbelastingen. Bij BSOB staan wij voor het uitvoeren van deze belastingtaken met aandacht voor onze inwoners en ondernemers tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Visie

Het is onze ambitie om een organisatie te zijn waar gemeenten graag en met vertrouwen hun belastingzaken aan uitbesteden, burgers en bedrijven deze zaken snel en gemakkelijk kunnen regelen en

waarvoor medewerkers graag willen werken. Bij de uitvoering van de belastingtaken willen wij toegankelijke, betrouwbare en persoonlijke dienstverlening bieden. Wij faciliteren burgers, bedrijven en onze deelnemers door werkprocessen zo efficiënt mogelijk in te richten. Wij bezien op welke wijze BSOB uitgebreid kan worden met de toetreding van nieuwe deelnemers, waarbij schaalvoordelen kunnen worden gecreëerd zonder onze identiteit te verliezen.

Kernwaarden

- Kostenbewust
- Toegankelijk
- Kwaliteit

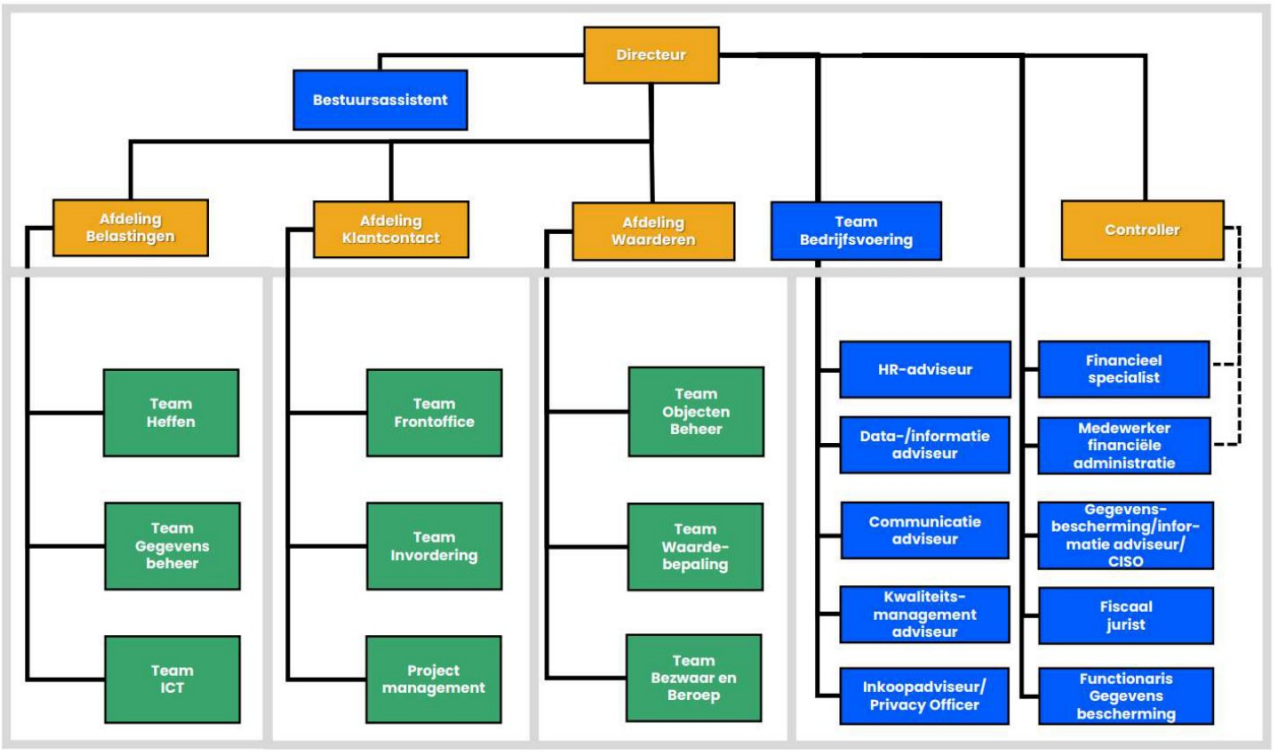
Wij handelen naar onze kernwaarden. En vinden het belangrijk om met aandacht en een servicegerichte houding onze dienstverlening te bieden tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Daarnaast streven wij ernaar om bij te dragen aan een betrouwbare en dienstverlenende overheid. BSOB investeert in de ontwikkeling van de medewerkers: wij zetten in op een flexibele, betrokken organisatie en op duurzame groei.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

3 BELEIDSBEGROTING

3.1 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van BSOB ziet er als volgt uit:

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

3.2 Ambities per primair proces

De primaire processen van BSOB bestaan uit:

- **Waarderen**: Het proces waarderen is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Zij waarderen/taxeren woningen en niet-woningen en bepalen de WOZ-waarde voor de waterschaps- en gemeentelijke belastingen. Hiervoor is het belangrijk dat informatie, gegevens en data over objecten goed wordt vastgelegd.
- **Heffen**: Het proces Heffen legt de waterschaps- en gemeentelijke belastingen op. Zij zorgen ervoor dat alle inwoners van onze deelnemers een belastingaanslag krijgen.
- **Innen**: Dit proces zorgt ervoor dat de klant kan betalen. Ze vorderen de waterschaps- en gemeentelijke belastingen in. Bij betalingsproblemen kijken ze samen met de burger naar een passende oplossing, bijvoorbeeld een betalingsregeling of kwijtschelding.

3.2.1 Waarderen

Doelstelling	Samenwerken in mutatiedetectie en objectenregistraties	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Efficiency in beheer objectenregistratie voor zowel de deelnemer als BSOB	BSOB gaat met deelnemers samenwerken bij de mutatiedetectie en/of informatie ontvangen voor verwerking bij BSOB. Hierdoor kan de kwaliteit en consistentie in de basisregistraties WOZ, BAG en BGT op orde worden gehouden, terwijl de BAG- en BGT-beheerders zoveel mogelijk worden ontlast.	De mogelijkheden bespreken in het jaarlijkse beheerdersoverleg bij BSOB en in de continue dialoog met de BAG. Samen met de deelnemers ontwikkelen we hiervoor een geharmoniseerd proces.

Doelstelling	Artificial Intelligence (AI) in de objectregistratie	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Uitbreiden van inzet AI en machine learning in registratie objectenbeheer	We gaan voor de deelnemers de met AI ingewonnen informatie (zoals geconstateerde zonnepanelen) in bulk verwerken.	Deelnemers uitnodigen en adviseren mee te liften met de mutatiedetectie via innovatieve methoden.

Doelstelling	Samenbrengen van WOZ administratie en andere basisregistraties in een GIS/GEO applicatie	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
We implementeren een GIS-applicatie om de SOR onder te brengen.	We besteden een nieuwe GIS/GEO applicatie aan. Het samenbrengen van alle informatie uit de WOZ-administratie en andere basisregistraties waarvan in de WOZ-administratie gegevens verplicht worden gebruikt, zorgt voor meer inzicht en maakt geautomatiseerd verwerken van informatie mogelijk.	Marktverkenning starten en de scope inventariseren van de applicatie binnen BSOB.

Doelstelling	Automatisering toepassen in de herwaardering	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Efficiëntere herwaardering	We onderzoeken de mogelijkheden om automatisering toe te passen in de herwaardering. Hierdoor kan de herwaardering efficiënter worden uitgevoerd.	De mogelijkheden verkennen en uitwerken met de leverancier van de waarderingsapplicatie (Ortec). We zijn ons bewust van de risico's bij geautomatiseerde besluitvorming en leggen deze zorgvuldig vast.

Doelstelling	Foto-tool inzetten voor inwinning informatie over secundaire objectkenmerken	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Correcte WOZ-waarden door verhogen kwaliteit secundaire kenmerken	Door verbeteringen in de WOZ-administratie verlagen we het aantal WOZ-bezwaren en verlagen we het honoreringspercentage.	We vragen informatie uit bij de inwoner, en bieden als hulpmiddel de fototool aan. We verwerken de retour gekomen informatie in onze waarderingsapplicatie Ortax.

Doelstelling	Vijf sterren Waarderingskamer	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
We streven naar (het behouden van) de 'vijf sterren' beoordeling van de Waarderingskamer.	5 sterren van de Waarderingskamer bij beoordeling.	We onderzoeken waar de verbeterpunten liggen in de processen. We verbeteren de kwaliteit van de primaire- en secundaire objectkenmerken.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

3.2.2 Heffen

Doelstelling	Achteraf opleggen van gebruikersbelastingen	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Aangiftebelastingen binnen bepaalde bandbreedten en overige voorwaarden ongecontroleerd automatisch inlezen.	• minder onnodig controlewerk • Snelle en efficiënte verwerking	Businesscase opstellen en voorleggen aan het bestuur.

Doelstelling	Geautomatiseerd doorvoeren van aangiften	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Gebruikersbelastingen achteraf opleggen.	• Minder bezwaren over gebruikersbelastingen. In 1x goed. • Minder telefoontjes die gaan over verhuizingen en overlijdens gerelateerd aan de gebruikersbelastingen. • Draaien van fors minder verminderingen. In 1x goed. • Meeropbrengst belastingen door de werkelijke situatie in een jaar te kunnen belasten • Minder brieven versturen.	Businesscase opstellen en voorleggen aan het bestuur.

Doelstelling	Harmoniseren verordeningen	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Belastingverordeningen zijn zoveel mogelijk geharmoniseerd.	• Risico op fouten fors kleiner. • Begrijpelijke taal voor iedereen. • Vereenvoudigde tariefdifferentiaties.	Samen met gemeenten bekijken waar verordeningen vereenvoudigd en geharmoniseerd kunnen worden. De Gemeenteraden deze gewijzigde verordeningen aanbieden ter vaststelling.

3.2.3 Innen

Doelstelling	Betrouwbare en dienstverlenende overheid zijn	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Vergroten en actualiseren betaalmogelijkheden	• Minder uitval betalingen • Lagere kosten betaaldiensten	• iDeal toepassen(actualiseren) en/of meer brieven op de digitale balie koppelen aan actuele openstaande bedragen.
Verbeteren insolventieproces	• stabiliteit proces • minder uitval werkzaamheden	• Functionaliteit van een robot implementeren in het belastingpakket.
Medewerkers op gewenst niveau	• Werkzaamheden worden op gewenst kwaliteitsniveau uitgevoerd	• Interne en externe trainingen/opleidingen • Intensieve begeleiding door ervaren collega's • Ontwikkeltrajecten

3.3 Ambities secundaire processen

BSOB kent verschillende secundaire processen, die overkoepelend of ondersteunend zijn aan de primaire processen. De secundaire processen worden door specifieke teams of door adviseurs van de afdeling Bedrijfsvoering uitgevoerd. Ten aanzien van de volgende secundaire processen heeft BSOB in de planperiode de volgende ambities die ter besluitvorming door het Algemeen Bestuur verder qua kosten en baten uitgewerkt gaan worden.

3.3.1 Front-office

Doelstelling	De Frontoffice als de kweekvijver voor heel BSOB vraagt om nieuw beleid	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Blijvend investeren in opleiden van medewerkers	FO-medewerkers beschikken over de benodigde kennis en kunde om alle eerstelijns telefoongesprekken af te kunnen afhandelen.	• We organiseren per kwartaal kennissessies. • We professionaliseren het inwerk-/opleidingsplan. • We voeren coachingsgesprekken om de kwaliteit van de telefoonbeantwoording en de schriftelijke communicatie

		te waarborgen en/of vergroten.

3.3.2 Bezwaar en Beroep

Doelstelling	Doorontwikkeling processen met robotisering	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Verdere automatisering en robotisering bij de (digitale) afhandeling van bezwaarschriften.	Zoveel mogelijk gemeentelijke- en waterschapsbezwaren worden grotendeels geautomatiseerd of gerobotiseerd afgehandeld.	Met hulp van ICT de robot uitbreiden/ nieuwe procedures starten. Tevens een portaal inzetten om digitaal uitspraak op bezwaar te kunnen doen.

Doelstelling	Uitbreiding taakveld formele procesgang bezwaar en beroep	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Centraliseren van de afhandeling van alle gemeentelijke- en waterschapsbezwaren bij het team bezwaar en beroep.	Het formele proces rondom bezwaren en beroepen is ondergebracht bij het team bezwaar en beroep. Deze ontwikkeling levert een synergievoordeel op en maakt de governance robuuster.	We herschrijven de processen, passen de inrichting van de software aan en alloceren de juiste mensen op de juiste plaats.

3.3.3 ICT

Doelstelling	Implementeren van een GIS applicatie	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Implementatie GIS-applicatie ten behoeve van de samenhangende objectregistratie (SOR).	Het beheer van de SOR in een werkende totaaloplossing voor BSOB.	We gaan een GIS (Geografisch Informatie Systeem)-applicatie implementeren. Het team ICT gaat de applicatie selecteren, implementeren, overdragen aan het beheer en zorgen voor het juiste kennisniveau van de beheerders en gebruikers.

Doelstelling	Voldoen aan de nieuwe Archiefwet en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer	
Jaardoel 2025	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
BSOB zal in de planperiode invulling moeten geven aan de nieuwe Archiefwet en aan	Voldoen aan de nieuwe Archiefwet en aan de Wet modernisering	• Versneld overbrengen van documenten naar de archiefdienst BHIC zodat

de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).	elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).	deze eerder openbaar worden. • • Verder inrichten van digitale communicatiekanalen, aanpassen van interne processen en geven van voorlichting aan belastingplichtigen.

3.3.4 HR

Doelstelling	Focus op mentale gezondheid en welzijn	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Focus op mentale gezondheid en welzijn.	Een lager ziekteverzuim en hogere productiviteit omdat de mentale gezondheid en betrokkenheid wordt verhoogd.	Investeren in (een) programma(s) dat een MTO en/of pulse-metingen uitvoert. En organiseren van workshops voor vitaliteit/ angst en stress.

Doelstelling	Hybride werken en datagestuurd HR-beleid	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Met hybride werken als norm ontstaat een grotere focus op digitale samenwerking, flexibiliteit en resultaatgericht leidinggeven. Tegelijkertijd ontwikkelt HR strategische, datagedreven inzichten om beslissingen over talent, verloop en productiviteit beter te onderbouwen.	• Grotere focus op digitale samenwerking, flexibiliteit en resultaatgericht leidinggeven • het creëren van datagedreven inzichten en beter onderbouwde adviezen en beslissingen.	• Beleid ontwikkelen gericht op digitale samenwerking, flexibiliteit en resultaatgericht leidinggeven • Inzetten van power-BI ter ontwikkeling van datagedreven inzichten

Doelstelling	Doorlopend leren en ontwikkeling	
Jaardoel 2027	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Doorlopend leren en ontwikkelen.	Per 2027 zijn de nieuwe medewerkers (Dommel) gewend aan de BSOB-cultuur en goed geïntegreerd.	Creëren van inwerkprogramma's en maken van opleidingstrajecten.

3.3.5 Communicatie

Doelstelling	Zichtbaar- en bereikbaarheid vergroten	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Stimuleren groot bereik met doel een vermindering van het aantal bezwaren en oproep om contact op te nemen met BSOB	Vermindering van het aantal bezwaren en meer belastingplichtigen die rechtstreeks contact opnemen met BSOB.	De jaarlijkse communicatie-campagne ontwikkelen. Afstemming van de strategie, delen van kennis en delen van de kosten met andere belastingsamenwerkingen.

3.3.6 Gegevensbescherming

Doelstelling	Voldoen aan NIS2, Cyberbeveiligingswet, ISMS	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Versterking van Informatiebeveiliging en naleving van BIO2 en NIS2	Verhoogde digitale weerbaarheid van BSOB en een betere bescherming tegen cyberdreigingen.	• Voortdurende naleving van BIO2 (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en NIS2 (Network and Information Security Directive 2). • Zorgen voor inhuur van de vereiste capaciteit en kennis. • Investeren in verder opleiden van eigen medewerkers. • Optimaliseren van het ISMS om de informatiebeveiliging structureel en aantoonbaar te organiseren en verbeteren.

3.3.7 Inkoop

Doelstelling	Het waarborgen van de rechtmatigheid in het inkoopproces en daar waar mogelijk verbeteringen doorvoeren in het proces	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Het waarborgen van de rechtmatigheid in het inkoopproces en verbeteringen doorvoeren in het proces door het ontwikkelen en implementeren van gestandaardiseerde procedures die voldoen aan wet en regelgeving.	Een rechtmatig, transparant en efficiënt inkoopproces.	Opstellen van gestandaardiseerde inkoopprocedures, het volledig en efficiënt inrichten van contractbeheer en het bieden van externe ondersteuning voor Europese aanbestedingen.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

3.3.8 Governance gemeenschappelijke regeling

Doelstelling	De inrichting van de governance van de GR wordt door de deelnemers en door BSOB als complex ervaren. Er wordt naar gestreefd om die complexiteit te reduceren.	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
Op basis van een, door een externe gespecialiseerde deskundige, in 2025 uitgevoerd onderzoek, worden verbeteringen in de governance doorgevoerd.	Verlaging van de ervaren complexiteit van de governance van de GR BSOB.	Mogelijke wijzigingen van de governance van de GR worden ontwikkeld en met een advies ter besluitvorming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de GR.

3.3.9 Nieuwe toetreders tot de GR BSOB

Doelstelling	Realiseren dat gemeenten in het werkgebied van BSOB kunnen toetreden met een minimale en beheersbare impact op BSOB.	
Jaardoel 2026	**Resultaat / KPI**	**Wat gaan we ervoor doen?**
BSOB heeft in beeld welke deskundigheid nodig is om de datakwaliteit van een nieuwe toetredende gemeente op het vereiste niveau te brengen en welke externe partijen daarin zouden kunnen voorzien zodat toetreding van nieuwe deelnemers gerealiseerd kan worden met minimale en beheersbare impact op BSOB.	BSOB heeft een duidelijk beeld van de benodigde deskundigheid en potentiële externe partners voor het verhogen van de datakwaliteit van nieuwe toetredende gemeenten. Er kunnen verkennende gesprekken worden gevoerd met potentiële nieuwe toetreders tot de GR omdat toetreding met minimale en beheersbare impact op BSOB mogelijk is. .	- Onderzoeken welke deskundigheid nodig is om de datakwaliteit van een nieuwe toetredende gemeente op het vereiste niveau te brengen. - Samenwerken met externe partijen om een oplossing te ontwikkelen voor het verhogen van de datakwaliteit van nieuwe toetredende gemeenten. - Identificeren van externe partijen die kunnen voorzien in de benodigde deskundigheid. - Onderzoeken in welke vorm BSOB met deze externe partijen zou kunnen samenwerken.

3.4 Projecten

Informatiebeveiliging Fase II

Zie hiervoor paragraaf 3.3.6.

3.5 Paragrafen

3.5.1 Risicoparagraaf

BSOB ziet in de planperiode de volgende risico's, waarvoor mitigerende maatregelen worden ingericht:

Risico 1

Een te hoge belasting van key-spelers en hun eventuele uitstroom

Beheersing

- Key-spelers voldoende aandacht geven;
- Investeren in loopbaanontwikkeling en pro-actief aanbieden van opleidingen;
- Procesbeschrijvingen, werkinstructies en kennis vastleggen;
- Vervangers in positie brengen en ervaring en kennis delen.

Rsico 2

Fraude risico

Beheersing

- Inrichting en uitvoering van het interne controle framework;
- Vier ogen principe op kritische processen;
- Autorisatiebeheer en loginrapportages;
- Automatisering van processen.

Risico 3

Informatielek/hack

Beheersing

- Informatiebeveiliging primo 2026 op niveau 4 van BIO2-framework;
- Verder verhogen niveau informatiebeveiliging met Project Informatiebeveiliging Fase II.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Risico 4

Andere aanbieders nemen belastingtaken van gemeenten in het werkgebied van BSOB over, waardoor de mogelijkheid tot het creëren van schaalvoordelen voor gemeentelijke deelnemers afneemt.

Beheersing

De toetreding van Waterschap De Dommel moet maximaal beheerst en binnen de projectplanning worden gerealiseerd. Daarnaast moet budgettair voldoende capaciteit en deskundigheid binnen BSOB beschikbaar zijn om de verdere ontwikkeling van de vereiste professionaliteit van de organisatie te kunnen realiseren. Hiermee wordt bereikt dat BSOB er op de meest kort mogelijke termijn klaar voor is om een oplossing te ontwikkelingen voor het verhogen van de data-kwaliteit van potentiële toetreders, nieuwe gemeenten toe te laten treden tot de GR en om daarmee de beoogde schaalvoordelen te kunnen realiseren.

Risico 5

Te snelle groei van BSOB kan ertoe leiden dat:

- er problemen ontstaan in de uitvoering van de belastingtaken, door overbelasting van keyspelers;
- er door het grote aantal deelnemers problemen ontstaan in de governance, wat betreft het grote aantal leden van het Algemeen Bestuur;
- BSOB voor de zittende medewerkers en in de arbeidsmarkt qua bedrijfscultuur minder aantrekkelijk wordt door de veranderingen die gekoppeld zijn aan de grote omvang van de organisatie en door de continu hoge werkdruk;
- BSOB, door de krapte op de arbeidsmarkt, niet in staat is om voldoende vast en/of flexibel personeel aan te kunnen trekken om de groeiende hoeveelheid belastingtaken uit te voeren.

Beheersing

- Om toetreding van nieuwe deelnemers beheerst te kunnen realiseren staat BSOB pas nieuwe toetredende deelnemers toe op het moment dat de organisatie daar klaar voor is. Dat moment wordt in nauwe samenspraak met het Algemeen Bestuur van de GR bepaald.
- Een gespecialiseerde adviseur wordt gevraagd om advies uit te brengen over de inrichting van een toekomstvaste governance.
- BSOB moet blijven investeren in de medewerkerstevredenheid en de ontwikkeling van de interne cultuur. Daarnaast moet BSOB een ‘goedschalige’ omvang behouden.
- BSOB zal een nog grotere mate van automatisering en robotisering moeten gaan toepassen.

Risico 6

Overnemen van de legacy van nieuwe toetreders

Beheersing

- Scherpere definiëring en afbakening aan de voorkant ten aanzien van ‘schoon door de poort’.
- Financiering van de initiële kosten integraal neerleggen bij de toetredende deelnemers.
- Scherper sturen op resourcemanagement c.q. ‘uren schrijven’ en declareren bij toetreder.

- Werkbelasting van 'schoon door de poort'-activiteiten niet op de formatie van BSOB laten drukken.
- Faciliteren van 'schoon door de poort', door het inrichten van een 'wasstraat', te ontwikkelen in samenwerking met andere partijen.
- Nieuwe toetreders in eerste instantie te bedienen op basis van een dienstverlenings-overeenkomst, om te voorkomen dat de verplichting ontstaat om het zittende personeel over te nemen.

Risico 7

Voornemen wijziging algemene wet bestuursrecht

Het kabinet heeft een conceptvoorstel gedaan voor een aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht. Deze aanpassing heeft tot doel de overheid te stimuleren besluiten voor burgers begrijpelijker te maken, zich bij de uitvoering van taken meer te verplaatsen in de burger en zich minder formeel op te stellen. Om onnodige juridische procedures te voorkomen wordt onder andere voorgesteld dat bestuursorganen op een besluit aangeven op welke wijze men in contact kan komen met een ambtenaar die je dossier kent, dat er bij een bezwaarschrift eerst in overleg getreden wordt met de bezwaarmaker en dat er bij een te laat ingediend bezwaarschrift in contact getreden wordt om te bezien of er redenen zijn om de termijnoverschrijding verschoonbaar te achten. Gezien het grote aantal bezwaren dat BSOB jaarlijks ontvangt zou deze wet een zeer grote impact kunnen hebben op de formatie van het team Bezwaar en Beroep, om invulling te kunnen geven aan deze voorstellen. Op dit moment inventariseert het kabinet door middel van een internetconsultatie de impact van het wetsvoorstel. De financiële impact voor BSOB op basis van het nu liggende concept zou een uitbreiding in de formatie zijn van 5 – 7 FTE. oftewel een stijging van de structurele kosten met € 350K - € 490K per jaar (op basis van normkosten van € 70K per FTE).. Daarbij moet gezegd worden dat op dit moment veel politieke weerstand bestaat tegen het concept, waarbij verwacht wordt dat het concept de uitvoeringstoets niet doorstaat.

Risico 8

Aanbesteding Ortax

Gezien de korte aanlooptijd was het niet mogelijk om de uitbreiding van de licentie van het waarderingspakket Europees aan te besteden. Om die reden is een overeenkomst gesloten voor de duur van 1 jaar, waarbij de ordergrootte onder de Europese drempel valt. Wanneer echter langer wordt verlengd, valt dat boven de Europese drempel waardoor Europees aanbesteed zou moeten worden. Echter zou een noodzakelijk overstap naar een andere softwareleverancier grote risico's met zich meebrengen. De huidige leverancier Ortec levert een applicatie (Ortax) die op maat ontworpen en ontwikkeld is in samenwerking met BSOB. Dit betekent dat alle werkprocessen en gerealiseerde innovaties ofwel verdwijnen ofwel opnieuw ontworpen en ontwikkeld moeten worden. Dit kost naar schatting in de orde van grootte van 8 FTE incidenteel het eerste jaar en 3 FTE structureel in de jaren er na.

3.5.2 Weerstandsvermogen

Op basis van de vastgestelde begroting en de kostenverdeelmethode financieren de deelnemers de bedrijfskosten vooruit. BSOB heeft zelf dus geen of weinig financiële middelen om onverwachte (niet-begrote) kosten te kunnen dekken. Gelukkig komt dit nauwelijks voor, omdat BSOB veelal voorspelbaar en planbaar werk uitvoert. Hierdoor heeft zij voornamelijk te maken met reguliere (en dus vooraf goed te ramen) kosten zoals: salarissen, huisvesting, ICT en andere kantoorkosten. Toch kunnen de risico's zoals benoemd in de risicoparagraaf een uitzondering zijn en zorgen voor onverwachte grote kosten. Ook kunnen er zich ontwikkelingen voordoen die wij niet hebben kunnen voorzien bij het opstellen van de begroting (vroeg in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar). Om toch eventuele (onvoorziene) financiële tegenvallers binnen de eigen begroting op te vangen, hebben we de post 'onvoorzien' in de begroting opgenomen. De post 'onvoorzien' is vastgesteld op 0,6% van de begroting met een minimum van € 50.000,- Voor 2026 betekent dit een bedrag van € 68.073
Mocht deze post ontoereikend zijn, staan de deelnemers altijd garant. Volgens de garantstelling (artikel 53, GR) zorgen de deelnemers ervoor dat BSOB altijd over voldoende financiële middelen beschikt om aan al haar verplichtingen naar derden te voldoen.

3.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen bestaan uit installaties (telefooncentrale) en ICT-software. Noodzakelijk onderhoud vormt onderdeel van de afgesloten contracten.

3.5.4 Financiering

Voor de begroting van 2026 zien we de volgende financiële ontwikkelingen:

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Loonkostenontwikkeling

Voor de loonindex gaat BSOB, op basis van de Septembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds (tabel pagina 31/ontwikkeling van de loonvoet* voor de sector Overheid) uit van de volgende ontwikkeling van de loonkosten:

2025	2026	2027	2028	2029
5,3%	4,7%	4,8%	4,0%	4,0%

* het totaal van collectieve en incidentele loonstijgingen

Prijsindex

Voor de prijsindex gaat BSOB, op basis van de ramingen van het CPB voor ontwikkeling van de Prijs Bruto OverheidsInvesteringen (IBOI), uit van de volgende ontwikkeling van de prijzen:

2025	2026	2027	2028	2029
1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%

Ontwikkeling formatie

- Bij gelijkblijvende omstandigheden zou BSOB de uitvoering van de belastingtaken binnen de gestelde kwaliteitseisen in de planperiode naar verwachting kunnen realiseren met de formatie en op het kostenniveau zoals dat is opgenomen in de 1e begrotingswijziging 2025.

- Met ingang van 1 januari 2026 treedt waterschap De Dommel toe tot de GR BSOB. De formatie van BSOB wordt uitgebreid met 22 fte om de belastingtaken voor De Dommel conform de kwaliteitseisen uit te kunnen voeren. Hier staat de deelnemersbijdrage van De Dommel tegenover. Deze uitbreiding van de formatie is meegenomen in de financiële uitwerking van het besluit tot de toetreding van De Dommel tot de GR, zoals dat in december 2024 genomen is. Deze uitbreiding van de formatie is verwerkt in de begroting 2026 en verder en in de deelnemersbijdragen 2026.

- Bij de toetreding van waterschap Aa en Maas tot de GR BSOB zijn de controlewerkzaamheden gericht op de zogenaamde 'meetbedrijven' overgegaan naar BSOB. Waterschap Aa en Maas overweegt op dit moment om deze werkzaamheden zelf weer uit te gaan voeren, net zoals Waterschap De Dommel dat voornemens is te blijven doen. Dit voornemen kan betekenen dat de twee betrokken medewerkers van BSOB (1,5 fte) die verantwoordelijk zijn voor deze werkzaamheden per 1 januari 2026 overgaan naar waterschap Aa en Maas. Het formele besluit moet nog door het Algemeen Bestuur van BSOB worden genomen, nadat over de overgang van deze medewerkers een positief advies is uitgebracht door de OR van BSOB.

- Wanneer de kosten van bijzondere taken, die op specifiek verzoek van een deelnemer door BSOB dienen te worden uitgevoerd, hoger zijn dan € 25.000 per jaar dan worden deze kosten in rekening gebracht bij deze deelnemer. Overwogen kan worden om dit bedrag te verlagen. In het kader van

de voorgenomen harmonisering van de verordeningen zal wat wordt verstaan onder 'bijzondere taken' opnieuw vastgesteld worden.

- BSOB spant zich in om de externe inhuur tot een minimum te beperken. Als gevolg van de groeiende krapte op de arbeidsmarkt wordt BSOB er echter steeds vaker mee geconfronteerd dat vacatures niet of vertraagd ingevuld kunnen worden. Om de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de dienstverlening aan de deelnemers en de belastingplichtigen te kunnen garanderen ontkomt BSOB er helaas niet aan om in voorkomende gevallen toch gebruik te moeten maken van externe inhuur. Hierover legt BSOB verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.

- BSOB voert de belastingtaken, als gevolg van onze uniek hoge automatiseringsgraad en de slank ingerichte organisatie, landelijk qua uitvoeringskosten op het laagste kostenniveau uit. Uit onafhankelijk onderzoek is gebleken dat zelfstandige uitvoering van de belastingtaken door een gemeente of een waterschap substantieel hogere kosten met zich meebrengt (bron: Maarten Allers/Tom de Greef, Rijksuniversiteit Groningen COELO, 28 november 2017 'Gemeentelijke samenwerking verlaagt uitgaven meestal niet' pagina 40) https://esb.nu/gemeentelijke-samenwerking-verlaagt-uitgaven-meestal-niet/

- Het kabinet heeft een wetsvoorstel gedaan voor een aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht. Deze aanpassing heeft tot doel de overheid te stimuleren besluiten voor burgers begrijpelijker te maken, zich bij de uitvoering van taken meer te verplaatsen in de burger en zich minder formeel op te stellen. Om onnodige juridische procedures te voorkomen wordt onder andere voorgesteld dat bestuursorganen op een besluit aangeven op welke wijze men in contact kan komen met een ambtenaar die je dossier kent, dat er bij een bezwaarschrift eerst in overleg getreden wordt met de bezwaarmaker en dat er bij een te laat ingediend bezwaarschrift in contact getreden wordt om te bezien of er redenen zijn om de termijnoverschrijding verschoonbaar te achten. Gezien het grote aantal bezwaren dat BSOB jaarlijks ontvangt zou deze wet een zeer grote impact kunnen hebben op de formatie van het team Bezwaar en Beroep, om invulling te kunnen geven aan deze voorstellen. Op dit moment inventariseert het kabinet door middel van een internetconsultatie de impact van het wetsvoorstel.

De totale bijdrage van de deelnemers over 2026 ramen we op € 16.233.041.
In paragraaf 4.2 wordt nader ingegaan op de kostenverdeling.

Op basis van de vastgestelde begroting en de kostenverdeelmethode financieren de deelnemers de bedrijfskosten vooruit. Bij de vaststelling van de jaarrekening stellen we de definitieve bijdrage vast. Zo spoedig mogelijk daarna vindt de afrekening plaats. Bij een positief saldo krijgen de deelnemers het bedrag naar rato teruggestort.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Leningenportefeuille

Er is geen lening.

Renterisico's

Omdat we de afgelopen jaren geen geld hebben geleend, lopen we geen renterisico.

Financieringsrisico's

De deelnemers zijn eindverantwoordelijk voor de bedrijfskosten van BSOB. Voor BSOB zijn er daardoor geen financieringsrisico's.

Liquiditeitenplanning

De voorfinanciering van de deelnemers stemmen we af op de liquiditeitsbehoefte.

BNG

BSOB heeft een bancaire relatie met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De BNG verzorgt de bancaire diensten voor de rekening courant en inningsrekening van BSOB.

EMU-saldo

Het EMU-saldo of begrotingssaldo is het verschil tussen de totale inkomsten en uitgaven van een land. Daar zitten ook de inkomsten en uitgaven van lokale overheden bij zoals gemeentes en provincies. Binnen de Europese Unie (EU) worden de EMU-saldo's vergeleken en afgesproken hoe groot een tekort maximaal mag zijn. Ook in Nederland was er de afgelopen jaren een tekort. Ofwel er was een staatsschuld. Het EMU-tekort wordt gehandhaafd door minder uit te geven of meer belastingen te heffen. In het volgende overzicht ziet u hoe BSOB bijdraagt aan het nationale EMU-saldo.

Tabel: EMU saldo 2024-2026				Bedragen x € 1.000
	Omschrijving	2024	2025	2026
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	698		
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	107	103	219
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	460	365	
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	32		
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord			
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen			
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 a b	Verkoop van effecten: Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	nee	nee	nee
	Berekend EMU-saldo	1.297	468	219

3.5.5 Mededelingen WNT

De Wet Normering Topinkomens (WNT) regelt hoeveel topfunctionarissen in de (semi)publieke sector maximaal mogen verdienen. Het doel is om bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen tegen te gaan. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriele regeling vastgesteld en geïndexeerd. BSOB blijft binnen de gestelde norm en voldoet hiermee aan de WNT.

3.5.6 Wet Open Overheid (WOO)

De Wet Open Overheid is volledig geïmplementeerd per 1 januari 2026. Hierdoor voldoet BSOB aan de haar actieve openbaarmakingsplicht voor de daartoe aangewezen categorieën informatie.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

4 FINANCIËLE BEGROTING

In dit hoofdstuk is een overzicht opgenomen van de begroting 2026. In de kadernota 2026 zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen waarbinnen BSOB de begroting 2026 inclusief meerjarenraming opstelt. Dit zijn onder andere de prijscorrecties volgend uit de decembercirculaire 2024 Hierbij wordt opgemerkt dat de huidige inflatiecijfers momenteel hoger liggen. Dit is niet verwerkt in de voorliggende begroting, omdat door de huidige mondiale ontwikkelingen geen accurate voorspelling gedaan kan worden. In dit hoofdstuk worden tabellen gebruikt. Voor de leesbaarheid adviseren wij u om het zoomniveau van uw beeldscherm te vergroten.

Prijsmutaties overheidsconsumptie 2025-2029 (conform decembercirculaire 2024):

	2025	2026	2027	2028	2029
Netto materiële consumptie	1.9%	1.9%	1.9%	1.9%	1.9%
Lonen en salarissen	5,3%	4,7%	4,7%	4,0%	4,0%

Ontwikkelingen niet opgenomen in kadernota

Naast bovenstaande zijn de volgende ontwikkelingen in de begroting 2026 verwerkt.

Structurele verwerking van 1e BW 2025

In de 1e BW 2025 zijn kosten, zoals inhuur waarderen en rente- opbrengsten, verwerkt die een structureel karakter hebben. Deze kosten zijn verwerkt in de begroting 2026.

Kosten volgend uit verhogen volwassenheidsniveau gegevensbescherming

Kernboodschap is om het gegevensbeschermingsniveau binnen BSOB naar een hoger niveau te tillen. BSOB ambieert het volwassenheidsniveau voorspelbaar. Het huidige volwassenheidsniveau is ongeveer 1 op de schaal van 1 tot 5 (maximaal). Het gewenste volwassenheidsniveau is 4. Dit leidt in 2026 tot incidentele kosten van € 150.000

4.1 Overzicht van baten en lasten

Met betrekking tot de toetreding van De Dommel zijn 22 FTE extra formatie toegevoegd en diverse budgetten verwerkt in onderstaande overzicht.

Exploitatiekosten: (*€1.000)			2026
Overhead	Lonen en salarissen		3.183
	Overige personeelskosten		346
	Inhuur personeel		
	Kapitaallasten	Andere vaste bedrijfsmiddelen, afschrijving	219
		Rente	
	Automatiseringskosten		1.124
	Uitvoeringskosten	Kosten betalingsverkeer	1
	Huisvestingskosten		280
	Duurzame goederen		5
	Algemene kosten		374
	Onvoorzien		68
	Uitbestede diensten		594
	Repro- en portokosten		
	Taakstelling/effecten Robotisering		
	Totale lasten		**6.193**
	Rentebaten		-296
	Overige opbrengsten	Overige baten	
	Opbrengsten invordering		
	Totale baten		**-296**
		Totale kosten overhead	5.897
Waarderen	Lonen en salarissen		2.195
	Overige personeelskosten		34
	Uitbestede diensten		
	Inhuur personeel		1.155
	Automatiseringskosten		355
	Repro- en portokosten		17
	Uitvoeringskosten	Proceskostenvergoedingen	678
	Totale lasten		**4.434**
	Overige opbrengsten		
	Totale baten		
		Directe kosten waarderen	**4.434**
		Doorberekende kosten overhead	2.440
		Totale kosten Waarderen	**6.874**
Heffen	Lonen en salarissen		1.980
	Overige personeelskosten		36
	Inhuur personeel		
	Automatiseringskosten		247
	Repro- en portokosten		738
	Totale lasten		**3.001**
	Overige opbrengsten	Overige baten	
	Totale baten		
		Directe kosten Heffen	**3.001**
		Doorberekende kosten overhead	2.541
		Totale kosten Heffen	**5.542**
Innen	Lonen en salarissen		627
	Overige personeelskosten		14
	Inhuur personeel		
	Repro- en portokosten		292
	Uitvoeringskosten	Abonnement Inlichtingenbureau	27
		Incasso- en deurwaarderskosten	398
		Kosten betalingsverkeer	350
		Uitvoeringskosten kwijtschelding	30
	Totale lasten		**1.738**
	Overige opbrengsten	Overige baten	
	Totale baten		
		Directe kosten Innen	**1.738**
		Doorberekende kosten overhead	916
		Totale kosten Innen	**2.654**
Netto-kosten			**15.069**
	Deelnemersbijdragen	(incl. BTW)	16.233
	BTW Eindgebruiker	Exploitatie	1.164
	BTW Eindgebruiker	Investeringsvoorstel	
Exploitatieresultaat			

4.2 Kostenverdeling

Voor de verdeling van de kosten van de begroting 2026 naar de deelnemers houden wij rekening met de kostenverdeelmethode. Naarmate een deelnemer meer werk inbrengt bij BSOB, krijgt deze ook een groter aandeel in de kosten van de organisatie.

Voor meer informatie verwijs ik naar tabel 4.4.1.

4.3 Meerjarenraming 2026-2029

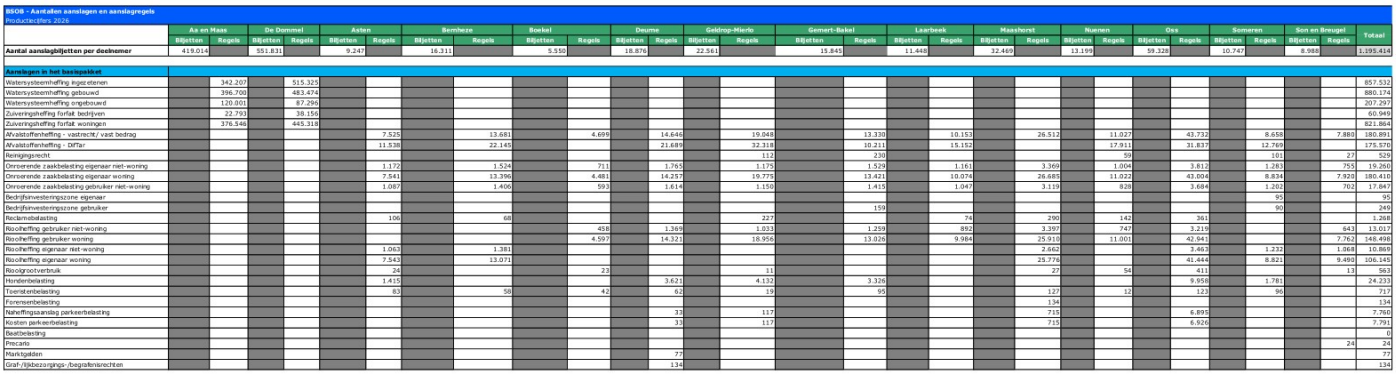
- De uitgangspunten van de begroting 2026 vormen het startpunt van de meerjarenraming 2026-2029. De volgende tabel laat de meerjarenraming zien.
- Op dit moment wordt met de externe accountant in het kader van de controle van de jaarrekening 2024 een vaktechnische discussie gevoerd over een uit de BBV voortkomende verplichting tot het creëren van een voorziening voor tijd-voor-tijd sparen en een discussie over de juiste boeking van de BTW die in rekening wordt gebracht aan de Dienst Dommelvallei. De uitkomst van deze vaktechnische discussie kan invloed hebben op de meerjarenbegroting.

Exploitatiekosten: (*€1.000)			1e BW 2025	2026	2027	2028	2029
Overhead	Lonen en salarissen		2.504	3.183	3.335	3.469	3.607
	Overige personeelskosten		274	346	352	359	366
	Inhuur personeel		284				
	Kapitaallasten	Andere vaste bedrijfsmiddelen, afschrijving	103	219	223	228	232
		Rente					
	Automatiseringskosten		850	1.124	1.145	1.167	1.189
	Uitvoeringskosten	Kosten betalingsverkeer	1	1	1	1	1
	Huisvestingskosten		280	280	285	291	296
	Duurzame goederen		5	5	5	5	5
	Algemene kosten		299	374	381	388	396
	Onvoorzien		50	68	69	71	72
	Uitbestede diensten		739	594	605	617	629
	Repro- en portokosten						
	Taakstelling/effecten Robotisering						
	Totale lasten		**5.390**	**6.193**	**6.403**	**6.595**	**6.793**
	Rentebaten		-296	-296	-302	-307	-313
	Overige opbrengsten	Overige baten	-459				
	Opbrengsten invordering						
	Totale baten		**-755**	**-296**	**-302**	**-307**	**-313**
		Totale kosten overhead	4.635	5.897	6.101	6.287	6.480
Waarderen	Lonen en salarissen		2.160	2.195	2.301	2.393	2.489
	Overige personeelskosten		34	34	35	35	36
	Uitbestede diensten		12				
	Inhuur personeel		1.275	1.155	1.176	1.199	1.222
	Automatiseringskosten		358	355	362	369	376
	Repro- en portokosten		17	17	17	18	18
	Uitvoeringskosten	Proceskostenvergoedingen	678	678	691	704	717
	Totale lasten		**4.533**	**4.434**	**4.582**	**4.717**	**4.857**
	Overige opbrengsten		-120				
	Totale baten		**-120**				
		Directe kosten waarderen	**4.413**	**4.434**	**4.582**	**4.717**	**4.857**
		Doorberekende kosten overhead	2.388	2.440	2.524	2.601	2.681
		Totale kosten Waarderen	**6.801**	**6.874**	**7.106**	**7.319**	**7.538**
Heffen	Lonen en salarissen		1.424	1.980	2.075	2.158	2.245
	Overige personeelskosten		26	36	37	37	38
	Inhuur personeel		127				
	Automatiseringskosten		197	247	252	256	261
	Repro- en portokosten		300	738	752	766	780
	Totale lasten		**2.074**	**3.001**	**3.115**	**3.218**	**3.324**
	Overige opbrengsten	Overige baten					
	Totale baten						
		Directe kosten Heffen	**2.074**	**3.001**	**3.115**	**3.218**	**3.324**
		Doorberekende kosten overhead	1.787	2.541	2.629	2.709	2.792
		Totale kosten Heffen	**3.861**	**5.542**	**5.744**	**5.927**	**6.116**
Innen	Lonen en salarissen		308	627	657	684	711
	Overige personeelskosten		8	14	14	15	15
	Inhuur personeel						
	Repro- en portokosten		180	292	297	303	309
	Uitvoeringskosten	Abonnement Inlichtingenbureau	12	27	27	28	28
		Incasso- en deurwaarderskosten	179	398	405	413	421
		Kosten betalingsverkeer	157	350	357	363	370
		Uitvoeringskosten kwijtschelding	30	30	31	31	32
	Totale lasten		**874**	**1.738**	**1.789**	**1.837**	**1.886**
	Overige opbrengsten	Overige baten					
	Totale baten						
		Directe kosten Innen	**874**	**1.738**	**1.789**	**1.837**	**1.886**
		Doorberekende kosten overhead	459	916	948	977	1.007
		Totale kosten Innen	**1.334**	**2.654**	**2.737**	**2.814**	**2.893**
Netto-kosten			11.996	15.069	15.587	16.059	16.547

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

4.3.1 Bijdrage deelnemers

Uitgaande van de procentuele kostenverdeling die in 2022 is vastgesteld ziet de geraamde bijdrage per deelnemer er als volgt uit:

BSOB - Aantallen aansla gen en aanslagregels
Productiecijfers 2026

	Aa en Maas		De Dommel		Asten		Bernheze		Boekel		Deurne		Geldrop-Mierlo		Gemert-Bakel		Laarbeek		Maashorst		Nuenen		Oss		Someren		Son en Breugel		Totaal
	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	Bijetten	Regels	
Aantal aanslagbiljetten per deelnemer	419.014		551.831		9.247		16.311		5.550		18.876		22.561		15.845		11.448		32.469		13.199		59.328		10.747		8.988		1.195.414
Aanslagen in het basispakket																													
Watersysteemheffing ingezetenen		342.207		515.325																									857.532
Watersysteemheffing gebouwd		396.700		483.474																									880.174
Watersysteemheffing ongebouwd		120.001		87.296																									207.297
Zuiveringsheffing forfait bedrijven		22.793		38.156																									60.949
Zuiveringsheffing forfait woningen		376.346		445.318																									821.864
Afvalstoffenheffing - vastrecht/ vast bedrag					7.525		13.681		4.699		14.646		19.048		13.330		10.153		26.512		11.027		43.732		8.658		7.880		180.891
Afvalstoffenheffing - Diftar					11.538		22.145				21.689		32.318		10.211		15.152				17.911		31.837		12.769				175.570
Reinigingsrecht													112		230						59				101		27		529
Onroerende zaakbelasting eigenaar niet-woning					1.172		1.524		711		1.765		1.175		1.529		1.161		3.369		1.004		3.812		1.283		755		19.260
Onroerende zaakbelasting eigenaar woning					7.541		13.396		4.481		14.257		19.775		13.421		10.074		26.685		11.022		43.004		8.834		7.920		180.410
Onroerende zaakbelasting gebruiker niet-woning					1.087		1.406		593		1.614		1.150		1.415		1.047		3.119		828		3.684		1.262		702		17.847
Bedrijfsinvesteringszone eigenaar																									95				95
Bedrijfsinvesteringszone gebruiker															159										90				249
Reclamebelasting					106		68						227				74		290		142		391						1.298
Rioolheffing gebruiker niet-woning									458		1.369		1.033		1.259		892		3.397		747		3.219				643		13.017
Rioolheffing gebruiker woning									4.597		14.321		18.956		13.026		9.984		25.918		11.001		42.941				7.762		148.498
Rioolheffing eigenaar niet-woning					1.063		1.381												2.662				3.463		1.232		1.068		10.869
Rioolheffing eigenaar woning					7.543		13.071												25.778				41.444		8.821		9.490		106.145
Rioolgrootverbruik					24				23				11						27		54		411				13		563
Hondenbelasting					1.415						3.621		4.132		3.326								9.950		1.781				24.233
Toeristenbelasting					83		58		42		62		19		95				127		12		123		96				717
Forensenbelasting																			134										134
Naheffingsaanslag parkeerbelasting											33		117						715				6.891						7.756
Kosten parkeerbelasting											33		117						715				6.926						7.791
Badbelasting																													0
Precario																											24		24
Marktgelden											77																		77
Graf-/lijkbezorgings-/begraafenisrechten											134																		134

N.B. De cijfers van waterschap de Dommel betreffen het belastingjaar 2023. Een update volgt.

Productiecijfers 2026																
	Aa en Maas	De Dommel	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert-Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal	Tarief	Kosten
WOZ-objecten 2025 (=PowerBI 8-1-2025)			8.796	14.835	5.292	16.064	20.879	15.240	11.235	30.068	12.113	46.922	10.124	8.724	200.292	34,32	6.873.749
Aanslagregels op de basisbiljetten heffen	1.258.247	1.569.569	39.097	66.730	15.604	73.621	98.190	58.001	48.537	119.438	53.807	241.810	44.962	36.284	3.723.897	1,32	4.922.460
Zuiveringsheffing-verontr. Bedrijf	9.051	15.711													24.762	25,00	619.050
Aanslagbiljetten innen	419.014	551.831	9.247	16.311	5.550	18.876	22.561	15.845	11.448	32.469	13.199	59.328	10.747	8.988	1.195.414	2,09	2.499.793
Verzoek om kwijtschelding Deelnemers	3.178	894	90	139	51	224	469	175	135	978	152	1.022	80	121	7.708	20,00	154.160
																	15.069.212

	Aa en Maas	De Dommel	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert-Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	2.829.280	3.639.364	374.684	634.213	214.866	692.564	902.891	636.319	476.368	1.277.231	517.468	2.074.441	430.949	368.573	**15.069.212**
Percentage van bijdrage	18,78%	24,15%	2,49%	4,21%	1,43%	4,60%	5,99%	4,22%	3,16%	8,48%	3,43%	13,77%	2,86%	2,45%	**100%**
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	218.512	281.076	28.938	48.982	16.595	53.488	69.732	49.144	36.791	98.643	39.965	160.214	33.283	28.466	**1.163.829**
	3.047.791	3.920.440	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers												

Begroting 2025	Aa en Maas		Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	2.846.455		369.668	650.075	207.760	683.483	896.345	640.252	475.671	1.214.496	503.040	2.067.551	428.564	365.326	**11.348.687**
Percentage van bijdrage	25,08%		3,26%	5,73%	1,83%	6,02%	7,90%	5,64%	4,19%	10,70%	4,43%	18,22%	3,78%	3,22%	**100%**
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	222.948		28.954	50.917	16.273	53.534	70.206	50.148	37.257	95.125	39.400	161.940	33.567	28.614	**888.883**
	3.069.402	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers													

Begroting 2026	Aa en Maas	De Dommel	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert-Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	2.829.280	3.639.364	374.684	634.213	214.866	692.564	902.891	636.319	476.368	1.277.231	517.468	2.074.441	430.949	368.573	**15.069.212**
Percentage van bijdrage	18,78%	24,15%	2,49%	4,21%	1,43%	4,60%	5,99%	4,22%	3,16%	8,48%	3,43%	13,77%	2,86%	2,45%	**100%**
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	218.512	281.076	28.938	48.982	16.595	53.488	69.732	49.144	36.791	98.643	39.965	160.214	33.283	28.466	**1.163.829**
	3.047.791	3.920.440	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers												

Verschil	Aa en Maas	De Dommel	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert-Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	-17.175		5.016	-15.862	7.106	9.080	6.545	-3.932	697	62.734	14.428	6.891	2.385	3.247	**81.161**
Percentage van bijdrage															
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	-4.436		-16	-1.935	322	-45	-474	-1.003	-466	3.518	565	-1.727	-284	-148	**-6.130**
	-21.611	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers													

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Besluit Dagelijks Bestuur

Voorstel:

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant;

gelet op,

- de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

BESLUIT:

1. De -ontwerp- begroting 2026 ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur aan te bieden.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van BSOB van 24 maart 2025

De voorzitter Dagelijks Bestuur	De secretaris
[redacted]	[redacted]
G.T. Buter	E.M. van der Reijden

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Besluit Algemeen Bestuur

Voorstel:

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 24 maart 2025

gelet op,

- de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

BESLUIT:

1. De -ontwerp- begroting 2026 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van BSOB van 03 april 2025

De voorzitter

G.T. Buter

De secretaris

E.M. van der Reijden

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Gemeenteraad van gemeente Maashorst
Markt 145
5401 EJ Uden

Raadhuislaan 2
Postbus 154
5340 AD Oss
Telefoon 088 – 551 00 00
IBAN [redacted]
BIC BNGHNL2G

Digitaal loket: www.bs-ob.nl

Onderwerp
-ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2025 en -ontwerp- Begroting 2026

Dagtekening
04 april 2025

Behandelaar
[redacted]

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden we u de -ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2025 (1e BW 2025) en -ontwerp- Begroting 2026 aan. Met deze stukken laten we u zien hoe we nu en in de komende jaren de waardering, heffing en inning van belastingen efficiënt en kwalitatief goed blijven uitvoeren. U kunt als raad met behulp van deze stukken uw gemeenschappelijke regeling controleren en zo nodig bijsturen.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om de businesscase gekoppeld aan het in 2021 geïnitieerde 'Masterplan Automatisering' te beëindigen, omdat de verwachte besparingen door robotisering aanzienlijk lager bleken uit te vallen dan oorspronkelijk was ingeschat en omdat een eventueel positief resultaat pas in 2030 zou worden bereikt. De voor dit masterplan benodigde jaarlijkse investering van € 70.000 wordt vanaf 2025 geschrapt, evenals de taakstelling van € 130.000.

BSOB heeft een uniek hoge automatiseringsgraad. Er zijn daarom weinig mogelijkheden om met verdere automatisering kostenverlagingen voor de deelnemers te kunnen realiseren. Wel is sprake van inefficiency bij de gegevensaanlevering door de grote variatie in de werkprocessen bij de deelnemende gemeenten en door grote diversiteit in de door de gemeenten vastgestelde belastingverordeningen. In plaats van het genoemde masterplan richt BSOB zich daarom in 2025 op het verhogen van de efficiency door standaardisatie van de werkprocessen en het harmoniseren van de verordeningen, zoals beschreven in de Kadernota 2026. De voorstellen voor standaardisatie en harmonisatie zullen afzonderlijk worden beoordeeld en ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

-ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2025

Op de -ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2025 kunt u uw zienswijze indienen. Naar aanleiding van de afsluiting van het jaar 2024 en de ontwikkelingen binnen BSOB is een -ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2025 opgesteld, waarin de verhoging van de lasten inzichtelijk is gemaakt.

De volgende ontwikkelingen zijn, naast de verwerking van onder andere de inflatie- en CAO-stijgingen, verwerkt in de 1e BW 2025.

Toetreding Waterschap De Dommel

Per 1 januari 2026 treedt Waterschap De Dommel toe tot de GR BSOB. De voorbereidingen zijn in volle gang en worden projectmatig uitgevoerd onder leiding van een stuurgroep. Medewerkers van Waterschap De Dommel op de afdelingen Belastingen zullen met behoud van arbeidsvoorwaarden overkomen naar BSOB. Er moeten nog enkele vacatures worden ingevuld in 2025 om de formatie compleet te maken. Als gevolg van de toetreding van De Dommel stijgen de kosten van BSOB, maar daar staat tegenover dat Waterschap De Dommel via de kostenverdeelsleutel bijdraagt aan de financiering van de kosten van BSOB.

Volwassenheidsniveau Gegevensbescherming

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet om het niveau van gegevensbescherming te verbeteren. In 2025 zal de werking van de bestaande beheersmaatregelen worden aangetoond en zal BSOB de nieuwe NIS2-richtlijn implementeren.

-ontwerp- Begroting 2026

Op de -ontwerp- Begroting 2026 kunt u uw zienswijze indienen. In de -ontwerp- Begroting 2026 zijn de ontwikkelingen binnen BSOB vertaald naar plannen die BSOB wil realiseren en worden de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt.

In de kadernota 2026 zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen waarbinnen BSOB de begroting 2026 inclusief meerjarenraming opstelt. Dit zijn onder andere de prijscorrecties volgend uit de septembercirculaire 2024. De kadernota 2026 is de basis geweest voor het opstellen van de begroting 2026.

Nadere uitwerking en toelichting vindt u terug in de bijgevoegde documenten van de eerste Begrotingswijziging 2025 en de begroting 2026.

Zienswijze

Ik vraag u uw zienswijze over de -ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2025 en -ontwerp- Begroting 2026 vóór 04 juli 2025 schriftelijk kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van BSOB. Graag ontvangen wij uw zienswijze per mail via [redacted]@bs-ob.nl. Wij voegen uw commentaren bij de 1e Begrotingswijziging 2025 en Begroting 2026 en zullen deze aanbieden aan het Algemeen Bestuur.

Voor de volledigheid ontvangt u hierbij eveneens de onder voorbehoud vastgestelde Jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2024. Na afronding van de controlewerkzaamheden door de externe accountant worden de Jaarstukken 2024 tijdens de AB-vergadering op 27 juni a.s. definitief vastgesteld.

Ik hoop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend

Namens het Dagelijks Bestuur van Belastingsamenwerking Oost-Brabant,
Secretaris,

Bijlagen:

- 2025 04 03 Adviesnota 1e Begrotingswijziging 2025 en Begroting 2026
- 2025 04 03 Eerste Begrotingswijziging 2025 BSOB
- 2025 04 03 Begroting 2026
- 2025 04 03 Adviesnota Jaarstukken 2024
- 2025 04 03 Jaarstukken 2024

JAARSTUKKEN 2024

Datum 3-4-2025

Versiebeheer		
Versie	*Datum*	*Status*
Financieel Specialisten en regievoerders	13-3-2025	Concept
Dagelijks bestuur/ Algemeen bestuur	3-4-2025	Definitief

Inhoudsopgave

Voorwoord **4**

Leeswijzer **5**

1.1 BSOB organisatie **7**

1.2 Missie, visie en kernwaarden **7**

1.3 Organisatieontwikkelingen **8**

2.1 Programmaverantwoording - Primaire processen **9**

2.1.1 Waarderen 9

2.1.2 Heffen 11

2.1.3 Innen 12

2.2 De Paragrafen **14**

2.2.1 Lokale heffingen 14

2.2.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing 14

2.2.3 Rechtmatigheidsverantwoording 18

2.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen 21

2.2.5 Financiering 21

BNG 21

2.2.6 Wet Open Overheid (WOO) 23

2.2.7 Bedrijfsvoering 23

2.2.7.1 Bezwaar en Beroep 23

2.2.7.2 Frontoffice 24

2.2.7.3 ICT 26

2.2.7.4 HRM 28

2.2.7.5 Bestuurs- en beleidsondersteuning 31

2.2.8 Prestatie-indicatoren 37

2.2.9 Verbonden partijen 39

2.2.10 Grondbeleid 40

2.3 Projecten **40**

2.3.1 Verhogen volwassenheidsniveau gegevensbescherming 40

3.1 Baten en lasten - verschillenanalyse **41**

3.1.1 Toelichtingen (bij afwijking kostensoort > € 25K) 44

3.2 BTW en VPB 48

3.3 De balans 49

3.3.1 Toelichtingen 51

3.3.2 Vaste activa 53

3.3.3 Vorderingen openbare lichamen 54

3.3.4 Overige vorderingen 54

3.3.5 Geldelijke middelen 55

3.3.6 Overlopende activa 56

3.3.7 Eigen vermogen 57

3.3.8 Voorzieningen 57

3.3.9 Overige schulden 58

3.3.10 Overlopende passiva 59

3.4.11 Kortlopende schulden openbare lichamen 60

3.4 Niet uit de balans blijkende verplichtingen 61

3.5 Wet normering topfunctionarissen (WNT) 61

3.5.1 Bezoldiging topfunctionarissen 62

3.5.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen 62

3.5.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT 62

4 Controleverklaring 64

5 Bijlagen 65

5.1 Deelnemersbijdragen 65

5.2 Productiecijfers 2024 65

5.3 Taakvelden 66

5.4 Lijst van gebruikte afkortingen 67

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2024 van Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB).

Het afgelopen jaar was bijzonder, met onder andere de overname van de belastingtaken van Dienst Dommelvallei, de aanvankelijke daling van het aantal bezwaren, de wisseling van de directie en het uitvallen van een aantal keyspelers bij BSOB.

We zijn erin geslaagd om de belastingtaken voor de deelnemers in de GR conform de planning en met de vereiste kwaliteit uit te voeren. Parallel daaraan hebben we het merendeel van de verbeterdoelstellingen 2024 gerealiseerd en de kwaliteit van de objectgegevens van de Dommelvallei-gemeenten op het door de Waarderingskamer vereiste niveau kunnen brengen. Verder is het gelukt om de werkdruk terug te brengen naar een genormaliseerd niveau en is het vertrouwen van de medewerkers toegenomen.

Het in 2024 aangestelde managementteam heeft scherp gestuurd op de beschikbaar gestelde budgetten. Door incidentele meevallers in 2024, hoofdzakelijk als gevolg van lagere incidentele kosten door een sterk dalend aantal bezwaren en de daling van de proceskostenvergoeding, heeft dit geresulteerd in **een positief resultaat van € 698K ten opzichte van de 2e BW 2024, na verrekening deelnemersbijdrage en BTW**. Na toevoeging en onttrekking bestemmingsreserve bedraagt het eindresultaat € 715K.

We kijken met veel vertrouwen naar de toekomst en zijn trots op onze medewerkers en wat wij tot nu toe met elkaar bereikt hebben. In co-creatie met de leden van het bestuur is de visie en de meerjarenstrategie van BSOB aangescherpt en vertaald naar de kadernota 2026. De betrokkenheid en het vertrouwen van het bestuur waarderen we zeer.

Edwin van der Reijden
Directeur Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Leeswijzer

Voor u liggen de jaarstukken 2024 van Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB). De jaarstukken zijn ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. In het jaarverslag zijn de programmaverantwoording en de paragrafen opgenomen. In de jaarrekening worden de balans en de staat van baten en lasten gepresenteerd en toegelicht.

Inleiding

Hoofdstuk 1 geeft een blik op de organisatie; haar missie, visie en kernwaarden en algemene organisatieontwikkelingen.

Jaarverslag

In **hoofdstuk 2** geven wij een korte toelichting op de 3 primaire processen: Waarderen, Heffen en Innen.

Conform de opzet van de begroting wordt per programma door middel van een stoplicht aangegeven wat de status is van de realisatie van de doelen[1] en resultaten vanuit de Programmabegroting 2024. De legenda van het stoplicht is als volgt:

(Groen)	gerealiseerd in 2024 of de realisatie liep conform de planning (BURAP) gerealiseerd in 2024 (jaarrekening)
(Oranje)	de realisatie conform de planning stond onder druk (BURAP) gedeeltelijk gerealiseerd (jaarrekening)
(Rood)	niet gerealiseerd of realisatie conform de planning niet haalbaar in 2024 (BURAP) niet gerealiseerd in 2024 (jaarrekening)

Ook komen de paragrafen aan bod. Artikel 9 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat in de begroting in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. In **hoofdstuk 2** beschrijven wij alsmede de ontwikkeling van de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen & risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering/ ondersteunende processen
- Prestatie-indicatoren

Jaarrekening

In **hoofdstuk 3** geven wij inzicht in de staat van baten en lasten, alsmede de balans. Dit hoofdstuk betreft alle financiële informatie over het jaar 2024.

Controleverklaring

Hoofdstuk 4 bevat de controleverklaring.

Bijlagen

Hoofdstuk 5 bevat de bijlagen. De volgende bijlagen zijn opgenomen:

- Deelnemersbijdragen
- Productiecijfers
- Taakvelden
- Lijst gebruikte afkortingen

1 INLEIDING

1.1 BSOB organisatie

BSOB is een gemeenschappelijke regeling van Waterschap Aa en Maas en 9 gemeenten, te weten Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Maashorst, Oss en Someren. Daarnaast heeft BSOB een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de Dienst Dommelvallei, het samenwerkingsverband van de gemeenten Nuenen, Son en Breugel en Geldrop-Mierlo.

BSOB is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en continuïteit van de waardering, de heffing en de inning van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen te garanderen tegen zo laag mogelijke kosten.

1.2 Missie, visie en kernwaarden

Missie

BSOB staat voor het nauwkeurig en zo eerlijk mogelijk vaststellen, heffen en innen van de gemeentelijke- en waterschapsbelastingen. Bij BSOB staan wij voor het uitvoeren van deze belastingtaken met aandacht voor onze inwoners en ondernemers tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Visie

Het is onze ambitie om een organisatie te zijn waar gemeenten graag en met vertrouwen hun belastingzaken aan uitbesteden, burgers en bedrijven deze zaken snel en gemakkelijk kunnen regelen en waarvoor medewerkers graag willen werken. Bij de uitvoering van de belastingtaken willen wij toegankelijke, betrouwbare en persoonlijke dienstverlening bieden. Wij faciliteren burgers, bedrijven en onze deelnemers door werkprocessen zo efficiënt mogelijk in te richten. Wij bezien op welke wijze BSOB uitgebreid kan worden met de toetreding van nieuwe deelnemers, waarbij schaalvoordelen kunnen worden gecreëerd zonder onze identiteit te verliezen.

Kernwaarden

- Kostenbewust
- Toegankelijk
- Kwaliteit

Wij handelen naar onze kernwaarden. We vinden het belangrijk om met aandacht en een servicegerichte houding onze dienstverlening aan te bieden tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Daarnaast streven wij ernaar om bij te dragen aan een betrouwbare en dienstverlenende overheid. BSOB investeert in de ontwikkeling van de medewerkers: wij zetten in op een flexibele, betrokken organisatie en op duurzame groei.

1.3 Organisatieontwikkelingen

Herinrichting organisatie

In 2024 heeft BSOB, met goedkeuring van het bestuur en de ondernemingsraad, de organisatie-inrichting gewijzigd. Deze wijziging had als doel om meer aandacht aan de medewerkers te kunnen geven, meer sturing op de processen te bieden en de executiekracht voor noodzakelijke verbeteringen te vergroten. Het aantal afdelingshoofden is daarom uitgebreid van één naar drie en er is een coördinator toegevoegd. Deze uitbreiding kon binnen het begrote budget worden gerealiseerd.

Bediening Dienst Dommelvallei

Vanaf 1 januari 2024 heeft BSOB de belastingtaken van Dienst Dommelvallei overgenomen op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De medewerkers van de afdelingen Waarderen en Belastingen hebben, met externe ondersteuning, de kwaliteit van de data en de waardering van alle objecten in de gemeenten Nuenen, Geldrop-Mierlo en Son en Breugel binnen een jaar op het vereiste niveau gebracht. Hierdoor kon tijdig worden voldaan aan de kwaliteitseisen van de Waarderingskamer, wat als een grote prestatie mag worden beschouwd.

Voorbereiding toetreding waterschap De Dommel

Eind 2024 heeft het bestuur van BSOB besloten om Waterschap De Dommel per 1 januari 2026 toe te laten treden tot de gemeenschappelijke regeling. In de aanloop naar dit besluit zijn in 2024 veel verkennende gesprekken gevoerd met de directie en het bestuur van De Dommel. Er zijn ook afspraken gemaakt over de kosten van de toetreding en de overgang van de betrokken medewerkers van De Dommel naar BSOB. De toetreding wordt in 2025 projectmatig gerealiseerd, onder leiding van een stuurgroep bestaande uit gemandateerde vertegenwoordigers van beide organisaties.

2 JAARVERSLAG

2.1 Programmaverantwoording - Primaire processen

De primaire processen van BSOB bestaan uit:

- **Waarderen**: het vaststellen van de waarden van alle onroerende zaken binnen de gemeentegrenzen van de deelnemende gemeenten.
- **Heffen**: om belasting te innen, moet deze eerst opgelegd worden. Heffen is dan ook het opleggen van aanslagen voor de gemeentelijke- en waterschapsbelastingen.
- **Innen**: het verlenen van kwijtschelding, het verwerken van betalingen en het nemen van invorderingsmaatregelen.

In onderstaande tabel is het overzicht van het gerealiseerde saldo van baten en lasten per programma-onderdeel opgenomen.

Lasten	Waarderen	Heffen	Innen	Totaal
Bijdrage excl. BTW in 2024	6.172.262	3.891.803	1.317.636	11.381.700
In %	54,23%	34,19%	11,58%	100%

2.1.1 Waarderen

Taxateurs	BURAP	JAARVERSLAG
We verbeteren de kwaliteit van WOZ-taxaties waarbij minder inzet van taxateurs nodig is.		
Burap	We verbeteren de kwaliteit van de WOZ-taxaties door de omzetting van inhoud naar GO (gebruiksoppervlakte) en de foto-tool. Daarmee beperken we de impact van de stijging van het aantal bezwaren en hebben we minder taxateurs nodig. De formatie-uitbreiding komt door de groei van het werkgebied en de stijging van het aantal bezwaren.	
Jaarverslag	De omzetting van inhoud naar GO is voor alle gemeenten afgerond. De foto-tool is een doorlopend proces. We ontwikkelen een werkwijze waarbij we meer geautomatiseerd taxaties kunnen verrichten, waardoor we op personeelskosten gaan besparen. De werkzaamheden ten aanzien van Dienst Dommelvallei hadden een vertragende impact op deze planning. Het doel is om dit de komende 2 jaar te realiseren.	

	BURAP	JAARVERSLAG
We maken een efficiency slag binnen de interne en externe WOZ-processen.		
Burap	We voeren een versnelde bezwaarafhandeling uit in overleg met verschillende indieners om tot een tijdige afronding te komen.	
Jaarverslag	We hebben de versnelde afhandeling met verschillende indieners tijdig afgerond.	

	BURAP	JAARVERSLAG
We verhogen de acceptatiegraad van de WOZ-beschikking middels duidelijke communicatie.		
Burap	We voeren met andere samenwerkingsverbanden een communicatiecampagne uit. Daarnaast passen we het aanslagbiljet op meerdere punten aan. Beide ontwikkelingen leiden tot een hogere acceptatiegraad.	
Jaarverslag	De communicatiecampagne is succesvol afgerond. Het aanslagbiljet is op meerdere punten aangepast.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Formatie		
Burap	Er is een toekomstbestendige formatie. Daarbij passen we de formatie aan als de binnengekomen bezwaren afwijken van het aantal geprognotiseerde bezwaren.	
Jaarverslag	We leiden nieuwe taxateurs op. We zorgen voor doorontwikkeling bij taxateurs. Hierdoor ontstaat een toekomstbestendige formatie.	

Objectenbeheer	BURAP	JAARVERSLAG
We voeren de mutatiedetectie uit en doen dit in continue afstemming met onze deelnemers.		
Burap	We hebben met 5 van de 12 deelnemers afgestemd om volledige controle uit te voeren op de mutatiedetectie luchtfoto 2024 voor BGT-BAG en WOZ. Daarbij verwerken we de bevindingen direct in de WOZ-administratie en koppelen de te corrigeren mutaties voor BGT en BAG terug aan de gemeente of externe partij die de mutatiedetectie heeft uitgevoerd (afhankelijk van de keuze van de deelnemer).	
Jaarverslag	De mutatiedetectie 2023 is bij 5 deelnemers volledig gecontroleerd door BSOB, verwerkt in de WOZ, BAG en BGT administratie.	

	BURAP	JAARVERSLAG
We maken een efficiency slag op de samenwerking en werkverdeling van taxateurs en objectenbeheerders.		
Burap	Door eerder in de keten objectkenmerken te controleren en te muteren hoeven taxateurs dit op een later moment niet meer te doen.	
Jaarverslag	We verwerken in toenemende mate de mutatiedetectie waardoor in een later proces minder wijzigingen door taxateurs gedaan hoeven worden.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Verbeteren van applicaties.		
Burap	We hebben samen met de softwareleverancier van Way2GO doorontwikkeld waardoor de samenwerking met deelnemers bij mutatiedetectie is verbeterd.	

Jaarverslag	De mogelijkheid om geometrie te wijzigen en vast te houden is gerealiseerd evenals een uitbreiding op de rapportages om meer inzicht te krijgen.

		BURAP	JAARVERSLAG
Formatie			
Burap	We hebben het doel behaald om meer inzicht te krijgen in de benodigde formatie.		
Jaarverslag	Vanwege het voornemen meer 'lean' en slimmer te werken wordt een nieuwe formatiebehoefte opgesteld. Dit wordt in 2025 afgerond.		

2.1.2 Heffen

Gegevensbeheer		BURAP	JAARVERSLAG
Werkzaamheden team gegevensbeheer.			
Burap	In deze periode zijn de gegevens uit de basisregistraties BRP, HR, BRK, LV WOZ en het ongebouwd voor het waterschap tijdig en met een goede kwaliteit verwerkt. Analysescherm percelen Om de kwaliteit van de verwerkte gegevens vanuit de BRK en de LV WOZ verder te verhogen hebben we gebruik gemaakt van een controle-scherm in Gouw. Automatisch verwerken van grondslagen ongebouwd waterschap Voor de verwerking van de grondslagen voor de watersysteemheffing ongebouwd hebben we dit jaar een gegevensbestand ontvangen van Waterschap Aa en Maas. De verwerking van de grondslagen gaat hierdoor veel sneller, omdat het nu een geautomatiseerd proces is.		
Jaarverslag	Geplande verwerkingen/verbeteringen zijn opgepakt en doorgevoerd.		

		BURAP	JAARVERSLAG
Voorbereidingen op de SOR (samenhangende objectregistratie).			
Burap	De SOR wordt landelijk niet verder uitgerold. In afwachting van een alternatief met betrekking tot een mogelijke objectenregistratie, zorgen we ervoor dat in de WOZ zoveel mogelijk gelijk blijft lopen met andere basisregistraties waarvan de WOZ afnemer is.		
Jaarverslag	Er is nog geen nieuwe ontwikkeling op het gebied van het uniformeren van een objectenregistratie. Dat neemt niet weg dat de huidige GIS-applicatie niet volledig voldoet aan de huidige wensen op de weg naar de nieuwe SOR.		

	BURAP	JAARVERSLAG
Formatie		
Burap	Het team is versterkt. De werkzaamheden met betrekking tot de gegevensverwerking BRP en de LV WOZ zijn nu niet meer bij één persoon belegd. Hierdoor zijn we minder kwetsbaar.	
Jaarverslag	Taken zijn herverdeeld over meerdere collega's waardoor het risico is beperkt.	

Heffen	BURAP	JAARVERSLAG
Optimaliseren van de werkzaamheden van het team Heffen.		
Burap	We hebben meer controles ingebouwd. Zo hebben we sneller in beeld waar heffingen/grondslagen nog niet volledig zijn. Ook hebben we het aangifteformulier zuiveringsheffing geoptimaliseerd. De workflow voor alle aangiften en de heffen bezwaren zijn ook aangepast zodat deze efficiënter afgehandeld kunnen worden.	
Jaarverslag	De workflow voor de aangiften zijn inmiddels aangepast. Met de workflow aanpassingen voor de heffen bezwaren is nog niet gestart.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Formatie		
Burap	In deze periode zijn 2 collega's vertrokken. Beide vacatures zijn inmiddels ingevuld. Ook is ons team nog extern versterkt door de invulling van de vacature die er was door de uitbreiding van Dienst Dommelvallei.	
Jaarverslag	Ten tijde van het schrijven de BURAP was de verwachting dat de vacatureruimte in het team in 2024 nog ingevuld kon worden. Het is echter niet gelukt om geschikte kandidaten met de vereiste waterschapskennis te vinden. De vacatureruimte wordt al enkele jaren ingevuld door externen. Door de toetreding Waterschap de Dommel en de overgang van de medewerkers van De Dommel die beschikken over deze kennis kan de vacatureruimte vanaf 2026 wel ingevuld worden.	

2.1.3 Innen

	BURAP	JAARVERSLAG
Vergroten allround karakter van Innen.		
Burap	Het allround karakter van innen is vergroot door de komst van 1 medewerker vorig jaar.	
Jaarverslag	In september is een interne vacature geplaatst welke inmiddels is ingevuld. Deze collega heeft inmiddels haar opleiding kwijtschelding afgerond en draait al mee in de productie.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Automatisering van verwerken betalingen.		
Burap	De eerste stap in het proces “automatisch opstarten en verzenden van rentebeschikkingen” is gezet.	
Jaarverslag	Het nieuwe proces rentebeschikkingen is uitgeschreven en staat op de actielijst bij ICT.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Verdere automatisering van processen Innen		
Burap	Automatisch inlezen van betaalbestanden, verwerken retourdossier deurwaarder en het meer aantrekkelijk maken van de automatische incasso zijn nog niet gestart. Hiervoor zijn we afhankelijk van Gouw en de BNG.	
Jaarverslag	Omdat we afhankelijk zijn van externe partijen, zijn bovenstaande punten in 2024 niet gerealiseerd. De gesprekken tussen GouwIT en onze deurwaarder lopen stroever dan verwacht. Hierdoor hebben we nog niet de ontwikkeling kunnen behalen m.b.t. het verwerken van de dossiers van de deurwaarder.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Automatisering van kwijtscheldingsproces.		
Burap	Het bestand voor de meerjarige kwijtschelding (MJK) is in december verstuurd. Dit zorgde voor een betere spreiding van de werkvoorraad. Hiermee verlaagden we de werkvoorraad vanaf eind februari met 35%. De afhandeltermijn van 16 weken wordt in 97,9% van de gevallen gehaald.	
Jaarverslag	In 2024 hebben we een grote stap gemaakt met het spreiden van de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken. De afhandeltermijn en de werkdruk is hiermee significant verlaagd.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Doorstorting deurwaarder.		
Burap	De automatische doorstortingen vanuit de deurwaarder verlopen goed. Tussen de 95% en 99% van de doorstortingen verwerken we automatisch. Er zal altijd een klein percentage uitval blijven.	
Jaarverslag	De automatische doorstortingen verlopen nog steeds goed.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Meer sociaal invorderen.		
Burap	We bieden maatwerk bij dossiers zodra een belastingschuldige zich meldt. We verwijzen belastingschuldigen naar hulpinstanties. Meer proactief sociaal invorderen is nog niet in gang gezet.	
Jaarverslag	We hebben nog steeds de focus op maatwerk leveren bij belastingschuldigen met betaalproblemen.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Doorlooptijd dossiers verkorten.		
Burap	In het eerste half jaar is dit niet actief opgepakt	
Jaarverslag	Gezien de focus op het sociaal invorderen zal vanzelfsprekend de doorlooptijd niet korter worden. Dit is dus geen punt van aandacht geweest in 2024.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Formatie		
Burap	In het eerste half jaar huurden we fte in voor met name de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken.	
Jaarverslag	We hebben te maken gehad met 1 langdurig zieke medewerker. Hiervoor hebben we inhuur kunnen inzetten.	

2.2 De Paragrafen

2.2.1 Lokale heffingen

BSOB is verantwoordelijk voor de uitvoering van het door de deelnemers geformuleerde beleid over lokale heffingen. De vaststelling van het beleid is voorbehouden aan de deelnemers. BSOB adviseert haar deelnemers over het te voeren beleid.

2.2.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Volgens het BBV bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit en
- de geïdentificeerde risico's.

Het weerstandsvermogen is het vermogen van BSOB om niet-reguliere kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te kunnen vangen zonder dat de uitvoering van de taken en de bedrijfsvoering in gevaar komt. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van BSOB is. Voor het beoordelen van de 'weerstand' is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. Het gaat hierbij alleen om risico's waarvoor geen of wellicht onvoldoende verzekeringen zijn afgesloten, voorzieningen zijn gevormd of budgetten binnen de begroting beschikbaar zijn.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Gezien de bepalingen, opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling en de Nota Financieel Beleid aangaande de bestemmingen van resultaten, zijn eigen vermogen, stille reserves of voorzieningen niet noodzakelijk. In artikel 53 van de Gemeenschappelijke Regeling is een zogenoemde garantstelling

opgenomen. Dit houdt in dat de deelnemers er zorg voor dragen dat BSOB te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen ten opzichte van derden te voldoen. De risico's komen conform de regelingen voor rekening van de deelnemers naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten (bijdragen). Conform de geldende verordeningen wordt bij een positief saldo het bedrag gerestitueerd aan de deelnemers. Buiten de bestemmingreserve is er daarom geen eigen vermogen. Ook is er op dit moment geen lening.

Zoals vastgesteld in de financiële verordening, dienen niet onderkende of financieel niet voorzienbare risico's welke gedurende het begrotingsjaar geschieden, initieel op te worden gevangen ten laste van de post 'onvoorzien'. In de financiële verordening artikel 4 lid 2 is de post 'onvoorzien' vastgesteld op 0,6% van de begroting met een minimum van € 50.000.

Gezien enkele onzekerheden in de huidige begrotingsposten, is ervoor gekozen om de reeds bekende overschrijdingen niet vanuit de post 'onvoorzien' te dekken. In de 2e BW 2024 is daarom een bedrag van €66K 'onvoorzien' opgenomen. De post onvoorzien is slechts voor €2K gebruikt. Er zijn vooral onderschrijdingen op de 2e BW 2024. De diverse in omvang beperkte overschrijdingen zijn geboekt op de juiste kostencategorie.

Bovenstaande (inclusief de garantstelling) in ogenschouw genomen geven de - bij ministeriële regeling opgestelde - kengetallen geen zinvolle uitkomsten en informatie over de financiële positie van BSOB en zijn daarom niet opgenomen.

Inventarisatie van de risico's

BSOB onderkent de volgende risico's, welke zijn onderverdeeld in interne en externe risico's.

Intern risico 1

Langdurige uitval van personeel door ziekte in het algemeen.

Beheersing

Maximaal inzetten op preventie en normaliseren van de werkdruk.

Intern risico 2

Uitvallen of vertrek van specifieke key-spelers.

Beheersing

- Key-spelers voldoende management-aandacht geven;
- Werkdruk key-spelers normaliseren;
- Investeren in ontwikkeling key-spelers;
- Kennis van key-spelers vastleggen en werkinstructies ontwikkelen;
- Kennis van key-spelers delen om kwetsbaarheid te beperken.

Intern risico 3

Beschikbaarheid van voldoende nieuw gekwalificeerde medewerkers.

Beheersing

- Nieuwe manieren van werving toepassen;
- Interne doorstroom van medewerkers vanuit het team Frontoffice;
- Investeren het kennisniveau van medewerkers om interne doorstroom te bevorderen.

Intern risico 4

BSOB wil en moet een organisatie zijn waarin van medewerkers flexibiliteit wordt gevraagd met betrekking tot werkwijzen (denk aan automatiseringsprocessen) en opleidingsniveau. Het is de vraag of de medewerkers hieraan in voldoende mate (blijven) voldoen.

Beheersing

Maatwerk blijven bieden met betrekking tot intern en extern opleiden. Medewerkers bewust blijven maken van de kansen die dit biedt binnen, maar soms ook buiten, de organisatie.

Intern risico 5

Storingsgevoeligheid ICT-structuur.

Beheersing

De ICT-structuur op lange termijn robuuster maken. Op korte termijn zorgen voor stabiliteit: niet iedere dag uitval/werkonderbrekingen.

Extern risico 1

Afhankelijkheid van externe partijen en daardoor mogelijk niet goed functionerende werkomgeving. Hiermee enerzijds doelend op de applicaties van onze leveranciers (onder andere belasting- en waarderingspakketten, telefonie en website) en hosting. Anderzijds doelend op de afhankelijkheid van providers zoals Microsoft 365 en Enable U.

Beheersing

Doordat het voornamelijk bij externe leveranciers belegd is kunnen we als BSOB niet meer doen dan de risico's in beeld hebben en proactief of in geval van calamiteit, snel schakelen met alle externe leveranciers.

Extern risico 2

Gegevensbescherming: kans om gehackt te worden. In hoeverre zijn we (überhaupt) in staat onze gegevens tegen kwaadwillende externen te beveiligen? Maar nog belangrijker in hoeverre zijn we snel in staat onze dagelijkse werkzaamheden zonder hinder voort te zetten?

Beheersing

De ingezette weg om niveau 4 te behalen en vast te houden is vanzelfsprekend. Daar waar het haalbaar wordt dit niveau verhogen (mits in alle redelijkheid, lees: kosten/baten).

2.2.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 3 april 2025 vast te stellen normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Met een totaalbedrag aan netto-lasten van € 11.383.362 (inclusief BTW is deze daarmee vastgesteld op € 341.501).

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV.

Grondslag

Deze rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, en in het bijzonder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium.

De controleverklaring van de accountant bevat het een oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening als geheel dus inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)	≤ 1%	> 1 % < 3 %	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van de lasten	≤ 3%	> 3 % < 10 %	≥ 10%	-

Bron: Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden

Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.

Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening.

BSOB is verantwoordelijk voor rechtmatige totstandkoming. Rechtmatige totstandkoming houdt in dat de lasten, baten en balansmutaties tot stand zijn gekomen met de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. De relevante wet- en regelgeving is geïnventariseerd en vastgesteld in het normenkader, dat op 3 april 2025 door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld. Het gaat hierbij om de volgende relevante wet- en regelgeving:

Externe wet- en regelgeving:

- Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Provinciewet;
- Algemene wet bestuursrecht;
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV);
- Wet financiering decentrale overheden (wet FIDO);
- De regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- De (Nationale) Aanbestedingswet;
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- Ambtenarenwet;
- Fiscale wetgeving;
- Sociale verzekeringswetten;
- CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties, met bijbehorende uitvoeringsregelingen;
- Algemene verbindende voorschriften van de Europese Unie, zoals de Europese Aanbestedingsrichtlijnen;
- Besluiten;
- Gemeentewet;
- Waterschapswet;
- Wetgeving en regelgeving die inrichtingsvereisten voorschrijven (voorbeeld BBV);
- Burgerlijk wetboek;
- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
- Besluit proceskosten bestuursrecht;

- Algemene wet bestuursrecht;
- Faillissementswet;
- Delegatiebesluit Belastingsamenwerking Oost Brabant;
- Bestuursrecht;
- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden;
- Aanbestedingswet 2012;
- Wet Markt en Overheid;
- Mededingingswet.

Interne Regelingen en kaders:

- Gemeenschappelijke regeling BSOB;
- De begroting 2024 (inclusief wijzigingen);
- Het delegatiebesluit;
- De financiële verordening BSOB;
- De controleverordening BSOB;
- De budgetregeling BSOB;
- Treasury statuut;
- Nota financieel beleid;
- Sociaal plan BSOB;
- De verordening periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid ex art 213a Gemeentewet.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur kan zich bij het verschijnen van deze jaarrekening nog geen mening vormen over de vraag of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties volledig rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De analyse van de rechtmatigheid van alle balansmutaties (de zogenaamde spend-analyse) is in verband met het langdurig uitvallen van de Controller verlaat opgestart en wordt op dit moment uitgevoerd door een extern gespecialiseerde deskundige (COPPA). In de eerstvolgende vergadering van het dagelijks bestuur wordt het bestuur geïnformeerd over de uitkomsten van deze analyse.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.
Tevens wordt verwezen naar paragraaf 3.1.1 voor de toelichtingen op de over- en onderschrijding van de begroting en naar paragraaf 3.3.2 voor toelichting omtrent de realisatie van de investeringskredieten.

2.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van BSOB bestaan uit ICT-software. Noodzakelijke updates vormen onderdeel van de afgesloten contracten.

2.2.5 Financiering

BSOB conformeert zich aan de regels van de wet FIDO. Een vertaling is opgenomen in het treasury statuut. Aangezien in de afgelopen jaren geen langlopend vreemd vermogen aan is getrokken, is het treasury risico nihil en zijn er geen kengetallen opgenomen met betrekking tot het renterisico en renteresultaat.

BNG

BSOB heeft een bancaire relatie met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De BNG verzorgt de bancaire diensten voor de rekening courant en inningsrekening van BSOB.

EMU-Saldo

De minister van Financiën heeft in 2012 een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend voor de invoering van de wet Houdbare Overheidsfinanciën (de Wet HOF). Het wetsvoorstel stelt regels voor de bijdrage van gemeenten aan het terugdringen van het EMU-tekort. Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Hierbij zitten ook inkomsten en uitgaven met een kapitaalkarakter, zoals investeringen en investeringsbijdragen. Het overzicht van het EMU-saldo is bedoeld om op nationaal niveau te kunnen bepalen in hoeverre de verschillende overheden bijdragen aan het nationale EMU-saldo.

	Omschrijving	2024	2025	2026
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	698		
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	107	103	219
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	460	365	
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	32		
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord			
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen			
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 a b	Verkoop van effecten: Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	nee	nee	nee
	Berekend EMU-saldo	**1.297**	**468**	**219**

2.2.6 Wet Open Overheid (WOO)

Er is voldaan aan de gestelde openbaarheidseisen per 1 januari 2025. Dat betekent dat het openbaar maken van dossiers ten aanzien van WOO-verzoeken en klachten resteert om in 2025 te realiseren. We lopen op schema om dit vanaf 1 januari 2026 structureel actief te openbaar te maken.

2.2.7 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering is ondersteunend aan en medebepalend voor de kwaliteit van de primaire processen en de realisatie van de beoogde effecten. De interne organisatie staat volledig ten dienste van de primaire processen. Dit betekent dat de kwaliteit en omvang van de organisatie, maar ook faciliteiten als bijvoorbeeld; de huisvesting en de automatisering/ICT indirect van grote invloed zijn op het behalen van de gewenste effecten. In deze paragraaf worden de behaalde resultaten van de ondersteunende processen bezwaar en beroep, frontoffice, ICT, HRM en bestuurs- en beleidsondersteuning gepresenteerd.

2.2.7.1 Bezwaar en Beroep

	BURAP	JAARVERSLAG
Verwezenlijken digitale portal voor indienen bezwaren.		
Burap	De portal voor het indienen van bezwaren is gerealiseerd. In de burap is de ambitie opgenomen om digitaal te kunnen beslissen op bezwaarschriften.	
Jaarverslag	De ambitie om ook digitaal op bezwaarschriften te beslissen is onveranderd maar verplaatst naar 2025. De werkzaamheden ten aanzien van Dienst Dommelvallei hadden een vertragende impact op de realisatie van de planning.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Terugdringen uitval flitsuitspraken.		
Burap	De uitval van de gerobotiseerde flitsuitspraken is sterk teruggedrongen. Echter de uitval van de gerobotiseerde formele uitspraken is toegenomen. Dit is een aandachtspunt.	
Jaarverslag	De robots zijn aangepast en verbeterd waardoor de uitval met succes is teruggedrongen.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Formatie		
Burap	In januari kende het team bezwaar enorme formatieve problemen door uitval en verloop van personeel. Per 1 juli 2024 is dit opgevangen, deels door interne invulling van vacatureruimte, deels door de inzet van inhuur.	
Jaarverslag	De formatie is structureel uitgebreid en ingevuld met kundige nieuwe medewerkers. Hierdoor is de formatie structureel en duurzaam ingericht voor de toekomst.	

2.2.7.2 Frontoffice

	BURAP	JAARVERSLAG
Vergroten allround karakter van frontoffice.		
Burap	Het allround karakter van de frontoffice is niet vergroot. De reden hiervoor is de komst van een aantal nieuwe medewerkers. Deze leerden we de afgelopen maanden de basistaken van de frontoffice. Er zijn een aantal kennissessies geweest op het gebied van kwijtschelding, onvermogen en retourpost.	
Jaarverslag	Het all round karakter is vergroot. De inrichting van de kennisbank en het verbeteren van het opleidingsplan is niet gerealiseerd in 2024. De reden hiervoor is tijdgebrek en andere prioriteiten. Deze 2 punten worden in 2025 opgepakt.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Proces onvermogen (het proces omtrent belastingschuldigen met onvermogen om te betalen (MSNP/WSNP/faillissementen/onder bewind gestelden).		
Burap	De frontoffice onderhoudt dit proces en boekt de zaken hiervoor in waarna een robot veel repeterende acties automatisch uitvoert. De frontoffice verwerkt alleen nog de uitval handmatig. Dit proces is hiermee op orde en in control.	
Jaarverslag	Dit proces is op orde en in control.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Meer digitale zelfredzaamheid door contactformulier binnen digitale balie.		
Burap	Ongeveer 37% van de ingestuurde contactformulieren is via de digitale balie binnengekomen. Dit is 2% gestegen ten opzichte van vorig jaar.	
Jaarverslag	De frontoffice blijft de belastingschuldigen stimuleren door te verwijzen naar de digitale balie. In 2024 is 37,7% van de ingestuurde contactformulieren via de digitale balie binnengekomen. Een stijging 2,7%.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Belastingpakket in het nieuwe telefoonpakket.		
Burap	Vanaf september 2023 is er een koppeling tussen het telefoonpakket en het belastingpakket. Zodra een beller belt, ziet de frontoffice alle gegevens al in beeld. Dit scheelt opzoektijd en ervaart de frontoffice als positief.	
Jaarverslag	We handhaven dit.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Kwaliteit dienstverlening verhogen.		
Burap	Door komst van een aantal nieuwe medewerkers is het voornaamste doel geweest om deze nieuwe medewerkers op vlieghoogte te brengen. Focussen op het behoud van de kwaliteit is enkel aan de orde geweest.	

Jaarverslag	De nieuwste medewerkers zijn ingewerkt op nagenoeg alle frontofficetaken. Met deze medewerkers voerden we coachgesprekken. Dat is niet met alle frontofficemedewerkers gedaan in verband met tijdgebrek en andere prioriteiten. Het begin van de jaarkalender met betrekking tot kennissessies is gemaakt. Dit werken we verder uit in 2025.

		BURAP	JAARVERSLAG
Meer stimuleren gebruik MijnOverheid.			
Burap	We verzonden de aanslagbiljetten in 2023 in een envelop met daarop een verwijzing naar MijnOverheid. Het effect hiervan was pas in februari 2024 te meten. Gebleken is dat deze vermelding niet leidde tot een significante stijging van meer MijnOverheid aanmeldingen.		
Jaarverslag	Er is een lichte stijging van het gebruik van MijnOverheid. In 2023 was het 44,89% en in 2024 45,54%, een stijging van 0,65%.		

		BURAP	JAARVERSLAG
Efficiëntere inzet personeel.			
Burap	Vanwege de komst van een aantal nieuwe medewerkers is hier geen ruimte voor geweest.		
Jaarverslag	Eén medewerker besteedde een aantal maanden de helft van haar uren aan een specifieke grote werkvoorraad. Deze is hierdoor met 50% verkleind. Overige efficiëntere inzet realiseerden we niet. De aandacht ging voornamelijk naar het frequent ziekteverzuim en het inwerken van de nieuwste medewerkers binnen het team.		

		BURAP	JAARVERSLAG
Toegankelijkheid website verhogen.			
Burap	Informatie ten behoeve van de toegankelijkheid van de website is te lezen bij het onderdeel communicatie.		
Jaarverslag	Informatie ten behoeve van de toegankelijkheid van de website is te lezen bij het onderdeel communicatie.		

		BURAP	JAARVERSLAG
Formatie			
Burap	Er zijn een aantal nieuwe medewerkers bijgekomen. Dit kostte de huidige medewerkers veel tijd en energie. De eerste weken zijn intensief door 1 op 1 inwerktijd. Daarna kost het tijd om deze nieuwe mensen goed in te werken op alle andere taken van de frontoffice.		
Jaarverslag	De nieuwe medewerkers werkten we in op nagenoeg alle frontofficetaken. Dit inwerktraject kostte veel tijd en energie van de inwerkers.		

2.2.7.3 ICT

	BURAP	JAARVERSLAG
Belastingsysteem - *Optimaliseren GouwBelastingen.*		
Burap	We hebben in Gouw Belastingen verschillende werkprocessen ingericht en geoptimaliseerd, een voorbeeld hiervan is het kwijtschelding proces. Er wordt wekelijks overleg met GouwIT gevoerd, waardoor de acties met hoge prioriteit voldoende aandacht krijgen en op tijd worden opgepakt. Doordat BSOB gebruikt maakt van de continuous delivery werkwijze zijn meteen de nieuwste softwareversies beschikbaar, worden problemen snel opgelost en zijn nieuwe functionaliteiten snel beschikbaar. We hebben een adviesmemo, inclusief businesscase, opgesteld om de beschikbaarheid en continuïteit van het belasting- en waarderingssysteem te borgen. Hierin wordt voorgesteld om In het kader van de stabiliteit en performance van de huidige on-premise omgevingen een migratie naar de Cloud omgeving van de betreffende leveranciers in gang te zetten. We hebben de opdracht gegeven voor het realiseren van een Diginetwerk aansluiting. Deze is o.a. nodig voor het veilig koppelen met het Inlichtingenbureau en landelijke voorzieningen.	
Jaarverslag	We hebben grote slagen gemaakt met het inrichten en optimaliseren van werkprocessen in Gouw Belastingen. De continuous delivery werkwijze is volledig ingebed in de organisatie. BSOB heeft besloten om de huidige on-premise omgevingen te migreren naar de Cloud. De projecten om dit ten uitvoering te brengen zijn opgestart. De Diginetwerk aansluiting is geïmplementeerd.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Business Intelligence		
Burap	Bijeenkomst georganiseerd voor gebruikers van deelnemersrapportages. Resultaat is beter begrip van en groei in gebruik van Power BI rapportages, en meer personen die toegang wensen. Realisatie van diverse interne rapportages voor o.a. inzicht in productie (diverse teams) en trends (inning, communicatiecampagne) in het werkveld.	
Jaarverslag	Automatiseren werkzaamheden kwaliteitsadviseur loopt, is nog niet afgerond i.v.m. bevindingen in de data die moeten worden opgelost. Gesprekken met accountant en interim controller om rapportages te automatiseren lopen. Besloten geen BI-tools te ontwikkelen voor meetbedrijven omdat de werkzaamheden terug naar het waterschap gaan.	

Geografische Informatie - *Inzet van GIS/Geo toepassingen*	BURAP	JAARVERSLAG
Burap	Nieuwe GIS-oplossingen zijn niet ingezet.	
Jaarverslag	Nieuwe GIS-oplossingen zijn niet ingezet. Vanwege de toetreding van Dienst Dommelvallei en het bijhorende project Schoon door de Poort was er onvoldoende tijd deze doelstelling te halen. Momenteel wordt gewerkt aan een plan van aanpak om dit in 2025 alsnog te realiseren.	

Werkplekomgeving	BURAP	JAARVERSLAG
Burap	We hebben het hybride werken verder geoptimaliseerd en alle laptops worden voorzien van de laatste versies van Windows 11 en Microsoft-applicaties. Om veilig te kunnen mailen is de applicatie 'Zivver' aangeschaft en geïntegreerd in Outlook. Voor de vergaderruimten zijn begin 2024 de laatste optimalisaties uitgevoerd en werkt de video-conferencing apparatuur naar tevredenheid bij hybride vergaderingen. We zijn gestart met het opschonen van de centrale 'G-schijf' en bevorderen het gebruik van Teams voor het aanmaken en beheren van (project) documenten. In het 2e kwartaal zijn we gestart met een project ter vervanging van het sterk verouderde intranet. We hebben een onderzoek en leverancierselectie uitgevoerd en een voorstel voor het MT opgesteld.	
Jaarverslag	We hebben een nieuw intranet succesvol geïmplementeerd en ingericht om de interne communicatie en samenwerking te verbeteren. Dankzij de koppeling met AFAS zijn actuele medewerkergegevens altijd direct beschikbaar.	

2.2.7.4 HRM

	BURAP	JAARVERSLAG
Duurzame inzetbaarheid		

Burap	**Uitvoering Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)** In januari is de RI&E uitgevoerd bij BSOB en in samenwerking met de OR is er een plan van aanpak opgesteld. Deze ligt nu (juni) ter toetsing bij de leverancier die de RI&E heeft uitgevoerd (Zorg van de Zaak). De RI&E is vastgesteld door Zorg van de Zaak op 23-08-2024.
Jaarverslag	**Preventief medisch onderzoek (PMO)** Van 16-09 t/m 09-10-2024 heeft het PMO bij BSOB plaatsgevonden. Het PMO bestond uit een basis gezondheidscheck (fysieke metingen) en online vragenlijsten aansluitend op de RI&E. Medewerkers konden zich vrijwillig hiervoor aanmelden. In totaal zijn er 84 uitnodigingen verstuurd, waarvan er 61 hebben deelgenomen en waarvan uiteindelijk 58 deelnemers een persoonlijk rapport met aanbevelingen hebben ontvangen. Aandachtspunten voor de werkgever liggen op vitaliteit (beweging), (werk) stress, en niet-werk-gerelateerde angstklachten, met name als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen. Wat gaat goed? Sociale steun collega's, afwisselend werk en zelfstandigheid. De werktevredenheid scoort het cijfer 8,2. **Teamontwikkeling** Eind september is gestart met de intakegesprekken. Alle medewerkers die in de teams Heffen en Waardebepaling (taxateurs) zaten hebben eerst een individuele kennismaking gehad met de externe coach. Onderwerpen die aan bod komen tijdens de team coaching zijn: • Elkaar beter leren kennen, herkennen en respecteren; • Feedback vragen en geven; • Hoe ga je met elkaar constructief het gesprek aan; • Conflicthantering; • Werkdruk en ervaren werkdruk. In de loop van 2025 zullen de overige teams volgen.

	BURAP	JAARVERSLAG
Talent management		

Burap	Vanaf januari tot en met juni zijn in het kader van talentmanagement de volgende initiatieven genomen: • Introductie gesprekscyclus • Start met voeren van individuele voortgangsgesprekken • Opstellen van ontwikkelplannen

	• Aanbieden van interne en externe opleidingen • Stimuleren van interne doorstroming bij vacatures • Benoemen van interne kandidaten
Jaarverslag	Gedigitaliseerde HR-werkprocessen in 2024 zijn: **Continue dialoog (gesprekscyclus)** • Plangesprek • Ontwikkelgesprek • 5V gesprek • Voortgangsgesprek **In-, door- en uitstroom** • Sollicitatieportal voor het onboardingsproces • Leidinggevenden via Insite laten muteren: • Verlengingen van arbeidsovereenkomsten • Functie/ salaris wijzigen • Rooster wijzigen (zowel door mdw als door leidinggevende) **Workflows** • Werkgeversverklaring geautomatiseerd • Thuiswerkregeling **Verzuim; Wet verbetering Poortwachter** Plan van aanpak en dossiervorming volledig gedigitaliseerd. **Plan voor 2025:** • Migratie van Personeelsdossiers in Afas • Digitaliseren van workflow ouderschaps/ geboorteverlof ed.

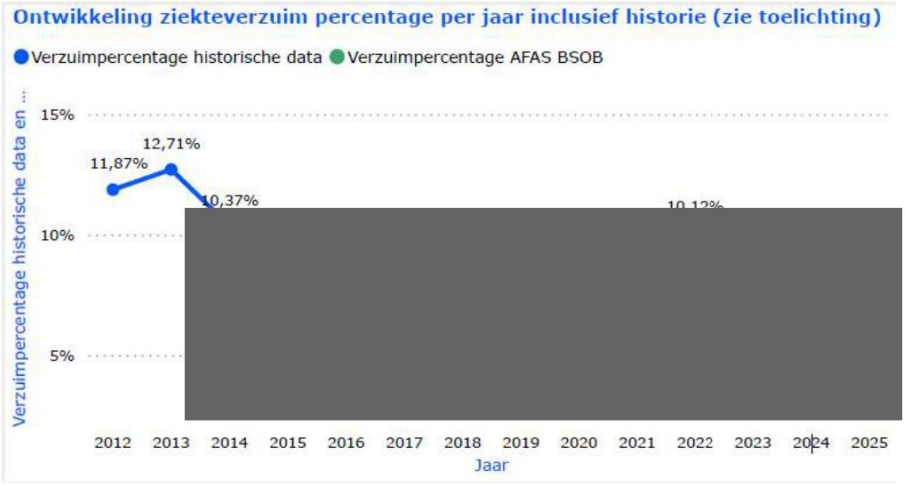
	BURAP	JAARVERSLAG
Strategische personeelsplanning		
Burap	- Het overzicht van de fte's binnen BSOB is gemaakt in de BI en ook per team (inclusief inhuur) af te lezen. - Wijziging van de organisatiestructuur	
Jaarverslag	BSOB heeft een goed overzicht van het totaalplaatje FTE's in de BI, af te lezen inclusief en exclusief inhuur en vacatureruimte. De organisatiestructuur is gewijzigd. Er zijn nu 3 afdelingshoofden in plaats van 2 (waarvan 1 bij de directeur lag). Opgenomen in het organigram zijn nu het de afdelingshoofden Belastingen, Klantcontact en Waarderen.	

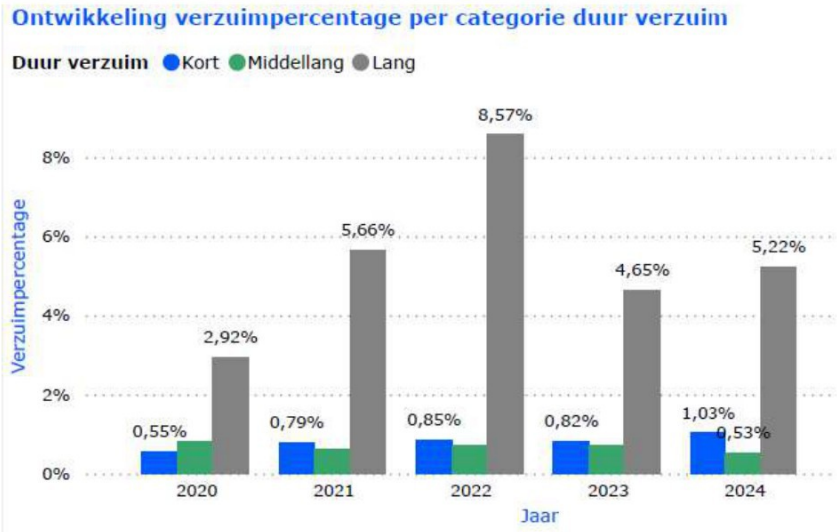
Kerncijfers

	Peildatum 31-12-2024	Peildatum 31-12-2023
Medewerkers op de loonlijst	85	70
Verdeling man/vrouw	27/58	23/47
Gemiddelde leeftijd medewerkers	44	45
Formatieruimte in fte	3,8 fte (toegestane formatie 80,48 fte, bezet 76,68 fte)	4,79 fte (toegestane formatie 68,48 fte, bezetting 63,69 FTE)

Verzuimcijfers

Er heeft een lichte stijging plaatsgevonden in het ziekteverzuim in 2024 ten opzichte van 2023 (6,07%). Op peildatum 31-12-2024 was het verzuimpercentage 6,78%, dit is hoger dan de gestelde norm van 5,70%. Zoals te zien is in de tabel heeft BSOB nog altijd te maken met een aantal langdurige zieke medewerkers die het verzuimpercentage omhoog drukken.

Vertrouwenspersoon

In 2024 is er vanuit BSOB éénmaal een beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon. Het ging hierbij niet om een melding van grensoverschrijdend gedrag of een integriteitkwestie, maar om een reactie van een medeweker op de herinrichting van BSOB. Omdat het slechts één melding betreft kan er geen verdere toelichting geven worden zonder het risico op herleidbaarheid te lopen. De kwestie is met de betreffende medewerker besproken en is inmiddels opgelost.

Rapportage uitbreiding arbeidsduur medewerker

Op grond van artikel 5.1, lid 4 (arbeidsduur) is de arbeidsduur van een medewerker uitgebreid van 36 uur naar 40 uur per week. Deze uitbreiding is in overeenstemming met de geldende richtlijnen en afspraken binnen de organisatie. De aanpassing in de arbeidsduur is per 01-06-2024 ingegaan en zal eindigen per 01-06-2026. De reden voor deze urenuitbreiding is in verband met het project dat erop gericht is om het volwassenheidsniveau van BSOB op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens te verhogen naar niveau 4.

RVU

In 2024 hebben er geen medewerkers gebruik gemaakt van de RVU. De voor de RVU in de 2e BW 2024 nog begrote voorziening ad € 43K hebben we daarom in de jaarrekening 2024 laten vrijvallen.

Inhuur

In onderstaande tabel zijn de leveranciers opgenomen waarbij de inhuur >€125.000 bedraagt. Het totaal van de leveranciers <€125.000 bedraagt € 1.317.750. Dit betreffen 15 leveranciers.

Leveranciers	Bedrag
Bobeldijck Vastgoed BV	€ 249.898,50
4cPeople	€ 248.956,50
Eindelijk advies	€ 142.150,00
Overig (per leverancier <€125.000)	€ 1.317.750,41
Eindtotaal	**€ 1.958.755,41**

Voor de analyse van de inhuurkosten verwijzen wij naar paragraaf 7.1.

2.2.7.5 Bestuurs- en beleidsondersteuning

Informatiebeveiliging		BURAP	JAARVERSLAG
Beschikbaarheid			
Burap	We zijn met bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM) gestart en hebben bedrijfsimpactanalyses voor alle relevante teams uitgevoerd. In elke sessie hebben we met de coördinatoren de impact, hersteltijddoelstellingen, maximaal dataverlies, kritieke applicaties etc. vastgesteld. Daarnaast is een ICT-vragenlijst ingevuld samen met IT-leverancier Aa en Maas om een compleet beeld te krijgen van de infrastructuur en de maatregelen die zij treffen. Op basis van deze input werken we nu verder aan het bedrijfscontinuïteitsplan.		

Jaarverslag	We hebben een conceptversie van het bedrijfscontinuïteitsmanagementplan opgesteld en eind 2024 ter review voorgelegd aan het MT.

	BURAP	JAARVERSLAG
Integriteit		
Burap	In de afgelopen maanden zijn we bezig geweest met het opstellen van diverse beleidsstukken. We zijn begonnen met dataclassificatie, waarbij drie classificaties zijn opgesteld op basis van de behoeften van BSOB: openbaar, intern vertrouwelijk en zeer vertrouwelijk. Om medewerkers hierbij te begeleiden, is een procedure 'informatie labelen' opgesteld voor het classificeren/labelen van documenten. Uit het dataclassificatiebeleid is een tweede beleidsstuk voortgekomen: het cryptografiebeleid. Dit is gebaseerd op de classificatieniveaus uit het dataclassificatiebeleid. Daarnaast behandelt het cryptografiebeleid de passende standaarden, de achterliggende techniek en encryptie in zijn geheel. Zivver is hierin ook opgenomen en er is uitgewerkt op welke niveaus Zivver verplicht is voor het delen van bestanden. We hebben het document voor leveranciersmanagementbeleid en werkdocument voor inkoop diensten bijna afgerond.	
Jaarverslag	De beleidsstukken voor integriteitsborging zijn opgesteld en eind 2024 ter goedkeuring voorgelegd aan het MT.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Vertrouwelijkheid		
Burap	We zijn gestart met het implementeren en testen van een oplossing om mobile device management (MDM) in te zetten voor de privé-smartphones waar BSOB-medewerkers ook zakelijk gebruik van maken. De bedrijfs-apps, zoals Outlook, MS Teams en AFAS-pocket, worden in een beveiligde “wolk” geplaatst zodat bij verlies van het device of bij uitdiensttreding deze apps en data gewist kunnen worden.	
Jaarverslag	De beleidsstukken voor borging van vertrouwelijkheid zijn opgesteld en eind 2024 ter goedkeuring voorgelegd aan het MT. De MDM-oplossing voor privé-smartphones wordt nog getest door een aantal keyusers en wordt begin 2025 uitgerold voor alle medewerkers.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Continue actie op bewustwording en preventie		
Burap	We hebben een nieuw Informatiebeveiligingsbeleid 2024-2027 opgesteld en in Q1 laten vaststellen door het bestuur. Ook hebben we ingezet op de bewustwording van de organisatie met betrekking tot informatiebeveiliging door middel van e-	

	learnings. Deze zijn begin januari 2024 uitgezet en worden in grote getalen uitgevoerd.
Jaarverslag	We hebben de e-learnings over informatiebeveiliging en privacy op een gestructureerde en thematische manier uitgerold, wat bijdraagt aan het behalen van volwassenheidsniveau 4 in 2025. Daarnaast is het team Gegevensbescherming duidelijk zichtbaar op het nieuwe intranet, waar alle informatie en instructies op een toegankelijke manier beschikbaar zijn gesteld voor gebruikers.

	BURAP	JAARVERSLAG
Formatie		
Burap	Er zijn geen veranderingen. Naast de vaste formatie van 0,33 fte voor CISO-werkzaamheden maken we in 2024/2025 gebruik van de Cybersecurity as a Service (CaaS) diensten van Cuccibu via de aanbesteding gedaan in 2023.	
Jaarverslag	Er zijn geen wijzigingen geweest in formatie.	

Privacy	BURAP	JAARVERSLAG
Optimaliseren van awareness		
Burap	Verschillende bewustwordingscampagnes zijn succesvol uitgevoerd, waaronder een e-learning module die door onze medewerkers met enthousiasme is voltooid. Daarnaast hebben we een phishing test uitgevoerd, wat heeft bijgedragen aan een verhoogde alertheid bij onze medewerkers op verdachte phishing e-mails. Het onderwerp privacy is actief besproken tijdens recente team overleggen om zo de naleving van ons privacybeleid te bevorderen.	
Jaarverslag	In 2024 is het privacybewustzijn binnen BSOB aantoonbaar vergroot. Medewerkers hebben de e-learningmodule succesvol afgerond, de phishingtest heeft geleid tot een verhoogde alertheid, en privacy is structureel besproken tijdens teamoverleggen.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Actualiseren van beleid en bestanden		
Burap	Er is een nieuw privacy beleid voor de periode 2024-2027 opgesteld. Deze is in het eerste kwartaal goedgekeurd door het bestuur. Zowel bestaande als ontbrekende privacy documenten zijn volledig AVG-compliant gemaakt en ter goedkeuring voorgelegd aan het managementteam, samen met een infographic. Deze documenten omvatten onder andere privacyverklaringen per thema, procedures voor datalekken en DPIA, de rechten van betrokkenen, het verwerkingsregister, beleid voor data gedreven werken en een infographic over privacy onderwerpen en -processen. Momenteel wordt gewerkt aan de implementatie van deze documenten binnen de organisatie. Als onderdeel hiervan zijn verschillende pre-DPIA's uitgevoerd, waaronder voor het telefoniepakket en Power BI.		
Jaarverslag	Het nieuwe privacybeleid voor 2024-2027 is in het eerste kwartaal goedgekeurd door het bestuur. Alle andere privacy gerelateerde documenten zijn AVG-compliant gemaakt en ter goedkeuring voorgelegd aan het managementteam. Daarnaast worden er diverse pre-DPIA's uitgevoerd, en gewerkt aan de implementatie binnen de organisatie. Beoogde doel is verwezenlijkt.		

	BURAP	JAARVERSLAG
Monitoren nieuwe ontwikkelingen, processen, maatregelen		
Burap	In de afgelopen maanden zijn regelmatig risicoanalyses en impactbeoordelingen uitgevoerd om potentiële privacy risico's te identificeren en passende maatregelen te treffen. We zijn begonnen met pre-DPIA's voor bestaande processen om mogelijke privacy problemen op te sporen en de juiste mitigerende maatregelen te implementeren. Op basis van de pre-DPIA's is nieuw beleid ontwikkeld voor het verzamelen van informatie. Dit beleid stelt BSOB in staat optimaal gebruik te maken van data-analyse, terwijl de privacy en veiligheid van gegevens gewaarborgd blijven. Er zijn richtlijnen opgesteld voor de transparante en rechtmatige verzameling en opslag van gegevens, waarbij duidelijk wordt gecommuniceerd welke gegevens worden verzameld en met welk doel.		
Jaarverslag	Het beoogde doel is gerealiseerd.		

	BURAP	JAARVERSLAG
Formatie		
Burap	De continuïteit is gewaarborgd door een langdurige overeenkomst via de aanbesteding tot eind 2025. In 2025 zal, afhankelijk van de ontwikkelingen (veiligheidsniveau 4), worden beoordeeld wat de noodzakelijke formatie is of moet zijn. Op dit moment zijn er geen verdere ontwikkelingen.		
Jaarverslag	Er zijn geen wijzigingen geweest in formatie.		

Communicatie	BURAP	JAARVERSLAG
Centrale, tijdige en transparante informatievoorziening		
Burap	We maken maandelijks een nieuwsbrief voor de medewerkers. Deze bevat een terugblik op de voorgaande maand en een MT-update. Ieder kwartaal vindt er een BSOB-breed overleg plaats. Een traject voor een nieuw intranet is gestart om de informatievoorziening te verbeteren.	
Jaarverslag	Nieuwsbrief is maandelijks gemaakt, BSOB overleggen hebben plaatsgevonden en nieuwe intranet is gelanceerd.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Toegankelijke website		
Burap	De status van de website is: B (alles aantoonbaar onderzocht, wel fouten gevonden). Daarmee voldoen we aan de wettelijke verplichting, maar nog niet volledig aan de optimale norm. De onderzoeksresultaten waarop deze status is gebaseerd, zijn geldig tot en met 11-11-2024.	
Jaarverslag	De geplande audit is uitgevoerd in december 2024. De noodzakelijke aanpassingen voortkomend uit het rapport worden in Q1 2025 opgepakt. In maart 2025 vindt de hercontrole plaats en ontvangen we een nieuwe toegankelijkheidsverklaring. Dan is het project afgerond en zijn de verbeteringen naar verwachting grotendeels doorgevoerd.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Feedback en waardering		
Burap	We spreken feedback en waardering (meer) uit. Dit doen we onder andere tijdens de gesprekken die onderdeel zijn van de gesprekscyclus. Ook spreken de MT-leden hun waardering uit voor de medewerkers in de maandelijkse nieuwsbrief en tijdens het BSOB-breed overleg. Daarnaast organiseert de activiteitencommissie activiteiten waar aandacht wordt gegeven aan feedback en waardering.	
Jaarverslag	We hebben het geven van feedback en waardering gestimuleerd met het nieuwe intranet. Daarnaast is gefocust op teamontwikkeling. Voor de zomervakantie hebben medewerkers een DISC-profielentest gemaakt. Deze zijn voor een deel van de teams tijdens een training met een ervaren trainer besproken. Teams die nog niet aan de beurt zijn geweest volgen in 2025.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Onderzoek organisatie-identiteit n.a.v. verhouding criticasters (19%) – promotors (14%)		
Burap	Dit onderzoek is niet uitgevoerd.	
Jaarverslag	Het onderzoek is in verband met de prioritering van onder andere activiteiten in het kader van Dienst Dommelvallei dit jaar niet uitgevoerd.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Communicatiecampagne		
Burap	De gestelde doelen voor de communicatiecampagne van 2024 zijn behaald.	
Jaarverslag	We hebben een opzet voor de communicatiecampagne van 2025 gemaakt en werken daarbij, waar mogelijk, samen met andere belastingsamenwerkingskantoren zoals voorgaande jaren.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Herevaluatie aanslagbiljet		
Burap	We stellen op dit moment plan van aanpak op voor het herzien van het huidige aanslagbiljet.	
Jaarverslag	Na herevaluatie bestaat de wens voor een nieuw aanslagbiljet. Er ligt een plan van aanpak. Bij goedkeuring op tijd- en kosteninvestering start het herzien van het aanslagbiljet.	

	BURAP	JAARVERSLAG
Versterken samenwerking met deelnemers en burgers		
Burap	**Samenwerking burgers:** We betrekken een kleine groep burgers om zaken te evalueren en verbeteren. **Samenwerking deelnemers:** We voeren verbeterslagen door in het proces van de bestuursstukken. Daarnaast hebben de directeur en accountmanager alle deelnemers bezocht. Verder hebben we het contact met de communicatieafdelingen van de deelnemers geëvalueerd, en we hebben een heisessie/strategiedag met het bestuur gehouden.	
Jaarverslag	**Samenwerking burgers:** het is nog niet gelukt om een kleine groep burgers vaker in te zetten en om een plan van aanpak op te stellen voor het opzetten van een representatief burgerpanel in verband met tijdgebrek en prioritering. **Samenwerking met deelnemers:** Er is een bijeenkomst gepland met de communicatieafdelingen van de deelnemers om de samenwerking te verbeteren. Deze vindt in januari 2025 plaats.	

2.2.8 Prestatie-indicatoren

In deze paragraaf zijn voor de volledigheid alle KPI's opgenomen met toelichting, waarbij sommige (mogelijk) reeds in paragraaf 2.1 zijn toegelicht.

Kritische Prestatie-Indicator (KPI)	Toelichting	Programma-onderdeel	Doel-stelling	Resultaat	Referentie
Klachtenafhandeling	% klachten afgehandeld binnen 6 weken	Overhead	100%	55,9%	1
Wachttijd bij telefonisch contact	Percentage telefonische contacten met een wachttijd ≤ 3 minuten	Overhead	≥ 95%	73%	2
Ziekteverzuim	Percentage ziekteverzuim	Overhead	≤ 5,7%	6,8%	3
	Gemiddelde meldingsfrequentie	Overhead	≤ 1,2	1,3	4
Aanslag tijdigheid 1 maart	Percentage aantal objecten beschikt vóór 1 maart t.o.v. totaal aantal objecten	Heffen	≥ 98%	98,6%	
Aanslag tijdigheid 1 juni	Percentage aantal objecten beschikt vóór 1 juni t.o.v. totaal aantal objecten	Heffen	≥ 99,9%	99,6%	5
Aanslag juistheid	Percentage aantal vernietigde aanslagregels t.o.v. totaal aantal opgelegde aanslagregels	Heffen	≤ 0,25%	0,38%	6
Aanslagbedrag netto opgelegd per 1 juli	Percentage aanslagbedrag per 1 juli (Netto opgelegd; minus vernietigingen, verminderingen, kwijtscheldingen e.d.)	Heffen	≥ 95%	98,5%	
Aanslagbedrag netto opgelegd per einde jaar	Percentage aanslagbedrag per 31 december (Netto opgelegd; minus vernietigingen, verminderingen, kwijtscheldingen e.d.)	Heffen	≥ 98%	99,5%	
Bezwaarschrift waterschap op tijd	Percentage bezwaarschriften op aanslagen waterschapsheffing binnen 18 weken, met uitzondering van watersysteemheffing Gebouwd	Heffen	≥ 98%	93,2%	7
Bezwaarschrift gemeente op tijd	Percentage bezwaarschriften op aanslagen gemeentelijke belastingen binnen wettelijke termijn (voor 20/11; binnenkomst na 20/11 afdoen binnen 12 weken)	Heffen	≥ 98%	99,3%	
Gegronde beroepschriften	Percentage gegronde beroepschriften (excl. fiscale compromissen) Gegrond = uitspraak > 0.	Heffen	≤ 20%	2,7%	
Bezwaarschrift WOZ op tijd	Percentage aantal afgehandelde WOZ bezwaren (98% vóór 1 oktober en de resterende vóór 31 december; binnenkomst na 20/11 afdoen binnen 12 weken)	Waarderen	≥ 98%	93,2%	8
Gegronde WOZ-bezwaarschriften	Percentage gegronde WOZ-bezwaarschriften (excl. fiscale compromissen) Gegrond = uitspraak > 0.	Waarderen	≤ 50%	34,6%	
Oordeel waarderingskamer	Minstens 'Goed': ****	Waarderen	Goed	Goed *****	
Waardering objecten 1 oktober	Percentage aantal objecten vóór 1 oktober concept-waardering van de objecten beschikbaar voor eerstvolgend tijdvak (=status M in Ortax)	Waarderen	≥ 90%	99,3%	
Waardering objecten 1 december	Percentage aantal objecten vóór 1 december gecontroleerd (=status A of D in Ortax)	Waarderen	≥ 90%	94,9%	
Betalingsgedrag na 1 jaar	Percentage aantal openstaande posten, 1 jaar na dagtekening aanslag, na laatste vervaldag	Innen	≤ 2,2%	2,3%	9
Betalingsgedrag na 2 jaar	Percentage aantal openstaande posten, 2 jaar na dagtekening aanslag, na laatste vervaldag	Innen	≤ 1%	1%	

Betalingsgedrag na 5 jaar	Percentage aantal openstaande posten, 5 jaar na dagtekening aanslag, na laatste vervaldag	Innen	≤ 0,2%	0,2%	
Kwijtscheldingverzoek op tijd	Percentage aantal afgedane verzoeken KWS t.o.v. het aantal ingediende (volledige) verzoeken binnen 16 weken	Innen	≥ 95%	94,4%	10

Kengetal	Toelichting	Programma-onderdeel	Resultaat
Aantal klachten	Aantal meldingen van ongewenst gedrag of een integriteitsschending (= klacht)	Overhead	59
Aanslagen via MijnOverheid	Percentage aanslagen naar Natuurlijke personen verstuurd via MijnOverheid t.o.v. totaal aantal aanslagen	Heffen	45,7%
NCNP bezwaren	Percentage ingediende NCNP bezwaren	Waarderen	38,9%
WOZ-bezwaarschriften	Percentage aantal ontvangen WOZ-bezwaren t.o.v. totaal aantal WOZ-objecten (Indicatie: Niet meer dan 0,5 % hoger dan het landelijk gemiddelde).	Waarderen	6,5%
WOZ-beroepschriften vorig jaar	Percentage aantal ontvangen WOZ-beroepen t.o.v. aantal afgehandelde WOZ-bezwaren (Indicatie: Niet meer dan 0,5 % hoger dan het landelijk gemiddelde)	Waarderen	2,5%
Automatische Incasso machtigingen	Percentage belastingplichtigen welke een AIC heeft afgegeven	Innen	57,0%
Betalingsregelingen	Percentage biljetten in een betalingsregeling t.o.v. totaal aantal biljetten	Innen	0,5%
Storneringen	Percentage storneringen t.o.v. het totaal aantal AIC betalingen	Innen	0,5%
Oninbare belastingen gemeente	Percentage bedrag Oninbaar lijden t.o.v. bedrag opgelegde gemeentelijke aanslagen van heffingsjaar <= -3	Innen	0,2%
Oninbare belastingen waterschap	Percentage bedrag Oninbaar lijden t.o.v. bedrag opgelegde waterschapsaanslagen van heffingsjaar <= -3	Innen	0,2%

Verklaring met betrekking tot afwijkingen op de door BSOB bepaalde doelstellingen 2024

1. Door het uitvallen door ziekte van medewerkers van team Bezwaar en Beroep en door de vacature voor de functie van jurist die al lange tijd open staat, is de doorlooptijd van de afhandeling van de klachten in 2024 helaas langer geweest dan de gestelde doelstelling. Het team is inmiddels weer op kracht en voor de werving van de jurist is inmiddels een wervingsbureau ingeschakeld.

2. Voor deze afwijking zijn de volgende verklaringen:
   - Gesprekken duren gemiddeld langer (en daardoor staan mensen langer in de wacht). Oorzaken hiervan zijn:
     - We stellen bij elk gesprek voortaan ook AVG-controle vragen;
     - In verhouding meer nieuwe mensen, inwerken zelf kost bezetting, maar een nieuweling heeft vanzelfsprekend meer tijd nodig voor een gesprek;
     - Vorig jaar september ruim 26.000 fototoolbrieven verstuurd, zorgt voor flinke piek;
     - Veel en frequent ziekteverzuim het hele jaar door, daardoor krappere bezetting.

- Uitval van telefonisch pakket/Citrix/Teams etc. zorgt ervoor dat niet altijd de bezetting optimaal is en er dus met minder mensen gebeld wordt.
- Gesprekken worden als de Frontoffice bezet is, in drukke weken doorgezet naar de backoffice, maar daar zit altijd minimaal 30 seconden tussen, iets technisch wat niet naar beneden aangepast kan worden.

3. Ten opzichte van 2023 is het kort en lang verzuim toegenomen. Alleen het middellang verzuim is gedaald. Voor 2024 geldt dat de groei van het verzuimpercentage nog steeds voornamelijk wordt veroorzaakt door een toename van het lang verzuim (2023 4,66% en in 2024 6,08%).

4. In 2024 is de meldingsfrequentie van het ziekteverzuim gestegen van de norm van 1,2 naar 1,3. Dit is een gevolg van een stijging van het kort durend verzuim als gevolg van de griepgolf in Q4 2024.

5. De afwijking is ontstaan doordat een aantal objecten zijn geblokkeerd omdat controles nog niet zijn afgerond. Verder zijn objecten geblokkeerd i.v.m. splitsing/samenvoeging en er zijn objecten die nog geen WOZ-waarde hadden.

6. Het percentage vernietigde aanslagregels zit met name in de parkeerbelasting en de bezwaren dat belastingplichtige geen gebruiker is. Parkeerbelasting komt doordat er ook aanslagregels zijn aangeleverd door de gemeente die eigenlijk niet aangeleverd hadden mogen worden. Hierover is al contact geweest met de gemeente. Verder is BSOB afhankelijk van de BRP-koppeling. Als hier een storing is, mist BSOB mutaties en worden aanslagbiljetten niet goed opgelegd. Ten tweede is BSOB afhankelijk van de KvK. Bedrijven schrijven zich niet altijd netjes uit, waardoor BSOB de verkeerde gebruiker heeft voor de aanslagoplegging. Ten 3de gebruikt BSOB de LV-WOZ voor de gebruikers niet-woningen van de niet-deelnemende gemeenten. Deze koppeling verwerkt de mutaties niet altijd goed en ook de niet-deelnemende gemeenten hebben hetzelfde probleem als BSOB dat bedrijven zich niet altijd netjes uitschrijven.

7. De termijn wordt overschreven door uitzoekwerk vooraf en de terugkoppelingen en het wachten op reacties naar gemeenten.

8. Door het uitvallen van personeel (door ziekte) bij team Bezwaar en Beroep in 2024, is de doorlooptijd langer geweest dan de gestelde doelstelling.

9. BSOB legt steeds meer de focus op sociaal invorderen. Dit betekent onder andere dat we meer realistische en voor de burger haalbare betalingsregelingen willen afspreken. Hierdoor staan aanslagen soms langer open.

10. Ook hier geldt dat BSOB flexibeler is richting de burger. Deze heeft normaal gesproken twee weken om gevraagde documenten aan te leveren, maar hiervoor wordt ook regelmatig uitstel gegeven wanneer iemand moeite heeft met het verzamelen van documenten. Deze wachttijd telt nu ook mee met de periode dat een kwijtscheldingsverzoek open staat en leidt vanzelfsprekend tot een langere afhandeltermijn.

2.2.9 Verbonden partijen

BSOB heeft geen verbonden partijen.

2.2.10 Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing op BSOB.

2.3 Projecten

2.3.1 Verhogen volwassenheidsniveau gegevensbescherming

In januari 2024 hebben we een volwassenheidsmeting uitgevoerd voor informatiebeveiliging en Privacy om te bepalen waar we op dat moment stonden en hoe we prioriteiten moesten stellen voor 2024. Uit de meting bleek dat BSOB een score van 2.3 op 5 behaalde ten opzichte van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Op basis hiervan hebben we de doelen voor 2024 en 2025 vastgesteld. In 2024 streefden we naar niveau 3, wat betekent dat alle beleidsstukken compleet en door het MT vastgesteld moeten zijn. Dit doel is eind 2024 behaald. In 2025 willen we volwassenheidsniveau 4 bereiken, waarbij alle medewerkers volgens het beleid werken en zowel het beleid als de werkwijze periodiek worden geëvalueerd.

3 JAARREKENING

In dit hoofdstuk gebruiken wij tabellen. Voor de leesbaarheid adviseren wij u om het zoomniveau van uw beeldscherm te vergroten.

3.1 Baten en lasten - verschillenanalyse

Exploitatiekosten: (*€1.000)			Vastgestelde B2024	2e BW 2024	Realisatie 2024	Verschil realisatie 2024 en 2e BW 2024	Realisatie 2023
Overhead	Lonen en salarissen		2.026	2.113	2.094	-20	1.756
	Overige personeelskosten		239	261	255	-6	449
	Inhuur personeel			325	357	32	171
	Kapitaallasten	Andere vaste bedrijfsmiddelen, afschrijving	50	105	107	3	59
		Rente					
	Automatiseringskosten		537	578	617	39	503
	Uitvoeringskosten	Kosten betalingsverkeer	1	1	1		1
	Huisvestingskosten		271	274	280	6	226
	Duurzame goederen		5	10	13	3	3
	Algemene kosten		258	352	255	-97	240
	Onvoorzien		58	66	2	-64	
	Uitbestede diensten		648	751	759	8	687
	Repro- en portokosten						
	Taakstelling/effecten Robotisering				-		
	Totale lasten		**4.094**	**4.837**	**4.741**	**-96**	**4.094**
	Overige opbrengsten			-3	-66	-63	-135
	Rentebaten		-100	-370	-320	50	-288
	Opbrengsten invordering				-9	-9	-6
	Totale baten		**-100**	**-373**	**-395**	**-22**	**-429**
		Totale lasten overhead	**3.994**	**4.464**	**4.346**	**-118**	**3.665**
		Doorbelasting lasten overhead	-3.994	-4.464	-4.346	118	-3.665
		Saldo lasten overhead	-	-	-	-	-
Waarderen	Lonen en salarissen		1.527	1.958	1.991	33	1.574
	Overige personeelskosten		25	34	42	8	24
	Inhuur personeel		952	1.439	975	-464	1.269
	Automatiseringskosten		232	297	311	15	226
	Uitbestede diensten				11	11	10
	Repro- en portokosten		13	12	23	11	11
	Uitvoeringskosten	Proceskostenvergoedingen	500	1.100	782	-318	1.239
	Totale lasten		**3.248**	**4.840**	**4.135**	**-705**	**4.353**
	Overige opbrengsten		-18	-308	-	308	-44
	Totale baten		**-18**	**-308**	**-**	**308**	**-44**
		Directe lasten waarderen	**3.230**	**4.532**	**4.135**	**-397**	**4.309**
		Doorbelasting lasten overhead	1.891	2.093	2.037	-55	1.718
		Totale lasten Waarderen	**5.121**	**6.625**	**6.172**	**-452**	**6.027**
Heffen	Lonen en salarissen		1.297	1.339	1.293	-46	1.068
	Overige personeelskosten		23	26	31	5	21
	Inhuur personeel			359	277	-82	255
	Automatiseringskosten		76	182	178	-4	23
	Repro- en portokosten		334	351	322	-29	319
	Totale lasten		**1.728**	**2.257**	**2.100**	**-156**	**1.685**
	Overige opbrengsten		-3		-		
	Totale baten		**-3**		**-**		
		Directe lasten Heffen	**1.725**	**2.257**	**2.100**	**-156**	**1.685**
		Doorbelasting lasten overhead	1.636	1.840	1.791	-49	1.510
		Totale lasten Heffen	**3.362**	**4.097**	**3.892**	**-205**	**3.195**

Innen	Lonen en salarissen		338	300	285	-15	282
	Overige personeelskosten		7	6	7	1	6
	Inhuur personeel			53	81	29	111
	Repro- en portokosten		101	92	69	-22	83
	Uitvoeringskosten	Abonnement Inlichtingenbureau	11	12	11	-1	11
		Incasso- en deurwaarderskosten	120	175	175		152
		Kosten betalingsverkeer	140	154	159	5	147
		Uitvoeringskosten kwijtschelding	26	29	13	-16	14
	Totale lasten		**742**	**820**	**800**	**-20**	**806**
	Overige opbrengsten						
	Totale baten						
		Directe lasten Innen	**742**	**820**	**800**	**-20**	**806**
		Doorbelasting lasten overhead	466	532	517	-14	436
		Totale lasten Innen	**1.208**	**1.352**	**1.318**	**-34**	**1.242**
Netto kosten			**9.691**	**12.073**	**11.382**	**-691**	**10.464**
	Deelnemersbijdragen	(incl. BTW)	10.446	13.064	12.896	-168	11.270
	BTW eindgebruiker	Exploitatie	755	991	816	-175	939
	BTW eindgebruiker	Investeringsvoorstel					
Totaalsaldo baten en lasten					**698**	**698**	**-133**
	Voorgesteld						
	Toevoeging aan bestemmingsreserve				-133	-133	
	Onttrekking aan bestemmingsreserve				150	150	
Resultaat					**715**	**715**	**-133**

Saldo baten en lasten (*€1.000)	Realisatie 2023	Vastgestelde Begroting 2024	2e BW 2024	Realisatie 2024	Verschil Realisatie en 2e BW 2024
Lonen en salarissen	4.679	5.187	5.710	5.662	-48
Inhuur personeel	1.805	952	2.177	1.691	-486
Overige personeelskosten	500	294	327	335	8
Uitbestede diensten	697	648	751	770	19
Uitvoeringskosten	1.564	798	1.471	1.140	-331
Automatiseringskosten	752	844	1.057	1.106	49
Taakstelling/effecten Robotisering					
Algemene en overige kosten	940	1.090	1.261	1.072	-189
Algemene kosten	*240*	258	352	255	-97
Andere vaste bedrijfsmiddelen, afschrijving	*59*	50	105	107	3
Duurzame goederen	*3*	5	10	13	3
Huisvestingskosten	*226*	271	274	280	6
Onvoorzien		58	66	2	-64
Repro- en portokosten	*412*	447	454	414	-40
Overige opbrengsten	-178	-22	-311	-66	245
Rentebaten	-288	-100	-370	-320	50
Opbrengsten invordering	-6			-9	-9
Netto-kosten	**10.464**	**9.691**	**12.073**	**11.382**	**-691**

Het totaal saldo baten & lasten over 2024 bedraagt € 698K, voor toevoeging en onttrekking bestemmingsreserve. Na toevoeging en onttrekking bestemmingsreserve bedraag het resultaat € 715K.

3.1.1 Toelichtingen (bij afwijking kostensoort > € 25K)

* €1.000	2e BW 2024			Realisatie 2024			Afwijking realisatie vs 2e BW 2024		
	Lonen & salarissen	Inhuur Personeel	Totaal	Lonen & salarissen	Inhuur Personeel	Totaal	Lonen & salarissen	Inhuur Personeel	Totaal
Overhead	€ 2.113	€ 325	€ 2.438	€ 2.094	€ 357	€ 2.451	€ -19	€ 32	€ 13
Waarderen	€ 1.958	€ 1.439	€ 3.397	€ 1.991	€ 975	€ 2.966	€ 33	€ -464	€ -431
heffen	€ 1.339	€ 359	€ 1.698	€ 1.293	€ 277	€ 1.570	€ -46	€ -82	€ -128
Innen	€ 300	€ 53	€ 353	€ 285	€ 81	€ 366	€ -15	€ 28	€ 13
Totaal	**€ 5.710**	**€ 2.176**	**€ 7.886**	**€ 5.663**	**€ 1.690**	**€ 7.353**	**€ -47**	**€ -486**	**€ -533**

Lonen en salarissen/overige personeelskosten

In 2024 waren de personeelskosten €48K lager dan opgenomen in de 2e BW 2024 (€ 5.710K vs. € 5.663K). In de 2e BW waren de verwachte kosten van lonen en salarissen van de teams Heffen en Innen al naar boven bijgesteld, rekening houdend met de toen geldende vacatureruimte. Gedurende 2024 hebben diverse incidentele personele ontwikkelingen geleid tot de vacatureruimte op de peildatum. Het uitgangspunt was dat deze vacatureruimte zou worden ingevuld. Dit was meegenomen bij het opstellen van de prognose van de lonen en salarissen. Met betrekking tot de kosten van het team Heffen wordt opgemerkt dat dit team inclusief inhuur boven formatie zat. De inhuur is in eerste instantie niet verlengd en de vacature is intern opengezet. Binnen heffen zijn enkele medewerkers die nog niet volledig ingewerkt zijn. In combinatie met de begeleiding van de interne doorstroom, is besloten om de afdeling toch te ondersteunen met tijdelijke inhuur.

Inhuur personeel

De kosten voor inhuur van personeel waren € 486K lager dan was begroot (€ 2.176K vs. € 1.690K). Dit is een gevolg van een aantal incidentele ontwikkelingen:

- Er is sprake van een sterke incidentele daling in de inhuur van waarderen als gevolg van de daling van het aantal ingediende bezwaren.
- Er is sprake van meerdere moeilijk vervulbare vacatures. In deze gevallen ontkomt BSOB er niet aan om hiervoor in te huren. Dit zorgt voor verschuiving tussen de lonen en salarissen en inhuur.
- Er was een kostennadeel om het langdurig uitvallen van het afdelingshoofd belastingen op te vangen.
- Er was een incidenteel kostennadeel om het langdurig uitvallen van de controller op te vangen.
- De kosten van externe inhuur bij de afdeling Waarderen in het kader van 'schoon door de poort' voor de Dienst Dommelvallei-gemeenten zijn, conform de DVO, in rekening gebracht bij de Dienst Dommelvallei.

Naast incidentele inhuur zal bij BSOB altijd sprake zijn van een bepaald volume externe inhuur. Het gaat hierbij om inhuur die tijdelijk noodzakelijk is om pieken in de werkzaamheden op te kunnen vangen, om medewerkers die wegens ziekte langdurig uitvangen te vervangen en om te kunnen beschikken over de benodigde gespecialiseerde juridische kennis (arbeidsrecht, Wet GR, aanbestedingen, etc.)

Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten zijn incidenteel € 331K lager dan was begroot (€ 1.471K vs. € 1.140K). In 2024 is namelijk een lager bedrag uitbetaald aan proceskostenvergoedingen dan bij de 2e BW 2024 was ingeschat. Dit komt doordat meer bezwaren zijn ingetrokken dan was verwacht na informeel contact met gemachtigde NCNP-bureaus. Ook is het percentage gegronde bezwaren lager uitgevallen dan verwacht.

Automatiseringskosten

De automatiseringskosten lagen € 49K hoger dan was begroot in de 2e BW 2024 (€ 1.057 vs. € 1.106K). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een structurele stijging van de tarieven van de Basisregistratie Personen (BRP), die op basis van een staffel bij de afnemer in rekening worden gebracht. Het basistarief voor de BRP is in 2024 namelijk gestegen. Ook omdat door BSOB vanaf 2024 structureel meer diensten opgevraagd worden bij het BRP (die voorheen op een andere wijze opgevraagd en gefactureerd werden) is BSOB in een hogere staffel terechtgekomen. Daarom heeft er in 2024 een incidentele naheffing plaatsgevonden over 2023 van €70K. Daarnaast was er sprake van een kostenstijging als gevolg van diverse relatief kleinere kostenposten. Deze werden veroorzaakt door onder andere inflatie, projecten ten behoeve van de professionalisering van de organisatie en de aanschaf van licenties ten behoeve van de bedrijfsvoering (contractbeheer, veilig mailen etc.)

Algemene- en overige kosten

De algemene kosten zijn € 189K lager dan begroot (€ 1.261K vs. € 1.072K). De onderschrijding van de met name de algemene kosten is hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- Vanaf 2023 neemt BZK de ontwikkelkosten van Logius voor rekening en worden deze niet meer doorbelast aan afnemers. Dit bespaarde € 58K incidenteel structureel.
- De accountantskosten zijn structureel € 30K lager.
- De onvoorziene uitgaven incidenteel € 64K lager uitgevallen dan oorspronkelijk was ingeschat.
- Er is incidenteel minder aan repro- en portokosten uitgegeven dan was begroot (41K). Door een fout in de facturatie vanuit DataB (onze businesspartner voor het drukken en verzenden van alle documenten) is in oktober een creditnota van € 34K ontvangen. Het restant van € 7K wordt veroorzaakt door een iets lager volume aan brieven en aanslagen dan vooraf was ingeschat.

Overige opbrengsten

Er is in 2024 voor een bedrag van € 66K incidenteel aan opbrengsten gerealiseerd, tegenover een doelstelling van € 311K. De beoogde opbrengen zijn door BSOB echter wel gerealiseerd, met de facturatie aan de Dienst Dommelvallei, maar deze opbrengsten zijn verrekend in het financieel resultaat met de eerder genoemde kosten van externe inhuur van de afdeling waarderen, wat geleid heeft tot een opbrengst van die afdeling van € 439K.

Rentebaten

Sinds oktober 2022 ontvangt BSOB rente over de ontvangen belastinggelden. Als gevolg van de economische omstandigheden is de prognose van de te ontvangen rente al bijgesteld in de 2e BW 2024. De rentebaten waren in 2024 uiteindelijk €50K (€320K ten opzichte van €370K) lager dan was begroot, maar nog steeds € 32K hoger dan in 2023.

Afwikkeling financieel resultaat 2024

Door incidentele meevallers in 2024, hoofdzakelijk als gevolg van het dalende aantal bezwaren en de daling van de proceskostenvergoeding, is er over 2024 een **positief resultaat van € 698K** ten opzichte van de 2e BW 2024, voor toevoeging en onttrekking bestemmingsreserve.

Geadviseerd wordom:

1. De jaarstukken (het jaarverslag en de jaarrekening) 2024 vast te stellen een **positief resultaat van € 698K ten opzichte van de 2e BW 2024,** voor toevoeging en onttrekking bestemmingsreserve. Hierbij moet worden opgemerkt worden dat de controle van de jaarrekening door de externe accountant nog niet is afgerond. Er speelt nog een vaktechnische discussie over het treffen van een voorziening voor tijd-voor-tijd sparen en over een juiste boeking van de BTW. Hierdoor kan het genoemde positieve resultaat nog wijzigen.
2. Een bedrag van **€ 291K te doteren aan een nieuw te vormen geoormerkte bestemmingsreserve** voor de financiering van de volgende noodzakelijke projecten in 2025.
    - ICT: Transitie van hosting en technisch beheer GouwBelastingen en OrtaX
    - ICT: Migratie documenten naar Microsoft 365
    - Heffen: onderzoek naar achteraf opleggen gebruikersbelastingen
    - Heffen: onderzoek naar geautomatiseerd doorvoeren aangiften
    - Communicatie: nieuw aanslagbiljet
    - Communicatie: doorontwikkeling website in verband met nieuw CMS.
    - Communicatie: ontwikkeling schrijfwijzer en huisstijlhandboek
    - Communicatie: WOZ-campagne
    - Bedrijfsvoering: reduceren complexiteit governance GR BSOB
3. **Met het restant van € 407K een egalisatiereserve te vormen,** waarmee nadelige financiële effecten in latere jaren gecompenseerd kunnen worden. Hiermee vloeit dit bedrag indirect terug naar de deelnemers in de GR BSOB. Dit onder voorwaarde van een juridische basis voor het treffen van een egalisatiereserve in de GR BSOB.

Beschrijving van de hierboven onder 2) genoemde noodzakelijke projecten die in 2025 gefinancierd kunnen worden met de geoormerkte bestemmingsreserve:

<u>ICT</u>:

1. **Transitie van hosting en technisch beheer GouwBelastingen en OrtaX van waterschap Aa en Maas naar de SaaS omgevingen van GouwIT en Ortec Finance.**
    - Risico afname: nu afhankelijkheid van één applicatiebeheerder.
    - Beperking risico van inkomstenderving of grote vertragingen in aanslagruns.
    - Verbetering in performance en bewezen beheerprocedures.
    - Verhoogde beschikbaarheid.
    - Toekomstbestendig en minder afhankelijk.
    - Sterk toegenomen veiligheid op basis van ISAE 3402 Type II-/ ISO 27001 rapportages.
    - Voorspelbaarheid van kosten en performance.
    - Schaalbaarheid: bij groei van opdrachtgevers en hoeveelheid data en gebruikers kan het platform meegroeien. Het hosting voorstel van GouwIT voorziet in een kosteloze uitbreiding met extra deelnemers, w.o. Waterschap De Dommel. Dit biedt een groot kostenvoordeel voor BSOB.

De kosten van de hosting oplossing bedragen initieel € 24K en structureel € 80K. Aangezien de hosting gestart wordt medio 2025 wordt voor 2025 een bedrag van € 64K (€ 24K + € 40K) aangehouden.

2. **Migratie van documenten naar Microsoft 365:** Veilige migratie van documenten naar Microsoft 365 met de juiste rechten en structuur leidt tot een verbeterde samenwerking en toegankelijkheid voor medewerkers en een verbeterde beveiliging en naleving van compliance-richtlijnen. De hele migratie zou gerealiseerd kunnen worden voor naar verwachting € 50K.

Heffen:

Om invulling te geven aan de Kadernota 2026 worden twee onderzoeken uitgevoerd:

3. **Achteraf opleggen van gebruikersbelastingen:** Aan het Algemeen Bestuur zal in 2025 een advies worden voorgelegd om vanaf 2026 de gebruikersbelastingen achteraf op te leggen. Dit houdt in dat de gebruikersbelastingen van 2026 pas in 2027 worden opgelegd. De financiële gevolgen voor de deelnemers worden vooraf uitgewerkt, waarbij ook de mogelijke risico's worden geïnventariseerd.
4. **Geautomatiseerd doorvoeren van aangiften:** onderzocht wordt of het mogelijk is om bepaalde soorten aangiften (zuiveringsheffing, toeristenbelasting, rioolheffing) geautomatiseerd en zonder controles door te voeren in onze administratie. Aan het geautomatiseerd doorvoeren worden richtlijnen verbonden, waardoor de risico's beperkt worden.

Voor deze onderzoeken wordt een out-of-pocket budget van € 10K gereserveerd

Communicatie:

5. Ontwikkeling van een **nieuw aanslagbiljet** dat voldoet aan de eisen van de Wet Digitale Overheid en de toegankelijkheidsrichtlijnen (B1-taalniveau, duidelijke structuur). Dit zorgt voor:
   - Naleving van wet- en regelgeving.
   - Vermindering van klantvragen en verhoging van betalingsbereidheid.
   - Efficiëntere interne afhandeling.
   - Verlaging van drukkosten met ongeveer € 4.000 per februarikohier.
   - Verlaging van de benodigde checklist uren per februarikohier.

   De geschatte kosten bedragen € 12K (exclusief interne uren).
6. **Noodzakelijke (door)ontwikkeling van de website**, omdat het voor de website gebruikte content management system (CMS) bij de huidige leverancier niet langer beschikbaar is. In 2025 is een overgang naar een nieuwe leverancier of naar ander CMS noodzakelijk. Voor de (door)ontwikkeling van de website wordt in 2025 out-of-pocket € 100K begroot.
7. Ontwikkeling van een **schrijfwijzer en huisstijlhandboek**: Dit zorgt voor eenduidige identiteit en communicatie en de inrichting van een toolkit voor de medewerkers. De geschatte kosten bedragen € 5K
8. **WOZ-communicatiecampagne**: Deze campagne is opnieuw gericht op het vergroten van begrip en vertrouwen in de dienstverlening, het verlagen van het aantal bezwaren en het verminderen van de druk op het KCC en andere teams. De geschatte kosten bedragen € 25K.

Bedrijfsvoering:

9. Gekoppeld aan de meerjarenstrategie zoals die is beschreven in de Kadernota 2026, wordt in opdracht van het Dagelijks Bestuur in 2025 door een gespecialiseerde adviseur een onderzoek

uitgevoerd dat er op is gericht om de complexiteit van de governance van de GR BSOB te reduceren. De geschatte kosten bedragen € 25K

Financiering van de projecten:

De hierboven genoemde projecten kunnen in 2025 worden gefinancierd uit de te vormen geoormerkte bestemmingsreserve van € 291K uit het positieve resultaat uit 2024.

Toerekening naar programmaonderdeel

De directe kosten worden zoveel mogelijk direct aan de programmaonderdelen toegerekend. Conform de vastgestelde kostenverdeelsystematiek worden de kosten van de overhead op basis van fte's verdeeld over de primaire processen.

3.2 BTW en VPB

Gedurende het jaar boekt BSOB de BTW die in rekening wordt gebracht apart.
Na afloop van het kalenderjaar wordt de BTW (de zogenoemde doorgeschoven BTW) aan de deelnemers bij de eindafrekening in rekening gebracht op basis van de financiële bijdragen van de deelnemers.

De deelnemer verwerkt deze rekening in de opgaaf voor het BTW compensatiefonds (BCF).
De doorschuif BTW werkt alleen voor deelnemers die zelfstandig recht hebben op compensatie van BTW en dus niet voor het waterschap.

Met betrekking tot de VPB kan BSOB voor de activiteiten 'waarderen ten behoeve van de Wet WOZ' en 'heffen en innen van gemeente- en waterschapsbelastingen' - aanspraak maken op een of meerdere objectieve vrijstellingen.

3.3 De balans

Balans per 31 december 2024 (*€1.000)							
Ref	Activa	31-dec-24	31-dec-23	Ref	Passiva	31-dec-24	31-dec-23
	Machines, apparaten en installaties	195	212		Bestemmingsreserve	610	760
	Overige materiële vaste activa	235	320		Resultaat boekjaar	715	-133
1	**Materiële vaste activa**	**430**	**532**	6	**Eigen vermogen**	**1325**	**626**
					Voorziening RVU	239	353
					Voorziening verlofsparen	126	107
				7	**Voorzieningen**	**365**	**460**
	Totaal vaste activa	430	532		Totaal vaste passiva	1.690	1.086
2	Vorderingen op openbare lichamen	29	17	8	Overige schulden	195	286
3	Overige vorderingen		1				
4	Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	19.681	16.696				
	Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**19.710**	**16.713**		**Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**195**	**286**
4	Liquide middelen	3	38	9	Overlopende passiva	18.653	16.214
5	Overlopende activa *	394	302				
	Totaal vlottende activa	20.107	17.054		Totaal vlottende passiva	18.847	16.500
	Totaal activa	20.537	17.586		Totaal passiva	20.537	17.586

*) Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op VPB 1969

3.3.1 Toelichtingen

Incidentele meevallers in 2024, hoofdzakelijk als gevolg van het dalende aantal bezwaren en de daling van de proceskostenvergoeding, hebben geresulteerd in een positief resultaat van € 698K ten opzichte van de 2e BW 2024, voor toevoeging en onttrekking bestemmingsreserve. Geadviseerd wordt om € 291K te doteren aan de nieuw te vormen geoormerkte bestemmingsreserve voor de financiering van de onderstaande noodzakelijke projecten in 2025 en met het restant van € 407K een egalisatiereserve te vormen, waarmee nadelige financiële effecten in latere jaren gecompenseerd kunnen worden. Hiermee vloeit dit bedrag indirect terug naar de deelnemers in de GR BSOB. Dit onder voorwaarde van een juridische basis voor het treffen van een egalisatiereserve in de GR BSOB.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn overeenkomstig met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met afschrijvingen en investeringssubsidies (indien van toepassing). De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode). Voor activa die gedurende het jaar in gebruik worden genomen, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van 5, respectievelijk 10 jaar. In geval een actief binnen deze periode buiten gebruik wordt gesteld, wordt de - op dat moment geldende - restantboekwaarde in een keer afgeschreven. Er is rekening gehouden met duurzame waardeverminderingen.

Vorderingen (zowel op openbare lichamen als overige vorderingen)

Vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa, worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorziening

De voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Met betrekking tot de voorziening RVU is het effect van de tijdswaarde niet materieel. De voorziening verlofsparen wordt niet contant gemaakt in overeenstemming met uitspraken van de commissie BBV.

Overige schulden
De overige schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
Voor zover in het bovenstaande niet anders is aangegeven, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wijze van resultaatbepaling
De jaarrekening is opgesteld volgens het principe van het 'stelsel van baten en lasten'. In het stelsel van baten en lasten worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan de jaren waarop ze betrekking hebben. Onder baten worden verstaan de opbrengsten uit dienstverlening als gemeenschappelijke regeling aan de deelnemers plus de overige baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Verwachte baten zijn voorzichtigheidshalve niet als baten verantwoord. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Resultaatbestemming
Conform het BBV worden de mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de jaarrekening, separaat verantwoord.

3.3.2 Vaste activa

Staat van vaste activa * €1	Boekwaarde 01-01-2024	Investeringen 2024	Desinvesteringen 2024	Afschrijvingen 2024	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Machines, apparaten, installaties							
Telefooninstallatie	-			-			-
Verbouwing Oss	211.147			22.385			190.031
OHW Bedrijfsmiddelen		5.022		-			5.022
Totaal machines, apparaten, installaties	**211.147**	**5.022**	**-**	**22.385**	**-**	**-**	**195.053**
Overige materiele vaste activa							
Belastingapplicatie	-			-			-
Waarderingsapplicatie	-			-			-
Documentmanagement systeem	-			-			-
Digitale balie	-			-			-
Portal	-			-			-
Synchronisatie portal	-			-			-
Webis notaris	-			-			-
Harmonisatie	-			-			-
Qlikview	-			-			-
GOUW WOZ 7	-			-			-
Waterbank ICT	-			-			-
Investering Landelijke Voorziening	-			-			-
Gouw7R2	67.999			33.999			33.999
Migratie Gouw 2022_aanvulling Gouw7R2	10.312			2.578			7.734
BRP-koppeling	36.696			7.339			29.357
GOUW-Licentie toetreding Dommelvallei	205.000			41.000			164.000
OHW Software	-	26.780	26.780	-			-
Totaal overige materiële vaste activa	**320.007**	**26.780**	**26.780**	**84.916**	**-**	**-**	**235.090**
Totaal materiële vaste activa	**531.153**	**31.802**	**26.780**	**107.302**	**-**	**-**	**430.143**

Investering Verbouwing

Er is € 5.022 aan investeringen voor de verbouwing verantwoord onder de OHW.

OHW software (BRP-koppeling)

In 2025 starten met afschrijving over een geïnvesteerd bedrag €26.780.

3.3.3 Vorderingen openbare lichamen

Het saldo vorderingen openbare lichamen wordt bepaald door het saldo op openstaande debiteuren. Dit betreft o.a. extra werkzaamheden die vanuit BSOB verricht zijn voor betreffende deelnemers.

In onderstaande tabel zijn de vorderingen per openbaar lichaam opgenomen.

Vorderingen openbare lichamen	2024	2023
Waterschap Aa en Maas		
Gemeente Asten	12.783	900
Gemeente Bernheze		1.200
Gemeente Boekel		300
Gemeente Deurne	1.683	1.800
Gemeente Gemert-Bakel	2.862	1.950
Gemeente Laarbeek		1.350
Gemeente Maashorst		5.400
Gemeente Oss		2.400
Gemeente Someren	5.507	1.200
Gemeente Land van Cuijk		450
Dienst Dommelvallei	6.436	
GR BWB		
BSGR		
BsGW		
GBTwente		
Noordelijk Belastingkantoor		
SVHW		
Totaal	29.272	16.950

3.3.4 Overige vorderingen

Niet van toepassing in 2024.

3.3.5 Geldelijke middelen

De geldelijke middelen bestaan uit de saldi van de belastinggelden en de saldi van de rekening-courant. De geldelijke middelen bestaan uit de liquide middelen en de uitzettingen van 's Rijksschatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Geldelijke middelen (*€1.000)	2024	2023
Saldo Kas		
Lopende Rekening	1	36
Liquide middelen Belastinggelden	1	*36*
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	17.907	15.520
Belastinggelden	**17.908**	**15.556**
Saldo Kas		
Lopende Rekening	2	3
Liquide middelen Rekening-Courant	2	*3*
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.774	1.176
Rekening-Courant	**1.776**	**1.178**
Totaal Geldelijke middelen	**19.684**	**16.734**

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijksschatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Dagelijks wordt er op een vast moment afgeroomd waardoor er op enig moment een negatief saldo kan ontstaan.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)				
2024				
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist aangehouden middel	171	176	83	33
Ruimte onder het drempelbedrag	829	824	917	967
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Berekening drempelbedrag 2024	
Begrotingstotaal (exclusief BTW) verslagjaar	9.691
Begrotingstotaal (exclusief BTW) na wijziging	11.553
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoer	
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	
Drempelbedrag	1.000

Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen 2024				
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	15.550	16.059	7.643	3.051
Dagen in het kwartaal	91	91	92	92

3.3.6 Overlopende activa

Het saldo overlopende activa is als volgt te specificeren:

Overlopende activa (*€1.000)	2024	2023
Vooruitbet/vooruitgefact kosten	45	22
Transitoria	-2	73
Waarborgsommen		
Nog te factureren	439	195
Kruisposten	-89	12
Totaal	394	302

- Vooruitbetaalde/vooruit gefactureerde kosten betreft facturen die in 2024 zijn ontvangen en betaald, maar betrekking hebben op boekjaar 2025.
- De post transitoria betreft voornamelijk de te ontvangen rente.
- De post nog te factureren betreffen voornamelijk de opbrengsten toeslagenaffaire.
- De kruisposten betreft voornamelijk een nog te ontvangen saldo van diverse posten.

3.3.7 Eigen vermogen

BSOB had op 31 december 2024 een positief exploitatieresultaat ad € 715.070.

Eigen vermogen (*€1.000)	2024	2023
Bestemmingsreserve	610	760
Resultaat boekjaar	715	-133
Eigen vermogen	**1.325**	**626**

De bestemmingsreserve is gevormd met als doel bij te dragen in de frictiekosten van nieuwe toetreders. Het beoogd effect is om nieuwe potentiële deelnemers een incentive te bieden die hen eerder beweegt om aan te sluiten bij de GR van BSOB. In 2024 is Dienst Dommel Vallei aangesloten middels een dienstverleningsovereenkomst, waarbij is vastgelegd dat een deel van de frictiekosten wordt gefinancierd door een incentive groot 4 x € 150.000 = € 600.000, te betalen vanuit de bestemmingsreserve van BSOB.

In onderstaande tabel is het verloopoverzicht van het eigen vermogen opgenomen:

Verloopoverzicht Eigen vermogen (*€1.000)	
Eigen vermogen 31-12-2023	**626**
Afrekening resultaat boekjaar 2023 (-133)	
* bestemming: bestemmingsreserve	
* bestemming: uitkering deelnemers	
Toevoeging bestemmingsreserve	-133
Onttrekking bestemmingsreserve	150
Resultaat boekjaar 2024	715
Eigen vermogen 31-12-2024	**1.325**

3.3.8 Voorzieningen

BSOB heeft een voorziening RVU. Deze is gevormd om uitbetalingen aan (voormalige) medewerkers te betalen naar aanleiding van overeenkomsten met medewerkers inzake vroegtijdig stoppen met werken.

Verloopoverzicht Voorziening RVU (*€1.000)	
Voorziening RVU 31-12-2023	**353**
Toevoeging voorziening RVU	
Onttrekking voorziening RVU	-114
Voorziening RVU 31-12-2024	**239**

Daarnaast is er sinds 2022 een voorziening verlofsparen opgesteld. Deze is opgesteld naar aanleiding van de wijzigingen in de CAO WSGO, hierin is de optie verlofsparen opgenomen. Medewerkers mogen maximaal 3600 uur verlofuren hebben. Om in de toekomst mogelijke stuwmeren aan verlof te kunnen opvangen is er een voorziening opgesteld.

In BBV artikel 44 lid 3 staat het volgende opgenomen:
"Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume".
In het kader van de verlofspaarregeling heeft dit bij (lokale) overheden tot vragen geleid waardoor de commissie BBV een nieuwsbericht heeft doen laten uitgaan. Dit nieuwsbericht is gebruikt bij het vaststellen van de uitgangspunten van de voorziening verlofsparen.
BSOB heeft diverse soorten verlofuren, te weten (boven)wettelijke verlofuren volgend uit de CAO, tijd-voor-tijd uren, IKB-uren en verlofsparen. In de voorziening verlofsparen zijn de IKB-uren en de verlofspaaruren opgenomen. De voorziening is op persoonsniveau berekend. De uurtarieven (inclusief IKB en een opslag sociale lasten) zijn per persoon bepaald. In de TVT is meegenomen (25% van de uitbetaalbare (max 72) TVT uren per persoon ultimo 2024).

In onderstaande tabel is het verloopoverzicht van de voorziening opgenomen:

Verloopoverzicht Voorziening verlofsparen (*€1.000)	
Voorziening verlofsparen 31-12-2023	**107**
Toevoeging voorziening verlofsparen	19
Onttrekking voorziening verlofsparen	
Voorziening verlofsparen 31-12-2024	**126**

3.3.9 Overige schulden

Het saldo van de overige schulden wordt bepaald door de ontvangen facturen welke per 31 december 2024 nog niet betaalbaar zijn gesteld.

3.3.10 Overlopende passiva

Overlopende passiva (*€1.000)	2024	2023
Nog te betalen kosten	483	747
Te betalen salarissen	14	16
Te betalen loonheffing	435	25
Te betalen pensioenpremies		
Af te dragen BTW aan de belastingdienst	5	3
Nog af te dragen ontvangsten	17.716	15.422
Totaal	18.653	16.214

Overlopende passiva betreffen kosten welke betrekking hebben op het boekjaar 2024, maar welke pas in 2025 worden gefactureerd dan wel betaald worden. Nog te betalen kosten zijn kosten die betrekking hebben op boekjaar 2024, maar waarvan de factuur nog ontvangen moet worden. Hierin zijn tevens de proceskostenvergoedingen opgenomen, die betaald zijn in de periode januari-maart 2025. Deze hebben betrekking op eerdere belastingjaren.

De te betalen salarissen zijn loonkosten die in de 13e run van 2024 zijn verwerkt en in 2025 zijn uitbetaald. De te betalen loonheffing betreft de afdracht over de salarisperiode december 2024 welke in 2025 betaald wordt.

De "af te dragen BTW aan de belastingdienst" betreft BTW verlegd vanuit een buitenlandse leverancier. Het gaat hierbij om een ingehuurde taxateur met een vestigingsadres is het buitenland.

De balanspost "Nog af te dragen ontvangsten" bestaat uit ontvangen bedragen die nog aan een deelnemer uitbetaald moeten worden als ook ontvangsten die nog aan een deelnemer toegewezen moeten worden. In onderstaande tabel worden deze posten uitgesplitst.

Nog af te dragen ontvangsten (*€1.000)	2024	2023
ontvangsten	251	224
nog af te dragen BSOB		
nog af te dragen Waterschap Aa en Maas	7.251	7.129
nog af te dragen gemeente Boekel	360	338
nog af te dragen gemeente Deurne	838	787
nog af te dragen gemeente Oss	2.768	2.609
nog af te dragen gemeente Asten	403	403
nog af te dragen gemeente Bernheze	744	753
nog af te dragen gemeente Gemert-Bakel	833	888
nog af te dragen gemeente Laarbeek	568	563
nog af te dragen gemeente Someren	431	406
nog af te dragen gemeente Geldrop-Mierlo	847	
nog af te dragen gemeente Nuenen	667	
nog af te dragen gemeente Son en Breugel	427	
nog af te dragen gemeente Maashorst	1.329	1.321
Totaal	17.716	15.422

3.4.11 Kortlopende schulden openbare lichamen

Saldo openbare lichamen - Overige schulden/overlopende passiva	2024	2023
ABP Pensioenen	73.827	60.196
Belastingdienst	532.040	344.124
Gemeente 's-Hertogenbosch		10.815
Gemeente Helmond		
Gemeente Heusden		
Gemeente Land van Cuijk		2.528
Gemeente Meierijstad		
Gemeente Oss	147	1.129
UWV		
Loyalis Pensioenen	1.747	637
Totaal	607.761	419.429

3.4 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Overeenkomst	Looptijd	Totale verplichting
Dienstverleningsovereenkomsten met deelnemers		
Huur en dienstverleningsovereenkomst BSOB met de gemeente Oss	tot en met 31-12-2026 (*getekend 8mei2024*	€ 2.873.223
Dienstverleningsovereenkomst met waterschap Aa en Maas		
* ICT producten en diensten	tot en met 31-12-2025	€ 417.819
Meerjarige contracten met toeleveranciers waarvan de resterende looptijd >1 jaar is		
Flanderijn; deurwaardersdiensten	tot en met 30-6-2025	P.M.
Evolve IP (MTel B.V.); telefonie	tot en met 31-12-2025	€ 74.484
Salure	tot en met 31-12-2025	€ 29.760
BDO	tot en met 01-06-2028	€ 790.000
Data B Mailservice BV	tot en met 28-2-2026	€ 1.088.900
Overige NUBBV		
BSOB is vanuit de wet- en regelgeving eigen risicodrager voor de WW. De maximale looptijd is afhankelijk van de achtergrond en de afspraken per medewerker. De maximale looptijd is conform CAO - de maximale duur Nawettelijke uitkering.	Op dit moment is er 1 medewerker die een WW uitkering heeft als aanvulling op een nieuwe aanstelling. De verplichting is redelijkerwijs niet in te schatten omdat niet duidelijk is hoe lang deze uitkering loopt. (Momenteel is de aanvulling plm € 800,- p/m). Daarom als PM opgenomen.	P.M.
Proceskostenvergoeding	In de jaarrekening zijn alle proceskostenvergoedingen verwerkt waarover in 2023 een uitspraak is gedaan. Voor komende uitspraken over heffingsjaar 2022 en eerder is geen inschatting te maken over de hoogte van de te betalen proceskostenvergoedingen en deze zijn daarom als P.M. opgenomen.	P.M.
Totaal		**€ 5.274.186**

3.5 Wet normering topfunctionarissen (WNT)

De regels voor de (semi)publieke sector zijn vastgelegd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Bij BSOB wordt het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT. De bestuursleden zijn niet in dienst bij BSOB en zijn onbezoldigd. De directeur is wel in dienst van BSOB en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van BSOB en is in die hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT.
Hieronder is de topfunctionaris van BSOB en de bezoldiging weergegeven. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de onbezoldigde bestuursleden.

WNT-verantwoording 2024 BSO

De WNT is van toepassing op BSOB. Het voor BSOB toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,- overeenstemmend met het algemene bezoldigingsmaximum.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf I januari 2018).

3.5.1 Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2024 bedragen x € 1 K	[redacted]
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2024 en 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	125
Beloningen betaalbaar op termijn	20
Subtotaal	*145*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233,000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	145
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

3.5.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

[redacted]r [redacted]n is per 31-12-2023 uit dienst getreden. Dus niet meer van toepassing in 2024.

3.5.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

		BSOB		
van	**tot**	**Bestuursleden**	**deelnemer**	**rol**
2011		De heer F.F.G.P. den Brok (Frank)	gemeente Oss	DB-lid
9-5-2023		De heer J.J.M.W. Scherrenberg (Joël)	waterschap Aa en Maas	DB-lid
26-1-2022		Mevrouw G.T. Buter (Greet)	gemeente Deurne	DB-lid (tevens voorzitter)
1-6-2021		Mevrouw C.J.M. van den Elsen (Caroline)	gemeente Boekel	AB-lid
1-4-2023	22-12-2024	Mevrouw W. van Zeeland (Willeke)	gemeente Gemert - Bakel	AB-lid
23-12-2024		De heer P.C.M. Ketelaars (Peter)	gemeente Gemert - Bakel	AB-lid
1-1-2022		De heer G. van Heeswijk (Gijs)	Gemeente Maashorst	AB-lid
18-5-2022		De heer ing. L.J.M. van de Moosdijk	Gemeente Asten	AB-lid
24-5-2022		De heer Joan Briels	gemeente Laarbeek	AB-lid
22-6-2022		De heer K. Kusters (Koert)	gemeente Someren	AB-lid
2018		De heer M.A.W.J.M. Wijdeven (Rien)	gemeente Bernheze	AB-lid
jan-24		De heer J. Boersma (Jan)	Dienst Dommelvallei	AB-lid zonder stemrecht

4 Controleverklaring

Op het moment van schrijven van deze jaarrekening is de controle van de jaarrekening door de accountant BDO nog niet afgerond.

5 Bijlagen

5.1 Deelnemersbijdragen

Lasten		Waarderen	Heffen	Innen	**Totaal**
Bijdrage ex BTW in 2024		6.172.262	3.891.803	1.317.636	**11.381.700**
in %		54,23%	34,19%	11,58%	100%

In onderstaande tabel is het verschil in deelnemersbijdragen met de 2e BW 2024 opgenomen.

2e BW 2024	Aa en Maas	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert-Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal
Totale bijdrage excl BTW	3.203.560	385.694	680.887	215.239	713.145	936.041	668.149	495.970	1.258.639	525.162	2.162.748	447.133	380.678	**12.073.046**
Percentage van bijdrage	26,53%	3,19%	5,64%	1,78%	5,91%	7,75%	5,53%	4,11%	10,43%	4,35%	17,91%	3,70%	3,15%	**100%**
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	262.853	31.646	55.867	17.660	58.514	76.802	54.822	40.694	103.272	43.090	177.454	36.687	31.235	**990.595**
	3.466.413	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers												
Jaarstukken 2024	**Aa en Maas**	**Asten**	**Bernheze**	**Boekel**	**Deurne**	**Geldrop-Mierlo**	**Gemert-Bakel**	**Laarbeek**	**Maashorst**	**Nuenen**	**Oss**	**Someren**	**Son en Breugel**	**Totaal**
Totale bijdrage excl BTW	3.199.845	354.533	602.917	197.875	659.672	869.402	594.740	453.401	1.211.959	484.549	1.991.755	410.321	350.731	**11.381.700**
Percentage van bijdrage	28,11%	3,11%	5,30%	1,74%	5,80%	7,64%	5,23%	3,98%	10,65%	4,26%	17,50%	3,61%	3,08%	**100%**
BTW - verdeling op basis van % bijdrage	229.338	25.410	43.212	14.182	47.280	62.311	42.626	32.496	86.863	34.728	142.752	29.408	25.137	**815.744**
	3.429.183	doorschuifBTW voor gemeentelijke deelnemers												
Verschil deelnemersbijdrage inclusief BTW 2024 tov 2e BW 2024	-37.230	-37.398	-90.625	-20.842	-64.707	-81.131	-85.605	-50.767	-63.089	-48.974	-205.696	-44.091	-36.044	-866.197

5.2 Productiecijfers 2024

BSOB - Aantallen aansluitingen en aansluitregels
Productiecijfers 2024

	Aa en Maas		Asten		Bernheze		Boekel		Deurne		Geldrop-Mierlo		Gemert-Bakel		Laarbeek		Maashorst		Nuenen		Oss		Someren		Son en Breugel		Totaal
	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	Biljetten	Regels	
Aantal aansluitbiljetten per deelnemer	419.014		9.247		16.311		5.550		18.876		22.561		15.845		11.448		32.469		13.199		59.328		10.747		8.988		643.583
Aansluitingen in het basispakket																											
Watersysteemheffing ingezetenen		342.207																									342.207
Watersysteemheffing gebouwd		396.700																									396.700
Watersysteemheffing ongebouwd		120.001																									120.001
Zuiveringsheffing forfait bedrijven		22.793																									22.793
Zuiveringsheffing forfait woningen		376.546																									376.546
Afvalstoffenheffing - vastrecht/ vast bedrag				7.525		13.681		4.699		14.646		19.048		13.330		10.153		26.512		11.027		43.732		8.658		7.880	180.891
Afvalstoffenheffing - DiFTar				11.538		22.145				21.689		32.318		10.211		15.152				17.911		31.837		12.769			175.570
Reinigingsrecht												112		230						59				101		27	529
Onroerende zaakbelasting eigenaar niet-woning				1.172		1.524		711		1.765		1.175		1.529		1.161		3.369		1.004		3.812		1.283		755	19.260
Onroerende zaakbelasting eigenaar woning				7.541		13.396		4.481		14.257		19.775		13.421		10.074		26.685		11.022		43.004		8.814		7.920	180.410
Onroerende zaakbelasting gebruiker niet-woning				1.087		1.406		593		1.614		1.150		1.415		1.047		3.119		828		3.684		1.202		702	17.847
Bedrijfsinvesteringszone eigenaar																								95			95
Bedrijfsinvesteringszone gebruiker														159										90			249
Reclamebelasting				106		68						227				74		290		142		361					1.268
Rioolheffing gebruiker niet-woning								458		1.369		1.033		1.259		892		3.397		747		3.219				643	13.017
Rioolheffing gebruiker woning								4.597		14.321		18.956		13.026		9.984		25.910		11.001		42.941				7.762	148.498
Rioolheffing eigenaar niet-woning				1.063		1.381												2.662				3.463		1.232		1.068	10.869
Rioolheffing eigenaar woning				7.543		13.071												25.776				41.444		8.821		9.490	106.145
Rioolgrotoverbruik				24				23				11						27		54		411				13	563
Hondenbelasting				1.415						3.621		4.132		3.326								9.958		1.781			24.233
Toeristenbelasting				83		58		42		62		19		95				127		12		123		98			717
Forensenbelasting																		134									134
Naheffingsaanslag parkeerbelasting										33		117						715				6.895					7.760
Kosten parkeerbelasting										33		117						715				6.926					7.791
Baatbelasting																											0
Precario																										24	24
Marktgelden										77																	77
Graf-/lijkbezorgingsr-/begrafenisrechten										134																	134
Aansluitingen in het pluspakket																											
Zuiveringsheffing-Verontrein. bedrijf	9.051																										9.051
Biljetten	419.014		9.247		16.311		5.550		18.876		22.561		15.845		11.448		32.469		13.199		59.328		10.747		8.988		643.583
Regels		1.258.247		39.097		66.730		15.604		73.621		98.190		58.001		48.537		119.438		53.807		241.810		44.962		36.284	2.154.328

	Aa en Maas	Asten	Bernheze	Boekel	Deurne	Geldrop-Mierlo	Gemert-Bakel	Laarbeek	Maashorst	Nuenen	Oss	Someren	Son en Breugel	Totaal	Tarief	Kosten
WOZ-objecten (=PowerBI 8-1-2024)		8.658	14.685	5.149	15.927	20.952	14.904	11.162	29.893	11.761	46.660	10.049	8.685	198.485	31,10	6.172.262
Aanslagregels op de basisbiljetten heffen	1.258.247	39.097	66.730	15.604	73.621	98.190	58.001	48.537	119.438	53.807	241.810	44.962	36.284	2.154.328	1,70	3.665.528
Zuiveringsheffing-verontr. Bedrijf	9.051													9.051	25,00	226.275
Aanslagbiljetten innen	419.014	9.247	16.311	5.550	18.876	22.561	15.845	11.448	32.469	13.199	59.328	10.747	8.988	643.583	1,84	1.181.356
Verzoek om kwijtschelding Deelnemers	3.178	90	139	51	224	469	175	135	978	152	1.022	80	121	6.814	20,00	136.280
																11.381.700

5.3 Taakvelden

Taakveld	Taakveldomschrijving		Begroting 2024	2e BW 2024	Realisatie 2024	Verschil Realisatie 2024 - 2e BW	Realisatie 2023
0.4	Overhead	Totale kosten overhead	3.936	4.398	4.344	-54	3.665
		Doorbelasting kosten overhead naar programma belastingen	-3.936	-4.398	-4.344	54	-3.665
		Saldo kosten overhead	-	-	-	-	-
0.61 + 0.62	Belastingen-OZB	Totale directe lasten	3.248	4.840	4.135	-705	4.353
		Totale directe baten	-18	-308		308	-44
		Directe kosten belastingen-OZB	3.230	4.532	4.135	-397	4.309
		Doorbelasting kosten overhead	1.864	2.062	2.037	-25	1.718
		Totale kosten belastingen-OZB	5.094	6.594	6.171	-422	6.027
0.64	Belastingen-Overig	Totale directe lasten	2.471	3.077	2.901	-176	2.491
		Totale directe baten	-3				
		Directe kosten belastingen-Overig	2.468	3.077	2.901	-176	2.491
		Doorbelasting kosten overhead	2.072	2.336	2.308	-29	1.947
		Totale kosten belastingen-Overig	4.539	5.413	5.208	-205	4.438
0.8	Onvoorzien		58	66	2	-64	
	Netto-kosten		9.691	12.073	11.382	-691	10.464
		Deelnemersbijdragen (incl. BTW)	10.446	13.064	12.896	-866	11.404
		BTW Eindgebruiker - exploitatie	755	991	816	-175	939
		BTW Eindgebruiker- investeringen					
	Exploitatieresultaat				698	698	-133
0.10	Mutaties reserve				17	17	
0.11	Gerealiseerd resultaat				715	715	-133

5.4 Lijst van gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AFV	Afvalstoffenheffing
AIC	Automatische Incasso
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRP	Basisregistratie Personen
BSN	Burgerservicenummer
BSOB	Belastingsamenwerking Oost-Brabant
Burap	Bestuursrapportage
BW	Begrotingswijziging
Diftar	Gedifferentieerde tarieven
HRM	Human Resource Management
I-WOZ	iWOZ® is een softwaresysteem dat vraagprijzen en vastgoedinformatie verzamelt en deze gegevens vervolgens via een eigen website inzichtelijk en opvraagbaar maakt.
IB	Informatiebeveiliging
GIS	Geografisch informatiesysteem
FG	Functionaris Gegevensbescherming
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
KPI	Kritische Prestatie-indicator
KWS	Kwijtschelding
LV	Landelijke Voorzieningen
MJB	Meerjarenbegroting
MSNP	Minnelijke schuldsanering natuurlijke personen
NCNP	No Cure No Pay
NHR	Nederlands Handelsregister
OR	Ondernemingsraad
PMA	Permanente Marktanalyse
PO	Privacy Officer
RBD	Rijksbelastingdienst
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WVOB	Zuiveringsheffing-verontreinigingsheffing bedrijf

BESLUIT DAGELIJKS BESTUUR

VOORSTEL

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant;

gelet op,

1. de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
2. de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

B E S L U I T :

1. De Jaarstukken 2024 ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur aan te bieden;

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van BSOB op 24 maart 2025

De voorzitter Dagelijks Bestuur

G.T. Buter

De secretaris

E.M. van der Reijden

BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 24 maart 2025

gelet op,

1. de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
2. de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling BSOB;

B E S L U I T :

1. De jaarstukken (het jaarverslag en de jaarrekening) 2024 vast te stellen een **positief resultaat van € 698K ten opzichte van de 2e BW 2024,** voor toevoeging en onttrekking bestemmingsreserve.
2. **€ 407K terug te laten vloeien aan de deelnemers**. Hiervan kan € 138K gezien worden als een compensatie van het vervallen van de taakstelling, die gekoppeld was aan de businesscase bij het 'Masterplan Automatisering', zoals deze was opgenomen in de begroting 2025. Deze taakstelling zou vervallen in de 1e BW 2025 en in de meerjarenbegroting, conform het door het AB genomen besluit in december 2024.
3. Een bedrag van **€ 291K te doteren aan een nieuw te vormen geoormerkte bestemmingsreserve** voor de financiering van de volgende noodzakelijke projecten in 2025.
    a. ICT: Transitie van hosting en technisch beheer GouwBelastingen en OrtaX
    b. ICT: Migratie documenten naar Microsoft 365
    c. Heffen: onderzoek naar achteraf opleggen gebruikersbelastingen
    d. Heffen: onderzoek naar geautomatiseerd doorvoeren aangiften
    e. Communicatie: nieuw aanslagbiljet
    f. Communicatie: doorontwikkeling website in verband met nieuw CMS.
    g. Communicatie: ontwikkeling schrijfwijzer en huisstijlhandboek
    h. Communicatie: WOZ-campagne
    i. Bedrijfsvoering: reduceren complexiteit governance GR BSOB

De jaarstukken worden vastgesteld onder voorbehoud van de accountantsverklaring.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van BSOB op 03 april 2025

De voorzitter

G.T. Buter

De secretaris

E.M. van der Reijden

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:52 CEST
Document ID:
4c65b22e-0948-4c97-81e9-853815d5ba8a

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 33065-2025 /

Onderwerp: jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 ODBN

Auteur	:	Astrid Waals
Domein/team	:	Ruimte / Vergunningverleniing, toezicht en handhaving
E-mail	:	Astrid.Waals@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	F.J.M. van Lankvelt

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
De jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorstel

1. Gebruik te maken van de bevoegdheid om de volgende zienswijze op de begroting 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord naar voren te brengen:

We verwijzen naar de zienswijze die we hebben ingediend op de Kadernota 2026. De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststelling van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Inleiding
De Omgevingsdienst Brabant Noord (hierna: ODBN) biedt de jaarrekening 2024 en de begroting 2026 aan. Hiermee informeren zij ons over de uitgangspunten van de gemeenschappelijke regeling van de ODBN. Voor de begroting van 2026 kan een zienswijze worden ingediend.

Beoogd effect
Dat de raad sturing geeft aan het vervolg van de Kadernota 2026 van de ODBN

Argumenten
1.1 De jaarrekening 2024 presenteert een positief resultaat
De bevoegdheid om de jaarrekening vast te stellen, ligt bij het Algemeen Bestuur van de ODBN. Uit de jaarrekening van 2024 blijkt dat de ODBN 2024 afsluit met een positief resultaat van

€ 959.000,-. Het resultaat uit de jaarrekening 2024 wordt door de ODBN aangewend om het implementatiebudget voor vervanging van het HR-systeem en financiële systeem te vormen. Ook geeft het de ODBN de mogelijkheid om te investeren in robotisering en Artificial Intelligence (AI). Er vindt geen uitkering aan de deelnemers plaats. Wel wordt een incidentele korting op het uurtarief toegepast.

2.1 *De begroting van 2026 geeft aanleiding om een zienswijze in te dienen*
In de kadernota 2026 ODBN was een gemiddeld tarief opgenomen van € 119,97. Het uurtarief in de ontwerpbegroting is uitgekomen op een bedrag van € 119,05. Dit laatste heeft te maken met een incidentele korting van € 0,92 door de resultaatbestemming uit de jaarrekening 2024.
In 2026 is de bijdrage voor Samen Sterk in Brabant (hierna: SSiB) apart van de bijdrage voor de ODBN in de begroting opgenomen. De bijdrage aan SSiB voor de gemeente Maashorst is voor 2026 begroot op € 20.000,00. De bijdrage voor de ODBN is voor 2026 begroot op € 2.719.172,00 Hiermee komt het totale jaarprogramma uit op € 2.739.172,- Dit bedrag is gebaseerd op het concept-werkprogramma 2026. Dit betekent een verhoging van de deelnemersbijdrage ten opzichte van het jaar 2025 (€ 2.704.205,00). Dit is een bedrag van € 34.967.

In reactie op de Kadernota 2026 heeft de raad besloten een zienswijze in te dienen. In de zienswijze is gevraagd om voor de bijdrage voor 2026 de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren. De raad heeft gevraagd om eigen loon- en prijsstijgingen op te vangen met ombuigingen. Met de begroting voor 2026 worden de loon- en prijsstijgingen van de ODBN doorbelast aan de deelnemers. Daarom wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen. In 2024 heeft de ODBN al geanticipeerd op het ravijnjaar. Hierdoor kan de zienswijze neutraal worden geformuleerd.

2.2 *Met het werkprogramma kunnen we sturen op een lager bedrag*
Doordat de begroting toeziet op het eigen werkprogramma en de collectieve taken binnen de regio, blijven wij aan de knoppen draaien om effectiever te werken en op een lager bedrag uit te komen. Het werkprogramma wordt dan ook nauwlettend gemonitord zodat het overeenkomt met de werkelijkheid. We blijven de focus leggen op de verdere samenwerking en de processen. Door aanpassingen in het werkprogramma door te voeren en de benodigde uren naar beneden te brengen, zal dit leiden tot minder te besteden werkelijke uren met lagere kosten. Deze keuzes liggen voornamelijk op detachering van specialisten en kennisopbouw en -ontwikkeling. We beschikken namelijk inmiddels zelf over 2 milieudeskundigen. In het jaarverslag VTH 2025 wordt hierbij stil gestaan. In het jaarverslag VTH 2025, aangeboden voor 1 mei 2026, worden de resultaten gerapporteerd.

Kanttekeningen

2.1 De raad heeft een beperkte invloed op de begroting van de gemeenschappelijke regeling
De gemeenteraad stelt de begroting van de gemeenschappelijke regeling niet zelf vast. Wel is de gemeenschappelijke regeling eraan gehouden om aan te geven hoe met zienswijzen is omgegaan en om dit te onderbouwen. Daarnaast wordt de gemeente vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, die de begroting vaststelt. Op deze wijze heeft de gemeente wel inspraak.

2.2 *Het college maakt keuzes in het werkprogramma om de kosten te verlagen naar de deelnemersbijdrage van 2025*
Het concept werkprogramma 2026 biedt ruimte om keuzes te maken in de verzoektaken. In totaal gaat dit om 4.239 uren tegen het tarief van € 119,05. Op deze manier worden de kosten niet hoger dan is voorgesteld.

2.3 *Op basistaken kan niet gestuurd worden*
Op de vraag gestuurde taken (basistaken) kan niet gestuurd worden en dit kan er alsnog voor zorgen dat het budget overschreden kan worden.

Financiën
Bij het opstellen van de Kadernota 2026 ODBN zijn diverse (financiële) ontwikkelingen in het tarief verwerkt waardoor het bedrag uitkwam op € 119,97. In de programmabegroting 2026 ODBN is uiteindelijk rekening gehouden met een gemiddeld tarief van € 119,05. Dit lagere tarief komt tot stand door rentebaten. Dit betreft een incidenteel voordeel. Er is geen rekening gehouden met mogelijke CAO ontwikkelingen voor 2026. Omgerekend betekent dit een totaal benodigd bedrag van € 2.739.172,- voor het hele programma 2026.

In de huidige begroting van de Gemeente Maashorst is een structureel bedrag opgenomen van € 2.703.872,- Dat bedrag bestaat uit een bedrag van € 2.553.872,- t.b.v. het ODBN budget jaarschijf 2026 en een bedrag van € 150.000,- in verband met anterieure verlegging (kosten toerekenbaar naar anterieure overeenkomsten). Het aanvullend benodigde bedrag komt derhalve uit op € 35.300,- (voor de gemeente Maashorst is dit een lichte stijging in de kosten van 1.29%). Door aanpassingen in het werkprogramma door te voeren en de benodigde uren naar beneden te brengen, zal er geen verhoging van het structureel bedrag nodig zijn.

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Participatie
Niet van toepassing

Communicatie
De ODBN wordt geïnformeerd over het besluit.

Vervolg
Na de zienswijze procedure gaat het Algemeen Bestuur van de ODBN de begroting vaststellen.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Brief zienswijze programmabegroting 2026 ODBN

Bijlagen ter informatie
1. Jaarrekening 2024 Omgevingsdienst Brabant Noord
2. Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord
3. Advies Adoptiepanel

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
	
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
0b7b54fc-efbe-49c8-bbf8-98d19a05d5eb

Raadsbesluit

Zaaknummer: 33065-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t

1. Gebruik te maken van de bevoegdheid om de volgende zienswijze op de begroting 2026 van de ODBN naar voren te brengen:

We verwijzen naar de zienswijze die we hebben ingediend op de Kadernota 2026. De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststelling van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

Omgevingsdienst Brabant Noord
T.a.v. J. Lenssen
Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
	33065-2025	Beleidsadviseur VTH	26 juni 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Zienswijze concept-begroting 2026		0413 - 28 19 11	

Geachte bestuur,

De conceptbegroting 2026 van Omgevingsdienst Brabant Noord is in de raadsvergadering van 26 juni 2025 aan de orde geweest. De raad van de gemeente Maashorst heeft besloten om de volgende zienswijze op de programmabegroting 2026 naar voren te brengen:

We verwijzen naar de zienswijze die we hebben ingediend op de Kadernota 2026. De financiële situatie van gemeenten is niet veranderd. De uitgangspunten die wij hierbij hanteren ook niet. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u om scherp te zijn op de noodzaak van de verhoging en deze zo veel als mogelijk te beperken. Ook na vaststelling van de begroting vragen we u hierop scherp te zijn en eventuele (structurele) voordelen in het lopende en begrotingsjaar direct via een begrotingswijziging aan ons te melden.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u bellen met de beleidsadviseur VTH van het team Vergunningverlening Toezicht en Handhaving op telefoonnummer 0413-281911.

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,
de burgemeester, de griffier,

J.A. van der Pas N.E. Gradisen

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving

Nu en in de toekomst

Jaarstukken 2024

’s-Hertogenbosch, maart 2025

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
J.S. 26 maart 2025

Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

Voor u liggen de jaarstukken van de Omgevingsdienst Brabant Noord, de inhoudelijke en financiële verantwoording van het begrotingsjaar 2024.

Al een paar jaar open ik het voorwoord met actuele ontwikkelingen om ons heen. Daarbij zien we een grote dynamiek op ons werkveld. Dit geeft uitdagingen voor onze organisatie en medewerkers. Maar ook de maatschappelijke ontwikkelingen raken ons als organisatie. Politieke en economische onrust hebben een indirect effect zoals prijsstijgingen maar ook een polarisatie in de maatschappij. Binnen onze organisatie is de laatste jaren een veilige werkomgeving een belangrijk speerpunt waarbij we een open cultuur voorstaan waarin we zaken met elkaar bespreken met respect voor iedere medewerker.

In 2024 zijn de landelijke verkiezingen geweest. De uitslag van de verkiezingen was misschien niet verrassend, de gevolgen des te meer. De hoop was gevestigd op een daadkrachtig kabinet die een aantal crisissen vlot zou trekken. De meest relevante voor ons werkveld is uiteraard de 'Stikstofcrisis'. In 2024 heeft het kabinetsbeleid nog niet geleid tot een duidelijk handelingsperspectief. Hierdoor liepen werkvoorraden op, kunnen wettelijke termijnen niet worden gehaald en moesten aanvragers worden teleurgesteld. Inmiddels zijn vele ondernemers met name in de agrarische sector onbedoeld illegaal actief, met name door de recente uitspraak in december. Een scenario waar niemand gelukkig mee is. Het zijn onze collega's die dagelijks geconfronteerd worden met de frustraties en daarmee gepaard gaande emoties van getroffen ondernemers. Ik heb veel respect voor de wijze waar ze hiermee om gaan.

Behalve de stikstofproblematiek worden andere milieubelastende ontwikkelingen steeds meer manifest. Te denken aan de kwaliteit van het oppervlaktewater, ZZS en het dreigende drinkwatertekort.

We hebben ook positieve ervaringen opgedaan. Zo is het IBP-VTH verbetertraject afgerond. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn de vastgestelde robuustheidscriteria. Wij zijn een van de twee omgevingsdiensten die in de screening als robuust zijn gekwalificeerd. Dat is een prachtige prestatie. Daar ben ik trots op.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van tal van andere ontwikkelingen, die verderop in het jaarverslag nader toegelicht worden. De krapte op de arbeidsmarkt blijft aanhouden en daarmee ook de druk die deze ontwikkeling uitoefent op onze organisatie. Dat is niet anders dan in 2023. Door ons HR-beleid op deze krapte in te richten, zelf personeel op te leiden en nieuwe medewerkers ervaring op te laten doen op complexe dossiers hebben wij hier ook het afgelopen jaar op ingespeeld en hebben we intern weer een eigen opleiding gestart. Niettemin zal dit thema ook de komende jaren nog extra aandacht vragen.

Op 1 januari 2024 was het dan echt het moment dat de Omgevingswet is ingegaan. De ODBN was er zogezegd klaar voor. Ondanks dat, hadden we per 1 januari een team klaar staan die alle zich voordoende 'kinderziekten' prioriteit konden geven. Alles overziend kunnen we met terugwerkende kracht stellen dat de problematiek tot nu toe is meegevallen. Uiteraard zijn er heel 2024 nog wel nieuwe uitdagingen naar voren gekomen, maar geen onoverkomelijke problemen.

Het kunnen realiseren van de begrote omzet was een grote uitdaging die we niet helemaal waar hebben kunnen maken. We hebben in de eerste en tweede burap de achterblijvende omzet in een bandbreedte geduid en inhoudelijk toegelicht. In de laatste vier maanden van 2024 is een grote inhaalslag gemaakt. Daarmee hebben we zelfs het minst negatieve scenario positief overtroffen en kunnen toch een positief jaarrekeningresultaat presenteren. Relevant in deze om te vermelden is dat de rentebaten en de begrotingsruimte die we in 2025 hebben vertaald in een forse tariefsverlaging, mede het resultaat van 2024 hebben bepaald.

Ondanks alle uitdagingen sluiten we 2024 met een positief resultaat af. We zijn trots op onze medewerkers dat wij dit doel gezamenlijk hebben kunnen realiseren. Maar bovenal zijn wij natuurlijk trots dat we ook het afgelopen jaar weer een stevige bijdrage hebben kunnen leveren aan een gezond en veilig Brabant. Dat is de kern van ons werk.

De onzekerheid in ons werk en in onze leefomgeving is en blijft ook de komende jaren groot. Samen met onze opdrachtgevers zorgen wij ervoor dat de ODBN een gezonde en effectieve organisatie blijft. Dat kunnen we alleen bereiken door ons te blijven innoveren, in nauwe samenspraak met onze deelnemers. De uitdagingen waar wij gezamenlijk voor staan vragen om een dergelijk breed gedragen koers.

Afsluitend willen we onze dank uitspreken aan onze opdrachtgevers voor het vertrouwen dat zij het afgelopen jaar in ons hebben gesteld. We hebben elkaar hard nodig om ook de komende jaren onze invloed op een schone, veilige en duurzame leefomgeving uit te kunnen blijven oefenen en waar mogelijk te vergroten. Door de onlangs opgeleverde analyse van de kwaliteitscriteria blijkt dat de ODBN voldoet aan de voor haar relevante eisen. Wij zijn er klaar voor!!!

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

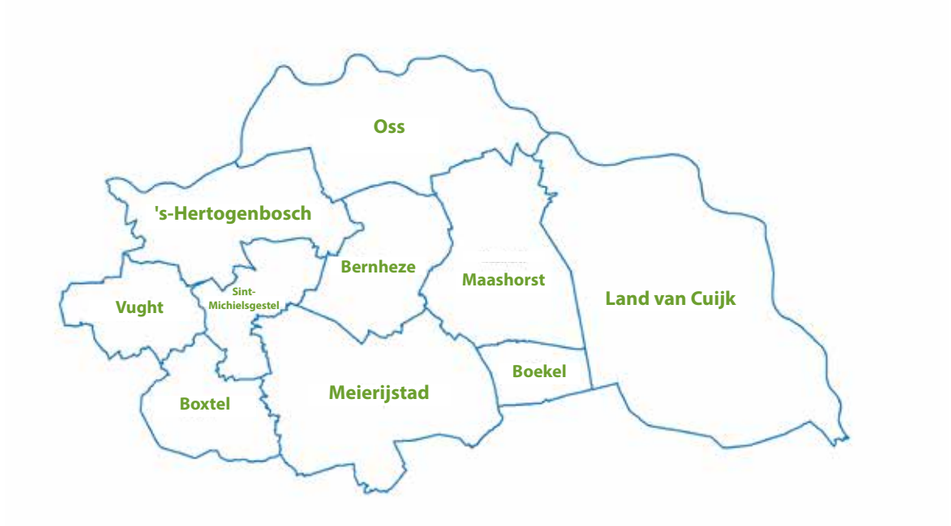
Inhoud

Voorwoord			2
Inleiding			6
Financiële samenvatting			8
I.	**Jaarverslag 2024**		**12**
1	**Programmaverantwoording**		**14**
	1.1	Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen	15
	1.2	Individuele Dienstverlening	23
	1.3	Bedrijfsvoering	35
2.	**Paragrafen**		**40**
	2.1	Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	40
	2.2	Paragraaf Financiering	45
	2.3	Paragraaf Bedrijfsvoering	48
	2.4	Paragraaf Wet open overheid	59
	2.5	Paragraaf Verbonden Partijen	60
	2.6	Niet van toepassing zijnde paragrafen	63
II.	**Jaarrekening 2024**		**64**
3.	**Overzicht**		**66**
	3.1	Balans per 31 december 2024	66
	3.2	Baten en lasten	68
	3.3	Recapitulatie resultaat	69
	3.4	Onderverdeling lasten naar overhead en programma's	70
	3.5	Tarief op basis van nacalculatie	71
4.	**Toelichting**		**72**
	4.1	Waarderingsgrondslagen jaarrekening	72
	4.2	Toelichting op de balans per 31 december	78
	4.3.	Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen	90
	4.4	Toelichting op baten en lasten 2024	91
	4.5	Incidentele baten en lasten	99
	4.6	Financieel overzicht per taakbeeld BBV	104
	4.7	Overzicht aanwending post onvoorzien	104
	4.8	Declarabiliteit	104
	4.9	EMU-saldo	105
	4.10	Wet Normering Topinkomens (WNT)	106
	4.11	Bijdrage deelnemers	112
5.	**Sisa Verantwoording**		**114**
6.	**Rechtmatigheidsverklaring van het bestuur**		**116**
7.	**Controleverklaring van de accountant (concept)**		**118**
III.	**Bijlagen**		**120**
1.	Risico inventarisatie		122

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling en voert haar taken uit voor 11 overheden: 10 gemeenten en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Noordoost-Brabant is het belangrijkste werkgebied van de ODBN. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken ruim 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur, water en mest. Ook heeft de ODBN op de genoemde terreinen een adviserende taak en wordt gewerkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost Brabant en de provincie Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabant breed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom, onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag (de programmaverantwoording) en uit een jaarrekening (de financiële verantwoording). Met de jaarstukken legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in het afgelopen jaar.

Als eerste leest u de **financiële samenvatting** van de jaarstukken 2024. Hierin wordt een korte toelichting opgenomen op het gerealiseerde resultaat, een verklaring van het resultaat met de belangrijkste afwijkingen en de eventuele voorstellen voor budgetoverhevelingen.

In hoofdstuk I treft u het **jaarverslag** aan. Dit jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording waarbij wordt toegelicht of de destijds in de (primaire) begroting opgenomen voornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.

In hoofdstuk II vindt u de **financiële jaarrekening**. Deze omvat een totaaloverzicht van de balans per 31 december 2024 en de baten en lasten over 2024. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij voorgeschreven bijlagen.

Financiële samenvatting

Het jaar 2024 is afgerond en daarmee wordt de jaarrekening van de ODBN opgemaakt. Het financiële jaar sluit met een positief resultaat van € 959.000. Voor een uitgebreide toelichting op de verschillende onderdelen verwijzen wij u graag naar de toelichting op de baten en lasten in paragraaf 4.4. In onderstaande tabel is een financiële samenvatting gepresenteerd.

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X €1.000	RESULTAAT	
Gereserveerde middelen na 2e bestuursrapportage	2.429	V
Individuele dienstverlening	-2.586	N
Lasten Regionale dienstverlening	188	V
Dotatie voorziening Voorste Heide	-200	N
Omzet Regionale dienstverlening	40	V
Lonen en inhuur	1.321	V
Verlof en spaaruren	32	V
Bedrijfsvoering	-242	N
Rentebaten	100	V
Stelpost onvoorzien	100	V
RESULTAAT VOOR MUTATIES RESERVES	**1.182**	**V**
Reserves	-222	N
TOTAAL VOORDELIG SALDO	**959**	**V**

In de tweede bestuursrapportage van 2024 is een bandbreedte afgegeven over het verwachte resultaat van € 600.000 negatief tot € 300.000 positief. Dit resultaat werd met name veroorzaakt doordat we een nadeel op de omzet verwachten voor basis- en (overige) verzoektaken. In de laatste 4 maanden hebben we een grote inhaalslag gemaakt waardoor we het minst negatieve scenario positief overtroffen hebben.

In de bestuursrapportage is ook de verwachting uitgesproken dat wij een voordeel zien op de loonsom. Doordat we relatief veel nieuwe aanwas in de organisatie hebben, zien we een voordeel tussen de begrote loonkosten per fte en de daadwerkelijke loonkosten per fte. Dit structureel voordeel is in de begroting 2025 verrekend in het nieuwe tarief. Nieuwe medewerkers met relatief weinig ervaring worden namelijk ingeschaald in een lagere loonschaal of in een lagere trede van de loonschaal.

Als laatste meldden we in de tweede burap een verwacht voordeel op de bedrijfsvoering. Hierop is de begroting ook aangepast. Dit voordeel is te optimistisch gebleken.

Desondanks presenteren we een veel positiever resultaat dan we de voorziene bandbreedte. Het jaar sluit bijna € 700.000 positiever dan het meest positieve scenario deed vermoeden. Totaal afwijking t.o.v. de begroting is 2,7% t.o.v. van de nullijn.

De gemiddelde declarabiliteit ligt met 1.261 uren onder de norm van 1.301,6 uren per medewerker terwijl de productiviteit op 1.390 uren ligt. Enerzijds zien we dat de druk op de arbeidsmarkt onverminderd hoog blijft en dat we hierdoor veel tijd kwijt zijn aan het inwerken van nieuwe medewerkers. Dit gaat ten koste van de declarabiliteit van de nieuwe medewerker, maar ook van de declarabiliteit van de medewerkers die de nieuwe medewerkers inwerken. Anderzijds zien we dat we meer werkzaamheden dan genormeerd verrichten voor onze leefomgeving welke niet altijd een relatie hebben met een financieringsbron.

Bij de bestuursrapportage gingen we nog uit van een lagere omzet op de individuele dienstverlening van € 4.070.000 tot € 2.970.000. Deze prognose is gemaakt op basis van ervaringsgegevens over 2023 waar in het laatste kwartaal een beperkte stijging van de declarabiliteit te zien is. In de laatste vier maanden van 2024 is echter een grote inhaalslag gemaakt. Daarmee hebben we zelfs het minst negatieve scenario positief overtroffen. De omzet van de individuele dienstverlening is over 2024 € 2.586.000 lager dan begroot. Hier tegenover staat een grotere inzet op de projecten van beide specifieke uitkeringen. Dit leidt tot een hogere omzet in het programma regionale dienstverlening van € 188.000.
De voorziening van voormalig stortplaats Voorste Heide geeft een nadeel van € 200.000. Dit is de uitkomst van de zogenaamde 'RINAS' berekening, die het noodzakelijke doelvermogen berekend voor het eeuwigdurend onderhoud verontreinigde gebieden. Dit was ook zo voorzien in de bestuursrapportage.

Het verwachte voordeel op de lonen heeft zich ook voorgedaan. Dit wordt veroorzaakt door ruimte tussen de begroting en de daadwerkelijke inschaling van medewerkers, maar ook door vacatureruimte in de organisatie. Het uiteindelijke voordeel komt met € 1.321.000 hoger uit dan de verwachte bandbreedte. In de tweede burap gingen we nog uit van extra lasten indien meer omzet gerealiseerd zou worden. Door een hogere declarabiliteit in het laatste kwartaal is de extra omzet voornamelijk gerealiseerd door eigen medewerkers.

Sinds de jaarrekeningen van 2021 hebben we een financiële verplichting opgenomen op de balans voor het resterende saldo verlof- en spaaruren Conform het Besluit Begroting en Verantwoording. Daarnaast is er de financiële verplichting geactualiseerd voor het resterende spaarurensaldo. Dit heeft geleid tot een vrijval.
Ten opzichte van de bestuursrapportage zijn er nog wat kleine verschillen ontstaan in de bedrijfsvoering. Alle overige mutaties middelen elkaar uit.

Als laatste willen we nog een nuancering op bovenstaande cijfers geven. Op sommige onderdelen zijn de afwijkingen die hierboven gepresenteerd substantieel, echter deze staan in verband met elkaar. Wanneer de omzet niet gehaald wordt doordat o.a. de bezetting lager was dan benodigd, ontstaat er tevens een voordeel op de loonsom. Daardoor is het logisch dat bepaalde ontwikkelingen zich deels uitmiddelen in het resultaat.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

I Jaarverslag 2024

1 Programmaverantwoording

De programmabegroting van de ODBN voor 2024 onderscheidt 3 programma's die in de jaarstukken verantwoord worden. Dezelfde volgorde wordt aangehouden in het voorliggende jaarverslag. Het gaat hierbij om de volgende indeling:

1. Regionale dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen
2. Individuele Dienstverlening
3. Bedrijfsvoering

Gedurende het jaar stellen wij diverse uitgebreide rapportages op waarin we verantwoording afleggen aan de individuele deelnemers over de voortgang van onze opdrachten. Daarom gaan we in de jaarstukken niet in op de situatie per deelnemer, maar zoomen we uit op de resultaten van de organisatie als geheel over het afgelopen jaar. We blikken terug op de belangrijkste ontwikkelingen uit 2023 en de realisatie ten opzichte van de begroting.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

1.1 Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

Inhoud programma

De ODBN voert meerdere regionale programma's uit. Hierbij gaat het telkens om programma's met meer dan één opdrachtgever. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het regionale programma:

- Collectieve taken
- Samen Sterk in Brabant
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - Sanering verkeerslawaai (ISV)
  - Klachtenregeling/ crisispiket
  - Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Omgevingswet	1 januari 2024	
Nadere regelgeving	1 januari 2024	

Wat willen we bereiken?

In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN samen met haar deelnemers aan de regionale ontwikkelingen en de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen, zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kunnen worden uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2024?

Terugblik ontwikkelprogramma 2024

Door team Innovatie en Ontwikkeling is voor 2024 het Ontwikkelprogramma 2024 opgesteld. Daarin zijn 9 thema's benoemd, waar de ambitie was om – door middel van activiteiten en/of projecten – de ODBN verder te ontwikkelen of innoveren. De keuze voor deze thema's is afgestemd met het Regionaal Strategisch Platform, waarin alle deelnemers zijn vertegenwoordigd. De activiteiten uit het ontwikkelprogramma zijn grotendeels gefinancierd uit de collectieve taken. Daarnaast werd voor sommige activiteiten gebruik gemaakt van ROK7-middelen (een budget uit het gemeentelijk werkprogramma) en incidentele middelen, namelijk de SPUK IBP subsidie. Dit is een subsidie die door het Ministerie van I&W is verstrekt om financiële middelen ter beschikking te stellen aan omgevingsdiensten ter uitvoering van het interbestuurlijk programma VTH.

In 2024 stonden negen thema's centraal in het Ontwikkelprogramma: Omgevingswet, agrarisch, industrie, bodem, water, energie, informatiegestuurd werken, strafrecht en externe veiligheid. De thema's Omgevingswet, water en energie worden hieronder in een aparte paragraaf toegelicht, zoals ook in de eerdere P&C-documenten is gebeurd. In deze inleidende paragraaf besteden we aanvullend alleen aandacht aan de thema's die hieronder niet besproken worden in een aparte paragraaf.

Binnen het thema Industrie is in 2024 de focus gelegd op risicorelevante bedrijven, ketenaanpak en circulaire economie. Voor risicorelevante bedrijven is actief deelgenomen aan het Brabants Platform en interne toezichthouders kregen bijscholing over de interventiemethodiek. Dit is een specifieke manier van toezichthouden die we toepassen bij risicorelevante bedrijven. Een coördinator is aangesteld als aanspreekpunt en het jaarplan en strategisch raamwerk zijn geüpdatet, in samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant Noord. Voor de ketenaanpak werd een projectmatige aanpak uitgewerkt, samen met onze partners, en de planning van ketenprojecten werd verbeterd. De ketenprojecten waren in 2024 gericht op transportcontroles (pijler afval en bodem) en vastgoedhandelaren (pijler asbest). Aan het thema circulaire economie is dit jaar voor het eerst specifieke aandacht gegeven binnen de ODBN, maar ook extern door daar informatie over op te nemen op onze website. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor een meerjarige provinciale opdracht om circulaire economie te stimuleren en in te bedden bij de omgevingsdiensten. Via ons VTH-instrumentarium willen wij de transitie naar een circulaire economie ondersteunen door circulaire bedrijfsvoering bij bedrijven te stimuleren. Tegelijk dragen we op deze manier bij aan het behalen van de circulaire ambities van onze deelnemers.

Vanuit de collectieve taken is verder voor het eerst ook aandacht besteed aan de specialismen bodem, asbest en externe veiligheid. Voor asbest werd met ondersteuning van I&O gewerkt aan de notitie 'asbest- en slooptaken ODBN 2024-2028'. Dit beschrijft de wijze waarop de ODBN uitvoering geeft aan de wettelijke taken bij sloop en asbest en welke keuzes we hebben gemaakt om dit effectief en efficiënt uit te voeren. Een vergelijkbaar traject is gestart voor bodem.
Voor externe veiligheid lag de focus op het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV). ODNL stelde twee opdrachten beschikbaar voor het controleren en valideren van het REV. Hierdoor zijn vier Risicovolle Activiteiten weer up-to-date. Ook konden we dankzij de subsidie een automatische koppeling maken tussen het REV en ons zaaksysteem. I&O heeft daarbij een coördinerende rol gepakt en heeft ondersteund bij het scherp krijgen van de actiepunten.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Binnen het thema informatiegestuurd werken zijn in 2024 belangrijke stappen gezet om het structureel in te bedden binnen de ODBN. Er is een evaluatie uitgevoerd van het risicomodel voor toezicht, wat leidde tot verdere doorontwikkeling. Een diertabel-applicatie is opgeleverd, een gemakkelijke tool waarmee onze medewerkers emissies van fijnstof, ammoniak en geur kunnen berekenen en opslaan. Ook is een aanpak uitgewerkt om overstijgende gegevens per milieubelastende activiteit (MBA) vast te leggen, in lijn met de landelijke afspraken. Een methodiek voor registratie binnen het zaaksysteem werd ontwikkeld en de registratie van MBA's is gestart. Ten slotte werd gestart met het opstellen van een datastrategie. De definitieve vaststelling en implementatie daarvan vindt plaats in 2025.

Voor het thema strafrecht ging de meeste aandacht uit naar het LHSO-project, dat als doel had om binnen de ODBN meer aandacht te geven aan de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO) en een uniforme toepassing daarvan na te streven. Op verschillende manieren (bijv. door het opstellen van een handreiking LHSO, het instellen van een intern afstemmingsoverleg voor bestuurs- en strafrecht en het opstellen van een leidraad voor veel voorkomende overtredingen) leidde dit project tot verbeteringen. Daarnaast is een rapport opgeleverd over de toepassing van de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BsBm) door de Brabantse omgevingsdiensten.

Werken onder de omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Dit betrof een grote overgang. Door het instellen van een implementatieteam Omgevingswet is deze overgang relatief soepel verlopen. Hierbij werken alle afdelingen van de ODBN integraal samen om problemen tijdig te signaleren en op te lossen. Dit is succesvol en bracht rust in de organisatie. Er zijn kernteams ingericht waarin de inhoud verder vormgegeven werd. Inmiddels is dit overgedragen naar de staande organisatie.

Het speelveld van de ODBN is, zoals verwacht, door de komst van de Omgevingswet complexer geworden. Deze complexiteit werkt door in onze werkprocessen, waardoor deze ook meer inzet vergen. Daarnaast bleek in de praktijk dat regelgeving soms tegenstrijdig is, waardoor er veel overleg nodig was om één heldere lijn te krijgen. Er is in de afgelopen periode extra ingezet op kennisvergaring en afstemming om te zorgen dat zaken inhoudelijk correct worden afgehandeld. Dit heeft extra inzet van medewerkers gevergd.

De werkzaamheden van het implementatieteam en de kernteams Omgevingswet, en de (niet met een zaak samenhangende) uitzoekvragen die rezen na inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn deels bekostigd uit het budget collectieve taken. De totale kosten die, ten laste van het budget collectieve taken, zijn gemaakt voor het zorgvuldig implementeren van de Omgevingswet bedragen ruim € 216.000,-. Deze inzet van uren heeft eraan bijgedragen dat de implementatie van de Omgevingswet soepel is verlopen. Echter, de urenbesteding is vooraf niet in deze mate voorzien. Zoals al als risico is aangekondigd in de tweede Burap, heeft dit ertoe geleid dat het budget dat beschikbaar was voor collectieve taken in 2024 is overschreden. Tegenover deze overschrijding staan geen extra opbrengsten aangezien collectieve taken een vaste bijdrage kent. Ten slotte wordt opgemerkt dat, doordat de medewerkers in 2024 extra inzet op de Omgevingswet hebben moeten plegen, zij minder beschikbaar waren voor de werkprogramma's.

Agrarisch (Transitie Zorgvuldige Veehouderij)

In 2024 bekleedde de ODBN het ambtelijk voorzitterschap van het Agrarisch Platform; de plek waar alle actuele ontwikkelingen in beleid en jurisprudentie gevolgd worden. Hier vindt afstemming plaats over de gevolgen daarvan voor de Brabantse omgevingsdiensten. Er ging in 2024 onder meer aandacht uit naar de ontwikkeling van agrarische vergunningen op basis van doelvoorschriften, het geurbeleid en mestbeleid. Verder is gewerkt aan een handelingsperspectief voor de agrarische vergunningverlening en een herijking van het Endotoxine Toetsingskader. Ook is een start gemaakt met het opstellen van een kader voor het intrekken en actualiseren van vergunningen. Ten slotte leidde de ODBN een landelijk project over luchtwassers, omdat uit onze data bleek dat vaak sprake was van overtredingen. Dit leidde tot een kennisdocument en een nieuwe checklist voor OD-en, met als doel dat toezicht en handhaving eenduidig is. Maar ook tot een aanbeveling aan het ministerie, namelijk om een verplichting vast te stellen voor het opslaan van luchtwasserdata via een cloudoplossing. Dan zou namelijk door OD-en veel effectiever toezicht uitgeoefend kunnen worden.

Zeer Zorgwerkkende Stoffen (ZZS)

ZZS is een thema dat landelijk veel aandacht krijgt. De drie omgevingsdiensten en de provincie Noord-Brabant werken sinds 2019 actief samen om meer inzicht te krijgen in de emissies van ZZS naar zowel lucht, water als bodem. In 2024 was er een tweemaandelijks overleg met de drie omgevingsdiensten en het RIVM. De ODBN participeerde in een onderzoek naar het verbranden van PFAS-houdende grond. Ook voerden we in 2024 extra toezicht uit op ZZS door onze branche- en thema aanpak. Er zijn bedrijven geselecteerd in de afvalverwerking en bij autodemontage, omdat hierbij mogelijke ZZS worden verwacht. Bij de geselecteerde bedrijven werd geïnventariseerd of er daadwerkelijk sprake is van het gebruik van ZZS en of deze ook geëmitteerd worden. Indien dit het geval is, kan een Vermijdings- en Reductieprogramma (VRP) worden gevraagd om de emissies van ZZS naar lucht, water en bodem te minimaliseren. In 2024 zijn 4 VRP's behandeld.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Energie

Het energietoezicht door de ODBN is in 2024 uitgevoerd vanuit drie opdrachten:

1. het gemeentelijk werkprogramma (onderdelen branche & thema-aanpak en energiebod);
2. de provinciale opdracht 311;
3. de rijksbijdrage vanuit SPUK-THE.

Output en outcome

Voor deze opdrachten zijn in totaal 617 energiecontroles uitgevoerd.
Naast de energiecontroles hebben we ook toegezien op naleving van de rapportageverplichtingen van de informatie- en onderzoeksplicht energiebesparing (IPEB en OPEB). Daarvoor zijn 1.652 bedrijven aangeschreven voor de IPEB en 65 bedrijven voor de OPEB. Inmiddels hebben 2.650 bedrijven een IPEB-rapportage ingediend en zijn 65 OPEB rapportages ontvangen en beoordeeld. Toezicht en handhaving op deze verplichtingen had een sterke piek in 2024. In 2025 wordt de aandacht gevestigd op de voornemens om alsnog te voldoen.

Als verzoektaak hebben wij voor zes gemeenten toegezien op de naleving van de verplichting voor kantoren om energielabel C te hebben. In totaal zijn 365 kantoren, die niet voldeden, aangeschreven. Eind 2024 hebben 222 daarvan voldaan aan de verplichting. De uitvoering bij de overige kantoren (voornamelijk handhaving) loopt door naar 2025. We continueren het besparingspotentieel van voorgaand jaar.

Besteding

Dankzij het aantrekken van extra capaciteit en een laag verzuim binnen het team was de productie hoger dan vooraf gepland. In het gemeentelijk werkprogramma was de overbesteding +10% en voor de opdracht SPUK-THE bedroeg deze +21%. Dat betekent dit dat we binnen SPUK-THE zijn ingelopen op de achterstand, die was ontstaan door een late start. De uitvoering ligt op schema om aan het einde van de SPUK-THE regeling (31-12-2026) op een volledige besteding uit te komen. Voor de provinciale opdracht (incl. de SPUK-THE bijdrage voor provinciale uitvoering) was de besteding lager dan gepland (-23%). Dat komt voornamelijk omdat we de tijdbesteding voor (nieuwe) taken te hoog hadden ingeschat.

Ontwikkeling

In 2024 is geïnvesteerd in de ontwikkeling van dashboards, waardoor we nu een goed realtime inzicht hebben in de realisatie van projecten en uren. Binnen ODNL hebben wij bijgedragen aan de doorontwikkeling van het thema energie binnen ODNL en een landelijke aanpak voor outcome gericht werken.

Water

Waterkwaliteit heeft in 2024 meer aandacht gekregen binnen de organisatie. Een stimulans hiervoor is de naderende KRW-deadline (Kaderrichtlijn water). De ODBN is verantwoordelijk voor het toezicht op indirecte lozingen en daarmee hebben we ook als omgevingsdienst een rol om, via ons toezicht, bij te dragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit. De ODBN leidde twee toezichthouders op om specialistische kennis op te doen over zuiveringsprocessen en indirecte lozingen. We hebben de contacten met het waterschap over gezamenlijke controles geïntensiveerd, bijvoorbeeld bij aardbeientrayvelden. Ook is gewerkt aan een gezamenlijke PILOT-aanpak om uit te zoeken waar

bepaalde schadelijke stoffen die aangetroffen worden in het effluent van de rioolwaterzuivering vandaan komen. Dit pilotproject wordt in 2025 verder vormgegeven en uitgevoerd.

ROK VTH / Nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie

In 2024 is een omgevingsanalyse opgesteld die helder maakte wat er qua externe ontwikkelingen op de ODBN en haar deelnemers af gaat komen. Vervolgens zijn doelen geformuleerd, gebaseerd op wat we zien aan relevante ontwikkelingen en hoe de ODBN daarop kan reageren. De concept-omgevingsanalyse en doelen zijn in 2024 meningsvormend besproken binnen de ODBN, het RSP en het Algemeen Bestuur. Al deze input is verwerkt en daarmee is de basis gelegd voor een nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie voor de ODBN. Deze strategie komt in de plaats van de oude kaders (ROK VV en ROK TH) die aan vernieuwing toe waren. Het is net niet gelukt om die nog in 2024 ter besluitvorming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur, maar in februari 2025 zal dit alsnog plaatsvinden. Afsluitend wordt de strategie ook ter vaststelling aan de colleges van de deelnemers voorgelegd.

Samen Sterk in Brabant (SSIB)

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provincie brede samenwerkingsvorm – onder formeel werkgeverschap van de ODBN – waarin gemeenten, provincie, terrein beherende organisaties, particuliere grondeigenaren, waterschappen en waterwinbedrijven participeren. De ODBN is faciliterend werkgever en ondersteunt de stuurgroep. Samen met het netwerk wordt gewerkt aan een schoon, veilig en groen buitengebied. SSiB handhaaft op zaken als stroperij, wild crossen, afvaldumpingen, het overtreden van de toegangsbepalingen en werkt zoveel mogelijk informatiegestuurd. Bovenop de algemene opdrachten van het SSiB is er in 2024 door 7 stageplaatsen en een traineeship te realiseren extra geïnvesteerd op de versterking van het aantal groene boa's in Brabant. SSiB heeft in 2024 deze werkzaamheden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten. SSiB legt jaarlijks zowel financieel als inhoudelijk verantwoording af met een eigen jaarverslag. Zie hiervoor w**ww.ssibbrabant.nl**.

Sanering wegverkeerslawaai (isv)

Samen met de ketenpartners en Bureau Sanering Verkeerslawaai (BSV) zijn nieuwe saneringsonderzoeken en subsidie aanvragen en opgepakt en afgehandeld. In totaal zijn er bij 641 woningen aanpassingen gedaan om wegverkeerslawaai tegen te gaan. Hiernaast is de lijst met "Vergeten woningen" teruggebracht van ruim 400 naar ongeveer 30 woningen.
De inwerkingtreding van de Omgevingswet resulteert in hogere grenswaardes en een verhoogde kans op meer geluidwerende maatregelen. Nadat de Basis Geluid Emissie (BGE) is vastgesteld, zal de impact bepaald worden.

Qua uitvoering lopen we ruim voor op het schema om het volledige saneringsprogramma voor 18 juli 2039 vast te stellen. We verwachten de huidige saneringsvoorraad per eind 2027 verwerkt te hebben.

Milieuklachtencentrale

In 2024 zijn in totaal 3.552 klachten- en incidentmeldingen geregistreerd. In 2023 betroffen dit 4.771 meldingen. Dit is opnieuw een forse daling ten opzichte van vorig jaar. Het totaal aantal meldingen duikt hiermee zelfs onder het niveau voorafgaand aan de piekjaren gedurende de COVID crisis (2020/2021). Dit resultaat is het gevolg van de nieuwe werkwijze rondom de klachtenafhandeling. Administratief medewerkers klachtenafhandeling zijn het voorportaal van de toezichthouders die de milieuklachten verder gericht kunnen afhandelen. Zij behandelen elke klacht zorgvuldig en nemen in haast alle gevallen persoonlijk contact op met de melder. Melders die zich gehoord en begrepen voelen, dienen waarschijnlijk minder snel een nieuwe melding in.

Verder is in samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Brabant de nieuwe milieuklachtenapplicatie geïmplementeerd en is de deelnemers de mogelijkheid aangereikt om in te loggen op het systeem waardoor zij zelf de voortgang van de klachtenafhandeling kunnen inzien.

De klachten- en incidentmeldingen kunnen onderverdeeld worden naar 2.312 (bedrijfs-/ MBA-gebonden) meldingen, waarvan 171 meldingen die betrekking hadden op provinciale bedrijven. In 2023 betrof dit aantal 339, waardoor gesteld kan worden dat de forse daling ook hier valt terug te zien. Van alle meldingen hebben milieuklachten verreweg het grootste aandeel (2.127). De overige meldingen betreffen ongewone voorvallen (131), zoals een lekkende tank, of bedrijfsmeldingen (54) waarbij gedacht kan worden aan onderhoud aan een luchtwasser wat tot geuroverlast kan leiden. Het overige deel van de meldingen valt toe te kennen aan SSiB (260) en groene wetten (143) zoals illegale houtkap of soortenbescherming. Tot slot zijn er 837 meldingen na onderzoek doorgestuurd naar gemeenten of andere overheidsinstanties.

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Inzet personeel	2.237	2.129	2.711	2.923
Inzet bedrijfsmiddelen	1.438	680	999	1.011
TOTAAL LASTEN	**3.674**	**2.809**	**3.710**	**3.934**
Collectieve taken	853	882	882	882
Samen Sterk in Brabant	2.600	2.758	2.758	2.669
Overige regionale programma's	724	151	1.098	1.228
TOTAAL BATEN	**4.177**	**3.792**	**4.738**	**4.779**
SALDO	**503**	**984**	**1.029**	**844**

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

1.2 Individuele Dienstverlening

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Omgevingswet	1 januari 2024	
Nadere regelgeving	1 januari 2024	

Wat willen we bereiken?

Als ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst. De ODBN is de uitvoeringsexpert voor onze regio op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het programma individuele dienstverlening voeren we hoofdzakelijk de taken uit die onze deelnemers bij ons hebben belegd. De gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht zijn hierbij leidend.

De VTH-taken vormen de vaste kern van ons werk als Omgevingsdienst. Veranderingen in wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en wensen van onze deelnemers zorgen voor een continue bijstelling van ons takenpakket. Als ODBN moeten we aandacht hebben voor veranderingen in onze omgeving. Daarbij is de nauwe samenwerking met onze partners en deelnemers onontbeerlijk. Samen kunnen we onze expertise over de fysieke leefomgeving optimaal koppelen aan de lokale situatie.

Wat hebben we daarvoor in 2024 gedaan?

Uitvoering VTH-taken

De VTH-taken op het gebied van Milieubelastende, Natura 2000 en Flora&Fauna activiteiten onder de Omgevingswet vormen de kern van de werkzaamheden van de ODBN. Onze taken bestaan uit de wettelijk verplicht bij ons belegde taken – de zogenoemde basistaken –, de verzoektaken en aanvullende opdrachten (orders). Overige verzoektaken bestaan veelal uit advisering of taken binnen overige vakgebieden (zoals ruimtelijke ordening of slopen). De VTH-verzoektaken en overige verzoektaken kennen (grotendeels) ook een wettelijke grondslag, maar hiervan mogen de deelnemers zelf bepalen of zij deze taken bij de ODBN beleggen. Tot slot voeren we aanvullende opdrachten oftewel orders uit. Dit zijn opdrachten die niet in de reguliere werkprogramma's/ opdracht zijn opgenomen of opdrachten van niet-deelnemers. Maar de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht vormen de basis van ons werk.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft in een aantal gevallen een wijziging in bevoegd gezag plaatsgevonden. Een aantal bedrijfstypen waarvoor de provincie bevoegd gezag was, is overgegaan naar de gemeente als bevoegd gezag. Deze verschuiving was wat betreft inzet al opgenomen in de werkprogramma's.

Vergunningen

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we 'het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, actualiseren, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten', 'het beoordelen van meldingen en informatieplicht' en 'het opstellen van (maatwerk) voorschriften'. De wijze waarop we invulling geven aan de vergunningverleningstaak is vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (ROK-VV en ROK-TH).

In 2024 is een daling van ingekomen vergunningszaken geconstateerd die werd veroorzaakt door de problematiek op agrarisch gebied en doordat eind 2023 relatief veel aanvragen zijn ingediend door de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit maakt dat 2024 wat betreft aantallen niet representatief is. Aanvragen ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet dienen onder het oude recht te worden afgehandeld. 2024 heeft dan ook in het teken gestaan van enerzijds het afhandelen van deze procedures die onder het oude recht vallen, anderzijds het afhandelen van procedures die onder de Omgevingswet zijn ingediend. Gezien de vele aanvragen die onder het oude recht zijn ingediend hebben we onze werkwijze hierop aangepast. Onder andere door de spoedeisendheid op casusniveau vast te stellen en door het invoeren van een methodiek om versneld de volledigheid te beoordelen. Helaas zijn er ook aanvragen die door externe omstandigheden niet verder kunnen worden afgehandeld. Hierover zijn wij in contact met de deelnemers.

Binnengekomen nieuwe vergunningszaken

1.362

Afgeronde vergunningszaken

1.117

In totaal zijn er in 2024 1.362 nieuwe vergunningszaken binnengekomen, ten opzichte van 1.968 zaken in 2023. Met 'vergunningszaken' bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van vergunningverleners (exclusief afhandelen van meldingen en informatieplichten).
Verder zijn er het afgelopen jaar 1.117 vergunningszaken afgerond, ten opzichte van 1.223 zaken in 2023.

Voor de **gemeentelijke opdracht** zijn 433 nieuwe zaken binnengekomen in 2024. Dit is een aanzienlijke daling van zo'n 260 zaken ten opzichte van 2023.

In het kader van de **gemeentelijke opdracht** zijn 341 vergunnings-zaken afgerond in 2024. Dat zijn er zo'n 30 minder dan in 2023. Door de stikstofproblematiek zijn er meerdere aanvragen waar wel inzet op is gepleegd, maar niet volledig konden worden afgehandeld.

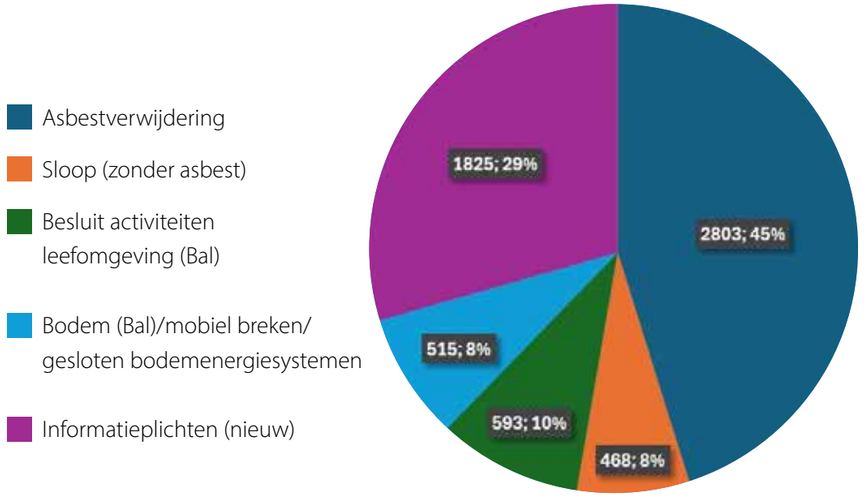
Het betreft 929 nieuwe zaken voor de provinciale opdracht. We zien daarbij een afname. In 2024 zijn er 349 zaken minder binnengekomen voor de provinciale opdracht. Voor de **provinciale opdracht** is het aantal milieu-initiatieven met 70 aanvragen gedaald ten opzichte van 2023.

Voor de **provinciale opdracht** zijn 776 afgeronde zaken, waaronder 139 milieuzaken (vergunningverlening grijs) en 637 zaken volgend uit het onderdeel natuur (vergunningverlening groen).

Meldingen en informatieplichten

In 2024 zijn in totaal 6.204 meldingen en informatieplichten afgehandeld. Deze zijn als volgt verdeeld:

Afgehandelde meldingen en informatieplichten

Ten opzichte van 2023 is het aantal afgehandelde meldingen met 189 stuks toegenomen. Daarnaast zijn er 1.825 informatieplichten afgehandeld. Deze nieuwe taak, als gevolg van het in werking treden van de Omgevingswet, kent dus een forse omvang. De meldingen asbestverwijdering en sloop (zonder asbest) zijn flink gestegen ten opzichte van 2023, zeker wanneer de gerelateerde informatieplichten daarbij opgeteld worden (1.162 stuks). De aantallen afgehandelde meldingen rond de bodemtaken en meldingen Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) liggen lager dan in 2023. Maar wanneer de gerelateerde informatieplichten daarbij opgeteld worden (438 bodem en 225 Bal), dan liggen de aantallen in beiden gevallen aanzienlijk hoger dan in 2023.

Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. De kaders voor de wijze waarop wij toezicht houden (en handhaven) zijn vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving (ROK-T&H) en in de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Voor toezicht is het informatiegestuurd werken met behulp van het risicomodel (IGW) een belangrijke (door)ontwikkeling. We blijven ons toezicht toespitsen op die plekken waar het milieurisico hoog is en/of het naleefgedrag laag is.

Afgeronde inspectiezaken

↓

4.552

Uitgevoerde her-inspecties

↓

1.631

In totaal zijn in 2024 4.552 inspectiezaken afgerond, ten opzichte van 5.108 zaken in 2023. Met ‘inspectiezaken’ bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van onze toezichthouders. Naast reguliere inspecties zijn in 2024 1.631 her-inspecties uitgevoerd, ten opzichte van 1.801 her-inspecties in 2023.

Voor de **gemeentelijke opdracht** zijn 3.167 inspectiezaken afgerond in 2024. Dat zijn er 285 minder dan in 2023. Er zijn 1.783 milieucontroles afgerond, waarvan 296 controles als gevolg van overlast- en incidentmeldingen of omgevingszorg (zoals drugsafvaldumpingen of asbestbranden). 1.129 zaken hadden betrekking op asbestverwijdering (963) of sloop zonder asbest (166). Het laatste deel wordt gevormd door controles op het gebied van bodem. Hier zijn in totaal 255 controles uitgevoerd, te verdelen in controles Besluit activiteiten leefomgeving m.b.t. bodem (174), mobiel breken (20) en gesloten bodemenergiesystemen (61).

Het geprogrammeerde en niet-geprogrammeerde toezicht op het gebied van de naleving van de milieuregels bij bedrijven heeft in 2024 volop aandacht gekregen. De opdracht geprogrammeerd toezicht is gegroeid doordat er een verschuiving plaats heeft gevonden van voormalige provinciale bedrijven naar de gemeente als bevoegd gezag en doordat een aantal bedrijfstypen door de komst van de Omgevingswet basistaak zijn geworden, waarvan de taakuitvoering in een enkel geval nog door een deelnemer zelf werden uitgevoerd. We zien een daling in het niet-geprogrammeerde toezicht ten opzichte van de jaren ervoor. Dit is mede het gevolg van een andere werkwijze bij de klachtenafhandeling (zie o.a. onderdeel milieuklachtencentrale). Bij niet-geprogrammeerd toezicht gaat het om zaken zoals klachten, ongewone voorvallen en toezichts- en handhavingsverzoeken van gemeenten waarbij de wens is deze op korte termijn op te pakken.

Naast dat we overtredingen veelal fotografisch vastleggen zijn we ook bij het grijze toezicht en handhaving met drones gaan werken. Twee dronepiloten hebben alle benodigde specialistische opleidingen hiervoor afgerond. Gezien de relatief nieuwe en innovatieve manier van handhaving trekken we hierbij op met zowel provinciale als landelijke collega droneteams bij andere omgevingsdiensten. We delen hierbij ervaringen en kennis en bespreken ook de mogelijkheden van inzet en de juridische aspecten die inzet met drones vergt.

Er zijn in 2024 1.390 her-inspecties uitgevoerd in het kader van de **gemeentelijke opdracht**. Dat zijn er 149 minder dan in 2023. Van het totaal aan her-inspecties gaat het om 321 her-inspecties na een handhavings-voornemen en 105 na een handhavingsbesluit.

Binnen de **provinciale opdracht** zijn in totaal 1.385 zaken afgerond. De meeste daarvan hadden betrekking op het 'groene' toezicht in het kader van natuur. De grootste categorie daarvan wordt gevormd door houtopstanden, met 631 afgeronde inspectiezaken. Hiervan hadden 79 zaken betrekking op het grijze toezicht, oftewel de inrichting gebonden zaken.

Voor de **provinciale opdracht** zijn 241 her-inspecties uitgevoerd, waarvoor 55 in het kader van milieu en 186 in het kader van natuur.

Net als in 2023 is in 2024 extra capaciteit ingezet op een aantal complexe en (bestuurlijk) gevoelige dossiers. Desondanks heeft dit met extra investeringen, juridische inzet en een herverdeling van de werkzaamheden geen invloed gehad op de realisatie van onze reguliere toezichtstaken.

Handhaving

De ODBN draagt zorg voor een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Handhaving – zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk – is één van de instrumenten om dit te bereiken. Handhaving vraagt om intensieve samenwerking tussen de diverse handhavingspartners. Daarbij gaat bijvoorbeeld om de diverse instanties in de zogenoemde strafrechtketen – denk aan de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de omgevingsdiensten – maar ook om samenwerking binnen de ODBN, tussen toezichthouders, juristen en boa's. Gezamenlijk dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht. Daartoe hebben we ook een beginselplicht tot handhaving. Burgers en bedrijven moeten ervan op aan kunnen dat wij overtreders aanspreken en indien nodig aanpakken met de instrumenten die we daartoe tot onze beschikking hebben, zowel bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk. Alleen zo kunnen we een gelijk speelveld creëren in onze omgeving, dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht en dragen we bij aan de gewenste schone, veilige en duurzame leefomgeving. Belangrijk was hierin het op volle sterkte brengen van de boa capaciteit. Het is gelukt om twee boa's aan te stellen, daarnaast start er nog een boa begin 2025. Hiermee zijn we dan op volle sterkte en kunnen we waarmaken waarvoor we aan de lat staan.

Als ODBN kun je hier niet zelfstandig in opereren. Invulling geven we hieraan door regulier deel te nemen aan een zakenoverleg milieu bij het Functioneel Parket in Den Bosch. Bij dat zakenoverleg zijn naast de drie Brabantse omgevingsdiensten ook de NVWA, IL&T, Waterschappen Aa en Maas en De Dommel, Rijkswaterstaat en het milieuteam van de politie aanwezig. Verder zijn er zijn aparte overlegmomenten met de beleidsmedewerker van het OM. Dit is het overleg "gezamenlijke aanpak Brabant". Hierin worden "aandachtsbedrijven" besproken welke mogelijk in aanmerking komen voor een gezamenlijke aanpak. Daarnaast worden hierin signalen gedeeld.

De Boa's hebben naast het zakenoverleg ook contact en overleg met de milieuagenten in de betreffende regio zodat ze weten wat er zich afspeelt. Helaas is niet iedere regio voorzien van een milieuagent.

Het afgelopen jaar zijn zowel landelijk als regionaal diverse initiatieven opgestart om handhaving bij milieuovertredingen en -criminaliteit te intensiveren. Niet voor niets was bestuurs- en strafrechtelijke handhaving en vervolging één van de pijlers van het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP). Onderdeel van deze pijler is om de samenwerking tussen diverse handhavingspartners te versterken, evenals de implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Ook in Brabant hebben we het afgelopen jaar hard gewerkt aan de bestuurs- en strafrechtelijke handhaving. Zo is een onderzoeksrapport verschenen van een adviesbureau dat in opdracht van de provincie Noord-Brabant en de ODBN, onderzoek heeft gedaan naar de strafrechtelijke milieuhandhaving in Noord-Brabant. Door dit rapport zijn diverse ontwikkelingen in gang gezet om de strafrechtelijke milieuhandhaving in Brabant verder te stroomlijnen. Zo is een initiatief opgestart om te komen tot een regionaal dreigingsbeeld milieu en wordt gewerkt aan een eenduidige en overzichtelijke overlegstructuur. Eén van de voornemens is om ook een regionale prioritering uit te werken om de beschikbare capaciteit zo doelmatig mogelijk in te kunnen zetten.

Binnen de ODBN werken we volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) de opvolger van de LHS. Als ODBN hebben we een project uitgevoerd om de toepassing van de LHSO te verbeteren, en om zo te komen tot een meer evenwichtig bestuurs- en strafrechtelijk interveniëren. Onderdeel van dit project zijn onder andere aangescherpte afspraken voor de overdracht van toezicht naar (strafrechtelijke) handhaving en de ontwikkeling van een handreiking LHSO. Implementatie is gestart met een gezamenlijke bijeenkomst van toezichthouders, boa's en overige betrokkenen. We blijven gericht op het verbeteren de uitvoering hiervan.

In totaal hebben we het afgelopen jaar 58 strafzaken opgepakt. Dit zijn drie zaken meer ten opzichte van vorig jaar. Het betrof 20 asbest zaken, de overige zaken hadden betrekking op ongewone voorvallen, verkeerd opslaan van gevaarlijke stoffen, overtredingen mest en bodem, vuurwerk, energie en de emissie vanuit een luchtwasser. In totaal zijn in 2024, 18 processen verbaal opgemaakt en ingestuurd naar het Functioneel Parket.

Specialistische Dienstverlening

In 2024 ontvingen wij aanzienlijk minder RO (ETFAL) verzoeken (omgevingsplannen en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's)). Zeker vergeleken met de laatste periode van 2023, toen er vooruitlopend op de invoering van Omgevingswet een piek in het aantal verzoeken was. Dit, in combinatie met de complexe situatie bij agrarische geur aspecten en de (herziene) kaders voor beleid hierover zijn de voornaamste redenen van het mindere aantal verzoeken in 2024. Ook ontvingen wij minder Toezicht en Handhaving gerelateerde zaken. Naast deze lagere instroom zien we ook dat er meer tijd is gaan zitten in het bestuderen van de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet.
Bij het specialisme RO (ETFAL) hebben we voor een aantal deelnemers de beoordelingen van milieu gerelateerde ruimtelijke verzoeken uitgevoerd, quick scan milieu opgesteld, omgevingstafels bijgewoond en bijdragen geleverd het beantwoorden van milieu gerelateerde bezwaren.

Het specialisme luchtkwaliteit en geur heeft wederom de VTH-collega's geholpen bij complexere zaken waar lucht en geur gerelateerde aspecten een belangrijke rol spelen. Adviezen in het ruimtelijke spoor waren veelal gericht op agrarische geur, waar al langer landelijk veel over te doen is. Tevens zijn er industriële geurvraagstukken beoordeeld en is ondersteuning verleend bij het opstellen van vergunningen, het opstellen van (herziene) kaders voor beleid als gevolg van externe ontwikkelingen/gerechtelijke uitspraken en bij verdiepende analyses in aanvullende opdrachten.

Het specialisme geluid heeft de VTH-collega's en de gemeenten geholpen bij het meten van geluid bij klachten, bij horeca en evenementen en met het beoordelen van geluidrapporten. Naast deze werkzaamheden is er ook diverse keren een bijdrage geleverd aan bezwaar- en beroepsprocedures. Het ingezette herstel van de medewerkers heeft tot het eind van het jaar doorgezet waardoor de bezetting weer op orde is.

Bij het specialisme externe veiligheid hebben we extra capaciteit ingezet op het vullen en actualiseren van het Register Externe Veiligheid (REV). Daarnaast hebben we collega's en deelnemers voorzien van passende adviezen. Ook is wederom ingezet op kennisoverdracht en het bieden van ondersteuning bij het toezicht op de bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren en/of opslaan.

Bodemtaken

Door de Omgevingswet is er sprake van een grote bevoegdheidswijziging van de provincie naar de gemeente, wat een grote impact op de taakuitvoering heeft gehad.
De interpretatie van regels bleek en blijkt toch genuanceerder dan gedacht en afstemming via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) met overige overheden bleek toch lastig te zijn.

De verschillende basistaken bodem kosten door de invoering van de informatieplicht naast de meldingsplicht extra veel tijd. Het hele jaar door zijn nieuwe medewerkers aangetrokken om deze taken te kunnen uitvoeren.

De in het werkprogramma opgenomen uren voor de behandeling van de meldingen zijn niet bereikt. De oorzaak hiervan is enerzijds capaciteitsgebrek en anderzijds lijkt het erop dat er minder meldingen gedaan worden dan op basis van de Omgevingswet zou moeten. Gemeenten zijn naast uitvoerder van werkzaamheden in en met de bodem ook opdrachtgever aan aannemers, alwaar een grote kennisachterstand is geconstateerd. Om die reden zijn er (bodem)informatiebijeenkomsten bij verschillende gemeenten georganiseerd om toe te lichten wat de praktische en beleidsmatige veranderingen op het gebied van bodem echt zijn.

Eind 2024 is een start gemaakt door vakgroep Bodem om in gezamenlijkheid met alle gemeenten tot een nieuwe Nota Bodembeheer te komen. Deze nota heeft als doel om een totaalbeeld te geven van het lokale bodembeleid. In 2025 wordt dit verder opgepakt.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Asbest

Het specialisme asbest heeft in 2024 voor alle gemeenten de taken Sloopmeldingen met (of alleen) asbest en het toezicht erop uitgevoerd. Daarnaast zijn voor bijna alle gemeenten ook de taken Sloopmeldingen zonder asbest behandeld en het toezicht erop uitgevoerd. Het beoordelen van sloopmeldingen en het toezicht sloop (met asbest/ zonder asbest) zijn vraaggestuurde opdrachten. De gevraagde inzet op de behandeling van de sloopmeldingen was hoger dan begroot. Enerzijds heeft de komst van de Omgevingswet hiervoor gezorgd en anderzijds een toename van het aantal meldingen van 20% in totaal.

De Omgevingswet heeft gezorgd voor verandering van het asbestverwijderingsbesluit en de asbestwetgeving. Nieuw dit jaar is de informatieplicht, die nu onderdeel uitmaakt van de behandeling van de sloopmelding. De volledige behandeling van de sloopmelding heeft meer tijd gekost dan aanvankelijk is ingeschat. Door de wijze waarop het DSO is ingericht en het zaaksysteem kost de behandeling van de melding en de informatieplicht meer tijd.

Het toezicht is informatiegestuurd en risicogericht opgepakt. Hierdoor is de beschikbare capaciteit zo goed als mogelijk ingezet. Dit jaar is er minder vraag geweest op het toezichthouden op sloopwerkzaamheden zonder asbest.

Natuurbescherming

De Omgevingswet regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden.
De ODBN verzorgde namens de provincie Noord-Brabant de vergunningverlening voor de activiteiten Natura 2000 en Flora & Fauna. Ook voert de ODBN hier het toezicht op uit. Waar nodig treden we handhavend op. Tevens is de gemeentelijke opgave op het onderdeel natuur op verzoek van de gemeentelijk deelnemers ingevuld door de ODBN.

Stikstofdossier

Ook 2024 werd in sterke mate beïnvloed door de ontwikkelingen binnen het stikstofdossier (of de stikstofcrisis). Als gevolg van jurisprudentie (bijvoorbeeld over de passende beoordeling van emissiearme stalsystemen en intern salderen), ontbrekende uitvoeringskaders (zoals een toetsingskader voor passende beoordelingen), bestuurlijke besluitvorming (zoals bij emissiearme stalsystemen) ligt de vergunningverlening grotendeels stil. Ook de legalisatie van de PAS-meldingen stokt door deze problematiek.
De ontwikkelingen in het stikstofdossier vergen veel afstemming binnen de ODBN, met onze opdrachtgevers, maar ook met de andere omgevingsdiensten. Het veelvuldig bijstellen van ons handelingsperspectief door landelijke en juridische ontwikkelingen doet een beroep op de flexibiliteit van onze medewerkers.

Soortenbescherming, faunabeheer en houtopstanden

We hebben gemerkt dat de komst van Omgevingswet en de steeds groter wordende maatschappelijke bewustwording op deze thema's, het werk complexer en arbeidsintensiever maakt. Dit geldt voor zowel de onderdelen vergunningverlening als toezicht & handhaving. Ook is veel gebruik gemaakt van de specialistische helpdeskfunctie die de ODBN uitvoert. En zien we dat men vaker gebruik maakt van de juridische mogelijkheden die er zijn na besluitvorming.

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Inzet personeel	17.107	19.803	19.025	**19.029**
Inzet bedrijfsmiddelen	1504	130	130	**429**
TOTAAL LASTEN	**18.612**	**19.933**	**19.155**	**19.458**
Basistaken (werkprogramma)	15.879	17.813	17.506	**16.335**
Verzoektaken (werkprogramma)	11.302	14.092	13.283	**11.699**
Aanvullende verzoektaken	740	717	717	**1.186**
TOTAAL BATEN	**27.921**	**32.622**	**31.507**	**29.220**
SALDO	**9.309**	**12.689**	**12.352**	**9.762**

1.3 Bedrijfsvoering

Inhoud programma

De directie, staf en alle overige ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces maken onderdeel uit van het 'programma bedrijfsvoering'. Het betreft taken met betrekking tot: personeel en inhuur van de ondersteunende processen en kosten gerelateerd aan het personeel, informatievoorziening, facilitaire en bestuurlijke kosten, financiën, administratie, organisatieontwikkeling en deskundigheid en huisvesting. In dit programma worden tevens de baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Hiermee is het een atypisch onderdeel van deze beleidsbegroting en het programmaplan.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	01-07-2019	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	01-01-2020	Open
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16-12-2020	Open
Treasurystatuut	28-12-2023	Open
Financiële verordening ODBN	01-01-2023	Open

Wat hebben we bereikt?

Indicatoren bedrijfsresultaat

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI	NORM	REALISATIE			TOELICHTING
	2024	2022	2023	2024	
Productiviteit	Geen norm	-	1.415	1.390	Paragraaf 4.8.1
Declarabiliteit	1.302	1.323	1.297	1.261	Paragraaf 4.8.1
Gemiddeld uurtarief	€ 112,60	€ 97,67	€ 105,44	€ 109,16	Paragraaf 3.5
Ziekteverzuim	5,5%	6,3%	5,9%	6,4%	Paragraaf 2.3
Formatie overhead	23%	22,5%	22,7%	20%	Paragraaf 2.3
Aandeel kosten overhead totaal	25%	29,6%	29,2%	27,1%	Paragraaf 3.5
Weerstandsratio	1,5	0,83%	1,07	0,91	Paragraaf 2.1
Flexschil	20%	22,5%	19,6%	17,6%	Paragraaf 2.3

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2024?

Productiviteit

Voor het eerst hebben we een KPI toegevoegd, namelijk declarabiliteit. Voorheen hanteerde we het begrip productiviteit als synoniem aan declarabiliteit. Gezien alle ontwikkelingen in ons werkveld zien we dat werkzaamheden in ons primair proces steeds minder vaak direct te relateren zijn aan een zaak of individuele deelnemer maar van belang zijn voor het collectief en ook niet volledig als overhead zijn aan te merken. Voor 2024 hadden we hiervoor nog geen norm vastgesteld. Gemiddeld per fte zijn 1.390 uren productief verantwoord. Daarvan konden 1.261 uren worden gedeclareerd binnen een opdracht. Het verschil is voornamelijk ingezet op innovatieve trajecten die niet gedekt worden binnen het programma Collectieve Taken zoals het opstellen van de UHS, Business Intelligence en RPA. Hier hebben we 6 fte voor ingezet.
In de toekomst zou daar de datastrategie nog aan toegevoegd gaan worden nu de dekking vanuit het IBP-VTH is gestopt. Dit betreft twee fte. In 2025 is er mogelijk dekking uit een eenmalige subsidie van I&W.

Organisatie

Arbeidsmarkt

In de begroting hebben we aangegeven dat de groei van de opdracht en de daarmee noodzakelijke groei in omvang van de organisatie moeilijk vast te houden is. Dat is in 2024 helaas ook gebleken. Pas eind 2024 was de formatie redelijk in evenwicht met de omvang van de opdracht. Dit heeft ertoe geleid dat we de verwachte omzet niet hebben kunnen realiseren. We hebben ingezet in het zelf opleiden van nieuwe collega's. Dit vraagt de nodige inzet van de collega's wat in beginsel ook druk legt op de declarabiliteit. Dit kan niet ongelimiteerd. Daarom is in de begroting ook gesteld dat eventuele groei in de omvang van de opdracht slechts in een beheersbaar tempo mogelijk is.
In de tweede Burap hebben we toegelicht wat het opheffen van het handhavingsmoratorium mogelijk voor gevolgen heeft voor de ODBN. Inmiddels is het interne onderzoek afgerond en zijn enkele ZZP'ers in dienst getreden en is een afbouwprogramma opgesteld voor de ZZP'ers die ervoor kiezen zelfstandig te blijven. Daarnaast zijn er aangescherpte criteria ingevoerd bij de werving van tijdelijk medewerkers. Wij denken hiermee alle risico's te hebben afgewend. Door de geleidelijke afbouw verwachten we niet dat dit tot bezettingsproblemen leidt. Mogelijk wel bij de toekomstige werving van tijdelijk personeel.

Robotisering

Daarnaast zijn we gestart met de ontwikkeling van RPA. Een vorm van robotisering die de handelingen van een medewerker simuleert. Software die de software aanstuurt, de zogenaamde softbots. Dit heeft al enige efficiency opgeleverd in de processen van de administratieve ondersteuning. Dus minder uren inzet voor de deelnemers. Echter de investering die we daarmee hebben moeten doen heeft zich nog niet vertaald in lagere lasten voor de ODBN.

De ODBN vertaalt de lasten in een uurtarief voor de ingezette uren. Omdat de efficiency heeft geleid tot een lagere inzet van uren is ook de dekking van de overhead lager. En juist de overhead dekt de investering van RPA. We zien deze ontwikkeling in 2024 daarom als een pilot op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zullen tot mogelijk hogere lasten in de overhead gaan veroorzaken als gevolg van ontwikkelingskosten en licenties.

Organisatieaanpassing

Verder hebben we in de loop van 2024 geconstateerd dat de toenemende complexiteit, belang van goed werkgeverschap en startende medewerkers de span of attention in het primair proces niet langer verantwoord was. Deze constatering werd nog een bevestigd door het onderzoek naar de overhead in opdracht van de Provincie. De voorbereidingen zijn in 2024 getroffen en de nieuwe structuur waarbij een aantal teams zijn opgesplitst is per 1 januari 2025 doorgevoerd. De extra managementcapaciteit is gerealiseerd binnen de begrotingsruimte voor overheadfuncties en leidt niet tot een tariefsverhoging.

IBP-VTH

In het kader van het Interbestuurlijk Programma verbeteren VTH-stelsel (IBP-VTH) zijn alle diensten bevraagd op een aantal criteria met betrekking tot robuustheid. De ODBN was een van de twee diensten die direct het predicaat Robuust heeft gekregen. Dat ontslaat de dienst van het opstellen van een plan van aanpak en een vervolgtraject. Een grote waardering voor alle inzet!
Het volledige programma IBP-VTH is in 2024 beëindigd. Onderdelen van dit programma worden in 2025 en verder doorgezet in diverse andere landelijke werkvormen, verantwoordelijkheidsstructuren en naamgeving. Voor zover het de ODBN raakt verantwoorden wij dat onder de desbetreffende paragrafen in het relevante programma.

Kwaliteitscriteria

In 2024 is het project Borgen en Valideren van de Kwaliteitscriteria VTH in uitvoering gebracht. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt voortaan verlag gedaan van de mate waarin de ODBN voldoet aan de kwaliteitscriteria.

Prijsontwikkeling

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2024 waren de cao-effecten voor 2024 nog niet bekend. In de eerste en tweede Burap zijn de gevolgen van prijsontwikkeling en CAO reeds vertaald in het verwachte resultaat 2024.

Wat heeft het in 2024 gekost?

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Personeel en inhuur	5.945	6.028	7.302	**5.733**
Opleiding en loopbaanbegeleiding	463	1.001	718	**840**
Dienstreizen & woon-werkverkeer	413	688	444	**466**
Overige personele kosten	380	347	530	**539**
Organisatie	153	230	188	**260**
Huisvesting	679	839	757	**767**
Kantoor	100	174	79	**89**
Informatisering / automatisering	2.182	2.082	1.937	**2.072**
Vervoermiddelen	47	98	43	**46**
Extern onderzoek / advies	184	274	104	**46**
Overige kosten	3.582	1.890	165	**185**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**14.128**	**13.651**	**12.266**	**11.042**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
TOTAAL LASTEN	**14.128**	**13.751**	**12.366**	**11.042**
Rentebaten	816	0	685	**785**
Bijdrage personeel	247	0	180	**292**
Overige baten	3.475	0	0	**-9**
TOTAAL BATEN	**4.539**	**0**	**865**	**1.068**
SALDO	**-9.589**	**-13.751**	**-11.501**	**-9.974**

2 Paragrafen

2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Inventarisatie risico's

Nieuw risico

In de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geformuleerd.

Gestegen risico's

Niet realiseren van opdrachtvolume

In de afgelopen jaren is dit risico qua omvang gelijk gebleven. In 2024 hebben we gezien dat het niet halen van de opdrachtvolume een impact heeft op de jaarrekening. In 2024 is dit grotendeels opgevangen door ruimte in de loonsom en de middelen van de groei van de organisatie die beschikbaar waren. In 2025 zijn deze zowel de raming van de loonsom als de middelen in de bedrijfsvoering aangescherpt, wat geleid heeft tot een structurele daling van het tarief. Dat beperkt de mogelijkheden om het niet realiseren van het opdrachtvolume op te vangen.
Voor de grondslag van dit risico zijn de realisatie cijfers van de omzet van 2024 gebruikt. Deze veroorzaken de stijging van dit risico.

Niet toegankelijke ICT-omgeving

De impact van dit risico is iets verhoogd doordat het uurtarief van de begroting 2025 meegenomen is in de berekening.

Ontbreken van Cao voor 2025 e.v.

In de begroting 2025 zit een loonindexering van 5,3% opgenomen. De laatste tijd zien we dat de daadwerkelijke indexeringen van de lonen in nieuwe cao's rond dit percentage uitkomen. Inzet van de onderhandelingen is echter ook het verkorten van de werkweek. Het verkorten van de werkweek heeft direct invloed op de hoeveelheid mensen die nodig is om het werk te verzetten en de daarmee samenhangende loonkosten. Daarmee neemt de financiële impact van dit risico iets toe ten opzichte van de vorige opstelling.

Verlaagde risico's

Onevenredige stijging inhuur tarieven

In de begroting van de ODBN zitten geen budgetten meer voor externe inhuur. De externe inhuur die we hebben, wordt betaald binnen de reguliere loonbudgetten. Door goed contractmanagement is het de afgelopen jaren steeds gelukt om, ondanks de krappe arbeidsmarkt, de indexeringen van de inhuurtarieven te beperken tot maximaal de loonindexeringen die in de begroting is opgenomen. Daardoor hebben we de financiële impact van dit risico kunnen verlagen.

Onrust in de wereld leidt tot prijsstijgingen

Dit risico gaat over de snel stijgende kosten voor uitgaven in de bedrijfsvoering die niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere prijsindexering van de begroting. In de begroting 2024 en 2025 zijn de prijsindexeringen conform de voorspellingen van het CBS opgenomen. Op basis van de huidige indexeringscijfers verkleinen we de omvang van dit risico.

Niet behalen declarabiliteit

In 2024 is de norm voor de declarabiliteit verlaagd. Met de moderne dashboarding wordt actief gestuurd om de declarabiliteit van de organisatie zo goed mogelijk op peil te houden. Wel zien we dat de realisatie in 2024 nog steeds onder de norm ligt. De gerealiseerde declarabiliteit in 2024 is echter minder gedaald dan de norm. Deze twee onderdelen vormen de basis voor de berekening van dit risico. Dat maakt dat de financiële impact van dit risico lager uitvalt.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

Opbouw van de weerstandsratio.

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2025	JAARREKENING 2024
Algemene reserve op 01-01	€ 1.852.238	€ 1.852.238
Risicoprofiel	€ 1.735.000	€ 2.031.000
WEERSTANDSRATIO	**1,07**	**0,91**

Door de vele ontwikkelingen per jaar kan het risicoprofiel van de ODBN fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder dat onnodig overheidsmiddelen worden vastgelegd, hebben we een afgesproken bandbreedte voor de weerstandsratio van 0,75 en 1,5. Wanneer de ratio onder de 1,0 zakt worden stappen benoemd om te groeien naar de streefwaarde van 1,0. Bij deze jaarrekening zal het voorstel gedaan worden om de algemene reserve aan te vullen tot 2.031.000.

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN			
	REKENING 2022	REKENING 2023	REKENING 2024	BEGROTING 2025
Netto schuldquote	-27%	-25%	-22%	-22%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-27%	-25%	-22%	-22%
Solvabiliteitsratio in %	45%	46%	40%	42%
Structurele exploitatieruimte	2,4%	1,4%	0,6%	0,3%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:

De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio:
Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De ODBN valt met een solvabiliteit van 40% precies op deze richtlijn. In het gemeenschappelijke toezichtskader van de Provincie wordt voor gemeenten het percentage van 50% gehanteerd voor de meest gezonde organisaties. Met 40% solvabiliteit scoren we hoog in de 2e categorie van bedrijven. Vooral de bestemmingsreserve ISV en voorzieningenpositie stortplaats Voorste Heide hebben invloed op dit percentage.

Structurele exploitatieruimte:
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In 2024 was de realisatie 0,6%. De structurele exploitatieruimte in 2025 van 0,3% geeft aan dat de verhouding tussen structurele lasten en de structurele dekking hiervoor goed geregeld is.

Conclusie
Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is.

2.2 Paragraaf Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen. Ook voor de investeringen die we doen hebben we geen leningen nodig. Daarom worden er aan investeringen ook geen rente toegerekend.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% voor gemeenschappelijke regelingen, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting

van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Voor het kasgeldlimiet volgen wij in samenspraak met de accountant, de definities van de Wet FIDO. In de definitie komen enkel en alleen bank, kas en aanverwante liquide middelen terug. Voor de vlottende schuld hanteert de wet FIDO het volgende: 1. de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar; 2. de schuld in rekening-courant; 3. de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en; 4. de overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van een vaste schuld. De ODBN heeft om deze reden geen vlottende schulden volgens de definitie van de wet FIDO in de berekening voor het kasgeldlimiet.

KASGELDLIMIET | BEDRAGEN X € 1,-			
UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN	**VLOTTENDE SCHULD**	**VLOTTENDE MIDDELEN**	**NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT**
A. Gemiddeld vlottend overschot			
Ultimo 1e kwartaal		5.469.053	-/- 5.469.053
Ultimo 2e kwartaal		6.787.822	-/- 6.787.822
Ultimo 3e kwartaal		7.398.572	-/- 7.398.572
Ultimo 4e kwartaal		8.815.671	-/- 8.815.671
			-/- 7.117.779
B. Berekening kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal bij aanvang van het jaar			36.527.093
Percentage regeling			8,2%
			2.995.222
C. Ruimte kasgeldlimiet			
Gemiddeld vlottend overschot (A)			-/- 7.117.779
Kasgeldlimiet (B)			2.995.222
RUIMTE ONDER KASGELDLIMIET			**10.113.001**

Renteresultaat treasury

	OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1,-	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	0
b	Externe rentebaten	785.134
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**-/- 785.134**
d	Interne eigen rente	0
e	Toerekening rente via renteomslag	0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**-/- 785.134**

Rentebaten

In 2024 was in de primitieve begroting nog geen rekening gehouden met het effect van de rentebaten. Dit omdat we in voorgaande jaren geen rente ontvingen op de gelden bij de schatkist. In de eerste bestuursrapportage hebben we de eerste raming opgenomen. Bij de tweede bestuursrapportage hadden we een raming opgehoogd naar € 685.000,-. Doordat het rentepercentage minder daalde dan waar we bij de tweede bestuursrapportage rekening hielden, en door de omvang aan middelen in de schatkist, is er in 2024 uiteindelijk € 785.000 aan rente ontvangen.

Mens & organisatie (voorheen HRM)

In 2024 hebben we de ingezette koers van eerdere jaren voortgezet en uitgebouwd. We blijven daardoor goed in staat om nieuwe medewerkers te werven. Niettemin, liggen hier verdere groeikansen. Deze gaan we benutten door het inzetten van onze nieuwe wervingscampagne en eigen 'werkenbijodbn' website. Deze initiatieven dragen bij aan een verbeterde positionering van de ODBN op de arbeidsmarkt en een toename in de instroom van talentvolle kandidaten. Deze initiatieven zijn in 2024 ontwikkeld en worden in de eerste maanden van 2025 gelanceerd.

Om het medewerkerswelzijn te verhogen hebben we in 2024 een meerjarenbeleid rondom duurzame inzetbaarheid ontwikkeld. Elk jaar worden nieuwe doelstellingen geformuleerd die uitvoering geven aan het meerjarenbeleid. Deze acties gaan ervoor zorgen dat medewerkers zich gezien voelen, zich kunnen ontwikkelen en eigen regie voeren op hun welzijn en carrière. Dit vergroot de kans dat medewerkers zich voor lange tijd willen verbinden en inzetten voor de ODBN.

Afgelopen jaar zijn we ook gestart met de aanbesteding van een Learning Management Systeem in te voeren. Zoals aangegeven bij de tweede burap is het de verwachting dat dit in het tweede kwartaal van 2025 geïntroduceerd gaat worden.

Op het gebied van ontwikkeling en opleiding van medewerkers hebben we in 2024 veel acties ontplooid. Een mooie mijlpaal op dit gebied is de start van ons management potentials programma, waarin we huidige medewerkers de kans geven om zich te ontwikkelen tot toekomstige managers.

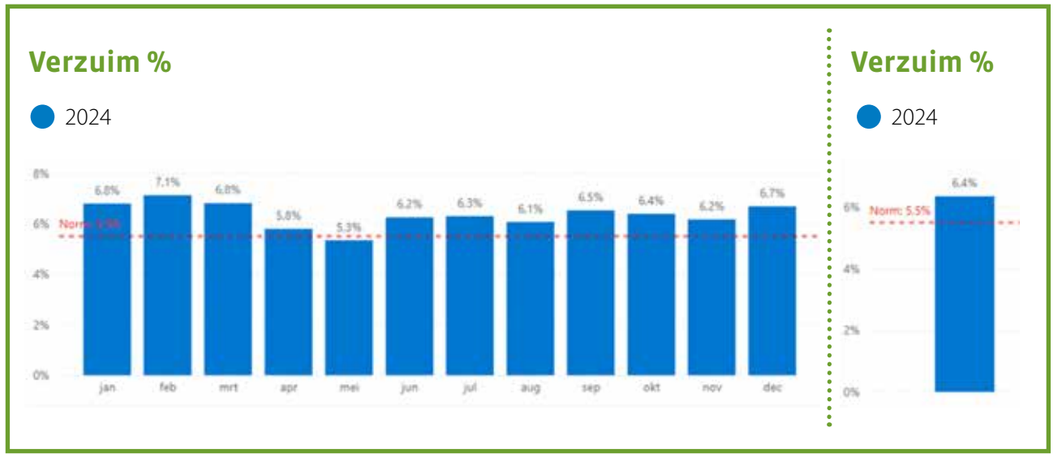
Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

CAO-ontwikkelingen

De huidige Cao heeft in 2024 geleid tot twee salarisverhogingen. Per 1 januari 2024 met 4,75% en per 1 oktober 2024 met 1,25%. De onderhandelingen voor een nieuwe Cao zijn momenteel gaande

Ziekte verzuim

Het verzuimpercentage is in 2024 gestegen van 5,9% naar 6,4%. De oorzaak van deze stijging ligt voornamelijk in meerdere langdurige verzuimsituaties. De aanleiding voor deze langdurige verzuimsituaties zijn steeds gevarieerder en steeds minder concreet naar de werksituatie te herleiden. Samen met onze arbodienst Coverz hebben we aandacht voor de werk-privé balans van medewerkers en proberen we medewerkers te ondersteunen met preventieve acties wanneer dat mogelijk is.

Formatieomvang

De gemiddelde bezetting in 2024 was 309,1 fte (2023: 280,03 fte), waarvan 54,5 fte inhuur (2023: 48,5 fte). Daarmee was de flexschil 17,6% (2023: 19,6%).
Binnen de overhead was de gemiddelde bezetting in 2024 61,4 fte (2023: 63,45 fte), daarmee komt het percentage overhead formatie op 20% (2023: 22,7%).

Communicatie

Ontwikkeling van het werkgeversmerk van de ODBN

In 2024 zijn samen met team Mens & Organisatie (M&O) belangrijke stappen gezet in het ontwikkelen van het werkgeversmerk van de ODBN. Dit proces omvatte het versterken van onze identiteit als aantrekkelijke werkgever en het ontwerpen van bijbehorende middelen die dit weerspiegelen.

Actieve bijdrage aan landelijke perscommunicatie

Op het gebied van landelijke perscommunicatie hebben we een actieve rol vervuld. In samenwerking met Omgevingsdienst NL (ODNL) is een gezamenlijke woordvoeringsvisie opgesteld. Deze samenwerking heeft geleid tot een meer uniforme en effectieve communicatie richting de media en andere belanghebbenden. Dit is belangrijk omdat we ook een duidelijke stijging zien in persvragen en woordvoering binnen de ODBN. Zowel op organisatieniveau als over de werkzaamheden die wij voor onze opdrachtgevers uitvoeren.

Doorontwikkeling van interne communicatie

Binnen de organisatie hebben we gewerkt aan de doorontwikkeling van interne communicatie. De aandacht lag op het vergroten van de betrokkenheid en interne transparantie.

Planning en control

In 2024 zijn we bezig geweest om meer informatie uit systemen te ontsluiten via onze BI-dashboarding om monitoring en sturing te vergemakkelijken. Daarnaast hadden we ons in 2024 voorgenomen om de gegevensuitwisseling tussen het HR-systeem en het Financiële systeem te automatiseren, dit bleek echter complexer dan gehoopt. Dat maakt dat gegevensoverdracht op diverse plekken nog handmatig moet gebeuren. Dit en enkele andere redenen liggen ten grondslag aan de wens om de aanbesteding van de financiële applicatie een jaar naar voren te halen.

Rechtmatigheidsverantwoording

In 2024 legt het Dagelijks Bestuur voor de tweede keer verantwoording af over de rechtmatigheid. In 2024 is ingezet op het verbeteren van het interne controleplan en zijn verbijzonderde controles structureel opgepakt en vastgelegd. Dit heeft geresulteerd in twee momenten waarop het Dagelijks Bestuur bijgepraat is over de bevindingen uit de interne controles.
Hieronder worden de bevindingen rechtmatigheidsverantwoording vermeld waarbij de bevindingen boven de rapportagegrens van € 50.000,- uitkomen. De daadwerkelijke verklaring van het bestuur is in hoofdstuk 6 opgenomen.

Specificatie van de tabel met onrechtmatigheden in de verklaring van het Dagelijks Bestuur

1a. Overschrijding van de lasten

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT
Regionale dienstverlening	3.710	3.934	225
Individuele dienstverlening	20.146	20.450	304
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**23.856**	**24.384**	**528**

De overschrijding van de lasten op Regionale dienstverlening worden veroorzaakt door:

- Hogere toegerekende personele lasten. Doordat er meer uren binnen het programma gemaakt zijn, worden er meer personeelslasten toegerekend. Hier staan corresponderende baten tegenover. Daarmee wordt deze mutatie als acceptabel bezien.
- Storting in de voorziening Voorste Heide. Deze storting is aangekondigd in de 2e bestuursrapportage en is daarmee tijdig gecommuniceerd met het Algemeen Bestuur. Per saldo is deze acceptabel.

De overschrijding van de lasten op het programma individuele dienstverlening worden vooral veroorzaakt door de overschrijding op de bedrijfsmiddelen. Hier gaat het voornamelijk over voorgeschoten kosten voor de opdrachtgevers. Deze zijn vervolgens in rekening gebracht via de eindafrekeningen. Daarmee staan er corresponderende baten tegenover en wordt de overschrijding acceptabel geacht.

1B. Overschrijding Kredieten

In de jaarrekening 2024 zijn geen overschrijdingen op de toegekende kredieten geweest.

2. Ongeautoriseerde reservemutaties

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT
Onttrekking aan reserves	1.540	1.515	-25
Storting in reserves	0	197	197
	1.540	**1.713**	**172**

De lagere onttrekking aan de reserves komt door de lagere onttrekking aan de reserve ISV. Deze wordt veroorzaakt doordat de realisatie in het project Sanering verkeerslawaai lager lag dan begroot. In de besluitvorming rondom het project is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke realisatie onttrokken zou worden. Hiermee past de afwijking binnen het besluit van het algemeen bestuur waardoor er rechtmatig is gehandeld.

De hogere storting in de reserves wordt veroorzaakt door de storting in de reserve Samen Sterk in Brabant. Hiervoor geldt de afspraak dat het gerealiseerde resultaat op SSiB wordt gestort of onttrokken aan de egalisatiereserve. Hiermee past de afwijking binnen het besluit van het algemeen bestuur waardoor er rechtmatig is gehandeld.

3. Mutaties Baten en/of lagere lasten

Baten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT	TIJDIG GEMELD	ONRECHT-MATIG
Regionale dienstverlening	4.738	4.779	40	0	40
Individuele dienstverlening	31.507	29.220	-2.287	0	2.287
Individuele dienstverlening	865	1.068	203	0	203
	37.110	**35.067**	**-2.044**	**0**	**2.530**

De hogere baten in programma regionale dienstverlening worden veroorzaakt door de hogere opbrengsten van SPUK THE. Deze hogere baten zijn acceptabel omdat er ook meer werk verzet is. Tevens is een deel van het voordeel van Samen Sterk in Brabant als gevolg van de extra bijdrage van het Rijk voor het behoud van BOA-capaciteit.

De lagere bijdrage in de individuele dienstverlening zijn veroorzaakt doordat de gerealiseerde omzet lager ligt dan vooraf is afgesproken. Door middel van de bestuursrapportages en deze jaarrekening is het bestuur hier over geïnformeerd.

De afwijkingen in de bedrijfsvoering ontstaan door extra rente-inkomsten en bijdragen vanuit het UWV voor personeel.

Het financiële systeem van de ODBN is zo ingericht dat aan elke medewerker het functionele tarief hangt van de functie waarin de medewerker zijn werkzaamheden uitvoert. Het systeem kent daarin geen tijdvakken, er kan dus steeds maar één tarief aan een medewerker gekoppeld zijn. Dit geeft uitdagingen wanneer een collega binnen een boekjaar van functie wijzigt. Deze wijzigingen moeten leiden tot een handmatige aanpassing van het tarief, waarbij het systeem dan voor het hele boekjaar met dat tarief rekent. Hierop is een werkwijze ontwikkeld waardoor dit soort mutaties toch mogelijk zijn. Deze is zeer gevoelig en vraagt een grote alertheid van medewerkers.

In de verbijzonderde controles die periodiek plaatsvinden zijn meerdere afwijkingen gevonden tussen de functieschaal die geregistreerd is in het tijdschrijfsysteem en functieschaal in het personeelssysteem. Dit is in afwijking van de afspraak dat het functietarief van de medewerker gefactureerd wordt aan de opdrachtgever. De totale bevinding bedraagt een te lage opbrengst van € 76.000 en een te hoge opbrengst van € 18.000. Per saldo een bruto fout van € 94.000 die valt onder het voorwaardecriterium, waarmee de gefactureerde omzet nu lager is dan deze had moeten zijn.

Onderschrijding lasten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT	TIJDIG GEMELD	ONRECHT-MATIG
Bedrijfsvoering	12.266	11.042	-1.224	0	1.224
Onvoorzien	100	0	-100	0	100
	12.366	**11.042**	**-1.324**	**0**	**1.324**

De onderschrijding van de lasten op bedrijfsvoering gaat voornamelijk over de personele lasten, hier is het bestuur in de bestuursrapportages al over geïnformeerd.

Hetzelfde geldt voor de onderschrijding op de post onvoorzien.

Onderschrijding kredieten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT	TIJDIG GEMELD OF CF AFSPRAKEN	ONRECHT-MATIG
Aanschaf laptops 2024	50.000	39.331	-10.669	-10.669	0
Aanschaf telefoons 2024	30.000	29.231	-769	-769	0
Huisvesting: audiovisuele middelen	75.000	20.983	-54.017	-54.017	0
Huisvesting: Aanschaf meubilair	70.000	0	-70.000	-70.000	0
Huisvesting: Vervanging vloerbedekking	50.000	45.492	-4.508	-4.508	0
	275.000	**135.037**	**-139.963**	**-139.963**	**0**

Voor de aanschaf van laptops en telefoons geldt dat de aantallen besteld zijn die nodig zijn. De kredieten zijn beschikbaar gesteld voor het vervangen van defecte laptops en telefoons en voor uitbreiding. Meer dan er is aangeschaft is niet nodig geweest. Daarmee is de onderschrijding conform de afspraken en worden deze niet tot een onrechtmatigheid geleid.

De kredieten voor huisvesting zijn in 2024 ter beschikking gesteld. Conform de financiële verordening is er maximaal 2 jaar beschikbaar om de investering te doen. Alleen het eerste begrotingsjaar is nu verstreken, daarmee is de onderschrijding conform gemaakte afspraken en daarmee worden deze niet tot een onrechtmatigheid gerekend.

Verbeterpunten rechtmatigheidsverantwoording

Vanuit de bevindingen zijn er 3 concrete verbeterpunten te benoemen die in 2024 opgepakt gaan worden.

1. Verwerken besluitvorming in begrotingswijzigingen

Net als in 2024 hebben we in de bestuursrapportages op een aantal onderdelen overschrijdingen en onderschrijdingen gemeld aan het bestuur. Dit heeft niet op alle posten geleid tot het formeel wijzigen van de begroting. In de jaarrekening ontstaan daardoor afwijkingen die toegelicht dienen te worden. Bovendien moet beargumenteerd worden waarom deze afwijkingen niet leiden tot een onrechtmatigheid.
Ten behoeve van de transparantie zou de organisatie in de toekomst kunnen besluiten om wijzigingen die aangekondigd zijn alsnog als formele besluitvorming op te voeren en daarmee te verwerken in de begroting. Daarmee wordt een aansluiting gerealiseerd tussen de voorstellen en de formele besluitvormingen.
In 2024 is bewust gekozen om op de begroting op diverse onderdelen niet aan te passen omdat de onzekerheden daar te groot waren.

2. Documentatie inkopen onder de Europese aanbestedingsgrens

In de Kadernota rechtmatigheid 2024 is, net als in eerdere jaren opgenomen dat indien de normen uit de Gids Proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moet het Dagelijks Bestuur hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering. Hoewel we in 2024 stappen gemaakt hebben met het verduidelijken en het herzien van het interne inkoopbeleid, hebben we hier nog stappen te zetten. Het nieuwe inkoopbeleid is opgesteld en vastgesteld door het Dagelijks Beleid, dit is ook met de organisatie gecommuniceerd. Begin 2025 starten we met het trainen van de medewerkers in de organisatie die inkopen om zo de richtlijnen en vastleggen van de procedures verder te stroomlijnen.
Voor het inkopen van externe arbeidskrachten zijn de procedures verder aangetrokken, waardoor dit deel van de inkopen beter ingeregeld is.

3. Het niet consequent aanpassen van het functietarief bij personele mutaties

Het financiële systeem van de ODBN is zo ingericht dat aan elke medewerker het functionele tarief hangt van de functie waarin de medewerker zijn werkzaamheden uitvoert. Het systeem kent daarin geen tijdvakken, er kan dus steeds maar één tarief aan een medewerker gekoppeld zijn. Dit geeft uitdagingen wanneer een collega binnen een boekjaar van functie wijzigt. Deze wijzigingen moeten leiden tot een handmatige aanpassing van het tarief, waarbij het systeem dan voor het hele boekjaar met dat tarief rekent. Hierop is een werkwijze ontwikkeld waardoor dit soort mutaties toch mogelijk zijn. Deze is zeer gevoelig en vraagt een grote alertheid van medewerkers.
In de verbijzonderde controles die periodiek plaatsvinden zijn meerdere afwijkingen gevonden tussen de functieschaal die geregistreerd is in het tijdschrijfsysteem en functieschaal in het personeelssysteem.

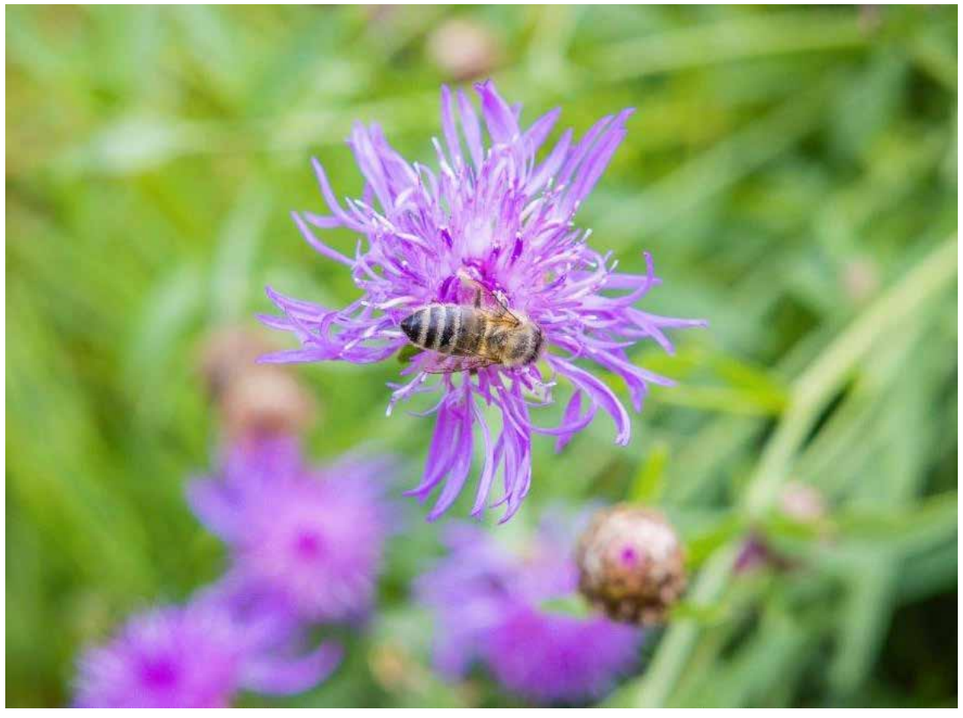
Omdat er meerdere afwijkingen gevonden zijn, is het proces onder de loep genomen om te kijken waar het mis gaat in dit proces. Hieruit is naar voren gekomen dat door personele wisselingen / uitval van personeel signalen van aanpassingen gemist zijn, het signaal van de aanpassing voor meerdere uitleg vatbaar is en het belangrijkste dat het uitgangspunt van tariefregistratie niet helder was. De werkwijze wordt duidelijker uitgeschreven en met collega's gedeeld zodat er geen misverstanden meer zijn. De controlefrequentie wordt opgevoerd naar maandelijks.
Op dit moment bedraagt de waarde van de aangetroffen netto verschillen € 58.000. Daarmee is de omzet die nu gefactureerd wordt lager dan deze had kunnen zijn. Dit punt zal in de jaarstukken op diverse punten benoemd worden. Daarmee is het naar onze mening geen punt van aandacht in het oordeel van de getrouwheid of de rechtmatigheid van de jaarstukken.

Klachtafhandeling

Er zijn in 2024 een zevental externe klachten over bejegening door medewerkers geregistreerd door de klachtencoördinator. Een klacht werd buiten behandeling gesteld omdat niet geklaagd werd over een bejegening maar over de juridische beoordeling van een sloopmelding. Vijf klachten werden opgelost na minnelijk overleg tussen klager en de betrokken medewerker en de manager. Eén klacht is nog in procedure, maar de behandeling daarvan is op verzoek van de klager uitgesteld in verband met lopende juridische procedures.
Er zijn in 2024 geen klachten in behandeling genomen door de Nationale ombudsman.

Informatisering en automatisering

In 2024 zijn we begonnen met het moderniseren van de digitale werkplek en zijn enkele pilots gestart met procesautomatisering en robotisering. Deze zijn zeer hoopvol. Hierin willen we de komende jaren meer gaan investeren mits we daar de middelen voor kunnen vrijmaken.

Business intelligence (BI)

Het Business intelligence team levert informatieproducten en inzichten zodat de ODBN haar werkzaamheden informatiegestuurd kan verrichten. Onze VTH collega's hebben daarmee de beschikking tot betrouwbare informatie over hun domeinen en onze managementlaag heeft de beschikking tot sturingsinformatie waarop direct geacteerd kan worden. Deze informatieproducten worden allen ontwikkeld in de tool PowerBI en zijn gecentraliseerd beschikbaar in onze dashboard omgeving. Businessintelligence werkt intensief samen met de teams I&A (informatisering en automatisering) en I&O (Innovatie en ontwikkeling aan het ontwerp en implementatie van onze datastrategie. Dit meerjarenplan zal de rode draad vormen voor de ontwikkelingen op informatisering en automatiseringsgebied.

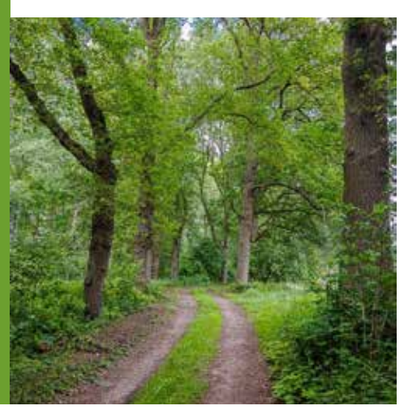
Informatieveiligheid en privacybescherming

In 2024 hebben we de noodzakelijke, voortdurende aandacht voor informatiebeveiliging en privacybescherming onder andere vormgegeven door deze verdere verbeteringen door te voeren:

a. Het opstellen van een incidentbeheerplan om beter te kunnen anticiperen op dagelijkse en/of ingrijpende verstoringen in de informatievoorziening.
b. Het treffen van technische maatregelen die het algemene beveiligingsniveau verhogen, zoals het aanscherpen van het wachtwoordbeleid.
c. Het intensiveren van de voorlichting over informatiebeveiliging en privacybescherming en het aanbieden van een doorlopende, door alle medewerkers verplicht te volgen training om phishing mails te herkennen.

Gedurende het jaar zijn vijftien datalekken geregistreerd. Het merendeel van deze datalekken heeft betrekking op menselijke vergissingen die zich voordoen bij het verzenden van een mail: het meesturen van een verkeerde bijlage of het verzenden van een mail naar een verkeerde ontvanger. Grootschalige datalekken of datalekken met aanzienlijke gevolgen voor de bescherming van de privacy van betrokkenen, hebben zich niet voorgedaan. Over geen van de vijftien datalekken is de Autoriteit Persoonsgegevens geïnformeerd.

Er is een interne audit uitgevoerd naar het naleven van de Wet politiegegevens (Wpg). Er zijn enkele relatief lichte tekortkomingen geconstateerd die voor een deel direct zijn gecorrigeerd. In 2025 wordt een externe audit uitgevoerd.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

2.4 Paragraaf Wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Categorieën van informatieverplichtingen treden komende jaren in tranches in werking. Ontwikkelingen worden op de voet gevolgd.

De wet vereist o.a. dat in begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de bepalingen uit de Woo.

Woo contactfunctionaris

Informatie over hoe ODBN invulling geeft aan de Woo is verzameld in de landelijke Woo-index. Er is een Woo contactfunctionaris aangewezen die zowel telefonisch als per mail (woo-contactpersoon@odbn.nl) bereikbaar is voor algemene vragen over de Woo.

Passieve openbaarmaking

De ODBN ontving de afgelopen jaren gemiddeld 1 à 2 Woo-verzoeken per jaar. In 2024 ontving ODBN één Woo-verzoek: Verzocht werd om openbaarmaking van informatie over concrete gevallen van (vermeende) datalekken in de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021 bij ODBN. Het verzoek is binnen de daarvoor geldende termijn afgewikkeld.
ODBN heeft in 2024 voor het actief openbaar maken van Woo-verzoeken binnen het publieksportaal voor bestuurlijke informatie een platform ingericht. De geanonimiseerde Woo-verzoeken en onderliggende stukken zijn daar voor eenieder in te zien.

Woo-verzoeken die wij in mandaat afhandelen namens onze deelnemers blijven in dit jaarverslag buiten beschouwing. Voor die Woo-verzoeken geldt namelijk dat niet het Dagelijks Bestuur van de ODBN het bevoegde bestuursorgaan is, maar het college van de deelnemer namens wie wij dit Woo-verzoek afhandelen.

Actieve openbaarmaking

Per 1 november 2024 is de eerste tranche in werking getreden op grond waarvan overheidsorganisaties de eerste vijf informatiecategorieën verplicht openbaar moeten maken. Het gaat het om informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen. ODBN voldoet aan deze verplichtingen.

2.5 Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

In deze paragraaf nemen we de verbonden partijen op waar de ODBN een bestuurlijk belang heeft. Dit wil zeggen dat er een mate van zeggenschap is door de ODBN, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij “Bizob”.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

PROGRAMMA 3 | BEDRIJFSVOERING 1. STICHTING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT	
Publiek Belang	Stichting Bizob ondersteunt diverse lokale overheden in Noord Brabant met het professioneel inkopen. Ze bieden expertise op het gebied van het inkoopproces, ondersteunen in het inkoopproces en initiëren samenwerking in aanbestedingen onderling. Via het ‘Gremium van belanghebbenden’ kan de ODBN invloed uitoefenen op de koers van de Bizob. Naast het publieke belang heeft de ODBN een contractrelatie met de stichting voor het afnemen van capaciteit.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij Het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn. In het interne inkoopbeleid gaat uit van het inschakelen van de expertise van Stichting Bizob bij inkopen vanaf € 50.000,-.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in de vergadering van aangeslotenen van BIZOB.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2024 was € 74.749,50.
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2023 € 976.745 per 31-12-2023 € 1.302.202 **Vreemd vermogen:** per 1-1-2023: € 1.209.552 per 31-12-2023: € 1.973.315 **Resultaat 2023:** € 943.507
Eventuele risico's	Niet van toepassing

In bovenstaande tabel zijn de cijfers over 2023 opgenomen. De gegevens over 2024 zijn nog niet bekend.

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.
- Omgevingsdienst NL, dit is de vereniging van directeuren van omgevingsdiensten in Nederland. Voor het lidmaatschap wordt een contributie betaald, er wordt expertise ingewonnen bij de ODNL maar ook expertise geleverd, tevens zijn er projecten die voor de ODNL uitgevoerd worden. Verder lopen een aantal subsidiestromen via Omgevingsdienst NL naar de omgevingsdiensten.

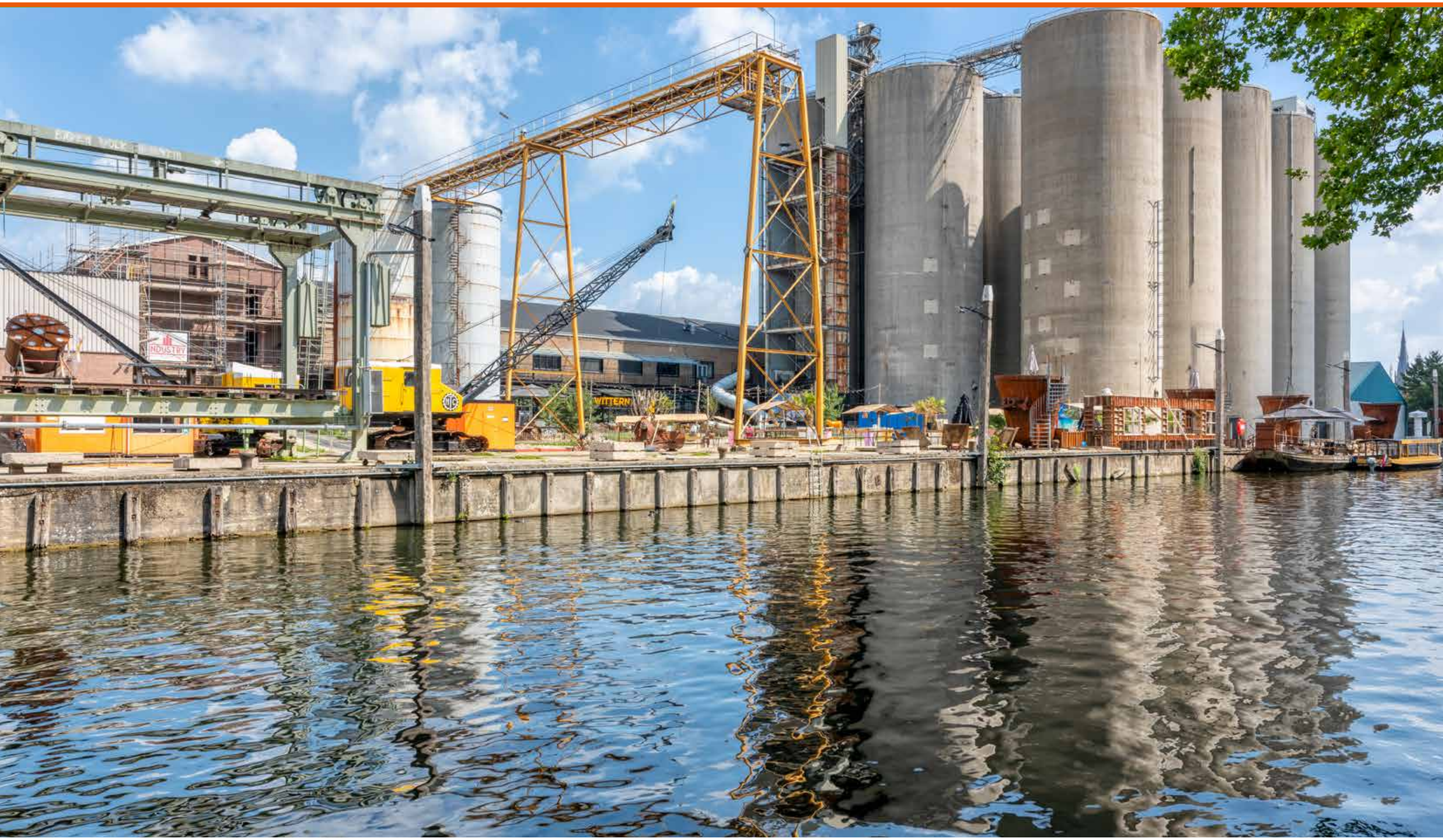
2.6 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Jaarrekening 2024

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

De balans met toelichting geeft informatie over de omvang en samenstelling van het vermogen (verschil tussen bezittingen en schulden) van de ODBN aan het einde van dit boekjaar en de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden gedurende het jaar. De bezittingen en de vorderingen worden weergeven aan de activa zijde van de balans, die bestaat uit vaste en vlotte activa. Aan de passivazijde van de balans staan de schulden en het eigen vermogen.

3.1 Balans per 31 december 2024

Hieronder is de balans per 31 december 2024 opgenomen voor bestemming van het resultaat van 2024.

ACTIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	**1.091**	**1.246**
Investeringen met economisch nut	1.091	1.246
TOTAAL VASTE ACTIVA	**1.091**	**1.246**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	**20.896**	**20.102**
Vorderingen op openbare lichamen	1.061	585
Rekening-courantverhoudingen Rijk	19.835	19.514
Overige vorderingen	0	3
Liquide middelen	**300**	**107**
Banksaldi	300	107
Overlopende activa	**168**	**136**
Nog te ontvangen bedragen	1	1
Vooruitbetaalde bedragen	167	134
Te verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**21.365**	**20.345**
TOTAAL GENERAAL	**22.456**	**21.591**

VASTE PASSIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2024	31-12-2023
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	**8.903**	**9.262**
Algemene reserves	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.091	6.418
Rekening resultaat	959	992
Voorzieningen	**6.506**	**6.683**
Langlopende schulden	**0**	**0**
Onderhandse leningen BWS	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	**15.408**	**15.945**
VLOTTENDE PASSIVA		
Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	**5.768**	**3.713**
Overige schulden (Crediteuren)	5.740	3.712
Overige schulden (rekening couranten)	0	0
Tussenrekeningen Salarissen	29	0
Overlopende passiva	**1.279**	**1.934**
Verplichtingen	667	930
Vooruit ontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen	612	1.004
Overige vooruit ontvangen bedragen	0	0
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**7.047**	**5.646**
TOTAAL GENERAAL	**22.456**	**21.591**

Voor een toelichting op de verschillende onderdelen van de balans verwijzen we naar 4.2.

3.2 Baten en lasten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
LASTEN				
Regionale dienstverlening en collectieve ontwikkelingen	3.674	2.809	3.710	**3.934**
Individuele dienstverlening	18.612	19.933	19.155	**19.458**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**22.286**	**22.742**	**22.864**	**23.393**
Bedrijfsvoering	14.128	13.651	12.266	**11.042**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**14.128**	**13.751**	**12.366**	**11.042**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**36.414**	**36.492**	**35.230**	**34.434**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
BATEN				
Regionale dienstverlening en collectieve ontwikkelingen	4.177	3.792	4.738	**4.779**
Individuele dienstverlening	27.921	32.622	31.507	**29.220**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**32.098**	**36.414**	**36.245**	**33.999**
Bedrijfsvoering	4.539	0	865	**1.068**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**4.539**	**0**	**865**	**1.068**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**36.636**	**36.414**	**37.110**	**35.067**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Totale lasten exploitatie	36.414	36.492	35.230	**34.434**
Totale baten exploitatie	36.636	36.414	37.110	**35.067**
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**222**	**-78**	**1.880**	**632**
Onttrekking aan reserves	1.136	113	549	**524**
Storting in reserves	366	0	0	**197**
RESULTAAT	**992**	**35**	**2.429**	**959**

3.3 Recapitulatie resultaat

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL	
Totale lasten	36.414	36.492	35.230	34.434	796	V
Totale baten	36.636	36.414	37.110	35.067	-2.044	N
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**222**	**-78**	**1.880**	**632**	**-1.248**	**N**
Onttrekking uit reserves	1.136	113	549	524	-25	N
Storting in reserves	366	0	0	197	-197	N
RESULTAAT VÓÓR BELASTING	**992**	**35**	**2.429**	**959**	**-1.470**	**N**
Vennootschapsbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0	0	V
RESULTAAT NA BELASTING	**992**	**35**	**2.429**	**959**	**-1.470**	**N**

Het resultaat van de jaarrekening 2024 sluit met een positief incidenteel saldo van € 959.000. Dit betreft het saldo van alle baten en lasten, inclusief mutaties reserves zijn vermeld in de jaarrekening 2024. Het verschil in resultaat in vergelijking met de begroting na wijziging, heeft vooral te maken met een nadeel in de omzet, een voordeel op de lonen en diverse reservemutaties.

3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING		
			2024	PROGRAMMA'S	BEDRIJFS VOERING
Personeel en inhuur	29.272	29.037	**27.685**	21.952	5.733
Opleiding & loopbaanbegeleiding	1.008	792	**933**	748	185
Dienstreizen & woon-werkverkeer	463	444	**466**	373	93
Overige personele kosten	561	559	**566**	453	112
Organisatie	263	188	**260**	208	52
Huisvesting	802	757	**767**	0	767
Kantoor	142	79	**89**	0	89
Informatisering / automatisering	2.197	1.937	**2.072**	0	2.072
Vervoermiddelen	277	247	**243**	197	46
Extern onderzoek / advies	255	104	**46**	0	46
Overige kosten	1.153	1.979	**1.308**	1.123	185
SUBTOTAAL	**36.392**	**36.122**	**34.434**	**25.055**	**9.379**
Onvoorzien	100	100	**0**	0	0
TOTAAL LASTEN	**36.492**	**36.222**	**34.434**	**25.055**	**9.379**

3.5 Tarief op basis van nacalculatie

De begroting 2024 is opgesteld met een gemiddeld tarief van € 112,60. Nu de jaarrekening 204 afgerond is, kunnen we het nacalculatorisch tarief bepalen.

BEREKENING UURTARIEF 2024	PROGRAMMA'S	OVERHEAD	TOTAAL
Totaal lasten	25.055.460	9.378.818	34.434.278
Lasten/baten niet gedekt door uren	2.873.618	1.134.814	4.008.433
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**22.181.841**	**8.244.004**	**30.425.845**
Gerealiseerde declarabele uren	278.732	278.732	
GEMIDDELD TARIEF 2024	**€ 79,58**	**€ 29,58**	**€ 109,16**

Op basis van het nacalculatorisch tarief komt het aandeel overhead uit op 27,1%. Dit is lager dan de vastgestelde KPI.

4.1 Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Algemeen

Wet- en regelgeving

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op d.d. 3 april 2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- ➜ De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- ➜ De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 6 november 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de memo M&O van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- ➜ De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen

Waardering van activa en passiva

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.

Activa

Vaste activa

De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De ODBN bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In het jaar na afronden van de investering wordt de afschrijving gestart. In basis wordt afgeschreven naar een restwaarde van € 0,-.
Voor het volledige afschrijvingsbeleid wordt doorverwezen naar de financiële verordening 2023-1.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

TYPE ACTIVA	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
Voorzieningen aan gebouwen	10 jaar
Kantoormeubilair	10 jaar
ICT-hardware	5 jaar
Aanschaf laptops	3 jaar
Aanschaf telefoons	3 jaar

Investeringen in 2024

NAAM KREDIET	OORSPRONKELIJK KREDIET CF BEGROTING	OPENSTAAND KREDIET 2024	REALISATIE 2024	RESTANT 2024	AFSLUITEN OF OVERHEVELEN?
Aanschaf laptops 2024	50.000	50.000	39.331	10.669	Afsluiten
Aanschaf telefoons 2024	30.000	30.000	29.231	769	Afsluiten
Huisvesting: Audiovisuele middelen	0	75.000	20.983	54.017	Overhevelen
Huisvesting: Aanschaf Meubilair	0	70.000	0	70.000	Overhevelen
Vervanging vloerbedekking	0	50.000	45.492	4.508	Overhevelen
TOTAAL INVESTERINGEN	**80.000**	**275.000**	**135.037**	**139.963**	

Financiële vaste activa

De ODBN bezit geen financiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen.

Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in: uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een looptijd < 1jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Vaste activa

De vaste passiva zijn eigen vermogen, voorzieningen en langlopende schulden (met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer). Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over reserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur volgt een resultaat na bestemming.

Voorzieningen

Het vormen van voorzieningen is vastgelegd in het BBV artikel 44. Voor de ODBN geldt dat voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten. Onder de voorzieningen vallen ook middelen die van derden verkregen zijn die specifiek besteed moeten worden. Voorschotbedragen vallen hier niet onder. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde conform bepalingen in het BBV. Uitzondering hierop is de voorziening Voorste Heide, deze is gewaardeerd tegen contante waarde, eveneens conform het BBV.

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De ODBN heeft geen langlopende schulden.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. In de presentatie van de baten en lasten wordt voldaan aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Door gewijzigde regelgeving wordt de overhead vanaf 2017 apart in beeld gebracht onder hoofdstuk bedrijfsvoering. De overhead is bepaald op basis van de notitie overhead van het BBV.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van de aan de jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december

In deze paragraaf wordt op alle onderdelen van de balans de toelichting gegeven.

4.2.1 Activa

Materiële vaste activa **€ 1.090.629**

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen. Binnen de administratie van de ODBN is een gedetailleerdere specificatie van de betreffende materiële activa aanwezig.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	STAND PER 31-12-2023	VERMEER-DERING	VERMINDE-RING	AFSCHRIJ-VING	BOEK-WAARDE 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	457	0		65	392
Inrichting en inventaris kantoorgebouwen	479	45		83	441
Automatisering	310	90		142	257
Vervoermiddelen	0	0		0	0
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	**1.246**	**135**	**0**	**291**	**1.091**

In 2024 zijn voor bovenstaande activa geen bijdragen van derden ontvangen. Ook hebben er geen duurzame waardeverminderingen plaatsgevonden.

Uitzettingen korter dan één jaar **€ 20.896.246**

Deze post is als volgt samengesteld.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEK-WAARDE 31-12-2023	STAND PER 31-12-2024	VOOR-ZIENING ONINBAAR	BOEK-WAARDE 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	585	1.195	134	1.061
Overige vorderingen	3	0		0
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	19.514	19.835		19.835
TOTAAL UITZETTINGEN	**20.102**	**21.030**	**134**	**20.896**

Vorderingen op openbare lichamen

De totale omvang van de nog te vorderen bedragen bedraagt ultimo 2024 nog € 1.061.000. Het gaat hier vooral om de nog openstaande eindafrekeningen over het jaar 2024. Voor de voorzichtigheid hebben we een voorziening dubieuze debiteuren opgenomen van € 134.000. Deze voorziening is daarmee hoger dan in 2023. De voorziening is opgehoogd in verband met een dispuut over de betaling van een tweetal projecten door een opdrachtgever buiten de deelnemers om.

Rekening-courant verhoudingen met het Rijk

Onder de rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'Schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht om hieraan deel te nemen. Dit heeft gevolg dat dagelijks een groot deel van het saldo van de bankrekeningen van de ODBN afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Een uitzondering is het drempelbedrag, het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. De hoogte van dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de organisatie. In 2024 bedroeg het drempelbedrag voor de ODBN € 1.000.000,-.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2024 zijn er 23 dagen geweest dat het saldo van de lopende rekeningen hoger was dan het drempelbedrag. Deze hebben niet geleid tot een overschrijding van het gemiddelde drempelbedrag per kwartaal.

BEREKENING BENUTTING DREMPELBEDRAG SCHATKISTBANKIEREN BEDRAGEN IN € 1.000					
		VERSLAGJAAR	2024		
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	232	526	366	319
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	768	474	634	681
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

(1) BEREKENING DREMPELBEDRAG					
		VERSLAGJAAR	2024		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	36.492			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	36.492			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002	Drempelbedrag Berekening: (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	1.000			

(2) BEREKENING KWARTAALCIJFER OP DAGBASIS BUITEN 'S RIJKS SCHATKIST AANGEHOUDEN MIDDELEN					
		Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.119	47.824	33.703	29.316
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	232	526	366	319

Liquide middelen **€ 300.401**

Deze post bestaat uit het totaal van de middelen op de 2 lopende rekeningen bij de Rabobank en 2 rekeningen bij de BNG. In 2025 zal afscheid genomen worden van de Rabobank als bank voor de ODBN.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	STAND PER 31-12-2024
BANKSALDI:		
Rabobank	107	100
BNG	0	201
TOTAAL UITZETTINGEN	**107**	**300**

De middelen op bovenstaande bankrekeningen zijn vrij besteedbaar.

Overlopende activa **€ 168.424**

Deze post bestaat vooral uit facturen die van toepassing zijn op het boekjaar 2024.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	STAND PER 31-12-2024
Nog te ontvangen bedragen	1	1
Vooruitbetaalde bedragen	134	167
Ter verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE ACTIVA	**136**	**168**

De post vooruitbetaalde bedragen betreffen vooral facturen die in 2024 ontvangen zijn die betrekking hebben op het boekjaar 2025.

Nog te ontvangen bedragen

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	TOEVOE-GINGEN	ONTVANGEN BEDRAGEN	BOEKWAARDE 31-12-2024
Diverse opbrengsten ODBN	1	0	0	1
Nog te ontvangen bedragen Europese Unie	0	0	0	0
Nog te ontvangen bedragen Rijk	0	0	0	0
TOTAAL NOG TE ONTVANGEN BEDRAGEN	**1**	**0**	**0**	**1**

4.2.2 Passiva

Eigen vermogen	**€**	**8.902.747**

De in de balans opgenomen post eigen vermogen is op het eind van 2024 als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
Algemene reserve	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.418	6.091
Rekeningresultaat	992	959
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**9.262**	**8.903**

Reserves

Alle reserves samen geven het totale eigen vermogen van de dienst weer en zijn onder te verdelen in algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan geen negatieve stand kennen. Als een reserve geen concrete bestemming heeft wordt het beschouwd als een algemene reserve.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2024.

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2023	RESULTAAT BESTEMMING 2023	TOE-VOEGING	ONT-TREKKING	STAND 31-12-2024
Reserves					
Algemene reserve ODBN	1.852	0	0	0	1.852
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**1.852**	**0**	**0**	**0**	**1.852**
Bestemmingsreserve ISV	5.696	0	0	88	5.608
Bestemmingsreserve implementatie omgevingswet	30	0	0	30	0
Bestemmingsreserve informatiegestuurd werken	87	0	0	87	0
Bestemmingsreserve HR-instrumentarium	123	0	0	0	123
Egalisatiereserve SSIB	163	0	197	0	360
Reserve Incidentele projecten	320	0	0	320	0
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**6.418**	**0**	**197**	**524**	**6.091**
TOTAAL RESERVES	**8.270**	**0**	**197**	**524**	**7.943**

In 2024 is er geen reserve gevormd voor afschrijvingen van activa, daarom is deze kolom in bovenstaande tabel niet toegevoegd in afwijking van het BBV-voorschrift. Het resultaat 2023 is conform besluit AB terugbetaald aan de deelnemers.

Algemene reserves

De reserve betreft het weerstandscapaciteit van de ODBN. Dit is de enige reserve van de organisatie die niet met een specifieke beleidsdoelstelling beklemd is. Voor het bepalen van de omvang van deze algemene reserve is het zoeken naar een goede balans. Een balans tussen enerzijds voldoende omvang om risico's zelf te kunnen opvangen en anderzijds te voorkomen dat algemene middelen van deelnemers 'opgepot' raken. In basis moet de beschikbare weerstandscapaciteit even groot zijn als de benodigde weerstandscapaciteit. Daarmee wordt de weerstandsratio bepaalt op een streven van minimaal 1,0.

Het risicoprofiel van de ODBN kan door de vele ontwikkelingen per jaar fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder onnodig 'oppotten' van overheidsgelden, wordt een bandbreedte gehanteerd waarin de weerstansratio van de ODBN kan fluctueren. Deze bandbreedte voor de weerstandsratio bedraagt tussen de 0,75 en 1,5. Daar dat deze bandbreedte wordt gehanteerd is het niet direct noodzakelijk om mutaties door te voeren. Wanneer de weerstandsratio boven de bandbreedte uit komt, wordt aan het Algemeen Bestuur een besluit voorgelegd wat met de middelen in de algemene reserve moet gebeuren. Onder deze bandbreedte worden concrete maatregelen aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorgelegd hoe te groeien naar de streefwaarde van 1,0 en wat dit betekent voor de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn in het leven geroepen met een bestedingsfunctie, waarbij de middelen zijn weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Het staat het Algemeen Bestuur vrij om voor een bestemmingsreserve een heroverweging van de besteding te doen. Binnen de ODBN zijn verschillende soorten bestemmingsreserves gevormd. Onderstaand is per bestemmingsreserve een korte toelichting gegeven over de noodzaak, de mutaties en de omvang van de bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve ISV

De middelen zijn bestemd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. Bij de jaarrekening 2018 is bij bestemming van het resultaat voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve. Het grootste deel van de te saneren woningen is de afgelopen jaren daadwerkelijk aangepakt. Er resteert echter nog een aantal woningen waar eveneens geluidsanering dient plaats te vinden. In 2019 is besloten om 2,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de sanering van het restant van de A-lijst woningen en voor de opzet van een projectorganisatie. Tot dusver is van deze € 2,5 miljoen € 1.117.987 onttrokken, daarvan is € 87.699 in 2024 onttrokken.

Reserve implementatie Omgevingswet

Deze reserve is gevormd met middelen uit de jaarrekening 2020 en is bedoeld voor de technische implementatie van de omgevingswet. Ultimo 2023 zit er nog € 30.000 in deze reserve. Dit bedrag wordt nog voor 2024 gereserveerd om eventuele aanloopproblemen in het startjaar van de Omgevingswet te kunnen ondervangen. In 2024 is deze reserve conform besluitvorming bij de eerste bestuursrapportage vrijgevallen. Deze reserve kan opgeheven worden.

Reserve informatiegestuurd werken

Voor de verdere ontwikkeling van het Informatiegestuurd werken is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd voor het Informatiegestuurd werken. In 2022 is dit voortvarend opgepakt. Van de beschikbare gestelde middelen uit deze reserve is in 2022 € 113.381 uitgegeven. In 2023 is er geen onttrekking geweest aan de reserve, daarmee resteert een bedrag van € 86.619 in de reserve. Conform besluitvorming bij de eerste bestuursrapportage is deze reserve in 2024 vrijgevallen. Deze reserve kan opgeheven worden.

Reserve HR-Instrumentarium

In 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor het verder (door-) ontwikkelen van het HR-instrumentarium. In 2022 is een start gemaakt voor het aantrekken van extra capaciteit om deze projecten op te pakken. In 2024 hebben er geen mutaties op deze reserve plaatsgevonden. In de reserve resteert per 31-12-2024 een bedrag van € 123.000. In 2024 is het project 'Borgen en Valideren' afgerond. Conclusie vanuit dit project is dat het structureel monitoren van de kwaliteitscriteria het beste gedaan kan worden vanuit een Learning Management System. Bij het Algemeen Bestuur zal een voorstel gedaan worden om de middelen uit deze reserve in te zetten voor de implementatie van dit LMS.

Egalisatiereserve SSiB

Voor Samen Sterk in Brabant worden middelen ontvangen van onze deelnemers, maar ook van andere partijen. Door te werken met een egalisatiereserve SSiB kunnen voor- en nadelen verrekend worden. Doordat het resultaat van SSiB resultaatbepalend gestort wordt in de reserve komen voor- en nadelen niet ten gunste/laste van alleen de deelnemers van de ODBN.

Reserve Incidentele projecten

Deze nieuwe reserve is in 2023 ingesteld en is bedoeld voor incidentele projecten die over de grens van een boekjaar heen lopen. Voor een project wordt incidenteel budget vastgesteld. Dit budget is voor maximaal 2 jaar beschikbaar voor uitvoering. Na deze tijd vervalt het budget. Wanneer er na het einde van het eerste boekjaar geld over is van de incidentele middelen en het project is nog niet afgerond, dan mogen de resterende middelen resultaatbepalend toegevoegd worden aan de reserve. Het jaar daarna kan het project direct verder lopen en beschikken over de nog beschikbare middelen. Bij de start van 2024 zat er voor een tweetal projecten budget in deze reserve. Dit betrof 'Van inrichting naar MBA' en 'Borgen en valideren'. Beide projecten zijn in 2024 afgerond en de middelen zijn, conform eerdere besluitvorming, volledig in de jaarrekening van 2024 vrijgevallen. De stand van de reserve bedraagt nu € 0,-.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

In 2024 hebben geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan of van de reserves plaats. De onttrekkingen en toevoegingen waren incidenteel van aard.

Rekeningresultaat **€ 959.322**

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw algemeen bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen. De jaarrekening 2024 sluit met een voordelig resultaat van € 959.000. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2024 in paragraaf 4.4. Bij de presentatie van de jaarstukken 2024 zal een voorstel gedaan worden voor de besteding van het resultaat.

Voorzieningen **€ 6.505.625**

VERLOOP VOORZIENINGEN BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2023	TOE-VOEGING 2024	AAN-WENDING 2024	VRIJVAL	STAND 31-12-2024
VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S					
Voorziening nazorg Voorste Heide	5.002	201	56	0	5.147
Voorziening ww-verplichting	905	0	303	117	485
Voorziening transitievergoeding	14	28	0	42	0
Voorziening RVU	0	27	0	0	27
Voorziening Bovenwettelijk verlof	762	84	0	0	846
TOTAAL VOORZIENINGEN	**6.683**	**341**	**359**	**159**	**6.506**

Voorziening nazorg Voorste Heide

De voorziening dient ter financiering van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss. De omvang van deze voorziening is gebaseerd op een zogenaamde 'Rinas' berekening. Dit is een berekening specifiek voor de berekening van het doelvermogen van verontreinigde gebieden. De omvang van de voorziening is gebaseerd op inzichten van de geactualiseerde calculatie en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren zowel positief als negatief kan afwijken. De herberekening heeft in oktober 2024 plaatsgevonden en als conclusie dient er een bijstorting gedaan te worden van €201.000, dit komt ten laste van het rekeningresultaat 2024. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening.

Voorziening WW-gelden

Wanneer er geen passende functie meer is voor medewerkers zal de werkgever, op basis van cao afspraken, medewerkers gedurende twee jaar begeleiden naar een andere baan. Het zgn. 'Van Werk naar Werk' Traject. Als dit traject niet het gewenste resultaat heeft wordt afscheid genomen. Deze medewerkers hebben recht op een WW-uitkering. De ODBN is zelfrisicodragend, wat betekent dat de WW-uitkering voor rekening komt van de voormalige werkgever. Conform de BBV-voorschriften moet hiervoor een voorziening worden getroffen voor toekomstige verplichtingen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Per saldo leidt dit in de jaarrekening van 2024 tot een onttrekking van 303.000 vanwege gemaakte kosten in 2024 en een vrijval van € 117.000. Dit omdat 2 oud-werknemers, tegen alle eerdere verwachtingen in, weer werk gevonden hebben. Daarmee komt het risico voor de WW-last voor de ODBN te vervallen en kan de hoogte van de voorziening neerwaarts bijgesteld worden.

Voorziening transitievergoeding

Als gevolg van nieuwe wetgeving per 2020 is een nieuwe voorziening gevormd. Per 2020 is de nieuwe Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden. Dit heeft als gevolg dat ODBN een transitievergoeding moet betalen indien tijdelijke contracten van medewerkers niet wordt verlengd. Voor alle tijdelijke contracten is een transitievergoeding in beeld gebracht en op grond hiervan is een inschatting gemaakt hoe groot de omvang van de voorziening moet zijn. In 2024 zijn veel transitievergoedingen uitgekeerd, daarmee is de voorziening in 2024 negatief komen te staan. Om deze negatiefstand op te heffen heeft er een aanvullende dotatie plaatsgevonden. In 2024 is verder gekeken naar de omvang van de te vormen voorziening. Daarbij is gezien dat de omvang van deze voorziening al jaren rondom hetzelfde niveau fluctueert. Als gevolg van het bepaalde in het BBV dat bij een arbeidsverplichting van een gelijkblijvende omvang geen voorziening gevormd mag worden, is besloten deze voorziening nu op € 0,- te waarderen.

Voorziening spaarverlof

In de Cao is geregeld dat medewerkers een deel van het verlof om kunnen zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof is onbeperkt geldig en kan onder bepaalde voorwaarde ingezet worden voor verlof of eerder stoppen met werken. Conform BBV dient voor de omvang van het spaarverlof een voorziening gevormd te worden. Op 31 december 2024 was er vanuit de organisatie nog geen verlof omgezet naar spaarverlof. Daarom is er geen waarde in deze voorziening opgenomen.

Voorziening RVU

In de Cao is geregeld dat specifieke medewerkers gebruik mogen maken van een RVU-regeling. Deze regeling houdt in dat een medewerker vroegtijdig kan stoppen met werken tegen een uitbetaling van een vergoeding. Conform BBV dient voor deze regeling een voorziening gevormd te worden. Op 31 december 2024 was er vanuit de organisatie 1 medewerker die formeel heeft aangegeven gebruik te willen maken van deze regeling. Daarom is deze voorziening gevormd met een waarde van € 27.000.

Voorziening bovenwettelijk verlof

Op 1 januari 2024 is de nieuwe Cao SGO in werking getreden. Dit heeft gevolgen gehad voor de verlofstanden binnen de organisatie. De medewerkers hebben er verlof bij gekregen als gevolg van extra verlofdagen in de CAO van 2021/2022, 2023 en 2024. Conform BBV is er een nieuwe voorziening gevormd voor het bovenwettelijk saldo per 31 december. De storting in de voorziening in 2024 bedroeg € 84.000.

Langlopende schulden **€ 0**

De ODBN heeft geen langlopende leningen afgesloten.

Kortlopende schulden **€ 5.768.425**

De in de balans opgenomen post kortlopende schulden eind 2024 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
Overige schulden (Crediteuren)	3.712	5.740
Overige schulden (Vereniging van contractanten)	0	0
Tussenrekening salarissen	0	29
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	**3.713**	**5.768**

De post crediteuren is ten opzichte van 2023 toegenomen. Dit komt doordat er voor de eindafrekening van de opdrachten een aantal grote creditnota's verzonden zijn.

Overlopende passiva **€ 1.278.902**

De in de balans opgenomen post overlopende passiva op het eind van 2024 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde Verplichtingen van vergelijkbaar volume	930	667
De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.004	612
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA	**1.934**	**1.279**

Vooruit ontvangen bedragen EU en NL-overheidslichamen

De post vooruit ontvangen bedragen op het eind van 2024 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEK-WAARDE 31-12-2023	TOEVOE-GINGEN	AFNAME	BOEK-WAARDE 31-12-2024
EUROPA	**0**	**0**	**0**	**0**
RIJK	**866**	**477**	**1.094**	**249**
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	364	0	364	0
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht	502	477	730	249
OVERIGE OVERHEDEN	**138**	**476**	**251**	**363**
SSiB	138	498	273	363
TOTAAL VOORUIT ONTVANGEN BEDRAGEN	**1.004**	**975**	**1.367**	**612**

In 2024 zijn er geen terugbetalingen geweest op basis van bovenstaande regelingen.

4.3. Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

In onderstaande tabel hebben we de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' inzichtelijk gemaakt. Deze hebben betrekking op langlopende overeenkomsten die de ODBN aangegaan is. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen.

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN IN € 1	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
HUISVESTING	**1.685**	**1.408**
Voor de huisvesting aan de Victorialaan 1 in 's-Hertogenbosch hebben we een meerjarige huurovereenkomst gesloten. In 2023 is besloten om het contract te verlengen met 5 jaar. Daarmee loopt dit contract tot en met 31 juli 2029.		
LEASE WAGENPARK	1.292	1.143
De ODBN heeft in 2022/2023 het bestaande wagenpark vervangen door leaseauto's. Voor de nieuwe auto's geldt dat deze contracten lopen 8 jaar na aflevering van de auto. Daarmee bedraagt de verplichting voor de komende periode per einde balansdatum:	318	1.292
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN	**2.977**	**2.551**

Vennootschapsbelasting

In 2020 heeft nadere afstemming plaatsgevonden met de belastingdienst over een eventuele Vpb-plicht van de ODBN. De belastingdienst is tot de volgende conclusie gekomen:

"Op grond van de geschetste feiten en omstandigheden ziet de Belastingdienst geen reden om een aangiftebiljet Vpb uit te reiken, met dien verstande dat als de situatie wijzigt waardoor Vpb-plicht ontstaat de ODBN zelf moet verzoeken om een aangiftebiljet uitgereikt te krijgen"

Deze conclusie van De Belastingdienst biedt de ODBN voldoende comfort om te stellen dat bij een ongewijzigde situatie de ODBN de komende jaren niet Vpb-plichtig is. Indien de situatie of feiten veranderen, ontstaat een nieuwe situatie en moet opnieuw aangetoond worden dat VPB-plicht wel of niet van toepassing is voor de ODBN. Aangezien de situatie vanaf 2021 niet veranderd is, zijn we van mening dat we ook voor deze jaren niet Vpb-plichtig zijn. In 2025 zullen wij afstemming zoeken met een belastingadviseur omtrent de Vpb.

4.4 Toelichting op baten en lasten 2024

In dit onderdeel van de financiële verantwoording wordt aangegeven wat de belangrijkste verschillen zijn in de programma's. Hierbij wordt een vergelijk gemaakt tussen de bijgestelde begroting en de realisatie in het jaar 2024.

4.4.1. Programma Regionale Dienstverlening en collectieve ontwikkelingen

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGENG BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Inzet personeel	2.129	2.711	**2.923**	-213
Inzet bedrijfsmiddelen	680	999	**1.011**	-12
TOTAAL LASTEN	**2.809**	**3.710**	**3.934**	**-225**
Collectieve taken	882	882	**882**	0
Samen Sterk in Brabant	2.758	2.758	**2.669**	-90
Overige regionale programma's	151	1.098	**1.229**	131
TOTAAL BATEN	**3.792**	**4.738**	**4.780**	**41**
SALDO	**984**	**1.029**	**845**	**-183**

Het programma regionale dienstverlening laat op begrotingsbasis een voordeel zien van € 1.029.000 en op realisatiebasis een voordeel van € 845.000. Dit geeft een lager dan begroot resultaat van € 183.000. Hieronder volgen de toelichtingen op de afwijkingen.

Inzet personeel **€ 213.000 (N)**

Organisatiebreed is een voordeel ontstaan op de inzet van personeel. De totale ontwikkeling op het personeelsbudget wordt nader toegelicht in het programma bedrijfsvoering. In dit programma presenteren wij een nadeel van € 213.000. Dit komt doordat er meer omzet is gegenereerd in Regionale Dienstverlening dan begroot, vooral op de inzet voor de projecten van de specifieke uitkeringen. Doordat de doorbelasting van personeelskosten is gebaseerd op omzet, valt deze doorbelasting daarmee ook hoger uit dan begroot.

Inzet bedrijfsmiddelen **€ € 12.000 (N)**

- **Storting Voorste Heide € 201.000 (N)**
  Het nadeel dat hier ontstaat komt grotendeels door de storting van ruim € 201.000 in de voorziening Voorste Heide om te voldoen aan het doelvermogen naar aanleiding van de RINAS berekening. Deze storting is in de tweede bestuursrapportage ook al aangekondigd.
- **SSIB € 103.000 (V)**
  Op het geheel van SSiB is een voordeel gerealiseerd, enerzijds door lagere kosten op het gebied van materialen, brandstofkosten en diverse kleinere posten. Anderzijds doordat er extra inkomsten waren. Het voordeel leidt ook tot een storting in de egalisatiereserve SSiB, deze is onder onderdeel Reserves terug te zien.
- **Incidenteel project Borgen en Valideren € 159.000 (V)**
  Voor het project Borgen en Valideren was een projectbudget geraamd. Dit projectbudget is deels ingezet voor kosten van een extern begeleidend partij, anderzijds voor uren van de organisatie. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de mutatie in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit. Per saldo is op dit project ongeveer € 50.000 overgebleven wat in het resultaat van 2024 zit.
- **Incidenteel project Van inrichting naar MBA € 30.000 (V)**
  Op dit programma ontstaat een voordeel van € 30.000 dit zijn met name de toegerekende directe loonkosten. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de mutatie in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit.
- **Incidenteel project Sanering verkeerslawaai € 9.000 (N)**
  Voor het project Sanering verkeerslawaai is op dit programma een nadeel van € 9.000. Dit zijn met name de toegerekende directe loonkosten. Voor Sanering Verkeerslawaai wordt er ook een onttrekking gedaan aan de reserve ISV, deze is zichtbaar in onderdeel Reserves.
- **Incidenteel project spuk THE € 8.000 (N)**
  Voor het project spuk THE is in de realisatie meer uren gemaakt dan begroot, daardoor worden er meer loonkosten aan dit project toegerekend. Tegenover deze uren staat wel een inkomst van de specifieke uitkering.
- **Incidenteel project spuk IBP € 94.000 (N)**
  Voor het project spuk IBP is in de realisatie meer uren gemaakt dan begroot. Daarnaast zijn er ook externe projectkosten gemaakt. Tegenover deze uren en kosten staat wel een inkomst van de specifieke uitkering.
- **Diverse posten Regionale dienstverlening € 7.000 (V**)
  Voor overige onderdelen binnen het programma Regionale dienstverlening telt het resultaat op tot een voordeel van € 7.000. Dit betreft kleine overschrijdingen op de posten crisisbeheersing, bodemloket en collectieve taken.

SSIB **€ 90.000 (N)**

Voor SSiB is in 2024 een extra rijkssubsidie ontvangen voor de groene boa's. Op het geheel van SSiB is een resultaat behaald. Conform gemaakte afspraken wordt het voordeel uit de extra provinciale middelen teruggestort aan de Provincie, deze middelen (€ 287.000,- N) staan in deze jaarrekening nog op de balans. Conform de besluitvorming bij de jaarrekening 2021 is het overige voordeel op SSiB gestort in de egalisatiereserve SSiB voor een bedrag van € 197.000. Daarmee is het geheel van SSiB budgettair neutraal voor de jaarrekening. Zie ook paragraaf 4.4.4.

Overige regionale programma's **€ 131.000 (V)**

Op de overige onderdelen binnen regionale dienstverlening is een voordeel aan de batenkant gerealiseerd van € 131.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door extra inkomsten die uit de specifieke uitkeringen 'Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht'.

4.4.2 Programma Individuele Dienstverlening

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Inzet personeel	19.803	19.025	**19.029**	-4
Inzet bedrijfsmiddelen	130	130	**429**	-299
TOTAAL LASTEN	**19.933**	**19.155**	**19.458**	**-304**
Basistaken (werkprogramma)	17.813	17.506	**16.335**	-1.171
Verzoektaken (werkprogramma)	14.092	13.283	**11.699**	-1.585
Aanvullende verzoektaken	717	717	**1.186**	469
TOTAAL BATEN	**32.622**	**31.507**	**29.220**	**-2.287**
SALDO	**12.689**	**12.352**	**9.762**	**-2.590**

Het programma individuele dienstverlening laat op begrotingsbasis een voordeel zien van € 12.352.000 en op realisatiebasis een voordeel van € 9.762.000 Dit geeft een lager dan begroot resultaat van € 2.590.000. Hieronder volgen de toelichtingen op de afwijkingen.

Inzet bedrijfsmiddelen € 299.000 (N)

Het nadelig saldo van € 299.000 op de inzet van bedrijfsmiddelen in dit programma wordt veroorzaakt door de gemaakte projectkosten voor de uitvoering van de werkprogramma's, de provinciale opdracht en de aanvullende verzoektaken. Deze projectkosten zijn door gefactureerd naar de deelnemers en vallen dus weg tegen de inkomsten.

Opbrengsten individuele dienstverlening € 2.287.000 (N)

➜ **Opbrengst projectkosten € 299.000 (V)**

Ten opzichte van de begroting is er voor € 299.000 meer aan projectkosten gefactureerd. Dit valt weg tegen het nadeel onder het kopje bedrijfsmiddelen.

➜ **Omzet individuele dienstverlening € 2.586.000 (N)**

De omzet voor individuele dienstverlening valt hoger uit dan verwacht. Bij de bestuursrapportage gingen we nog uit van een nadeel op de individuele dienstverlening van € 4.070.000 tot € 2.970.000. Deze prognose is gemaakt op basis van ervaringsgegevens over 2023 waar in het laatste kwartaal een beperkte stijging van de declarabiliteit te zien is. In de laatste vier maanden van 2024 is echter een grote inhaalslag gemaakt. Daarmee hebben we zelfs het minst negatieve scenario positief overtroffen.

4.4.3 Programma Bedrijfsvoering

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Personeel en inhuur	6.028	7.302	**5.733**	1.569
Opleiding en loopbaanbegeleiding	1.001	718	**840**	-122
Dienstreizen & woon-werkverkeer	688	444	**466**	-22
Overige personele kosten	347	530	**539**	-10
Organisatie	230	188	**260**	-72
Huisvesting	839	757	**767**	-11
Kantoor	174	79	**89**	-10
Informatisering / automatisering	2.082	1.937	**2.072**	-135
Vervoermiddelen	98	43	**46**	-2
Extern onderzoek / advies	274	104	**46**	58
Overige kosten	1.890	165	**185**	-20
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**13.651**	**12.266**	**11.042**	**1.224**
Onvoorzien	100	100	**0**	100
TOTAAL LASTEN	**13.751**	**12.366**	**11.042**	**1.324**
Rentebaten	0	685	**785**	-100
Bijdrage personeel	0	180	**292**	-112
Overige baten	0	0	**-9**	9
TOTAAL BATEN	**0**	**865**	**1.068**	**-203**
SALDO	**-13.751**	**-11.501**	**-9.974**	**1.527**

Het programma bedrijfsvoering laat op begrotingsbasis een nadeel zien van € 11.501.000 en op realisatiebasis een nadeel van € 9.974.000. Dit geeft een hoger dan begroot resultaat van € 1.527.000. Hieronder volgen de toelichtingen op de afwijkingen.

Personeel en inhuur **€ 1.569.00 (V)**

Voor de totale personele loonkosten is er een voordeel gerealiseerd. Dit voordeel kent verschillende oorzaken. Enerzijds hebben we gezien dat de bezetting door het jaar heen niet altijd zo hoog is geweest als benodigd voor het behalen van de omzet. Anderzijds zien we dat de gerealiseerde gemiddelde loonsom per fte lager uitvalt dan waar in de begroting mee gerekend wordt. Op begrotingsbasis ramen we de loonsom op basis van het maximum van de loonschaal min 1 trede voor een functie, terwijl lang niet elke medewerker in de op één na laatste trede van de schaal uitbetaald wordt. Deze ruimte wordt deels benut doordat externe inhuur duurder is dan eigen personeel, maar per saldo is er begrotingsruimte.

Daarnaast zitten in deze post nog diverse mutaties verwerkt.

- **Vrijval uit WW-voorziening € 117.000 (V)**
  Daarnaast hebben we een deel van de voorziening voor de ww-gelden kunnen laten vrijvallen. Dit heeft geleid tot een voordeel in de exploitatie van € 117.000.
- **Vrijval financiële reservering spaaruren € 20.000 (V)**
  Het totaal aantal resterende spaaruren is in 2024 gedaald ten opzichte van 2024. Daardoor is de reservering die op de balans staat, ondanks de loonindexering, kleiner geworden en dit geeft een voordeel van € 20.000.
- **Dotatie voorziening Bovenwettelijk verlof € 80.000 (N)**
  Tegenover deze vrijval van spaaruren staat een nieuwe dotatie in de voorziening Bovenwettelijk verlof. Conform BBV is een voorziening getroffen voor het volledige overgebleven bovenwettelijke verlof. Door het gestegen aantal uren heeft deze dotatie een omvang van € 80.000. Deze stijging heeft vooral te maken met de loonindexering die in 2024 heeft plaatsgevonden, daarnaast is de omvang van het resterende bovenwettelijke verlof iets toegenomen
- **Storting voorziening RVU 27.000 (N)**
  Voor de voorziening van RVU is een storting van € 27.000 in de voorziening gedaan in 2024.

Opleiding en loopbaanbegeleiding **€ 122.000 (N)**

Het opleidingsbudget bedraagt 3% van de loonsom, conform de robuustheidscriteria. In de tweede bestuursrapportage voorzagen we een voordeel waarop het budget deels is afgeraamd. Deze aframing was te groot, waardoor er aan het einde van het jaar een nadeel is ontstaan op het opleidingsbudget.

Organisatiekosten **€ 72.000 (N)**

Er ontstaat een nadeel op onze organisatiekosten van € 72.000 die voornamelijk voortkomen wat hogere facilitaire kosten vanuit de huisvestingsaanpassingen. Tevens is vanuit hier de voorziening dubieuze debiteuren opgehoogd.

Informatisering / automatisering **€ 135.000 (N)**

Op IT melden wij een nadeel van € 135.000. Er is voornamelijk externe deskundigheid ingekocht. Het betreft hier het beheer en instandhouding van kerngegevens. Dit project is noodzakelijk om voor nu en in de toekomst te kunnen voldoen aan de benodigde datakwaliteit en belofte om informatie en rapportages hierover naar een hoger plan te brengen. Ook zijn de exploitatiekosten van onze provider hoger dan voorheen was berekend. Het gaat hierbij om stijgende licentie kosten.

Extern onderzoek / advies **€ 58.000 (V)**

Er ontstaat een voordeel op de externe onderzoek en advieskosten van € 58.000. Deze post moet in samenhang gezien worden met de organisatiekosten.

Rentebaten **€ 100.000 (V)**

Op de totale rentebaten is een voordeel gerealiseerd van € 785.000, dit is € 100.000 hoger dan gemeld in de 2e burap.

Bijdrage personeel **€ 112.000 (V)**

Op bijdrage personeel melden wij een voordeel van € 112.000. Dit betreft de gelden die komen vanuit het UWV over het verhaal van salarissen en sociale premies.

4.4.4 Reserves

PROGRAMMA RESERVE MUTATIES BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Onttrekking aan reserves	-113	549	**524**	-25
Storting in reserves	0	0	**197**	-197
SALDO	**-113**	**549**	**327**	**-222**

Onttrekking reserves **€ 25.000 (N)**

➜ Sanering verkeerslawaai € 25.000 (N)

Voor sanering verkeerslawaai was in de bestuursrapportage rekening gehouden met een onttrekking van € 113.000. Uiteindelijk is in de jaarrekening bijna € 88.000 onttrokken vanwege een lagere urenrealisatie op het project.

Stortingen reserves **€ 197.000 (N)**

➜ SSamen Sterk in Brabant € 197.000 (N)

Op SSiB is een voordeel gerealiseerd. Hiervan wordt € 197.000 vereffend met de Egalisatiereserve SSiB. Dit is conform besluitvorming bij de jaarrekening 2021 waarbij een resultaat op SSiB resultaatbepalend wordt vereffend met de Egalisatiereserve SSiB.

4.5 Incidentele baten en lasten

INCIDENTELE LASTEN BEDRAGEN IN € 1.000	LASTEN	BEGROTING NA WIJZIGING	REALISATIE	VERSCHIL	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**1.378**	**1.628**	**-249**	**N**
Sanering verkeerslawaai	Lasten	113	88	25	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	Lasten	600	730	-130	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	Lasten	346	348	-2	
Aanvulling voorziening Voorste Heide	Lasten	-	201	-201	
Project borgen en valideren	Lasten	286	237	49	
Project van inrichting naar MBA's	Lasten	34	24	10	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**0**	**139**	**-139**	
Aanvulling voorziening bovenwettelijk verlof	Lasten	-	84	-84	
Aanvulling voorziening transitievergoeding	Lasten	-	28	-28	
Aanvulling voorziening RVU	Lasten	-	27	-27	
STORTING IN RESERVES		**0**	**197**	**-197**	
Egalisatiereserve SSiB	Lasten		197	-197	
		1.378	**1.964**	**-585**	**N**

INCIDENTELE BATEN BEDRAGEN IN € 1.000	BATEN	BEGROTING NA WIJZIGING	REALISATIE	VERSCHIL	
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGEN		**946**	**1.274**	**328**	**V**
Samen Sterk in Brabant subsidie behoud capaciteit	Baten		198	198	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	Baten	600	730	130	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	Baten	346	346	-	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**685**	**902**	**217**	**V**
Aanvulling voorziening bovenwettelijk verlof	Baten	685	785	100	
Aanvulling voorziening transitievergoeding	Baten	0	117	117	
ONTTREKKINGEN RESERVES		**549**	**524**	**-25**	**N**
Onttrekking reserve ISV	Baten	113	88	25	
Vrijval reserve IGW	Baten	87	87	-	
Vrijval reserve OW	Baten	30	30	-	
Vrijval reserve incidentele projecten Van inrichting naar MBA	Baten	34	34	-	
Vrijval reserve incidentele projecten Borgen en valideren	Baten	286	286	-	
		2.180	**2.700**	**520**	**V**

TOTAAL		BEGROTING	REALISATIE	VERSCHIL	
Incidentele lasten	Lasten	1.378	1.964	-586	N
Incidentele baten	Baten	2.180	2.700	520	V
		-801	**-736**	**-66**	**N**

In bovenstaande overzicht is te zien dat in 2024 er meer incidentele baten waren dan incidentele lasten. Dit komt doordat er een aantal reserves vrijgevallen zijn.

Toelichting incidentele lasten

Sanering verkeerslawaai

Het project sanering verkeerslawaai zijn vanuit de reserve ISV middelen vrij gemaakt om een vastgestelde voorraad woningen te saneren die kampen met een teveel aan geluid vanuit het omliggende verkeer. Dit project is gestart in 2019 en wordt naar verwachting in 2026 afgerond.

Specifieke uitkering Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht

Voor het houden van toezicht en het handhaven op de energiebesparingsplicht heeft het Rijk voor de 2022-2026 een incidentele specifieke uitkering ter beschikking gesteld aan de verschillende omgevingsdiensten. Na 2026 is dit project afgerond.

Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma

Voor het oppakken van diverse aanbevelingen uit het rapport van commissie Van Aartsen heeft het Rijk de specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH uitgegeven. Vanuit deze uitkering heeft de ODBN meegedacht over de diverse aanbevelingen. Het jaar 2024 was het laatste jaar dat deze middelen besteed mochten worden. De ODBN heeft de volledig ter beschikking gestelde middelen besteed aan de projecten waar goedkeuring voor geleverd was.

Voorziening Voorste Heide

De ODBN heeft de eeuwigdurende onderhoudsplicht van de gesloten stortplaats Voorste Heide. Dat betekent dat er steeds voor 100 jaar bepaald wordt wat de omvang van de voorziening zou moeten zijn. In 2024 is er een nieuwe herberekening geweest wat het doelvermogen vergroot heeft tot ruim € 5 mln. Omdat de jaarlijkse onderhoudskosten uit de voorziening gehaald worden, neemt het doelvermogen af. Deze combinatie heeft in 2024 geleid tot een aanvullende dotatie van de voorziening van € 201.000. Deze aanpassing was in de tweede bestuursrapportage al aangekondigd.

Project Borgen en Valideren

Voor het project borgen en valideren zijn in 2023 incidentele middelen beschikbaar gesteld. Dit project heeft in 2024 doorgelopen en is eind 2024 afgerond.

Project van inrichting naar MBA

Onder de omgevingswet wordt niet meer gesproken over inrichtingen maar over milieubelastende activiteiten. Om het oude inrichtingenbestand om te zetten naar een bestand met milieubelastende activiteiten was in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld. Dit project is in 2024 afgerond.

Resultaatbestemming 2023
Het positieve resultaat 2023 is in 2024 uitgekeerd aan de deelnemers.

Aanvulling voorzieningen verlof
In het kader van verlof is een voorziening gevormd voor het bovenwettelijke verlof wat niet benut is. Dit verlof vertegenwoordigt een grote waarde. In 2024 is deze voorziening aangevuld met € 84.000. Dit is het gevolg van de loonindexering

Aanvulling voorzieningen Transitievergoeding
In 2024 zijn er meer transitievergoedingen uitgekeerd dan in de voorziening opgenomen was, dat betekent dat de voorziening negatief kwam te staan. Met de dotatie van € 28.000,- komt de voorziening op 0 uit.

Aanvulling voorzieningen RVU
In 2024 heeft een collega aangegeven gebruik te willen maken van de RVU regeling. Dat betekent dat de voorziening RVU gevormd is met het bedrag wat met deze regeling van doen is.

Egalisatiereserve SSiB
Conform gemaakte afspraken is het saldo van SSiB gestort in de eigen egalisatiereserve. In 2024 betrof dit een bedrag van € 197.000.

Toelichting incidentele baten

Subsidie Samen Sterk in Brabant
Samen sterk in Brabant heeft in 2024 een incidentele subsidie gekregen voor het behoud van BOA-capaciteit. Dit bedrag van € 198.000 kwam aan het einde van 2024 ter beschikking van SSiB.

Specifieke uitkering Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht
Voor het houden van toezicht en het handhaven op de energiebesparingsplicht heeft het Rijk voor de 2022-2026 een incidentele specifieke uitkering ter beschikking gesteld aan de verschillende omgevingsdiensten. Na 2026 is dit project afgerond.

Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma
Voor het oppakken van diverse aanbevelingen uit het rapport van commissie Van Aartsen heeft het Rijk de specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH uitgegeven. Vanuit deze uitkering heeft de ODBN meegedacht over de diverse aanbevelingen. Het jaar 2024 was het laatste jaar dat deze middelen besteed mochten worden. De ODBN heeft de volledig ter beschikking gestelde middelen besteed aan de projecten waar goedkeuring voor geleverd was.

Rentebaten
In 2024 is voor een bedrag van € 785.000 aan rentebaten ontvangen. Dit betreft voornamelijk rentebaten over middelen die in de schatkist van het ministerie van Financiën ondergebracht zijn. Ook op de lopende rekening van de BNG zijn rentebaten ontvangen.

WW-voorziening
Elk jaar wordt er een inschatting gemaakt van de WW-rechten van oud-collega's waar de ODBN voor verantwoordelijk is. In 2024 hebben 2 oud-collega's een baan gevonden waardoor zij geen WW-uitkering meer ontvangen. Dat maakt dat de WW-voorziening met € 117.000 is afgeraamd.

Resultaatbestemming 2023
Het positieve resultaat 2023 is in 2024 uitgekeerd aan de deelnemers.

Onttrekking ISV
Voor het project Sanering verkeerslawaai zijn in 2024 kosten gemaakt. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur uit 2019 is dit bedrag onttrokken aan de reserve ISV.

Vrijval reserve IGW
Voor de verdere ontwikkeling van het informatiegestuurd werken is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd. In de afgelopen jaren is dit voortvarend opgepakt. Begin 2024 resteerde nog een bedrag van € 86.619, conform besluitvorming in de eerste bestuursrapportage is deze reserve in 2024 vrijgevallen.

Vrijval reserve Omgevingswet
Voor de technische kant van de implementatie van de Omgevingswet is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd. In de afgelopen jaren is op dit terrein veel gebeurd. Begin 2024 resteerde nog een bedrag van € 30.000, conform besluitvorming in de eerste bestuursrapportage is deze reserve in 2024 vrijgevallen.

Reserve incidentele projecten: Van Inrichting naar MBA
Het project Van inrichting naar MBA was incidenteel geld beschikbaar gesteld. Het project is in 2024 volledig afgerond, daarmee kon de dit deel van de reserve vrijvallen conform eerdere besluitvorming.

Reserve incidentele projecten: Borgen en Valideren
Het project Borgen en Valideren was in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld. Het project is in 2024 volledig afgerond, daarmee kon de dit deel van de reserve vrijvallen conform eerdere besluitvorming.

4.6 Financieel overzicht per taakbeeld BBV

OVERZICHT PER TAAKVELD		UITGAVEN	INKOMSTEN	SALDO
TAAKVELD	**OMSCHRIJVING TAAKVELD**			
0.1	Bestuur	31	-	-31
0.10	Mutaties reserves	197	-524	327
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
0.4	Overhead	11.033	-409	-10.624
0.5	Treasury	-	-785	785
0.8	Overige baten en lasten	95	9	-104
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	144	-111	-33
7.3	Afval	197	-	-197
7.4	Milieubeheer	23.052	-33.888	10.836
	TOTAAL	**34.749**	**-35.708**	**959**

4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien

De post onvoorzien is in 2024 niet aangewend. De totale post van € 100.000,- valt vrij als voordeel in het jaarrekeningresultaat. Het voordeel is opgenomen in het resultaat van 2024.

4.8 Declarabiliteit

In 2024 zijn er meer declarabele uren gerealiseerd dan de verwachting die gepresenteerd is in de 2e bestuursrapportage. De grootste stijging in de declarabele uren is gerealiseerd door afdeling Gemeenten. Door bijsturing is hier een significante stijging van de declarabele uren en het declarabiliteitspercentage te zien t.o.v. de 2e bestuursrapportage.

4.8.1 Beschikbare declarabele uren

De gemiddelde declarabiliteit van de ODBN komt uit op 1.261 uren per FTE, dit blijft onder de vastgestelde norm van 1.301,6 declarabele uren.
Enerzijds zien we dat de druk op de arbeidsmarkt onverminderd hoog blijft en dat we hierdoor veel tijd kwijt zijn aan het inwerken van nieuwe medewerkers. Dit gaat ten koste van de declarabiliteit van de nieuwe medewerker, maar ook van de declarabiliteit van de medewerkers die de nieuwe medewerkers inwerken.

Anderzijds zien we dat we meer werkzaamheden dan genormeerd verrichten voor onze leefomgeving welke niet altijd een relatie hebben met een financieringsbron, dit komt tot uitdrukking in de productiviteitsnorm. We zien dat de productiviteit genormeerd was op 1.395 uren per FTE en de daadwerkelijk behaalde productiviteit is 1.398,6 uren per FTE, deze stijging zorgt 1 op 1 voor een verlaging van de declarabiliteit.

4.8.2 Facturabiliteit

Naast de gemiddelde declarabiliteit wordt er ook een analyse gemaakt in hoeverre de declarabele uren in rekening zijn gebracht. Voor een deel van de declarabele uren wordt namelijk een vaste bijdrage ontvangen. Dit betekent dat de uren die méér worden gemaakt dan begroot niet in rekening worden gebracht bij de deelnemers, maar ook dat hier voor de ODBN geen dekking tegenover staat. Dit is vooral aan de orde voor een aantal opdrachten binnen de regionale dienstverlening. In 2023 zijn 36.325 uren gemaakt voor opdrachten met een vaste bijdrage tegenover 37.288 uren begroot. Dit komt voornamelijk doordat er op Collectieve Taken 2.000 uren minder gerealiseerd hebben. Hiertegenover staat de realisatie op de Omgevingswet. Hiervoor was in 2023 geen apart budget voor begroot. De dekking van deze uren komen daarmee uit Collectieve Taken. Daarnaast zien we dat we voor SSIB 1.878 uren minder hebben gemaakt dan begroot, dit heeft met personele wisselingen te maken.
De meeste onderdelen in Regionale Dienstverlening kennen een vaste bijdrage. Dit geldt niet voor de onderdelen SPUK THE en SPUK IBP. Hierop is de realisatie in uren hoger dan begroot, deze zijn wel facturabel. Voor SPUK IBP is wel de kanttekening dat hiervoor uurtarieven gebruikt worden exclusief overhead. Dit omdat mensen vanuit de overhead declarabel op dit project kunnen schrijven.

4.9 EMU-saldo

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2024	REKENING 2024	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	888.599	632.253	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	276.948	290.512	+
Dotaties aan voorzieningen	0	340.867	+
In- en desinvesteringen	0	135.037	-
Onttrekkingen aan voorzieningen	0	-117.014	+
EMU-SALDO	**1.165.547**	**1.011.580**	
Totale lasten	36.221.816	34.434.278	
EMU-SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**3,22%**	**2,94%**	

Het EMU-saldo geeft het saldo van alle inkomende en uitgaande geldstromen weer die daadwerkelijk in het kalenderjaar hebben plaatsgevonden.

4.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Algemeen

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector zijn wettelijk genormeerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd over de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De ODBN is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionaris

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

GEGEVENS 2024 | BEDRAGEN X € 1	
NAAM	**J.A.J. LENSSEN**
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2023	1 jan t/m 31 dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.968
Beloningen betaalbaar op termijn	22.736
Subtotaal	**163.703**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.
TOTALE BEZOLDIGING 2024	**163.703**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.

GEGEVENS 2023 | BEDRAGEN X € 1	
NAAM	**J.A.J. LENSSEN**
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2023	1 jan t/m 31 dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING[9]	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.717
Beloningen betaalbaar op termijn	21.750
Subtotaal	**157.467**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	223.000
BEZOLDIGING	**157.467**

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De WNT-normen gelden ook voor ingehuurde topfunctionarissen. In 2024 heeft de ODBN geen interim-bestuurder gehad die onder de WNT verantwoord hoeft te worden.

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1d Topfunctionaris met een bezoldiging van € 2.100 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder. In onderstaande tabel zijn de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur weergegeven. De DB en AB leden van de ODBN ontvangen geen bezoldiging c.q. vergoeding.

Tabel vergoedingen leden Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

FUNCTIE	NAAM	DIENST VERBAND	DUUR FUNCTIE IN BOEKJAAR*	OMVANG DIENST VERBAND	BELONING	VASTE EN VARIABELE ONKOSTEN VERGOEDING	VOORZIENING BETALING	BEZOLDIGING 2024	BEZOLDIGING 2023
Voorzitter DB, AB	Dhr. C.H.C. (Kees) van Rooij	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. M. (Mark) Oudenhoven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. M.A.W.J.M. (Rien) Wijdeven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. D.A.C. (David) Sölez	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. F.J.M. (Franko) van Lankvelt	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. W.C.F.(Wim) van der Zanden	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B.M.H. (Ben) Brands	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. R.A.P. (Ralph) Geers	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Mevr. L.A.G.P. (Lianne) van der Aa*	Nee	10 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. A.A.J.C. (Bert) van Druenen**	Nee	2 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. S.M.J.N. (Sidney) van den Bergh	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. M.F.H. (Mark) du Maine	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

** januari t/m oktober en ** november t/m december*

1e. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen. Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1f. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100. Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1g. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van minder dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder. Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
Voor 2024 is dit voor de ODBN niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de wnt

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.11 Bijdrage deelnemers

DEELNEMER	PROGRAMMA 1 COLLECTIEVE TAKEN	PROGRAMMA 1 KLACHTEN REGELING	PROGRAMMA 1 BODEMLOKET	PROGRAMMA 1 SSIB	PROGRAMMA 2 BASISTAKEN	PROGRAMMA 2 VERZOEKTAKEN	PROGRAMMA 2 AANVULLENDE VERZOEKTAKEN	TOTAAL 2024
Provincie Noord Brabant	226.355	15.300	0	1.419.974	2.067.914	9.487.875	512.129	13.729.546
Gemeente Bernheze	33.620	4.900	2.759	14.364	956.704	233.080	71.311	1.316.738
Gemeente Boekel	11.693	1.700	960	9.012	551.342	73.077	9.192	656.975
Gemeente Boxtel	35.119	5.100	2.882	11.643	731.101	53.851	10.878	850.574
Gemeente Land van Cuijk	96.155	14.100	7.892	40.125	3.259.149	373.559	30.638	3.821.618
Gemeente Meierijstad	87.575	12.800	7.187	22.596	2.317.865	574.134	30.002	3.052.160
Gemeente Maashorst	61.867	9.000	5.077	18.463	1.767.127	416.048	27.074	2.304.655
Gemeente Oss	98.911	14.500	8.118	20.911	1.999.974	249.125	25.984	2.417.523
Gemeente 's-Hertogenbosch	165.940	24.300	0	13.904	1.568.731	104.661	38.083	1.915.619
Gemeente Sint Michielsgestel	31.517	4.600	2.587	11.153	579.526	45.911	0	675.294
Gemeente Vught	33.692	4.900	2.765	8.325	467.577	87.292	5.468	610.020
Diversen	0	0	0	1.078.138	68.301	2.849	422.494	1.571.782
TOTAAL	**882.444**	**111.200**	**40.227**	**2.668.608**	**16.335.310**	**11.701.463**	**1.183.252**	**32.922.504**

SISA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE 2024 OP GROND VAN ARTIKEL 3 VAN DE REGELING				INFORMATIEVERSTREKKING SISA - D.D. 07-01-2025					
VERSTERKER	**UITKERINGSCODE**	**SPECIFIEKE UITKERING JURIDISCHE GRONDSLAG ONTVANGER**	→	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH		Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E93/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Eindverantwoording (Ja/ Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
				€ 352.333	**€ 585.985**	**JA**			
				Naam activiteit Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
				1 Deelname aan werk- en projectgroepen	€ 55.116	€ 118.578			
				2 Aanleveren van data voor het IBP	€ 19.271	€ 19.271			
				3 Scholing en opleiding	€ 6.999	€ 125.749			
				4 Inzicht in bestaande vormen van bekostiging	-/- € 499	€ 0			
				5 Implementatie LHS	€ 8.583	€ 11.773			
				6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven	€ 0	€ 0			
				7 Openbaar maken van definitieve handhavingsbeschikkingen Wabo-inspecties	€ 0	€ 0			
				8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 52.207	€ 52.207			
				9 Onderzoek onder het IBP naar belangrijke (transitie) opgaven	€ 0	€ 0			
				10 Een risico analyse en uitvoerings- en handhavingsplan per omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
				11 Opstellen uitvoeren van implementatie-programma	€ 210.656	€ 226.298			
				12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 0	€ 0			
				13 Visitatie bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 0	€ 32.109			
				14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0			
KGG	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.		**15** Materiële kosten	€ 0	€ 0	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) Aard controle D2 Indicator: F21/04	Eindverant-woording (ja/nee) Aard controle R Indicator: F21/05	
				Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: F21/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) Aard controle R Indicator: F21/03			
				€ 730.149	**€ 1.134.026**	**NEE**	**JA**	**NEE**	

6 Rechtmatigheidsverklaring van het bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 6 november 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 346.315. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 4.477.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 346.315. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het Dagelijks Bestuur overigens een bedrag van € 529.000 acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

BEGROTINGSCRITERIUM | BEDRAGEN X € 1.000	AFWIJKING
1A. Overschrijding lasten programma's of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau	529
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur gemeld zijn.	3.854
TOTAAL BEGROTINGSONRECHTMATIGHEDEN	**4.383**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	529
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	3.854
VOORWAARDECRITERIUM	
5. Onjuiste tarieven in rekening gebracht waarvan besloten is dit niet te herstellen	94
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN VOORWAARDENCRITERIUM	**94**
M&O CRITERIUM	
6. Bevinding inzake M&O criterium	0
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN M&O-CRITERIUM	**0**
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN	**4.477**
Waarvan acceptabel	529
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN	**3.948**

Voor een verdere toelichting op bovenstaande posten verwijzen graag naar de paragraaf bedrijfsvoering.

7 Controleverklaring van de accountant

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
telefoon (088) 236 7000
e-mail Audit@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van het vermogen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 april 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina's 116 en 117. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 4.477.000, bestaande uit € 4.383.000 aan fouten ten aanzien van het begrotingscriterium en € 94.000 aan fouten ten aanzien van het voorwaardencriterium, ligt boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 345.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve-, SiSa-, of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o ‘Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële- verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het algemeen bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 november 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 april 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 26 maart 2025
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Jelle Smit

J. Smit RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

J.S.

III Bijlagen

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG	KANS	IMPACT
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Via contractmanagement worden aan de voorkant afspraken gemaakt over de toegestane indexeringen. Ook communiceren we vooraf welke indexering we acceptabel vinden.		Structureel	€ 69.000,00	25%	€ 35.000,00
Niet realiseren van opdrachtvolume	We monitoren de realisatie van de opdracht en sturen hier op bij. Sturing op uitgaven van bedrijfsmiddelen		structureel	€ 761.000,00	50%	€ 761.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	- Outsourcing bij professionele partij - Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. - Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 2.257.400,00	5%	€ 112.000,00
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		incidenteel	€ 500.000,00	25%	€ 125.000,00
Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen	Goede prijsafspraken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 42.700,00	25%	€ 21.000,00
Ontbreken Cao 2025	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 378.600,00	50%	€ 379.000,00
Niet halen declarabiliteit	Monitoren declarabiliteit, Sturen op declarabele uren, Bijsturen		Structureel	€ 598.400,00	50%	€ 598.000,00
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**JAARREKENING 2024**					**€ 2.031.000**

Vragen over de jaarstukken 2024?

Neem gerust contact op met de ODBN

www.ODBN.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

Omgevingsdienst Brabant Noord

Programmabegroting 2026

Maart 2025, 's-Hertogenbosch

Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

Voor u ligt de programmabegroting voor 2026, het document dat de koers van onze organisatie voor 2026 bepaalt. Dit is een begroting in een tijd van zowel uitdagingen als kansen. We staan voor belangrijke opgaven ten aanzien van onze leefomgeving. Tegelijkertijd moeten we zorgvuldig omgaan met onze financiële middelen, zodat we een toekomstbestendige en robuuste organisatie blijven.

Bij het opstellen van deze begroting hebben we gestreefd naar een evenwicht tussen ambitie en realisme. We investeren in nieuwe technieken om nog meer risicogericht en efficiënter te kunnen werken. Dit alles doen we met een scherp oog voor de financiële houdbaarheid, waarbij we verantwoord omgaan met de beschikbare middelen.

Maatschappelijk groeit de belangstelling voor een gezonde leefomgeving. Het wantrouwen van burgers ten aanzien van de legaliteit van milieubelastende activiteiten, met name de zorg over uitstoot van stoffen, neemt toe. Tegelijkertijd neemt de bestuurlijke druk toe op de kosten van onze taakuitvoering. Het zogenaamde 'ravijnjaar' dwingt onze deelnemers keuzes te maken ten aanzien van beleid en uitvoering. Dat raakt ons ook. In aanloop naar de begroting van 2025 hebben wij onze verantwoordelijkheid genomen door een bezuiniging door te voeren, wat resulteerde in een aanzienlijk lagere kostenstijging en de indexatie grotendeels door de ODBN zelf wordt gedragen. Voor onze deelnemers heeft dit geleid tot een voordeel van € 1.400.000.

Efficiëntiemaatregelen zijn noodzakelijk om bezuinigingen minder impact te laten hebben op de leefomgeving. De ODBN onderkent haar verantwoordelijkheid om taken kostenefficiënter in te richten, zoals we ook in 2025 hebben gedaan door circa € 500.000 te besparen op overhead. Onze deelnemers kunnen uiteraard keuzes maken in de taken die aan ons worden opgedragen, mits binnen de redelijke grenzen van gemaakte afspraken.

De groeiende maatschappelijke belangstelling dwingt bevoegde gezagen ook tot meer transparantie van informatie, die vaak niet voor iedereen beschikbaar is en altijd de gewenste kwaliteit heeft. De ODBN kan hieraan alleen gaan voldoen door meer te investeren in informatievoorziening en data gestuurd werken. Dit vraagt om een verbeterde verzameling, ordening en ontsluiting van data.

Verder heeft de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie (AI) en robotisering (RPA) een versnelling doorgemaakt. Waar AI ooit begon als een geleidelijke innovatie met trendy toepassingen, zijn de mogelijkheden nu enorm toegenomen. Dit zou een revolutionaire technologische ontwikkeling kunnen zijn met grote maatschappelijke impact. De inzet van AI en RPA kan oplossingen bieden voor bestuurlijke en maatschappelijke uitdagingen.

De afgelopen jaren hebben we hierin al eerste initiatieven genomen maar in 2026 willen we hierin een grote stap zetten. Dit betekent op onderdelen een fundamentele andere manier van werken. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2024 doen we het voorstel om budget vrij te maken om deze ontwikkelingen te financieren. Op termijn zal deze extra eenmalige investering leiden tot aanzienlijke efficiëntievoordelen. Deze laten zich nu nog moeilijk kwantificeren, maar zullen we wel gaan rapporteren. Later in het traject moeten de maatregelen ook dekking genereren voor toekomstige investeringen in efficiencymaatregelen. Belangrijker nog is dat de ODBN een robuuste organisatie blijft die anticipeert op maatschappelijke thema's.

Een bekend gezegde luidt; Als je doet wat je deed, krijg je wat je had. En dat is precies wat we niet willen.

Met deze begroting geven we invulling aan onze taken en ambities, met oog voor kostenbeheersing, innovatie en kwaliteit.

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

Voorwoord		2
Inleiding		6
I	**Beleidsbegroting**	**8**
	Programma's	**10**
	1. Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen	10
	1.1 collectieve taken	10
	1.2 SSIB	13
	1.3 ISV sanering wegverkeerslawaai	13
	1.4 Milieuklachtencentrale (MKC)	14
	1.5 Beheer stortplaatsen	15
	2. Programma Individuele Dienstverlening	17
	2.1 Uitvoering van onze kerntaken	18
	2.2 Natuurbescherming	25
	2.3 Specialistische dienstverlening	28
	2.4 mobiliteit	33
	3. Programma Bedrijfsvoering	35
	Paragrafen	**42**
	1. Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	42
	2. Paragraaf Financiering	48
	3. Paragraaf Bedrijfsvoering	51
	4. Paragraaf Wet open overheid	54
	5. Paragraaf Verbonden Partijen	55
	Niet van toepassing zijnde paragrafen	57
II	**Financiële begroting**	**58**
	Financiële samenvatting	60
	Uitgangspunten Begroting 2026	63
	Baten en lasten begroting 2026-2029	65
	Toelichting op baten en lasten 2026	68
	Programma Regionale Dienstverlening en collectieve Ontwikkelingen	68
	Programma Individuele Dienstverlening	69
	Programma Bedrijfsvoering	71
	Reserves	73
	Samen Sterk in Brabant	74
	Declarabiliteit en Productiviteit	77
	Tariefontwikkeling	80
	Overzicht incidentele baten en lasten 2026	83
	Uiteenzetting financiële positie	84
	Deelnemersbijdrage 2026	88
	Baten en lasten per taakveld	90
Bijlagen		**92**
	Geactualiseerde risicoanalyse	94
	Afkortingenlijst	96

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling van 11 overheden: 10 gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Samen dragen we een gedeelde verantwoordelijkheid voor een schone, duurzame en veilige leefomgeving voor mensen, dieren en planten. Als verlengstuk van het lokale en provinciale bestuur voert de ODBN een deel van de wettelijke overheidstaken op dit gebied uit.
Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht, handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur en mest. De ODBN heeft op de genoemde terreinen een adviserende taak en werkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken meer dan 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de Provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de Provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabant breed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer
De begroting bestaat uit twee onderdelen: de **beleidsbegroting** en de **financiële begroting**. In de begroting schetsen wij onze verwachtingen voor 2026: zowel financieel als beleidsinhoudelijk. Als eerste leest u de **beleidsbegroting**. In dit deel beschrijven we onze beleidsvoornemens voor 2026, mede aan de hand van de ontwikkelingen die op ons afkomen. In het tweede gedeelte van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.
In het tweede deel vindt u de **financiële begroting**. Deze start met de financiële samenvatting waarin de hoofdlijnen van de financiële ontwikkelingen verwoord zijn. In de delen daarna worden de (meerjaren-)ramingen gepresenteerd en wordt er getoond waar de afwijkingen zitten. Ook de staat van incidentele baten en lasten en de geprognosticeerde balans zijn in dit deel terug te vinden.

P&C cyclus
De P&C-cyclus van de ODBN kent drie programma's die leidend zijn voor de indeling van de beleidsbegroting.
De P&C-cyclus van de ODBN kent drie programma's die leidend zijn voor de indeling van de beleidsbegroting.

1. Het eerste programma heet **Regionale Dienstverlening** en collectieve ontwikkelingen. Dit programma gaat over de taken die de ODBN voor de regio uitvoert, zoals de collectieve taken en Samen Sterk in Brabant (SSiB).
2. Het programma **Individuele Dienstverlening** gaat over de dienstsverlening aan een deelnemer van zowel de wettelijke basistaken als de verzoektaken die een deelnemer bij de ODBN heeft belegd. Ook zijn hierin de opdrachten opgenomen die buiten de werkprogramma's vallen.
3. Het laatste onderdeel betreft het programma **Bedrijfsvoering**. Hierin zitten vooral de organisatorische zaken beschreven.

De begroting is de nadere concretisering van de Kadernota 2026, waarin wij de ontwikkelingen hebben geschetst die op ons afkomen. In de begroting gaat het om de beleidsinhoudelijke en financiële voornemens van de ODBN als geheel. Daarbij gaan we niet in op de situatie per deelnemer. De concrete werkzaamheden die wij voor elk van onze deelnemers uitvoeren, worden uitgewerkt in de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht.

I Beleidsbegroting

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

1 Programma's

1 Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

Inhoud Programma

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) voert het programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen uit. Hierin zijn werkzaamheden opgenomen die worden uitgevoerd voor het collectief aan deelnemers. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van dit programma:

- Collectieve Taken waarin de ontwikkelopgaven en innovatieve initiatieven voor de ODBN worden toegelicht en begroot
- Samen Sterk in Brabant (SSiB)
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - Sanering verkeerslawaai (ISV)
  - Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen
- Diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op diverse onderdelen in deze begroting.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024	
Omgevingsbesluit	1 januari 2024	
Besluit kwaliteit leefomgeving	1 januari 2024	
Besluit activiteiten leefomgeving	1 januari 2024	
Omgevingsregeling	1 januari 2024	

1.1 Collectieve Taken

Een belangrijk onderdeel van het programma Regionale Dienstverlening is het jaarlijks op te stellen Programma Collectieve Taken. In dit programma schetsen we de ontwikkelingen waar we het komende jaar op willen sturen, onder meer via de inzet van Team Innovatie & Ontwikkeling. Het Programma Collectieve Taken richt zich op innovatie en –ontwikkeling van onze VTHA- opgaven, kwaliteitsverbetering en het stimuleren van het efficiënter uitvoeren van de primaire taken.

In de Kadernota 2026 zijn veel inhoudelijke ontwikkelingen geschetst die de ODBN en haar deelnemers in 2026 zullen gaan raken. We schreven daarin over de verwachte ontwikkelingen op de terreinen agrarisch, industrie, bodem, water, energie, data gedreven werken, strafrecht en externe veiligheid. Het is niet zinvol om al deze inhoudelijke ontwikkelingen in deze begroting te herhalen. Wel is het duidelijk dat veel van de genoemde inhoudelijke ontwikkelingen ook in 2026 zullen vragen om een verdere ontwikkeling en innovatie van de VTH-taakuitvoering door de ODBN.

Hoe we dat willen gaan doen en waar we in 2026 nieuwe accenten willen leggen, dat werken we in de tweede helft van 2025 uit in het Programma Collectieve Taken 2026. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opstarten van nieuwe programma's, projecten, advisering of andersoortige activiteiten. Maar ook om het voortzetten van bestaande (ontwikkel)activiteiten en projecten die bijdragen aan het bereiken van onze doelstellingen. Het opstellen van het programma Collectieve Taken is een interactief proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van de input van medewerkers en managers, maar waarbij ook onze deelnemers – via het Regionaal Strategisch Platform – intensief worden betrokken. In onze gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat aansturing en uitvoering van de collectieve taken geschiedt na besluitvorming hierover bij de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur. Door het vaststellen van deze begroting worden hiervoor dus middelen beschikbaar gesteld voor 2026 (conform dezelfde systematiek als in eerdere jaren). Het programma collectieve taken 2026 wordt in december 2025 ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Naar verwachting zal het programma collectieve taken ook in 2026 worden opgedeeld in vijf herkenbare deelopdrachten, namelijk het verbeteren/ontwikkelen van (1) Vergunningverlening, (2) Toezicht & Handhaving, (3) Specialismen & Advies, (4) Data gedreven werken en (5) Overige activiteiten.

In deze deelopdrachten worden meerdere ontwikkelactiviteiten gebundeld die dat thema raken, en dus bijvoorbeeld gericht zijn op het verder ontwikkelen/verbeteren van vergunningverlening. De restcategorie 'overig' wordt gebruikt voor activiteiten die meerdere thema's raken en voor andere taken zoals het opstellen van de kadernota. Ook het monitoren van de voortgang van de doelstellingen uit de Uitvoerings- en handhavingsstrategie wordt opgepakt vanuit deze deelopdracht.

In 2026 zal in de bestuursrapportages aandacht worden besteed aan de voortgang van de activiteiten op de verschillende deelopdrachten van het Programma Collectieve Taken. Op deze manier willen we in de P&C-stukken meer aandacht geven aan de resultaten die we bereiken dankzij het Programma Collectieve Taken.

Ten slotte, in de Kadernota 2026 merkten we op dat de ODBN in 2023, 2024 en 2025 voor ontwikkeling/innovatie gebruik kon maken van extra financiële middelen, dankzij een subsidie (Spuk IBP) die door het ministerie van I&W beschikbaar werd gesteld. We maakten toen duidelijk dat dit geen structureel budget is, wat betekent dat – bij het wegvallen van deze subsidie vanaf 2026 – het huidige ambitieniveau niet meer gehandhaafd kan worden. Ook biedt het huidige budget collectieve taken geen ruimte voor extra of nieuwe ambities waarvoor extra formatie nodig zou zijn, zoals m.b.t. beleidsvoorbereiding.

Desalniettemin kiezen we er nu niet voor om in deze begroting voor te stellen om het budget collectieve taken in 2026 te verhogen. Daarbij houden we rekening met de oproep van de deelnemers om "geen nieuwe beleidsvoornemens te begroten" i.v.m. het ravijnjaar. Voor wat betreft de wens van de deelnemers dat de ODBN ook de taak uitvoeringsgericht milieuadvies vaker op mag pakken (zie ook paragraaf 3.3), heeft het algemeen bestuur inmiddels besloten dat er vooralsnog gewerkt zal worden met losse orders. Dit betekent dat ook hiervoor in 2026 geen verhoging van het budget collectieve taken noodzakelijk is.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

1.2 SSIB

Voor de uitvoering van toezicht en handhaving in het Brabantse buitengebied werken de handhavingspartners in Noord-Brabant samen in het samenwerkingsverband Samen Sterk in Brabant (SSiB). Ter versterking van het samenwerkingsverband en ter ondersteuning van de uitvoering, is het handhavingsteam van SSiB opgericht. Het handhavingsteam is onder het formele werkgeverschap van de ODBN geplaatst.

Om de partners zicht en invloed te geven op het samenwerkingsverband en de werkzaamheden van het handhavingsteam, is de stuurgroep opgericht. In de stuurgroep worden alle partners uit het samenwerkingsverband vertegenwoordigd. Hierin is bepaald dat het handhaven op wildcrossen, afvaldumpingen en stroperij de prioriteiten van het handhavingsteam zijn. SSiB legt inhoudelijke verantwoording af binnen de stuurgroep.

De partners binnen het samenwerkingsverband dragen met een financiële bijdrage bij aan de instandhouding van het handhavingsteam van SSiB. De omgevingsdiensten OMWB en ODZOB hebben de bekostiging van SSiB vanaf 2025 structureel in hun begroting opgenomen. De Provincie heeft een aanvullende opdracht aan het handhavingsteam van SSiB verstrekt voor de jaren 2024 en 2025 t/m 2027. De overige deelnemers dragen hun bijdrage rechtstreeks af aan de ODBN.

SSiB legt jaarlijks inhoudelijk verantwoording af in het jaarverslag (Zie www.ssibbrabant.nl).
De inhoudelijke aansturing van SSiB vindt plaats door de stuurgroep SSiB. In deze begroting hebben we de eerste belangrijke stap gemaakt voor de ontvlechting van SSiB uit de financiële begroting van de ODBN. In programma 3 Bedrijfsvoering zijn daarom alleen nog de baten voor het aandeel overhead dat SSiB genereert opgenomen.

Zolang SSiB geen aparte entiteit is, is het nog aan het Algemeen Bestuur van de ODBN om de begroting van SSiB formeel vast te stellen. De inhoudelijke aansturing ligt bij de stuurgroep SSiB. Daarom is in deze begroting van de ODBN, na de toelichting op de baten en lasten van de 3 programma's, de complete begroting van SSiB als aparte paragraaf opgenomen.

1.3 ISV sanering wegverkeerslawaai

Ook in 2026 gaan we verder met de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN. Het is onze verwachting dat we de verschillende saneringslijsten per 2027 afgehandeld hebben. Dit project wordt bekostigd uit verkregen subsidies en uit de bestemmingsreserve ISV.

1.4 milieuklachtencentrale (MKC)

Voor de gemeenten en de provincie voert de ODBN de milieuklachtenregeling uit. Burgers kunnen melding doen bij de milieuklachtencentrale als zij overlast ervaren van bedrijven of (particuliere) handelingen die (mogelijk) in strijd zijn met de wetgeving, bijvoorbeeld wanneer sprake is van geluidsoverlast, geuroverlast of bodemverontreiniging. De MilieuKlachtenCentrale (MKC) is een samenwerkingsconstructie van de Brabantse omgevingsdiensten. De MKC zet de klacht vervolgens door naar de betrokken omgevingsdienst. De burger wordt mondiger en dat zien we terug in stijgende landelijke klachtenpatroon. In onze regio hebben we ook jaren te maken gehad met een stijging in het aantal klachten. Vanaf 2022 hanteren we een andere werkwijze, die we in 2024 verder hebben uitgebouwd. Dit heeft tot gevolg dat sinds 2022 het aantal klachten jaarlijks daalt. In 2024 zijn we met een nieuw systeem voor de registratie van milieuklachten gaan werken. Daarnaast hebben we een voorportaal ingericht waarin medewerkers de klachten beoordelen en voorbereiden voor de toezichthouders. Sindsdien worden vanuit het voorportaal klachten ook zelfstandig afgehandeld waardoor geen extra toezicht nodig is. De beschikbare informatie gebruiken we om bedrijven waarover veel klachten binnenkomen, oplossingsgericht met maatwerk en een gerichte aanpak te controleren. Deze informatie wordt ook gebruikt voor het prioriteren van te bezoeken bedrijven en branches voor gericht toezicht. De komende jaren proberen we de klachten steeds beter te analyseren om in kaart te brengen wat er werkelijk speelt, zodat we steeds beter in kunnen schatten hoe en waarom het klachtenpatroon zich ontwikkelt zoals het zich ontwikkelt.

Wat gaan we doen in 2026?

- → In 2026 zullen we het werken met het nieuwe klachtenregistratiesysteem verder door ontwikkelen en de data die beschikbaar komt beter benutten.
- → Deze doorontwikkeling moet gaan leiden tot meer inzicht in de aard en de trends van de klachten waardoor we hier effectiever op in kunnen spelen.
- → We zullen meer inzetten op preventie, bijvoorbeeld door indien mogelijk het contact te faciliteren tussen de klager en de veroorzaker van de klacht. Hier kan een preventieve werking vanuit gaan. Daarnaast wordt het aantal klachten meegewogen in verschillen VTHA-instrumenten zoals de risicogerichte prioritering van toezicht.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Door meer inzicht in de aard en trends van de klachten te krijgen kan dat (in aanvang) leiden tot extra inzet van toezicht en handhaving teneinde trends te doorbreken.
- → Door de maatschappelijke situatie, de mogelijk groter wordende mondigheid van burgers, het bewuster zijn van je rechten en minder sociale tolerantie zou het aantal klachten kunnen toenemen.

1.5 Beheer stortplaatsen

Eén van de resterende verantwoordelijkheden van de voormalige RMB-taken is de eeuwigdurende nazorgplicht voor de gesloten stortplaats Voorste Heide. De financiering van deze activiteit wordt gedekt vanuit de voorziening. De kosten worden voornamelijk bepaald door de inzet van gespecialiseerde bedrijven. Daarnaast wordt verwacht dat de ODBN hier ongeveer 100 uur aan zal besteden.

In deze begroting hebben we voor het eerst ook een toevoeging aan de voorziening opgenomen. Op basis van de eeuwigdurende nazorgplicht wordt jaarlijks de benodigde omvang van de voorziening berekend voor de komende 100 jaar. Aangezien er jaarlijks onderhoudskosten uit de voorziening gehaald worden en we jaarlijks ook geconfronteerd worden met prijsstijgingen, verwachten we dat er een dotatie aan de voorziening nodig is. Op basis van de geldende prijsindexering voor 2026 hebben we daarom in deze begroting een budget geraamd voor deze dotatie. Dat wil niet zeggen dat dit bedrag standaard aan de voorziening toegevoegd wordt en dat de omvang van de voorziening onbeperkt blijft groeien. Het benodigde doelvermogen wordt ieder jaar van de voorziening opnieuw bepaald aan de hand van een RINAS-berekening. Is dit doelvermogen hoger dan de voorziening dan zal er een dotatie aan de voorziening plaatsvinden om deze gelijk te brengen aan het benodigde vermogen. Wanneer het benodigde vermogen lager is dan de omvang van de voorziening, leidt dit tot een vrijval uit de voorziening ten gunste van het resultaat van de ODBN.

Wat mag het kosten?

REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGEN BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Personeel	2.923	2.496	**970**
Bedrijfsmiddelen	1.011	690	**306**
TOTAAL LASTEN	**3.934**	**3.186**	**1.276**
Collectieve taken	882	904	**930**
Samen Sterk in Brabant	2.669	2.889	**0**
Overige regionale programma's	1.228	555	**558**
TOTAAL BATEN	**4.779**	**4.348**	**1.489**
SALDO	**844**	**1.162**	**213**

Toelichting

In deze begroting zijn de uren en daarmee de lasten en baten van Samen Sterk in Brabant niet opgenomen in het programma Regionale dienstverlening en collectieve ontwikkelingen. Dit heeft effect op de personeelslasten, de budgetten voor bedrijfsmiddelen en de baten gekoppeld aan SSiB.

Voor de uitvoering van het programma Regionale Dienstverlening zijn in deze begroting 11.775 uren opgenomen. Dit zijn 7.294 uren voor Collectieve Taken, 3.241 uren voor SPUK THE, 1.000 uren voor sanering verkeerslawaai en 234 uren voor overige regionale taken.
NB. De uren van SPUK THE en sanering verkeerslawaai zijn alleen voor 2026 opgenomen.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Regionale Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 1.1 ➜ Crisisbeheersing
Taakveld 7.3 ➜ Beheer stortplaatsen
Taakveld 7.4 ➜ Milieubeheer

2 Programma Individuele Dienstverlening

Inhoud Programma

Het programma Individuele Dienstverlening sluit aan op de individuele opdrachten die we met onze deelnemers vaststellen. Het gaat om onze kerntaken: vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies). Voor de basistaken geldt dat deelnemers deze bij de ODBN neer dienen te leggen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de deelnemer zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden, of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

Beleidskader/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Omgevingswet	1 januari 2024	
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	

2.1 Uitvoering van onze kerntaken

Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn onze kernactiviteiten samen met onze meer specialistische taken op het gebied van onder andere asbest, energie en bodem en onze specialistische adviserende dienstverlening.

2.1.1 Uitvoerings- en Handhavingsstrategie

In 2025 werken we onder de nieuwe Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2028 (UHS), de opvolger van het voormalige Regionaal Operationeel Kader Toezicht & Handhaving) ROK-TH en het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV). De U&H-strategie vormt het kader waarbinnen uitvoering wordt gegeven aan vergunningverlening, toezicht en handhaving. De U&H-strategie is gebaseerd op een omgevingsanalyse waarin de voornaamste ontwikkelingen in onze omgeving zijn geschetst. De U&H-strategie bevat een set doelstellingen voor onze taakuitvoering. Op deze doelstellingen zullen we jaarlijks de voortgang monitoren, en zo nodig de doelstellingen bijstellen.

Onderdeel van de nieuwe U&H-strategie is een jaarlijkse terugkerende analysesystematiek waarmee de problemen bij het naleven van de milieuwetgeving in kaart worden gebracht en inhoudelijke prioriteiten gesteld worden. Het doel van dit analysemodel is om de beschikbare capaciteit van de ODBN dáár in te zetten waar de risico's en het te bereiken effect het grootst zijn. Jaarlijks worden bestaande inhoudelijke prioriteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving geëvalueerd en waar nodig bijgesteld, gebruikmakend van de kennis van de medewerkers en de informatie die uit data gedestilleerd kan worden. Dit gebeurt in nauwe afstemming met de deelnemende gemeenten, waarbij ook bestuurlijke prioriteiten worden meegewogen.

2.1.2 Vergunningverlening

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening en ontheffingen op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we: het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor het onderdeel milieu en het beoordelen van meldingen, het voorbereiden van beschikkingen (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het opstellen van (maatwerk) voorschriften. In 2026 voeren we onze taken voor wat betreft vergunningverlening uit in overeenstemming met de nieuwe U&H-strategie. Voor de provinciale taken geldt daarnaast het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.

De Omgevingswet heeft een grote impact op de uitvoering van vergunningverlening. Voor bepaalde activiteiten is de vergunningsplicht komen te vervallen en zijn deze nu meldingsplichtig en/of informatieplichtig. Het omgekeerde vindt ook plaats, zoals bij veehouderijen. Omdat proceduretijden onder de Omgevingswet kort zijn heeft dit een impact op de uitvoering. We hanteren hierbij een risicogerichte aanpak waarbij vergunningaanvragen in beginsel voorrang krijgen boven andere taken die onder de vergunningverleningstaak vallen. De activiteiten die onder een vergunningsplicht vallen zijn, gezien de uitgangspunten van de Omgevingswet, immers per definitie risicovol. Daarnaast dragen we zorg voor actuele vergunningen door rekening te houden met de best beschikbare technieken en inzichten. Samen met de deelnemers zullen we ook ervaring opdoen door te bekijken of er in voorkomende gevallen juist "scherper vergunnen" wenselijk is.

Verder zien we dat de vergunningverlener binnen het stelsel van de Omgevingswet steeds meer adviseert over de (on)mogelijkheden van een vergunningsaanvraag of melding.

De kans is groot dat er ook in 2026 door de "stikstofproblematiek" nog vergunningen in behandeling zijn die nog onder het oude wettelijke stelsel vallen. Daarom is het effect van de Omgevingswet in de praktijk nog niet geheel zichtbaar. Dat betekent bijvoorbeeld dat nog geen uitsluitsel gegeven kan worden over de mogelijke verschuiving van vergunningverlening naar toezicht- en handhaving waar in het verleden vanuit werd gegaan. Deze verschuiving zou samenhangen met het feit dat onder het nieuwe stelsel veel activiteiten die vergunningplichtig waren, meldingsplichtig zijn geworden. Dat zou consequenties kunnen hebben voor de werkvoorraad van onze vergunningverleners, maar de precieze gevolgen voor onze capaciteit en prioritering worden pas helder als we wat langer onder de Omgevingswet hebben gewerkt. Wat ook meespeelt is dat er op het gebied van vergunningverlening voor veehouderijen juist in meer gevallen een vergunningplicht geldt en daarnaast op dit vlak ook het toe te passen uitvoeringsbeleid nog niet helder is. Om meer ontwikkelingen mogelijk te maken, is het ook de verwachting dat inzet op intrekkingen nadrukkelijker aan de orde zal zijn.

We zien dat het werk van onze vergunningverleners steeds complexer wordt. Dit komt deels doordat we een deel van de taken – met name de meldingen – risicogericht oppakken. Dat betekent dat de relatief eenvoudige zaken bijvoorbeeld administratief afgehandeld kunnen worden. Wat overblijft is de complexere casuïstiek, die een groter beroep doet op onze kennis en kunde.

We constateren dat in onze regio verschillend wordt omgegaan met de ruimte die de Omgevingswet laat voor het heffen van leges. Het zou goed zijn als onze deelnemers in ogenschouw nemen dat de grote regionale verschillen in het heffen van leges niet bijdragen aan een gelijk speelveld.

Voor de komende jaren hebben we een belangrijke uitdaging in het dempen van de grote schommelingen in onze werkvoorraad. We zien dat ons werk steeds vaker hele grote pieken kent, tegenover periodes waarin bijvoorbeeld de vergunningverlening stagneert. Een voorbeeld daarvan is die van de stallendeadline, waarbij veel vergunningsaanvragen tot het laatste moment zijn uitgesteld, met alle gevolgen van dien voor onze werkvoorraad. Gelet op de ontwikkelingen rond stikstof is het niet uit te sluiten dat we in de toekomst met vergelijkbare pieken en dalen geconfronteerd worden.

Wat gaan we doen in 2026?

- We optimaliseren de interne en externe samenwerking. Daarvoor zoeken we de samenwerking en afstemming met onze deelnemers.
- We voeren gemeentelijke vergunningverlening uit volgens de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028. Provinciale vergunningverlening voeren we daarnaast uit volgens het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.
- We zetten nadrukkelijk in op intrekkingen, actuele vergunningen en passen indien wenselijk het "scherper vergunnen" toe.

Welke onzekerheden kennen we?

- Het is nog niet duidelijk welke impact de Omgevingswet in samenhang met de "stikstofproblematiek" gaat hebben op de capaciteitsvraag en werkvoorraad van vergunningverlening. We blijven de werkvoorraden goed monitoren en evalueren dit met onze deelnemers.
- Een piekbelasting aan aanvragen kan een verdringing in werkzaamheden voor vergunningverlening betekenen waardoor prioriteiten in de werkzaamheden moeten worden gesteld. Over deze prioritering zal worden gecommuniceerd met onze deelnemers.
- De eerste resultaten van het project actualiseren van vergunningen zijn nog niet bekend. Onduidelijk is daarmee welk effect het actualiseren van vergunningen heeft op de benodigde capaciteit. Mogelijk dat ook hierbij prioritering plaatsvindt zoals eerder genoemd.

2.1.3 Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. In 2026 voeren we onze toezichttaken uit onder de Uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS 2025-2028). Net als voor vergunningverlening geldt voor toezicht dat we onze provinciale toezichttaken daarnaast blijven uitvoeren in overeenstemming met het Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Vanuit onze toezichthoudende rol willen we daar zijn waar we het verschil kunnen maken. Binnen toezicht groeit het belang van het zogenoemde 'risicomodel milieutoezicht'. Het risicomodel bestaat uit drie factoren – kans op overtreding, milieueffect en de tijd sinds de laatste controle – die tezamen leiden tot een risicoscore. Met deze scores kan een slimme selectie van bedrijven gemaakt worden en kan het toezicht daar plaatsvinden waar de (milieu)risico's het grootste zijn. Bovendien kan tijdens het toezicht meer aandacht worden besteed aan de belangrijkste risico's. De komende jaren werken we aan verbeteringen in het risicomodel, onder andere door gericht controles uit te voeren om ook de datakwaliteit die ten grondslag ligt aan het model te verbeteren.

Daarnaast zetten we in op innovatie, zoals het gebruik van drones bij ons toezicht en bijvoorbeeld het op afstand beoordelen van luchtwassers. Hierbij maken we gebruik van onze steeds betere informatiepositie om gerichtere controles uit te kunnen voeren en data te kunnen gebruiken. In de toekomst is het te voorzien dat we ook gebruik maken van nieuwe technieken als AI om onze toezichttaken doeltreffender en doelmatiger uit te kunnen voeren.

Voor toezicht wordt het werk onder de Omgevingswet complexer. De toezichthouder krijgt meer te maken met doelvoorschriften en maatregelen voor milieubelastende activiteiten die niet meer concreet in de wet zijn opgenomen. Hierdoor moet de toezichthouder frequent gebruik gaan maken van de specifieke zorgplicht. Toezichthouders moeten bovendien steeds meer rekening houden met het evenredig- en gelijkheidsbeginsel. Een uitgangspunt van de Omgevingswet is ook dat initiatiefnemers nadrukkelijk de eigen verantwoordelijkheid nemen. Bedrijven met een systeem van beheersing en controle, zoals een milieumanagementsysteem kunnen we middels systeemgericht toezicht controleren. Dit systeem moet tijdig signaleren wanneer er een (dreigende) overtreding is. Het bedrijf kan de overtreding dan zelf voorkomen en schade aan het milieu beperken. Voorwaarde voor systeemgericht toezicht is dat er werkafspraken zijn tussen het bevoegd gezag en het bedrijf. Het systeemgericht toezicht kan mogelijk leiden tot een efficiënter gebruik van onze toezichtcapaciteit. Dit vraagt andere competenties van onze toezichthouders.

Voorgaande betekent net als voor vergunningverlening dat het toezichtwerk complexer wordt. Niet alleen moet een toezichthouder ook kunnen toezien op doelen en op de hoogte zijn van de best beschikbare technieken om deze te toetsen, het risicomodel heeft immers in zich om snel bij de relatief 'zwaardere' zaken uit te komen. Onderlinge afstemming en kennisdeling zal daarom belangrijker worden om onze toezichthouders te helpen dat zoveel mogelijk uniform toezicht wordt opgepakt.

Verder zal de implementatie van de Uitvoerings- en handhavingsstrategie steeds meer vorm krijgen.

Wat gaan we doen in 2026?

- → We voeren onze gemeentelijke toezichtstaak uit overeenkomstig de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028.
- → We voeren onze provinciale toezichtstaak uit overeenkomstig het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.
- → We blijven het informatiegestuurd werken door ontwikkelen. Hierdoor kunnen we nog effectiever optreden en het toezicht toespitsen op de grootste milieurisico's en het naleefgedrag. Daarmee komen we tot een meer geüniformeerde aanpak van toezicht op de milieubelastende activiteiten.
- → We blijven ons richten op het steeds beter inzetten van innovatieve technische middelen zoals drones.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Net als bij vergunningverlening genoemd weten we niet wat de impact van de "stikstofproblematiek" is op toezicht. Ontwikkelingen zullen we communiceren met onze deelnemers.

2.1.4 Handhaving

Handhaving – zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk – is één van onze instrumenten waarmee we bijdragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Hoewel handhaving nooit een doel op zichzelf mag zijn, is het wel een belangrijk middel wanneer naleving van de wet- en regelgeving uitblijft. Handhaving vraagt om intensieve samenwerking tussen de diverse handhavingspartners. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om verschillende instanties in de zogenoemde strafrechtketen – denk aan de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de omgevingsdiensten – maar ook om samenwerking binnen de ODBN, tussen toezichthouders, juristen en boa's. Gezamenlijk dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht.

In 2026 werken we verder aan de samenwerking met onze handhavingspartners. De contacten met de strafrechtelijke handhavingspartners zijn goed. We constateren echter ook dat er kansen zijn om de samenwerking op tactisch en strategisch niveau te intensiveren. Daartoe heeft de ODBN in samenspraak met de andere Brabantse omgevingsdiensten opdracht gegeven tot het nader uitwerken van de overlegstructuur op het gebied van strafrechtelijke handhaving. We verwachten de formele overlegstructuur in 2025 vast te stellen en te implementeren met onze strafrechtelijke handhavingspartners, waarna we gezamenlijk zullen toewerken naar gedeelde handhavingsdoelen en -prioriteiten en goed afgestemde werkwijzen. Dit proces wordt geïnitieerd in 2025, maar zal naar verwachting een doorloop kennen in 2026.

Op casusniveau weten wij onze strafrechtelijke partners goed te vinden. Ook in 2026 nemen we deel aan het vaste zakenoverleg milieu bij het Functioneel Parket in Den Bosch samen met de drie Brabantse omgevingsdiensten, de NVWA, IL&T, Waterschappen Aa en Maas en De Dommel, Rijkswaterstaat en het milieuteam van de politie. Daarnaast stemmen we regelmatig af met de milieuagenten in onze regio.

Intern werken we aan de verbetering van de afstemming tussen medewerkers binnen toezicht en handhaving. In 2026 hebben we twee jaar gewerkt met de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), de opvolger van de LHS. In 2024 hebben we een project afgerond waarmee we de LHSO hebben geïmplementeerd binnen de organisatie. De komende jaren verwachten we de vruchten te plukken van de in dat kader tot stand gekomen nieuwe werkwijzen, -afspraken en -processen. We verwachten dat de nieuwe werkwijzen, processen en interne werkafspraken zullen resulteren in een effectievere inzet van ons bestuurs- en strafrechtelijk instrumentarium en in het aantal potentiële strafzaken.

Wat gaan we doen in 2026?

- → Begin 2026 zullen we de nieuwe werkwijze rond de LHSO evalueren en waar nodig bijstellen.
- → We blijven de samenwerking onderling en met de instanties in de strafrechtketen optimaliseren en intensiveren. Dit doen we onder andere door de overlegstructuur te formaliseren en toe te passen. Door een verbeterde toepassing van de LHSO en de geïntensiveerde samenwerking met onze handhavingspartners verwachten we in 2026 een toename van de inzet van strafrecht. De interne capaciteit voor strafrecht is hierop afgestemd.
- → We verwachten dat de nieuwe overlegstructuur in 2026 zal resulteren in een gezamenlijke prioritering en verder afgestemde werkwijzen en –processen, en daarmee tot een effectievere en efficiëntere inzet van ons handhavingsinstrumentarium.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De doorontwikkeling en intensivering van de strafrechtelijke handhaving kan binnen onze organisatie leiden tot meer zaken en in het verlengde daarvan tot meer gemaakte uren. Indien dit het geval is communiceren we dit tijdig aan onze deelnemers.
- → De capaciteit bij het OM kan ertoe leiden dat een bepaalde zaken geprioriteerd worden en andere niet door het OM worden opgepakt. Dit is een bekend knelpunt dat al langer speelt en onderstreept het belang van nauwe samenwerking met onze handhavingspartners. Zo kunnen we gezamenlijk prioriteren en borgen we dat we kansrijke zaken prioriteren en bij andere zaken primair uitgaan van ons bestuursrechtelijke instrumentarium.

2.2 Natuurbescherming

De ODBN verzorgt namens de provincie Noord-Brabant de VTH-taken met betrekking tot de bescherming van flora en fauna. Of meer concreet de bescherming van planten, dieren, leefgebieden, bossen en andere houtopstanden in Noord-Brabant. Daarnaast wordt ook de opgave op het onderdeel natuur steeds meer ingevuld door de ODBN. Het groeiende belang van natuur heeft daarom consequenties voor de rol van de ODBN. Dit zien we onder andere terug bij de toenemende vraag vanuit onze deelnemers naar ondersteuning voor het toepassen en uitvoeren van de Omgevingswet voor natuuractiviteiten. De Omgevingswet gaat nadrukkelijk uit van het mogelijk maken van allerhande ontwikkelingen. Het beschermen van de fysieke leefomgeving gaat echter niet altijd goed samen met maatschappelijke ontwikkelingen zoals isolatie, bouw en renovatie van gebouwen in verband met de klimaatopgave en de woningbouwopgave. Hierbij kunnen immers beschermde flora en fauna worden aangetast.

2.2.1 Gebiedsbescherming (Natura 2000)

De landelijke stikstofproblematiek heeft een grote invloed op onze taakuitvoering. De uitspraken van de RvS van 18 december 2024 over intern salderen hebben ook in 2026 nog een groot effect op de uitvoering. De vergunningverlening stokt namelijk doordat het bestaande wettelijk kader en beleid ontoereikend zijn om de doelstellingen uit de habitatrichtlijn te behalen.

Om vergunningverlening weer op te kunnen pakken is het nemen van een pakket van geborgde maatregelen die verslechtering van Natura 2000-gebieden uitsluiten noodzakelijk. Dit kunnen Rijksmaatregelen en provinciale maatregelen zijn. Verwacht wordt dat besluitvorming rondom een pakket van geborgde maatregelen op zich laat wachten, waardoor de vergunningverlening on hold blijft.

Als ODBN denken we ondanks de uitdagingen graag mee hoe we ontwikkelingen mogelijk kunnen maken en hoe wij ons zo effectief mogelijk inzetten totdat vergunningverlening weer mogelijk is. Zo pakken wij onze rol als uitvoeringsdeskundige door in gesprek te blijven met de beleidsmakers bij de provincie, maar ook door landelijk onze visie op de problematiek en mogelijke oplossingen aan te dragen.

Daarnaast kan in de tweede helft van 2026 conform beleid het intrekken van latente ruimte gaan plaatsvinden. Als ODBN bereiden we ons in de eerste helft van 2026 voor op deze werkzaamheden. De verwachting is dat het intrekken van latente ruimte leidt tot extra juridische procedures. Verder bereiden we ons voor op de start van vergunningverlening zodat we de reeds ingediende aanvragen zo effectief mogelijk af kunnen handelen.

2.2.2 Flora, fauna en houtopstanden

De uitvoering voor wat betreft flora en fauna, staat in grote mate onder invloed van belangen op andere thema's, zoals de woningbouwopgave en de energietransitie. Dat groeiende belang heeft consequenties voor de rol van de ODBN. Vaak wordt pas naar de impact op de natuur gekeken als plannen gereed zijn. Waardoor tijdens de planontwikkeling potentiële koppelkansen vaak onbenut blijven. Om daar verandering in te brengen zal onze rol meer aan de voorkant (moeten) komen te liggen. Zodat we kunnen meedenken hoe we de biodiversiteit bij voorgenomen projecten kunnen verbeteren en vergunbaar maken, in plaats van in gevaar brengen.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

De provincie Noord-Brabant ondersteunt gemeenten middels de 'Bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing'. Gemeenten kunnen met de bijdrageregeling onder andere toewerken naar een Soortenmanagementplan (SMP). Met een SMP kunnen gemeenten beschermde diersoorten in kaart brengen. Zo kunnen ze in één keer een goed leefgebied voor al deze diersoorten maken en de biodiversiteit versterken. Als een gemeente een SMP heeft, kunnen ook inwoners en woningcorporaties daar gebruik van maken. Dit bespaart tijd en geld, en zorgt ervoor dat ze sneller aan de slag kunnen. De ODBN is onderdeel van het proces om bij deze gebiedsgerichte aanpak tot een vergunbare situatie op gemeentelijk niveau te komen.

Bomen en bossen vervullen belangrijke en unieke functies in onze fysieke leefomgeving, zoals onder andere het invangen van fijnstof, de opslag van koolstofdioxide, het bergen van water of het verminderen van grote temperatuurschommelingen in stedelijk gebied en het vormen van een belangrijk leefgebied voor tal van planten en diersoorten. Bomen en bossen vallen onder houtopstanden en vervullen een belangrijke en unieke functie in de fysieke leefomgeving. De bescherming van houtopstanden is een onderdeel van de Omgevingswet en door de lange ontwikkelingstijd van bossen is deze bescherming van groot belang.

Waar voorheen voornamelijk gekeken werd naar het behouden en waar mogelijk vergroten van het bestaande bosareaal, is nu steeds vaker de kwaliteit van het bos - en dan met name het voorkomen van de aantasting van die kwaliteit - het onderwerp van gesprek bij de uitvoering van de vth-taak.

Wat gaan we doen in 2026?

- → We verzorgen de VTH-taken op het onderdeel natuur namens de provincie.
- → We zetten in op het intrekken van latente ruimte.
- → We bereiden ons voor op het moment dat vergunningverlening weer opgepakt kan worden.
- → Door onze VTH-uitvoering en deelname aan uitvoeringsbeleid blijven wij ons hard maken voor de bescherming van de Brabantse natuur.

Welke onzekerheden kennen we?

- → We blijven de ontwikkelingen op het gebied van het stikstofdossier ook in 2026 nauwlettend in de gaten houden. We verwachten een grote inzet van onze medewerkers, maar kunnen deze op dit moment nog niet exact ramen. Wanneer hier meer duidelijkheid over is, wordt dit meegenomen in de gesprekken met onze deelnemers.

2.3 Specialistische dienstverlening

2.3.1 Ruimtelijke ordening, geluid, externe veiligheid, lucht & geur

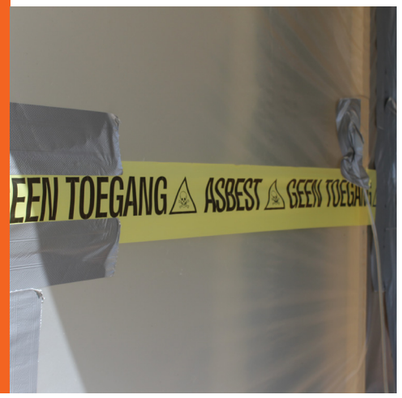
De ODBN voert voor haar deelnemers ook specialistische milieu(advies)taken uit om onder andere de doelstellingen uit de Uitvoerings- en handhavingsstrategie te realiseren. Daaronder vallen taken op het gebied van ruimtelijke ordening, geluid, externe veiligheid, lucht & geur.

De specialistische dienstverlening speelt zowel bij onze vergunningverlening als het toezicht. Daarnaast wordt er rechtstreeks aan onze deelnemers geadviseerd en werken we aan uitvoeringsgerichte milieuadvisering.

Alle deelnemers hebben een (grote) woningbouwopgave. Hierbij wordt zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk gezocht naar ruimte. De specialisten van ruimtelijke ordening toetsen de initiatieven aan een Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties (ETFAL). Denk daarbij aan de gevolgen voor omgevingswaarden zoals geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. ETFAL komt voort uit de Omgevingswet en vervangt het toetsen op een goede ruimtelijke ordening. ETFAL vraagt een bredere blik dan toetsen op een goede ruimtelijke ordening en heeft tot doel het stimuleren van de veilige, schone en gezonde leefomgeving. Binnen ODBN is advies op dit thema een aparte verzoektaak.
Sinds begin 2025 zijn we begonnen met uitvoeringsgerichte milieuadvisering waarbij we bevoegde gezagen, kunnen helpen bij de totstandkoming van beleidsvorming en planontwikkeling. Bijvoorbeeld bij het opstellen van het omgevingsplan, het formuleren van regels en/of omgevingswaarden.

Vanwege onze specialistische kennis verwachten we als 'kennispartner' steeds belangrijker te worden. Op basis hiervan is een toename van alle advies- en alle onderzoeks- en meettaken te verwachten. Dit geldt zowel voor de specialistische adviezen, als ook voor het meer integraal beschouwen van vraagstukken vanuit verschillende taakgebieden tegelijkertijd door de specialisten van ruimtelijke ordening.

Uniformiteit in de omgevingsplannen is van groot belang voor de uitvoerbaarheid van onze VTH(A)-taken. Als ODBN kunnen we adviseren bij de totstandkoming van de omgevingsplannen, waarbij onze inzet wel afhankelijk is van de beschikbare capaciteit van onze specialisten voor uitvoeringsgerichte milieuadvisering. Hiervoor hebben deelnemers de mogelijkheid om individueel een verzoektaak te sturen. Niettemin is duidelijk dat enige samenwerking en afstemming in de regio onontbeerlijk is om efficiënt te kunnen werken onder de Omgevingswet.

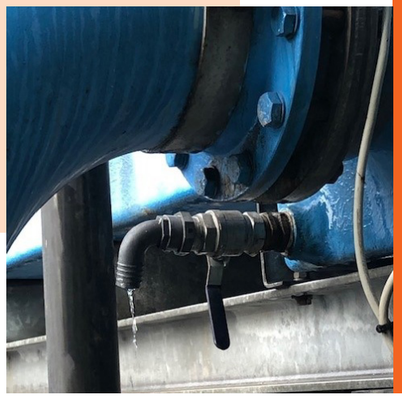
Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Wat gaan we doen in 2026?

- → We voeren onze (verzoek)taken op het gebied van RO- en milieuspecialismen uit voor onze deelnemers.
- → We gaan meer sturen op een gezonde leefomgeving door
  - Het helpen voorkomen van milieuhinder (geluid, geur).
  - Het ondersteunen van de verbetering van de luchtkwaliteit.
- → We gaan meer investeren in het actief uitdragen van kennis richting onze deelnemers door middel van het organiseren van inhoudelijke kennissessies.
- → We gaan de Basis Geluid Emissie vastleggen voor alle deelnemers.

Welke onzekerheden kennen we?

- → We zien dat de (inter)nationale normen steeds stringenter worden en er steeds vaker rechterlijke uitspraken worden gedaan met consequenties voor onze VTH-uitvoering en RO-verzoektaken. Het is hierbij onze verwachting dat dit (op termijn) leidt tot een toename van vooral adviesverzoeken en specialistische kennisvragen vanuit een deel van onze deelnemers.
- → Voor EV komen er waarschijnlijk voor 2026 aanpassingen in de regelgeving. Dit kan invloed hebben op het werk van de specialisten omdat er mogelijk nieuwe risicovolle activiteiten komen. Hierdoor kan die activiteit meer uren gaan kosten dan begroot.
- → De situatie op de arbeidsmarkt maakt het in het werkgebied VTH(A) lastig om de personele capaciteit op orde te houden. Er is een kwalitatief en kwantitatief tekort aan specialisten en deze situatie blijft de komende jaren bestaan. Bij een steeds complexer wordende beleidsmatige, specialistische en juridische context, wordt het tekort steeds maar nijpender. Het zal steeds moeilijker worden om het personeelsbestand op orde te houden om VTH(A)-taken adequaat in te vullen, waardoor het concentreren van taken bij een omgevingsdienst naar verwachting nog aantrekkelijker zal worden voor bevoegde gezagen. Dit zou kunnen leiden tot een toename van VTH-verzoektaken, overige verzoektaken, en collectieve taken.
- → Een eventuele toe- of afname van EFTAL-gerelateerde taken, zal samenhangen met het tempo van het maken van omgevingsplannen door het bevoegd gezag en het al dan niet doorgaan van ruimtelijke projecten, en het beroep dat opdrachtgevers daarbij wensen te doen op de ODBN.
- → De Omgevingswet geeft gemeenten meer ruimte om met omgevingswaarden te werken in het omgevingsplan om zo ontwikkelingen mogelijk te maken of juist de natuur/milieu te beschermen. De kennis en data over emissies van bedrijven en kennis over (milieu) omgevingswaarden liggen voornamelijk bij de ODBN. Bij het maken van het omgevingsplan en het invulling geven aan de omgevingswaarden zal bij het ontwerp al gekeken moeten worden naar milieu in plaats van toetsen achteraf. Dit vraagt om een andere wijze van samenwerken.

ODBN Programmabegroting 2026

2.3.2 Bodem

Namens de gemeenten, als primaire beheerders van de bodemkwaliteit, houden we risicogericht toezicht op grondstromen, saneringen onder de Omgevingswet en de kwaliteit van bouwstoffen zoals puingranulaat, immobilisaten en staal- en zinkassen. Dit doen we binnen het beschikbare budget. We willen meer zicht krijgen op illegale grondstromen en deze indammen door meer aandacht te geven aan ketentoezicht en risicogericht te handelen als de kwaliteit van de bodem in gevaar komt. Daarnaast is er continu afstemming met de grondwaterbeheerder, de provincie, bij verontreinigingen van het grondwater.

Samenwerking en afstemming met provincie, waterschappen, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) en Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) is vanzelfsprekend voor een goede taakuitvoering van de gemeentelijke basistaken. Onder andere het overgangsrecht Wet bodembescherming en de bescherming van het (grond)water kan alleen goed worden uitgevoerd in samenwerking met andere overheden. Toezicht en handhaving bij saneringen is onder de Omgevingswet een basistaak.

Naast de bodemtaken kan de ODBN desgewenst namens de gemeentelijke deelnemers verzoektaken op het gebied van bodem uitvoeren, zeker gelet op onze kennispositie. Hoewel we meer zicht hebben op de omvang van de bodemtaken voor de gemeenten zijn de hoeveelheid meldingen ook sterk afhankelijk van het kennisniveau van adviesbureaus, aannemers en gemeenten zelf. De ODBN zet daarom ook sterk in op kennisdeling. De hoeveelheid werkzaamheden en het kennisniveau, dat voor uitvoering noodzakelijk is, betekent ook dat er continu gekeken wordt naar het verhogen van het (eigen) kennisniveau en, daar waar nodig, uitbreiding van de capaciteit.

De rol van en bijdrage van de ODBN aan de vijfde tranche van de Basisregistratie Ondergrond (BRO) zal medio 2025 pas duidelijk worden en kan leiden tot het aantrekken van extra capaciteit binnen bodem als de ODBN de registratietaken (inclusief van het Bodeminformatiesysteem) naar zich toetrekt.

Wat gaan we doen in 2026?

→ Voor de gemeenten is en blijft duidelijk hoe de ODBN handelt binnen al haar bodemtaken. Nieuwe bodemthema's zoals microplastics en nieuwe stoffen zoals PFAS worden door de vakgroep bodem met de gemeenten besproken en zoveel als mogelijk gezamenlijk opgepakt. De ODBN kijkt met de gemeenten mee naar het onderwerp 'bodem en bouwstoffen' in het omgevingsplan.

Welke onzekerheden kennen we?

→ De rol en bijdrage aan de Basisregistratie Ondergrond (BRO) is nog onzeker.

2.3.3 Sloop & asbest

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft ervoor gezorgd dat de asbest- en slooptaken zijn uitgebreid.

Het beoordelen van meldingen en het toezicht op sloop met asbestverwijdering behoort tot onze basistaken en het beoordelen van meldingen en het toezicht op sloop zonder asbestverwijdering zijn verzoektaken.

De in de Omgevingswet opgenomen informatieplicht zorgt ervoor dat er veel administratieve handelingen ontstaan in het proces. Onderdeel van deze plicht zijn de risicomatrix, het sloopveiligheidsplan, de gegevens van de veiligheidscoördinator en de stikstofmaatregelen.

De inzet op risicogericht werken wordt met behulp van de asbestsloop planningstool gepland. Komend jaar zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn om aan te haken bij een landelijk te ontwikkelen dashboard. Hierdoor komen we nog vaker op locaties waar de risico's voor de leefomgeving hoog zijn.

Wat gaan we doen in 2026?

→ Voor alle gemeenten behandelen wij de asbesttoezichttaken;
→ Voor alle gemeenten behandelen wij de afhandeling sloopmeldingen en slooptoezichttaken

Welke onzekerheden kennen we?

→ De vernieuwde EU-regels over meetmethoden en vergunningensystemen moeten vóór 21 december 2025 zijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Het is nog onzeker wat er gaat gebeuren met de wijzigingen in de asbestregels, mogelijk hebben deze invloed op het werkprogramma 2026.

2.3.4 Energie

De toegenomen urgentie voor klimaat en energie heeft de afgelopen jaren geleid tot groeiende prioriteit voor energietoezicht en een intensivering van de uitvoering. Voor de financiering ontvangen omgevingsdiensten van het Rijk een specifieke uitkering (SPUK-THE) tot en met 2026. De SPUK-THE regeling vereist dat de financiering van deelnemers gedurende de uitvoering minimaal op hetzelfde niveau blijft.

In 2026 zorgen we voor een maximale benutting en een correcte formele afronding van de SPUK-THE-regeling. Het toezicht is gericht op naleving van de energiebesparingsplicht en zoveel mogelijk energiebesparing. Tijdens het toezicht adviseren we doelgroepen over wettelijke verplichtingen en kansen.

In 2026 kunnen we voor het eerst gebruik maken van de wettelijke mogelijkheid energieverbruiksgegevens van bedrijven op te vragen bij netbeheerders. Samen met de monitoring van energiebesparing uit toezicht levert dat waardevolle informatie voor informatiegestuurd toezicht.

Behalve toezicht houden we rekening met een verdere groei aan verzoektaken voor advisering bij beleidsontwikkeling, over omgevingsplannen en voor initiatieven in de energietransitie. Dat gaat dan bijvoorbeeld over aspecten van hinder, veiligheid en milieu rondom initiateven voor waterstof, energieopslag, warmtepompen, warmte, wind- en zonneparken, bodemenergie etc.

In 2026 treffen we voorbereidingen voor de uitvoering na 2026, want dan gaat één en ander wijzigen. Het Rijk heeft een vervolgregeling voor SPUK-THE aangekondigd en ook nieuwe wetgeving:

- de energiebesparingsplicht in het Bal en Bbl wordt aangescherpt. De verplichting energiebesparende maatregelen te treffen, die zich binnen 5 jaar terugverdienen, wordt vanaf 1 juli 2027 een terugverdientijd van 7 jaar. De wetwijziging zal ook rekening houden met de aanbevelingen van de landelijke Rekenkamer[1] en een uitgevoerde evaluatie. Mogelijk leidt dat tot nog meer wijzigingen;
- de Europese Energy Efficiency Directive (EED) legt overheidsorganisaties op hun energieverbruik jaarlijks met 1,9% te verminderen (artikel 5) en jaarlijks 3% van de overheidsgebouwen te renoveren naar de nieuwbouweis (artikel 6);
- de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD IV) bevat een breed pakket aan eisen voor nieuwe gebouwen (‘zero emission buildings’), bestaande gebouwen (minimale energieprestatie en renovatiepaspoort), zonne-energie, laadinfrastructuur en energielabels;

[1] ‘De energiebesparingsplicht 2008-2023: hoge ambities, onbekend resultaat’, algemene rekenkamer, november 2024

In 2026 voeren we het gesprek met de deelnemers over de uitvoering van toezicht op deze nieuwe wetgeving, de vervolgregeling SPUK-THE en het vervolg van energietoezicht in het werkprogramma en provinciale opdracht.

- De ODBN draagt bij aan de energiebesparingsambities van de deelnemende gemeenten door het uitvoeren van energietoezicht bij informatie- en onderzoeksplichtige en ETS-bedrijven en de gerealiseerde energiebesparing als gevolg daarvan te monitoren.
- We vragen energieverbruiksgegevens van bedrijven op bij netwerkbedrijven en gebruiken die gegevens om informatiegestuurd toezicht te optimaliseren;
- Het energietoezicht wordt gefinancierd uit de specifieke uitkering toezicht en handhaving energie (SPUK-THE), het gemeentelijk werkprogramma en de provinciale opdracht 311;
- We ronden in 2026 de uitvoering van de SPUK-THE regeling af en gaan in gesprek met de deelnemers over de uitvoering na 2026;
- We houden rekening met een groei aan verzoektaken voor advisering bij beleidsontwikkeling, over omgevingsplannen en rond initiatieven in de energietransitie.

2.4 Mobiliteit

Sinds 1 juli 2024 is de registratieverplichting Werkgebonden Personenmobiliteit (WPM) van kracht. Sindsdien zijn organisaties met 100 of meer werknemers en alle publieke rechtspersonen zoals gemeenten, provincies en ministeries verplicht jaarlijks per 1 juli te rapporteren over hun zakelijke en woon-werkverkeer in het afgelopen jaar. Mocht uit de rapportages blijken dat de CO2 besparingsdoelen voor 2030 niet worden gehaald, dan volgt na 2026 mogelijk normering.

Het toezicht en handhaving van de WPM is als basistaak bij omgevingsdiensten belegd. Naast toezicht op het indienen van de rapportage betreft het ook een globale inhoudelijk beoordeling van rapportages.

Wat gaan we doen in 2026?

→ In 2026 ziet de ODBN toe op naleving van de regeling Werkgebonden Personenmobiliteit (WPM).

Welke onzekerheden kennen we?

→ In 2026 moet duidelijk worden welk vervolg de WPM gaat krijgen na 2026.

Wat mag het kosten?

INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Personeel	19.029	20.637	**23.031**
Bedrijfsmiddelen	429	130	**130**
TOTAAL LASTEN	**19.458**	**20.767**	**23.161**
Basis- en VTH verzoektaken	16.335	18.627	**19.019**
(Overige) Verzoektaken	11.699	13.664	**13.573**
Orders	1.186	737	**833**
TOTAAL BATEN	**29.220**	**33.029**	**33.425**
SALDO	**9.762**	**12.262**	**10.264**

Toelichting

Voor de uitvoering van het programma Individuele Dienstverlening zijn 279.666 uren geraamd. Ten opzichte van de begroting 2025 is er een daling van bijna 5.000 uren. Deze daling in uren heeft zowel effect op de hoogte van de lasten als de inkomsten voor dit programma. Een verdere financiële toelichting is te vinden in hoofdstuk 3 van de financiële begroting.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 7.4 → Milieubeheer

3 Programma Bedrijfsvoering

Inhoud programma

Programma Bedrijfsvoering heeft betrekking op de bedrijfsvoering en is relevant voor u als eigenaar. De algemene organisatie betreffende trends worden toegelicht in dit programma. Waar mogelijk zijn deze vertaald in kritieke prestatie-indicatoren (KPI's). De technische onderbouwingen worden elders in de begroting gegeven. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in deze begroting ook een paragraaf gewijd aan bedrijfsvoering specifieke onderwerpen. In dit programma zijn de begrote baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	01-07-2019	
Gemeenschappelijke regeling ODBN	01-01-2020	
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16-12-2020	
Treasury statuut	28-12-2023	
Financiële verordening ODBN	01-01-2023	

Wat willen we bereiken?

De ODBN wil een goede bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Uitgangspunt is dat we zodanig in controle zijn dat de tussentijdse rapportages actueel en betrouwbaar zijn en dat deze een reëel beeld geven van de te verwachten resultaten op jaarbasis. Door de tijd heen zijn er diverse KPI's vastgesteld als kader voor een gezonde bedrijfshuishouding. Voor u als eigenaar zijn deze relevant om in één oogopslag een eerste gevoel te hebben bij de bedrijfsmatige en financiële situatie van de ODBN als organisatie.

Indicatoren bedrijfsvoering

In de Kadernota 2026 hebben het onderzoek naar de gevolgen van de nieuwe definitie van overhead conform BBV aangekondigd. Deze is in de begroting 2026 doorgevoerd. Dit leidt tot een lagere KPI voor overheadformatie en bedrijfsvoeringskosten. Deze is nu conform de vernieuwde regelgeving BBV opgenomen.

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI'S	NORM	REALISATIE 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	TOELICHTING
Productiviteit[1]	1.397	1.390	1397	1.397	§ Declarabiliteit
Declarabiliteit[2]	1.294	1.261	1.294	1.294	§ Declarabiliteit
Structureel uurtarief	€ 119,97	€ 109,16	€ 117,60	€ 119,97	§ Tariefontwikkeling
Incidentele korting	Nvt	Geen korting	€ 1,89	€ 0,92	§ Tariefontwikkeling
Incidenteel uurtarief	Nvt	€ 109,16	€ 115,71	€ 119,05	§ Tariefontwikkeling
Ziekteverzuim	5,5%	6,4%	5,5%	5,5%	§ HRM - ziekteverzuim
Formatie overhead	(22[2]) 20%	20%	22%	19%	§ Formatieomvang
Aandeel kosten overhead	(33-35[2]) 24-26%	27,1%	34%	22%	§ Tariefontwikkeling
Weerstandsratio	0,75– 1,5	0,91	1,07	0,91	§ Weerstandsvermogen
Flexschil	20%	17,6%	Max. 20%	Max. 20%	§ Formatieomvang

[1] *Betreft uren die productief worden ingezet t.b.v. het primair proces maar die we niet kunnen declareren.*

[2] *Betreft normering 2025 volgens de oude definitie*

Wat gaan we doen in 2026?

Algemeen

Lokaal bestaat er bestuurlijke druk op de kosten die gemoeid zijn met onze taakuitvoering. Het zogenaamde 'ravijnjaar' dwingt onze deelnemers keuzes te maken t.a.v. beleid en uitvoering. Ter voorbereiding op de begrotingsjaren 2025 en verder heeft de ODBN proactief een forse kostenreductie en dus tarief daling weten te realiseren. In totaal betrof het een kostenreductie van € 1.400.000,-. Verder bezuinigen op de kostenstructuur is niet realistisch. Dat bleek o.a. ook uit de onderzoek in opdracht van de Provincie Noord- Brabant naar de kosten in de overhead.

Efficiencymaatregelen in de uitvoering zullen noodzakelijk zijn en de manier om de bijdrage van onze deelnemers beheersbaar te houden. Hiervoor zijn wel nieuwe voor-investeringen noodzakelijk.

Juist de laatste ontwikkelingen van de mogelijke inzet van AI maar ook RPA (robotisering van processen) kunnen een oplossing bieden voor de bestuurlijke en maatschappelijke uitdagingen.

Wij denken met de inzet deze nieuwe technieken structurele kostenbesparingen te kunnen realiseren. Op termijn zal deze extra eenmalige investering leiden tot aanzienlijke efficiëntie-voordelen. Deze laten zich nu nog moeilijk kwantificeren, maar zullen we wel gaan rapporteren. Later in het traject moeten de maatregelen dekking genereren voor toekomstige investeringen in efficiencymaatregelen. Maar misschien nog wel belangrijker is dat de ODBN een flexibele organisatie wordt die kan anticiperen op de ontwikkelingen die ons (gaan) raken. Wij hebben hiervoor bij de resultaatbestemming van 2024 een incidenteel budget van € 350.000,- gevraagd.

De ODBN omarmt de technologische mogelijkheden van AI en RPA. Dit brengt nieuw perspectief maar zal ook alle activiteiten van onze medewerkers gaan beïnvloeden.

Arbeidsmarkt en organisatie

De arbeidsmarkt blijft krap in de voorzienbare toekomst. In 2026 verwachten we daarom onverminderd bezig te zijn met het verbeteren van onze arbeidsmarktpositionering om de juiste nieuwe medewerkers te vinden. Wanneer nodig zullen we ook in 2026 werken met traineegroepen. Intern blijft de focus liggen op ontwikkeling van medewerkers, zodat zij kunnen doorstromen naar medior en senior functies. Naast een actieve marktbenadering zullen ook andere interventies nodig zijn. Wij denken daarbij aan AI en RPA. In paragraaf 4.4. gaan we daar verder op in.

CAO-Ontwikkelingen

De huidige CAO loopt t/m 31 maart 2025. De onderhandelingen voor de nieuwe CAO zijn op het moment van schrijven nog gaande. In deze begroting is uitgegaan van een 2,1% loonindexatie op basis van macro-economische beschouwingen d.d. september 2024. De inzet van partijen ligt tijdens het schrijven van deze begroting nog ver uiteen. Het is zeer waarschijnlijk dat de gehanteerde loonindexatie niet toereikend zal zijn om het definitie CAO stijging te compenseren.

Prijsontwikkelingen

Ook voor de prijsontwikkeling hebben we, conform bestaand beleid, de MEV aangehouden. In de nieuwe MEV zijn voor de jaarschijven van 2024 en 2025 hogere indexeringen opgenomen dan waar wij vanuit zijn gegaan in de Begroting 2025. Deze bijstellingen zijn in de berekening van het tarief 2026 verwerkt. Voor het jaar 2026 is in de MEV een prijsindexering van 2,2% opgenomen, deze wordt in de begroting 2026 gebruikt.

Informatievoorziening en automatisering

Maatschappelijk is er in toenemende mate belangstelling voor een gezonde leefomgeving. Het wantrouwen van de burger t.a.v. de legaliteit van milieubelastende activiteiten en met name zorg over uitstoot van allerlei stoffen neemt toe. Dit vraagt om meer transparantie van informatie die in veel gevallen niet gegeven kan worden omdat deze simpelweg niet voorhanden is. Hierdoor neemt de druk op meer transparantie toe. De ODBN kan hier alleen aan voldoen door meer te investeren in informatievoorziening en data gestuurd te werken. De ODBN zal meer data gaan verzamelen, ordenen en ontsluiten. Daarbij is het noodzakelijk om de data-kwaliteit fors te verbeteren.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Verder zal het niemand zijn ontgaan dat de mogelijkheden met AI in een stroomversnelling zijn gekomen. Waar AI ooit begon als een geleidelijke ontwikkeling met nieuwe trendy toepassingen zijn de mogelijkheden in korte tijd enorm toegenomen.

De toekomst zal het leren maar dit is mogelijk een revolutionaire technologische ontwikkeling met een grote maatschappelijke impact. Als omgevingsdienst kunnen en willen wij niet afwachten maar proactief met deze technieken aan de slag. In 2026 hopen wij een grote slag te kunnen maken in de transparantie van de dan beschikbare informatie en een grote stap te zetten in het verder robotiseren van administratieve processen.

Incidentele korting op structureel tarief 2026

In tegenstelling tot de aankondiging in de Kadernota 2026 kunnen wij toch een incidentele korting geven op het structureel tarief van € 0,92 per uur. Dit wordt mogelijk nu de rentebaten niet ingezet hoeven worden ter dekking van de investering in AI en RPA en de implementatie van het HR en Financieel systeem. Deze middelen zijn bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 beschikbaar gesteld.

Financieringssystematiek

In het kader van het IBP is een financieringsmethodiek ontwikkeld als mogelijke basis voor de lokale afspraken. Wij zien geen reden om deze methodiek over te nemen omdat deze gebaseerd is op de klassieke werkwijzen in VTH stelsel wat grotendeels gebaseerd is op menselijke inspanning. Tot op heden heeft de door de ODBN gehanteerde financieringsmethodiek prima voldaan.

Echter zien wij wel beperkingen in de huidige methodiek die in de toekomst tot een negatief progressief effect zal leiden.
Door de methode van 'uurtje factuurtje' (=inputfinanciering) leiden efficiency maatregelen zoals robotisering tot minder declarabele uren. Hierdoor hoeven minder uren in rekening gebracht te worden. Minder uren leidt ook tot minder financiële ruimte voor innovatie. Minder mogelijkheden om te innoveren en dus te investeren in nieuwe technieken leidt weer tot minder efficiency maatregelen.

Wij gaan onderzoeken of een outputfinanciering voor reguliere taken (zaaktypen) meer passend is bij de fase waarin de ODBN zich bevindt. Dat kan dan ook een overgangsfase zijn naar een outcome financiering op de langere termijn.

Met een outputfinanciering zoals een productprijs kan een positief progressief effect worden bereikt door de inverdieneffecten deels te vertalen in een lagere productprijs en deels te herinvesteren in innovatie.

In de huidige systematiek zou het herinvesteren van de inverdieneffecten leiden tot een toenemende overhead in het uurtarief.

In onze optiek zal op de langere termijn een groot deel van onze dienstverlening overgenomen worden door moderne technieken die zich niet meer laten financieren door een model wat gebaseerd is op menselijke inspanning.

Wat mag het kosten?

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Personeel en inhuur	5.733	8.298	**5.648**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	840	958	**943**
Dienstreizen / woon-werk	466	444	**461**
Overige personele kosten	539	507	**527**
Organisatie	260	363	**377**
Huisvesting	767	789	**820**
Kantoorkosten	89	210	**218**
Informatisering / automatisering	2.072	1.986	**2.064**
Vervoermiddelen	46	71	**74**
Externe deskundigheid	46	270	**280**
Overige lasten	185	105	**223**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**11.042**	**14.001**	**11.635**
Onvoorzien	0	100	**100**
TOTAAL LASTEN	**11.042**	**14.101**	**11.735**
Rentebaten	785	562	**379**
Personeel en inhuur	292	0	**0**
Overige baten (SSiB)	-9	0	**760**
TOTAAL BATEN	**1.068**	**562**	**1.139**
SALDO	**-9.974**	**-13.539**	**-10.596**

Toelichting

De lasten van het programma Bedrijfsvoering hebben betrekking op de uren van de medewerkers die ondersteunend zijn aan het primaire proces. Daarnaast gaat het om de organisatie brede kosten zoals deze in bovenstaande tabel zijn opgenomen.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 0.1	➜	Bestuurskosten
Taakveld 0.4	➜	Overhead
Taakveld 0.5	➜	Treasury
Taakveld 0.8	➜	Overige baten en lasten

Paragrafen

1 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Inventarisatie risico's

Nieuw risico

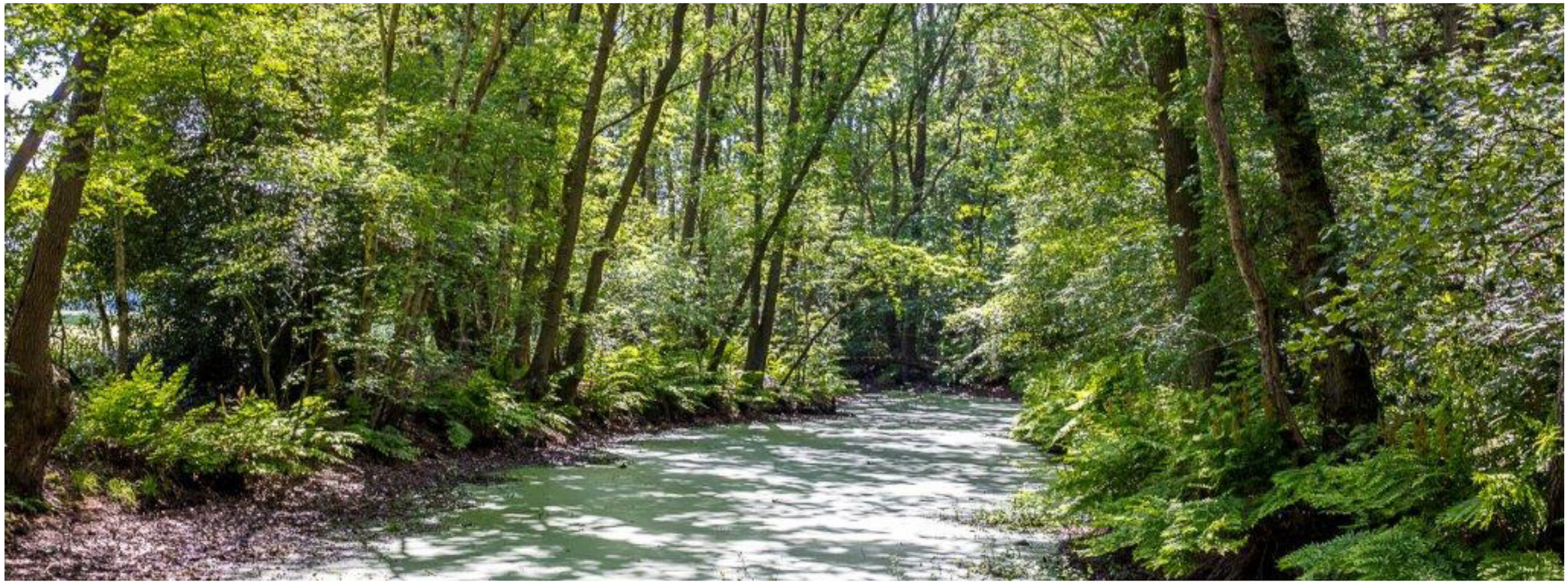
In deze begroting zijn geen nieuwe risico's geformuleerd

Gestegen risico's

Niet realiseren van opdrachtvolume

In de afgelopen jaren is dit risico qua omvang gelijk gebleven. In 2024 hebben we gezien dat het niet halen van de opdrachtvolume een impact heeft op de jaarrekening. In 2024 is dit grotendeels opgevangen door ruimte in de loonsom en de middelen van de groei van de organisatie die beschikbaar waren. In 2025 zijn deze zowel de raming van de loonsom als de middelen in de bedrijfsvoering aangescherpt, wat geleid heeft tot een structurele daling van het tarief. Dat beperkt de mogelijkheden om het niet realiseren van het opdrachtvolume op te vangen.

Voor de grondslag van dit risico zijn de realisatie cijfers van de omzet van 2024 gebruikt. Deze veroorzaken de stijging van dit risico.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Niet-toegankelijke ICT-omgeving

De impact van dit risico is iets verhoogd doordat het uurtarief is geactualiseerd meegenomen is in de berekening. .

Ontbreken van Cao voor 2025 e.v.

In de begroting 2025 zit een loonindexering van 5,3% opgenomen. De laatste tijd zien we dat de daadwerkelijke indexeringen van de lonen in nieuwe cao's rond dit percentage uitkomen. Inzet van de onderhandelingen is echter ook het verkorten van de werkweek. Het verkorten van de werkweek heeft direct invloed op de hoeveelheid mensen die nodig is om het werk te verzetten en de daarmee samenhangende loonkosten. Daarmee neemt de financiële impact van dit risico iets toe ten opzichte van de vorige opstelling.

Verlaagde risico's

Onevenredige stijging inhuur tarieven

In de begroting van de ODBN zitten geen budgetten meer voor externe inhuur. De externe inhuur die we hebben, wordt betaald binnen de reguliere loonbudgetten. Door goed contractmanagement is het de afgelopen jaren steeds gelukt om, ondanks de krappe arbeidsmarkt, de indexeringen van de inhuurtarieven te beperken tot maximaal de loonindexeringen die in de begroting is opgenomen. Daardoor hebben we de financiële impact van dit risico kunnen verlagen.

Onrust in de wereld leidt tot prijsstijgingen

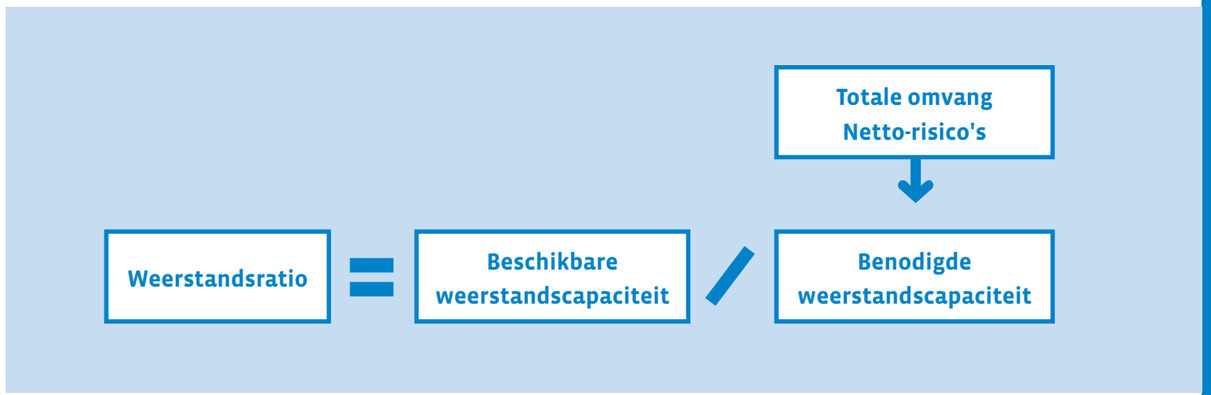
Dit risico gaat over de snel stijgende kosten voor uitgaven in de bedrijfsvoering die niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere prijsindexering van de begroting. In de begroting 2024 en 2025 zijn de prijsindexeringen conform de voorspellingen van het CBS opgenomen. Op basis van de huidige indexeringscijfers verkleinen we de omvang van dit risico.

Niet behalen declarabiliteit

In 2024 is de norm voor de declarabiliteit verlaagd. Met de moderne dashboarding wordt actief gestuurd om de declarabiliteit van de organisatie zo goed mogelijk op peil te houden. Wel zien we dat de realisatie in 2024 nog steeds onder de norm ligt. De gerealiseerde declarabiliteit in 2024 is echter minder gedaald dan de norm. Deze twee onderdelen vormen de basis voor de berekening van dit risico. Dat maakt dat de financiële impact van dit risico lager uitvalt.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

Opbouw van de weerstandsratio

NAAM	BEGROTING 2026	JAARREKENING 2024
Algemene reserve op 01-01	€ 1.852.238	€ 1.852.238
Risicoprofiel	€ 2.031.000	€ 2.031.000
WEERSTANDSRATIO	**0,91**	**0,91**

Door de vele ontwikkelingen per jaar kan het risicoprofiel van de ODBN fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder dat onnodig overheidsmiddelen worden vastgelegd, hebben we een afgesproken bandbreedte voor de weerstandsratio van 0,75 en 1,5. Wanneer de ratio onder de 1,0 zakt, worden stappen benoemd om te groeien naar een gewenste streefwaarde van minimaal 1,0. Bij de jaarrekening 2024 zal het voorstel gedaan worden om de algemene reserve aan te vullen tot 2.031.000. Daarmee voldoen we aan de streefwaarde van minimaal 1,0.

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten. aa

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN					
	REKENING 2024	BEGROTING				
		2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	-22%	-22%	-23%	-22%	-22%	-22%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-22%	-22%	-23%	-22%	-22%	-22%
Solvabiliteitsratio in %	42%	39%	38%	38%	38%	37%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio

Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De ODBN valt met een solvabiliteit van 38% ruimschoots binnen deze richtlijn. In het gemeenschappelijke toezichtskader van de Provincie wordt voor gemeenten het percentage van 50% gehanteerd voor de meest gezonde organisaties. Met 38% solvabiliteit scoren we hoog in de 2e categorie van bedrijven. Vooral de bestemmingsreserve ISV en voorzieningenpositie stortplaats Voorste Heide hebben invloed op dit percentage.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In 2024 was de realisatie 0,6%. De structurele exploitatieruimte in 2026 van 0,3% geeft aan dat de verhouding tussen structurele lasten en de structurele dekking hiervoor goed geregeld is.

Conclusie

Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is.

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen. Ook voor de investeringen die we doen hebben we geen leningen nodig. Daarom worden er aan investeringen ook geen rente toegerekend.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Voor het kasgeldlimiet volgen wij in samenspraak met de accountant, de definities van de Wet FIDO. In de definitie komen enkel en alleen bank, kas en aanverwante liquide middelen terug. Voor de vlottende schuld hanteert de wet FIDO het volgende: 1. de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar; 2. de schuld in rekening-courant; 3. de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en; 4. de overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van een vaste schuld. Omdat het bij de ODBN openstaande crediteuren betreft heeft zij vanwege deze reden geen vlottende schulden volgens de definitie van de wet FIDO in de berekening voor het kasgeldlimiet.

UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN	VLOTTENDE SCHULD	VLOTTENDE MIDDELEN	NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT
A. Gemiddeld vlottend overschot	7.047.000	**19.738.100**	**-12.691.100**
B. Berekening kasgeldlimiet			**2.966.052**
Begrotingstotaal			36.171.362
Percentage regeling			8,20%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			**-15.657.152**
Gemiddeld vlottend overschot (A)			-12.691.100
Kasgeldlimiet (B)			2.966.052

Volgens bovenstaande berekening bedraagt de kasgeldlimiet voor 2026 totaal € 2.966.052 voor de ODBN. De ruimte onder kasgeldlimiet bedraagt € 15.657.152. Het aantrekken van kasgeld is niet aan de orde.

Renteresultaat Treasury

	OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1,-	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	€ 0
b	Externe rentebaten	€ 379.000
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**-/- € 379.000**
d	Interne eigen rente	€ 0
e	Toerekening rente via renteomslag	€ 0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**-/- € 379.000**

Rentebaten

Gezien de rentestijging in 2023 en de huidige renteontwikkelingen heeft de ODBN voor 2026 incidentele rentebaten geraamd voor een bedrag van € 379.000.
Dit is gebaseerd op het saldo van de rekening bij het Ministerie van Financiën (schatkist) op 01-01-2025 en het rentepercentage van deze datum. Uit voorzichtigheid is gekozen om, net als bij de begroting 2025, dit percentage met 1 procentpunt te verlagen om renteontwikkelingen op te kunnen vangen.

Informatievoorziening & business intelligence

De digitale werkplek is de laatste jaren aan grote veranderingen onderhevig geweest. Microsoft 365 maakt het mogelijk om efficiënter en slimmer (samen) te werken. 2026 staat dan ook in het teken de mogelijkheden hiervan verder te benutten en meer grip op de data van de organisatie te krijgen. Daarbij stappen we definitief af van de virtuele werkplek en werkt de ODBN direct vanuit de cloud.

Dat geldt ook voor de aanbestedingen die in 2025 hebben plaatsgevonden.
Het betreft de VTH-, HR- en financiële applicatie. Deze applicaties worden in 2026 geïmplementeerd. Dit moet op een dusdanige manier ingericht worden, zodat ze naadloos op elkaar aansluiten en zorgen voor een continuering van de service aan de deelnemer en de bedrijfsvoering van de ODBN. Per begrotingsjaar 2027 moeten de nieuwe applicaties operationeel zijn. Dit vraagt in 2026 een aanzienlijke investering waar we bij de vaststelling van het jaarrekeningresultaat 2024 dekking hebben gevraagd.

Om als omgevingsdienst echt het verschil te kunnen maken in een domein waarin de politieke en technische ontwikkelingen in een hoog tempo gaan, dienen een aantal stappen gezet te worden. Data dient veel effectiever ingezet te worden om nu en in de toekomst bij te dragen aan het beschermen van de leefomgeving. Voor zover data ooit als vrijblijvend werd gezien, is dat niet langer van toepassing. Investeren in data en datacultuur is daarbij een noodzakelijke stap om voorbereid te zijn op de uitdagingen van de toekomst.

Concreet betekent dit dat de ODBN zal toewerken naar zogeheten outcome-georiënteerde inzichten. Dat vraagt om een (door)ontwikkeling van ons bestaande dashboardportfolio en architectuur.
Initiatiefnemers en deelnemers vragen om toenemende transparantie. Men wenst, liefst realtime, inzicht in vergunningsverlening en onze progressie op de UHS. Dat vereist een duurzaam en schaalbaar dataplatform waar informatieproducten uitgewisseld kunnen worden met een diverse set aan eindgebruikers.

Een ander omvangrijk en uitdagend dossier in 2026 is de registratie van MBA's in een centraal register. Ook dit leidt tot een nieuwe wijze van data ontsluiten én delen; er geschiedt nog veel manueel, dit moet – en kan – volledig geautomatiseerd worden.

Dit zijn ontwikkelingen die niet op zichzelf staan. Gekoppeld aan de missie en visie van de ODBN, haar ambities én toekomstvisie wordt er tevens gewerkt aan een datastrategie. Eén van de speerpunten daarin is: 'werken met data die bijdraagt aan een betere leefomgeving'.

De verwachting is dat deze in het kalenderjaar 2025 vormgegeven zal worden, en er dus in 2026 vol ingezet kan worden op de uitrol hiervan. Onderdelen die hierin in ieder geval onderdeel van uitmaken zijn datakwaliteit en governance. Er wordt hierin sterk iteratief gewerkt door middel van het plan-do-check-act principe.
Randvoorwaarde is om onze kaders van datakwaliteit, governance en processen aan te scherpen.

Mens & organisatie

De beoogde efficiency maatregelen betekenen dat er een verschuiving gaat plaatsvinden in de competenties en vaardigheden van medewerkers. Het verder uitnutten van de mogelijkheden van procesautomatisering, robotisering en AI zorgen voor andere behoeften op het personele vlak. In de afgelopen jaren is hier al veel in bereikt en geëxperimenteerd, maar deze ontwikkelingen en bijbehorende technologie en kennis dienen structureel in de organisatie ingebed te worden. Daarnaast gaan we van zelf registreren, naar controleren. Ook dit betekent een verschuiving m.b.t. competenties en vaardigheden. Deze laatste ontwikkeling sluit aan op de verbetering van de datakwaliteit en de stappen in de richting van een datagedreven organisatie.

In 2026 wordt de invoering van een nieuw personeelssysteem voorbereid zodat dit per 1 januari 2027 actief kan zijn. Dit nieuwe systeem gaat bijdragen aan verregaande digitalisering en daarmee optimalisatie van onze processen. Het nieuwe systeem moet meer digitaliseringsmogelijkheden bieden die aansluiten bij onze ambitie om efficiënter te werken.

Dit nieuwe systeem gaat alle aspecten van het M&O werk raken; instroom, doorstroom en uitstroom. Hiermee bouwen we verder op het sterke fundament wat we de afgelopen jaren hebben neergezet. Dit alles maakt dat 2026 een belangrijk jaar is voor de professionele doorontwikkeling van M&O.

Ziekteverzuim

In 2026 werken leidinggevenden pro-actiever op het gebied van verzuim. Dit doen zij door meer en beter in contact te staan met medewerkers. Hierdoor kunnen zij vroegtijdig signalen van medewerkers opvangen en preventiever acteren. Dit bereiken we door te investeren op leiderschapsontwikkeling waarin aandacht voor medewerkers en effectieve gespreksvoering centraal staan.

Medewerkers worden gestimuleerd om na te denken en actie te ondernemen op het gebied van de eigen inzetbaarheid, nu en in de toekomst. Dit doen we aan de hand van de vier thema's van duurzame inzetbaarheid: leren en ontwikkelen, loopbaanstappen, werkgeluk en leefstijl.
Medio 2026 eindigt het contract met de huidige arbodienst. In 2025 zijn we de aanbesteding voor een nieuwe arbodienst gestart. Het concept van eigen regie blijft hierin belangrijk, maar we willen ook meer datagedreven werken op het gebied van verzuim. Hierdoor kunnen we analyseren waar oorzaken voor verzuim liggen. Om vervolgens beter passende oplossingen te vinden. Dit zal nadrukkelijk naar voren komen in de aanbesteding.

Communicatie

In 2026 blijft communicatie zich inzetten voor het vergroten van interne trots en externe aantrekkingskracht. Dit is van belang bij onze arbeidsmarktpositionering als aantrekkelijke werkgever. Ook draagt communicatie met proactief advies bij aan de interne cohesie. Goede communicatie is essentieel zodat medewerkers weten wat er speelt en wat de successen van de organisatie zijn. Dit zorgt voor eenheid in de organisatie.

Communicatie verwacht in 2026 dat de samenwerking met ODNL en andere omgevingsdiensten intensiever wordt. Bijvoorbeeld met eenduidige informatie naar externe partijen. Dit draagt bij aan professionalisering van de omgevingsdiensten als geheel.

Planning & Control

Voor de planning en controlcyclus zijn er in 2026 geen bijzonderheden te vermelden. In 2025 worden de aanbesteding van het financiële systeem opgepakt. In 2026 zal dit systeem geïmplementeerd en getest worden zodat er met het nieuwe boekjaar 2027 gestart kan worden in het nieuwe systeem. Deze implementatie is naar verwachting omvangrijk en zal veel personele capaciteit vragen. Dit vooral doordat het financiële systeem verbindingen heeft met diverse andere applicaties binnen de organisatie.

Tevens zien we de wereld om ons heen veranderen. Dat vraagt ook iets van de manier waarop de ODBN haar organisatie aanstuurt. Mogelijk kunnen deze ontwikkelingen ook impact hebben op de wijze waarop de ODBN gefinancierd is. In 2026 willen we hier verder duidelijkheid in brengen.

4 Paragraaf wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022 en legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft stimuleren van de openbaarheid. De wet vereist o.a. dat in begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de bepalingen uit de Woo. Daarmee wordt inzicht gegeven over de opgave waar we als ODBN voor staan.

In 2022 is een intern project Uitvoering Woo gestart om op een correcte en gestructureerde manier te voldoen aan de Woo. Dit project is meerjarig en staat onder leiding van een projectleider. Samen met het beknopte projectteam zorgt deze ervoor dat de ODBN voldoet aan deze wettelijke verplichting. Vanuit dit project zijn geen noemenswaardige of ongedekte kosten te verwachten.

Passieve openbaarmaking

De Wet open overheid is de opvolger van de Wet openbaarheid van Bestuur (Wob). De Woo kent op dit gebied de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob, onder meer is de toegestane doorlooptijd voor het beantwoorden van Woo-verzoeken aangepast. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd in onze processen. De ODBN ontving de afgelopen jaren gemiddeld 1 à 2 Woo-verzoeken per jaar.

We merken op dat Woo-verzoeken die wij in mandaat afhandelen namens onze deelnemers in deze begroting buiten beschouwing blijven. Voor die Woo-verzoeken geldt namelijk dat niet het Dagelijks Bestuur van de ODBN het bevoegde bestuursorgaan is, maar het college van de deelnemer namens wie wij dit Woo-verzoek hebben afgehandeld.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren op een zelf te bepalen platform dat wel publiekelijk toegankelijk moet zijn. Deze verplichting geldt niet voor alle elf categorieën tegelijk: deze worden gefaseerd verplicht na Koninklijk Besluit.

De ODBN maakt de verplichte informatiecategorieën actief openbaar, voor zover relevant. Dit gebeurt via de eigen website of via **www.officiëlebekendmakingen.nl**. Woo-verzoeken worden gepubliceerd op onze website en tevens via **www.overheid.nl** (de Woo-index) ontsloten.

De Woo verplicht overheidsorganisaties maatregelen te treffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten. Dit is een continu aandachtspunt binnen de ODBN en onderdeel van de reguliere visie, beleidskeuzes en activiteiten. We maken daarbij gebruik van de instrumenten uit het VNG-programma 'Grip op informatie'.

5 Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang
Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang
Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

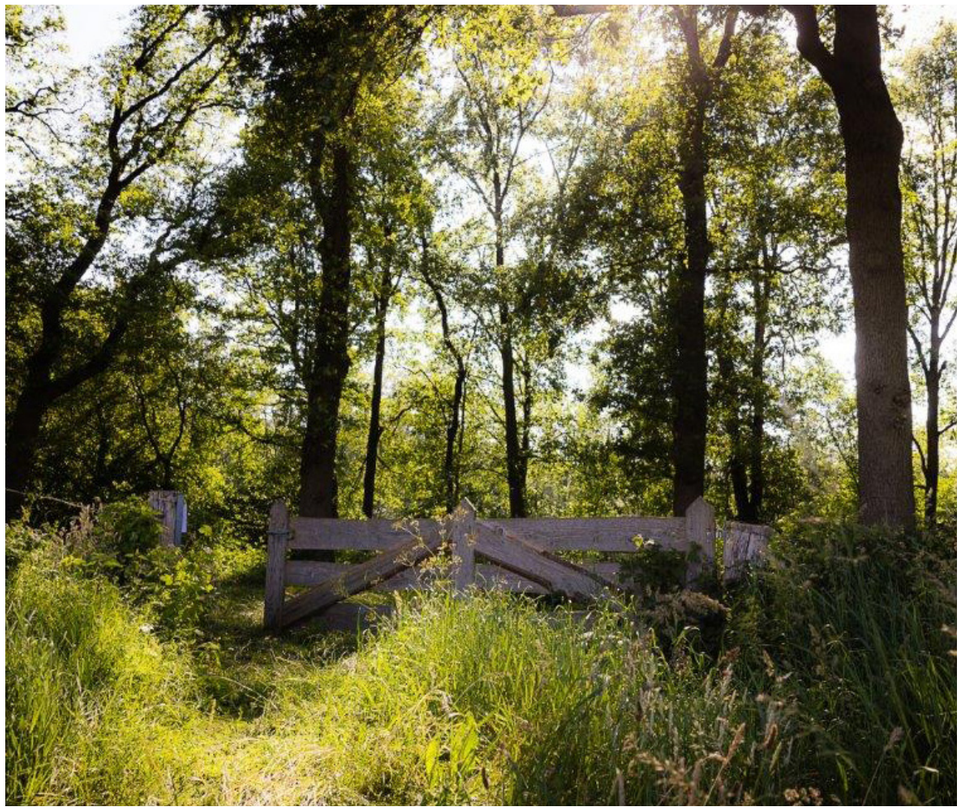

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING

1. STICHTING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT

Publiek Belang	Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen.
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in de vergadering van aangeslotenen van BIZOB.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2024 is geraamd op € 74.749,50
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2023 € 976.745 per 31-12-2023 € 1.302.202 **Vreemd vermogen:** per 1-1-2023: € 1.209.552 per 31-12-2023: € 1.973.315 **Resultaat 2023:** € 943.507
Eventuele risico's	Niet van toepassing

In bovenstaande tabel zijn de cijfers over 2023 opgenomen. De gegevens over 2024 zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend.

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.
- Omgevingsdienst NL, dit is de vereniging van de omgevingsdiensten in Nederland. Voor het lidmaatschap wordt een contributie betaald, er wordt expertise ingewonnen bij de ODNL maar ook expertise geleverd, tevens zijn er projecten die voor de ODNL uitgevoerd worden. Verder lopen een aantal subsidiestromen via Omgevingsdienst NL naar de omgevingsdiensten.

Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Financiele Begroting 2026

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Financiële samenvatting

Op 18 december 2024 heeft het Algemeen Bestuur de Kadernota 2026 van de ODBN vastgesteld. Dit document vormt de basis voor deze begroting 2026. Het meerjarenperspectief van deze begroting is sluitend, zonder dat hier aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

De begroting 2026 kent beperkt aanpassingen op het beleid. De bestaande budgetten zijn geïndexeerd met de laatst bekende indexeringen gepubliceerd door het Centraal Planbureau. De urenraming, met de daarbij horende formatie, is bijgesteld op basis van de gewijzigde declarabiliteit, gemeentelijke conceptwerkprogramma's 2026 en de provinciale opdracht 2025.

De enige aanpassing die is meegenomen is het opnemen van een incidentele storting in de voorziening Voorste Heide. Op basis van de eeuwigdurende nazorgplicht wordt jaarlijks de benodigde omvang van de voorziening berekend voor de komende 100 jaar. Aangezien er jaarlijks onderhoudskosten uit de voorziening gehaald worden en we jaarlijks ook geconfronteerd worden met prijsstijgingen, verwachten we dat een dotatie aan de voorziening nodig is. Hier is nu voor 2026 incidenteel budget voor geraamd. De dekking voor deze dotatie hebben we gevonden in een deel van de incidentele rentebaten.

Deze begroting bevat ook enkele ontwikkelingen die niet concreet te vertalen zijn. Zo zien we dat de huidige Cao afloopt in maart 2025. De onderhandelingen over de nieuwe Cao zijn nog gaande. Daarom zijn we voor de lonen vooralsnog uitgegaan van de bekende indexeringen van het Centraal Planbureau. Wanneer er een onderhandelingsakkoord is zullen we deze bij de eerst volgende gelegenheid verwerken.

In het begrotingsjaar 2026 zetten we de eerste stap naar de financiële ontvlechting van SSiB. Dit veroorzaakt grotendeels de afname van het aantal gecontracteerde uren. Dat betekent dat in deze begroting is gerekend met ruim 291.000 uren. Dit is een daling van 28.000 uren ten opzichte van de begroting 2025 waarvan 23.000 uur het gevolg is van de technische ontvlechting.

In de Kadernota 2026 hebben het onderzoek naar de gevolgen van de nieuwe definitie van overhead conform BBV aangekondigd. Uit het overzicht in het Programma Bedrijfsvoering blijkt een daling van de overhead in budget en formatie. Dit is niet het gevolg van een andere werkwijze of bezuiniging maar het zuiver hanteren van de definities uit het BBV. De gevolgen zijn inhoudelijk relatief beperkt maar uiten zich vooral in de presentatie. Deze is nu wel conform de vernieuwde regelgeving BBV.

Meerjarenperspectief

MEERJARENPERSPECTIEF BATEN EN LASTEN BEDRAGEN X € 1000	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
LASTEN					
Regionale dienstverlening	3.186	**1.276**	814	814	814
Individuele dienstverlening	20.767	**23.161**	23.191	23.191	23.191
Bedrijfsvoering incl. onvoorzien	14.101	**11.735**	11.543	11.543	11.543
TOTAAL LASTEN	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
BATEN					
Regionale dienstverlening	4.348	**1.489**	1.106	1.106	1.106
Individuele dienstverlening	33.029	**33.425**	33.682	33.682	33.682
Bedrijfsvoering	562	**1.139**	760	760	760
TOTAAL BATEN	**37.938**	**36.052**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
BATEN					
Onttrekking reserves	116	**119**	0	0	0
Dotatie Reserves	0	**0**	0	0	0
TOTAAL RESERVES	**116**	**119**	**0**	**0**	**0**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In bovenstaande meerjarenperspectief zijn de ramingen 2026 structureel doorgetrokken naar de jaarschijven 2027 t/m 2029.
Uitzonderingen hierop zijn:

- De Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht. Deze specifieke uitkeringen kent een doorlooptijd tot en met jaarschijf 2026. Voor 2027 en verder zijn hiervoor geen uren en baten opgenomen.
- Het project Sanering Verkeerslawaai. Dit project is incidenteel van aard en kent zijn bekostiging vanuit de bestemmingsreserve ISV. Dit project en de bijbehorende dekking uit de reserve zijn ook alleen voor jaarschijf 2026 opgenomen in de begroting.
- De rentebaten zijn ook incidenteel voor alleen de jaarschijf 2026 geraamd.
- Dotatie voorziening Voorste Heide.

De gemeentelijke concept-werkprogramma's 2025 zijn vertaald naar deze begroting. Voor deze vertaling is gebruik gemaakt van het gemiddelde tarief uit deze begroting, inclusief de incidentele korting, van € 119,05. Op basis van de ontwikkelingen die gemeenten voor 2026 verwachten, worden de werkprogramma's in de loop van 2025 gezamenlijk verder aangescherpt zodat de definitieve werkprogramma's voor 1 december 2025 kunnen worden vastgesteld. De definitieve werkprogramma's 2026 worden vervolgens in een eerste wijziging in de vastgestelde begroting 2026 verwerkt. Voor de jaarschijven 2027 en verder is met het structurele tarief van € 119,97 gewerkt.

Voor 2026 is voor de provinciale opdracht gewerkt met de opdracht 2025 en ook het incidentele tarief van € 119,05. Voor de latere jaarschijven is hier ook het structurele tarief gebruikt. Wanneer de definitieve opdracht 2026 er ligt, zal deze ook verwerkt worden in de begroting.

De financiële vertaling van de individuele werkprogramma's vormt de basis van het budget dat in de afzonderlijke begrotingen van de deelnemers moet worden gereserveerd.

Voor de basistaken geldt dat de deelnemer verplicht is deze bij de ODBN onder te brengen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de deelnemer zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

Deze begroting van de ODBN gaat over de verwachte ontwikkelingen die de ODBN als organisatie in zijn totaliteit voorziet voor 2026 in aansluiting op de Kadernota 2026.

De financiële begroting geeft inzicht in de algemene uitgangspunten waarop de geraamde baten en lasten van de verschillende programma's tot stand zijn gekomen. Verder zijn, conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), deze geraamde baten en lasten voor het jaar 2026 en voor het meerjarenperspectief 2027-2029 inzichtelijk gemaakt.

In de toelichting op de baten en lasten zijn niet alleen de verschillen ten opzichte van de begrotingscijfers aangegeven, maar ook de incidentele baten en lasten zijn in een overzicht weergegeven. Tenslotte is op hoofdlijnen de financiële positie van de Omgevingsdienst Brabant Noord uiteengezet.

In de Kadernota 2026 zijn algemene kaders en uitgangspunten geformuleerd die verwerkt zijn in de voorliggende begroting 2026 met bijbehorend meerjarenperspectief 2027-2029.

Financiële kaders

De volgende algemene financiële kaders zijn uitgangspunt bij deze begroting:

- De begroting 2026 voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De begroting 2026 inclusief meerjarenperspectief is sluitend;
- De begroting 2026 gaat uit van bestaand actueel beleid, rekening houdend met de financiële effecten die betrekking hebben op de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in het programmaplan van deze begroting;
- Bij de raming van de meerjarenbegroting 2027-2029 wordt uitgegaan van constante prijzen.
- Bij de raming van de meerjarenbegroting 2027-2029 wordt uitgegaan van de urenraming 2026, behalve daar waar opdrachten duidelijk incidenteel van aard zijn.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de financiële begroting 2026 en het financieel meerjarenperspectief (in constante prijzen) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De concept-werkprogramma's 2026 van de gemeentelijke opdracht.
- De provinciale opdracht 2025.
- De begroting 2025.
- Gemiddeld nieuw opgebouwd tarief voor 2026.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2024.
- Rentebaten worden incidenteel voor de eerste jaarschijf geraamd o.b.v. het saldo van de schatkist en het geldende rentepercentage op 01-01 van het jaar waarin de begroting vastgesteld wordt. Voor deze begroting is dat dus 2025. Vanwege het voorzichtigheidsbeginsel wordt het rentepercentage op 01-01 vermindert met 1%.
- De baten zijn berekend op basis van het principe P*Q, waarbij het gerealiseerde aantal uren * het functionele tarief afgerekend wordt.
- In tegenstelling tot voorgaande bullet zijn de volgende onderdelen gebaseerd op vaste bijdrage waarbij meer- of minder werk niet met de opdrachtgevers verrekend wordt:
  - Collectieve Taken
  - Bodeminformatiesysteem
  - Milieuklachtencentrale

Lasten

Bij de ramingen voor de lasten is rekening gehouden met:

- De vastgestelde realisatiecijfers 2024;
- De formatie 2025 aangepast op basis van de urenraming 2026;
- De budgetten 2025 zijn gehandhaafd en geïndexeerd met een prijsindex van 2,2% en een loonindex van 2,1% conform de Macro Economische Verkenning van het CPB van september 2024;
- De personele lasten zijn geraamd tegen trede 10;
- De KPI voor overhead bedraagt 22%
- Norm fte's overhead 19%
- Norm loonsom overhead 19%
- Een totale formatieomvang van 298,96 fte, waarvan 242,16 fte in het primair proces en 56,80 fte in de overhead;

De benodigde inzet van medewerkers die de opdracht gaan uitvoeren is berekend op gemiddeld 1.294,4 declarabele uren per fte in het primaire proces.

Overzicht van baten en lasten 2026

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO PER PROGRAMMA	MUTATIES RESERVES	SALDO NA BESTEMMING
Regionale dienstverlening	1.276	1.489	213	119	332
Individuele dienstverlening	23.161	33.425	10.264	0	10.264
Bedrijfsvoering incl. onvoorzien	11.735	1.139	-10.596	0	-10.596
TOTAAL	**36.171**	**36.052**	**-119**	**119**	**0**
RESULTAAT 2026					**0**

Totaal lasten verdeeld naar programma's en overhead

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026		
			TOTAAL	PRIMAIR	OVERHEAD
Personeel en inhuur	5.733	31.431	**29.648**	24.001	5.648
Opleidingen en loopbaanbe-geleiding	840	1.041	**943**	764	179
Dienstreizen / woon-werk	466	444	**461**	373	88
Overige personele kosten	539	536	**526**	391	135
Organisatie	260	363	**377**	99	278
Huisvesting	767	789	**820**	0	820
Kantoorkosten	89	210	**218**	0	218
Informatisering / automati-sering	2.072	1.986	**2.064**	1.672	392
Vervoermiddelen	46	272	**74**	0	74
Externe deskundigheid	46	270	**280**	0	280
Overige lasten	185	613	**660**	436	224
SUBTOTAAL	**11.042**	**37.954**	**36.071**	**27.735**	**8.336**
Onvoorzien	0	100	**100**	0	100
TOTAAL LASTEN	**11.042**	**38.054**	**36.171**	**27.735**	**8.436**

Overzicht meerjarenperspectief lasten 2026-2029

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
LASTEN						
Regionale dienstverlening	3.934	3.186	**1.276**	814	814	814
Individuele dienstverlening	19.458	20.767	**23.161**	23.191	23.191	23.191
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**23.393**	**23.953**	**24.436**	**24.005**	**24.005**	**24.005**
Bedrijfsvoering	11.042	14.001	**11.635**	11.443	11.443	11.443
Onvoorzien	0	100	**100**	100	100	100
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**11.042**	**14.101**	**11.735**	**11.543**	**11.543**	**11.543**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**34.434**	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
Toevoegingen aan reserves	197	0	**0**	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**34.631**	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**

Overzicht meerjarenperspectief baten 2026-2029

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
BATEN						
Regionale dienstverlening	4.779	4.348	**1.489**	1.106	1.106	1.106
Individuele dienstverlening	29.220	33.029	**33.425**	33.682	33.682	33.682
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**33.999**	**37.376**	**34.913**	**34.789**	**34.789**	**34.789**
Bedrijfsvoering	1.068	562	**1.139**	760	760	760
Onvoorzien	0	0	**0**	0	0	0
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**1.068**	**562**	**1.139**	**760**	**760**	**760**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**35.067**	**37.938**	**36.052**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
Onttrekkingen aan reserves	524	116	**119**	0	0	0
TOTAAL BATEN	**35.591**	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**

Toelichting op baten en lasten 2026

In dit onderdeel van de financiële begroting wordt een toelichting op hoofdlijnen gegeven van de belangrijkste verschillen tussen de in de begroting 2025 en de begroting 2026 gepresenteerde bedragen.

Aan het eind van dit onderdeel wordt nader ingegaan op de benodigde capaciteit aan declarabele uren voor de uitvoering van alle werkzaamheden. Deze worden afgezet tegen de beschikbare declarabele uren op grond van de in de begroting opgenomen formatie. Tevens zal inzicht worden gegeven in de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2026.

Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	VERSCHIL
Personeel	2.923	2.496	**970**	**-1.526**
Bedrijfsmiddelen	1.011	690	**306**	**-384**
TOTAAL LASTEN	**3.934**	**3.186**	**1.276**	**-1.910**
Collectieve taken	882	904	**930**	**27**
Samen Sterk in Brabant	2.669	2.889	**0**	**-2.889**
Overige regionale programma's	1.228	555	**558**	**4**
TOTAAL BATEN	**4.779**	**4.348**	**1.489**	**-2.859**
SALDO	**844**	**1.162**	**213**	**-949**

De lasten binnen dit programma bestaan uit de personeelskosten voor de medewerkers die actief zijn voor de regionale programma's zoals hierboven vermeld. Daarnaast worden overige kosten gemaakt, direct ten behoeve van het volbrengen van deze regionale programma's.

Personeel

In de personele lasten zien we een daling van de kosten. Deze wordt veroorzaakt door de technische ontvlechting van Samen Sterk in Brabant uit de begroting. Daarmee dalen de loonlasten op dit programma. Daarnaast zijn de lonen geïndexeerd met het eerdergenoemde indexeringspercentage van 2,1%. Ook is de definitie van overhead vanuit het BBV gewijzigd. Daardoor komen managers die direct toerekenbaar zijn aan een taakveld niet meer ten laste van de overhead , deze lasten komen nu voor rekening van het programma zelf. Dit laatste betreft een budgettair neutrale verschuiving.

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen zijn geïndexeerd met de prijsindex. De daling van de bedrijfsmiddelen wordt veroorzaakt door de technische ontvlechting van Samen Sterk in Brabant uit de begroting. Daarnaast is hier de incidentele dotatie aan de voorziening Voorste Heide opgenomen.

Baten

Baten voor Collectieve taken worden geïndexeerd, hierin zijn geen inhoudelijke aanpassingen. Samen Sterk in Brabant is ontvlochten, waardoor hier de baten uit de begroting verdwijnen. Overige regionale bijdragen worden geïndexeerd.

Programma Individuele Dienstverlening

BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	VERSCHIL
Personeel	19.029	20.637	**23.031**	**2.394**
Bedrijfsmiddelen	429	130	**130**	**0**
TOTAAL LASTEN	**19.458**	**20.767**	**23.161**	**2.394**
Basis- en VTH verzoektaken	16.335	18.627	**19.019**	**392**
(Overige) Verzoektaken	11.699	13.664	**13.573**	**-92**
Aanvullende verzoektaken	1.186	737	**833**	**96**
TOTAAL BATEN	**29.220**	**33.029**	**33.425**	**396**
SALDO	**9.762**	**12.262**	**10.264**	**-1.998**

Personeel

De lasten binnen dit programma betreffen de personeelskosten voor de medewerkers die uitvoering geven aan de werkprogramma's van de gemeenten en de provinciale opdracht. Het gaat hierbij om de kerntaken van de ODBN op het gebied van vergunningverlening en toezicht & handhaving. De orders zijn opdrachten die buiten de reguliere opdrachten om door deelnemers en niet-deelnemers bij de ODBN belegd worden. De lasten stijgen enerzijds door de indexering van de lonen conform de percentages van het CPB. Anderzijds zorgt de vernieuwde definitie overhead voor een budgettaire neutrale verschuiving van de personeelslasten over de programma's.

Bedrijfsmiddelen

De begrote bedragen voor bedrijfsmiddelen binnen programma 2 betreffen geraamde projectkosten. Dit zijn kosten die ten behoeve van de uitvoering van de reguliere opdracht gemaakt worden die doorbelast worden naar de betreffende opdrachtgever. In de batenraming is hier ook rekening mee gehouden, deze zitten in de basis- en verzoektaken.

Basis- en VTH-verzoektaken/ Overige verzoektaken

Op basis van de gemeentelijke concept-werkprogramma's 2026 en de provinciale opdracht 2025 is een urenraming 2026 gemaakt. De uren uit de urenraming 2026 zijn met het gemiddelde incidentele tarief van € 119,05 als omzet geraamd.

Orders

Dit betreffen opdrachten die bij de ODBN belegd worden buiten de reguliere werkprogramma's om. Dit zijn opdrachten van onze deelnemers, maar soms ook van niet-deelnemers. De urenraming 2026 is gelijk gehouden aan voorgaande jaren en is met het gemiddelde incidentele tarief van € 119,05 in deze begroting opgenomen. Aangezien dit een hoger tarief is dan het vorige begrotingsjaar, leidt dit tot een stijging van de baten op dit onderdeel.

Programma Bedrijfsvoering

BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	VERSCHIL
Personeel en inhuur	5.733	8.298	**5.648**	**-2.650**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	840	958	**943**	**-15**
Dienstreizen / woon-werk	466	444	**461**	**17**
Overige personele kosten	539	507	**527**	**20**
Organisatie	260	363	**377**	**14**
Huisvesting	767	789	**820**	**31**
Kantoorkosten	89	210	**218**	**8**
Informatisering / automatisering	2.072	1.986	**2.064**	**78**
Vervoermiddelen	46	71	**74**	**3**
Externe deskundigheid	46	270	**280**	**10**
Overige lasten	185	105	**223**	**118**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**11.042**	**14.001**	**11.635**	**-2.366**
Onvoorzien	0	100	**100**	**0**
TOTAAL LASTEN	**11.042**	**14.101**	**11.735**	**-2.366**
Rentebaten	785	562	**379**	**-183**
Personeel en inhuur	292	0	**0**	**0**
Overige baten	-9	0	**760**	**760**
TOTAAL BATEN	**1.068**	**562**	**1.139**	**577**
SALDO	**-9.974**	**-13.539**	**-10.596**	**2.943**

Personeel

De lasten binnen dit programma betreffen de personeelskosten voor de medewerkers binnen bedrijfsvoering. De lasten hier dalen doordat er door de vernieuwde definitie overhead voor een budgettaire neutrale verschuiving van de personeelslasten over de programma's.

Opleidingen
Het bijstellen van de benodigde formatie leidt ook tot het bijstellen van de opleidingsbudgetten. Deze is bepaald op 3% van de loonsom, dit conform de robuustheidscriteria.

Overige budgetten
Door de prijsindexeringen stijgen over de hele linie de budgetten.

Rentebaten
Net als in de begroting 2025 is in deze begroting voor de jaarschijf 2026 de incidentele rentebaten geraamd. Doordat het rentepercentage op 1 januari 2025 fors lager lag dan in 2024 zijn de rentebaten in 2026 lager dan in de begroting 2025.

Reserves

PROGRAMMA PROGRAMMA RESERVES BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Storting in de reserves	197	0	**0**
TOTAAL LASTEN	**197**	**0**	**0**
Onttrekking aan reserves	524	116	**119**
TOTAAL BATEN	**524**	**116**	**119**
SALDO	**327**	**116**	**119**

Stortingen in de reserves
In deze begroting zijn geen stortingen in de reserves opgenomen.

Onttrekking aan reserves
De opgenomen onttrekking aan de reserve bestaat uit de onttrekking aan de bestemmingsreserve ISV voor het incidentele project Sanering Verkeerslawaai. Het betreft de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN. Wanneer deze woningen gesaneerd zijn, stopt het project. Het Algemeen Bestuur heeft hier in 2019 een bedrag van € 2.500.000 voor beschikbaar gesteld. Met deze onttrekking voor de begroting van 2026 is het maximum van het beschikbare budget nog niet bereikt.

Samen Sterk In Brabant

Voor de uitvoering van toezicht en handhaving in het Brabantse buitengebied werken de handhavingspartners in Noord-Brabant samen in het samenwerkingsverband Samen Sterk in Brabant (SSiB). Ter versterking van het samenwerkingsverband en ter ondersteuning van de uitvoering, is het handhavingsteam van SSiB opgericht. Het handhavingsteam is onder het formele werkgeverschap van de ODBN geplaatst.

Om de partners zicht en invloed te geven op het samenwerkingsverband en de werkzaamheden van het handhavingsteam, is de stuurgroep opgericht. In de stuurgroep worden alle partners uit het samenwerkingsverband vertegenwoordigd. Hierin is bepaald dat het handhaven op wildcrossen, afvaldumpingen en stroperij de prioriteiten van het handhavingsteam zijn. SSiB legt inhoudelijke verantwoording af binnen de stuurgroep.

De partners binnen het samenwerkingsverband dragen met een financiële bijdrage bij aan de instandhouding van het handhavingsteam van SSiB. De omgevingsdiensten OMWB en ODZOB hebben de bekostiging van SSiB vanaf 2025 structureel in hun begroting opgenomen. De Provincie heeft een aanvullende opdracht aan het handhavingsteam van SSiB verstrekt voor de jaren 2024 en 2025 t/m 2027. De overige deelnemers dragen hun bijdrage rechtstreeks af aan de ODBN.

SSiB legt jaarlijks inhoudelijk verantwoording af in het jaarverslag (Zie www.ssibbrabant.nl).
De inhoudelijke aansturing van SSiB vindt plaats door de stuurgroep SSiB. In deze begroting hebben we de eerste belangrijke stap gemaakt voor de technische ontvlechting van SSiB uit de financiële begroting van de ODBN. In programma 3 Bedrijfsvoering zijn daarom alleen nog de baten voor het aandeel overhead dat SSiB genereert opgenomen.
Zolang SSiB geen aparte entiteit is, is het nog aan het Algemeen Bestuur van de ODBN om de begroting van SSiB formeel vast te stellen. De inhoudelijke aansturing ligt bij de stuurgroep SSiB. Als onderdeel van de technische ontvlechting van SSiB uit deze begroting is hieronder de financiële begroting van SSiB weergegeven.

SAMEN STERK IN BRABANT	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Loonkosten	1.639	1.836
Doorbelasting ODBN dienstverlening	748	760
Werkbudgetten SSiB	502	443
TOTAAL LASTEN	**2.889**	**3.039**
BIJDRAGE ODZOB WERKGEBIED	**384**	**392**
BIJDRAGE OMWB WERKGEBIED	**400**	**408**
BIJDRAGE ODBN WERKGEBIED		
- Gemeente Bernheze	15	15
- Gemeente Boekel	9	10
- Gemeente Boxtel	12	12
- Gemeente Meierijstad	24	24
- Gemeente Oss	22	22
- Gemeente 's-Hertogenbosch	15	15
- Gemeente Sint Michielsgestel	12	12
- Gemeente Vught	9	9
- Gemeente Maashorst	19	20
- Gemeente Land van Cuijk	42	43
- provincie Noord Brabant	72	73
Bijdrage provincie Impuls	1.719	1.645
BIJDRAGE OVERIGE DEELNEMERS	**137**	**139**
RIJKSSUBSIDIE GROENE BOA CAPACITEIT	**0**	**200**
TOTAAL BATEN	**2.889**	**3.039**

Loonkosten SSiB
Dit betreft de directe loonkosten van de medewerkers van SSiB. We hebben het dan over de BOA's, juristen en direct leidinggevende.

Doorbelasting ODBN dienstverlening
SSiB maakt gebruik van diverse faciliteiten van de ODBN. Denk hierbij aan gebruik kantooruimte, ICT- en HR faciliteiten. De kosten welke de ODBN maakt worden doorbelast aan de begroting van SSiB.

Werkbudgetten SSIB
SSiB kent verschillende werkbudgetten om de uitvoer van de werkzaamheden mogelijk te maken. Hierbij kan gedacht worden aan lease- en brandstofkosten van de auto's van BOA's, maar ook opleidingskosten en kosten voor communicatie.

Bijdrage deelnemers
De kosten van SSiB worden gedekt uit bijdragen van deelnemers. De begroting is daarmee sluitend. In bovenstaand overzicht loopt de bijdrage provincie Impuls terug. Dit heeft te maken met het feit dat in de begroting 2025 een indexering voor dit bedrag was opgenomen t.o.v. 2024. Echter, deze bijdrage is niet onderhavig aan indexering, vandaar dat de indexering in 2026 teniet is gedaan.

Resultaat SSiB
In bovenstaande begroting van SSiB zijn lasten en baten in evenwicht en ontstaat er geen resultaat. Mocht er in de realisatie een resultaat op SSiB ontstaat wordt het resultaat bepalend in de egalisatiereserve SSiB gemuteerd.

Benodigde declarabele uren
Het totale volume van de werkzaamheden van de ODBN voor het jaar 2026 is gebaseerd op de concept-werkprogramma's 2026 (maart 2025) voor de gemeenten. Voor de Provincie is dit gedaan op basis van de definitieve opdracht 2025. Daar zijn de uren uit de regionale dienstverlening en de raming voor de orders aan toegevoegd. De uren voor SSiB zijn uit onderstaand overzicht gehaald.

In onderstaande tabel staan het verwachte aantal benodigde uren per programma:

PROGRAMMA'S	JAAR-REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
Vergunningverlening	54.108	56.740	**53.529**	53.529	53.529	53.529
Toezicht & handhaving	72.720	83.926	**85.376**	85.376	85.376	85.376
TOTAAL BASISTAKEN	**126.828**	**140.666**	**138.905**	**138.905**	**138.905**	**138.905**
Vergunningverlening	62.071	63.597	**64.826**	64.826	64.826	64.826
Toezicht & handhaving	21.304	20.255	**19.873**	19.873	19.873	19.873
Overige verzoektaken	18.408	25.860	**21.823**	21.823	21.823	21.823
TOTAAL VERZOEKTAKEN	**101.783**	**109.712**	**106.522**	**106.522**	**106.522**	**106.522**
Overige werkzaamheden	**22.263**	**28.045**	**27.239**	**27.239**	**27.239**	**27.239**
TOTAAL OVERIGE WERKZAAMHEDEN	**22.263**	**28.045**	**27.239**	**27.239**	**27.239**	**27.239**
Aanvullende opdrachten	8.106	6.370	**7.000**	7.000	7.000	7.000
TOTAAL AANVULLENDE OPDRACHTEN	**8.106**	**6.370**	**7.000**	**7.000**	**7.000**	**7.000**
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**258.980**	**284.793**	**279.666**	**279.666**	**279.666**	**279.666**
Collectieve taken	7.841	7.294	**7.294**	7.294	7.294	7.294
Sanering verkeerslawaai	658	1.000	**1.000**	0	0	0
Crisisbeheersing & klachtenregeling	113	34	**40**	40	40	40
Bodemloket	117	100	**100**	100	100	100
SPUK IBP	3.040	0	**0**	0	0	0
SPUK THE	6.701	3.304	**3.241**	0	0	0
Beheer en nazorg stortplaatsen	101	100	**100**	100	100	100
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING	**18.571**	**11.832**	**11.775**	**7.534**	**7.534**	**7.534**
TOTAAL ODBN	**277.551**	**296.625**	**291.441**	**287.200**	**287.200**	**287.200**

In vergelijking met de begroting 2025 is er een daling van ruim 5.000 uren. Dit wordt veroorzaakt door een lagere raming in de basistaken voor vergunningverlening en in de overige verzoektaken van de gemeenten. Op basis van ervaringen uit voorgaande jaren is het aantal uren voor de aanvullende opdrachten/orders iets naar boven bijgesteld.

Binnen regionale dienstverlening zijn er kleine verschillen ten opzichte van de begroting 2025. Wel is belangrijk om hier aan te geven dat de uren voor Sanering verkeerslawaai en de SPUK THE incidenteel voor 2026 geraamd zijn.

Beschikbare declarabele uren

Er is een formatie van bijna 299 fte opgenomen in de begroting, waarvan 242,16 fte in het primair proces. Deze formatie is nodig om de geraamde uren te kunnen realiseren.

De ruimte die maximaal wordt benut voor overheadformatie in fte is 19% van de totale formatie. Voor 2026 komt dat neer op ruim 56 fte. Dit betreft de zogenoemde 'personele overhead' in fte's.

De benodigde uren kunnen niet alleen door eigen medewerkers worden gerealiseerd. Vandaar dat er ook in 2026 nog een beroep op externe inhuur gedaan moet worden om de gevraagde programma's te kunnen realiseren. Hier is met de nieuwe formatieberekening al rekening mee gehouden. We streven naar een flexschil van maximaal 20% van de formatie. Met deze flexschil kan ook sneller geschakeld worden wanneer het aanbod van werk even minder is.

Tariefontwikkeling

Algemene uitgangspunten

De ODBN hanteert in de begroting een gemiddeld uurtarief voor de geraamde bijdragen van de deelnemers. De facturatie vindt plaats tegen de functionele tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van degene die de werkzaamheden uitvoert.

Ontwikkeling tarief

Het gemiddelde tarief is voor 2026 opgebouwd aan de hand van loonindexatie, de prijsindexatie en de aanpassingen conform het werkprogramma en de nieuwe provinciale opdracht. Het tarief uit de Kadernota 2026 is € 119,97.

BEREKENING UURTARIEF 2026 | BEDRAGEN X €1.000	TARIEF
TARIEF KADERNOTA 2026	**€ 119,97**
Incidentele korting uit rentebaten	-/- €0,92
TARIEF INCIDENTEEL 2026	**€ 119,05**

Vanwege het positieve rentepercentage en de grote reservepositie van de ODBN ontvangen wij incidenteel rentebaten. We willen voorkomen dat onze deelnemers grote bedragen moeten voorfinancieren waardoor 'dood geld' op de rekening van de ODBN komt te staan. Daarom presenteren we voor de begroting 2026 een incidentele korting van € 0,92 op het structurele tarief van € 119,97. Het incidentele tarief voor de begroting 2026 komt hiermee uit op € 119,05.

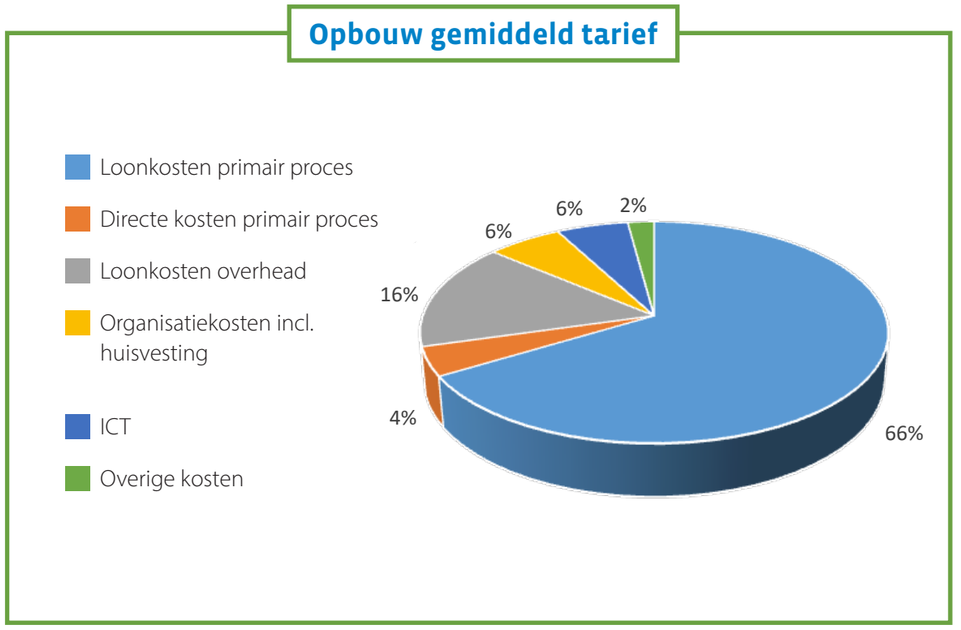
Berekening gemiddeld uurtarief 2026

BEREKENING UURTARIEF 2026	PRIMAIR PROCES	OVERHEAD	TOTAAL
TOTAAL LASTEN	**27.735.494**	**8.435.556**	**36.171.050**
Begrotingsresultaat	0	0	0
Lasten gedekt door vaste bijdrage	714.687	759.770	1.474.457
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**27.020.807**	**7.675.786**	**34.696.593**
Geraamde declarabele uren	291.441	291.441	
GEMIDDELD TARIEF 2026	**€ 92,71**	**€ 26,34**	**€ 119,05**
	78%	**22%**	**100%**

Bij het berekenen van het uurtarief worden alle kosten die bekostigd worden uit vaste bijdrage uitgezonderd in de tariefberekening. .

Opbouw tarief

Hieronder is de opbouw van het gemiddelde tarief weergegeven.

Toelichting van de verschillende onderdelen

- Loonkosten primair proces bevatten de salarissen inclusief werkgeverslasten van de medewerkers in het primaire proces.
- Directe kosten primair proces zijn de kosten voor dienstreizen, opleidingen en vervoer voor het primair proces.
- Loonkosten overhead is de opslag ter dekking van loonkosten van overheadfuncties.
- Organisatiekosten gaat over huisvesting, kantoorkosten en facilitaire kosten als schoonmaak, catering en beveiliging.
- ICT bevat het informatietechnologie landschap als architectuur, aanschaf en onderhoud van hardware maar ook licentiekosten.
- Overige kosten bevat de organisatieontwikkeling, accountant, inkoopondersteuning door de Bizob, postverzending, vervoer en benzinekosten.

Functionele tarieven 2026

FUNCTIESCHAAL	TARIEF 2025	TARIEF 2026
Niveau 5	€ 76,84	**€ 78,24**
Niveau 6	€ 80,44	**€ 81,88**
Niveau 7	€ 87,92	**€ 89,52**
Niveau 8	€ 99,16	**€ 100,96**
Niveau 9	€ 111,36	**€ 113,40**
Niveau 10	€ 122,64	**€ 125,40**
Niveau 11	€ 140,56	**€ 143,12**
Niveau 12	€ 157,84	**€ 160,72**
Niveau 13	€ 170,04	**€ 173,12**
Niveau 14	€ 184,76	**€ 188,12**
Niveau 15	€ 200,88	**€ 204,52**
Niveau 16	€ 218,60	**€ 222,56**

Overzicht incidentele baten en lasten 2026

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
RESULTAAT VOOR BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
N.v.t.	Baten en lasten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SPUK THE	Lasten	389	389	0	0	0
SPUK THE	Baten	-389	-389	0	0	0
Saneringverkeerslawaai	Lasten	116	119	0	0	0
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING		**116**	**119**	**0**	**0**	**0**
N.v.t.	Baten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	Baten	-116	-119	0	0	0
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**-116**	**-119**	**0**	**0**	**0**
RESULTAAT NA BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uiteenzetting financiële positie

Algemeen

Op grond van artikel 20 van de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie opgenomen te worden. In het programmaplan is reeds het bestaande en nieuw beleid per programma beschreven. Hierna wordt de geprognosticeerde balans gepresenteerd en het EMU-saldo meerjarig weergegeven. Tenslotte wordt het verloop van de reserves en voorzieningen meerjarig zichtbaar gemaakt.

Investeringen

In onderstaand overzicht zijn de te accorderen investeringen voor de begroting 2026 opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn in deze begroting verwerkt.

NIEUWE INVESTERINGEN	2026	TOELICHTING	TERMIJN AFSCHRIJVING
Aanschaf laptops	51.000	In 2026 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe laptops. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals laptops. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande laptops.	3
Aanschaf telefoons/ mobiele devices	51.000	In 2026 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe telefoons en tablets met mobiel internet. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals een mobiele telefoon. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande telefoons en tablets. Voor tablets is geen afschrijftermijn opgenomen in de financiële verordening. Deze stellen we gelijk aan telefoons en laptops.	3
	102.000		

Geprognosticeerde balans

In deze meerjarig geprognosticeerde balans is uitgegaan van bestaand beleid. In het onderstaand overzicht is de prognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar 2026 als het meerjarenperspectief voor de jaren 2027 tot en met 2029.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS	BALANS 2024	BALANS 2025	BALANS 2026	BALANS 2027	BALANS 2028	BALANS 2029
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	1.091	**946**	751	978	1.059	793
Vlottende activa						
Uitzettingen korter dan 1 jr	20.896	**19.662**	19.738	19.392	19.192	19.339
Liquide middelen	300	**0**	0	0	0	0
Overlopende activa	168	**168**	168	168	168	168
TOTAAL ACTIVA	**22.455**	**20.776**	**20.657**	**20.538**	**20.419**	**20.300**
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	8.903	**8.059**	7.940	7.821	7.702	7.583
Voorzieningen	6.506	**5.670**	5.670	5.670	5.670	5.670
Schulden langer dan 1 jr	0	**0**	0	0	0	0
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jr	5.768	**5.768**	5.768	5.768	5.768	5.768
Overlopende passiva	1.279	**1.279**	1.279	1.279	1.279	1.279
Totaal passiva	**22.456**	**20.776**	**20.657**	**20.538**	**20.419**	**20.300**

EMU-saldo

EMU-SALDO	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	0	-119.100	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	297.121	278.096	+
Dotaties aan voorzieningen	0	113.000	+
In- en desinvesteringen	80.000	102.000	-
Onttrekkingen aan voorzieningen	38.300	0	-
EMU SALDO	**178.821**	**169.996**	
Totale lasten	38.053.939	36.290.462	
EMU SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**0,47%**	**0,47%**	

Verloop van reserves en voorzieningen

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2024	MUTATIE 2025	STAND 31-12-2025	RESULTAAT 2026	TOE-VOEGING 2026	ONT-TREKKING 2026	STAND 31-12-2026
RESERVES							
ALGEMENE RESERVES							
Algemene reserve ODBN	1.852	0	1.852	0	0	0	1.852
BESTEMMINGSRESERVES							
ISV	5.608	116	5.724	0	0	119	5.605
HR-instrumentarium	123	0	123	0	0	0	123
Egalisatiereserve SSIB	360	0	360	0	0	0	360
Reserve incidentele projecten	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESERVES	**7.943**	**116**	**8.059**	**0**	**0**	**119**	**7.940**
VOORZIENINGEN							
Nazorg Voorste Heide	5.147	38	5.185	0	113	0	5.298
WW-verplichting	485	0	485	0	0	0	485
Transitievergoeding	0	0	0	0	0	0	0
Spaarverlof	27	0	27	0	0	0	27
Verlofuren	846	0	846	0	0	0	846
TOTAAL VOORZIENINGEN	**6.505**	**38**	**5.670**	**0**	**113**	**0**	**5.783**

Overzicht bijdragen per deelnemer 2026

DEELNEMER (BEDRAGEN IN €)	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA 2	PROGRAMMA 2	TOTAAL
	COLLECTIEVE TAKEN	KLACHTEN-REGELING	BODEMLOKET	BASIS- EN VERZOEKTAKEN	OVERIGE VERZOEKTAKEN + ORDERS	2026
Gemeente Bernheze zonder korting	35.932	5.591	3.058	1.236.290	324.519	1.605.389
Korting incidenteel tarief	-276	0	0	-9.481	-2.489	-12.245
Gemeente Bernheze na korting	**35.656**	**5.591**	**3.058**	**1.226.809**	**322.030**	**1.593.144**
Gemeente Boekel	12.475	1.941	1.062	630.802	131.967	778.247
Korting incidenteel tarief	-96	0	0	-4.837	-1.012	-5.945
Gemeente Boekel na korting	**12.379**	**1.941**	**1.062**	**625.965**	**130.955**	**772.302**
Gemeente Boxtel	37.536	5.840	3.194	793.241	115.171	954.982
Korting incidenteel tarief	-288	0	0	-6.083	-883	-7.254
Gemeente Boxtel na korting	**37.248**	**5.840**	**3.194**	**787.158**	**114.288**	**947.728**
Gemeente Land van Cuijk	101.323	15.764	8.622	3.853.316	522.229	4.501.254
Korting incidenteel tarief	-777	0	0	-29.549	-4.005	-34.331
Gemeente Land van Cuijk na korting	**100.546**	**15.764**	**8.622**	**3.823.767**	**518.224**	**4.466.923**
Gemeente Maashorst	65.422	10.179	5.567	2.036.491	622.405	2.740.064
Korting incidenteel tarief	-502	0	0	-15.617	-4.773	-20.892
Gemeente Maashorst na korting	**64.920**	**10.179**	**5.567**	**2.020.874**	**617.632**	**2.719.172**
Gemeente Meierijstad	93.129	14.490	7.925	2.875.679	888.138	3.879.361
Korting incidenteel tarief	-714	0	0	-22.052	-6.811	-29.577
Gemeente Meierijstad na korting	**92.415**	**14.490**	**7.925**	**2.853.627**	**881.327**	**3.849.784**
Gemeente Oss	104.541	16.265	8.896	2.507.853	356.671	2.994.226
Korting incidenteel tarief	-802	0	0	-19.232	-2.735	-22.769
Gemeente Oss na korting	**103.739**	**16.265**	**8.896**	**2.488.621**	**353.936**	**2.971.457**
Gemeente 's-Hertogenbosch	177.585	27.629	0	2.165.342	352.713	2.723.269
Korting incidenteel tarief	-1.362	0	0	-16.605	-2.705	-20.672
Gemeente 's-Hertogenbosch na korting	**176.223**	**27.629**	**0**	**2.148.737**	**350.008**	**2.702.597**
Gemeente Sint-Michielsgestel	33.244	5.173	2.829	697.389	84.700	823.334
Korting incidenteel tarief	-255	0	0	-5.348	-650	-6.252
Gemeente Sint-Michielsgestel na korting	**32.989**	**5.173**	**2.829**	**692.041**	**84.050**	**817.082**
Gemeente Vught	35.743	5.561	3.041	568.059	117.691	730.095
Korting incidenteel tarief	-274	0	0	-4.356	-903	-5.533
Gemeente Vught na korting	**35.469**	**5.561**	**3.041**	**563.703**	**116.788**	**724.562**
Provincie Noord Brabant	240.445	16.960	0	1.801.347	10.161.339	12.220.091
Korting incidenteel tarief	-1.844	0	0	-13.814	-77.923	-93.581
Provincie Noord Brabant na korting	**238.601**	**16.960**	**0**	**1.787.533**	**10.083.416**	**12.126.510**
Diversen	0	0	0	0	839.840	839.840
Korting incidenteel tarief	0	0	0	0	-6.440	-6.440
Diversen na korting	**0**	**0**	**0**	**0**	**833.400**	**833.400**
TOTAAL	**930.185**	**125.393**	**44.194**	**19.018.835**	**14.406.054**	**34.524.661**

Let op: bovenstaande bijdragen zijn gebaseerd op de concept werkprogramma's 2026 en provinciale opdracht 2025. Voor de individuele begroting is het definitieve werkprogramma en opdracht 2026 relevant. De incidentele korting is alleen van toepassing op de programma's welke zijn berekend op uren.

Baten en lasten per taakveld

TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
0.1	Bestuur	179.267	0	**179.267**
0.10	Mutaties reserves	0	-119.100	**-119.100**
0.4	Overhead	11.455.601	0	**11.455.601**
0.5	Treasury	0	-379.000	**-379.000**
0.8	Overige baten en lasten	100.000	-759.770	**-659.770**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	123.885	-125.393	**-1.508**
7.3	Afval	109.291	0	**109.291**
7.4	Milieubeheer	24.203.318	-34.788.099	**-10.584.781**
		36.171.362	**-36.171.362**	**0**

Uitsplitsing taakveld per programma

PROGRAMMA 1 REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE TAKEN				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	123.885	-125.393	**-1.508**
7.3	Afval	109.291	0	**109.291**
7.4	Milieubeheer	1.042.495	-1.363.210	**-320.715**
		1.275.671	**-1.488.603**	**-212.932**

PROGRAMMA 2 INDIVIDUELE DIENSTVERLENING				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
7.4	Milieubeheer	23.160.823	-33.424.889	**-10.264.066**
		23.160.823	**-33.424.889**	**-10.264.066**

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
0.1	Bestuur	179.267	0	**179.267**
0.4	Overhead	11.455.601	0	**11.455.601**
0.5	Treasury	0	-379.000	**-379.000**
0.8	Overige baten en lasten	100.000	-759.770	**-659.770**
		11.734.868	**-1.138.770**	**10.596.098**

MUTATIE RESERVES				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
0.10	Mutaties reserves	0	-119.100	**-119.100**
		0	**-119.100**	**-119.100**

Bijlagen

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG (IN EURO'S)	KANS	IMPACT (IN EURO'S)
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Via contractmanagement worden aan de voorkant afspraken gemaakt over de toegestane indexeringen. Ook communiceren we vooraf welke indexering we acceptabel vinden.		Structureel	€ 69.000,00	25%	€ 35.000,00
Niet realiseren van opdrachtvolume	We monitoren de realisatie van de opdracht en sturen hier op bij. Sturing op uitgaven van bedrijfsmiddelen		Structureel	€ 761.000,00	50%	€ 761.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	- Outsourcing bij professionele partij - Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. - Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 2.257.400,00	5%	€ 112.000,00
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		Incidenteel	€ 500.000,00	25%	€ 125.000,00
Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen	Goede prijsafspraken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 42.700,00	25%	€ 21.000,00
Ontbreken Cao 2025	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 378.600,00	50%	€ 379.000,00
Niet halen declarabiliteit	Monitoren declarabiliteit, Sturen op declarabele uren, Bijsturen		Structureel	€ 598.400,00	50%	€ 598.000,00
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**BEGROTING 2026**					**€ 2.031.000**

Afkortingenlijst

AB → Algemeen Bestuur
AI → Artificiële intelligentie/Kunstmatige intelligentie
Arbo → Arbeidsomstandigheden
art. → Artikel
AVG → Algemene verordening gegevensbescherming
Aw → Aanbestedingswet
Bado → Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BBV → Besluit Begroting en Verantwoording
BBV → Besluit begroting en verantwoording
BIO → Baseline Informatiebeveiliging Overheid
Bizob → Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant
Boa → Buitengewoon opsporingsambtenaar
BRO → Basisregistratie Ondergrond
BRZO → Besluit risico's zware ongevallen
BSBm → Bestuurlijke strafbeschikkingen milieu
BWS → Besluit Woning gebonden Subsidies
C.q. → Casu quo
Cao → Collectieve arbeidsovereenkomst
CLO → Centric Leefomgeving
DB → Dagelijks Bestuur
DMS → Document Management Systeem
DSO → Digitaal Stelsel Omgevingswet
EED → Energy Efficiency Directive
EPBO → European Energy Performance of Building Directive
ETS → Emision Trade System
EU → Europese Unie
EV → Externe Veiligheid
Fte → Fulltime equivalent
GEO → Geografisch
GGD → Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
HR → Human Resources
HRM → Human Resource Management
IBP → Interbestuurlijk Programma
ICT → Informatie- en Communicatietechnologie
IGW → Informatiegestuurd werken
IOV → Brabantse Interim Omgevingsverordening
I&O → Innovatie & Ontwikkeling
ISV → Investeringen Stedelijke Vernieuwing
ISV → Investeringssubsidie Stedelijke Vernieuwing
KPI → Kritieke prestatie-indicator
LHS → Landelijke Handhavingsstrategie
LHSO → Landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet
Mba → Milieubelastende activiteiten
MKC → MilieuKlachtenCentrale
N.v.t. → Niet van toepassing
NL → Nederland
NVWA → Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
OBM → Omgevingsvergunning beperkte milieutoets
ODBN → Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB → Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OM → Openbaar Ministerie
OMWB → Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
PDCA → Plan-Do-Check-Act
PFAS → Per- en polyfluoralkylstoffen
RMB → Regionaal Milieu Bedrijf
RO → Ruimtelijke Ordening
ROK → Regionaal handhavings- en uitvoeringskader
ROK-T&H → Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving
ROK-VV → Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening
RPA → Robotgestuurde procesautomatisering
RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
SaaS → Software As A Service
SAM → Snelle afhandeling milieu
SiSa → Single information Single audit
SPUK-IBP → Specifieke Uitkering Interbestuurlijk Programma
SPUK-THE → Specifieke Uitkering voor Toezicht en Handhaving Energie
SSiB → Samen Sterk in Brabant
UHS → Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028
V&R → Vermijdings- en reductieprogramma
VGBA → Verordening gedrags- en beroepsregels accountants
ViO → Verordening inzake de onafhankelijkheid
VPB → Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting
VTH → Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VUE → Versterkte Uitvoering Energietoezicht
Wabo → Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAB → Wet arbeidsmarkt in balans
Wbb → Wet bodembescherming
Wet FIDO → Wet financieri
Woo → Wet open overheid
WPM → Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit
WW-uitkering → Werkloosheid uitkering
ZZS → Zeer Zorgwekkende Stoffen

Vragen over de Programmabegroting 2026?

Neem gerust contact op met de ODBN.

www.odbn.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

Omgevingsdienst Brabant Noord

Het adoptiepanel van de ODBN geeft een onafhankelijk advies over P&C-gerelateerde voorstellen die door het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur worden aangeboden. In het adoptiepanel is vertegenwoordigd: Bernheze, Den Bosch, Meierijstad, Land van Cuijk, Provincie Noord-Brabant

Vergaderdatum Algemeen Bestuur:	2 juli 2025
Datum uitgebracht advies:	15 april 2025

Opmerkingen voorafgaand
Het adoptiepanel gaat in op de ontwerpbegroting 2026.
Adviezen van het panel zijn voorzien van een pijltje, reflecties voorzien van een bolletje.

Ontwerpbegroting 2026

Eerder ontvingen deelnemers de kadernota 2026 waarin de (financiële) uitgangspunten voor de ontwerpbegroting 2026 werden weergegeven. Deelnemers werden uitgenodigd om hierop te reageren.
Deze ontwerpbegroting zou moeten voortborduren op de kadernota. Tevens reageert de ODBN op de binnengekomen reacties van deelnemers.

Uit de ontwerpbegroting 2026

- De kadernota 2026 van de ODBN kondigde aan dat het uurtarief stijgt naar € 119,97.
  - Dat is 3,7% hoger ten opzichte van het vastgestelde gemiddelde uurtarief 2025 van € 115,71. Dit is inclusief een 'incidentele korting' van € 1,89 als gevolg van rentebaten ter waarde van € 562k.
- **Het uurtarief in de ontwerpbegroting 2026 is € 119,05.** *Dat is 2,9% hoger dan het vastgestelde tarief 2025 maar lager dan het tarief dat is aangekondigd in de kadernota 2026.*
  - De ODBN geeft aan dat tóch een incidentele korting mogelijk is op het structurele tarief. Dit is mogelijk doordat de resultaatbestemming uit de jaarrekening 2024 ruimte geeft om het implementatiebudget voor vervanging HR-systeem en financiële systeem te vormen. Daardoor hoeven deze middelen niet uit de begroting 2026 te komen. Daarnaast geeft het saldo 2024 de mogelijkheid om te investeren in robotisering en Artificial Intelligence (AI). Wél is een dotatie begroot in de voorziening Voorste Heide, zoals aangekondigd in de kadernota 2026.

Tarief kadernota 2026	**€ 119,97**
Rentebaten	€ -1,31
Dotatie voorziening Voorste Heide	€ 0,39
Incidentele korting	**€ -0,92**
Begrotingstarief 2026	**€ 119,05**

- De gemiddelde declarabiliteit blijft gelijk met 2025 (1.294 uren p.p.) en dat geldt ook voor de ziekteverzuimnorm van 5,5%.
- SSIB is voor het eerst buiten de begroting gehouden ten aanzien van de opbrengsten en direct toewijsbare kosten. Alleen de bedrijfsvoeringskosten van de SSIB zijn opgenomen in deze

begroting. Het bedrijfsvoeringsdeel dat toegewezen is aan SSIB is als doorbelasting aan de SSIB-begroting meegenomen. *De SSIB begroting wordt in een aparte paragraaf zichtbaar gemaakt.*

- Begrote omzet daalt (hoofdzakelijk door het wegvallen van SSIB) met 6% naar € 35,9 miljoen.
- Het weerstandsvermogen van € 1,9 miljoen is (nog) ontoereikend om de gekwantificeerde risico's (€ 2 miljoen) te kunnen opvangen. De weerstandsratio is 0,9. *Het weerstandsvermogen wordt echter aangesterkt n.a.v. de resultaatbestemming van het jaarrekeningresultaat. Het AB heeft hierover inmiddels besloten. Van het jaarrekeningresultaat wordt € 208.762 in de algemene reserve gestort. Hierdoor voldoet het weerstandsvermogen aan het minimaal gewenste niveau (weerstandsratio 1,0).*
- Financieringssystematiek. In het kader van het InterBestuurlijk Programma (IBP) liggen enkele scenario's voor om omgevingsdiensten robuuster te financieren. De ODBN stelt dat de huidige wijze van financiering echter prima heeft voldaan. De ODBN ziet echter een andere ontwikkeling die invloed heeft op de financiering; robotisering zal in toenemende mate leiden tot minder declarabele uren. Minder declarabele uren leidt tot minder inkomsten voor innovatie. De ODBN gaat onderzoeken of er outputfinanciering voor reguliere taken meer passend is voor de fase waarin de ODBN zich bevindt.

    - De SSIB kent een afzonderlijke paragraaf binnen de begroting van de ODBN. Dit is een belangrijke trendbreuk in de registratie en presentatie. We constateren dat dit (in eerste instantie) vragen kan oproepen. Het belang van een goede toelichting is dan ook groot.
    - De Wet Dereguliering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) heeft in 2026 geen direct effect op de begroting. Eind 2025 zijn alle ZZP-ers in principe uitgefaseerd en wat er nog is voldoet aan de Wet DBA.
    - Hoewel de deelnemersbijdragen voor de werkprogramma's in de begroting zijn opgenomen, is het aan de deelnemers zélf om te bepalen welke bedrag zijn in hun eigen begroting opnemen. Deze kan immers (bijvoorbeeld gebaseerd op ervaringsgegevens) afwijken van de genormeerde bijdragen.

    ➔ Wij adviseren positief over de voorliggende ontwerpbegroting 2026.

Let wel: Deadline van de zienswijze op de ontwerpbegroting is 27 juni.

<u>Reactienota op de reacties van deelnemers op de kadernota 2026</u>
De rode draad van de reacties betreft het moeilijke financieel perspectief voor gemeenten in 2026. Er wordt gerefereerd aan de brief die in december 2024 namens de wethouders financiën is verstuurd. Dat komt erop neer dat de indexatie voor 2026 door de ODBN zelf opgevangen zou moeten worden. Daarnaast wordt aangegeven geen voorstander te zijn van een toename in de bijdrage voor de collectieve taken en terughoudend te zijn met nieuwe ontwikkelingen die extra kosten tot gevolg hebben.

De ODBN geeft aan dat ze hun verantwoordelijkheid al genomen hebben om de stijging zoveel mogelijk te beperken in de begroting 2025. In de reactienota geeft de ODBN aan € 1.400.000 bezuinigd te hebben waarvan € 500.000 op overhead. Daarnaast wordt gerefereerd aan een besparingsonderzoek naar overheadkosten door de Provincie Noord-Brabant. Hieruit bleek dat de organisatie al lean was georganiseerd en besparingen onverstandig waren.
De ODBN geeft aan dat deelnemers in hun deelnemersbijdragen kunnen sturen in de omvang van hun takenpakket, binnen de redelijke grenzen van de gemaakte afspraken.

Dekking voor extra investeringen rondom Kunstmatige Intelligentie en Robotisering is voorzien uit het jaarrekeningresultaat. Deze kosten drijven de kosten voor deelnemers via de begroting niet op.

- Kortom: de reacties hebben ten opzichte van de kadernota feitelijk niet geleid tot andere uitgangspunten of keuzes in de voorliggende ontwerpbegroting. Wat dat wél heeft gedaan is het jaarrekeningresultaat. Hierdoor is het niet nodig om in de begroting 2026 extra middelen te vinden voor implementatie van nieuw HR-systeem en Financieel systeem, waarvoor de rente-inkomsten uitkomst boden. Hierdoor is het mogelijk een 'korting' op het uurtarief te geven. Hiermee zijn de deelnemers voor hun begroting 2026 wel geholpen.

Bezetting adoptie-panel

Het adoptie-panel bestaat uit diverse mensen met een financiële en/of VTH-achtergrond:

- Bernheze: Anthony Bouwmans
- Meierijstad: John Vlemminx, William van Breugel
- Den Bosch: Dirk Wijlens
- Land van Cuijk: Peter Klerken, Marja Klaver
- Provincie Noord-Brabant: voorzitter Emiel Broere (ebroere@brabant.nl)

Van de ODBN: Jasmijn Baart, Wilko Remmits
Vragen / opmerkingen? Neem gerust contact op met Emiel Broere.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:55 CEST
Document ID:
7f766055-40cd-4f3d-9f7a-35ed4667668d

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 39962/2025

Onderwerp: Beleidsplan Wmo 2025-2029

Auteur	:	Femke van Zoggel en Dorine Venhuizen
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	Femke.vanZoggel@gemeentemaashorst.nl en Dorine.Venhuizen@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Beleidsplan Wmo 2025-2029

Voorstel

1. Vaststellen van het Beleidsplan Wmo
2. De kosten voor de uitvoering van het Beleidsplan Wmo exclusief Beschermd Wonen/Beschermd Thuis te dekken uit de beschikbare middelen
3. De middelen uit de centrumregeling Beschermd Wonen, die beschikbaar zijn tot en met 2028, met ingang van 2026 structureel in te zetten voor de uitvoering van het Beschermd Wonen/Beschermd Thuis, vooruitlopend op een formeel structurele financiering.
4. Deze structurele uitgaven van € 613.000 per jaar op te nemen in de programmabegroting, met expliciete vermelding dat structurele dekking voor de jaren vanaf 2029 nog ontbreekt.
5. Te besluiten dat indien vóór 2029 geen structurele dekking beschikbaar komt, de inzet op Beschermd Wonen/Beschermd Thuis per 2029 wordt afgebouwd op basis van een nog op te stellen exit scenario.
6. Structurele dekking vanaf 2029 op te nemen in de programmabegroting zodra die beschikbaar komt.

Inleiding
Per 1 januari 2015 is de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (verder: Wmo) in werking getreden. De Wmo heeft als doel te zorgen dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. De wet gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners om hun vragen op het gebied van zelfredzaamheid thuis en maatschappelijke participatie op te lossen. Gemeenten geven ondersteuning aan inwoners die hier vanwege een ziekte of beperking moeite mee hebben of waarbij dit niet lukt. Op basis van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 moet de gemeenteraad periodiek een plan vaststellen met het gemeentelijke beleid over maatschappelijke ondersteuning.

Door onder andere de vergrijzing, toename in complexe casussen, transitie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis en de afschaffing van de inkomensafhankelijke bijdrage is de druk op de Wmo de afgelopen jaren fors toegenomen. Hierdoor komt de beschikbaarheid van Wmo voorzieningen in het gedrang voor diegene die dat nodig hebben. Om deze reden is het nodig om in te zetten op de sterke sociale basis, waarbij het vergroten van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid en het vergroten van het basisaanbod centraal staat. Daarnaast zetten we in op een doorontwikkeling van de Wmo maatwerkvoorzieningen en zorgen we voor een kwalitatief passende transitie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis.

Beoogd effect
Door als gemeente in te zetten op de geformuleerde ambitie, doelen en uitgangspunten in het plan zorgen we ervoor dat Wmo ondersteuning beschikbaar blijft voor diegene die dat nodig heeft.

Argumenten
1.1 Met de vaststelling van het Beleidsplan Wmo voldoen we aan de wettelijke taak.
Op basis van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 moet er periodiek een beleidsplan worden vastgesteld. Hierin wordt het gemeentelijke beleid beschreven over maatschappelijke ondersteuning.

1.2 Het Beleidsplan Wmo sluit aan bij het bestuursakkoord "Samen bouwen we Maashorst".
In het bestuursakkoord 'Samen bouwen we Maashorst 2022-2026' staat dat we samen met partijen in onze gemeente inzetten op preventie: het voorkomen dat zorg nodig is. Daarnaast staat benoemd dat het belangrijk is dat inwoners weten waar ze met zorgvragen terecht moeten en dat ondersteuning en zorg snel en passend geleverd moet kunnen worden.

1.3 De ambitie, doelen en uitgangspunten uit het beleidsplan sluiten aan bij ander vastgesteld beleid.
Wmo beleid is omvangrijk en heeft veel raakvlakken met diverse beleidsontwikkelingen. Denk hierbij aan strategisch beleidskader sociaal domein, Sterke sociale basis, Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst, het beleidsprogramma Wonen en Zorg en het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast is de lokale ontwikkelagenda 2022-2024 genomen als uitgangspant. Ook sluit het aan bij eerder vastgestelde landelijke akkoorden zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het Beleidsplan Wmo bevat daarom geen nieuwe koers.

1.4 Het lokale beleidsplan sluit aan bij de regionale uitgangspunten en uitvoering.
Maatschappelijke ontwikkelingen zorgen de komende jaren voor een steeds grotere taak en verantwoordelijkheid voor gemeenten. Verschillende onderdelen van de Wmo doen wij daarom samen met de regiogemeenten. Zo hebben wij de inkoop van verschillende maatwerkvoorzieningen, monitoring, toezicht en het cliëntervaringsonderzoek regionaal geregeld. Het Wmo beleidsplan sluit aan bij de Regionale beleidskaders Wmo.

1.5 Meer inzetten op preventie is nodig
Door onder andere de vergrijzing, toename in complexe casussen, transitie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis en de afschaffing van de inkomensafhankelijke bijdrage is de druk op de Wmo de afgelopen jaren fors toegenomen. Hierdoor komt de beschikbaarheid van Wmo voorzieningen in het gedrang voor diegene die dat nodig hebben. Om de Wmo beschikbaar te houden voor wie dat nodig heeft, is inzetten op preventie nodig. Daarom zetten we in op een sterke sociale basis, waarbij het vergroten van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid en het vergroten van het basisaanbod centraal staat.

1.6 De ambitie, doelen en uitgangspunten uit het Wmo beleidsplan geven richting en samenhang.
In het Beleidsplan Wmo worden de doelstellingen en uitgangspunten beschreven waarmee we in Maashorst aan de slag gaan. Samen met het eerder voorgelegde Mantelzorgbeleid geeft dit richting aan de Wmo ondersteuning die we in Maashorst willen bieden aan inwoners. Hierin gaan we meer investeren in preventie zodat de zorg beschikbaar blijft voor wie dat nodig heeft.

1.7 *Dit is de taak van de gemeenteraad.*
Het Beleidsplan Wmo geeft de kaders rondom het inzetten op preventie en ondersteuning vanuit de Wmo. Het vaststellen van de kaders is een bevoegdheid van de gemeenteraad en volgt hier uitdrukkelijk ook uit de Wmo 2015. Om die reden wordt het Beleidsplan Wmo aan de gemeenteraad voorgelegd. Het Beleidsplan Wmo is de basis voor het Wmo uitvoeringsplan.
In artikel 2.1.2, lid 2 Wmo 2015 staat dat het door de raad vastgestelde plan de beleidsvoornemens bevat die het college meeneemt in te nemen besluiten of te verrichten handelingen.

2.1 Er zijn voldoende middelen beschikbaar in de gemeentebegroting
Middelen voor het Beleidsplan Wmo (met uitzondering van Beschermd Wonen/Beschermd thuis) zijn reeds vastgelegd en geoormerkt voor de Wmo. De middelen zijn op basis van de huidige prognoses toereikend om het beleidsplan uit te kunnen voeren.

3.1/4.1 De bevoegdheid voor dit besluit ligt bij de gemeenteraad
Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) mogen incidentele middelen niet als structureel worden aangemerkt. Desondanks is het binnen het BBV en artikel 189 van de Gemeentewet wél toegestaan om incidentele middelen structureel in te zetten, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De gemeenteraad besluit expliciet tot structurele inzet;
- De raad wordt volledig geïnformeerd over het ontbreken van structurele dekking vanaf 2029;
- Er is een redelijke onderbouwing van het perspectief op structurele dekking in de toekomst, bijvoorbeeld via structurele middelen uit het gemeentefonds of via een vernieuwde centrumregeling.

3.2/4.2/5.1/6.1 Het betreft een structurele taak waar landelijk structurele middelen voor zijn
Er is sprake van een geleidelijke doordecentralisatie door het Rijk van de middelen voor Beschermd Wonen van de centrumgemeenten naar alle individuele gemeenten. Sinds de invoering van de Wmo in 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteunen van inwoners met psychische kwetsbaarheden. Doordat we nu de transformatie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis gaan maken, is Beschermd Thuis is een nieuwe lokale structurele taak. Structurele inzet van middelen past bij de aard en duur van deze opgave. De huidige dekking via de regionale centrumregeling is formeel incidenteel maar is tot en met 2028 beschikbaar gesteld. Binnen de regio bestaat de bestuurlijke intentie om ook na 2028 middelen beschikbaar te stellen, al ontbreekt formele vastlegging. Dit blijkt ook uit de uitwerking in de centrumregeling Wmo Brabant Noordoost – Oost 2024-2028. Door nu al structureel in te zetten, wordt recht gedaan aan de urgentie van de transformatieopgave van Beschermd wonen naar Beschermd thuis. Uitstel in afwachting van structurele rijksmiddelen leidt tot stagnatie, frictiekosten en verlies van continuïteit. Het zou inconsistent zijn om uitvoering en formatie structureel te organiseren, maar de financiering incidenteel te houden.

Kanttekeningen
1.1 *Het Wmo beleid vraagt een cultuurverandering die groter is dan enkel het zorgdomein.*
Het Wmo beleid richt zich op het voorkomen van een zorgvraag en het inzetten van voorliggende voorzieningen met als doel (meer) zorg te voorkomen. Dit vraagt om een cultuurverandering die verder reikt dan enkel het zorgdomein. Deze investering kost tijd. Het Wmo beleid kan alleen slagen met actieve interne en externe betrokkenheid. Bij de totstandkoming van dit beleid is integraal nagedacht over de inzet van het Wmo. We zien dat de urgentie steeds groter wordt waardoor er draagvlak gecreëerd wordt bij het realiseren van deze cultuurverandering.

1.2 *Het is onzeker wat investeren op preventie oplevert.*
Het Wmo-gebruik en de daar bijhorende kosten stijgen. Het doel is om deze (kosten)stijging af te vlakken. Om deze reden zetten we in op preventie. De exacte financiële opbrengsten van preventieve maatregelen zijn vaak moeilijker te kwantificeren en te meten. Terwijl de kosten van interventies direct zichtbaar zijn, zijn de besparingen vaak indirect en pas op langere termijn merkbaar. Door te evalueren worden resultaten zichtbaarder. Het Beleidsplan Wmo meet daarom de effecten van de preventieve inzet op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens.

1.3 De impact van de eigen bijdrage vanaf 2027 is onbekend
Op dit moment is er een abonnementstarief voor de eigen bijdrage. Dit heeft gezorgd voor een aanzuigende werking in de Wmo. Vanaf 2027 verandert de eigen bijdrage en zal dit inkomensafhankelijk worden. Op dit moment is nog niet helder wat de veranderingen precies zullen zijn en wat hiervan de impact is. Echter verwachten we dat, door vergrijzing en meer complexiteit van casussen, de druk op ondersteuning uit de Wmo blijft.

1.4 De transformatie loopt niet gelijk in alle lokale gemeenten.
De lokale gemeenten krijgen een grotere rol als het gaat over voorzieningen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Een inwoner komt pas in aanmerking voor een specialistische voorziening van het regionale vangnet wanneer het de lokale ondersteuningsmogelijkheden overstijgt. Als een gemeente de lokale ondersteuning nog niet op orde heeft, heeft dat direct effect op het regionale vangnet.
Er zijn dan meer dure plekken nodig en er is geen door- en uitstroom. Het lukt dan niet om de transformatie te maken en het regionale vangnet te verkleinen. Het maken van een lokale plannen helpt de gemeenten om hier mee aan de slag te gaan en concrete acties aan te verbinden.

3.1/4.1/5.1/6.1 Er is nog onduidelijkheid over beschikbare middelen voor de structurele lokale opgave Beschermd Thuis
De voorgestelde lokale inzet van middelen voor Beschermd Wonen/Beschermd Thuis is gebaseerd op tijdelijk beschikbare middelen die voortkomen uit de regionale meerjarenbegroting voor het regionaal Specialistisch Vangnet Beschermd Wonen, via de centrumregeling Wmo Brabant Noordoost - Oost 2024-2028 (artikel 11) . Deze middelen kennen de volgende kenmerken:

- Ze zijn formeel incidenteel van aard, aangezien zij zijn ontleend aan de regionale meerjarenbegroting voor het regionaal Specialistisch Vangnet Beschermd Wonen 2025-2028, waarbij de centrumgemeente op dit moment nog een voordeelgemeente is;
- Ze zijn, inclusief de hoogte ervan niet structureel verankerd in de gemeenschappelijke regeling, die loopt tot en met 2028;
- Ze worden jaarlijks toegekend zonder een formele verplichting tot voortzetting na 2028, hoewel in de centrumregeling een fundament voor continuering is opgenomen;
- Vanuit het Rijk is een intentie uitgesproken om middelen voor de financiële doordecentralisatie structureel via het gemeentefonds te verstrekken. Deze rijksmiddelen zijn echter nog niet definitief toegekend. Indien deze overdracht plaatsvindt, zullen de bijdragen aan de centrumregeling worden afgebouwd. Het betreft hier communicerende vaten: de structurele instroom in het gemeentefonds vervangt dan gedeeltelijk de huidige regionale bekostiging. Omvang hiervan en het moment is nog onduidelijk

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) mogen dergelijke middelen niet als structureel worden aangemerkt. De gemeenteraad heeft echter de bevoegdheid om hier onder voorwaarden afwijkend op te besluiten. Zie hiervoor ook argument 4.1/5.1.

Financiën

De uitvoering van het voorliggende Wmo-beleid valt onder raadsprogramma 6 Sociaal Domein. Het beleid kan uitgevoerd worden binnen de beschikbare structurele middelen voor Wmo-beleid. In onderstaand overzicht is de begroting weergegeven. Dit is op basis van de huidige inschattingen per onderwerp. Bij het vaststellen van de uitvoeringsagenda zal dit verder uitgewerkt worden en zal binnen programma 6 ook het effect per taakveld vastgelegd worden.

	2025	2026	2027	2028	2029
NIEUWE EN GEWIJZIGDE INZET					
We vergroten de zelfredzaamheid en samenredzaamheid					
Impuls Eenzaamheid	28.429	6.000	6.000	6.000	6.000
Extra inzet op Mentale Gezondheid		6.000	6.000	6.000	6.000
Impuls Welzijn op Recept	40.867	47.953	-	-	-
Onderzoek	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
We vergroten het basisaanbod algemene voorzieningen					
Vergroten bekendheid algemene voorzieningen		10.000	10.000	10.000	10.000
Extra inzet op laagdrempelige dagbesteding	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Extra inzet hulpmiddelenpools	179.000	57.500	62.500	62.500	62.500
Extra inzet vervoersdiensten			21.000	21.000	21.000
We verbeteren de maatwerkvoorzieningen van de Wmo					
Innovatie maatwerkvoorzieningen	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
BW: Inwoners met een psychische kwetsbaarheid in Maashorst ervaren hun leefomgeving als fijn en hebben een sociaal netwerk					
Extra inzet op laagdrempelig ontmoeten	-	58.000	58.000	14.000	14.000
Extra inzet op inlooppunten	295.000	295.000	295.000	295.000	295.000
Extra inzet in de wijk	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
Campagne	20.000	27.500	7.500	7.500	7.500
BW: We zorgen voor een integrale aanpak vanuit formele hulp en ondersteuning					
Onderzoek en opleiding	10.000	50.000			
BW: Wonen gaat voor opvang					
Extra inzet op woonvoorzieningen	238.000	28.000	28.000	28.000	28.000
Onderzoek		25.000			
Extra inzet Beschermd Thuis	105.000	385.000	385.000	385.000	385.000
Extra inzet Eerst een Thuis	17.500	70.000	70.000	70.000	70.000
BW: We zorgen voor een veilige woonomgeving					
Opleiding en implementatie integrale aanpak	95.000				
Campagne		5.000			
SUBTOTAAL KOSTEN NIEUWE EN GEWIJZIGDE INZET	**1.174.796**	**1.216.953**	**1.095.000**	**1.051.000**	**1.051.000**
BESTAANDE BEOOGDE INZET HANDHAVEN					
Zelfredzaamheid en samenredzaamheid algemeen	49.826	27.826	27.826	27.826	27.826
Algemene voorzieningen	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Mantelzorgbeleid	282.346	278.921	278.921	278.921	278.921
Cliëntondersteuning&Inloopfunctie GGZ	190.834	190.834	190.834	190.834	190.834
Wmo Individuele voorzieningen	17.910.531	17.913.739	17.802.792	18.106.029	18.106.029
Wmo Beschermd Wonen	385.500	96.000	-	-	-
SUBTOTAAL KOSTEN BESTAANDE INZET	**18.849.037**	**18.537.320**	**18.330.373**	**18.633.610**	**18.633.610**
TOTALE KOSTEN WMO BELEID	**20.023.833**	**19.754.273**	**19.425.373**	**19.684.610**	**19.684.610**
BESCHIKBARE REGIONALE BUDGETTEN WMO BELEID (progr6)	**613.427**	**613.427**	**613.427**	**613.427**	**PM**
BESCHIKBARE LOKALE BUDGETTEN WMO BELEID (progr6)	**19.410.406**	**19.140.846**	**18.811.946**	**19.071.183**	**19.071.183**
SALDO	**-**	**-**	**-**	**-**	**PM**

Naast de middelen die genoemd worden in bovenstaande begroting, zijn in de structurele begroting van Maashorst ook middelen opgenomen voor de inzet van onze partners, zoals ONS Welzijn, GGD en zorgcoöperaties. Het voorliggend beleid houdt de inzet van deze partners in stand, maar verlegt op onderdelen wel de focus.

Daarnaast zijn in de structurele begroting van Maashorst ook middelen opgenomen voor de inzet op andere beleidsonderdelen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Sterke Sociale Basis en Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst. De uitvoering van dat beleid draagt op onderdelen bij aan het Wmo-beleid. Echter de inzet op dat beleid valt onder de begroting van dat beleid en is daarom geen onderdeel van de begroting Wmo-beleid.

Duurzaamheid

Participatie

Bij het opstellen van het Beleidsplan Wmo zijn diverse partijen betrokken, zowel intern als extern. Binnen de gemeentelijke organisatie is er gesproken met onder andere teamleiders, beleidsadviseurs en consulenten die actief zijn op de diverse gebieden. De uitgangspunten van ons Beleidsplan Wmo komen overeen met de regionale uitgangspunten en sluiten aan bij de regionale inkoop van de producten.
Daarnaast is de Adviesraad Sociaal Domein meegenomen bij de totstandkoming van dit beleidsplan. Zij hebben advies gegeven op het concept Wmo beleidsplan en concept uitvoeringsplan. Dit advies vindt u terug in bijlage 1 ter informatie.

Communicatie

Indien de gemeenteraad instemt met het Beleidsplan Wmo 2025-2029 worden de stakeholders geïnformeerd over het genomen besluit en betrokken bij de verdere uitvoering hiervan in 2025 en verder. Tijdens de voorbereidingen van de implementatie wordt ook rekening gehouden met de communicatie van de veranderingen naar aanleiding van het beleid. Daarnaast wordt het Beleidsplan Wmo gepubliceerd op overheid.nl.

Vervolg

Na vaststelling van het Beleidsplan Wmo wordt het uitvoeringsplan behorende bij dit beleidsplan door het college vastgesteld. De gemeenteraad wordt middels een raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. Jaarlijks wordt de gemeenteraad over de voortgang geïnformeerd.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Bijlage 1: Beleidsplan Wmo 2025-2029

Bijlagen ter informatie

1. Bijlage 3.1: Advies Adviesraad Sociaal Domein

2. Bijlage 3.2: Bijlage behorende bij ASD advies op beleidsdossier WMO en Beschermd Wonen 2025

3. Bijlage 4.1: Brief met reactie gemeente op advies ASD Beleidsplan Wmo

4. Bijlage 4.2: Bijlage behorende bij reactie gemeente op advies beleidsplan Wmo

Uden, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

José van Aaken
12-06-2025

J.A. van der Pas

Hans van der pas
18-06-2025

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 10:01 CEST
Document ID:
d8eeb817-4fcd-4062-af3f-27d72e8e8362

Raadsbesluit

Nummer voorstel: 2025/0
Zaaknummer: 39962-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel 2.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

b e s l u i t

1. Het Beleidsplan Wmo vast te stellen.
2. De kosten voor de uitvoering van het Beleidsplan Wmo exclusief Beschermd Wonen/Beschermd Thuis te dekken uit de beschikbare middelen.
3. De middelen uit de centrumregeling Beschermd Wonen, die beschikbaar zijn tot en met 2028, met ingang van 2026 structureel in te zetten voor de uitvoering van het Beschermd Wonen/Beschermd Thuis, vooruitlopend op een formeel structurele financiering.
4. Deze structurele uitgaven van € 613.000 per jaar op te nemen in de programmabegroting, met expliciete vermelding dat structurele dekking voor de jaren vanaf 2029 nog ontbreekt.
5. Te besluiten dat indien vóór 2029 geen structurele dekking beschikbaar komt, de inzet op Beschermd Wonen/Beschermd Thuis per 2029 wordt afgebouwd op basis van een nog op te stellen exit scenario.
6. Structurele dekking vanaf 2029 op te nemen in de programmabegroting zodra die beschikbaar komt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025
De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
mr. N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Beleidsplan Wmo

Mei 2025

Zaakdossier: 39962-2025

maashorst

Voorwoord

'Wat maakt onze gemeente nou écht leefbaar?'
Voor mij is dat vooral de mate waarin we naar elkaar omkijken en elkaar ondersteunen.

Als wethouder Zorg en Welzijn zie ik dagelijks hoe belangrijk het is dat we elkaar helpen en ondersteunen. Op dit gebied zijn er gelukkig al verschillende mooie initiatieven binnen onze gemeente.

De kern van dit beleidsplan voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is duidelijk: We streven naar een sterke sociale basis voor iedereen, waarin we samen zorgdragen voor elkaar en er een vangnet is voor de meest kwetsbaren in onze gemeente.

Onze ambitie is ervoor te zorgen dat iedereen gezond, prettig en zo zelfstandig mogelijk kan wonen en samenleven in de gemeente Maashorst. Als het nodig is, wordt er passende zorg, ondersteuning en opvang geboden die goed aansluit op wat mensen zelf en met elkaar al organiseren.

Dit doen wij om kwalitatief goede zorg, ondersteuning en opvang beschikbaar te houden voor inwoners die het nodig hebben. Inzetten op preventie en samenredzaamheid is voor het behalen van de ambitie van groot belang. Dit is een beweging die we ook in andere beleidskaders al hebben ingezet of nog gaan inzetten. Concreet betekent dit het versterken van sociale netwerken rondom inwoners. Ook gaan we het aanbod van collectieve voorzieningen uitbreiden. Dit draagt eraan bij dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, en actief kunnen deelnemen aan de maatschappij.

De uitdagingen op het gebied van zorg zijn flink. Enerzijds is er een toename aan hulpvragen, door onder andere de vergrijzing en daarnaast zien we steeds meer complexe hulpvragen. Aan de andere kant hebben we te maken met een krapte op de arbeidsmarkt die in de toekomst ook nog groter wordt. Dit vraagt om creatieve oplossingen. Inzetten op innovatie en het uitbreiden van de voorliggende voorzieningen is daarom van groot belang.

Ben je nieuwsgierig naar hoe we de komende jaren werken aan toekomstbestendige zorg en ondersteuning vanuit de Wmo? Dan nodig ik je graag uit om verder te lezen!

Samen bouwen we aan een Maashorst waarin inwoners naar elkaar omkijken en we de zorg beschikbaar houden voor wie dat nodig heeft.

Ramona Sour
Wethouder Zorg en Welzijn

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1 Inleiding 4

1.1 Doelgroep Wmo 4

1.2 Afbakening beleidsplan Wmo 4

1.3 Uitgangspunten en leidende principes 5

1.4 Totstandkoming beleid 5

2 Trends en ontwikkelingen 6

3 Ambitie en doelstellingen 9

3.1 Ambitie 9

3.2 Doelstellingen 9

3.2.1 We vergroten de zelfredzaamheid en samenredzaamheid 9

3.2.2 We vergroten het basisaanbod algemene voorzieningen 10

3.2.3 We verbeteren de maatwerkvoorzieningen van de Wmo 10

3.2.4 We zorgen voor een kwalitatieve en passende transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis 11

4 Monitoring en evaluatie 14

5 Financiën 15

Bijlage 1. Ontwikkelingen zorgstelsel 16

Bijlage 2. Cijfers 17

Wmo cliënten met indicatie 17

Voorspelling Wmo indicaties 17

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang. 18

Algemene cijfers GGD monitor/ Brabantscan 19

Bijlage 3. Betekenissen en afkortingen 20

1 Inleiding

Op basis van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 heeft de gemeenteraad de verplichting periodiek een plan vast te stellen met het gemeentelijke beleid over maatschappelijke ondersteuning. Voor gemeente Maashorst is eerder nog geen beleidsplan opgesteld maar alleen een verordening, nadere regels en een lokale ontwikkelagenda Beschermd wonen. Dat betekent dat er een Wmo beleidsplan moet worden vastgesteld. De gemeenten hebben hierin beleidsvrijheid hoe zij hun inwoners ondersteunen.

Gemeenten zijn niet alleen verantwoordelijk voor het bieden van hulp en ondersteuning aan inwoners die dit nodig hebben, maar hebben ook een taak om in te zetten op preventie. Daarom richt de ondersteuning vanuit de maatschappelijke opvang zich op het vergroten van de zelfredzaamheid en het bevorderen van de participatie in de samenleving. Waar voorheen de focus van de Wmo gericht lag op het inkopen van (gemeentelijke) zorg, is de focus verlegd naar normalisatie, inclusie en de positieve gezondheid van de inwoner. We staan voor een grote uitdagingen. Dit komt door de komende vergrijzing, de doordecentralisatie en de transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis in combinatie met de beschikbaarheid van zorg en de financiële druk. Door het inzetten van collectieve en algemene voorzieningen en uit te gaan van de zelfredzaamheid van de inwoner, kunnen individuele hulptrajecten daar waar mogelijk verminderd worden. De zorg en ondersteuning wordt in samenhang geboden en is ondersteunend en herstelgericht. Hierbij is het van belang dat zorg snel op- en afgeschaald kan worden.

1.1 Doelgroep Wmo

Het Wmo beleidsplan is de komende jaren leidend voor de keuzes die de gemeente maakt op het gebied van de inwoners die gebruik maken van de Wmo. De totale doelgroep Wmo (inclusief Beschermd Wonen) zijn inwoners vanaf 18 jaar, met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking en/of met psychische problemen maar ook hun netwerk. Gezien de trends, ontwikkelingen en ervaringen hebben we met dit Wmo beleidsplan extra aandacht voor de volgende doelgroepen:

- Jongvolwassenen in de leeftijd 16 tot en met 27 jaar
- Inwoners met een psychische kwetsbaarheid
- Multiproblematiek gezinnen
- Senioren
- Dak- en thuislozen

1.2 Afbakening beleidsplan Wmo

Geen nieuwe koers, bestaand beleid is het vertrekpunt

Lokaal beleid

Er is de afgelopen jaren lokaal al veel beleid ontwikkeld. Voorbeelden hiervan zijn het strategisch beleidskader sociaal domein, Sterke Sociale Basis, Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst, mantelzorgbeleid, preventief jeugdbeleid, gezondheidsbeleid, een plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het beleidsprogramma Wonen en Zorg en het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast is de ‘lokale ontwikkelagenda 2022-2024 Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid geëvalueerd.

Regionaal beleid

Er zijn ook regionale beleidsplannen, waaronder de regionale beleidskaders Wmo en het ‘koersdocument inwoners met een psychische kwetsbaarheid’. De uitgangspunten van het nieuwe Wmo beleidsplan bevat daarom geen nieuwe koers, maar is gericht op het lokaal verder continueren, ontwikkelen en borgen van de ontwikkelingen die zijn ingezet.
Het bestaande beleid én de evaluatie van de ontwikkelagenda vormen het vertrekpunt voor het Wmo beleidsplan.

Uitvoering

Beleid en uitvoeringsplannen voor 5 jaar

De uitgangspunten en speerpunten in dit beleidsplan zijn geformuleerd voor 5 jaar. Door dit beleid zetten we lange termijn in op maatschappelijke ontwikkelingen en geven aandacht aan het waarborgen van de continuïteit. Op basis van dit beleid wordt er een uitvoeringsplan gemaakt. Dit uitvoeringsplan wordt ook voor 5 jaar geformuleerd en wordt, indien nodig, jaarlijks bijgesteld. Dit doen we zodat we tussentijds kunnen bijsturen en kunnen aanpassen waar nodig.

Regionale uitvoering

Maatschappelijke ontwikkelingen zijn bewegingen die onze samenleving de komende jaren vormen en uitdagen. Dit met een steeds grotere taak en verantwoordelijkheid voor gemeenten. Verschillende onderdelen van de Wmo doen wij daarom met gemeenten in de regio. Zo hebben wij de inkoop van verschillende maatwerkvoorzieningen[1], het specialistische vangnet Beschermd Wonen[2], monitoring, toezicht en het cliëntervaringsonderzoek regionaal geregeld. De regionale samenwerking is vastgelegd in een centrumregeling en meegenomen in het regionale beleidsprogramma en beleidskaders[3]. Deze regionale samenwerking zal voor de periode 2024-2028 voortgezet worden. De regionale uitvoering is daarom niet meegenomen in dit lokale beleidsplan. De uitgangspunten en de lokale vertaling zijn wel meegenomen in dit beleidsplan.

Lokale uitvoering

Naast de regionale uitvoering is er ook lokale uitvoering. Voorbeelden daarvan zijn de brede uitvraag bij de toegang Sociaal Domein, het onderzoeken en beoordelen van Wmo-aanvragen door consulenten en cliëntondersteuning. Daarnaast wordt het inzetten op preventie, de beweging naar het voorliggend veld en de transitie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis[4] lokaal uitgevoerd. We zorgen lokaal voor een passend ondersteuningsaanbod.

1.3 Uitgangspunten en leidende principes

In dit lokale Wmo beleidsplan hanteren we de vastgestelde uitgangspunten uit het strategisch beleidskader sociaal domein[5].

1. We gaan uit van eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid
2. We werken in de directe omgeving van de inwoner
3. We zetten efficiënte hulp en ondersteuning in
4. We werken vanuit het principe positieve gezondheid
5. We werken integraal en sociaal systeemgericht
6. We zetten in op het verkleinen van de sociale ongelijkheid
7. We werken samen met partners
8. We maken gebruik van data

1.4 Totstandkoming beleid

Voor de totstandkoming van dit beleid is gebruik gemaakt van de ervaringen van de Wmo 2015, onlangs opgesteld lokaal beleid en de evaluatie van de Lokale Ontwikkelagenda 2022-2024 “Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid”. Daarnaast hebben er verschillende gesprekken plaatsgevonden met collega’s van het domein sociaal, domein ruimte, financiën en domein veiligheid, met zorgaanbieders en met de Adviesraad Sociaal Domein. Dit met als doel de doelen voor de komende jaren gezamenlijk op te stellen.

---

[1] Hulp bij huishouden, rolstoel-, vervoers- en woonvoorzieningen, dagbesteding en begeleiding, kortdurend verblijf, respijtzorg, het bieden van (ambulant) beschermd wonen en maatschappelijke opvang

[2] Een regionaal palet van opvang en ondersteuning voor inwoners die een beschermde woonomgeving nodig hebben, zorgwekkende zorgmijders en voor dak- en thuisloze inwoners.

[3] Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2024-2028 Regio Brabant Noordoost-Oost 2024 en het Koersdocument Inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2024-2028

[4] Bij beschermd wonen is er 24 uur per dag een begeleider aanwezig. Bij beschermd thuis is de begeleider 24 uur per dag beschikbaar.

[5] https://maashorst.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/1e374aa1-19ca-44fb-bec1-3bf6851dadb5

2 Trends en ontwikkelingen

Hieronder staan de belangrijkste trends en ontwikkelingen benoemd. In bijlage 1 staan de overige ontwikkelingen van het zorgstelsel beschreven.

Transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis
Beschermd Wonen is een vorm van wonen onder begeleiding voor mensen van 18 jaar en ouder met een psychische of psychosociale problemen die 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Mensen met psychiatrische en sociaal-maatschappelijke problemen kunnen hun zelfstandigheid beter behouden als passende ondersteuning in de thuissituatie beschikbaar is.
Eén van de ambities in het "Koersdocument inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2024-2028" is het realiseren van een tussenvoorziening in elke gemeente.
De komende jaren vindt de transitie plaats van Beschermd Wonen naar Beschermd thuis. Deze beweging zorgt voor inclusief wonen en passende ondersteuning voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid die Beschermd Wonen nodig hebben maar dan in hun eigen thuisomgeving. Door zelfstandig te wonen in de wijk hebben de mensen meer nodig dan in een verblijfssetting, de mogelijkheid om in de samenleving mee te doen en erbij te horen, wat hun herstel bevordert. De focus ligt op het versterken van de participatie en zelfregie van inwoners en het bevorderen van hun herstel. Dit betekent dat naast wonen aandacht moet zijn voor een toereikend inkomen, zingevende activiteiten, gezondheid, sociale contacten, zorg in de nabijheid en voorzieningen in de buurt.

Gemeenten in onze regio hebben de ambitie om, samen met de zorgaanbieders, een duurzame beweging in gang te zetten richting kwalitatief goede, beschikbare en betaalbare hulp in de leefomgeving van de inwoners: Van Beschermd Wonen naar een Beschermd Thuis. Om deze transitie te kunnen waarmaken zijn er drie nieuwe zorgproducten aanbesteed te weten Geclusterd Beschermd Thuis, Beschermd Thuis en Eerst Een Thuis. In bijlage 3 wordt aangegeven wat de betekenis van de producten is.

Bij deze transitie is het van belang dat we niet kijken niet naar stoornissen en aandoeningen, maar dat we uitgaan van wat iemand wel kan en welke ondersteuningsbehoefte iemand heeft. Hierbij is het belangrijk om de zorg snel op- en af te kunnen schalen.
Binnen deze doelgroep onderscheiden we 6 groepen:
1. Inwoners redden zichzelf
2. Inwoners hebben een lichte ondersteuningsvraag
3. Inwoners hebben een intensieve/specialistische ondersteuningsvraag (planbaar)
4. Inwoners hebben behoefte aan onplanbare 24 uurs beschikbare ondersteuning
5. Zorgmijders die niet kunnen: er is gebrek aan inzicht in ziektebeeld en eigen mogelijkheden
6. Zorgmijders die niet willen: inwoners verzetten zich tegen alle vormen van zorg en autoriteit.

Dubbele vergrijzing
De groep senioren wordt steeds groter. De komende jaren groeit vooral het aantal inwoners van 65 jaar en ouder. In Maashorst betekent dit dat we van 23% in 2023 naar 26% 65-plussers gaan in 2040[6]. Een groot deel daarvan is zelfs 80 jaar of ouder. Dit noemen we 'dubbele vergrijzing: meer senioren, die ook nog eens een hogere leeftijd hebben. Veel Wmo ondersteuning vindt plaats in de hogere leeftijdscategorie. Dit betekent een stijging van de vragen voor Wmo-ondersteuning.

Steeds langer thuis en steeds meer zorg thuis
Steeds meer mensen wonen langer thuis. Deels omdat ze dat willen, maar ook omdat er steeds minder plekken beschikbaar zijn in verpleeghuizen en opvanglocaties. Dit zorgt ervoor dat we vaker ondersteuning en zorg in de thuissituatie moeten organiseren. Daarnaast leiden wachttijden bij de tweedelijns zorg tot een grotere vraag naar Wmo-ondersteuning, terwijl eigenlijk zwaardere zorg nodig is. Hierdoor wordt de ondersteuning in de thuissituatie zwaarder en neemt de complexiteit van Wmo-vragen toe.

Toename van (complexe) hulpvragen
De complexiteit van de hulpvraag bij inwoners is toegenomen[7],[8]. Daarnaast zal door het toenemend aantal ouderen de totale zorgvraag stijgen. Naar schatting krijgt ongeveer 40% van de bevolking in zijn of haar leven te maken met psychische, psychsociale of psychiatrische problemen. Extra aandacht is nodig voor de groep die ernstige psychische aandoening (EPA) combineert met andere problematieken Maashorst is dit 1,2% (in Nederland 1,7%[9]) van de bevolking[10]. Dit betekent dat in Maashorst ongeveer 710 inwoners onder de EPA doelgroep vallen.

Steeds meer beroep op eigen netwerk
Er wordt een steeds groter beroep gedaan op het eigen netwerk van mensen. Dit betekent dat het aantal mensen dat informele zorg en/of mantelzorg geeft, zal stijgen. Het mantelzorgpotentieel[11] daalt echter in de periode 2023 van 9,4% naar 3,8% in 2040[12]. Daarnaast zijn er grenzen aan het geven van informele zorg en/of mantelzorg en aan wat je kunt vragen aan het eigen netwerk[13]. Ook wordt er steeds meer beroep gedaan op burgerinitiatieven, zoals Zorgcoöperaties.

Schaarste zorgpersoneel
De verwachting is dat in 2030 het personeelstekort in de zorg in Nederland 117.000 medewerkers bedraagt[14]. Daarnaast wordt verwacht dat het gehele arbeidsmarkttekort in de regio Noord Oost Brabant stijgt naar 10%[15]. Voor het bieden van Wmo-ondersteuning zijn voldoende professionals nodig. In relatie tot de toenemende vergrijzing is dit een belangrijk risico voor de beschikbaarheid van voldoende ondersteuning.

Krapte op de woningmarkt
Op dit moment is er grote krapte op de woningmarkt met daarbij een tekort aan levensloopbestendige woningen en woon-zorgplekken. In Maashorst is een structurele vraag naar appartementen en nultredenwoningen (alles op één verdieping), voornamelijk in het huursegment. Daarnaast zien we dat er weinig doorstroming is bij senioren naar een levensloopbestendige woning. Dit terwijl doorstroming wel ervoor zorgt dat de woonvoorraad beter wordt benut[16].

---

[6] Beleidsprogramma Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst 2023-2033

[7] Zorg over passende hulp voor jongeren met complexe hulpvragen in open jeugdhulp | Nieuwsbericht | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (igj.nl)

[8] Kwetsbare ouderen hebben een complexe zorgvraag | Volksgezondheid Toekomst Verkenning (vtv2018.nl)

[9] Delespaul, 2013

[10] Data bij factsheet.xlsx (live.com) Vektis

[11] Het percentage 55- tot 65-jarigen ten opzichte van het aantal inwoners van 84 jaar en ouder

[12] Regio Noordoost Brabant, 2023

[13] SCP, 2013

[14] VWS, 2022

[15] Regio Noordoost Brabant, 2023

[16] STEC- doorstroming van ouderen op de woningmarkt

Ook is de krapte op de woningmarkt voor de transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis een belangrijk thema. Om snel op- en af te kunnen schalen is het van belang dat zorg en ondersteuning zoveel mogelijk plaatsvindt in de eigen omgeving. Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende voorzieningen beschikbaar zijn waar inwoners tijdelijk kunnen verblijven als het even niet lukt. Het komt nu nog te vaak voor dat inwoners onnodig lang gebruik maken van opvangvoorzieningen doordat er geen woning beschikbaar is op het moment dat ze klaar zijn voor uitstroom. Om in-, door- en uitstroom op gang te kunnen houden zijn er voldoende woningen nodig.

Dak en thuisloosheid
Dak- en thuisloosheid is een urgent en complex probleem en vraagt om een gezamenlijke aanpak met duidelijke acties. Uit de Ethostelling[17], die de belangrijkste resultaten van dak- en thuisloosheid in kaart brengt, blijkt dat er in de gemeente Maashorst 63 volwassenen en 18 kinderen dak- en thuisloos zijn. In het vervolg op het Nationaal Actieplan Dakloosheid: “Eerst een thuis” is er een regionaal plan opgesteld wat vertaald gaat worden naar lokale uitvoering.

Financiën maatwerkvoorzieningen Wmo onder druk
Door verschillende externe ontwikkelingen, waaronder bovenstaande ontwikkelingen, staat niet alleen de beschikbaarheid maar ook de betaalbaarheid van de maatwerkvoorzieningen Wmo op de langere termijn onder druk. Bijvoorbeeld de aanzuigende werking van het abonnementstarief, demografische ontwikkelingen, verzwaring van de benodigde Wmo-ondersteuning en inflatie. Dit zijn autonome ontwikkelingen, waarbij de gemeente nauwelijks invloed heeft op de extra uitgaven door het openeinde karakter van de Wmo. Naar verwachting stijgen de kosten voor gemeenten door vergrijzing en stijgende zorgkosten met 7% per jaar[18]. De inkomensafhankelijke bijdrage komt waarschijnlijk 1 januari 2027 terug.

[17] Publieksrapportage-Ethos-telling.pdf

[18] Gemeenten begroten ruim 7 procent meer kosten voor 2023 | CBS

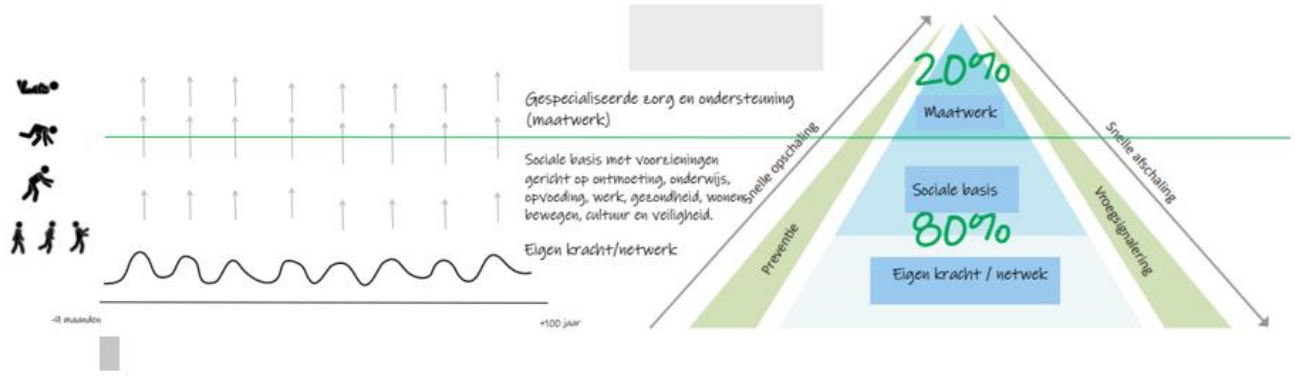
3 Ambitie en doelstellingen

Op basis van de uitgangspunten, de trends en ontwikkelingen staan in dit hoofdstuk de ambitie met doelstellingen benoemd.

3.1 Ambitie

In Maashorst kan iedereen gezond, prettig en zelfstandig wonen en samenleven. Als het nodig is, wordt er passende zorg, ondersteuning en opvang geboden aanvullend op wat mensen zelf en met elkaar organiseren. Wij houden de zorg, ondersteuning en opvang beschikbaar voor de meest kwetsbaren, van goede kwaliteit en blijven we binnen de financiële kaders. Deze ambitie sluit aan bij de doelstelling van de Sterke Sociale Basis.

''In 2030 wordt 80% van vragen die gerelateerd aan zorg-, welzijn- en participatie door de inwoner zelf of met behulp van het eigen netwerk opgelost en anders beantwoord door een vangnet aan preventieve en algemene voorzieningen dat samen een sterke sociale basis vormt. Dit betekent dat slechts voor 20% van de vragen de lokale aanpak onvoldoende oplossing biedt. Hiervoor is gespecialiseerde hulp, waaronder de Wmo, beschikbaar."

3.2 Doelstellingen

Vanuit onze ambitie hebben we vier doelstellingen:

1. We vergroten de zelfredzaamheid en samenredzaamheid
2. We vergroten het basisaanbod algemene voorzieningen
3. We verbeteren de maatwerkvoorzieningen van de Wmo
4. We zorgen voor een kwalitatieve en passende transitie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis

In onderstaande paragrafen zijn de doelstellingen uitgewerkt.

3.2.1 We vergroten de zelfredzaamheid en samenredzaamheid

Wat willen we bereiken

We willen de sociale samenhang bevorderen en onderlinge contacten tussen inwoners stimuleren. Dit levert een bijdrage aan het ontstaan en in stand houden van sociale netwerken en onderlinge (hulp)relaties. Het is daarom van belang dat er voldoende ontmoetingsmogelijkheden zijn en inwoners actief worden betrokken bij hun eigen woon- en leefomgeving. Daarnaast willen we meer inzetten op wat inwoners indien mogelijk zelf, eventueel samen met hun netwerk, kunnen oplossen.

Wat gaan we doen

1. <u>We vergroten de zelfredzaamheid van de inwoner</u>

Om de zelfredzaamheid te vergroten zetten we in op het verminderen van eenzaamheid, het vergroten van de mentale gezondheid en het inzetten op het vitaal ouder worden. Daarnaast helpen we inwoners met het vergroten van de zelfredzaamheid door hen te stimuleren zich voor te bereiden op de toekomst.

2. We versterken het sociale netwerk rondom de inwoner

Om de samenredzaamheid te vergroten is het van belang dat we inzetten op het versterken van het sociale netwerk. We zetten hierbij in op het vergroten van voorzieningen en creëren wijken waar iedereen zich welkom en betrokken voelt. We doen dit door het vergroten van het aanbod van laagdrempelige steunpunten, mantelzorgondersteuning, het stimuleren van vrijwillige inzet en het vergroten van het 'zorgen voor elkaar'. Hierbij stimuleren we burgerinitiatieven, zoals zorgcoöperaties.

3.2.2 We vergroten het basisaanbod algemene voorzieningen

Wat willen we bereiken

Algemene voorzieningen zijn laagdrempelig en zonder indicatie van de gemeente beschikbaar. We willen dat algemene voorzieningen zoveel mogelijk worden aangeboden in de directe omgeving (dicht bij de zorgvrager), laagdrempelig zijn en zo veel mogelijk aansluiten op het (welzijns)aanbod. Algemene voorzieningen hebben vaak een preventief karakter. Hierdoor voorkomen we of stellen individuele maatwerkvoorzieningen uit. Waar mogelijk maken we gebruik van de inzet van vrijwilligers.

Wat gaan we doen

1. We vergroten herkenbaarheid van het aanbod algemene voorzieningen

We willen dat meer inwoners terecht kunnen bij de activiteiten en ondersteuning in de directe omgeving. Daarom moeten deze algemene voorzieningen goed te vinden en goed toegankelijk zijn. Grotere herkenbaarheid zorgt er ook voor dat formele en informele partijen elkaar (beter) weten te vinden. Dit is vooral van belang voor inwoners die nog niet vanzelfsprekend meedoen, een beperkt netwerk hebben of ook zwaardere ondersteuning krijgen van eerstelijns professionals.

2. We vergroten het aanbod van algemene voorzieningen Wmo

We willen dat inwoners indien nodig laagdrempelig gebruik kunnen maken van hulp en ondersteuning. Het is daarom belangrijk om het basisaanbod verder te vergroten. Hierbij starten we bij voorzieningen waar al behoefte aan is zoals een inloopvoorzieningen, hulpmiddelenpool of een voorliggende dagbestedingsvoorzieningen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor het creëren van algemene voorzieningen voor andere maatwerkvoorzieningen waaronder begeleiding. Dit doen we op basis van data van onze wijken en het stimuleren van collectief werken en algemene voorzieningen vanuit de wijk/kern.

3.2.3 We verbeteren de maatwerkvoorzieningen van de Wmo

Wat willen we bereiken

Maatwerkvoorzieningen Wmo[19] zijn voorzieningen voor mensen die onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie. Zij kunnen dit niet of onvoldoende oplossen met inzet van eigen kracht, gebruikelijke hulp, mantelzorg of hulp van andere personen uit het sociale netwerk of met gebruikmaking van algemene voorzieningen. We willen de maatwerkvoorzieningen beschikbaar houden en beter laten aansluiten bij de behoefte. Hierbij is de ondersteuning via maatwerkvoorzieningen primair gericht op het herstellen of versterken van de zelfredzaamheid en het eigen netwerk. Hierbij gaan we uit van het gedachtegoed positieve gezondheid.

Wat gaan we doen

1. We zetten in op innovatie

Er zijn steeds meer innovatieve alternatieven op de markt als voorliggende voorziening op een maatwerkvoorziening. Hierbij kan gedacht worden aan E-health, domotica, beweeginterventies of alternatieven op huidige maatwerkvoorzieningen[20]. Soms zijn deze voorzieningen algemeen toegankelijk, maar het kan ook zijn dat het een beter alternatief op een maatwerkvoorziening is. Bijvoorbeeld omdat het beter aansluit bij de behoefte, de gezondheid meer gestimuleerd wordt of omdat deze voorziening goedkoper is.

[19] Hulp bij huishouden, rolstoel-, vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen, dagbesteding en begeleiding, kortdurend verblijf, respijtzorg, het bieden van (ambulant) beschermd wonen en maatschappelijke opvang

[20] Bijvoorbeeld zijwielen op gewone (elektrische) fiets, indeukbare drempels, alternatieve trapoplossingen, reablement, robotstofzuiger

Daarnaast kan het zijn dat een andere interventie nodig is of geboden kan worden zodat uiteindelijk een maatwerkvoorziening niet nodig is. Indien gewenst zetten we in op mogelijke innovatie alternatieven.

2. We werken met aandacht voor preventie en langetermijnperspectief

Preventie gaat niet alleen om passende en laagdrempelige (collectieve) voorlichting geven. Problemen kunnen voorkomen worden door onder andere in te zetten op voorzienbaarheid, het vroegtijdig signaleren en indien nodig inzetten van (voorliggende) voorzieningen, zorg en ondersteuning. Wanneer iemand ondersteuning vanuit de Wmo nodig heeft kijken we preventief en met een langetermijnperspectief.

3. We werken integraal over de wetten en domeinen heen

Een belangrijk doel van de decentralisaties in 2015 is om gemeenten in staat te stellen integraal en samenhangend te werken. Dit beperkt zich niet alleen tot het sociaal domein, maar heeft samenhang met andere beleidsterreinen zoals ruimtelijke ordening, schuldhulpverlening, veiligheid, gezondheid, sport- en cultuur en onderwijs. We werken daarnaast aan een goede samenhang tussen Wmo, Participatiewet en Jeugdwet en zetten specifiek in op arbeidsmatige dagbesteding en een warme overgang van 18- naar 18+[21] en de leefdomeinen van de BIG 5[22].

4. Vergroten van de bekendheid van onafhankelijke cliëntondersteuning

Op basis van de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van onafhankelijke cliëntondersteuning voor alle inwoners. Het gaat dan niet alleen om cliëntondersteuning voor de Wmo, maar ook om cliëntondersteuning voor de Jeugdwet en Participatiewet en de overgang van de WLZ. In 2023 was 35% van de personen bekend met de mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning[23]. We zetten in om te bekendheid van onafhankelijke cliëntondersteuning te verbeteren.

5. We collectiveren de maatwerkvoorzieningen waar mogelijk

Collectief werken houdt in dat daar waar een probleem of vraag van een inwoner eerst individueel werd opgepakt, we nu inwoners met dezelfde problemen of vragen samenbrengen en inzetten op een gezamenlijke aanpak. Dit zorgt ook voor het vergroten van sociale netwerken, onderlinge steun en het meer omzien naar elkaar. Daarnaast zorgt dit ook voor het efficiënt inzetten van beschikbare maatwerkvoorzieningen. We sluiten hierbij zoveel mogelijk aan op initiatieven (activiteiten) die er al zijn in een wijk/kern en faciliteren we wat er ontbreekt.

6. We kopen de juiste Wmo maatwerkvoorzieningen in

Het is belangrijk om ondersteuning aan te bieden die aansluit bij de behoefte van onze inwoners. Om de passende ondersteuning in te zetten is het van belang dat we de juiste ondersteuning inkopen die goed aansluit bij het voorliggende veld. Dit om enerzijds de ondersteuning te bieden die nodig is en anderzijds goed op- en af te kunnen schalen als dit gewenst is. We doen dit onder andere door de contracten goed te evalueren en waar gewenst contracten met langdurige verlengopties af te sluiten.

3.2.4 We zorgen voor een kwalitatieve en passende transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis

De komende jaren vindt er een transitie plaats van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Doel hierbij is een andere woon- en leefsituatie creëren. Een situatie met meerwaarde voor de huidige cliënten van Beschermd Wonen. Die meerwaarde bestaat uit meer zelfstandigheid, stimuleren van vaardigheden en het aangaan van verbindingen met de mensen in de wijk. Dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan, want alleen huisvesting regelen is niet voldoende. Het gaat ook om een zinvolle daginvulling, om gezonde financiën, om passende ondersteuning (die flexibel kan meebewegen) en om een prettige leefomgeving met veiligheid voor de betrokkenen én de omwonenden.

[21] Jongeren die gebruik maken van de Jeugdwet hebben vaak problemen op meerdere leefgebieden. Hierdoor is een warme overdracht van Jeugdwet naar Wmo van belang.

[22] BIG 5: Om zelfstandig te worden hebben jongeren een stevige basis nodig op de vijf leefdomeinen, ook wel de Big 5 genoemd. Deze leefdomeinen zijn support, wonen, school en werk, inkomen en welzijn

[23] Cliëntervaringsonderzoek 2023

Om deze transitie mogelijk te maken richten we ons voor de doelgroep inwoners met een psychische kwetsbaarheid specifiek op onderstaande 5 subdoelen.

Subdoel 1: Inwoners met een psychische kwetsbaarheid in Maashorst ervaren hun leefomgeving als fijn en hebben een sociaal netwerk.

Wat willen we bereiken

Inwoners met een psychische kwetsbaarheid voelen zich thuis in de omgeving waarin zij wonen. Ze hebben een plek in de buurt waar zij zichzelf kunnen zijn. Zij hebben hierbij sociale contacten en een sociaal netwerk waar zij een beroep op kunnen doen als dat nodig is.

Wat gaan we doen

1. We zetten in op het vergroten van laagdrempelig ontmoeten voor mensen met een psychische kwetsbaarheid

We maken laagdrempelig ontmoeten mogelijk waar inwoners met psychische kwetsbaarheid zich thuis voelen, aan hun herstel kunnen werken en naar vermogen mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven. We vergroten de expertise door GGZ-ondersteuning in de wijk te brengen. Door het maken van de wijkscans creëren we inzicht in wat er nodig is voor deze wijk. Daarbij zorgen we voor spreiding op basis van draagkracht van de wijk, zodat het aangenaam wonen is voor iedereen.

2. Inwoners met een psychische kwetsbaarheid ervaren minder stigma

We sluiten aan bij landelijke campagnes en initiatieven gericht op informeren en normaliseren. Dit met als doel dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid geaccepteerd worden en daardoor optimaal mee kunnen doen.

Subdoel 2: We zorgen voor een integrale aanpak vanuit formele hulp en ondersteuning

Wat willen we bereiken

We zorgen ervoor dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid binnen hun mogelijkheden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Dit met hulp van hun sociale netwerk en waar nodig met hulp en ondersteuning op maat. We werken integraal en gaan uit van 1 gezin 1 plan. We stemmen regelmatig gezamenlijk af waarbij de behoefte van de inwoner centraal staat.

Wat gaan we doen

1. Inwoners weten waar ze terecht kunnen voor hulp en ondersteuning

Het is belangrijk dat inwoners met psychische kwetsbaarheid weten waar zij terecht kunnen. Hiervoor brengen we het bestaande aanbod verder in beeld. We creëren gedifferentieerd aanbod dat aansluit bij de behoefte. Waar nodig vergroten we het aanbod op basis van de behoefte.

2. We zetten in op passende ondersteuning en regievoering zodat terugval wordt voorkomen

We zetten in op regievoering en goede afstemming van de inzet van hulp- en ondersteuning door een integrale benadering van het gehele gezin. We focussen hierbij onder andere op 1 gezin, 1 plan en een goede overgang van 18- naar 18+. Voor passende ondersteuning en goede regievoering op complexe casussen is specifieke expertise en capaciteit van consulenten nodig.

Subdoel 3: Wonen gaat voor opvang

Wat willen we bereiken

Inwoners met een psychische kwetsbaarheid wonen thuis en ontvangen daar de benodigde hulp en ondersteuning. Pas als dit tijdelijk niet meer mogelijk is, wordt een vorm van opvang ingezet.

Wat gaan we doen

1. We zetten in om zo zelfstandig als mogelijk te wonen in de wijk.

We zetten in op de beweging van beschermde woonvormen, ‘geclusterd Beschermd thuis’, naar zo zelfstandig als mogelijk te wonen in de wijk. Dit doen we door onder andere nieuwe woonvormen te bouwen, community building te stimuleren en het nieuwe product ‘Beschermd thuis’ in te zetten.

Denk hierbij aan geclusterd wonen. We zetten samen met de woningcorporaties in op een zachte landing naar een nieuwe woonplek. Hiervoor maken we doorlopend prestatieafspraken met woningcorporaties over bijvoorbeeld urgentiebeleid.

2. We zetten in op het ontwikkelen van woonoplossingen

Inwoners met een psychische kwetsbaarheid hebben behoefte aan passende wooninitiatieven. Daarom wordt er geëxperimenteerd met vernieuwende woonconcepten. Denk hierbij aan de doelgroepen moeder/kind, en het nieuwe product 'Eerst Een Thuis' voor jongeren en dak- en thuislozen. We maken met de woningcorporaties hierover prestatieafspraken.

Subdoel 4: We zorgen voor een veilige woonomgeving

Wat willen we bereiken

Inwoners voelen zich veilig in de wijk. Als het niet goed gaat met de inwoner met psychische kwetsbaarheid of een buurtbewoner, weten ze, 24 uur per dag, de weg naar hulp eenvoudig te vinden.

Wat gaan we doen

1. We zetten in op een gevarieerd en passend aanbod op het gebied van veiligheid

We willen dat de inwoner met psychische kwetsbaarheid de juiste zorg op de juiste plek en op de juiste tijd ontvangt. Hiervoor het noodzakelijk om flexibel op en af te kunnen schalen. Dit doen we door het inkopen van een zorgaanbod dat gevarieerd, passend en 24 uur bereikbaar is.

2. We creëren goede randvoorwaarden voor de transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis op het gebied van veiligheid.

We creëren goede randvoorwaarden voor onder andere toewijzing van huisvesting, inkoop van (nieuwe) soort ondersteuning en begeleiding en de juiste uitvraag. Daarnaast versterken we de afstemming tussen de ketenpartners van Domein Sociaal en Domein Veiligheid zodat complexe casuïstiek integraal wordt aangepakt en eventuele escalatie kan worden voorkomen.

Subdoel 5: We zorgen voor een regionaal vangnet

Wat willen we bereiken

Het regionaal vangnet bestaat uit de Beschermd Wonen voorzieningen, maatschappelijke opvang, time-outvoorzieningen, opvang voor verslaafden en bemoeizorg. We willen komen tot een passend opvangaanbod voor inwoners die tijdelijk lokaal niet zelfstandig kunnen wonen of niet kunnen voorzien in een eigen dak boven het hoofd. De voorzieningen in dit regionale vangnet helpen de inwoner om tot rust te komen en te herstellen richting zelfstandig wonen. Is dit niet meer mogelijk dan is het aannemelijk dat de inwoner, na herindicatie, uitstroomt naar de Wet Langdurige Zorg.

Wat gaan we doen

1. We zorgen voor een goede samenwerking in de regio

Het regionale vangnet wordt georganiseerd in samenwerking met de regio Brabant Noordoost-Oost. We blijven samenwerken met de regiogemeenten en zorgen voor een heldere en goede aansluiting met de overgang van regionale vangnet naar lokale situatie.

4 Monitoring en evaluatie

Om de ambitie en doelstellingen van het Wmo beleidsplan te behalen is het van belang om continu te monitoren en bij te sturen. Dit maakt het mogelijk om in te spelen op tussentijdse ontwikkelingen. Monitoring en data gedreven werken zijn in de gemeente Maashorst volop in ontwikkeling. Het beleidsplan sluit aan bij monitoringsinstrumenten die de komende jaren gebruikt worden om gestelde doelen van het beleidsplan te monitoren.
Het beleidsplan loopt tot 2029 en daarom evalueren we deze in 2028. Jaarlijks wordt de stand van zaken gemonitord. Monitoringsinstrumenten die hiervoor gebruikt worden zijn zowel kwalitatieve als kwantitatieve databronnen.

Monitoringsinstrumenten Wmo en Beschermd wonen:
We meten op basis van data de doelstellingen in het Wmo beleidsplan. Hiervoor raadplegen we onder andere de volgende bronnen:

- Aantal indicaties en cliënten
- Aantal cliënten dat gebruik maakt van voorliggende voorzieningen
- Gezondheidsmonitor GGD
- Cliëntervaringsonderzoek
- Klanttevredenheidsonderzoek
- Regionale monitor

Ten slotte zullen er gedurende de beleidsperiode ook gesprekken plaatsvinden met onder andere inwoners, lokale partners, consulenten en medewerkers bij de Toegang. Door al deze uitgangspunten als onderdeel van de evaluatie te gebruiken, ontstaat er een resultaat dat is gebaseerd op data, kennis, ervaring en expertise. Op basis hiervan actualiseren we het beleidsplan indien nodig.

Jaarlijks wordt de gemeenteraad door een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de stand van zaken van het uitvoeringsplan horende bij dit beleidsplan.

5 Financiën

De uitvoering van het voorliggende Wmo-beleid valt onder raadsprogramma 6 Sociaal Domein. Het beleid kan uitgevoerd worden binnen de beschikbare structurele middelen voor Wmo-beleid. In onderstaand overzicht is de begroting weergegeven. Dit is op basis van de huidige inschattingen per onderwerp. Bij het vaststellen van de uitvoeringsagenda zal dit verder uitgewerkt worden en zal binnen programma 6 ook het effect per taakveld vastgelegd worden.

	2025	2026	2027	2028	2029
NIEUWE EN GEWIJZIGDE INZET					
We vergroten de zelfredzaamheid en samenredzaamheid					
Impuls Eenzaamheid	28.429	6.000	6.000	6.000	6.000
Extra inzet op Mentale Gezondheid		6.000	6.000	6.000	6.000
Impuls Welzijn op Recept	40.867	47.953	-	-	-
Onderzoek	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
We vergroten het basisaanbod algemene voorzieningen					
Vergroten bekendheid algemene voorzieningen		10.000	10.000	10.000	10.000
Extra inzet op laagdrempelige dagbesteding	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Extra inzet hulpmiddelenpools	179.000	57.500	62.500	62.500	62.500
Extra inzet vervoersdiensten			21.000	21.000	21.000
We verbeteren de maatwerkvoorzieningen van de Wmo					
Innovatie maatwerkvoorzieningen	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
BW: Inwoners met een psychische kwetsbaarheid in Maashorst ervaren hun leefomgeving als fijn en hebben een sociaal netwerk					
Extra inzet op laagdrempelig ontmoeten	-	58.000	58.000	14.000	14.000
Extra inzet op inlooppunten	295.000	295.000	295.000	295.000	295.000
Extra inzet in de wijk	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
Campagne	20.000	27.500	7.500	7.500	7.500
BW: We zorgen voor een integrale aanpak vanuit formele hulp en ondersteuning					
Onderzoek en opleiding	10.000	50.000			
BW: Wonen gaat voor opvang					
Extra inzet op woonvoorzieningen	238.000	28.000	28.000	28.000	28.000
Onderzoek		25.000			
Extra inzet Beschermd Thuis	105.000	385.000	385.000	385.000	385.000
Extra inzet Eerst een Thuis	17.500	70.000	70.000	70.000	70.000
BW: We zorgen voor een veilige woonomgeving					
Opleiding en implementatie integrale aanpak	95.000				
Campagne		5.000			
SUBTOTAAL KOSTEN NIEUWE EN GEWIJZIGDE INZET	**1.174.796**	**1.216.953**	**1.095.000**	**1.051.000**	**1.051.000**
BESTAANDE BEOOGDE INZET HANDHAVEN					
Zelfredzaamheid en samenredzaamheid algemeen	49.826	27.826	27.826	27.826	27.826
Algemene voorzieningen	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Mantelzorgbeleid	282.346	278.921	278.921	278.921	278.921
Cliëntondersteuning&Inloopfunctie GGZ	190.834	190.834	190.834	190.834	190.834
Wmo Individuele voorzieningen	17.910.531	17.913.739	17.802.792	18.106.029	18.106.029
Wmo Beschermd Wonen	385.500	96.000	-	-	-
SUBTOTAAL KOSTEN BESTAANDE INZET	**18.849.037**	**18.537.320**	**18.330.373**	**18.633.610**	**18.633.610**
TOTALE KOSTEN WMO BELEID	**20.023.833**	**19.754.273**	**19.425.373**	**19.684.610**	**19.684.610**
BESCHIKBARE REGIONALE BUDGETTEN WMO BELEID (progr6)	**613.427**	**613.427**	**613.427**	**613.427**	**PM**
BESCHIKBARE LOKALE BUDGETTEN WMO BELEID (progr6)	**19.410.406**	**19.140.846**	**18.811.946**	**19.071.183**	**19.071.183**
SALDO	**-**	**-**	**-**	**-**	**PM**

Naast de middelen die genoemd worden in bovenstaande begroting, zijn in de structurele begroting van Maashorst ook middelen opgenomen voor de inzet van onze partners, zoals ONS Welzijn, GGD en zorgcoöperaties. In de (subsidie)afspraken met partners wordt gericht gestuurd op activiteiten en ondersteuning wat aansluit bij dit beleid.
Daarnaast zijn in de structurele begroting van Maashorst ook middelen opgenomen voor de inzet op andere beleidsonderdelen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Sterke Sociale Basis en Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst. De uitvoering van dat beleid draagt op onderdelen bij aan het Wmo-beleid. Echter de inzet op dat beleid valt onder de begroting van dat beleid en is daarom geen onderdeel van de begroting Wmo-beleid.

Bijlage 1. Ontwikkelingen zorgstelsel

Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
Om de zorg de komende jaren voor iedereen toegankelijk, van goede kwaliteit en betaalbaar te kunnen houden, is in september 2022 het Integraal Zorgakkoord (IZA) ondertekend. Dit is een gezamenlijke aanpak voor de komende vier jaar vanuit de partners in het medisch domein en sociaal domein[24] VWS, 2022. Het IZA moet zorgen voor een verandering in de zorg, waaronder *'van specialistische naar basis- naar informele ondersteuning en preventie'* en *'inwoners leven gezond en zien om naar elkaar'*.
Een belangrijk thema in IZA is het voorkomen van zorg door gezond en actief leven te bevorderen en gezondheidsverschillen te verkleinen. Dit thema is uitgewerkt in een apart landelijk akkoord; het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het GALA streeft naar een gezonde generatie in 2040 en richt zich op preventie[25].

Hervormingen in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
Verschillende landelijke transities in de GGZ zijn de afgelopen jaren in gang gezet. Denk hierbij aan veranderingen in de Wet langdurige zorg (intramurale 24-uurs zorg), Zorgverzekeringswet (behandeling) en de Wet verplichte GGZ. De komende jaren vindt er nog een verdere hervorming plaats. De GGZ gaat vaker ambulante behandeling thuis aanbieden in plaats van intramurale zorg. Dit vraagt om een goede samenwerking met sociaal-, medisch- en veiligheidsdomein en goede steunstructuren in de wijk.

Hervormingsagenda Jeugdzorg
In juni 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld. Doel van de maatregelen in de Hervormingsagenda is het stelsel kwalitatief verbeteren en financieel houdbaar maken: betere en tijdige zorg en ondersteuning voor jeugdigen en hun gezin, op de juiste plek en wanneer dit nodig is. De hervormingsagenda Jeugd, die tot stand is gekomen vanuit de vraag naar toekomstbestendige jeugdhulp, benadrukt het belang van een soepele overgang naar de Wmo. Hierin is tijdige en zorgvuldige planning cruciaal.
Dit betekent concreet dat elke jongere, die jeugdhulp ontvangt en 18 wordt, een persoonlijk ontwikkel- of toekomstplan heeft met niet-vrijblijvende afspraken waarin de 'Big 5' (wonen, werk/school, inkomen, welzijn en support) leidend is. Hierdoor wordt gestreefd naar een naadloze overgang van jeugdhulp naar volwassenenzorg, waaronder Wmo, waarbij continuïteit van zorg en ondersteuning centraal staat.

Wetsvoorstel Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal Domein (Wams)
Deze wet gaat over gegevensdeling en het organiseren van een gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. De ingangsdatum van deze wet is nog onbekend.

[24] VWS, 2022
[25] VWS, 2023

Bijlage 2. Cijfers

Hieronder volgt een opsomming van de meest recent beschikbare cijfers in Maashorst van dit moment. Hierbij maken we een onderscheid tussen algemene gegevens over gezondheid, gegevens over Wmo cliënten en gegevens met betrekking tot cliënten beschermd wonen.

Wmo cliënten met indicatie

Ongeveer 5% van de inwoners in Maashorst heeft een Wmo indicatie. In totaal zijn dit ongeveer 3.000 inwoners. 8% van de 64-79-jarigen en 30% van de 80-plussers heeft een Wmo indicatie. Deze 3.000 cliënten hebben in totaal ongeveer 5.300 voorzieningen (indicaties). Dit komt omdat inwoners soms meerdere Wmo voorzieningen hebben. Wanneer wordt gekeken naar de voorspelling van het aantal Wmo voorzieningen op basis van de vergrijzing verwachten we in 2040 een stijging van ongeveer 10% tot 5.800 indicaties.

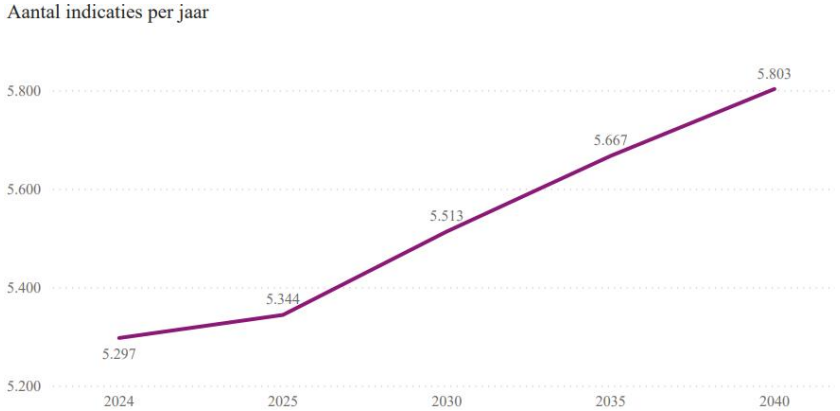
Aantal Wmo cliënten, peildatum 1 januari 2025

Hieronder staan het aantal Wmo cliënten uitgesplitst. Het totaal aantal cliënten per voorziening ligt hoger dan het totaal aantal cliënten. Dit komt doordat er cliënten zijn met meerdere voorzieningen.

Voorziening	0-17	18-34	35-49	50-64	65-79	80+	Eindtotaal
Begeleiding	1	267	230	217	74	21	810
Collectieve vervoervoorziening		47	42	74	124	242	529
Dagbesteding		20	31	31	36	31	149
Hulp bij het huishouden		18	70	182	595	806	1671
Rolstoel	25	38	45	84	132	77	401
Verblijf			1		2		3
Vervoersvoorziening	35	41	49	144	260	145	674
Woonvoorziening	8	23	35	82	168	160	476
Eindtotaal	**42**	**361**	**351**	**501**	**898**	**1091**	**3244**

Voorspelling Wmo indicaties

Het grootste aantal cliënten heeft de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder. Zij kunnen ook meerdere indicaties hebben. Om in te schatten wat het aantal indicaties zijn richting 2040 is een doorrekening gemaakt op basis van demografische verwachtingen. Hierbij is geen rekening gehouden met andere maatschappelijke ontwikkelingen of externe factoren zoals een pandemie of migratie. De verhouding per leeftijdscategorie wordt berekend ten opzichte van het aantal inwoners op 1 juli 2024. Dit percentage wordt vervolgens vermenigvuldigd met het aantal inwoners per leeftijdscategorie in het voorspellingsjaar. [26]

[26] Bron: ABF Research - Primos prognose, exportdatum: 10 november 2023

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

In totaal hebben in Maashorst 33 personen een Beschermd wonen[27] indicatie, waarvan 9 maatschappelijke opvang[28]. Daarnaast hebben 8 inwoners ook nog een andere Wmo voorziening dan Beschermd wonen. In totaal zijn er 63 volwassenen en 18 kinderen dak- en thuisloos. Dit zijn zowel dak- en thuislozen in de openbare ruimte en in opvang als bijvoorbeeld kraakwoningen of bij familie en vrienden. In totaal zijn in 2023 in regio Noordoost Brabant 22 verkennende onderzoeken en 10 aanvraag voor zorgmachtigingen geweest in kader van de Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ)[29].

Aantal cliënten uit Maashorst in Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang per 1 januari 2025

Product	Aantal
Beschermd wonen[30]	33
Maatschappelijke opvang[31]	9

Aantal cliënten beschermd wonen met ook een andere Wmo voorziening

Beschermd wonen en een andere Wmo voorziening	8

Aantal melding bij het meldpunt in het kader van de Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ)[32] in 2023 (regionaal, worden niet per gemeente vastgelegd)

Product	Aantal
Verkennende onderzoeken	22
Aanvraag zorgmachtigingen	10

Dak- en thuislozen in Maashorst Ethostelling in 2023

Categorie woonplek	Aantallen
In openbare ruimte	5
In opvang voor dak- en thuisloze mensen	6
In instelling	8
In niet-conventionele ruimte (garage, kraak etc.)	20
Bij familie/vrienden/derden	22
Dreigende huisuitzetting	1
Onbekend/ dakloosheid wel bevestigd	1
Totaal (+kinderen)	63 (+18)
% van aantal inwoners in gemeente	0,4%

[27] Beschermd Wonen: een vorm van wonen onder begeleiding voor mensen van 18 jaar en ouder met een psychische of psychosociale problemen die 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben.

[28] Maatschappelijke opvang: Tijdelijk onderdak en begeleiding aan personen die niet meer thuis kunnen wonen en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving (o.a. opvang dak- en thuislozen)

[29] De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening

[30] Beschermd Wonen: een vorm van wonen onder begeleiding voor mensen van 18 jaar en ouder met een psychische of psychosociale problemen die 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben.

[31] Maatschappelijke opvang: Tijdelijk onderdak en begeleiding bieden aan personen die door problemen niet meer thuis kunnen wonen en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving (o.a. Dagbesteding en opvang dak- en thuislozen)

[32] De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening

Algemene cijfers GGD monitor/ Brabantscan

Elke vier jaar wordt onderzoek gedaan door middel van de GGD-monitor. In onderstaand tabel zijn de resultaten van 2020 van Maashorst te vinden. Resultaten 2024 volgen in 2025.

	18-64-jarigen	**65+ers**
Ervaart eigen gezondheid als (zeer) goed	75%	63%
Heeft 1 of meer langdurige ziekten of aandoeningen	27%	43%
(Ernstig) beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	3%	4%
Heeft chronisch (meer dan 6 maanden) fysieke klachten	58%	69%
Heeft chronisch (meer dan 6 maanden) psychische klachten	33%	27%

Bijlage 3. Betekenissen en afkortingen

Beschermd Wonen
Beschermd wonen is een veilige woonomgeving met begeleiding. Deze voorziening, vaak in een accommodatie van een instelling, is bedoeld voor mensen die door psychische of psychosociale problemen tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen. Hier wordt 24 uur per dag, 7 dagen in de week, zorg, begeleiding en ondersteuning geboden. Kwetsbare inwoners leren zelfstandiger te worden, leren actief deel te nemen aan de samenleving en werken aan het verbeteren van hun psychische en psychosociaal functioneren.
Deze woonvorm biedt stabiliteit en ondersteunt bij het voorkomen van verwaarlozing, vermindert maatschappelijke overlast en zorgt voor ieders veiligheid.

Geclusterd Beschermd Thuis
Geclusterd Beschermd Thuis biedt intensieve individuele ondersteuning aan inwoners die niet gebaat zijn bij 24-uurs Beschermd Wonen. Zij kunnen nog niet geheel zelfstandig thuis wonen en ervaren meerwaarde bij geclusterd wonen door het contact met medebewoners, de gedeeltelijke groepsgewijze ondersteuning en de nabijheid van begeleiding. Er wordt intensieve individuele ondersteuning geboden en 24-uurs telefonische bereikbaarheid en beschikbaarheid.
Kwetsbare inwoners worden voorbereid op de overgang naar zelfstandig wonen in de wijk waarbij deze tussenstap dient om de nodige vaardigheden en stabiliteit op te bouwen. De intensieve ondersteuning is gericht op het bieden van integrale ondersteuning op verschillende levensgebieden om te leren zo zelfstandig mogelijk te wonen afgestemd op het individu. Vroegtijdig ingrijpen voorkomt instroom in de zwaardere voorziening van het Regionaal Specialistisch Vangnet zoals Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Time-Out Voorziening.

Beschermd Thuis
Beschermd Thuis maakt het mogelijk dat inwoners ondersteuning kunnen ontvangen in de eigen woning, wijk en/of buurt. De inwoner en zijn omgeving is het vertrekpunt. Ondersteuning sluit daarop aan. De inwoner geeft invulling aan een preventieve levensstructuur: zelfredzaamheid, activering en werk, sociale contacten, financiën op orde, lichamelijke gezondheid en zingeving. Er wordt intensieve individuele ondersteuning geboden en 24-uurs telefonische bereikbaarheid.

Eerst Een Thuis
Dit product wordt nog ontwikkeld.
De visie hierbij is dat iedereen recht heeft op een woonplek. Er wordt gestart met een woning als basis om vanuit daar te werken aan sociale inclusie, herstel en stabiel wonen. Dit zo dicht mogelijk bij de gemeente van herkomst. Dit product sluit aan bij het principe van Housing First.

Maatschappelijke opvang
Tijdelijk onderdak en begeleiding bieden aan personen die door problemen niet meer thuis kunnen wonen en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving (o.a. dagbesteding en opvang dak- en thuislozen). Een voorbeeld hiervan is nachtopvang.

Inleiding
Het beleidsplan WMO is geen nieuwe koers. Door het toevoegen van beschermd wonen is aanzienlijke vertraging opgelopen. De ASD heeft intensief samengewerkt met de beleidsambtenaren van dit dossier. Het werd aan beide kanten gezien als een waardevolle samenwerking.

Werkwijze
Diverse besprekingen met beleidsambtenaren, onderlinge discussie in de werkgroep en contact met bestuurders van zorgcoöperaties.

Inbreng ASD
Het beleidsplan WMO is geen nieuwe koers, het bestaand beleid is het vertrekpunt. Bestaand beleid wordt gecontinueerd. De transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis is toegevoegd. Tevens is een uitgebreid uitvoeringsplan gemaakt.
De uitdaging op WMO en beschermd wonen is groot als we zien dat financiering problemen, personeelstekort en toename van gebruik nu al actueel zijn.

Ingezet wordt op zelfredzaamheid, samenredzaamheid, vergroten basisaanbod algemene voorzieningen, maatwerkvoorzieningen WMO voor wie het nodig heeft en tevens beschermd wonen, beschermd thuis.
Dit alles vraagt om grote veranderingen van de inwoners en van de maatschappij als geheel. De gemeente zal soms pijnlijke keuzes moeten maken in tijden van schaarste. Het vraagt om creatief leiderschap. De uitvoering is erg ambitieus en het tijdpad wanneer met welk item uit het uitvoeringsplan te beginnen is belangrijk.

De sociale cohesie in een wijk is wat de ASD betreft een belangrijke voorwaarde voor samenredzaamheid. Samenwerken met het domein Wonen en Gezondheid is hier een voorwaarde. Bouw en renoveer maximaal en schuw de woonexperimenten niet. Voor iedere huis is een bewoner te vinden. Zet maximaal in op domotica in huis. EHealth, robotica en AI gaan ons helpen in de zorg en het dagelijks leven. Ze zijn een aanvulling op, of vervanging van de WMO zorg. Ondersteun maximaal zorgcoöperaties, voorzorgcirkels en algemene voorzieningen. Ze zijn de fundering van de maatschappij op zorggebied.
De opvang van inwoners met een psychische kwetsbaarheid is een belangrijke sociale taak van de gemeenschap. Wonen, daginvulling, ontmoeten, regionaal vangnet, passende zorg en terugvalpreventie zijn wat ons betreft voldoende beschreven. De ambitie zit in de uitvoering.

Monitoring is belangrijk om te beoordelen hoe de zorg uitgevoerd en ervaren wordt. De GGD gezondheidsmonitor is wat de ASD betreft het belangrijkste monitoring instrument. Vergelijking met andere gemeentes en inzicht in langjarige trends zijn hier mogelijk. Daarnaast is het belangrijk om kengetallen bij te houden van de gegeven zorg. Zo is het mogelijk om in ieder geval te zien hoe vaak van het zorgaanbod gebruik wordt gemaakt. Het meten van effectiviteit van interventies vraagt een uitgebreid onderzoek en dataset, waarbij kwantitatief onderzoek moet worden aangevuld met kwalitatief onderzoek, omdat de impact van de activiteiten in deze sector niet alleen in cijfers gevangen kan worden. De ASD adviseert hierbij ook gebruik te maken van bestaande resultaten van (wetenschappelijk) onderzoek, die inzicht kunnen geven in deze complexe materie, naast de data die al door de GGD worden geleverd.
Voor onze advisering t.a.v. de verschillende deelonderwerpen verwijzen wij u naar de bijlagen

Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst.
Namens deze,

Voorzitter werkgroep Zorg en wonen

[redacted]

Oplegnotitie behorende bij advies beleidsnotitie

Datum	2 mei 2025
Betreft	Beleidsnotitie WMO en beschermd wonen
Datum adviesaanvraag	31 maart 2025
Datum bespreking ASD	Diverse gesprekken met de onderstaande beleidsambtenaren in 2023-2024-2025
Contactpersoon ASD voor dit onderwerp	[redacted] WG-Zorg-Wonen@asd-maashorst.nl
Contactpersoon gemeente Maashorst Beleidsambtenaren	Femke van Zoggel Femke.vanZoggel@gemeentemaashorst.nl Dorine Venhuizen Dorine.Venhuizen@gemeentemaashorst.nl
Algemene opmerkingen	De financiële verantwoording voor het beleidsplan zal op 6 mei aan ons worden toegezonden. Dat is echter te laat om mee te nemen bij dit advies.
Adviezen	Zie bijlage.

Bijlage behorende bij ASD advies op beleidsdossier WMO en Beschermd Wonen 2025

Opmerkingen t.a.v. de verschillende deelonderwerpen:

Algemeen:

- De ASD vraagt aandacht voor samenwerking met “Stichting het Vergeten Kind”,
- Wacht niet met starten van digitalisering van processen maar begin op korte termijn.

Doel 1: We vergroten de zelfredzaamheid en samenredzaamheid

- Coalitie oog voor elkaar:
    - Gebleken is dat deze aanpak beperkt effect heeft op eenzaamheid.
    - De individuele 75+ bezoeken hebben op zichzelf geen effect op het verminderen van eenzaamheid. De middelen die hiervoor worden aangewend kunnen beter worden besteed aan andere interventies, of gericht worden ingezet op advies over bijvoorbeeld bestaande voorzieningen of het gebruik van domotica.
- Mentale gezondheid:
    - Belangrijk onderwerp.
    - De insteek is vooral preventief bedoeld, maar het is nog de vraag wat daadwerkelijk te doen. Aansluiten bij een landelijke campagne die aandacht voor mentale gezondheid vraagt ligt voor de hand, maar onduidelijk is nog wat die brengt.
        - De voorgenomen activiteiten met betrekking tot het handhaven of verbeteren van mentale gezondheid hoeven niet per se een direct effect te hebben; acties op andere gebieden kunnen leiden tot een indirect effect, bijvoorbeeld een leefstijlinterventie gericht op afvallen of meer sporten kan voor een positieve mindset zorgen. Meer sociale cohesie in de wijk heeft eveneens een positief effect op de mentale gezondheid
- Valpreventie:
    - Hoe kunnen mensen met een verhoogd valrisico worden gevonden? De fittestdagen als vindplaats zijn op zichzelf prima, maar daar komen vaak inwoners die willen laten zien dat ze nog fit zijn.
      Bied valpreventie ook aan op plekken waar mensen toch al samen komen, zoals in wijkcentra, seniorenclubs enz. Breng de mogelijkheid tot deelname aan het valpreventieprogramma breed onder de aandacht ook via de maatschappelijke en medische kanalen.
- Sociale netwerk:
    - Een belangrijke basis is het stimuleren van zorgen voor elkaar en omkijken naar elkaar. De vraag hierbij is of hiervoor voldoende middelen vrij gemaakt kunnen worden. In het uitvoeringsplan willen we zien dat hiervoor extra middelen gereserveerd zijn.
    - De ASD vindt bevordering van een passend sociaal netwerk een belangrijk onderwerp. Het is de basis van de samenleving. Advies is om duidelijk te maken welke financiële middelen hiervoor ook in de andere beleidsplannen en de uitvoering van deze plannen beschikbaar zijn.

Doel 2: We vergroten het basisaanbod algemene voorzieningen.

- Houd het inventariseren en actualiseren van dit basisaanbod goed bij en maak algemeen bekend waar dit gevonden kan worden.
- De gemeente moet hier faciliteren en organiseren. Het actueel houden van de informatie ligt bij de organisaties zelf. Dit vereist blijvende aandacht van alle organisaties en de vraag is hoe je organiseert dat dit structureel ingebed wordt.
- Inventarisatie van algemene voorzieningen betekent niet dat iedereen vervolgens digitaal zijn weg kan vinden met een hulpvraag en daar gebruik van gaat maken. Daarom adviseert de ASD om ook in te blijven zetten op een fysiek loket (bv bij Ons Welzijn) waar mensen dichtbij terecht kunnen met hun hulpvraag.
- De vraag is hoe met de basisvoorzieningen die de gemeente gaat ontwikkelen (bijna) alle mensen uit de doelgroep bereikt worden. Het bereiken begint met weten dat deze voorzieningen er zijn en dat hangt weer samen met een actuele inventarisatie van het bestaande aanbod. Soms zijn inwoners wel op de hoogte van een voorziening maar schromen om er gebruik van te maken vanwege schaamte of wantrouwen. Deze barrières zijn dichtbij huis waarschijnlijk beter te overwinnen.
- Laagdrempelige dagbesteding voor mensen met geheugenklachten.
    - Geef aan wat er al is, bijvoorbeeld de voorziening in Odiliapeel, en kijk hoe dergelijke voorzieningen kunnen worden uitgebreid en aangepast aan de behoefte, ook elders in de gemeente.
    - Vermeld duidelijk dat van deze voorziening gebruik kan worden gemaakt VOORDAT er een indicatie is afgegeven, zodat deze beschikbaar is voor een brede doelgroep.
- Het woord “dagbesteding” komt vaak negatief over. Voorstel om dit anders te benoemen, bijvoorbeeld “daginvulling“. Dit vergroot de acceptatie omdat daar ook mensen komen met beginnende dementie of die vanuit psychische kwetsbaarheid gebaat zijn bij een voor hen prettige daginvulling.

Doel 3: We houden maatwerkvoorzieningen WMO beschikbaar voor wie dat nodig heeft.

- Innovatie:
    - Onderscheid maken tussen huurders en particulieren.
    - Ervoor zorgen dat domotica in huurwoningen wordt aangelegd. Area en Mooiland zijn nu vooral bezig met zonnepanelen en isoleren, maar domotica is hierin ook belangrijk.
      Dit kan meegenomen worden in de prestatieafspraken met de woningcorporaties (bijv. bij nieuwbouw bewegingsmelders voor licht aanbrengen, levensloopbestendigheid meenemen, licht naast de traptreden aanbrengen enz.)
    - Financiering: Wanneer kunnen mensen zelf voorzieningen betalen, of is het mogelijk om voorzieningen inkomensafhankelijk te maken.

- Ontwikkelen voorzienbaarheid:
    - Er is nog veel overleg over het Verhuisprimaat. We willen hier op kunnen sturen. Voorstel om dit mee te nemen bij de prestatieafspraken met de woningcorporaties. Dit geldt niet voor de particuliere markt.

- Werken integraal over de wetten en domeinen heen.
    - Kennisdeling over de domeinen heen moet veel meer gebeuren. Er is wel de intentie tot overleg tussen de gemeentelijke domeinen, maar de vraag is wat daar werkelijk van terecht komt. Advies is om hierop te monitoren omdat dit een belangrijke voorwaarde is voor integrale aanpak.
    - Bij nieuwbouw wordt vaak tegen het feit aangelopen dat de afdeling Ruimtelijke Ordening (RO) andere normen heeft dan wat sociale voorzieningen nodig hebben. Het is voor de afdeling RO heel lastig om af te wijken van de regels van het bouwbesluit en van bestemmingsplannen. Bezien of en wat de mogelijkheden zijn om uitzonderingen op vergunningen en/of bestemmingsplannen voor sociale bouw te kunnen creëren.

- Clientondersteuning:
    - Gemeente heeft opdracht om onafhankelijke clientondersteuning in te kopen om inwoners te helpen. Over de beschikbaarheid van clientondersteuning om bewoners te ondersteunen bij hun hulpvraag is nog veel te weinig bekend bij de inwoners.
      Advies is om hier meer bekendheid aan te geven.
    - Er komen steeds meer complexe casussen dus deze ondersteuning zou moeten toenemen .

Adviesraad Sociaal Domein

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
	39962-2025	[redacted]	27 mei 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Reactie op uw advies Op Wmo Beleidsplan 2025-2029	1	0413 - 28 19 11	

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein van Maashorst,

Op 4 mei 2025 ontvingen wij van u het advies op het Beleidsplan Wmo 2025 – 2029 en de bijhorende deelonderwerpen. Hartelijk dank voor uw advies. Vanaf augustus 2024 tot en met april 2025 is er, met tussenpozen, diverse keren overleg geweest met de werkgroep zorg en wonen van de Adviesraad Sociaal Domein

Uit uw brief maken we op dat u met het beleidsplan kunt instemmen en dat u het college adviseert om creatief leiderschap te tonen. We lezen dat u positief bent over de kaders die het Beleidsplan Wmo stelt. Hierbij erkent u, net zoals het college, dat de uitdagingen groot zijn en dat hiervoor grote veranderingen van inwoners en de gehele maatschappij nodig zijn.

De adviezen die de werkgroep heeft gegeven zijn meegenomen en deels verwerkt in het beleidsplan en het uitvoeringplan. Hoe we dit verwerkt hebben kunt u lezen in het overzicht dat als bijlage is toegevoegd.

Daarnaast geeft u aan dat het plan en het bijbehorende tijdspad ambitieus is. Het college erkent dat het plan ambitieus is, maar tegelijkertijd ook noodzakelijk met de uitdagingen waar we voor staan. Wel hebben we naar aanleiding van uw advies, daar waar dat kon, de tijdlijn in het uitvoeringsplan verder aangescherpt.

In het vervolg bij de uitvoering van het beleid zullen we u blijven betrekken, bijvoorbeeld met betrekking tot de implementatie en evaluatie van algemene voorzieningen en de transitie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis. Daarnaast zullen we u betrekken bij de monitoring en evaluatie.

Uw advies gaat samen met het Beleidsplan Wmo naar de gemeenteraad. Dit staat op 26 juni 2025 op de agenda van de gemeenteraad. Vooraf daaraan bespreekt de commissie Samenleving en Bestuur het Beleidsplan Wmo tijdens haar vergadering op 12 juni 2025.

Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [redacted]

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken J.A. van der Pas

Om administratieve en/of organisatorische redenen maken wij gebruik van een digitale ondertekening. Daarom bevat dit document mogelijk geen fysieke handtekening.

Bijlage: overzicht verwerken reacties ASD.

Algemeen

Reactie ASD	Reactie gemeente
De ASD vraagt aandacht voor samenwerking met “Stichting het Vergeten Kind”	In de uitvoering bij de samenwerking tussen jeugdwet en Wmo wordt de informatie vanuit Stichting Het Vergeten Kind meegenomen. Daarom is dit niet verwerkt in dit uitvoeringsplan.
Wacht niet met starten van digitalisering van processen maar begin op korte termijn.	Digitalisering is verwerkt in het uitvoeringsplan.

Doel 1: We vergroten de zelfredzaamheid en samenredzaamheid

Reactie ASD	Reactie gemeente
<u>Eenzaamheid</u> De individuele 75+ bezoeken hebben op zichzelf geen effect op het verminderen van eenzaamheid. De middelen die hiervoor worden aangewend kunnen beter worden besteed aan andere interventies, of gericht worden ingezet op advies over bijvoorbeeld bestaande voorzieningen of het gebruik van domotica.	Deze opmerking is verwerkt in het uitvoeringsplan.
<u>Mentale gezondheid</u> De insteek is vooral preventief bedoeld, maar het is nog de vraag wat daadwerkelijk te doen. Aansluiten bij een landelijke campagne die aandacht voor mentale gezondheid vraagt ligt voor de hand, maar onduidelijk is nog wat die brengt.	Aandacht voor mentale gezondheid is op verschillende manieren onderdeel van dit beleidsplan. We meten de mentale gezondheid via de GGD-monitor.
<u>Valpreventie</u> Bied valpreventie ook aan op plekken waar mensen toch al samen komen, zoals in wijkcentra, seniorenclubs enz. Breng de mogelijkheid tot deelname aan het valpreventieprogramma breed onder de aandacht ook via de maatschappelijke en medische kanalen.	In de uitvoering van de ketenaanpak valpreventie brengen we de mogelijkheid tot deelname breed onder de aandacht.
<u>Sociale netwerk</u> Een belangrijke basis is het stimuleren van zorgen voor elkaar en omkijken naar elkaar. De vraag hierbij is of hiervoor voldoende middelen vrijgemaakt kunnen worden. In het uitvoeringsplan willen we zien dat hiervoor extra middelen gereserveerd zijn. De ASD vindt bevordering van een passend sociaal netwerk een belangrijk onderwerp. Het is de basis van de samenleving. Advies is om duidelijk te maken welke financiële middelen hiervoor ook in de andere beleidsplannen en de uitvoering van deze plannen beschikbaar zijn.	We verwachten dat er op dit moment vanuit onder andere de sterke sociale basis en Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst voldoende middelen zijn gereserveerd voor het stimuleren van zorgen voor elkaar. Naast bovenstaande middelen zijn er ook middelen die indirect bijdragen aan het sociale netwerk. Bijvoorbeeld in de subsidies aan ONS Welzijn en zorgcoöperaties.

Doel 2: We vergroten het basisaanbod algemene voorzieningen

Reactie ASD	Reactie gemeente
<u>Herkenbaarheid vergroten</u> Houd het inventariseren en actualiseren van dit basisaanbod goed bij en maak algemeen bekend waar dit gevonden kan worden. De gemeente moet hier faciliteren en organiseren. Het actueel houden van de informatie ligt bij de organisaties zelf. Dit vereist blijvende aandacht van alle organisaties en de vraag is hoe je organiseert dat dit structureel ingebed wordt.	We nemen dit mee in de uitvoering.
Inventarisatie van algemene voorzieningen betekent niet dat iedereen vervolgens digitaal zijn weg kan vinden met een hulpvraag en daar gebruik van gaat maken. Daarom adviseert de ASD om ook in te blijven zetten op een fysiek loket (bv bij Ons Welzijn) waar mensen dichtbij terecht kunnen met hun hulpvraag.	Het fysieke loket blijft bestaan.
De vraag is hoe met de basisvoorzieningen die de gemeente gaat ontwikkelen (bijna) alle mensen uit de doelgroep bereikt worden. Het bereiken begint met weten dat deze voorzieningen er zijn en dat hangt weer samen met een actuele inventarisatie van het bestaande aanbod. Soms zijn inwoners wel op de hoogte van een voorziening maar schromen om er gebruik van te maken vanwege schaamte of wantrouwen. Deze barrières zijn dichtbij huis waarschijnlijk beter te overwinnen.	We erkennen dat dit een blijvende uitdaging is en nemen dit mee in de uitvoering. We werken steeds wijkgerichter. Zo is er sinds 1 januari in elke wijk een preventiewerker jeugd en volwassenen.
<u>Aanbod vergroten</u> Laagdrempelige dagbesteding voor mensen met geheugenklachten. - Geef aan wat er al is, bijvoorbeeld de voorziening in Odiliapeel, en kijk hoe dergelijke voorzieningen kunnen worden uitgebreid en aangepast aan de behoefte, ook elders in de gemeente. - Vermeld duidelijk dat van deze voorziening gebruik kan worden gemaakt VOORDAT er een indicatie is afgegeven, zodat deze beschikbaar is voor een brede doelgroep.	Het aanpassen aan de behoefte en ervoor zorgen dat de voorziening voor een brede groep vroegtijdig beschikbaar is wordt meegenomen in de uitvoering.
Het woord “dagbesteding” komt vaak negatief over. Voorstel om dit anders te benoemen, bijvoorbeeld “daginvulling“. Dit vergroot de acceptatie omdat daar ook mensen komen met beginnende dementie of die vanuit psychische kwetsbaarheid gebaat zijn bij een voor hen prettige daginvulling	Het woord dagbesteding wordt gebruikt om duidelijk onderscheid te maken tussen inloopvoorzieningen en voorliggende dagbestedingsvoorzieningen. In de communicatie richting inwoners zal deze benaming niet worden gebruikt.

Doel 3: We verbeteren de maatwerkvoorzieningen van de Wmo (titel doel aangepast)

Reactie ASD	Reactie gemeente
<u>Innovatie</u> Onderscheid maken tussen huurders en particulieren. Ervoor zorgen dat domotica in huurwoningen wordt aangelegd. Area en Mooiland zijn nu vooral bezig met zonnepanelen en isoleren, maar domotica is hierin ook belangrijk. Dit kan meegenomen worden in de prestatieafspraken met de woningcorporaties (bijv. bij nieuwbouw bewegingsmelders voor licht aanbrengen, levensloopbestendigheid meenemen, licht naast de traptreden aanbrengen enz.) Financiering: Wanneer kunnen mensen zelf voorzieningen betalen, of is het mogelijk om voorzieningen inkomensafhankelijk te maken.	We bekijken per 'innovatie' of het nodig is om onderscheid te maken tussen huurders/particulieren en welke rol de inwoners of de woningbouwcoöperatie hierin heeft. Bij de nieuw te maken prestatie-afspraken met de woningcorporaties zal er aandacht zijn voor onderdelen van levensloopbestendig wonen. Bij elke voorziening wordt bekeken wat voor de inwoner op 'eigen kracht' mogelijk is. Op deze manier houden we ook de maatwerkvoorzieningen beschikbaar voor wie dat nodig heeft. Vanaf 1 januari 2027 komt daarnaast de inkomensafhankelijke bijdrage terug.
<u>Ontwikkelen voorzienbaarheid</u> Er is nog veel overleg over het Verhuisprimaat. We willen hierop kunnen sturen. Voorstel om dit mee te nemen bij de prestatieafspraken met de woningcorporaties. Dit geldt niet voor de particuliere markt.	Het verhuisprimaat is opgenomen in het uitvoeringsplan.
<u>Werken integraal over de wetten en domeinen heen</u> Kennisdeling over de domeinen heen moet veel meer gebeuren. Er is wel de intentie tot overleg tussen de gemeentelijke domeinen, maar de vraag is wat daar werkelijk van terecht komt. Advies is om hierop te monitoren omdat dit een belangrijke voorwaarde is voor integrale aanpak. Bij nieuwbouw wordt vaak tegen het feit aangelopen dat de afdeling Ruimtelijke Ordening (RO) andere normen heeft dan wat sociale voorzieningen nodig hebben. Het is voor de afdeling RO heel lastig om af te wijken van de regels van het bouwbesluit en van bestemmingsplannen. Bezien of en wat de mogelijkheden zijn om uitzonderingen op vergunningen en/of bestemmingsplannen voor sociale bouw te kunnen creëren.	Integrale aanpak is opgenomen in het uitvoeringsplan. We erkennen dat er nog diverse stappen gezet moeten worden in de samenwerking tussen het Ruimtelijk domein en het Sociaal domein. Echter zien we dat hierin wel (positieve) stappen worden gezet. Op dit moment vindt er regelmatig overleg plaats over woningbouwprojecten. Voorbeelden hiervan zijn het integraal vormgeven aan het project Rijk van Uden en Pius X.

<u>Cliëntondersteuning</u> Gemeente heeft opdracht om onafhankelijke clientondersteuning in te kopen om inwoners te helpen. Over de beschikbaarheid van clientondersteuning om bewoners te ondersteunen bij hun hulpvraag is nog veel te weinig bekend bij de inwoners. Advies is om hier meer bekendheid aan te geven.	Bekendheid van cliëntondersteuning vergroten is opgenomen in het beleidsplan en in het uitvoeringsplan.
Er komen steeds meer complexe casussen dus deze ondersteuning zou moeten toenemen	Doordat we inzetten op meer bekendheid van cliëntondersteuning én een verbetering van de samenwerking verwachten we een groei zien in de bekendheid van cliëntondersteuning.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 24-06-2025 12:32 CEST
Document ID:
049b3031-d712-4869-88b4-c0e638225eb5

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 9724-2025

Onderwerp: Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst

Auteur	:	Jonna van Hoesel
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	Jonna.vanhoesel@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst

Voorstel

1. De verordening ‘Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst 2025’ vast te stellen.

Inleiding
In de Wmo 2015 is vastgelegd dat gemeenten in een verordening op moeten nemen op welke wijze ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij de uitvoering van de Wmo . Dit is ook geregeld in de Participatiewet en volgt tevens uit de Jeugdwet. In de gemeenten Maashorst is ervoor gekozen dit te organiseren in de vorm van een Adviesraad Sociaal Domein (ASD).

Na de herindeling is de Adviesraad Sociaal Domein Maashorst ontstaan. Destijds, in 2022, zijn de kaders voor de rollen en taken van deze ASD én de bijbehorende wijze van subsidiëring vastgelegd in een gemeentelijke verordening. Na een beginperiode waarin zowel de gemeente als de ASD zoekende was naar haar rol en werkwijze, is met behulp van ondersteuning van de landelijke koepel een ontwikkeling doorgemaakt gericht op efficiëntie, structuur en een werkwijze voor de toekomst. Hierover is ook intensief contact geweest met de gemeente en dit heeft onder andere geleid tot wijzigingen in de statuten evenals nieuwe onderlinge werkafspraken en gewenste kaders.

In aansluiting hierop is het wenselijk om de gemeentelijke verordening aan te passen. Dit maakt het mogelijk voor de ASD Maashorst om vanaf 2025 op de gewenste nieuwe wijze haar activiteiten uit te voeren. Het vaststellen van de verordening is een bevoegdheid van de Raad.

Bij dit voorstel is geen was-wordt lijst toegevoegd betreffende de wijzigingen in verordening omdat nagenoeg alle artikelen zijn gewijzigd.

Beoogd effect
Hiermee wordt enerzijds voldaan aan de eis die de Wmo 2015, Participatiewet en Jeugdwet stellen over het organiseren van inspraak door inwoners. Anderzijds wordt hiermee op een gedegen wijze de inzet van de ASD Maashorst geformaliseerd en biedt dit de basis om hier uitvoering aan te geven.

Argumenten
1.1. Inspraak van inwoners en burgerparticipatie is voor de gemeente een wettelijke taak.
Door de aanwezigheid van een ASD wordt invulling gegeven aan de verplichtingen zoals opgenomen in de Wmo 2015, Participatiewet en de Jeugdwet. In de verordening die ter besluitvorming voorgelegd wordt, liggen de kaders voor de ASD vast.

1.2. De verordening is in afstemming met het nog aan te stellen bestuur van de ASD vormgegeven.
De nieuwe verordening en de gewenste wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening zijn in overleg met de nog aan te stellen bestuursleden van de ASD tot stand gekomen.
Hierbij is ervoor gezorgd dat deze in lijn zijn met de statuten en het huishoudelijke reglement van de ASD zelf en dat deze ook aansluit op de gewenste samenwerkingsafspraken.

1.3. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om de verordening vast te stellen.
Het vaststellen van een verordening is de bevoegdheid van de gemeenteraad. Om die reden is het advies om middels bijgevoegd raadsvoorstel en -besluit de gemeenteraad te verzoeken hiermee in te stemmen. Pas wanneer zij hierop haar akkoord geeft en deze gepubliceerd is, treedt de verordening in werking.

1.4 De nieuwe verordening geeft het college de bevoegdheid om een privaatrechtelijke rechtspersoon aan te wijzen als ASD.
In de vorige verordening was de aanwijzing door het college van een privaatrechtelijke rechtspersoon als ASD niet op de juiste manier geregeld. Dit is hersteld in bijgaand voorstel. Hierdoor is er een grondslag ontstaan voor aanwijzing van genoemde stichting, het benoemen van bestuursleden en het verlenen van een subsidie. Dit laatste is een bevoegdheid van het college.

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Financiën
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
De inzet van een adviesraad sociaal domein draagt bij aan het optimaliseren van het sociaal domein en alle bijbehorende beleidsterreinen binnen de gemeente Maashorst. Haar gevraagde en ongevraagde adviezen ondersteunen de inzet van de gemeente op diverse van bovenstaande Global Goals.

DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN

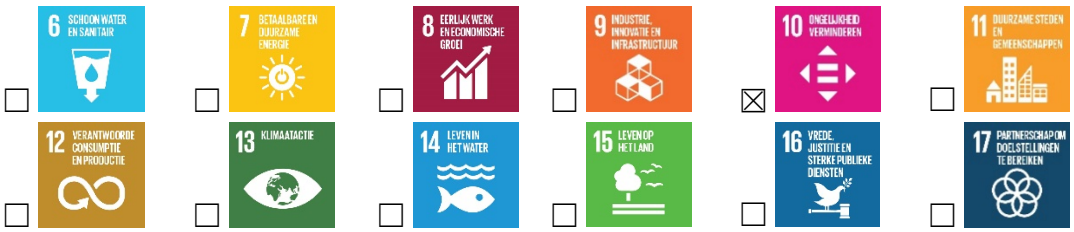
☒

☒

☒

☐

☐

Participatie
De voorliggende stukken zijn tot stand gekomen op basis van meermaals overleg met de ASD.

Communicatie
Na besluitvorming op dit advies door de gemeenteraad wordt de ASD geïnformeerd over het genomen besluit.

Vervolg
Op basis van besluitvorming door de gemeenteraad en het College op dit advies worden de nodige vervolgstappen gezet:

- Na instemming door de gemeenteraad wordt de verordening officieel gepubliceerd
- De Adviesraad Sociaal Domein wordt geïnformeerd over het genomen besluit en de benoeming van de bestuursleden.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
/

Bijlagen ter informatie
/

Uden, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 09:56 CEST
Document ID:
744e1676-a62f-4265-a7a9-e6fdf8af54ca

Raadsbesluit

Nummer voorstel: 2025/1
Zaaknummer: 9724-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

overwegende dat inwoners naar de uiteenlopende doelgroepen uit sociale wetgeving in beginsel evenredig en vroegtijdig dienen te worden betrokken bij sociaal beleid;

dat een adviesraad aan de participatieve deelname van de verschillende doelgroepen, de noodzakelijke invulling, ondersteuning en continuïteit kan geven;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel 2.1.3, derde lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, artikel 2.10 van de Jeugdwet en artikel 47 van de Participatiewet;

b e s l u i t

vast te stellen de

Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst 2025

Artikel 1. Begrippen
In deze verordening wordt verstaan onder:
a. adviesraad: adviesraad voor het sociaal domein, ook kortweg te noemen: ASD;
b. college: het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Maashorst;
c. gemeente: gemeente Maashorst;
d. kader: dagelijks bestuur van de adviesraad en de voorzitters van de werkgroepen tezamen;
e. leden: individuele inwoners uit doelgroepen en/of belangenorganisaties behorende bij het sociaal domein of die daarmee affiniteit hebben;
f. raad: de gemeenteraad van de gemeente Maashorst;
g. sociaal domein: beleidsterrein en rechtsgebied waartoe (voorgenomen) besluiten over beleid en regelingen behoren ter uitvoering van de Wet maatschappelijke ontwikkeling, Jeugdwet en Participatiewet;
h. werkgroep: leden die met een voorzitter een bepaald (thema)onderdeel van de taak van de adviesraad en onder haar verantwoordelijkheid uitvoeren;

Artikel 2. Adviesraad voor betrokkenheid en vertegenwoordiging van ingezetenen
1. Het college stelt ingezetenen, waaronder in ieder geval de leden of hun vertegenwoordigers, in de gelegenheid om betrokken te worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het sociaal beleid.

2. Ter waarborging van de continuïteit en doelmatigheid van deze betrokkenheid, kan de vertegenwoordiging van uiteenlopende doelgroepen plaatsvinden door een of meer rechtspersonen.
3. De rechtspersoon die functioneert als een georganiseerde cliëntenraad en haar feitelijke uitvoering overeenkomt met het gestelde in deze verordening, kan worden aangewezen als adviesraad onder de verplichte naam voering zoals vermeld in de aanvraag
4. Een georganiseerde cliëntenraad heeft als doel het college gevraagd en ongevraagd te adviseren over de gemeentelijke beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en beleidsevaluatie binnen het sociaal domein, waarbij de belangen van inwoners en andere betrokkenen centraal staan.
5. Op basis van een aanvraag van een op te richten adviesraad, waarin is aangegeven dat aan de eisen uit deze verordening wordt voldaan en vergezeld met een subsidieaanvraag, is het college bevoegd te besluiten over de aanwijzing tot een adviesraad, welke besluit het college neemt tegelijk met het besluit op de subsidieaanvraag.

Artikel 3. Taken en positie

1. Een adviesraad heeft tot taak het college gevraagd en ongevraagd te adviseren over de gemeentelijke beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en beleidsevaluatie binnen het sociaal domein, waarbij de belangen van leden en andere betrokkenen centraal staan.
2. Een adviesraad informeert en oriënteert zich op ontwikkelingen en knelpunten die ervaren worden in de samenleving waar het de uitvoering van het sociaal domein betreft, welke bevindingen of signalen met de vereiste spoed worden doorgegeven aan de gemeente.
3. Een adviesraad houdt zich niet bezig met individuele casuïstiek.
4. Een adviesraad kan zich ook richten op regionaal beleid binnen het sociaal domein, waar dit direct betrekking heeft of kan hebben op de inwoners van de gemeente.
5. Medewerkers en bestuurders (raadsleden, commissieleden, burgemeester en college) van de gemeente kunnen geen deel uitmaken van de adviesraad.

Artikel 4. Voordracht en benoeming bestuursleden adviesraad

1. Voor de selectie van nieuwe bestuursleden van voorzitter, secretaris en penningmeester wordt een commissie ingesteld door de adviesraad.
2. De benoeming van voormelde bestuursleden gebeurt door het college, op voordracht van die selectiecommissie met daarbij de vermelding van de namen en functies van de beoogde bestuursleden.
3. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van vier jaar met de mogelijkheid van een éénmalige verlenging.

Artikel 5. Organisatie van de adviesraad

1. De adviesraad beschikt over statuten of een huishoudelijk reglement waarin in ieder geval geregeld is:
    a) hoe de taken zijn verdeeld binnen de adviesraad en hoe zich dat verhoudt tot de vertegenwoordiging van nader bepaalde doelgroepen;
    b) hoe de bestuurs- en overige leden worden benoemd en ontslagen, welke eisen gesteld worden aan een benoeming, de zittingstermijn, einde van het lidmaatschap en hoe te komen tot de beoordeling van het functioneren van het bestuur en de leden;
    c) hoe de besluitvorming over een advies, het jaarverslag en de subsidieaanvraag met een begroting tot stand komt

d) dat leden geen bestuurlijke functie vervullen bij een bedrijf of maatschappelijke instantie die een financiële of commerciële relatie heeft met de gemeente Maashorst.

2. De adviesraad houdt een overzicht bij van zittende leden, inclusief een rooster van infunctietreding, herbenoeming, aftreden voor de zittende leden.

Artikel 6. Overleg

1. Het (dagelijks) bestuur van de adviesraad komt minimaal vijf keer per jaar bijeen en verder zoveel als nodig is.
2. De adviesraad komt met alle werkgroepen minimaal twee keer per jaar bijeen, de afspraken hierover worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement.
3. Ten minste tweemaal per jaar vindt een overleg plaats tussen het (dagelijks) bestuur van de adviesraad en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s).
4. Het college faciliteert de adviesraad met een vast aanspreekpunt binnen de ambtelijke organisatie.
5. De adviesraad besluit zelf waar zij vergaderingen organiseert. Indien noodzakelijk, zoals blijkt uit de subsidieaanvraag, kan zij voor het houden van vergaderingen terugvallen op het kosteloos gebruik kunnen maken -na gemeentelijke afstemming- van vergaderruimte, apparatuur en andere faciliteiten van het gemeentehuis.

Artikel 7. Advisering

1. Het college betrekt de adviesraad in een zo vroeg mogelijk stadium bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het sociaal beleid, zoals de totstandkoming van beleid en regelingen in het sociaal domein.
2. Het college legt een adviesaanvraag als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, schriftelijk voor aan de adviesraad, waarin expliciet wordt vermeld over welke punten advies wordt gevraagd.
3. De adviesraad heeft maximaal zes weken de tijd om na ontvangst van de adviesaanvraag een schriftelijk advies uit te brengen aan het college.
4. De adviesraad legt zowel gevraagde als ongevraagde adviezen voor aan het college, dat hierop binnen vier weken een schriftelijke reactie geeft.
5. Een advies van de adviesraad is na verstrekking openbaar en wordt in beginsel unaniem gegeven; waar dat niet het geval is, maakt de adviesraad melding hiervan met inbegrip van de reden.
6. Gevraagde en ongevraagde adviezen van de adviesraad worden met de reactie van het college ter kennisname aangeboden aan de raad.
7. Het advies van de adviesraad is niet bindend, maar wel zwaarwegend. In het geval het college in een voorstel aan de raad afwijkt van dat advies wordt dit bij het voorstel aan de raad vermeld. Vooraf krijgt de adviesraad een reactiemogelijkheid van twee weken om op de afwijking in het conceptvoorstel te reageren.
8. Jaarlijks brengt de adviesraad vóór 1 april een jaarverslag uit over het voorgaande jaar met inbegrip van passages over hoe de kwaliteit van de gemeentelijke ondersteuning of voorziening wordt ervaren en waaruit blijkt dat sprake is van een evenredige en voldoende vertegenwoordiging van nader bepaalde doelgroepen.

Artikel 8 Subsidie

Het college stelt voor de subsidieaanvraag over het beschikbaar stellen van een jaarlijks budget aan de adviesraad een subsidieregeling vast op grond van artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening gemeente Maashorst 2022.

Artikel 9. Slotbepalingen

1. De Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst 2022 wordt ingetrokken;
2. Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking;
3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst 2025.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
	
mr. N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Technische vraag

Zaaknr.: : 9724-2025

Technische vraag aan domein/team: Sociaal / Sociaal beleid

Onderwerp: Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst

In de commissievergadering ‘Samenleving en bestuur’ van 12 juni 2025 is de verordening ‘Adviesraad Sociaal Domein gemeente Maashorst 2025’ besproken.
Wethouder Sour heeft aangegeven op een aantal vragen vanuit de commissie later terug te komen, zie onderstaand de beantwoording van deze vragen.

Vraag 1:
Is de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) bereidt om 1 x per jaar in gesprek te gaan met de raadsleden over jullie werkzaamheden?

Vraag 2:
Kunt u de contactgegevens van de bestuursleden delen?

Vraag 3:
Hoe hoog is de vergoeding aan de ASD-leden in de omliggende gemeenten?

Vraag 4:
Hoe is de hoogte van de vergoeding van de ASD tot stand is gekomen?

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: Sociaal / Sociaal beleid
Datum: 19-6-2025

Vraag 1:
Is de ASD bereidt om 1 x per jaar in gesprek te gaan met de raadsleden over jullie werkzaamheden?

Deze vraag hebben wij voorgelegd aan de ASD. De ASD geeft aan dat het bestuur en de voorzitters van de werkgroepen, het zogenaamde kader ASD, bereid is om 1x per jaar in gesprek te gaan met de raadsleden. Zij willen wel graag vooraf de te bespreken onderwerpen te benoemen.

Vraag 2:
Is de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) bereidt om 1 x per jaar in gesprek te gaan met de raadsleden over jullie werkzaamheden?

De contactgegevens van de bestuursleden zijn:
Voorzitter, Dan Hoevenaars, voorzitter@asd-maashorst.nl
Secretaris, Gerard Schönfeld, secretaris@asd-maashorst.nl
Penningmeester, Nol van Cuijk, penningmeester@asd-maashorst.nl

Vraag 3:
Hoe hoog is de vergoeding aan de ASD-leden in de omliggende gemeenten?

ASD Maashorst heeft eind 2024 zelf onderzoek gedaan naar de hoogte van de vergoedingen in de regio (zie bijlage achter slotje).

Vraag 4:
Hoe is de hoogte van de vergoeding van de ASD tot stand is gekomen?

De hoogte van de huidige vergoedingen is tot stand gekomen op basis van de subsidie aan de toenmalige ASD-gemeente Uden en op basis van het advies van de Koepel Adviesraden, die de doorstart van de ASD Maashorst heeft begeleid. Daarnaast kent de vergoeding een maximum op basis van inzet. De jaarrekening 2024 zal een evenwichtiger beeld geven van de werkelijke uitgaven van de ASD Maashorst.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 09:40 CEST
Document ID:
b9592f6e-c058-4083-ad21-228140583786

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 28880 / 2025

Onderwerp: Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB

Auteur	:	Dionne Kamp
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	Dionne.Kamp@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp

Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD Hart voor Brabant.

Voorstel

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB:
    a. We kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2026 en het doorvoeren van de indexering van 2,57% volgens de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Dit op basis van de onderbouwing die de GGD hiervoor geeft. Daarbij vragen we wel:
        i. Om voor de jaren na 2026 inzichtelijker te maken wat diensten (moeten) opleveren en inhoudelijke keuzes voor te leggen waarmee een taakstelling kan worden gerealiseerd. Dit omdat gemeenten ook na 2026 onder financiële druk zullen staan.
        ii. Om bij het voordoen van genoemde risico's met gemeenten in gesprek te gaan over taken die de GGD laat vallen.
    b. We zijn benieuwd naar de plannen voor het versterken van de samenwerking met GGD West-Brabant. We verwachten meer informatie te ontvangen over bestuurlijke kaders en beoordelingscriteria om de kansen, risico's en randvoorwaarden in te kunnen schatten. Ook het tijdspad dient goed met ons te worden afgestemd.
    c. In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. De GGD spreekt in de begroting 2026 opnieuw van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds. We zouden het waarderen als de GGD zorgvuldiger zou zijn in de gekozen bewoording.

Inleiding
De GGD HvB is de gemeenschappelijke regeling (GR) van 19 gemeenten waarin taken op het gebied van volksgezondheid en jeugdzorg zijn belegd met als wettelijke basis de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van alle burgers, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en de jeugd.

Nu worden de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 'Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid' aan u voorgelegd. U kunt een zienswijze geven op de begroting 2026.
In februari 2025 is de kadernota 2026 GGD HvB aan u voorgelegd waarop u een zienswijze heeft gegeven. In de begroting 2026 is terug te lezen dat 2026 een uitdagend jaar is voor de GGD HvB. Het belang van preventie neemt toe, maar tegelijkertijd staan financiële middelen onder druk. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de kadernota 2026 is dat de indexering hoger is uitgevallen waardoor de inwonerbijdrage hoger is dan verwacht. In de kadernota 2026 werd nog uitgegaan van een indexering van 1,93%, in de begroting 2026 wordt uitgegaan van een indexering van 2,57%. Daarnaast komt intensivering van de samenwerking met GGD West-Brabant ten behoeve van de continuïteit van de dienstverlening explicieter naar voren.

Beoogd effect
De Raad in staat stellen haar rol binnen een Gemeenschappelijke Regeling te vervullen om een zienswijze naar voren te brengen op begroting 2026 'Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid'.

Argumenten
1.1 Het voorstel past in ingezet beleid.
De inzet van de GGD sluit aan bij ons beleid. Zo zet de GGD in op het versterken van eigen regie bij inwoners en zal er gerichter ingezet worden op groepen die kwetsbaar zijn. Ook lezen we terug dat de GGD zich nadrukkelijker wil inzetten op het (adviseren over het) gezonder maken van de leefomgeving.

1.2 De jaarstukken 2024 en begroting 2026 laten zien dat de GGD stabiel is, maar dat er zorgen zijn voor de toekomst.
Op basis van de huidige Gemeenschappelijke Regeling worden de jaarstukken 2024 ter informatie verstrekt aan de gemeenteraad. Hierin is terug te lezen dat de GGD financieel gezond is. 2024 is afgesloten met een positief resultaat van € 151.000. De transitie om te werken aan een toekomstbestendige GGD loopt volgens planning en ook inhoudelijk zien we mooie resultaten, zoals dat een hoger percentage jeugdigen wordt bereikt. In de jaarstukken 2024 en begroting 2026 komen echter ook de risico's voor de toekomst van de GGD naar voren. Hoewel de kans op het tegelijkertijd optreden van de risico's op nihil wordt geschat, kan de impact van deze risico's groot zijn.

1.3 Een toekomstbestendige GGD blijft belangrijk.
Als gemeenten hebben we in 2024 geïnvesteerd in het toekomstbestendig maken van de GGD. Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD Financieel Fit en Gezond is een transitie in gang gezet om bedreigingen van zorg, druk op personeel, personele lasten en financiële onzekerheid om te buigen naar kansen. De GGD realiseert hiermee een structurele besparing van 3% op de

totale GGD-begroting. De GGD ziet veel financiële risico's op zich af komen, onder andere door de vraag van gemeenten om in 2026 geen indexatie toe te passen op de inwonersbijdrage. De GGD heeft in de aanbiedingsbrief (bijlage 8) en hun reactie op de zienswijzen bij de kadernota 2026 (bijlage 9) aangegeven dat een extra bezuiniging niet uitvoerbaar is, omdat ze al een taakstelling van 3% opgelegd hebben gekregen. Daarnaast heeft de GGD te maken met onzekerheden vanwege mogelijke bezuinigingen op plustaken en kortingen op landelijke SPUK's, zoals seksuele gezondheid en pandemische paraatheid.

1.4 Dat onze zienswijze over de kadernota 2026 wordt verwerkt is belangrijk.
In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de GGD er niet zonder meer vanuit kan gaan dat toevoegingen aan het gemeentefonds voor individuele gemeenten budgetneutraal zijn. Budgetneutraal is geen passende term omdat er individuele verschillen tussen gemeenten kunnen zijn. Ten eerste omdat gemeenten de vrijheid hebben om middelen op eigen wijze in te zetten. Ten tweede omdat de indicator die de hoogte van de toevoeging aan het gemeentefonds bepaald verschillend kan zijn van de indicator die de hoogte van de inwonersbijdrage bepaald. De GGD heeft in reactie op onze zienswijze aangegeven dat zij zorgvuldiger zullen zijn in het kiezen van hun bewoording. Dit zien we nog niet terug in de begroting van 2026.

Kanttekeningen
1.1 De raad heeft beperkte invloed op kadernota gemeenschappelijke regeling.
De gemeenteraad stelt de begroting van de gemeenschappelijke regeling niet zelf vast. Wel is de gemeenschappelijke regeling er aan gehouden om aan te geven hoe met zienswijzen is omgegaan en om dit te onderbouwen. Daarnaast wordt de gemeente vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, die de begroting vaststelt. Op deze wijze heeft de gemeente wel inspraak.

1.2 Er is geen dekking in de gemeentelijke begroting voor indexering.
Op basis van deze begroting stijgt de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Maashorst in 2026 met € 89.000. In de huidige begroting is hier nog geen dekking voor. Mogelijk kan dit gedekt worden door het maken van keuzes bij de inkoop van plustaken. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan moet er € 89.000 worden bijgeraamd bij de gemeentebegroting 2026. Dit gaat dan ten laste van de algemene middelen.

1.3 De algemene reserve is lager dan de benodigde weerstandscapaciteit.
In de begroting worden meerdere risico's met een financieel karakter genoemd, zoals hanteren van de 0-lijn bij indexering, afname in de omzet van plustaken en budgetkortingen op SPUK's. De risico's zijn niet ingecalculeerd. De algemene reserve van 1,5 miljoen is lager dan de benodigde weerstandscapaciteit (geschat op 1,7 miljoen). Het is niet reëel dat alle risico's in 2026 tegelijkertijd zullen gaan plaatsvinden, daarom zou de ondergrens voldoende moeten zijn. Toch is het mede gezien de financiële situatie van gemeenten van belang dat de GGD bij het voordoen van een of meer van de risico's met gemeenten afstemt over de te maken keuzes.

1.4 Bij het gedurfde geluid wordt nog veelal in algemene termen gesproken.
De GGD heeft om de doelen vanuit het beleidsplan 2024-2027 te bereiken een eigen geluid volgens de kernwaarden eerlijk, gedurfd en vernieuwend. In de kadernota 2026 ontbrak het gedurfde geluid. In de begroting 2026 komt het gedurfde geluid wel terug. We zien dat er meer

keuzes worden gemaakt, maar ook dat er nog veel in algemene termen wordt omschreven. Hierdoor ontbreekt inzage in wat het oplevert en hoe de GGD effect gaat bereiken.

1.5 Over de intensivering van de samenwerking met GGD West-Brabant is nog veel onduidelijk.
GGD HvB en GGD West-Brabant verkennen hoe ze hun samenwerking kunnen versterken om uitdagingen die beide GGD'en hebben het hoofd te kunnen bieden. Hiervoor is het traject 'Samen Sterker' gestart. Er zijn verschillende vormen mogelijk om de samenwerking te verstevigen. Voor eventuele verdergaande vormen van samenwerking tussen beide GGD'en moeten de besturen een besluit nemen. Diverse vormen van samenwerking zullen in de loop van 2025 verder worden uitgewerkt.

Financiën
De gemeentelijke bijdrage wordt betaald vanuit het budget voor basistaken GGD. In 2025 bedraagt dit budget € 2.656.611. De totale kosten worden volgens de voorliggende begroting van de GGD begroot op € 2.745.325 voor 2026.

De inwonersbijdrage is als volgt opgebouwd:

Gemeentelijke bijdrage basispakket 2025 per inwoner	€ 44,86

Indexering 2026	€ 1,15
Overheveling SPUK-regelingen naar gemeente	PM
Aanpassingen contactschema RVP	PM

Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026 per inwoner	€ 46,01

Overzicht mutaties:
Aantal inwoners
De gemeentelijke bijdrage 2026 wordt vastgesteld op basis van het aantal inwoners per 01-01-2025. In deze begroting wordt dit bijgesteld naar 59.668 inwoners.

Indexering
Conform de afspraken in de GR voor het bepalen van de nominale ontwikkeling wordt de indexeringssystematiek van de gemeente Tilburg gehanteerd. Bij de kadernota GGD 2026 is aangegeven dat in maart 2025 de definitieve cijfers bekend zouden worden, waarna deze in de begroting GGD 2026 verwerkt zouden worden.
In de kadernota GGD 2026 was er sprake van een indexering van 1,93%. Dit is bijgesteld naar 2,57%. Dit leidt tot een stijging van € 0,28 per inwoner.

Aanpassing contactschema RVP
In 2025 verschillende wijziging doorgevoerd in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). De GGD voert dit uit en de gemeenten worden hiervoor
gecompenseerd via het gemeentefonds voor de periode 2025 t/m 2029. Deze ontwikkeling zal via een begrotingswijziging aan de Raad worden voorgelegd.

Overheveling SPUK-regeling naar gemeenten
In het regeerakkoord is de wens opgenomen om specifieke uitkeringen over te hevelen naar het gemeentefonds met een budgetkorting van 10%. Op dit moment is nog niet bekend om welke specifieke uitkeringen het gaat en of dit al per 2026 zal gebeuren. Mogelijk ontvangen de gemeenten bedragen in het gemeentefonds voor de uitvoering van taken die zijn belegd bij de GGD. Mocht dit zich voordoen, dan zal deze ontwikkeling zal via een begrotingswijziging aan de Raad worden voorgelegd.

In de zienswijze die de gemeente naar de GGD stuurt zal nogmaals opgeroepen worden om rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten.

Mocht de begroting ongewijzigd worden vastgesteld, dan zal dit in onze programmabegroting 2026 moeten worden opgenomen.

Duurzaamheid
Bij dit voorstel passen de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:
3. Goede gezondheid en welzijn
10. Ongelijkheid verminderen

Participatie
Het vragen om zienswijze is voor dergelijke stukken de gebruikelijke wijze van meedenken over beleidskeuzes en richting.

Communicatie
Het Algemeen Bestuur van de GGD besluit op 2 juli 2025 over de jaarstukken 2024 en de begroting 2026. De zienswijze van de raad wordt naar de GGD HvB gestuurd, zodat deze bij de definitieve vaststelling van de Begroting 2026 door het Algemeen Bestuur kan worden meegewogen.

Vervolg
Na besluitvorming door de raad wordt een brief verzonden aan de GGD met de zienswijze. Het Algemeen Bestuur van de GGD HvB neemt op 2 juli 2025 een besluit over de begroting 2026.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Ontwerpbegroting 2026 ‘Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid
2. Raadsbesluit
3. Brief aan de GGD met zienswijze begroting 2026

Bijlagen ter informatie
4. Jaarstukken 2024
5. Cijfers 2024 per gemeenten

6. Controleverklaring jaarrekening 2024
7. Accountantsverslag 2024
8. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026
9. Reactie GGD HvB op ingekomen zienswijzen kaderbrief 2026

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 02-07-2025 09:56 CEST
Document ID:
6edd5957-aa2a-45a5-a5c1-a3ec4028acb5

Raadsbesluit

Zaaknummer: 28880-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op Wet Publieke Gezondheid en artikel 35 Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant;

b e s l u i t

De volgende zienswijze naar voren te brengen op de (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB:

a. We kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2026 en het doorvoeren van de indexering van 2,57% volgens de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Dit op basis van de onderbouwing die de GGD hiervoor geeft. Daarbij vragen we wel:
    i. Om voor de jaren na 2026 inzichtelijker te maken wat diensten (moeten) opleveren en inhoudelijke keuzes voor te leggen waarmee een taakstelling kan worden gerealiseerd. Dit omdat gemeenten ook na 2026 onder financiële druk zullen staan.
    ii. Om bij het voordoen van genoemde risico's met gemeenten in gesprek te gaan over taken die de GGD laat vallen.
b. We willen betrokken worden bij de plannen voor het versterken van de samenwerking met GGD West-Brabant. We verwachten meer informatie te ontvangen over de verschillende uitgewerkte samenwerkscenario's. We willen graag inzicht in de inhoudelijke, financiële en bestuurlijke kansen en risico's zodat we een goede afweging kunnen maken. Samenwerking mag ons inziens geen negatieve gevolgen hebben voor dienstverlening aan onze inwoners. We willen daarnaast informatie over het tijdspad en het verloop van het besluitvormingsproces en de rol van de raad hierin.
c. In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. De GGD spreekt in de begroting 2026 opnieuw van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds. We zouden het waarderen als de GGD zorgvuldiger zou zijn in de gekozen bewoording.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier,

N.E. Gradisen

de voorzitter,

J.A. van der Pas

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 28880 / 2025

Onderwerp: Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB

Auteur	:	Dionne Kamp
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	Dionne.Kamp@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp

Jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026 GGD Hart voor Brabant.

Voorstel

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB:
    a. We kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2026 en het doorvoeren van de indexering van 2,57% volgens de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Dit op basis van de onderbouwing die de GGD hiervoor geeft. Daarbij vragen we wel:
        i. Om voor de jaren na 2026 inzichtelijker te maken wat diensten (moeten) opleveren en inhoudelijke keuzes voor te leggen waarmee een taakstelling kan worden gerealiseerd. Dit omdat gemeenten ook na 2026 onder financiële druk zullen staan.
        ii. Om bij het voordoen van genoemde risico's met gemeenten in gesprek te gaan over taken die de GGD laat vallen.
    b. We zijn benieuwd naar de plannen voor het versterken van de samenwerking met GGD West-Brabant. We verwachten meer informatie te ontvangen over bestuurlijke kaders en beoordelingscriteria om de kansen, risico's en randvoorwaarden in te kunnen schatten. Ook het tijdspad dient goed met ons te worden afgestemd.
    c. In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. De GGD spreekt in de begroting 2026 opnieuw van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds. We zouden het waarderen als de GGD zorgvuldiger zou zijn in de gekozen bewoording.

Inleiding
De GGD HvB is de gemeenschappelijke regeling (GR) van 19 gemeenten waarin taken op het gebied van volksgezondheid en jeugdzorg zijn belegd met als wettelijke basis de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van alle burgers, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en de jeugd.

Nu worden de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 'Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid' aan u voorgelegd. U kunt een zienswijze geven op de begroting 2026.
In februari 2025 is de kadernota 2026 GGD HvB aan u voorgelegd waarop u een zienswijze heeft gegeven. In de begroting 2026 is terug te lezen dat 2026 een uitdagend jaar is voor de GGD HvB. Het belang van preventie neemt toe, maar tegelijkertijd staan financiële middelen onder druk. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de kadernota 2026 is dat de indexering hoger is uitgevallen waardoor de inwonerbijdrage hoger is dan verwacht. In de kadernota 2026 werd nog uitgegaan van een indexering van 1,93%, in de begroting 2026 wordt uitgegaan van een indexering van 2,57%. Daarnaast komt intensivering van de samenwerking met GGD West-Brabant ten behoeve van de continuïteit van de dienstverlening explicieter naar voren.

Beoogd effect
De Raad in staat stellen haar rol binnen een Gemeenschappelijke Regeling te vervullen om een zienswijze naar voren te brengen op begroting 2026 'Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid'.

Argumenten
1.1 Het voorstel past in ingezet beleid.
De inzet van de GGD sluit aan bij ons beleid. Zo zet de GGD in op het versterken van eigen regie bij inwoners en zal er gerichter ingezet worden op groepen die kwetsbaar zijn. Ook lezen we terug dat de GGD zich nadrukkelijker wil inzetten op het (adviseren over het) gezonder maken van de leefomgeving.

1.2 De jaarstukken 2024 en begroting 2026 laten zien dat de GGD stabiel is, maar dat er zorgen zijn voor de toekomst.
Op basis van de huidige Gemeenschappelijke Regeling worden de jaarstukken 2024 ter informatie verstrekt aan de gemeenteraad. Hierin is terug te lezen dat de GGD financieel gezond is. 2024 is afgesloten met een positief resultaat van € 151.000. De transitie om te werken aan een toekomstbestendige GGD loopt volgens planning en ook inhoudelijk zien we mooie resultaten, zoals dat een hoger percentage jeugdigen wordt bereikt. In de jaarstukken 2024 en begroting 2026 komen echter ook de risico's voor de toekomst van de GGD naar voren. Hoewel de kans op het tegelijkertijd optreden van de risico's op nihil wordt geschat, kan de impact van deze risico's groot zijn.

1.3 Een toekomstbestendige GGD blijft belangrijk.
Als gemeenten hebben we in 2024 geïnvesteerd in het toekomstbestendig maken van de GGD. Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD Financieel Fit en Gezond is een transitie in gang gezet om bedreigingen van zorg, druk op personeel, personele lasten en financiële onzekerheid om te buigen naar kansen. De GGD realiseert hiermee een structurele besparing van 3% op de

totale GGD-begroting. De GGD ziet veel financiële risico's op zich af komen, onder andere door de vraag van gemeenten om in 2026 geen indexatie toe te passen op de inwonersbijdrage. De GGD heeft in de aanbiedingsbrief (bijlage 8) en hun reactie op de zienswijzen bij de kadernota 2026 (bijlage 9) aangegeven dat een extra bezuiniging niet uitvoerbaar is, omdat ze al een taakstelling van 3% opgelegd hebben gekregen. Daarnaast heeft de GGD te maken met onzekerheden vanwege mogelijke bezuinigingen op plustaken en kortingen op landelijke SPUK's, zoals seksuele gezondheid en pandemische paraatheid.

1.4 Dat onze zienswijze over de kadernota 2026 wordt verwerkt is belangrijk.
In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de GGD er niet zonder meer vanuit kan gaan dat toevoegingen aan het gemeentefonds voor individuele gemeenten budgetneutraal zijn. Budgetneutraal is geen passende term omdat er individuele verschillen tussen gemeenten kunnen zijn. Ten eerste omdat gemeenten de vrijheid hebben om middelen op eigen wijze in te zetten. Ten tweede omdat de indicator die de hoogte van de toevoeging aan het gemeentefonds bepaald verschillend kan zijn van de indicator die de hoogte van de inwonersbijdrage bepaald. De GGD heeft in reactie op onze zienswijze aangegeven dat zij zorgvuldiger zullen zijn in het kiezen van hun bewoording. Dit zien we nog niet terug in de begroting van 2026.

Kanttekeningen
1.1 De raad heeft beperkte invloed op kadernota gemeenschappelijke regeling.
De gemeenteraad stelt de begroting van de gemeenschappelijke regeling niet zelf vast. Wel is de gemeenschappelijke regeling er aan gehouden om aan te geven hoe met zienswijzen is omgegaan en om dit te onderbouwen. Daarnaast wordt de gemeente vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, die de begroting vaststelt. Op deze wijze heeft de gemeente wel inspraak.

1.2 Er is geen dekking in de gemeentelijke begroting voor indexering.
Op basis van deze begroting stijgt de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Maashorst in 2026 met € 89.000. In de huidige begroting is hier nog geen dekking voor. Mogelijk kan dit gedekt worden door het maken van keuzes bij de inkoop van plustaken. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan moet er € 89.000 worden bijgeraamd bij de gemeentebegroting 2026. Dit gaat dan ten laste van de algemene middelen.

1.3 De algemene reserve is lager dan de benodigde weerstandscapaciteit.
In de begroting worden meerdere risico's met een financieel karakter genoemd, zoals hanteren van de 0-lijn bij indexering, afname in de omzet van plustaken en budgetkortingen op SPUK's. De risico's zijn niet ingecalculeerd. De algemene reserve van 1,5 miljoen is lager dan de benodigde weerstandscapaciteit (geschat op 1,7 miljoen). Het is niet reëel dat alle risico's in 2026 tegelijkertijd zullen gaan plaatsvinden, daarom zou de ondergrens voldoende moeten zijn. Toch is het mede gezien de financiële situatie van gemeenten van belang dat de GGD bij het voordoen van een of meer van de risico's met gemeenten afstemt over de te maken keuzes.

1.4 Bij het gedurfde geluid wordt nog veelal in algemene termen gesproken.
De GGD heeft om de doelen vanuit het beleidsplan 2024-2027 te bereiken een eigen geluid volgens de kernwaarden eerlijk, gedurfd en vernieuwend. In de kadernota 2026 ontbrak het gedurfde geluid. In de begroting 2026 komt het gedurfde geluid wel terug. We zien dat er meer

keuzes worden gemaakt, maar ook dat er nog veel in algemene termen wordt omschreven. Hierdoor ontbreekt inzage in wat het oplevert en hoe de GGD effect gaat bereiken.

1.5 Over de intensivering van de samenwerking met GGD West-Brabant is nog veel onduidelijk.
GGD HvB en GGD West-Brabant verkennen hoe ze hun samenwerking kunnen versterken om uitdagingen die beide GGD'en hebben het hoofd te kunnen bieden. Hiervoor is het traject 'Samen Sterker' gestart. Er zijn verschillende vormen mogelijk om de samenwerking te verstevigen. Voor eventuele verdergaande vormen van samenwerking tussen beide GGD'en moeten de besturen een besluit nemen. Diverse vormen van samenwerking zullen in de loop van 2025 verder worden uitgewerkt.

Financiën
De gemeentelijke bijdrage wordt betaald vanuit het budget voor basistaken GGD. In 2025 bedraagt dit budget € 2.656.611. De totale kosten worden volgens de voorliggende begroting van de GGD begroot op € 2.745.325 voor 2026.

De inwonersbijdrage is als volgt opgebouwd:

Gemeentelijke bijdrage basispakket 2025 per inwoner	€ 44,86

Indexering 2026	€ 1,15
Overheveling SPUK-regelingen naar gemeente	PM
Aanpassingen contactschema RVP	PM

Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026 per inwoner	€ 46,01

Overzicht mutaties:
Aantal inwoners
De gemeentelijke bijdrage 2026 wordt vastgesteld op basis van het aantal inwoners per 01-01-2025. In deze begroting wordt dit bijgesteld naar 59.668 inwoners.

Indexering
Conform de afspraken in de GR voor het bepalen van de nominale ontwikkeling wordt de indexeringssystematiek van de gemeente Tilburg gehanteerd. Bij de kadernota GGD 2026 is aangegeven dat in maart 2025 de definitieve cijfers bekend zouden worden, waarna deze in de begroting GGD 2026 verwerkt zouden worden.
In de kadernota GGD 2026 was er sprake van een indexering van 1,93%. Dit is bijgesteld naar 2,57%. Dit leidt tot een stijging van € 0,28 per inwoner.

Aanpassing contactschema RVP
In 2025 verschillende wijziging doorgevoerd in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). De GGD voert dit uit en de gemeenten worden hiervoor
gecompenseerd via het gemeentefonds voor de periode 2025 t/m 2029. Deze ontwikkeling zal via een begrotingswijziging aan de Raad worden voorgelegd.

Overheveling SPUK-regeling naar gemeenten
In het regeerakkoord is de wens opgenomen om specifieke uitkeringen over te hevelen naar het gemeentefonds met een budgetkorting van 10%. Op dit moment is nog niet bekend om welke specifieke uitkeringen het gaat en of dit al per 2026 zal gebeuren. Mogelijk ontvangen de gemeenten bedragen in het gemeentefonds voor de uitvoering van taken die zijn belegd bij de GGD. Mocht dit zich voordoen, dan zal deze ontwikkeling zal via een begrotingswijziging aan de Raad worden voorgelegd.

In de zienswijze die de gemeente naar de GGD stuurt zal nogmaals opgeroepen worden om rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten.

Mocht de begroting ongewijzigd worden vastgesteld, dan zal dit in onze programmabegroting 2026 moeten worden opgenomen.

Duurzaamheid
Bij dit voorstel passen de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:
3. Goede gezondheid en welzijn
10. Ongelijkheid verminderen

Participatie
Het vragen om zienswijze is voor dergelijke stukken de gebruikelijke wijze van meedenken over beleidskeuzes en richting.

Communicatie
Het Algemeen Bestuur van de GGD besluit op 2 juli 2025 over de jaarstukken 2024 en de begroting 2026. De zienswijze van de raad wordt naar de GGD HvB gestuurd, zodat deze bij de definitieve vaststelling van de Begroting 2026 door het Algemeen Bestuur kan worden meegewogen.

Vervolg
Na besluitvorming door de raad wordt een brief verzonden aan de GGD met de zienswijze. Het Algemeen Bestuur van de GGD HvB neemt op 2 juli 2025 een besluit over de begroting 2026.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Ontwerpbegroting 2026 ‘Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid
2. Raadsbesluit
3. Brief aan de GGD met zienswijze begroting 2026

Bijlagen ter informatie
4. Jaarstukken 2024
5. Cijfers 2024 per gemeenten

6. Controleverklaring jaarrekening 2024
7. Accountantsverslag 2024
8. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 en (ontwerp)begroting 2026
9. Reactie GGD HvB op ingekomen zienswijzen kaderbrief 2026

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Raadsbesluit

Zaaknummer: 28880-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op Wet Publieke Gezondheid en artikel 35 Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant;

b e s l u i t

De volgende zienswijze naar voren te brengen op de (ontwerp)begroting 2026 GGD HvB:

a. We kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2026 en het doorvoeren van de indexering van 2,57% volgens de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Dit op basis van de onderbouwing die de GGD hiervoor geeft. Daarbij vragen we wel:
    i. Om voor de jaren na 2026 inzichtelijker te maken wat diensten (moeten) opleveren en inhoudelijke keuzes voor te leggen waarmee een taakstelling kan worden gerealiseerd. Dit omdat gemeenten ook na 2026 onder financiële druk zullen staan.
    ii. Om bij het voordoen van genoemde risico's met gemeenten in gesprek te gaan over taken die de GGD laat vallen.
b. We zijn benieuwd naar de plannen voor het versterken van de samenwerking met GGD West-Brabant. We verwachten meer informatie te ontvangen over bestuurlijke kaders en beoordelingscriteria om de kansen, risico's en randvoorwaarden in te kunnen schatten. Ook het tijdspad dient goed met ons te worden afgestemd.
c. In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. De GGD spreekt in de begroting 2026 opnieuw van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds. We zouden het waarderen als de GGD zorgvuldiger zou zijn in de gekozen bewoording.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

N.E. Gradisen J.A. van der Pas

Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid

Ontwerpbegroting 2026

Hart voor Brabant

Volgende >

Wij maken samen gezond gewoon

‘Gezond blijven moet voor iedereen vanzelfsprekend zijn, maar dat is niet altijd gemakkelijk. We zien de gezondheidsverschillen toenemen en de trends rondom gezonde leefstijl laten een verslechtering zien. Door een tekort aan zorgprofessionals en mantelzorgers, en meer oudere inwoners die zorg nodig hebben, is de beschikbaarheid van zorg en behandeling niet meer vanzelfsprekend. Dit vraagt om keuzes bij de inzet op preventie. Tegelijkertijd staan de (financiële) middelen in 2026 onder druk. Samen pakken we de uitdaging op om ook in deze tijd te blijven werken aan een gezonde samenleving! We zetten onze professionals slim in en zorgen dat zij hun werk met plezier kunnen uitvoeren. We versterken inwoners om het zoveel mogelijk zelf te kunnen doen. Dat geeft ons de ruimte om voor inwoners in kwetsbare situaties een stapje extra te kunnen zetten. We bundelen onze krachten in het netwerk met betrokken partners. Zó maken we samen gezond gewoon!’

- Thérèse Claassen en Sebastiaan Baan,
directie GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant

Hart voor Brabant

Inhoud

Voorwoord **p. 04**

De GGD in één oogopslag **p. 06**

1. Gezondheid raakt ons allemaal **p. 07**

1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet p. 08

1.2 Zelf, maar niet alleen p. 16

1.3 Iedereen verschillend, allemaal gelijk p. 23

1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten p. 30

2. Financiën **p. 37**

3. De GGD als organisatie **p. 41**
3.1 Bedrijfsvoering p. 42
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing p. 46
3.3 Financiële status en weerbaarheid p. 50
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen p. 51
3.5 Financiering p. 52
3.6 Verbonden partijen p. 53
3.7 Lokale heffingen en grondbeleid p. 55

4. Het overzicht van baten en lasten **p. 56**
4.1 Uitgangspunten p. 57
4.2 Overzicht van baten en lasten p. 58
4.3 Baten p. 59
4.4 Lasten p. 60
4.5 Investeringskredieten p. 61
4.6 Reserves p. 62
4.7 Voorzieningen p. 64
4.8 Meerjarenraming 2026-2029 p. 65

Bijlagen **p. 66**
Bijlage 1 – Gemeentelijke bijdrage 2026 p. 67
Bijlage 2 – Nominale ontwikkelingen p. 68
Bijlage 3 – Balans meerjarenraming 2026-2029 p. 69
Bijlage 4 – Taakvelden p. 70
Bijlage 5 – EMU-Saldo p. 71

Voorwoord

Gezondheid vormt de basis voor een goed en fijn leven. De GGD zet zich in om de gezondheid van inwoners te beschermen, te verbeteren en te bewaken. Dat doen we zowel voor groepen (collectief) als voor individuen en op fysieke locaties maar ook online en digitaal. We hebben daarbij te maken met grote uitdagingen, niet iedereen heeft gelijke kansen op een goede gezondheid en een ongezonde leefstijl en leefomgeving zorgen voor meer ziektes. Tegelijkertijd vergrijst de bevolking, is er minder (zorg-)capaciteit en daalt de vaccinatiebereidheid.

In de kaderbrief 2026 laten we zien dat preventie dé manier is om deze gezondheidsuitdagingen aan te pakken. Dat vraagt een verandering, niet alleen binnen de GGD, maar ook in de samenwerking met gemeenten, inwoners en partners in het netwerk. Die uitdaging gaan we samen aan!

Wij maken *samen* gezond gewoon

Onze toekomstvisie is ons houvast. Het moet gewoon zijn om over gezond zijn na te denken en gezondheid mee te nemen in de keuzes die we maken, als individu, als collectief, als organisatie en als overheid. De gezonde keuze moet de gewone, makkelijke keuze zijn.

We komen uit een roerige tijd, waarin stappen zijn gezet in de beweging van ziekte naar gezondheid, maar ook met de nodige onzekerheid over rollen, belangen en financiering van deze beweging. Onze gemeenten voelen een maatschappelijke opgave met financiële druk.

Sinds jaar en dag is er een goede samenwerking tussen de GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant om te werken aan de maatschappelijke opgave. Om ook in de toekomst de kwaliteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen, bundelen we onze krachten. In 2026 zetten we hiervoor een stap naar voren. Op die manier kunnen we in de toekomst minimaal hetzelfde blijven doen voor de gezondheid van onze inwoners. Dat vullen we aan met samenwerking op provinciaal, bovenregionaal en waar nodig landelijk niveau. Zo kunnen we goede voorbeelden in onze regio inzetten.

We blijven de ingezette beweging van zorg naar gezondheid versterken. Tegelijkertijd ervaart de GGD onzekerheid over ontwikkelingen in 2025. Zo is op dit moment nog geen besluit genomen over de middelen voor pandemische paraatheid en is er ook geen duidelijkheid of bij een overheveling naar het gemeentefonds een budgetkorting van 10% voor de aanvullende regeling seksuele gezondheid gaat gelden vanaf 2026. Daarnaast zijn er inhoudelijke ontwikkelingen gaande rondom de inzet van GGD, zoals bij de kennisinfrastructuur (KIS), de actie-agenda Industrie en Omwonenden en het potentieel verliezen van de medische arrestanten Zorg (MAZ, onderdeel van Forensische Geneeskunde) die onlangs is aanbesteed, waarbij deze aanbesteding waarschijnlijk niet aan de GGD'en wordt gegund.

We horen en zien ook de financiële zorgen van onze gemeenten goed. Er is nog steeds onduidelijkheid over eventuele correcties voor het ravijnjaar en middelen voor de jeugdzorg. Wanneer deze ontwikkelingen gemeenten dwingen tot het maken van pijnlijke keuzes kan dit consequenties hebben voor de dienstverlening vanuit de GGD. Wanneer gemeenten keuzes moeten maken op de plustaken die zij afnemen, geeft dit een financieel risico voor de GGD. Dit kan leiden tot tijdelijke overformatie en frictiekosten, ook op de ondersteunende processen.

De GGD laat zijn ambities niet varen, maar we kijken wel kritisch naar hoe we deze bereiken. De doelen en activiteiten voor 2026, voortkomend uit het meerjarenbeleidsplan, blijven dan ook binnen het budget wat de GGD daarvoor ter beschikking is gesteld. Met het programma Toekomstbestendige GGD

Financieel Fit en Gezond zetten we al in om dingen slimmer te doen.
De financiële uitdagingen waar onze gemeenten voor gesteld staan maakt dat wij terughoudend zijn met nieuwe beleidsvoornemens. Focus aanbrengen is nodig, de dingen slimmer doen, nieuw voor oud, daar zet de GGD op in.
In de ontwerpbegroting leest u de richting die we hiervoor ingaan, hoe we deze activiteiten precies zullen vormgeven hangt mede af van de bovengenoemde onzekerheden.

Leeswijzer

2026 is het laatste jaar van deze beleidsperiode waarin we samen werken aan de ambities volgens de toekomstvisie 'Wij maken samen gezond gewoon'. Deze begroting beschrijft per pijler welke stappen we zetten in 2026 om onze ambities te realiseren. We laten zien hoe we de resultaten van onze samenwerking met gemeenten en partners monitoren. Hoofdstuk 2 beschrijft wat de financiële impact is van de plannen. De hoofdstukken 3 en 4 bevatten de wettelijk verplichte paragrafen.

's-Hertogenbosch, 4 april 2025,

Het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant,

M.A.H. Moorman,
voorzitter

T.H.I. Claassen,
secretaris

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de GGD Hart voor Brabant in zijn vergadering van 2 juli 2025,

M.A.H. Moorman,
voorzitter

T.H.I. Claassen,
secretaris

De GGD in één oogopslag 2024

Wij maken samen gezond gewoon

Gezondheid vanzelfsprekend maken. Dat is ons doel voor

1,1 miljoen inwoners

waarvan ruim 200.000 jeugdigen

We zetten daarbij extra in op de gezondheid van mensen in kwetsbare situaties. Zodat alle mensen gezonde kansen krijgen om alles uit hun leven te halen.

We richten ons hierbij op vier pijlers:

- Voorkomen als het kan, beschermen als het moet
- Zelf, maar niet alleen
- Iedereen verschillend, allemaal gelijk
- Overal om ons heen, binnen en buiten

Over GGD Hart voor Brabant

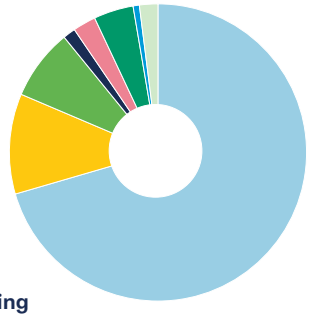
19 gemeenten

48 consultatiebureaus

5 regionale vestigingen

850 medewerkers maken zich sterk voor de gezondheid van alle inwoners en spelen in op de lokale situatie.

Diensten

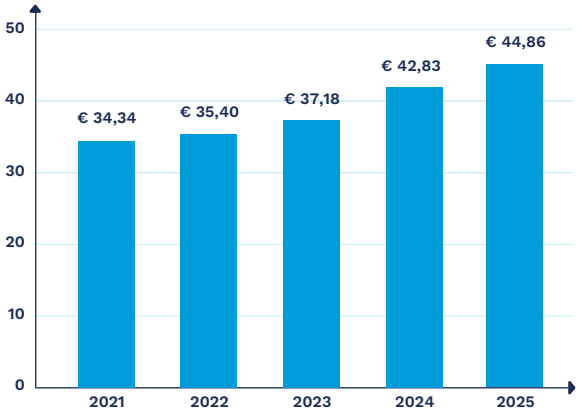
- Jeugdgezondheid
- Gezondheidsbescherming
- Gezondheidsbevordering en leefstijl
- Monitoren, signaleren en advies
- Publieke gezondheid bij rampen en crises
- Toezicht houden
- Openbare geestelijke gezondheidszorg
- Overige

Gemeentelijke bijdrage per inwoner

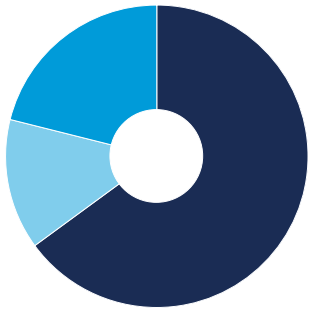
Stijging door:

- **jaarlijkse indexering**
- **aanpassingen in het Rijksvaccinatieprogramma**
  Betekent ook: stijging Gemeentefonds
- **prenataal huisbezoek zwangeren in een kwetsbare situatie (vanaf juli 2022)**
  Betekent ook: stijging Gemeentefonds

2024: stijging door actualisering basispakket

Investeren in publieke gezondheid

Inkomsten begroting 2025	**€ 82,5 miljoen**
Basispakket	**€ 53,6 miljoen**
Plustaken voor gemeenten	**€ 11,5 miljoen**
Plustaken voor anderen	**€ 17,4 miljoen**

1. Gezondheid raakt ons allemaal - doelen en stappen 2026

1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

1.2 Zelf, maar niet alleen

1.3. Iedereen verschillend, allemaal gelijk

1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten

1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

Wij maken samen gezond gewoon

Stimuleren van positieve gezondheid is de sleutel tot een gezonde toekomst. Daarom zetten we daar vol op in. En we vergeten niet waar we goed in zijn: we blijven als organisatie klaar staan om mensen te helpen als dat nodig is.

Ambitie

In 2027 vinden en gebruiken inwoners en partners de GGD als dé plek voor betrouwbare kennis en onderbouwde interventies om gezondheid te bevorderen.

> **Het gezondheidshuis.**

Onze doelen voor 2026:

1. De transitie van zorg naar gezondheid wordt actief voortgezet, door inbedding van de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein in het werkgebied van GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant;
2. Met de partners is de rol en deelname van de GGD in het aansluiten op de sterke lokale teams in het sociaal domein en activiteiten vanuit de Hervormingsagenda Jeugd afgesproken, vastgelegd en geborgd;
3. De GGD gaat in gesprek met de belangrijkste werkgevers in de regio over hoe ze samen met partners gezond gewoon maken voor hun medewerkers en hun omgeving;
4. De GGD heeft een Vaccinatie Expertise Centrum (VEC), dat de centrale plek is waar inwoners, professionals en partners digitaal en fysiek terecht kunnen voor informatie en vragen over vaccinaties en natuurlijk voor het zetten van vaccinaties.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. Samen met zorgverleners, gemeenten en zorgverzekeraars zorgen we ervoor dat interventies, onder andere uit de ketenaanpakken GALA, waarvan we weten dat ze werken, voor iedereen in de doelgroep beschikbaar zijn met structurele financiering en inzet van mensen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het inzetbaar maken van de succesvolle interventie ‘GLI-jongeren’ en de inbedding en borging van de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht en de rol van de centraal zorgverlener. We verkennen samen met onze gemeenten ook de inzet van aanvullende leefstijlloketten in gemeenten voor de primaire preventie.

b. We spelen een actieve rol bij het continueren en realiseren van de ambities uit de regioplannen (IZA) en het GALA. Zo adviseren we over de monitoring van activiteiten vanuit IZA en GALA, om bij te dragen aan de gezondheid van onze inwoners. Vanuit de regionale kennisinfrastructuur hebben we al belangrijke stappen gezet in de verbinding tussen gemeenten en GGD, om zowel de behoeftes van onze gemeenten beter op te halen, als kennisdeling over gezondheid nog beter vorm te geven. In 2026 zullen de middelen voor de kennisinfrastructuur vanuit de SPUK-regeling stoppen. In 2025 is er met gemeenten en betrokken partners een slimme efficiënte en houdbare oplossing voor uitgewerkt, waar we hopelijk in 2026 mee verder kunnen bouwen aan de Brabantse kennisinfrastructuur als het kennisknooppunt van gezondheid.
c. We verspreiden via de Brabantse Kennisinfrastructuur, mits deze wordt voortgezet, de in 2025 opgedane kennis over verbeteren van de toegang tot huisartsenzorg voor arbeidsmigranten.
d. We bereiden ons voor op meerdere scenario's rondom de middelen voor structurele versterking van de infectieziektebestrijding (IZB). In de loop van 2025 komt hierover meer duidelijkheid, waarbij er drie scenario's zijn: de investering stopt, wordt lager of blijft gelijk. Bij reductie en stoppen heeft dit impact op de inzet voor de publieke gezondheid vanuit de wettelijke taken rondom infectieziekte bestrijding en preventie. In dit scenario zal de dienstverlening afgeschaald moeten worden, omdat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn.

Gedurfd:

e. De focus van de jeugdgezondheidszorg ligt bij het normaliseren (i.p.v. medicaliseren) en bij risicogestuurd werken. Dit vraagt om met een brede blik te kijken naar de sociale context en achterliggende factoren zoals armoede en de mentale gezondheid van ouders. Dit kan de GGD niet alleen, hiervoor is een intensieve verbinding op lokaal niveau nodig om dit samen te kunnen organiseren met de hiervoor beschikbare middelen. In 2026 zijn al onze teams daarom ook verbonden met de lokale wijkteams in het werkgebied.
f. In 2025 zijn gemeenten gestart met het regionaal netwerk suïcidepreventie (onderdeel van de implementatie van de Wet Integrale Suïcidepreventie). De GGD is hierin netwerkpartner. We zetten in op aansluiten bij bestaande netwerken voor mentale gezondheid, die in 2026 mogelijk verder uitgebouwd worden. Het doel hiervan is om de kennis en kunde van de partners optimaal in te zetten, niet alleen binnen het netwerk maar ook juist tússen de

netwerken, zodat we ook leren van elkaars goede voorbeelden. Hiermee zetten we samen de noodzakelijke stappen om suïcidale gedachten bij jongeren en jongvolwassenen te normaliseren en de stap naar uitvoering van die gedachte (de suïcide) terug te dringen.

Vernieuwend

g. We gaan actief in gesprek met werkgevers in Brabant, daarbij maken we strategische keuzes. Wat zijn de belangrijkste werkgevers? Waar zitten werknemers in bepaalde kwetsbare situaties (zoals bijvoorbeeld arbeidsmigranten) of waar zijn de grootste kansen om mensen goed voor te bereiden op gezond ouder worden? Welke werkgevers spelen een rol in het kader van een gezonde voedselomgeving? Kunnen we aanhaken bij de ontwikkelingen rondom gezonde en duurzame werklandschappen? We verwachten via werkgevers specifieke doelgroepen en met name volwassenen te bereiken. We activeren werkgevers voor de rol die zij hier zelf in spelen. Via werkgevers kunnen we ook bijdragen aan de groene handafdruk en planetaire gezondheid.

Hiermee willen we de volgende resultaten bereiken:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Percentage volledige deelname aan RVP (t/m 2 jaar)	79%	82%	80%	Het vaccinatieprogramma is sterk in beweging, zoals de start van de vaccinatie tegen het RS virus en het wijzigen van de timing van vaccinaties in het rijksvaccinatieprogramma. Dit zorgt tegelijkertijd voor onrust en aandacht. Vanuit het vaccinatie-expertise centrum is er veel aandacht voor de vaccinatiegraad op wijkniveau. We verwachten dat het percentage stabiel zal blijven.
Aantal consulten reizigersspreekuur	9.933	11.686	13.000	We investeren in nieuw personeel en verwachten hiermee nog meer klanten te kunnen bedienen en wachttijden te verkorten.

We zien dat onze inwoners en partners ons weten te vinden en tevreden zijn met onze dienstverlening door:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal beleidsadviezen bij acute (milieu) incidenten	7 (+33 GAGS)	2 (+27 GAGS)	10	-
Aantal ontvangen vragen en klachten over milieu (en gezondheid)	333	374	350	-

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Gemiddelde tevredenheid bij direct klantencontact met de GGD: **Jeugdgezondheid**	71,6%	75,2%	72,5%	-
Gemiddeld waarderen netwerkpartners/ gemeenten ons met een 8 of hoger	-	-	-	Vierjaarlijks gemeten in imago-onderzoek GGD. Aanvullend organiseren we vanaf 2025 een jaarlijks gesprek met de gemeenten over de samenwerking. Gespreksverslagen worden geanalyseerd op succes- en verbeterpunten.

Vanuit onze reguliere taken werken we aan het zijn van dé plek voor betrouwbare kennis en onderbouwde interventies door:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal gemeenteschetsen	38	38	19	-

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal inwoners dat lid is van het GGD-gezondheidspanel	9.421	9.897	10.000	-

Daarnaast voert de GGD kerntaken uit, gericht op het beschermen en bewaken van de gezondheid van onze inwoners

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal meldingen van meldingsplichtige infectieziekten	623	1.613	=	De ambitie is vanzelfsprekend niet het aantal meldingen op zich, maar het zorgvuldig en deskundig behandelen van de meldingsplichtige infectieziekten.
Aantal lijkschouwingen bij niet-natuurlijk overlijden (inclusief euthanasie)	1.347	1.452	1.500	Verwacht wordt dat de toename van toezicht bij aanvragen voor euthanasie zal toenemen als gevolg van de toename van (oudere) inwoners. Daarnaast streven we hier ook niet naar het behalen van een getal, maar naar het bieden van goede dienstverlening.

Wij maken samen gezond gewoon

‘Ik werk samen met inwoners en professionals aan een rookvrije toekomst. In het project *Rookvrij Leven voor Iedereen* maken we gebruik van de integrale wijkaanpak van Pharos. We luisteren naar inwoners wat er nodig is om te stoppen, of om te voorkomen dat ze starten met roken of vapen. Samen ontwikkelen we plannen die aansluiten bij inwoners in de wijk. Dankzij een vierjarige subsidie van het KWF werken we de komende jaren verder aan een rookvrije toekomst. Samen met de (pre)geboortezorg uit de regio zetten we de actielijn *Rookvrije Start* op om het aantal zwangere vrouwen dat rookt vóór, tijdens en na de zwangerschap te verminderen. In 2026 bundelen we de succesfactoren van *Rookvrij Leven voor Iedereen*, zodat deze ook in andere wijken kunnen worden ingezet. Zo beschermen we anderen tegen meeroken en voorkomen we dat kinderen en jongeren verleid worden om zelf te gaan roken.’

- Baukje Coorens, adviseur Preventie en Gezondheid

Hart voor Brabant

1.2 Zelf, maar niet alleen

Wij maken samen gezond gewoon

Niets is zo persoonlijk als je eigen gezondheid. Voor wie gezond al gewoon is, kan het zelf doen. En wie onze kennis wil gebruiken weet ons te vinden. Mensen voor wie het moeilijk is, zoeken we actief op. Niemand hoeft tenslotte alleen te doen.

Ambitie

In 2027 maken inwoners bewuste keuzes die bijdragen aan hun positieve gezondheid. De inwoner weet waar hij hulp en ondersteuning kan krijgen als het moeilijk is die keuze zelf te maken.

> **Zelf als het kan, samen als het moet.**

Onze doelen voor 2026:

1. We voeren gesprekken met inwoners over hoe zij (nog) meer regie over hun eigen gezondheid kunnen nemen (denk aan klantarena's bij jeugdgezondheidszorg, spiegelgesprekken, inzet van kunstmatige intelligentie et cetera).
2. We benutten ervaringsdeskundigheid in nieuw te starten projecten om erachter te komen welke inzet van de GGD hen echt verder helpt.
3. We versterken vanuit onze reguliere taken de maatschappelijke weerbaarheid. Hieronder vallen activiteiten vanuit de rol als crisisorganisatie maar ook activiteiten waardoor inwoners informatie krijgen over wat zij zelf kunnen doen om goed voorbereid te zijn op een (dreigende) crisis of oorlog. Denk hierbij ook aan gezondheidsbevordering om minder kwetsbaar te zijn voor gezondheidsrisico's.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. In 2025 wordt een start gemaakt met participatie van ouders in de aanpak Kansrijke Start. Op basis van de geleerde lessen in de opstart willen we ouderparticipatie in 2026 gewoon maken.
b. We werken samen met (toekomstige) ouderen aan wat zij zelf kunnen doen om gezond en vitaal ouder te worden. Dit begint vroegtijdig, dus bij volwassenen, ruim voor het 65ste levensjaar.
c. Het nieuwe dienstverleningsconcept (2025) gaat uit van het mogelijk maken van meer zelfregie op gezondheid door onze inwoners. Daarmee verwachten we dat er ook moet worden ingezet op bijvoorbeeld gezondheidsapps. In 2026 wordt het dienstverleningsconcept geïmplementeerd.
d. In 2026 streeft de GGD ernaar om in opvolging van de landelijke ETHOS telling bij te dragen aan een eerlijk geluid over dak- en thuisloosheid. We willen hierin speciale aandacht vragen kinderen die dak- en thuisloos zijn, mede omdat we partner zijn in het nationaal programma leefbaarheid en veiligheid. Daarnaast hebben we oog voor de vraagstukken in het kader van maatschappelijke weerbaarheid.

Gedurfd:

e. Samen met de straatdokter en partners zoals huisartsen verstevigen we de sociaal medische zorg voor dak- en thuislozen.
f. We benadrukken het belang van inwonerparticipatie en stimuleren het inzetten en benutten ervan in de IZA-transformatieplannen.

Vernieuwend:

g. Om onze inwoners meer zelfregie te geven, benutten we ook de ontwikkelingen rondom kunstmatige intelligentie (AI) als onderdeel van onze dienstverlening.
h. In 2026 versterken we samen met partners het bewustzijn rondom mentale gezondheid. We delen adviezen en tips om de mentale gezondheid zelf te onderhouden. We dragen bij aan het 'gewoon' te maken om met elkaar te praten over je mentale gezondheid, met als doel elkaar hierbij meer te kunnen helpen. Dit doen we al als onderdeel van de Gezonde Start (Generatie Gezond) en bij het signaleren van postpartum depressie (PPD) bij jonge ouders. We benutten EVIE als ondersteuning voor jongeren in het voortgezet onderwijs om hun mentale gezondheid te versterken. Daarnaast sluiten we aan bij de landelijke campagne "hey, het is oké".

Hiermee willen we de volgende resultaten bereiken:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal consultatiebureau locaties dat werkt via de werkwijze van Plannen door Ouders.	40%	85%	95%	In 2024 is het doel bereikt dat 85% van de locaties deze werkwijze inzet voor tenminste 1 contactmoment. Naast de ambitie om dit naar vrijwel alle locaties te verspreiden streven we ook naar het toepassen in meer contactmomenten per locatie.
Wachttijd KlantContactCentrum (frontoffice) in seconden	86	103	90	-
Het aantal vragen dat vanuit de regionale kennisinfrastructuur is opgepakt	-	-	-	Nieuwe indicator vanuit activiteiten kennisinfrastructuur vanuit beweging IZA/GALA. Aantal vragen wordt gemonitord en gerapporteerd waarbij kwalitatieve duiding wordt gegeven over het type vraag (groot/klein).
Percentage jongeren met depressieve klachten (obv de screening in het voortgezet onderwijs)	19%	20%	=	We gaan uit van stabilisatie van dit percentage.
Het aantal scholen dat door de GGD is ondersteund bij een integrale aanpak van mentale gezondheid: STORM	-	10	↑	Nieuwe indicator laat zien hoeveel scholen (PO & VO & MBO) YMM, STORM en/of het vignet welbevinden van de Gezonde School inzetten. Dit geeft een eerste indicatie van de ondersteuning die de GGD biedt bij de integrale aanpak van mentale gezondheid. Dit is tevens een flinke onderschatting omdat scholen ook kiezen voor eigen aanpakken rondom dit thema.
Young Minds Matter	-	8	↑	Deze laten we voor het eerst zien in deze begroting.
Welbevinden: Gezonde School	-	49	↑	We verwachten een stijging gezien de maatschappelijke ontwikkelingen.

We kiezen voor een benadering van doelgroepen waarvan wij weten dat zij nog onvoldoende in staat zijn om zelf de gezonde keuzes te maken en hier hulp bij willen of nodig hebben:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal cliënten Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ)	1.559	1.575	↑	We verwachten een toename als gevolg van de stijging van het aantal mensen die dak- / thuisloos zijn.
Aantal cases van de wijk-GGD'ers	951	1.052	↑	We verwachten een toename als gevolg van de maatschappelijke ontwikkelingen en toegenomen aandacht voor mensen met onbegrepen/verward gedrag.
Aantal cliënten spreekuren dak- en thuislozen	217	285	↑	We ontwikkelen de aanpak met straatdoktoren daarom verwachten we een verdere stijging van het aantal cliënten in deze spreekuren.

GGD dienstverlening is er op gericht om de gezondheid te monitoren, te signaleren en zo nodig jeugdigen/inwoners die ondersteuning nodig hebben te verwijzen. Dat is aanleiding voor eventueel aanvullende dienstverlening zoals een contact op indicatie of huisbezoek, maar kan bijvoorbeeld ook een verwijzing naar een samenwerkingspartner in het sociaal of medisch domein zijn.

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
% jeugdigen dat van de GGD een doorverwijzing kreeg	10%	10%	10%	Normaliseren, zo mogelijk doorgeleiden en samenwerken in/met sterke lokale wijkteams.
% prenataal huisbezoek i.v.m. gesignaleerde kwetsbaarheid	2,8%	3,2%	↑	We verwachten een kleine stijging als gevolg van stijgende aantallen van de doelgroep en de aandacht voor kansrijke start in de integrale geboortezorgketen.

Daarnaast voert de GGD kerntaken uit die mensen helpen zelf gezonde keuzes te maken. Tegelijk is de GGD er voor diegene die het nog niet alleen kan.

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal woningvervuilingen	259	340	↑	We zien een overall stijging van het aantal casussen doordat mensen langer thuis blijven wonen en geen steunsysteem hebben.
Aantal webinars en campagnes gezondheidsbevordering **Webinars**	22	-	20	-
Campagnes	5	-	5	

Wij maken samen gezond gewoon

Binnen team Seksuele Gezondheid werken we al een tijd samen met een ervaringsdeskundige. Deze sekswerker vormt een gewaardeerde aanvulling op de reguliere werkzaamheden Seksuele Gezondheid. Cliënten worden geïnformeerd over de mogelijkheid om met deze ervaringsdeskundige te spreken. Zij nemen zelf de beslissing om hier gebruik van te maken. *'Ik ga met cliënten in gesprek over wat zij zelf kunnen doen om zo gezond mogelijk te werken waarin ze hun eigen gezondheid beschermen en die van hun cliënten.'* Wat ontzettend fijn werkt is dat Wendy echt uit ervaring spreekt en daarmee met cliënten samen nadenkt over adviezen die in de praktijk ook echt werken. Daarmee is dit echt van toegevoegde waarde voor onze inwoners.

- Wendy van der Jagt, ervaringsdeskundige

Hart voor Brabant

1.3 Iedereen verschillend, allemaal gelijk

Wij maken **samen** gezond gewoon

We zijn allemaal anders, maar willen uiteindelijk allemaal hetzelfde: gezond opgroeien en ouder worden. Dat moet écht voor iedereen mogelijk zijn. Wij maken ons sterk voor iedereen in kwetsbare situaties.

Ambitie

In 2027 neemt het verschil in gezonde levensjaren niet verder toe.

> **Ongelijk investeren in gelijke kansen.**

Onze doelen voor 2026:

1. We werken in Brabant samen om alle jeugdigen gelijke kansen te bieden om gezond en veilig op te groeien. Zo werken we effectiever, efficiënter en eenduidiger. In 2026 synchroniseren en regionaliseren we het JGZ basisaanbod, passend bij het landelijk professioneel kader. Samen realiseren we waar we individuele ondersteuning kunnen omzetten naar meer collectieve of digitale vormen.
2. Er wordt een onderzoek uitgevoerd om te beoordelen of de lijn die is ingezet met Generatie Gezond (waarbij het niet uitmaakt waar je wieg staat) verbreed wordt naar alle inwoners, bijvoorbeeld als we kijken naar goed voorbereid vitaal ouder worden.
3. We hebben de manier waarop we werken aangepast en onze online JGZ-dienstverlening geharmoniseerd. Daarnaast bieden we de JGZ gedifferentieerd aan op basis van onze data. Hiervoor werken we toe naar het gezamenlijk gebruik van een nieuw taxatie-instrument en bespreken deze taxatie gestructureerd met de ouders/de jongere, om zo passende ondersteuning op maat te geven.
4. We gaan actief in gesprek met de betrokken partners om het netwerk van onder andere seksuele gezondheid zo op te zetten dat er een sluitend aanbod is voor inwoners, waarbij het centrum voor seksuele gezondheid zich richt op aanvullende zorg voor specifieke doelgroepen door outreachend werken en collectieve preventie.
5. Er ligt een analyse, gemaakt met gemeenten en partners, voor mogelijke interventies/ dienstverlening die vanuit de GGD kan worden afgebouwd zonder negatieve effecten voor onze inwoners.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. Het team tuberculosebestrijding werkt intensief samen in de regio (REC zuid) om de dienstverlening op peil te houden. In 2026 zijn de resultaten bekend van verschillende pilots, zoals de implementatie van de IGRA diagnostiek, en passen onze dienstverlening hierop aan.

b. We werken, door data-analyse en in overleg met partners zoals huisartsen, met meer focus op de meest kwetsbare doelgroepen bij seksuele gezondheid.
c. We werken met partners en binnen de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid aan bestaanszekerheid voor jongvolwassenen door onderzoek te doen naar het bereik van risicogroepen en de samenwerking tussen sectoren. Daarnaast onderzoeken we een mogelijke toekomststrategie om ook de volgende generatie bestaanszekerheid te bieden. De doorgang van deze onderzoeken is afhankelijk van een besluit over toekenning van de aangevraagde financiering.

Gedurfd:

d. Duurzame borging en financiering van de ketenaanpak Kind Naar Gezonder Gewicht voor kinderen met overgewicht en obesitas in alle gemeenten in de regio.
e. De ingezette regionale en sub-regionale samenwerking rondom Kansrijke Start borgen we. Daarmee stimuleren we de samenwerking tussen lokale coalities, de ziekenhuizen en de verloskundige samenwerkingsverbanden (VSV).
f. De GGD voert vanuit verschillende taakvelden taken uit in het kader van publieke gezondheid asielzoekers (PGA). Dit is nu georganiseerd vanuit PGA teams. In 2026 is dit onderdeel van de reguliere dienstverlening JGZ, waardoor we flexibeler deze klantengroep kunnen bedienen. We doen dit zowel in reguliere spreekuren als op specifieke AZC locaties en tijdelijke locaties.

Vernieuwend:

g. Om onze positie in en het integraal netwerk te verstevigen in de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) nemen we deel aan subsidieaanvragen actieprogramma Grip op Onbegrip. Daarmee kunnen we samen met de netwerkpartners mensen met onbegrepen gedrag beter ondersteunen.

Hiermee willen we de volgende resultaten bereiken:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting (2026)	Toelichting
Verschil in levensjaren in goede ervaren gezondheid tussen mensen met een praktische en theoretische opleidingsachtergrond	-	-	=	Deze indicator is niet op regionaal niveau beschikbaar. Daarom voorstel voor wijziging: **verschil in ervaren gezondheid tussen mensen met een praktische of theoretische achtergrond**. Aansluitend op de ambitie verwachten we dat het verschil ten opzichte van 2022 (25% verschil in ervaren gezondheid tussen praktisch en theoretisch opgeleide volwassenen) niet toeneemt.

Dat is een ambitie die we met tussenstappen willen gaan bereiken. Zo is het belangrijk dat ons bereik van jeugdigen zo hoog mogelijk is en monitoren we hun 'kwetsbaarheid'. Ook is er aangepaste dienstverlening voor specifieke doelgroepen.

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Percentage jeugdigen dat de GGD bereikt	75%	81%	95%	-
Het aantal unieke cliënten waarbij de GIZ methodiek is ingezet (definitie NCJ)	27.292	-	↑	Door een toename in getrainde professionals en grote bekendheid met de toegevoegde waarde van dit instrument verwachten we hier een stijging.
Aantal jeugdigen waarmee de GGD contact heeft vanwege ziekteverzuim op school	2.093	1.987	2.000	-

Deze ambitie bereik je nooit vanuit de GGD alleen. Samenwerking met partners is noodzakelijk om vanuit de behoeften en vragen van de doelgroep de juiste dienstverlening aan te bieden.

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Lokale coalities Kansrijke Start	17 ('21)	-	19	Het streven is dat er in elke gemeente een lokale coalitie Kansrijke Start actief is.
Aantal Nu-Niet-Zwanger-casussen opgeschaald naar inhoudelijk coördinator NNZ	173	174	↑	We verwachten een kleine stijging omdat het aanbod NNZ is uitgebreid in de regio Brabant-Noord.
Aantal keren dat de GGD Stap 1 van de meldcode kindermishandeling startte	125	146	200	Ons streven is niet het bereiken van dit aantal, maar vooral dat professionals het juiste handelingsperspectief hebben om signalen actief te herkennen en op te pakken.

Vanuit de kerntaken voert de GGD diensten uit gericht op specifieke groepen met hun specifieke uitdagingen, waaronder:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal SOA-consulten	5.711	5.575	=	We verwachten dat het aantal gelijk blijft.
Aantal PREP consulten Intake	24	125	150	Er is een grote behoefte aan PrEP zorg, maar de verwachting is sterk afhankelijk van de keuzes die in 2025 gemaakt gaan worden.
Follow-up	964	889	1.800	
Aantal verrichtingen voor opsporing en behandeling TBC	8.407	6.936	7.000	-

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal opgespoorde actieve TBC-infecties	55	47	50	-
Aantal opgespoorde latente TBC-infecties (drager, maar niet ziek)	106	90	90	-

‘Het team Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) ziet steeds meer mensen tussen wal en schip vallen – mensen met verward of onbegrepen gedrag. Voor deze groep, die vaak een complexe zorgvraag heeft, vervullen we een cruciale rol. Ons doel is om kwetsbare mensen te vinden, binden en toe te leiden naar passende zorg en ondersteuning.
We zijn er trots op dat we afgelopen jaar meer datagedreven zijn gaan werken met hulp van een OGGZ-dashboard. Dit hebben we samen ontwikkeld met team Proces en Informatiemanagement (PIM). Dit dashboard biedt waardevolle inzichten in de verschillende soorten problematieken en helpt ons om beslissingen te baseren op feiten en cijfers. Hierdoor kan beleid en praktijk beter worden afgestemd op de behoeften van deze kwetsbare doelgroep. In 2025/2026 willen we het dashboard verder doorontwikkelen en rapportages opstellen waarmee we het gesprek met onze gemeenten verder kunnen verdiepen.’

- Tim van Soest, Verpleegkundige OGGZ

1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten

Wij maken **samen** gezond gewoon

Gezond leven start met een omgeving die daarop is ingericht. Daarom zetten we gezondheid en veiligheid altijd voorop: zowel binnen als buiten, offline en online.

Ambitie

In 2027 is het gewoon dat gezondheid wordt meegenomen bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving.

> **Inwoners pikken ’t niet, als dit niet zo is.**

Onze doelen voor 2026:

1. De toezichthoudende rol van de GGD is uitgebreid met het toezicht op de Voorschoolse Educatie. Deze signaal gestuurde inspecties werden voorheen uitgevoerd door de onderwijsinspectie. In 2025 wordt duidelijk of deze taak bij de GGD'en belegd wordt en tegen welke financiering.
2. Het aantal scholen dat structureel werkt met de gezonde schoolaanpak om aan gezondheidsheidsthema's zoals voeding, welbevinden, mediawijsheid en milieu & natuur te werken, neemt toe.
3. We hebben inzicht in de gezondheidseffecten van klimaatverandering die specifiek onze regio raken (denk aan hitte, droogte, beschikbaarheid van drinkwater, risico op infectieziekten en wateroverlast) en dragen zorg voor verspreiding van deze kennis en inbedding van mogelijke interventies.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV) is betrokken bij de landelijke ontwikkelingen vanuit de actieagenda industrie en omwonenden. Eén van de acties uit deze Actieagenda gaat over het verkennen van versterking van de adviesrol GGD. In de loop van 2025 zijn de resultaten hiervan bekend. Binnen de Actieagenda wordt gesproken over de thema's 'een goede buur', 'minder hinder, schone lucht', 'meten en weten' en 'betrouwbare overheid'. We implementeren de gevolgen van de uitvoering van de Actieagenda in de adviestaken van onze GGD.

Gedurfd:

b. In 2026 zijn we met scholen in gesprek over de inzet van bekende integrale aanpakken om de mentale gezondheid van leerlingen op het voortgezet onderwijs te versterken. Met de scholen bepalen we de voor hen meest geschikte aanpak en stemmen af wat de rol van de GGD hierin is. We maken gebruik van bewezen aanpakken zoals bijvoorbeeld het themacertificaat Welbevinden (gezonde school), Young Minds Matter en STORM.
c. In 2026 gaan we actief met gemeenten in gesprek over de positie van de GGD'en in ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij bouwen we voort op de eerste ervaringen met de Omgevingswet, maar kijken ook verder vanuit het concept Health in/for all policies. We maken hierbij gebruik van de toolkit 'Positieve Gezondheid op de tekentafel'. We formuleren met partners uit het sociale en fysieke domein én met inwoners voorstellen voor een fijne en gezonde wijk.
d. We werken met gemeenten aan de Citydeal gezonde en duurzame voedselomgeving.

Vernieuwend:

e. Samen met partners zijn we voorbereid op het uitvoeren van het toezicht op de Voorschoolse Educatie.

Hiermee bereiken we de volgende resultaten:

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
% volwassenen dat tevreden is over eigen woonomgeving	89% *(2022)*	-	-	Dit wordt gemeten via de reguliere monitors en gerapporteerd. De nieuwe cijfers zijn afhankelijk van publicatie van de resultaten van de gezondheidsmonitor volwassenen (2e helft 2025).
Aantal GGD adviezen m.b.t. de leefomgeving die bij omgevingsvisies, -plannen en –vergunningen die zijn mee- of overgenomen in het definitieve gemeentelijke besluit.	-	-	38	Ruimtelijke ontwikkelingen zijn vaak langdurige projecten met een combinatie van formele adviesmomenten (inspraak) en informele adviesmomenten (voorbesprekingen). In overleg met twee gemeenten, Tilburg en ’s-Hertogenbosch worden in 2025 twee casussen geanalyseerd om te kijken wanneer advies gevraagd/ gegeven is, wat de reactie hierop was en welke opbrengst dit had.
Percentage gemeenten dat in tenminste één van de nota’s voor de beleidsvelden werk & inkomen, ruimte & wonen en milieu & mobiliteit een relatie met gezondheid heeft gelegd	-	-	-	Dit is een nieuwe indicator o.b.v. advies van het RIVM. Ervaring uit de gemeente Utrecht leert dat dit een complexe en tijdrovende activiteit. Advies van betrokken ambtenaren was om deze indicator daarom niet over te nemen.

We spreken ons uit over de invloed van de omgeving op onze gezondheid vanuit onze opdrachten en in het netwerk met onze partners.

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal beleidsadviezen ruimtelijke ontwikkeling	61	49	↑	We verwachten een stijging te zien als gevolg van ontwikkelingen rondom woningbouw, industrie en veehouderij.
Percentage scholen met vignet Gezonde School (of deze aanpak benutten)	37%	36%	50%	-
Aantal gevraagde GGD-adviezen bij Omgevingsvisies, -plannen en -vergunningen	-	54	↑	We verwachten in 2026 dat gemeenten weer op stoom zijn rondom ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast is er in 2025 volop ingezet op bekendheid in gemeenten over de toegevoegde waarde van gezondheidsadvies door de GGD.

Dat doet de GGD niet alleen door nieuwe dingen te doen, maar juist ook door de uitvoering van (wettelijke) taken zoals afgesproken met en voor onze gemeenten.

Indicator	Start 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal inspecties kinderdagopvang en gastouderopvang	1.973	-	2.100	De ambitie is 100% van de locaties voor kinderdagopvang te inspecteren en 50% van de gastoudergezinnen.
Aantal kwaliteitsonderzoeken WMO	8	34	10	-
Aantal calamiteitenmeldingen WMO	43	82	50	-
Aantal infectiepreventie inspecties bij tattoo- en piercingbedrijven	138	121	150	-
Aantal infectiepreventie inspecties bij risicovolle voorzieningen	43	106	50	-

‘De leefomgeving van kinderen beïnvloedt hun gezondheid. Denk aan de invloed van luchtkwaliteit en astma bij kinderen, maar ook het voorbeeld van lood in drinkwater. Daarom is het belangrijk dat we binnen de jeugdgezondheid (aanstaande) ouders gericht adviseren over de invloed van de leefomgeving op de gezondheid van hun kinderen. Om jeugdverpleegkundigen hiermee te helpen is er een checklist gemaakt met punten om het gesprek met ouders hierover te kunnen voeren. Er is ook veel informatie beschikbaar via GGDleefomgeving.nl - Gezond opgroeien. De samenwerking met team Gezondheid, milieu en veiligheid draagt bij aan meer inzicht in de invloed van omgevingsfactoren op de gezondheid.’

- Mitra Sahak-Mehdizadeh, jeugdarts i.o.

2. Financiën

Hart voor Brabant

Gemeentelijke bijdrage 2026

De gemeentelijke bijdrage is de bijdrage voor het basispakket van de GGD. Daarnaast kunnen gemeenten of anderen tegen betaling kiezen voor aanvullende diensten (plustaken).

Als uitgangspunt voor de begroting hanteren we, volgens afspraak, de geïndexeerde bijdrage 2025.

Omschrijving	Bedrag
Gemeentelijke bijdrage basispakket vastgestelde begroting 2025	**€ 44,86**
Aanpassingen contactschema RVP	€ PM
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2025, per inwoner	**€ 44,86**
Indexering 2026	€ 1,15
Overheveling SPUK-regelingen naar gemeente	€ PM
Aanpassingen contactschema RVP	€ PM *incidenteel*
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026, per inwoner	**€ 46,01**

Toelichting

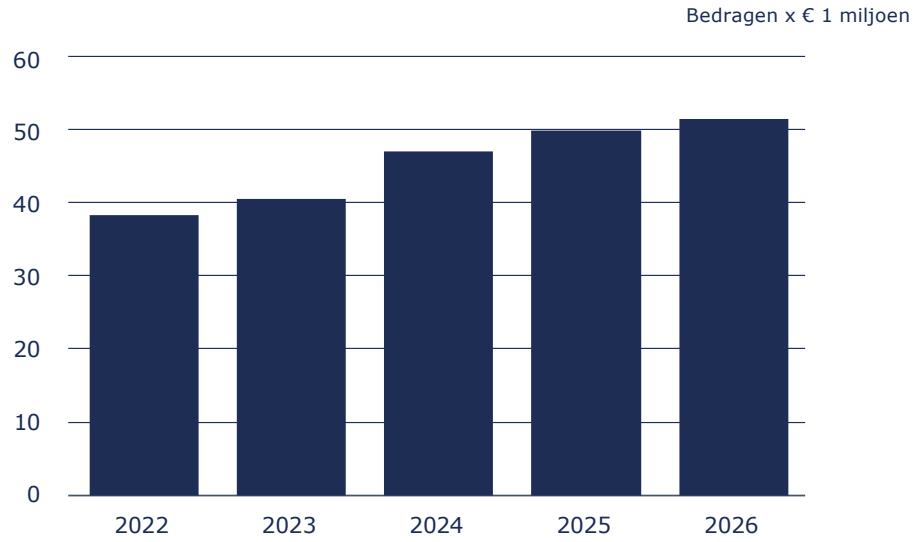
Aanpassingen contactschema RVP
In 2025 worden verschillende wijzigingen doorgevoerd in het schema van het Rijksvaccinatieprogramma waarvoor de GGD extra kosten moet maken. In het gemeentefonds wordt incidenteel eenmalig extra gestort in 2025 ter overbrugging van schommelingen in de implementatiejaren van deze schemawijzigingen. Het ministerie van VWS geeft aan dat in 2025 een bedrag wordt toegevoegd aan het Gemeentefonds voor de periode 2025 t/m 2029. Het is nog niet helder wat hiervan het financiële effect is, vandaar dat dit in de inwonerbijdrage is opgenomen als PM post. Voor gemeenten zal dit budgetneutraal gebeuren doordat de gemeenten dit geld ontvangen via het gemeentefonds.

Indexering 2026
De exploitatie van de GGD is loon- en prijsgevoelig. Daarom is er een consistente index voor de gemeentelijke bijdrage, met objectieve maatstaven en vrij van beleidsmatige keuzes. Hierbij volgen we de afspraken in onze gemeenschappelijke regeling: het systeem van de gemeente Tilburg. Jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau, met een correctie voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. Hierdoor loopt de index gelijk met de reële stijging van lonen en prijzen. Het leidt voor 2026 tot een indexering van 2,57%. Zie voor de berekening bijlage 2.

Overheveling SPUK-regeling naar gemeenten
In het landelijk regeerakkoord uit 2024 is opgenomen dat specifieke uitkeringen worden overgeheveld naar het gemeentefonds met toepassing van een budgetkorting van 10%. Gemeenten financieren specifieke dienstverlening van de GGD met deze middelen. Mochten deze uitkeringen in 2026 daadwerkelijk worden overgeheveld naar het gemeentefonds, dan vertalen we dit naar de gemeentelijke bijdrage in lijn met de wet gemeenschappelijke regelingen. Indien bij overheveling de zogenaamde budgetkorting van 10% gestand blijft betekent dat wel dat, bij een korting van 10% op een SPUK, we in gesprek moeten gaan over het niveau van dienstverlening.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De belangrijkste oorzaak voor de stijging van de gemeentelijke bijdrage is de jaarlijkse indexatie. De kleine extra stijging in 2024 wordt verklaard door de aanpassingen in het basispakket (o.a. Omgevingswet). Daarnaast zijn er de afgelopen jaren meerdere toevoegingen aan het rijksvaccinatieprogramma geweest die vertaalden in een bijdrage per inwoner. Gemeenten worden voor deze toevoegingen gecompenseerd via het gemeentefonds waardoor deze wijzigingen uiteindelijk voor de gemeente budgetneutraal zijn.

Tarieven 2026

Het algemeen bestuur van de GGD stelt de tarieven vast, tegelijk met deze begroting. In bijzondere situaties kan de directeur gemotiveerd afwijken van deze tarieven. De tarieven voor diensten aan anderen dan gemeenten stelt de directeur in mandaat vast, op basis van landelijke en regionale afspraken en/of onderhandelingen. Bijvoorbeeld: reizigersadviezen, forensische diensten, hygiëne-inspecties, seksuele gezondheid en tuberculosebestrijding.

Uurtarieven plustaken voor gemeenten, afgerond	2024	2025	2026
≤ schaal 6 (o.a. teamassistent en medisch technisch medewerker)	73,75	77,25	79,25
schaal 7 (o.a. gezondheidsvoorlichter)	85,75	89,75	92,00
schaal 8 (o.a. verpleegkundige B)	97,50	102,00	104,50
schaal 9 (o.a. verpleegkundige AB en toezichthouder Wet kinderopvang)	113,25	118,50	121,50
schaal 10 (o.a. verpleegkundige A en gvo-functionaris)	123,00	128,75	132,00
schaal 11 (o.a. verpleegkundig specialist/ physician assistant, onderzoeker en functionaris gezondheidsbeleid)	141,00	147,75	151,50
≥ schaal 12 (o.a. arts)	146,75	153,75	157,75

Toezicht voorschoolse educatie

Uit onderzoek van de onderwijsinspectie is gebleken dat voorschoolse educatie (VE) bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, mits de educatieve kwaliteit op orde is. De signaalgestuurde inspecties worden nu uitgevoerd door de onderwijsinspectie. Onderzocht wordt wat de meerwaarde is om reguliere inspecties te laten uitvoeren door toezichthouders Kinderopvang als bijdrage om de educatieve kwaliteit te verhogen. Verwacht wordt dat daarover in 2025 een beslissing genomen wordt. Wij zijn enthousiast om dit uit te voeren, op voorwaarde dat er voldoende middelen komen voor scholing en uitvoering.

3. De GGD als organisatie

Hart voor Brabant

3.1 Bedrijfsvoering

De toekomstbestendige organisatie

De toekomstbestendige organisatie vraagt om het versterken van onze positie als werkgever. Dit vraagt om betrokken collega's, die we niet alleen binden aan de organisatie met perspectief op groei, maar ook blijven boeien met betekenisvol werk en laten bloeien door ontwikkeling. Strategische personeelsplanning helpt ons om goed voorbereid te zijn op de verwachte krapte en ontwikkeling van de arbeidsmarkt. We hebben een effectieve personeelsbezetting nodig.

1. De GGD is een aantrekkelijk werkgever

Resultaat	Stand 2023	Stand 2024	Verwachting 2026	Toelichting
Aantal medewerkers in dienst	872	860	=	Het aantal medewerkers in dienst zal gelijk blijven. De verdeling/verhoudingen in functies zal verschuiven als gevolg van functiedifferentiatie.
Medewerkers in dienst (in fte)	685	691	=	-
Aantal inhuurkrachten	93	79	↓	In samenhang met de wet DBA streven we naar het beperken van inhuur. Externe inhuur is niet wenselijk op reguliere taken.
Aantal inhuurkrachten (in fte)	52	26	↓	-
Ziekteverzuim	7,3%	7,6%	↓	Investeringen worden gedaan om de groei van het verzuim terug te dringen.

Het eerlijk geluid:

2. *In 2026 werken en leren we op basis van betrouwbare gegevens en analyses*
   Deze data benutten we structureel bij besluitvorming en procesoptimalisatie. Zo hebben we in 2025 met behulp van data, kennis en ervaring de belangrijkste strategische opgaven vastgesteld waar we in de GGD aan werken. Dit geeft ons een focus op die punten waar we voor inwoners de meeste impact kunnen en moeten bereiken.
   Het benutten van data als onderbouwing voor keuzes vraagt een combinatie van zowel doorontwikkeling van de data en de systemen om deze data te ontwikkelen als van toepassing van deze data, datagedreven denken en werken. In 2026 leggen we extra focus op het toepassen van data die we hebben in onze dienstverlening. Dat doen we niet alleen maar juist in onze netwerken. Denk bijvoorbeeld aan de regionale kennisinfrastructuur die is opgezet vanuit de ontwikkeling van zorg naar gezondheid (IZA/GALA). Samen ontwikkelen we nog betere gezondheidsindicatoren die bijdragen aan meer inzicht in de effecten van interventies. Maar ook nieuwe indicatoren die door inwoners zelf gemeten kunnen worden (citizen science) met behulp van bekende gezondheidsapps.
   We werken aan het verstevigen en voldoen aan informatieveiligheid. We voldoen aan de wet- en regelgeving voor informatiebeveiliging (waaronder de nieuwe cyberbeveiligingswet).

3. *De GGD maakt slim gebruik van digitale middelen*
   Door personele en financiële uitdagingen is het belangrijk om onze mensen zo slim mogelijk in te zetten. Digitale hulpmiddelen helpen inwoners om meer zelf te doen en versterken onze dienstverlening. We zetten kunstmatige intelligentie (AI) veilig en betrouwbaar in. We blijven oog houden voor inwoners die moeite hebben met het gebruik van digitale middelen. Onze digitale hulpmiddelen voldoen aan de voorwaarden voor digitoegankelijkheid.

4. *In 2026 wordt het digitaal kinddossier in onze organisatie vernieuwd*
   In 2026 gaan we aan de slag met de uitkomst van het aanbestedingstraject voor het digitale kinddossier. Dit kan betekenen dat we een nieuw digitaal kinddossier implementeren met een nieuwe leverancier en systeem, of dat we verder bouwen op het bestaande dossier. Ons doel blijft om flexibele en mobiele diensten in te zetten binnen de jeugdgezondheidszorg, zodat we iedereen optimaal kunnen bedienen en niemand uitsluiten.

5. *In 2026 verkleinen we onze voetafdruk*
   We zetten stappen richting een duurzame toekomst. Met de ondertekening van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 hebben we onze ambities op duurzaamheid versterkt. In 2025 is het laaghangend fruit aangepakt en in 2026 bouwen we verder. We verkleinen onze voetafdruk door slimmer en duurzamer te werken met herbruikbare materialen, groenere groepsvaccinaties, duurzame mobiliteit en gezonde en duurzame voeding. Ook zorgen we voor betere hitteregulatie op locaties. Tegelijkertijd vergroten we onze handafdruk door anderen te inspireren en in beweging te komen. We stimuleren inwoners, gemeenten en ketenpartners bijvoorbeeld met voorlichting over duurzame gezondheid, groenere wijken en praktische adviezen over hoe om te gaan met hittestress.

Het gedurfde geluid:

6. *De GGD werkt in een sterk netwerk van inwoners, gemeenten en partner*
   De GGD maakt juist in het brede domein van publieke gezondheid impact op de gezondheid vanuit een breed perspectief: Health in/for all policies. Dat kan en wil de GGD niet alleen. We werken samen. Daarbij stimuleren we het netwerk om samen de benodigde stappen te zetten.
   Dat betekent ook dat we kijken naar het verdelen van taken. We stoppen met werkzaamheden die onvoldoende onderbouwd zijn.
   We laten ook ons gezonde geluid horen op die plekken waar dit gehoord moet worden. Daarbij beperken we ons niet tot de regionale afbakening, maar participeren we juist ook actief in bovenregionale netwerken rondom bijvoorbeeld de TBC dienstverlening of juist landelijk. Denk hierbij aan de landelijke commissie arbeidsmarkt waarin de GGD een actieve rol speelt.

7. *De GGD heeft focus*
   In 2025 hebben we samen onze strategische opgaven bepaald. Om deze doelen te bereiken werken we samen binnen en buiten de GGD. Ontwikkelingen die daarbuiten vallen, pakken we minder intensief op, stoppen we, of bespreken we met partners om te kijken hoe we onze rol anders kunnen invullen. Zo zorgen we ervoor dat we onze tijd én energie besteden aan wat écht het verschil maakt.

8. *De GGD is Samen Sterker*
   In 2026 werken we nauw samen met de GGD West-Brabant, omdat we samen meer kunnen bereiken voor onze inwoners. In 2026 zetten we de opgedane inzichten om in actie, zodat we samen sterker staan en continuïteit van dienstverlening kunnen bieden.

Het vernieuwend geluid:

9. *De GGD is toonaangevend en werkt met 'beproefde' methoden en technieken*
   Onze dienstverlening is toekomstbestendig: flexibel, digitaal waar kan en met persoonlijke hulp waar nodig. Zó blijven we inspelen op wat inwoners écht nodig hebben. In 2025 ontwikkelden we samen met gemeenten, inwoners en GGD professionals een dienstverleningsconcept afgestemd op de veranderende wensen van de inwoners.

Vernieuwende stap:

a. *In 2026 werken we aan het versterken van de nieuwe competenties voor gezondheidsbevordering*
   Hiermee verbeteren we de kwaliteit van voorlichting en zetten we in op activiteiten met impact. Hiervoor is een leer- & ontwikkelplan opgezet wat we in 2026 uitvoeren.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen laat zien hoe de GGD tegenvallers kan opvangen zonder dat het werk in gevaar komt. Het bestaat uit bestemmingsreserves en de algemene reserve. Bestemmingsreserves hebben een doel en vervallen als dat doel is bereikt. De algemene reserve is voor het opvangen van tegenvallers. Het algemeen bestuur stelde een norm vast voor deze reserve, op basis van de omzet van het basispakket en de plustaken: vanaf 2022 is de ondergrens € 1,5 miljoen en de bovengrens € 5,2 miljoen.

Een risico is een gebeurtenis of omstandigheid met mogelijk nadelige gevolgen voor de organisatie. Hieronder staan de belangrijkste risico's en hoe we daarmee omgaan. We schatten de kans in en het gevolg, uitgedrukt in geld.
De algemene reserve ter hoogte van € 1,5 miljoen valt per eind 2024 binnen de bandbreedte van haar normen. De benodigde weerstandscapaciteit is echter € 1,7 miljoen voor de dekking van de risico's en andere onverwachte ontwikkelingen.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Risico	Kans	Impact	Maatregel - type	Waarde	Waarde restrisico
1	**Indexering gemeentelijke bijdrage**	Groot	Zeer groot	Verminderen	1.500	0
2	**Fluctuaties in omzet plustaken**	Groot	Groot	Verminderen	1.400	500
3	**Toenemend aantal specifieke uitkeringen en budgetkorting**	Groot	Groot	Accepteren	1.000	300
4	**Informatiebeveiliging onvoldoende op orde**	Groot	Groot	Verminderen	PM	PM
5	**Onvoldoende binden en boeien van medewerkers**	Groot	Groot	Verminderen	800	400
6	**Niet invulbare vacatures op vitale functies**	Groot	Groot	Verminderen	PM	PM
7	**Niet meer kunnen voortbestaan van de GGD in huidige vorm**	Middelgroot	Zeer groot	Verminderen	PM	0
8	**Hoog ziekteverzuim**	Groot	Middelgroot	Verminderen	1.100	300
9	**Planetaire gezondheid**	Groot	Middelgroot	Verminderen	PM	PM
10	**Uitvoering forensische geneeskunde**	Groot	Middelgroot	Verminderen	800	200

Bedragen x € 1.000

Nr.	Risico	Kans	Impact	Maatregel - type	Waarde	Waarde restrisico
11	**Hoge inflatie en kostenstijgingen**	Middelgroot	Groot	Verminderen	1.500	0
12	**Uitgaven die niet rechtmatig zijn**	Klein	Middelgroot	Verminderen	PM	PM
13	**Vennootschapsbelasting**	Klein	Middelgroot	Verminderen	PM	PM
14	**Leegstand verhuur**	Klein	Klein	Accepteren	0	0
15	**Oninbaarheid debiteuren**	Klein	Klein	Accepteren	13	0
Totaal					**8.113**	**1.700**

Toelichting:

1. *Indexering gemeentelijke bijdrage:* het risico dat een meerderheid van de gemeenten zich niet kan vinden in de afgesproken jaarlijkse indexering gaat van middelgroot naar groot. Vooruitlopend op de signalen rondom de gemeentelijke financiën in 2026 (het zogenaamde ravijnjaar) bestaat het risico dat gemeenten vragen de inwonerbijdrage 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en loon- en prijscompensatie op te vangen in de eigen begroting middels ombuigingen. Jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage is nodig om de autonome loon- en prijsstijgingen op te vangen. Deze zijn een gevolg van kostenstijgingen waar de GGD mee geconfronteerd wordt als gevolg van bijv. CAO-stijgingen en prijsstijgingen van inkoop van goederen en diensten.
   De GGD voert al een ombuiging door binnen de eigen begroting: om de stijging van kosten als gevolg van onderhoud aan het functieboek op te vangen. De ongedekte kosten waren 3% van de begroting. Deze afgezet tegen de personele lasten betekent een stijging van zelfs 5%. Hiervoor is in 2024 het programma Transitie Toekomstbestendige GGD door het algemeen bestuur vastgesteld. Met het programma Financieel Fit en Gezond wordt de structurele kostenstijging niet verhaald bij de gemeenten.
2. *Fluctuatie in plustaken:* de omvang van plustaken kan veranderen zonder dat de GGD de organisatie hierop tijdig kan aanpassen. Dit risico neemt als gevolg van het Ravijnjaar 2026 toe: de kans wordt groter dat gemeenten scherpe keuzes moeten maken over de plustaken die zij afnemen. Pas in de najaarsgesprekken met de gemeenten krijgen wij een beeld van de plustaken die gemeenten komend jaar willen afnemen. Ook worden gedurende het jaar nog extra plustaken ingekocht door gemeenten. Dit maakt voor de GGD het risico van tijdelijke overformatie (en in potentie frictiekosten) groter. We beperken dit risico met actief accountmanagement en te blijven investeren in de kwaliteit en impact van de plustaken die wij aanbieden.
3. *Toenemend aantal specifieke uitkeringen (SPUK's) en risico op budgetkorting:* we zien – net als bij gemeenten zelf – een toenemend aantal specifieke uitkeringen en de daaraan gekoppelde verantwoordingslast. Voor een aantal taken gaat het om substantiële

bedragen waarbij aanzienlijke inzet wordt gevraagd maar onzeker is of de activiteiten uiteindelijk een structureel karakter krijgen. Te denken valt aan VIP en de Covid-19 vaccinatiecampagne, waar voor de GGD aanzienlijke bedragen mee gemoeid zijn. Dit maakt het voor de GGD risicovol om langlopende verplichtingen aan te gaan en bedrijfsvoering hieromtrent duurzaam te organiseren. Er is onzekerheid over continuering van VIP in 2026 als gevolg van aangekondigde bezuinigingen in het regeerakkoord uit 2024. Vanwege arbeidsmarktoverwegingen en goed werkgeverschap is een aantal collega's een vast contract gegund terwijl financiering mogelijk vervalt, daarnaast is het een risico in de zin van deskundigheid- en capaciteitsverlies in onze dienstverlening rondom infectieziektebestrijding. Daarnaast is er een risico van 10% budgetkorting wanneer specifieke uitkeringen overgeheveld worden naar het gemeentefonds, conform het regeerakkoord uit 2024. De Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg is een SPUK en bedraagt jaarlijks ca. € 3,0 mln en is bedoeld om een aantal risicogroepen gratis en, indien gewenst, anonieme - aanvullende seksuele gezondheidszorg te bieden. Een budgetkorting van 10% resulteert erin dat een deel van de mensen uit deze risicogroepen niet meer terecht kan bij de GGD voor seksuele gezondheidszorg. Dit zorgt voor een toename van het aantal soa's en een toename van risico's op het gebied van seksualiteit, zoals seksuele grensoverschrijding en ongeplande (tiener)zwangerschappen.

4. *Informatiebeveiliging onvoldoende:* dit risico blijft gelijk. We worden steeds afhankelijker van IT en tegelijkertijd nemen cyberdreigingen toe. Daarom zetten we continu in op verbeterde informatiebeveiliging en stimuleren we veilig gedrag bij onze collega's. De GGD is NEN 7510 gecertificeerd, wat betekent dat we voldoen aan strikte normen voor informatiebeveiliging om onze systemen en data te beschermen. We nemen maatregelen om onze informatiebeveiliging te verbeteren en informatieveilig gedrag van onze collega's te stimuleren en tegelijkertijd zien we dat cyberdreiging steeds groter wordt.
5. *Onvoldoende binden van medewerkers:* het risico dat medewerkers op cruciale functies vertrekken. We besteden aandacht aan het binden en boeien van medewerkers door te investeren in opleiding, ontwikkeling en goede arbeidsomstandigheden. Dit risico blijft gelijk: de risico's van schaarste op de arbeidsmarkt mitigeren wij door te blijven investeren in aantrekkelijk werkgeverschap. Zo versterken we niet alleen de medewerkersbetrokkenheid, maar ook de continuïteit van onze dienstverlening.
6. *Niet in te vullen vacatures:* het is soms moeilijk om vacatures in te vullen voor vitale functies, wat kan leiden tot achterstanden in het primaire proces. We zetten hierop in, maar het lukt misschien niet altijd om deze vacatures op tijdig in te vullen. Dit risico blijft gelijk.
7. *Voortbestaan van de GGD in de huidige vorm:* de coronacrisis leidt tot andere sturing bij crises (van infectieziekten). Dit risico blijft gelijk, we verminderen dit risico door nauwe samenwerking met GGD'en en anderen.
8. *Hoog ziekteverzuim:* dit kan leiden tot achterstanden in en druk op (een deel van de) diensten. We zetten in op vitaliteit van medewerkers en stellen zo nodig onze doelen bij.
9. *Planetaire gezondheid:* de WHO noemt klimaatverandering de grootste bedreiging voor de volksgezondheid in de 21ste eeuw. Daarmee is dit voor ons als organisatie een relevant en urgent thema. Klimaatverandering brengt grote gezondheidsrisico's met zich mee. Denk aan hittestress, nieuwe infectieziekten, en groter risico op sterfte en schade door natuurrampen. Maar duurzaamheid biedt ook grote kansen voor de publieke gezondheid. Een duurzame leefstijl bevordert immers de gezondheid.
10. *Uitvoering forensische geneeskunde:* onze taken voor forensische geneeskunde bestaan onder andere uit gemeentelijke lijkschouw en medische arrestantenzorg voor de regionale politie-eenheden. Doordat de politie de medische arrestantenzorg gaat aanbesteden, bestaat de kans dat wij deze dienstverlening op termijn kwijtraken aan marktpartijen. In dat

geval leidt dit tot een aanzienlijk verlies aan schaalvoordelen en navenante opbrengsten en wordt het zeer uitdagend onze expertise en bemensing voor gemeentelijke lijkschouw op peil te houden.

11. *Hoge inflatie en kostenstijgingen:* hoge inflatie als gevolg van macro-economische omstandigheden kan doorwerken in zeer forse stijgingen van zowel de personele kosten (CAO-stijgingen) als de materiele kosten (aanpassing van nieuwe inkoopcontracten en in de jaarlijkse contractuele prijsaanpassing van lopende afspraken). Wij worden via onze indexeringssystematiek gecompenseerd voor deze loon- en prijsstijgingen en loopt daardoor gelijk met de werkelijke stijging van lonen en prijzen, maar: met een vertraging. Het verschil tussen de begrote indexering en werkelijke stijging vangen we onder normale omstandigheden op in de exploitatie of via de algemene reserve maar het verschil kan door bijzondere macro-economische omstandigheden tussen opstellen van de begroting en realisatie groot zijn waardoor wij mogelijk niet in staat zijn om dergelijke verschillen op te vangen in onze algemene reserve. Het risico is in 2024 gedaald: zowel de kans is nu middelgroot en de impact groot.
12. *Uitgaven die niet rechtmatig zijn:* we leggen de keuzes rond het aanbesteden goed vast en instrueren onze mensen in het registreren van contracten en prestatieverklaringen. Dit risico blijft gelijk.
13. *Vennootschapsbelasting:* voor de GGD geldt deze niet zolang we kunnen aantonen dat er geen ondernemersactiviteiten zijn. Ten opzichte van eerdere jaren blijft dit risico gelijk.
14. *Leegstand verhuur:* afname van het aantal huurders. We beperken het risico door continu in gesprek te blijven met huurders. Dit risico blijft gelijk.
15. *Oninbaarheid debiteuren:* de meeste debiteuren zijn gemeenten en het afrekenen voor een reizigersadvies gebeurt direct. Voor de andere risico's is er de voorziening dubieuze debiteuren. Dit risico blijft gelijk.

3.3 Financiële status en weerbaarheid

Ratio	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	2,0%	8,9%	5,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,0%	8,9%	5,6%
Solvabiliteitsratio	28,9%	26,0%	25,1%
Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,0%	0,0%

- *Netto schuldquote:* deze geeft aan hoe de netto schulden zich verhouden tot de totale baten. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering we aantrokken: een laag percentage is gunstig. Onze positie is goed, de GGD heeft een lage schuld en heeft naar verwachting geen leningen in 2026.
- *Solvabiliteitsratio:* het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het geeft aan of de GGD kan voldoen aan zijn financiële verplichtingen. Het minimum voor een gezonde ratio is 25%: die halen we.
- *Structurele exploitatieruimte:* een getal gelijk aan of groter dan 0 betekent dat de structurele baten groot genoeg zijn om de structurele lasten te dekken. Dit is het geval.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

We huren alle locaties waar de GGD zijn diensten aanbiedt en doen daarvoor het gebruikers- en/of eigenaarsonderhoud. Er is een onderhoudsplan dat we jaarlijks actualiseren, op basis van een conditiemeting. We sluiten onderhoudscontracten af voor installaties en bouwkundige onderdelen.
De GGD is eigenaar van één gebouw, dat we verhuren aan de RAV Brabant Midden-West-Noord. Verder heeft de GGD ICT-voorzieningen en medische instrumenten.

3.5 Financiering

Met het eigen vermogen kunnen we alle activa financieren en daardoor hoeven we geen rente te betalen. Het leidt ook tot een goede verhouding tussen het vreemd en het eigen vermogen.

Kasgeldlimiet

Onze gemiddelde netto-vlottende schuld in een kwartaal mag niet hoger zijn dan 8,2%. We voldoen aan deze limiet in 2026:

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1	Vlottende schuld	8.602	7.533	3.033
2	Vlottende middelen	11.366	1.646	395
3	Netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	-2.764	5.887	2.638
4	Kasgeldlimiet	7.428	7.941	7.440
5a	Ruimte onder kasgeldlimiet (4-3)	10.192	2.054	4.802
5b	Overschrijding van de kasgeldlimiet (3-4)	0	0	0

Renterisiconorm

Deze norm is niet van toepassing: er zijn geen leningen met een looptijd van meer dan een jaar.

3.6 Verbonden partijen

De GGD heeft deze verbonden partijen:

- Coöperatie Toegang Tilburg U.A. voor een integrale aanpak in de gemeente Tilburg, om de inwoners te ondersteunen bij een optimale zelfredzaamheid en participatie.
- de Coöperatie Koo U.A. voor een sterke ingang voor de inwoners en professionals in 's-Hertogenbosch naar de ondersteuning in het sociaal domein.
- Een toelichting op het financiële belang, het bestuur en de risico's staat in de jaarstukken 2024.

Samenwerkingsverbanden

De GGD werkt lokaal, regionaal en landelijk veel samen, bijvoorbeeld in wijkteams, academische werkplaatsen, bij de infectieziektebestrijding en bij de forensische geneeskunde.
Samenwerken draagt ook bij aan een efficiënte en doelmatige bedrijfsvoering. Dat doen we onder andere met de GGD West-Brabant: we gebruiken elkaars capaciteiten en werkwijzen en trekken samen op bij grote investeringen. Hieronder staan de belangrijkste samenwerkingsverbanden.

Hét Servicecentrum
Hét Servicecentrum (HSC) ondersteunt de GGD bij de financiële administratie, salarisadministratie, inkoop en ICT. HSC is een samenwerking tussen 3 GGD'en en de Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord, waarbij in 2024, 42,8% van de kosten voor rekening GGD Hart voor Brabant is. We verwerken de exploitatie van HSC in onze jaarrekening. De samenwerking in het HSC benutten we tevens om nog meer gebruik te maken van elkaars expertises en zo krachten te bundelen bij de gemeenschappelijke ontwikkelingen, diensten en uitdagingen.

GHOR Brabant-Noord
De GHOR Brabant-Noord is juridisch onderdeel van de GGD en daarom onderdeel van deze begroting. De GGD en de Veiligheidsregio Brabant-Noord sloten een overeenkomst Kosten voor gemene rekening, met daarin de verdeling van kosten en risico's tussen de deelnemers. Hierdoor is er geen btw-heffing. Van de totale kosten is 5,1% voor de GGD.

Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV)
De GGD'en in Noord-Brabant bundelen in dit team de medische milieukunde. Ze verdelen de kosten op basis van het aantal inwoners. GGD West-Brabant is penvoerder en verwerkt de exploitatie volledig in zijn jaarrekening.

Samenwerking Seksuele Gezondheid
GGD Hart voor Brabant verzorgt de coördinatie, uitvoering en verantwoording van de ASG-regeling voor de GGD-en in de provincies Brabant en Zeeland. Daarmee hebben wij ook een toonaangevende rol is de bevordering van de samenwerking in dit verzorgingsgebied.

Samenwerking Forensische Geneeskunde
Als gevolg van een landelijke opdracht voor bovenregionale samenwerking op het niveau van de 10 regionale politie-eenheden intensiveren wij vanaf 2024 onze samenwerking enerzijds met GGD Brabant Zuidoost voor politieregio Oost-Brabant en anderzijds met GGD Zeeland en GGD West-Brabant voor politie-eenheid Zeeland-West-Brabant. De samenwerking heeft als primair doel te kunnen voorzien in de dekking van forensisch geneeskunde binnen het gehele verzorgingsgebied van de partijen en verder om de uitvoering van taken op het vereiste kwalitatieve niveau en op een zo efficiënt en effectief mogelijk wijze uit te voeren.

Regionaal Expertise Centrum tuberculose
Dit expertisecentrum heeft zijn basis onder andere in het Nationaal Plan Tuberculosebestrijding 2016-2020. De zes GGD'en in Zuid Nederland werken hier samen; GGD Hart voor Brabant is penvoerder.

3.7 Lokale heffingen en grondbeleid

Dit zijn verplichte paragrafen in de BBV, maar niet van toepassing voor de GGD.

4. Het overzicht van baten en lasten

Hart voor Brabant

4.1 Uitgangspunten

We baseren de ramingen voor 2026 op de volgende uitgangspunten:

- de gemeentelijke bijdragen op basis van de cijfers in bijlagen 2 en 3;
- indexeringen voor prijzen en lonen volgens de index van de gemeente Tilburg;
- actualiseren van de baten en lasten voor autonome ontwikkelingen;
- onze opdracht in de beheersing en bestrijding van het coronavirus voor 2026 is onzeker, daarom hielden we daar in deze begroting geen rekening mee;
- SPUK VIP heeft een looptijd tot en met 2025 en in de begroting 2026 is nog geen rekening gehouden met omzetting naar structurele middelen voor de versterking van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid.

Bij kostenoverschrijdingen informeert de directeur het dagelijks bestuur via de bestuursrapportage. Daarnaast informeren we het algemeen bestuur bij belangrijke afwijkingen.

4.2 Overzicht van baten en lasten

Er is één programma (Publieke gezondheid), op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), waarop we alle baten en lasten begroten. We ramen geen bedrag voor onvoorziene baten en lasten.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024 Baten	Rekening 2024 Lasten	Rekening 2024 Saldo	Begroting 2025 Baten	Begroting 2025 Lasten	Begroting 2025 Saldo	Begroting 2026 Baten	Begroting 2026 Lasten	Begroting 2026 Saldo
Programma Publieke gezondheid - regulier	81.972	65.193	16.779	85.011	66.744	18.267	79.867	60.229	19.637
Overhead	13.138	26.541	-13.403	9.573	30.092	-20.519	9.710	30.508	-20.798
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma Publieke gezondheid	**95.110**	**91.734**	**3.376**	**94.584**	**96.836**	**-2.252**	**89.576**	**90.737**	**-1.161**
Toevoeging/onttrekking aan reserves: Programma Publieke gezondheid	1.159	4.384	-3.225	2.601	349	2.252	1.411	250	1.161
Gerealiseerd resultaat	**96.269**	**96.118**	**151**	**97.185**	**97.185**	**0**	**90.987**	**90.987**	**0**

4.3 Baten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Basispakket	54.159	52.852	54.621
Plustaken gemeenten	13.323	13.414	13.759
Plustaken en overige baten derden	27.523	28.318	21.196
Vrijval voorzieningen	105	0	0
Resultaat	**95.110**	**94.584**	**89.576**

De belangrijkste verschillen tussen de begrotingen 2026 en 2025:

- hogere baten basispakket door hogere gemeentelijke bijdrage door indexering (+ 2,57%) en een stijging van inwoneraantallen,;
- hogere baten plustaken gemeenten als gevolg van indexering van de tarieven;
- lagere baten plustaken en overige baten derden omdat we in de begroting 2026 geen rekening houden met SPUK Covid najaarscampagne en SPUK VIP.

4.4 Lasten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Personeelskosten	62.962	66.773	61.048
Overige personeelskosten	2.461	3.443	3.205
Kapitaalslasten	1.662	1.847	1.895
Huisvestingskosten	4.431	5.374	4.572
Overige bedrijfskosten	17.939	19.399	20.017
Dotatie voorzieningen	2.279	0	0
Resultaat	**91.734**	**96.836**	**90.737**

De belangrijkste verschillen tussen de begrotingen 2026 en 2025:

- lagere personeelskosten, met name doordat we in de begroting 2026 geen rekening houden met SPUK Covid en SPUK VIP ter versterking van pandemische paraatheid. Daarnaast indexatie van salariskosten en vervangingskosten vanuit het programma Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond;
- lagere huisvestingskosten doordat we in de begroting 2026 geen rekening houden met SPUK Covid;
- hogere overige bedrijfskosten voornamelijk als gevolg van inflatie en daarmee samenhangende stijgende inkoopprijzen.

4.5 Investeringskredieten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Investerings-kredieten per 1 januari 2025	Verwachte investeringen 2025	Verwachte investeringen 2026	Aanvullende krediet aanvraag	Verwachte stand investeringskrediet eind 2026
Gronden en terreinen	0	0	0	0	**0**
Bedrijfsgebouwen	942	-234	-44	0	**664**
Inventarissen	1.204	-621	-120	0	**463**
Automatiseringsapparatuur	1.955	-1.056	-355	0	**544**
Bedrijfsauto's	154	0	0	0	**154**
Medische inventaris	2.885	-831	-36	0	**2.018**
Overige materiële vaste activa	323	0	-26	0	**297**
Totaal	**7.463**	**-2.742**	**-581**	**0**	**4.140**

De huidige investeringskredieten zijn toereikend voor de verwachte investeringen 2025 en 2026. Er is geen kredietaanvraag opgenomen. De verwachte investeringen in 2025 en 2026 zijn reguliere vervangingsinvesteringen.

4.6 Reserves

Het verloop van de reserves staat in dit overzicht:

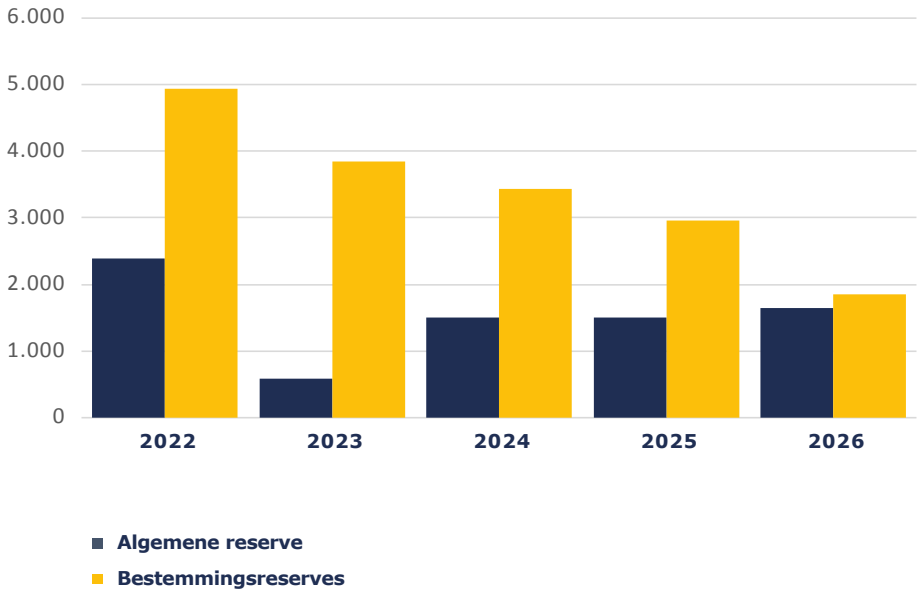
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Raming per 31-12-2025	Toevoeging 2026	Onttrekking 2026	Resultaat vorig boekjaar	Raming per 31-12-2026
Algemene reserve	1.651	0	0	0	1.651
Bestemmingsreserves: **- Reserve huisvestingsvisie**	208	0	0	0	208
- Reserve dekking kapitaallasten	1.914	0	-479	0	1.436
- Reserve innovatieve projecten	215	0	0	0	215
- Reserve vernieuwing bedrijfsprocessen	0	0	0	0	0
- Reserve Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond	682	250	-932	0	0
Totaal	**4.670**	**250**	**-1.411**	**0**	**3.509**

De reserve huisvestingsvisie werd in 2023 voor het grootste deel afgewikkeld nadat de laatste regionale vestiging in Uden was gerealiseerd. Het saldo van die reserve ging naar een nieuwe bestemmingsreserve: de reserve dekking kapitaallasten. Deze reserve zetten we in om een bijdrage te leveren aan de besparing op de huisvestingskosten. De reserve vernieuwing bedrijfsprocessen wordt naar verwachting in 2025 volledig ingezet voor het bestemde doel waardoor in 2025 geen saldo meer resteert. Het bestedingsplan voor de innovatieve projecten komt terug bij het voorstel aan het algemeen bestuur voor de innovatieve projecten 2026 waarbij conform besluit van het algemeen bestuur de helft van het budget in 2026 voor het laatste wordt ingezet voor de financiering van de transitiemiddelen voor toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond. Deze reserve *Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond* wordt gebruikt voor haar doel: incidentele transitiemiddelen om de structurele meerkosten van het onderhoud functieboek in eigen begroting op te lossen.

Ontwikkeling reserves 2022-2026

De omvang van de algemene reserve daalde in 2023 onder haar ondergrens door het opvangen van de effecten van het CAO akkoord 2023 dat aanzienlijk hoger uitviel dan begroot, in 2024 is een factuur naar de gemeenten gestuurd om de reserve weer aan te vullen tot haar ondergrens (€ 1,5 miljoen).
De bestemmingsreserves dalen, omdat we die inzetten voor hun doelen.

4.7 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen staat in dit overzicht:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Raming per 31-12-2025	Toevoeging 2026	Vrijval 2026	Aanwending 2026	Raming per 31-12-2026
Mobiliteitsvoorziening personeel	0	0	0	0	0
Voorziening verlofsaldi	2.964	350	0	-350	2.964
Voorziening RVU	115	0	0	-86	29
Totaal	**3.079**	**350**	**0**	**-436**	**2.993**

We verwachten dat we alle lopende van-werk-naar-werk trajecten in 2025 succesvol afronden. Door actieve sturing op de omvang van het bovenwettelijk verlof neemt de voorziening nauwelijks toe.
De lopende trajecten in verband met de Regeling Vervroegde Uittreding worden in 2025 grotendeels afgerond.

4.8 Meerjarenraming 2026-2029

Voor de meerjarenraming hanteren we deze uitgangspunten:

- constant prijsniveau: geen indexering van baten en lasten tussen 2026 en 2029;
- 10 jaar gelijkblijvende vrijval uit de nieuwe reserve dekking kapitaallasten, waarvan in 2026 nog 6 jaar resteren;
- geen rekening houdend met structurele middelen voor de versterking van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid, in afwachting van besluitvorming door het Ministerie van VWS;
- het geactualiseerde functieboek leidde in 2023 tot ongedekte meerkosten, middels programma Financieel Fit & Gezond realiseren wij ombuigingen binnen de eigen begroting om deze kosten vanaf 2025 structureel te dekken;
- geen incidentele baten en lasten.

Op dit moment kennen we geen andere feiten die leiden tot het aanpassen van de ramingen.

Bedragen x € 1.000

Programma Publieke gezondheid	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten	89.576	89.576	89.576	89.576
Lasten	90.737	90.055	90.055	90.055
Saldo van baten en lasten	-1.161	-479	-479	-479
Toevoeging reserves	250	0	0	0
Onttrekking reserves	1.411	479	479	479
Toevoeging/onttrekking reserves	1.161	479	479	479
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

De balans van de meerjarenraming staat in bijlage 3.

Bijlagen

Hart voor Brabant

Bijlage 1 - Gemeentelijke bijdrage 2026

Gemeente	Aantal inwoners *(gebaseerd op CBS-cijfers 31-12-2024)*	Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026
Bernheze	32.618	€ 1.500.754
Boekel	11.461	€ 527.321
Boxtel	34.237	€ 1.575.244
Dongen	27.565	€ 1.268.266
Gilze en Rijen	28.611	€ 1.316.392
Goirle	24.461	€ 1.125.451
's-Hertogenbosch	161.557	€ 7.433.238
Heusden	46.345	€ 2.132.333
Hilvarenbeek	16.147	€ 742.923
Land van Cuijk	92.774	€ 4.268.532

Gemeente	Aantal inwoners *(gebaseerd op CBS-cijfers 31-12-2024)*	Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026
Loon op Zand	24.148	€ 1.111.049
Maashorst	59.668	€ 2.745.325
Meierijstad	84.696	€ 3.896.863
Oisterwijk	33.120	€ 1.523.851
Oss	95.233	€ 4.381.670
Sint-Michielsgestel	30.169	€ 1.388.076
Tilburg	230.359	€ 10.598.818
Vught	33.024	€ 1.519.434
Waalwijk	51.238	€ 2.357.460

Gemeente	Aantal inwoners *(gebaseerd op CBS-cijfers 31-12-2024)*	Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026
Totaal alle gemeenten	**1.117.431**	**€ 51.413.000**

Bijlage 2 - Nominale ontwikkelingen

We indexeren de gemeentelijke bijdrage volgens het systeem dat ook de gemeente Tilburg gebruikt, zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling van de GGD. Dit is een systeem met een index voor lonen en prijzen, met elk jaar een correctie op basis van de werkelijke cijfers over de twee vorige jaren.
De nominale uitgangspunten voor 2026 baseren we op de Cao Gemeenten en op de meest recente raming van het CPB (CEP 2025 van 26 februari 2025). Voor de prijsontwikkeling is dat de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product uit de meest recente raming van het Centraal Planbureau. Voor de loonontwikkeling maakt de gemeente Tilburg een eigen raming gebaseerd op circulaires van het ministerie, het Centraal Planbureau en aanvullende bronnen.
De index in deze begroting is van na de kaderbrief en wijkt daarom af: 2,57% (was 1,93%).
Als de indexcijfers na het vaststellen van de begroting nog veranderen, blijft de gemeentelijke bijdrage gelijk. Een eventueel begrotingstekort vangen we dan op via de algemene reserve.

Nominale ontwikkelingen

Prijzen	2024	2025	2026	Totaal
Begroting 2025	5,02%	3,48%	-	-
Begroting 2026	5,06%	3,60%	2,70%	-
Totaal	**0,04%**	**0,12%**	**2,70%**	**2,86%**

Lonen	2024	2025	2026	Totaal
Begroting 2025	6,20%	3,48%	-	-
Begroting 2026	6,20%	3,22%	2,70%	-
Totaal	**0,00%**	**-0,26%**	**2,70%**	**2,44%**

Correcties	2026	Totaal
Correctie prijsontwikkeling 2024 en 2025	0,12%	-
Correctie loonontwikkeling 2024 en 2025	-0,26%	-
Gewogen correctie nominale ontwikkeling 2024/2025	-0,13%	-
Gewogen correctie nominale ontwikkeling 2026	2,70%	-
Totaal index gemeentelijke bijdrage 2026	**2,57%**	**2,57%**

Bedragen x € 1.000

Loon-/prijsverhouding	2025	Verhouding
Lasten begroting 2025	96.836	-
Personele lasten	66.773	68,95%
Materiële lasten	30.063	31,05%

Bijlage 3 - Balans meerjarenraming 2026-2029

Bedragen x € 1.000

Geraamde balans Activa	Rekening per 31-12-2024	Raming 31-12-2025	Raming 31-12-2026	Raming 31-12-2027	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029
Vaste activa	11.668	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
Voorraden	108	108	108	108	108	108
Uiteenzetting met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.222	1.997	251	272	293	314
Liquide middelen	144	144	144	144	144	144
Overlopende activa	2.443	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal activa	**25.585**	**15.749**	**14.003**	**14.024**	**14.045**	**14.066**

Bedragen x € 1.000

Geraamde balans Passiva	Rekening per 31-12-2024	Raming 31-12-2025	Raming 31-12-2026	Raming 31-12-2027	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029
Eigen vermogen	7.400	4.670	3.509	3.030	2.551	2.072
Voorzieningen	2.903	3.079	2.993	2.993	2.993	2.993
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0	0
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.768	4.000	4.000	4.500	5.000	5.500
Overlopende passiva	8.514	4.000	3.500	3.500	3.500	3.500
Totaal passiva	**25.585**	**15.749**	**14.003**	**14.024**	**14.045**	**14.066**

Bijlage 4 - Taakvelden

In dit overzicht staan de baten en lasten van de verschillende taakvelden zoals bedoeld in het BBV. Dit overzicht is nodig voor het berekenen van de overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Begroting 2026

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	153	-153
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	143	67	77
0.4 Overhead	9.710	30.508	-20.798
0.10 Mutaties reserves	1.411	250	1.161
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	**11.264**	**30.977**	**-19.713**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.156	1.963	193
1.2 Openbare orde en veiligheid	577	447	130
1 Veiligheid	**2.733**	**2.410**	**323**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.473	2.018	456
6 Sociaal domein	**2.473**	**2.018**	**456**
7.1 Volksgezondheid	74.517	55.583	18.934
7 Volksgezondheid en milieu	**74.517**	**55.583**	**18.934**
Totaal	**90.987**	**90.987**	**0**

Bijlage 5 - EMU-Saldo

De GGD mag alleen geld beleggen in waardepapieren met weinig risico, bij instellingen die voldoen aan strenge eisen. We moeten de risico's beperken en dat gebeurt onder andere door:

- een limiet voor het kasgeld, zodat er niet te veel kortlopende leningen zijn;
- een norm voor de rente, zodat er een spreiding is in de vervaldata van de leningen en daarmee in wisselingen van rentepercentages.

In dit overzicht staan de bedragen en percentages die hierover duidelijkheid geven.

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	Rekening 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	3.376	-2.252	-1.161	-479	-479	-479
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.662	1.847	1.895	1.895	1.895	1.895
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.279	0	0	0	0	0
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	474	2.742	581	581	581	581
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
+6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijpmaken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0

	Omschrijving	Rekening 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
+8	Baten bouwgrondexploitatie: baten voor zover transacties niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
-9	Lasten op de balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	2.903	2.903	0	0	0	0
-10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovengenoemde posten	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten: a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	b. Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		**3.940**	**-6.050**	**153**	**835**	**835**	**835**

Wij maken
samen
gezond
gewoon

GGD Hart voor Brabant
088 368 7000
contact@gghvb.nl
www.ggdhvb.nl

Hart voor Brabant

< Vorige

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
	28880-2025	Dionne Kamp	26 juni 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Zienswijze begroting 2026 GGD HvB		0413 - 28 19 11	

Geacht bestuur,

De begroting 2026 van GGD Hart voor Brabant is in de raadsvergadering van 26 juni 2025 aan de orde geweest. De raad van de gemeente Maashorst heeft besloten om de volgende zienswijze in te dienen:

a. We kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2026 en het doorvoeren van de indexering van 2,57% volgens de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Dit op basis van de onderbouwing die de GGD hiervoor geeft. Daarbij vragen we wel:
    i. Om voor de jaren na 2026 inzichtelijker te maken wat diensten (moeten) opleveren en inhoudelijke keuzes voor te leggen waarmee een taakstelling kan worden gerealiseerd. Dit omdat gemeenten ook na 2026 onder financiële druk zullen staan.
    ii. Om bij het voordoen van genoemde risico's met gemeenten in gesprek te gaan over taken die de GGD laat vallen.
b. We willen betrokken worden bij de plannen voor het versterken van de samenwerking met GGD West-Brabant. We verwachten meer informatie te ontvangen over de verschillende uitgewerkte samenwerkscenario's. We willen graag inzicht in de inhoudelijke, financiële en bestuurlijke kansen en risico's zodat we een goede afweging kunnen maken. Samenwerking mag ons inziens geen negatieve gevolgen hebben voor dienstverlening aan onze inwoners. We willen daarnaast informatie over het tijdspad en het verloop van het besluitvormingsproces en de rol van de raad hierin.
c. In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. De GGD spreekt in de begroting 2026 opnieuw van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds. We zouden het waarderen als de GGD zorgvuldiger zou zijn in de gekozen bewoording.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u bellen met Dionne Kamp van het team TEAM SOCIAAL BELEID op telefoonnummer 0413281585. Ook kunt u een e-mail sturen naar Dionne.Kamp@gemeentemaashorst.nl

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,

de burgemeester,	de griffier,
J.A. van der Pas	mr. N.E. Gradisen

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
	28880-2025	Dionne Kamp	26 juni 2025
onderwerp	**bijlage**	**telefoonnummer**	**verzonden**
Zienswijze begroting 2026 GGD HvB		0413 - 28 19 11	

Geacht bestuur,

De begroting 2026 van GGD Hart voor Brabant is in de raadsvergadering van 26 juni 2025 aan de orde geweest. De raad van de gemeente Maashorst heeft besloten om de volgende zienswijze in te dienen:

a. We kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2026 en het doorvoeren van de indexering van 2,57% volgens de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Dit op basis van de onderbouwing die de GGD hiervoor geeft. Daarbij vragen we wel:
    i. Om voor de jaren na 2026 inzichtelijker te maken wat diensten (moeten) opleveren en inhoudelijke keuzes voor te leggen waarmee een taakstelling kan worden gerealiseerd. Dit omdat gemeenten ook na 2026 onder financiële druk zullen staan.
    ii. Om bij het voordoen van genoemde risico's met gemeenten in gesprek te gaan over taken die de GGD laat vallen.
b. We zijn benieuwd naar de plannen voor het versterken van de samenwerking met GGD West-Brabant. We verwachten meer informatie te ontvangen over bestuurlijke kaders en beoordelingscriteria om de kansen, risico's en randvoorwaarden in te kunnen schatten. Ook het tijdspad dient goed met ons te worden afgestemd.
c. In onze zienswijze op de kadernota 2026 hebben we aangegeven dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. De GGD spreekt in de begroting 2026 opnieuw van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds. We zouden het waarderen als de GGD zorgvuldiger zou zijn in de gekozen bewoording.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft kunt u bellen met Dionne Kamp van het team TEAM SOCIAAL BELEID op telefoonnummer [redacted]. Ook kunt u een e-mail sturen naar Dionne.Kamp@gemeentemaashorst.nl

Met vriendelijke groet,
de Raad van de gemeente Maashorst,

de burgemeester,	de griffier,
J.A. van der Pas	mr. N.E. Gradisen

Jaarstukken 2024

Wij maken **samen** gezond gewoon

GGD Hart voor Brabant

Volgende >

Inhoud

Inleiding p. 04

De GGD in één oogopslag p. 06

Jaarverslag 2024 **p. 07**

1. Programma Publieke gezondheid **p. 08**
1.1 Jeugdgezondheid p. 09
1.2 Gezondheidsbescherming p. 14
1.3 Gezondheidsbevordering en leefstijl p. 20
1.4 Monitoren, signaleren en advies p. 24
1.5 Toezicht houden p. 27
1.6 Openbare geestelijke gezondheid p. 30
1.7 Publieke gezondheid bij rampen en crises p. 33

2. De GGD als organisatie **p. 36**
2.1 Bestuur p. 37
2.2 Belangrijke ontwikkelingen p. 38
2.3 Kwaliteit p. 43
2.4 Informatieveiligheid p. 46
2.5 Beleidsindicatoren p. 47
2.6 Rechtmatigheid p. 48

3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing **p. 51**

4. Onderhoud kapitaalgoederen **p. 59**

5. Financiering **p. 60**

6. Verbonden partijen **p. 62**

Jaarrekening 2024 **p. 65**

1. Waardering en resultaat **p. 66**

2. Balans **p. 67**

3. Toelichting op de balans **p. 71**

4. Overzicht van baten en lasten **p. 89**

5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten **p. 91**
5.1 Programma Publieke gezondheid - reguliere bedrijfsvoering p. 91
5.2 Reserves p. 94
5.3 Incidentele baten en lasten p. 95
5.4 Rechtmatigheid p. 97

6. Wet normering topinkomens **p. 98**

Bijlagen **p. 100**
Bijlage 1: Cijfers 2024 GGD Hart voor Brabant p. 101
Bijlage 2: Taakvelden p. 102
Bijlage 3: Gemeentelijke bijdrage p. 103
Bijlage 4: Single Information Single Audit p. 104

Wij maken samen gezond gewoon

‘In 2024 zetten al onze collega’s zich met toewijding en bevlogenheid in, met GGD West-Brabant én met inwoners, gemeenten en zorgpartners, om samen gezond gewoon te maken. *Wij maken samen gezond gewoon* is een gezamenlijke ambitie, waar iedereen aan bij wíl dragen. Tegelijkertijd staat de publieke gezondheid onder druk. Daarom werken we aan een toekomstbestendige GGD, waarbij we werken aan behoud van de kwaliteit van onze dienstverlening, we een aantrekkelijk werkgever willen blijven en we onze financiële uitdagingen kunnen opvangen. Zó bouwden we in 2024 samen aan sterkere publieke gezondheid voor en met onze inwoners.’

- Thérèse Claassen, directeur publieke gezondheid GGD Hart voor Brabant

Hart voor Brabant

Inleiding

Het jaar 2024 was het eerste jaar van de nieuwe toekomstvisie en beleidsplan ‘Wij maken *samen* gezond gewoon’. De toekomstvisie ontwikkelden we samen met GGD West-Brabant én met inwoners, gemeenten en zorgpartners.

Geactualiseerd basispakket

In 2024 implementeerden we het nieuwe basispakket, dat samen met ons bestuur in de vorige beleidsperiode ontwikkeld is en dat gelijke toegang tot publieke gezondheid een stap dichterbij bracht voor onze inwoners. Dit vergde overleg met gemeenten en samenwerkingspartners, om goed te duiden wat de exacte uitwerking inhield. Dit proces verliep goed, maar is nog niet afgerond.

Transitie

De GGD werd in 2024 in toenemende mate geconfronteerd met inhoudelijke, personele en financiële uitdagingen voor de toekomst. Door de druk op de publieke gezondheid, inhoudelijke uitdagingen waar alle zorgorganisaties voor staan, gestegen salarislasten, schaarste op de arbeidsmarkt en de daarmee samenhangende financiële uitdagingen waar ook de gemeenten mee geconfronteerd (gaan) worden, werd helder dat we in beweging moesten komen: een transitie naar een toekomstbestendige GGD. In 2024 brachten we deze complexe opgaven en ons antwoord daarop bij het algemeen bestuur. We kregen een akkoord om, met behulp van investeringsgeld vanuit de gemeenten (transitiebudget), de gewenste transitie in te zetten. De transitie betekent dat in 2024 een ombuiging van € 700.000 binnen de eigen begroting is gerealiseerd, onder andere door een forse besparing op de overhead, versterken van de samenwerking met andere GGD’en en taakherschikking en functiedifferentiatie in de jeugdgezondheidszorg. De besparingen lopen in de komende jaren verder op naar uiteindelijk € 2,2 miljoen in 2030: in 2025 naar € 1,0 miljoen en in 2026 naar € 1,7 miljoen waarbij we invulling geven aan het transitieplan.
Een onderdeel van de transitie die de GGD heeft ingezet, is de ontwikkeling van een nieuw dienstverleningsconcept. Dat moet een antwoord geven op de wensen en behoeften van de cliënt van de toekomst. Hiervoor zijn in 2024 uitgangspunten geformuleerd. Ook doelmatige inzet van mensen en impactvol (datagedreven) werken zijn onderdelen waar we aan werken, evenals het blijven boeien en binden van mensen.

Samenwerking

Samen gezond gewoon maken én gelijke kansen voor iedereen leidde er in 2024 ook toe dat de GGD in toenemende mate de samenwerking aanging met andere GGD’en; in Zeebralim-verband (GGD’en van Zeeland, Brabant en Limburg), met de Brabantse GGD’en (Brabantbrede visie op jeugdgezondheid, Green Deal), en specifiek met onze bevriende buur GGD West-Brabant.
Vooral inhoudelijke motieven liggen ten grondslag aan de wens om samen te werken, maar we kijken ook hoe het samen slimmer kan en hoe we onze impact op de gezondheid van de inwoners van Brabant kunnen vergroten.

Organisatie

De besturingsfilosofie uit 2023 werd verder vormgegeven. De organisatie werd verstevigd en er is flink geïnvesteerd in (aandacht voor) personeel. Dit begon in 2024 zijn vruchten af te werpen. De organisatie werd robuuster, ondanks het feit dat het ziekteverzuim nog hoog bleef. Vernieuwing en functiedifferentiatie moeten ook de toekomst van de jeugdgezondheidszorg veiligstellen.

Tenslotte, in 2024 moesten we voor de zomer flink bijsturen toen bleek dat de financiële prognose een aanzienlijk exploitatietekort liet zien. Door ingrijpende maatregelen, zoals een tijdelijke vacaturestop en het niet verlengen van inhuur, is het gelukt een groot financieel tekort in 2024 uiteindelijk te voorkomen.

‘s-Hertogenbosch, 27 maart 2025,
het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant,

T.H.I. Claassen,
secretaris

M. Moorman,
voorzitter

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de GGD Hart voor Brabant
op 2 juli 2025,

T.H.I. Claassen,
secretaris

M.A.H. Moorman,
voorzitter

Leeswijzer

Deze jaarstukken bestaan uit:

1. Het **jaarverslag** met de verantwoording over het werk van GGD Hart voor Brabant in 7 paragrafen, met steeds:
   - een kort overzicht van wat we voor die taak doen;
   - de resultaten in 2024, waaronder innovaties;
   - prestaties (in illustratieve cijfers: we doen dus meer dan dit).

In het tweede deel van het jaarverslag verantwoorden we ons over de bedrijfsvoering, in een aantal (wettelijk verplichte) paragrafen.

2. De **jaarrekening** met de financiële verantwoording en het resultaat.

De GGD in één oogopslag 2024

Wij maken samen gezond gewoon

Gezondheid vanzelfsprekend maken. Dat is ons doel voor

1,1 miljoen inwoners

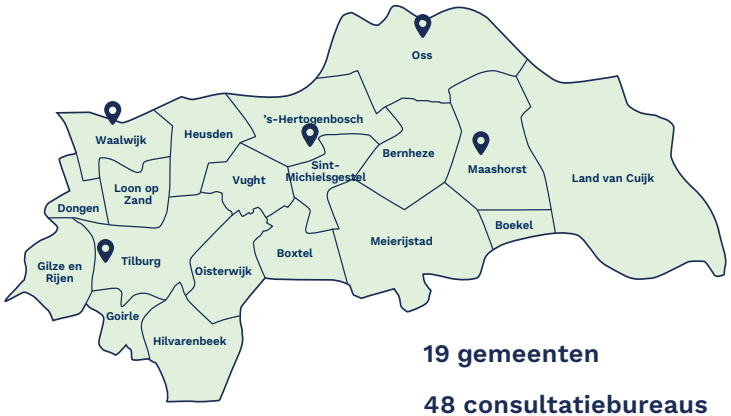
waarvan ruim 200.000 jeugdigen

We zetten daarbij extra in op de gezondheid van mensen in kwetsbare situaties. Zodat alle mensen gezonde kansen krijgen om alles uit hun leven te halen.

We richten ons hierbij op vier pijlers:

- Voorkomen als het kan, beschermen als het moet
- Zelf, maar niet alleen
- Iedereen verschillend, allemaal gelijk
- Overal om ons heen, binnen en buiten

Over GGD Hart voor Brabant

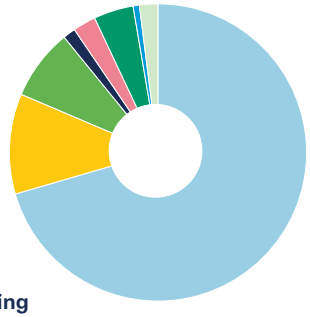
19 gemeenten

48 consultatiebureaus

5 regionale vestigingen

850 medewerkers maken zich sterk voor de gezondheid van alle inwoners en spelen in op de lokale situatie.

Diensten

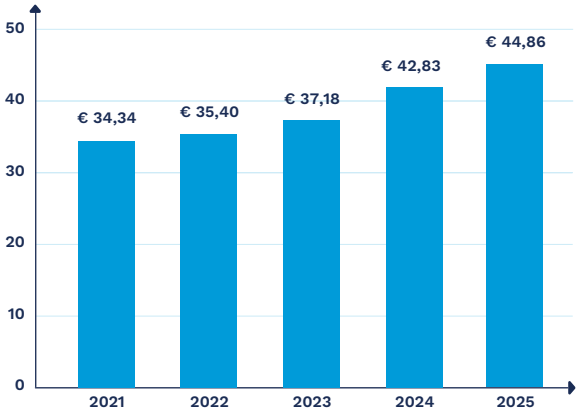
- Jeugdgezondheid
- Gezondheidsbescherming
- Gezondheidsbevordering en leefstijl
- Monitoren, signaleren en advies
- Publieke gezondheid bij rampen en crises
- Toezicht houden
- Openbare geestelijke gezondheidszorg
- Overige

Gemeentelijke bijdrage per inwoner

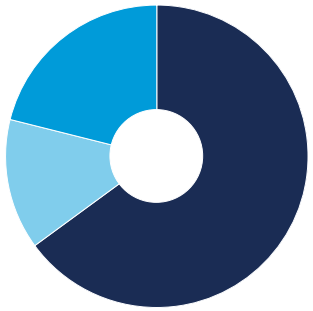
Stijging door:

- **jaarlijkse indexering**
- **aanpassingen in het Rijksvaccinatieprogramma**
  Betekent ook: stijging Gemeentefonds
- **prenataal huisbezoek zwangeren in een kwetsbare situatie (vanaf juli 2022)**
  Betekent ook: stijging Gemeentefonds

2024: stijging door actualisering basispakket

Investeren in publieke gezondheid

Inkomsten begroting 2025	**€ 82,5 miljoen**
Basispakket	**€ 53,6 miljoen**
Plustaken voor gemeenten	**€ 11,5 miljoen**
Plustaken voor anderen	**€ 17,4 miljoen**

Jaarverslag 2024

Hart voor Brabant

1. Programma Publieke Gezondheid

1.1 Jeugdgezondheid

1.2 Gezondheidsbescherming

1.3 Gezondheidsbevordering en leefstijl

1.4 Monitoren, signaleren en adviseren

1.5 Toezicht houden

1.6 Openbare geestelijke gezondheid

1.7 Publieke gezondheid bij rampen en crises

De GGD Hart voor Brabant is er voor het beschermen, bevorderen en bewaken van de publieke gezondheid. Dat doen we in opdracht van 19 gemeenten in Midden-Brabant en Brabant-Noord. In dit jaarverslag lees je per taak het resultaat dat we bereikten. We verantwoorden ons met een aantal cijfers en geven enkele thema's extra aandacht. Cijfers per gemeente staan in een apart overzicht.

1.1 Jeugdgezondheid

Wij maken **samen** gezond gewoon

De GGD voert de jeugdgezondheidszorg (hierna JGZ) van 0 tot 18 jaar voor onze 19 gemeenten. Dit betekent dat de GGD aan alle jeugdigen een preventief gezondheidspakket aanbiedt. We nodigen alle kinderen van ons werkgebied uit voor contactmomenten gebaseerd op het Landelijk professioneel kader. Dit is een vaste set van afspraken om de gezondheid van het kind te volgen en bij te kunnen sturen als daar behoefte aan is en om te vaccineren. Daarmee gaan we uit van de behoeften van de klant en is er ruimte voor flexibele contacten als de situatie daarom vraagt.

Prestaties Jeugdgezondheid

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal contacten met jeugdigen	251.422	235.000	133.295	253.537	-
Jeugdigen dat de GGD bereikt	75%	95%	78%	81%	-
Extra onderzoeken omdat daar een aanleiding voor was	25%	-	30%	28%	-
Kinderen waarbij de GGD op huisbezoek ging omdat daar een aanleiding voor was	2%	-	2,3%	2%	-
Contactmomenten dat de GGD tijdig uitvoerde	75%	85%	76%	77%	-
Jeugdigen dat van de GGD een doorverwijzing kreeg	10%	-	8,30%	10%	-
Aantal keren dat de GGD Stap 1 van de meldcode kindermishandeling startte	125	-	86	146	-
Aantal jeugdigen waarmee we contact hadden vanwege ziekteverzuim op school	2.093	1.900	1.374	1.987	-
Aantal jeugdigen dat de GGD vaccineerde (excl. COVID-19)	85.352	-	43.498	57.870	De daling wordt voor het grootste deel veroorzaakt door verschuivingen in het RVP, waardoor hele cohorten verspringen in tijd.
Aantal jongeren dat we in klas 2VO screenen op depressieve klachten	9.193	-	6.800	9.315	-
Waarvan een aanwijzing voor depressiviteit	19%	-	20%	20%	-
Aantal consulten Nu Niet Zwanger opgeschaald naar coördinator NNZ	173	150	88	174	-

JGZ algemeen

Er blijven zorgen bestaan over de vaccinatiebereidheid en de vrijblijvendheid rondom de contactmomenten van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). We zagen dat nog veel ouders zonder afmelding niet verschijnen op een contactmoment (no-show), vooral bij het contactmoment van kinderen van 9 jaar.
De werkdruk in de JGZ is onverminderd hoog. De formatie moest in 2024 in lijn gebracht worden met de begroting, maar er was ook veel ziekteverzuim en zwangerschapsverloven die niet altijd konden worden opgevangen (o.a. ook door wijzigingen in de CAO). Ook wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) leidden tot extra werkdruk.
De GGD heeft veel energie gestoken in de inzet van JGZ in de keten en merkt dat daardoor de JGZ ook zichtbaarder wordt voor partners, zoals de integrale geboortezorg en gemeenten.

Wat hebben we bereikt?

Werken volgens de Brabantse visie op jeugdgezondheid

In 2024 bepaalden de drie Brabantse GGD'en gezamenlijk (in een hackatonsessie) de stip op de horizon: het moet niet uitmaken waar in Brabant je wieg staat, kinderen en ouders (- 9 maanden tot 18 jaar) moeten hetzelfde basisaanbod jeugdgezondheidszorg krijgen.
Voor dat het echter zover is, moet er veel gebeuren. In 2024 is voortvarend doorgepakt om deze ambitie werkelijkheid te gaan maken.

Er is onder meer afstemming en harmonisering van (de uitvoering van) het RVP bereikt, en afspraken rondom gezamenlijke leerprogramma's (deskundigheidsbevordering) voor onze jeugdgezondheid professionals. Het zorginnovatienetwerk (afspraken met hogescholen over instroom leerling-verpleegkundigen, leerjaar 1 t/m 4) is uitgebreid over ons gehele werkgebied (3 hogescholen) en we leiden nu leerlingen op vanuit verschillende opleidingen (HBO-V, pedagogiek en doktersassistenten). Het programma zal de komende jaren verder worden uitgerold.

Professionals versterken en ondersteunen

Met het project *Iedere professional op z'n best* beoogt de GGD een aantrekkelijk werkgever te zijn en te blijven voor JGZ-professionals. Dat doen we door taakverschuiving, functiedifferentiatie en daardoor meer carrièreperspectief. Doel is ook om beter aan te sluiten bij de veranderde behoefte van ouders en kinderen.

Het project, dat een grote verandering in de jeugdgezondheidszorg bewerkstelligt, kreeg in 2024 een vervolg doordat, na verkregen instemming door de Ondernemingsraad, de eerste professionals startten met de benodigde opleidingen om de doorontwikkeling van de functiedifferentiatie mogelijk te maken. We leiden verpleegkundigen op om taken van de jeugdarts te kunnen overnemen. Zo leiden we ook doktersassistenten op om taken van de verpleegkundige te kunnen overnemen. Dit proces vraagt ook een andere inzet van de arts Maatschappij en Gezondheid buiten de spreekkamer (coaching, supervisie en beleidsadvisering/trendontwikkeling Publieke Gezondheid). Wanneer de opleidingen zijn afgerond kunnen professionals aan de slag in hun nieuwe rol. Het bovenstaande leidt ook tot verandering in hoe we per locatie samenwerken en op elkaars expertises kunnen vertrouwen.

Versterken van de mentale gezondheid

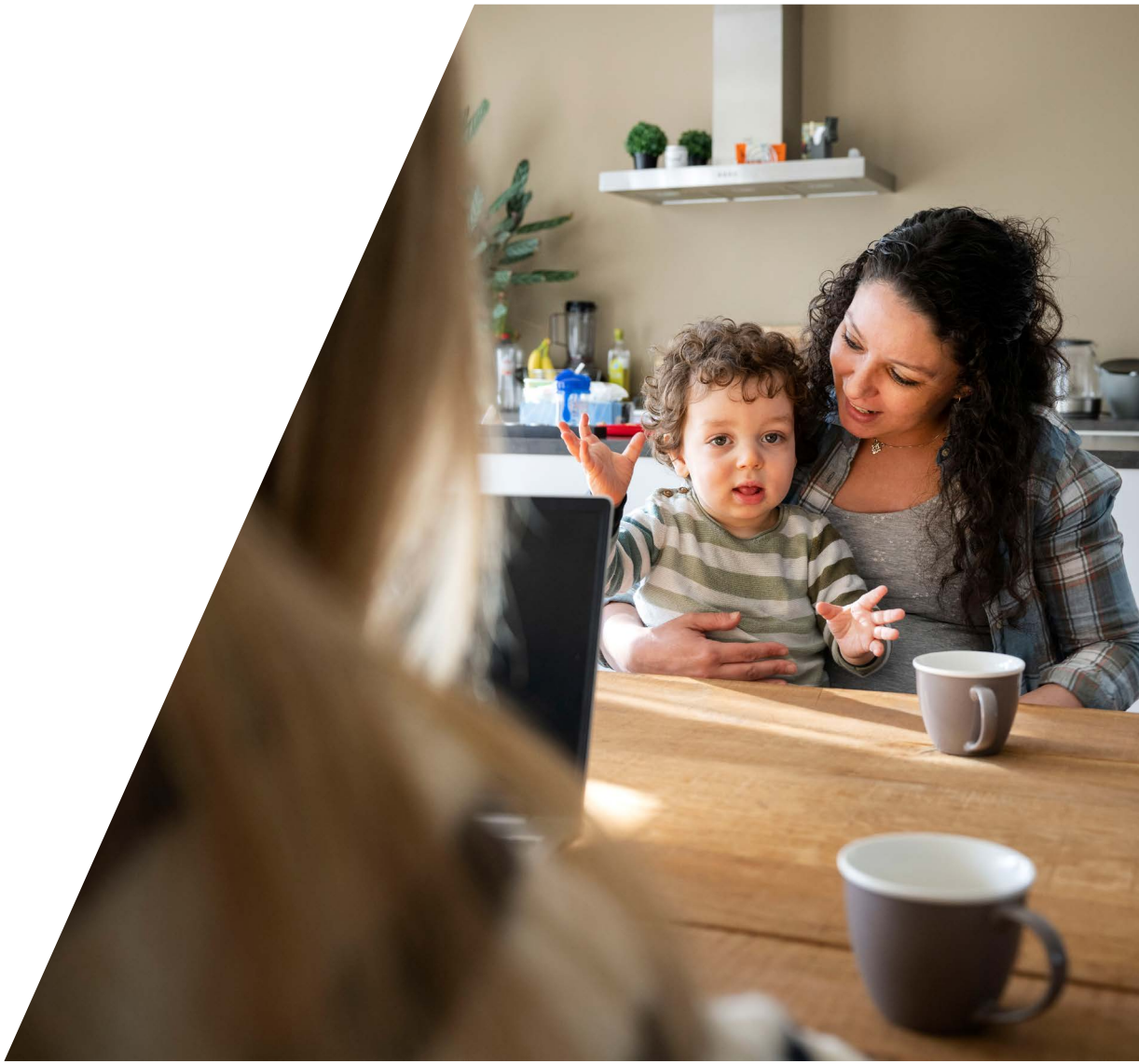
De GGD ontwikkelde in 2024 het beleid op mentale gezondheid en kreeg een opdracht in het analyseren en het agenderen van het belang van netwerken voor mentale gezondheid.
De GGD werkt in de 2 subregio's - Brabant Noordoost (BNO) en Midden-Brabant (MB) - samen met gemeenten, GGZ, maatschappelijk werk en welzijnsorganisaties aan de netwerken mentale gezondheid.

In BNO loopt dit vanuit STORM (GGZ) en Groen (meer gericht op preventie en normaliseren), een jong initiatief vanuit Reinier van Arkel. De GGD is hiervan mede-initiatiefnemer. In de regio Midden-Brabant wordt gewerkt aan de implementatie van Young Minds Matter als ketenaanpak.
Daarnaast blijft de GGD met erkende interventies als STORM en MAZL werken aan vroegsignalering bij mentale gezondheid van schoolgaande jeugdigen. Ook onderdelen binnen de jeugdgezondheidszorg worden breder uitgerold (mamakits, postnatale depressie).

Invoering diensten na actualisering basispakket

Met ingang van 2024 werkt de GGD met het nieuwe basispakket in alle 19 gemeenten. Dit pakket geeft eenduidigheid in onze regionale preventietaken en ook draagt het bij aan de ontwikkeling van regionale coalities Kansrijke Start en aan de advisering over gezondheid in de Omgevingswet. Tevens geeft het gemeenten in het keuzedeel een mogelijkheid om richting te kiezen in hun interventies (VoorZorg, Stevig Ouderschap of inzet bij Vroeg en Voorschoolse Educatie).

In de loop van 2024 zijn vele gesprekken gevoerd met gemeenten om de kaders helder te maken. Ook is duidelijker geworden waar de preventieve JGZ ondersteuning stopt in de keten en waar anderen maatschappelijke partijen de ondersteuning vervolgen, wat onder andere heeft geleid tot betere afspraken rondom de ziekteverzuimgesprekken op scholen. Ook is met scholen uitgebreid gecommuniceerd, onder andere via het PO en VO magazine, dat de GGD uitbrengt.

‘Als Jeugdverpleegkundige werk ik samen met diverse ketenpartners om jeugdigen en hun ouders optimaal te ondersteunen. In 2024 hebben we samen met Ons Welzijn mooie initiatieven opgepakt. Zo voeren we een pilot uit waarbij we samen op huisbezoek gaan. Hierdoor kunnen we de hulpvraag beter in kaart brengen en sneller inspelen op de behoeftes van het gezin, waardoor ouders en jeugdigen minder vaak hun verhaal hoeven te herhalen. Daarnaast geven we samen (opvoed)cursussen en organiseren we (inloop)spreekuren. Dit draagt bij aan een toegankelijke en effectieve ondersteuning, waarin de behoeften van het gezin centraal staan. Door deze samenwerking bundelen we onze expertises en kunnen we gezinnen nog beter ondersteunen. Daar word ik als professional gelukkig van!’

- Laura Jonker, jeugdverpleegkundige, team Oss/Ussen

Hart voor Brabant

1.2 Gezondheidsbescherming

Wij maken **samen** gezond gewoon

De GGD heeft als taak om de risico's van infectieziekten te beperken, besmettingen te voorkomen en infectieziekten te bestrijden. Dit doen we onder andere met spreekuren seksuele gezondheid en reizigersadviezen, bron- en contactonderzoek bij infectieziekten en het voorlichten en vaccineren van risicogroepen. Daarnaast adviseren we instellingen over infectiepreventie en houden we hygiëneaudits. Tegen tuberculose vaccineren we vanaf de leeftijd van 2 maanden.

We kijken ook naar de invloed van het milieu op de gezondheid. Het gaat dan bijvoorbeeld over luchtkwaliteit, geluidbelasting, stankoverlast, vochtige woningen en gevaarlijke stoffen, maar ook over windmolens en hoogspanningslijnen. We gebruiken onze kennis bijvoorbeeld in gebieden met intensieve veehouderij en in stedelijke gebieden. Ook klimaatverandering, verstedelijking en mobiliteit hebben effecten op de gezondheid. We kijken dan niet alleen naar de bescherming tegen risico's, maar adviseren ook over de kansen voor gezondheid(sbevordering).

Prestaties Infectieziekten

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal meldingen van meldingsplichtige infectieziekten	623	800	1.189	1.613	Het hogere aantal meldingen is met name te verklaren door een hoger aantal meldingen van kinkhoest dan verwacht. Daarnaast zien we ook een stijging in het aantal andere infectieziekten. Dit is verspreid over meerdere ziekten.
Aantal uitbraken infectieziekten gemeld door een instelling	319	400	266	537	-

Prestaties TBC

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal verrichtingen voor opsporing en behandeling TBC	8.407	5.000	2.528	6.936	Doordat we over zijn gegaan op LTBI screening bij immigranten hebben we meer mensen die behandeld moeten worden.
Aantal opgespoorde actieve TBC-infecties	55	30	22	47	-
Aantal opgespoorde latente TBC-infecties (drager, maar niet ziek)	106	60	51	90	Dus verrichtingen nemen daardoor toe.

Prestaties infectiepreventie

Aantal inspecties bij	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Risicovolle voorzieningen	43	100	49	106	Aantal gestegen door verbeterde registratie.
Tattoo- en piercingbedrijven	138	150	75	121	-
Asielzoekerscentra	12	6	8	15	-
Overige instellingen	39	-	-	-	Zie risicovolle voorzieningen.

Prestaties Gezondheid, Milieu en Veiligheid

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal vragen en klachten over milieu (en gezondheid)	333	300	195	374	-
Aantal beleidsadviezen ruimtelijke ontwikkeling	61	30	25	49	-
Aantal beleidsadviezen bij acute (milieu) incidenten	7 (+33 GAGS)	6	2 (+17 GAGS)	2 (+27 GAGS)	-

Prestaties Forensische geneeskunde

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal lijkschouwingen bij niet-natuurlijk overlijden	759	-	-	808	-
Euthanasietoetsing	500	-	-	644	-

Prestaties Reizigers

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal reizigersconsulten	9.933	9.000	6.796	11.686	-
Aantal overige consulten	8.991	7.000	4.584	9.539	-

Wat hebben we bereikt?

Werken aan de robuuste infectieziektebestrijding en een grotere pandemische paraatheid

De organisatie is dankzij de extra mogelijkheden die het programma Versterking Infectieziekten en Pandemische Paraatheid (VIPP) met zich meebracht, steviger geworden. In omvang, in kennis en in deskundigheid. We investeerden in het opleiden en trainen van medewerkers, in de inrichting van de teams en in de regionale samenwerking.
Met de opzet van de Landelijke Functie Infectieziektebestrijding bij het RIVM (LFI) werkten we vanuit ZeeBraLim samen aan grotere pandemische paraatheid en zorgden we voor een afvaardiging binnen de landelijke werkgroepen.

Over het budget pandemische paraatheid (VIPP-gelden) blijft onduidelijkheid en onzekerheid bestaan. Dat neemt niet weg dat de organisatie van IZB in de afgelopen twee jaar steviger is weggezet. Duidelijkheid over de toekomst van de versterkingsgelden blijft echter zeer gewenst.

Versterken van de seksuele gezondheid van Brabanders door meer datagedreven te werken

De analyse van data heeft in 2024 geleid tot aanpassingen in onze dienstverlening. Zo is een speciaal spreekuur ingericht voor jongere mannen, een ondervertegenwoordigde doelgroep. Ook is een inloopmoment gecreëerd voor mensen in de maatschappelijke opvang die een afstand tot gezondheidszorg hebben.
Op scholen voor praktisch onderwijs heeft de GGD docenten getraind in het voeren van gesprekken over thema's gerelateerd aan seksuele gezondheid. Doel hiervan is om het zorgaanbod bij de juiste mensen onder de aandacht te brengen.

Er blijft onzekerheid over het budget voor seksuele gezondheid. De hoogte van de landelijke SPUK staat onder druk, en ook wordt gesproken om deze SPUK over te hevelen naar de gemeentefondsen, met een korting. Aan het eind van het verslagjaar was hierover nog geen helderheid verkregen. Dit geeft onzekerheid, ook richting onze gemeenten. Terwijl het onderwerp maatschappelijk juist veel discussie geeft, door o.a. toenemende incidentie soa en de betaalbaarheid van PrEP.

Benutten van de fysieke leefomgeving om gezondheid te bewaken

We voerden verdiepende analyses uit met behulp van data uit voorgaande Gezondheidsmonitors. Zo onderzochten we bijvoorbeeld met de drie Brabantse GGD'en (met een subsidie van de Academische Werkplaats Gezonde Leefomgeving) of inwoners die wonen op een plek die voldoet aan de 3-30-300 regeling (3 flinke bomen zichtbaar vanuit huis, 30% bladerdek in de buurt en maximaal 300 meter afstand tot een park of groene ruimte) een betere mentale gezondheid ervaren dan inwoners wiens leefomgeving hier niet aan voldoet.

Waarborgen forensische geneeskunde

De beide verzorgingsgebieden (Oost-Brabant en Zeeland – West-Brabant) hebben deelgenomen aan de aanbesteding op het perceel Medische Arrestanten Zorg (MAZ). De gunning werd tot tweemaal toe uitgesteld en dat gaf onzekerheid over de toekomst en het financiële perspectief.
Ondanks zorgen over blijvende schaarste in forensisch artsen lukte het nog steeds om het dienstverleningsniveau op acceptabel niveau te houden. Hieraan droeg de versteviging van de rol van forensische verpleegkundige in belangrijke mate bij. Dat neemt niet weg dat het een kwetsbaar proces blijft.

‘Het begint met een gesprek over kinderwens. Nu Niet Zwanger helpt mannen en vrouwen in de vruchtbare leeftijd die tijdelijk in een kwetsbare situatie zitten, zoals bij psychiatrische problemen, schulden, armoede, verslaving of huiselijk geweld. Niet iedereen heeft de kennis, verantwoordelijkheid of vaardigheden om dit zelf goed te regelen. Wat ons werk bijzonder maakt, is dat we samen het verschil kunnen maken! Onze coördinatoren en aandachtfunctionarissen zijn ambassadeurs van dit programma. We delen onze kennis en inzichten met zoveel mogelijk collega’s en partners. We zijn trots op onze samenwerking met het sociale en medische domein en ons groeiende netwerk in Midden-Brabant, Brabant-Noord en West-Brabant. Door samen te werken, bereiken we zoveel mogelijk inwoners in heel Brabant.’

- Anne van der Heijden, coördinator Nu Niet Zwanger, sector Midden-Brabant

GGD
Hart voor Brabant

1.3 Gezondheidsbevordering en leefstijl

Wij maken samen gezond gewoon

We zorgen samen met onze ketenpartners dat de gezondheid van mensen verbetert door de omgeving gezonder te maken, door mensen te stimuleren tot gezond gedrag en door gezond gedrag gemakkelijker te maken. Voor het effectief bevorderen van de gezondheid is een integrale aanpak nodig die zich richt op individuen, groepen en hun omgeving, vanuit meer domeinen.

Prestaties gezondheidsbevordering en leefstijl

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Percentage scholen met het vignet Gezonde school (of die deze aanpak volgen)	37	30	37	36	-

Wat hebben we bereikt?

Benutten van de fysieke omgeving om gezondheid te bevorderen en te beschermen

De drie Brabantse GGD'en hebben gezamenlijke extra deskundigheid georganiseerd op het gebied van de Omgevingswet. Dit is een aanvulling op de bestaande diensten van het team Gezondheid, Milieu en Veiligheid. De twee extra milieugezondheidskundigen zijn ingewerkt in de producten en diensten die de Brabantse GGD'en inzetten om gemeenten en partners te adviseren. Zij gebruiken de Brabantse Omgevingsscan en GGD Omgevingsadvies. Daarnaast zijn ze onderdeel van diverse externe netwerken rondom de Omgevingswet. Dit leidt ertoe dat de GGD'en steviger betrokken zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Bestendigen en uitbouwen van het GGD-vaccinatiecentrum waarin we alle doelgroepen bereiken

Ondanks de nog steeds bestaande onduidelijkheid over de financiering (VIPP-financiering) krijgt het Vaccinatie Expertise Centrum (VEC) steeds meer vorm. Het VEC bundelt activiteiten op het gebied van actuele vaccinatievragen, zoals bijvoorbeeld die rondom de mazelen begin 2024, en brengt daarvoor de deskundigheid bijeen. Onder coördinatie van het VEC is de vaccinatiegraad in beeld gebracht op gemeenteniveau (4 cijferige postcode) en zijn deze gegevens gedeeld met gemeenten.
In de tweede helft van 2024 kreeg het VEC verder vorm en een vaste plaats binnen onze organisatie. Het VEC coördineert en monitort de vaccinatiegraad per (deel)gebied en heeft een initiërende taak bij het maken van plannen voor verhoging van de vaccinatiegraad.

Bundelen van de krachten met netwerkpartners in verschillende samenwerkingsverbanden

Extern is de GGD steeds meer verbonden met gemeenten en zorgpartijen met het Integraal Zorgakkoord (IZA). In de drie subregio's van Brabant-Noord zijn overlegvormen gecreëerd waarin zorg, welzijn, en gemeenten elkaar vinden en daadwerkelijk oplossingen willen vinden, wat een voorbeeld is van 'Wij maken *samen* gezond gewoon'.
Samen met de gemeenten en onze netwerkpartners gaven we invulling aan de opgestelde regioplannen. De GGD had een coördinerende rol bij de ketenaanpakken Kansrijke Start en Kind naar Gezond Gewicht (KnGG) in de beide subregio's.

De GGD is daarnaast betrokken bij de monitoring van de IZA regioplannen en transformatieplannen met de beschikbare data en kennis.
De drie Brabantse GGD'en hebben een Kennisinfrastructuur (KIS) ingericht met als doel het beantwoorden van vragen vanuit de gemeenten. Hierin worden, samen met de gemeenten, vragen geprioriteerd, beantwoord en waar nodig met nader onderzoek aangevuld.

Voorbereiden van besluiten over het versterken van de gezondheid van ouderen.

Het bestuur stelde in maart 2024 het ouderengezondheidsbeleid vast. Hierin is vastgelegd dat de GGD in zijn huidige activiteiten bekijkt hoe hij specifiek aandacht kan hebben voor ouderen. De GGD doet dit samen met zijn gemeenten en bekijkt hoe uitvoering kan worden gegeven met en door de lokale ouderenorganisaties.
Ouderen zijn nadrukkelijk onderwerp van gesprek geworden in het overleg met gemeenten. Dat leidde in sommige gemeenten tot concrete vragen om mee te denken in ouderengezondheid.

Landelijk is de GGD hierin ook actief en participeert in het netwerk 'actieve GGD'en preventieve ouderengezondheid', met partners als VWS, RIVM, 'Beter Oud'. Het doel van dit netwerk is het ontwikkelen van een preventief ouderengezondheid.

Versterken van gezondheid van (arbeids-)migranten, vluchtelingen en statushouders

De professionals van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zien op de (tijdelijke) opvanglocaties alle asielzoekers tot 18 jaar. De JGZ heeft een belangrijke rol in het volgen van deze kinderen, zorgen voor een vaccinatieplan en zo nodig signaleren en doorverwijzen naar de juiste (jeugd)hulpverlening. We zagen alle zwangeren voor een prenataal consult en een maternale kinkhoestvaccinatie op deze (tijdelijke) opvanglocaties.

Binnen de OGGZ zagen we een toenemende groep arbeidsmigranten die dak- en thuisloos is geworden door het verliezen van werk. De problematiek wordt steeds complexer. De sociaal verpleegkundigen zijn op de hoogte van actuele wet- en regelgeving en geven waar nodig advies aan ketenpartners en gemeenten. Ook zagen de sociaal verpleegkundigen de arbeidsmigranten op de inloopspreekuren bij de maatschappelijke opvang.
Tenslotte heeft het beleid op mentale gezondheid, dat de GGD ontwikkelde, geleid tot een keuze om de focus te richten op kwetsbare groepen (jongeren en nieuwkomers). De vertaling in daadwerkelijk iets doen, volgt in 2025.

‘Als gezondheidsvoorlichter help ik asielzoekers, statushouders, Oekraïners, ISK-leerlingen en AMV-jongeren. Ik geef voorlichting over diverse thema`s zoals gezondheidszorg in Nederland, mentale gezondheid, mediawijsheid en vaccinaties. Gezondheid is de basis voor een nieuw begin en gezonder ouder worden. Ik help mensen begrijpen hoe ze in Nederland goed voor zichzelf kunnen zorgen. Veel nieuwkomers hebben vragen en onzekerheden. Na mijn voorlichting over vaccinatie maakten alle jongeren uit vijf taalgroepen binnen enkele dagen een afspraak om zich te laten vaccineren. Dit bereik ik door vertrouwen op te bouwen en aan te sluiten bij hun culturele achtergrond en leefwereld. Het geeft voldoening om te zien dat voorlichting echt een verschil maakt in iemands leven.’

- Maaz Elhami, gezondheidsvoorlichter, team gezondheidsbevordering

Hart voor Brabant

1.4 Monitoren, signaleren en adviseren

Wij maken samen gezond gewoon

Het verwerven van inzicht in de gezondheid van de bevolking is een wettelijke taak voor de GGD. Het zorgt ervoor dat we weten waar welke problemen spelen. En op welke doelgroepen we ons moeten richten.

Prestaties monitoring, signalering en advies

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal tabellenboeken *In een tabellenboek staan alle resultaten van een gezondheidsmonitor en een vergelijking met de regio en eerdere jaren.*	58	40	19	19	Jongvolwassenenmonitor is vanwege landelijke afspraken oplevering verplaatst naar januari 2025 i.p.v. december 2024.
Aantal gemeenteschetsen	38	19	19	38	-
Aantal wijkschetsen	7	-	-	19	Gebiedsprofielen Brabantscan zijn in 2024 opgeleverd en vervangen de oude wijkschetsen.
Aantal overgewichtsprofielen	19	19	19	19	-
Aantal inwoners dat lid is van het GGD-gezondheidspanel	9.421	10.000	9.438	9.897	-

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal thematische schetsen *Een thematische schets is een verdiepende schets over een thema uit de gezondheids-monitor, zoals mantelzorg of eenzaamheid.*	1	5	1	4	-
Aantal schoolschetsen VO *Schoolschets: de resultaten voor (alleen) de school van de screening van leerlingen. Voor de gemeente is er dan een factsheet.*	61	60	52	55	-
Aantal gemeenten waar we een BrOS-product opleveren (bijvoorbeeld gebiedsprofiel of BrOS tegel)	19	3	1	2	De gemeenteprofielen monitor gezonde leefomgeving (2022) heeft de vraag voor gemeente specifieke BrOS producten vervangen. We hebben in 2024 2 nieuwe tegels voor de BrOS gemaakt waar gemeentespecifieke cijfers staan.

Wat hebben we bereikt?

Nog beter benutten van beschikbare informatie over de publieke gezondheid van Brabanders als basis voor ons eerlijke geluid

Het landelijke Programma pandemisch parate informatievoorziening voor de infectieziektebestrijding heeft in 2024 gewerkt aan het realiseren van een duurzame en opschaalbare informatievoorziening voor zowel de reguliere als pandemische situatie. Dit programma loopt tot einde 2026.
Daarnaast neemt het gestructureerde datagedreven werken een vlucht. Binnen de GGD is een ontwikkelteam gestart dat volgens vaste processen datagedreven vraagstukken oppakt. In de toekomst gaan we dit ook breder oppakken, in de samenwerking tussen de Brabantse GGD'en en GGD NOG. In 2024 zijn grote stappen gezet als het gaat om doorontwikkeling van (interne) dashboards en de implementatie van de zgn. sprintmethodiek (agile werken). Veel speelt nog intern, maar ook Brabantbreed om bijvoorbeeld de vaccinatiegraad per consultatiebureau, wijk en gemeente in kaart te brengen en op basis hiervan te kunnen adviseren over extra inzet in risicowijken.

‘Het monitoren van de gezondheid van alle inwoners in onze regio is belangrijk om beleid en preventie op de juiste gebieden in te kunnen zetten. In 2024 heb ik met veel plezier gewerkt aan de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen. Ik was betrokken bij de werving via social media en bij het maken van een digitoegankelijke rapportage en tabellenboek. Deze producten leveren we op via de BrabantScan. Gemeenten, GGD-collega’s en partners krijgen zo inzicht in wat er speelt en gebruiken de uitkomsten als basis voor gericht beleid en preventieactiviteiten.
Zo draagt de duiding van onze data actief bij aan passende oplossingen. Dat maakt mijn werk extra interessant!’

- Jeske Bouwman, junior onderzoeker, team Onderzoek

Hart voor Brabant

1.5 Toezicht houden

Wij maken samen gezond gewoon

De GGD houdt voor de gemeente toezicht op het uitvoeren van de Wet kinderopvang. Toezichthouders doen jaarlijks inspecties bij kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus. Ook inspecteren we een met de gemeente afgesproken deel van de gastouders. Daarnaast houden we toezicht op instellingen voor maatschappelijke ondersteuning (Wmo-toezicht, plustaak), bijvoorbeeld bij calamiteiten en geweldsincidenten. En op verzoek is er ander toezicht, zoals (proactief) kwaliteitstoezicht, screening van nieuwe aanbieders en signaalgestuurd toezicht.

Prestaties Toezicht

Indicatoren	2023	Verwacht 2024	1e halfjaar 2024	Resultaat 2024	Toelichting
Aantal inspecties kinderopvang	1.973	2.100	1.112	1.968	-
Waarvan: KDV/BSO	1.210	-	464	1.243	-
Gastouders	732	350	-	699	-
Gastouderbureau's	31	-	-	26	-
Herstelaanbod	449	-	645	481	-

Prestaties WMO

Indicatoren	2023	Verwacht 2024	1e halfjaar 2024	Resultaat 2024	Toelichting
Aantal onderzoeken na incidenten	11	20	5	11	-
Aantal kwaliteitsonderzoeken WMO	8	10	3	34	Door toename werkgebied.
Aantal calamiteitenmeldingen WMO	43	50	42	82	Door toename werkgebied.

Wat hebben we bereikt?

Bundelen van de krachten met netwerkpartners in verschillende samenwerkingsverbanden

Voor het toezicht op de kwaliteit van de door gemeente gecontracteerde zorg op basis van de Wet maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft de GGD een klein gespecialiseerd team ingericht dat vanaf 2023 ook het toezicht verzorgt in het verzorgingsgebied van GGD Brabant Zuidoost en vanaf het voorjaar 2024 ook voor GGD West-Brabant.
Door deze regiofunctie werd het volume vergroot en kunnen wij het specialisme, waarop relatief weinig beroep wordt gedaan, versterken.

Het toezicht op de (Wet) kinderopvang kende dit jaar, zoals ook het jaar daarvoor, goede resultaten in die zin dat alle instanties conform planning bezocht werden. Qua sterkte, kennis en ervaring is het team goed op orde. Er werd in toenemende mate geconstateerd dat kinderdagverblijven steeds vaker niet kunnen voldoen aan gestelde eisen, wat veroorzaakt wordt door krapte in deskundige bezetting. Het aantal ingezette procedures neemt toe en daarmee worden gemeenten steeds vaker geconfronteerd met vragen en dilemma’s over handhaving.

‘Als toezichthouder Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) heb ik de eer om een rol te spelen in het verbeteren van de kwaliteit van zorg en ondersteuning voor onze kwetsbare inwoners. Door regelmatig kwaliteitsonderzoeken uit te voeren en calamiteiten en geweldsincidenten te onderzoeken, draag ik samen met mijn twee collega’s bij aan het continu verbeteren van de zorg en ondersteuning. In 2024 zijn wij ingezet als toezichthouder bij calamiteiten en geweldsincidenten voor alle gemeenten (56) in de provincie Noord-Brabant. Elke verbetering die wordt doorgevoerd, hoe klein ook, draagt bij aan een betere zorg en ondersteuning voor de mensen die dit het hardst nodig hebben.’

- Natasja Vrins, toezichthouder WMO, team Toezicht

1.6 Openbare geestelijke gezondheid

De openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) richt zich op kwetsbare mensen die zorg en/of hulp nodig hebben, maar die niet zoeken of krijgen. Bijvoorbeeld dak- en thuislozen, mensen met verward gedrag, kwetsbare (jong)volwassenen, eenzame ouderen, vluchtelingen en ex-gevangenen. De samenleving verwacht dat de overheid hen een vangnet biedt. We dragen eraan bij dat zij niet tussen de wal en het schip raken.

We werken samen met zorg- en veiligheidshuizen, straatdokters en woningbouwverenigingen. We signaleren tijdig risico's en kansen en faciliteren het samenwerken van wijkteams, politie en anderen. Waar nodig begeleiden we mensen naar de juiste zorg, soms in een snelle interventie (wijk-GGD'er), soms met lange adem (zorgmijders). Hiermee helpen we die mensen maar ook de omwonenden en de politie. Het voorkomt dat iemand in de cel belandt of in (kostbare) zware zorg.

Prestaties OGGZ

Indicatoren	2023	verwacht 2024	1e halfjaar 2024	resultaat 2024	toelichting
Aantal cliënten	1.559	1.680	831	1.575	-
Aantal gemeenten met wijk-GGD'er	10	10	9	9	-
Aantal screenings dak- en thuislozen	82	60	15	56	-
Aantal cliënten spreekuren dak- en thuislozen	217	650	80	285	-
Aantal woningvervuilingen	259	-	187	340	-
Aantal casus van de wijk-GGD'ers	951	750	516	1.052	-

Wat hebben we bereikt?

Bundelen van de krachten met netwerkpartners in samenwerkingsverbanden

In 2024 zijn twee gemeenten gestart met de inzet van de wijk-GGD bij de aanpak van onbegrepen gedrag, Tilburg en Goirle. Ook bedient de wijk-GGD nu de hele ABG-gemeenten; voorheen was dit alleen Gilze.
In Midden-Brabant wordt in 2024 geïnvesteerd in de samenwerking met ketenpartners bij woonvervuiling en dan met name bij de nazorg en opvolging van de onderliggende problematiek. Ook werkt de OGGZ mee aan subsidietrajecten in Brabant-Noordoost.
Naar aanleiding van de Ethostelling van Midden-Brabant kreeg de GGD eind 2024 het verzoek van het bestuur zich te gaan verdiepen in een campingaanpak.

Wij maken samen gezond gewoon

‘*Wie in de onderwereld van het verzamelen afdaalt, moet zijn ogen wijd openhouden, maar dikwijls zijn neus dicht.* Van verzamelen naar verwaarlozen is een proces dat voor een buitenstaander begint met bewondering en acceptatie, overgaat in verwondering, daarna in gefronste wenkbrauwen en zorgelijk kijken, en uiteindelijk eindigt in afgrijzen en afwijzing. Woonvervuiling en hoarding zijn symptomen van dieperliggende problematiek. Ons werk richt zich daarom op de veiligheid, gezondheid en het comfort van de bewoner(s) en hun omgeving. Wat mijn werk leuk maakt, is dat ik achter voordeuren kom die voor de meeste mensen gesloten blijven. Het contact met deze zorgmijders is een uitdagende, maar geweldige ervaring.’

- *Bart van der Hoorn, sociaal verpleegkundige OGGZ, team Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)*

1.7 Publieke gezondheid bij rampen en crises

Wij maken samen gezond gewoon

Rampen, incidenten en crises hebben grote gevolgen. De directeur publieke gezondheid is verantwoordelijk voor de coördinatie van de geneeskundige hulp.

De GGD heeft een wettelijke taak in de rampenopvang en crisisbeheersing, bij vier processen:

- infectieziektebestrijding: bij uitbraken van bijvoorbeeld meningokokken of legionella;
- medische milieukunde: zoals bij een ontploffing of bij een brand met gevaarlijke stoffen;
- psychosociale hulp: coördinatie, bijvoorbeeld bij de opvang van slachtoffers;
- gezondheidsonderzoek bij rampen: advies over of inzet van een gezondheidsonderzoek.

We adviseren en ondersteunen scholen en sportverenigingen ook bij kleinere incidenten zoals seksueel grensoverschrijdend gedrag, met de inzet van externe vertrouwenspersonen.

Prestaties Publieke gezondheid bij rampen en crises

Indicatoren	2023	Verwacht 2024	1e halfjaar 2024	Resultaat 2024	Toelichting
Meldingen van (psh)incidenten	31	10	12	28	-
Aantal keren psychosociale hulp bij incidenten/bijeenkomst pshi-coördinatoren	6	20	2	3	Er is 3 keer een PSH team opgeschaald. Die kwamen vaak meerdere keren bijeen.
Aantal oefeningen en trainingen	16	-	14	23	Er is voor de voorbereiding op de pandemische paraatheid extra geïnvesteerd in oefeningen en trainingen.
Aantal GGD-processen waarvoor de GGD heeft geoefend	5	-	2	6	-
Aantal GGD'ers dat deelnam aan één of meerdere trainingen	112	-	100	180	-

Wat hebben we bereikt?

Bundelen van de krachten met partners in verschillende samenwerkingsverbanden

In 2024 zijn zowel intern als extern oefeningen georganiseerd. Externe oefeningen vonden plaats met de partners van het proces PSH, zoals een oefening in samenwerking op een opvanglocatie. Ook heeft de GGD deelgenomen aan een Brabantbrede cyberaanval-oefening, georganiseerd door het ROAZ en de GHOR. Hieraan namen ook ziekenhuizen, huisartsenposten en de RAV deel. Bij een netwerkmiddag en een werksessie hebben crisisfunctionarissen van de GGD en GHOR samengewerkt aan zoönose en 'anticiperen op water'.

‘Door de inzet van Vroegtijdige Voorschoolse Educatie (VVE) voor alle kinderen tussen 2,5 en 4 jaar uit het azielzoekerscentrum (AZC) Grave, zien we in 2024 dat kinderen doorstromen naar regulier onderwijs in plaats van de internationale schakelklas. Dit komt doordat ze de Nederlandse taal al voldoende beheersen. Bovendien biedt het alleenstaande moeders de kans om tijd voor zichzelf te nemen, wat hun (mentale) gezondheid en integratie in de Nederlandse samenleving bevordert. Een prachtig voorbeeld van ’Wij maken *samen* gezond gewoon’ door gemeente Land van Cuijk, GGD Hart voor Brabant en drie kinderdagverblijven.’

- Rieky van der Sanden, coördinator Vroegtijdige Voorschoolse Educatie (VVE), team beleid Brabant-Noord

Hart voor Brabant

2. De GGD als organisatie

2.1 Bestuur

2.2 Belangrijke ontwikkelingen

2.3 Kwaliteit

2.4 Informatieveiligheid en privacy

2.5 Beleidsindicatoren

2.6 Bedrijfsvoering - rechtmatigheid

Werken aan gezondheid moet je ook goed organiseren. Het gaat dan in de eerste plaats om de mensen die het werk doen. Maar ook over kwaliteit, veiligheid, verslaglegging en verantwoording, zodat opdrachtgevers weten dat we de juiste dingen doen en het geld goed besteden.

2.1 Bestuur

Wij maken **samen** gezond gewoon

De GGD Hart voor Brabant is een gemeenschappelijke regeling van 19 gemeenten in Brabant-Noord en Midden-Brabant, met een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Het algemeen bestuur bestaat uit vertegenwoordigers uit de colleges van B&W (zie hoofdstuk 6 van de jaarrekening).

De GGD investeert in de betrokkenheid van de gemeenteraden.
In 2024 legden we aan hen voor:

- de jaarstukken 2023 (ter informatie);
- de begroting 2025 waarbinnen Financieel fit en gezond (voor een zienswijze);
- de kadernota 2026 (eveneens voor zienswijze);

Gemeenteraden en raadscommissies konden de GGD uitnodigen, bijvoorbeeld voor een toelichting op ons werk. Dit gebeurde in 2024 enkele malen.
De GGD organiseerde een webinar voor raadsleden om met hen de planvorming rondom transitie naar een toekomstbestendige GGD te bespreken. Onderdeel van die transitie is het project Financieel Fit en Gezond, waarop de raden ook hun zienswijze konden geven.

Management
In een organisatieverordening draagt het dagelijks bestuur zijn bevoegdheden zoveel mogelijk op aan de directeur. Zij mandateert bevoegdheden daarna door aan medewerkers. Managers ondersteunen de teams bij het formuleren van hun doelen en bewaken de samenhang. Op de website staat een overzicht van de managers (en hun nevenfuncties). De verantwoording vanwege de Wet normering topinkomens staat in hoofdstuk 6 van de jaarrekening.

In 2024 werd de nieuwe besturingsfilosofie verder geïmplementeerd. Nieuwe managers met een kleinere span of control stroomden in. We vervolgden het leiderschapsprogramma voor een verdieping op de strategische doelen van de organisatie en het bijbehorende leiderschap om de doelen uit de beleidsvisie 'Wij maken *samen* gezond gewoon' te kunnen behalen.

2.2 Belangrijke ontwikkelingen

Wij maken samen gezond gewoon

Personeel (inclusief Hét Servicecentrum)

Indicator	Totaal 2024	Totaal 2023
Aantal medewerkers in dienst	860	873
FTE medewerkers in dienst	691	685
Deeltijdwerkers	79%	81%
Aantal inhuurkrachten	79	93
FTE inhuurkrachten	26	52
Totaal aantal medewerkers	939	966
Totaal FTE	717	737
Aantal stagiaires	53	39
Aantal artsen in opleiding	19	onbekend
Ziekteverzuim	7,6	7,3

In 2024 zagen we een behoorlijk grote groep jonge medewerkers, maar ook de omvang van de groep tussen 55 en 67 jaar was groot. Het betekent dat (bij ongewijzigde voortzetting van die dienstverbanden) er op termijn een forse uitstroom is te verwachten**.** Sinds 2018 zijn de meeste medewerkers in zorg en welzijn 55 jaar en ouder. Dit aantal gaat naar verwachting de komende jaren nog meer toenemen.

De deeltijdfactor bij de GGD was hoog in vergelijking met de deeltijdfactor voor zorg en welzijn in Noord-Brabant (0,79 versus 0,68).
Het uitstroompercentage voor zorgmedewerkers was eveneens aan de hoge kant. Ook het ziekteverzuim bleef hoog, hoewel de verzuimfrequentie iets afnam, wat een goed teken is.
Al deze signalen vergen nu en voor de toekomst onze aandacht. Het boeien en binden van onze medewerkers blijft hoog op de agenda staan.

De moderne organisatie is duurzaam

De Green Deal Duurzame Zorg 3.0, ondertekend door alle drie de Brabantse GGD'en, is de motor achter ons gezamenlijke duurzame programma voor de toekomst. Dit programma kent zowel een interne als een externe lijn, met de focus op bewustwording en kennisdeling.
De interne lijn is gericht op HR (vitaliteitsbeleid en duurzame inzetbaarheid), duurzame en gezonde voeding, maar ook is er aandacht voor CO2-reductie en duurzaamheidsverslaggeving binnen financiën.

In 2024 werden er ook al concrete stappen gezet zoals het verduurzamen van het wagenpark en het verminderen van het aantal printers en koffieautomaten. Gewerkt werd aan het verduurzamen van afvalstromen en aan duurzaam medicijngebruik. Ook het duurzaam en verantwoord inkopen is inmiddels verankerd in ons inkoopbeleid.

De externe lijn richtte zich op thema's zoals hitte en UV-straling, bewegen en gezonde voeding én de gezonde leefomgeving. Zo werd gekeken naar hoe deze thema's teruggebracht kunnen worden in de advisering in bijvoorbeeld de JGZ; hoe baby's thuis gekoeld kunnen worden bij warm weer.

De moderne organisatie is een goed werkgever

De in 2023 geïntroduceerde besturingsfilosofie heeft in 2024 geleid tot verdere professionalisering van onder meer in communicatie en strategisch advies. Het leiderschapsprogramma was succesvol en verbeterde het onderlinge begrip voor uitdagingen binnen de organisatie.
Hoewel het ziekteverzuim in 2024 nog steeds hoog bleef, zijn er wel stappen gezet door de jaargesprekken te evalueren en een vitaliteitsmodel te introduceren in de gesprekken. Ook werd het FUWA traject na ruim 2 jaar afgerond.

Daarnaast is gewerkt aan de ontwikkeling van een Brabantbreed GGD leerhuis. Het Leerhuis wordt de centrale plek voor opleiding, training, kennisuitwisseling en ontwikkeling van medewerkers. In 2024 vond de selectie plaats van een leermanagementsysteem, dat straks de basis vormt voor het leerhuis, voor de ontsluiting van leerpaden op maat en interdisciplinair leren. Het Leerhuis draagt bij aan het binden, boeien en bloeien van alle medewerkers.

Autorisatiebeheer

Het autorisatiebeheer werd strakker ingeregeld om ervoor te zorgen dat de juiste mensen toegang hebben tot de juiste systemen, een belangrijk onderdeel van informatiebeveiliging.

Automatisering en informatisering

De aanbesteding van het digitaal dossier voor de JGZ (Jeugdgezondheidszorg) werd in voorbereiding genomen. Voorzien wordt dat dit project de inzet van veel mensen gaat vragen en dit brengt daardoor risico's met zich mee.
Op een aantal plekken in de organisatie werd gebruik gemaakt van AI om de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren. Zoals bij het Klantcontact-centrum, waar nu 60% van de calls gecontroleerd wordt met behulp van een model. Een intensieve gesprekstraining van onze jeugdverpleegkundigen bij het Klantcontactcentrum heeft geleid tot een toegenomen aantal telefoongesprekken, waardoor er 20% meer inwoners terecht konden voor een telefonisch advies in het afgelopen jaar.

Wet open overheid (Woo)

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In deze paragraaf legt GGD Hart voor Brabant verantwoording af in het kader van de Wet open overheid.

De Woo verplicht bestuursorganen, zoals de GGD Hart voor Brabant, om informatie op verzoek openbaar te maken. Dit verzoek kan worden gedaan door andere organisaties, maar ook door inwoners. Vanaf 1 november 2024 geldt de verplichting dat de eerste vijf categorieën (tranche 1) actief openbaar gemaakt moeten worden. Aan deze verplichting geven we gehoor en de organisatiegegevens van de GGD Hart voor Brabant zijn in 2024 geregistreerd in de Woo-index.

Naast de verplichting om informatie op verzoek openbaar te maken, bevat de Woo ook een inspanningsverplichting om diverse besluiten en beleidsstukken openbaar te maken. Sommige documenten, zoals jaarstukken en de beleidsbegroting, waren al openbaar. Op dit moment zijn we bezig om een omgeving en een werkproces in te richten waarmee we op een (digi) toegankelijke manier de informatie ontsluiten.

In 2024 ontving de GGD één Woo-verzoek. Met inachtneming van het wettelijk kader is besloten om de verzochte documenten niet aan de verzoeker te verstrekken. Buiten de Woo-verzoeken ontvangt de GGD ook verzoeken om zienswijzen op de Woo-verzoeken van derden. Hierin wordt gevraagd of informatie met betrekking tot de GGD openbaar gemaakt mag worden door een derde partij. Dit is in 2024 enkele malen gebeurd.

Onderweg naar een toekomstbestendig diensterverleningsconcept

GGD Hart voor Brabant werkt aan een toekomstbestendig dienstverleningsconcept dat aansluit bij de veranderende behoefte van inwoners. In november keurde het algemeen bestuur de uitgangspunten voor het toekomstbestendige dienstverleningsconcept goed. Een belangrijke stap die de GGD samen met het bestuur zette. In het ontwikkelproces neemt de GGD ook de partners (gemeenten) mee om samen met hen de dienstverlening goed en duurzaam in te richten. Het nieuwe dienstverleningsconcept vormt een belangrijk onderdeel van onze transitie naar meer hybride vormen van dienstverlening, fysiek én digitaal; met focus op de bereikbaarheid; nabij, maar niet per se dichtbij.
Onder druk van financiële uitdagingen en personele krapte werd kritisch gekeken naar het aantal locaties van de GGD. Op verschillende plekken heeft de GGD in nauw overleg met betrokken gemeenten, huurcontracten niet voortgezet en wordt dienstverlening op een andere manier of locatie aangeboden.

Innovaties om de publieke gezondheid te verbeteren

Bij de GGD Hart voor Brabant krijgt innovatie elk jaar een podium. Iedereen binnen de GGD, onze gemeenten en partners kan goede ideeën indienen om de publieke gezondheid te verbeteren. Sinds 2015 kiest het algemeen bestuur van de GGD een aantal veelbelovende projecten uit die positieve impact hebben op onze inwoners. Deze projecten krijgen extra aandacht en financiële ondersteuning. Deze aanpak heeft al geleid tot spraakmakende ontwikkelingen, die zelfs de landelijke pers haalden. Denk bijvoorbeeld aan *Nu niet Zwanger, de Wijk GGD'er en de Brabantse OmgevingsScan (BrOS)*. Deze projecten zijn inmiddels op landelijk niveau omarmd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), iets om trots op te zijn.

Ondernemingsraad

Het jaar 2024 was een hectisch jaar voor de OR. We kregen veel advies-/ en instemmings-aanvragen binnen, 23% meer dan in 2023. Daarnaast moest de OR het in 2024 doen met minder OR-leden (28% minder dan in 2023). Desondanks heeft de OR zijn werk "meedenken met de organisatie" en "opkomen voor de belangen van de medewerkers", goed kunnen doen.
In 2024 is de OR 16 keer om advies (6) en/of instemming (10) gevraagd.

Adviesaanvragen:

1. Externe begeleiding financieel fit en gezond: de OR heeft positief geadviseerd.
2. Iedere professional op zijn best - voorstel organisatorische indeling: de OR heeft positief geadviseerd.
3. Iedere professional op zijn best - aangescherpte businesscase: de OR heeft negatief geadviseerd, met als reden dat hij het verschuiven van het reguliere opleidingsbudget JGZ voor de benodigde scholing Iedere professional op zijn best, onwenselijk vindt. Hij heeft aangegeven wel akkoord te kunnen gaan wanneer de garantie wordt gegeven dat de

scholingsgelden die nodig zijn voor Iedere professional op zijn best, niet ten koste gaan van de reguliere scholingsgelden JGZ. Het MT heeft hiervoor een garantie afgegeven.

4. Iedere professional op zijn best – te starten pilots én de businesscase t.b.v. de eerste 2 scholingsgroepen: de OR heeft positief geadviseerd.
5. OR'en verkenning intensivering samenwerking: de OR heeft positief geadviseerd.
6. Intensivering samenwerking GGD HvB en WB: de OR heeft positief geadviseerd.

Instemmingsaanvragen:

7. Iedere professional op zijn best – voorlopig formatieplan: de OR heeft niet ingestemd met de aanvraag zoals deze aan hem is voorgelegd, met als reden dat hij geen inzage heeft gekregen in de stukken op basis waarvan Bureau BuitenhekPlus zijn afweging heeft gemaakt voor de inschaling van functies. Het MT heeft besloten om dit later terug te laten komen in het definitieve formatieplan, zie 16.
8. Toevoeging PSHi ondersteuners aan regeling: de OR heeft ingestemd.
9. Doorwerken na AOW-gerechtigde leeftijd: de OR heeft ingestemd.
10. Leerhuisconcept: de OR heeft ingestemd.
11. Arbo en BHV: de OR heeft ingestemd.
12. Aanbiedingsbrief reglement geschillencommissie: de OR heeft ingestemd.
13. Interne vertrouwenspersoon: De OR heeft niet ingestemd met de aanvraag zoals deze aan hem is voorgelegd, met als reden dat hij van mening is dat managers en leidinggevenden niet de rol van interne vertrouwenspersoon kunnen invullen. Hiervoor heeft hij later een aangepaste regeling ontvangen, zie 15.
14. Biometrische gegevensverwerking: de OR heeft ingestemd.
15. Interne vertrouwenspersoon, aangepaste regeling: de OR heeft ingestemd.
16. Iedere professional op zijn best – definitief formatieplan: deze aanvraag is nog in behandeling bij de OR.

Om zijn werk zo goed mogelijk te doen en aangehaakt te zijn bij de ontwikkelingen binnen de GGD Hart voor Brabant, spreekt de OR regelmatig met de sectormanagers en andere stakeholders in de organisatie.
In de organisatie heeft de OR 62 contactpersonen. Hiermee is, op 1 team na, ieder team vertegenwoordigd. Via deze contactpersonen verspreidt de OR onder andere zijn nieuwsbrieven en haalt hij informatie op die hij nodig heeft voor de behandeling van een advies- of instemmingsaanvraag.
Net als voorgaande jaren vindt de OR dat hij goed meegenomen door de DPG en het MT in de ontwikkelingen binnen de organisatie.

Professionele Adviesraad (PAR)

Doel van de PAR is om het MT te voorzien van inhoudelijk gedegen en door professionals gedragen adviezen over het beleid van de organisatie, daar waar het de primaire zorgprocessen raakt. Daarmee wordt middels de PAR invulling gegeven aan de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, die stelt dat zorgprofessionals inspraak moeten kunnen hebben op beleid.
Op 29 mei 2024 eindigde het ontwikkeljaar voor de PAR en werd hij officieel geïnstalleerd. Er werden verkiezingen gehouden en een nieuw reglement opgesteld. Het aantal leden van de PAR bedraagt nu 14 collega's (16 zetels).
De PAR nam 13 adviesvragen in behandeling en rondde 5 adviesvragen uit 2023 af. De communicatie met het MT van de GGD werd verbeterd en de lijnen werden korter. Ook legde de PAR contacten met andere GGD'en en organiseerde onder andere een inspiratie-bijeenkomst met het thema "op onze gezondheid".

Informatie- en archiefbeheer

In de afgelopen jaren zijn er grote stappen gezet in het op orde brengen en houden van het archief- en informatiebeheer. Dit betreft zowel het papieren als het digitale archief van de organisatie.
In 2023 heeft het ompakken van het papieren archief plaatsgevonden. In 2024 werd het opstellen van de beschrijvende inventaris opgepakt. Het in 2022 opgestarte programma 'Informatiehuishouding in control' had tot doel het borgen van de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer. Hierdoor beperken we mogelijke risico's en tekortkomingen zoveel mogelijk en digitalisering van het archief gaat door.
Ook werden in 2024 diverse audits uitgevoerd, waaruit blijkt dat er steeds meer en beter wordt gearchiveerd en dat er door de audits meer bewustzijn wordt gecreëerd van het belang van archief- en informatiebeheer.

Toezicht

In het najaar van 2024 heeft het Interbestuurlijk Toezicht (van de provincie, hierna IBT) geconstateerd dat het aangeleverde overzicht archiefbescheiden zodanig actueel, logisch samenhangend en compleet is dat GGD Hart voor Brabant hierin de komende jaren geen inzicht meer hoeft te verschaffen.

Planning en control

Net als ieder jaar hielden we in 2024 voortdurend bij of onze activiteiten passen binnen de mogelijkheden. We maakten hiervoor een financiële planning en verantwoordden ons in de cyclus van beleidsplan, kadernota, begroting, bestuursrapportage en jaarstukken. Zo zijn onze processen transparant, werkt de organisatie doelmatig, zijn de risico's inzichtelijk, aanvaardbaar en beheersbaar en is de managementinformatie tijdig, juist en volledig.

In 2024 is programma Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond gestart om de structurele meerkosten van het onderhoud functieboek in de eigen begroting op te lossen. Met een aantal concrete structurele maatregelen wordt het hoofd geboden aan inhoudelijke, personele en financiële uitdagingen. Monitoring van de voortgang van dit programma is belangrijk om tijdig de benodigde ombuiging te realiseren binnen de eigen begroting en om binnen het transitiebudget te blijven. Onderdeel van onze planning en control cyclus zijn ook kwartaalgesprekken, zodat het management waar nodig kon bijsturen op basis van voortgangrapportages en risico-analyses.

2.3 Kwaliteit

Wij maken samen gezond gewoon

Klantonderzoeken

We hechten veel waarde aan de kwaliteit van onze diensten. Een belangrijke graadmeter was in 2024 de beoordeling door onze klanten. We deden klantonderzoeken bij:

- JGZ-consulten: de tevredenheid was iets hoger dan in 2022 (84%): 85%. De tevredenheid over het nut van de afspraak steeg licht naar 74% (2022: 72%).
- Webinars en digitale cursussen over gezondheid en opvoeding scoorden gemiddeld een 7,7.
- Klantcontactcentrum (KCC): gemiddeld cijfer voor bereikbaarheid, oplossing en vriendelijkheid:
  - Frontoffice: 8,4;
  - Jeugd 2e lijn: 9,0
  - Corona KCC: 8,0 (kleine daling t.ov. 2023).
- Team Toezicht kinderopvang heeft een klantonderzoek onder de houders gehouden. Hierbij is het team met een gemiddelde van 8,3 gewaardeerd.
- Het programma Corona is aangesloten bij een landelijk tevredenheidsonderzoek. De waardering van de inwoner voor de vaccinatiecampagne van de GGD Hart voor Brabant was een 8,4.

Klachten

Klanten kunnen eenvoudig een klacht bij ons indienen via de website www.ggdhvb.nl/contact/ik-heb-een-klacht/, telefoon of per post.
In 2024 ontvingen we in totaal 120 klachten: 105 over het reguliere werk en 15 coronagerelateerd.

Aantal klachten per gemeente in 2024

Gemeente	Aantal klachten
Bernheze	2
Boekel	2
Boxtel	2
Dongen	0
Gilze en Rijen	2
Goirle	0
‘s-Hertogenbosch	23
Heusden	2
Hilvarenbeek	2
Land van Cuijk	7
Loon op Zand	2
Maashorst	6
Meierijstad	9
Oisterwijk	5
Oss	9
Sint-Michielsgestel	1
Tilburg	30
Vught	2
Waalwijk	7
Overige	7

‘Wij streven naar kwalitatief goede kinderopvang binnen onze gemeenten. Als een kind verantwoord en veilig wordt opgevangen kan een kind zich optimaal ontwikkelen. Dit doen wij door ‘waarderend’ toezicht te houden: wat gaat goed en wat kan er beter? Wij gaan echt in gesprek met de houders van kinderopvanglocaties, gastouderbureaus en met gastouders. Niet alleen over hún werk, maar ook over hoe zij ervaren dat wij ons werk doen. Uit ons tevredenheidsonderzoek in 2024 blijkt dat onze doelgroep zeer tevreden is met onze werkwijze. Ik vind het mooi om te zien dat het overgrote deel van houders en gastouders open staat voor onze onderzoeken. Door deze samenwerking leveren wij een bijdrage aan de gezondheid van de kinderen in onze gemeenten.’

- Kathy van Hamont, toezichthouder wet kinderopvang, team Toezicht

Hart voor Brabant

2.4 Informatieveiligheid en privacy

Wij maken samen gezond gewoon

Met het behalen van de NEN 7510 begin 2024 werd een belangrijk stap gezet richting het waarborgen van onze informatiebeveiliging. Samen met GGD West-Brabant is een jaarplan voor privacy en informatiebeveiliging opgesteld. Daarnaast is een ISMS (Information Security Management System) in ontwikkeling met als doel calamiteiten rondom (vertrouwelijke) informatiebeveiliging beter te beheren. Dit systeem fungeert als een logboek waarin verbetermaatregelen worden bijgehouden, zoals verbeteren van het tag-systeem.

Als belangrijk onderdeel van de informatiebeveiligingsstrategie werden in 2024 alle medewerkers getraind in informatiebeveiliging en het herkennen van cybercrime. Deze trainingen gaan ook in 2025 door.
Tenslotte sorteerde de GGD voor op de implementatie van de NIS2-wetgeving (half 2025). Deze wetgeving verplicht bedrijven en organisaties in kritieke sectoren om hun cybersecurity te vergroten.

ICAM
In 2024 is de procedure over de massaclaim van Stichting ICAM als gevolg van de Corona datadiefstal voortgezet. GGD Hart voor Brabant is een van de partijen die aansprakelijk is gesteld door ICAM.
In april is de eerste zitting geweest. Hierin stond de ontvankelijkheid van ICAM centraal. In juli werd ICAM niet ontvankelijk verklaard in een groot deel van de zaak, waaronder de schadevergoedingseisen tegen o.a. GGD Hart voor Brabant.

Hoewel ICAM eerst in hoger beroep ging, werd dit beroep in oktober ingetrokken. Er lopen nog wat kleinere vorderingen en verklaringen voor recht, waar ICAM het belang nog van moet aangeven.

2.5 Beleidsindicatoren

Wij maken samen gezond gewoon

In deze tabel staan alle voor de GGD relevante beleidsindicatoren:

Nr	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Realisatie 2024	Realisatie 2023
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners *aantal inwoners gebaseerd op voorlopige CBS-cijfers november 2024.*	0,60	0,65
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,64	0,68
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatkosten	Kosten per inwoner	12,00	13,52
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	10,0%	20,8%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	14,6%	15,6%

1. Basis voor de formatie: de fte's in de begrotingen.
2. De bezetting in 2024 was lager dan in 2023 door minder corona-activiteiten.
3. De apparaatskosten dalen door een toename van het aantal inwoners in combinatie met lagere overheadkosten.
4. De externe inhuur daalde voornamelijk door de lagere inzet binnen de GGD en in het programma Corona.
5. De overhead daalt met 1%-punt, onder andere door ingezette maatregelen vanuit programma Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond.

2.6 Bedrijfsvoering - rechtmatigheid

Wij maken samen gezond gewoon

In deze paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden), voortkomend uit de rechtmatigheidsverantwoording, nader toegelicht. Hiervoor hanteren we de rapporteringstolerantie van de financiële verordening, die op 3 juli 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld. Conform artikel 23 van de Financiële verordening legt het dagelijks bestuur verantwoording af in de paragraaf bedrijfsvoering in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording en de daaruit voortkomende bevindingen. Naast geconstateerde afwijking rapporteert het dagelijks bestuur oplossingen ter voorkoming van de geconstateerde afwijkingen in de komende jaren. De geconstateerde afwijkingen binnen de rechtmatigheidsverantwoording komen voort uit het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium.

Deze verantwoording hanteert de rapporteringstolerantie, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 0,1% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan reserves), met een ondergrens van € 100.000. De bevindingen en oplossingsrichtingen op de bevindingen worden gecategoriseerd op basis van de drie criteria van rechtmatigheid.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het vastgestelde normenkader ligt ten grondslag aan het voorwaardencriterium. Op basis van het voorwaardencriterium zijn er geen afwijkingen geconstateerd (fouten of onduidelijkheden).

Op basis van het voorwaardencriterium is sprake € 165.000 aan inkopen welke ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed (3 inkopen). Het betreffen contracten die in de loop van de tijd zijn overschreden en abusievelijk ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. Wij sturen hier als organisatie actief op om toekomstige fouten te voorkomen en te zorgen voor rechtmatige inkoop.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen. Op basis van het begrotingscriterium zijn er geen afwijkingen geconstateerd (fouten of onduidelijkheden). GGD Hart voor Brabant heeft één programma: Publieke gezondheid. Corona is administratief alleen gescheiden, maar is geen los programma binnen GGD Hart voor Brabant. Zodoende worden deze als één beschouwd in het begrotingscriterium.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

Het misbruik- en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkómen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen. Op basis van M&O-criterium zijn er geen afwijkingen geconstateerd (fouten of onduidelijkheden). Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor geldende criteria.

‘Als CISO zorg ik ervoor dat alle informatie binnen de GGD veilig en beschikbaar is én dat onbevoegden geen toegang krijgen. Dit betekent samenwerken met collega’s van alle afdelingen en omgaan met diverse procedures en incidenten, zoals verdachte e-mails en het gebruik van apps. Informatieveiligheid is mijn passie. We zijn verplicht om de gegevens van onze klanten goed te beschermen. Daarom zijn we trots dat we in 2024 als vierde GGD in Nederland de NEN 7510 certificering hebben behaald, dé norm voor informatiebeveiliging in de zorg. Hier draag ik graag aan bij!’

- Piet van Benthem, Chief Information Security Officer (CISO), team Informatiemanagement en functioneel beheer

3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen laat zien hoe de GGD tegenvallers en tekorten kan opvangen, zonder dat het werk voor het programma Publieke gezondheid in gevaar komt. Het bestaat uit bestemmingsreserves en de algemene reserve. Bestemmingsreserves hebben een doel en vervallen als we dat bereiken; voor deze reserves maken we een bestedingsplan.

Reserves

De algemene reserve is er voor het opvangen van niet voorzienbare tegenvallers. Het algemeen bestuur stelde een norm vast voor de algemene reserve, op basis van de omzet van basispakket en plustaken: vanaf 2022 is de ondergrens € 1,5 miljoen en de bovengrens € 5,2 miljoen.
Na het vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening 2024 is de stand:

- algemene reserve: € 1,5 miljoen;
- bestemmingsreserves: € 5,7 miljoen.

De algemene reserve is daarmee per balansdatum toereikend voor de dekking van de risico's en andere onverwachte ontwikkelingen.

Risico's

De risico's kwamen tot stand op basis van een bedrijfsbrede inventarisatie van gebeurtenissen of omstandigheden met mogelijk nadelige gevolgen. Per risico bepaalden we de kans van optreden en de impact, zodat we de risico's kunnen rangschikken van groot naar klein. Per risico definieerden we maatregelen en ieder kwartaal bespreekt het management de belangrijkste risico's. Een herijking van de belangrijkste risico's vindt jaarlijks plaats.
In de begroting 2024 stonden deze twaalf risico's:

- *Hoge inflatie en kostenstijgingen*: de hoge inflatie als gevolg van macro-economische omstandigheden werkte in 2023 door in zeer forse stijgingen van zowel de personele kosten (CAO-stijgingen) als de materiele kosten (aanpassing van nieuwe inkoopcontracten en in de jaarlijkse contractuele prijsaanpassing van lopende afspraken). Wij worden via onze indexeringssystematiek gecompenseerd voor deze loon- en prijsstijgingen en loopt daardoor gelijk met de werkelijke stijging van lonen en prijzen, maar: met een vertraging. Het verschil tussen de begrote indexering en werkelijke stijging vangen we onder normale omstandigheden op in de exploitatie of via de algemene reserve maar het verschil was door de bijzondere macro-economische omstandigheden tussen opstellen van de begroting 2023 in 2022 en realisatie in 2023 groot waardoor onze algemene reserve door haar ondergrens zakte, in 2024 is onze algemene reserve door een eenmalige aanvullende bijdrage van onze gemeenten weer aangevuld tot haar ondergrens. Het risico is in 2024 gedaald: zowel de kans is nu middelgroot en de impact groot.
- *Informatiebeveiliging onvoldoende*: dit risico blijft gelijk. We zijn steeds afhankelijker van de IT-infrastructuur. We nemen maatregelen om onze informatiebeveiliging te verbeteren en informatieveilig gedrag van onze collega's te stimuleren en tegelijkertijd zien we dat cyberdreiging steeds groter wordt.
- *Onvoldoende binden van medewerkers:* het risico dat medewerkers op cruciale functies vertrekken. We besteden aandacht aan opleiding, ontwikkeling en arbeidsomstandigheden. Dit risico blijft gelijk: de risico's van schaarste op de arbeidsmarkt mitigeren we door te blijven investeren in aantrekkelijk werkgeverschap.
- *Voortbestaan van de GGD in de huidige vorm:* de coronacrisis leidt tot andere sturing bij crises (van infectieziekten). Dit risico blijft gelijk, we verminderen dit risico door nauwe samenwerking met GGD'en en anderen.
- *Indexering gemeentelijke bijdrage*: het risico dat een meerderheid van de gemeenten zich niet kan vinden in de afgesproken jaarlijkse indexering gaat van middelgroot naar groot. Vooruitlopend op de signalen rondom de gemeentelijke financiën in 2026 (het zogenaamde ravijnjaar) bestaat het risico dat gemeenten vragen de inwonerbijdrage 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en loon- en prijscompensatie op te vangen in de eigen begroting middels ombuigingen. Jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage is juist nodig om de autonome loon- en prijsstijgingen op te vangen, die het gevolg zijn van kostenstijgingen waar wij mee geconfronteerd worden als gevolg van bijv. CAO-stijgingen en prijsstijgingen van inkoop van goederen en diensten.

Er wordt door de GGD al bezuinigd door een ombuiging binnen de eigen begroting vanwege stijging van kosten als gevolg van onderhoud aan het functieboek: de ongedekte kosten waren 3% van de begroting, afgezet tegen de personele lasten stijgen de kosten zelfs met 5%. Daarvoor is nu juist het programma Transitie Toekomstbestendige GGD 'Financieel Fit en Gezond' gestart om deze structurele kostenstijging dus niet te verhalen bij de gemeenten.
Wij proberen het risico van nóg een bezuiniging (vanwege ravijnjaar gemeenten) te verminderen door sterk te ageren tegen een dergelijk voornemen. Mocht dit toch worden overgenomen, dan zullen we keuzes moeten voorleggen aan het bestuur voor de taken die we kunnen blijven uitvoeren (zowel in de basis als in de plus) en heeft dit gevolgen voor onze dienstverlening.

- *Niet in te vullen vacatures*: het is soms moeilijk om vacatures in te vullen voor vitale functies, wat kan leiden tot achterstanden in het primaire proces. We zetten hierop acties in, maar het lukt misschien niet altijd om deze vacatures op tijd in te vullen. Dit risico blijft gelijk.
- *Hoog ziekteverzuim*: dit kan leiden tot achterstanden in en druk op (een deel van de) diensten. We zetten in op vitaliteit van medewerkers en stellen zo nodig onze doelen bij.
- *Fluctuatie in plustaken*: de omzet van plustaken kan veranderen zonder dat de GGD de organisatie hierop tijdig kan aanpassen. Dit risico neemt als gevolg van het Ravijnjaar 2026 toe. De kans wordt groter dat gemeenten nog scherpere keuzes moeten maken over de plustaken die zij afnemen. Omdat wij in najaarsgesprekken met de gemeenten pas een beeld krijgen van de plustaken die zij het jaar daaropvolgend willen afnemen en er ook gedurende het jaar nog extra plustaken worden ingekocht door gemeenten is het voor de GGD moeilijk om tijdig bij te sturen. Dit brengt het risico van tijdelijke overformatie en in potentie frictiekosten met zich mee. We proberen dit risico te beperken door actief accountmanagement en door te blijven investeren in de kwaliteit en impact van de plustaken die wij aanbieden.
- *Uitgaven die niet rechtmatig zijn*: we leggen de keuzes rond het aanbesteden goed vast en instrueren onze mensen in het registreren van contracten en prestatieverklaringen. Dit risico blijft gelijk.
- *Vennootschapsbelasting*: voor de GGD geldt deze niet zolang we kunnen aantonen dat er geen ondernemersactiviteiten zijn. Ten opzichte van eerdere jaren blijft dit risico gelijk.
- *Leegstand verhuur*: afname van het aantal huurders. We beperken het risico door continu in gesprek te blijven met huurders. Dit risico blijft gelijk.
- *Oninbaarheid debiteuren*: de meeste debiteuren zijn gemeenten en het afrekenen voor een reizigersadvies gebeurt direct. Voor de andere risico's is er de voorziening dubieuze debiteuren. Dit risico blijft gelijk.

Naast de risico's in de begroting noteerden we in 2024 nog deze:

1. *Toenemend aantal specifieke uitkeringen (SPUK's) en risico op budgetkorting*: we zien – net als bij gemeenten zelf – een toenemend aantal specifieke uitkeringen en de daaraan gekoppelde verantwoordingslast. Voor een aantal taken gaat het om substantiële bedragen waarbij aanzienlijke inzet wordt gevraagd maar onzeker is of de activiteiten uiteindelijk een structureel karakter krijgen. Te denken valt aan VIP en de Covid-19 vaccinatiecampagne, waar voor de GGD aanzienlijke bedragen mee gemoeid zijn. Dit maakt het voor de GGD risicovol om langlopende verplichtingen aan te gaan en haar bedrijfsvoering hieromtrent duurzaam te organiseren. Er is onzekerheid over continuering van VIP in 2026 als gevolg van aangekondigde bezuinigingen in het regeerakkoord uit 2024. Vanwege arbeidsmarktoverwegingen en goed werkgeverschap is een aantal collega's een vast contract gegund terwijl financiering mogelijk vervalt. Daarnaast is het een risico in de zin van deskundigheid- en capaciteitsverlies in onze dienstverlening rondom infectieziektebestrijding.

Tevens bestaat er een risico van 10% budgetkorting wanneer specifieke uitkeringen overgeheveld zullen worden naar het gemeentefonds, conform het regeerakkoord uit 2024. De Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg is ook een SPUK, bedraagt jaarlijks ca. € 3,0 mln. en is bedoeld om een aantal risicogroepen gratis en, indien gewenst, anonieme aanvullende seksuele gezondheidszorg te bieden. Een budgetkorting van 10% zal erin resulteren dat een deel van de mensen uit deze risicogroepen niet meer terecht kan bij de GGD voor seksuele gezondheidszorg. Dit zorgt voor een toename van het aantal SOA en een toename van andere risico's op het gebied van seksualiteit, zoals seksuele grensoverschrijding en ongeplande (tiener)zwangerschappen.

- *Planetaire gezondheid*: de WHO noemt klimaatverandering de grootste bedreiging voor de volksgezondheid in de 21ste eeuw. Daarmee is dit voor ons als organisatie een relevant en urgent thema. Klimaatverandering brengt grote gezondheidsrisico's met zich mee. Denk aan hittestress, nieuwe infectieziekten en groter risico op sterfte en schade door natuurrampen. De lijst is oneindig en bevat allerlei thema's die de kern van het werk van de GGD raken. Maar duurzaamheid biedt ook grote kansen voor de publieke gezondheid. Een duurzame leefstijl bevordert immers de gezondheid. Het betekent meer bewegen, gezonder eten en – op termijn – schonere lucht inademen. Dat bevordert vervolgens ook lekker in je vel zitten, mentaal en fysiek. Ook dit zijn thema's waar we ons als publieke gezondheidsorganisatie dagelijks voor inzetten.
- *Uitvoering forensische geneeskunde*: onze taken voor forensische geneeskunde bestaan onder andere uit gemeentelijke lijkschouw en medische arrestantenzorg voor de regionale politie-eenheden. Doordat de politie de medische arrestantenzorg gaat aanbesteden, bestaat de kans dat wij deze dienstverlening op termijn kwijtraken aan marktpartijen. In dat geval leidt dit tot een aanzienlijk verlies aan schaalvoordelen en navenante opbrengsten en wordt het zeer uitdagend onze expertise en bemensing voor gemeentelijke lijkschouw op peil te houden.

Dit alles komt terug in deze tabel, op volgorde van de grootste kans maal impact:

Bedragen x € 1.000

Risico	Kans	Impact	Maatregel - type	waarde	Waarde restrisico
1. Indexering gemeentelijke bijdrage	Groot	Zeer groot	Verminderen	1.500	0
2. Fluctuaties in omzet plustaken	Groot	Groot	Verminderen	1.400	500
3. Toenemend aantal specifieke uitkeringen en budgetkorting	Groot	Groot	Accepteren	1.000	300
4. Informatiebeveiliging onvoldoende op orde	Groot	Groot	Verminderen	PM	PM
5. Onvoldoende binden en boeien van medewerkers	Groot	Groot	Verminderen	800	400
6. Niet invulbare vacatures op vitale functies	Groot	Groot	Verminderen	PM	PM
7. Niet meer kunnen voortbestaan van de GGD in huidige vorm	Middelgroot	Zeer groot	Verminderen	PM	0
8. Hoog ziekteverzuim	Groot	Middelgroot	Verminderen	1.100	300
9. Planetaire gezondheid	Groot	Middelgroot	Verminderen	PM	PM
10. Uitvoering forensische geneeskunde	Groot	Middelgroot	Verminderen	800	200
11. Hoge inflatie en kostenstijgingen	Middelgroot	Groot	Verminderen	1.500	0
12. Uitgaven die niet rechtmatig zijn	Klein	Middelgroot	Verminderen	PM	PM

Risico	Kans	Impact	Maatregel - type	waarde	waarde restrisico
13. Vennootschapsbelasting	Klein	Middelgroot	Verminderen	PM	PM
14. Leegstand verhuur	Klein	Klein	Accepteren	0	0
15. Oninbaarheid debiteuren	Klein	Klein	Accepteren	13	0
Totaal	-	-	-	**8.113**	**1.700**

Het maximale totale risico heeft een omvang van € 8.113.000. We maken een inschatting van de mogelijke uitkomsten dat één of meerdere risico's zich voordoen na genomen maatregelen. Uit deze berekening komt een benodigde weerstandscapaciteit van € 1,7 miljoen. Gezien de huidige stand van de beschikbare weerstandscapaciteit is het dekkingspercentage 88% omdat de algemene reserve per balansdatum € 1,5 miljoen bedraagt.

Financiële status en weerbaarheid

Kengetallen	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Netto schuldquote	2,0%	9,5%	9,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,0%	9,5%	9,0%
Solvabiliteitsratio	28,9%	26,3%	18,5%
Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,0%	-0,9%

Toelichting:

- *Netto schuldquote*: de verhouding van de netto schulden tot de totale baten. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering; een laag percentage is gunstig. Onze netto schuldquote is verbeterd ten opzichte van 2023: de GGD heeft een relatief lage schuld.
- *Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*: de GGD verstrekte geen leningen, deze indicator is dus gelijk aan de netto schuldquote.
- *Solvabiliteitsratio*: geeft aan hoe we kunnen voldoen aan onze financiële verplichtingen: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves en het resultaat uit de baten en lasten. De norm voor een gezonde ratio is groter dan 25%. In 2024 steeg het ratio van 19% naar 29% en voldeden we weer aan de norm.
- *Structurele exploitatieruimte*: een getal gelijk aan of groter dan 0 betekent dat de structurele baten groot genoeg zijn om de structurele lasten te dekken. In 2024 is er positieve structurele exploitatieruimte, de begroting staat onder druk maar het lukt om de exploitatie sluitend te krijgen hoewel de ruimte zeer klein is. In 2023 zijn wij programma financieel fit en gezond opgestart met als doel de structurele effecten van het onderhoud functieboek op te vangen in de eigen begroting.

‘In 2024 stond het werken naar een toekomstbestendige GGD, die financieel fit en gezond blijft, centraal. We willen bedreigingen, zoals transitie van de zorg, arbeidsmarktkrapte en steeds meer druk op overheidsbudgetten, ombuigen naar kansen. Als GGD hebben we een stevige basis, maar de inhoudelijke, financiële en personele uitdagingen die we op ons af zien komen, vroegen ons in actie te komen. Onze grootste wens is impact blijven maken voor alle mensen in ons werkgebied, gecombineerd met een gezonde bedrijfsvoering. Dit doen we door een sterkere focus op de collectieve benadering van cliënten, meer variatie in taken en bevoegdheden om een boeiende werkgever te blijven én door beter te sturen op de inkoop en uitvoering van ons dienstenaanbod. We liggen op koers naar een toekomstige GGD, binnen de eigen begroting én binnen het transitiebudget.’

- Femke Oor, projectleider financieel fit en gezond, team Financiën en control

Hart voor Brabant

4. Onderhoud kapitaalgoederen

We huren alle locaties waar de GGD zijn diensten aanbiedt en doen daarvoor het gebruikers- en/of eigenaarsonderhoud. We hebben een onderhoudsplan dat we jaarlijks actualiseren op basis van een conditiemeting. Hiervoor sluiten we onderhoudscontracten af. De GGD is eigenaar van één gebouw, dat we verhuren aan de ambulancedienst. Verder heeft de GGD ICT-voorzieningen en medische instrumenten in eigendom.

5. Financiering

Met het eigen vermogen kunnen we alle activa financieren en daardoor betalen we geen rente.

Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet is 8,2% van de jaarbegroting 2024 (€ 90,6 miljoen), dus € 7.428.000. De GGD bleef binnen deze limiet.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
1. Vlottende schuld	0	0	0	0
2. Vlottende middelen	12.159	13.218	20.552	12.651
3. Netto vlottende schuld (+) of netto vlottende middelen (-)	-12.159	-13.218	-20.552	-12.651
4. Kasgeldlimiet	7.428	7.428	7.428	7.428
5a. Ruimte onder kasgeldlimiet (4-3)	19.587	20.646	27.980	20.079
5b. Overschrijding van de kasgeldlimiet (3-4)	0	0	0	0
6. Begrotingstotaal	90.584	-	-	-
7. Percentage regeling	8,2%	-	-	-
8. Kasgeldlimiet	7.428	-	-	-

Renterisiconorm

We hebben geen leningen met een looptijd van meer dan een jaar, dus deze norm was niet van toepassing.

6. Verbonden partijen

De GGD heeft twee verbonden partijen:

- de Coöperatie Toegang Tilburg U.A., die de inwoners ondersteunt bij een optimale zelfredzaamheid en participatie.
  Op 31 december 2023 was het eigen vermogen € 32.403 en het vreemd vermogen € 1.421.516. Het resultaat over 2023 was € 5.049 positief. De GGD levert een van de vijf bestuursleden en de bijdrage in 2024 was € 0.
- de Coöperatie Koo U.A., voor een sterke ingang in de gemeente ‘s-Hertogenbosch bij de diensten rond de ondersteuning in het sociaal domein. Het eigen vermogen en vreemd vermogen per 31 december 2023 zijn € 0, net als het resultaat over 2023. De GGD levert een van de vier bestuursleden en de bijdrage in 2024 was € 0.

Er zijn geen grote risico’s bij de verbonden partijen.

Samenwerkingsverbanden

De GGD werkt lokaal, regionaal en landelijk veel samen, bijvoorbeeld in wijkteams, academische werkplaatsen en in de infectieziektebestrijding. Hieronder een toelichting op de drie samenwerkingen met de grootste financiële impact.

Hét Servicecentrum

Hét Servicecentrum (HSC) ondersteunt de GGD bij de financiële administratie, salarisadministratie, inkoop en ICT. HSC is een samenwerkingsverband tussen GGD'en en de ambulancedienst, waarbij 42,8% van de kosten voor de GGD Hart voor Brabant zijn. De GGD Hart voor Brabant verwerkt de exploitatie van HSC in zijn jaarrekening.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil 2024
Lasten	10.311	10.234	-76
Aandeel GGD Hart voor Brabant	4.408	4.369	-39
Aandeel GGD West-Brabant	2.370	2.347	-23
Aandeel RAV Brabant Midden-West-Noord	2.032	2.030	-2
Aandeel GGD Noord- en Oost-Gelderland	1.502	1.488	-14

GHOR Brabant-Noord

De GHOR Brabant-Noord is juridisch onderdeel van de GGD Hart voor Brabant en daarom onderdeel van deze jaarrekening. De GGD en de Veiligheidsregio Brabant-Noord sloten een overeenkomst Kosten voor gemene rekening. Hierdoor is er geen btw-heffing. Van de totale kosten is 5,1% voor rekening van de GGD Hart voor Brabant.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil 2024
Lasten	2.115	2.281	-166
Aandeel 5,1% Hart voor Brabant	108	116	-8
Aandeel 94,9% Veiligheidsregio Brabant-Noord	2.007	2.165	-158

Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV)

De GGD'en in Noord-Brabant bundelen in dit team de medische milieukunde. Ze verdelen de kosten op basis van het aantal inwoners. De GGD West-Brabant is penvoerder en verwerkt de exploitatie volledig in zijn jaarrekening.

Jaarrekening 2024

Hart voor Brabant

1. Waardering en resultaat

Grondslagen
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat gebeuren op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarde.
De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover we ze realiseerden op de balansdatum. Verliezen en risico's met een oorsprong voor het einde van het begrotingsjaar nemen we mee als ze we ze kenden vóór het opmaken van de jaarrekening.

Personeelslasten rekenen we in principe toe aan het boekjaar waartoe ze behoren. Maar vanwege formele regels rekenen we sommige lasten toe aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt, bijvoorbeeld ziektekostenpremies voor gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume treffen we geen voorziening en nemen we ook geen andere verplichting op. De periode is dezelfde als in de meerjarenraming: vier jaar. Bij (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisatie) nemen we wel een verplichting op. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening 2024, het controleprotocol 2024 (inclusief normen- en toetsingskader) en op basis van de kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotings-criterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik-criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normen- en toetsingskader 2023 zoals op 24 maart 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en overschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening 2024 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O-beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 2.883.540) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

2. Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut
Activa waarderen we tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
De verkrijgingsprijs is de inkoopprijs + de bijkomende kosten.
De vervaardigingsprijs is de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen + de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging zijn toe te rekenen. Investeringsbijdragen van derden schrijven we af op het saldo van de investering. Slijtende investeringen krijgen vanaf het in gebruik nemen een lineaire afschrijving in de verwachte gebruiksduur, waarbij we rekening houden met een eventuele restwaarde.

De *Financiële verordening GGD Hart voor Brabant 2024* bepaalt voor de afschrijvingstermijnen, in jaren:

- bedrijfsgebouwen 50
- verbouwingen en technische installaties (in) bedrijfsgebouwen 10
- verbouwingen en bedrijfsgebouwen 10
- technische installaties in bedrijfsgebouwen 10
- medische- en kantoorinventaris 10
- telefonie en communicatie en netwerkapparatuur 5
- bedrijfsauto's 5
- audiovisuele middelen 5
- applicatieprogrammatuur 4

  Voor deze categorie kan de directeur bij substantiële investeringen met een economische levensduur die afwijkt van 4 jaar besluiten om een aangepaste afschrijvingstermijn te hanteren.
- (kantoor)automatiseringsapparatuur 3
- projectinvesteringen de duur van het project

Op grond en terreinen schijft de GGD niet af.

Financiële vaste activa
Waardering van de onder financiële vaste activa opgenomen beleggingen vindt plaats tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Vlottende activa

- *Voorraden:* we waarderen producten en goederen tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als die lager is. Dat gebeurt vooral als voorraden incourant worden.
- *Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa:* we waarderen de vorderingen tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid brengen we een voorziening in mindering, die we bepalen op basis van de geschatte inningskansen.
- *Liquide middelen en overlopende activa:* deze activa nemen we op tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

- *Reserves*: deze bestaan uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. De regels daarvoor staan in de *Financiële verordening GGD Hart voor Brabant 2024* en de *Nota reserves en voorzieningen GGD Hart voor Brabant 2022*.
- *Voorzieningen:* deze waarderen we op het nominale bedrag van de verplichting of het voorzienbare verlies.
- *Vaste schulden:* deze waarderen we tegen nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Deze schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva waarderen we tegen de nominale waarde.

Balans

Bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2024	Subtotaal	31-12-2023	Subtotaal
Materiële vaste activa	-	11.668	-	12.859
Investeringen met een economisch nut	11.668	-	12.859	-
Financiële vaste activa	-	0	-	0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	-	0	-
Totaal vaste activa	-	**11.668**	**-**	**12.859**
Vlottende activa: voorraden	-	108	-	104
Gereed product en handelsgoederen	108	-	104	-
Vlottende activa: uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	11.222	-	5.780
Vorderingen op openbare lichamen	3.923	-	3.727	-
Rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	38	-	77	-
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.809	-	1.611	-
Overige vorderingen	452	-	365	-

Bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2024	Subtotaal	31-12-2023	Subtotaal
Vlottende activa: liquide middelen	-	144	-	146
Kassaldi	4	-	5	-
Banksaldi	140	-	141	-
Vlottende activa: overlopende activa	-	2.443	-	2.904
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.443	-	2.904	-
Totaal vlottende activa	**-**	**13.917**	**-**	**8.934**
Totaal generaal	**-**	**25.585**	**-**	**21.793**

Bedragen x € 1.000

Passiva	31-12-2024	Subtotaal	31-12-2023	Subtotaal
Vaste passiva: eigen vermogen	-	7.400	-	4.024
Algemene reserve	1.500	-	578	-
Bestemmingsreserves	5.749	-	3.840	-
Gerealiseerde resultaat	151	-	-394	-
Vaste passiva: voorzieningen	-	2.903	-	844
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4	-	220	-
Voorziening verlofsparen	2.654	-	624	-
Voorziening RVU	245	-	-	-
Totaal vaste passiva	**-**	**10.303**	**-**	**4.868**

Bedragen x € 1.000

Passiva	31-12-2024	Subtotaal	31-12-2023	Subtotaal
Vlottende passiva: netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	6.768	-	10.854
Banksaldi	0	-	0	-
Kasgeldlening	0	-	2.000	-
Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen	82	-	473	-
Overige schulden	6.686	-	8.381	-
Vlottende passiva: overlopende passiva	-	8.514	-	6.071
Verplichtingen tijdens het begrotingsjaar die in een volgend jaar tot betaling komen, behalve jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.680	-	4.943	-
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.304	-	550	-
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	530	-	578	-
Totaal vlottende passiva	**-**	**15.282**	**-**	**16.925**
Totaal generaal	**-**	**25.585**	**-**	**21.793**

3. Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Investeringen met een economisch nut	11.668	12.859
Totaal	**11.668**	**12.859**

In dit overzicht staat het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	669	0	0	0	669
Bedrijfsgebouwen	9.504	132	4	1.055	8.577
Overige materiële vaste activa: Inventarissen	1.637	152	-	275	1.514
Medische inventaris	511	127	0	80	559
Automatiseringsapparatuur	538	63	0	252	349
Totaal	**12.859**	**474**	**4**	**1.662**	**11.668**

De GGD kent alleen materiële vaste activa met economisch nut. Ze hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. De totale investeringen (€ 0,5 miljoen) waren vooral investeringen gepaard gaande met kleine verbouwingen, inventarissen en revisie van de röntgenbus. De investeringen in automatiseringsapparatuur betroffen vooral de aanschaf van laptops en firewalls.

In 2024 gebruikten we de volgende investeringskredieten:

Bedragen x € 1.000

Investeringen	Beschikbare investeringskredieten t/m 2024	Gerealiseerde Investeringen 2024	Resterende investeringskredieten 31-12-2024
Gronden en terreinen	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	1.074	132	942
Inventarissen	1.356	152	1.204
Medische inventaris	3.012	127	2.885
Automatiseringsapparatuur	2.018	63	1.955
Bedrijfsauto’s	154	0	154
Overige materiële vaste activa	323	0	323
Totaal	**7.937**	**474**	**7.463**

Tijdens de afgelopen periode is gebleken dat het investeringskrediet niet volledig is benut. De voornaamste oorzaken hiervan zijn:

- vertraging in het groot onderhoud op consultatiebureau-locaties;
- herprioritering, waarbij bepaalde investeringen zijn uitgesteld, wat resulteerde in lagere uitgaven dan oorspronkelijk begroot.

We blijven de investeringsplanning nauwgezet volgen en zullen maatregelen treffen om de besteding van het krediet te optimaliseren.

Financiële vaste activa

Er waren eind 2024 geen financiële vaste activa.

Vlottende activa

Voorraden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Gereed product en handelsgoederen	108	104
Totaal	**108**	**104**

De voorraden bestaan uit reizigersvaccins en reizigersproducten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	3.923	0	3.923	3.727
Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen	38	0	38	77
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	6.809	0	6.809	1.611
Overige vorderingen	465	13	452	365
Totaal	**11.235**	**13**	**11.222**	**5.780**

De GGD moet overtollige liquide middelen boven een drempelbedrag uitzetten bij het rijk. De overige vorderingen zijn debiteurenvorderingen op niet openbare lichamen (handelsdebiteuren).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten ’s Rijks schatkist gehouden middelen	144	140	144	144
Drempelbedrag	1.811	1.811	1.811	1.811
Ruimte onder drempelbedrag	1.667	1.672	1.667	1.667
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

De GGD mag overtollige middelen buiten de schatkist aanhouden. In 2024 gold voor alle kwartalen een maximum van € 1.811.680 (2% van de begrote lasten). Er was geen overschrijding van dit bedrag.

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit:
Hier zitten geen deposito’s bij, de liquide middelen zijn dus direct opneembaar.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Kassaldi	4	5
Banksaldi	140	141
Totaal	**144**	**146**

Overlopende activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	2.443	2.904
Totaal	**2.443**	**2.904**

De specificatie van deze post:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Overige nog te ontvangen bedragen	844	1.810
Vooruitbetaalde bedragen:		
Softwarelicenties	1.377	949
Huisvestingskosten	128	91
Overige vooruitbetaalde kosten	94	54
Totaal	**2.443**	**2.904**

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	1.500	578
Bestemmingsreserves	5.749	3.840
Gerealiseerd resultaat	151	-394
Totaal	**7.400**	**4.024**

De GGD kent geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het verloop in 2024:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2024
Algemene reserve	578	1.316	0	-394	0	1.500
Reserve huisvestingsvisie	208	0	0	0	0	208
Reserve vernieuwing bedrijfsprocessen	59	0	0	0	0	59

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2024
Reserve innovatieve projecten	223	113	-71	0	0	265
Reserve dekking kapitaallasten	3.350	0	-479	0	0	2.871
Reserve transitiemiddelen Financieel fit en Gezond	0	2.955	-610	0	0	2.345
Totaal	**4.418**	**4.384**	**-1.159**	**-394**	**0**	**7.249**

Overzicht reserves

Algemene reserve

- **Doel:** De GGD moet een financiële buffer hebben voor het opvangen van niet voorzienbare financiële tegenvallers.
- **Looptijd:** Onbepaalde tijd.
- **Bandbreedte:** Een ondergrens van € 1,5 miljoen en een bovengrens van € 5,2 miljoen.
- **Criteria toevoegingen/onttrekkingen:** De GGD toetst gedurende een begrotingsjaar de indexering van de gemeentelijke bijdrage op basis van de actuele indexcijfers van de gemeente Tilburg. Bij verschillen leidt dit tot een storting of onttrekking.
  Andere stortingen/onttrekkingen op basis van besluiten van het algemeen bestuur.

Reserve huisvestingsvisie

- **Doel:** Financiering van de kosten door de nieuwe GGD huisvestingsvisie.
- **Looptijd:** Onbepaalde tijd.
- **Bandbreedte:** n.v.t.
- **Criteria toevoegingen/onttrekkingen:** Eenmalige storting uit de opbrengst van € 3,4 miljoen van het vroegere GGD-gebouw aan de Sint Teunislaan in Den Bosch.
  Beleggingsresultaten uit het garantieproduct.
  Eenmalige storting van het resultaat 2018 € 357.000.

In 2023 is de laatste van de vijf regiolocaties van het huisvestingsplan gerealiseerd, in combinatie met de mogelijkheden voor activiteitgerelateerd werken is het project huisvestingsvisie daarmee in 2023 afgerond. We betaalden de incidentele kosten voor de vijf nieuwe regionale vestigingen helemaal uit deze reserve. De reserve blijft in stand voor toekomstige ontwikkelingen waar huisvestingsvraagstukken uit voortvloeien.

Reserve vernieuwing bedrijfsprocessen

- **Doel:** Vernieuwing van de bedrijfsprocessen.
- **Looptijd:** 2016-2027
- **Bandbreedte:** n.v.t.
- **Criteria toevoegingen/onttrekkingen:** Als de algemene reserve boven de ondergrensnorm zit.
  Voeding met eventuele incidentele positieve resultaten uit de jaarrekeningen 2016-2027, maximaal € 500.000 per jaar.
  Onttrekking in 2016-2027, op basis van een jaarlijks te updaten bestedingsplan.

Deze reserve gebruiken we om ons bedrijf te vernieuwen, aansluitend op de beloften in de beleidsvisie 2017-2021: de klant centraal, verbinden met het veld en vernieuwen. We willen onze diensten op maat ondersteunen, de kosten verlagen en de transparantie vergroten. Uit deze reserve financierden we vernieuwingen en (incidentele) kosten voor onderzoek, ontwikkeling en invoering van ICT-systemen. Vanwege onze rol in de beheersing en bestrijding van het coronavirus legden we in 2020 tijdelijk dit programma stil, waardoor de looptijd van deze reserve is verlengd tot 2027, het laatste jaar van het beleidsplan 2024-2027. Op basis van een nieuwe planning van de uitvoering pasten we het bestedingsplan voor deze reserve aan. In 2024 brachten we geen kosten ten laste van de reserve, we verwachten het resterend saldo in 2025 te gebruiken.

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Gerealiseerde uitnutting 2024	Verwachte uitnutting 2025
Multichannel klantbeleving	0	59
Totaal	**0**	**59**

Reserve innovatieve projecten

- **Doel:** Financieren van innovatieve projecten
- **Looptijd:** Onbepaalde tijd
- **Bandbreedte:** Maximaal € 492.000 (gelijk aan het budget van één begrotingsjaar)
- **Criteria toevoegingen/onttrekkingen:** Toevoeging van de in een begrotingsjaar resterende middelen voor innovatieve projecten.
  Onttrekking voor projecten die het algemeen bestuur aanwijst waarvan de kosten hoger zijn dan het jaarlijkse budget.

Bij het vaststellen van de begroting 2016 maakte het algemeen bestuur een budget vrij voor innovatieve projecten en stelde hiervoor deze reserve in. Gemeenten, partners en GGD kunnen voorstellen doen, het algemeen bestuur kiest dan de projecten. Het oorspronkelijke budget was in 2024 € 492.000. Is er in een jaar een overschot, dan kan het algemeen bestuur dit gebruiken voor (nieuwe) projecten in het volgende jaar.

In 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd gedurende drie jaar het jaarlijkse budget voor innovatieve projecten te halveren en deze middelen toe te voegen aan het transitiebudget om de transitie naar een toekomstbestendige GGD te maken. Het niet bestemde deel van het budget voor innovatieve projecten 2024 (€ 205.000) is overgeheveld naar de reserve transitie financieel fit en gezond. Voor projecten 2024 die op balansdatum nog niet zijn afgewikkeld, is € 105.000 aan deze reserve toegevoegd. Voor afgewikkelde projecten resteerde een positief resultaat, wat is toegevoegd aan de reserve van € 8.000. Voor doorgeschoven projecten uit 2022 onttrok het bestuur € 71.000. De reserve valt binnen de vastgestelde bandbreedte.

Reserve dekking kapitaallasten

• **Doel:**	Bijdrage in de financiering van de afschrijvingskosten van bouwkundige investeringen regionale GGD vestigingen.
• **Looptijd:**	2023-2031
• **Bandbreedte:**	N.v.t.
• **Criteria toevoegingen/onttrekkingen:**	*Toevoeging:* eenmalige dotatie van het restantsaldo uit de reserve Huisvestingsvisie na realisatie van 5 regionale GGD vestigingen. *Onttrekking:* een 7-jarig gelijkblijvende onttrekking ten gunste van GGD exploitatie.

Deze bestemmingsreserve wordt als instrument ingezet om een bijdrage te leveren aan de beoogde besparing op huisvestingskosten van project huisvestingsvisie. Om de extra kostenstijging te absorberen is tot en met 2031 een jaarlijkse onttrekking van € 481.000 nodig uit de reserve dekking kapitaallasten.

Reserve financieel fit en gezond

- **Doel:** Transitiemiddelen voor programma Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond.
- **Looptijd:** 2024-2028
- **Bandbreedte:** n.v.t.
- **Criteria toevoegingen/onttrekkingen:** *Toevoeging:* eenmalige dotatie in 2024 van € 2,75 miljoen door de gemeenten en € 250.000 vanuit de exploitatie door halvering van het budget voor innovatieve projecten in 2024-2025-2026.
  Onttrekking: incidentele transitiemiddelen om de ombuiging in de eigen begroting tijdig te realiseren.

Deze bestemmingsreserve is in 2024 ingesteld voor eenmalige kosten die nodig zijn om de structurele meerkosten van het onderhoud aan het functieboek in de eigen begroting op te vangen door ombuigingen. Voorbeelden van eenmalige kosten zijn bijvoorbeeld opleidingskosten en vervangingskosten voor project *Iedere Professional Op Zijn Best* waar taakverschuiving en functiedifferentiatie plaatsvindt binnen de jeugdgezondheidszorg. Dit geeft professionals in diverse functies meer doorgroeikansen. Zo worden we als GGD minder afhankelijk van beschikbaarheid van schaarse professionals. Om dit te realiseren, zijn we een grootschalig opleidingstraject gestart en zetten we tijdelijk in op het organiseren van vervanging. Naast een oplossing voor de personele uitdaging en inhoudelijke ontwikkeling, leidt het project ook tot een structureel financieel voordeel, omdat door *Iedere professional op z'n best* een andere personeelsmix ontstaat.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2024:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2024
Mobiliteitsvoorziening personeel	220	0	101	115	4
Voorziening verlofsaldi	624	2.034	4	0	2.654
Voorziening RVU	0	245	0	0	245
Totaal	**844**	**2.279**	**105**	**115**	**2.903**

De toevoegingen en vrijvallen lopen via de exploitatie.

Mobiliteitsvoorziening personeel
Eind 2023 was de omvang van de mobiliteitsvoorziening € 220.000 voor 9 medewerkers. In 2024 voegden we 3 nieuwe mobiliteitstrajecten toe maar sloten we ook 11 trajecten succesvol af. Aan het einde van het jaar was de hoogte van de voorziening € 4.000 voor 1 medewerker.

Voorziening verlofsaldi
In onze cao staat dat medewerkers vanaf 2022 bovenwettelijke vakantie-uren kunnen sparen. We troffen daarom in 2022 een voorziening voor verlofsparen, die jaarlijks wordt bijgesteld. Daarnaast is niet alleen in geval van verlofsparen, maar voor het gehele bovenwettelijke verlof sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang per balansdatum, waarvoor een voorziening dient te worden gevormd (link naar de notitie: Commissie BBV - verlofsparen). Over 2024 wordt € 2.034.000 toegevoegd voor verlofsaldi en valt € 4.000 vrij, waardoor het saldo van de voorziening verlofsaldi € 2.654.000 bedraagt.

Voorziening RVU
Onze cao voorziet in een Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). Deelname aan de RVU duurt maximaal 2 jaar en sluit direct aan op de AOW-gerechtigde leeftijd. De RVU deelname stopt als de werknemer de AOW gerechtigde leeftijd bereikt. De werknemer heeft tijdens deelname aan de RVU recht op een maandelijkse uitkering gelijk aan de fiscale drempelvrijstelling voor de RVU. In 2024 is met 6 medewerkers een RVU-regeling afgesloten. Over 2024 hebben wij hiervoor een voorziening opgenomen van € 245.000.

Vlottende passiva

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.768	10.854
Overlopende passiva	8.514	6.071
Totaal	**15.282**	**16.925**

Netto-vlottende schulden

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Banksaldi	0	0
Kasgeldlening	0	2.000
Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen	82	473
Overige schulden	6.686	8.381
Totaal	**6.768**	**10.854**

De overige schulden van € 6,7 miljoen hebben betrekking op af te dragen belastingen en sociale premies (€ 4,5 miljoen), nog te ontvangen facturen (€ 1,8 miljoen) en crediteuren (€ 0,4 miljoen).

Overlopende passiva

De specificatie van deze post:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen behalve jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	6.680	4.943
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
Vooruitontvangen bedragen van overige overheden	1.304	550
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	530	578
Totaal	**8.514**	**6.071**

De specificatie van de verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (behalve jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen):

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Overige corona gerelateerde kosten	4.635	2.722
Afrekening FG GGD WB	437	0
Afrekening VIP	408	0
Collectieve waarde overdracht PFZW naar ABP	166	0
Nagekomen kosten thuiszorg	147	0
Wet verplichte GGZ	145	0
Huur en servicekosten	111	10
Subsidie gemeente Tilburg	108	158
Overige inhuur	66	285
Afrekening Prep 2024	46	0
Inschatting CAO effect en zorgbonus	0	17
Inhuur voor corona-activiteiten	0	472
Overige verplichtingen	411	1.279
Totaal	**6.680**	**4.943**

Een specificatie van de vooruit ontvangen bedragen van overige overheden:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of terug-betalingen	Saldo 31-12-2024
Ministerie van VWS, Aanvullende Seksuele Gezondheid 2024	195	0	195	0
Ministerie van VWS, Aanvullende Seksuele Gezondheid 2025	0	219	0	219
VIP gelden Pijler 5 2024	144	0	144	0
Gem Heusden aandeel Wijk GGD niet ingezet	47	0	47	0
Npo Boxtel- aandeel 2024	37	0	37	0
Npo St. Michelsgestel aandeel 2024	35	0	35	0
VIP gelden Pijler 5 2025	33	0	0	33
Gem Tilburg mentale gezondheid aandeel middelen 2024	30	0	30	0
Gemeente Land van Cuijk leefstijlmiddelen sportakkoord	29	0	29	0
Gemeente Tilburg bemoeizorg 2025-2026	0	153	0	153
Gemeente Tilburg kracht van preventie	0	24	0	24
Traject Voorzorg Oss 2027	0	3	0	3
Traject Voorzorg Oss 2026	0	7	0	7
Traject Voorzorg Oss 2025	0	7	0	7
Gala 2025	0	3	0	3
Gezondheidsmonitor 2025	0	5	0	5
Integraal gezondheidsonderzoek bij rampen-covid19 fase 2 2025	0	69	0	69

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of terug-betalingen	Saldo 31-12-2024
VWS verlening VIP pijler 6	0	324	0	324
Implementatie RVP	0	236	0	236
Restant budget RTC naar 2025	0	23	0	23
Niet geleverde uren OGGZ Maasland 2024 overzetten naar 2025	0	41	0	41
VIP pijler 5 2025	0	149	0	149
VIP pijler 5 2026	0	8	0	8
Totaal	**550**	**1.271**	**517**	**1.304**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De GGD heeft de volgende niet uit de balans blijkende financiële verplichtingen:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Verplichting ≤ 1 jaar	Verplichting 1-5 jaar	Verplichting ≥ 5 jaar	Totaal
Huurverplichtingen	3.096	8.534	5.827	17.457
Microsoftlicenties	651	651	0	1.303
Wagenpark (full operational lease)	180	536	0	716
Overige softwarelicenties	158	37	0	195
Totaal	**4.086**	**9.758**	**5.827**	**19.671**

4. Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting voor wijziging Baten	Begroting voor wijziging Lasten	Begroting voor wijziging Saldo	Begroting na 2de wijziging Baten	Begroting na 2de wijziging Lasten	Begroting na 2de wijziging Saldo	Realisatie Baten	Realisatie Lasten	Realisatie Saldo
Programma Publieke gezondheid	75.065	52.229	22.836	88.371	62.539	25.832	81.972	65.193	16.779
Overhead	4.708	28.045	-23.337	4.708	28.045	-23.337	13.138	26.541	-13.403
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**79.773**	**80.274**	**-501**	**93.079**	**90.584**	**2.495**	**95.110**	**91.734**	**3.376**
Toevoeging/onttrekking aan reserves: Programma Publieke gezondheid	501	0	501	1.776	4.271	-2.495	1.159	4.384	-3.225
Gerealiseerd resultaat	**80.274**	**80.274**	**0**	**94.855**	**94.855**	**0**	**96.269**	**96.118**	**151**

5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 151.068. Het beleid is: het resultaat toevoegen aan de algemene reserve als deze daardoor onder het afgesproken maximum blijft. De stand van de reserve bedraagt per 31 december 2024 € 1,5 miljoen, de ondergrens is € 1,5 miljoen. Het voorstel is daarom om het positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

5.1 Programma Publieke gezondheid

De specificatie van de baten luidt als volgt:

Bedragen x € 1.000

Baten	Begroting voor wijziging	Begroting na 2de wijziging	Realisatie
Basispakket	50.864	54.624	54.159
Plustaken gemeenten	11.013	12.878	13.323
Plustaken en overige baten derden	17.896	25.577	27.523
Vrijval voorzieningen	0	0	105
Resultaat	**79.773**	**93.079**	**95.110**

De totale baten zijn € 2,0 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaken zijn:

- een lagere omzet basispakket van € 0,5 miljoen, onderliggend wordt € 0,9 miljoen verklaard door een verschuiving naar omzet plustaken: SPUK VIP was abusievelijk begroot als basispakket maar dit classificeert als een plustaak derden. Los daarvan wordt € 0,2 miljoen verklaard door hogere omzet vanuit groepsvaccinaties inhaalcampagne HPV en € 0,2 miljoen hogere omzet hielprikken.
- een iets hogere omzet plustaken gemeenten van € 0,4 miljoen, onderliggende zijn er diverse plusopbrengsten voor gemeenten die per saldo iets hoger uitgevallen dan was begroot;
- een hogere omzet van plustaken en overige baten derden van € 1,9 miljoen, vooral door:
  - € 1,6 miljoen meer plustaken en overige baten derden door hogere subsidies onder andere voor regionale ketenaanpakken uit IZA middelen (€ 0,3 miljoen) en mentale gezondheid jongeren en ouderen (€ 0,2 miljoen), hogere opbrengsten voor publieke gezondheid asielzoekers (€ 0,5 miljoen), extra inzet voor publieke gezondheidszorg voor Oekraïense ontheemden (€ 0,2 miljoen) en diverse overige extra plusopbrengsten en meer detacheringsopbrengsten (samen € 0,4 miljoen);
  - € 1,7 miljoen hogere opbrengsten met betrekking tot SPUK VIP, waarvan € 0,9 miljoen verschuiving vanuit basispakket en € 0,8 miljoen daadwerkelijk hogere opbrengsten dan begroot;
  - € 0,4 miljoen hogere rentebaten;
  - deels teniet gedaan door € 1,8 miljoen lagere opbrengsten covid, met name door een hogere doelmatigheid dan vooraf begroot voor de najaarscampagne.
- een vrijval vanuit de mobiliteitsvoorziening personeel van € 0,1 miljoen.

De specificatie van de lasten:

Bedragen x € 1.000

Lasten	Begroting voor wijziging	Begroting na 2de wijziging	Realisatie
Personeelskosten	54.313	61.103	62.962
Overige personeelskosten	2.605	2.656	2.461
Kapitaallasten	1.769	1.778	1.662
Huisvestingskosten	4.357	5.462	4.431
Overige bedrijfskosten	17.230	19.585	17.939
Dotatie voorzieningen	0	0	2.279
Resultaat	**80.274**	**90.584**	**91.734**

De totale lasten zijn € 1,2 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaken zijn:

- € 1,9 miljoen hogere personeelskosten door:
  - € 1,4 miljoen hogere personeelskosten, samenhangend met de extra opbrengsten;
  - € 0,2 miljoen niet begrote transitievergoedingen en outplacementkosten;
  - € 0,3 miljoen heeft betrekking op beperkte vervanging bij verzuim, welke in 2024 hoger lag dan begroot (7,7% versus 4,5% begroot).
- € 0,2 miljoen lagere overige personeelskosten, onder andere door lagere scholingskosten;
- € 0,1 miljoen lagere kapitaallasten, vooral door het uitstellen van investeringen;
- € 1,0 miljoen lagere huisvestingslasten, met name in verband met een efficiëntere werkwijze bij de covid-vaccinaties. Door slimme keuze te maken in de locatiestrategie en het gebruik van priktuinen is het aantal locaties ten opzichte van wat was begroot verlaagd van 14 naar 9.
- de bedrijfskosten liggen € 1,7 miljoen onder het begrote niveau door:
  - € 0,9 mln verband houdend met onze inzet voor covid: enerzijds door een efficiëntere werkwijze bij de covid-vaccinaties en anderzijds lag het aantal vaccinaties die tijdens de najaarscampagne zijn gezet onder het verwachte aantal waarop de begroting was gebaseerd;
  - € 0,6 miljoen doordat in 2024 geplande transitiekosten voor programma Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond niet volledig in 2024 zijn gerealiseerd. Tegenover lagere bedrijfskosten staat ook een lagere

uitnutting van de bestemmingsreserve voor dit doel. De besteding van een aantal deelprojecten schuiven door naar 2025;
  - € 0,2 miljoen door andere lagere projectkosten in de ondersteuning als gevolg van kostenbesparende maatregelen om te sturen op een positief exploitatieresultaat.
- € 2,3 miljoen dotatie voorzieningen, dit betreft de mutatie van het verlofsparen (onderdeel van de CAO), het overig bovenwettelijk verlof en de RVU-voorziening (Regeling Vervroegde Uittreding, eveneens onderdeel van de CAO).

5.2 Reserves

In dit overzicht staat een specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen van de bestemmingsreserves.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024 Toevoeging	Realisatie 2024 Onttrekking	Raming begrotingsjaar na 2de wijziging Toevoeging	Raming begrotingsjaar na 2de wijziging Onttrekking
Algemene reserve	1.316	0	1.316	0
Reserve huisvestingsvisie	0	0	0	0
Reserve dekking kapitaallasten	0	479	0	480
Reserve vernieuwing bedrijfsprocessen	0	0	0	59
Reserve innovatieve projecten	113	71	0	71
Reserve transitiemiddelen financieel fit en gezond	2.955	610	2.955	1.167
Totaal	**4.384**	**1.159**	**4.271**	**1.776**

Onder het kopje *Eigen vermogen* in paragraaf 3 van de jaarrekening *Toelichting op de balans* staat een toelichting op het doel van de bestemmingsreserves.

5.3 Incidentele baten en lasten

Alle baten en lasten zijn structureel, tenzij we aangeven dat ze incidenteel zijn. Structurele wijzigingen verwerkten we zoveel mogelijk in de begroting 2025.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Baten	Lasten
Mutaties in reserves	680	4.384
Incidentele lasten gedekt uit reserve financieel fit & gezond	2.955	610
Incidentele lasten gedekt uit algemene reserve	1.316	0
Incidentele baten en lasten gedekt uit reserve innovatieve projecten	113	71
SPUK Covid najaarscampagne	4.023	4.023
Hogere omzet en daarmee samenhangende personele inzet	2.362	1.140
Mutatie voorzieningen	105	1.160
Outplacementkosten	0	223
Desinvesteringen	0	4
Totaal	**11.554**	**11.614**

De toelichting op incidentele baten en lasten is als volgt:

- Alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn incidenteel van aard, met uitzondering van de reserve dekking kapitaallasten: de mutaties in reserves heeft betrekking op toevoegingen (incidentele lasten) en onttrekkingen (incidentele baten) uit de reserves, tegenover de mutaties in reserves staan incidentele baten en lasten in de exploitatie die worden gedekt vanuit deze reserves (reserve financieel fit en gezond, algemene reserve en reserve innovatieve projecten);

- € 4,0 miljoen baten en lasten voorvloeiend uit de beheersing en bestrijding van Covid-19 kwalificeren als incidentele baten en lasten;
- € 2,4 miljoen hogere omzet en daarmee samenhangend € 1,2 miljoen hogere lasten hebben betrekking op eenmalige zaken die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies die tijdelijkheid zijn c.q. een eindig doel hebben, te denken valt aan diverse plustaken gemeenten (€ 0,4 miljoen), regionale ketenaanpak IZA (€ 0,3 miljoen) en mentale gezondheid jongeren en ouderen (€ 0,2 miljoen) en diverse plustaken derden als VIP en LFI (€ 0,8 miljoen hoger dan begroot) en nieuwkomers (€ 0,3 miljoen incidenteel);
- De incidentele baten en lasten als gevolg van mutaties in voorzieningen bedragen respectievelijk € 105.000 en € 1,2 miljoen, deze hebben betrekking op enerzijds de vrijval van de mobiliteitsvoorziening en aanwending van voorziening verlofsaldi in 2024 en anderzijds op de toevoeging aan de voorziening verlofsaldi en voorziening RVU voor het deel dat het gevolg is van een stelselwijziging;
- Outplacementkosten van € 223.000.
- Desinvesteringen van activa die buiten gebruik zijn gesteld voordat ze volledig zijn afgeschreven voor € 4.000.

5.4 Rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 24 maart 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.883.540. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens.
In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

6. Wet normering topinkomens

Deze wet geldt ook voor de GGD, het bezoldigingsmaximum voor de directeur bedraagt € 233.000. Zij overschrijdt dit maximum niet. Het bijbehorende maximum voor de voorzitter van het bestuur is € 34.950 (15%) en voor de andere leden van het bestuur € 23.300 (10%). Ook zij blijven onder deze maxima.

Gegevens 2024: T.H.I. Claassen

- **Functiegegevens:** Directeur
- **Aanvang en einde functievervulling in 2024:** 01-12-2020 t/m heden
- **Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte):** 1.0
- **Dienstbetrekking:** ja

Bezoldiging 2024	**Bedragen in euro's**
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	157.577
Beloningen betaalbaar op termijn	23.316
Subtotaal	**180.893**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023: T.H.I. Claassen

- **Functiegegevens:** Directeur
- **Aanvang en einde functievervulling in 2024:** 01-12-2020-heden
- **Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte):** 1.0
- **Dienstbetrekking:** ja

Bezoldiging 2023	**Bedragen in euro's**
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	146.463
Beloningen betaalbaar op termijn	22.488
Subtotaal	**168.951**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000

Leidinggevende topfunctionarissen met totale bezoldiging van € 2.100 of minder

- S. Baan — Directeur (verloning via GGD West-Brabant)

Toezichthoudende topfunctionarissen met totale bezoldiging van € 2.100 of minder

- W. Buijs-Glaudemans — Voorzitter dagelijks en algemeen bestuur
- M. Hendrickx — Lid dagelijks en algemeen bestuur
- H. Willems — Lid dagelijks en algemeen bestuur (eind 2024 geen bestuurslid meer)
- P. van Steen — Lid dagelijks en algemeen bestuur
- S. Mandemakers — Lid dagelijks en algemeen bestuur
- R. Compagne — Lid dagelijks en algemeen bestuur
- M. van der Sloot — Lid dagelijks en algemeen bestuur
- M. Everling — Lid algemeen bestuur
- J. van Eert — Lid algemeen bestuur (begin 2024 nog geen bestuurslid)
- R. van Meygaarden — Lid algemeen bestuur
- D. Kunst — Lid algemeen bestuur
- M. Doremalen — Lid algemeen bestuur
- K. Krook — Lid algemeen bestuur
- G. Overmans — Lid algemeen bestuur
- W. Hendriks-van Haren — Lid algemeen bestuur
- R. Sour — Lid algemeen bestuur
- D. Dankers — Lid algemeen bestuur
- K. van Geffen — Lid algemeen bestuur
- P. Raaijmakers — Lid algemeen bestuur
- N. de Lange — Lid algemeen bestuur
- D. Odabasi-Seker — Lid algemeen bestuur (eind 2024 geen bestuurslid meer)
- S. Slaats — Lid algemeen bestuur (begin 2024 nog geen bestuurslid)

Bijlagen

Hart voor Brabant

Bijlage 1: Cijfers 2024 GGD Hart voor Brabant

Jeugdgezondheid

253.537
contactmomenten met jeugdigen

28%
vervolgcontact

1.987
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

10%
doorverwezen

136
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

2%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

82,3%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

114
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

120
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

28
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

1.724
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

36%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

53
meldingen calamiteiten Wmo

1.968
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

1.613
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

537
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

1.451
lijkschouwingen

174
consulten Nu Niet Zwanger

Bijlage 2: Taakvelden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024 Baten	Begroting 2024 Lasten	Begroting 2024 Saldo	Realisatie 2024 Baten	Realisatie 2024 Lasten	Realisatie 2024 Saldo
0.1 Bestuur	0	118	-118	0	167	-167
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	118	64	54	133	62	71
0.4 Overhead	4.708	28.045	-23.337	13.138	26.541	-13.403
0.10 Mutaties reserves	501	0	501	1.159	4.384	-3.225
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	151	-151
0 Bestuur en ondersteuning	5.327	28.227	-22.900	14.430	31.305	-16.875
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.438	2.284	155	2.007	1.827	180
1.2 Openbare orde en veiligheid	526	377	149	537	416	120
1 Veiligheid	2.964	2.661	304	2.544	2.243	301
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.382	2.382	0	2.302	1.878	425
6 Sociaal domein	2.382	2.382	0	2.302	1.878	425
7.1 Volksgezondheid	69.600	47.004	22.596	76.993	60.843	16.149
7 Volksgezondheid en milieu	69.600	47.004	22.596	76.993	60.843	16.149
Totaal	**80.274**	**80.274**	**0**	**96.269**	**96.269**	**0**

Bijlage 3: Gemeentelijke bijdrage

Bedragen x € 1

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage	Plustaken	Totaal
Bernheze	1.500.686	225.846	1.726.532
Boekel	519.207	54.100	573.307
Boxtel	1.570.413	102.790	1.673.203
Dongen	1.265.550	179.729	1.445.279
Gilze en Rijen	1.247.967	137.066	1.385.033
Goirle	1.124.515	69.526	1.194.041
's-Hertogenbosch	7.386.491	2.025.057 *Waarvan € 1.673.846 plusomzet basisonder-steuning Den Bosch*	9.411.548
Heusden	2.131.577	308.784	2.440.361
Hilvarenbeek	742.063	18.808	760.871
Land van Cuijk	4.253.712	247.691	4.501.403
Loon op Zand	1.106.839	223.596	1.330.435
Maashorst	2.741.443	460.023	3.201.466
Meierijstad	3.893.821	514.591	4.408.412
Oisterwijk	1.532.410	189.507	1.721.917
Oss	4.393.724	300.309	4.694.033
Sint-Michielsgestel	1.401.561	156.392	1.557.953

Bedragen x € 1

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage	Plustaken	Totaal
Tilburg	10.591.648	7.519.457 *Waarvan € 1.300.238 plusomzet Coöperatie Tilburgse Toegang*	18.111.105
Vught	1.493.848	379.368	1.873.216
Waalwijk	2.323.224	210.622	2.533.846
Totaal	**51.220.699**	**13.323.261**	**64.543.960**

Bijlage 4:Single Information Single Audit

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H3**	**Regeling specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheid-zorg**	Aantallen consulten met soa-diagnos-tiek (jaar T) in het verzorgingsgebied, met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgings-gebied, met uitzondering van gevonden soa bij periodieke diagnos-tiek ten behoeve van PrEP-zorg	Aantallen consulten seksualiteitshulp-verlening zonder soa-diagnostiek bij jongeren onder 25 jaar (jaar T) in het verzorgings-gebied	Besteding (jaar T) soa-zorg en seksualiteits-hulpverlening en de coördinatie daarvan, met uitzondering van periodieke diagnos-tiek ten behoeve van PrEP-zorg	Stand Egalisatie-reserve voor soa-zorg en seksualiteitshulp-verlening met uitzondering van periodieke diagnos-tiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december (jaar T)	-
			Aard controle D1 Indicator: H3/01	*Aard controle D1 Indicator: H3/02*	*Aard controle D1 Indicator: H3/03*	*Aard controle R Indicator: H3/04*	*Aard controle R Indicator: H3/05*	-
			14.004	3.968	1.018	€ 5.217.666	€ 104.947	-
VWS	**H5**	**Regeling specifieke uitkering PrEP**	Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T, 1 januari 2024 tot 1 augustus 2024)	Aantal vervolg-consulten PrEP-zorg (jaar T, 1 januari tot 1 augustus 2024)	Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen (jaar T, 1 januari tot 1 augustus 2024)	-		
			Aard controle R Indicator: H5/01	*Aard controle R Indicator: H5/02*	*Aard controle R Indicator: H5/03*			
			95	1.230	3.302			

VWS	**H29**	**Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en**		Beschikkings-nummer / kenmerk	Naam van de pijler	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve beste-ding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen mede-overheden	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld
				Aard controle n.v.t. Indicator: H29/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29/02*	*Aard controle R Indicator: H29/03*	*Aard controle D2 Indicator: H29/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29/06*
			1	1045600	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 1.048.324	€ 1.781.316	Ja	-
			2	1045600	Versneld opleiden	€ 132.000	€ 182.271	Ja	-
				Kopie Beschikkings-nummer / kenmerk	Kopie Naam van de pijler	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee)	Eindverantwoor-ding? (Ja/Nee)	-	
				Aard controle n.v.t. Indicator: H29/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29/08*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29/10*		
			1	1045600	Kwetsbaarheden wegnemen	Ja	Nee		
			2	1045600	Versneld opleiden	Ja	Nee		
VWS	**H29B**	**Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en** SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsin-formatie voor die GGD invullen	Naam van de pijler	Besteding (jaar T)	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld	-
				Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/02*	*Aard controle R Indicator: H29B/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05*	-
			1	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Versneld opleiden	€ 369.564	Ja	-	

VWS	**H33**	**Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie**	Besteding (jaar T) CO-VID-19-vaccinaties conform basis-capaciteit	Heeft u de infra-structuur ingericht ten behoeve van de basiscapaciteit covid-19-vaccinatie? (Art. 3, lid 1, onder b) (ja/nee)	Besteding (jaar T) inzake voorberei-dende werkzaam-heden (Art. 3 lid 1, onder c)	Heeft u (na schrif-telijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor CO-VID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere acti-viteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/ Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve acti-viteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	-
			Eerste halfjaar	*Eerste halfjaar*	*Eerste halfjaar*	*Eerste halfjaar*	*Eerste halfjaar*	
			Aard controle R Indicator: H33/01	*Aard controle D1 Indicator: H33/02*	*Aard controle R Indicator: H33/03*	*Aard controle D2 Indicator: H33/04*	*Aard controle D2 Indicator: H33/05*	
			€ 613.446	Ja	€ 0	Nee	€ 0	
			Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties	Heeft u (na schrif-telijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor CO-VID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere acti-viteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/ Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve acti-viteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	-		
			Tweede halfjaar	*Tweede halfjaar*	*Tweede halfjaar*			
			Aard controle R Indicator: H33/06	*Aard controle D2 Indicator: H33/07*	*Aard controle D2 Indicator: H33/08*			
			€ 3.454.884	Nee	€ 0			

VWS	**H36**	**Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg**	Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal vervolgconsulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal gevonden soa (jaar T vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied bij periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg	Besteding PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg (jaar T vanaf 1 augustus) in het verzorgingsgebied	Stand Egalisatie-reserve voor PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december en opgebouwd vanaf 1 augustus 2024 (jaar T)
			Aard controle R Indicator: H36/01	*Aard controle R Indicator: H36/02*	*Aard controle R Indicator: H36/03*	*Aard controle R Indicator: H36/04*	*Aard controle R Indicator: H36/05*
			250	721	177	€ 81.050	€ 0

Tabel opgemaakt volgens model, zoals voorgeschreven door ministerie van VWS.

Wij maken
samen
gezond
gewoon

GGD Hart voor Brabant
088 368 7000
contact@ggdhvb.nl
www.ggdhvb.nl

Hart voor Brabant

< Vorige

Cijfers 2024 per gemeente

GGD
Hart voor Brabant

Volgende >

Wij maken samen gezond gewoon

‘Op basis van cijfers en gesprekken met inwoners en professionals, weet ik wat er speelt in een wijk. Als adviseur gezonde wijk in Boschveld (Den Bosch West) richtte ik in 2024 specifiek mijn aandacht op de mentale gezondheid van de (kwetsbare) bewoners uit één straat met bewoners uit lage sociaal-economische status of nieuwkomers. Ik ging met hen in gesprek. Tijdens die gesprekken, zag ik beschimmelde, vochtige, tochtige en gehorige huizen en gezinnen met astmatische klachten. Die woonsituatie zorgde bovenal voor stress. Bij de woningbouwcorporatie kregen ze onvoldoende gehoor. Een ‘brandmail’ naar de wijkmanager van de gemeente en steun van GGD-collega’s die adviseren op gezonde leefomgeving, leidde tot de beslissing om 83 woningen uit 1952 te slopen. De huidige bewoners krijgen voorrang op de nieuwbouwwoningen. Fijn om zoiets belangrijks vanuit mijn rol te kunnen agenderen.’

- Ingrid Bodeutsch, adviseur gezondheidsbevordering, team Gezondheidsbevordering

Hart voor Brabant

Inleiding

De GGD beschermt, bevordert en bewaakt de gezondheid van ruim 1,1 miljoen inwoners.
We zetten daarbij extra in op de gezondheid van mensen in kwetsbare situaties. Dit doen we door risico's voor de gezondheid te voorkomen en de gezondheid van álle inwoners te bevorderen.

Over GGD Hart voor Brabant

850 **medewerkers maken zich sterk voor de gezondheid van alle inwoners en spelen in op de lokale situatie.**

19 gemeenten

48 consultatiebureaus

5 regionale vestigingen

Deze cijfers geven antwoord op vragen zoals:

- Hoeveel kinderen volgen we, zodat ze gezond en veilig opgroeien?
- Hoeveel jeugdigen krijgen extra begeleiding en hoeveel jeugdigen verwijzen we door?
- Hoe borgen we de gezondheid door te signaleren en te adviseren?

Met deze cijfers krijg je meer inzicht in het brede takenpakket van de GGD. Voor het hele werkgebied van de GGD én voor jouw gemeente!

En we doen meer!

Van voorlichting over milieu tot seksuele gezondheid en van tuberculose tot gezond reizen. Zorg regelen voor mensen met onbegrepen gedrag en Wmo-toezicht. Tegengaan van geluidsoverlast en overgewicht. Gezondheidsonderzoek en gezonde leefstijl bevorderen. Ook dat is allemaal GGD.

Inhoud

Inleiding p. 03

Cijfers 2024 GGD | **Hart voor Brabant** p. 05
Cijfers 2024 GGD | **Bernheze** p. 06
Cijfers 2024 GGD | **Boekel** p. 07
Cijfers 2024 GGD | **Boxtel** p. 08
Cijfers 2024 GGD | **Dongen** p. 09
Cijfers 2024 GGD | **Gilze en Rijen** p. 10
Cijfers 2024 GGD | **Goirle** p. 11
Cijfers 2024 GGD | **Heusden** p. 12
Cijfers 2024 GGD | **'s-Hertogenbosch** p. 13
Cijfers 2024 GGD | **Hilvarenbeek** p. 14
Cijfers 2024 GGD | **Land van Cuijk** p. 15
Cijfers 2024 GGD | **Loon op Zand** p. 16
Cijfers 2024 GGD | **Maashorst** p. 17
Cijfers 2024 GGD | **Meierijstad** p. 18
Cijfers 2024 GGD | **Oisterwijk** p. 19
Cijfers 2024 GGD | **Oss** p. 20
Cijfers 2024 GGD | **Sint-Michielsgestel** p. 21
Cijfers 2024 GGD | **Tilburg** p. 22
Cijfers 2024 GGD | **Vught** p. 23
Cijfers 2024 GGD | **Waalwijk** p. 24

Interactief
De bladzijden in deze inhoudsopgave zijn aanklikbaar.
Klik op < | > om direct naar de vorige of volgende pagina te gaan.
Om terug te gaan naar deze inhoudsopgave klik je op ☰

Wilt u meer weten over de verschillende werkzaamheden van de GGD? Lees ons jaarverslag.

Jeugdgezondheid

253.537
contactmomenten met jeugdigen

28%
vervolgcontact

1.987
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

10%
doorverwezen

136
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

2%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

82,3%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

114
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

120
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

28
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

1.724
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

36%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

53
meldingen calamiteiten Wmo

1.968
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

1.613
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

537
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

1.451
lijkschouwingen

174
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

6.964
contactmomenten met jeugdigen

21%
vervolgcontact

73
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

11%
doorverwezen

2
meldcode 1
huiselijk geweld en kindermishandeling

3%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

89,3%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

5
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

6
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

3
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

7
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

17%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

0
meldingen calamiteiten Wmo

55
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

58
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

14
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

25
lijkschouwingen

3
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

2.454
contactmomenten met jeugdigen

24%
vervolgcontact

9
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

8%
doorverwezen

0
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

3%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

83,7%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

3
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

1
melding van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

7
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

25%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

25
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

10
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

6
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

8
lijkschouwingen

0
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

7.221
contactmomenten met jeugdigen

36%
vervolgcontact

66
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

12%
doorverwezen

17
meldcode 1
huiselijk geweld en kindermishandeling

2%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

85,6%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

5
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

6
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

1
melding van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

23
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

25%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

67
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

61
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

18
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

47
lijkschouwingen

2
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

5.303
contactmomenten met jeugdigen

20%
vervolgcontact

16
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

1%
doorverwezen

2
meldcode 1
huiselijk geweld en kindermishandeling

2%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

83,6%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

4
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

0
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

115
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

23%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

4
meldingen calamiteiten Wmo

51
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

30
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

14
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

36
lijkschouwingen

1
consult Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

6.109
contactmomenten met jeugdigen

47%
vervolgcontact

25
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

8%
doorverwezen

4
meldcode 1
huiselijk geweld en kindermishandeling

1%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

73,2%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

3
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

0
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

124
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

67%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

48
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

28
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

7
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

19
lijkschouwingen

10
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

4.979
contactmomenten met jeugdigen

24%
vervolgcontact

31
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

3%
doorverwezen

0
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

1%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

90,0%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

4
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

1
melding van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

40
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

10%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

1
melding calamiteiten Wmo

31
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

40
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

11
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

26
lijkschouwingen

9
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

10.868
contactmomenten met jeugdigen

41%
vervolgcontact

50
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

15%
doorverwezen

2
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

1%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

85,9%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

4
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

0
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

130
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

33%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

1
melding calamiteiten Wmo

85
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

70
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

14
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

41
lijkschouwingen

1
consult Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

38.296
contactmomenten met jeugdigen

32%
vervolgcontact

360
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

10%
doorverwezen

15
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

3%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

84,4%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

13
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

9
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

7
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

121
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

46%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

8
meldingen calamiteiten Wmo

299
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

207
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

74
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

217
lijkschouwingen

8
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

2.856
contactmomenten met jeugdigen

18%
vervolgcontact

12
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

3%
doorverwezen

0
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

2%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

96,1%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

3
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

0
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

2
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

71%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

30
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

20
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

4
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

18
lijkschouwingen

1
consult Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

18.890
contactmomenten met jeugdigen

28%
vervolgcontact

174
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

8%
doorverwezen

5
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

1%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

83,7%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

9
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

8
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

3
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

14
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

45%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

170
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

95
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

45
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

119
lijkschouwingen

11
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

5.340
contactmomenten met jeugdigen

32%
vervolgcontact

24
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

18%
doorverwezen

3
meldcode 1
huiselijk geweld en kindermishandeling

3%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

69,9%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

4
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

0
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

90
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

0%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

48
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

66
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

8
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

32
lijkschouwingen

5
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

13.456
contactmomenten met jeugdigen

26%
vervolgcontact

110
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

8%
doorverwezen

7
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

5%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

84,8%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

5
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

6
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

1
melding van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

34
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

39%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

1
melding calamiteiten Wmo

110
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

82
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

36
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

120
lijkschouwingen

7
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

19.655
contactmomenten met jeugdigen

33%
vervolgcontact

112
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

11%
doorverwezen

11
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

3%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

85,7%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

7
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

3
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

120
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

26%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

3
meldingen calamiteiten Wmo

188
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

102
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

52
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

97
lijkschouwingen

4
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

6.729
contactmomenten met jeugdigen

12%
vervolgcontact

42
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

11%
doorverwezen

1
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

1%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

78%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

4
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

2
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

142
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

12%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

51
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

90
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

32
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

43
lijkschouwingen

2
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

21.961
contactmomenten met jeugdigen

27%
vervolgcontact

255
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

8%
doorverwezen

15
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

3%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

83,1%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

9
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

9
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

3
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

130
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

33%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

13
meldingen calamiteiten Wmo

156
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

97
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

34
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

114
lijkschouwingen

8
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

6.905
contactmomenten met jeugdigen

33%
vervolgcontact

42
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

13%
doorverwezen

9
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

3%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

80,7%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

5
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

0
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

4
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

33%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

69
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

46
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

7
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

30
lijkschouwingen

0
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

47.397
contactmomenten met jeugdigen

26%
vervolgcontact

254
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

11%
doorverwezen

33
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

1%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

76,5%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

16
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

15
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

2
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

498
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

47%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

18
meldingen calamiteiten Wmo

310
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

384
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

110
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

347
lijkschouwingen

94
consulten Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

7.154
contactmomenten met jeugdigen

27%
vervolgcontact

46
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

12%
doorverwezen

8
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

2%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

87,5%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

4
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

5
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

0
meldingen van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

116
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

36%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

0
meldingen calamiteiten Wmo

96
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

48
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

20
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

51
lijkschouwingen

1
consult Nu Niet Zwanger

Jeugdgezondheid

11.075
contactmomenten met jeugdigen

32%
vervolgcontact

64
scholieren begeleid (ziekteverzuim)

7%
doorverwezen

2
meldcode 1 huiselijk geweld en kindermishandeling

1%
thuisbezoek door GGD

Vaccinaties

82,9%
kinderen van 2 jaar, volledig gevaccineerd

Vaccinaties waarvan GGD geen toestemming heeft om met het RIVM te delen, worden hier niet meegeteld (regionaal circa 7,1% van alle vaccinaties)

Monitoren, signaleren en advies

7
gemeente-, wijk- en schoolschetsen

6
onderzoeken/ rapporten gezondheidsbeleid

Publieke gezondheid bij rampen en crises

1
melding van incidenten

Openbare geestelijke gezondheidszorg

5
klanten van het team OGGZ

Gezondheidsbevordering en leefstijl

15%
scholen met vignet of aanpak Gezonde School, zoals bekend bij de GGD

Toezicht houden

4
meldingen calamiteiten Wmo

79
inspecties kinderopvang

Gezondheidsbescherming

69
meldingen infectieziekten (zonder COVID-19)

31
meldingen infectieziekte door een instelling (zonder COVID-19)

61
lijkschouwingen

7
consulten Nu Niet Zwanger

Wij maken
samen
gezond
gewoon

GGD Hart voor Brabant
088 368 7000
contact@ggdhvb.nl
www.ggdhvb.nl

Hart voor Brabant

< Vorige

VERSTEGEN
accountants en adviseurs

Noordendijk 207
Postbus 574
3300 AN Dordrecht

T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke regeling GGD Hart voor Brabant
Postbus 3024
5003 DA TILBURG

Ref.: [redacted]

Betreft: controleverklaring jaarrekening 2024

Geachte leden van het bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling GGD Hart voor Brabant afgerond. Bijgevoegd treft u aan:

- de gewaarmerkte jaarrekening voorzien van onze digitaal ondertekende controleverklaring;
- het accountantsverslag bij de jaarrekening 2024.

Wij geven u toestemming om onze controleverklaring openbaar te maken, als de jaarrekening ongewijzigd is vastgesteld en goedgekeurd door het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Daarbij merken wij nog op dat onze controleverklaring uitsluitend openbaar gemaakt mag worden tezamen met de door ons gecontroleerde jaarstukken.

Wij wijzen u er op dat uzelf verantwoordelijk bent om tijdig te voldoen aan eventuele publicatievereisten inzake de jaarstukken bij de Kamer van Koophandel of anderszins. In bepaalde gevallen kan het niet (tijdig) publiceren er toe leiden dat bestuurders persoonlijk aansprakelijk gesteld worden. Om fraude met handtekeningen te vermijden ontraden wij het publiceren van ondertekende jaarstukken.

Als er voorafgaand aan het publiceren van de jaarstukken en onze controleverklaring feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis (kunnen) zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, verzoeken wij u ons hiervan direct in kennis te stellen. Wij zullen ons dan beraden over de ontstane situatie. Uiteraard dient onze controleverklaring in dit geval niet gepubliceerd te worden.

VERSTEGEN ACCOUNTANTS EN ADVISEURS B.V. – KVK NR. 24342109.
Op al onze werkzaamheden zijn de algemene voorwaarden van het SRA van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 40481496.
mgi
SRA

Indien u deze jaarstukken, waaronder de door ons gecontroleerde jaarrekening, opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen.

Wij zijn van mening dat de door ons geplande en gerealiseerde controlewerkzaamheden voldoende zijn voor een kwalitatief toereikende uitvoering van onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende controle- en overige standaarden (COS).

Mocht u naar aanleiding van deze brief of de bijlagen nog vragen hebben, aarzelt u dan niet contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] RA

Bijlagen:
1) Gewaarmerkte jaarrekening voorzien van onze digitaal ondertekende controleverklaring
2) Accountantsverslag

Accountantsverslag 2024

GGD
Hart voor Brabant

VERSTEGEN
accountants en adviseurs
Solide en waardevol

VERSTEGEN
accountants en adviseurs 50 jaar

Noordendijk 207
Postbus 574
3311 RN Dordrecht

T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Aan het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
GGD Hart voor Brabant
Postbus 3024
5003 DA TILBURG

Ref.: ED/AH

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2024 van Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant (verder genoemd: GGD Hart voor Brabant) gecontroleerd. In overeenstemming met artikel 213 van de Gemeentewet en Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024 en het Controleprotocol van GGD Hart voor Brabant, vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 juli 2024. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 961.000 en de rapporteringstolerantie voor dit accountantsverslag op € 125.000.

Ter informatie en ter identificatie vermelden wij de belangrijkste bedragen zoals die blijken uit de door ons gecontroleerde jaarrekening 2024 en het bedrag van de door ons gehanteerde materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole:

GGD Hart voor Brabant (x € 1.000)	2024	2023
Jaarrekening		
Balanstotaal	€ 25.585	€ 21.793
Eigen vermogen	€ 7.249	€ 4.418
Totaal lasten inclusief reservemutaties	€ 96.118	€ 99.420
Totaal baten inclusief reservemutaties	€ 96.269	€ 99.026
Resultaat (na mutaties in de reserves)	€ 151	€ -394
Materialiteit	€ 961	€ 994

Het dagelijks bestuur heeft de jaarrekening 2024 vastgesteld op 27 maart 2025. De jaarrekening wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het algemeen bestuur van 2 juli 2025. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid af te geven bij deze jaarrekening, mits de jaarrekening ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur. Dit leidt indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via ons getrouwheids-oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van GGD Hart voor Brabant om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet normering topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening 2024 in hoofdstuk 5.4 de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en heeft in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag onder hoofdstuk 2.6 de belangrijkste bevindingen, afwijkingen en verbeterpunten nader toegelicht. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening te verstrekken.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd, verzoeken wij u om zo snel mogelijk contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Onze bevindingen hebben wij op 7 maart 2025 voorgelegd aan uw organisatie en vervolgens toegelicht op 14 maart 2025. De bevindingen hebben wij vervolgens op 18 maart 2025 toegelicht aan uw portefeuillehouder.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend is bedoeld om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportage(s) voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van GGD Hart voor Brabant en van de risico's in haar bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

[redacted]
[redacted] RA

INHOUDSOPGAVE

1. GGD Hart voor Brabant in beeld 5

2. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD Hart voor Brabant 9

2.1. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid 9

2.2. Rechtmatigheidsverantwoording 9

2.3. Belangrijkste bevindingen 9

3. Vermogen, resultaat en continuïteit 10

3.1. Analyse resultaat en resultaatontwikkeling 10

3.2. Financiële positie en continuïteit 11

3.3. Weerstandsvermogen 12

3.4. Financiële vooruitzichten en continuïteit 12

4. Jaarverslag 13

5. Controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2024 13

5.1. Rechtmatigheid 13

5.2. WNT-verantwoording 17

5.3. SiSa-verantwoording 18

5.4. IT-beheersing 19

5.5. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid 20

5.6. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing 20

6. Overige onderwerpen 21

6.1. Het verloop van onze controlewerkzaamheden 21

6.2. Onafhankelijkheid 22

6.3. Duurzaamheid 22

7. Slot 23

Bijlage 1 – SiSa bijlage 2024 GGD Hart voor Brabant 24

1. GGD Hart voor Brabant in beeld

In onderstaand overzicht geven wij een totaalbeeld van de financiële positie en interne beheersing van GGD Hart voor Brabant met verwijzingen naar de verdere uitwerking in dit verslag.

De onder “Financiële positie” opgenomen signalering is uitsluitend een cijfermatige berekening en aansluiting en is geen kwaliteitsaanduiding. De gehanteerde normen onder “Norm” zijn algemene, bruikbare normen waaraan wij GGD Hart voor Brabant toetsen.

- Geen noemenswaardige bevindingen
- Geen tekortkomingen, wel relevante bevindingen en/of aandachtspunten
- Beperkte tekortkomingen en/of bijzondere aandachtspunten
- Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een verhoogd risico/verhoogde impact
- Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een hoog risico/grote impact

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
FINANCIËLE POSITIE				
Saldo van baten en lasten	Saldo van baten en lasten (€ 3.376.000) als % van totale baten (€ 95.110.000) is 3,5%.	> 0% < 0% < -2%		
Gerealiseerde resultaat	Resultaat na reservemutaties (€151.000) als % van totale baten (€ 95.110.000) is 0,2%.	> 0% < 0% < -2%		
Vermogenspositie	Eigen vermogen (€ 7.400.000) als % van totale baten (€ 95.110.000) is 7,8%.	> 50% > 25% < 25%		
Vermogenspositie	Eigen vermogen (€ 7.400.000) als % van totaal vermogen (€ 25.585.000) is 28,9%.	> 30% > 10% < 10%		
Weerstandsvermogen	Het beschikbare weerstands-vermogen als factor van de benodigde weerstandscapaciteit heeft GGD Hart voor Brabant berekend op 0,88 (2023: 0,63). Hiermee toont het weerstands-vermogen een verbetering ten opzichte van voorgaand jaar.			

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
INTERNE BEHEERSING				
Verslagleggings- en controleproces	De concept-jaarrekening was bij aanvang van onze jaarrekening-controle grotendeels gereed en van voldoende kwaliteit. Tijdens de jaarrekeningcontrole zijn enkele financiële correcties verwerkt. Daarnaast is sprake geweest van een aantal aanpassingen in de presentatie en toelichtingen. De controle is volgens planning verlopen en is binnen het overeen-gekomen controlebudget uitgevoerd. Voor de controle van de bijdrage VIP/Covid 2024 hebben wij aanvullende controlewerkzaam-heden verricht die wij volgens afspraak met u apart verrekenen.	6.1.		
Risicobeheersings- en controlesysteem	GGD Hart voor Brabant brengt risico's in kaart als onderdeel van het P&C proces en heeft apart een M&O beleid en een frauderisicoanalyse opgesteld. Hierin is een verdere (door)-ontwikkeling en formalisatie van risicobeheersing mogelijk. Wij adviseren de belangrijkste (fraude)risico's te verankeren als onderdeel van de verbijzonderde interne controle.	N.v.t.		
(Verbijzonderde) interne controle	De VIC van GGD Hart voor Brabant is van goede kwaliteit. GGD Hart voor Brabant raakt de belangrijkste toetspunten voor de relevante processen in de VIC.	N.v.t.		

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
	De VIC werkzaamheden worden door GGD Hart voor Brabant hoofdzakelijk gegevensgericht en achteraf uitgevoerd. Aandachtspunt voor GGD Hart voor Brabant is het verder implementeren van de systematiek van risicoanalyse, werkprogramma's ter afwikkeling van de belangrijkste risico's en het periodiek rapporteren over de bevindingen ter afwikkeling van de VIC.			
Rechtmatigheid	Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat de omvang van rechtmatigheidsfouten van GGD Hart voor Brabant lager zijn dan de daarvoor gestelde grens. Gecorrigeerd voor acceptabele begrotingsafwijkingen komen de rechtmatigheidsfouten lager uit dan de daarvoor gestelde grens.	5.1		
Administratieve processen	Wij vinden dat er binnen GGD Hart voor Brabant - rekening houdend met de aard en omvang van de (administratieve) organisatie - geen sprake is van ernstige tekortkomingen in de voor de jaarrekeningcontrole relevante interne beheersingsmaatregelen. Voor onze detailbevindingen en onze aanbevelingen over de interne beheersing verwijzen wij naar onze managementletter 2024 van 18 november 2024.	N.v.t.		
IT beheersing	Wij constateren vanuit de controle van de jaarrekening geen grote risico's voor de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking.	5.4		

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
	Er is voldoende aandacht voor de beheersing van het risico van cybercriminaliteit. GGD Hart voor Brabant heeft in het kader van de aanstaande Cyberbeveiligingswet nog wel stappen te zetten.			
Single information, Single audit (SiSa)	Wij signaleren aandachtspunten in de interne beheersing voor wat betreft de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten, baten en balans-posities die verband houden met de SiSa-regelingen.	5.3		

2. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD Hart voor Brabant

2.1. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2024 van GGD Hart voor Brabant afgerond. Wij geven bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende controleverklaring af voor getrouwheid. Dit onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur. De accountantscontrole over verslagjaar 2024 leidt hiermee indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheids-verantwoording.

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening 2024 als geheel vastgesteld op € 961.000 voor fouten en € 2.883.000 voor onzekerheden. De rapporteringstolerantie voor dit accountantsverslag is overeenkomstig het controleprotocol van GGD Hart voor Brabant van 3 juli 2024 vastgesteld op € 125.000.

De getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage over 2024 is door ons vastgesteld.

2.2. Rechtmatigheidsverantwoording

In hoofdstuk 5.4 van de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Het dagelijks bestuur heeft conform het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol een verantwoordingsgrens van € 2.883.000 gehanteerd. Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat de rechtmatigheidsfouten onder deze verantwoordingsgrens zijn.

In de paragraaf bedrijfsvoering als onderdeel van het jaarverslag is een nadere toelichting opgenomen ten aanzien van de rechtmatigheid en zijn rechtmatigheids-fouten en/of onduidelijkheden boven de door het algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens van € 100.000 toegelicht. Wij adviseren het algemeen bestuur en dagelijks bestuur in gesprek te gaan over de geconstateerde onrechtmatigheden en de gerapporteerde maatregelen die worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

In paragraaf 5.1 van dit accountantsverslag hebben wij onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording nader uitgewerkt. Op grond van onze controle zijn wij van oordeel dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

2.3. Belangrijkste bevindingen

Op basis van onze interim-controle en jaarrekeningcontrole kwalificeren wij de interne beheersing in opzet voldoende. De belangrijkste aandachtspunten voor GGD Hart voor Brabant vanuit onze interim-controle en jaarrekeningcontrole hebben wij gerapporteerd. Met betrekking tot de interne beheersingsmaatregelen binnen de administratieve processen zijn door ons geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd.

3. Vermogen, resultaat en continuïteit

3.1. Analyse resultaat en resultaatontwikkeling

De jaarrekening 2024 geeft een eigen vermogen aan per 31 december 2024 van € 7,4 miljoen (2023: € 4,0 miljoen) en een voordelig resultaat na mutaties in de reserves over 2024 van € 151.000 (nadelig resultaat 2023: € 394.000). Begroot na wijziging was een resultaat geraamd van nihil. Het verschil tussen de realisatie en de begroting na wijziging kent diverse oorzaken. De belangrijkste verschillen zijn:

- hogere opbrengsten plustaken en overige baten derden zijnde IZA middelen, VIP en PGA;
- hogere personele lasten in verband met de hogere opbrengsten dan begroot;
- hogere dotatie voorzieningen dan begroot in verband met verlofsaldi en de RVU-regeling;
- lagere lasten transitiemiddelen en hierdoor eveneens een lagere onttrekking vanuit de Reserve transitiemiddelen financieel fit en gezond dan begroot.

Voor een analyse van de verschillen per programma tussen begroting en realisatie verwijzen wij naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 op pagina 91.

De opbouw van het rekeningresultaat 2024 is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Baten	79.773	93.079	95.110	92.553
Lasten	80.274	90.584	91.734	95.905
Saldo van baten en lasten	**-501**	**2.495**	**3.376**	**-3.352**
Onttrekkingen aan reserves	501	1.776	1.159	6.473
Toevoegingen aan reserves	-	4.271	4.384	3.515
Saldo reservemutaties	**501**	**-2.495**	**-3.225**	**2.958**
Resultaat na reservemutaties	**-**	**-**	**151**	**-394**

3.2. Financiële positie en continuïteit

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling in het eigen vermogen en de belangrijkste solvabiliteitsindicatoren van de GGD Hart voor Brabant.

Bedragen x € 1.000	2024	2023
Eigen vermogen	7.400	4.024
Opbrengsten (excl. reservemutaties)	95.110	92.553
Balanstotaal	25.585	21.793
Opbrengstratio (eigen vermogen/opbrengsten)	8%	4%
Balansratio (eigen vermogen/balanstotaal)	29%	18%
Netto schuldquote	2%	9,0%

We merken op dat de kengetallen over het algemeen gelijk zijn ten opzichte van 2023.

Onderstaand overzicht, overgenomen uit de jaarstukken 2024 van GGD Hart voor Brabant (pagina 59) geeft aan de hand van financiële kengetallen en ratio's een beeld van de financiële positie van GGD Hart voor Brabant per balansdatum en de (financiële) ontwikkeling daarin.

Financiële status en weerbaarheid

Kengetallen	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Netto schuldquote	2,0%	9,5%	9,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,0%	9,5%	9,0%
Solvabiliteitsratio	28,9%	26,3%	18,5%
Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,0%	-0,9%

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Het dagelijks bestuur bevestigt dat er geen twijfel bestaat ten aanzien van de financiële omvang van het vermogen van GGD Hart voor Brabant om de continuïteit te waarborgen. Wij hebben de continuïteitsveronderstelling als basis voor de jaarrekening 2024 beoordeeld en wij kunnen ons verenigen met de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening.

3.3. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van GGD Hart voor Brabant heeft de aandacht van management, dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Risicomanagement vindt onder andere plaats in de vorm van een risicotabel, waarin GGD Hart voor Brabant de risico's in beeld brengt en periodiek monitort. In de jaarstukken 2024 is een risicotabel opgenomen in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing". Ook de structurele exploitatieruimte is in deze paragraaf uitgewerkt. Dit kengetal geeft aan welke ruimte GGD Hart voor Brabant heeft om eigen lasten te dragen.

Op basis van de huidige inzichten schat GGD Hart voor Brabant in dat per eind 2024 volgens de vermelde risicotabel in paragraaf 3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken, een onderbouwde kans bestaat dat een bedrag van € 8,1 miljoen noodzakelijk is om aan de zo reëel mogelijk ingeschatte financiële structurele risico's weerstand te bieden.

Vervolgens is de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen weerstands-capaciteit die benodigd zou moeten zijn. Op grond van deze analyse is een weerstandscapaciteit van € 7,4 miljoen beschikbaar (2023: € 4,0 miljoen).

De beschikbare ratio weerstandsvermogen komt uit op 88% (2023: 63%). In de jaarrekening is vermeld dat GGD Hart voor Brabant dit voldoende acht.

Gezien het risicoprofiel van GGD Hart voor Brabant adviseren wij u de ontwikkeling van de risico's en de ontwikkeling van de reserves die aangewezen zijn als dekking van de risico's tussentijds en nauwlettend te blijven volgen.

Hoewel er geen harde norm is voor de gewenste omvang van het weerstands-vermogen, kan worden gesteld dat uw gemeenschappelijk regeling voldoende weerstandscapaciteit bezit om onvoorziene financiële tegenvallers op te vangen.

3.4. Financiële vooruitzichten en continuïteit

Het begrotingsresultaat op basis van de begroting voor 2025 bedraagt nihil. Voor de jaren 2026 tot en met 2028 is de meerjarenbegroting voor ditzelfde bedrag opgenomen. Vanuit de landelijke en regionale ontwikkelingen bestaat er een financiële uitdaging voor de komende jaren. GGD Hart voor Brabant heeft om de financiële uitdaging te trotseren het programma: "Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond" uitgewerkt. In de kaderbrief 2026 wordt benoemd dat vanuit dit programma een bezuiniging van 3% op de totale GGD begroting gerealiseerd wordt. Vanuit het beschikbare transitiebudget wordt uitvoering gegeven aan het transitieplan om de genoemde structurele besparing van 3% te realiseren.

GGD Hart voor Brabant heeft hiermee voldoende aandacht voor de financiële uitdagingen en voor politiek-bestuurlijke beslissingen over inhoudelijke uitdagingen die de GGD Hart voor Brabant te wachten staan.

4. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken 2024 andere informatie, die bestaat uit:

- Programma Publieke Gezondheid (hoofdstuk 1);
- de GGD als organisatie (hoofdstuk 2);
- paragrafen;
- bijlagen (achter de jaarrekening).

Wij hebben de overige informatie gelezen en vastgesteld dat de daarin opgenomen informatie niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse Standaard 720 Nadere Voorschriften Controlestandaarden en de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het jaarverslag en andere informatie mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2024 van GGD Hart voor Brabant de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen.

5. Controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2024

5.1. Rechtmatigheid

5.1.1. Stand van zaken wetgeving

Boekjaar 2023 was het eerste jaar waarin GGD Hart voor Brabant in lijn met adviezen van de commissie BBV een rechtmatigheidsverantwoording heeft opgenomen in de jaarrekening. Het wettelijk kader om dit te doen was de gewijzigde Gemeentewet. Het BBV en het BADO waren bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 nog niet aangepast. Op moment van schrijven van dit accountantsverslag is dit nog steeds de situatie.

De NBA heeft door middel van Alert 48 richtlijnen gegeven om hier mee om te gaan. Zolang BBV en BADO niet zijn aangepast is deze Alert van toepassing en kan GGD Hart voor Brabant de rechtmatigheidsverantwoording conform de jaarrekening 2023 vormgeven.

De wijzigingen van BADO en BBV zijn ter advisering voorgelegd aan de Raad van State. Begin november 2024 heeft de Raad van State advies uitgebracht. Dit advies moet verwerkt worden in de toelichting van de Wijzigingswet. Onderdeel van het advies van de Raad van State is overigens dat in de nota van toelichting ingegaan moet worden op de uitgebreide reactie van de Algemene Rekenkamer. Naar verwachting hebben de wijzigingen voor de verantwoording over het begrotingsjaar 2024 geen of een beperkt effect.

5.1.2. Rechtmatigheidsafwijkingen 2024

In de rechtmatigheidsverantwoording 2024 in de jaarrekening heeft u de rechtmatigheidsafwijkingen opgenomen en de afwijkingen die daarvoor in aanmerking komen nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Hieronder hebben wij het kader van het algemeen bestuur voor de (interne) rechtmatigheidscontrole en rechtmatigheidsverantwoording opgenomen waaraan GGD Hart voor Brabant moet voldoen. Het kader is uitgebreid met de normen waaraan de accountant moet voldoen.

Onderwerp	Percentage/norm	Bedrag
Totale lasten 2024 Realisatie volgens Jaarrekening 2024	n.v.t.	€ 91.734.000
Toevoegingen aan de reserves 2024 Realisatie volgens Jaarrekening 2024	n.v.t.	€ 4.384.000
Basis voor berekening goedkeuringstolerantie getrouwheid en verantwoordinggrens rechtmatigheid	n.v.t.	€ 96.118.000
Accountant		
Materialiteit BADO voor getrouwheidsfouten	1%	€ 961.000
Materialiteit BADO voor onzekerheden in de controle	3%	€ 2.883.000
Rapporteringstolerantie voor toelichting getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle in het accountantsverslag	Controleprotocol	€125.000
Rechtmatigheid		
Verantwoordingsgrens (regulier) voor de financiële rechtmatigheidstoetsing, vastgesteld door het algemeen bestuur	3%	€ 2.883.000
Rapporteringsgrens voor individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering	Financiële verordening	€ 100.000

Rechtmatigheidsafwijking	Rechtmatigheids-fout	Rechtmatigheids-onduidelijkheid	Waarvan acceptabel	Waarvan niet-acceptabel
Begrotingscriterium				
Begrotingsoverschrijding lasten programma Publieke gezondheid	€ 1.150.000	N.v.t.	€ 1.150.000	€ 0
Overschrijdingen investeringskredieten	€ 0	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Subtotaal begrotings-criterium	**€ 1.150.000**	**N.v.t.**	**€ 1.150.000**	**€ 0**
Voorwaardencriterium				
Europese aanbesteding	€ 165.000	N.v.t.	N.v.t.	€ 165.000
Subtotaal voorwaarde-criterium	**€ 165.000**	N.v.t.	N.v.t.	**€ 165.000**
TOTAAL	**€ 1.315.000**	**N.v.t.**	**€ 1.150.000**	**€ 165.000**

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

5.1.3. Begrotingsonrechtmatigheid

Onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en de rechtmatigheids-verantwoording is de begrotingsrechtmatigheid. In het kader van de begrotings-rechtmatigheid beoordeelt GGD Hart voor Brabant de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investerings-kredieten.

Over 2024 heeft GGD Hart voor Brabant volgens de gewijzigde begroting 2024 € 94.855 miljoen aan lasten na bestemming begroot (primitieve begroting 2024 € 80.274 miljoen) tegenover € 96.118 miljoen aan werkelijke lasten (2023: € 99.420 miljoen). Aan baten heeft GGD Hart voor Brabant over 2024 een bedrag geraamd van € 94.855 miljoen volgens de gewijzigde begroting 2024 (primitieve begroting 2024 € 80.274 miljoen), tegenover € 96.269 miljoen aan werkelijke baten (2023: € 99.026 miljoen). Dit betekent een overrealisatie van de lasten en baten in 2024.

GGD Hart voor Brabant kent één programma. Op dit programma is in 2024 sprake van de volgende begrotingsafwijkingen op de lasten en de baten (min is overschrijding):

Programma (x 1000)	Werkelijk 2024	Begroot (na wijziging) 2024	Afwijking begroting 2024
Lasten			
Publieke gezondheid (inclusief overhead)	€ 91.734	€ 90.584	€ -1.150
Baten			
Publieke gezondheid (inclusief overhead)	€ 95.110	€ 93.079	€ - 2.031

In 2024 is sprake van de volgende (begroting)afwijkingen op de investeringskredieten (min is overschrijding):

Afwijkingen kredieten van gerealiseerde investeringen	Bedrag (x1000)
Gronden en terreinen	0
Bedrijfsgebouwen	942
Inventarissen	1.204
Medische inventaris	2.885
Automatiseringsapparatuur	1.955
Bedrijfsauto’s	154
Overige materiële vaste activa	323

Bovenstaande onderschrijdingen van de investeringskredieten zijn toegelicht in de jaarrekening op pagina 73.

In de Kadernota Rechtmatigheid 2024 is een nadere duiding gegeven aan het begrip Begrotingsonrechtmatigheid:

1. Er is hiervan sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt.

2. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld voor het einde van het boekjaar.
3. Bij onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en ook bij lagere/hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig* met begrotingswijzigingen is aangepast.

Het derde onderdeel is een uitbreiding van het begrip begrotingsonrechtmatigheid.

*Hoe niet tijdig wordt geïnterpreteerd, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het college. De spelregels met betrekking tot het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten (kredieten) en bij lagere/hogere baten ten opzichte van de begroting zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

GGD Hart voor Brabant heeft in de vernieuwde financiële verordening 2024 ex. artikel 212 Gemeentewet afspraken opgenomen over wat in dit opzicht tijdig is. In artikel 11 van de Financiële verordening is bepaald dat onderschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten (kredieten) en afwijkingen van baten per programma ten opzichte van de begroting niet als onrechtmatig worden beschouwd indien deze afwijkingen in de jaarrekening gemeld en toegelicht worden aan het algemeen bestuur.

Voor de toelichting op de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten verwijzen wij naar uw inhoudelijke analyses in de jaarrekening in hoofdstuk 5 (lasten en baten per programma) en hoofdstuk 3 (investeringskredieten). GGD Hart voor Brabant heeft in hoofdstuk 5.4 de afwijkingen gewogen en bepaald welke afwijkingen rechtmatig zijn, onrechtmatig zijn en welke onrechtmatigheden volgens het beleid van het algemeen bestuur acceptabel worden verklaard. De conclusie is dat er over boekjaar 2024 begrotingsonrechtmatigheden zijn vastgesteld bij GGD Hart voor Brabant voor een totaalbedrag van € 1.150.000. Dit bedrag wordt als volledig acceptabel verantwoord.

5.1.4. Voorwaardecriterium

Onderdeel van het vastgestelde normenkader van GGD Hart voor Brabant zijn regels en voorschriften ten aanzien van Europese aanbestedingsregels. GGD Hart voor Brabant controleert of juiste naleving van deze Europese (EU) aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. Deze controle is een belangrijk onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en van de rechtmatigheidsverantwoording.

GGD Hart voor Brabant ziet voorafgaand aan aanbestedingen toe dat bij het aangaan van nieuwe opdrachten de regels ten aanzien van EU-aanbesteding strikt worden nageleefd. Tijdens onze controle en de gesprekken met uw organisatie hierover hebben wij vastgesteld dat dit bewustzijn aanwezig is en dat wij deze aandacht terugzien in uw organisatie op meerdere momenten in het jaar. Uit de (verbijzonderde) interne rechtmatigheidscontrole zijn een drietal onrechtmatigheden geconstateerd met een totaalbedrag van € 165.000. Op basis van onze externe controle komen wij tot dezelfde conclusie. De onrechtmatige contracten zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

5.2. WNT-verantwoording

5.2.1. Controlebevindingen en aanbevelingen

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording 2024 gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde Regeling controleprotocol WNT 2024. Daarbij zijn door ons geen afwijkingen geconstateerd.

5.2.2. Beperkingen in de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden

Het doel van het controleprotocol WNT is om vast te stellen of de bezoldiging van de directie en het bestuur overeenkomt met de bepalingen van de WNT en juist is gepresenteerd in de WNT-verantwoording.

Het WNT-protocol voorziet niet in het uitvoeren van controlewerkzaamheden die zekerheid geven over de verantwoorde bezoldiging in relatie tot de bezoldigingsafspraak. Dat houdt in dat wij op grond van het protocol deze werkzaamheden niet hoeven uit te voeren en ook niet uitgevoerd hebben. Wij kunnen daarom niet uitsluiten dat er verschillen zijn tussen de uitbetaalde bezoldiging en de daarover gemaakte afspraken tussen de directeur en het algemeen bestuur. Bijvoorbeeld omdat wij geen weet hebben van een separaat gemaakte bezoldigingsafspraak. Het kan daardoor voorkomen dat de WNT correct is toegepast, terwijl de bezoldiging afwijkt van gemaakte afspraken.

Als de in de WNT-verantwoording verantwoorde bezoldiging niet overeenkomt met uw beeld van de gemaakte afspraken of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons zo snel mogelijk daarover te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

5.2.3. Financiering 2024 COVID-19 en VIP

Het afgelopen jaar heeft er wederom een COVID-19 inhaalcampagne plaats-gevonden vanuit GGD Hart voor Brabant.

Het Rijk compenseert de GGD'en voor de extra corona-gerelateerde lasten. De financiering vanuit het Rijk ziet er in 2024 op hoofdlijnen als volgt uit:

- Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie – basiscapaciteit (eerste halfjaar 2024);
- Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie – vaccinatiecampagne (tweede halfjaar 2024).

In de praktijk betekent de overgang naar de SiSa-systematiek dat de administratieve lasten ten opzichte van de VWS verantwoording verminderd is voor zowel de organisatie als voor ons als uw accountant. Wij controleren de COVID-19 verantwoording in de SiSa-bijlage als onderdeel van de jaarrekening 2024. GGD Hart voor Brabant heeft in de SiSa-bijlage voor een bedrag van € 4,1 miljoen aan lasten verantwoord.

Het programma Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid GGD'en (VIP) loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024 en geeft GGD'en de mogelijkheid om de basis van de reguliere IZB te versterken en te bouwen aan een toekomstbestendige infectieziektebestrijding. GGD Hart voor Brabant verantwoord de besteding van deze middelen via vijf aparte pijlers:

- kwetsbaarheden wegnemen voor pandemische paraatheid;
- versterken van (boven)regionale monitoring en surveillance;
- versterken van de wetenschappelijke kennisinfrastructuur;
- samenwerken op bovenregionaal niveau;
- slim en versneld opleiden.

De VIP regeling verantwoord GGD Hart voor Brabant eveneens in de SiSa-bijlage en zijn onderdeel van onze rechtmatigheidscontrole. GGD Hart voor Brabant heeft over 2024 voor een bedrag van € 1,6 miljoen aan lasten opgenomen in de jaarrekening.

5.3. SiSa-verantwoording

Bij de jaarrekening 2024 voegt GGD Hart voor Brabant als bijlage de SiSa-verantwoording over 2024 toe. GGD Hart voor Brabant heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

Voor deze specifieke uitkeringen is in de wet bepaald dat de accountant in de controleverklaring opneemt of de baten en lasten (alsmede de balansmutaties) met betrekking tot specifieke uitkeringen rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat naast het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel, expliciet nog een oordeel van de accountant wordt gevraagd bij de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage. In de controle van de specifieke uitkering (SiSa) is met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording hierin niets veranderd. Dat betekent dat wij ook in ons accountantsverslag 2024 rapporteren over de SiSa regelingen en een tabel met bevindingen opnemen per SiSa-regeling.

Het is de taak van de accountant om als onderdeel van de controle van de jaarrekening vast te stellen dat GGD Hart voor Brabant de SiSa-correct en volledig heeft ingevuld aan de voorwaarden heeft voldaan.

Wij hebben tijdens onze controle de SiSa-bijlage 2024 gecontroleerd, die door GGD Hart voor Brabant is opgemaakt, op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2024 van 20 februari 2025. Wij benadrukken dat u als gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage.

Wij merken op dat het aantal SiSa-regelingen nog steeds omvangrijk is. In de jaarrekening 2024 verantwoordt GGD Hart voor Brabant inmiddels 6 regelingen.

5.3.1. SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), artikel 5, lid 4, rapporteren wij in ons accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2024 in het kader van SiSa worden verantwoord.

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van voorgeschreven, verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeenschappelijke regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordings-documenten elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Wij hebben de SiSa bijlage van GGD Hart voor Brabant opgenomen in Bijlage 1 bij dit accountantsverslag.

5.4. IT-beheersing

Vanuit onze controle van de jaarrekening zijn geen aanwijsbare risico's geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Enkele bevindingen, aanbevelingen en aandachtspunten zijn gerapporteerd in onze managementletter. In dit verslag noemen wij als belangrijkste aandachtspunt dat GGD Hart voor Brabant haar leveranciersmanagement verder moet formaliseren en inbedden in de organisatie.

Onze werkzaamheden richten zich vooral op de IT-beheersingsmaatregelen die relevant zijn in het kader van onze opdracht voor het controleren van de jaarrekening. Wij benadrukken dat onze werkzaamheden zich niet richten op alle IT-risico's en beheersingsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld de risico's en beheersingsmaatregelen die voortvloeien uit cybercriminaliteit.

Het huidige IT-landschap wordt gedomineerd door Cloud- en SaaS-oplossingen. Het zwaartepunt van IT-beheersing verschuift daardoor naar toegangsbeheer en het reduceren van het risico van cybercriminaliteit. Hierbij hebben wij nog enkele verbeterpunten geconstateerd. Die hebben wij gerapporteerd in onze managementletter.

In algemene zin merken wij op dat publieke organisaties steeds vaker doelwit zijn van cybercriminaliteit. Uit trainingen die wij verzorgen blijkt dat organisaties vaak onvoldoende zijn voorbereid op een cyberincident (door cybercriminaliteit of anderszins). Direct hiermee samenhangende aspecten zijn de naleving van NIS2-richtlijn en de in het derde kwartaal 2025 te verwachten Cyberbeveiligingswet. Wij kunnen desgewenst ondersteuning verlenen bij een evaluatie door een IT-specialist van Verstegen.

5.5. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid

Tijdens de jaarrekeningcontrole zijn naar aanleiding van onze controle geen materiële correcties doorgevoerd in de jaarrekening 2024.

Er hebben naar aanleiding van onze controle correcties plaatsgevonden in de jaarstukken, dit betroffen cijfermatige correcties en tekstuele aanpassingen, zoals aanpassingen met betrekking tot presentatie-, rubricerings- en toelichtingsvereisten van het BBV, begrotingsrechtmatigheid en de rechtmatigheidsverantwoording.

Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2024 en de doorgevoerde correcties geen meningsverschillen geweest met uw organisatie.

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteert een totaalbedrag van € 395.000 aan ongecorrigeerde getrouwheidsfouten in de controle. Hiervan is één fout groter dan de rapporteringstolerantie van € 125.000. Deze is opgenomen in onderstaande tabel:

Fouten groter dan rapportagetolerantie	Fout (getrouwheid)	Onzekerheid (getrouwheid)
Voorziening Verlofsaldi te hoog verantwoord	€ 210.000	N.v.t
TOTAAL	**€ 210.000**	**€ 0**

Bij de voorziening verlofsaldi heeft GGD Hart voor Brabant rekening gehouden met een toekomstige cao-stijging bij het bepalen van het bedrag. De verwerking van cao-stijgingen na balansdatum 2024 betreffen gebeurtenissen na balansdatum zonder invloed op de feitelijke situatie per balansdatum en is hierdoor ten onrechte opgenomen.

Herstelbare getrouwheidsfouten werken volgens bijlage 6 ‘Beslisboom getrouwheid- en rechtmatigheidsbevindingen’ van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV niet door als rechtmatigheidsfout voor de rechtmatigheids-verantwoording (voorwaardencriterium).

Het totaal van de geconstateerde afwijkingen op het gebied van de getrouwheid blijft binnen de goedkeuringstoleranties. Hierdoor is de strekking van de controle-verklaring 2024 goedkeurend voor getrouwheid.

5.6. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing

Wij betrekken bij onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende standaarden, de naleving van wet- en regelgeving en frauderisico’s. Daarbij richten wij ons op risico’s die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij hebben op basis van onze controlewerkzaamheden de risicofactoren voor overtredingen van wet- en regelgeving en fraude geëvalueerd. Frauderisicofactoren kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld leveranciersselectie, (contant) geldverkeer, bewuste beïnvloeding door het bestuur en/of het management van de presentatie (jaar)cijfers teneinde een ander beeld voor te stellen dan de werkelijkheid en misbruik/oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen van GGD Hart voor Brabant.

GGD Hart voor Brabant heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor teruggebracht. Gelet op de controlerende en toezichthoudende rol van het algemeen bestuur adviseren wij om de frauderisicoanalyse periodiek op te nemen op de agenda van het algemeen bestuur. Wij verwijzen hiervoor naar onze bevindingen die wij in onze managementletter hebben gerapporteerd.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

6. Overige onderwerpen

6.1. Het verloop van onze controlewerkzaamheden

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd overeenkomstig de tussen de GGD Hart voor Brabant en Verstegen opgestelde opdrachtafspraken. Ter ondersteuning daarvan zijn vooraf risicoanalyses opgesteld, werkafspraken gemaakt en tussentijdse controlewerkzaamheden uitgevoerd. Met betrekking tot het controleproces 2024 constateren wij het volgende:

- De concept-jaarrekening was bij aanvang van onze jaarrekeningcontrole gereed behoudens de toelichting op de baten en lasten.
- Het jaarverslag was bij de start van de controle ter verdere beoordeling en later op onderdelen aangevuld.
- De analyses, specificaties en documentatie die wij hebben opgevraagd voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole zijn grotendeels tijdig opgeleverd tijdens de uitvoering van onze controlewerkzaamheden. Het controleren van de SiSa-bijlage heeft GGD Hart voor Brabant en ons meer tijd gekost dan vooraf ingeschat.

Het gevolg van het vorenstaande is dat wij onze controlewerkzaamheden overeenkomstig onze opdracht hebben kunnen uitvoeren, rekening houdend met de gemaakte prijsafspraken.

De controle van de SiSa-bijlage 2024, specifiek de controle van de COVID-19 en VIP middelen over 2024, vergt aanvullende controlewerkzaamheden van de organisatie en ons als controlerend accountant. Voor deze aanvullend uitgevoerde controle-werkzaamheden en aanvullend geleverde dienstverlening doen wij u volgens afspraak een voorstel voor verrekening.

6.2. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Daarvoor treffen wij – overeenkomstig onze standaarden en interne kwaliteitsprocedures – diverse maatregelen. Op basis van de uitvoering van deze maatregelen kunnen wij bevestigen dat wij de controleopdracht voor de jaarstukken van GGD Hart voor Brabant op onafhankelijke wijze hebben kunnen uitvoeren en afronden.

Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie. Met betrekking tot het verslagjaar 2024 hebben wij geen werkzaamheden verricht naast onze controlewerkzaamheden en de direct daaruit voortvloeiende ondersteuning en advisering.

Tot slot bevestigen wij dat geen sprake is van een langdurige betrokkenheid (zeven jaar of meer) van één van de teamleden bij de controleopdracht voor de GGD Hart voor Brabant.

6.3. Duurzaamheid

Eind 2024 is de ‘Handreiking Duurzaamheidsrapportage en -verantwoording voor decentrale overheden’ verschenen. Deze handreiking kan GGD Hart voor Brabant helpen met het opzetten van een duurzaamheidsverantwoording. Advies vanuit de handreiking is om gebruik te maken van een groeimodel. Het is de bedoeling dat op sectorniveau de zogeheten dubbele materialiteitsanalyse (dubbel omdat het enerzijds gaat om de impact van op de buitenwereld en anderzijds de impact op de eigen organisatie) wordt uitgevoerd. Hiermee krijgen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen collectief inzicht in de onderwerpen die het meest materieel zijn voor de organisatie en de stakeholders.

In lijn met de handreiking adviseren wij u dit onderwerp te agenderen en stapsgewijs te starten, bijvoorbeeld door de CO2 uitstoot van inzichtelijk te maken om vervolgens reductiedoelstellingen te formuleren voor de eigen organisatie.

Wij hebben ons een beeld gevormd van de aandacht die GGD Hart voor Brabant heeft voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering en de verantwoording daarover in het jaarverslag. Daarover hebben wij gerapporteerd in onze managementletter.

De belangrijkste aandachtspunten die wij daarin hebben vermeld zijn als volgt:

- Bewaak de informatieverplichtingen omtrent duurzaamheid waaronder personenmobiliteit.
- Het is mogelijk dat GGD Hart voor Brabant vanuit ketenaansprakelijkheid gevraagd wordt om duurzaamheidsinformatie aan te leveren.

Wij benadrukken graag dat duurzaamheid de komende jaren – in welke vorm dan ook – van toenemend belang zal zijn voor de bedrijfsvoering van overheidsorganisaties.

Dit onderstreept het belang om duurzaamheid te betrekken bij alle facetten van de bedrijfsvoering, al dan niet afgedwongen door wet- en regelgeving of belangrijke contractpartijen in de keten.

7. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.

Bijlage 1 – SiSa bijlage 2024 GGD Hart voor Brabant

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2024	Specifieke uitkering	Fout of onzeker-heid	Financiële omvang in euro's	Toelichting Fout of onzekerheid
VWS H3	Regeling specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidzorg	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VWS H5	Regeling specifieke uitkering PrEP	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VWS H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VWS H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VWS H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VWS H36	Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: Goedkeurend

Hart voor Brabant

Aan de raden van de gemeenten
die deelnemen in de GGD Hart voor Brabant

Kenmerk:	DSuit44195	Datum:	4 april 2025
Behandeld door:	Directiesecretaris	E-mail:	directiesecretariaat@ggdhvb.nl
Onderwerp:	Jaarstukken 2024, begroting 2026		

Geachte raad,

Hierbij sturen wij u de jaarstukken 2024 en de ontwerpbegroting 2026 van de GGD Hart voor Brabant. Het algemeen bestuur van de GGD stelt deze stukken vast in zijn vergadering van juli 2025. Hieronder lichten wij ze toe.

Jaarstukken 2024

In het jaarverslag leest u wat we vorig jaar bereikten. Het verslag beschrijft 7 taakvelden. Daarnaast is er een selectie van de prestaties, in ons werkgebied en per gemeente. In de jaarrekening verantwoorden we ons over de financiën. We sluiten het jaar af met een klein positief saldo van € 150.000.
De jaarstukken sturen wij u ter kennisname.

Transitie Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond

De GGD werd in 2024 in toenemende mate geconfronteerd met inhoudelijke, personele en financiële uitdagingen voor de toekomst. Door de druk op de publieke gezondheid, inhoudelijke uitdagingen waar alle zorgorganisaties voor staan, gestegen salarislasten, schaarste op de arbeidsmarkt en de daarmee samenhangende financiële uitdagingen waar ook de gemeenten mee geconfronteerd (gaan) worden, werd helder dat we in beweging moesten komen: een transitie naar een toekomstbestendige GGD. In 2024 brachten we deze complexe opgaven en ons antwoord daarop bij het algemeen bestuur. We kregen een akkoord om, met behulp van investeringsgeld vanuit de gemeenten (transitiebudget), de gewenste transitie in te zetten. De transitie betekent dat in 2024 een ombuiging van € 700.000 binnen de eigen begroting is gerealiseerd, onder andere door een forse besparing op de overhead, versterken van de samenwerking met andere GGD'en en taakherschikking en functiedifferentiatie in de jeugdgezondheidszorg. De besparingen lopen in de komende jaren verder op naar uiteindelijk € 2,2 miljoen in 2030: in 2025 naar € 1,0 miljoen en in 2026 naar € 1,7 miljoen waarbij we invulling geven aan het transitieplan.

GGD Hart voor Brabant
Postbus 3024
5003 DA Tilburg
0900 463 64 43

www.ggdhvb.nl
info@ggdhvb.nl

ISO 9001 HKZ

Met de transitie realiseren we een structurele besparing van 3% op de totale GGD-begroting. Wij geven hiermee ook invulling aan de brieven die wij, met het oog op het ravijnjaar, eerder hebben ontvangen van onze gemeenten om kritisch te zijn op onze uitgaven en terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens en structurele kostenverhogingen.
Het programma Financieel Fit en Gezond is dit voorjaar ruim 9 maanden onderweg en we vinden het belangrijk om te melden dat we op koers liggen en dat we tijdig de benodigde ombuiging realiseren binnen de eigen begroting. Daarnaast blijven we binnen de kaders van het eenmalige transitiebudget.

Begroting 2026

De begroting past binnen de kadernota 2026 die we eerder aan u voorlegden en die ons algemeen bestuur vaststelde op 26 maart jl. De begroting is daar een uitwerking van. We beschrijven hierin wat we in 2026 in de publieke gezondheid willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen (de stappen die we gaan zetten), als uitwerking van het derde jaar van het beleidsplan 2024-2027 'wij maken *samen* gezond gewoon'.
De uitwerking van de beleidsbegroting is, evenals in 2025, gekoppeld aan de vier pijlers van ons beleidsplan. Ook zijn onze prestatie-indicatoren toegewezen aan de pijlers. Daarmee beogen we meer impactgericht te kunnen gaan rapporteren.

We blijven de ingezette beweging van zorg naar gezondheid versterken, ook in 2026. Tegelijkertijd ervaart de GGD onzekerheid over ontwikkelingen in 2025. Zo is op dit moment nog geen besluit genomen over de middelen voor pandemische paraatheid en is er ook geen duidelijkheid of bij een overheveling naar het gemeentefonds een budgetkorting van 10% voor de aanvullende regeling seksuele gezondheid gaat gelden vanaf 2026. Daarnaast zijn er inhoudelijke ontwikkelingen gaande rondom de inzet van GGD, zoals bij de kennisinfrastructuur (KIS), de actie-agenda Industrie en Omwonenden en het potentieel verliezen van de medische arrestantenzorg (onderdeel van Forensische Geneeskunde) die onlangs is aanbesteed, waarbij deze aanbesteding waarschijnlijk niet aan de GGD'en wordt gegund.
We horen en zien ook de financiële zorgen van onze gemeenten goed. Er is nog steeds onduidelijkheid over eventuele correcties voor het ravijnjaar en middelen voor de jeugdzorg. Wanneer deze ontwikkelingen gemeenten dwingen tot het maken van pijnlijke keuzes kan dit consequenties hebben voor de dienstverlening vanuit de GGD. Wanneer gemeenten keuzes moeten maken op de plustaken die zij afnemen, geeft dit nog een extra financieel risico voor de GGD. Dit kan leiden tot tijdelijke overformatie en frictiekosten, ook op de ondersteunende processen.
De GGD laat zijn ambities niet varen, maar we kijken wel kritisch naar hoe we deze bereiken. De doelen en activiteiten voor 2026, voortkomend uit het meerjarenbeleidsplan, blijven dan ook binnen het budget wat de GGD daarvoor ter beschikking is gesteld. Met het programma Toekomstbestendige GGD Financieel Fit en Gezond zetten we al in om dingen slimmer te doen. De financiële uitdagingen

waar onze gemeenten voor gesteld staan maakt dat wij terughoudend zijn met nieuwe beleidsvoornemens. Focus aanbrengen is nodig, de dingen slimmer doen, nieuw voor oud, daar zet de GGD op in.
In de ontwerpbegroting leest u de richting die we hiervoor ingaan, hoe we deze activiteiten precies zullen vormgeven hangt mede af van de bovengenoemde onzekerheden.

Zienswijzen
Op 2 juli 2025 besluit het algemeen bestuur van de GGD over de jaarstukken 2024 en de begroting 2026. Op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunt u uw zienswijze geven op onze begroting.
Als er behoefte aan is, komen we voor nog extra toelichting de stukken graag toelichten in uw commissie of raad. Neemt u in dat geval contact op met het directiesecretariaat, directiesecretariaat@ggdhvb.nl of 088 368 6810.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant,
namens deze,

Directeur publieke gezondheid

Bijlagen (verstuurd per e-mail):

1. Jaarstukken 2024 GGD Hart voor Brabant.
2. Cijfers per gemeente 2024 GGD Hart voor Brabant.
3. Ontwerpbegroting 2026
4. Controleverklaring jaarrekening 2024
5. Accountantsverslag 2024 (GR GGD Hart voor Brabant) d.d. 3 april 2025

CC: de colleges van B&W en de ambtenaren volksgezondheid.

Hart voor Brabant

Wij maken samen gezond gewoon

AB20250326-5.4-1

Ingekomen zienswijzen kaderbrief 2026 **26 februari 2025**

In het onderstaande overzicht vindt u de ingekomen zienswijzen op de kadernota van de GGD, die uit de college- en raadsbehandelingen zijn gekomen. De reactie op deze zienswijzen door de GGD wordt in het DB behandeld en in het AB voor instemming voorgelegd.

	Gemeente	Zienswijze Raad	Reactie GGD
	Bernheze	1. Een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2026 van de GGD Hart voor Brabant. 2. De GGD Hart voor Brabant op te roepen terughoudend te zijn met het ontwikkelen van nieuw beleid waaraan extra kosten verbonden zijn in verband met de slechte financiële vooruitzichten voor gemeenten.	De GGD is blij met de positieve zienswijze en beoogt, met de transitie naar de toekomstbestendige GGD (Financieel Fit en gezond), de kosten voor de gemeenten niet verder te laten stijgen en geeft daarmee gehoor aan de eerdere oproep om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens.
	Boekel	Stem in met de kadernota 2026 GGD Hart voor Brabant, met uitzondering van de financiële vertaling daarvan. En geeft de volgende zienswijzen mee:	

		a. De gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt hanteren voor 2026, zijnde de bijdrage ad. € 507.530 en b. de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aanpassen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. c. De bekostiging Oekraïense ontheemden niet meer in rekening brengen bij de individuele gemeenten	a. Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD waarvan de GGD het niet realistisch acht deze binnen eigen budget op te vangen. c. De GGD heeft de afgelopen 3 jaar aanspraak gemaakt op een klein deel van de extra middelen die het Rijk in het gemeentefonds heeft gestort voor Oekraïense ontheemden op grond van de Jeugdwet, Wmo en de Wpg. De GGD maakte daarbij aanspraak op slechts een fractie van die middelen voor de daadwerkelijke extra kosten die hij maakte. Als het bijvoorbeeld gaat om vaccinaties zien wij dat kinderen van ontheemden uit Oekraïne niet of nauwelijks zijn gevaccineerd. Dit vraagt om aanvullende en zorgvuldige inspanningen, waarvoor het logisch is gecompenseerd te worden. Dit is ook aldus besloten in het algemeen bestuur
	Boxtel		
	Dongen	Geen zienswijze	
	Gilze en Rijen	Geen zienswijze	
	Goirle	Een zienswijze te geven op de kadernota GGD 2026, met de volgende aandachtspunten:	

		a. De implementatie van het digitaal kinddossier én het feit dat waarschijnlijk hierdoor de JGZ (Jeugdgezondheidszorg) dienstverlening tijdelijk enigszins afgeschaald moet worden, mag niet van invloed zijn op de kwaliteit van de dienstverlening, in welke vorm dan ook. b. we vragen de GGD om aan te geven hoe zij het transformatiebudget 2024 en 2025 benut; wat is de stand van zaken en wat is het beoogde concrete resultaat voor 2026? "	a: de GGD verplicht zichzelf tot het verlenen van hoogwaardige cliëntenzorg; bij het eventueel afschalen wordt rekening gehouden met waar dat wel en waar dat niet kan. De zorg die nodig is, wordt altijd gegeven. Afschaling zal spelen wanneer een andere aanbieder dan de huidige de aanbesteding gegund krijgt. Dit wordt duidelijk in de loop van 2025 b: de GGD geeft elke bestuursvergadering (AB) een update van het programma FF&G. Deze update kan door de wethouder gedeeld worden met de gemeenteraad.
	Heusden	De raad van Heusden geeft als over de kaderbrief 2026 van de GGD Hart voor Brabant mee de GGD op te roepen om ervoor te zorgen dat nieuw aanbod na overleg met werkgevers binnen het basispakket past of wordt gefinancierd door werkgevers en zodoende niet tot extra kosten voor gemeenten leidt" en voor het overige in te stemmen met de kaderbrief 2026 van de GGD Hart voor Brabant'	De GGD is verheugd over de zienswijze van de gemeente en neemt de opmerking van de Raad inzake nieuw te ontwikkelen banden met werkgevers ter harte. Het gaat hier niet (per se) om nieuw productaanbod, maar veelal om het zoeken en bereiken van de juiste doelgroepen, om zo de preventietaak te kunnen uitbouwen.
	Hilvarenbeek		
	Land van Cuijk		
	Loon op Zand		
	Maashorst	De raad van de gemeente Maashorst verzoekt de GGD om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt en gaat er daarom vanuit dat u als gemeenschappelijke regeling zelf uw eigen loon- en prijsstijgingen opvangt met ombuigingen. Daarnaast zal dekking van eventuele nieuwe taken gevonden moeten worden binnen de eigen begroting. De GGD kan dus ruimte creëren voor nieuwe ontwikkelingen door te wijzigingen in bestaande diensten of die te beëindigen (nieuw voor oud). De raad is geen voorstander van de kaasschaafmethode, maar verwacht inhoudelijke keuzes, die leiden tot het gewenste budgettaire effect. De verantwoordelijkheid voor het maken van die keuzes legt de Raad bij de GGD neer en ziet dit graag terug in de begroting 2026, en zo mogelijk nog in de kadernota 2026,	Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht.

			Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025
		i. De raad verwacht dat er bij het maken van keuzes een duidelijkere verbinding met het transitieplan en het beleidsplan, met name het onderdeel 'GGD als organisatie voor en van mensen' gemaakt zal worden, waarbij: Onderbouwing van nut en noodzaak in relatie tot de doelen uit het transitieplan en beleidsplan nodig is voor het toevoegen van nieuwe taken. ii. roept de GGD op om hun gedurfde geluid te laten horen. Waarbij de GGD kritisch kijkt naar hun activiteiten. Leg aan gemeenten voor welke taken, binnen de vastgestelde doelen, kunnen vervallen of verminderen. En leg daarbij aanvullend aan gemeenten voor welke doelen bijgesteld zouden kunnen worden, waardoor taken kunnen vervallen/verminderen. Benoem daarbij de impact. Dit ontbreekt in deze kadernota.	i: de GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan). Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimmere manier kunnen aanbieden dan voorheen. Denk aan het beter bereiken van de doelgroep volwassenen via werkgevers in samenwerking met gemeenten en partners zoals ARBO diensten. In de begroting 2026 is hier ook expliciet aandacht voor.
		iii. De raad juicht toe dat de GGD bezig is met innovatie en de mogelijkheden van AI verkent. Geeft daarbij mee dat indien nodig persoonlijk contact altijd mogelijk moet zijn.	iii Dit belangrijke punt nemen we mee in het nieuwe dienstverleningsconcept. Een van de uitgangspunten voor een nieuw dienstverleningsconcept is juist nabijheid en persoonlijk contact voor diegenen die dit nodig hebben.
		c. Er rekening mee te houden dat gemeenten tijdig worden betrokken bij en goed op de hoogte worden gehouden van de samenwerking met de GGD West-Brabant. Waarbij: i. We de samenwerking met als doel efficiënter en effectiever te kunnen werken ondersteunen; ii. Een fusie of stappen in die richting wat ons betreft niet aan de orde is zonder gemeenten hierin te kennen.	c. in de communicatievoornemens over de intensivering van de samenwerking wordt goed rekening gehouden met het betrekken van gemeenten: via de wethouders (ons bestuur) en via de zienswijzeprocedure voor de raden. i. De GGD is verheugd dat de gemeenten de samenwerking met als doel efficiënter en effectiever te kunnen werken ondersteunen. Gezien de inhoudelijke, personele en financiële uitdagingen zijn beschikbaar en betaalbaar houden van goede publieke gezondheid ook voor ons leidend.

		d. Bij de financiën rekening te houden met: i. Dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. Wel passend is 'gemeenten ontvangen voor deze taak een extra toevoeging aan het gemeentefonds'; ii. Dat niet alle specifieke uitkeringen (SPUK) per definitie onderdeel zijn van het basispakket of betrekking hebben op een nieuwe wettelijke taak en dat de specifieke uitkeringen daarmee niet per definitie onderdeel (kunnen) worden van de inwonersbijdrage	d. De GGD spreekt van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds voor taken die bij de GGD zijn belegd, bijvoorbeeld toevoegingen van bepaalde vaccinaties aan het RVP omdat tegenover een verhoging van de inwonerbijdrage aan de GGD (lasten voor de gemeente) ook hogere baten staan (toevoeging aan het gemeentefonds). Er is sprake van kleine herverdeeleffecten omdat voor toevoegingen aan het gemeentefonds andere verdeelsleutels worden gebruikt (bijv. jeugdigen) dan de GGD hanteert voor de bijdrage basispakket (aantal inwoners op een zekere peildatum). De GGD zal hier in toekomstige bewoordingen nog zorgvuldiger zijn. ii. De GGD onderschrijft dat SPUK's niet per definitie onderdeel van het basispakket zijn of worden bij een eventuele overheveling naar het gemeentefonds. Wanneer duidelijk is welke SPUK's worden overgeheveld naar het gemeentefonds zal de GGD met een voorstel komen richting het algemeen bestuur hoe zich dit vertaalt naar de begroting van de GGD. Als dit raakt aan de gemeentelijke bijdrage voor het basispakket vraagt dit om een zienswijzetraject.
	Meierijstad	Geen inhoudelijke zienswijze, de kaderbrief is in lijn met gezondheidsbeleid van de gemeente. Wel financieel de mededeling: <u>Ombuigingen</u> In verband met de bezuinigingsopdracht bij gemeenten zijn gemeenschappelijke regelingen, waaronder ook de GGD, geïnformeerd over de ombuigingsoperatie. Het uitgangspunt hierbij is dat de inwonerbijdrage niet stijgt. We zullen derhalve vooralsnog met de voorbereidingen van onze begroting voor 2026 geen rekening houden met een hogere inwonerbijdrage.	De GGD is blij dat de raad zich in de inhoudelijke lijn kan vinden en de overeenkomsten ziet met het eigen gezondheidsbeleid Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd

			zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025
	Oisterwijk	Met het oog op de financiële uitdagingen bij gemeenten en de bezuinigingen vanuit het Rijk verwachten wij - zoals in eerdere zienswijzen reeds aangegeven - van de GGD dat zij kritisch is op haar uitgaven en terughoudend is met structurele kostenverhogingen. Wij vragen GDD binnen het samenwerkingsverband actief tot sturen op het verhogen van de jaarlijkse bijdrage met maximaal de inflatiecorrectie. Wanneer er bij het voorstel over de begroting 2026 meer duidelijkheid bestaat over de financiële risico's voor gemeenten, zullen we indien noodzakelijk alsnog een zienswijze overwegen.	De GGD beoogt, met de transitie naar de toekomstbestendige GGD (Financieel Fit en gezond), de kosten voor de gemeenten niet verder te laten stijgen en geeft daarmee gehoor aan de eerdere oproep om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens.
	Oss	De raad is positief over de kadernota 2026. We begrijpen de uitdagingen waar de GGD HvB de komende jaren voor staat. We roepen de GGD HvB daarom op om te investeren in de samenwerking met gemeenten. Daarnaast hebben we de volgende vijf aandachtspunten: • Vanwege de verslechterde financiële positie van de gemeente stemmen we niet in met de automatische indexatie. We vragen alle gemeenschappelijke regelingen de 0-lijn aan te houden voor 2026;	De GGD is verheugd over de positieve kijk van de raad op de kaderbrief. Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging

			vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025
		• We vragen de GGD HvB om het contact met de 10 belangrijkste werkgevers niet zelf op te pakken, maar aan te sluiten bij de contacten die gemeenten al hebben;	De GGD sluit bij uitstek graag aan bij de gemeenten, als het gaat om deze ambitie: dit wordt in de beleidsbegroting 2026 nader uitgewerkt.
		• De GGD HvB noemt een aantal nieuwe taken in de kadernota die ze wil uitvoeren in 2026. Maar we missen nog focus. De GGD HvB kampt met uitdagingen zoals arbeidsmarktkrapte, financiële problemen en onzekerheid over het landelijke beleid. Daarbij missen we een duidelijke koppeling met het transitieplan 'Toekomstbestendige GGD'. Juist door uitvoering van dit plan moet de GGD HvB financieel fit en gezond te krijgen. We roepen de GGD HvB daarom op terughoudend te zijn met het uitvoeren van nieuwe taken die niet wettelijk zijn vastgelegd en niet voortkomen uit het basistakenpakket. Dat betekent alleen nieuwe taken, als oude taken van dezelfde omvang vervallen;	De GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan) Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimmere manier kunnen aanbieden dan voorheen. Denk aan het beter bereiken van de doelgroep volwassenen via werkgevers in samenwerking met gemeenten en partners zoals ARBO diensten. We hebben het in dit kader over taken die passen binnen ons nieuwe basispakket. In de begroting 2026 is hier ook expliciet aandacht voor.
		• Als het Rijk bij het overhevelen van SPUK-middelen naar gemeenten een korting toepast, dan betekent dat voor het overhevelen van middelen naar de GGD HvB (minimaal) dezelfde korting;	Dat is ook onze aanname geweest en geeft voor de GGD extra financiële onzekerheden, zie ook hierboven.
		• In het financiële overzicht staan op dit moment meerdere PM posten. De GGD HvB gebruikt de term 'budgetneutraal'	De GGD spreekt van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds voor taken die

		voor deze PM posten. Gemeenten kunnen echter voor sommige taken zelf besluiten hoe de van het Rijk ontvangen middelen te besteden. Het is daarom niet vanzelfsprekend dat sprake is van budgetneutraliteit.	bij de GGD zijn belegd. Bijvoorbeeld vaccinaties aan het RVP omdat tegenover een verhoging van de inwonerbijdrage aan de GGD (lasten voor de gemeente) ook hogere baten staan (toevoeging aan het gemeentefonds). Wanneer er meer duidelijkheid is over de PM posten zal de GGD met een voorstel komen richting het algemeen bestuur hoe zich dit vertaalt naar de begroting van de GGD. Als dit raakt aan de gemeentelijke bijdrage voor het basispakket vraagt dit om een zienswijzetraject.
	Den Bosch		
	Sint Michielsgestel		
	Tilburg		
	Vught		
	Waalwijk		

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 18-06-2025 13:52 CEST
Document ID:
ae9cb81e-84a1-4f9e-ad6a-f5880ea2774e

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 23088-2025

Onderwerp:	Omklap N605 Volkel (incl. aansluiting N264-Industrielaan en N264-Zeelandsedijk)

Auteur	:	Robin Aerts
Domein/team	:	Ruimte / Civiele techniek
E-mail	:	Robin.Aerts@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	F.J.M. van Lankvelt

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp

Omklap N605 Volkel (incl. aansluiting N264-Industrielaan en N264-Zeelandsedijk)

Voorstel

1. Door te gaan van de planstudiefase naar de realisatiefase met het project Omklap N605 Volkel (='go'!);
2. Het conceptontwerp, inclusief de fietstunnel Heikantsepad maar exclusief de fietstunnel Wilgenstraat, als basis te nemen voor het benodigde aanvullend krediet;
3. Het conceptontwerp als autonome ontwikkeling op te nemen in de kadernota 2026-2029, inclusief de benodigde financiële middelen;

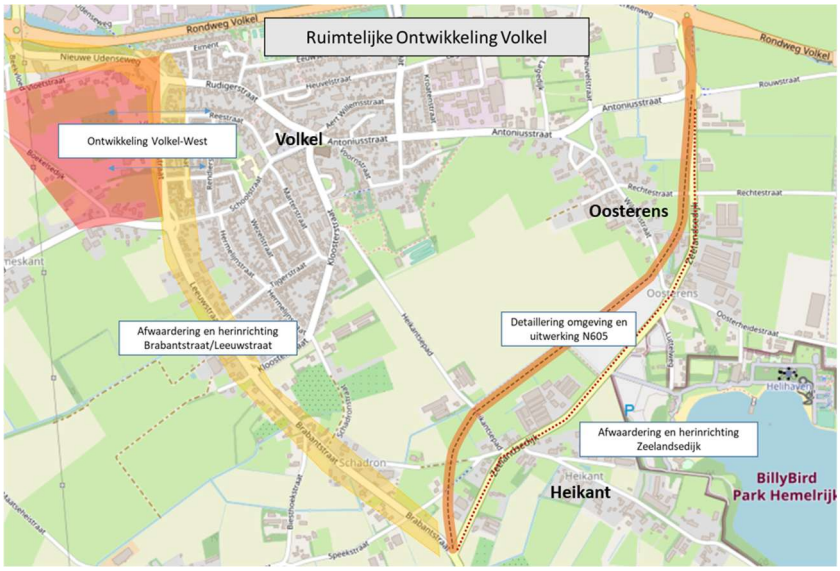
Inleiding

In 2019 zijn we begonnen met het plannen van de verlegging van de N605 naar de oostkant van Volkel. De huidige weg zorgt ervoor dat het dorp niet verder kan groeien en geeft overlast voor de mensen die langs de weg wonen. In 2021 is er door de raad van de voormalige gemeente Uden besloten (agendapunt 7a) om het voorkeurs*alternatief* (alternatief C) verder uit te werken tot een voorkeurs*variant* tijdens de planstudiefase. In 2024 zijn er in de intentieverklaring N605 Volkel (bijlage 1) met de provincie Noord-Brabant afspraken vastgelegd rondom de planstudie. In de intentieverklaring N605 Volkel met de provincie Noord-Brabant is vastgelegd dat er aan het einde van de planstudie een go/no go-moment komt om te beslissen of het plan verder gaat naar de realisatie. Omdat het een substantiële opgave is qua financiën wordt de raad gevraagd deze beslissing te nemen.

In het conceptontwerp (bijlage 2) zijn twee fietstunnels opgenomen. Het betreft een fietstunnel bij het Heikantsepad en een fietstunnel bij de Wilgenstraat. De fietstunnel Heikantsepad is daarbij de belangrijkste kruisende verbinding omdat dit de logische verbinding is voor fietsers tussen Uden/Volkel en Heikant, zowel recreatief als voor scholieren. De provincie heeft aangegeven niet bij te dragen aan de tweede fietstunnel bij de Wilgenstraat. Dit komt doordat de tunnel niet binnen het budget past, verkeerskundig niet noodzakelijk is en beperkte toegevoegde waarde heeft voor de leefbaarheid vanwege de korte omrijd-afstanden. Na besluitvorming over de scope

door gemeente Maashorst moeten het ontwerp en bijbehorende rapporten nog definitief gemaakt te worden.

Door tijdige besluitvorming over de scope van het project kan het conceptomgevingsplan omklap N605 Volkel, inclusief het ontwerp en de milieueffectrapportage (MER), in 2025 ter inzage gelegd worden (zie ook paragraaf Vervolg, 'Ter inzagelegging'). Dit is nodig omdat we voor dit conceptomgevingsplan gebruik maken van de tot 1 januari 2026 geldende Tijdelijke alternatieve maatregel (TAM) Omgevingsplan via IMRO. Als we dit niet halen is het onzeker of het project in wat voor vorm dan ook door kan gaan omdat er vooralsnog geen andere mogelijkheden zijn om het Omgevingsplan te wijzigen.

Beoogd effect
Duidelijkheid over de scope van het ontwerp van de N605 waarmee we de planstudiefase afronden en de realisatiefase starten. Daarbij hoort ook zekerheid over de beschikbaarheid van voldoende middelen om dit ontwerp te kunnen realiseren en beheren.

Argumenten
1.1 De urgentie voor dit project is ongewijzigd
De huidige N605 wordt door de omgeving ervaren als een verbinding die overlast geeft aan de leefomgeving. Daarnaast beperkt de weg huidige verkeerssituatie de verdere ruimtelijke ontwikkeling van Volkel. Door de weg te verleggen, vermindert de overlast en ontstaat er ruimte voor nieuwe woningen, zoals in het project Niemeskant waarbinnen totaal 186 woningen worden gerealiseerd. Dit draagt bij aan de groei van Volkel en een betere balans tussen verkeer en leefomgeving.

2.1 Het ontwerp met één tunnel was de basis voor de planstudie
In de voorkeursvariant is uitgegaan van 1 fietstunnel. Op basis daarvan zijn afspraken gemaakt met de provincie Noord-Brabant. Mits passend binnen het taakstellend budget zou er ruimte zijn om ook te spreken over het opnemen van een tweede fietstunnel in het ontwerp. Er bleek met de laatste raming echter dat er geen financieel restruimte is binnen het taakstellend budget om een

tweede fietstunnel in de Wilgenstraat op te nemen in de scope. Deze zou dan volledig voor rekening komen van de gemeente Maashorst.

2.2 Er is geen noodzaak voor de fietstunnel Wilgenstraat
De adviseurs verkeer en planologie van de gemeente zien geen reden voor de aanleg van de tweede fietstunnel Wilgenstraat. Met het aanleggen van de fietstunnel Heikantsepad wordt er al veel waarde toegevoegd voor de leefbaarheid in het gebied. Verder is de reistijd via de Antoniusstraat en Zeelandsedijk dusdanig kort, slechts een paar minuten, dat dit verkeerskundig niet nodig. Er zijn namelijk goede andere routes om inwoners met elkaar te verbinden. Dat is ook de belangrijkste reden dat de provincie Noord-Brabant niet wil meebetalen.

2.3 Een fietstunnel Wilgenstraat is een hoge investering voor een beperkt aantal inwoners
De aanleg van de tweede fietstunnel Wilgenstraat kost ongeveer 9 miljoen euro (prijspeil 2029). Helaas zijn er onvoldoende middelen beschikbaar passend binnen het afgesproken nieuw-voor-oud principe. Het budget zou dan grotendeels uit de algemene middelen van de gemeente moeten komen, die al onder druk staan. Dit is een substantiële hoeveelheid geld die ook kan worden besteed aan andere projecten die meer inwoners bereiken dan vooral de inwoners van Oosterens en de directe omgeving van die kern.

3.1 Door het op te nemen in de kadernota zijn de benodigde middelen duurzaam geborgd
De realisatiekosten voor het project zijn gestegen, met name vanwege hogere indexatie dan verwacht (zie ook argument 4.1 en paragraaf Financiën). Het is niet ongebruikelijk om deze kosten ad € 2.720.000,- als autonome ontwikkeling op te nemen in de kadernota 2026-2029. Des te meer omdat ontwerp optimalisaties niet meer mogelijk zijn vanwege het strakke tijdspad voor ter inzagelegging van het conceptomgevingsplan omklap N605 Volkel in 2025 (zie paragraaf Vervolg). Deze zouden ook niet wenselijk zijn omdat er vanuit het proces rondom participatie in nauwe samenspraak gekozen is voor de betreffende ontwerpinvulling.

3.2 De middelen zijn nodig om de nieuwe weg met één fietstunnel te kunnen realiseren
Kosten worden geraamd op basis van een prijspeil. De vorige raming was gebaseerd op prijspeil 2027, het toen verwachtte jaar voor start realisatie. De huidige raming is gebaseerd op het geactualiseerde realisatiejaar 2029. Deze actualisatie was onder andere nodig vanwege de aanvullende benodigde stikstofberekeningen door veranderende regelgeving. Daarnaast is in deze raming de sterk gestegen realisatiekosten van de afgelopen jaren verwerkt. Bovendien kan er, naar mate het ontwerp meer gedetailleerd wordt, preciezer worden geraamd. In de huidige raming is daar gebruik van gemaakt.

3.3 De bij het conceptontwerp horende kostenraming is realistisch
Hoewel het definitieve ontwerp pas bij vrijgave van de ruimtelijke plannen beschikbaar is geeft het huidige plan al een realistisch beeld van de kosten. Omdat er bij vrijgave een politiek gedragen plan moet zijn moet er nu al zekerheid zijn over de (financiële) haalbaarheid van het plan.

Kanttekeningen
1.1 Toekomstige aanpassing van regelgeving rondom stikstof kan alsnog een ‘no go’ voor het project betekenen
In december 2024 heeft de Raad van State besloten dat stikstofcompensatie niet meer intern mag worden gesaldeerd in de voortoets. Voor de N605 wordt nu een stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/j berekend, zonder interne saldering van landbouwgronden, maar wel met interne saldering voor het verkeer dat van het oude naar het nieuwe tracé verplaatst wordt. Het is nog

niet duidelijk of dit verplaatste verkeer intern gesaldeerd mag worden. Als de Raad van State voor de vaststelling van het omgevingsplan een negatief besluit neemt, of als uit andere rechtszaken blijkt dat dit niet mag (jurisprudentie), kan het project niet doorgaan met het huidige tracé.

1.2 Doorgaan betekent ook dat er kosten gemaakt worden
Zodra er wordt ingestemd met de voortzetting van het project, is er geen weg meer terug. Het go/no-go-moment is de laatste kans om het project te beëindigen zonder aanzienlijke extra kosten. Enkel het gemeentelijke aandeel voor de planstudiekosten dient dan afgerekend te worden. De uitvoeringsovereenkomst (zie paragraaf Vervolg), die rondom de start van de fase voorbereiding realisatiefase wordt gesloten, zal bepalingen bevatten over het vergoeden van gemaakte kosten als een partij zich tussentijds alsnog terugtrekt uit het project.

2.1 Het ontwerp is nog niet definitief
Het ontwerp waarop de raming gebaseerd is betreft een conceptontwerp. Dat houdt in dat er aanpassingen in het definitief ontwerp kunnen zitten welke doorwerken in de raming. Zo is de fietstunnel Heikantsepad geraamd op basis van kengetallen, en nog niet op basis van een ontwerp.

2.2 *De fietstunnel Wilgenstraat is een sterke wens vanuit de omgeving*
In de voorkeursvariant is uitgegaan van één fietstunnel. Dat is de fietstunnel Heikantsepad. Op basis daarvan zijn afspraken gemaakt met de provincie. Vanuit de participatie is de sterke wens uitgesproken voor een tweede fietstunnel bij de Wilgenstraat. Door de weg wordt het buurtschap Oosterens in twee delen opgeknipt wat door een fietstunnel enigszins gecompenseerd zou worden.

3.1 Het conceptontwerp dient nog aangepast te worden
Het conceptontwerp bevat momenteel zowel een fietstunnel Heikantsepad als een fietstunnel Wilgenstraat. De fietstunnel Wilgenstraat dient nog verwijderd te worden uit het ontwerp, waarmee rekening is gehouden in de planning. De provincie heeft aangegeven niet mee te betalen aan de fietstunnel Wilgenstraat omdat deze verkeerskundig niet noodzakelijk is én omdat deze niet binnen het taakstellend budget past. De volledige investeringskosten zijn helaas te hoog voor de gemeente om voor eigen rekening te kunnen nemen.

3.2 Onze begroting is niet alle jaren structureel sluitend
Ons uitgangspunt is voor alle jaren een structureel sluitende begroting. Dat is momenteel niet het geval. De Bestuursrapportage 2024 laat de volgende ontwikkeling zien:

(Bedragen x € 1.000, V= voordeel, N= Nadeel)

	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo meerjarenbegroting 2024 - 2029	V 868	N 9.577	N 5.273	N 4.634	N 4.634

Dit is uiteraard een moment opname maar wél de huidige stand van zaken en daar moeten we naar handelen. Er is dus in ons financieel meerjarenbeeld geen dekking voor voorstellen met structurele financiële gevolgen die betrekking hebben op de jaren 2026, 2027, 2028 en 2029.

Mocht de raad instemmen met dit voorstel dan zal er bij het opstellen van de kadernota 2026-2029 extra dekking gezocht moeten worden in een combinatie van;

- Herijking bestaand beleid, oftewel andere zaken niet meer doen
- Bezuinigingen, oftewel het concreet stoppen met activiteiten

- De inzet van onze algemene reserve als structureel dekkingsmiddel
- Belastingverhoging voor onze inwoners, bedrijven en gasten.

3.3 Daadwerkelijke kosten voor de nieuwe weg, incl. fietstunnel Heikantsepad, kunnen wijzigen
De kostenraming is gebaseerd op het conceptontwerp, excl. de tunnel Wilgenstraat. Daarbij is ontworpen en geraamd op basis van tot een bepaald detailniveau uitgewerkt ontwerp. In de fase voorbereiding realisatie wordt het ontwerp nader gedetailleerd en de kostenraming bijgesteld. De huidige raming heeft een bandbreedte van 20% bij een trefzekerheid van 70%. Dit houdt in dat de kans 70% is dat de totale kosten van het project binnen de bandbreedte van 20% meer en 20% minder van de huidige raming vallen.

Financiën
De kostenraming voor de investeringskosten, van eind 2024, valt hoger uit dan het taakstellend budget van 27 miljoen euro (prijspeil 2027). De reden voor de stijging van het benodigd budget is tweeledig. Enerzijds is dit vanwege het verschuiven van de start realisatie mijlpaal naar 2029. Daardoor weegt de indexatie zwaarder door. Anderzijds is de prijsstijging voor de indexatie hoger dan verwacht. Dit komt omdat het indexatiepercentage is gebaseerd op de afgelopen 5 jaar, waarin de prijzen sterk stegen door onder andere corona en de oorlog in Oekraïne.

De kostenraming is opgesteld op basis van het conceptontwerp van de voorkeursvariant. Die omvat ook twee kruisingen op de N264, namelijk de kruising N264-Zeelandsedijk en de kruising N264-Industrielaan. Naast de investeringskosten zijn er ook planstudiekosten, apparaatskosten en beheer-en onderhoudskosten voor de fietstunnels. De investeringskosten en planstudiekosten worden volgens een 50/50 verhouding gedragen door de Provincie Noord-Brabant en de gemeente Maashorst.

Het totale benodigde budget voor de gemeente bedraagt € 16.495.000,-. Dat is inclusief € 600.000,- voor de planstudiekosten en € 500.000,- aan apparaatskosten. We hebben reeds € 13.775.000,- beschikbaar. Er is dus een aanvullend krediet benodigd van € 2.720.000,- in 2029. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten bedragen in 2029 € 12.000 en in 2030 en verder € 92.000. De jaarschijven 2030 en verder vallen buiten de scope van de kadernota 2026-2029 waardoor de op te nemen autonome ontwikkelingen € 12.000 bedraagt in 2029.

Daarnaast is voor onderhoud van de fietstunnel Heikantsepad vanaf 2030 € 5.200 per jaar benodigd. Dit valt echter buiten de scope van de kadernota 2026-2029.

Duurzaamheid
Het welzijn en de gezondheid, Global Goal 3, van de inwoners van Volkel verbeteren doordat de N605 (Brabantstraat/Leeuwstraat) wordt verlegd naar het westen van het dorp. Het project zorgt er ook voor dat de infrastructuur in en rond Volkel duurzaam blijft, wat goed is voor de industrie en innovatie in het gebied. Dit past binnen Global Goal 9. In dit project werkt de gemeente samen met de provincie Noord-Brabant en andere betrokkenen in het gebied. Dit is een samenwerking, die past bij Global Goal 17 – Partnerschap om doelen te bereiken.

Participatie
Het conceptontwerp van de N605 is gepresenteerd en besproken met omwonenden en de leden van de klankbordgroep. Er hebben in december 2023, maart en juni 2024 informatiebijeenkomsten plaatsgevonden waarin de opgenomen oplossingen werden besproken. Daarna zijn er nog verdere gesprekken gevoerd met omwonenden van Heikant en Oosterens. Voor het conceptontwerp is er in principe draagvlak bij omwonenden, de gemeente en de provincie. Maar er is zeker ook

weerstand. In de planning is er daarom rekening gehouden met proceduretijd tot aan de Raad van State.

Communicatie
Na het besluit in de raad wordt er in juni een nieuwsbrief gestuurd namens de projectorganisatie van de N605. Deze nieuwsbrief komt twee keer per jaar uit, in overleg met de communicatieadviseur van het project. In de nieuwsbrief worden alle geabonneerden op de hoogte gebracht van de genomen besluiten.

Vervolg
Ter inzagelegging
Na het besluit van de raad in mei worden alle documenten die bij het conceptomgevingsplan omklap N605 Volkel horen, zoals het definitieve ontwerp en de milieueffectrapportage (MER), compleet gemaakt. Daarvoor is de tijdspanne van juni tot september benodigd en opgenomen in de planning van het ingenieursbureau. Als alles is verwerkt kan het conceptomgevingsplan ter inzage worden gelegd. Die stukken worden naar verwachting in oktober bij het college geagendeerd ter besluitvorming. De ter inzagelegging van het conceptomgevingsplan zou dan in oktober of november zijn.

Uitvoeringsovereenkomst
De afspraken over de kosten worden vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met de provincie. Deze afspraken worden vastgelegd door het college, naar verwachting eind dit jaar of begin volgend jaar. Erna wordt uw raad weer geïnformeerd.

Raakvlakprojecten
Vanwege de omklap N605 Volkel zijn er diverse andere opgaven die een plek dienen te krijgen. Deze vallen buiten de scope van het project N605. De volgende opgaven staan op de lijst van projecten die nog geprioriteerd dienen te worden voor het uitvoeringsprogramma mobiliteit:

- *Herinrichting Brabantstraat-Leeuwstraat*: Nodig om de oude verbinding autoluw te maken na realisatie N605 (streven is gelijktijdig gereed zijn met de N605, conform raadsbesluit september 2021);
- *Afwaardering Zeelandsedijk*: De snelheidslimiet verlagen waar mogelijk, met behoud van de vrij liggende fietsverbinding (motie n.a.v. raadsbesluit september 2021);
- *Herinrichting Rouwstraat*: Herprofilering mits nodig om verkeersveiligheid voor fietsers te verbeteren (motie n.a.v. raadsbesluit september 2021);
- *Doortrekken N605 ten noorden van N264*: Verkennen nut & noodzaak vanwege routering verkeer bij aanpassingen N605.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
- Bijlage 2.1: Conceptontwerp N605 v 2.0 (zie Inleiding)
- Bijlage 2.2: Conceptontwerp kruising Industrielaan v 2.0 (zie Inleiding)

Bijlagen ter informatie
- Bijlage 1: Intentieverklaring N605 d.d. 23 januari 2024 (zie Inleiding)

Uden, 1 april 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Raadsbesluit

Zaaknummer: 23088-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 1 april 2025:

gelet op artikel 108 lid 1, 147 lid 2, 189 en 192 van de gemeentewet;

b e s l u i t

1. Door te gaan van de planstudiefase naar de realisatiefase met het project Omklap N605 Volkel (='go'!);
2. Het conceptontwerp, inclusief de fietstunnel Heikantsepad maar exclusief de fietstunnel Wilgenstraat, als basis te nemen voor het benodigde aanvullend krediet;
3. Het conceptontwerp als autonome ontwikkeling op te nemen in de kadernota 2026-2029, inclusief de benodigde financiële middelen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Intentieverklaring tussen de provincie Noord-Brabant en de gemeente Maashorst ter regeling van nadere afspraken inzake de planstudie voor een alternatieve oostelijke route van de provinciale weg N605 te Volkel

Ondergetekenden:

I. De provincie Noord-Brabant, gevestigd en kantoorhoudende te 's-Hertogenbosch aan de Brabantlaan 1, te dezen ingevolge artikel 176 lid 1 van de Provinciewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door commissaris van de Koning mevrouw mr. I. Adema, die haar vertegenwoordigingsbevoegdheid ingevolge artikel 176 lid 2 van de Provinciewet heeft opgedragen aan gedeputeerde de heer S.J.A.H. Smeulders en als zodanig de Provincie verbindende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van 9 januari 2024,
hierna ook te noemen: "**de provincie**";

en

II. De gemeente Maashorst, gevestigd en kantoorhoudende te Uden aan de Markt 145, ten deze ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar waarnemend burgemeester mevrouw M.J.D. Donders – de Leest, die haar vertegenwoordigingsbevoegdheid ingevolge artikel 171 lid 2 van de Gemeentewet ten deze heeft opgedragen aan de teammanager Economie en Gebiedsontwikkeling van het domein Ruimte en als zodanig de Gemeente verbindende, ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders van 5 december 2023,
hierna ook te noemen: "**de gemeente**";

De provincie en de gemeente worden hierna gezamenlijk ook genoemd: "**partijen**".

Overwegende dat:

- de provinciale weg N605 samen met de Leeuwstraat en de Nieuwe Udenseweg een doorgaande verbinding vormt, de westelijke route door Volkel, tussen de N272 in Gemert en de N264 bij Volkel;
- in de bebouwde kom van Volkel zich problemen voordoen ten aanzien van de ontwikkeling van Volkel, de leefbaarheid en de verkeersveiligheid en deze problemen mede veroorzaakt worden door het doorgaande verkeer op de westelijke route door Volkel;
- voor het oplossen van deze problemen partijen een verkenning hebben laten uitvoeren in een breed ruimtelijk perspectief met oog voor de omgevingskwaliteit, die is gehecht aan deze overeenkomst als **bijlage 1**;
- met de verkenning alternatieve oplossingen zijn onderzocht en op basis waarvan partijen een voorlopig voorkeursalternatief (alternatief C) hebben gekozen;
- partijen verwachten dat alternatief C een verbetering betekent voor de leefbaarheid en ontwikkeling van Volkel;
- het voorkeursalternatief verder uitgewerkt wordt, waarvoor partijen gezamenlijk besloten hebben een planstudie uit te voeren teneinde een referentieontwerp op te stellen (VO+) dat later uitgewerkt kan worden tot een definitief ontwerp (DO) en uitvoeringsontwerp (UO);
- de nieuwe oostelijke verbindingsweg na realisatie deel uitmaakt van het provinciaal wegennet en in eigendom komt bij de provincie;
- na realisatie van de nieuwe oostelijke verbindingsweg het alsdan afgesneden gedeelte van de huidige provinciale weg N605 geen onderdeel meer uitmaakt van het provinciaal wegennet en de provincie eigendom hiervan overdraagt aan de gemeente;

- Partijen stellen voor de planstudie en de realisatie van het voorkeursalternatief een taakstellend budget beschikbaar van € 18 miljoen (excl. BTW, prijspeil 2021), exclusief de kosten voor aan te passen kruising N605-N264-Industrielaan. De kosten voor planstudie en realisatie worden op 50%- 50% basis tussen partijen verdeeld. Het taakstellend budget zal na afronding van de planstudie geïndexeerd worden naar het uitvoeringsjaar[1].
- de rotonde N605-N264-Industrielaan te Uden binnen het project wordt omgebouwd naar een i-VRI geregeld kruispunt waar op basis van de wegvakken theorie een kostenverdeling wordt gemaakt tussen partijen;
- dat, uitgaande van de realisatie van het voorkeursalternatief, de kosten voor ombouw van de rotonde verdeeld wordt tussen partijen conform de wegvakkentheorie en 50%-50% zal zijn en op basis van de planstudie begroot zijn op circa € 3,7 miljoen (excl. BTW, prijspeil 2020);
- indien uit de planstudie blijkt dat alternatief C niet gerealiseerd kan worden, partijen een afweging maken tussen de andere opties van de verkenning;
- voor het vastleggen van de door de stuurgroep N605 gemaakte bestuurlijke afspraken over te ontwikkelen plannen, partijen overeengekomen zijn dat zij een intentieovereenkomst sluiten waarin op hoofdlijnen afspraken worden vastgelegd over de integrale aanpak, voortgang en de financiering van de nieuwe oostelijke verbinding van de N605.

Partijen verklaren overeen te komen als volgt:

Artikel 1. Doel en principe-afspraken

1. Partijen voeren gezamenlijk een planstudie uit voor de uitwerking en realisatie van het voorkeursalternatief (alternatief C). Het resultaat van de planstudie kan leiden tot de realisatie van een nieuwe oostelijke verbinding van de N605 met de N264. Partijen verklaren zich te zullen inspannen om door middel van een gezamenlijke aanpak tot de gewenste oplossing te komen.
2. Partijen leggen met deze overeenkomst principeafspraken vast ter regeling van:
   - de integrale aanpak van een planstudie voor de uitwerking van het voorkeursalternatief;
   - de verdeling en betaling van de kosten van de planstudie;
   - het beschikbaar budget en de voortzetting van realisatie na afronding van de planstudie;
   - de uitgangsprincipes voor een nog te sluiten uitvoeringsovereenkomst voor de realisatie van de gekozen oplossing, met daarin een taak- en kostenverdeling voor de uitvoering van de realisatie en het toekomstig onderhoud van de wegenstructuur;

3. De afspraken als bedoeld in het tweede lid, omtrent voortzetten van realisatie na afronding van de planstudie, gelden onder voorbehoud van een positief besluit in de stuurgroep en de colleges van Gedeputeerde Staten en Burgemeester en Wethouders over het resultaat van de planstudie.

Artikel 2. Integrale aanpak planstudie

1. Op basis van de uitgevoerde verkenning voeren partijen een planstudie uit voor de uitwerking van het voorkeursalternatief.
2. De provincie neemt, in nauw overleg met de gemeente het initiatief voor deze planstudie en fungeert als opdrachtgever.
3. De gemeente levert een omgevingsmanager.
4. De provincie is tijdens de planstudie verantwoordelijk voor alle noodzakelijke onderzoeken en procedures, voorbereiding en aanvragen, met uitzondering van de procedure tot wijziging van het gemeentelijke omgevingsplan.
5. De planstudie moet resulteren in een referentie ontwerp voor voorkeursalternatief (VO+) dat uitgewerkte oplossingsrichtingen benoemt en inzage geeft in de haalbaarheid, het ruimtebeslag, de

[1] Medio 2023 is het geïndexeerde totaalbedrag bij uitvoering in 2027 ingeschat op 28 miljoen euro ex. btw.

landschappelijke inpassing met behoud van de F-16 op de rotonde N264/Zeelandsedijk, de omvang grondverwerving, het budget en de doorlooptijd van de realisatie.

6. Partijen streven ernaar om de planstudie in 2024 af te ronden.

Artikel 3. Verdeling en betaling kosten planstudie

1. Partijen dragen ieder voor gelijke delen de kosten van de planstudie. Apparaatskosten zoals arbeidsuren, overhead van partijen blijven voor ieder voor eigen rekening.
2. De gemeente betaalt haar aandeel van 50% in de in lid 1 bedoelde kosten.
3. Voor zover het betrekking heeft op kosten voor het provinciaal eigendom is de BTW voor de provincie compensabel en draagt de gemeente bij in de vorm van een onbelaste vergoeding (bedrag exclusief BTW.
4. Voor zover het betrekking heeft op kosten aan gemeentelijk eigendom (bijvoorbeeld aansluiting) is er sprake van een belaste prestatie aan de gemeente. De kosten worden in rekening gebracht middels een factuur inclusief BTW. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor het compenseren van de BTW.
3. Ten behoeve van een juiste beoordeling van de totale kosten verbindt de provincie zich, desgevraagd, de gemeente inzage te geven in alle bewijsstukken welke op de facturen betrekking hebben.

Artikel 4. Beschikbaar budget en voortzetting project na planstudie

1. Partijen stellen voor de planstudie en de realisatie van het voorkeursalternatief een taakstellend budget beschikbaar van € 18 miljoen (excl. BTW, prijspeil 2021), exclusief de kosten voor aan te passen kruising N605-N264-Industrielaan. Het taakstellend budget zal na afronding van de planstudie geïndexeerd worden tot het uitvoeringsjaar[2].
2. Partijen gelasten een Go-/No go-moment in direct na afronding van de planstudie ter nadere bepaling en afstemming van het budget en de planning voor de eventuele realisatiefase.
3. Indien partijen besluiten tot een No Go, maken partijen afspraken over de dan beschikbare opties waarbij in elke geval het terugvallen op de uitwerking van alternatief B een van de af te wegen opties is. Bij een No Go verrekenen partijen de tot dan gemaakte externe kosten, waarbij elke partij 50% van de kosten draagt.
4. Indien partijen besluiten tot een Go, dan leggen partijen in een uitvoeringsovereenkomst (i) de afspraken uit de planstudie en (ii) de nadere afspraken over de voortzetting van het project naar de uitvoeringsfase, vast.

Artikel 5. Uitgangsprincipes uitvoeringsovereenkomst en uitvoering

1. In de op te stellen uitvoeringsovereenkomst leggen Partijen afspraken vast over een taakverdeling, de te volgen procedures, kostenverdeling en uitvoering en toekomstig onderhoud.
2. De provincie is opdrachtgever voor de uitvoeringsfase en werkt het referentieontwerp (VO+) uit tot een voorlopig ontwerp (VO), definitief ontwerp (DO), en uitvoeringsontwerp (UO) van alternatief C en de uitvoering daarvan, inclusief de aansluiting op de N264.
3. Doelstelling is om voor de uitvoeringsfase binnen het taakstellend budget (geïndexeerd) te blijven. De kosten voor de uitvoeringsfase worden op 50%-50% basis tussen partijen verdeeld.
4. Partijen verdelen en dragen de kosten van aanpassing van de rotonde N605-N264-Industrielaan te Uden op basis van de wegvakkentheorie.
5. Partijen leggen, indien nodig, concrete afspraken vast over de te volgende planologische procedure(s).
6. De provincie draagt zorg voor de noodzakelijke grondverwerving.
7. De gemeente draagt zorg voor een borging in omgevingsrechtelijke zin van de omklap van de N605 naar de oostkant van Volkel in combinatie met de gewenste woningbouw aan de westzijde van Volkel.

[2] Medio 2023 is het geïndexeerde totaalbedrag bij uitvoering in 2027 ingeschat op 28 miljoen euro ex. btw.

8. Na realisatie van de nieuwe oostelijke verbindingsweg maakt het alsdan afgesneden gedeelte van de huidige provinciale weg N605 geen onderdeel meer uit van het provinciaal wegennet en draagt de provincie het eigendom over aan de gemeente.
9 de nieuwe oostelijke verbindingsweg na realisatie deel uit maakt van het provinciaal wegennet en in eigendom komt bij de provincie.

Artikel 6. Geschillen

1. Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
2. Er is sprake van een geschil zodra een van de partij(en) dit schriftelijk aan de andere partij(en) meldt.
3. De partijen treden zo snel mogelijk nadat een geschil bekend gemaakt is met elkaar in overleg om het geschil in der minne te schikken.
4. Indien de partijen een geschil in der minne schikken dan leggen de partijen dit vast in een bijlage bij deze overeenkomst.
5. Indien partijen een geschil niet in der minne kunnen schikken, dan leggen de partijen het geschil voor aan de burgerlijke rechter van de rechtbank Oost-Brabant.

Artikel 7. Bijlagen

Bij deze Overeenkomst hoort onverbrekelijk de als Bijlage 1 aangehechte Verkenning: Omgevingsstudie N605 Volkel Uden d.d. 28 november 2020. Ingeval de bepalingen of aanwijzingen in de Bijlage afwijken van, dan wel strijdig zijn met, hetgeen in onderhavige Overeenkomst zelve is bepaald, geldt het bepaalde in onderhavige Overeenkomst.

Ondertekening

Overeenkomstig het door het college van Uden hiervoor genoemde besluit in tweevoud opgemaakt en ondertekend door:

De Provincie,
I. Adema, commissaris van de Koning
namens deze,
op: 23-1-24

[redacted]

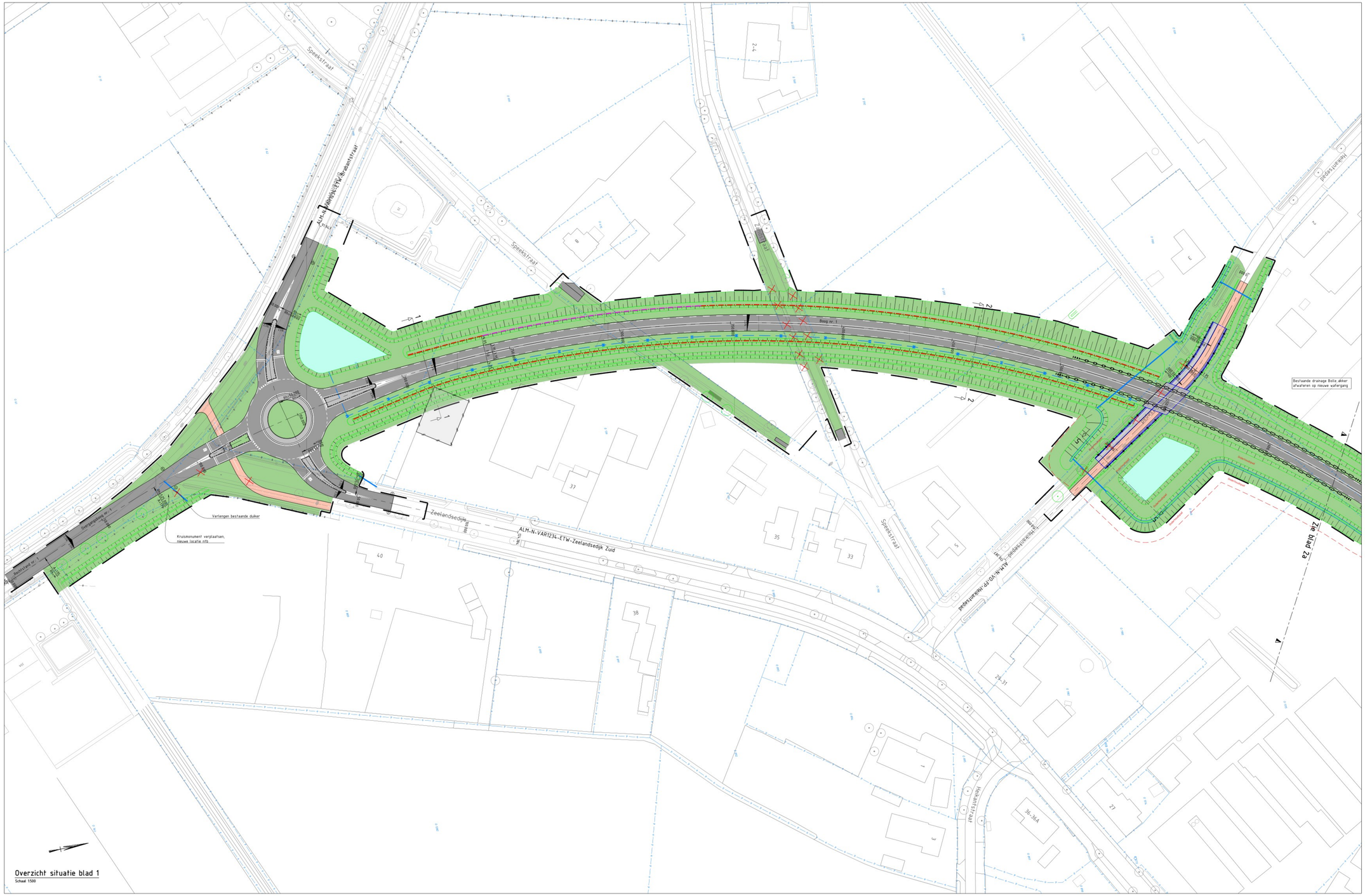
S.J.A.H. Smeulders
gedeputeerde Stedelijke Ontwikkeling en Mobiliteit

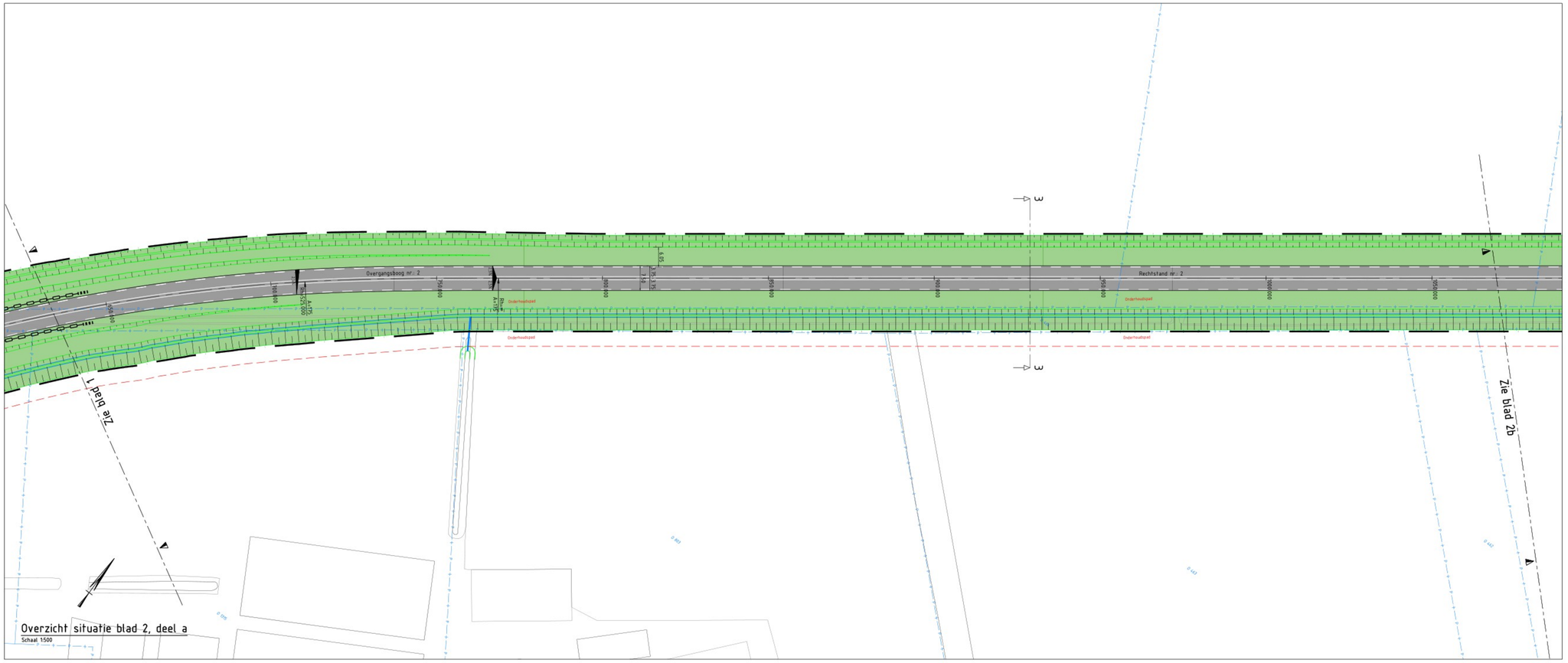
De Gemeente,
M.J.D. Donders – de Leest, wnd. Burgemeester
namens deze,
op: 23 JANUARI 2024

[redacted]

F.J.M. Van Lankvelt
wethouder Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen

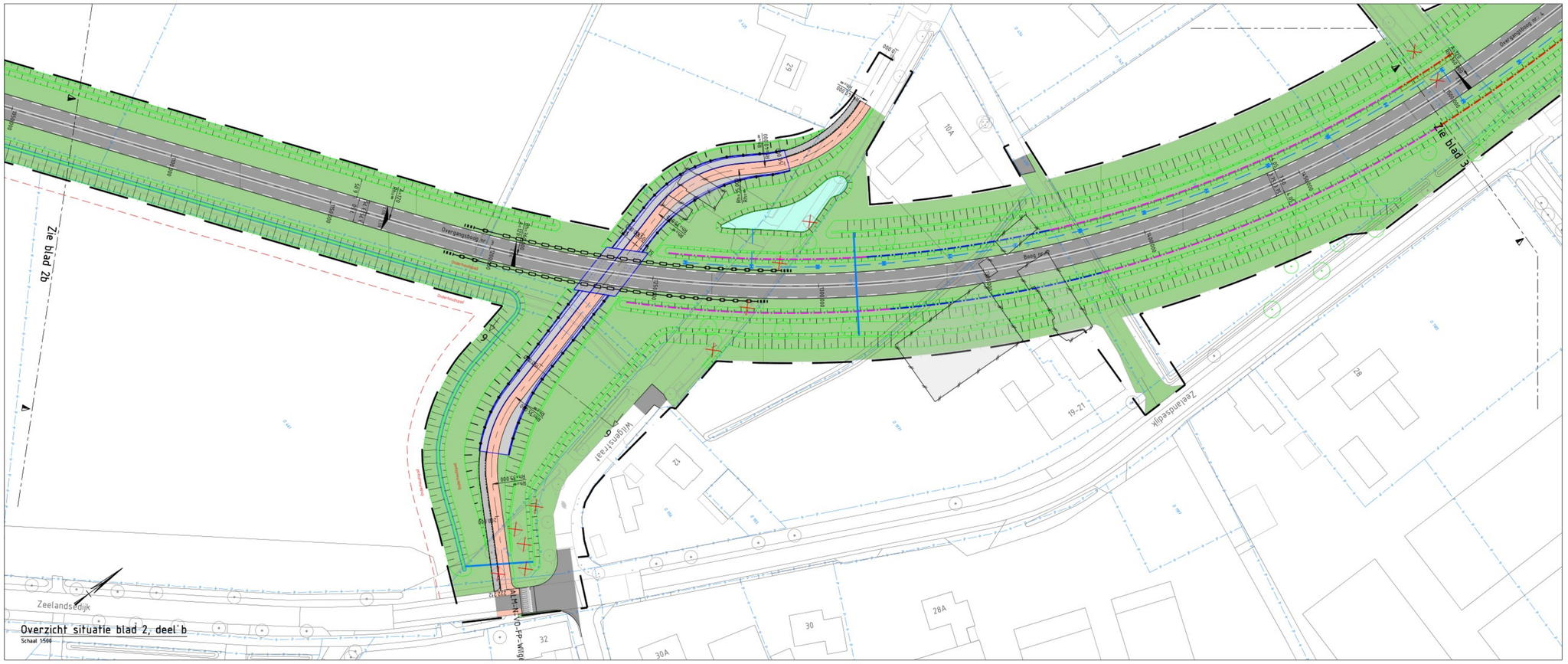
[redacted]

Sneekstraat
Sneekstraat
Zeelandsedijk
Zeelandsedijk
Hoekstraat
Hoekstraat
Hoekstraat
Spiekstraat
Spiekstraat
Spiekstraat
Boog nr. 1
Overgangsboog nr. 4
Overgangsboog nr. 3
Overgangsboog nr. 2
Overgangsboog nr. 1
Verlengen bestaande duiker
Kruismonument verplaatsen, nieuwe locatie ntb
Bestaande drainage Bolla akker afwateren op nieuwe wafergang
ALM-N-VAR1234-ETW-Zeelandsedijk Zuid
ALM-N-VO-OP-Hoekstraat
ALM-N-VO-OP-Hoekstraat
Zijl blad 23
Zijl blad 24
Zijl blad 1
Zijl blad 2
Zijl blad 3
Zijl blad 4
Zijl blad 5
Zijl blad 6
Zijl blad 7
Zijl blad 8
Zijl blad 9
Zijl blad 10
Zijl blad 11
Zijl blad 12
Zijl blad 13
Zijl blad 14
Zijl blad 15
Zijl blad 16
Zijl blad 17
Zijl blad 18
Zijl blad 19
Zijl blad 20
Zijl blad 21
Zijl blad 22
37
35
33
40
38
36-36A
27
23-31
1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59
61
63
65
67
69
71
73
75
77
79
81
83
85
87
89
91
93
95
97
99
101
103
105
107
109
111
113
115
117
119
121
123
125
127
129
131
133
135
137
139
141
143
145
147
149
151
153
155
157
159
161
163
165
167
169
171
173
175
177
179
181
183
185
187
189
191
193
195
197
199
201
203
205
207
209
211
213
215
217
219
221
223
225
227
229
231
233
235
237
239
241
243
245
247
249
251
253
255
257
259
261
263
265
267
269
271
273
275
277
279
281
283
285
287
289
291
293
295
297
299
301
303
305
307
309
311
313
315
317
319
321
323
325
327
329
331
333
335
337
339
341
343
345
347
349
351
353
355
357
359
361
363
365
367
369
371
373
375
377
379
381
383
385
387
389
391
393
395
397
399
401
403
405
407
409
411
413
415
417
419
421
423
425
427
429
431
433
435
437
439
441
443
445
447
449
451
453
455
457
459
461
463
465
467
469
471
473
475
477
479
481
483
485
487
489
491
493
495
497
499
501
503
505
507
509
511
513
515
517
519
521
523
525
527
529
531
533
535
537
539
541
543
545
547
549
551
553
555
557
559
561
563
565
567
569
571
573
575
577
579
581
583
585
587
589
591
593
595
597
599
601
603
605
607
609
611
613
615
617
619
621
623
625
627
629
631
633
635
637
639
641
643
645
647
649
651
653
655
657
659
661
663
665
667
669
671
673
675
677
679
681
683
685
687
689
691
693
695
697
699
701
703
705
707
709
711
713
715
717
719
721
723
725
727
729
731
733
735
737
739
741
743
745
747
749
751
753
755
757
759
761
763
765
767
769
771
773
775
777
779
781
783
785
787
789
791
793
795
797
799
801
803
805
807
809
811
813
815
817
819
821
823
825
827
829
831
833
835
837
839
841
843
845
847
849
851
853
855
857
859
861
863
865
867
869
871
873
875
877
879
881
883
885
887
889
891
893
895
897
899
901
903
905
907
909
911
913
915
917
919
921
923
925
927
929
931
933
935
937
939
941
943
945
947
949
951
953
955
957
959
961
963
965
967
969
971
973
975
977
979
981
983
985
987
989
991
993
995
997
999
1001
1003
1005
1007
1009
1011
1013
1015
1017
1019
1021
1023
1025
1027
1029
1031
1033
1035
1037
1039
1041
1043
1045
1047
1049
1051
1053
1055
1057
1059
1061
1063
1065
1067
1069
1071
1073
1075
1077
1079
1081
1083
1085
1087
1089
1091
1093
1095
1097
1099
1101
1103
1105
1107
1109
1111
1113
1115
1117
1119
1121
1123
1125
1127
1129
1131
1133
1135
1137
1139
1141
1143
1145
1147
1149
1151
1153
1155
1157
1159
1161
1163
1165
1167
1169
1171
1173
1175
1177
1179
1181
1183
1185
1187
1189
1191
1193
1195
1197
1199
1201
1203
1205
1207
1209
1211
1213
1215
1217
1219
1221
1223
1225
1227
1229
1231
1233
1235
1237
1239
1241
1243
1245
1247
1249
1251
1253
1255
1257
1259
1261
1263
1265
1267
1269
1271
1273
1275
1277
1279
1281
1283
1285
1287
1289
1291
1293
1295
1297
1299
1301
1303
1305
1307
1309
1311
1313
1315
1317
1319
1321
1323
1325
1327
1329
1331
1333
1335
1337
1339
1341
1343
1345
1347
1349
1351
1353
1355
1357
1359
1361
1363
1365
1367
1369
1371
1373
1375
1377
1379
1381
1383
1385
1387
1389
1391
1393
1395
1397
1399
1401
1403
1405
1407
1409
1411
1413
1415
1417
1419
1421
1423
1425
1427
1429
1431
1433
1435
1437
1439
1441
1443
1445
1447
1449
1451
1453
1455
1457
1459
1461
1463
1465
1467
1469
1471
1473
1475
1477
1479
1481
1483
1485
1487
1489
1491
1493
1495
1497
1499
1501
1503
1505
1507
1509
1511
1513
1515
1517
1519
1521
1523
1525
1527
1529
1531
1533
1535
1537
1539
1541
1543
1545
1547
1549
1551
1553
1555
1557
1559
1561
1563
1565
1567
1569
1571
1573
1575
1577
1579
1581
1583
1585
1587
1589
1591
1593
1595
1597
1599
1601
1603
1605
1607
1609
1611
1613
1615
1617
1619
1621
1623
1625
1627
1629
1631
1633
1635
1637
1639
1641
1643
1645
1647
1649
1651
1653
1655
1657
1659
1661
1663
1665
1667
1669
1671
1673
1675
1677
1679
1681
1683
1685
1687
1689
1691
1693
1695
1697
1699
1701
1703
1705
1707
1709
1711
1713
1715
1717
1719
1721
1723
1725
1727
1729
1731
1733
1735
1737
1739
1741
1743
1745
1747
1749
1751
1753
1755
1757
1759
1761
1763
1765
1767
1769
1771
1773
1775
1777
1779
1781
1783
1785
1787
1789
1791
1793
1795
1797
1799
1801
1803
1805
1807
1809
1811
1813
1815
1817
1819
1821
1823
1825
1827
1829
1831
1833
1835
1837
1839
1841
1843
1845
1847
1849
1851
1853
1855
1857
1859
1861
1863
1865
1867
1869
1871
1873
1875
1877
1879
1881
1883
1885
1887
1889
1891
1893
1895
1897
1899
1901
1903
1905
1907
1909
1911
1913
1915
1917
1919
1921
1923
1925
1927
1929
1931
1933
1935
1937
1939
1941
1943
1945
1947
1949
1951
1953
1955
1957
1959
1961
1963
1965
1967
1969
1971
1973
1975
1977
1979
1981
1983
1985
1987
1989
1991
1993
1995
1997
1999
2001
2003
2005
2007
2009
2011
2013
2015
2017
2019
2021
2023
2025
2027
2029
2031
2033
2035
2037
2039
2041
2043
2045
2047
2049
2051
2053
2055
2057
2059
2061
2063
2065
2067
2069
2071
2073
2075
2077
2079
2081
2083
2085
2087
2089
2091
2093
2095
2097
2099
2101
2103
2105
2107
2109
2111
2113
2115
2117
2119
2121
2123
2125
2127
2129
2131
2133
2135
2137
2139
2141
2143
2145
2147
2149
2151
2153
2155
2157
2159
2161
2163
2165
2167
2169
2171
2173
2175
2177
2179
2181
2183
2185
2187
2189
2191
2193
2195
2197
2199
2201
2203
2205
2207
2209
2211
2213
2215
2217
2219
2221
2223
2225
2227
2229
2231
2233
2235
2237
2239
2241
2243
2245
2247
2249
2251
2253
2255
2257
2259
2261
2263
2265
2267
2269
2271
2273
2275
2277
2279
2281
2283
2285
2287
2289
2291
2293
2295
2297
2299
2301
2303
2305
2307
2309
2311
2313
2315
2317
2319
2321
2323
2325
2327
2329
2331
2333
2335
2337
2339
2341
2343
2345
2347
2349
2351
2353
2355
2357
2359
2361
2363
2365
2367
2369
2371
2373
2375
2377
2379
2381
2383
2385
2387
2389
2391
2393
2395
2397
2399
2401
2403
2405
2407
2409
2411
2413
2415
2417
2419
2421
2423
2425
2427
2429
2431
2433
2435
2437
2439
2441
2443
2445
2447
2449
2451
2453
2455
2457
2459
2461
2463
2465
2467
2469
2471
2473
2475
2477
2479
2481
2483
2485
2487
2489
2491
2493
2495
2497
2499
2501
2503
2505
2507
2509
2511
2513
2515
2517
2519
2521
2523
2525
2527
2529
2531
2533
2535
2537
2539
2541
2543
2545
2547
2549
2551
2553
2555
2557
2559
2561
2563
2565
2567
2569
2571
2573
2575
2577
2579
2581
2583
2585
2587
2589
2591
2593
2595
2597
2599
2601
2603
2605
2607
2609
2611
2613
2615
2617
2619
2621
2623
2625
2627
2629
2631
2633
2635
2637
2639
2641
2643
2645
2647
2649
2651
2653
2655
2657
2659
2661
2663
2665
2667
2669
2671
2673
2675
2677
2679
2681
2683
2685
2687
2689
2691
2693
2695
2697
2699
2701
2703
2705
2707
2709
2711
2713
2715
2717
2719
2721
2723
2725
2727
2729
2731
2733
2735
2737
2739
2741
2743
2745
2747
2749
2751
2753
2755
2757
2759
2761
2763
2765
2767
2769
2771
2773
2775
2777
2779
2781
2783
2785
2787
2789
2791
2793
2795
2797
2799
2801
2803
2805
2807
2809
2811
2813
2815
2817
2819
2821
2823
2825
2827
2829
2831
2833
2835
2837
2839
2841
2843
2845
2847
2849
2851
2853
2855
2857
2859
2861
2863
2865
2867
2869
2871
2873
2875
2877
2879
2881
2883
2885
2887
2889
2891
2893
2895
2897
2899
2901
2903
2905
2907
2909
2911
2913
2915
2917
2919
2921
2923
2925
2927
2929
2931
2933
2935
2937
2939
2941
2943
2945
2947
2949
2951
2953
2955
2957
2959
2961
2963
2965
2967
2969
2971
2973
2975
2977
2979
2981
2983
2985
2987
2989
2991
2993
2995
2997
2999
3001
3003
3005
3007
3009
3011
3013
3015
3017
3019
3021
3023
3025
3027
3029
3031
3033
3035
3037
3039
3041
3043
3045
3047
3049
3051
3053
3055
3057
3059
3061
3063
3065
3067
3069
3071
3073
3075
3077
3079
3081
3083
3085
3087
3089
3091
3093
3095
3097
3099
3101
3103
3105
3107
3109
3111
3113
3115
3117
3119
3121
3123
3125
3127
3129
3131
3133
3135
3137
3139
3141
3143
3145
3147
3149
3151
3153
3155
3157
3159
3161
3163
3165
3167
3169
3171
3173
3175
3177
3179
3181
3183
3185
3187
3189
3191
3193
3195
3197
3199
3201
3203
3205
3207
3209
3211
3213
3215
3217
3219
3221
3223
3225
3227
3229
3231
3233
3235
3237
3239
3241
3243
3245
3247
3249
3251
3253
3255
3257
3259
3261
3263
3265
3267
3269
3271
3273
3275
3277
3279
3281
3283
3285
3287
3289
3291
3293
3295
3297
3299
3301
3303
3305
3307
3309
3311
3313
3315
3317
3319
3321
3323
3325
3327
3329
3331
3333
3335
3337
3339
3341
3343
3345
3347
3349
3351
3353
3355
3357
3359
3361
3363
3365
3367
3369
3371
3373
3375
3377
3379
3381
3383
3385
3387
3389
3391
3393
3395
3397
3399
3401
3403
3405
3407
3409
3411
3413
3415
3417
3419
3421
3423
3425
3427
3429
3431
3433
3435
3437
3439
3441
3443
3445
3447
3449
3451
3453
3455
3457
3459
3461
3463
3465
3467
3469
3471
3473
3475
3477
3479
3481
3483
3485
3487
3489
3491
3493
3495
3497
3499
3501
3503
3505
3507
3509
3511
3513
3515
3517
3519
3521
3523
3525
3527
3529
3531
3533
3535
3537
3539
3541
3543
3545
3547
3549
3551
3553
3555
3557
3559
3561
3563
3565
3567
3569
3571
3573
3575
3577
3579
3581
3583
3585
3587
3589
3591
3593
3595
3597
3599
3601
3603
3605
3607
3609
3611
3613
3615
3617
3619
3621
3623
3625
3627
3629
3631
3633
3635
3637
3639
3641
3643
3645
3647
3649
3651
3653
3655
3657
3659
3661
3663
3665
3667
3669
3671
3673
3675
3677
3679
3681
3683
3685
3687
3689
3691
3693
3695
3697
3699
3701
3703
3705
3707
3709
3711
3713
3715
3717
3719
3721
3723
3725
3727
3729
3731
3733
3735
3737
3739
3741
3743
3745
3747
3749
3751
3753
3755
3757
3759
3761
3763
3765
3767
3769
3771
3773
3775
3777
3779
3781
3783
3785
3787
3789
3791
3793
3795
3797
3799
3801
3803
3805
3807
3809
3811
3813
3815
3817
3819
3821
3823
3825
3827
3829
3831
3833
3835
3837
3839
3841
3843
3845
3847
3849
3851
3853
3855
3857
3859
3861
3863
3865
3867
3869
3871
3873
3875
3877
3879
3881
3883
3885
3887
3889
3891
3893
3895
3897
3899
3901
3903
3905
3907
3909
3911
3913
3915
3917
3919
3921
3923
3925
3927
3929
3931
3933
3935
3937
3939
3941
3943
3945
3947
3949
3951
3953
3955
3957
3959
3961
3963
3965
3967
3969
3971
3973
3975
3977
3979
3981
3983
3985
3987
3989
3991
3993
3995
3997
3999
4001
4003
4005
4007
4009
4011
4013
4015
4017
4019
4021
4023
4025
4027
4029
4031
4033
4035
4037
4039
4041
4043
4045
4047
4049
4051
4053
4055
4057
4059
4061
4063
4065
4067
4069
4071
4073
4075
4077
4079
4081
4083
4085
4087
4089
4091
4093
4095
4097
4099
4101
4103
4105
4107
4109
4111
4113
4115
4117
4119
4121
4123
4125
4127
4129
4131
4133
4135
4137
4139
4141
4143
4145
4147
4149
4151
4153
4155
4157
4159
4161
4163
4165
4167
4169
4171
4173
4175
4177
4179
4181
4183
4185
4187
4189
4191
4193
4195
4197
4199
4201
4203
4205
4207
4209
4211
4213
4215
4217
4219
4221
4223
4225
4227
4229
4231
4233
4235
4237
4239
4241
4243
4245
4247
4249
4251
4253
4255
4257
4259
4261
4263
4265
4267
4269
4271
4273
4275
4277
4279
4281
4283
4285
4287
4289
4291
4293
4295
4297
4299
4301
4303
4305
4307
4309
4311
4313
4315
4317
4319
4321
4323
4325
4327
4329
4331
4333
4335
4337
4339
4341
4343
4345
4347
4349
4351
4353
4355
4357
4359
4361
4363
4365
4367
4369
4371
4373
4375
4377
4379
4381
4383
4385
4387
4389
4391
4393
4395
4397
4399
4401
4403
4405
4407
4409
4411
4413
4415
4417
4419
4421
4423
4425
4427
4429
4431
4433
4435
4437
4439
4441
4443
4445
4447
4449
4451
4453
4455
4457
4459
4461
4463
4465
4467
4469
4471
4473
4475
4477
4479
4481
4483
4485
4487
4489
4491
4493
4495
4497
4499
4501
4503
4505
4507
4509
4511
4513
4515
4517
4519
4521
4523
4525
4527
4529
4531
4533
4535
4537
4539
4541
4543
4545
4547
4549
4551
4553
4555
4557
4559
4561
4563
4565
4567
4569
4571
4573
4575
4577
4579
4581
4583
4585
4587
4589
4591
4593
4595
4597
4599
4601
4603
4605
4607
4609
4611
4613
4615
4617
4619
4621
4623
4625
4627
4629
4631
4633
4635
4637
4639
4641
4643
4645
4647
4649
4651
4653
4655
4657
4659
4661
4663
4665
4667
4669
4671
4673
4675
4677
4679
4681
4683
4685
4687
4689
4691
4693
4695
4697
4699
4701
4703
4705
4707
4709
4711
4713
4715
4717
4719
4721
4723
4725
4727
4729
4731
4733
4735
4737
4739
4741
4743
4745
4747
4749
4751
4753
4755
4757
4759
4761
4763
4765
4767
4769
4771
4773
4775
4777
4779
4781
4783
4785
4787
4789
4791
4793
4795
4797
4799
4801
4803
4805
4807
4809
4811
4813
4815
4817
4819
4821
4823
4825
4827
4829
4831
4833
4835
4837
4839
4841
4843
4845
4847
4849
4851
4853
4855
4857
4859
4861
4863
4865
4867
4869
4871
4873
4875
4877
4879
4881
4883
4885
4887
4889
4891
4893
4895
4897
4899
4901
4903
4905
4907
4909
4911
4913
4915
4917
4919
4921
4923
4925
4927
4929
4931
4933
4935
4937
4939
4941
4943
4945
4947
4949
4951
4953
4955
4957
4959
4961
4963
4965
4967
4969
4971
4973
4975
4977
4979
4981
4983
4985
4987
4989
4991
4993
4995
4997
4999
5001
5003
5005
5007
5009
5011
5013
5015
5017
5019
5021
5023
5025
5027
5029
5031
5033
5035
5037
5039
5041
5043
5045
5047
5049
5051
5053
5055
5057
5059
5061
5063
5065
5067
5069
5071
5073
5075
5077
5079
5081
5083
5085
5087
5089
5091
5093
5095
5097
5099
5101
5103
5105
5107
5109
5111
5113
5115
5117
5119
5121
5123
5125
5127
5129
5131
5133
5135
5137
5139
5141
5143
5145
5147
5149
5151
5153
5155
5157
5159
5161
5163
5165
5167
5169
5171
5173
5175
5177
5179
5181
5183
5185
5187
5189
5191
5193
5195
5197
5199
5201
5203
5205
5207
5209
5211
5213
5215
5217
5219
5221
5223
5225
5227
5229
5231
5233
5235
5237
5239
5241
5243
5245
5247
5249
5251
5253
5255
5257
5259
5261
5263
5265
5267
5269
5271
5273
5275
5277
5279
5281
5283
5285
5287
5289
5291
5293
5295
5297
5299
5301
5303
5305
5307
5309
5311
5313
5315
5317
5319
5321
5323
5325
5327
5329
5331
5333
5335
5337
5339
5341
5343
5345
5347
5349
5351
5353
5355
5357
5359
5361
5363
5365
5367
5369
5371
5373
5375
5377
5379
5381
5383
5385
5387
5389
5391
5393
5395
5397
5399
5401
5403
5405
5407
5409
5411
5413
5415
5417
5419
5421
5423
5425
5427
5429
5431
5433
5435
5437
5439
5441
5443
5445
5447
5449
5451
5453
5455
5457
5459
5461
5463
5465
5467
5469
5471
5473
5475
5477
5479
5481
5483
5485
5487
5489
5491
5493
5495
5497
5499
5501
5503
5505
5507
5509
5511
5513
5515
5517
5519
5521
5523
5525
5527
5529
5531
5533
5535
5537
5539
5541
5543
5545
5547
5549
5551
5553
5555
5557
5559
5561
5563
5565
5567
5569
5571
5573
5575
5577
5579
5581
5583
5585
5587
5589
5591
5593
5595
5597
5599
5601
5603
5605
5607
5609
5611
5613
5615
5617
5619
5621
5623
5625
5627
5629
5631
5633
5635
5637
5639
5641
5643
5645
5647
5649
5651
5653
5655
5657
5659
5661
5663
5665
5667
5669
5671
5673
5675
5677
5679
5681
5683
5685
5687
5689
5691
5693
5695
5697
5699
5701
5703
5705
5707
5709
5711
5713
5715
5717
5719
5721
5723
5725
5727
5729
5731
5733
5735
5737
5739
5741
5743
5745
5747
5749
5751
5753
5755
5757
5759
5761
5763
5765
5767
5769
5771
5773
5775
5777
5779
5781
5783
5785
5787
5789
5791
5793
5795
5797
5799
5801
5803
5805
5807
5809
5811
5813
5815
5817
5819
5821
5823
5825
5827
5829
5831
5833
5835
5837
5839
5841
5843
5845
5847
5849
5851
5853
5855
5857
5859
5861
5863
5865
5867
5869
5871
5873
5875
5877
5879
5881
5883
5885
5887
5889
5891
5893
5895
5897
5899
5901
5903
5905
5907
5909
5911
5913
5915
5917
5919
5921
5923
5925
5927
5929
5931
5933
5935
5937
5939
5941
5943
5945
5947
5949
5951
5953
5955
5957
5959
5961
5963
5965
5967
5969
5971
5973
5975
5977
5979
5981
5983
5985
5987
5989
5991
5993
5995
5997
5999
6001
6003
6005
6007
6009
6011
6013
6015
6017
6019
6021
6023
6025
6027
6029
6031
6033
6035
6037
6039
6041
6043
6045
6047
6049
6051
6053
6055
6057
6059
6061
6063
6065
6067
6069
6071
6073
6075
6077
6079
6081
6083
6085
6087
6089
6091
6093
6095
6097
6099
6101
6103
6105
6107
6109
6111
6113
6115
6117
6119
6121
6123
6125
6127
6129
6131
6133
6135
6137
6139
6141
6143
6145
6147
6149
6151
6153
6155
6157
6159
6161
6163
6165
6167
6169
6171
6173
6175
6177
6179
6181
6183
6185
6187
6189
6191
6193
6195
6197
6199
6201
6203
6205
6207
6209
6211
6213
6215
6217
6219
6221
6223
6225
6227
6229
6231
6233
6235
6237
6239
6241
6243
6245
6247
6249
6251
6253
6255
6257
6259
6261
6263
6265
6267
6269
6271
6273
6275
6277
6279
6281
6283
6285
6287
6289
6291
6293
6295
6297
6299
6301
6303
6305
6307
6309
6311
6313
6315
6317
6319
6321
6323
6325
6327
6329
6331
6333
6335
6337
6339
6341
6343
6345
6347
6349
6351
6353
6355
6357
6359
6361
6363
6365
6367
6369
6371
6373
6375
6377
6379
6381
6383
6385
6387
6389
6391
6393
6395
6397
6399
6401
6403
6405
6407
6409
6411
6413
6415
6417
6419
6421
6423
6425
6427
6429
6431
6433
6435
6437
6439
6441
6443
6445
6447
6449
6451
6453
6455
6457
6459
6461
6463
6465
6467
6469
6471
6473
6475
6477
6479
6481
6483
6485
6487
6489
6491
6493
6495
6497
6499
6501
6503
6505
6507
6509
6511
6513
6515
6517
6519
6521
6523
6525
6527
6529
6531
6533
6535
6537
6539
6541
6543
6545
6547
6549
6551
6553
6555
6557
6559
6561
6563
6565
6567
6569
6571
6573
6575
6577
6579
6581
6583
6585
6587
6589
6591
6593
6595
6597
6599
6601
6603
6605
6607
6609
6611
6613
6615
6617
6619
6621
6623
6625
6627
6629
6631
6633
6635
6637
6639
6641
6643
6645
6647
6649
6651
6653
6655
6657
6659
6661
6663
6665
6667
6669
6671
6673
6675
6677
6679
6681
6683
6685
6687
6689
6691
6693
6695
6697
6699
6701
6703
6705
6707
6709
6711
6713
6715
6717
6719
6721
6723
6725
6727
6729
6731
6733
6735
6737
6739
6741
6743
6745
6747
6749
6751
6753
6755
6757
6759
6761
6763
6765
6767
6769
6771
6773
6775
6777
6779
6781
6783
6785
6787
6789
6791
6793
6795
6797
6799
6801
6803
6805
6807
6809
6811
6813
6815
6817
6819
6821
6823
6825
6827
6829
6831
6833
6835
6837
6839
6841
6843
6845
6847
6849
6851
6853
6855
6857
6859
6861
6863
6865
6867
6869
6871
6873
6875
6877
6879
6881
6883
6885
6887
6889
6891
6893
6895
6897
6899
6901
6903
6905
6907
6909
6911
6913
6915
6917
6919
6921
6923
6925
6927
6929
6931
6933
6935
6937
6939
6941
6943
6945
6947
6949
6951
6953
6955
6957
6959
6961
6963
6965
6967
6969
6971
6973
6975
6977
6979
6981
6983
6985
6987
6989
6991
6993
6995
6997
6999
7001
7003
7005
7007
7009
7011
7013
7015
7017
7019
7021
7023
7025
7027
7029
7031
7033
7035
7037
7039
7041
7043
7045
7047
7049
7051
7053
7055
7057
7059
7061
7063
7065
7067
7069
7071
7073
7075
7077
7079
7081
7083
7085
7087
7089
7091
7093
7095
7097
7099
7101
7103
7105
7107
7109
7111
7113
7115
7117
7119
7121
7123
7125
7127
7129
7131
7133
7135
7137
7139
7141
7143
7145
7147
7149
7151
7153
7155
7157
7159
7161
7163
7165
7167
7169
7171
7173
7175
7177
7179
7181
7183
7185
7187
7189
7191
7193
7195
7197
7199
7201
7203
7205
7207
7209
7211
7213
7215
7217
7219
7221
7223
7225
7227
7229
7231
7233
7235
7237
7239
7241
7243
7245
7247
7249
7251
7253
7255
7257
7259
7261
7263
7265
7267
7269
7271
7273
7275
7277
7279
7281
7283
7285
7287
7289
7291
7293
7295
7297
7299
7301
7303
7305
7307
7309
7311
7313
7315
7317
7319
7321
7323
7325
7327
7329
7331
7333
7335
7337
7339
7341
7343
7345
7347
7349
7351
7353
7355
7357
7359
7361
7363
7365
7367
7369
7371
7373
7375
7377
7379
7381
7383
7385
7387
7389
7391
7393
7395
7397
7399
7401
7403
7405
7407
7409
7411
7413
7415
7417
7419
7421
7423
7425
7427
7429
7431
7433
7435
7437
7439
7441
7443
7445
7447
7449
7451
7453
7455
7457
7459
7461
7463
7465
7467
7469
7471
7473
7475
7477
7479
7481
7483
7485
7487
7489
7491
7493
7495
7497
7499
7501
7503
7505
7507
7509
7511
7513
7515
7517
7519
7521
7523
7525
7527
7529
7531
7533
7535
7537
7539
7541
7543
7545
7547
7549
7551
7553
7555
7557
7559
7561
7563
7565
7567
7569
7571
7573
7575
7577
7579
7581
7583
7585
7587
7589
7591
7593
7595
7597
7599
7601
7603
7605
7607
7609
7611
7613
7615
7617
7619
7621
7623
7625
7627
7629
7631
7633
7635
7637
7639
7641
7643
7645
7647
7649
7651
7653
7655
7657
7659
7661
7663
7665
7667
7669
7671
7673
7675
7677
7679
7681
7683
7685
7687
7689
7691
7693
7695
7697
7699
7701
7703
7705
7707
7709
7711
7713
7715
7717
7719
7721
7723
7725
7727
7729
7731
7733
7735
7737
7739
7741
7743
7745
7747
7749
7751
7753
7755
7757
7759
7761
7763
7765
7767
7769
7771
7773
7775
7777
7779
7781
7783
7785
7787
7789
7791
7793
7795
7797
7799
7801
7803
7805
7807
7809
7811
7813
7815
7817
7819
7821
7823
7825
7827
7829
7831
7833
7835
7837
7839
7841
7843
7845
7847
7849
7851
7853
7855
7857
7859
7861
7863
7865
7867
7869
7871
7873
7875
7877
7879
7881
7883
7885
7887
7889
7891
7893
7895
7897
7899
7901
7903
7905
7907
7909
7911
7913
7915
7917
7919
7921
7923
7925
7927
7929
7931
7933
7935
7937
7939
7941
7943
7945
7947
7949
7951
7953
7955
7957
7959
7961
7963
7965
7967
7969
7971
7973
7975
7977
7979
7981
7983
7985
7987
7989
7991
7993
7995
7997
7999
8001
8003
8005
8007
8009
8011
8013
8015
8017
8019
8021
8023
8025
8027
8029
8031
8033
8035
8037
8039
8041
8043
8045
8047
8049
8051
8053
8055
8057
8059
8061
8063
8065
8067
8069
8071
8073
8075
8077
8079
8081
8083
8085
8087
8089
8091
8093
8095
8097
8099
8101
8103
8105
8107
8109
8111
8113
8115
8117
8119
8121
8123
8125
8127
8129
8131
8133
8135
8137
8139
8141
8143
8145
8147
8149
8151
8153
8155
8157
8159
8161
8163
8165
8167
8169
8171
8173
8175
8177
8179
8181
8183
8185
8187
8189
8191
8193
8195
8197
8199
8201
8203
8205
8207
8209
8211
8213
8215
8217
8219
8221
8223
8225
8227
8229
8231
8233
8235
8237
8239
8241
8243
8245
8247
8249
8251
8253
8255
8257
8259
8261
8263
8265
8267
8269
8271
8273
8275
8277
8279
8281
8283
8285
8287
8289
8291
8293
8295
8297
8299
8301
8303
8305
8307
8309
8311
8313
8315
8317
8319
8321
8323
8325
8327
8329
8331
8333
8335
8337
8339
8341
8343
8345
8347
8349
8351
8353
8355
8357
8359
8361
8363
8365
8367
8369
8371
8373
8375
8377
8379
8381
8383
8385
8387
8389
8391
8393
8395
8397
8399
8401
8403
8405
8407
8409
8411
8413
8415
8417
8419
8421
8423
8425
8427
8429
8431
8433
8435
8437
8439
8441
8443
8445
8447
8449
8451
8453
8455
8457
8459
8461
8463
8465
8467
8469
8471
8473
8475
8477
8479
8481
8483
8485
8487
8489
8491
8493
8495
8497
8499
8501
8503
8505
8507
8509
8511
8513
8515
8517
8519
8521
8523
8525
8527
8529
8531
8533
8535
8537
8539
8541
8543
8545
8547
8549
8551
8553
8555
8557
8559
8561
8563
8565
8567
8569
8571
8573
8575
8577
8579
8581
8583
8585
8587
8589
8591
8593
8595
8597
8599
8601
8603
8605
8607
8609
8611
8613
8615
8617
8619
8621
8623
8625
8627
8629
8631
8633
8635
8637
8639
8641
8643
8645
8647
8649
8651
8653
8655
8657
8659
8661
8663
8665
8667
8669
8671
8673
8675
8677
8679
8681
8683
8685
8687
8689
8691
8693
8695
8697
8699
8701
8703
8705
8707
8709
8711
8713
8715
8717
8719
8721
8723
8725
8727
8729
8731
8733
8735
8737
8739
8741
8743
8745
8747
8749
8751
8753
8755
8757
8759
8761
8763
8765
8767
8769
8771
8773
8775
8777
8779
8781
8783
8785
8787
8789
8791
8793
8795
8797
8799
8801
8803
8805
8807
8809
8811
8813
8815
8817
8819
8821
8823
8825
8827
8829
8831
8833
8835
8837
8839
8841
8843
8845
8847
8849
8851
8853
8855
8857
8859
8861
8863
8865
8867
8869
8871
8873
8875
8877
8879
8881
8883
8885
8887
8889
8891
8893
8895
8897
8899
8901
8903
8905
8907
8909
8911
8913
8915
8917
8919
8921
8923
8925
8927
8929
8931
8933
8935
8937
8939
8941
8943
8945
8947
8949
8951
8953
8955
8957
8959
8961
8963
8965
8967
8969
8971
8973
8975
8977
8979
8981
8983
8985
8987
8989
8991
8993
8995
8997
8999
9001
9003
9005
9007
9009
9011
9013
9015
9017
9019
9021
9023
9025
9027
9029
9031
9033
9035
9037
9039
9041
9043
9045
9047
9049
9051
9053
9055
9057
9059
9061
9063
9065
9067
9069
9071
9073
9075
9077
9079
9081
9083
9085
9087
9089
9091
9093
9095
9097
9099
9101
9103
9105
9107
9109
9111
9113
9115
9117
9119
9121
9123
9125
9127
9129
9131
9133
9135
9137
9139
9141
9143
9145
9147
9149
9151
9153
9155
9157
9159
9161
9163
9165
9167
9169
9171
9173
9175
9177
9179
9181
9183
9185
9187
9189
9191
9193
9195
9197
9199
9201
9203
9205
9207
9209
9211
9213
9215
9217
9219
9221
9223
9225
9227
9229
9231
9233
9235
9237
9239
9241
9243
9245
9247
9249
9251
9253
9255
9257
9259
9261
9263
9265
9267
9269
9271
9273
9275
9277
9279
9281
9283
9285
9287
9289
9291
9293
9295
9297
9299
9301
9303
9305
9307
9309
9311
9313
9315
9317
9319
9321
9323
9325
9327
9329
9331
9333
9335
9337
9339
9341
9343
9345
9347
9349
9351
9353
9355
9357
9359
9361
9363
9365
9367
9369
9371
9373
9375
9377
9379
9381
9383
9385
9387
9389
9391
9393
9395
9397
9399
9401
9403
9405
9407
9409
9411
9413
9415
9417
9419
9421
9423
9425
9427
9429
9431
9433
9435
9437
9439
9441
9443
9445
9447
9449
9451
9453
9455
9457
9459
9461
9463
9465
9467
9469
9471
9473
9475
9477
9479
9481
9483
9485
9487
9489
9491
9493
9495
9497
9499
9501
9503
9505
9507
9509
9511
9513
9515
9517
9519
9521
9523
9525
9527
9529
9531
9533
9535
9537
9539
9541
9543
9545
9547
9549
9551
9553
9555
9557
9559
9561
9563
9565
9567
9569
9571
9573
9575
9577
9579
9581
9583
9585
9587
9589
9591
9593
9595
9597
9599
9601
9603
9605
9607
9609
9611
9613
9615
9617
9619
9621
9623
9625
9627
9629
9631
9633
9635
9637
9639
9641
9643
9645
9647
9649
9651
9653
9655
9657
9659
9661
9663
9665
9667
9669
9671
9673
9675
9677
9679
9681
9683
9685
9687
9689
9691
9693
9695
9697
9699
9701
9703
9705
9707
9709
9711
9713
9715
9717
9719
9721
9723
9725
9727
9729
9731
9733
9735
9737
9739
9741
9743
9745
9747
9749
9751
9753
9755
9757
9759
9761
9763
9765
9767
9769
9771
9773
9775
9777
9779
9781
9783
9785
9787
9789
9791
9793
9795
9797
9799
9801
9803
9805
9807
9809
9811
9813
9815
9817
9819
9821
9823
9825
9827
9829
9831
9833
9835
9837
9839
9841
9843
9845
9847
9849
9851
9853
9855
9857
9859
9861
9863
9865
9867
9869
9871
9873
9875
9877
9879
9881
9883
9885
9887
9889
9891
9893
9895
9897
9899
9901
9903
9905
9907
9909
9911
9913
9915
9917
9919
9921
9923
9925
9927
9929
9931
9933
9935
9937
9939
9941
9943
9945
9947
9949
9951
9953
9955
9957
9959
9961
9963
9965
9967
9969
9971
9973
9975
9977
9979
9981
9983
9985
9987
9989
9991
9993
9995
9997
9999
10001
10003
10005
10007
10009
10011
10013
10015
10017
10019
10021
10023
10025
10027
10029
10031
10033
10035
10037
10039
10041
10043
10045
10047
10049
10051
10053
10055
10057
10059
10061
10063
10065
10067
10069
10071
10073
10075
10077
10079
10081
10083
10085
10087
10089
10091
10093
10095
10097
10099
10101
10103
10105
10107
10109
10111
10113
10115
10117
10119
10121
10123
10125
10127
10129
10131
10133
10135
10137
10139
10141
10143
10145
10147
10149
10151
10153
10155
10157
10159
10161
10163
10165
10167
10169
10171
10173
10175
10177
10179
10181
10183
10185
10187
10189
10191
10193
10195
10197
10199
10201
10203
10205
10207
10209
10211
10213
10215
10217
10219
10221
10223
10225
10227
10229
10231
10233
10235
10237
10239
10241
10243
10245
10247
10249
10251
10253
10255
10257
10259
10261
10263
10265
10267
10269
10271
10273
10275
10277
10279
10281
10283
10285
10287
10289
10291
10293
10295
10297
10299
10301
10303
10305
10307
10309
10311
10313
10315
10317
10319
10321
10323
10325
10327
10329
10331
10333
10335
10337
10339
10341
10343
10345
10347
10349
10351
10353
10355
10357
10359
10361
10363
10365
10367
10369
10371
10373
10375
10377
10379
10381
10383
10385
10387
10389
10391
10393
10395
10397
10399
10401
10403
10405
10407
10409
10411
10413
10415
10417
10419
10421
10423
10425
10427
10429
10431
10433
10435
10437
10439
10441
10443
10445
10447
10449
10451
10453
10455
10457
10459
10461
10463
10465
10467
10469
10471
10473
10475
10477
10479
10481
10483
10485
10487
10489
10491
10493
10495
10497
10499
10501
10503
10505
10507
10509
10511
10513
10515
10517
10519
10521
10523
10525
10527
10529
10531
10533
10535
10537
10539
10541
10543
10545
10547
10549
10551
10553
10555
10557
10559
10561
10563
10565
10567
10569
10571
10573
10575
10577
10579
10581
10583
10585
10587
10589
10591
10593
10595
10597
10599
10601
10603
10605
10607
10609
10611

Overzicht situatie blad 2, deel a

Schaal 1:500

Overzicht situatie blad 2, deel b

Schaal 1:500

Verklaringen

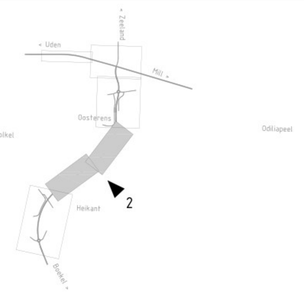
- Kadastrale perceelgrens
- Kadastraal perceelnummer
- **Nieuw te graven primaire watergang**
- **Nieuw te graven watergang**
- **Talud in grondwerk**
- **Nieuw aan te brengen fietspad**
- **Nieuw tracé rijbaan (N605)**
- Duiker
- Wadi
- Hekwerk
- Riool
- Onderhoudspad
- Te verwijderen boom
- Projectgrens
- Contouren fiets- en voetgangers onderdoorgang
- Geluidswerende voorziening; Hoogte= 1.00m
- Geluidswerende voorziening; Hoogte= 1.50m
- Geluidswerende voorziening; Hoogte= 2.00m
- Geluidvangrail; Hoogte= 0.75m
- Geleiderail
- Terminal
- Te amoveren bebouwing

X-ref lijst

X-B-DWM-BGT en N605 en N264_003
X-B-KAD-Omgeving N605_002
X-N-ALG-Bladindeling_001
X-N-DWM-VO-Omgeving N605_007
X-N-ALM-VO-N605_003
X-V-BGT-Bebouwing N605_004
X-N-OVE-Nieuwbouw 1 en W_002
X-N-DWP-VO-Dwarsprofielen N605_004
X-N-ARC-VO-Omgeving N685_005
X-N-KWM-VO-Omgeving N605_002
X-N-ALG-Projectgrens_001

Bijbehorende tekeningen

Bladindeling

Opmerkingen

- Maten in meters tenzij anders vermeld.
- Hoogtemaatvoering in meters t.o.v. N.A.P.;
- Coördinaten in meters volgens RD-stelsel.

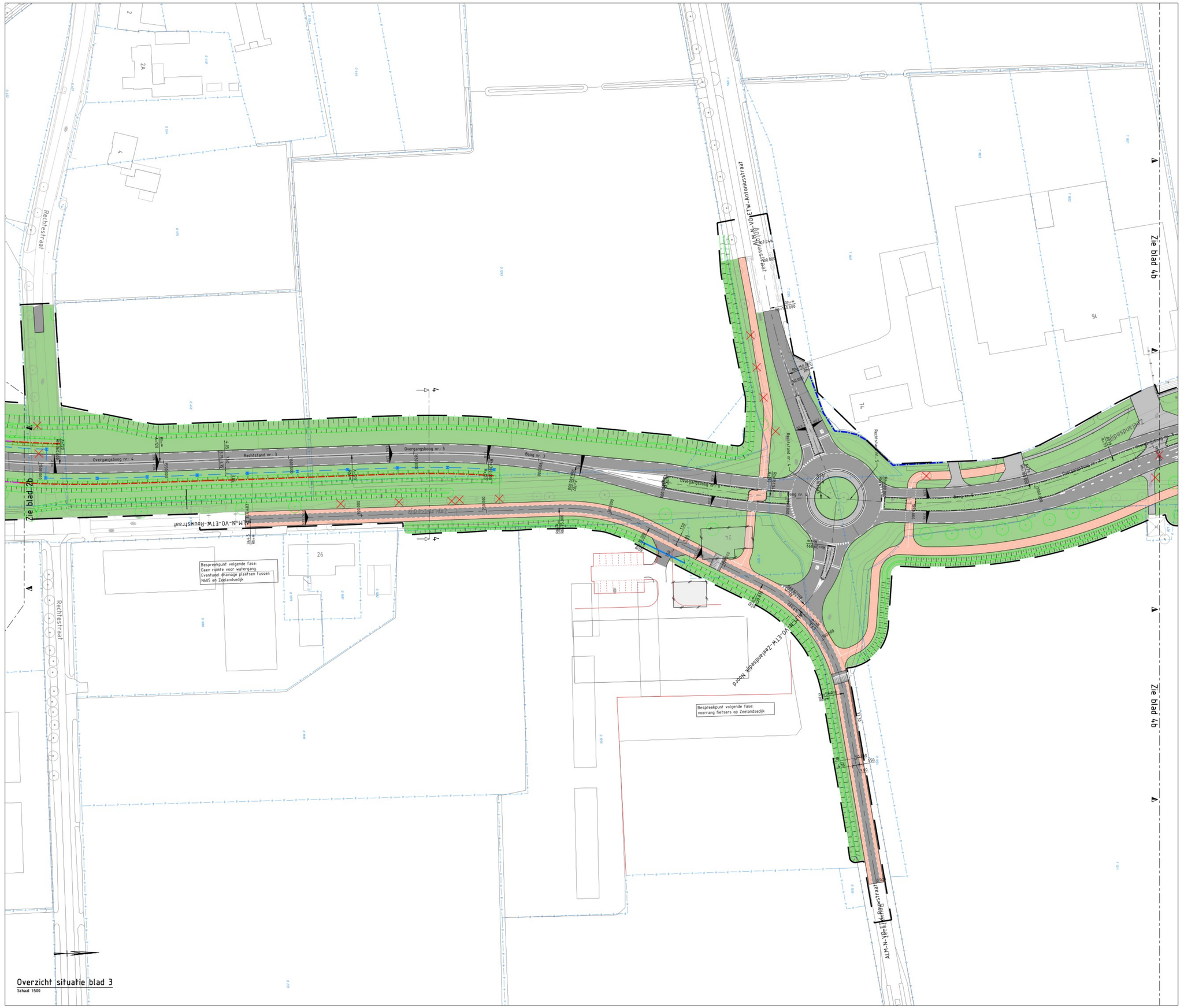
nr.	wijzigingsbeheer document historie	datum	tek
2.0	Vrijgave na review OG	27-09-2024	BKA
1.0	Vrijgegeven	27-06-2024	BKA
0.1	Concept voor interne review	17-06-2024	BKA

Projectnummer	M0005172
Identificatiecode	
Versie	2.0
Versiedatum	27-09-2024
Documentstatus	VRIJGEGEVEN
Formaat	A0 (841x1qqq)
Schaal	1:500
Tekenaar	
Ontwerpleider	
Projectleider	
Vrijgegeven	

Provincie Noord-Brabant
Project: N605 - Gemert -Volkel
Voorlopig ontwerp
Tracé verleggen N605
Uitwerking situatietekening
Contractnummer Provincie Noord Brabant: 605.09.010
Blad 02 van 05
M0005172 _ WGN _ VO _ SIT _ 02

Afdeling: OP-MR-MR

Movares adviseurs & ingenieurs

Verklaringen

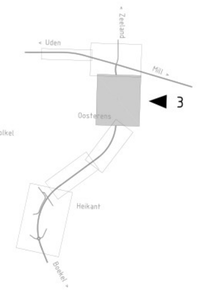
- Kadastrale perceelgrens
- Kadastraal perceelnummer
- Nieuw te graven primaire watergang
- Nieuw te graven watergang
- Talud in grondwerk
- Nieuw aan te brengen fietspad
- Nieuw tracé rijbaan (N605)
- Duiker
- Wadi
- Hekwerk
- Riool
- Onderhoudspad
- Te verwijderen boom
- Projectgrens
- Contouren fiets- en voetgangers onderdoorgang
- Geluidswerende voorziening, Hoogte= 1.00m
- Geluidswerende voorziening, Hoogte= 1.50m
- Geluidswerende voorziening, Hoogte= 2.00m
- Geluidvangrail, Hoogte= 0.75m
- Geleiderail
- Terminal
- Te amoveren bebouwing

X-ref lijst

X-B-DWM-BGT en N605 en N264_003
X-B-KAD-Omgeving N605_002
X-N-ALG-Bladindeling_001
X-N-DWM-VO-Omgeving N605_007
X-N-ALM-VO-N605_003
X-V-BGT-Bebouwing N605_004
X-N-OVE-Nieuwbouw T en W_002
X-N-DWP-VO-Dwarsprofielen N605_004
X-N-ARC-VO-Omgeving N605_005
X-N-KWM-VO-Omgeving N605_002
X-N-ALG-Projectgrens_001

Bijbehorende tekeningen

Bladindeling

Opmerkingen

- Maten in meters tenzij anders vermeld.
- Hoogtemaatvoering in meters t.o.v. N.A.P.
- Coördinaten in meters volgens RD-stelsel.

nr.	wijzigingsbeheer document historie	datum	tek
2.0	Vrijgave na review OG	27-09-2024	BKA
1.0	Vrijgegeven	27-06-2024	BKA
0.1	Concept voor interne review	17-06-2024	BKA

Projectnummer	M0005172
Identificatiecode	
Versie	2.0
Versiedatum	27-09-2024
Documentstatus	VRIJGEGEVEN
Formaat	A0 (841x1.189)
Schaal	1:500
Tekenaar:	
Ontwerpleider	
Projectleider	
Vrijgegeven	

Provincie Noord-Brabant
Project: N605 - Gemert -Volkel
Voorlopig ontwerp

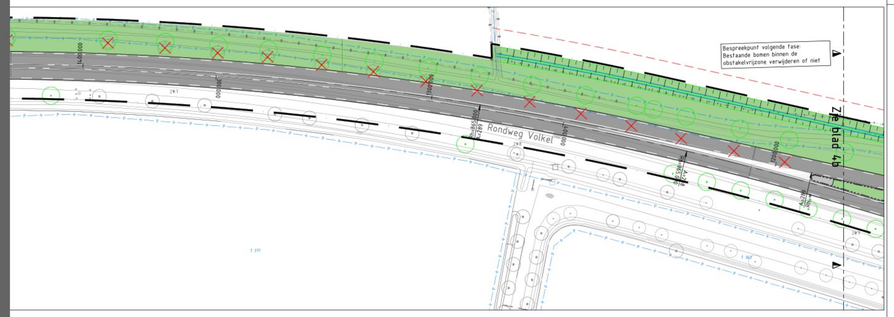
Tracé verleggen N605
Uitwerking situatietekening
Contractnummer Provincie Noord Brabant: 605.09.010

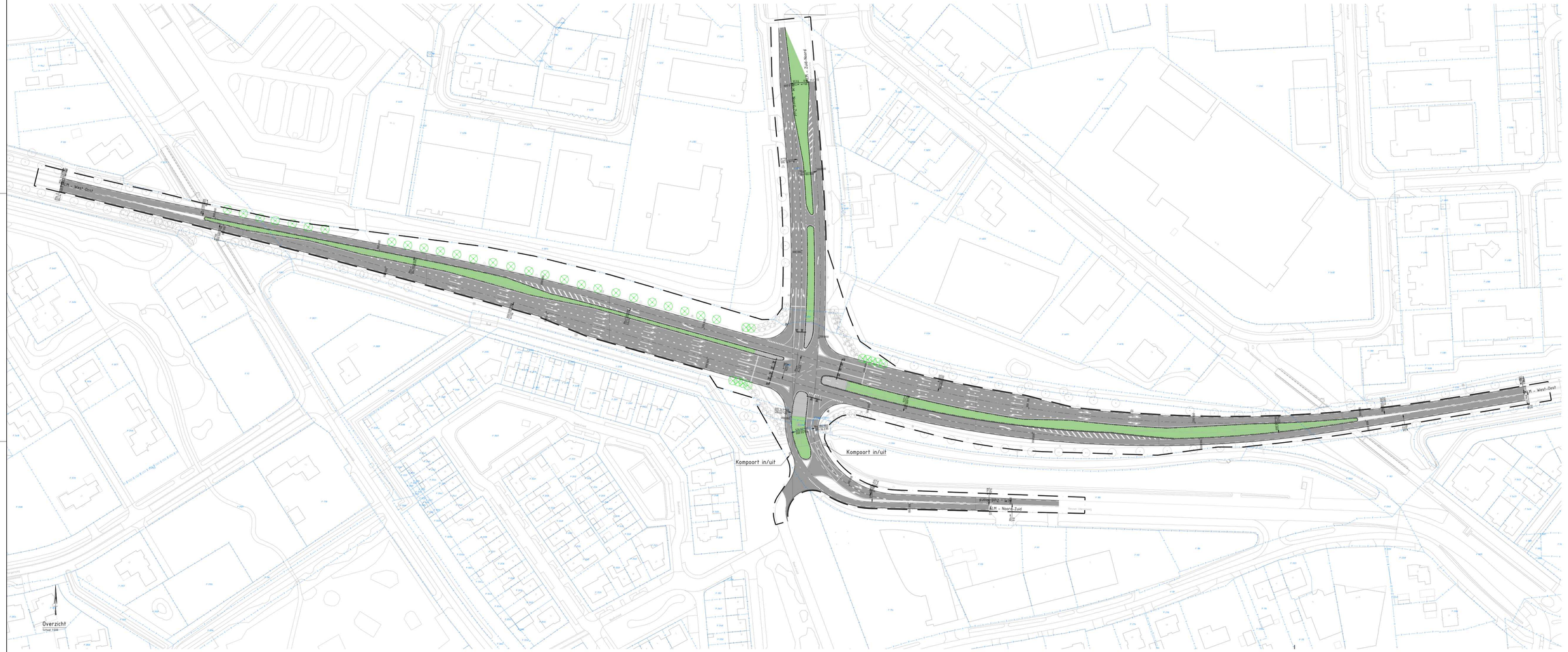
Blad 03 van 05

M0005172 _ WGN _ VO _ SIT _ 03

Afdeling: DP-MR-MR

Movares adviseurs & ingenieurs

Bespreekpunt volgende fase:
Bestaande bomen binnen de obstakelvrijzone verwijderen of niet
Zie blad 4a
Rondweg Volkel
Rondweg
Rondweg
Rondweg

Verklaringen

- Kadastrale perceelgrens
- Kadastraal perceelnummer
- Nieuw te graven watergang
- Talud in grondwerk
- Nieuw aan te brengen fietspad
- Nieuw rood rijbaan (N615)
- Projectgrens
- Te verwijderen boom

X-ref lijst

X-B-BST-N226-Industrieweg_002
X-N-DWP-Aansluiting N226-Industrieweg_006
X-V-BST-Kruispunt Industrieweg_001
X-V-BST-Kruispunt Industrieweg_002
X-N-ARC-VO-Ongelijkvloers N226-Industrieweg_003
X-N-AUM-N226-Industrieweg_004
X-N-ALG-Projectgrens Industrieweg_001

Opmerkingen

- Maten in meters tenzij anders vermeld.
- Hoogtemaatvoering in meters t.o.v. N.A.P.;
- Coördinaten in meters volgens RD-stelsel.

Opmerkingen

- Maten in meters tenzij anders vermeld.
- Hoogtemaatvoering in meters t.o.v. N.A.P.;
- Coördinaten in meters volgens RD-stelsel.

nr	wijzigingsbeheer document historie	datum	init.
2 C	Uitgave na review DO	27-06-2024	BKA
1 C	Uitgegeven	21-06-2024	BKA
A 1	Uitgave voor externe review	17-06-2024	BKA

Opdrachtnummer	M0005372
Opdrachtcode	
Versie	2 C
Formaatdatum	27-06-2024
Documentnummer	M0005372-WEN-VIO-SIT-ONTW
Formaat	A0 (841x1189)
Schaal	1:625
Tekenaar	
Ontwerper	
Projectleider	
Opdrachtgever	
Trajectnaam	

Provincie Noord-Brabant
Project: N615 - Gemert -Volkel
Voorlopig ontwerp
Titel op plot: Trajectnaam
Trajectnaam: Trajectnaam
Trajectnaam: Trajectnaam
Trajectnaam

Rijbaan
Fietspad
Wandelpad
Bestaande watergang
Nieuwe watergang
Wadi
Natuurvriendelijke oever
Nieuwe duiker
Kolken + DT-riool/leiding
Bestaande boom
Nieuwe boom
Aangetaste boom
Bestaand struweel
Nieuw struweel
Kruidenrijk grasland 1
Kruidenrijk grasland 2
Halfverharding/Kruidenrijk grasland
Aarden wal
Geluidsscherm
Geluidvangrail
Hekwerk
Faunapassage (n.t.b.)

N605 Omgeving inpassing		Schetsontwerp concept	
Onderdeel	: Plattegrond A0	Versie	: 2.0
Datum	: 27-9-2024	Status	: Definitief
Schaal	: 1:2000	Tekening	: Plattegrond A0 2.0
Formaat	: ISO A0	Opdrachtgever	: Provincie Noord-Brabant
Ontwerper			
Getekend			

Movares studioSK

[redacted] | [redacted] [redacted]@billybird.nl 14 april 2025

Beste [redacted]

Op 15 mei a.s. beslist uw gemeenteraad over fietstunnels i.r.t. het omklappen van de N605. Bij deze stuur ik u onze voorkeursvariant, nl. 2 fietstunnels. Mocht u echter toch voor slechts één tunnel kiezen, dan graag in de huidige Wilgenstraat.

Motivatie

Fietsers uit Uden, Boekelsedijk, kunnen i.p.v. de Heikantsepad ook gebruik maken van de Brabantstraat en dan zo met een rechte weg naar de nieuwe rotonde nabij het kruisbeeld fietsen. Dit zal niet of nauwelijks om zijn.

Fietsers van Uden, via Rudigerstraat, Antoniusstraat, hoeven nauwelijks om te fietsen als ze via de Wilgenstraat fietsen.

Op sommige momenten hebben wij nu al een gebrek aan parkeerterreinen. Dit beperkt onze groei en daarmee investeringen in nieuwe voorzieningen. We willen daarom graag ten noorden van de nieuwe N605 gronden bijkopen. Een fietstunnel bij de Heikantsepad kan voor ons geen oplossing bieden voor de voetgangers die van de ev. extra parkeerterreinen ten noorden van de rondweg naar onze hoofdingang en v.v. willen lopen. Een fietstunnel in de Wilgenstraat kan wel een oplossing bieden; zeker als er ook aan de zuidwestzijde een trottoir in de tunnel wordt geprojecteerd.

Dit heb ik ook jullie adviseurs laten weten.

Verder heb ik hen eerder (zie onderstaand) het volgende laten weten:

Qua aanleg van een tunnel vind ik, als je moet kiezen, het toch veel logischer om een tunnel bij de Wilgenstraat te maken i.p.v. bij de Heikantsepad. Immers:

- De afstand van de Heikantsepad tot de rotonde nabij de molen is maar ca. 200 m. De afstand van de Oosterheidestraat tot de rotonde bij de Antoniusstraat/Rouwstraat is bijna 1 km.
- In de Heikantstraat heb je maar ca. 40 woningen en er komt bijna geen doorgaand verkeer door de Heikantstraat. In de Oosterheidestraat heb je eveneens ca. 40 woningen. De Oosterheidestraat heeft in tegenstelling tot de Heikantstraat veel doorgaand verkeer.
- Als je maar één tunnel maakt, dan is het meest logisch om dit ongeveer halverwege de 2 rotondes te doen; dus bij de Wilgenstraat ter hoogte van de Oosterheidestraat.
- Het lijkt mij voor iedere tunnel voldoende, als er alleen fietsers door kunnen. Voor automobilisten is een klein beetje omrijden immers weinig moeite.
- Voor Hemelrijk is de aanleg van de tunnel bij de Wilgenstraat in de toekomst misschien ook nog heel belangrijk. Immers op die manier zouden er aan de noordzijde van de toekomstige rondweg ook nog gronden verworven kunnen worden.

Ik hoop dat jullie hiermee toch nog het belang van een tunnel in de Wilgenstraat als serieuze optie meenemen.

Hopend dat jullie hier rekening mee willen houden, teken ik,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Recreatieondernemer

BillyBird Facilities
Luttelweg 4
5408 RA Volkel
Tel: (0413) 277000
www.BillyBird.nl

Happy Together!
Download in de App Store
ONTDEK HET OP Google Play

PREMIUM

In het verlengde van de Heikantsepad komt een fietstunnel onder de nieuwe rondweg Volkel door. Voor een tweede tunnel bij Oosterens is geen geld. © Hans van Alebeek

Aanleg rondweg Volkel start in 2029, maar wel met maar één fietstunnel. Een tweede is te duur

VOLKEL - Volkel krijgt eindelijk zijn rondweg. Op zijn vroegst in 2029 start de aanleg van de nieuwe omleiding om het dorp, begroot op bijna 31 miljoen euro. Een ‘mijlpaal voor het dorp’ maar wel eentje waar de wethouder en veel inwoners ‘buikpijn’ van zullen hebben, want er is geen geld voor een tweede fietstunnel.

Hans van Alebeek 03-04-25, 16:07 **Laatste update:** 04-04-25, 19:13

,,Je probeert het voor zoveel mogelijk mensen goed te doen maar dat lukt nooit voor iedereen.” Wethouder Franko van Lankvelt zegt het wat mismoedig als hij het historisch besluit toelicht om nu echt aan de slag te gaan met de aanleg van de rondweg om Volkel. Van plan naar praktijk, is nu de stap.

Afgelopen jaren is het tracé voor de zogeheten ‘omklap van de N605' uitgewerkt - parallel aan de Zeelandsedijk langs Hemelrijk. Dit najaar komt het concept-bestemmingsplan ter inzage en kunnen inwoners reageren en bezwaar maken. En bezwaren zullen er zeker komen want de nieuwe rondweg krijgt maar één fietstunnel terwijl op twee werd gehoopt.

Fietspad Hemelrijk

Om de rondweg veilig te kunnen oversteken, stond de fietstunnel bij het Heikantsepad al langer vast. Dat is volgens de gemeente de belangrijkste verbinding tussen Uden, Volkel en Heikant, ook hard nodig voor bezoekers van recreatiepark Hemelrijk. Maar de andere tunnel bij de Wilgenstraat gaat definitief niet door.

Vooral de bewoners van het buurtschap Oosterens hadden daar om gevraagd. Ook voor fietsers van en naar Odiliapeel zou het een logische en veilige oversteek zijn. ,,Maar helaas. Zo'n tunnel kost 9 miljoen euro en daar hebben we het geld niet voor”, zegt wethouder Van Lankvelt. ,,We hebben echt overal gezocht en alles bekeken maar het lukt gewoon niet.”

Mijlpaal met buikpijn

Dat maakt dat hij deze ‘mijlpaal voor Volkel’ toch met de nodige buikpijn presenteert. ,,Het gaat misschien maar om een kleine groep en het scheelt straks maar twee tot drie minuten fietsen, maar toch. Ik had Volkel die tweede tunnel graag gegund.”

Met inwoners en politiek zal hij het gesprek nog aangaan maar die zullen zelf moeten aangeven wat er elders geschrapt moet worden als ze per se de tweede tunnel willen: ,,Want wij hebben echt alles onderzocht.”

Plan Niemeskant

Over de rondweg wordt al zo'n veertig jaar gepraat. De geschatte bouwkosten lopen daardoor ook gestaag op. Aanvankelijk was het 27 miljoen euro, nu gaat Maashorst uit van een bedrag van 30,8 miljoen euro waarvan de gemeente en de provincie elk de helft betalen. In de huidige planning kan de aanleg in 2029 van start.

Dankzij de nieuwe rondweg kan Volkel aan de westkant van het dorp uitbreiden met zo'n 186 woningen in het plan Niemeskant. De verkoop van de eerste huizen gaat binnenkort van start.

Betreft : Omklap N605
Onderwerp : Variant C was een leertraject, met een duidelijke doelstelling.

Geachte raadsleden, en de vertegenwoordigende politieke partijen, van de gemeente Maashorst.
Met deze brief doe ik een dringend beroep op u: stel het belang van Volkel voorop en toets het besluitvormingsproces rond de omklap van de N605 kritisch. De nu gekozen Variant C heeft ingrijpende gevolgen voor het dorp Volkel. Mijn doel is om u in deze brief een helder overzicht te geven van het **proces** dat heeft geleid tot de keuze voor Variant C. Het is van essentieel belang dat het uiteindelijke besluit gebaseerd is op een weloverwogen, eerlijke en transparante afweging van de belangen van de bewoners en de leefbaarheid van Volkel.

Procesgang:
Het omklappen van de N605 gaat vele jaren terug, destijds zijn er meerdere bewoners aan de Zeelandsedijk bezocht door de gemeente. Hierna hebben zij niets meer vernomen. Met woningbouw aan de westzijde van Volkel was toen geen sprake**.** De gemeente heeft deze stap toen gezet voor het **omklappen** (Brabantstraat- leeuwstraat naar de Zeelandsedijk) van de N605.

20 April 2017 Raadsvergadering onderwerp : Uit de notulen blijkt bij het punt, overwegende dat, punt 1 het onderzoek naar omklappen van de N605 naar de Zeelandedijk hiervoor voorwaardelijk is. De motie is aangenomen en getekend door VVD, Pvda, Jong Uden, D66, Gewoon Uden.

9 mei 2017 Bestemmingsplan 1 herziening [redacted] – 30a te [redacted] Opdrachtgever de gemeente Uden. Project 20150444 opgesteld door ing. [redacted] en hiervoor zijn paraaf geplaatst. Hierdoor ontstaat ruimte voor de herinrichting van de Zeelandsedijk. De herinrichting van de zeelandsedijk is een provinciaal project welke zich in verschillende fase zal voltrekken en tot circa 2030 doorloopt. Ten behoeve hiervan wordt een strook grond met een breedte van circa 15 meter aan de bedrijfsvoering en de woonpercelen onttrokken, die bij de Zeelandsedijk betrokken zal worden.
Duidelijk doelstelling voor de omklap, door de gemeente.

Raad van State . Uitspraak 201705852/1/R6. Randweg Boekel.
Passage 25 juli 2018 hieruit : Het gaat daarbij om het **niet** verbreden van de Zeelandsedijk, het niet doorgaan van de rondweg Erp, en de aanpassing van de N279.
Vanuit de provincie is er blijkbaar al een voorstudie geweest. Geen verbreding, geen aanpassing van de Zeelandsedijk.

5 september 2018 komt het rapport regionale verkenning N264 uit, opdrachtgever is de provincie. Hierin wordt de conclusie getrokken dat omklappen naar de Zeelandsedijk van de N605 te ingrijpend is, voor het ruimtebeslag en verbreden van de weg. Woningen moeten gesaneerd worden, Hemelrijk is een onveilige oversteek, tevens bij de Brabantse Hoeve. Daarnaast maakt de Zeelandsedijk deel uit van het landbouwverkeer en fietsers. **Het standpunt van de Provincie is duidelijk, geen omklap. Te ingrijpend, ruimtebeslag, verbreden weg, woningen saneren. Met andere woorden het kost teveel.**

13 September 2018 raadsvergadering gemeente Uden.
Omklappen (Zeelandsedijk) de N605 is te kostbaar en heeft aankoop gronden en sloop van meerdere opstallenen woningen tot gevolg. Dus de provincie en de gemeente komen beide tot dezelfde conclusie omtrent de omklap naar de Zeelandsedijk, dat dit **geen** optie is.
Een jaar eerder waren er nog ander gedachte bij de gemeente. Maar nu spreken de gemeente en provincie met dezelfde woorden.

Oktober 2019 wordt het externe bureau Procap ingehuurd.
Zij stellen in het begin van het proces :
De nadruk komt te liggen op de leefomgeving en niet enkel op verkeerskundige aspecten.

Oktober 2019 De wethouder spreekt uit: De provincie zal de uitslag van het onderzoek N605 respecteren. Dit traject dient als een **leertraject**, vandaar dat er een werkgroep komt in Volkel. Afspraak alles moet transparant zijn, bijeenkomsten met inwoners, werkgroep, vertegenwoordigers Volkelse gemeenschap. Dan komt tot uiting dat de huidige N605 Brabantstraat / Leeuwstraat een barrière gaat zijn voor de nieuwe te bouwen woonwijk Niemeskant.
Er wordt bewust gekozen voor **geen** verkeerskundig onderzoek.

19 februari 2020 Het proces gaat van start**.**
Bij deze eerste werkgroep bijeenkomst wordt vermeld dat de provincie en de gemeente een beeld hebben van de doelstelling van de studie. Blijkbaar is er in de 4 maanden vooraf aan de eerste meeting door Procap en de gemeente en provincie al plan van aanpak opgesteld. Maar hier hebben zij wel de hulp van de Volkelse bewoners nodig. Met welke intentie is de provincie en gemeente Uden (nu Maashorst)aan de omgevingsstudie begonnen, de **wet openbaar bestuur (WOB)** kan hierin opheldering geven.

De eerste werkgroep bijeenkomst is in het gemeenschapshuis de Schakel, een groep bewoners en ondernemers is bekend zij gaan deel nemen aan de omgevingsstudie. Met als doel waar komt de N605. Wanneer de werkgroep een rondweg achter het Hemelrijk als oplossing ziet, blijkt dit geen optie te zijn, daar de provincie en gemeente eerder een plan/zoekgebied heeft opgesteld, en deze derhalve daarbuiten valt.
Provincie en gemeente hebben vooraf een eigen strategie bedacht.

Bron varianten Volkel N605 datum 30-04-2020. Bewoners in Volkel gaan bezocht worden, deze staan in het dossier omschreven als direct betrokken. Bij de varianten A B C worden huisbezoeken afgelegd, dat zij mogelijk plaats moeten maken voor de nieuwe rondweg. Het gekozen leertraject worden de huisbezoeken vooraf gedaan, en niet nadien wanneer het bekend is welk tracé het gaat worden. Dit geeft grote onrust in Volkel**.** Maar bij variant D de Zeelandsedijk staan geen namen vermeld van aanwonende, dus de Zeelandsedijk is geen optie voor de nieuwe N605.. (De provincie en gemeente stelden in 2018 , de Zeelandsedijk is geen optie).
Waarom variant D (Zeelandsedijk) opvoeren als dit geen optie is ?

Bij de vooraankondiging is afgestemd dat het gehele proces transparant moet zijn**.** Echter het verslag van de tweede bijeenkomst (on-line corona) 9 april 2020 is van de site gehaald, hierin wordt beschreven dat de C variant vanuit de klankbordgroep een grote kanshebber is. Dit is 1,5 mnd na het begin van de eerste bijeenkomst**.** (vanaf nu is de werkgroep omgezet naar klantbordgroep)

Er worden twee varianten ingediend, deze liggen in het plan/zoekgebied. Maar worden niet in behandeling genomen, daar deze gevoelig liggen, en geen meerwaarde zijn.

Variant C loopt langs de molenbiotoop en doorkruist histories wegenpatroon en wandel en fietspand. Vervolgens loopt deze in een soort beekdal langs de bolle akker.
Grote verschillen omtrent de leefomgeving die er duidelijk zijn worden simpelweg afgedaan.

Het is ook de periode dat ter hoogte van Hemelrijk een rotonde ingetekend wordt. Dit blijkt echter juridisch niet mogelijk te zijn, daar de bolle akker dan wordt aangetast. Enkele jaren later zal blijken dat de nieuwe weg juist op de bolle akker komt te liggen ?

25 november 2020 zou bekend gemaakt worden welke variant het gaat worden. Echter deze wordt niet gemaakt. De uitleg is om de oostelijke Zeelandsedijk (Variant D) en C variant verder te onderzoeken. Hoe langer het proces loopt hoe meer blijkt dat de Zeelandsedijk niet voldoende ruimte heeft voor een verkeersveilige weg. Dit was echter al bekend bij de provincie , en gemeente 2018.

Molenbiotoop betekend **leefomgeving**. Uit het rapport Wonen op de Peelhorst (2014) gemeente Uden worden de kernen Heikant en Oosterens historisch als hoog gewaardeerd. Nu komt juist naast de molen en door de buurtschappen Heikant en Oosterens , en naast of op de bolle akker (oude akker) de variant C te liggen. Juist door de parel van Volkel komt deze barrière (N605) te liggen. Vandaar er op 18 juni 2020 een brief is verstuurt met protest met een aantal aanwonende. Betreffende brief verstuurd aan de griffie van de gemeente, . Nadien was de raadsvergadering op 24 juni, betreffende brief is door geen van de politieke partijen voor en na 24 juni ontvangen.
Transparant zijn was een belangrijke doelstelling, maar welk belang wordt hier gediend ?

De conclusie in het eindrapport N605 (Witteveen en Bos), is dat de C variant een grootschalige ruimtelijke impact heeft, en onwenselijk is, en past niet in de schaal van Volkel. Witteveen en Bos is een advies ingenieursbureau die de zaak met verkeerskundige insteek benaderd. Wat het alternatief is van Witteveen en Bos, is tot de dag vandaag niet bekend, met welke reden ?

Er heeft nimmer een officieel verkeerskundig onderzoek plaats gevonden, ten tijde van de omgevingsstudie. Belangrijke elementen die een rol spelen bij een keuze van de functie van de weg zijn de maaswijdte van het gebied (rit duurcriterium), de omrijfactor (de alternatieven die er zijn) de logica in wegenhiërarchie maar ook gebieds -en omgevingskenmerken.

- Het traject is oostelijk van Volkel gelegen. De A-50, winkelcentrum Uden , industrie liggen allen meer westelijk van Volkel. De vliegbasis ligt meer noordelijk. Vanuit Boekel bij het kruisbeeld (molen) tot rotonde industrielaan **huidige N605 is 2 km**. De nieuwe N605 (variant c) tot aan rotonde industrielaan is **5 km**.

De automobilist kan vanuit Boekel zo dadelijk bij de molen (nieuwe rotonde) kiezen uit:
Pak ik de nieuwe N605. Kosten 30 miljoen (evenwijdig aan de Zeeelandsedijk)
Neem ik de huidige route Brabantstraat / Leeuwstraat.
Ofwel ga ik over de huidige Zeelandsedijk.

Het klinkt logisch verkeer afwaarderen met een verkeersbord, maar wat is de praktijk.

- Het verkeer naar Hemelrijk en het landbouwverkeer blijven rijden op de huidige Zeelandsedijk door het buurschap Heikant en Oosterens.
Hemelrijk topzomer 2022, 365000 bezoekers. Een onveilige oversteek bij Hemelrijk (Zeelandsedijk) en de Brabantse hoeve wordt **niet** meer gesproken.

Tevens komt dat landbouwverkeer op de rotonde Antonius/rouwstraat toch weer op de nieuwe N605 om de oversteek te maken over de N264. Dit geldt ook voor het landbouwverkeer wat vanuit Zeeland komt. Uitgangspunt provincie het moet een 80 km weg worden, al is het maar 1,5 km.

Waarom is er nooit een officieel verkeerskundig onderzoek uitgevoerd, terwijl dit essentieel is voor een verantwoorde keuze ?

Leefbaarheid.

17 juni 2024 was er een inloopavond in het gemeenschapshuis de schakel. Hiervan hebben veel inwoners gebruik van gemaakt. Verschillende bewoners hebben daar op de aanwezige plattegronden, erop geattendeerd dat de bestaande wandel/fietsroutes zijn verdwenen. Nadien is bevestigd dat hierin **een fout** is gemaakt.

- Het mag in de toekomst niet zo zijn dat de Volkelse molen in een doodlopende weg komt te liggen. Het behoud van een wand/fiets pad is van groot belang richting de nieuwe tunnel Heikantsepad.
- Vanuit het dorp richting het Schadron steegje naar de Zandstraat (historische paden) en vervolgens richting de tunnel Heikanstepad mag een wandelpad zeker niet ontbreken.
- Nu blijkt dat de tunnel bij het buurtschap Oosterens mogelijk niet door gaat, ook hier is het superbelangrijk dat er een wandelpad komt van de wilgenstraat over de bolle akker richting de tunnel Heikantsepad. De Berkenweg dient tevens een aansluiting te krijgen op de rotonde. Dit om doodlopende straten/paden aan de oostkant van Volkel te voorkomen.

- Er komt 28.400 m2 asfalt in dit gebied te liggen. Uit oude tellingen blijkt dat er ongeveer 10000 auto's per etmaal gaan rijden. Dit wordt gecompenseerd door 2 wadi's. Dit staat daadwerkelijk in het beeld en kwaliteitsplan.
- Aan de Zandstraat richting de tunnel Heikanstsepad blijft een gebied wat zich uitstekend leent voor compensatie, om daar een stuk natuur voor aan te leggen. In nabijheid van de molen.

Waarom ontbreken tot op heden de wandel -en fietspaden ?

Een mogelijk komende opmerking vanuit de provincie en gemeente, dat er te weinig ruimte is om bovenstaande te realiseren, kennen we nog uit 2018/2019 omtrent de Zeelandsedijk.

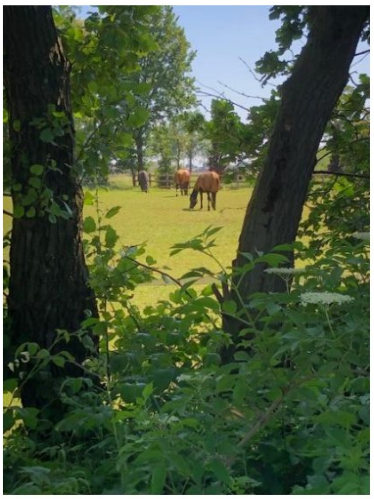
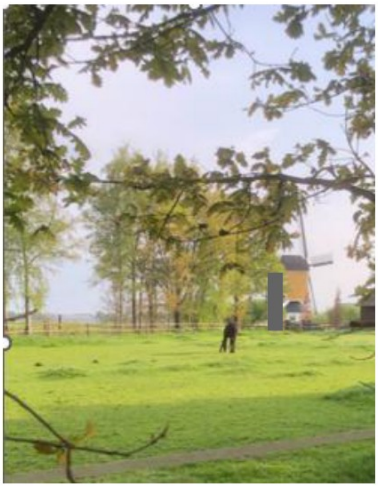
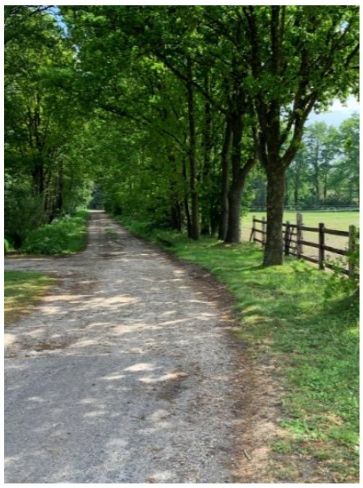
De vraag aan de raadsleden is dan ook, dan pas akkoord te gaan met het financiële plan, wanneer sprake is van een verkeerskundige insteek, en een leefomgeving waarmee de bewoners gediend zijn.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Datum 1 mei 2025.

Hier enkel sfeerbeelden van de huidige situatie, zo dicht bij de kom van Volkel, maar weldra verleden tijd.

PERSBERICHT

Uden, 1 april 2025

Omklap N605 Volkel door naar realisatiefase

Het college van B en W van Maashorst stelt voor aan de gemeenteraad om de omklap van de N605 Volkel door te zetten van de planstudie- naar de realisatiefase. Met het ontwerp met één fietstunnel (Heikantsepad) als basis voor het vervolg.

De omklap van de N605 staat al lang op het verlanglijstje van gemeente én bewoners. Het verleggen van de weg vermindert de overlast voor bewoners. Daarnaast komt er ruimte voor nieuwe woningen - in Niemeskant kunnen bijvoorbeeld 186 woningen gebouwd worden. “De omklap draagt dan ook bij aan de groei van Volkel en zorgt voor een betere balans tussen verkeer en de leefomgeving”, zegt wethouder Franko van Lankvelt (Ruimtelijke ontwikkeling).
In 2021 besloot de raad van de voormalige gemeente Uden daarom om een nieuwe locatie voor de N605 ten oosten van Volkel verder uit te werken tijdens een zogeheten planstudiefase. Sindsdien werken de provincie Noord-Brabant en de gemeente Maashorst samen een conceptontwerp uit. Dit ontwerp is meerdere keren gepresenteerd en besproken met bewoners en de klankbordgroep. Ook zijn gesprekken gevoerd met bewoners van Heikant en Oosterens.

Eén tunnel bij het Heikantsepad
In het conceptontwerp zijn twee fietstunnels opgenomen: één bij het Heikantsepad en één bij de Wilgenstraat. De fietstunnel bij het Heikantsepad is daarbij de belangrijkste verbinding voor fietsers tussen Uden, Volkel en Heikant, voor zowel scholieren als recreanten. De tweede tunnel, bij de Wilgenstraat, zou gebouwd worden als het budget het toeliet, zo was het plan. Helaas blijkt uit de laatste berekeningen dat er geen financiële ruimte is om deze tunnel in het plan op te nemen. De provincie Noord-Brabant ziet namelijk het belang voor de leefbaarheid van een tweede fietstunnel niet in dezelfde mate als de gemeente en heeft aangegeven dan ook niet mee te betalen. “We hebben gekeken of we deze kosten zelf kunnen dragen”, zegt de wethouder. “Maar door de sterk gestegen kosten en de financieel moeilijke tijden voor gemeentes, is dat helaas onhaalbaar gebleken.” Hij benadrukt: “We zetten ons echter evengoed in voor veilige en toegankelijke wegen voor fietsers en andere weggebruikers.”

Vervolg
De gemeenteraad neemt op 15 mei een besluit over het doorzetten van de planstudiefase naar de realisatiefase. Als de raad instemt met het voorstel, kan het concept-omgevingsplan in het laatste kwartaal van 2025 ter inzage worden gelegd. Onderdeel daarvan is ook een stikstofberekening. Als er in de tussentijd nieuwe regelgeving komt rondom stikstof kan dat nog impact hebben op de planning.
Na de terinzagelegging van het concept-omgevingsplan kunnen belanghebbenden daar hun zienswijze op geven. De voorbereidende werkzaamheden, zoals grondverwerving en het contracteren van een aannemer, starten dan begin 2026. Dat duurt ongeveer drie jaar. De aanleg kan dan naar verwachting in 2029 starten.

Noot voor de redactie: Neem voor meer informatie contact op met Team Communicatie van de gemeente Maashorst via communicatie@gemeentemaashorst.nl of (0413) 28 10 30.

Beste commissie,

Ik ben Jos Derks, ruim 60 geleden geboren en getogen op Oosterens.
Ik heb het landbouwbedrijf van mijn vader overgenomen, en ook die heeft het van zijn vader overgenomen. Het bedrijf is bijna 100 jaar in de familie. Ik sta nu op het punt om ons bedrijf over te dragen aan 2 zonen. Dus onze wortels liggen hier op Oosterens.
Zelf ben ik bij vele verenigingen en heb ook jaren in vele besturen gezeten, onder andere 7 jaar voorzitter van buurtvereniging Oosterens.
Maatschappelijk ben ik (al zeg ik het zelf) behoorlijk betrokken.
Vandaar dat ik 6 jaar geleden op een oproep in het dorpsblad, Volkel op de mat, heb gereageerd.
Er werd een klankbordgroep opgericht om te kijken of Volkel samen tot een oplossing kon komen om het verkeer komende vanaf Boekel vloeiend naar Uden te krijgen.
Wethouder Franko van Lankveld was hier ook bij aanwezig, en vertelde dat het erg belangrijk is om aan de voorkant goed overleg te voeren zodat er achteraf geen grote problemen zouden ontstaan.
Het was voor de klankbordgroep al snel duidelijk dat er geen enkele oplossing mogelijk was die geen pijn deed.
Voor het belang van de toekomst van Volkel heeft de klankbordgroep toen gekozen voor een weg over Oost. Met erbij de gedachte dat als Volkel uit mag breiden dit op west zal moeten gebeuren en niet op oost.
Oosterens heeft een heel groot offer gebracht om daar mee in te stemmen. De buurt wordt door deze nieuwe weg in tweeën gesplitst.
Als klankbordgroep zijn we heel vaak bij elkaar geweest. Ook de gemeente of de adviesbureaus zijn er vaak bij aanwezig geweest. Steeds werd ons verteld dat het erg belangrijk is en dat we goed bezig zijn en ook Wethouder van Lankveld beaamde dit. Nu puntje bij paaltje komt, bekruipt mij een vreemd gevoel, een gevoel van genaaid worden.
Steeds hebben we gezegd dat Oosterens een tunnel moet hebben voor de sociale leefbaarheid en betrokkenheid van en voor Oosterens. Oosterens is een buurt met mensen die zeer betrokken zijn bij en voor elkaar. Dat zie je hier vanavond wel, door de massale opkomst. Als wij dan niet meer langs kunnen komen, te voet of met de fiets, zal dit langszaam aan gaan verdwijnen, wat ik heel jammer zou vinden. Links of ten noorden van de nieuwe weg staan 46 huizen en rechts of ten zuiden van de nieuwe weg staan 30 Huizen. Verderop naar het oosten staan nog 34 huizen in de Oosterheidestraat, Muizenstraat en Vogelstraat.
Dit zijn geen aantallen die verkeerskundig een fietstunnel rechtvaardigen maar voor Oosterens wel van levensbelang zijn voor de toekomst van de buurt. En zoals Franko het al eens in de klankbord groep heeft gezegd: als er ook maar 1 kind verongelukt hebben we het niet goed gedaan.
Ik denk dat jullie allen het Beleidsprogramma Mobiliteit wel kennen. Als ik daar dan uit mag citeren graag het volgende:
Pagina 22 4.1 woongebieden.
Uitgangspunten omgevingsvisie:
*het STOMP-principe is de norm;
*goede bereikbaarheid van voorzieningen, aandacht voor veilige en aantrekkelijke routes van en naar de voorzieningen in de wijken met extra aandacht voor de kwetsbare inwoner.

Jullie weten waar STOMP voor staat: Stappen Trappen dat zijn de eerste twee letters, de laatste letter is de P van Privéauto. Hieruit mag ik toch concluderen dat dat toch ook voor een buurt buiten het centrum geld.
En de extra aandacht voor de kwetsbare inwoner zijn natuurlijk de kinderen, maar toch ook de ouderen die graag een ommetje maken in de buurt. Op dit moment is de oudste inwoner van Oosterens 96 jaar en zij loopt iedere dag nog een ommetje als het weer het toelaat.
In de media heb ik gelezen dat een tunnel te duur zou zijn voor onze buurt, maar het is wel een investering voor de komende 50 jaar, waarvan (als ik goed geinformeerd ben) het onderhoud wordt betaald door de provincie.
Bij deze doe ik dan ook een dringend beroep op jullie, geef Oosterens alsjeblief een tunnel, de buurt van Volkel die het meeste overlast heeft van de vliegbasis, die nu wordt doorsneden door een nieuwe weg en die dit alles ook nog goed vind als we ten miste een tunnel krijgen.

DorpsraadVolkel
Stichting Dorpsraad Volkel

8 mei 2025

Beste Raadsleden en vertegenwoordigers van politieke partijen van de Gemeente Maashorst

Mijn naam is Rini Verwegen, vanaf mijn geboorte inwoner van Volkel en al net zoveel jaren woonachtig in de Oosterheidestraat wat deel uit maakt van buurtschap/buurtvereniging “Oosterens”.

Ik sta hier als voorzitter van de Dorpsraad Volkel. Een Dorpsraad die al 54 jaar bestaat en een duidelijke plaats heeft binnen de Volkelse gemeenschap.
Het belang van de leefbaarheid van Volkel en haar inwoners staat voorop en staat met hoofdletters geschreven.

Al jarenlang is er discussie over de N605 ter hoogte van Volkel. Eind jaren 80 van de vorige eeuw had de provincie al de ambitie om een sluitend provinciaal wegennetwerk te bezitten.
In 2015 is er weer belangstelling vanuit de provincie voor deze weg maar volgt verder nog geen actie.
In 2018 komt opnieuw de N605 in beeld als er gesproken wordt over mogelijke woningbouw op “Niemeskant”

Voor ons dorp van wezenlijk belang omdat de kansen voor woningbouw er jarenlang niet is geweest.
Woningbouw aan de westkant is goed. Zeker als het ook mogelijk is om de nieuwe wijken goed te laten aansluiten aan de bestaande kern van het dorp.
Veiligheid en leefbaarheid is belangrijk ook voor deze nieuwe wijken. De oplossing ligt voor de hand. De provinciale weg moet een ander route gaan krijgen.

Vandaar dat eind 2018 het verzoek is gekomen vanuit de gemeente een (klankbord)groep bijeen te roepen om samen met de gemeente op te trekken in de verdere gesprekken (ook met provincie) m.b.t. N264 en N605.
Doel o.a. Creëren draagvlak en vinden van de beste oplossing.
Een stevige klankbordgroep (ongeveer 15 personen) werd bijeengezocht.
Vanuit elk buurtvereniging gelegen aan de ”oude N605” en “nieuwe N605” is iemand aanwezig om hierin mee te denken. en dit te delen met eigen buurtbewoners maar hen ook te vragen kritisch mee te denken naar een goed oplossing voor heel Volkel.

Daarnaast sluiten ook nog aan vertegenwoordigers aan van Uden Zuid en SBBU. Er wordt bij de eerste bijeenkomst afgesproken dat we waarschijnlijk 3 bijeenkomsten nodig hebben.

Start is in november 2019. Het worden er uiteindelijk 25 bijeenkomsten totdat de beslissing voor een definitief tracé, de C variant, de uiteindelijk keuze is die in dit huis wordt genomen.

Begin 2020 bij aanvang van de klankbord groep wordt verteld dat gestart wordt met bouwen in 2025. Nu blijkt dat dit 2029. Met alle koste verhogingen van dien. Maar het kan toch niet zo zijn dat de bewoners de dupe worden van de trage besluitvorming en realisatie van dit project.

Er volgen nog 7 extra bijeenkomsten in een kleine bezetting met Heikant, Oosterens en Dorpsraad om te werken aan de punten en de komma's in dit plan. Telkens is er gesproken over goede oplossingen en het belang van twee (fiets)tunnels in het nieuwe tracé. \

In alle bijeenkomsten zijn we eensgezind. Het moet veilig zijn en goed voor heel Volkel.

Onlangs is bekend gemaakt dat een 2e fietstunnel waarschijnlijk niet mogelijk is omdat het ontbreekt aan voldoende financiën. Daarmee wordt dus een deel van Volkel afgesneden van de rest van het dorp. De oplossing die wordt gepresenteerd om maar om te fietsen naar de rotonde Rouwstraat komt hard aan.

Hiermee krijgen we naast de lelijkste entree van een dorp in de omgeving (Vloedstraat) ook het gevaarlijkste weggedeelte in de regio, de Zeelandsedijk.
Er wordt hier voorbijgegaan aan alles, leefbaarheid veiligheid, woongenot enz. .

Geen 2e fietstunnel verplicht iedereen jong en oud naar deze rotonde te gaan om een oversteek te kunnen maken en waar dan dus alle verkeerstromen gaan kruisen. De Zeelandsdijk is daarvoor totaal niet ingericht.

Slechts één verbinding oost/west vice versa, dus richting Odiliapeel dat kan toch niet?
Dit is vragen om problemen of nog erger …verkeersslachtoffers of mogelijk nog erger.
Daarbij worden aanwezige fiets- en wandel knooppuntroutes afgesneden en worden ook deze partijen naar deze rotonde gestuurd.

Wij verzoeken met alle mogelijke energie en inzet die er is vanuit dit huis, te zoeken naar financiële middelen. Om in ieder geval een veilige route voor fiets/wandelverkeer te hebben van en naar Volkel en daarmee meer keuzes te hebben richting oost/west v.v.
Met geen 2e tunnel is er geen keuze.

Laat Volkel niet in de steek. Deze extra financiële uitgave en keuze moet nu worden gedaan omdat na aanleg van deze nieuwe weg er geen mogelijkheden meer zijn het nog ooit goed op te lossen.

Vast en zeker is ergens wel een potje te vinden om dit te bekostigen. Er wordt toch ook verdient aan uitbreiding industrie richting Volkel en woningbouw Niemeskant?

Wat ons betreft moet die 2e tunnel er komen.

Dank voor uw aandacht.

Rini Verwegen

Goedenavond!

Ik ben Geert Donkers, lid van de klankbordgroep vanuit het buurtschap Heikant. Ik hoop, dat iedereen de situatie ondertussen ongeveer kent, maar misschien toch goed om e.e.a. scherp te krijgen met een kaartje (zie kaart 2): In de driehoek rondom Volkel zie je de Heikant ongeveer nu in het midden liggen, ten westen van Hemelrijk.

Vanuit de klankbordgroep heeft ook ons buurtschap zich altijd sterk gemaakt voor een oplossing die voor heel Volkel de beste is. Uiteindelijk zijn we tot de conclusie gekomen, dat er geen “beste” oplossing is, alleen maar een “minst slechte”. Dit gezien de hoeveelheid verkeer die via Volkel afgewikkeld moet worden en de benodigde brede en doorgaande weg die hiervoor nodig is. Dit is niet mogelijk zonder extra overlast bij bestaande woningen en, zoals nu blijkt, zelfs het verdwijnen van een woonhuis.

Wij zien ook wel, dat het voortbestaan van onze dorpsgemeenschap alleen mogelijk is door nieuwbouw op Volkelse schaal en dit zal in ons buurtschap vanwege de geluidszonering nog lang onmogelijk zijn. Daarom ondersteunden we onder gepaste voorwaarden de omklap naar de oostkant van Volkel.

Deze gepaste voorwaarden zijn echter wel heel belangrijk voor ons. Vanaf het begin heeft de verkeersveiligheid bovenaan onze prioriteitenlijst gestaan. Eerlijk is eerlijk: Minder verkeer op de Zeelandsedijk en herinrichting van de Zeelandsedijk zal de oversteek vanuit de Heikantstraat naar het centrum van Volkel al een stuk veiliger maken voor fietsers en voetgangers. In combinatie met de geplande tunnel onder de nieuwe N605 helpt dit enorm voor de verkeersveiligheid in ons buurtschap.
Helaas zijn er ook buurtgenoten die te maken krijgen met een enorme verandering: Van rustig wonen in het buitengebied worden ze nu geconfronteerd met een provinciale weg in de voor- of achtertuin! Wij verwachten een maximale inspanning van gemeente en provincie om deze vermindering van woongenot te minimaliseren en waar dit niet voldoende mogelijk is: te compenseren.

Verkeersveiligheid gunnen wij buurtschap Oosterens ook! Daarbij komt dat Oosterens ook nog eens volledig doorsneden wordt door de nieuwe N605 met een verwoestend effect op de sociale samenhang.

Tot mijn grote verbazing lees ik in de stukken, dat de beoogde fietstunnel ter hoogte van de Wilgenstraat begroot wordt in 2029 op ongeveer € 9 miljoen?!
Het totale budget wat momenteel verdeeld wordt tussen gemeente en provincie lijkt volgens het raadsvoorstel een kleine € 32 miljoen. En daar komt dan nog een half miljoen aan apparaatskosten bij voor de gemeente.

Dus: Een nieuwe weg van bijna 2 kilometer inclusief grondverwerving, een nieuwe rotonde op de Brabantstraat, aanpassing van een bestaande rotonde aan de Antoniusstraat, aanpassing van 2 rotondes op de N264 naar slimme kruispunten en een fietstunneltje op de Heikantsepad kosten samen € 32 miljoen.

En dan zou één extra fietstunneltje ineens € 9 miljoen zijn. Kom op zeg! Ter vergelijking een voorbeeld van een investering van € 9 miljoen: De complete nieuwbouw van een multifunctioneel

dorpshuis met sporthal in Loon op Zand.
Navraag leert, dat de bouwkosten van een dergelijk fietstunneltje rond de € 1 miljoen zijn. Maar goed, we moeten realistisch zijn, ook moet er dan extra grond worden aangekocht, extra tekeningen worden gemaakt, extra project management worden ingerekend, de waterloop worden omgelegd, etc.

Het is niet aan mij, maar ik ga ervan uit, dat u als commissieleden aan de wethouder een goede onderbouwing van zijn raming van € 9 miljoen vraagt. Want kom aan, wij vragen niet om een fietstunnel met gouden tegels!

Als ik eerlijk ben, vind ik een fietstunnel voor € 9 miljoen ook erg duur. Maar als we ontzettend ruim rekenen lijkt me bijvoorbeeld € 3 miljoen al een stuk realistischer klinken en vind ik het dat ook waard om de sociale samenhang te behouden en de verkeersveiligheid ook in Oosterens te verbeteren.

Want zoals ik ook begonnen ben: De omklap is de minst slechte oplossing voor Volkel, vooral voor onze buurtschappen aan de oostkant van Volkel. Oosterens verdient een betaalbare fietstunnel als compensatie voor het behoud van de leefbaarheid van het hele dorp.

Geachte aanwezigen,

fijn dat ik hier een paar woorden tot u mag richten. Ikzelf ben woonachtig in het westelijke deel van Volkel en voel de verplichting om ook vanuit onze buurtgroepen een bijdrage te leveren.

U zit hier vaak, luistert veelvuldig naar de verhalen en betogen die sprekers zoals ik hier naar voren brengen.
Meestal niet uit eigenbelang maar uit het belang van de gemeenschap die zij vertegenwoordigen. U doet dit werk waarschijnlijk ook uit de overtuiging iets bij te dragen voor onze gemeenschap.
Ik wil u vragen niet alleen te luisteren naar onze inbreng maar u vooral te verplaatsen in de bewoners die te maken krijgen met zeer ingrijpende veranderingen in hun leefomgeving wanneer de N605 gestalte gaat krijgen.

Als klankbordgroep hebben we ons altijd voor ogen gehouden dat we de gehele gemeenschap van Volkel dienen te vertegenwoordigen en waarbij ook het dorp Odiliapeel niet vergeten is. Hun belang in deze zgn omklap is groter dan menigeen zich misschien realiseert.
Wij als inwoners van Volkel vinden het belangrijk dat onze jeugd de mogelijkheid krijgt om te blijven wonen in ons mooie dorp. Om dat te realiseren moesten er concessies gedaan worden.
De omgeving Heikant en Oosterens aan de oostzijde van Volkel, leveren veel van hun vrijheid in om de groei van Volkel aan de Westzijde van ons dorp mogelijk te maken.
Ik ben oprecht trots op de manier hoe dit verlopen is. Pijn lijden en een stuk van je eigen vrijheid inleveren om aan de andere kant van een dorp ruimte te maken voor woningbouw.
Onder voorwaarden dat we er alles aan zullen doen om dit zo veilig mogelijk te realiseren zijn de keuzes destijds omarmd.

Vooral fietsende verkeersdeelnemers zullen met de voorgenomen inrichting te maken krijgen.
De route Odiliapeel naar Uden en omgekeerd wordt vooral door fietsers erg druk gebruikt.
Wanneer de N605 in gebruik genomen gaat worden zal dit een erg drukke weg worden.
Als Volkelse gemeenschap voelen wij een grote verantwoordelijkheid om niet alleen voor onze bewoners maar ook voor de inwoners van Odiliapeel een acceptabele en veilige oplossing te realiseren.
Als vader van 3 prachtige dochters weet ik als geen ander hoe je je vaak afvraagt of ze weer veilig naar school, sportverenigingen, vrienden en het uitgaansleven in Uden zullen fietsen en ’s avonds weer gezond in hun bed zullen belanden.

Een aantal jaren geleden was ik als eerste aanwezig bij een aanrijding tussen een vrachtauto en een personenauto aan de N264 en de Oudedijk ter hoogte van de zijpoort bij het vliegveld. De personenauto was door de enorme klap om een boom gekruld. Ik kon voor de 19 jarige bestuurder uit Odiliapeel helaas niets meer betekenen en hij is daar terplekke overleden. Dit voorval raakte mij als vader natuurlijk extra. Helemaal omdat er door de inwoners van Odiliapeel al vaak en veelvuldig gevraagd was daar een veilige situatie te creëren. Het was het zoveelste ongeval op de kruising en hoe pijnlijk is het voor de nabestaanden dat er daarna pas ingegrepen werd.
Ik wil u met klem vragen niet opnieuw een beslissing te nemen die dit soort voorvallen zal veroorzaken maar uw verantwoording in deze te nemen en al het mogelijke in werking te stellen om een veilige situatie te realiseren.

Dank voor uw aandacht.

T&W bouw
Houten tuinartikelen &
Buitenspeelplezier
Bouwbedrijf

prelan
Speeltoestellen | Tuinartikelen

Beste Commissieleden,

8 mei 2025.

Op 15 mei aanstaande beslist uw gemeenteraad over het nieuwe tracé van de N605.
Het traject loopt deels over de bestaande Zeelandsedijk, loopt deels op gepaste afstand van de huidige Zeelandsedijk met de huidige bebouwing en loopt deels over thans bestaande bebouwing.

De zogeheten omklap van de N605 betekent voor Volkel dat er woningbouw mogelijk wordt gemaakt. Bijvoorbeeld op Niemeskant. Ook betekent het dat Volkel-West meer met de kern van Volkel kan worden verbonden.

Ons bedrijf T&W Bouw ligt aan de Nieuwe Udenseweg 6 te Volkel, tussen Volkel-West en de kern Volkel.
Aan ons is een aantal jaren geleden door de gemeente gevraagd om te verhuizen naar een andere locatie om zodoende woningbouw mogelijk te maken.
In overleg met de toenmalige wethouder René Peerenboom en zijn ambtenaren zijn we gaan kijken naar mogelijke andere locaties. Eind 2016 hebben we in goed overleg met de zojuist genoemde personen de locatie Zeelandsedijk 24 aangekocht om het bouwbedrijf daar naartoe te verplaatsen.
In goed overleg met de gemeente hebben we de vergunningen aangevraagd en gekregen om ons bouwbedrijf te mogen verplaatsen naar de Zeelandsedijk 24. Als gevolg van bezwaren konden en kunnen we de geplande nieuwbouw nog niet uitvoeren. Door de groei van ons bedrijf waren we daarom genoodzaakt om de locatie Zeelandsedijk 21 met de bestemming "aannemersbedrijf" aan ons te verbinden. Ons aannemingsbedrijf is nu dus noodgedwongen op twee locaties gevestigd, wat, naar u zult begrijpen, geen ideale situatie is.

Uit de stukken die vanavond aan uw commissie voorliggen, blijkt dat het nieuwe tracé van de N605 over de bedrijfsbebouwing aan de Zeelandsedijk 21 loopt. Ook blijkt uit die stukken dat het nieuwe tracé vlak naast de geplande nieuwbouw aan de Zeelandsedijk 24 loopt en dat de daar geplande ontsluiting zoals aangevraagd en vergund niet meer uitgevoerd kan worden. Het lijkt erop dat met de geplande en vergunde nieuwbouw van ons bedrijf aan de Zeelandsdijk 24 geen rekening is gehouden.

Aannemende dat de gemeenteraad op 15 mei aanstaande een "go" geeft op het nieuwe tracé voor de N605, verzoeken wij u om in het dan noodzakelijke omgevingsplan voor de N605 de bestemming van de locatie Zeelandsedijk 21 te verplaatsen naar de Zeelandsedijk 24 en in het omgevingsplan op te nemen dat ons perceel aan de Zeelandsedijk 24 adequaat kan worden ontsloten.

Wanneer de gemeenteraad ja zegt tegen het nieuwe tracé van de N605 vragen wij de gemeenteraad om de consequenties van dat besluit voor zijn rekening te nemen en om de toekomstige (vergunde) bedrijfsvoering van T&W Bouw op één locatie aan de Zeelandsedijk 24 vast te leggen in de besluitvorming.

Dank u wel.

T&W Bouw B.V.
Theo van den Elzen

T&W Bouw B.V. • Nieuwe Udenseweg 6, 5408 NE Volkel • Tel.: (0413) 27 21 49 • Fax: (0413) 27 22 49 E-mail: info@tenwbouw.nl
Internet: www.tenwbouw.nl • [redacted] • K.v.K. 's-Hertogenbosch 16070365 • [redacted]

Geachte voorzitter en commissieleden en alle aanwezige op de publieke tribune.

De 3 minuten spreektijd die je vandaag krijgt om de commissie te informeren, speelt hierin een grote rol. Want zijn alle nieuwe commissieleden, zeker vanuit landerd Reek en Schaijk wel voldoende geïnformeerd en door wie ?
Besluitvorming hangt nauw samen met de juiste informatie.

Oktober 2019 De wethouder spreekt uit: De provincie zal de uitslag van het onderzoek N605 respecteren. Dit zal later ook blijken, want zij bepalen immers de spelregels.
Anders gezegd wie betaald …… bepaald.

Het ingenieurs bureau Witteveen en Bos (die mede het eindrapport tot stand bracht) geeft aan dat de C variant een grootschalige ruimtelijke impact heeft, en niet past in de schaal van Volkel. Wel een bureau inschakelen die de zaken verkeerskundig benaderd, maar geen ruimte krijgt om de omklap verkeerskundig voor Volkel op papier te zetten.
Waarom een leertraject en geen verkeerskundige benadering.

17 juni 2024 was er een inloopavond in het gemeenschapshuis de schakel. Hiervan hebben veel inwoners gebruik gemaakt. Fiets of wandelpaden ontbraken o.a. op de getoonde plattegronden. Een leefomgeving en leefbaarheid, waar we de mond vol van hebben begint of eindigt niet tegen de afrastering van de nieuwe N605.
De Berkenweg - Speekstraat – Zandstraat kunnen mooi in het landschapsplan worden opgenomen met een wandel -of klompen pad. Tot op heden is dit nog niet gelukt.

Er komt 28.400 m2 asfalt in dit mooie gebied te liggen.
Plan Niemenskant was mede de reden van de omklap veilig oversteken. Maar de fietsers uit Odiliapeel moeten zo dadelijk over een rotonde waar ongeveer 10000 auto's en landbouwverkeer per etmaal gaan rijden. Schoolgaande jeugd steekt 2 keer per dag en het gehele schooljaar over. Telkens met de vraag moet ik nu oversteken of wachten.
Afspraak was provincie gemeente ieder 50 %. Er is nimmer vooraf gesteld er komt maar een tunnel of brug.
Natuurcompensatie, niet alleen twee wadi's en een wegberm.
Verkeersluw maken de Brabantstraat Leeuwstraat en de Zeelandsedijk waar in een topzomer 365000 bezoekers kwamen. Verkeersluw maken, welke middelen gaan hiervoor ingezet worden, en zijn de aanwonende hierin gehoord.

Geachte commissieleden hierover gaat u volgende week stemmen, hiervoor ligt een budget van bijna 31 miljoen klaar.
Vanavond zoveel opmerkingen, reacties en zorgen.
Er moet nu daadkrachtig ingegrepen worden. Juist de leefbaarheid aan de oostzijde van Volkel staat op het spel.

[redacted] | BillyBird <[redacted]@billybird.nl>

Beste gemeenteraadsleden,

Goed dat jullie wat extra bedenktijd/uitzoektijd hebben genomen. In onderstaande mail heb ik gepleit voor een fietstunnel onder de toekomstige rondweg. Volgens uw gemeente kost een fietstunnel circa € 9,- miljoen. Da's dan wel de geïndexeerde prijs over een heleboel jaren.

Volgens een lokale aannemer kost het nu in ieder geval (veel) minder dan de helft. Misschien is het verstandig om de aanbesteding in delen te doen; zodat een lokale aannemer mee kan inschrijven.

Verder wil ik nog een andere suggestie doen: een rotonde. Een rotonde is veel goedkoper dan een tunnel; zeker als de automobilisten alleen rechtdoor kunnen. Deze kan ook zorgen voor een veilige oversteek van fietsers en voetgangers.

Stel dat jullie er toch voor kiezen om slechts één tunnel aan te leggen, dan geldt nog steeds mijn verzoek om deze in de Wilgenstraat te realiseren. Ik heb voor jullie de afstanden ingemeten:

a. Een tunnel bij de Heikantsepad bespaart de mensen **413 m omfietsen**. (Immers van de Zeelandsedijk tot het einde van de ev. toekomstige fietstunnel in de Heikantsepad is 132 m. Dat is wat men nu fietst. Van datzelfde punt op de Zeelandsedijk/Heikantsepad naar de toekomstige rotonde met de Brabantstraat en zo weer naar de Heikantsepad is 545 m. 545 m – 132 m = 413 m).

Opgemerkt dient te worden dat onze gasten die vanaf Uden/Veghel komen, **niet om hoeven te fietsen**. Zij fietsen immers in een rechte lijn via de Brabantstraat naar de nieuwe rotonde. Zij hebben die tunnel in de Heikantsepad niet nodig.

b. Een tunnel bij de Wilgenstraat bespaart de mensen **553 m omfietsen**. (Immers van de Oosterheidestraat/Zeelandsedijk via de rotonde bij de Rouwstraat naar het begin van de Wilgenstraat/Antoniusstraat is 1.110 m. De Wilgenstraat is 557 m. 1.110 m – 557 m = 553 m). Voor mensen die in de Wilgenstraat nabij de nieuwe rondweg wonen en die naar de Oosterheidestraat willen, betekent het echter dat ze tot wel **1 km moeten omfietsen**.

Ons belangrijkste argument blijft echter, dat wij in de toekomst de mogelijkheid hebben om gronden, aan de overzijde van de Zeelandsedijk, als overloopparkeerterrein in te kunnen zetten. Dan moeten onze gasten (en die van Festyland) wandelend het park kunnen bereiken en liefst zo kort mogelijk.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Recreatieondernemer

BillyBird Facilities
Luttelweg 4
5408 RA Volkel
Tel: (0413) 277000
www.BillyBird.nl

Download in de App Store

ONTDEK HET OP Google Play

Van: [redacted] | BillyBird
Verzonden: maandag 14 april 2025 18:51
Aan: 'griffie@gemeentemaashorst.nl' <griffie@gemeentemaashorst.nl>
CC: 'info@gemeentemaashorst.nl' <info@gemeentemaashorst.nl>; 'N605Volkel | Gemeente Maashorst' <N605Volkel@gemeentemaashorst.nl>
Onderwerp: BillyBird heeft liever fietstunnel bij Wilgenstraat dan bij Heikantsepad

Beste gemeenteraadsleden,

Op 15 mei a.s. beslist uw gemeenteraad over fietstunnels i.r.t. het omklappen van de N605. Bij deze stuur ik u onze voorkeursvariant, nl. 2 fietstunnels. Mocht u echter toch voor slechts één tunnel kiezen, dan graag in de huidige Wilgenstraat.

Motivatie

Fietsers uit Uden, Boekelsedijk, kunnen i.p.v. de Heikantsepad ook gebruik maken van de Brabantstraat en dan zo met een rechte weg naar de nieuwe rotonde nabij het kruisbeeld fietsen. Dit zal niet of nauwelijks om zijn.

Fietsers van Uden, via Rudigerstraat, Antoniusstraat, hoeven nauwelijks om te fietsen als ze via de Wilgenstraat fietsen.

Op sommige momenten hebben wij nu al een gebrek aan parkeerterreinen. Dit beperkt onze groei en daarmee investeringen in nieuwe voorzieningen. We willen daarom graag ten noorden van de nieuwe N605 gronden bijkopen. Een fietstunnel bij de Heikantsepad kan voor ons geen oplossing bieden voor de voetgangers die van de ev. extra parkeerterreinen ten noorden van de rondweg naar onze hoofdingang en v.v. willen lopen. Een fietstunnel in de Wilgenstraat kan wel een oplossing bieden; zeker als er ook aan de zuidwestzijde een trottoir in de tunnel wordt geprojecteerd.

Dit heb ik ook jullie adviseurs laten weten.

Verder heb ik hen eerder (zie onderstaand) het volgende laten weten:

Qua aanleg van een tunnel vind ik, als je moet kiezen, het toch veel logischer om een tunnel bij de Wilgenstraat te maken i.p.v. bij de Heikantsepad. Immers:

- De afstand van de Heikantsepad tot de rotonde nabij de molen is maar ca. 200 m. De afstand van de Oosterheidestraat tot de rotonde bij de Antoniusstraat/Rouwstraat is bijna 1 km.

- In de Heikantstraat heb je maar ca. 40 woningen en er komt bijna geen doorgaand verkeer door de Heikantstraat. In de Oosterheidestraat heb je eveneens ca. 40 woningen. De Oosterheidestraat heeft in tegenstelling tot de Heikantstraat veel doorgaand verkeer.
- Als je maar één tunnel maakt, dan is het meest logisch om dit ongeveer halverwege de 2 rotondes te doen; dus bij de Wilgenstraat ter hoogte van de Oosterheidestraat.
- Het lijkt mij voor iedere tunnel voldoende, als er alleen fietsers door kunnen. Voor automobilisten is een klein beetje omrijden immers weinig moeite.
- Voor Hemelrijk is de aanleg van de tunnel bij de Wilgenstraat in de toekomst misschien ook nog heel belangrijk. Immers op die manier zouden er aan de noordzijde van de toekomstige rondweg ook nog gronden verworven kunnen worden.

Ik hoop dat jullie hiermee toch nog het belang van een tunnel in de Wilgenstraat als serieuze optie meenemen.

Hopend dat jullie hier rekening mee willen houden, teken ik,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Recreatieondernemer

BillyBird Facilities
Luttelweg 4
5408 RA Volkel
Tel: (0413) 277000
www.BillyBird.nl

Omklap N605 Volkel
(incl. kruising N264/Industrielaan)

T.b.v. raadsinformatieavond 11-06-2025

Opgesteld door: [redacted] - projectleider
Ambtelijk OG: [redacted]
Bestuurlijk OG: [redacted]

Gemeente Maashorst

LIPS
TEXTIELVERZORGING
LIPS
Rudigerstraat
Leeuwstraat
maashorst

Inhoudsopgave

- Algemeen
- Verkeersveiligheid
- Leefbaarheid
- Fietstunnel Wilgenstraat

→ Vragenronde na ieder thema

maashorst

Algemeen

Collegebesluiten (C) en raadsbesluiten (R)

✓ >	Vaststellen voorkeurstracé (R)	sep 2021
✓ >	Intentieverklaring planstudie (C)	jan 2024
>	Besluitvorming budget- en scope & go/no go realisatiefase (R)	jun 2025
»	College (C)	1/4/2025
»	CieREF (eerste termijn)	8/5/2025
»	Raadsinformatieavond	11/6/2025
»	CieREF (tweede termijn)	19/6/2025
»	Raad (R)	26/6/2025
>	Vaststellen ontwerp omgevingsplan (C)	okt 2025
»	Incl. definitief ontwerp, landschapsplan en milieueffectrapporten	

maashorst

Algemeen

Gevraagde raadsbesluiten 26/6

1) Door te gaan van de planstudiefase naar de realisatiefase met het project Omklap N605 Volkel (='go'!);
2) Het conceptontwerp, inclusief de fietstunnel Heikantsepad maar exclusief de fietstunnel Wilgenstraat, als basis te nemen voor het benodigde aanvullend krediet;
3) Het conceptontwerp als autonome ontwikkeling op te nemen in de kadernota 2026-2029, inclusief de benodigde financiële middelen;

→ Het doel van de omklap is het **zorgen voor een autoluwe ruimtelijke structuur** in de kern van Volkel, **ten behoeve van woningbouw-ontwikkeling en leefbaarheid** aan de westzijde

maashorst

Algemeen

Vaststellen voorkeurstracé (sep 2021)

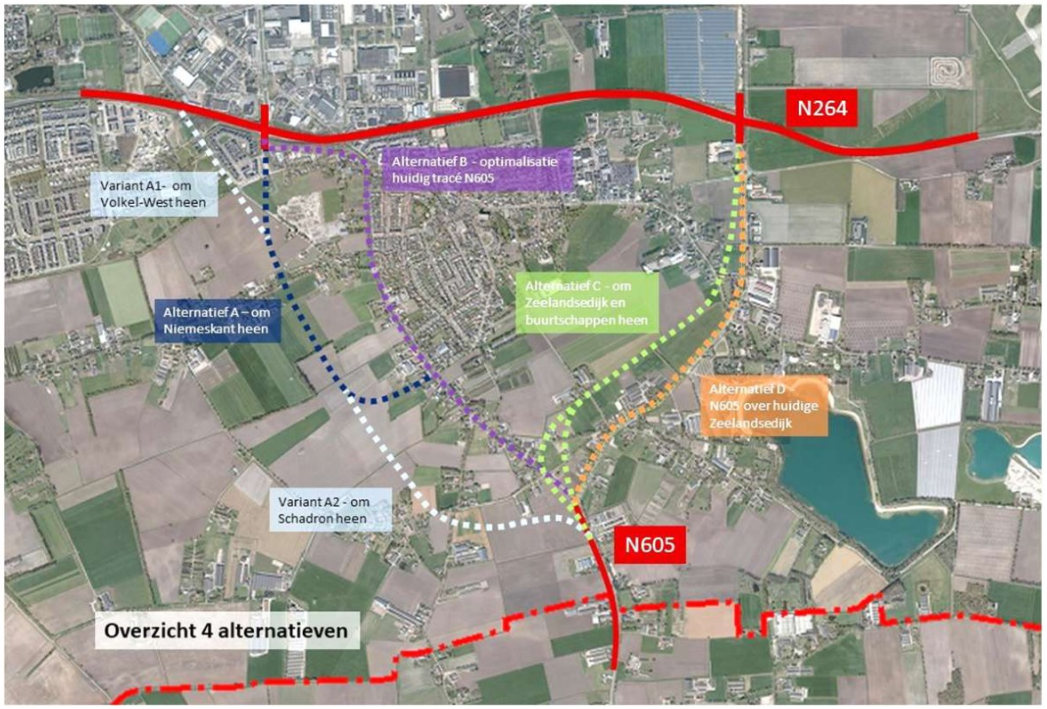
Gezamenlijk project van Provincie Noord-Brabant (PNB) en gemeente Maashorst (GMH)

Raadsbesluiten

- Alternatief C bekrachtigd als voorkeursalternatief voor het creëren van woningbouw in Volkel(-West)
- De Brabantstraat/Leeuwstraat afwaarderen gelijktijdig met gereed zijn N605

Aangenomen moties

- Afwaarderen van de Zeelandsedijk nadat procedures voor de aanleg N605 zijn doorlopen
- Herprofilering Rouwstraat onderzoeken

Afbeelding: 4 alternatieven (A t/m D) uit de verkenningsfase

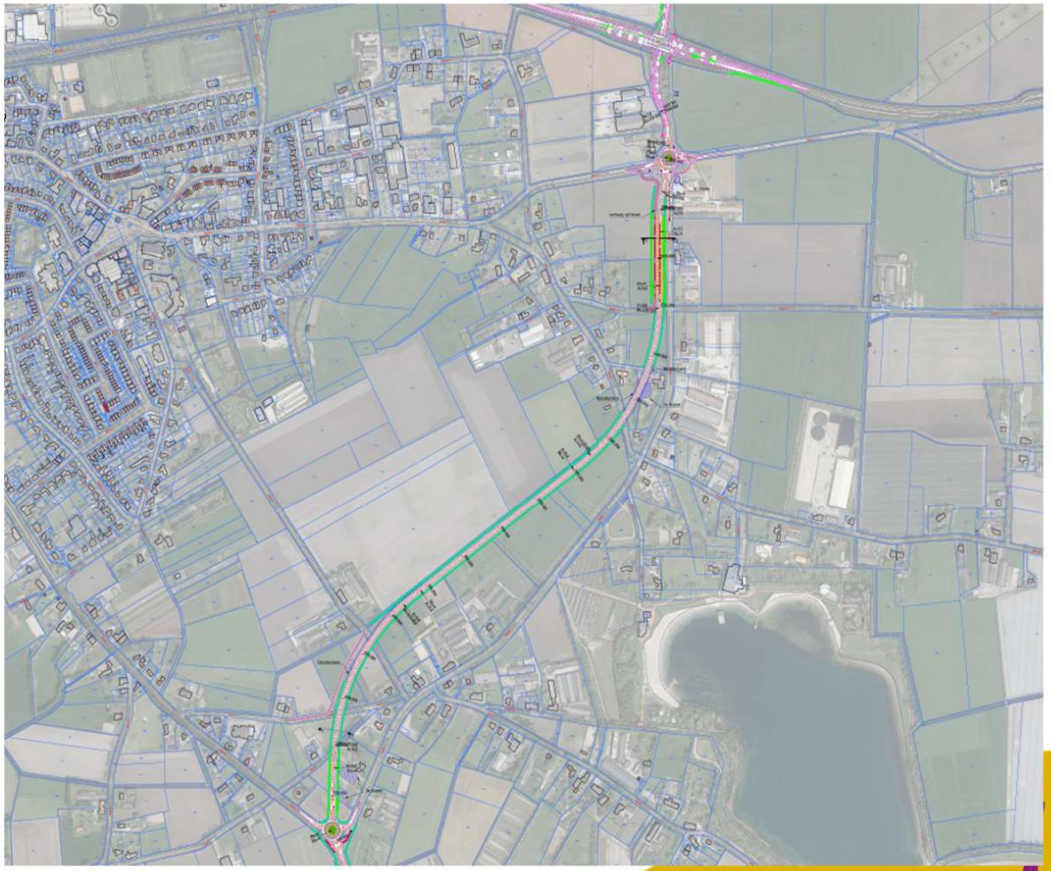
maashorst

Algemeen

Vaststellen voorkeurstracé (sep 2021)

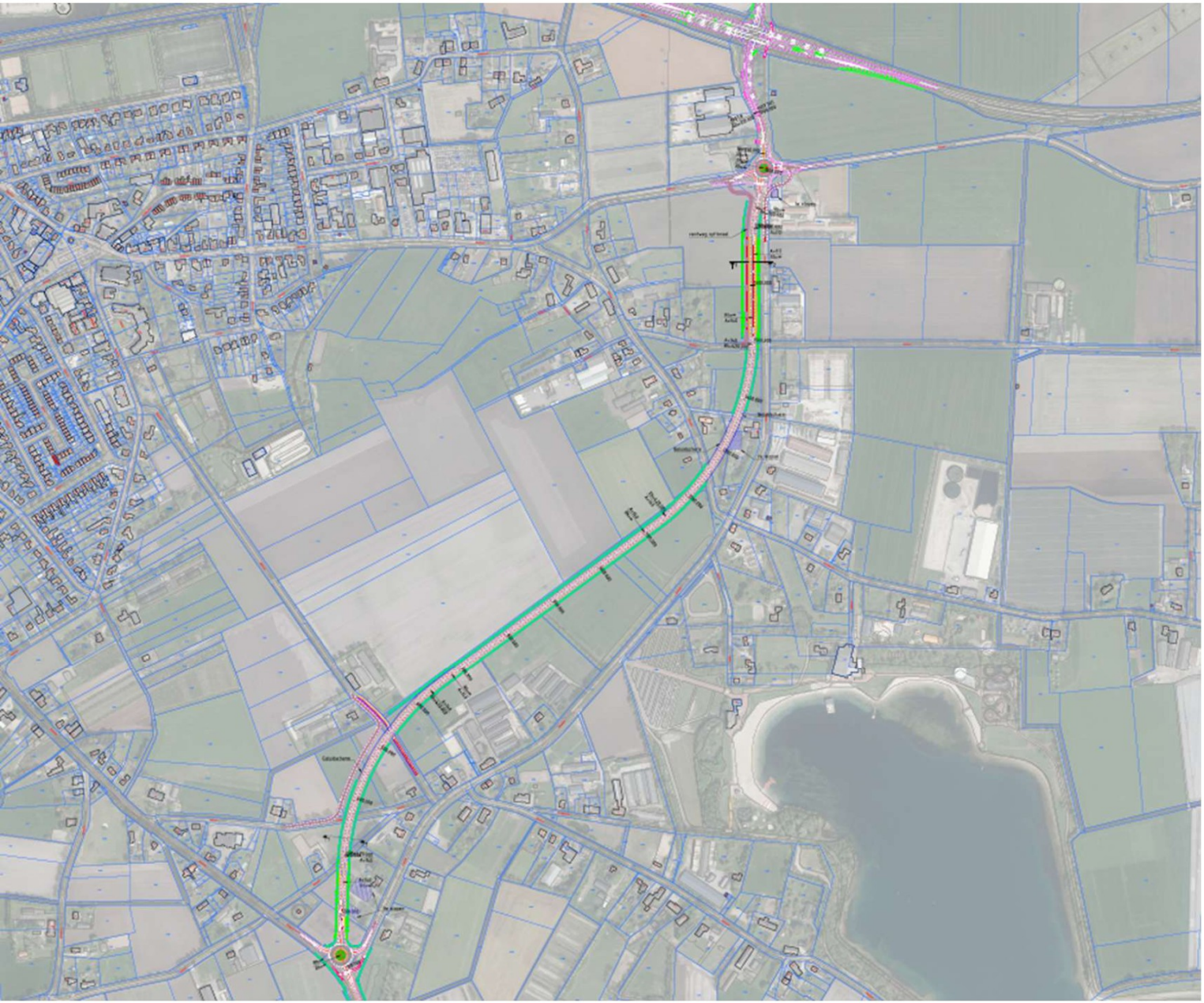
Scope

- Gebiedsontsluitingsweg, 2x1 rijstrook, 80 km/uur
- Van aansluiting N264/Zeelandsedijk tot aansluiting Zeelandsedijk/ Brabantstraat
- Met 2 rotondes voor ontsluiting lokaal verkeer:
  1 bij de Rouwstraat en 1 bij de Brabantstraat.
  Verder géén in- en afritten
- Geen landbouwverkeer op de provinciale weg.
  Fietsverkeer kan veilig en zonder veel omrijden via de rotondes oversteken
- Andere oversteekvoorzieningen te onderzoeken
  (raming begroot o.b.v. 1 fietstunnel: Heikantsepad)

Afbeelding: Alternatief C
(zonder fietstunnel Heikantsepad)

maashorst

Algemeen

Oversteekvoorzieningen

- Vanuit participatie Heikantsepad benoemd als belangrijkste oversteekpunt fietsers (ondersteund door adviesrapport Witteveen+Bos)
- Ook altijd wens benoemd voor oversteek Oosterens

Parallelstructuren

- Heikantsepad/Zandstraat vervallen op verzoek omgeving
- Rechtestraat vervallen vanwege aankoop bedrijf Oosterens

Afbeelding:
Alternatief C (inclusief fietstunnel Heikantsepad)

maashorst

Algemeen

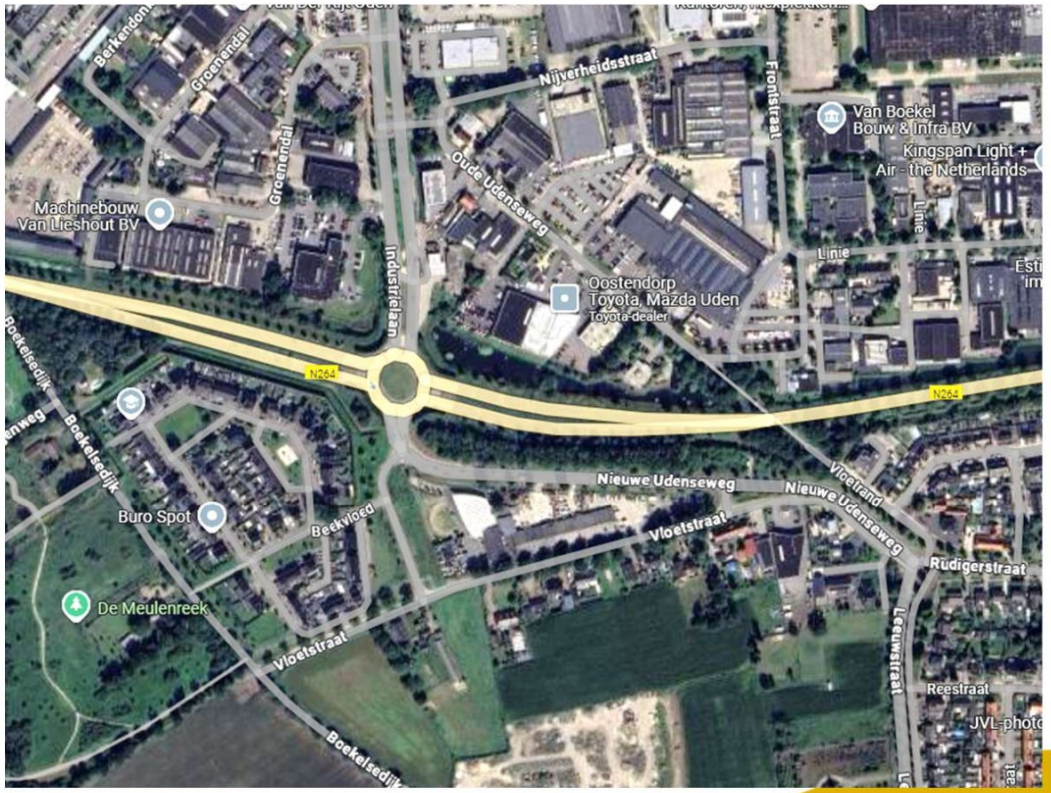
Intentieverklaring planstudie (jan 2024)

Scope

- Idem als bij vaststelling voorkeurstracé (sept 2021)
  - > Gebiedsontsluitingsweg, 2x1 rijstrook, 80 km/uur
  - > Van aansluiting N264/Zeelandsedijk tot aansluiting Zeelandsedijk/ Brabantlaan
  - > Met 2 rotondes voor ontsluiting lokaal verkeer:
    1 bij de Rouwstraat en 1 bij de Brabantstraat.
    Verder géén in- en afritten
  - > Geen landbouwverkeer op de provinciale weg.
    Fietsverkeer kan veilig en zonder veel omrijden via de rotondes oversteken
  - > Andere oversteekvoorzieningen te onderzoeken
    (raming begroot o.b.v. 1 fietstunnel: Heikantsepad)

  +

- Ombouw rotonde N264/Industrielaan naar iVRI (RIB juni 2023)

Afbeelding: Kruising N264/Industrielaan (Google Maps)

maashorst

Algemeen

Participatie

Verkenningsfase
(tot besluitvorming alternatief C in 2021)

- ‘Brede’ klankbordgroep:
  - > Uitwerking en afweging 4 varianten
  - > Aanbevelingen planuitwerking in inspiratieboek
  - > 14 personen, ± 10 keer bij elkaar
- Informatiebijeenkomsten
  (zowel besloten per buurtschap als breed)
- Gespreksrondes
  (jan/feb ’21 en april ’21)
- Webinars met toelichting over trechteringskeuzes
  (dec ’20 en jun ’21)

Planstudiefase
(tot ter inzage legging, beoogd eind 2025)

- ‘Smalle’ klankbordgroep:
  - > 4 personen, ± eens per kwartaal bij elkaar
- Gespreksrondes
  (okt/nov ’21, apr/mei ’22, feb/apr ’24 en okt/nov ’24 (concept landschapsplan), apr/mei ’25)
- Sessies bij de Brabantse Hoeve rondom inspiratieboek (juli ’22/sept ‘22)
- Informatiebijeenkomsten (met Movares):
  - > Dec ‘23 → eerste ontwerp atelier per buurtschap
  - > Feb ‘24 → tweede ontwerp atelier
  - > Juni ‘24 → brede informatieavond
- Informatieavond conceptomgevingsplan
  (okt ‘25)

+ tweejaarlijkse nieuwsbrief
+ info op de projectpagina en op maashorstaanhetwoord.nl

maashorst

Algemeen

Vragenronde

maashorst

Verkeersveiligheid

Rotonde N264/Zeelandsedijk

- Betere doorstroming en verkeersveiligheid door iVRI (incl. fietsers)
- Aansluiting fietsers wordt verbeterd:
  - > Berkenweg verbonden met kruising N264 (zie indicatieve paarse lijn)
  - > Fietsoversteek wordt voetgangersoversteek (zie lichtgrijze lijn)

maashorst

Verkeersveiligheid

Rotonde Rouwstraat

- Dubbelzijdig fietspad rood gemarkeerd
- Opstelruimte fietsers bij oversteken dubbele rijbaan
- Betere zichtbaarheid fietsers
- Rijbaanversmalling Zeelandsedijk verhoogt attentie richting rotonde
- Max. 7000 voertuigen per etmaal: gelijkvloerse rotonde voldoet ruim (tot 20.000/25.000 motorvoertuigen per etmaal)
- F16 in rustige ‘oksel’ met minimale verkeersafleidende werking

maashorst

Verkeersveiligheid

Fietstunnel Heikantsepad

- Ruimtebeslag ontwerp basis bij verdere uitwerking
- Nadere uitwerking in afstemming met bewoners Heikantsepad
- Eventuele aanbevelingen verkeersveiligheidstoets (VVA) worden nog verwerkt
- Lichte bocht in tunnel voor minimaliseren ruimtebeslag bij woning

maashorst

Verkeersveiligheid

Ontsluiting Heikantsepad

- Géén parallelweg Heikantsepad-Zandstraat op verzoek stakeholders
- Ontsluiting vrachtverkeer via kern Volkel. Onderzoek loopt naar eventueel benodigde fysieke maatregelen kern
- O.b.v. tellingen medio 2025 voorstel voor ontsluiting landbouwverkeer
  - > Optie: nieuw pad achter scoutingterrein langs (zie indicatieve roze lijn)

maashorst

Verkeersveiligheid

Rotonde Brabantstraat

- Rotonde i.p.v. T-splitsing
- Dubbelzijdig fietspad rood gemarkeerd
- Opstelruimte fietsers bij oversteken dubbele rijbaan
- Rijbaanversmalling en middenberm richting rotonde verhoogt attentie
- Kruisbeeld-ensemble locatie conform advies monumentenCie én minimale verkeersafleidende werking

maashorst

Verkeersveiligheid

Kruising N264/Industrielaan

- Betere doorstroming en verkeersveiligheid door iVRI
- Toekomstbestendig inrichten aansluiting Beekvloed:
  - > Opstelruimte voor in- en uitvoegend verkeer
  - > Geschikt voor voorziene verkeersgroei Vanwege Niemeskant
- Vrijwel volledig binnen huidige begrenzing weg

maashorst

Verkeersveiligheid

Vragenronde

maashorst

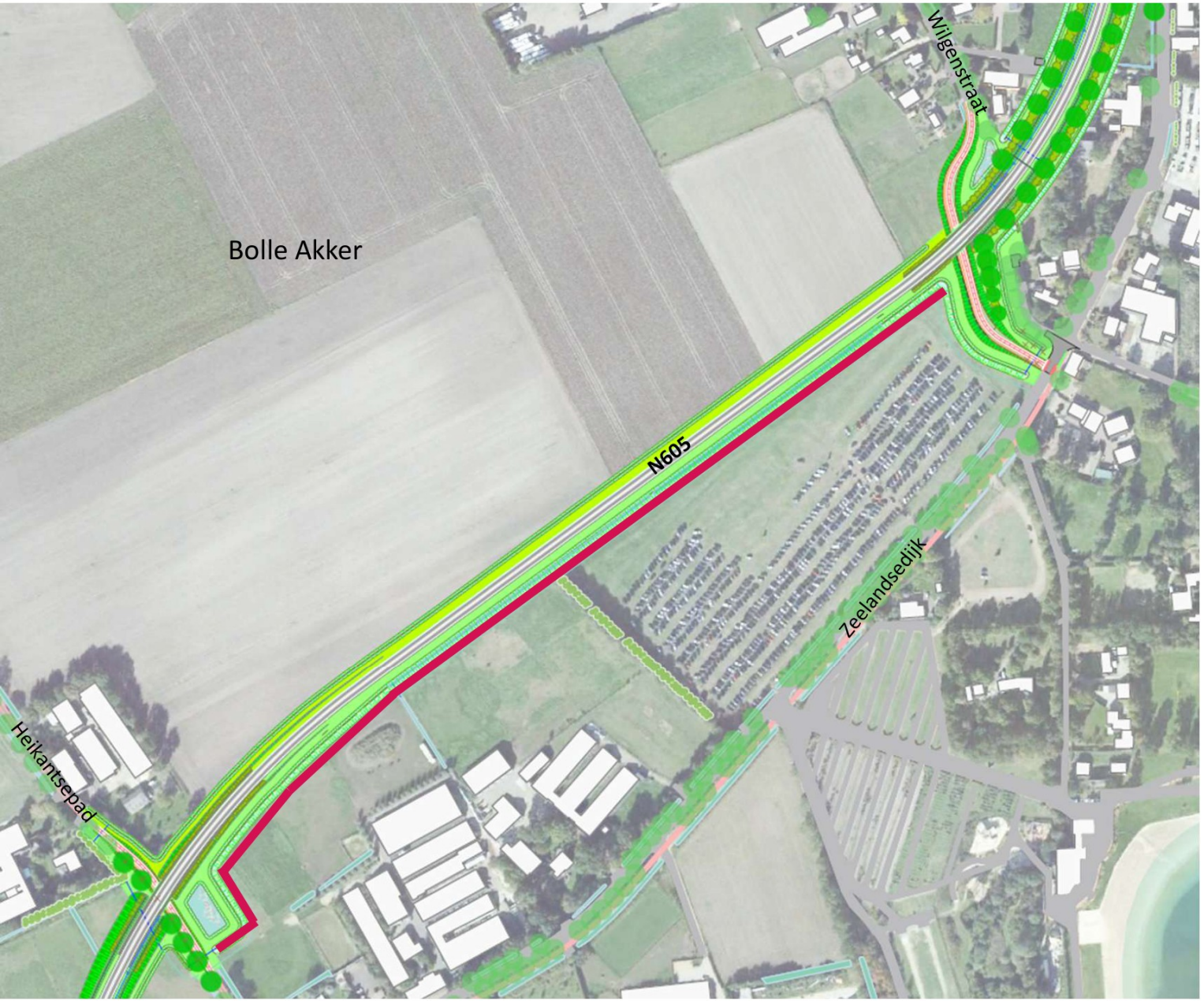

Leefbaarheid

Fiets- en wandelpaden (1/2)

- Verbinding voor wandelaars en fietsers wordt toegevoegd:
  - > Zandstraat tot Heikantsepad (zie indicatieve paarse lijn)
  - > Overlap met onderhoudspad
  - > Zandpad, geen verharding
- Nadere uitwerking in afstemming met bewoners
- Doodlopende straten worden netjes ingepast na de laatste inrit voor woningen

maashorst

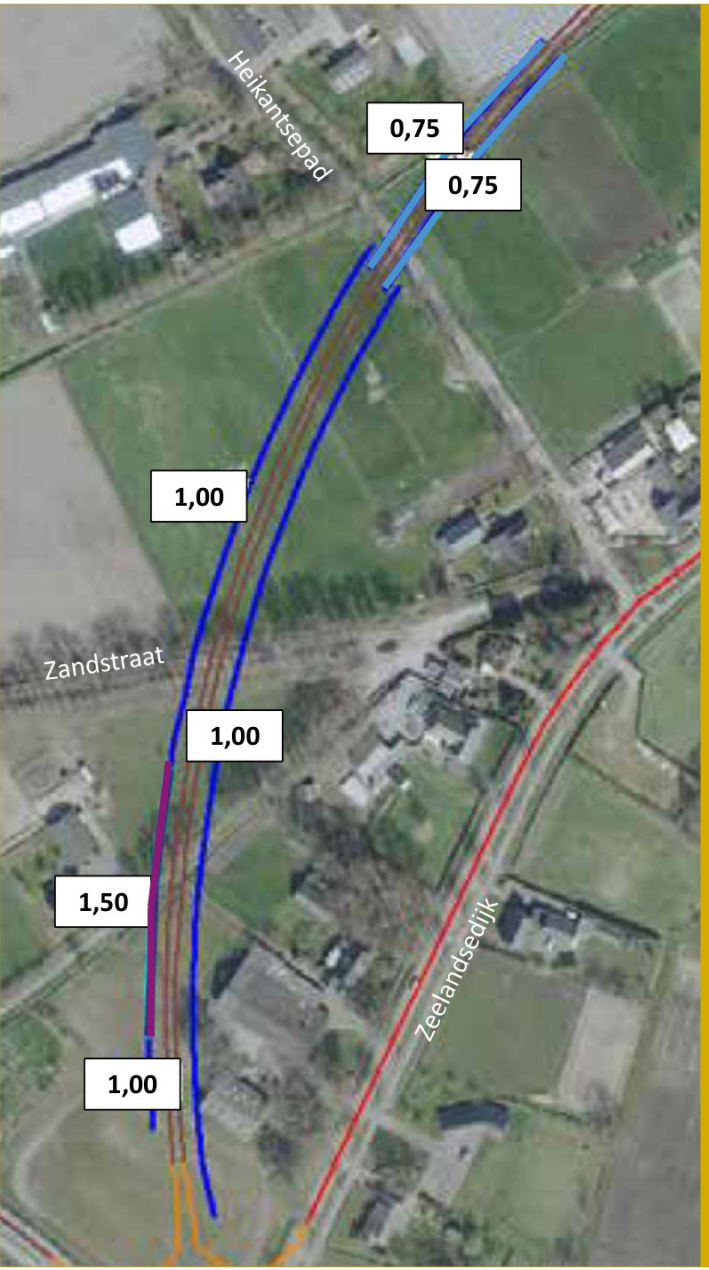
Leefbaarheid

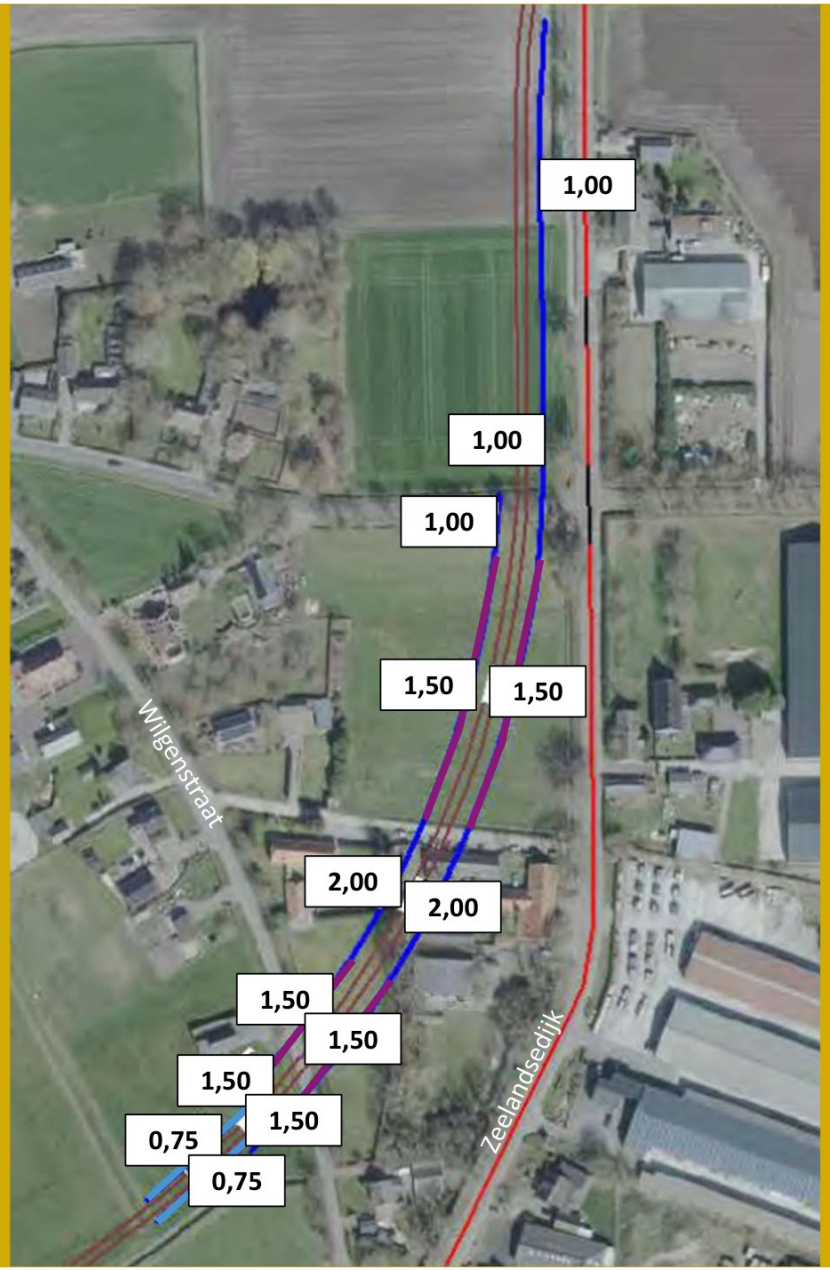
Fiets- en wandelpaden (2/2)

- Bolle Akker heeft cultuurhistorische waarde
  - > vrijwel geen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk
  - > geen wandel- en/of fietspad
- ‘Klompenpad’ (zie indicatieve roze lijn) blijft bestaand via onderhoudspad voor watergang

maashorst

Leefbaarheid

Geluidwerende voorzieningen

- Geluidberekeningen conform wet- en regelgeving (concept akoestisch onderzoek)
- Principe is aarden wal met scherm, enkel < 1 meter is geluidwerende vangrail
- Beschermen ook tegen lichtinval in woningen

Leefbaarheid

Wadi

Wadi

Groen geluidsscherm

Buitenkant van aardenwal + laag scherm

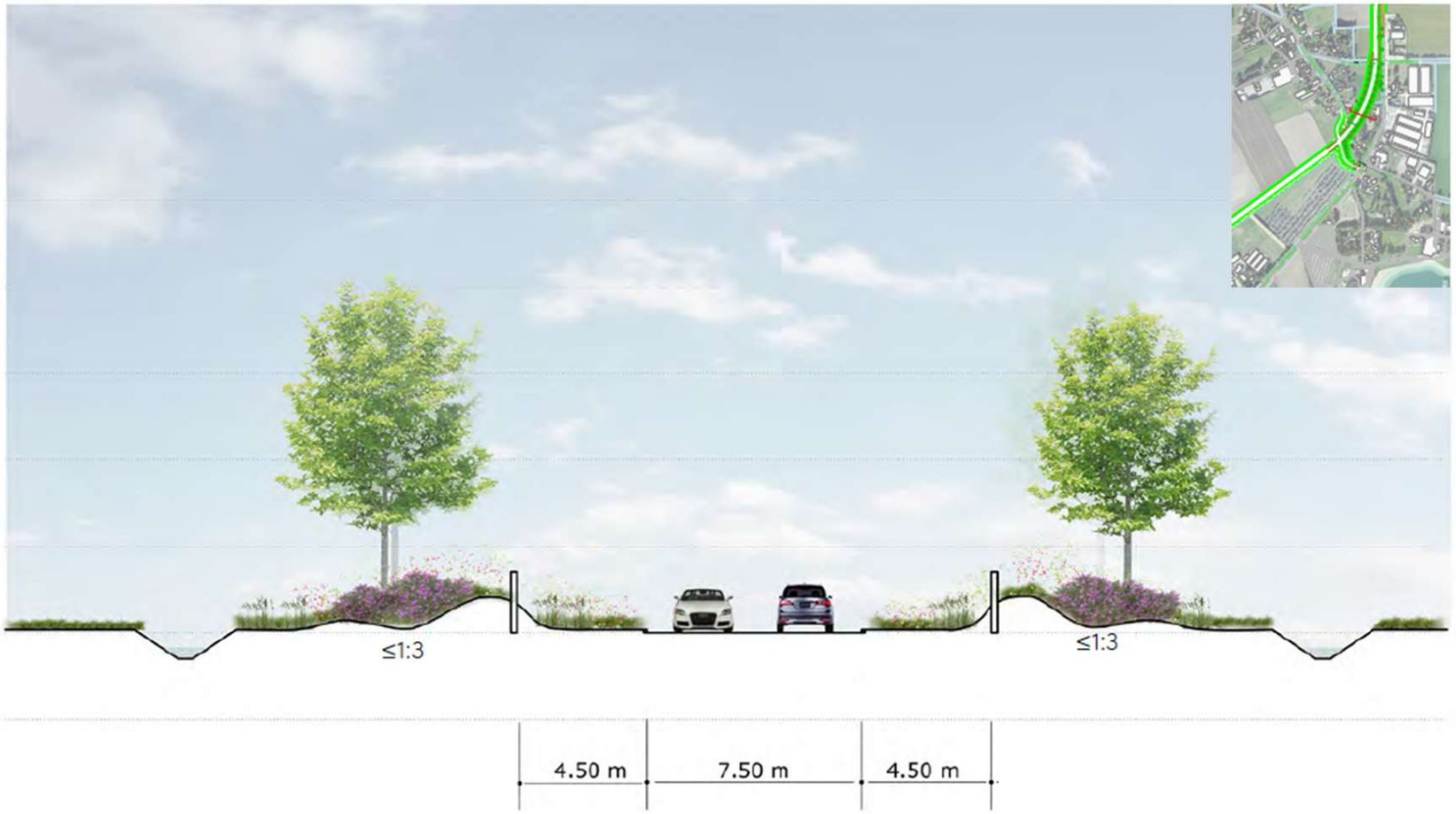

Flora en fauna

- Compensatie en/of mitigatie van natuurwaarden in het gebied
- Uitgangspunt zoveel mogelijk groen sparen
- Terugbrengen structuren waar mogelijk
- Groen bij geluidschermen:
  - > Bij voorkeur schermen met groene uitstraling
  - > Schermen uit het zicht van woningen door (winter) groene beplanting tot zichthoogte (± 1,5m)

maashorst

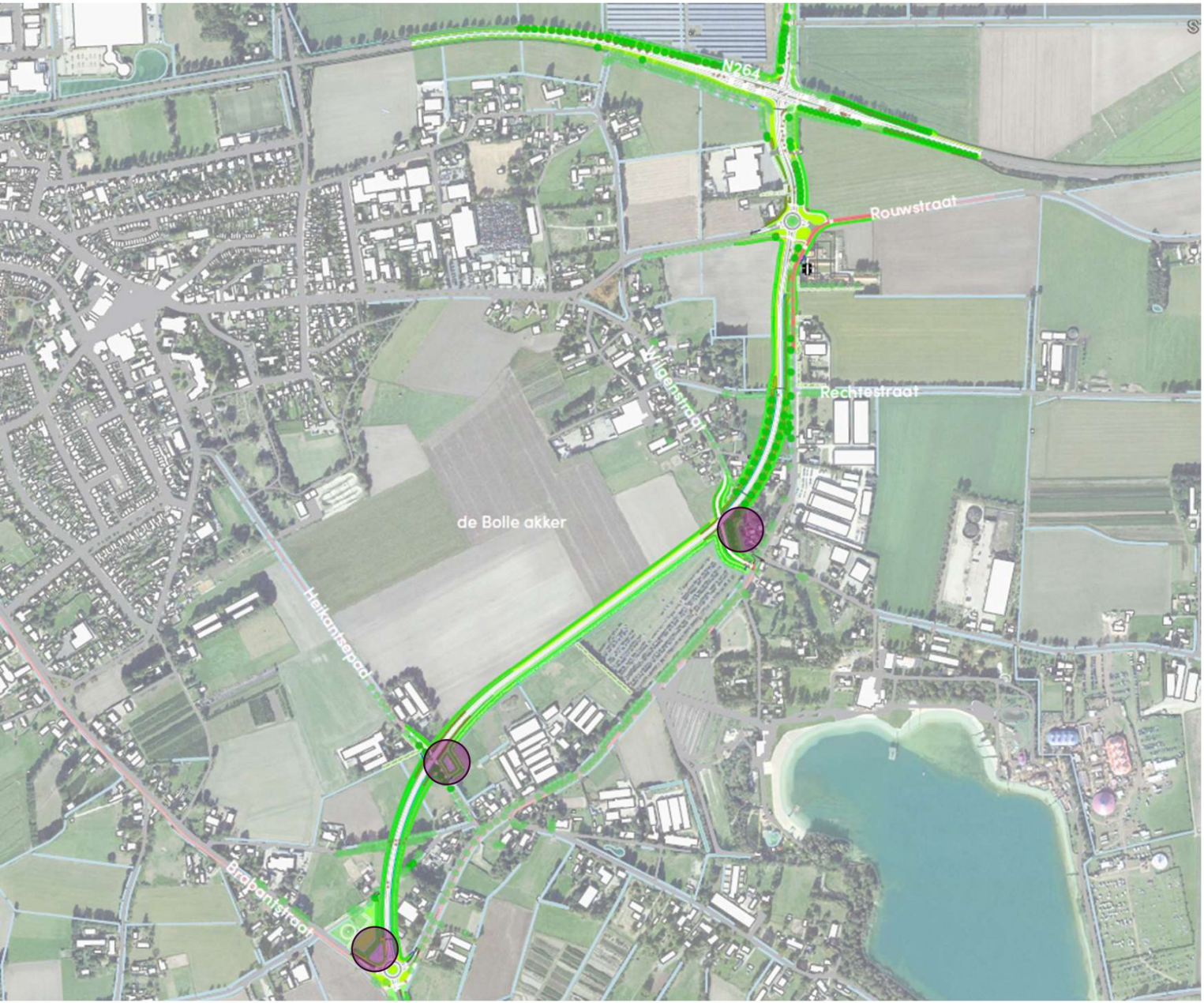
Leefbaarheid

Geluidwerende voorzieningen & flora en fauna

- Referentiedoorsnede ter hoogte van Zeelandsedijk 19/21

maashorst

Leefbaarheid

Water

- Voorzieningen watersysteem conform vereisten waterschap Aa en Maas
- Water van rijbaan -> bermsloot -> watergang
- Watercompensatie voor toename verhard oppervlak (±1700 m3)
  - > ±750m3 watergangen
  - > ±950m3 wadi's (zie indicatieve paarse bollen)

maashorst

Leefbaarheid

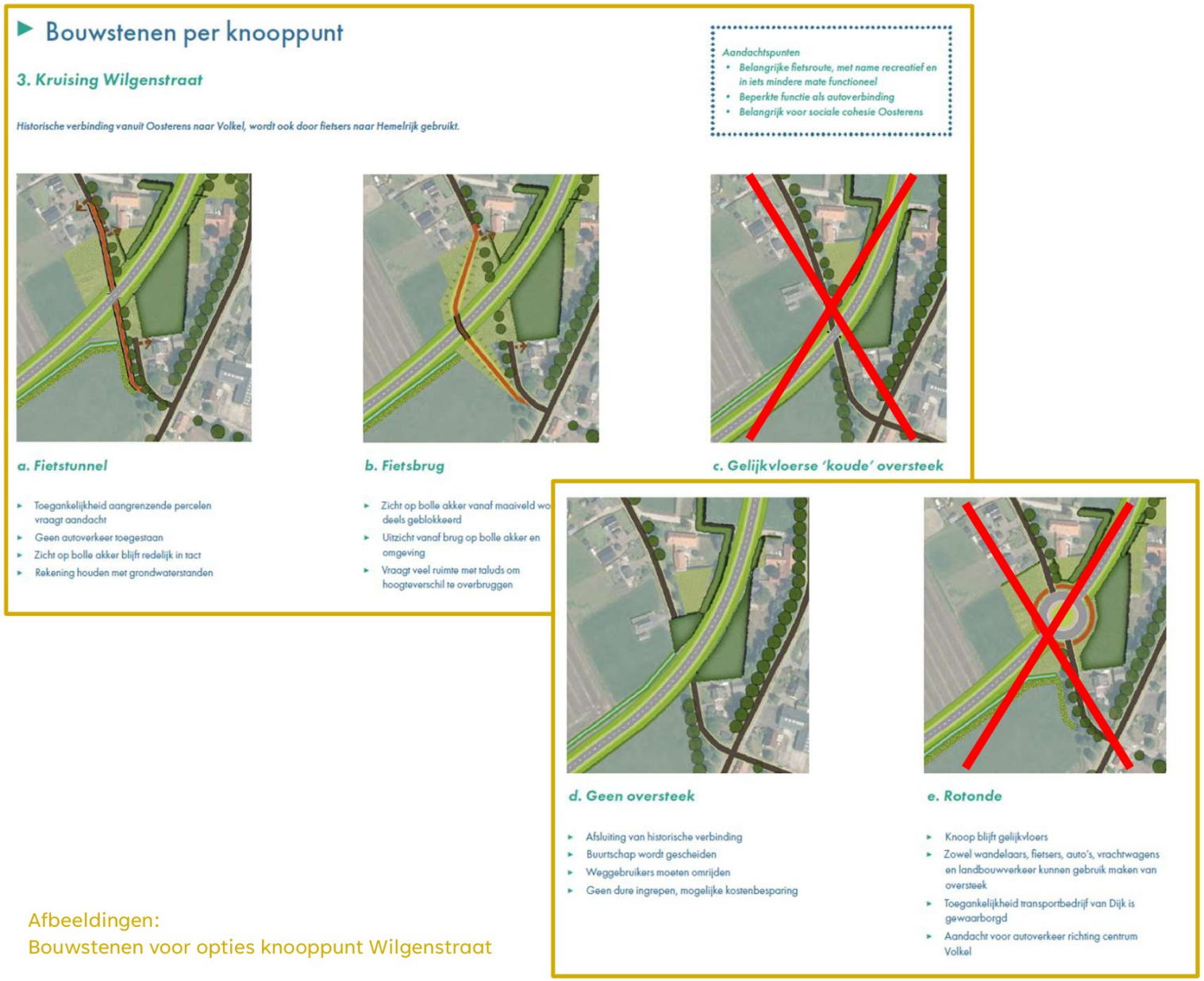
Vragenronde

maashorst

Fietstunnel Wilgenstraat

Kruisende verbindingen

- Raadsbesluit 2021 alternatief C:
  - > Rotonde Rouwstraat
  - > Rotonde Brabantstraat
  - > Geen extra aansluitingen
  - > Fietstunnel Heikantsepad als primaire optie kruisende verbinding
  - > Fietstunnel Wilgenstraat mits passend in budget
- Inspiratieboek 2023:
  - > Aandachtspunten diverse opties per knooppunt

Afbeeldingen:
Bouwstenen voor opties knooppunt Wilgenstraat

Kostenraming

Fietstunnel Wilgenstraat

- Opgesteld door gerenommeerd bureau (Nimas)
- Gecontroleerd door Movares, Provincie Noord-Brabant en gemeente
- Op basis van normkostenramingen zoals opgesteld voor diverse provincies
- Trefzekerheid 70% bij bandbreedte 20%
- Solide uitgangspunten vanwege verdiepte ligging
  - > werk in bouwkuip
  - > onderwaterbeton en pompkelder
  - > veel zand

Prijspeil 2024

Bouwkosten:	€ 5.357.744
Engineeringskosten: (o.b.v. percentage: 25%)	€ 1.217.669
Vastgoedkosten:	€ 129.440
Overige bijkomende kosten: (o.b.v. standaard percentage)	€ 243.533
Totaal:	€ 6.948.386

Prijspeil 2029

6.948.386 x 1,0548^5 = € 9.072.658 (± 9 miljoen)

maashorst

Structurele lasten

Fietstunnel Wilgenstraat

- Geen budget voor fietstunnel Wilgenstraat in gemeentelijk begroting 2025-2030
  > Algemene middelen onder druk

Structurele lasten

Fietstunnel Wilgenstraat t.w.v. € 9 miljoen:
€ 225.000 (afschrijving) + € 80.000 (rente) + € 8.000 (onderhoud) = ± € 313.000 kapitaallasten*

Ter info

Fietstunnel t.w.v. € 6 miljoen:

€ 150.000 (afschrijving) + € 53.000 (rente) + € 8.000 (onderhoud) = ± € 211.000 kapitaallasten*

Fietstunnel t.w.v. € 4,5 miljoen:

€ 113.000 (afschrijving) + € 40.000 (rente) + € 8.000 (onderhoud) = ± € 161.000 kapitaallasten*

* Op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar (conform financiële verordening), afgerond op duizendtallen

maashorst

Fietstunnel
Wilgenstraat

Vragenronde

maashorst

Algemeen

Collegebesluiten (C) en raadsbesluiten (R)

✓ >	Vaststellen voorkeurstracé (R)	sep 2021
✓ >	Intentieverklaring planstudie (C)	jan 2024
>	Besluitvorming budget- en scope & go/no go realisatiefase (R)	jun 2025
»	College (C)	1/4/2025
»	CieREF (eerste termijn)	8/5/2025
»	Raadsinformatieavond	11/6/2025
»	CieREF (tweede termijn)	19/6/2025
»	Raad (R)	26/6/2025
>	Vaststellen (concept) omgevingsplan (C)	okt 2025
»	Incl. definitief ontwerp, landschapsplan en milieueffectrapporten	

maashorst

Volkel
gem. Uden
maashorst

Vragen & antwoorden Omklap N605
N.a.v. raadsinformatieavond – 11 juni 2025

Opgesteld door: [redacted]
Versie: 16-06-2025

Vragen tijdens de raadsinformatieavond die ter plekke nog niet van antwoord voorzien waren:

1. *Wat kost een VRI meer/minder t.o.v. een rotonde?*
   In het algemeen heeft een VRI (kruising met verkeerslichten) hogere investeringskosten dan een rotonde. Dat is hier naar verwachting ook het geval omdat de rotondes een relatief beperkte diameter hebben. Het verschil is erg afhankelijk van de specifieke situatie als gevolg van ruimtebeslag/inpassing, kabels en leidingen etc. Het meest relevante verschil betreft echter de beheerkosten: die zijn bij een VRI substantieel hoger omdat de VRI onderhoud vraagt, verkeerskundig beheerd moet worden en een beperkte levensduur heeft. Verder geldt dat VRI's en rotondes niet alleen op basis van kostenoverwegingen uitwisselbaar zijn. De oplossingen horen bij de betreffende wegcategorieën en verkeersintensiteiten wat samenhangt met optimale verkeersveiligheid.

2. *Waarom zit in de rotonde Brabantstraat geen knik / 'zigzag' in het fietspad ter plaatse van de opstelruimte tussen twee rijstroken?*
   Dit heeft met de overzichtelijkheid van de situatie te maken. Voor een veilige fietsoversteek bij een rotonde is een knik maar in beperkte gevallen van toegevoegde waarde. Bij beperkt zicht en grote kans op regelmatige filevorming zorgt de knik ervoor dat de fietser verplicht wordt afgeremd zodat deze meer tijd heeft om het volgende deel van de oversteek te kunnen inschatten. In het huidige ontwerp is het zicht goed en uit de modelstudies komt dat de kans op filevorming laag is.

   Bij de rotonde Rouwstraat wordt in de afronding van het wegontwerp nog beschouwd of de knik daar van toegevoegde waarde is. De fietser moet nu in een kleine ruimte twee haakse bochten maken. Dat is lang niet voor iedereen heel gemakkelijk en kan zorgen voor valpartijen. Bovendien kunnen deze bijzondere manoeuvres ervoor zorgen dat de aandacht gaat naar het sturen en niet meer naar het uitkijken bij de oversteek. Bij deze rotonde Rouwstraat is tot nu toe een knik toegevoegd na afstemming met de omgeving (bezorgde ouders schoolgaande kinderen en fietsbond).

3. *Was een parallelweg tussen Heikantsepad en Zandstraat een toezegging? Dit ten behoeve van de ontsluiting van landbouwverkeer.*
   Een parallelweg op deze locatie was onderdeel van het concept ontwerp behorende bij de besluitvorming voor het voorkeurstracé in de raad van 2021. Erna is het participatieproces nog verder doorgelopen. Vanuit dat proces bleek dat het zeer onwenselijk was om deze verbinding te realiseren. Omdat de hoeveelheid landbouwverkeer over de Heikantsepad relatief laag is, is die wens vanuit stakeholders dan ook gehonoreerd. Deze keuze is bekrachtigd in de stuurgroep van het project in april

2024. Vanaf dat moment is er in alle gedeelde tekeningen van concept ontwerpen of landschapsplan geen sprake meer geweest van een parallelweg op die locatie.

4. *Is de aansluiting van Beekvloet op de Nieuwe Udenseweg voldoende veilig?*
   Uit de beschikbare data over snelheden en ongevallen blijkt niet dat er sprake is van een gevaarlijke plek. De snelheid in de bocht ligt rond het geldende maximum en vanaf 2014 zijn er maar 2 geregistreerde ongevallen. In het ontwerp voor de aangepaste kruising is er meer ruimte gemaakt om op te kunnen stellen en met het afwaarderen van de bestaande route N605 zal het veel rustiger worden.

5. *Waarom wordt de aansluiting Beekvloed niet meegenomen in de VRI van de kruising Nieuwe Udenseweg-N264 (voorbeeld is de Veldmolenweg)?*
   Het meenemen van de aansluiting in de VRI is niet nodig omdat de aangepaste kruising meer opstelruimte bevat én omdat de Nieuwe Udenseweg straks een lagere verkeersintensiteit heeft. Het toevoegen van de afslag in de VRI zou het hele kruispunt heel complex maken om te regelen. Bovendien zorgt de extra afslag in dat geval voor langere wachttijden. Dat gaat ten koste van de doorstroming en is ook daarom niet wenselijk.
   Er zijn een aantal grote verschillen met de aansluiting Velmolenweg. De Velmolenweg wordt namelijk ook gebruikt door fietsers en voetgangers. Door aanwezigheid van bushaltes en de supermarkt in de buurt is deze kruising veel complexer dan de Beekvloet, waar alleen autoverkeer gebruik van mag maken.

6. *Is er sprake van een ononderbroken zichtlijn in de fietstunnel Heikantsepad?*
   De fietstunnel heeft bij de westelijke helling de tunnel in een lichte bocht om het verloop van het Heikantsepad (waarin die bocht ook zit) te volgen. Op die manier worden de aanliggende percelen zo min mogelijk gehinderd. Dat betekent dat er vanaf die kant wel zicht is de tunnel in, maar niet heel de tunnel doorgekeken kan worden. De hoogteligging heeft hier ook invloed op, maar door de relatief hoge ligging is deze invloed beperkt wat gunstig is. Daarnaast is de route, behalve het deel onder de weg, niet overdekt. Er komt daardoor veel licht ver de tunnel in wat het zicht bevorderd.

7. *Waarom laten we de rotondes op de N264 niet liggen, zodat we de tweede fietstunnel kunnen aanleggen? Waarom de noodzaak voor iVRI's?*
   De ombouw van rotondes naar kruispunten met een iVRI-regeling op de N264 is noodzakelijk om het verkeer beter te laten doorstromen, vooral tijdens drukke momenten zoals de spits. Bij hoge verkeersintensiteiten heeft een kruispunt met verkeerslichten (VRI) de voorkeur boven een rotonde, omdat dit de doorstroming bevordert. De rotonde Industrielaan is, samen met de rotonde Zeelandsedijk, overgeheveld van een ander provinciaal project (rotondes N264 Wilhelmina, Karrevracht en Velmolen) naar het project Omklap N605 Volkel. Dat is een groot deel van de reden dat de provincie medefinancier is voor het volledige project Omklap N605 Volkel. Zonder de ombouw van deze rotondes zou het project geen doorgang kunnen vinden.

   De reden voor het toevoegen van de rotondes Industrielaan en Zeelandsedijk aan de scope van het project Omklap N605 Volkel is dat de rotonde Zeelandsedijk door de herinrichting van de N605 aanzienlijk meer verkeer te verwerken krijgt. Door beide rotondes binnen één project aan te pakken, kan de verkeerssituatie beter worden

afgestemd op de nieuwe omstandigheden. Dit draagt, met name tijdens de piekmomenten, bij aan een vlottere verkeersdoorstroming en een verbeterde bereikbaarheid van het gebied.

8. *Is er overwogen dat mensen wellicht toch de N605 gaan oversteken ter hoogte van het buurtschap Oosterens?*
   De N605 heeft als provinciale weg bermen, bermsloten en op diverse plaatsen geluidwerende voorzieningen. Verder is er, afhankelijk van de locatie opgaande, beplanting. De inrichting is zo dat dit zeker niet uitnodigt tot oversteken op plaatsen die daar niet voor bedoeld zijn.

9. *Waarom wordt de investering geïndexeerd op 2029? En waarom niet op 2025 en daarna mee in de indexering?*
   Hier worden kosten en dekking door elkaar gehaald. Aan de ene kant moeten wij gewoon ramen wat iets daadwerkelijk gaat kosten en daartegenover moeten we zoeken naar dekking. De investering moeten we dus reëel ramen op basis van de op dat moment te verwachten kosten voor het project. Dus als in 2029 het plan duurder wordt door loon-en prijsstijgingen houdt dat moet er op basis van die prijzen straks afgerekend worden. Dus de benodigde investering wordt hoger (de facturen die wij straks als gemeente moeten gaan betalen) en daarmee ook de toekomstige kapitaallasten. Het benodigde investeringsvolume kunnen we niet dekken uit de algemene uitkering maar de daaruit voortvloeiende kapitaallasten wel. De algemene uitkering is een algemeen dekkingsmiddel in de begroting. De kapitaallasten door het duurder worden van het project nemen we op in het bestedings- en dekkingsplan van de begroting waar de algemene uitkering vervolgens als dekking wordt ingezet.

10. *De fietstunnel Wilgenstraat zou volgens de financiële verordening over 40 jaar afgeschreven worden. Onder welke voorwaarden zou dat 80 jaar kunnen zijn en op welke structurele lasten zouden we dan uitkomen?*
    Onze financiële verordening geeft het volgende aan over afschrijvingstermijnen: ‘De genoemde afschrijvingstermijnen (in dit geval 40 jaar) gelden als maximum, niet als minimum. Op grond van een voorzichtig financieel beleid is een afschrijvingsbeleid aan te bevelen waarin wordt voorkomen dat (te veel) lasten naar de toekomst worden geschoven.’ Maar we kunnen afwijken mits de raad daartoe besluit. De financiële verordening zegt daarover: ‘Er kan (indien goed gemotiveerd) worden afgeweken van onderstaande afschrijvingstermijnen middels een raadsbesluit.’ Dat goed motiveren wordt verder niet toegelicht maar het mag duidelijk zijn dat dat inhoudelijke argumenten moeten zijn. Bijvoorbeeld landelijke cijfers die aantonen/onderbouwen waarom die termijn ruimer kan zijn dan 40.
    De afschrijving van de fietstunnel Wilgenstraat, ter waarde van 9 miljoen (prijspeil 2029) zou structurele lasten van 201.000 euro met zich meebrengen wanneer dit wordt afgeschreven over 80 jaar.

Gestelde vragen voorafgaand aan de raadsinformatieavond:

Omklap N605

1. *Brabantstraat verkeersluw en auto-onvriendelijk. Hoe ziet de poho dat te realiseren, daar de weg tot aan de Speekstraat bekend staat als een zeer drukke landbouwroute voor zwaar tot zeer zwaar landbouwverkeer.*
   Afwaarderen Brabantstraat-Leeuwstraat is gekoppeld aan eerdere besluitvorming Raad in 2021. Deze wordt afgewaardeerd voordat de N605 gereed is. Onderzoek daartoe wordt ingepland. Vanuit dat onderzoek zal er aandacht besteed worden aan een afwaardering met oog voor benodigde landbouwverkeersbewegingen. Zie slide 6 in PPT van raadsinformatieavond.

2. *Brabantstraat verkeersluw en auto-onvriendelijk. De fietsersoversteek aan Boekelzijde is deze fietsveilig gemaakt? Zo ja hoe en zo nee waarom niet?*
   De nieuwe situatie met de rotonde wordt verkeersveiliger dan de bestaande situatie. Onder andere doordat er bij de rotonde, in plaats van een T-splitsing, een dubbelzijdig rood gemarkeerd fietspad aanwezig is met opstelruimte om veilig over te steken. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 16).

3. *Brabantstraat verkeersluw en auto-onvriendelijk. Kruisbeeld verplaatsen is hier al meer over bekend.*
   In afstemming met de monumentencommissie hebben we een nieuwe locatie voor het kruisbeeld ensemble gevonden. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 16).

4. *Geen verbinding tussen Speekstraat, Zandstraat en Heikantsepad? Waar is de ontsluitingsweg, fietspad, fietsstraat gebleven tussen deze straten.*
   Een verbinding voor wandelaars en recreatieve fietsers wordt hier nog toegevoegd. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 19).

5. *Geen verbinding tussen Speekstraat, Zandstraat en Heikantsepad? Aan beide zijde een geluidwerende voorziening van 1mtr. Hoog, vinden jullie dit hoog genoeg voor zicht, geluid en woongenot aanwonenden, de aanwonenden zelf niet?*
   Geluidwerende voorzieningen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het akoestisch onderzoek. Deze is weer geënt op wet- en regelgeving. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 21). Daarnaast worden schermen achter woningen visueel groen ingepast met groene afscherming van circa 1,5 meter hoog (slide 22).

6. *Zandstraat 2-4. Wanneer is het vernieuwde landschaps- en beeldkwaliteitsplan klaar?*
   Deze is gereed wanneer het ontwerp omgevingsplan N605 ter inzage gaat, voorzien voor oktober 2025 (zie slide 4 in PPT raadsinformatieavond).

7. *Zandstraat 2-4. De beloofde fiets – en wandelpaden Zandstraat, Speekstraat en Berkenweg zij die daarin ingetekend?*
   Ja. Zie ook antwoord vraag 4.

8. *Zandstraat 2-4. Maakt hiervan ook het 'klompenpad' deel uit vals verbinding tussen de beide buurtschappen over de Bolle Akker?*
   Ja. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 20).

9. *Zandstraat 2-4. Er is gekozen voor 2 wadi's. Waarom worden er niet veel meer bomen ingetekend?*
   Wadi's en andere waterhuishoudkundige elementen zoals watergangen worden bepaald op basis van de eisen en benodigdheden vanuit het waterhuishoudkundige systeem gekeken. Daarnaast wordt er groen ingepast en gecompenseerd passende bij wat er aangetast wordt. In het landschapsplan wordt een nadere invulling gegeven daarin. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 24).

10. *Speekstraat 8. De wal is hier ingetekend op 1,5 meter hoogte behalve het 1e stuk bij de Wadi die is 1 meter. Kan de wal hier niet gelijkgetrokken worden in zijn geheel tot 1.5/2 meter?*
    Zie antwoord vraag 5.

11. *Speekstraat 8. Het huis is nog vrij jong en maximaal en optimaal geïsoleerd. Het geluid op de voorgevel is hoog, wat alleen maar meer wordt. Kunnen er extra maatregelen genomen worden om geluidsniveau te verlagen?*
    Zie antwoord vraag 5.

12. *Speekstraat 8. Voor verkeer vanuit Boekel voor en op de rotonde zorgen dat de lichtinval van koplampen de huiskamer binnenkomt. Kunnen er extra maatregelen genomen worden om deze lichtinval te voorkomen?*
    De N605 ligt hier verhoogd en is op die locatie geflankeerd door geluidschermen. Deze ontnemen het merendeel van de lichthinder op de woning. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 21). Verder schijnen koplampen van een auto over een lengte van maximaal 100m schuin naar de grond. De woning staat op circa 165m van de rotonde (hemelsbreed), dat is voldoende afstand om de scherpste lichtinval te voorkomen. Daarnaast draait het verkeer de rotonde op en rijdt het dus niet in een rechtstreekse lijn richting de woning. Mocht er toch sprake zijn van overlast door lichthinder, dan kan dit worden opgevangen met het aanbrengen van beplanting van max 1m hoog in de groene zone achter het scherm.

13. *Speekstraat 8. Voor zowel lichtinval als geluidsniveau zou de rotonde zuidelijker moeten komen. Is dit een reële optie en kan deze meegenomen worden?*
    Zie antwoord vraag 12. Daarnaast ligt de locatie voor deze rotonde reeds vast sinds het raadsbesluit in 2021 (zie slide 7 in PPT van raadsinformatieavond).

14. *Speekstraat 8. Er loopt een sloot langs het nieuwe traject van de rotonde tot aan Speekstraat 8. Daarna houdt deze op. Dit zou afwateringsproblemen kunnen veroorzaken voor tuin/weide/oprit/garage. Kan de sloot niet doorgetrokken worden?*
    Nee. Zie antwoord vraag 9. Met de aanwezige sloten en wadi's is er voldoende bergingscapaciteit en is er geen voorziene wateroverlast in dit gebied.

15. *Zeelandsedijk 29/31 Brabantse hoeve. Waar staat de lichtblauwe dubbele streep voor die aan deze zijde van het nieuwe traject loopt om de Wadi heen? (Deze staat ook niet in de legenda). Is dit een greppel o.i.d.?*
    Het betreft een nieuw te graven primaire watergang (zoals zichtbaar in de legenda). Zie verder antwoord vraag 9.

16. *Zeelandsedijk 29/31 Brabantse hoeve. Er wordt volgens de info geen geluidswal, maar een vangrail van 0.75 meter aangelegd, klopt dit?*
    Ja. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 21). Zie ook antwoord vraag 18 rondom groene visuele afscherming. Mits dit anders uitpakt op basis van het definitieve akoestisch rapport wordt dit teruggekoppeld aan de betreffende stakeholder(s).

17. *Zeelandsedijk 29/31 Brabantse hoeve. Volgens tekening ontbreekt aan deze zijde de geluidwerende voorziening van 1mtr. Klopt dit?*
    Klopt. Zie ook antwoorden vraag 5 en vraag 18.

18. *Zeelandsedijk 29/31 Brabantse hoeve. I.v.m. de bedrijfsvoering (trouwlocatie) is toegezegd dat aan deze zijde een wal zou komen van 1 meter hoog met geluidscherm en groenblijvende begroeiing (zichtbescherming van 2 zijden) van 1 meter, totaal 2 meter. Deze ontbreekt totaal op deze tekening, wat is hier de reden van? Kunnen wij de toezegging hebben dat dit voor de commissie aangepast is en wij voorzien worden van correcte tekeningen? (zie 5) verderop in het traject worden er wel geluidwerende voorzieningen gecreëerd van 1,5 en 2 meter.*
    Zie antwoord vraag 5. Het definitief akoestisch onderzoek kan nog wijzigingen met zich meebrengen. Verder wordt in het landschapsplan nog duidelijker verwerkt en opgenomen dat er ter hoogte van de Brabantse Hoeve, ongeacht de geluidwerende voorzieningen, wintergroene beplanting geplaatst wordt van ongeveer 1,5 meter hoogte om het zicht op de weg te minimaliseren. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 14).

19. *Heikantsepad 3. Hoe ver komt de tunnelbak, kunnen zij nog wel veilig naar en van hun perceel komen?*
    De tunnelbak eindig bij het perceel van Heikantsepad 3, maar op afstand van de uitrit van het perceel. Ter hoogte van deze locatie wordt momenteel de laatste hand gelegd aan het ontwerp vanwege eerder opgehaalde signalen bij bewoners. Het aangepaste ontwerp wordt nogmaals besproken met hen voordat deze als onderdeel van de stukken bij het ontwerp omgevingsplan ter inzage wordt gelegd. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 14).

20. *Heikantsepad 3. Hoe veel na deze herinrichting komt deze over het perceel van deze familie en hun bedrijf?*
    Zie antwoord vraag 19.

21. *Heikantsepad 3. De tunnelbak is nu ingetekend met een flauwe bocht, bouwtechnisch en verkeersveilig zou een rechte tunnel het beste zijn. Familie kan er toch vanuit gaan dat de nu getekende optie het gaat worden?*
    Ja, de ingetekende tunnel met een lichte bocht is ook het tracé van de fietstunnel. Zie verder antwoord bij vraag 19.

22. *Heikantsepad 3. In – en uitrijdend vrachtverkeer zal door hun verkeersbeweging gedeeltelijk in de tunnel komen om hun manoeuvre te kunnen maken. Dit kan zorgen voor zeer onveilige situaties door E-bikes/Fatbikes die door de tunnel snellen, wat gaat hier gebeuren om de veiligheid te garanderen?*
    Zie antwoord vraag 19. Als onderdeel van deze ontwerpslag wordt er verkeerskundig getoetst dat het mogelijk is voor vrachtwagens om te keren op de Heikantsepad. Zie ook slide 15 in PPT van raadsinformatieavond.

23. *Heikantsepad 3. Dagelijks komen hier 1 of 2 vrachtwagens hoe ziet de poho de ontsluiting voor deze vrachtwagens, door het centrum van Volkel? Vindt de poho dit een wenselijke situatie?*
    Er loopt een onderzoek naar de impact voor vrachtverkeer en landbouwverkeer over het Heikantsepad. Deze loopt tot september 2025. Daarbij wordt ook gekeken naar eventuele benodigde maatregelen die getroffen dienen te worden om het vracht- en landbouwverkeer goed af te wikkelen.

24. *Heikantsepad 3. Er is gesproken over een ontsluiting tussen de Heikantsepad en de Antoniusstraat om de fietscrossbaan heen, wordt dit een reële optie?*
    Zie antwoord vraag 23. Dat is een mogelijke locatie voor als een extra route voor de afwikkeling van het landbouwverkeer noodzakelijk is.

25. *Heikantsepad 3. Ontsluiting via de Zandstraat waarom is deze optie komen te vervallen?*
    Deze optie, een parallelweg tussen de Heikantsepad en de Zandstraat, is vervallen op verzoek van de aanwonenden van Heikantsepad. Deze keuze is vervolgens vastgelegd in de stuurgroep en gecommuniceerd aan de Raad.

26. *Heikantsepad 3. De ingetekende wal van maar 1 meter is te laag voor enig behoud van hun woongenot, kan de toezegging komen dat deze aangepast gaat worden (zie 5 en 9)?*
    Zie antwoord vraag 5.

27. *Heikantsepad 3. De familie heeft aangegeven dat het bespreekbaar is om het woonhuis te verplaatsen naar een ander wenselijk gedeelte op hun terrein. Waarom is daar nooit een reactie op gekomen?*
    Familie kan een principeverzoek indienen bij de gemeente om hierover verder in gesprek te gaan.

28. *Heikantsepad 2. Hoe ver komt de tunnelbak, kunnen zij nog wel veilig naar en van hun perceel komen?*
    Zie antwoord vraag 19.

29. *Heikantsepad 2. Hoe veel na deze herinrichting komt deze over het perceel van deze familie en hun bedrijf?*
    Zie antwoord vraag 19.

30. *Heikantsepad 2. De tunnelbak is nu ingetekend met een flauwe bocht, bouwtechnisch en verkeersveilig zou een rechte tunnel het beste zijn. Familie kan er toch vanuit gaan dat de nu getekende optie het gaat worden?*
    Zie antwoord vraag 19.

31. *Heikantsepad 2. In – en uitrijdend vrachtverkeer zal door hun verkeersbeweging gedeeltelijk in de tunnel komen om hun manoeuvre te kunnen maken. Dit kan zorgen voor zeer onveilige situaties door E-bikes/Fatbikes die door de tunnel snellen, wat gaat hier gebeuren om de veiligheid te garanderen?*
    Zie antwoord vraag 23.

32. *Heikantsepad 2. Er is gesproken over een ontsluiting tussen de Heikantsepad en de Antoniusstraat om de fietscrossbaan heen, wordt dit een reële optie?*
    Zie antwoord vraag 23.

33. *Heikantsepad 2. Ontsluiting via de Zandstraat waarom is deze optie komen te vervallen?*
    Zie antwoord vraag 25.

34. *Heikantsepad 2. Aan deze zijde is geen wal getekend, terwijl er een toezegging is gedaan dat er een wal zou komen van 1 meter met 1,5 meter groene begroeiing omdat hun perceel lager ligt dan andere zijde. Graag aangepaste tekening en toezegging dat wij een aangepaste tekening krijgen voor de commissie van volgende week? (zie 5, 9 en 17).*
    Zie antwoord vraag 5.

35. *Heikantsepad. Aan beide zijde vindt er intensieve landbouw plaats. Hoe ziet de poho dat al het zware landbouwverkeer door het centrum van Volkel wordt afgewikkeld. Is de vraag 15 en 23 ook hiervoor een reële optie die uitvoerbaar is?*
    Zie antwoord vraag 22.

36. *Fietstunnel tussen Heikantstraat en Oosterheidestraat ter hoogte van de ingang Billy Bird. Is deze optie onderzocht en/of besproken met beide buurtschappen?*
    In de verkenningsfase zijn er meerdere opties bekeken voor mogelijke oversteken op diverse plekken (zoals vastgelegd in het ambitiedocument). Daar zat toen echter nooit een locatie op de Bolle Akker bij. Dat is ook geen logische locatie tussen de twee buurtschappen in omdat deze dan beiden doorsneden worden. Zie slide 26 in PPT van raadsinformatieavond.
    De Raad heeft in 2021 het voorkeursalternatief vastgesteld. Daarbij hoorde een tracé met twee rotondes: bij de Rouwstraat en de Brabantstraat. Ertussen geen rotondes. Ook waren de opties voor een fietstunnel bij Heikantsepad en/of Wilgenstraat toen benoemd. Zie slide 7 in PPT van raadsinformatieavond.

37. *Zo ja wat was hiervan de uitkomst en zo nee waarom niet?*
    Zie antwoord vraag 36.

38. *Fietstunnel tussen Heikantstraat en Oosterheidestraat ter hoogte van de ingang Billy Bird. Behoort deze optie nog steeds tot de mogelijkheden?*
    Nee. Zie antwoord vraag 36. Daarnaast zijn er vrijwel geen ontwikkelingen wenselijk en mogelijk op de Bolle Akker.

39. *De mogelijkheid om een fietsstraat/fietspad naast het nu voorliggende tracé te realiseren tussen Heikantsepad en Wilgenstraat, kan dat?*
    Nee. Zie antwoord vraag 38.

40. *Fietstunnel Wilgenstraat. Zijn er ook goedkopere varianten realiseerbaar en ook bespreekbaar?*
    De raming van de fietstunnel Wilgenstraat wordt betrouwbaar en realistisch geacht. Zie slide 27 in de PPT van de raadsinformatieavond.

41. *Fietstunnel Wilgenstraat. Kunt u een overzicht presenteren wat daarvan de structurele jaarlasten zijn voor de gemeente van de diverse mogelijke varianten? Niet alleen de huidige variant van € 9 miljoen maar ook van een variant van €4,5 of € 6 miljoen?*
    Zie slides 27 en 28 in de PPT van de raadsinformatieavond.

42. *Fietstunnel Wilgenstraat. We krijgen maar 1 keer de mogelijkheid om hier ja te zeggen, kan de poho bevestigen dat de beslissing onomkeerbaar is voor de komende 80 jaar?*
    Nee. Als wordt besloten om het conceptomgevingsplan N605 Volkel, volgens het raadsvoorstel, dit jaar ter inzage te leggen, dan moet dat plan eerst onherroepelijk zijn. Daarna kan er een procedure gestart worden voor de aanleg van de fietstunnel bij de Wilgenstraat. De aanleg van deze tunnel kan dan mogelijk gemaakt worden via een BOPA-procedure (buitenplanse omgevingsplanactiviteit), zodra het omgevingsplan N605 definitief is vastgesteld. Uiteraard moeten de benodigde financiële middelen op dat moment beschikbaar zijn evenals een akkoord van de Provincie vanwege raakvlakken met de N605.

43. *Fietstunnel Wilgenstraat. Fietsers vanuit Oosterens en fietsers vanuit Odiliapeel die gebruiken van de nu al niet veilige Rouwstraat en Rechtestraat moeten alsnog de zeer drukke en drukker wordende N605 bij de rotonde Antoniusstraat oversteken. Is deze optie wenselijk qua veiligheid en bescherming van kwetsbare fietsers? Is dan een tunnel bij de Wilgenstraat niet de oplossing om een betere veiligheid te garanderen voor deze groepen, scholieren en bewoners.*
    De nieuwe situatie wordt verkeersveiliger dan de bestaande situatie. Onder andere doordat er bij de rotonde een dubbelzijdig rood gemarkeerd fietspad aanwezig is met opstelruimte om veilig over te steken. Daarnaast is er meer overzicht op en door fietsers in de nieuwe situatie. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 13).

44. *Tracé rotonde Antoniusstraat - N264. Het fietspad houdt op voor Zeelandsedijk 15, waarom wordt fietspad niet doorgetrokken naar de Berkenweg?*
    Deze situatie zullen we aanpassen zodanig dat het fietspad Berkenweg doorloopt tot na de kruising met de Zeelandsedijk. Voor de twee adressen op dit tracé wordt er een verhard pad aangelegd. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 12).

45. *Tracé rotonde Antoniusstraat - N264. De huidige blinde oversteek 50 meter verder voor fietsers naar de Berkenweg komt dan te vervallen en zorgt voor een veiliger situatie op 2 plekken. Is de poho het daar mee eens en kan deze ingetekend worden?*
    Zie antwoord vraag 44.

46. *Kruising Zeelandsedijk/N264. De oversteek voor fietsers wordt neem ik aan ook meegenomen in de VRI, klopt dat?*
    Ja. Zie slide 12 in PPT van raadsinformatieavond.

47. *Kruising Zeelandsedijk/N264. De Zeelandsedijk richting Vliegbasis als nieuwe entree voor ons industrieterrein. We mogen er toch vanuit gaan dat beide projecten vloeiend in elkaar overgaan, klopt dit?*
    Ja.

48. *Kruising Zeelandsedijk/N264. Het voorziene evenemententerrein zorgt toch niet voor conflicterende omstandigheden met huidige presentatie N605/N264?*
    Nee.

49. *Kruising Zeelandsedijk/N264. Graag toezegging dat ontwikkeling evenementen terrein niet ten koste gaat van de voortgang in project N605/N264.*
    Ontwikkeling evenementen terrein gaat niet ten koste van de voortgang project N605.

50. *Verplaatsing F16 is daar al een oplossing voor gevonden? Verplaatsing van de F16 zorgt toch niet voor conflicterende zaken en voortgang voor snelle realisatie van omklap N605?*
    Er is een nieuwe beoogde locatie voor de F16. Deze is besproken met de dorpsraad en wordt momenteel door de provincie Noord-Brabant voorgelegd aan Defensie. Zie afbeelding in PPT van raadsinformatieavond (slide 13).

Aansluiting Industrielaan-N264

1. *De ontsluiting Beekvloed/Nieuwe Udenseweg was een tijdelijke ontsluiting voor bouwverkeer Volkel West I en II. Lezende de tekening wordt dit een definitieve ontsluiting. Klopt dit?*
   Nee. De kruising Industrielaan-N264 wordt aangepast op basis van de bestaande situatie waarbij de Beekvloed aansluit op de Nieuwe Udenseweg. Zie slide 17 in PPT van raadsinformatieavond. Een permanente oplossing voor de ontsluiting van Volkel West wordt beschouwd in relatie tot het afwaarderen van de Brabantstraat/Leeuwstraat.

2. *Komende vanaf de Beekvloed is er geen oplossing voor het invoegende verkeer. Dit zorgt voor opstopping en slechte doorstroming. Wordt deze constatering gedeeld?*
   Nee. Er is in de nieuwe situatie meer opstelruimte voor het invoegend verkeer. Daardoor verbetert de doorstroming. Gecombineerd met de verwachte afname van verkeersdrukte op de Brabantstraat/Leeuwstraat verbetert de doorstroming nog verder.

3. *Wanneer Niemeskant gebouwd gaat worden wordt de druk op deze ontsluiting alleen maar groter. Wordt deze redenatie gedeeld?*
   Nee. Met het ontwerp en de dimensionering van deze kruising is rekening gehouden met de toekomstige verkeersintensiteiten. De kruising kan deze toekomstige aantallen aan. Daarnaast is de hoofdontsluiting voor Niemeskant voorzien aan de Leeuwstraat, met een secundaire ontsluiting aan de Vloetstraat.

4. *Zou het gezien de toenemende drukte en veiligheid niet verstandig zijn om de Beekvloed mee te nemen in de complete VRI van het gehele kruispunt? Vergelijkbaar de oplossing zoals bij de Aldi en Velmolenweg?*
   Zie antwoord vraag 1.

5. *Komende vanuit Volkel over de Nieuwe Udenseweg kan men dan veilig linksaf de Beekvloed opdraaien? Of ook meegenomen in de VRI?*
   Dat kan. Zo is er opstelruimte toegevoegd die het overzicht en de veiligheid voor overstekende automobilisten verbetert.

6. *Voor het realiseren van het nieuwe kruispunt is er meer ruimte nodig voor de realisering. Is de constatering juist dat de weg dan dichter tegen Volkel West komt te liggen? Heeft dit consequenties voor het geluid en voelbaarheid meer trillingen in de wijk en woningen?*
   De aangepaste aansluiting valt vrijwel volledig binnen de bestaande grenzen. Er is slechts sprake van een minieme (hooguit ene paar decimeters) uitbreiding van de kant asfalt aan de westzijde van het tracé en aan de zuidzijde van het tracé.

7. *De wegafscheiding op de Nieuwe Udenseweg is dat middels een verhoging en/of wegmarkering?*
   De witte wegmarkering betreft markerkering, Het gedeelte dat groen is ligt ets hoger met kantbanden ernaast die licht verhoogd zijn.

8. *Voor Volkel West I en II, Niemeskant en omliggende bewoners is de totale infrastructuur en verkeersafwikkeling in dit gebied één project. Herinrichting Boekelsedijk en gedeelte Vloetstraat tot aan de Beekvloed wordt na de zomervakantie gerealiseerd, Niemeskant is in ontwikkeling en is de ontsluiting nog ter discussie (Vloetstraat of beter Boekelsedijk). Nu kruising Industrielaan, dadelijk 2e deel Vloetstraat (wensen Fietsforum)en later nog de afwaardering Leeuwstraat/Brabantstraat. Wanneer wordt de toezegging gestalte gegeven om hier via participatie als één project te behandelen? Nu zijn het allemaal postzegeloplossingen en ontbreekt het totale plaatje. Reeds gerealiseerde aanpassingen kunnen conflicteren met de beste oplossing voor het gehele gebied. Wordt deze mening gedeeld? Zo nee, waarom niet, zo ja wanneer krijgt dit dan een vervolg?*
   Er zal dit jaar nog communicatie plaats vinden rondom de inrichting van de kruising in de volgende fase van het project. Daarbij wordt rekening gehouden met de reeds bestaande ontwikkelingen. Zie verder ook antwoord vraag 1.

---

1. *Over de rotonde Rouwstraat-St.Antoniusstraat-Zeelandsedijk gaan dagelijks ongeveer 10.000 auto's en langzaam verkeer, onder andere 2 x de schooljeugd komende vanuit Odiliapeel en omgeving. Is een verkeerslichtinstallatie in plaats van een rotonde een veiliger oplossing?*
   In het BBMA2022 rijden er ongeveer 7.000 motorvoertuigen per etmaal over de N605 nieuwe route. Bij deze verwachte intensiteit is de rotonde de best passende inrichtingsvorm. Dat heeft te maken met de intensiteiten van het verkeer en de gaten die vallen in de verkeersstroom waardoor oversteken goed gaat. Verder ontstaat er bij VRI's op plekken met te lage intensiteiten het risico op (te) lang moeten wachten en daarmee rood licht negeren. Omdat de snelheid van het autoverkeer potentieel veel hoger ligt dan

op een rotonde is dat een risico op fatale ongevallen.

2. *Wat zijn de (meer)kosten van een verkeerslichtinstallatie t.o.v. een nieuwe of aan te passen rotonde?*
   In het algemeen heeft een VRI (kruising met verkeerslichten) hogere investeringskosten dan een rotonde. Dat is hier naar verwachting ook het geval omdat de rotondes een relatief beperkte diameter hebben. Het verschil is erg afhankelijk van de specifieke situatie als gevolg van ruimtebeslag/inpassing, kabels en leidingen etc. Het meest relevante verschil betreft echter de beheerkosten: die zijn bij een VRI substantieel hoger omdat de VRI onderhoud vraagt, verkeerskundig beheerd moet worden en een beperkte levensduur heeft. Verder geldt dat VRI's en rotondes niet alleen op basis van kostenoverwegingen uitwisselbaar zijn. De oplossingen horen bij de betreffende wegcategorieën en verkeersintensiteiten wat samenhangt met optimale verkeersveiligheid.

Technische vraag

Zaaknr.: 23088-2025

Technische vraag aan domein/team: Ruimte / Civiele techniek

Onderwerp: Omklap N605 Volkel

Hierbij een aantal technische vragen over de N605 en N264, die wij graag beantwoord willen zien ruim voor donderdag.

N605

1. Graag een nieuwe verduidelijkingsfoto van de volgende situaties:
   a. Fietsverkeer tussen de rotonde Rouwstraat en de N264. Met name hoe fietspaden lopen, welke oversteken vervallen en hoe de aansluiting met Berkenweg komt.
   b. Tevens hoever de grijze weg verloopt aan de zijde van Zeelandsedijk 15 en de ontsluiting van dit bedrijf en van daaruit naar de Berkenweg.
   c. Fietsveilige oversteek rotonde Brabantstraat (dus met knik op middenberm), zoals bij de andere rotonde Rouwstraat.

Over de ontsluiting entree huidige industrieterrein bestaand en nieuw Hoogveld via Zeelandsedijk:

2. Wanneer gaat deze plaatsvinden en kunnen wij inzien hoe deze gaat worden?

Dan over vrachtverkeer voor de huisnummers 2 en 3 en zwaar landbouwverkeer langs gehele Heikantsepad:

3. Welke opties worden er uitgewerkt om dit verkeer niet door centrum Volkel te laten lopen en welke heeft technisch/verkeerskundig de voorkeur?
4. In de legenda ontbreekt de uitleg wat de dunne lichtblauwe dubbele streep betekent. Graag uitleg of dit een greppel is of iets dergelijks.

N264/Industrielaan

5. Kunt u uitsluitsel geven of de kruising Beekvloed/Nieuwe Udenseweg van een tijdelijke ontsluiting voor bouwverkeer voor Volkel-West I en II nu een permanente ontsluiting wordt?
6. Zo ja, dan dient deze meegenomen te worden in de totale VRI van dit kruispunt (zoals bij Aldi, Velmolenweg).
7. Zo nee, graag een visueel overzicht hoe de totale infrastructuur gaat worden rondom Volkel-West en Niemeskant inclusief Vloetstraat/Boekelsedijk.

Ondertekening:

Datum indiening	:	16-6-2025
Fractie	:	VVD
Naam indiener	:	Ton de Vroomen
iBabs ID nr.	:	182

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: Ruimte / Civiele techniek
Datum: 17-6-2025

N605

Vraag:

1. Graag een nieuwe verduidelijkingsfoto van de volgende situaties:
   a. Fietsverkeer tussen de rotonde Rouwstraat en de N264. Met name hoe fietspaden lopen, welke oversteken vervallen en hoe de aansluiting met Berkenweg komt.
   b. Tevens hoever de grijze weg verloopt aan de zijde van Zeelandsedijk 15 en de ontsluiting van dit bedrijf en van daaruit naar de Berkenweg.
   c. Fietsveilige oversteek rotonde Brabantstraat (dus met knik op middenberm), zoals bij de andere rotonde Rouwstraat.

Antwoord 1 - algemeen:
De meest recente beschikbare beelden zijn die van het concept ontwerp (gedeeld bij de raadsstukken) en die afbeelding op slide 12 van de PPT van de raadsinformatieavond (eveneens ter beschikking). Als we nu een go krijgen wordt het ontwerp opgewerkt tot een definitief ontwerp waarin de genoemde punten al zitten of terecht komen.

Antwoord 1a:
De weergave van hoe de fietspaden gaan lopen is zichtbaar in de afbeelding op slide 12 van de PPT zoals gegeven. Let daarbij op dat het fietspad volledig doorloopt vanaf de rotonde Rouwstraat tot de kruising N264 aan de oostzijde (onder de bomen).

Antwoord 1b:
Het grijze pad is enkel bedoeld voor voetgangers en fietsers die toegang willen tot de twee percelen gelegen aan de westzijde van de Zeelandsedijk boven de rotonde Rouwstraat. Deze loopt dan ook niet door tot aan de Berkenweg, zoals in de huidige situatie ook niet het geval is. Zo voorkomen we verkeersbewegingen aan de westzijde van de Zeelandsedijk die daar niet wenselijk zijn.

Antwoord 1c:
Hier zit geen knik vanwege de overzichtelijkheid. Voor een veilige fietsoversteek bij een rotonde is een knik maar in beperkte gevallen van toegevoegde waarde. Bij beperkt zicht en grote kans op regelmatige filevorming zorgt de knik ervoor dat de fietser verplicht wordt afgeremd zodat deze meer tijd heeft om het volgende deel van de oversteek te kunnen inschatten. In het huidige ontwerp is het zicht goed en uit de modelstudies komt dat de kans op filevorming laag is.

Vraag:

Over de ontsluiting entree huidige industrieterrein bestaand en nieuw Hoogveld via Zeelandsedijk:

2. Wanneer gaat deze plaatsvinden en kunnen wij inzien hoe deze gaat worden?

Antwoord:
Het bestemmingsplan voor Hoogveld Zuid is recentelijk onherroepelijk verklaard. Daarin staat ook de verbeelding van het project. Deze wordt ontsloten aan de Kromstraat. Start werkzaamheden is voorzien voor het vierde kwartaal van dit jaar. Dit valt buiten de scope van het project N605.

Vraag:
Dan over vrachtverkeer voor de huisnummers 2 en 3 en zwaar landbouwverkeer langs gehele Heikantsepad:

3. Welke opties worden er uitgewerkt om dit verkeer niet door centrum Volkel te laten lopen en welke heeft technisch/verkeerskundig de voorkeur?

Antwoord:
Er loopt een onderzoek naar de impact voor vrachtverkeer en landbouwverkeer over het Heikantsepad. Deze loopt tot september 2025. Daarbij wordt ook gekeken naar eventueel benodigde maatregelen die getroffen dienen te worden om het vracht- en landbouwverkeer goed af te wikkelen. Een van de opties voor het afwikkelen van landbouwverkeer is een ontsluiting tussen de Heikantsepad en de Antoniusstraat om de fietscrossbaan heen.

Vraag:

4. In de legenda ontbreekt de uitleg wat de dunne lichtblauwe dubbele streep betekent. Graag uitleg of dit een greppel is of iets dergelijks.

Antwoord:
Het betreft een nieuw te graven primaire watergang (zoals zichtbaar in de legenda).

N264/Industrielaan

Vraag:

5. Kunt u uitsluitsel geven of de kruising Beekvloed/Nieuwe Udenseweg van een tijdelijke ontsluiting voor bouwverkeer voor Volkel-West I en II nu een permanente ontsluiting wordt?

Antwoord:
De kruising Industrielaan-N264 wordt aangepast op basis van de bestaande situatie waarbij de Beekvloed aansluit op de Nieuwe Udenseweg. Zie slide 17 in PPT van raadsinformatieavond. Een permanente oplossing voor de ontsluiting van Volkel West wordt beschouwd in relatie tot het afwaarderen van de Brabantstraat/Leeuwstraat.

Vraag:

6. Zo ja, dan dient deze meegenomen te worden in de totale VRI van dit kruispunt (zoals bij Aldi, Velmolenweg).

Antwoord:
Dit is niet aan de orde, zie antwoord vraag 5. Het meenemen van de aansluiting in de VRI is niet nodig omdat de aangepaste kruising meer opstelruimte bevat én omdat de Nieuwe Udenseweg straks een lagere verkeersintensiteit heeft. Het toevoegen van de afslag in de VRI zou het hele kruispunt heel complex maken om te regelen. Bovendien zorgt de extra afslag in dat geval voor langere wachttijden. Dat gaat ten koste van de doorstroming en is ook daarom niet wenselijk.

Vraag:
7. Zo nee, graag een visueel overzicht hoe de totale infrastructuur gaat worden rondom Volkel-West en Niemeskant inclusief Vloetstraat/Boekelsedijk.

Antwoord:
De aanpassingen van de aansluiting Volkel-West via Beekvloed met de kruising N264-Industrielaan is terug te vinden in de bijgeleverde stukken voor de N605. De inrichting voor de Vloetstraat/Boekelsedijk naar fietsstraten heeft u ook reeds ter beschikking. De overige schakels, zoals de Beekvloed en het resterend deel Vloetstraat, worden bekeken in relatie tot de nog op te starten studie voor het afwaarderen van de Brabantstraat/Leeuwstraat.

Technische vraag

Zaaknr.: 23088-2025

Technische vraag aan domein/team: Ruimte / Civiele techniek

Onderwerp: Raadsvoorstel Omklap N605 Volkel

Als er gedurende de uitvoering van het project omklap N605 zoals dit project nu in het raadsvoorstel staat, geld overblijven ten opzichte van het budget, in hoeverre is het dan technisch mogelijk om dit te reserveren/vast te houden/overhevelen voor het realiseren van de fietstunnel Wilgenstraat (de tweede tunnel)?

Ondertekening:

Datum indiening	:	16-6-2025
Fractie	:	CDA
Naam indiener	:	Jürgen Minten
iBabs ID nr.	:	181

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: Ruimte / Civiele techniek
Datum: 17-6-2025
Vraag: Als er gedurende de uitvoering van het project omklap N605 zoals dit project nu in het raadsvoorstel staat, geld overblijven ten opzichte van het budget, in hoeverre is het dan technisch mogelijk om dit te reserveren/vast te houden/overhevelen voor het realiseren van de fietstunnel Wilgenstraat (de tweede tunnel)? **Antwoord:** Of geld dat overblijft gereserveerd kan worden voor een fietstunnel Wilgenstraat is een politiek/bestuurlijke afweging die eerst voorgelegd moet worden aan de stuurgroep. Normaliter vloeit het geld dat we eventueel overhouden terug naar de budgetten waar het vandaan kwam. Overigens komt het ook regelmatig voor dat budgetten niet toereikend blijken. In dit geval ziet de provincie om meerdere redenen af van een bijdragen in de kosten voor de tunnel Wilgenstraat. Een eventueel goedkopere realisatie verandert niets aan deze argumenten en is dus geen directe reden voor hen om af te wijken van dit standpunt. Op basis van de huidige intentieovereenkomst is 50% van het geld dat overblijft in principe van de gemeente en 50% van de provincie. Hiermee staat het voor de gemeente vrij om geld dat eventueel overblijft van de gemeentelijke bijdrage, te reserveren voor een 2de tunnel. Dat zal echter pas na realisatie inzichtelijk zijn.

Technische vraag

Zaaknr.: 23088-2025

Technische vraag aan domein/team: Ruimte / Civiele techniek

Onderwerp: Omklap N605 Volkel

1. Er wordt door partijen gevraagd om voor de aanleg van de tweede tunnel te onderzoeken of het mogelijk is een afschrijvingstermijn te hanteren van 80 jaar waardoor de financieringslasten lager zijn. Is het volgens de financiële verordening überhaupt mogelijk om voor verschillende onderdelen van hetzelfde project verschillende afschrijvingstermijnen te hanteren?

2. Als de raad op 26 juni niet instemt met het voorliggende voorstel, wat zijn dan de risico's voor de toekomst voor de uitvoering van de omklap van de N605 door:
    - Vertraging door stikstofregels
    - Toenemende kosten

3. Stel dat, na het vaststellen van het omgevingsplan, via een BOPA-procedure alsnog wordt besloten een tweede tunnel aan te leggen. Wat zijn in dat geval de consequenties voor de planning van de gehele uitvoering van het project? Levert dit mogelijk vertraging op, of kan dat separaat doorgaan?

Ondertekening:

Datum indiening	:	17-6-2025
Fractie	:	Voor de Dorpen / Maashorst Vooruit
Naam indiener	:	Theo de Veer
iBabs ID nr.	:	184

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: Ruimte / Civiele techniek
Datum: 18-6-2025

Vraag:

1. Er wordt door partijen gevraagd om voor de aanleg van de tweede tunnel te onderzoeken of het mogelijk is een afschrijvingstermijn te hanteren van 80 jaar waardoor de financieringslasten lager zijn. Is het volgens de financiële verordening überhaupt mogelijk om voor verschillende onderdelen van hetzelfde project verschillende afschrijvingstermijnen te hanteren?

Antwoord:

Onze financiële verordening geeft het volgende aan over afschrijvingstermijnen: 'De genoemde afschrijvingstermijnen (in dit geval 40 jaar) gelden als maximum, niet als minimum. Op grond van een voorzichtig financieel beleid is een afschrijvingsbeleid aan te bevelen waarin wordt voorkomen dat (te veel) lasten naar de toekomst worden geschoven.' Maar we kunnen afwijken mits de raad daartoe besluit. De financiële verordening zegt daarover: 'Er kan (indien goed gemotiveerd) worden afgeweken van onderstaande afschrijvingstermijnen middels een raadsbesluit.' Dat goed motiveren wordt verder niet toegelicht maar het mag duidelijk zijn dat dat inhoudelijke argumenten moeten zijn. Bijvoorbeeld landelijke cijfers die aantonen/onderbouwen waarom die termijn ruimer kan zijn dan 40.

Aanvulling:

Er is geen heel specifiek beleid op het hanteren van diverse afschrijvingstermijnen voor onderdelen binnen een project. Het gaat er vooral om dat onderbouwd moet worden waarom we zouden kunnen afwijken van onze financiële verordening (40 jaar). Dus als er inhoudelijke argumenten zijn dat de fietstunnel Wilgenstraat specifiek naar 80 jaar kan, dan kunnen we ervoor kiezen dat de fietstunnel in 80 jaar gaat en de weg zelf in 40 jaar. Aangezien de fietstunnel Wilgenstraat als een los project gezien kan worden wanneer deze via een BOPA-procedure nog gerealiseerd wordt (bij akkoord provincie en et beschikbaar zijn van voldoende middelen) geldt dat er sowieso een goede onderbouwing moet zijn welke de basis is voor het afwijkende besluit van de raad.

Vraag:

2. Als de raad op 26 juni niet instemt met het voorliggende voorstel, wat zijn dan de risico's voor de toekomst voor de uitvoering van de omklap van de N605 door:

    a. Vertraging door stikstofregels
    b. Toenemende kosten

Antwoord:
Algemeen: Dit zal leiden tot vertraging in de terinzagelegging van het concept-omgevingsplan N605 Volkel.

2a. Hoe langer besluitvorming op zich laat wachten, hoe groter de kans op jurisprudentie rondom stikstof. In december 2024 heeft de Raad van State besloten dat stikstofcompensatie niet meer intern mag worden gesaldeerd in de voortoets. Voor de N605 wordt nu een stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/j berekend, zonder interne saldering van landbouwgronden, maar wel met interne saldering voor het verkeer dat van het oude naar het nieuwe tracé verplaatst wordt. Het is nog niet duidelijk of dit verplaatste verkeer intern gesaldeerd mag worden. Als de Raad van State voor de vaststelling van het omgevingsplan een negatief besluit neemt, of als uit andere rechtszaken blijkt dat dit niet mag (jurisprudentie), kan het project niet doorgaan met het huidige tracé.

2b. Die vertraging brengt hogere projectkosten met zich mee, namelijk circa €1,5 miljoen per jaar. Op dit moment delen de provincie en de gemeente deze kosten ieder voor 50%. Bij verdere vertraging als gevolg van gemeentelijke wensen heeft de provincie echter aangegeven geen extra bijdrage te leveren. Naast de kosten voor de aanleg van de tunnel moet er dan ook extra budget beschikbaar worden gesteld om de vertraging op te vangen.

Vraag:
3. Stel dat, na het vaststellen van het omgevingsplan, via een BOPA-procedure alsnog wordt besloten een tweede tunnel aan te leggen. Wat zijn in dat geval de consequenties voor de planning van de gehele uitvoering van het project? Levert dit mogelijk vertraging op, of kan dat separaat doorgaan?

Antwoord:
Als wordt besloten om het conceptomgevingsplan N605 Volkel, volgens het raadsvoorstel, dit jaar ter inzage te leggen, dan moet dat plan eerst onherroepelijk zijn. Dat wil zeggen dat ook een eventuele behandeling bij de Raad van State doorlopen moet zijn, waarvoor we een behandelingstermijn tot

2 jaar hanteren. Pas daarna kan de procedure voor de aanleg van de fietstunnel bij de Wilgenstraat worden gestart. De aanleg van deze tunnel kan dan mogelijk gemaakt worden via een BOPA-procedure (buitenplanse omgevingsplanactiviteit). Uiteraard moeten de benodigde financiële middelen op dat moment beschikbaar zijn evenals een akkoord van de Provincie vanwege raakvlakken met de N605. Qua planning is het dan de vraag in hoeverre hier 'werk met werk' (gelijktijdige uitvoering) gemaakt kan worden met de realisatie van de N605. Dat is mede afhankelijk van de doorlooptijden van de BOPA-procedure.

Technische vraag

Zaaknr.: 23088-2025

Technische vraag aan domein/team: CT

Onderwerp: **Raadsvoorstel | Omklap N605 Volkel (incl. kruising Industrielaan - N264)**

1. Heeft er betreffende de verkeersveiligheid van de nieuwe infrastructuur een verkeersveiligheidsaudit plaatsgevonden?
2. Zo ja, wat zijn de conclusies geweest en is hierdoor nog iets aangepast in het ontwerp?
3. In hoeverre is sprake van aanpassingen in het ontwerp ten aanzien van de oversteek van langzaam verkeer? Ter toelichting: langzaam verkeer is in het huidige plan volledig aangewezen op de oversteek via de rotonde bij de Rouwstraat, omdat aan de noordzijde van de N605 – ter hoogte van de Wilgenstraat – geen andere oversteekvoorziening is.

Ondertekening:

Datum indiening	:	23-6-2025
Fractie	:	GroenLinks
Naam indiener	:	Genoveef Lukassen
iBabs ID nr.	:	185

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: CT
Datum: 24-6-2025
Vraag: Heeft er betreffende de verkeersveiligheid van de nieuwe infrastructuur een verkeersveiligheidsaudit plaatsgevonden? Antwoord: Ja. Vraag: Zo ja, wat zijn de conclusies geweest en is hierdoor nog iets aangepast in het ontwerp? Antwoord: Er zijn op een aantal vlakken risico's beschreven, o.a. over de oversteekplaatsen, en de obstakelvrije ruimte. Alle verwerkte punten staan in het definitieve ontwerp dat bij de ter inzagelegging van de ruimtelijke plannen wordt meegeleverd. Vraag: In hoeverre is sprake van aanpassingen in het ontwerp ten aanzien van de oversteek van langzaam verkeer? Ter toelichting: langzaam verkeer is in het huidige plan volledig aangewezen op de oversteek via de rotonde bij de Rouwstraat, omdat aan de noordzijde van de N605 – ter hoogte van de Wilgenstraat – geen andere oversteekvoorziening is. Antwoord: Op basis van de bevindingen die in de audit zijn verzameld wordt het ontwerp de komende tijd aangepast. Alle verwerkte punten staan in het definitieve ontwerp dat bij de ter inzagelegging van de ruimtelijke plannen wordt meegeleverd. De oversteekplaatsen hebben daarin de aandacht. Ten noorden van de Wilgenstraat zijn er twee oversteekplaatsen over de nieuwe N605: de rotonde bij de Rouwstraat en het VRI-kruispunt bij de N264. Ten zuiden van de Wilgenstraat is er een oversteekplaats bij de rotonde met de Brabantstraat. Voor fietsers en voetgangers is er nog een tunnel bij het Heikantsepad.

Technische vraag

Zaaknr.: 23088-2025

Technische vraag aan: Team Civiele Techniek

<u>Onderwerp:</u> Aanvullende vragen - Omklap N605 Volkel (incl. kruising Industrielaan - N264)

Vraag:
<u>Ten aanzien van de verkeersveiligheidaudit:</u>

1. Is de verkeersveiligheidsaudit openbaar in te zien?
2. Zo ja dan willen wij hem graag zien.
3. Zo nee, zijn er wel onderdelen die openbaar mogen worden gemaakt.

<u>Ten aanzien van de risico's</u>
Er zijn op een aantal vlakken risico's beschreven. En de verwerkte punten staan in het definitief ontwerp.

4. Wij willen nu toch al graag weten wat de risico's zijn en wat er aangepast wordt?

<u>Bevindingen audit</u>

5. Ook hier zouden wij graag willen weten wat de bevindingen zijn en wat er moet worden aangepast. Heeft dit door de aanpassing ook financiële consequenties?

Ondertekening:

Datum indiening	:	25-6-2025
Fractie	:	GroenLinks
Naam indiener	:	Genoveef Lukassen
iBabs ID nr	:	187

Antwoord op technische vraag

Antwoord door: CT
Datum: 26-6-2025

Vraag:
Ten aanzien van de verkeersveiligheidaudit:

1. Is de verkeersveiligheidsaudit openbaar in te zien?
2. Zo ja dan willen wij hem graag zien.
3. Zo nee, zijn er wel onderdelen die openbaar mogen worden gemaakt:

Antwoord:
De audit is nog niet openbaar in te zien. Deze zal als bijlage worden meegestuurd bij de terinzagelegging van de stukken voor de ruimtelijke procedure. Hierbij zitten ook het definitieve ontwerp en de ontwerpverantwoording waarin staat welke onderdelen uit de audit tot een wijziging van het ontwerp hebben geleid.

Vraag:
Ten aanzien van de risico's
Er zijn op een aantal vlakken risico's beschreven. En de verwerkte punten staan in het definitief ontwerp.

4. Wij willen nu toch al graag weten wat de risico's zijn en wat er aangepast wordt?

Antwoord:
Zie vraag 1, de audit zal als bijlage worden meegestuurd bij de terinzagelegging van de stukken voor de ruimtelijke procedure.

Vraag:
Bevindingen audit

5. Ook hier zouden wij graag willen weten wat de bevindingen zijn en wat er moet worden aangepast. Heeft dit door de aanpassing ook financiële consequenties?

Antwoord:
Zie vraag 1, de audit zal als bijlage worden meegestuurd bij de terinzagelegging van de stukken voor de ruimtelijke procedure.

In het raadsvoorstel is al aangegeven dat het bij het nu voorliggende besluit van belang is dat er zekerheid moet zijn over de (financiële) haalbaarheid van het plan (argument 3.3). uit de audit komen geen wijzigingen die dat uitgangspunt in gevaar brengen.

Technische vraag

Zaaknr.: 23088-2025

Technische vraag aan domein/team: Ruimte / Civiele techniek

Onderwerp: Omklap N605 Volkel

Na de zorgen van inspreker de heer Van der Elzen te hebben gehoord bij de commissievergadering Ruimte, Economie en Financiën op 8 mei 2025, blijven bij ons nog een paar algemene vragen overeind staan rondom de inrichting van Omklap N605. De inspreker constateert dat in de inrichting geen rekening is gehouden met de bij de gemeente bekende en goedgekeurde bestemmingsplan rondom de Zeelandsedijk 21. Er is hier sprake van een nog niet gerealiseerde nieuwbouw, waarbij de ontsluiting van het bedrijf niet zou zijn meegenomen.

We hebben hierover de volgende vragen:

1. Is de constatering van inspreker Van der Elzen correct en klopt het dat het goedgekeurde bestemmingsplan voor Zeelandsedijk 21 niet is meegenomen in de situatieschetsen, zoals deze zijn gepresenteerd aan de raad?
2. Is op meerdere locaties sprake van een niet geëffectueerd bestemmingsplan, waardoor de ontwikkeling van de omklap N605 aangepast zou moeten worden?
3. Moeten voor de realisatie van de omklap N605 door provincie of gemeente nog gronden worden aangekocht en/of toegeëigend om de gepresenteerde schetsen te kunnen realiseren? Kan er worden geschetst om hoeveel percelen dit gaat?
4. Kan inzicht worden gegeven in het aantal aan te kopen percelen en de gereserveerde ruimte hiervoor in het budget voor Omklap N605 bij gemeente dan wel provincie?
5. Is het financieel-technisch mogelijk het hiervoor gereserveerde budget te zien als een potentiële zoekplek voor het vinden van middelen voor de aanleg van een tweede tunnel?

Ondertekening:

Datum indiening	:	24-6-2025
Fractie	:	PRO
Naam indiener	:	Cock de Jong
iBabs ID nr.	:	186

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: CT
Datum: 25-6-2025
Vraag: Is de constatering van inspreker Van der Elzen correct en klopt het dat het goedgekeurde bestemmingsplan voor Zeelandsedijk 21 niet is meegenomen in de situatieschetsen, zoals deze zijn gepresenteerd aan de raad? Antwoord: *Er is geen sprake van een ander bestemmingsplan op de Zeelandsedijk 21, wel van een omgevingsvergunning uit 2018 op de Zeelandsedijk 24. Dit plan heeft tot voorkort in procedure gezeten bij de Raad van State. De Raad van State heeft geoordeeld dat de vergunning in stand mag blijven. In deze vergunning was er nog geen sprake van het verplaatsen van de activiteiten van de Zeelandsedijk 21 naar nummer 24. Deze wens is inmiddels wel uitgesproken.* *Momenteel zijn wij met de initiatiefnemer in gesprek over een aangepaste versie van dit plan, dat zij zelf hebben ingediend en dat aansluit op het ontwerp van de N605. De initiatiefnemer heeft in het conceptverzoek voor de herinrichting van de Zeelandsedijk 24 aangegeven het wenselijk te vinden om hun bedrijvigheid te centraliseren op dit adres. De mogelijkheden voor het verhuizen van de bedrijvigheid van de Zeelandsedijk 21 en een ander bedrijfsperceel naar dit adres, en de overige onderdelen van hun plan worden momenteel besproken in een vooroverleg. Dit conceptverzoek komt, behalve de inrichting, grotendeels overeen met de omgevingsvergunning uit 2018.* Vraag: Is op meerdere locaties sprake van een niet geëffectueerd bestemmingsplan, waardoor de ontwikkeling van de omklap N605 aangepast zou moeten worden? Antwoord: *Nee, wel op de Zeelandsedijk 24 een Omgevingsvergunning. Zie beantwoording vraag 1.* Vraag: Moeten voor de realisatie van de omklap N605 door provincie of gemeente nog gronden worden aangekocht en/of toegeëigend om de gepresenteerde schetsen te kunnen realiseren? Kan er worden geschetst om hoeveel percelen dit gaat? Antwoord: *Er moeten gronden worden aangekocht.* Vraag:

Kan inzicht worden gegeven in het aantal aan te kopen percelen en de gereserveerde ruimte hiervoor in het budget voor Omklap N605 bij gemeente dan wel provincie?

Antwoord:
Het gaat om een aantal kavels en/of objecten langs het tracé. Hier is in de kostenraming rekening mee gehouden. Omdat de procedures voor verwerving nog moeten starten en omdat de plangrenzen nog niet definitief zijn bepaald kunnen we geen precieze aantallen en bedragen noemen. Het totaal bedrag voor de verwerving is ruim lager dan de kosten voor een tunnel.

Vraag:
Is het financieel-technisch mogelijk het hiervoor gereserveerde budget te zien als een potentiële zoekplek voor het vinden van middelen voor de aanleg van een tweede tunnel?

Antwoord:
Dat is niet mogelijk.

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605

Onderwerp: Realisatie tunnel Oosterheidestraat inclusief goedkopere varianten

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605' van het college van burgemeester en wethouders van 1 april 2025;

constaterende dat:
- het participatietraject rond de N605 uitging van twee tunnels, bij de Heikant én bij de Oosterheidestraat;
- de tunnel aan de Oosterheidestraat inmiddels uit het voorstel is gehaald, terwijl deze tot aan de laatste tekening en afspraken wél was opgenomen;
- deze tunnel essentieel is voor de leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid van het buurtschap en daarmee van groot maatschappelijk belang;

overwegende dat:
- bewoners en bedrijven in de directe omgeving zich op basis daarvan altijd constructief hebben opgesteld, ondanks grote persoonlijke en zakelijke impact;
- realisatie van de tunnel cruciaal is voor het draagvlak van het woningbouwprogramma in Volkel;
- ook goedkopere, veilige varianten onderzocht kunnen worden die bijdragen aan de oplossing binnen financieel haalbare kaders;
- het hier bovendien gaat om een investering in infrastructurele objecten met een levensduur die aanzienlijk langer is dan de gebruikelijke afschrijvingstermijn van 40 jaar;
- het verlengen van de afschrijvingstermijn van de tunnel(s) naar 80 jaar leidt tot lagere jaarlijkse lasten;
- op deze wijze de structurele lasten kunnen worden verlaagd en de realisatie van de tunnel eerder financieel mogelijk wordt;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
- **werk te maken van realisatie van de tunnel aan de Oosterheidestraat;**
- **daarbij ook goedkopere, veilige uitvoeringsvarianten te onderzoeken en mee te nemen;**
- **de afschrijvingstermijn van de tunnels te verlengen van 40 naar 80 jaar en dit te verwerken in de programmabegroting 2026;**
- **met een dekkingsvoorstel naar de raad te komen voor de tunnel aan de Oosterheidestraat, bij voorkeur voor de behandeling van de programmabegroting 2026, maar uiterlijk voor de behandeling van de kadernota 2027;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Indiener	Ton de Vroomen	**fractie**	VVD
Indiener	Ruud Geerders	**fractie**	Gewoon Uden
Mede-indiener	Ton Segers	**fractie**	SP

Deze motie is ~~**aangenomen**~~**/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605

Onderwerp: Realisatie tunnel Oosterheidestraat inclusief goedkopere varianten

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605' van het college van burgemeester en wethouders van 1 april 2025;

constaterende dat:
- het participatietraject rond de N605 uitging van twee tunnels, bij de Heikant én bij de Oosterheidestraat;
- de tunnel aan de Oosterheidestraat inmiddels uit het voorstel is gehaald, terwijl deze tot aan de laatste tekening en afspraken wél was opgenomen;
- deze tunnel essentieel is voor de leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid van het buurtschap en daarmee van groot maatschappelijk belang;

overwegende dat:
- bewoners en bedrijven in de directe omgeving zich op basis daarvan altijd constructief hebben opgesteld, ondanks grote persoonlijke en zakelijke impact;
- realisatie van de tunnel cruciaal is voor het draagvlak van het woningbouwprogramma in Volkel;
- ook goedkopere, veilige varianten onderzocht kunnen worden die bijdragen aan de oplossing binnen financieel haalbare kaders;
- het hier bovendien gaat om een investering in infrastructurele objecten met een levensduur die aanzienlijk langer is dan de gebruikelijke afschrijvingstermijn van 40 jaar;
- het verlengen van de afschrijvingstermijn van de tunnel(s) naar 80 jaar leidt tot lagere jaarlijkse lasten;
- op deze wijze de structurele lasten kunnen worden verlaagd en de realisatie van de tunnel eerder financieel mogelijk wordt;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
- **werk te maken van realisatie van de tunnel aan de Oosterheidestraat;**
- **daarbij ook goedkopere, veilige uitvoeringsvarianten te onderzoeken en mee te nemen;**
- **de afschrijvingstermijn van de tunnels te verlengen van 40 naar 80 jaar en dit te verwerken in de programmabegroting 2026;**
- **met een dekkingsvoorstel naar de raad te komen voor de tunnel aan de Oosterheidestraat, bij voorkeur voor de behandeling van de programmabegroting 2026, maar uiterlijk voor de behandeling van de kadernota 2027;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Indiener	Ton de Vroomen	**fractie**	VVD
Indiener	Ruud Geerders	**fractie**	Gewoon Uden
Mede-indiener	Ton Segers	**fractie**	SP

Deze motie is ~~**aangenomen**~~**/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605 Volkel

Onderwerp: Communicatie met omwonenden over project Omklap N605 Volkel

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gehoord de insprekers tijdens de vergadering van de commissie Ruimte, Economie en Financiën van 8 mei 2025;

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605' van het college van burgemeester en wethouders van 1 april 2025;

overwegende dat:
- de gemeente tot nu toe enkel met omwonenden van het project N605 heeft gecommuniceerd met als doel informatie op te halen van de omwonenden;
- bewoners hun zorgen in eerdere keukentafelgesprekken en op informatieavonden ruimhartig hebben gedeeld;
- het proces tot nu toe gekenmerkt is door eenrichtingsverkeer: bewoners zenden, maar krijgen onvoldoende gehoor, en sommige betrokkenen moesten nieuws over het project zelfs uit de media vernemen;
- heel veel omwonenden niet weten welke gevolgen het project voor hen precies heeft en wat hun woon- en/of werksituatie door het project in de toekomst wordt;
- dit dossier grote impact heeft op woongenot, bedrijfsvoering en leefbaarheid van de direct omwonenden, zowel voor de bouwfase als de fase waarin het project gerealiseerd is;
- in individuele gesprekken met de omwonenden, omwonenden ook naar voren kunnen brengen wat eerder aan hen is toegezegd of beloofd;
- hierover vervolgens het gesprek (verder) kan worden gevoerd;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
- **met alle direct aanwonenden en betrokken bedrijven bij het project N605 opnieuw in gesprek te gaan;**
- **daarbij niet alleen te informeren, maar actief oplossingen te bieden voor hun individuele situatie, wat betreft de aanwezigheid van (vracht)verkeer, geluid, enzovoorts, zowel voor de bouwfase als de fase waarin het project gerealiseerd is;**
- **eerder gedane toezeggingen expliciet te bevestigen of te verduidelijken;**
- **duidelijk te maken waar bewoners zich kunnen melden voor persoonlijke gesprekken zodra meer duidelijk is over het definitieve tracé.**
- **de raad uiterlijk 1 september 2025 te informeren over wanneer en hoe hier invulling aan wordt gegeven;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Indiener	Ton de Vroomen	**Fractie**	VVD
Indiener	Ruud Geerders	**Fractie**	Gewoon Uden

Deze motie is ~~**aangenomen**~~**/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605

Onderwerp: Veilige fietsoversteek Brabantstraat door knik in de middenberm

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605' van het college van burgemeester en wethouders van 1 april 2025;

constaterende dat:
- in de huidige ontwerptekening bij de rotonde Brabantstraat geen knik is aangebracht in de fietsoversteek in de middenberm;
- op vergelijkbare locaties, zoals de Rouwstraat en rotondes langs de N605 in Boekel, wél een dergelijke knik is aangebracht;
- een dergelijke knik bijdraagt aan de veiligheid van fietsers;
- dit met name belangrijk is voor kwetsbare verkeersdeelnemers zoals kinderen en ouderen;

overwegende dat:
- verkeersveiligheid een speerpunt is van gemeentelijk beleid;
- een dergelijke knik beperkt is in omvang, maar grote positieve effecten heeft;
- consistentie in verkeersmaatregelen gewenst is om duidelijkheid voor verkeersdeelnemers te creëren;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
- **in de het definitieve ontwerp bij de rotonde Brabantstraat alsnog een knik in de fietsoversteek in de middenberm op te nemen;**
- **dit conform andere, vergelijkbare oversteken uit te voeren;**
- **de raad hierover uiterlijk november 2025 te informeren;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Ton de Vroomen	**Fractie**	VVD
Indiener	Ruud Geerders	**Fractie**	Gewoon Uden

Deze motie is ~~**aangenomen**~~/**verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

de griffier,

N.E. Gradisen

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605

Onderwerp: Vrachtverkeer en landbouwverkeer niet door het centrum

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605' van het college van burgemeester en wethouders van 1 april 2025;

constaterende dat:
- in het huidige voorstel nog geen duidelijke oplossing is opgenomen voor de verkeersafwikkeling van vracht- en landbouwverkeer vanaf de Heikantsepad en omliggende gronden;
- het verkeer hierdoor mogelijk door het dorpscentrum van Volkel zal moeten rijden;

overwegende dat:
- dit onwenselijk is voor de leefbaarheid en verkeersveiligheid in het centrum;
- verkeersmaatregelen nodig zijn om dit te voorkomen, zeker met het oog op toekomstige woningbouw;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
- **met een concrete oplossing te komen voor de afwikkeling van vracht- en landbouwverkeer uit het gebied Heikantsepad en de intensieve landbouwgronden (de Bolle Akker);**
- **daarbij nadrukkelijk te voorkomen dat dit verkeer door het dorpscentrum van Volkel rijdt;**
- **de raad hierover in november 2025 te informeren in de nadere uitwerking van het plan;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Ton de Vroomen	**Fractie**	VVD
Indiener	Ruud Geerders	**Fractie**	Gewoon Uden

Deze motie is ~~aangenomen~~/**verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

N.E. Gradisen

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605

Onderwerp: Ontsluiting Beekvloed opnemen in VRI Industrielaan/N264

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605' van het college van burgemeester en wethouders van 1 april 2025;

constaterende dat:
- op de huidige tekeningen in het conceptontwerp de ontsluitingsweg vanaf Beekvloed als definitieve weg is ingetekend, terwijl deze voor tijdelijk is aangelegd als ontsluiting voor bouwverkeer;
- deze ontsluiting nu geen onderdeel is van de verkeersregelinstallatie (VRI) bij de kruising Industrielaan/N264;
- er dagelijks sprake is van onveilige situaties en slechte doorstroming op deze locatie;

overwegende dat:
- een goede ontsluiting via Beekvloed noodzakelijk is voor zowel de verkeersveiligheid als de doorstroming en bereikbaarheid;
- de huidige situatie onvoldoende aansluit bij de werkelijke verkeersdrukte en praktijk;
- een integrale aanpak van de hele kruising, inclusief ontsluiting vanaf Beekvloed, essentieel is;
- deze aanpak identiek is aan de situatie bij de Aldi Velmolenweg in Uden en deze succesvol is gebleken door deze onderdeel te laten zijn van de VRI;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
- **de ontsluiting Beekvloed/Nieuwe Udenseweg integraal op te nemen in de planvorming voor de VRI bij de kruising Industrielaan/N264;**
- **de verkeerskundige uitwerking daarvan in samenspraak met bewoners en verkeersdeskundigen te toetsen aan de praktijk;**
- **de raad hierover uiterlijk november 2025 te informeren;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Ton de Vroomen	**Fractie**	VVD
Indiener	Ruud Geerders	**Fractie**	Gewoon Uden

Deze motie is ~~aangenomen~~/**verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

de griffier,

N.E. Gradisen

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605 Volkel

Onderwerp: Fiets 'm erin: een tweede veilige oversteek bij Oosterens!

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605 Volkel (incl. kruising Industrielaan - N264)' van 1 april 2025 en bijbehorende documenten;

gehoord:
- de beraadslaging tijdens de commissievergaderingen Ruimte, Economie en Financiën van 8 mei 2025 en 19 juni 2025, en de raadsinformatieavond van 11 juni 2025;
- de betogen van de insprekers bij de commissievergadering van 8 mei 2025;

overwegende dat:
- de omklap van de N605 ertoe leidt dat buurtschap Oosterens fysiek wordt afgesneden van de rest van Volkel, doordat de nieuwe provinciale weg tussen deze twee delen van het dorp komt te liggen;
- er aan de noordzijde van de N605 – ter hoogte van de Wilgenstraat – geen andere oversteekvoorziening is, waardoor langzaam verkeer in het huidige plan volledig is aangewezen op de oversteek via de rotonde bij de Rouwstraat;
- deze oversteek als onveilig wordt ervaren vanwege het verwachte drukke gemotoriseerde verkeer (personenauto's, vrachtwagens, landbouwverkeer) in combinatie met het intensieve fietsverkeer, waaronder veel schoolgaande jeugd en recreatief verkeer;
- er brede behoefte is aan **een tweede ongelijkvloerse oversteek ter hoogte van de Wilgenstraat** om de bereikbaarheid en veiligheid voor langzaam verkeer tussen Oosterens en de rest van Volkel te verbeteren;
- marktconsultatie een instrument is waarmee een aanbestedende dienst voorafgaand aan een aanbesteding potentiële marktpartijen raadpleegt om inzicht te krijgen in de technische en financiële haalbaarheid van mogelijke oplossingen;
- marktconsultatie ruimte biedt om marktpartijen al in een vroeg stadium uit te dagen tot innovatieve oplossingen binnen het beschikbare budget;
- marktpartijen vaak waardevolle kennis en ervaring inbrengen die kunnen bijdragen aan efficiëntere, duurzamere of beter passende oplossingen, mits zij in het aanbestedingsproces voldoende ruimte krijgen om hun expertise in te zetten;

roept op aan het college van burgemeester en wethouders om:

1. **indien het college komt tot een BOPA-procedure (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) om, na het vaststellen van het omgevingsplan, alsnog een tweede ongelijkvloerse oversteek toe te voegen, in overleg met de provincie Noord-Brabant, voorafgaand aan de aanbesteding van het project 'Omklap N605 Volkel', een marktconsultatie of verkennend onderzoek te initiëren – bijvoorbeeld met aannemers, tunnelbouwers en stedenbouwkundigen – gericht op de technische en financiële haalbaarheid van een tweede veilige ongelijkvloerse oversteek, bij voorkeur een fiets-/voetgangerstunnel ter hoogte van de Wilgenstraat;**

maashorst

MOTIE

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

2. **met als doel in de aanbestedingsstukken ruimte te bieden aan inschrijvers hun expertise, innovatieve vermogen en ervaring in te zetten, en – mits een fietstunnel niet haalbaar blijkt – een gelijkwaardige, veilige en ongelijkvloerse alternatieve oplossing voor te stellen op dezelfde locatie;**
3. **dit als onderdeel te laten opnemen in aanbestedingsstukken, ofwel gekoppeld aan het gehele traject of aan enkel de tweede ongelijkvloerse oversteek;**
4. **voor dit onderdeel als gunningscriterium extra punten toe te kennen bij de berekening van de totale EMVI-score, uitgaande van een EMVI-aanbesteding;**[1]
5. **de raad na afronding van bovenstaande onderzoeken te informeren over de uitkomsten en de wijze waarop aan deze opdracht uitvoering is gegeven;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Cock de Jong	**fractie**	PRO
Indiener	Genoveef Lukassen	**fractie**	GroenLinks
Mede-indiener	Jürgen Minten	**fractie**	CDA
Mede-indiener	Jens Bos	**fractie**	Jong Maashorst
Mede-indiener	Theo de Veer	**fractie**	Voor de Dorpen/Maashorst Vooruit
Mede-indiener	Ton Segers	**fractie**	SP

Deze motie is **aangenomen**/~~verworpen~~ in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

mr. N.E. Gradisen

[1] EMVI staat voor Economisch Meest Voordelige Inschrijving. Bij een EMVI-aanbesteding wordt de inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding gekozen, niet altijd de laagste prijs. De EMVI-score wordt bepaald door het toekennen van punten aan verschillende gunningscriteria, zoals kwaliteit, duurzaamheid en prijs. De inschrijving met de hoogste totale EMVI-score wordt dan als de beste beschouwd.

MOTIE

maashorst

Zaaknr. 23088-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.d Raadsvoorstel Omklap N605

Onderwerp: Ongelijkvloerse oversteek N605 Wilgenstraat/Oosterheidestraat

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het raadsvoorstel 'Omklap N605 Volkel' van 1 april 2025;

gehoord de insprekers vanuit Volkel en Odiliapeel tijdens de vergadering van de commissie Ruimte, Economie en Financiën van 8 mei 2025 en de informatie die tijdens de raadsinformatieavond van 11 juni 2025 is verstrekt;

constaterende dat:
- de insprekers vanuit Volkel en Odiliapeel twee ongelijkvloerse oversteken noodzakelijk vinden vanwege leefkwaliteit van het buurtschap Oosterens, en de fietsverbinding naar Odiliapeel;
- het uitgangspunt van de provincie één tunnel is, en dat de gemeente zich sterk ging maken voor een tweede ongelijkvloerse oversteek, binnen budget;
- in de omgevingsplanprocedure nu geen tweede ongelijkvloerse oversteek opgenomen is;
- tijdens de raadsinformatieavond gebleken is dat een BOPA-procedure (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) gevolgd kan worden om, na het vaststellen van het omgevingsplan, alsnog een tweede ongelijkvloerse oversteek toe te voegen;
- we het, gelet op het belang van de leefkwaliteit van het buurtschap Oosterens, en de fietsverbinding naar Odiliapeel wenselijk vinden om deze procedure te volgen;
- we het college de volgende denkrichtingen willen meegeven om een tweede ongelijkvloerse oversteek te financieren;
- tijdens de raadsinformatieavond gebleken is dat voor de tunnel een afschrijvingstermijn van 40 jaar wordt gehanteerd is in plaats van 80 jaar, waarover tijdens de commissievergadering is gesproken;
- de Financiële verordening gemeente Maashorst ruimte biedt om met een raadsbesluit af te wijken van de standaard afschrijvingstermijnen;
- een nieuw Kabinet kan zorgen voor wijzigingen in het gemeentefonds;
- een groei naar 60.000 inwoners tot gevolg kan hebben dat de gemeente Maashorst meer middelen uit het gemeentefonds krijgt;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
1. **te onderzoeken in hoeverre en onder welke voorwaarden het mogelijk is om een langere afschrijvingstermijn te hanteren voor de tunnel en de tweede ongelijkvloerse oversteek;**
2. **continu naar middelen te zoeken voor dekking van een tweede ongelijkvloerse oversteek bij de N605;**
3. **indien het mogelijk is om een langere afschrijvingstermijn te hanteren en/of als er extra middelen zijn gevonden om een ongelijkvloerse oversteek bij de N605 te dekken, ten minste voor het aanbieden van de Kadernota 2028, een brede afweging te maken en eventueel een voorstel aan de raad te doen om een tweede ongelijkvloerse oversteek bij de N605 te realiseren; en**

MOTIE

Zaaknr. 23088-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

4. in het geval dit niet mogelijk is of het college tot een andere afweging komt, de raad hierover uiterlijk tegelijkertijd met het aanbieden van de Kadernota 2028 te informeren met een raadsinformatiebrief; en gaat over tot de orde van de dag.
Ondertekening:

Indiener	Jürgen Minten	**fractie**	CDA
Indiener	Jens Bos	**fractie**	Jong Maashorst
Indiener	Theo de Veer	**fractie**	Voor de Dorpen / Maashorst Vooruit
Indiener	Ton Segers	**fractie**	SP

Deze motie is **aangenomen**/~~verworpen~~ in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 40272/2025

Onderwerp: Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst

Auteur	:	Judith van der Wel	
Domein/team	:	Ruimte / Civiele techniek	
E-mail	:	Judith.vanderWel@gemeentemaashorst.nl	Effect op de begroting
Port.	:	H.W. van den Broek	☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst

Voorstel

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het voorgenomen besluit van het College om het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst vast te stellen.

Inleiding
Het Beleidsprogramma Mobiliteit is klaar voor vaststelling. In het Beleidsprogramma Mobiliteit geven we richting aan ons mobiliteitsbeleid voor de komende tien jaar met een doorkijk tot 2050. In het beleidsprogramma zijn de volgende ambities opgenomen:

<u>Verkeersveiligheid:</u>

- Duurzaam veilig mobiliteitsnetwerk
- Nul verkeersslachtoffers, risicogestuurde aanpak verkeersveiligheid
- Speciale aandacht voor veiligheid bij scholen

<u>Duurzaam en gezond:</u>

- STOMP-principe wordt de norm (STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility as a Service (deelmobiliteit) en Personenauto)
- Bijdragen aan kwaliteit buitenruimte
- Flexibel ruimtegebruik
- Brede, groene en veilige wandel- en fietspaden

<u>Bereikbaarheid:</u>

- Inzetten op OV door de BRT (Bus Rapid Transit) en hubs en voorzieningen
- Deelvervoer vergroten, sociale mobiliteit verbeteren
- Goede bereikbaarheid voor alle doelgroepen
- Autobereikbaarheid centrum blijft belangrijk voor bezoekers, maar met controle op de openbare ruimte
- (Doorgaand) verkeer door (natuur)verblijfsgebieden ontmoedigen

Beoogd effect
De wensen en bedenkingen van de Raad op het Beleidsprogramma Mobiliteit op te halen voordat het College het beleidsprogramma vaststelt.

Argumenten
1.1 Het vaststellen van een beleidsprogramma is onder de Omgevingswet een bevoegdheid van het College
Het beleidsprogramma is een uitwerking van de Omgevingsvisie. Met het vaststellen van de Omgevingsvisie (door de Raad in 2024) heeft de Raad de kaders vastgesteld.
Er is echter altijd gecommuniceerd dat het Beleidsprogramma Mobiliteit zou worden vastgesteld door de Raad. Om die reden is er voor gekozen de Raad te consulteren voordat het beleidsprogramma wordt vastgesteld in het College. Hiermee doen we tevens recht aan de maatschappelijk impact die mobiliteit heeft.

1.2 Met het vaststellen van de Omgevingsvisie (in 2024) zijn de hoofdlijnen van het mobiliteitsbeleid vastgelegd.
Conform de Omgevingswet hebben we deze hoofdlijnen verder uitgewerkt in een beleidsprogramma. In het beleidsprogramma wordt onder andere invulling gegeven aan het STOMP-principe. Daarnaast geeft het Beleidsprogramma Mobiliteit invulling aan het bestuursakkoord.

1.3 Met dit beleidsprogramma geven we richting aan de duurzame mobiliteitstransitie
De drukte in het verkeer neemt toe. Net als eenzaamheid. Onze gezondheid lijdt onder vieze lucht, geluidsoverlast en te weinig bewegen. En loopt het verkeer vast, dan stokt de economie.
Door prioriteit te geven aan wandelen, fietsen en openbaar vervoer, maken we straten veiliger en gezonder. En zijn we minder afhankelijk van de auto.

Kanttekeningen
1.1 In het beleidsprogramma is niet opgenomen hoe we het beleid gaan realiseren.
Daarvoor maken we een uitvoeringsprogramma. Momenteel wordt er gewerkt aan het opstellen van dit uitvoeringsprogramma. Het is de bedoeling dat het beleidsprogramma en uitvoeringsprogramma beide door ons worden vastgesteld in september.

Financiën
Het vaststellen van het Beleidsprogramma Mobiliteit heeft op dit moment nog geen financiële gevolgen. Momenteel wordt er gewerkt aan een uitvoeringsprogramma. Vaststelling is gepland in september ’25 in het College.
Het uitvoeringsprogramma kan straks budgetneutraal worden vastgesteld middels het principe nieuw voor oud. Te zijner tijd zal aan de raad worden voorgesteld de beschikbare budgetten voor het GVVP (Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan) in te trekken en ter beschikking te stellen voor uitvoering van het uitvoeringsprogramma.

Duurzaamheid
Het beleidsprogramma draagt bij aan diverse duurzame doelen, zoals een prettig en gezond leefklimaat en verminderen van uitstoot door wegverkeer

Participatie

Tijdens het opstellen van het Beleidsprogramma Mobiliteit zijn er verschillende momenten van participatie geweest. Er is met verschillende interne en externe stakeholders gesproken.

- Ambitiesessie intern (oktober 2023, resultaten opgenomen in bijlage 1 van het beleidsprogramma)
- Enquête onder inwoners (november 2023, resultaten opgenomen in bijlage 1 van het beleidsprogramma)
- Stakeholdersbijeenkomst (april 2024)
- Raadsinformatieavond (9 oktober 2024)
- Opiniërende bespreking commissie REF (31 oktober 2024)
- Diverse gesprekken met interne en externe stakeholders (november 2024 t/m maart 2025)
- Publicatie zienswijzeprocedure via www.officielebekendmakingen.nl
- Reactiemogelijkheid via Maashorst aan het woord (week 5 t/m 10 2025)
- Publicatie in weekbladen, gemeentelijke website en social media met verwijzing naar beleid en mogelijkheid om te reageren per mail. (week 5 en 8 2025)
- Aanbieden artikel aan inwonersplatforms voor plaatsing op hun websites (Natuurlijk Schaijk, Initiatief Zeeland, Peels Platform, Dorpsontwikkeling Reek, Dorpsraad Volkel, Uden Buiten, Klankbordgroep Uden Oost) (week 5 2025)
- Informeren diverse stakeholders over ter inzage legging (6 februari 2024)
- Raadsinformatieavond (13 maart 2025)
- Bijeenkomst met ondernemersverenigingen (19 mei 2025)

Meer informatie over het participatieproces is te vinden in bijlage 4: Verantwoording participatieproces.

Communicatie
Medewerkers van Communicatie zijn betrokken geweest bij het opstellen van het Beleidsprogramma Mobiliteit. Op verschillende momenten is er intern en extern gecommuniceerd met name gericht op participatie.

Vervolg
Eventuele wensen en bedenkingen van uw Raad kunnen nog leiden tot aanpassing van het Beleidsprogramma Mobiliteit. Na eventuele aanpassingen zal het beleidsprogramma samen met het uitvoeringsprogramma in september aan het College worden voorgelegd ter vaststelling.
Na vaststelling van het beleidsprogramma en uitvoeringsprogramma zal uw Raad gevraagd worden een besluit te nemen over de financiële middelen die nodig zijn voor uitvoering (op basis van nieuw voor oud).

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Beleidsprogramma mobiliteit (inclusief bijlagen)

2. Nota van zienswijzen en reacties

Bijlagen ter informatie

1. Verantwoording participatie

Maashorst, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas

Raadsbesluit

Zaaknummer: 40272-2025

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 27 mei 2025:

gelet op artikel 3.4 van de omgevingswet;

b e s l u i t

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het voorgenomen besluit van het College om het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst vast te stellen..

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
N.E. Gradisen	J.A. van der Pas

Beleidsprogramma Mobiliteit

Concept

maashorst

Beleidsprogramma Mobiliteit

concept met verwerkte inspraakreacties, 21 maart 2025

Status:	**concept**	**Opdrachtgever:**	**Gemeente Maashorst**
Kenmerk:	**GMh2302 R07 c7.0**	**Opgesteld door:**	**Megaborn**
Datum:	**21-03-2025**		

Inhoud

1 INLEIDING 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Participatie 4
1.3 Opbouw van het beleidsprogramma, gebiedsindeling en leeswijzer 5
2 VERTREKPUNT, BELEID EN ONTWIKKELINGEN 6
2.1 Samenvatting aandachtspunten vanuit de inventarisatie 7
2.2 Mobiliteitstrends 7
2.3 Beleidskader rijksoverheid, provincie en regio 8
2.4 Omgevingsvisie gemeente Maashorst 8
3 VERVOERSWIJZEN 12
3.1 Voetgangers 13
3.2 Fietsers 14
3.3 Openbaar Vervoer 17
3.4 Aanvullend vervoer (Mobility as a Service - MaaS) 18
3.5 Auto 20
4 GEBIEDEN 22
4.1 DEEL 1: WOONGEBIEDEN 22
4.2 DEEL 2: WERKGEBIEDEN 24
4.3 DEEL 3: BUITENGEBIED 26
4.4 DEEL 4: CENTRUMGEBIEDEN 29
5. AANPAK VERKEERSVEILIGHEID 31
Bijlage 1: Inventarisatie huidige beleidskaders (kader- en ambitiedocument) 34
Bijlage 2: Risicoanalyse verkeersveiligheid Maashorst 35

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

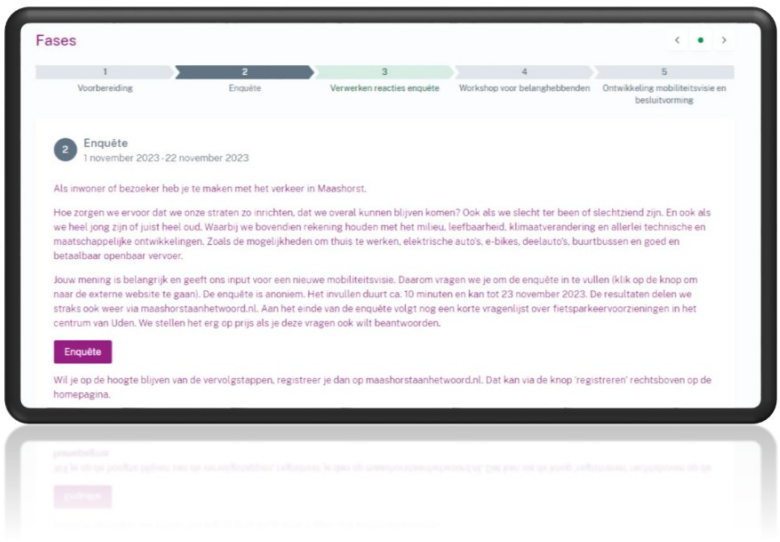
De maatschappij verandert en er zijn veel ontwikkelingen in de wereld van mobiliteit. De mobiliteit in Nederland groeit en dat vraagt om slimme, strategische oplossingen. Voorheen had de personenauto een prominente plek in het straatbeeld. Langzaam maar zeker verandert dit beeld, waarbij voetgangers en fietsers meer ruimte krijgen en er meer aandacht is voor verblijfskwaliteit. Deze mobiliteitstransitie verandert de kijk op mobiliteit. De laatste tijd is, zowel binnen de gemeente Maashorst als bij andere overheden, nieuw beleid gemaakt om hierop in te spelen. De omgevingsvisie van Maashorst is een strategische visie voor de gehele fysieke leefomgeving en bevat ook ambities voor mobiliteit. Het Beleidsprogramma Mobiliteit (BPM) vertaalt de koers van de omgevingsvisie van Gemeente Maashorst (vastgesteld in mei 2024) op het gebied van mobiliteit in een programma (zie onderstaand tekstkader).

Hoe verhoudt het Beleidsprogramma Mobiliteit zich ten opzichte van de omgevingsvisie?

In de omgevingsvisie van de gemeente Maashorst schetsen we een beeld van de toekomst van onze gemeente over de fysieke leefomgeving: alles wat we buiten zien, horen, ruiken of ervaren. In de omgevingsvisie staan onze ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. De omgevingsvisie vormt de kapstok voor de beleidsprogramma's van verschillende thema's, waaronder mobiliteit.

Het beleidsprogramma mobiliteit vertaalt koers van de omgevingsvisie naar een beleidsprogramma, specifiek voor het thema mobiliteit. De ambities uit de omgevingsvisie zijn hierin verder uitgewerkt. Het BPM geeft uitgangspunten voor andere beleidsregels binnen mobiliteit, zoals bijvoorbeeld het parkeerbeleid. Het BPM sluit ook aan op het gewijzigde provinciale en landelijk beleid. Dit beleidsprogramma geeft verder richting om in te spelen op ruimtelijke ontwikkelingen en veranderingen in de mobiliteit en ook om invulling te geven aan doelen uit het klimaatakkoord, de energietransitie en tegelijkertijd een bereikbare, veilige en leefbare gemeente te blijven.

1.2 Participatie

Iedereen neemt op enige wijze deel aan verkeer en daardoor zijn er veel belanghebbenden in verschillende rollen. Om deze bij het nieuwe beleidsprogramma te betrekken zijn verschillende participatiesessies gehouden: een sessie met interne stakeholders vanuit andere beleidsvelden om de gezamenlijke ambities te bepalen; een sessie met externe stakeholders om de richting van het beleidsprogramma te bepalen; en een enquête onder inwoners om te peilen welke keuzes zij willen maken. Aan de stakeholders en inwoners zijn dilemma's voorgelegd, met daarbij de vraag om een keuze te maken. De resultaten hiervan zijn zichtbaar in bijlage 1 van het uitgangspunten- en ambitiedocument, dat voorafgaand aan dit BPM is opgesteld (zie bijlage 1). De uitkomsten van alle participatie-sessies zijn als input voor dit beleidsprogramma meegenomen.

Mobiliteit raakt aan veel andere beleidsvelden, zoals klimaat, duurzaamheid en economie. Het mobiliteitsbeleid kan bijdragen om doelstellingen op andere gebieden te bereiken. Gezamenlijk met de gemeentelijke beleidsadviseurs van andere beleidsthema's is tijdens een ambitiewebsessie verkend waar kansen en opgaven liggen. In deze werksessie is door de gemeentelijke vertegenwoordigers van verschillende beleidsvelden gezocht naar kansen waar het nieuwe BPM ambities vanuit andere thema's zoals klimaat, economie of ruimte kan versterken en visa versa. Met name op het gebied van ruimtegebruik, maar ook welzijn en gezondheid kan het mobiliteitsbeleid bijdragen aan het verwezenlijken van toekomstdoelen. In het uitgangspunten- en ambitiedocument (zie bijlage 1) is de uitkomst van deze sessie gevisualiseerd (zie paragraaf 1.4 en bijlage 5 van het betreffende document). Uit de sessie bleek dat we veel thema's belangrijk vinden en er geen thema's zijn die er duidelijk uit springen. Een van de deelnemers gaf hiervoor een mooie verklaring: De begrippen 'Udeniseren' en 'Verlanderen' lijken hier van toepassing: 'niet kiezen is ook kiezen'. Oftewel: we zetten breed in op alle beleidsvelden, waarbij we praktisch blijven kijken waar er kansen en raakvlakken zijn tussen om thema's te combineren.

1.3 Opbouw van het beleidsprogramma, gebiedsindeling en leeswijzer

Voorafgaand aan het opstellen van dit beleidsprogramma mobiliteit is een uitgangspunten- en ambitiedocument[1] gemaakt, zie bijlage 1. Daarin is het huidige beleid geïnventariseerd en beschrijven we de ontwikkelingen die op ons afkomen. Ook is een uitgebreide verkeersveiligheidsanalyse en enquête onder de samenleving gehouden in de voorbereidingsfase. Dit vormt het vertrekpunt voor de uitwerking van dit beleidsprogramma. Het BPM beschrijft de ambities en opgaven voor de toekomst en geeft aan waar we op inzetten om de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en toegankelijkheid van Maashorst te waarborgen. Om vervolgens uitvoering te geven aan de doelen van dit BPM wordt naast dit beleidsprogramma een concreet overzicht van maatregelen opgesteld in een uitvoeringsprogramma.

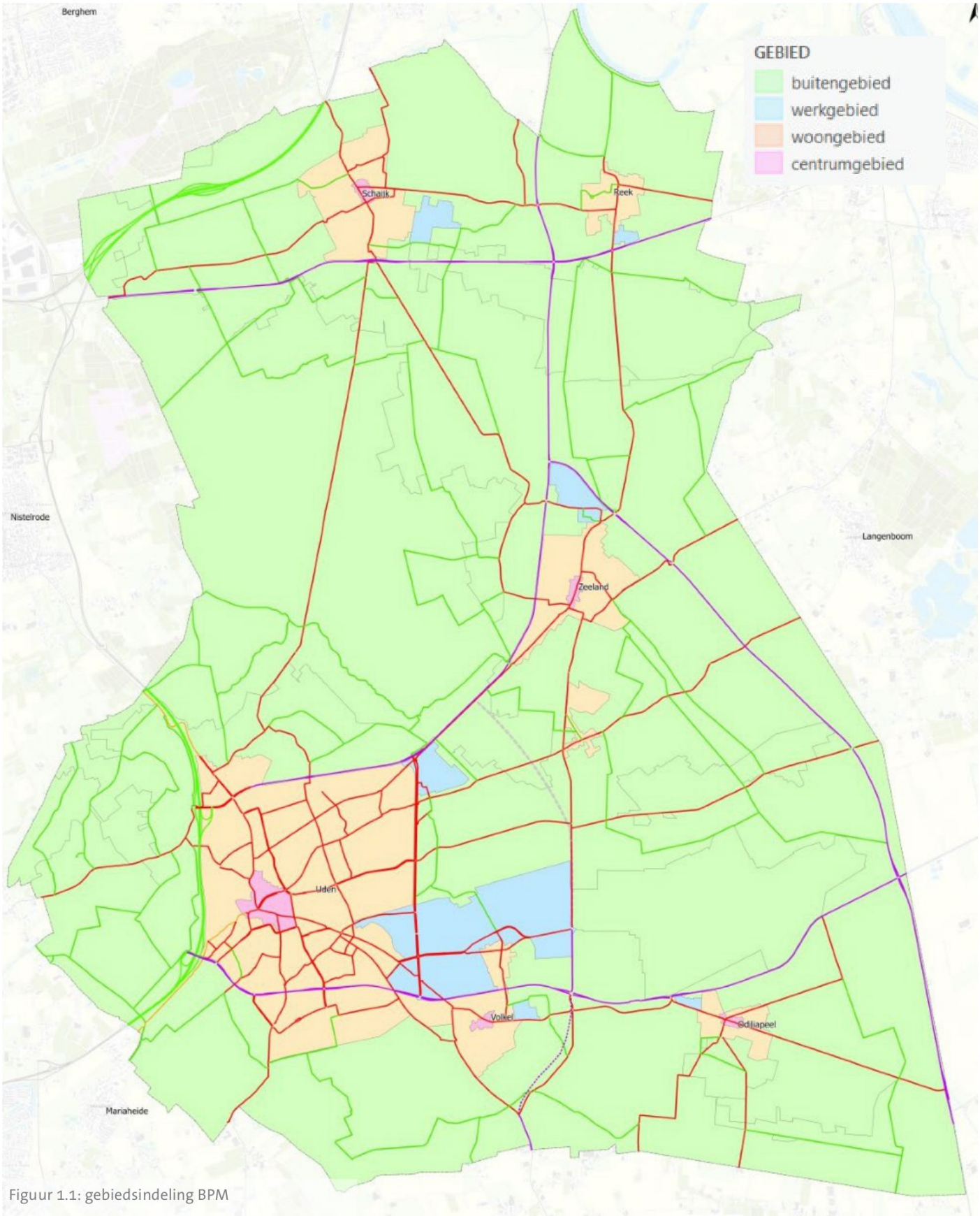
Gebiedsindeling

Het beleidsprogramma is gebiedsgericht opgesteld. Hiermee sluiten we aan op de omgevingsvisie die ook gebiedsgericht is ingedeeld. We definiëren vier gebieden, namelijk: woongebied, werkgebied, buitengebied en centrumgebied. Afbeelding 1.1 toont de gebiedsindeling voor dit BPM. De indeling op deze kaart volgt zoveel mogelijk de gebiedsindeling van de omgevingsvisie. De nog vast te stellen gebiedsindeling van het omgevingsplan is leidend, ook voor de doelen en opgaven uit dit BPM. Daarnaast zijn er onderdelen in dit BPM die de gebieden overstijgen. Tussen en door deze gebieden lopen de netwerken van wegen, wandel- en fietspaden. Deze netwerken vormen de verbindingen tussen en binnen de verschillende gebieden.

Leeswijzer

Dit BPM geeft allereerst een samenvatting van de kaders en uitgangspunten in hoofdstuk 2. Daarna volgt een uitwerking van de netwerken per vervoerswijze in hoofdstuk 3.Vervolgens worden de doelen per gebied beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 beschrijven we de aanpak verkeersveiligheid.

[1] Uitgangspunten- en ambitiedocument BPM, Megaborn, januari 2024

Figuur 1.1: gebiedsindeling BPM

2 VERTREKPUNT, BELEID EN ONTWIKKELINGEN

Wat is ons vertrekpunt? In het kader- en ambitiedocument hebben we bepaald waar we nu staan en waar we naar toe gaan. Welk lokaal, regionaal en landelijk beleid is er al, dat van invloed is op mobiliteit en hoe is het gesteld met de verkeersveiligheid en verkeersnetwerken in de gemeente? In de kaderfase is een inventarisatie uitgevoerd van de huidige verkeerssituatie en beleid, trends en ontwikkelingen en ervaringen van belanghebbenden. In dit hoofdstuk worden de hoofdpunten hiervan weergegeven. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar bijlage 1.

2.1 Samenvatting aandachtspunten vanuit de inventarisatie

De onderstaande punten zijn de belangrijkste aandachtspunten voor het BPM, die uit de kaderfase naar voren zijn gekomen. Deze punten komen (deels) uit de omgevingsvisie, beleidskader van rijksoverheid, provincie en regio; bestuursakkoord van Maashorst en vertaling van diverse ontwikkelingen (waaronder op het gebied van verkeersveiligheid). Ook de inventarisatie en knelpuntenanalyse van Fiets Forum Maashorst[2], de ervaringen van inwoners en de aandachtspunten vanuit de Kernen CV's zijn hierin meegenomen. In de paragrafen 2.2 t/m 2.4 worden de mobiliteitstrends en beleidsstukken beschreven.

Stap 1	**S**	Stappen (voetganger)
Stap 2	**T**	Trappen (fietser)
Stap 3	**O**	OV (openbaar vervoer)
Stap 4	**M**	MaaS (Mobility as a Service)
Stap 5	**P**	Privéauto

- De nieuwe omgevingsvisie Gemeente Maashorst (2024) is ons uitgangspunt;
- Het STOMP-principe is ons uitgangspunt: meer ruimte voor lopen en fietsen; en aandacht voor sociale vormen van mobiliteit. We kijken naar het mobiliteitssysteem in deze volgorde: Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility as a service (deelvervoer) en Personenvervoer (zie figuur 2.1);
- Meer aandacht voor kwaliteit ruimte en flexibel ruimtegebruik;
- Harmoniseren van het beleid van de voormalige gemeenten Uden en Landerd;
- Aandacht voor autobereikbaarheid Centrum Uden;
- Aandacht voor verkeersveiligheid met behulp van Risicogestuurde aanpak Verkeersveiligheid;
- De wens voor veilige schoolomgevingen;
- Aanpassing netwerk door nieuwe N605 bij Volkel;
- Verbeteren landbouwverkeernetwerk;
- Verbeteren aanbod Openbaar Vervoer en aanvullend vervoer, met name voor de kleine kernen;
- Ruimtelijke ontwikkelingen koppelen aan mobiliteit.

Figuur 2.1: het STOMP-principe
Bron: CROW - Voetgangers\Ontwerpwijzer voetgangers

2.2 Mobiliteitstrends

Mobiliteit verandert snel en groeit nog steeds in Nederland. In het kader- en ambitiedocument (in hoofdstuk 3 van bijlage 1) beschrijven we uitgebreid de diverse mobiliteitsontwikkelingen die in Nederland en ook in Maashorst spelen. Deze trends zijn afgeleid vanuit de beleidsanalyse en de omgevingsvisie, van bestaand onderzoek (van

[2] Fiets Forum is een belangengroep die opkomt voor de belangen van alle fietsers in de gemeente Maashorst

onder andere CBS[3], SWOV[4] en PBL[5]) en inventarisatie die we zelf hebben uitgevoerd naar ruimtelijke ontwikkelingen in onze gemeente en aandachtspunten per kern of gebied.

De onderstaande punten tonen verschillende trends die op landelijk niveau zichtbaar zijn in relatie tot mobiliteit. De meeste van deze trends treden naar verwachting ook in meer of mindere mate op in Maashorst in de komende jaren:

- Meer flexibiliteit in mobiliteitskeuzes; van bezit naar gebruik;
- Toenemende vraag naar elektrische auto's en toename aantal publieke laadpalen en snellaadpunten langs snelwegen;
- Mobiliteit wordt slimmer;
- Toenemend gebruik van de (elektrische) fiets en opkomst van nieuwe soorten en maten van fietsen, zoals bakfietsen, driewielfietsen en de fatbike;
- Het nieuwe werken; werken los van plaats en tijd;
- Senioren blijven langer zakelijke en sociaal-recreatieve reizen afleggen door toenemende kwaliteit van leven;
- Mobiliteitsarmoede neemt in bepaalde gebieden toe.

2.3 Beleidskader rijksoverheid, provincie en regio

De diverse beleidsstukken van rijksoverheid, provincie en regio geven een beeld welke maatschappelijke issues er spelen en waar deze overheden op gaan inspelen. In het kader- en ambitiedocument (zie hoofdstuk 2 van bijlage 1) beschrijven we uitgebreid het huidige en toekomstige beleid. Deze beleidskaders vormen een 'kapstok', waaraan gemeentelijk beleid (waaronder de omgevingsvisie) en dit BPM wordt opgehangen. Op hoofdlijnen worden de volgende beleidsdoelen aangestipt.

Nationale omgevingsvisie – Rijksoverheid

- Werken aan een bereikbaar netwerk van steden en regio's;
- Het aanbod en de kwaliteit van het groen in de stad wordt versterkt.

Mobiliteitsvisie 2050 – Rijksoverheid

- Het inzetten van de juiste mobiliteit op de juiste tijd en plaats;
- Een mobiliteitssysteem dat voldoet aan de normen voor duurzaamheid, gezonde leefomgeving en veiligheid.

Beleidskader mobiliteit – provincie Noord-Brabant

- Het verbeteren van de verkeersveiligheid via een risicogestuurde aanpak;
- Het verduurzamen van de mobiliteit en het verbeteren van de leefomgeving;
- Een gebiedsgerichte uitwerking en realisatie van slimme mobiliteit.

Netwerkkader – regio Noordoost-Brabant

- In de regio (relatief) hoge prioriteit bij het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV);
- In verblijfsgebieden ligt de prioriteit bij fiets en voetganger;
- Op stedelijk netwerkniveau ligt de prioriteit bij de auto, OV en fiets.

2.4 Omgevingsvisie gemeente Maashorst

De omgevingsvisie van Maashorst is begin 2024 vastgesteld. In het kader- en ambitiedocument (zie hoofdstuk 2.4 van bijlage 1) geven we een samenvatting van de omgevingsvisie met betrekking tot het thema mobiliteit. In deze visie staan ambities met belangrijke impact voor het mobiliteitsbeleid. De omgevingsvisie geeft diverse

[3] Centraal Bureau voor de Statistiek

[4] Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid

[5] Planbureau voor de Leefomgeving

doelstellingen, ambities en uitgangspunten mee op het gebied van mobiliteit. De nadere uitwerking hiervan beschrijven we in dit BPM.

De centrale doelstellingen in de omgevingsvisie zijn:
- Bevordering van de gezondheid
- Verbeteren van de omgevingskwaliteit
- Werken aan een duurzame samenleving

Mobiliteit kan in een belangrijke mate bijdragen aan het bewerkstelligen van deze doelen. De ambities in de omgevingsvisie op het gebied van mobiliteit en verstedelijking zijn:

Mobiliteitstransitie:
- het STOMP-principe is de norm;
- Inzetten op hoogfrequente verbinding aan de A50 (corridor) tussen Paalgraven en Eindhoven middels een BRT (Bus Rapid Transit[6]);
- Realiseren van een regionale HUB[7] langs de A50 ter plekke van de kern Uden waar de BRT-bus stopt is daarbij essentieel;
- Deelmobiliteithubs[8] met deelfietsen en deelauto's nabij ieder dorpshart, in combinatie met OV;
- Inzetten op duurzamere vormen van transport om de C02 uitstoot zoveel mogelijk te reduceren, denk aan gebruik van schonere voertuigen (bv. elektrische of waterstofauto's of de fiets) en voorkomen of verminderen van transport
- Brede, groene en veilige wandel en fietspaden die uitnodigen tot het laten staan van de auto.
- Regionale (snel) fietsroutes met bijbehorende faciliteiten;
- Lokale/sociale vormen van slimme (deel)mobiliteit;

Voorzieningen:
- Verdichting/verstedelijking nabij voorzieningenclusters;
- Goede bereikbaarheid van voorzieningen: aandacht voor veilige en aantrekkelijke routes van en naar de voorzieningen in de wijken met extra aandacht voor de kwetsbare inwoner;
- Op de bedrijventerreinen kijken naar de mogelijkheid om terreinen te intensiveren. Bijvoorbeeld door meer hoogte toe te staan en gezamenlijk gebruik van parkeerterreinen. Dit heeft invloed op de bereikbaarheid (fiets, auto en vrachtauto) van de bedrijventerreinen en beschikbaarheid van parkeerplaatsen. Daarom moet dit gepaard gaan met uitbreiding van voorzieningen in de vorm van meer wandel- en fietspaden en mobiliteitshubs in combinatie met OV en deelvervoer.

Verstedelijking:
- Duurzame en klimaatadaptieve verstedelijking: 'de gezonde wijk';
- Groen wordt mee ontwikkeld met het oog op gezondheid en biodiversiteit;
- Beperken van leegstand in het centrum, zodat het centrum aantrekkelijk blijft voor ondernemers en bezoekers;
- Op een andere manier kijken naar de auto in het centrumgebied. Nieuw bedrijventerrein wordt gezocht aansluitend op bestaande terreinen en in de nabijheid van ontsluitingswegen;

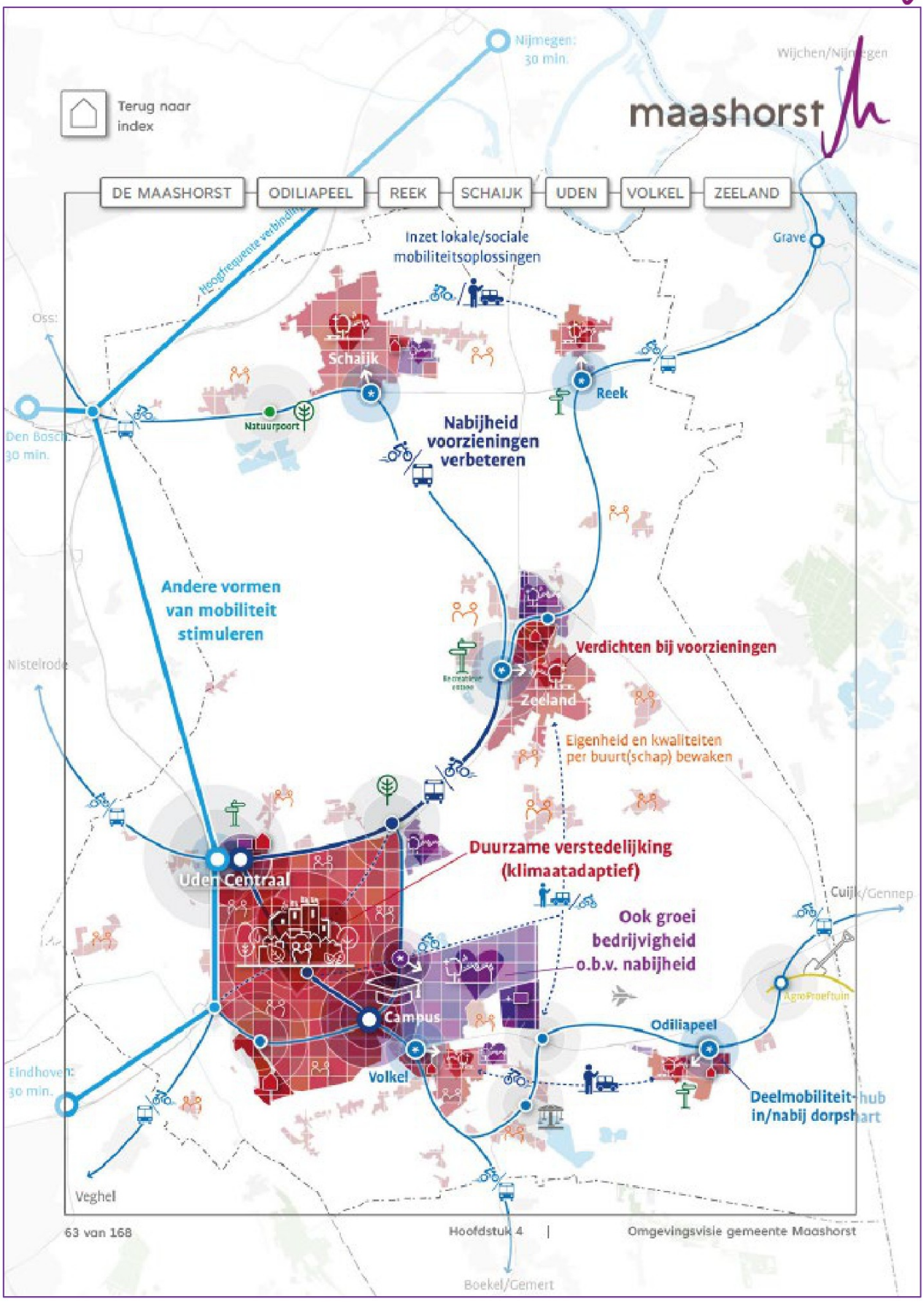
[6] 'Een BRT is een bussysteem waarbij met hoge frequentie en snelheid gereden wordt, dat betrouwbare reistijden combineert met hoge vervoerscapaciteit, dat comfort biedt, en goed herkenbaar is als hoogwaardig vervoerproduct.'

[7] Een mobiliteitshub is een plek waar diverse vervoersvormen op één plek samenkomen en waar een reiziger kan overstappen op een andere vervoerswijze. Denk bijvoorbeeld aan het overstappen van de fiets naar openbaar vervoer, of aan carpoolen.

[8] Deelmobiliteit wil zeggen dat er vervoersmiddelen zijn die gebruikt kunnen worden door meerdere gebruikers, zonder dat deze gebruiker het vervoersmiddel bezit. Dit zijn bijvoorbeeld deelfietsen, deelscooters en deelauto's.

- Aandacht voor de bereikbaarheid van meerdere vervoerswijzen op deze terreinen.

Deze verschillende ambities uit de omgevingsvisie zijn verbonden aan gebieden, zie figuur 2.2. Bijvoorbeeld de ambitie ‘inzet lokale/sociale mobiliteitsoplossingen’ past meer bij de (kleinere) kernen en het buitengebied, terwijl het thema ‘Duurzame verstedelijking’ alleen betrekking op Uden heeft. De omgevingsvisie vormt de basis voor de uitwerking van dit BPM per gebied. Hiermee biedt het BPM ook maatwerk, passend bij de verschillende kernen. In het kader- en ambitiedocument (zie hoofdstuk 3.3 en 3.5 van bijlage 1) zijn tevens de concrete aandachtspunten per kern in beeld gebracht.

Figuur 2.2: de ambities 'mobiliteitstransitie, voorzieningen & verstedelijking' uit de omgevingsvisie visueel samengevat (bron blz. 63 omgevingsvisie Maashorst)

3 VERVOERSWIJZEN

Om onze gemeente bereikbaar te houden voor alle vervoerswijzen zijn kwalitatief goede verkeersnetwerken nodig. De netwerken voor fietsverkeer en gemotoriseerd verkeer zijn de dragers van het mobiliteitssysteem. Deze netwerken moeten voldoende capaciteit hebben en zodanig zijn ingericht om het huidige én toekomstige verkeer op een vlotte en verkeersveilige wijze af te wikkelen. De speerpunten en doelen van de vervoerswijzen en daarmee onze netwerken, beschrijven we in dit hoofdstuk. Ook de voetganger verliezen we hierbij niet uit het oog. Het landbouwnetwerk komt bij het thema 'buitengebied' aan de orde.

Uitgangspunten vanuit de omgevingsvisie

- het STOMP-principe is de norm;
- Inzetten op hoogfrequente verbinding aan de A50 (corridor) tussen Paalgraven en Eindhoven middels een BRT (Bus Rapid Transit);
- Realiseren van een regionale HUB langs de A50 ter plekke van de kern Uden waar de BRT-bus stopt;
- Deelmobiliteithubs met een aanbod van deelvoertuigen nabij ieder dorpshart, in combinatie met OV;
- Inzetten op duurzamere vormen van transport om de C02 uitstoot zoveel mogelijk te reduceren, o.a. met schonere voertuigen en vervoerswijzen
- Brede, groene en veilige wandel en fietspaden die uitnodigen tot het laten staan van de auto.
- Regionale (snel) fietsroutes met bijbehorende faciliteiten;
- Lokale/sociale vormen van slimme (deel)mobiliteit;

Onze ambities voor de vervoerswijzen zijn:

- Voetgangers: stappen voorop; investeren in toegankelijke loopvoorzieningen
- Fiets: gezonde vervoerswijzen stimuleren & verbeteren van de kwaliteit van fietsvoorzieningen
- Openbaar Vervoer: inzetten op flexibel openbaar vervoer (Bravoflex) en op de BRT en regionale en lokale mobiliteitshubs en carpoolplaatsen en uitbreiden en stimuleren van lokaal sociaal (deel)vervoer en voorzien in goede en goed bereikbare haltes.
- Verkeersveiligheid: inzetten op 0-verkeersslachtoffers in het kader van het strategisch plan verkeersveiligheid en provinciaal beleid
- Auto: het behouden van het kwaliteitsniveau van de autobereikbaarheid van de verschillende kernen. Oftewel: Goede doorstroming voor autoverkeer blijft belangrijk voor een goed economisch vestigings- en woonklimaat in onze gemeente.

3.1 Voetgangers

Het STOMP-principe is in Maashorst het uitgangspunt, waarbij de aandacht voor de voetganger (Stappen) prioriteit heeft ten opzichte van de andere vervoerswijzen. In dit beleidsplan is geen hoofdnetwerk voor voetgangers aangewezen, omdat de voetganger op alle (gemeentelijke) wegen aanwezig kan zijn. Anders gezegd vormen alle wegen samen dus het voetgangersnetwerk. In de omgevingsvisie is het 15-minuten-netwerk opgenomen: een ambitie die streeft naar bereikbaarheid van belangrijkste voorzieningen binnen 15 minuten lopen of fietsen. Om die ambitie te concretiseren realiseren we een compleet loopnetwerk met kwalitatief goede voorzieningen. Daarvoor stellen we de vijf hoofdeisen van de richtlijn[9] van CROW[10] als uitgangspunten voor loopvriendelijke infrastructuur, namelijk:

- **Directheid van looproutes**
  De loopvoorzieningen zijn niet te lang en voorkomen (onnodig) omlopen en wachten. We hebben de ambitie dat iedereen binnen 15 minuten (lopend of op de fiets) toegang heeft tot eerstelijns zorg (huisarts, fysiotherapeut, tandarts, apotheek). Dit doen we door op strategische locaties oversteekvoorzieningen te realiseren. Afhankelijk van de verkeersdrukte en locatie bepalen we of de oversteekvoorziening in of uit de voorrang moet zijn. Het realiseren van voorzieningen voor voetgangers mag ten koste gaan op de ruimte voor de auto, bijvoorbeeld de rijbaanbreedte of het aantal parkeerplaatsen Dit heeft een positieve impact op de directheid van looproutes voor voetgangers. Het uitgangspunt voor gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen bij nieuwe planontwikkelingen of herinrichting van wegen is het realiseren van voetpaden aan beide zijden van de weg.
- **Begaanbaarheid**
  De loopvoorzieningen zijn toegankelijk en goed begaanbaar voor verschillende typen voetgangers, waaronder voor rolstoelgebruikers en ouders met kinderwagens. We streven naar de gewenste maatvoering van voetpaden, conform de richtlijnen van het CROW[11] met voldoende vrije loopruimte voor de voetganger. Daarnaast moet voorkomen worden dat looppaden oneffenheden bevatten. Voor iemand met een rolstoel kunnen te grote oneffenheden de route onbegaanbaar maken. Loopvoorzieningen moeten ook geschikt zijn voor mensen met visuele beperkingen. Looproutes voorzien we zoveel mogelijk van ‘natuurlijke’ gidslijnen. Geleidelijnen en specifieke markeringen passen we toe indien de gidslijnen onvoldoende hulp bieden. Belangrijke voorzieningen (zoals een gemeentehuis, theater, bibliotheek of zorginstelling) worden ontsloten door routegeleiding, ook vanaf de dichtstbijzijnde bushalte.
- **Leesbaarheid**
  De loopvoorzieningen zijn zodanig vormgegeven dat voetgangers de omgeving begrijpen en hun weg gemakkelijk vinden. We voorkomen dat een voetpad onvoldoende herkenbaar is voor zowel voetgangers als de overige weggebruikers. Duidelijk onderscheid in materialisering vergroot de leesbaarheid en herkenbaarheid van loopvoorzieningen. We voorkomen hiermee dat gemotoriseerd- en fietsverkeer over het voetpad heenrijden. Voor handhavers is het hierdoor mogelijk om hierop te handhaven.
- **Veiligheid**
  De loopvoorzieningen zijn verkeers- en sociaal veilig ingericht voor voetgangers. Op strategische locaties zoals bij de voetpaden in fietstunnels plaatsen we lichtmasten en bij voetgangersoversteekplaatsen passen we lichtportalen boven de weg toe. We verbeteren hiermee de zichtbaarheid en de sociale veiligheid van voetgangers.
- **Aantrekkelijkheid**
  De loopvoorzieningen zijn zodanig vormgegeven en in de omgeving ingepast dat lopen aangenaam en aantrekkelijk is. We zoeken de aansluiting met het groenstructuurplan, bijvoorbeeld strategisch nadenken over

[9] Richtlijn: CROW - Voetgangers\Ontwerpwijzer voetgangers

[10] CROW is een landelijke kenniscentrum voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer. De afkorting staat oorspronkelijk voor Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

[11] Richtlijn: ASVV 2021 – wegontwerp binnen de bebouwde kom

schaduw/verkoeling op looproutes doormiddel van groen. De aantrekkelijkheid van kwaliteit en beleving neemt hierdoor op looproutes toe. Daarmee wordt bijgedragen aan de doelen op gezondheid (hittestress), omgevingskwaliteit en duurzame ontwikkeling.

3.2 Fietsers

Het STOMP-principe is in Maashorst het uitgangspunt, waarbij de fiets (trappen) na de voetganger (stappen) de prioriteit heeft. We stimuleren deze gezonde vervoerswijze door de fietsvoorzieningen te verbeteren. Het stimuleren van fietsgebruik draagt bij aan gezondheid, duurzaamheid én verkeersveiligheid. Dit doen we door:

- Uitbreiden en compleet maken van het fietsnetwerk
- Het verbeteren van de kwaliteit van de voorzieningen
- Aandacht voor fiets bij ontwikkelingen
- Het verbeteren van de verkeersveiligheid

Compleet maken van het fietsnetwerk

We wijzen hoofdroutes voor de fiets aan. Fietsroutes van kern naar kern en naar diverse voorzieningen zoals scholen, centra, bedrijventerreinen; zijn belangrijk om een leefbare en economisch vitale gemeente te zijn en te blijven. Om een goede bereikbaarheid van voorzieningen te garanderen maken we het fietsnetwerk compleet. Dit fietsnetwerk bestaat uit hoofdroutes, doorfietsroutes en recreatieve routes en is zichtbaar in figuur 3.1.

We maken brede, groene en veilige fietspaden. Door een gezonde hoofdstructuur te creëren, versterken we een verbinding tussen het stedelijk gebied en de natuur. We breiden het huidige fietsnetwerk uit met fietsroutes richting centrum en met goede fietsvoorzieningen naar bedrijventerreinen. We onderzoeken de mogelijkheden voor het realiseren van een alternatieve fietsroute parallel aan de de Industrielaan.

Verbeteren van de kwaliteit

Fietsroutes richten we veilig, comfortabel en aantrekkelijk in. Verkeerssituaties op de fietsroute zijn zo herkenbaar mogelijk, zowel voor de fietser als voor kruisend gemotoriseerd verkeer. Het fietsnetwerk moet voldoen aan verschillende kwaliteitseisen conform de geldende richtlijnen van het CROW[12]. De kwaliteitseisen zijn: samenhang, directheid, aantrekkelijkheid, veiligheid en comfort, passend bij de functie in het fietsnetwerk. In verschillende onderzoeken is aangetoond dat goede fietsinfrastructuur leidt tot een hoger fietsaandeel ten opzichte van andere vervoerswijzen. In het gele tekstkader leggen we uit hoe we onze fietsvoorzieningen gaan inrichten.

We spelen in op de trend dat er steeds meer verschillende typen gebruikers op het fietspad rijden. Fietspaden moeten daarom voldoende breed zijn, conform de geldende richtlijnen van het CROW. Verschillende gebruikers kunnen elkaar hierdoor veilig passeren of inhalen. Onnodige objecten zoals paaltjes verwijderen we van fietspaden.

[12] O.a. CROW-publicatie Ontwerpwijzer fietsverkeer

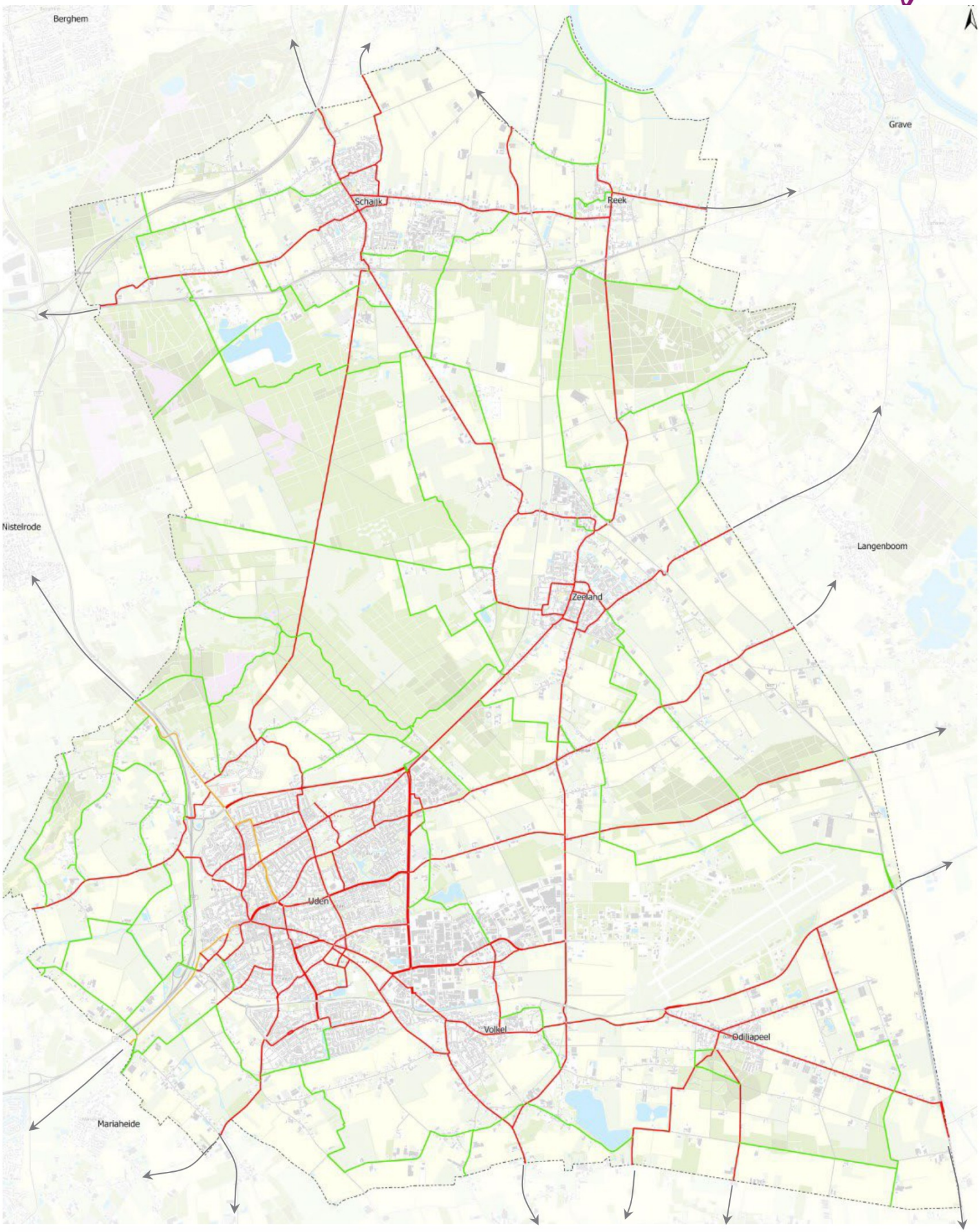
Hoe richten we onze fietsvoorzieningen in?
De inrichting en kwaliteitseisen zijn afhankelijk van de functie in het fietsnetwerk en het gebruik van de fietsroute. Uitgangspunt is dat doorfietsroutes en hoofdfietsroutes altijd gescheiden zijn van gemotoriseerd verkeer. Op gebiedsontsluitingswegen zijn dit vrijliggende fietspaden. Op erftoegangswegen kunnen we eventueel fietsstraten toepassen. Voor het realiseren van goede fietsvoorzieningen maken we ingrijpende keuzes als het moet. Dit kan ten koste gaan voor de ruimte van de auto, bijvoorbeeld het opheffen van langsparkeerplaatsen of het versmallen van de rijbaan voor gemotoriseerd verkeer.

Voor recreatieve fietsroutes is dat niet overal nodig. Afhankelijk van de auto-intensiteit kan de fietser op een recreatieve route ook gebruik maken van de rijbaan. Duidelijke bewegwijzering en voldoende fietsenstallingen zijn nodig om fietsgebruik te stimuleren. We vernieuwen en innoveren door gebruik te maken van digitale middelen, zoals fietsnavigatie en slimme apps. Uiteraard moet dat op een veilige manier werken, zonder dat dit afleiding veroorzaakt. Het aanbieden van oplaadpunten op strategische locaties, zoals in fietsenstallingen, draagt ook bij aan het fietsgebruik.

Aandacht voor de fiets bij ontwikkelingen
De belangen voor de fietser moeten aan het begin van het proces van een ruimtelijke ontwikkeling of herinrichtingsproject gehoord worden. Nauwe afstemming tussen verschillende beleidsterreinen, waaronder ruimte, wegbeheer en verkeer is hierin cruciaal. Bij (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of herinrichtingsprojecten nemen we mobiliteitseisen op in het Programma van Eisen. We betrekken belanghebbenden(groepen) hierbij tijdens het proces. Overigens geldt dit niet alleen voor de fiets, maar ook voor de andere vervoerswijzen, waarbij de belangen van lopen, OV, deelmobiliteit en personenauto worden afgewogen. Het STOMP-principe verliezen we hierbij niet uit het oog.

Verbeteren van de verkeersveiligheid
Bij locaties waar fietsverkeer in conflict kan komen met gemotoriseerd verkeer, is het risico op letselongevallen relatief groter. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om fietsoversteeklocaties op een rijbaan of op rotondes. We richten onze fietsvoorzieningen in conform de kwaliteitseisen van de landelijke richtlijnen van het CROW. In hoofdstuk 4 wordt verder ingegaan op de aanpak van verkeersonveiligheid.

Inzetten op fietsstimulering
Met alleen het verbeteren van de fietsvoorzieningen gaan we onze doelen niet bereiken als het gaat om het stimuleren van de fiets. We richten ons daarom op diverse initiatieven, zoals de werkgeversaanpak via Ons Brabant Fietst en landelijke campagnes. We werken de aanpak voor fietsstimulering uit in een plan van aanpak. In deze aanpak stellen we onder andere een matrix op hoe we fietsstimulering willen oppakken, welke campagnes hierop aansluiten en met welke partijen/stakeholders (bijvoorbeeld scholen en ondernemers) we dit kunnen oppakken.

Figuur 3.1: kaart fietsnetwerk gemeente Maashorst

Rood is lokaal hoofdfietsnetwerk, groen is recreatief fietsnetwerk, geel is doorfietsroute Veghel-Uden-Oss

3.3 Openbaar Vervoer

Het bestaande openbaar vervoernetwerk willen we verbeteren. Dit kunnen we niet alleen. We pakken dit samen op met andere partijen, waaronder de regio Noordoost-Brabant en de provincie. Recent onderzoek toont aan dat er gebieden zijn waar sprake is van vervoersarmoede[13]. De oorzaken van vervoersarmoede kunnen uiteenlopend zijn: van gebrek aan kennis over hoe een OV-kaart werkt, tot: te weinig geld hebben om een fiets te kopen. Vervoersarmoede op het gebied van openbaar vervoer uit zich meer in de aspecten bereikbaarheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid. Op het moment dat een bushalte slecht bereikbaar is, of de kosten te hoog zijn of het OV op bepaalde tijdstippen niet beschikbaar is, is het minder aantrekkelijk om gebruik te maken van het OV. De beperkte beschikbaarheid van het OV speelt met name in de avonden en in de weekenden en vooral rond de kleinere kernen is dat een knelpunt. Daar willen we verbetering aanbrengen door het Openbaar Vervoer én aanvullend vervoer te verbeteren.

We zijn afhankelijk van de provincie (concessieverlener) om onze ambities te realiseren. We gaan de bestaande regionale samenwerking RNOB [14](Regio Noordoost-Brabant) gebruiken om door te pakken op de lobby voor het openbaar vervoer. We willen een schaalsprong voor het OV realiseren met o.a. de BRT en het toevoegen van hubs en haltevoorzieningen. We gaan het OV uitbreiden met aanvullende flexibele vormen van vervoer van en naar de bushaltes. Het OV-netwerk wordt toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar. Het verbeteren van de bestaande openbaar vervoervoorzieningen is essentieel om auto-afhankelijkheid te verminderen. De haltevoorzieningen zijn bereikbaar voor iedereen. We hebben oog voor goede stallingsmogelijkheden voor de fiets en veilige looproutes richting de haltes.

Verbetering OV

Aan de A50 vanaf Paalgraven tot aan Eindhoven wordt vanaf 2027 begonnen met de inzet van een Bus Rapid Transit (BRT) (zie tekstkader) door gebruik te maken van de vluchtstroken als busbanen. De haltes zijn bestaande en nieuwe hubs (overstappunten) die met name bij op- en afritten van de snelweg liggen. Op basis van het verkennend onderzoek naar mobiliteitshubs (zie volgende paragraaf) zetten we in op het realiseren van 2 haltes voor de BRT.

Wat is een Bus Rapid Transit (BRT)?
De definitie die het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) hanteert voor de BRT is als volgt:

'Een BRT is een bussysteem waarbij met hoge frequentie en snelheid gereden wordt, dat betrouwbare reistijden combineert met hoge vervoerscapaciteit, dat comfort biedt, en goed herkenbaar is als hoogwaardig vervoerproduct.'

Hubs

Onze visie is dat mobiliteitshubs met goede wacht- en overstapvoorzieningen een essentiële schakel zijn in het netwerk tussen snel, hoogwaardig openbaar vervoer en de ontsluiting van de kernen en het achterland. Een hub kan tevens voorzien in een behoefte als carpoolplaats. We willen daarom in elke kern van Maashorst een mobiliteitshub hebben. Er is verkennend onderzoek[15] uitgevoerd op welke manier mobiliteitshubs een bijdrage leveren aan de bereikbaarheids- en verstedelijksopgave van de regio en specifiek de gemeente Maashorst. Aan de hand van de data over verplaatsingspatronen zijn zoekgebieden voor de verschillende typen mobiliteitshubs

[13] Definitie volgens het Planbureau voor de Leefomgeving: 'het niet kunnen komen waar je zou willen komen, waardoor je deelname aan maatschappelijke activiteiten belemmerd wordt'.

[14] RNOB is een overheidssamenwerking met focus op duurzame leefomgeving, vestigingsklimaat en bereikbaarheid. Een van de thema's is de Corridoraanpak A50

[15] Zie onderzoek: verkenning mobiliteitshubs - SWECO

gedefinieerd. Uit het onderzoek blijkt dat de snelweghub, randweghub en de lokale hub als meest kansrijk worden gezien voor het ontwikkelen van nieuwe mobiliteitshubs. Busstation Uden Centrum en de bushaltes Tweehekkenweg in Zeeland en de Mgr. Borretstraat in Reek functioneren momenteel al op enige wijze als mobiliteitshub.

3.4 Aanvullend vervoer (Mobility as a Service oftewel MaaS)

We willen het aandeel aanvullend vervoer vergroten en lokale en sociale vormen van mobiliteit stimuleren, nabij ieder dorpshart. Bravoflex is in onze gemeente beschikbaar vanaf 2026 tijdens werkdagen (ma-vrij van 07:00 – 00:00 uur) en weekenddagen (za-zo van 08:00 – 00:00 uur). Hierdoor ontstaat een flexibele OV-oplossing voor de vervoersarmoede in onze dorpen. We verbeteren hiermee de bereikbaarheid en beschikbaarheid van het openbaar vervoer. Inwoners en bezoekers kunnen vanaf halteplaatsen op korte afstand naar een dichtbijgelegen overstaplocatie reizen, om vanaf daar verder te reizen met het OV. Dit is een mooi voorbeeld van aanvullend vervoer. Daarnaast stimuleren we conform het bestuursakkoord innovatieve vervoerssystemen, zoals elektrische deelauto's, deelfietsen en -scooters. We hebben een contract met een landelijke aanbieder van deelauto's en beschikken daarmee over een aantal deelauto's in de gemeente. De ambitie is om het aantal deelauto's uit te breiden.

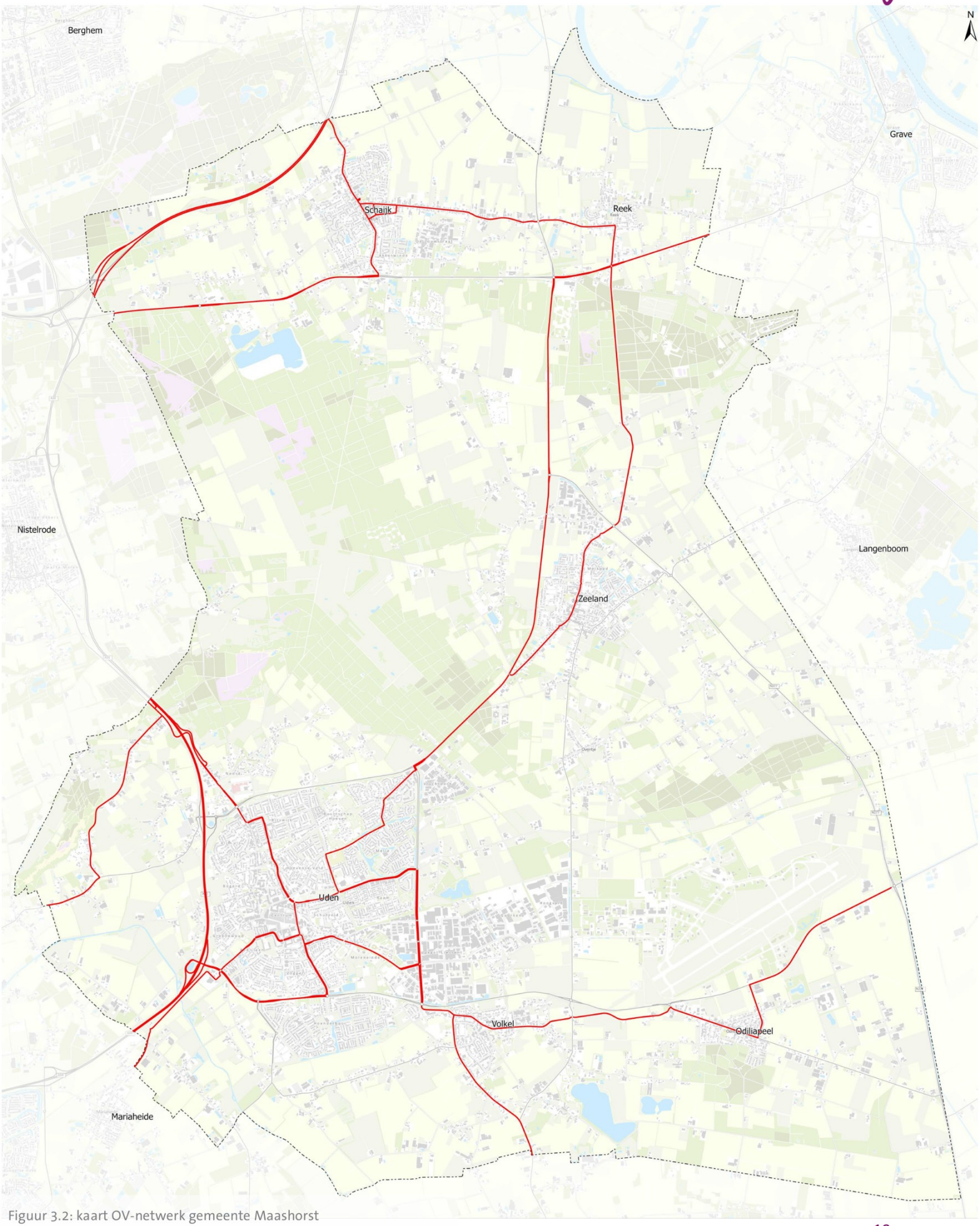
Met name in woongebieden is MaaS kansrijk in de vorm van deelauto's. We stimuleren buurtdeelauto-initiatieven en onderzoeken mogelijkheden voor meer samenwerking met commerciële partijen die deelauto's aanbieden. Dit zorgt voor vermindering van autobezit en verlaging van parkeerdruk in woonwijken. Bij nieuwe ontwikkelingen kan deelmobiliteit zorgen voor voldoende bereikbaarheid én bijdragen aan voldoende leefbaarheid van de omgeving. We werken dit verder uit en schalen dit verder op. We spelen in op het concept 'Mobility as a Service' passend binnen onze ambities.

Mobility as a Service (Maas)
Mobiliteit wordt in Nederland steeds vaker als dienst aangeboden in plaats van dat mensen zelf een vervoersmiddel moeten kopen. We volgen met interesse de landelijke ontwikkelingen als het gaat om MaaS, waarbij je doormiddel van een app je reis kunt plannen, boeken en betalen voor diverse vervoerswijzen. Deze ontwikkelingen staan in de kinderschoenen, dus daarom zijn we vooral gefocust op het bieden van aanvullend vervoer binnen onze gemeente.

Sociaal vervoer

Door het bieden van vervoer, voorzien we in een behoefte die leeft in de kleine kernen. De bestaande Muzemobiel is een mooi voorbeeld hoe succesvol dit in de praktijk kan zijn. Een dergelijk initiatief verbindt de afstand tussen de woning of bestemming en de OV-halte. Het openbaar vervoer maken we hiermee voor een grotere doelgroep toegankelijk. Hierdoor bereiken mensen sneller en directer andere kernen voor het bezoeken van familie of specifieke voorzieningen die in hun dorp niet aanwezig zijn. Recent onderzoek[16] laat zien dat de toegang tot mobiliteit en voorzieningen niet voor iedereen voldoende is. De toegang tot het doorfietsnetwerk en het openbaar vervoer is niet volledig. Met name 's avonds en in de weekenden neemt de dienstverlening in het OV af. Dat zorgt ervoor dat mensen in veel kernen afhankelijk zijn van de auto. Met name Reek komt hierin naar voren, omdat deze kern relatief ver van OV-netwerken af ligt. In deze studie viel ook op dat er sprake is van onbekend zijn met lokale initiatieven of de wijze van het reizen met het OV. Om meer inzicht te geven in de lokale reismogelijkheden is een nieuwe website www.vervoervoormij.nl beschikbaar. Dit is een hulpmiddel om de kennis van inwoners te vergroten en de verschillende mogelijkheden te promoten. De ambitie is om in iedere kern samen met lokale organisaties passende vormen van sociaal vervoer aan te bieden.

[16] Zie onderzoek: Bereikbaarheid (kleine) kernen Noordoost-Brabant - RHDHV

Figuur 3.2: kaart OV-netwerk gemeente Maashorst

3.5 Auto

De personenauto is en blijft een belangrijk vervoersmiddel binnen de gemeente Maashorst. Het kwaliteitsniveau van de autobereikbaarheid van de verschillende kernen willen we handhaven. Het uitgangspunt is een goede doorstroming op de stroomwegen en gebiedsontsluitingswegen. Door een goede doorstroming voor de auto, dragen we bij aan het economisch vestigingsklimaat en woonklimaat binnen de gemeente Maashorst. Om het netwerk te verbeteren gaan we door met de RNOB samenwerking (regionale samenwerking) waarin de corridoraanpak van de A50 een plek heeft. Ook gaan we door met het verbeteren van de verkeersafwikkeling op de N264 en de verkenning van de doortrekking van de N605 bij Volkel naar de Zeelandsedijk – Bergmaas.

Toepassen van de juiste wegencategorisering

Wij richten onze wegen Duurzaam Veilig in, zie onderstaande tekstkader. Het gemeentelijke hoofdnetwerk bestaat uit de wegen met een gebiedsontsluitingsfunctie (en belangrijke erftoegangswegen). Het autonetwerk is zichtbaar in afbeelding 3.3. Deze wegen zijn belangrijk voor de bereikbaarheid in de gemeente en vormen de verbinding naar de stroomwegen (A50). Openbaar vervoerlijnen maken zoveel mogelijk gebruik van gebiedsontsluitingswegen. Deze wegen hebben in principe een maximumsnelheid van 80 km/uur buiten de bebouwde kom (GOW80) en 50 km/uur (GOW50) binnen de bebouwde kom. Om het netwerk te verbeteren werken we verder aan de uitwerking voor de verplaatsing van de N605 bij Volkel richting de Zeelandsedijk en verkennen we de noodzaak en mogelijkheden om een nieuwe verbinding tussen de Zeelandsedijk en Bergmaas te maken.

Duurzaam Veilig

De visie Duurzaam Veilig is volgens het SWOV (Stichting wetenschappelijk onderzoek verkeersveiligheid) een optimale aanpak om de verkeersveiligheid in Nederland te verbeteren, gericht op het voorkomen van ongevallen. Volgens de principes van Duurzaam Veilig wordt het wegennetwerk in categorieën ingedeeld, op basis van de functie die een bepaalde weg heeft: verkeer laten doorstromen (stroomweg), een (groter) gebied ontsluiten (gebiedsontsluitingsweg) of toegang bieden tot erven (erftoegangsweg).

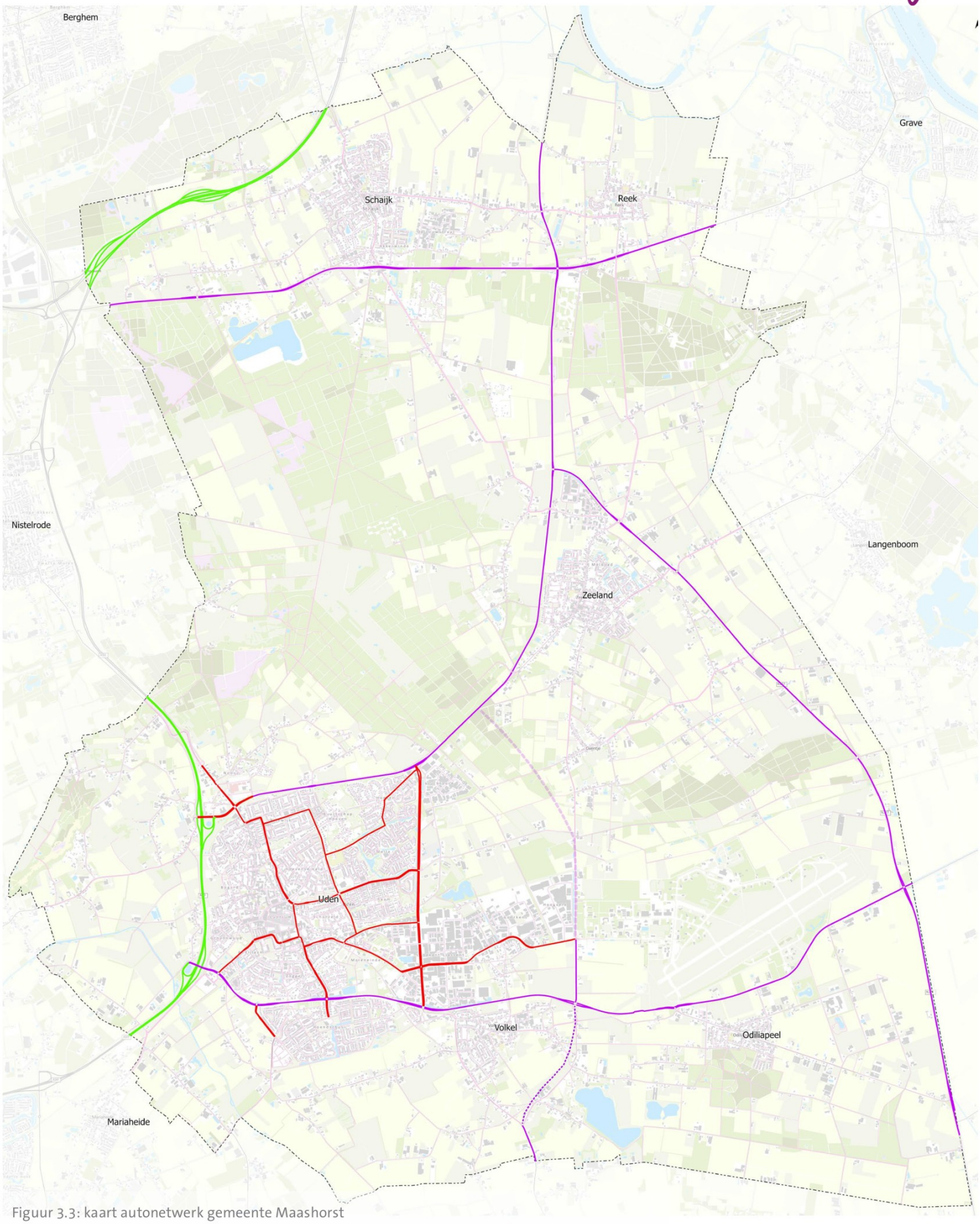
Landelijk is er een nieuwe wegcategorie geïntroduceerd, namelijk een gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur, oftewel: GOW30. Het CROW heeft hiervoor een afwegingskader ontwikkeld. In ons wegennetwerk passen we geen GOW30 toe. Dit gaat namelijk ten koste van de herkenbaarheid van de weg en de geloofwaardigheid van het snelheidsregime 30 km/uur. Uitgangspunt voor het wegennetwerk van Maashorst is dat we kiezen voor óf een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur (GOW50) óf een erftoegangsweg 30 km/uur (ETW30) en de inrichting daarop aanpassen.

Weginrichting 50 km/uur-wegen verbeteren

Op enkele gebiedsontsluitingswegen is de bestaande weginrichting niet in lijn met de principes van Duurzaam Veilig. Op verschillende locaties in de gemeente ontbreken vrijliggende fietsvoorzieningen langs de 50 km/uur-wegen. Deze zijn voor een veilige weginrichting wel nodig. Daar waar een vrijliggend fietspad ontbreekt, realiseren wij vrijliggende voorzieningen. Als er onvoldoende ruimte is voor een vrijliggend fietspad zoeken we elders ruimte, door bijvoorbeeld de rijbaan te versmallen of parkeerplaatsen op te heffen.

Parkeren

Parkeren maakt geen onderdeel uit van het autonetwerk, maar is wel een belangrijke aanvulling. Een goede autobereikbaarheid van bijvoorbeeld centrumgebieden gaat gepaard met voldoende parkeergelegenheid ten behoeve van een goed economisch vestigingsklimaat voor de ondernemers. Het uitgangspunt is dat bewoners en bezoekers voldoende mogelijkheid hebben om hun auto te kunnen parkeren bij voorzieningen en in centra. We houden controle op het parkeren in de openbare ruimte, vooral in centrumgebieden. We hebben hier de mogelijkheid om parkeerregulatie toe te passen. Voorbeelden van parkeerregulatie zijn: betaald parkeren, parkeren voor vergunningshouders en blauwe zones. Bij de gebiedsuitwerking in het volgende hoofdstuk wordt hier verder op ingegaan.

Figuur 3.3: kaart autonetwerk gemeente Maashorst

aangegeven wegen zijn gebiedsontsluitingswegen binnen bebouwde kom (50 km/h - rood) en buiten bebouwde kom (80 km/h - paars). Groen is de snelweg. Alle overige gemeentelijke wegen zijn gecategoriseerd als erftoegangsweg. De lichtpaarse stippellijn is een zoekgebied voor een mogelijk nieuwe verbinding

4 GEBIEDEN

Het beleidsprogramma is gebiedsgericht opgesteld. Hiermee sluiten we aan op de omgevingsvisie. We definiëren vier gebieden, namelijk: woongebieden (deel 1), werkgebieden (deel 2), buitengebied (deel 3) en centrumgebieden (deel 4).

4.1 DEEL 1: WOONGEBIEDEN

Verkeersveiligheid en leefbaarheid zijn randvoorwaarden in woonstraten. Verblijven staat centraal. De inrichting van de openbare ruimte bepaalt een belangrijk deel van de beleving van een gebied, daarom is een goede ruimtelijke kwaliteit gewenst. De schaarse ruimte in wijken wordt vaak voor een groot deel ingenomen door autoverkeer en autoparkeren. Dit heeft invloed op de leefbaarheid in het gebied. Om de verblijfskwaliteit, veiligheid en leefbaarheid te vergroten in woongebieden zetten we in op verandering in het ruimtegebruik.

Uitgangspunten omgevingsvisie

- het STOMP-principe is de norm;
- Goede bereikbaarheid van voorzieningen: aandacht voor veilige en aantrekkelijke routes van en naar de voorzieningen in de wijken met extra aandacht voor de kwetsbare inwoner
- Duurzame en klimaatadaptieve verstedelijking: 'de gezonde wijk';

Onze ambities in woongebieden:

- Meer ruimte voor fiets en voetganger
- Minder prioriteit voor auto's, meer ruimte voor groen
- Verkeersveilige schoolomgevingen
- Looproutes en toegankelijkheid verbeteren
- Verbeteren (sociaal) deelvervoer

Meer ruimte voor fiets en voetganger

Van oudsher zijn veel woonstraten (erftoegangswegen in woonwijken) ingericht vanuit het idee dat het goed bereikbaar moet zijn voor autoverkeer. Rijbanen voor autoverkeer zijn vaak breed vormgegeven. Door het STOMP-principe komt hier verandering in. We maken in woongebieden meer ruimte voor bredere loop- en fietsvoorzieningen en groenstroken. We realiseren veilige looproutes naar voorzieningen, zoals eerder beschreven in paragraaf 3.1. We gaan actieve vormen van mobiliteit stimuleren. In de woongebieden staat het verblijven centraal. Daarbij past een lage snelheid van gemotoriseerd verkeer. Veel woonwijken zijn ingericht als 30 km/uur-gebieden. Nu gaan we nog een stapje verder: door meer ruimte te maken voor de fiets en de voetganger, bijvoorbeeld door het inrichten van fietsstraten (op hoofdfietsroutes) en (bredere) voetpaden. Automobilisten moeten vaker even wachten voor het langzaam verkeer. Bovendien hebben deze voet- en fietsvoorzieningen positieve invloed op de bereikbaarheid van voorzieningen zoals een buurtsupermarkt; ook voor de kwetsbare inwoners zoals ouderen met een rollator. Bij nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld een nieuwbouwproject) denken we aan het begin van het planproces na over het realiseren van loop- en fiets- en andere mobiliteitsvoorzieningen. Hierbij kijken we bijvoorbeeld ook naar fietsparkeren, parkeren van scootmobielen en e-bikes bij appartementen en goed bereikbare fietsstallingen of -bergingen[17].

[17] In het nieuwe parkeerbeleid zullen we dit verder uitwerken.

Minder ruimte voor auto's, meer ruimte voor groen

We hebben als doel het realiseren van een veilige, prettig en gezonde leefomgeving voor iedereen. Binnen de ontwikkelingen op het gebied van klimaatadaptatie is het toevoegen van bomen, groeninrichting en waterberging (kortgezegd: vergroenen) een belangrijk middel om dit doel te behalen. Het wordt aantrekkelijker om naar buiten te gaan voor een wandeling, wat goed is voor de fysieke en mentale gesteldheid van de mens. We zetten vergroening slim in om problemen door gevolgen van heftige regenbuien en hittestress tegen te gaan. We doen dit op wijkniveau, waarbij we bijvoorbeeld doormiddel van wadi's zorgen voor goede afwatering en een groene uitstraling van het woongebied. Vanuit mobiliteit zetten we in op minder verharding door minder brede rijbanen en het gebruik van open materialen. Nauwe afstemming tussen diverse beleidsterreinen is hierin belangrijk. De klassieke 'woonstraat' is en blijft belangrijk voor alle gebruikers en alle leeftijdsgroepen. We vinden hierin aansluiting bij maatschappelijk initiatieven zoals 'De rechtvaardige straat', waarbij we streven naar een plek waar mensen kunnen bewegen, elkaar kunnen ontmoeten en planten en dieren kunnen floreren.

Parkeren

Ook bij parkeren zien we de opgaven van klimaatadaptie. De ruimte kan maar één keer worden ingezet en daarom moeten we keuzes maken. Deze keuze kán zijn om bestaande parkeerplaatsen in woonwijken op te heffen, afhankelijk van de situatie en de hoogte van parkeerdruk. We gaan van faciliterend parkeerbeleid naar regulerend parkeerbeleid. Dit wil zeggen dat we in gebieden waar dit nodig is parkeerregulering kunnen invoeren. Concreet betekent dit dat we de mogelijkheid hebben om te sturen wáár en wanneer er geparkeerd wordt. Dat helpt om de daadwerkelijk benodigde ruimte voor andere functies vrij te maken en heeft ook als voordeel dat bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen kunnen rekenen met lagere parkeernormen, zonder dat daarmee parkeerhinder in de omgeving ontstaat. Deze regulering wordt gefaseerd ingevoerd, te beginnen in gebieden met hoge parkeerdruk en rond het centrum. In het nader uit te werken parkeerbeleidsplan vertalen we deze ambitie in concreet beleid. We moeten daarbij niet uit het oog verliezen dat bewoners wel genoeg ruimte moeten hebben om te kunnen parkeren. De vraag is of dit ten alle tijde 'voor de deur' moet zijn of dat een parkeerplaats op enige loopafstand ook acceptabel is.

Laadpalen

De landelijke trend is dat het aantal elektrische voertuigen toeneemt, zo ook in onze gemeente. Het gevolg is dat het aantal openbare laadpalen in onze openbare ruimte toeneemt. Om hier op de juiste manier mee om te gaan, stellen we uitvoeringsregels voor op, om te voorkomen dat we in de toekomst te weinig (of te veel) openbare laadpalen hebben.

Schoolomgevingen

Rond scholen is extra aandacht voor de verkeersveiligheid. Kinderen zijn namelijk een kwetsbare groep in het verkeer. We richten schoolomgevingen in als herkenbare schoolzones. Zo wordt voor weggebruikers duidelijk dat men zich in een schoolomgeving bevindt. We maken 'schoolstraten' die tijdens begin en eindtijd van de school tijdelijk afgesloten kunnen worden voor gemotoriseerd verkeer. Scholieren gaan lopend of fietsend van en naar de schoolingang, terwijl autoverkeer iets verderop parkeert en/of moet omrijden via een andere straat. Om dit realistisch en uitvoerbaar te maken, is maatwerk per schoolomgeving nodig en daarom introduceren we de schoolstraten eerst in de vorm van een pilot. We bepalen in samenwerking met scholen en belanghebbenden hoe we de schoolomgeving zo goed mogelijk inrichten voor voetganger en fiets. Wij bieden samen met BVL (BrabantVerkeersveiligheidsLabel) basisscholen de helpende hand om structureel en meer op de praktijk van alle dag gerichte verkeerslessen te geven. Verder investeren we in schoolroutes, onderdeel van het fietsnetwerk. Scholieren kunnen met de fiets veilig de scholen bereiken.

4.2 DEEL 2: WERKGEBIEDEN

Het belangrijkste speerpunt voor de werkgebieden is het behouden van het economische vestigingsklimaat voor bedrijven. Goede werkgelegenheid is belangrijk voor de inwoners en ondernemers in de gemeente. Daarvoor is een goede bereikbaarheid van de bedrijventerreinen nodig voor alle vervoerswijzen: voetganger, fiets, openbaar vervoer, deelvervoer en auto- en vrachtverkeer. De autobereikbaarheid van het bedrijventerrein wordt gewaarborgd in het hoofdnetwerk voor autoverkeer (zie paragraaf 3.5). Dit hoofdstuk beschrijft vooral de mobiliteitsdoelen bínnen het werkgebied.

Uitgangspunten omgevingsvisie

- het STOMP-principe is de norm;
- Op de bedrijventerreinen kijken naar de mogelijkheid om terreinen te intensiveren. Bijvoorbeeld door meer hoogte toe te staan en gezamenlijk gebruik van parkeerterreinen;
- Nieuw bedrijventerrein wordt gezocht aansluitend op bestaande terreinen en in de nabijheid van ontsluitingswegen;
- Aandacht voor de bereikbaarheid van meerdere vervoerswijzen op deze terreinen.

Onze ambities in werkgebieden:

- Verbeteren fiets- en looproutes bedrijventerreinen
- Verbeteren OV-bereikbaarheid bedrijventerrein
- Verbeteren veiligheid op de erftoegangswegen

Verbeteren fiets- en looproutes bedrijventerreinen

We gaan lopen en fietsen ook binnen de werkgebieden stimuleren. Vaak ontbreken voetpaden en fietspaden op bedrijventerreinen, waardoor er geen veilige routes zijn. We verbeteren de fietsbereikbaarheid en stimuleren lopen (bijvoorbeeld lunchwandeling van werknemers). Dit doen we door veilige loop- en fietsroutes in de werkgebieden te realiseren. Fietsers en voetgangers krijgen een eigen plaats op de weg voor meer verkeersveiligheid. Ook bedrijven kunnen bijdragen aan het stimuleren van fietsgebruik, bijvoorbeeld door het faciliteren van goede overdekte fietsenstallingen en mogelijkheden om te douchen en om te kleden op het werk.

Verbeteren OV-bereikbaarheid bedrijventerrein

Bereikbaarheid met openbaar vervoer is belangrijk voor werknemers, maar bijvoorbeeld ook voor het aantrekken van studenten en/of stagiairs binnen bedrijven. We gaan daarom de OV-bereikbaarheid verbeteren en inzetten op goede haltevoorzieningen en mogelijkheden voor aanvullend transport, bijvoorbeeld het realiseren van mobiliteitshubs (in verbinding met het OV) met deelfietsen of deelscooters.

Verbeteren veiligheid op de erftoegangswegen

Veel wegen op de bedrijventerreinen hebben een erftoegangsfunctie. In de wegcategorisering zijn de belangrijkste invalswegen van het bedrijventerrein als 50 km/uur-gebiedsontsluitingswegen aangewezen. De overige wegen van het bedrijventerrein worden 30 km/uur-wegen. Zo verbeteren we de verkeersveiligheid op het bedrijventerrein, zonder dat dit ten koste gaat van de bereikbaarheid. Een goede 30 km/uur weginrichting op bedrijventerreinen vraagt om maatwerk, vanwege de aanwezigheid van grotere voertuigen.

Optimaliseren parkeren

Uitgangspunt is dat er parkeervoorzieningen voor auto's en vrachtwagens op de bedrijventerreinen behouden blijven. Werknemers moeten bedrijven met de auto kunnen bereiken en de auto op eigen terrein parkeren. Voor grotere voertuigen is dit ook het uitgangspunt. Op bedrijventerreinen is in de huidige situatie een zonaal vrachtwagenparkeerverbod aanwezig. De aanpak van illegaal parkerende vrachtwagens op de rijbaan en op locaties waar dit niet wenselijk is (bijvoorbeeld in verblijfsgebieden), is een opgave waarmee we regionaal mee aan de slag gaan. In het op te stellen beleidsplan parkeren kijken we verder hoe we om gaan met het parkeren op bedrijventerreinen. Het slim combineren van parkeerterreinen, in combinatie van looproutes richting de bedrijven, zien we als kans om de terreinen te intensiveren en deelmobiliteit te stimuleren.

4.3 DEEL 3: BUITENGEBIED

Het buitengebied van Maashorst bestaat uit natuur, waaronder natuurgebied De Maashorst en daarnaast ook landbouwgebied. Hier wonen, werken en recreëren mensen. De belangrijkste gebruikers van het buitengebied zijn bewoners, agrariërs en recreanten. Naast fietsers en autoverkeer rijdt er ook landbouwverkeer waar we rekening me moeten houden.

Uitgangspunten omgevingsvisie
- het STOMP-principe is de norm

Onze ambities in het buitengebied:
- Veilige weginrichting bij gemengd gebruik van wegen
- Aandacht voor wandel- en fietsroutes
- Recreatiezonering

Deze ambities sluiten aan op de gemeentelijke visie op toerisme en recreatie voor 2040, die uitgaat van aanmoedigen van wandelen en fietsen door verbeteren van infrastructuur en voorzieningen.

Veilige weginrichting bij gemengd gebruik van wegen

Auto's, fietsers en landbouwvoertuigen rijden in het buitengebied vaak op dezelfde rijbaan. Voor de verkeersveiligheid van deze wegen is een juiste weginrichting belangrijk. Om de wegen veiliger te maken, realiseren we veilige bermen en uitwijkmogelijkheden langs landbouwroutes. Door het strategisch toepassen van bermverharding ontstaat meer ruimte voor landbouwvoertuigen om uit te wijken. We hebben extra aandacht voor de snelheid op wegen in het buitengebied, met name op de wegen die onderdeel zijn van het (recreatieve) fietsnetwerk. Recreatieve voorzieningen in het buitengebied met veel bezoekers vereisen extra aandacht als gaat het om bereikbaarheid en doorstroming. De weginrichting moet passend zijn bij de hoeveelheid verkeer die gebruikt maakt van de wegen.

In het buitengebied worden komende jaren recreatieve (asfalt)paden omgevormd naar paden van halfverharding. Met de verandering kunnen de paden bij schade door wortelopdruk sneller en kleinschaliger worden hersteld, zonder dat er aan fietscomfort van deze paden wordt ingeleverd. Bovendien zijn paden hierdoor minder lang afgesloten bij werkzaamheden, en dat dus geeft minder overlast voor de gebruikers.

Aandacht voor wandelroutes

In het buitengebied van Maashorst vindt veel verblijfsrecreatie plaats door onder andere aanwezigheid van campings en vakantieparken. Ook komen 'dagjesmensen' regelmatig naar onze natuurgebieden toe. Het buitengebied van Maashorst wordt dus door verschillende type recreanten gebruikt. Naast fietsers zijn er ook wandelaars aanwezig. Op veel plaatsen is geen apart voetpad aanwezig, maar gebruiken wandelaars het fietspad of de rijbaan.

Voetgangers die vanuit de kernen een recreatieve wandelroute willen bereiken, gaan vaak eerst met de auto naar het buitengebied. Ons wensbeeld is dat recreatieve wandelroutes in het buitengebied beter in verbinding staan met de verschillende kernen. Met andere disciplines zullen we verkennen wat de mogelijkheden zijn om dit te verbeteren.

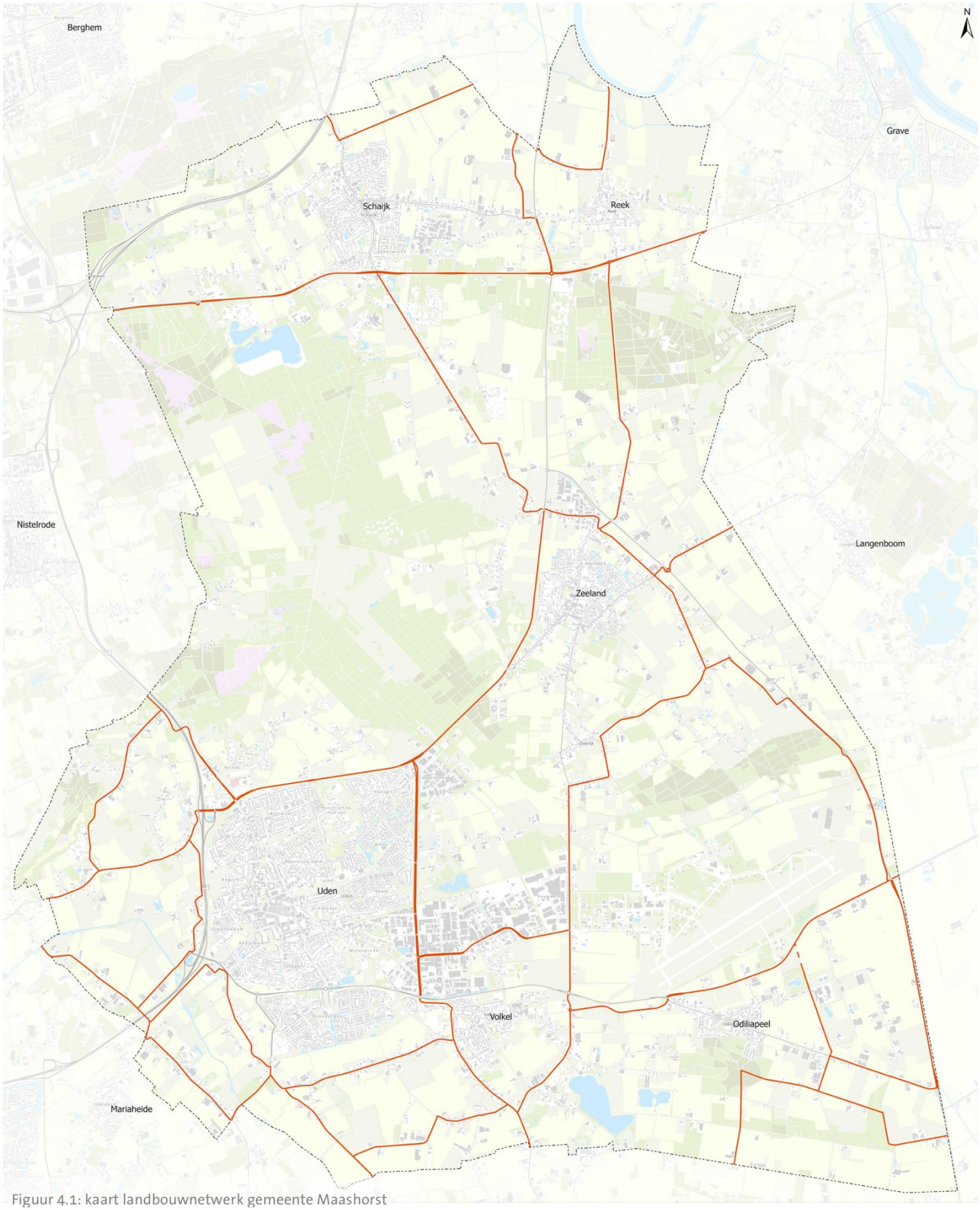
Recreatiezonering in natuurgebied De Maashorst

Vanuit ecologische belangen is niet overal verkeer in onze natuurgebieden gewenst, bijvoorbeeld bij een aaneengesloten natuurgebied met grote grazers. Door het zoneren van het recreatieve verkeer en het

terugdringen van ongewenst verkeer in natuurgebieden dragen we bij aan doelstellingen vanuit natuurbeleid. Centrale parkeerlocaties aan de rand van het gebied is hierbij het uitgangspunt. We verminderen het (gemotoriseerd) verkeer binnen het gebied. Grotendeels is dit al van toepassing.

Landbouwnetwerk

In ons buitengebied zorgen we een voor een goed netwerk voor het landbouwverkeer, zie figuur 4.1. De routes van het landbouwnetwerk voorzien we van goede bermen en passeerhavens waar nodig, zodat deze ook veilig kunnen worden gebruikt. Waar landbouwroutes en fietsroutes samenvallen hebben we extra aandacht voor de verkeersveiligheid van de kwetsbare weggebruikers, door het maken van uitwijkmogelijkheden en veilige bermen.

Figuur 4.1: kaart landbouwnetwerk gemeente Maashorst

4.4 DEEL 4: CENTRUMGEBIEDEN

In centrumgebieden staat het verblijven centraal. De voetganger is de belangrijkste gebruiker van de openbare ruimte en we zorgen voor goede en veilige fiets(parkeer)-voorzieningen in het centrum. De autobereikbaarheid van het centrum blijft belangrijk voor bezoekers, maar vanuit de nieuwe omgevingsvisie kijken we op een andere manier naar de auto in het centrum. Het streven is om controle te houden op het parkeren in de openbare ruimte, vooral in en om de centra.

Uitgangspunten omgevingsvisie

- het STOMP-principe is de norm;
- Verdichting/verstedelijking nabij voorzieningenclusters;
- Goede bereikbaarheid van voorzieningen: aandacht voor veilige en aantrekkelijke routes van en naar de voorzieningen in de centra met extra aandacht voor de kwetsbare inwoner;
- Groen wordt mee ontwikkeld met het oog op gezondheid en biodiversiteit;
- Beperken van leegstand in het centrum, zodat het centrum aantrekkelijk blijft voor ondernemers en bezoekers;
- Op een andere manier kijken naar de auto in het centrumgebied.

Onze ambities in centrumgebieden:

- Goede bereikbaarheid centrum kernen
- Centrum Uden: toegankelijk voor fietsers en voetgangers
- Centrum Uden: goede bereikbaarheid met openbaar vervoer
- Centrum Uden: parkeerregulatie uitbreiden naar de schil rondom centrum

4.4.1 Centrum kernen

Goed bereikbare voorzieningen binnen loop- en fietsafstand

We behouden onze goed bereikbare voorzieningen in de kernen. De aanwezigheid van voorzieningen op lokaal niveau, zorgt ervoor dat deze voor veel mensen op loop- of fietsafstand zijn. Binnen de kernen zijn daarom ook goede loop- en fietsroutes richting de voorzieningen aanwezig, die toegankelijk zijn voor alle weggebruikers. Ook realiseren we veilige fietsparkeermogelijkheden op logische plaatsen dichtbij de voorzieningen, voor een goede fietsbereikbaarheid van de voorzieningen.

4.4.2 Centrum Uden

Centrum Uden heeft ten opzichte van de andere centra in de gemeente een grote regionale functie. Bezoekers vanuit de regio komen naar Uden toe om te winkelen en te verblijven. Hiermee heeft het centrum een belangrijke economische waarde voor onze gemeente. Ondanks het feit dat veel bezoekers van buitenaf komen, waarbij de auto een belangrijk vervoersmiddel is, hanteren we ook in het centrum het STOMP-principe. Binnen het winkelgebied is de voetganger de belangrijkste weggebruiker, fietsers zijn te gast en auto's parkeren aan de randen. Daarvoor behouden we de huidige voetgangerszone en erf in het centrum en we verbeteren de herkenbaarheid van voetgangersvoorzieningen. Ook investeren we in goede fietsverbindingen naar en ín het centrum, verbeteren we de OV-bereikbaarheid en gaan we anders om met het parkeren in het centrum.

Fietsen naar en ín het centrum

We willen het fietsgebruik onder lokale bezoekers van het centrum vergroten. We investeren daarom in goede fietsverbindingen, waardoor fietsers uit verschillende kernen goed het centrum kunnen bereiken. De winkelstraten in Uden blijven toegankelijk voor de fietser die een vlugge boodschap doet. Voor de bereikbaarheid van de winkels is het daarom nodig om de fietsers in de winkelstraat – te gast – toe te laten. In de bestaande situatie is er sprake van onduidelijkheid over de plaats waar men mag lopen of fietsen. Voetgangers ervaren soms hinder van fietsverkeer en voor visueel beperkte weggebruikers leidt dit mogelijk tot verkeersonveiligheid. Een duidelijk onderscheid tussen loop- en fietsruimte is daarom nodig, zodat een herkenbaar wegbeeld ontstaat voor alle weggebruikers. Dit onderscheid maken we door bijvoorbeeld verschillende kleuren en type verharding toe te passen. We realiseren goede en veilige fietsparkeervoorzieningen om te voorkomen dat overal fietsen in de winkelstraat staan. Deze parkeervoorzieningen zijn goed vindbaar, makkelijk toegankelijk, eenvoudig te gebruiken, comfortabel en gratis.

Verbeteren OV-bereikbaarheid centrum

Voor centrumbezoekers die met openbaar vervoer komen willen we de verbinding tussen het busstation en het centrumgebied verbeteren. Door de looproute vanaf de haltes aantrekkelijker en duidelijker te maken, wordt de vindbaarheid van de centrumvoorzieningen vergroot. We willen het OV-gebruik richting het centrum stimuleren en de aanwezige voorzieningen verbeteren.

Parkeren auto's

Bij (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen kijken we anders naar de parkeervraag van de ontwikkeling. We zetten in op (beter) benutten van bestaande parkeerplaatsen en het invullen van de mobiliteitsbehoefte door gebruik van fiets, OV of deelmobiliteit. Dit zorgt voor minder ruimtebeslag voor de parkeervraag, bespaart kosten en maakt ontwikkelingen makkelijker mogelijk. Het bespaart ruimte die kan worden ingezet voor andere vervoerswijzen, of water of groen. De toepassing van flexibele en gebiedsgerichte parkeernormen helpt om de woningbouwopgaven mogelijk te maken. In het nader uit te werken parkeerbeleidsplan vertalen we deze ambitie in concreet beleid.

Door minder verharding en meer groen toe te passen, wordt het centrumgebied aantrekkelijker om te verblijven. Bovendien ontstaat er meer ruimte voor waterberging en het tegengaan van hittestress. Het creëren van extra groen mag ten koste gaan van bestaande parkeerplaatsen.

Bezoekers

Om een aantrekkelijk centrum te behouden voor bezoekers van buitenaf zetten we in op de bereikbaarheid en capaciteit van bestaande parkeergarages in het centrum en parkeerterreinen aan de randen van het centrum, in combinatie met aantrekkelijke en duidelijke looproutes in- en nabij het centrum. Bezoekers blijven de mogelijkheid houden om hun auto in parkeergarages in en nabij het centrum te parkeren. Om te voorkomen dat bezoekers in omliggende woonwijken gaan parkeren is het wellicht nodig ook parkeerregulatie (zoals vergunningenparkeren) in de omliggende wijken te realiseren. Dit krijgt verdere uitwerking in het op te stellen parkeerbeleidsplan.

Bewoners

Met de parkeerregulering houden we ook grip op het parkeren voor inwoners van het centrum. Zo kunnen voorkomen dat bewoners onnodig ver moeten lopen vanaf hun woningen in het centrum. Tegelijkertijd wordt voorkomen dat bezoekers gebruik maken van de parkeerplaatsen die bedoeld zijn voor de bewoners.

5. AANPAK VERKEERSVEILIGHEID

Een belangrijke opgave voor onze gemeente is het verbeteren van de verkeersveiligheid. De bestaande knelpunten liggen voornamelijk op het hoofdwegennet. Naast het oplossen van knelpunten is ook de risicogestuurde aanpak nodig om preventief de verkeersveiligheid te verbeteren. Hiervoor hebben we een risicoanalyse verkeersveiligheid[18] uitgevoerd. Dit document is te vinden in bijlage 2 van dit BPM.

We leggen de lat op het gebied van verkeersveiligheid hoog. In het kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV2030) en het Brabants Verkeersveiligheidsplan 2024-2027 (BVVP) is onze ambitie om te gaan naar nul verkeersslachtoffers. We willen binnen onze gemeente Maashorst het aantal ongevallen en slachtoffers terug dringen. Het gezegde luidt ook: 'Voorkomen is beter dan genezen.' Door de risicoanalyse krijgen we inzicht in de belangrijkste risicothema's (groepen en locaties) in onze gemeente. Deze risicothema's zijn als volgt:

1. fietsen op/langs hoofdwegen binnen de bebouwde kom op 50 km/uur-wegen
2. bromfietsers op hoofdwegen binnen de bebouwde kom op 50 km/uur-wegen
3. fietsen in verblijfsgebieden binnen de bebouwde kom op 30 km/uur-wegen
4. snelheid op erftoegangswegen buiten de bebouwde kom op 60 km/uur-wegen
5. bermveiligheid op hoofdwegen buiten de bebouwde kom op 80 km/uur-wegen
6. bestuurders onder invloed, asociaal rijgedrag en afleiding in het verkeer - algemeen
7. ouderen op de (elektrische) fiets - algemeen

Deze risicothema's vormen voor ons een startpunt om mee aan de slag te gaan. We gaan investeren in het veiliger maken van risicolocaties en we investeren in maatregelen op het gebied van doelgroepenbenadering en gedragsbeïnvloeding.

5.1 We gaan aan de slag met aanpak van risicolocaties en monitoring

We pakken de risico-locaties voor verkeersveiligheid aan met behulp van een prioritering van de risico-scores, zie uitgebreide uitwerking en toelichting in bijlage 2. We pakken de locaties aan die met hoogste prioriteit volgen vanuit bovengenoemde risicothema's 1 t/m 5 door de weginrichting te verbeteren en in te zetten op gedragsbeïnvloeding. Bovendien monitoren we 4-jaarlijks het effect van de maatregelen. Met behulp van de risicogestuurde aanpak kan ook op lange termijn worden gemeten wat de effecten zijn op de verkeersveiligheid. Welke wegen / wegvakken of kruispunten we concreet aanpakken bepalen we in het uitvoeringsprogramma, in afstemming met andere disciplines waaronder civiel.

5.2 We passen doelgroepenbenadering en gedragsbeïnvloedingsmaatregelen toe

Uit de risicoanalyse zijn de belangrijkste risicogroepen (thema 6 en 7) bepaald op basis van o.a. ongevallendata en CBS-data. Deze groepen vragen om speciale aandacht, bijvoorbeeld in de vorm van educatie, voorlichting, handhaving en bewustwording. Met een doelgroepbenadering gaan we zo goed mogelijk inzetten op het bereiken van de juiste doelgroep met de juiste boodschap. Om dit concreet te maken, stellen we in het uitvoeringsprogramma bij dit BPM ook een actieplan gedragsmaatregelen op. Hierin beschrijven de verkeersveiligheidsaanpak, gericht op de risicogroepen, uitgewerkt op buurtniveau. Dit doen we niet alleen met

[18] Risicoanalyse Verkeersveiligheid Gemeente Maashorst - Megaborn, oktober 2024

campagnes, maar we zetten inzet op structurele educatie, te beginnen op de basisscholen en middelbare scholen. We sluiten hiervoor aan bij landelijke en regionale thema's én voegen er onze eigen lokale maatregelen aan toe, bijvoorbeeld in de aanpak van overlast van fatbikes. Hiervoor is integraal overleg over handhaving met gemeentelijke handhavers, politie en justitie tussen beleidsterreinen veiligheid en mobiliteit nodig. We zetten in om dit overleg structureel te organiseren. Specifiek werken we (o.a.) de thema's zoals beschreven in de volgende paragrafen verder uit.

Extra aandacht voor bestuurders onder invloed

Onder rijden onder invloed verstaan we zowel alcohol als drugs. Voor alcohol geldt dat het de kans op ongevallen vergroot, doordat de alertheid en daarmee reactietijd van bestuurders afneemt. Bovendien zorgt alcoholgebruik ervoor dat de kans op asociaal rijgedrag groter wordt door overschatting van rijprestaties, met grotere kans op onveilige situaties. Net als alcohol heeft ook drugs een negatieve invloed op de rijvaardigheid van bestuurders. Diverse drugs, zoals lachgas, kan ervoor zorgen dat de bestuurder voor korte of langere tijd onvoldoende alert kan zijn om zich veilig in het verkeer te begeven. Bestuurders onder invloed zijn niet alleen een gevaar voor zichzelf, maar ook voor een ander.

Wat gaan we doen?

Om het aantal bestuurders onder invloed te reduceren besteden we structureel aandacht aan educatie, bijvoorbeeld de jaarlijkse BOB-campagne. Daarnaast zijn er kansen om met name jongeren te bereiken via sociale media. Strenge handhaving op strategische locaties en op strategische tijdstippen is nodig om het probleem tegen te gaan.

Aanpak van asociaal rijgedrag in het verkeer

Asociaal rijgedrag omschrijven we als gedrag dat overlast of onveilige situaties veroorzaakt bij andere weggebruikers, voorbijgangers of omwonenden. Voorbeelden hiervan zijn: extreem hard rijden, tegen de richting inrijden, door rood rijden, rechts inhalen, enzovoorts. Met name beginnende bestuurders (jongeren) vormen een risicogroep vanwege gebrek aan rijervaring. Ook onder andere type voertuigen, waaronder bromfietsen en fatbikes, vindt asociaal rijgedrag plaats. Dit leidt met regelmaat tot ongevallen met letsel tot gevolg.

Wat gaan we doen?

Om asociaal rijgedrag op wegen tegen te gaan is het allereerst belangrijk om asociaal gedrag te voorkomen door een weginrichting die niet uitnodigt tot asociaal gedrag. Denk hierbij aan het aanleggen van snelheidsremmende maatregelen om de rijsnelheid terug te dringen. Daarnaast zetten we bepaalde campagnes in om jongeren bewust te maken voor de gevaren van asociaal rijgedrag. Tot slot is strenge handhaving op asociaal rijgedrag belangrijk om de spreekwoordelijke 'rotte appels eruit te pikken'. Ook het handhaven op bijvoorbeeld opgevoerde voertuigen (waaronder fatbikes) vinden we belangrijk. De mogelijkheden hiervan bespreken we met gemeentelijke handhavers, politie en justitie.

Afleiding in het verkeer

Door de toenemende digitalisering ontstaan steeds vaker ongevallen door afleiding achter het stuur. De ogen van de bestuurder zijn niet op de weg gericht, maar op de telefoon, bijvoorbeeld appen achter het stuur. Hierdoor neemt de kans op een ongeval toe. Bewustwording doormiddel van campagnes (bijvoorbeeld de MONO-campagne) en handhaving helpen om dit gedrag tegen te gaan.

Ouderen op de (elektrische) fiets

Door de komst van de elektrische fiets blijven ouderen tot hoge leeftijden deel nemen aan het verkeer. Dit heeft een sociaal/maatschappelijk positieve impact op het welzijn van deze leeftijdsgroep. De keerzijde hiervan zijn het aantal toenemende ongevallen onder 60+ers. De elektrische fiets vereist dat de bestuurder sneller beslissingen

moet nemen / anticiperen ten opzichte van de (langzamere) normale fiets. De praktijk leert dat ouderen vaak een beperktere voertuigbeheersing en reactiesnelheid hebben, waardoor het risico op ongevallen toeneemt. Ook schatten andere weggebruikers de snelheid van de (oudere) fietser vaak niet goed in met de komst van de e-bike. Bovendien zijn ouderen lichamelijk kwetsbaarder dan andere leeftijdsgroepen op het moment dat ze ten val komen. Daarnaast vormen obstakels, stoepranden, paaltjes, te smalle fietspaden, enzovoorts; een risico voor ouderen op de fiets.

Wat gaan we doen?
We verwijderen onnodige obstakels (zoals paaltjes) en richten fietspaden breed in te richten conform de geldende richtlijnen. We zetten gerichte campagnes in (bijvoorbeeld de campagne: doortrappen – veiliger fietsen tot je 100ste) om ouderen te betrekken hoe ze veiliger zich door het verkeer kunnen begeven en bijvoorbeeld tips over het gebruik van een fietshelm. We houden rekening dat ouderen minder bereikbaar zijn via sociale platformen. Ouderen zijn beter bereikbaar via de traditionele communicatiemiddelen.

Bijlage 1: Inventarisatie huidige beleidskaders (kader- en ambitiedocument)

BELEIDSPROGRAMMA MOBILITEIT MAASHORST

INVENTARISATIE HUIDIGE BELEIDSKADERS

maashorst

Megaborn
techniek met beleid

BELEIDSPROGRAMMA MOBILITEIT MAASHORST

INVENTARISATIE HUIDIGE BELEIDSKADERS

status	Definitief	opdrachtgever	Gemeente Maashorst
kenmerk	GMh2302 R01 d1.0	contactpersoon	[redacted]
datum	24 januari 2024	opdrachtnemer	Megaborn Traffic Development BV
		opgesteld door	Thomas Jonkers en Laura Bouquet
		gecontroleerd door	Jeanine Storm
		vrijgegeven door	Jeanine Storm

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel 4
1.3 Werkwijze 4
1.4 Participatie 5

2 Van huidig naar nieuw beleid: waar komen we vandaan en waar gaan we naartoe? 6
2.1 Huidig beleid 6
2.2 Nieuwe beleidskaders: waar gaan we naartoe? 7
2.3 Beleidskaders rijksoverheid, provincie en regio 7
2.4 Omgevingsvisie gemeente Maashorst 8
2.5 Bestuursakkoord 9

3 Ontwikkelingen 11
3.1 Mobiliteitstrends 11
3.2 Ontwikkeling van verkeersveiligheid 12
3.3 Kernen CV's 12
3.4 Demografische ontwikkelingen 13
3.5 Ruimtelijke ontwikkelingen 13

4 Nieuwe richting op hoofdlijnen 15
4.1 Doorvertaling van hogere ambities 15
4.2 Ombuigen van ontwikkelingen 16
4.3 Vervolgstap gebiedsgerichte visie uitwerken 16

Bijlage 1: Samenvatting uitkomsten enquete mobiliteit 18

Bijlage 2: Nationale, provinciale en regionale beleidskaders anno 2023 26

Bijlage 3: Verkeersveiligheidsanalyse 28

Bijlage 4: Aandachtspunten kernen CV's 39

Bijlage 5: Uitkomsten ambtelijke ambitiesessie 41

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De maatschappij verandert en er zijn veel ontwikkelingen in de wereld van mobiliteit. De mobiliteit in Nederland groeit en dat vraagt om slimme, strategische oplossingen. Voorheen had de personenauto een prominente plek in het straatbeeld. Langzaam maar zeker verandert dit beeld, waarbij voetgangers en fietsers meer ruimte krijgen en er meer aandacht is voor verblijfskwaliteit. Deze mobiliteitstransitie verandert de kijk op mobiliteit. Waar voorheen het bezit van een auto belangrijk was, wordt dit in de toekomst minder.

Met de ontwikkelingen die nu op ons af komen is behoefte aan een nieuwe, eenduidige en integrale visie voor mobiliteit. Er is de laatste tijd, zowel binnen de gemeente Maashorst als op hoger niveau, nieuw beleid gemaakt. De omgevingsvisie van Maashorst is een strategische visie voor de gehele fysieke leefomgeving en bevat ook ambities voor mobiliteit. Dit is een belangrijk vertrekpunt voor de nieuwe mobiliteitsvisie. Naast de vernieuwing van het huidige beleid is er ook behoefte aan het stroomlijnen van het beleid van de voormalige gemeenten Landerd en Uden tot één integraal beleidsplan.

1.2 Doel

De gemeente Maashorst vraagt een uitwerking en vastlegging van een nieuwe beleidsvisie op mobiliteit. De blik van de gemeente is net als in de omgevingsvisie gericht op het jaar 2035, met een doorkijk naar 2050. Voor een deel is de (nieuwe) bestuurlijke kijk op mobiliteit opgenomen in een nieuw bestuursakkoord en in de omgevingsvisie die in februari 2024 wordt vastgesteld.

De gemeente Maashorst heeft behoefte aan een frisse blik op mobiliteit, uitgesplitst op diverse geografische niveaus. Het gaat hierbij om een visie op veilige, leefbare, comfortabele, vlotte en betaalbare mobiliteit die inspeelt op de mobiliteitstransitie, klimaatopgaven en andere ontwikkelingen. Kortom: een mobiliteitsvisie die het gehele mobiliteitssysteem in al haar facetten bekijkt.

1.3 Werkwijze

De nieuwe visie op mobiliteit noemen we het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst. Dit beleidsprogramma wordt opgesteld in fasen.

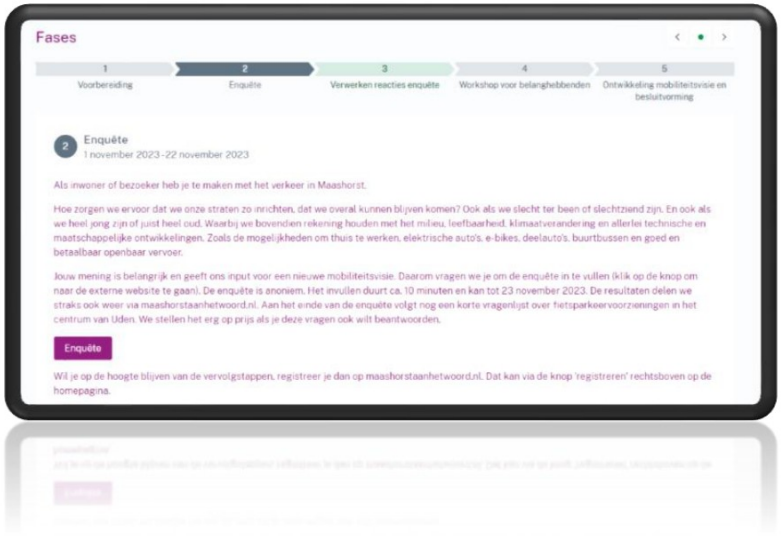
In de eerste fase wordt het vertrekpunt bepaald, door de huidige situatie, beleidskaders en ontwikkelingen in beeld te brengen. Vervolgens wordt de visie uitgewerkt en daaruit wordt een uitvoeringsprogramma gevormd. In de laatste fase wordt het beleidsprogramma afgerond en kan het nieuwe beleid worden geïmplementeerd.

Dit uitgangspuntendocument beschrijft het vertrekpunt voor de nieuwe visie. Allereerst worden de huidige én nieuwe beleidskaders beschreven in hoofdstuk 2. Daarna zijn de ontwikkelingen beschreven in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 geeft de koers van het nieuwe beleid aan. Dit zijn de hoofdlijnen en ambities voor de nieuwe visie, die in de volgende fase verder wordt uitgewerkt.

1.4 Participatie

Het proces doorlopen we samen met belanghebbenden. Op verschillende wijzen worden belanghebbenden in alle fasen betrokken. In de eerste fase is een enquête onder inwoners gehouden, via het platform ‘Maashorst aan het woord’. In de enquête is gevraagd naar de ervaringen met de huidige verkeerssituatie. Voor de toekomstvisie is een aantal dilemma’s voorgelegd om draagvlak te peilen. De uitkomst hiervan is een belangrijk hulpmiddel voor het nieuwe beleid.

Ook interne stakeholders – binnen de gemeente – zijn betrokken in het proces. Omdat mobiliteit raakvlakken heeft met veel andere beleidsvelden is een ambitiesessie gehouden met beleidsmedewerkers van diverse beleidsvelden. Zo worden integrale doelen en kansen voor een duurzaam nieuw beleid in beeld gebracht.

2 VAN HUIDIG NAAR NIEUW BELEID: WAAR KOMEN WE VANDAAN EN WAAR GAAN WE NAARTOE?

Het huidige mobiliteitsbeleid (GVVP Uden 2015–2030 en de verkeersnotitie gemeente Landerd 2012) geven een beeld hoe voorheen over mobiliteit werd gedacht. De laatste tijd is er echter veel veranderd, wat ook terug te zien is in de actuele beleidsdocumenten zoals de omgevingsvisie en het vernieuwde beleid van het rijk, provincie en de regio.

In dit hoofdstuk worden de huidige en nieuwe beleidskaders op het gebied van mobiliteit beschreven. De veranderende beleidskaders zijn een belangrijke aanleiding voor de vernieuwde doorkijk richting de toekomst: wat betekent dit voor het nieuwe Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst?

2.1 Huidig beleid

In de huidige situatie beschikt de gemeente over een beleidsplan voor mobiliteit dat is opgebouwd uit twee documenten. Uden heeft een GVVP uit 2015 en Landerd heeft een verkeersnotitie uit 2012.

Gemeentelijk verkeer en vervoer plan Uden 2015 – 2030

Het GVVP Uden 2015 omvat in hoofdlijnen deze doelen:

- De fiets maximaal faciliteren om het aantal autoritten te beperken. Interlokaal met snelfietsroutes en lokaal met slagaders of hoofdfietsroutes naar belangrijke bestemmingen zoals het centrum, ziekenhuis Bernhoven en scholen;
- De autobereikbaarheid van het centrum moet worden gegarandeerd met voldoende parkeergelegenheid voor de bezoekers van het centrum;
- De A50, de N264 en de noordelijke Rondweg moeten een gegarandeerde doorstroming hebben;
- Voor de voetgangers en mensen met een handicap goede looproutes naar het centrum;
- Goede ontsluiting van de industrieterreinen voor vrachtverkeer;
- Openbaar vervoer maximaal benutten en op slecht bezette lijnen buurtbus of andere lokale initiatieven faciliteren;
  Voor landbouwverkeer een netwerk van routes om de kommen en 30km zones inrichten.

Verkeersnotitie gemeente Landerd 2012

De verkeersnotitie van de voormalige gemeente Landerd richt zich vooral op de aanpak van knelpunten ten aanzien van verkeersveiligheid die zijn geconstateerd. De notitie geeft aan hoe hiermee omgegaan wordt vanuit de aspecten fysieke inrichting en onderhoud, educatie en voorlichting en handhaving. In de verkeersnotitie zijn geen ambities of visies uitgewerkt.

Huidige verkeerssituatie

Op basis van het huidige beleid zijn we gekomen tot het verkeerssysteem wat er vandaag de dag aanwezig is. Met het beschrijven van de huidige situatie geven we ook een beeld van de koers die de gemeente de afgelopen jaren heeft gevaren.

In de huidige situatie zijn de verkeersnetwerken voor een groot deel op orde. De autobereikbaarheid op gemeentelijke routes is

over het algemeen goed. De meeste congestie vindt plaats op de provinciale en rijkswegen die door de gemeente lopen. Op de zuidelijke randweg van Uden is onlangs een betere doorstroming gerealiseerd door aanpassingen op de kruispunten.

Op het gebied van openbaar vervoer is er sprake van onvoldoende kwaliteit. Dit wordt ook beaamd door de inwoners die de enquête over mobiliteit hebben ingevuld. Deze enquêteresultaten zijn te vinden in bijlage 1.

De meeste respondenten van de enquête over mobiliteit beoordelen het loop- en fietsnetwerk als 'voldoende' en het autonetwerk 'goed'. Het OV-netwerk scoort onder de inwoners duidelijk lager dan andere netwerken: hier wordt vaker 'matig' of 'slecht' aan toegekend.

Op enkele wegen is sprake van een 'knelpunt' omdat de inrichting en het gebruik van de weg niet (geheel) in overeenstemming zijn met de functie ervan. Dit kan leiden tot verkeersonveiligheid. Inwoners die de enquête hebben ingevuld beoordeelden de verkeersveiligheid over het algemeen het vaakst met een 'voldoende'.

2.2 Nieuwe beleidskaders: waar gaan we naartoe?

In de afgelopen jaren zijn de beleidskaders vanuit landelijk, regionaal en ook lokaal beleid veranderd. De huidige en nieuwe beleidskaders verschillen op een aantal fundamentele punten van elkaar. De belangrijkste verschillen zijn hierna beschreven.

- **Een bredere blik op de gehele fysieke leefomgeving**
  Mobiliteitsbeleid staat niet op zichzelf, maar is een onderdeel van de omgevingsvisie waar met een brede blik naar de fysieke leefomgeving wordt gekeken. Vergroening en verduurzaming, verbeteren verblijfskwaliteit en stimuleren klimaatadaptatie zijn onderwerpen die hierbij een belangrijke rol spelen.

- **Van reactief beleid naar proactief beleid**
  Waar de gemeente Maashorst voorheen geneigd was om reactief te werk te gaan op basis van geconstateerde verkeersonveilige knelpunten, zet de gemeente nu in om risico's te voorkomen. Voorkomen is immers beter dan genezen. Dit alles binnen de kaders van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).

- **Actief inspelen op de mobiliteitstransitie**
  Het STOMP-principe wordt de norm. De openbare ruimte wordt steeds beter afgestemd op voetgangers en fietsers. Alternatieve vervoerswijzen voor de auto, zoals OV en deelmobiliteit worden gestimuleerd om het autogebruik zoveel mogelijk te laten afnemen. Mobility as a Service (MaaS) speelt hierin een rol. Lokale en sociale vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.

2.3 Beleidskaders rijksoverheid, provincie en regio

De diverse beleidsstukken van rijksoverheid, provincie en regio geven een beeld welke maatschappelijke issues er spelen en waar de diverse overheden op willen inspelen. Op hoofdlijnen worden de volgende punten aangestipt.

Nationale omgevingsvisie – Rijksoverheid
- Werken aan een bereikbaar netwerk van steden en regio's;
- Het aanbod en de kwaliteit van het groen in de stad wordt versterkt.

Mobiliteitsvisie 2050 – Rijksoverheid
- Het inzetten van de juiste mobiliteit op de juiste tijd en plaats;
- Een mobiliteitssyteem dat voldoet aan de normen voor duurzaamheid, gezonde leefomgeving en veiligheid.

Beleidskader mobiliteit – provincie Noord-Brabant
- Het verbeteren van de verkeersveiligheid via een risico-gestuurde aanpak;
- Het verduurzamen van de mobiliteit en het verbeteren van de leefomgeving;
- Een gebiedsgerichte uitwerking en realisatie van slimme mobiliteit.

Netwerkkader – regio Noordoost-Brabant
- In de regio (relatief) hoge prioriteit bij het hoogwaardig Openbaar Vervoer;
- In verblijfsgebieden ligt de prioriteit bij fiets en voetganger;
- Op stedelijk netwerkniveau ligt de prioriteit bij de auto, OV en fiets.

In bijlage 2 zijn korte samenvattingen van het beleid van rijksoverheid, provincie en regio en de links naar deze beleidsstukken te vinden. Naast deze documenten zijn de nieuwe omgevingsvisie en het bestuursakkoord van de gemeente Maashorst nieuwe beleidskaders die mobiliteit raken. Deze worden hierna beschreven.

2.4 Omgevingsvisie gemeente Maashorst

De omgevingsvisie van Maashorst wordt naar verwachting begin 2024 vastgesteld. In deze visie staan ambities met belangrijke impact voor het mobiliteitsbeleid.

Dit is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. De visie zorgt voor samenhang op het gebied van ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur, wonen, cultureel erfgoed etc. en vertaalt de landelijke trends hiervan naar gemeentelijk niveau.

De centrale doelstellingen in de omgevingsvisie zijn:
- Bevordering van de gezondheid
- Verbeteren van de omgevingskwaliteit
- Werken aan een duurzame samenleving

Hierna wordt puntsgewijs beschreven wat de ambities zijn op het gebied van mobiliteit en verstedelijking.

Mobiliteitstransitie:
- het STOMP-principe is de norm: eerst Stappen, Trappen, dan Openbaar vervoer, Mobility as a Service (MaaS) en Privé-auto;
- Inzetten op hoogfrequente busverbindingen (Bus Rapid Transit (BRT)). Realiseren van een regionale HUB langs de A50 ter plekke van de kern Uden waar de BRT-bus stopt is daarbij essentieel;
- Deelmobiliteithubs nabij ieder dorpshart;
- Duurzamere vormen van transport;
- Brede, groene en veilige wandel en fietspaden die uitnodigen tot het laten staan van de auto.
- Regionale (snel) fietsroutes met bijbehorende faciliteiten;

- Lokale/sociale vormen van (slimme) mobiliteit

Voorzieningen:
- Verdichting/verstedelijking nabij voorzieningenclusters;
- Goede bereikbaarheid van voorzieningen: aandacht voor veilige en aantrekkelijke routes van en naar de voorzieningen in de wijken met extra aandacht voor de kwetsbare inwoner;
- Op de bedrijventerreinen kijken naar de mogelijkheid om terreinen te intensiveren. Bijvoorbeeld door meer hoogte toe te staan en gezamenlijk gebruik van parkeerterreinen;

Verstedelijking:
- Duurzame en klimaatadaptieve verstedelijking: 'de gezonde wijk';
- Groen wordt mee ontwikkeld met het oog op gezondheid en biodiversiteit;
- Beperken van leegstand in het centrum, zodat het centrum aantrekkelijk blijft voor ondernemers en bezoekers;
- Op een andere manier kijken naar de auto in het centrumgebied. Nieuw bedrijventerrein wordt gezocht aansluitend op bestaande terreinen en in de nabijheid van ontsluitingswegen;
- Aandacht voor de bereikbaarheid van meerdere modaliteiten van deze terreinen.

2.5 Bestuursakkoord

In het bestuursakkoord 2022-2026 van de gemeente Maashorst 'Samen bouwen we Maashorst' staan de kernpunten waar de gemeente tijdens de bestuursperiode mee aan de slag gaat. Op het gebied van mobiliteit zijn de volgende kernpunten benoemd:

Goede bereikbaarheid van alle kernen:
- Mobiliteitsplan opstellen, met onder andere een langetermijnstudie naar de verkeersdruk in de kernen;
- Onderzoek naar nut en noodzaak van de doortrekking van de N605 richting de noordelijke rondweg, als vervolg op de geplande omleg van deze provinciale weg rondom Volkel via de Zeelandsedijk;
- Doorgaan met de lopende Corridoraanpak A50 (regionale samenwerking gericht op betere doorstroming);
- Lobbyen voor Bus Rapid Transit (BRT) + aanleg van hubs;
- Stimuleren fijnmazige mobiliteit tot in het hart van de kernen en wijken;
- Openbaar vervoer moet - zeker vanuit onze verantwoordelijkheid als uitvoerder van de WMO - een beschikbaar en betaalbaar vervoersmiddel blijven. Vrijwilligers als aanvulling op het OV worden breder ingezet naar het voorbeeld van Muzemobiel en de buurtbus van de zorgcorporatie.

- Stimuleren innovatieve vervoerssystemen zoals elektrische deelauto's, deelfietsen en -scooters (in kernen en bedrijventerreinen);
- Aanmoedigen wandelen en fietsen, uitbreiding veilig fietsnetwerk met bijbehorende faciliteiten -> verkeersdeelnemers verleiden om de auto te laten staan;
- Streven naar goede parkeervoorzieningen in wijken en winkelcentra. Waar nodig (bijvoorbeeld bij functiewijziging) creatief omgaan met te stellen eisen, zodat een ontwikkeling toch kan worden gerealiseerd zonder afbreuk te doen aan de parkeerbalans.

Verbetering van de verkeersveiligheid

- Aanpakken onveilige verkeerssituaties (bijv. verbeteren fiets- en wandelpaden);
- Gebruik maken van duurzame en innovatieve toepassingen in verlichting en aanleg;
- In het buitengebied veilige en duurzame wegen realiseren. Daar waar mogelijk combinatie van zwaar landbouw en vrachtverkeer met recreatie en toerisme vermijden;
- Meer verkeersveiligheid rondom scholen, op de routes naar scholen en naar sportverenigingen.

3 ONTWIKKELINGEN

Zoals gezegd zijn er veel ontwikkelingen die van invloed zijn op mobiliteit en verkeersveiligheid. Het nieuwe beleidsprogramma moet rekening houden met de verwachte toekomstsituaties. Er zijn ook ruimtelijke en sociale ontwikkelingen waarop het nieuwe beleidsplan moet inspelen. Ontwikkelingen, zoals de aanleg van een nieuwe woonwijk, hebben direct effect op mobiliteit doordat dit een toename van de mobiliteitsvraag genereert.

3.1 Mobiliteitstrends

Mobiliteit verandert snel en groeit nog steeds in Nederland. De onderstaande punten tonen verschillende trends die op landelijk niveau zichtbaar zijn in relatie tot mobiliteit. De meeste van deze trends zullen ook in meer of mindere mate in Maashorst optreden in de komende jaren:

- Meer flexibiliteit in mobiliteitskeuzes; van bezit naar gebruik;
- Toename aantal publieke laadpalen en snellaadpunten langs snelwegen;
- Mobiliteit wordt slimmer;
- Toenemende vraag naar elektrische auto's;
- Toenemend gebruik van de (elektrische) fiets;
- Het nieuwe werken; werken los van plaats en tijd;
- Senioren blijven langer zakelijke en sociaal-recreatieve reizen afleggen door toenemende kwaliteit van leven.

In de omgevingsvisie is het volgende beschreven over het inspelen op veranderende mobiliteit:

In Nederland is mobiliteit groeiende. Dit zal geaccommodeerd moeten worden. De verwachting is dat anders, na 2030, de wegeninfrastructuur en het openbaar vervoer grote problemen krijgen. Mobiliteit van personen is belangrijk voor hun ontwikkeling en betrokkenheid. Zaken die van belang zijn zitten niet altijd in de nabijheid. Minder toegang tot mobiliteit betekent minder mogelijkheden tot meedoen in de maatschappij en daarmee ongelijke kansen. Het is daarom van belang om na te denken over hoe we ons in de toekomst willen verplaatsen. Het zal met name slimmer en duurzamer moeten. Nationaal en provinciaal wordt daarom ingezet op een mobiliteitstransitie. Het gaat om een wezenlijke verandering in reisgedrag en in het mobiliteitssysteem. Dit kan door bestaande knelpunten aan te pakken en door in nieuwe vormen van mobiliteit te investeren. Hierbij kan gedacht worden aan spoor, HOV, hubs, fietsvoorzieningen (rijden en stallen), doorfietsroutes, smartlanes, slowlanes, en parkeer-/locatiebeleid. Er moet een verandering in denkwijze en gedrag plaatsvinden naar "mobility as a service" en waarbij bijvoorbeeld deelmobiliteit de standaard wordt i.p.v. autobezit. Binnen de gemeente Maashorst hebben wij veel voorzieningen. De ene in elke kern de ander op enige afstand. Wij vinden het van belang dat deze voorzieningen voor iedereen goed bereikbaar zijn. Daarbij vinden
wij het van belang dat er ook alternatieven voor de auto beschikbaar zijn. Iets waar wij als gemeente nog steeds erg van afhankelijk zijn. Dit door te kijken naar een goede spreiding van bijvoorbeeld deelvervoer, hub's, HOV en snelfietsroutes

(uit werkdocument omgevingsvisie gemeente Maashorst)

3.2 Ontwikkeling van verkeersveiligheid

Wegen worden steeds veiliger ingericht, maar toch is er geen blijvende daling in het aantal verkeersslachtoffers. Naast de weginrichting zijn ook andere factoren die van invloed zijn op de verkeersveiligheid in ontwikkeling: voertuigen worden groter, diverser en sneller en de gemiddelde weggebruiker wordt kwetsbaarder als gevolg van vergrijzing. Dit vraagt om andere aanpak van verkeersveiligheid.

Hieronder staan een aantal relevante trends beschreven.

- Het SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) heeft onderzoek gedaan naar de staat van de verkeersveiligheid in Nederland in het jaar 2022. Hieruit blijkt dat 2022 een 'bijzonder slecht jaar was voor de verkeersveiligheid'. Er vielen meer verkeersdoden dan in het jaar ervoor.

- De bovenstaande landelijke trend is ook terug te zien binnen de gemeente Maashorst. Het aantal ongevallen neemt de laatste jaren toe op de gemeentelijke wegen. Ook valt op dat binnen Maashorst relatief meer verkeersslachtoffers (gewonden) vallen ten opzichte van de buurgemeenten Bernheze en Oss.

- Het onderzoek laat zien dat er per 1.000 inwoners een aantal van 7,4 boetes is uitgedeeld voor rijden onder invloed van alcohol. De gemeente staat hiermee op een landelijke vijfde plaats en een provinciale eerste plaats. Naast aandacht voor alcohol achter het stuur is ook aandacht nodig voor toenemend drugsgebruik, zoals lachgas, in het verkeer.

De conclusie is dat er aandacht nodig blijft voor verbetering van verkeersveiligheid om het aantal verkeersslachtoffers terug te dringen. De uitgebreide verkeersveiligheidsanalyse is weergegeven in bijlage 3.

3.3 Kernen CV's

Alle kernen van de gemeente Maashorst (behalve Uden) hebben vanuit een participatietraject met direct belanghebbenden een eigen 'CV' opgesteld in de afgelopen periode. Dit zijn de zogenaamde 'kernen CV's'. Hierin staat per kern of gebied in brede zin wat de aandachtspunten en verbeterpunten zijn. Deze informatie geeft een beeld welke thema's spelen binnen de kernen.

In algemene zin worden de volgende thema's benoemd:

- Toegankelijkheid kwetsbare verkeersdeelnemers;
- Bereikbaarheid openbaar vervoer;
- Verkeersveiligheid bij scholen;
- Verbeteren verkeersveiligheid;
- Verbeteren fiets- en looproutes.

De aandachtspunten voor mobiliteit uit alle kernen CV's staan in bijlage 4.

3.4 Demografische ontwikkelingen

Verwachtingen voor demografische groei en ontwikkelingen tot 2050 worden beschreven door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Een belangrijke blijvende trend in de demografie in Nederland en ook in Maashorst is de vergrijzing.

Voor Uden wordt een groei van de bevolking verwacht van 2,50% en voor Landerd wordt tot 2035 een krimp van 2,76% verwacht (bron: PBL/CBS). Verwacht wordt dat in 2035 een kwart van de inwoners van de gemeente Maashorst boven de 65 jaar zal zijn. Dit is een stijging van circa 19% ten opzichte van 2021. De vergrijzing zal invloed hebben op de mate van mobiliteit van ouderen. Het is van belang om te zorgen voor passende mobiliteit zodat deze mensen zich kunnen blijven verplaatsen.

3.5 Ruimtelijke ontwikkelingen

Gemeente Maashorst werkt aan verschillende projecten voor ontwikkeling van woongebieden en werkgebied. De belangrijkste ruimtelijke projecten die van invloed zijn op de toekomst van mobiliteit zijn:

Eikenheuvel Uden

Aan de zuidwestzijde van Uden wordt het gebied Eikenheuvel ontwikkeld voor woningbouw. Hier is ruimte voor zo'n 460 nieuwe woningen.

Repelakker 3

Aan de rand van Zeeland, dicht bij het centrum ligt de Repelakker, een jonge nieuwbouwwijk die volop in ontwikkeling is. Na Repelakker 1 en 2, biedt ook Repelakker 3 ruimte voor woningbouw.

Verplaatsing bedrijf Jonkergauw

Maashorst wil de huidige maar ook toekomstige overlast door het bedrijf Jonkergauw voor de inwoners van Schaijk en omgeving zoveel mogelijk beperken. Niet alleen veel overlast verdwijnt door de verplaatsing van het bedrijf, maar op de achterlaatlocatie aan de Molenaarstraat ontstaat tegelijk ook ruimte voor woningbouw. Maashorst vindt het verplaatsen van het bedrijf dan ook wenselijk en werkt mee aan de verplaatsing van agrarisch tuinbouwbedrijf Jonkergouw in Schaijk van de Molenaarstraat 2 naar de Broksteeg 1-3.

Bedrijventerrein Voederheil

De afgelopen jaren is het bedrijventerrein Voederheil II in Zeeland ontwikkeld. Op dit moment zijn er meerdere ontwikkelingen gaande rondom het bedrijventerrein:

- Definitief inrichten openbare ruimte Voederheil II
- Herinrichting weg Voederheil
- Realisatie nieuwe ontsluitingsweg en ontwikkelen van het derde deel van het bedrijventerrein tussen Bergmaas en Landweer (Voederheil West)

Hoogveld-Zuid Uden

Aan de zuidzijde van het bedrijventerrein Hoogveld is een locatie in ontwikkeling voor toekomstige uitbreiding van vestigingsruimte voor bedrijven.

Verleggen N605 Volkel

Om de verkeerssituatie in Volkel te verbeteren zijn (o.a.) een omgevingsstudie en variantenverkenning uitgevoerd naar het verplaatsen van de N605 in Volkel. De variant die verder uitgewerkt wordt gaat uit van verleggen van de N605 naar de Zeelandsedijk.

Akkerwinde fase 3 Schaijk

De voorbereidingen worden getroffen voor de ontwikkeling van fase 3 van Akkerwinde in Schaijk. Het plan kent een grote verscheidenheid aan woningen (100 stuks).

Odiliapeel oost

Het dorp gaat aan de oostkant uitbreiden met zeker 45 woningen. Het betreft een mix van woningen voor alle doelgroepen.

Reek-Zuid

Reek-Zuid heeft volgens het huidige bestemmingsplan een woonwerkfunctie. Met het nieuwe bestemmingplan wil Maashorst een wat bredere invulling mogelijk maken. Daar ligt nu een concreet plan voor. Het gaat om 25 ondernemerswoningen op het noordelijke deel van Reek-Zuid en vier reguliere woningen aan de Monseigneur Borretstraat. En in het zuidelijk deel van het gebied een kleinschalige bedrijfsontwikkeling en de realisatie van een kantoorpand.

4 NIEUWE RICHTING OP HOOFDLIJNEN

De actuele inzichten en ontwikkelingen vragen om een nieuw mobiliteitsbeleid. Vanuit deze uitgangspunten volgen veel aspecten die aandacht moeten krijgen in het nieuwe beleid. In dit hoofdstuk wordt de koers voor het beleidsprogramma mobiliteit puntsgewijs opgesomd. Deze punten vloeien voort uit de beschreven nieuwe beleidskaders, mobiliteitstrends en ontwikkelingen.

Mobiliteit heeft raakvlakken met andere beleidsvelden, zoals klimaat, duurzaamheid en economie. Omdat mobiliteitsbeleid kan bijdragen om doelstellingen op andere gebieden te bereiken, zijn de gezamenlijke ambities op het gebied van duurzaamheid bepaald met interne stakeholders. In bijlage 5 is een samenvatting van deze sessie te zien.

De volgende ambities vormen de hoofdlijnen van de nieuwe visie die in de volgende fase (visiefase) verder wordt uitgewerkt.

4.1 Doorvertaling van hogere ambities

Vanuit de nieuwe beleidskaders vanuit Rijk, Provincie en Regio en in lijn met het huidige lokale beleid volgen deze ambities voor mobiliteit:

- Het STOMP-principe wordt de norm. Dit is uitgangspunt voor de inrichting van wegen en bij het nemen van maatregelen. Eerst Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service (deelvervoer) en dan de Privé-auto. Dit is een transitie voor het mobiliteitssysteem en vraagt een nieuwe manier van denken.
- We streven naar een mobiliteitsbeleid dat bijdraagt aan de kwaliteit van buitenruimte en rekening houdt met mogelijkheden voor flexibel ruimtegebruik.
- Qua bereikbaarheid streven we naar goede bereikbaarheid van woongebieden, centra en voorzieningen voor alle doelgroepen.
- We maken brede, groene en veilige wandel en fietspaden. Hierbij zetten we in op uitbreiding van het fietsnetwerk: snelle fietsroutes richting centrum en bedrijventerreinen met goede fietsvoorzieningen. Ook kijken we naar de fietsroutes door 30 km/uur-zones en de gemengde mobiliteit die hier is, in het kader van de opkomst van e-bikes en andere snelle fietsvormen.
- We zetten in op een schaalsprong voor het OV met o.a. de BRT en het toevoegen hubs en haltevoorzieningen. Ook willen we het OV-netwerk beter toegankelijk maken én moet openbaar vervoer beschikbaar en betaalbaar blijven.
- We willen het aandeel deelvervoer vergroten en lokale en sociale vormen van mobiliteit stimuleren.
- De autobereikbaarheid van het centrum blijft belangrijk voor bezoekers, maar vanuit de nieuwe omgevingsvisie kijken we op een andere manier naar de auto in het centrum. Het streven is om controle te houden op het parkeren in de openbare ruimte, vooral in en om de centra.

4.2 Ombuigen van ontwikkelingen

De volgende ambities worden gesteld om in te spelen op de huidige en toekomstige ontwikkelingen:

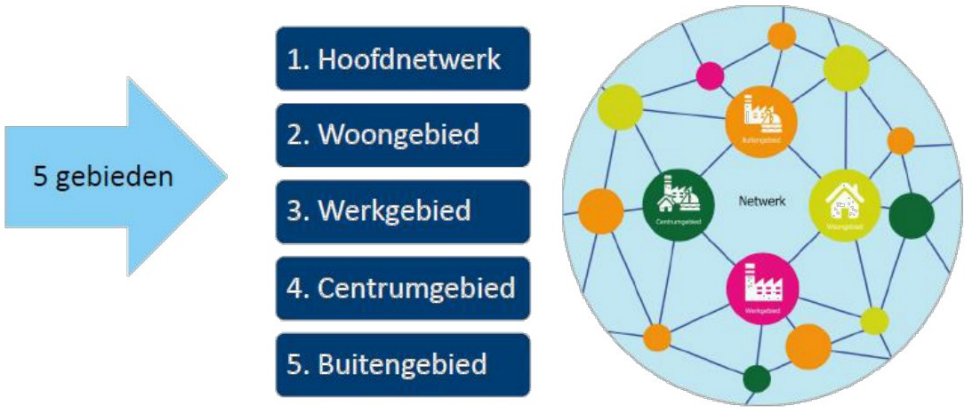
- We blijven streven naar nul verkeersslachtoffers. Dit doen we op een nieuwe manier met behulp van de risico gestuurde aanpak voor verkeersveiligheid en door in te zetten op zowel handhaving en educatie als op verbetering van infrastructuur.
- De veiligheid rond scholen en op schoolroutes krijgt speciale aandacht. In centrumgebieden staat het verblijven centraal. De voetganger is hier de belangrijkste gebruiker van de openbare ruimte en we zorgen voor goede fiets(parkeer)-voorzieningen in het centrum.
- Op ruimtelijk niveau streven we naar het maken van slimme koppelingen en uitwerkingen tussen ruimtelijke ontwikkelingen en mobiliteit (samen opgaan bij ontwikkelingen, niet achteraf).
- Kwaliteit van bestaande netwerken voor gemotoriseerd verkeer handhaven en inzetten op de juiste balans tussen inrichting, functie en gebruik van wegen. We ontmoedigen doorgaand verkeer door kwetsbare (natuur)gebieden en in woonwijken en verblijfsgebieden mogen autoluw zijn.
- We werken verder aan de verplaatsing van de N605 rond Volkel.
- Voor landbouwverkeer moet een goed netwerk beschikbaar zijn, dat zoveel mogelijk gescheiden is van (al dan niet recreatieve) fietsroutes.

4.3 Vervolgstap gebiedsgerichte visie uitwerken

Deze ambities nemen we mee in de volgende fase van dit beleidsproces. Daarin werken we de koers en ambities uit in een visiedocument. Hierbij vertalen we de ambities naar concrete speerpunten en wensbeelden voor de toekomst. We zijn dan aangekomen in fase 2 van het proces ‘visie vorming’.

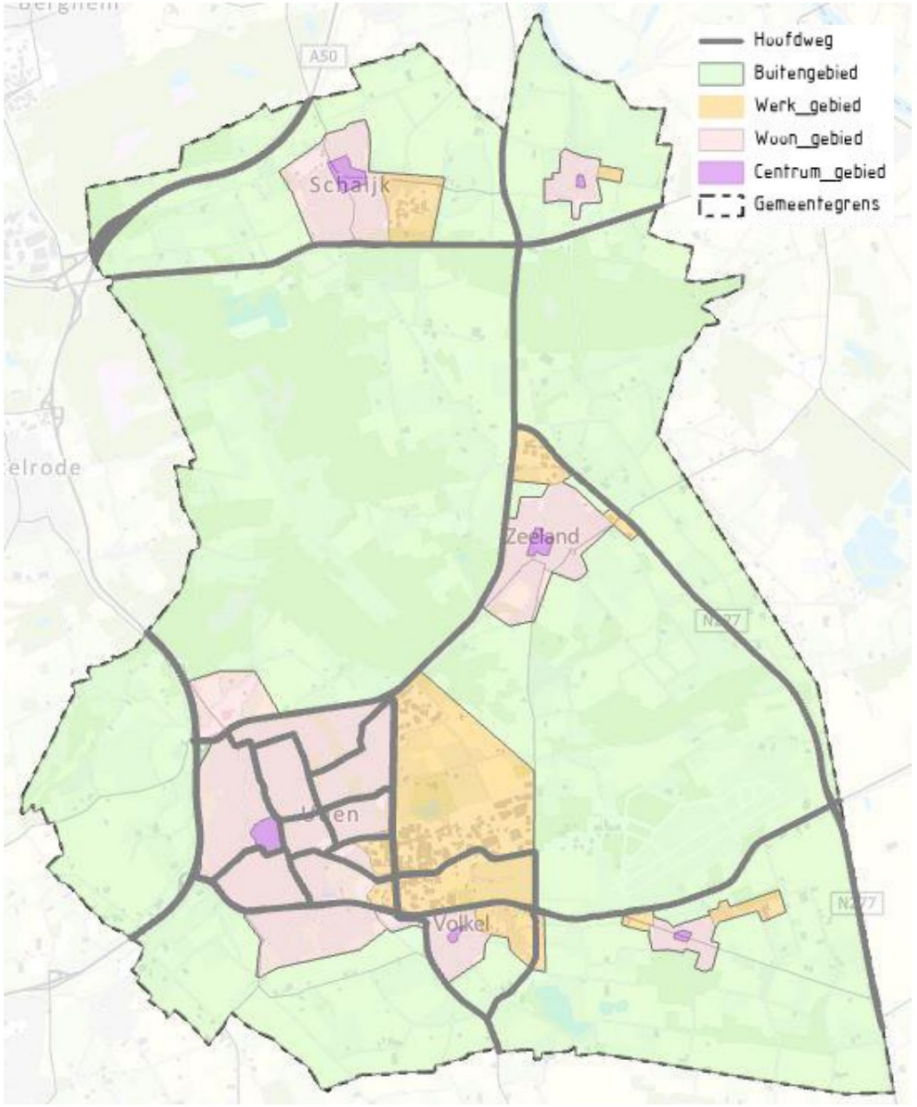

De visie stellen we op voor 5 verschillende typen gebieden, zodat de visie op mobiliteit goed aansluit op de omgevingsvisie. De gebiedsindeling is te zien op de afbeelding ‘gebiedsindeling voor de visie’.

Om de visie te verwezenlijken wordt daarna een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit is een plan met de verschillende gewenste en benodigde maatregelen om te komen tot het beeld dat in de visie is bedacht.

In de laatste fase van het project wordt het beleidsprogramma vastgesteld. Ook wordt het geïmplementeerd in de organisatie en in de programmering van werkzaamheden voor de komende jaren. Het streven is om bij (toekomstige) infrastructurele projecten direct te kijken in hoeverre aanvullende aanpassingen nodig zijn om één of meer van de bovenstaande ambities te behalen. Mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid moet in elk plan of project van de gemeente een plek krijgen en het beleidsprogramma Mobiliteit vormt daarvoor de basis.

Gebiedsindeling voor de visie

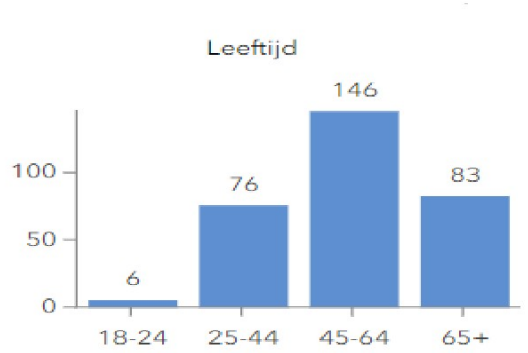
BIJLAGE 1: SAMENVATTING UITKOMSTEN ENQUETE MOBILITEIT

Voor dit beleidsprogramma Mobiliteit is in de eerste fase van het project informatie opgehaald bij inwoners en andere belanghebbenden. Tussen 1 en 23 november 2023 kon men online of op papier een vragenlijst invullen. Deze bijlage beschrijft de samenvatting van de uitkomsten van de enquête. Een compleet overzicht van de reacties is te vinden in het online dashboard.

Algemeen

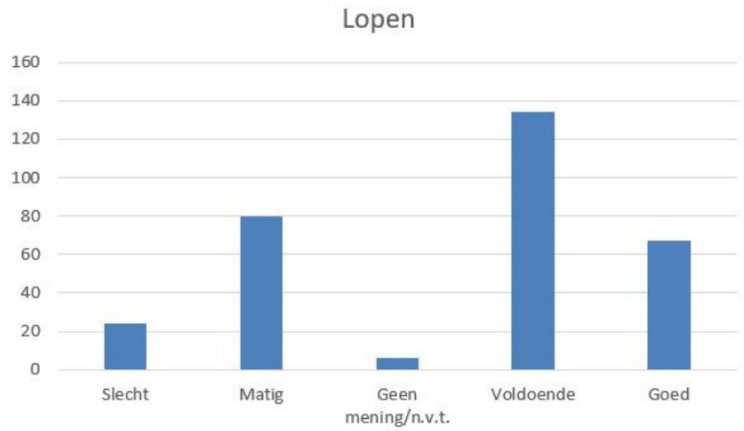
De enquête is door 311 respondenten ingevuld. De woonplaats, leeftijd en 'rol' van deze respondenten is in de tabellen hierna weergegeven. De belangenvertegenwoordigers hebben onder andere namens Fietsforum gemeente Maashorst, jongerenraad, dorpsraad Volkel, Zorgcoöperatie Reek en Stichting ruiters en menners Maashorst de enquête ingevuld.

Wat ben je?	
Inwoner	298
Belangenvertegenwoordiger	19
Ondernemer	22
Werknemer	40
Agrariër	3

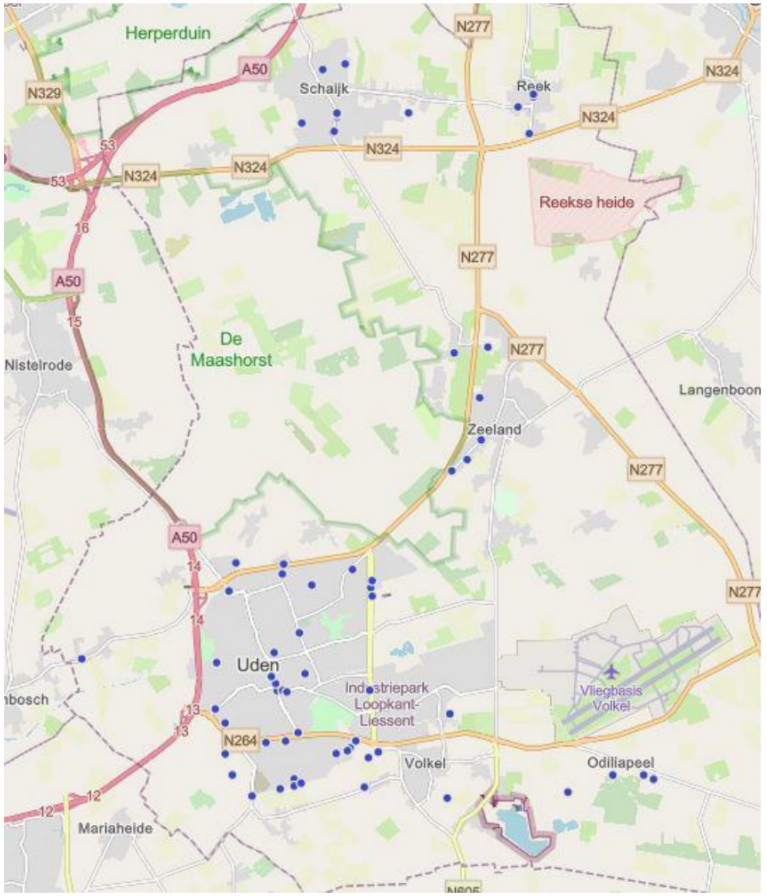

Waar woon je?	
Odiliapeel	10
Overig (buiten gemeente)	11
Reek	14
Schaijk	52
Uden	167
Volkel	16
Zeeland	41

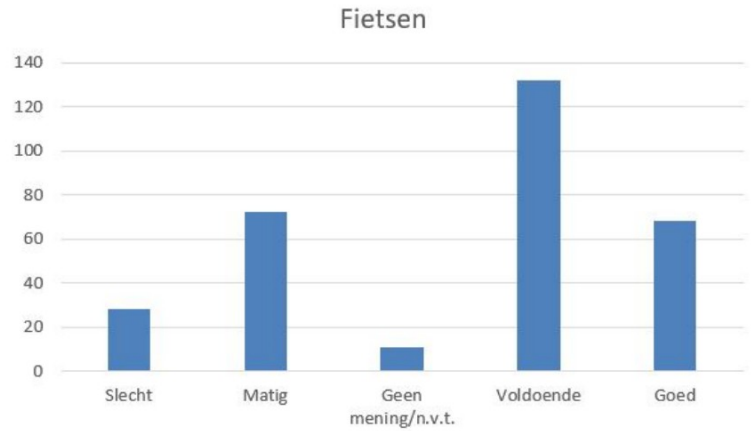
Oordeel van het loopnetwerk (de voetpaden en oversteekvoorzieningen) in de gemeente in het algemeen:

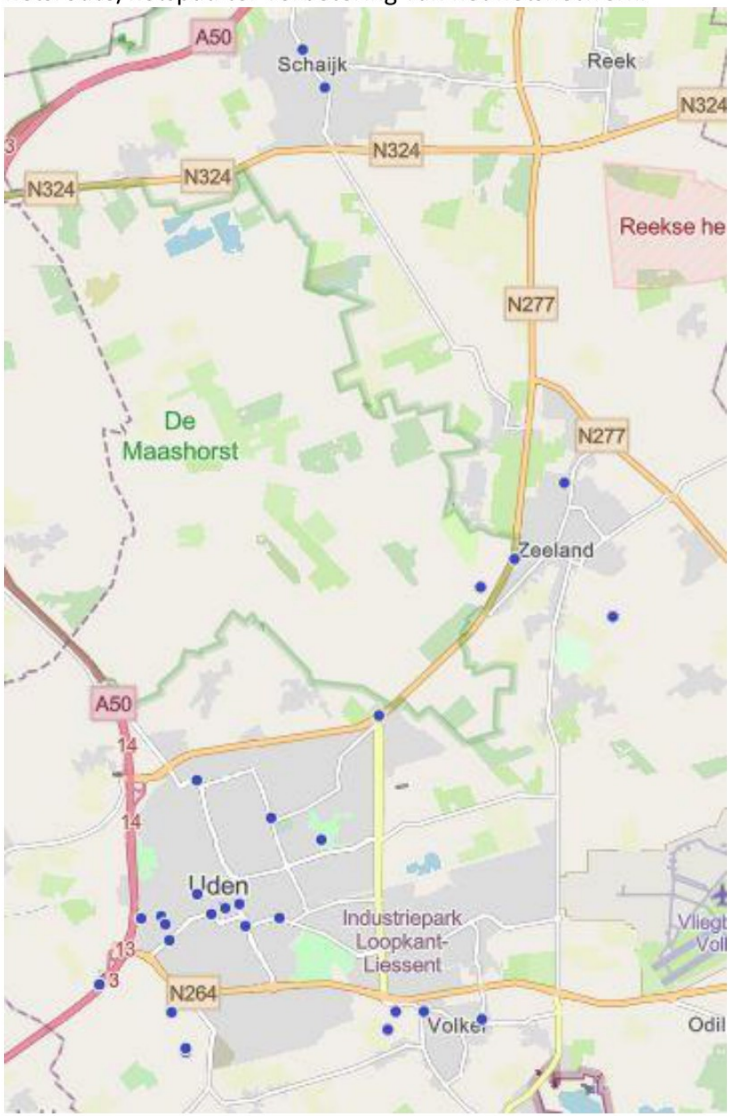
Op deze locaties ziet men kansen voor verbetering van een looproute:

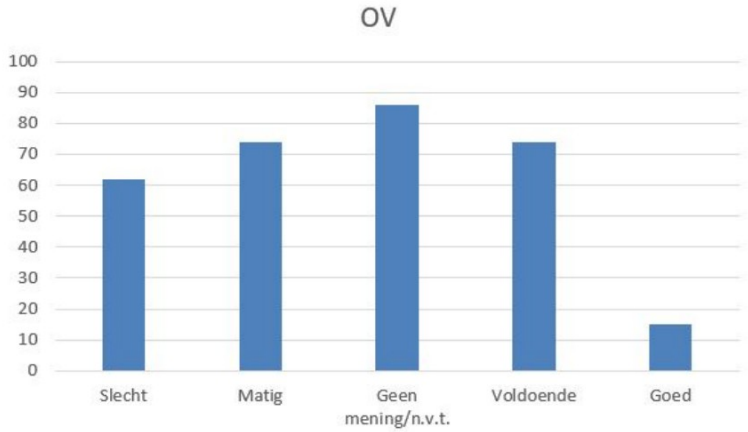
Oordeel van het fietsnetwerk (fietspaden, fietsroutes) in de gemeente in het algemeen:

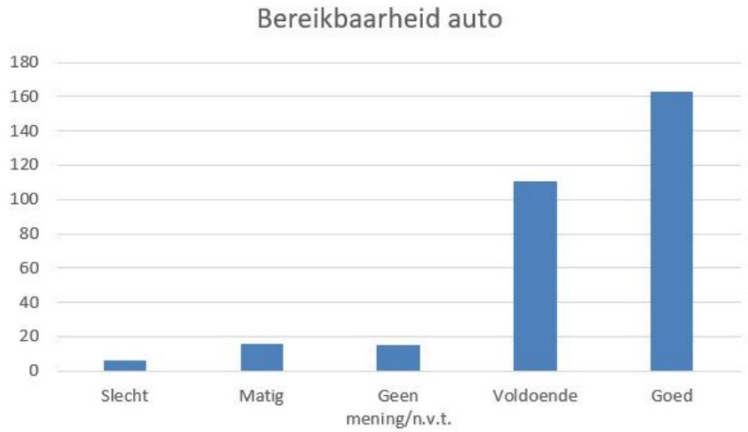
Op deze locaties ziet men kansen voor een toekomstige fietsroute/fietspad ter verbetering van het fietsnetwerk:

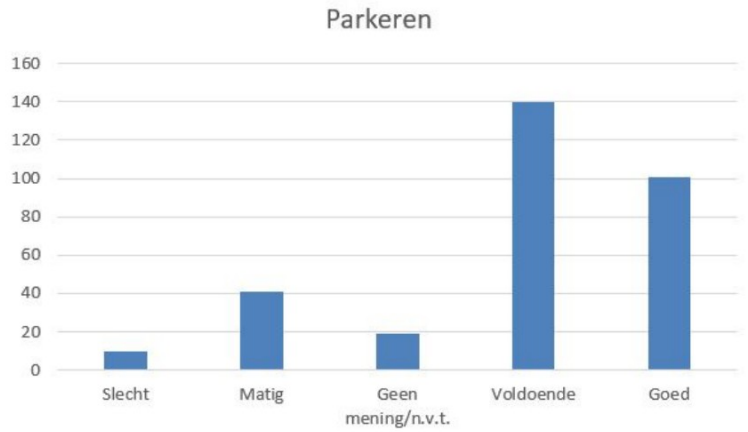
Oordeel van de bereikbaarheid met het openbaar vervoer in gemeente Maashorst in het algemeen:

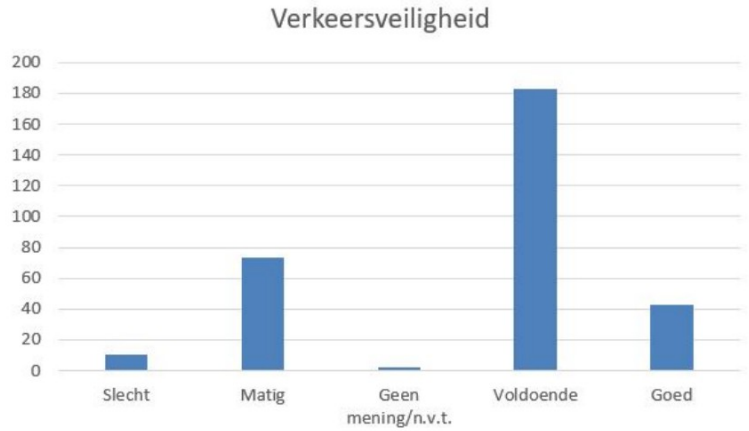
Oordeel van de bereikbaarheid van bestemmingen binnen de gemeente met de auto:

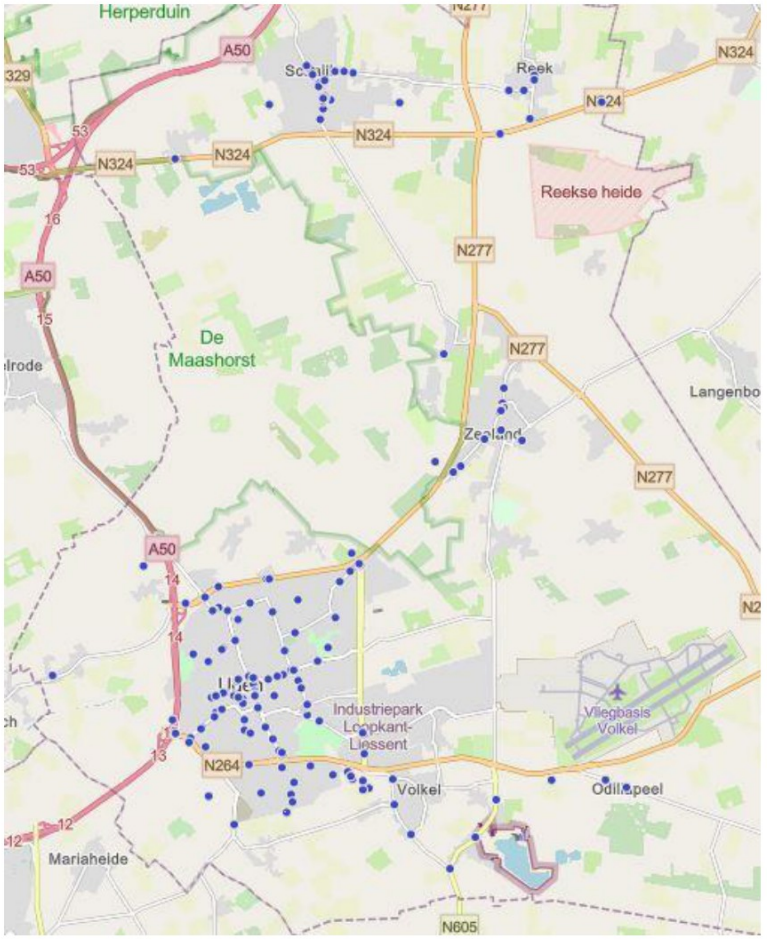
Oordeel van de parkeervoorzieningen in de eigen woonplaats:

Oordeel van de verkeersveiligheid in gemeente Maashorst in het algemeen:

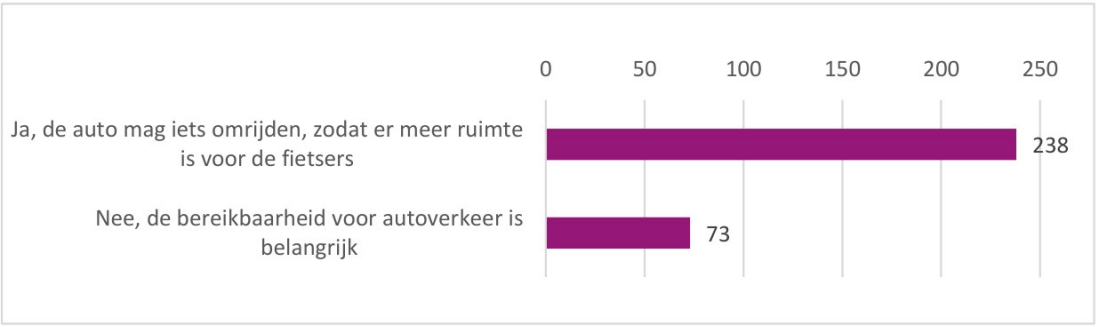
Op deze locaties wil men de verkeersveiligheid verbeterd zien:

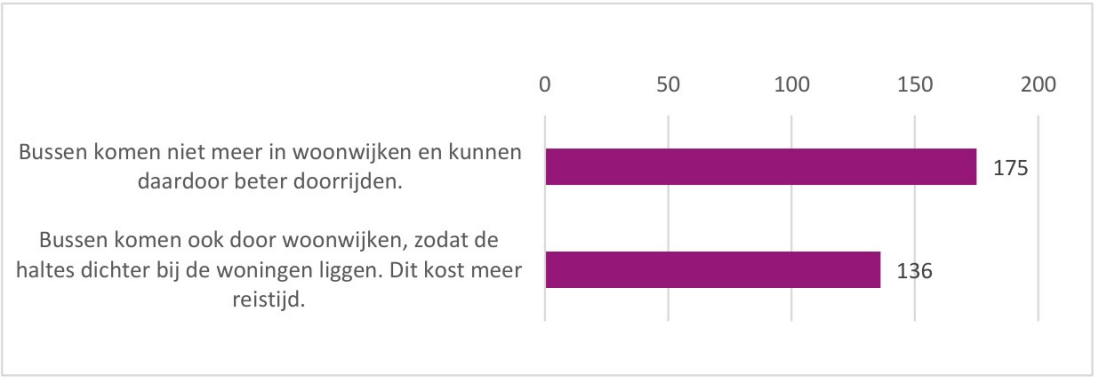
Toekomstvisie

Voor het uitwerken van de toekomstvisie mobiliteit zijn tien dilemma's voorgelegd in de enquête. Hierbij moest men kiezen tussen één van beide antwoorden.

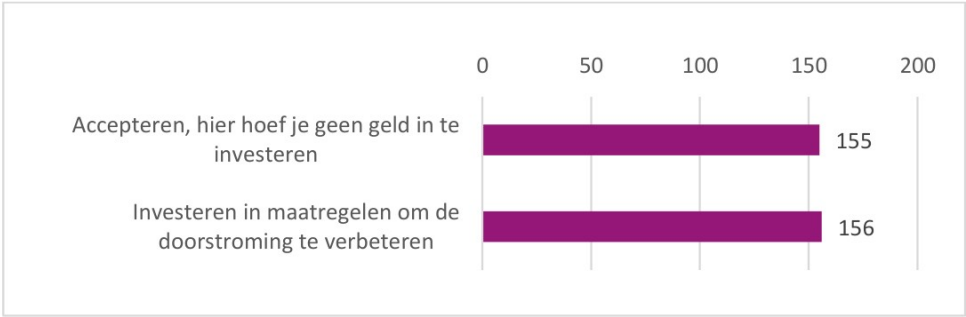
1. Lopen en fietsen hebben voorrang in de openbare ruimte. Straten mogen dan worden afgesloten voor doorgaand autoverkeer.

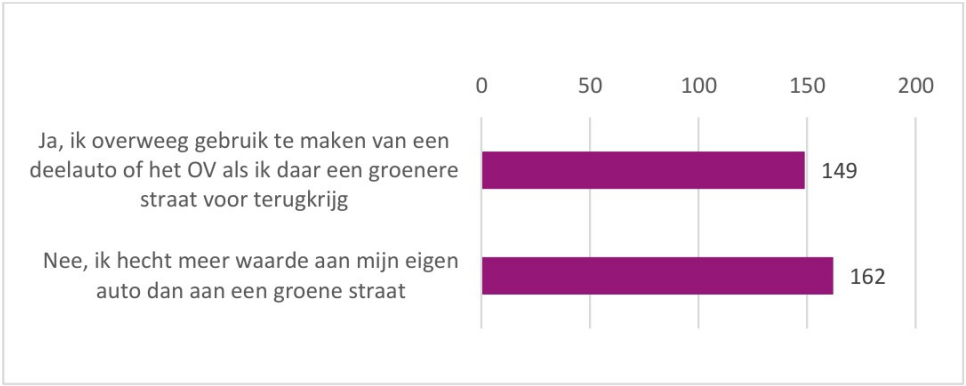
2. We willen het openbaar vervoer verbeteren.

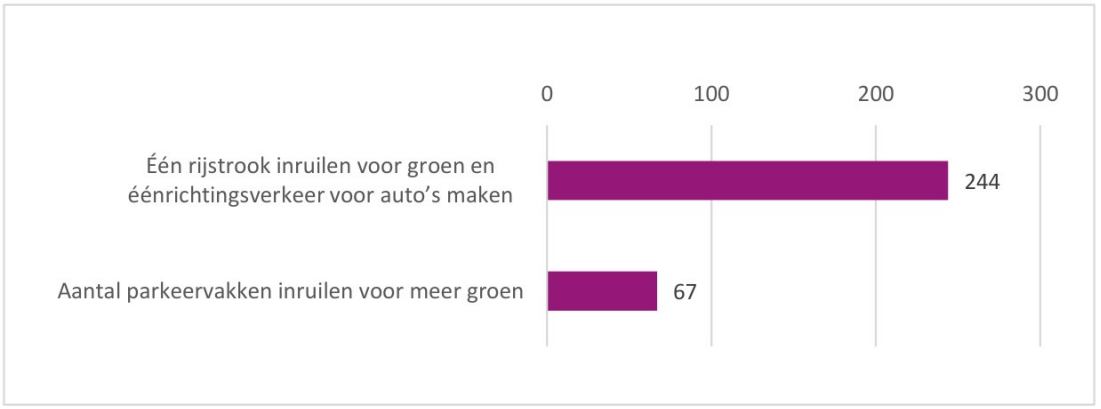
3. Op enkele kruispunten en rotondes stroomt het verkeer tijdens de spits beperkt door.

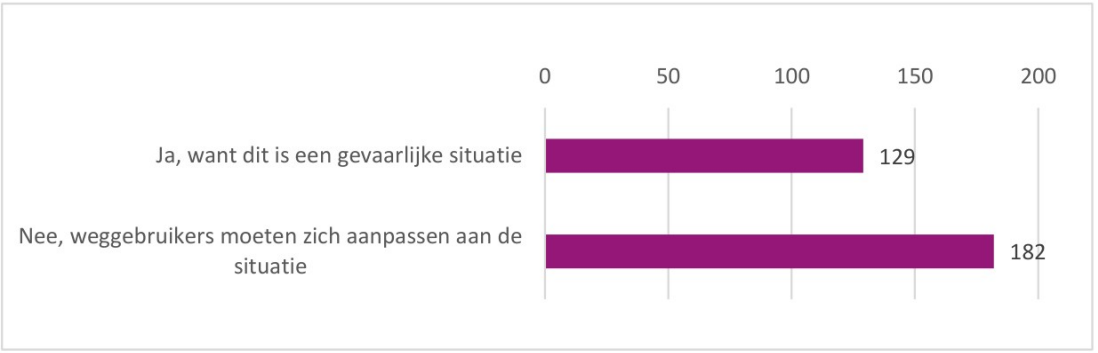
4. Met minder auto's in de straat is er meer ruimte voor groen. Zou je de (tweede) auto wegdoen als er goede alternatieven zijn, zoals openbaar vervoer en deelauto's?

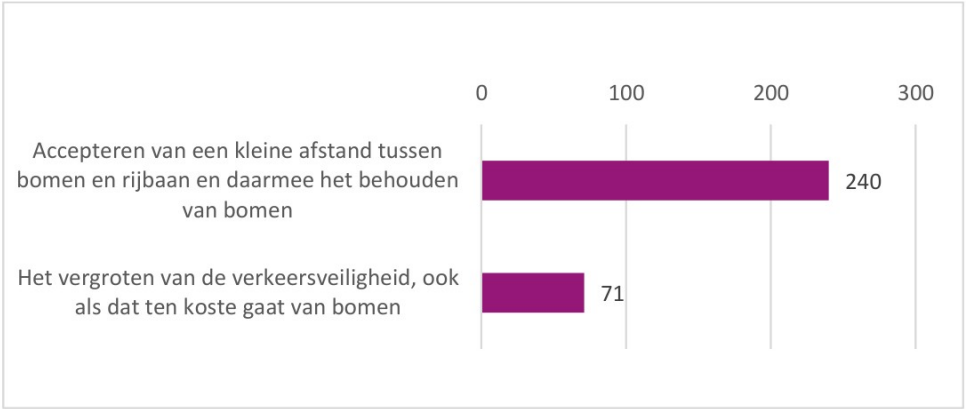
5. We gaan woongebieden vergroenen. Op welke van onderstaande 2 manieren manier moeten we dat doen?

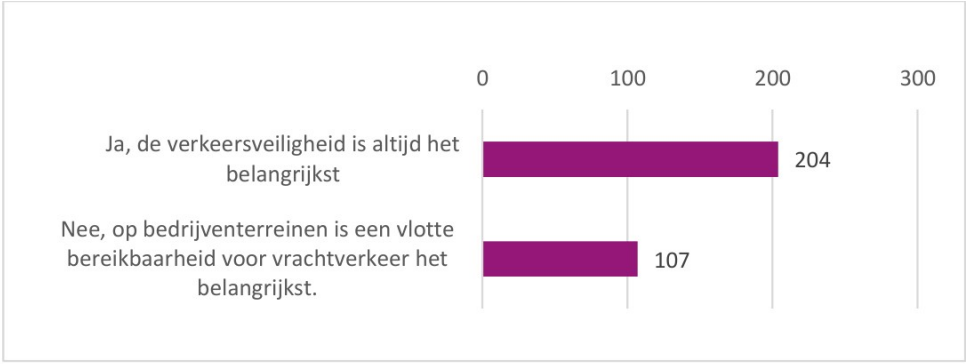
6. In het buitengebied zijn soms smalle wegen, waar alle soorten verkeer gebruik van maken. Moet de gemeente daar iets aan doen?

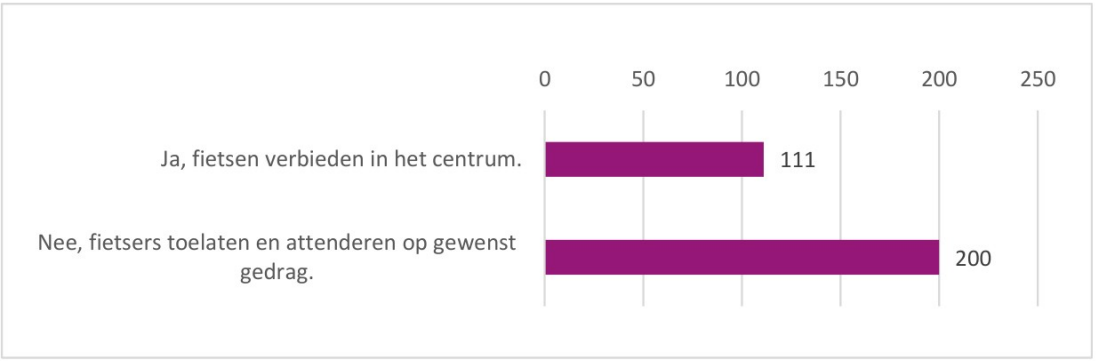
7. In het buitengebied zijn soms smalle wegen met bomen die dicht op de weg staan. Wat moet de gemeente daaraan doen?

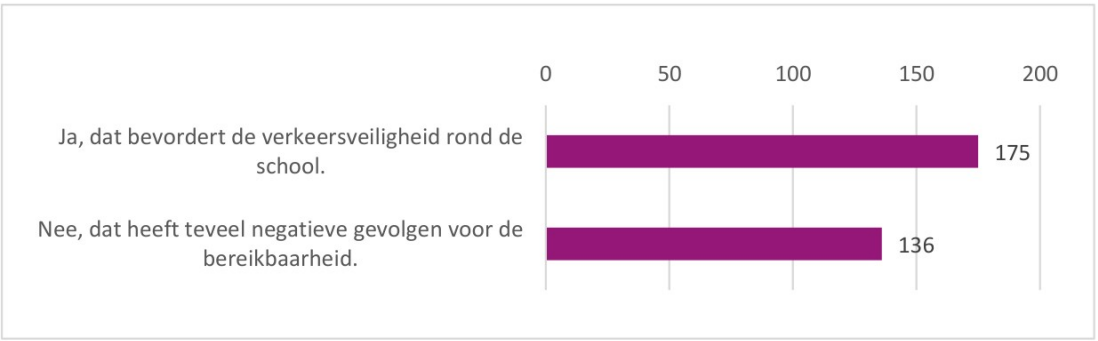
8. Moet op bedrijventerreinen de maximumsnelheid naar 30 km/uur om de verkeersveiligheid te verbeteren?

9. In het centrumgebied van Uden voelen voetgangers zich soms niet veilig omdat op sommige stukken ook gefietst mag worden. Moeten we daar iets aan doen?

10. Verkeersveiligheid rondom scholen vinden wij belangrijk. Moet de gemeente autoverkeer hier (tijdelijk = rond begin en einde school) verbieden?

BIJLAGE 2: NATIONALE, PROVINCIALE EN REGIONALE BELEIDSKADERS ANNO 2023

Nationale Omgevingsvisie - Rijksoverheid

In de Nationale Omgevingsvisie, de NOVI (september 2020) beschrijft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Hierin worden onder andere de volgende ambities beschreven:

- Werken aan sterke, aantrekkelijke en gezonde steden;
- Werken aan een bereikbaar netwerk van steden en regio's;
- Focus op woningbouw in bestaand stedelijk gebied -> klimaatbestendig en natuurinclusief;
- Grote open ruimten tussen de steden behouden hun groene karakter;
- Het aanbod en de kwaliteit van het groen in de stad wordt versterkt.

Mobiliteitsvisie 2050 - Rijksoverheid

De Hoofdlijnennotitie Mobiliteitsvisie 2050 (maart 2023) benut en verbindt de deelvisies over mobiliteit, zoals Toekomstperspectief Automobiliteit, Toekomstbeeld Openbaar Vervoer, Toekomstbeeld Fiets, Goederenvervoeragenda, Luchtvaartnota 2020-2050 en de Visie duurzame energiedragers in mobiliteit. De Hoofdlijnennotitie vormt de paraplu over deze deelvisies en zet een strategische koers uit voor het toekomstige beleid. De belangrijkste hoofdlijnen van het beleid zijn:

- Integrale doelen voor bereikbaarheid;
- Het inzetten van de juiste mobiliteit op de juiste tijd en plaats;
- Een mobiliteitssysteem dat voldoet aan de normen voor duurzaamheid, gezonde leefomgeving en veiligheid;
- Een gebiedsgerichte uitwerking van deze hoofdlijnen.

Beleidskader mobiliteit – provincie Noord-Brabant

In het Beleidskader Mobiliteit koers 2030 (oktober 2020) beschrijft de provincie Noord-Brabant dat ze haar bereikbaarheid wil verbeteren met een samenhangend, robuust en betrouwbaar mobiliteitssysteem. Daarvoor wil de provincie zorgen voor het goed functioneren voor multimodale netwerken die de connectiviteit van Brabant versterken. De bovenregionale opgaven zijn als volgt:

- Het verbeteren van de verkeersveiligheid via een risico-gestuurde aanpak;
- Het verbeteren van de multimodale bereikbaarheid (werknemers en logistiek) van de belangrijkste werklocaties (economische kernlocaties en -campussen), onder meer via de werkgeversaanpak;
- Het verbeteren van de lokale bereikbaarheid van de regio en het beter verbinden van de regio met omliggende regio's door de uitbouw van het (snel)fietsnetwerk;
- Het verduurzamen van de mobiliteit en het verbeteren van de leefomgeving (uitwerking Klimaatakkoord) onder meer door voldoende publieke laadpalen, lokale nul-emissiezones voor stadslogistiek, stimuleren van schone en gezonde vervoerswijzen en het verbeteren van verplaatsingsmogelijkheden per fiets en te voet;
- Een gebiedsgerichte uitwerking en realisatie van slimme mobiliteit;
- Het vergroten van de spoorveiligheid en het reduceren van de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen via het spoor.

Netwerkkader - regio Noordoost-Brabant

In het Multimodaal Netwerkkader (oktober 2023) wordt het mobiliteitsbeleid van de regionale wegbeheerders beschreven. Dit beleid is gericht op maatschappelijke doelen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid. In het multimodaal netwerkkader van de regio Noordoost-Brabant zijn deze doelen vertaald naar één uniforme, digitale kaart met de gewenste functies van netwerkdelen voor verschillende modaliteiten. Met werkgroepen heeft de regio gekeken naar prioritering van deze modaliteiten ten opzichte van het type netwerk. Het resultaat hiervan is het onderstaande schema.

Prioriteringslijst Noordoost-Brabant uit Multimodaal netwerkkader

Voor de regio Noordoost-Brabant ligt een (relatief) hoge prioriteit bij het hoogwaardig openbaar vervoer. In verblijfsgebieden ligt de prioriteit bij de fiets en voetganger. De auto is hierin ondergeschikt. Op stedelijk netwerkniveau ligt de prioriteit bij de auto, OV en fiets.

BIJLAGE 3: VERKEERSVEILIGHEIDSANALYSE

Deze bijlage bevat een ongevallenanalyse, van alle geregistreerde ongevallen die hebben plaatsgevonden **op gemeentelijke wegen in Maashorst**. De data die zijn gebruikt komen uit de registratie van ViaStat. Voordat dit wordt beschreven wordt de landelijke verkeersveiligheidstrend nader toegelicht.

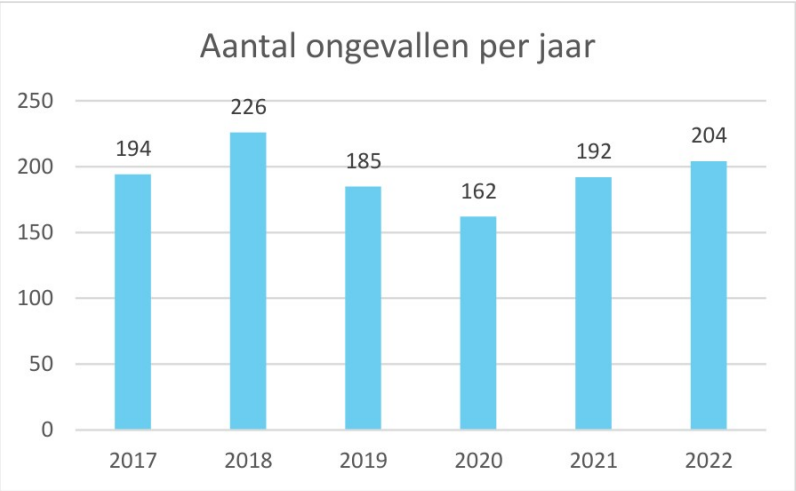
Landelijke trend verkeersveiligheid

Het SWOV (Stichting Wetenschappelijk onderzoek verkeersveiligheid) heeft onderzoek gedaan naar de staat van de verkeersveiligheid in Nederland in het jaar 2022. Hieruit blijkt het volgende:

- 2022 was een bijzonder slecht jaar voor de verkeersveiligheid. Er vielen 745 verkeersdoden in Nederland, maar liefst 163 meer dan in 2021;
- In 2022 werden 134.000 verkeersslachtoffers behandeld op de spoedeisende hulp; waarvan 8.300 ernstig verkeersgewonden en 19.400 matig verkeersgewonden in het ziekenhuis werden opgenomen. Het aantal doden en gewonden in het verkeer lag daarmee ruim 20% hoger dan in eerdere jaren;
- Een eerste analyse van voorlopige gegevens over slachtoffers in het lopende jaar 2023 laat een lichte daling van het aantal verkeersdoden zien, maar een even zorgelijk hoog aantal gewonden als in 2022;
- Effectievere maatregelen blijven nodig, met name voor fietsers, ouderen en op erftoegangswegen. Veiliger ingerichte infrastructuur, bescherming van kwetsbare verkeersdeelnemers en meer handhaving van veilig verkeersgedrag zijn daarvan de belangrijkste.

Ongevallen gemeente Maashorst

Tussen 2017 en 2022 zijn er in totaal 1163 ongelukken gebeurd, met 1816 betrokken partijen. De meeste ongelukken zijn gebeurd in 2018, dat jaar zijn er 226 ongevallen voorgekomen. De minste ongevallen zijn voorgekomen in 2020, dat waren er 162 (VIA, 2023).

Figuur 1. Aantal ongevallen per jaar op gemeentelijke wegen in Maashorst) (VIA, 2023)

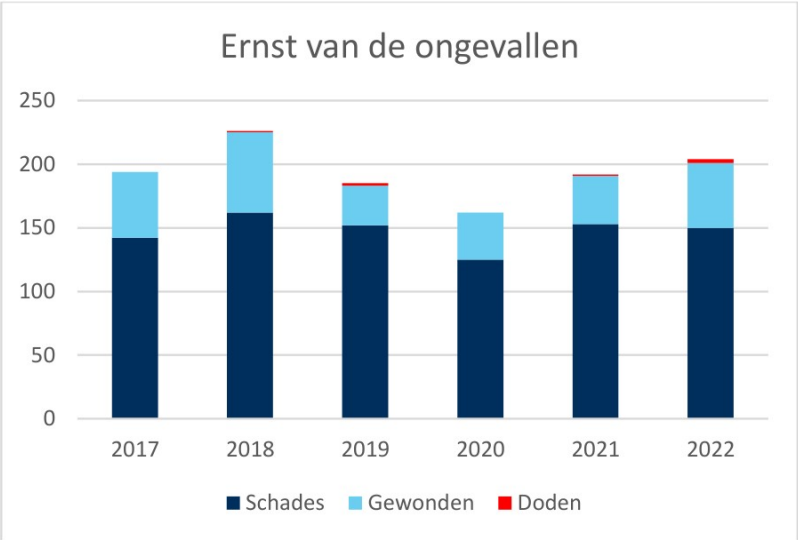
In de jaren 2020 en 2021 zijn minder mensen onderweg geweest door de covid-19 pandemie. Mensen was geadviseerd om zo veel mogelijk thuis te blijven en alleen naar buiten te gaan als dit echt nodig was. Hierdoor is de verkeerssituatie in deze jaren anders dan in de jaren ervoor, wat het vergelijken niet goed mogelijk maakt. Wel is te constateren dat er geen dalende trend in het aantal geregistreerde ongevallen is te zien.

Ernst van de ongevallen

Tussen 2017 en 2022 zijn er 257 mensen gewond geraakt en zijn er 6 mensen overleden door een verkeersongeval (VIA, 2023).

Figuur 2. Ontwikkeling in het aantal verkeersslachtoffers tussen 2017 en 2023 (VIA, 2023)

Figuur 1. Ernst van de ongevallen op gemeentelijke wegen in Maashorst (VIA, 2023)

Trend

Sinds 2014 zijn er geen blijvende (dalende) ontwikkelingen geweest in het aantal ongelukken. Opvallend is dat er meer doden zijn gevallen tussen het eerste kwartaal van 2022 en het derde kwartaal van 2023 dan tussen 2017 en het eerste kwartaal van 2022.

Vergelijking met buurgemeenten

Bij het vergelijken van de gemeente Maashorst met de buurgemeentes Oss en Bernheze, komt het in absolute cijfers tussen de twee uit qua aantal ongevallen, gewonden en doden. Dit valt te verklaren doordat het aantal inwoners ook tussen Oss en Bernheze in zit.

	Inwoners	Ongevallen	Gewonden	Doden
Maashorst	60.000	1163	257	6
Oss	91.400	1834	356	15
Bernheze	30.800	436	99	1

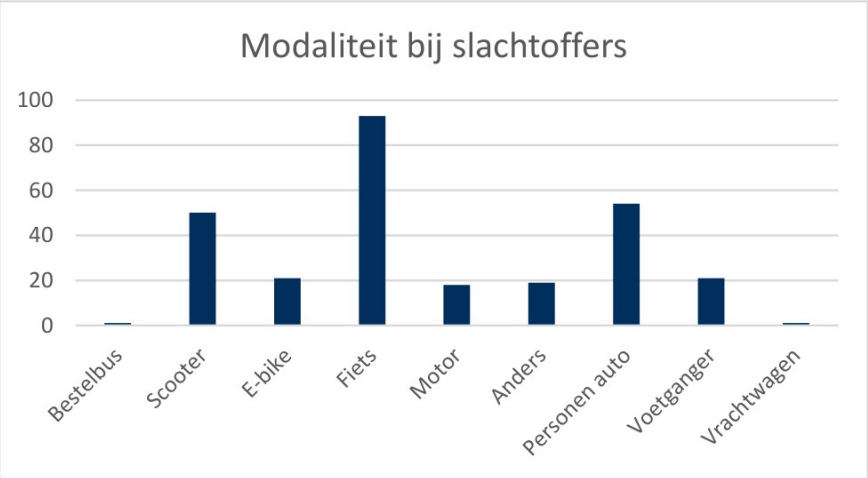
Wanneer er wordt gekeken naar relatieve getallen, gemeentes Oss en Bernheze omgerekend naar hetzelfde aantal inwoners, komt gemeente Maashorst tussen de twee in met ongevallen en doden, maar komt het bovenaan te staan met het aantal gewonden.

	Ongevallen	Gewonden	Doden
Maashorst	1163	257	6
Oss	1222	237	10
Bernheze	872	198	2

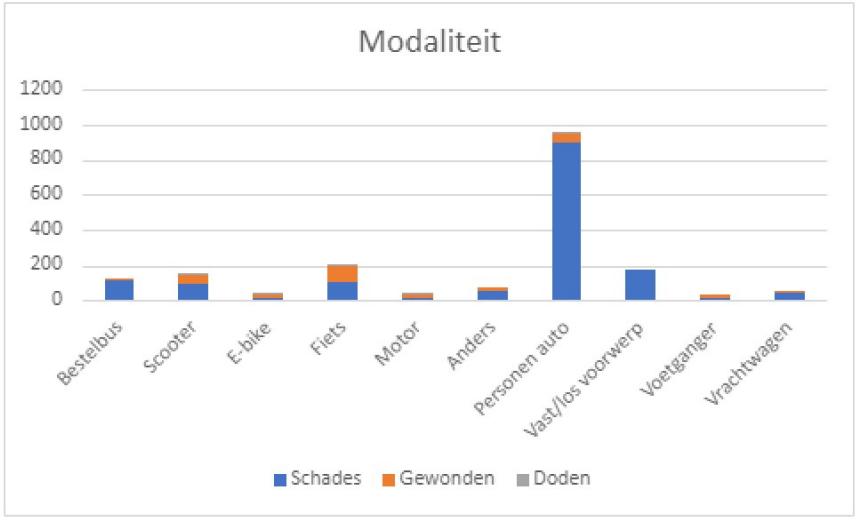
Relatief aantal ongevallen in vergelijking met buurgemeenten

Modaliteit betrokkenen

De personenauto komt het vaakste voor bij alle ongevallen, namelijk 953 keer. Wanneer er gekeken wordt naar alleen de ongevallen waarbij een slachtoffer is gevallen, komt de fiets naar voren als het vaakst gebruikte vervoersmiddel, gevolg door de personenauto en scooter/bromfiets (VIA, 2023).

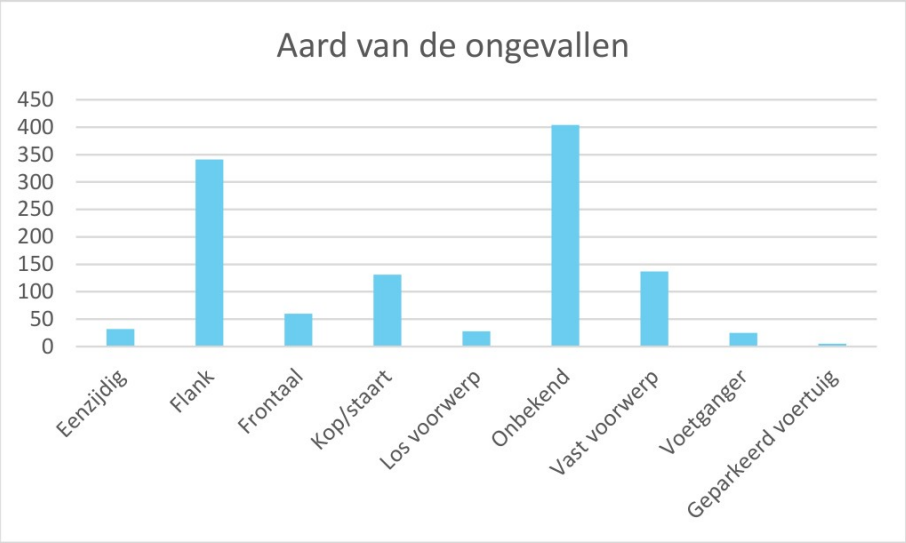
Figuur 4. Betrokken modaliteit bij alle ongevallen 2017-2022 (VIA, 2023)

Figuur 5. modaliteit van slachtoffers tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

Aard van het ongeval

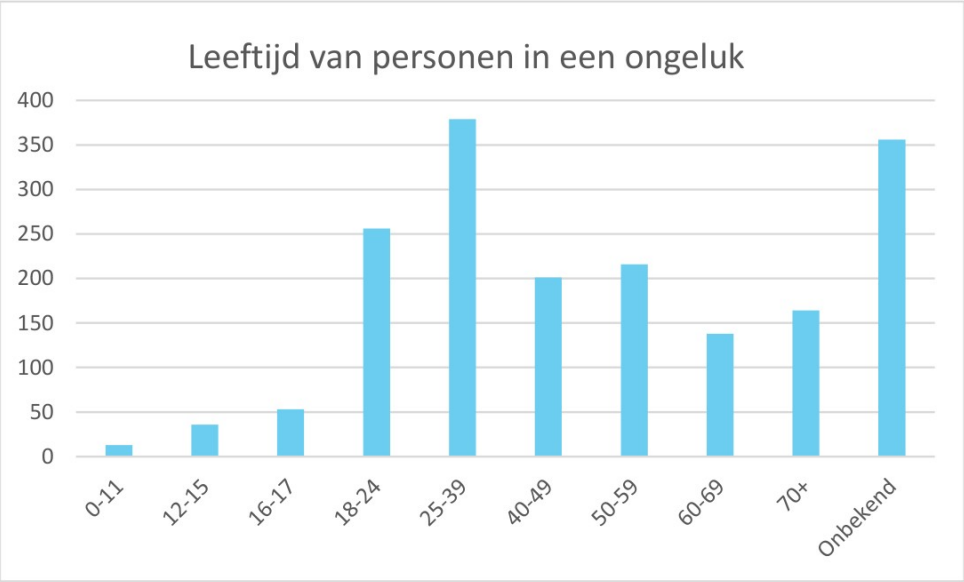
In de meeste gevallen is de aard van het ongeluk niet gemeld. Kijkende naar de ongevallen waarbij slachtoffers zijn gevallen is een aanrijding in de flank het meest voorkomende.

Figuur 6. Aard van ongevallen met slachtoffers 2017-2022 (VIA, 2023)

Leeftijd

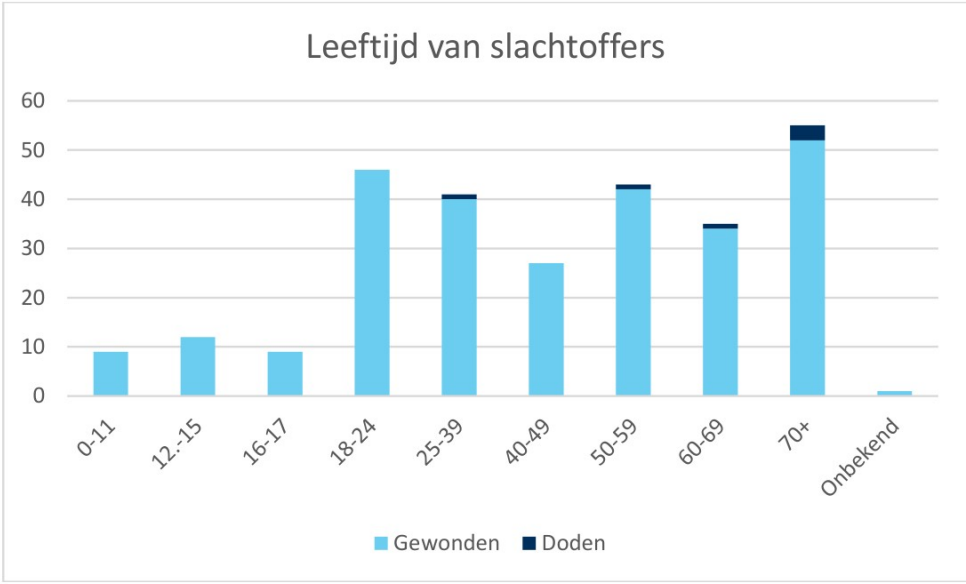
Mensen tussen de 25 en 39 jaar zijn het vaakst betrokken bij een ongeluk, namelijk 379 keer (VIA, 2023).

Figuur 7. Leeftijd van betrokken personen in een ongeval tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

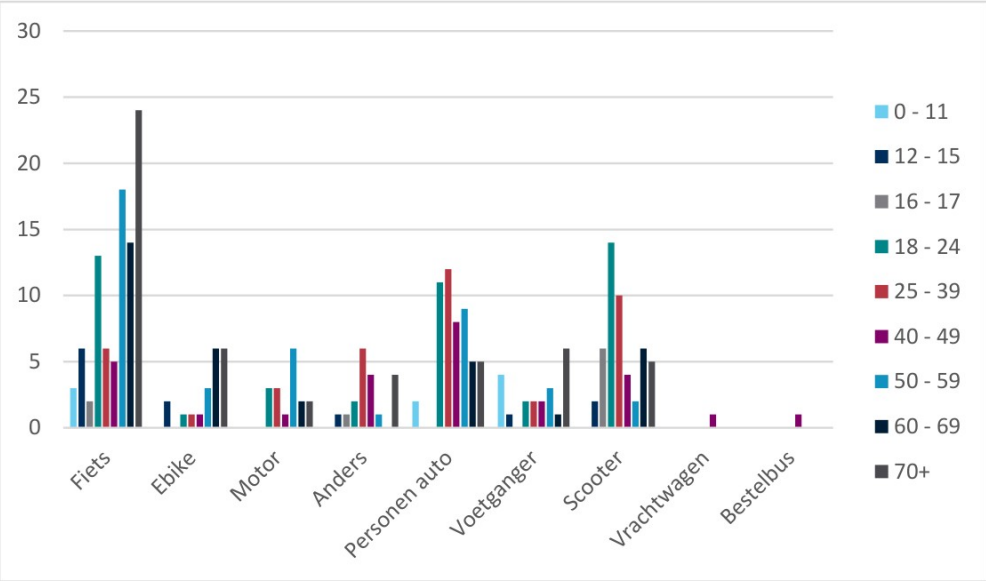
In totaal waren er 263 mensen die een slachtoffer werden in een verkeersongeluk. Als er gekeken wordt naar alle slachtoffers, gewonden en doden, zijn mensen boven de 70 jaar het vaakst betrokken, gevolgd door 18- tot en met 24-jarigen (VIA, 2023). 70+'ers maken 21% van alle slachtoffer, terwijl ze maar 16,4% van de inwoners maken. Daarnaast zijn drie van de zes dodelijke slachtoffers boven de 70 jaar.

Waar 18- tot en met 24-jarige gemiddeld 38 kilometer per dag afleggen en 25- tot en met 50-jarige tussen de 38,8 en 39,9 kilometer afleggen, wordt er gemiddeld door 70+'ers 10 kilometer per dag afgelegd (CBS Statline, g.d.).

Figuur 8. Leeftijd van slachtoffers tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

Wanneer er gekeken wordt naar de leeftijd van slachtoffers per modaliteit, vallen mensen ouder dan 50 jaar op een fiets/e-bike op. Daarnaast, jongeren raken vaker gewond wanneer zij een personenauto of scooter/bromfiets gebruiken.

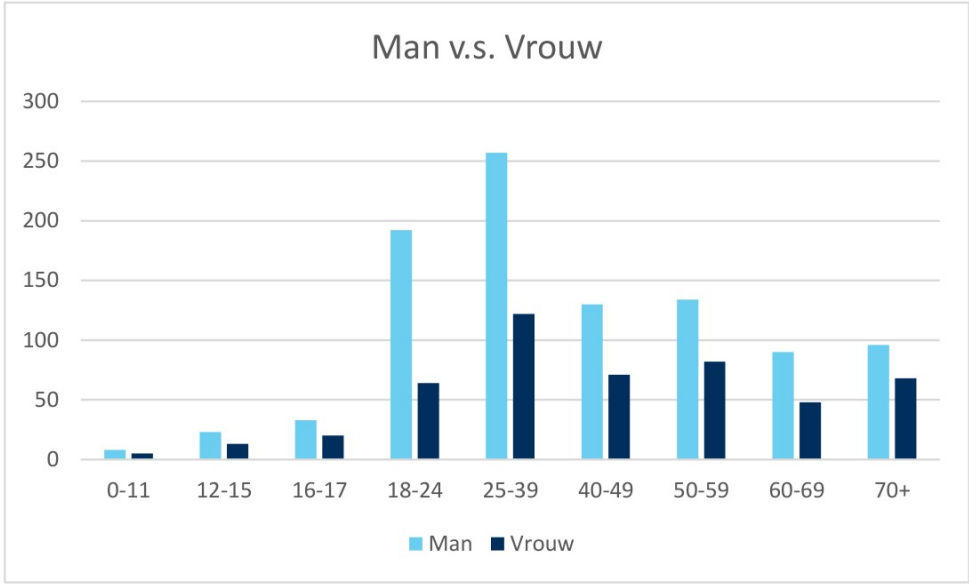

Figuur 9. Leeftijd van slachtoffers en de gebruikte modaliteit 2017-2022 (VIA, 2023)

Geslacht

Het aantal mannen dat betrokken is bij een ongeval is hoger dan het aantal vrouwen in alle leeftijdscategorieën, voornamelijk tussen de 18 en 39 jaar. Dit kan komen doordat jonge mannen vaker roekeloos gedrag vertonen in verhouding tot vrouwen (NRSPP, 2018).

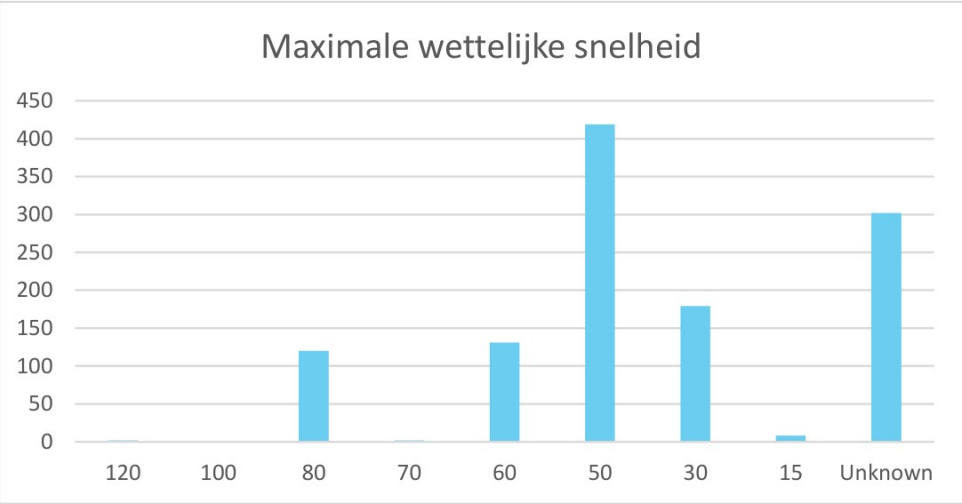
Een andere reden waarom mannen vaker betrokken zijn bij vrouwen is dat ze per dag meer kilometers afleggen in het verkeer. Gemiddeld legt een man in Noord-Brabant 31 kilometer per dag af, waar vrouwen 24 kilometer afleggen. Van die kilometers leggen mannen er 18 bij auto af en vrouwen 10,2 (CBS, g.d.).

Figuur 10. Geslacht bij alle ongevallen tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

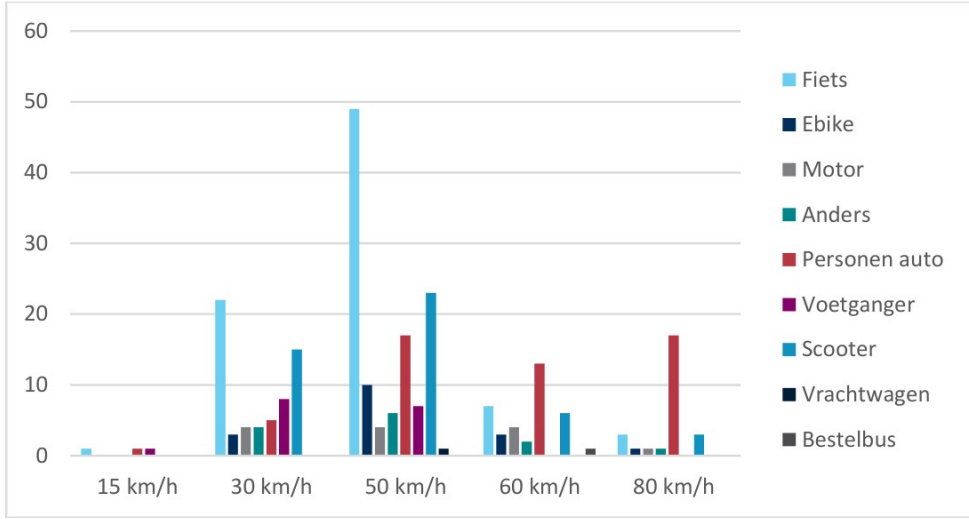
Maximale wettelijke snelheid

De meeste ongelukken gebeuren op een weg waar de maximale snelheid 50 kilometer per uur is (VIA, 2023).

Figuur 11. Maximale wettelijke snelheid bij alle ongevallen tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

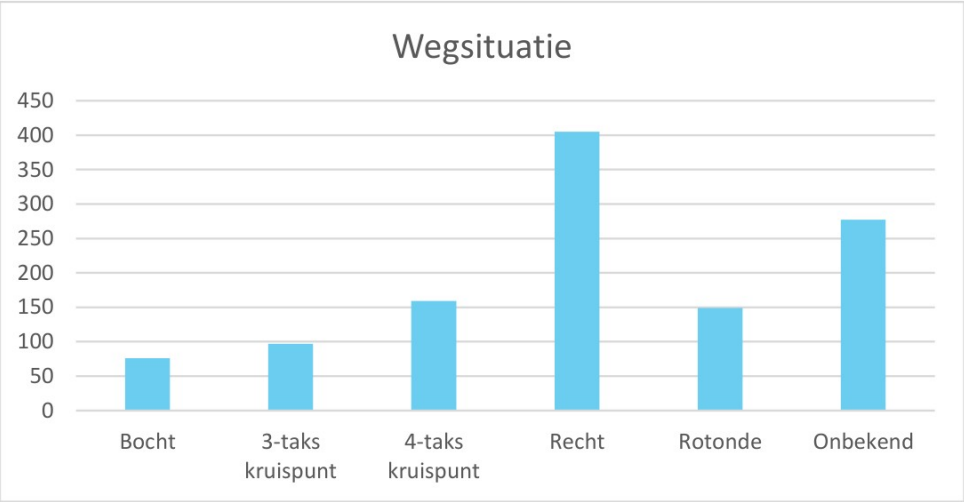
De personenauto en de fiets zijn het vaakst betrokken bij een ongeluk op alle weg categorieën. Echter, in Noord-Brabant wordt er per persoon gemiddeld 17 kilometer per dag met de auto afgelegd, en 2 kilometer met de fiets (CBS, g.d.). Dit betekent dat de kans relatief gezien groter is om met de fiets betrokken te raken bij een ongeluk.

Figuur 12. Gebruikte modaliteit per maximale wettelijke snelheid bij alle ongevallen tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

Wegsituatie

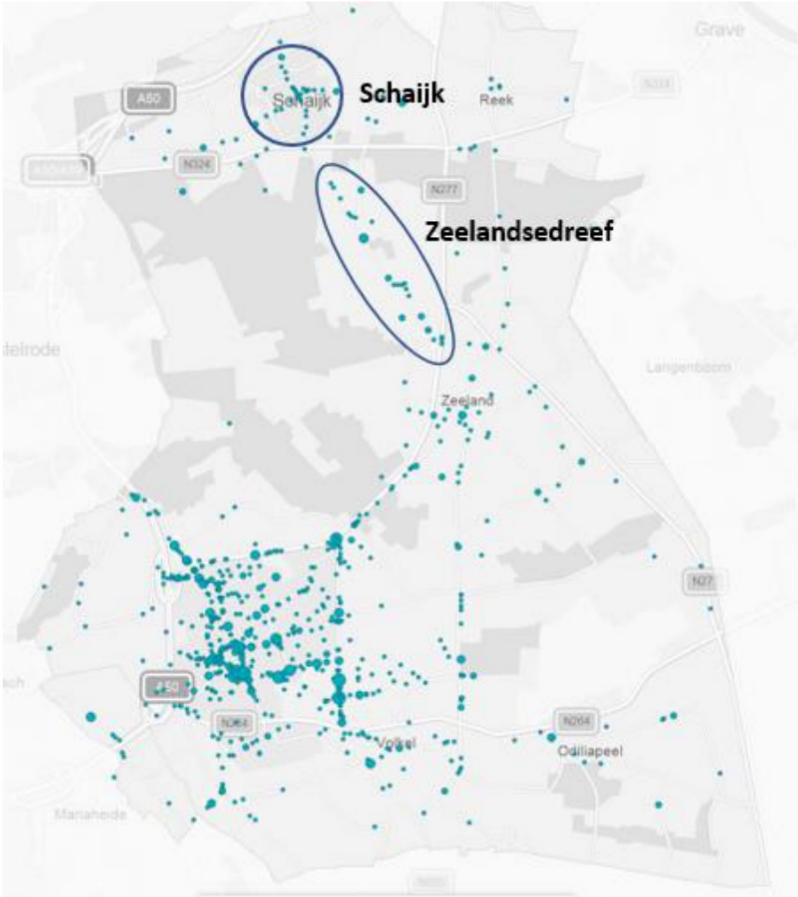
Een derde van alle ongelukken gebeurt op een recht stuk weg, gevolgd door viertaks kruispunten en rotondes (VIA, 2023).

Figuur 13. Wegsituatie bij alle ongevallen tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

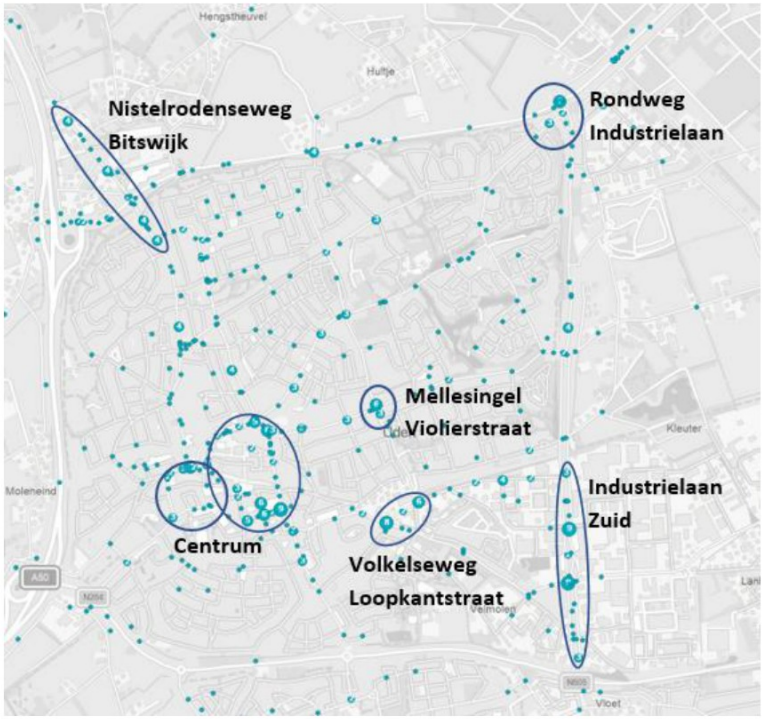
Opvallende ongevalslocaties

In de gemeente gebeurden de meeste ongelukken in Uden. Dit komt waarschijnlijk doordat het de grootst bevolkte plaats in de gemeente is, en dus de meeste bewegingen kent. Buiten Uden kent de hoogste concentratie ongelukken zich in Schaijk, de een na grootste plaats in de gemeente (VIA, 2023).
In Schaijk zijn er tussen 2017 en 2022 28 ongelukken geregistreerd. Zeven van deze ongelukken hebben geleid tot een gewonde. Er waren vier ongelukken met een bestuurder onder invloed, alle vier met uitsluitend materiele schade.
Een locatie die opvalt qua aantallen was de Zeelandsedreef tussen Schaijk en Zeeland. Twaalf van de 25 ongelukken op deze weg zijn bestuurders die in botsing zijn gekomen met een boom, twee van deze ongelukken zijn veroorzaakt door een bestuurder onder invloed. Van de zes slachtoffers op deze weg zijn er vier in aanraking gekomen met een boom.

Figuur 14. Locaties van alle ongevallen in de gemeente Maashorst 2017-2022 (VIA, 2023)

In Uden ligt de hoogste concentratie ongelukken rondom het centrum. Andere locaties met een hoog aantal ongelukken zijn het zuidelijke gedeelte van de Industrielaan, de kruising tussen de Industrielaan en de Rondweg, de rotonde tussen de Violierstraat en de Mellesingel, de Nistelrodenseweg en Bitswijk en de Volkelsweg (VIA, 2023).

Figuur 15. Alle ongevallen in Uden tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

In en om het centrum zijn er 94 ongelukken gebeurd tussen 2017 en 2022. In totaal zijn er 34 gewonden gevallen. Van deze gewonden hebben er twintig een e-bike of fiets gebruikt. In totaal was een e-bike of fiets betrokken bij 37 ongelukken. Van de 94 ongelukken hebben er veertig plaatsgevonden op een rotonde, met een aantal van 18 gewonden.

Vier van de 94 ongelukken zijn in het donker gebeurd. Alle waarbij een fietser betrokken was, maar geen gewonden zijn gevallen. Ook waren er vier ongelukken terwijl het regende of het wegdek nat was, alle waarbij een e-bike of fiets betrokken was. Hierbij is een gewonde gevallen.

Op het zuidelijke deel van de Industrielaan, tussen de Loopkantstraat en de N264, zijn er 36 ongelukken gebeurd. De ongelukken hebben gezorgd voor twaalf gewonden en een dode. Negen van de gewonden en de dode zijn gevallen op een rotonde. In totaal waren er 21 ongelukken die zijn gebeurd op een rotonde. Van alle ongelukken waren er in zestien gevallen een e-bike of fiets betrokken.

De kruising tussen de Industrielaan en de Rondweg en het aansluitende deel van de Hoevenseweg heeft vijftien ongelukken gezien. Dertien van deze ongelukken was een kop/staart botsing. Er viel op deze wegen een gewonde.

De rotonde tussen de Violierstraat en de Mellesingel heeft elf ongelukken gehad. Van deze ongelukken zijn er zes geweest waarbij een gewonde is gevallen. Vijf van deze zes zijn op de rotonde gebeurd.

De Nistelrodenseweg en Bitswijk hebben een totaal van 33 ongelukken gehad. Tien van deze ongelukken zijn geweest bij een uitrit. In negen van de tien gevallen was een scooter/bromfiets

betrokken en vijf keer viel er een gewonde. Daarnaast zijn er negen van de 33 ongelukken op een rotonde gebeurd, resulterend in twee gewonden. In totaal waren er negen gewonden op dit wegvak.

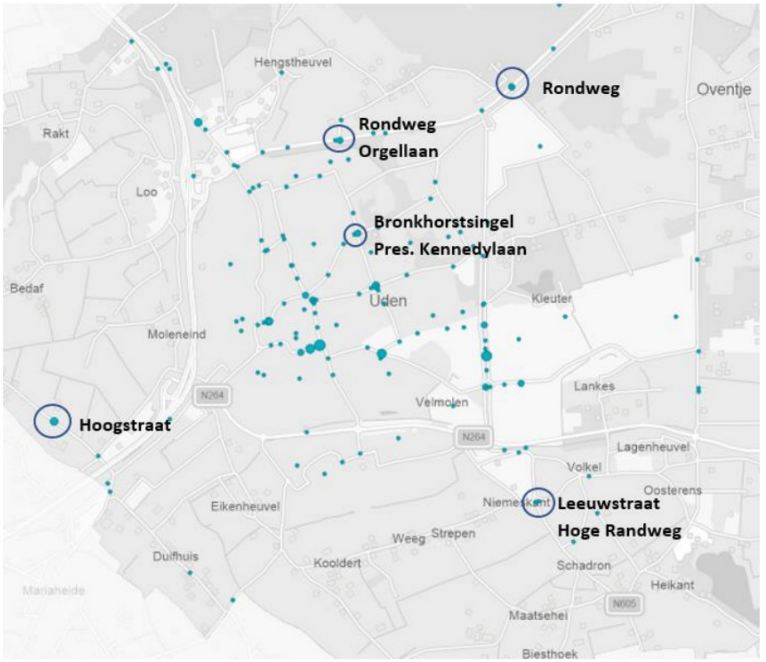
Op de rotonde tussen de Volkelseweg en de Loopkantstraat en op de kruising tussen de Loopkantstraat en de Pres. Kennedylaan zijn veertien ongevallen gebeurd. Zes vonden er plaats op de rotonde, waar bij vier ongelukken mensen gewond zijn geraakt. Zeven ongelukken waren op de kruising, waarbij twee gewond zijn geraakt.

Andere locaties met ten minste twee ongevallen met gewonden zijn de kruising Rondweg-Orgellaan, de kruising Bronkhorstsingel-Pres. Kennedylaan, de Rondweg, de Hoogstraat en de rotonde Leeuwstraat-Hoge Randweg (zie figuur 16 hiernaast).

De kruising tussen de Rondweg en de Orgellaan heeft vijf ongelukken gehad. Bij drie van deze ongelukken zijn gewonden gevallen, in totaal vier.

De kruising Bronkhorstsingel en President Kennedylaan heeft drie ongelukken gehad, waarbij in twee gevallen een gewonde is gevallen.

Het deel van de Rondweg van Uden naar Zeeland heeft zes ongelukken gehad. Van deze ongelukken zijn er vijf een kop/staart botsing geweest, waarbij er bij twee ongevallen meer als twee auto's betrokken waren.

Figuur 16. Ongevallen met slachtoffers in Uden en Volkel tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

Een van de doden die zijn gevallen, is op de Hoogstraat geweest. Op deze weg zijn daarnaast nog drie andere ongelukken gebeurd, met als resultaat twee gewonden.

De rotonde tussen de Leeuwstraat en de Hoge Randweg in Volkel heeft zes ongelukken gehad. Twee van deze ongelukken hebben tot een gewonde geleid. Bij alle ongevallen was een personenauto betrokken.

Rijden onder invloed

In de gemeente Maashorst zijn er tussen 2017 en 2022 33 gevallen geweest waarbij er een bestuurder onder invloed betrokken was bij een ongeluk.

Independer heeft onderzoek gedaan, gebaseerd op cijfers van de politie, waarbij naar voren kwam dat er tussen 2021 en 2022 een toename van 40,5% was van het aantal boetes voor rijden onder invloed (Van Goesen, 2023). Deze toename kan komen door het vergroot aantal controles door de politie.
Daarnaast laat het onderzoek zien dat er per 1000 inwoners een aantal van 7,4 boetes zijn uitgedeeld voor rijden onder invloed. De gemeente staat hiermee op een landelijke vijfde plaats en een provinciale eerste plaats.

Samengevat

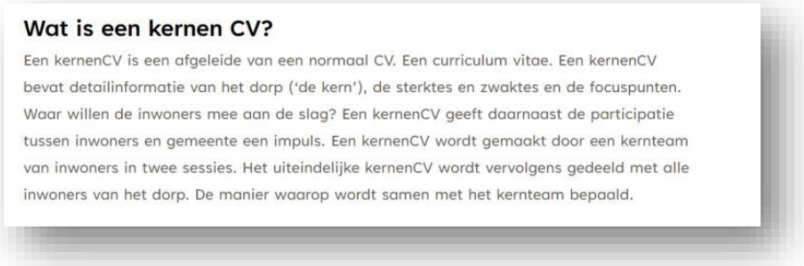
Tussen 2017 en 2022 waren er 1163 ongevallen. Bij deze ongevallen zijn 257 mensen gewond geraakt en zijn er 6 doden gevallen. De personenauto was het vaakst betrokken bij alle ongelukken, maar de fiets was het vaakst betrokken bij ongelukken met slachtoffers. Daarnaast is de aard van een ongeluk het vaakst in de flank.

Personen tussen de 25 en 39 jaar zijn het vaakst betrokken bij een ongeluk. Personen over de 70 jaar vormen de grootste groep slachtoffers. Wanneer er gekeken wordt naar leeftijd per modaliteit zijn 70+’ers op een fiets het meeste betrokken bij ongelukken, gevolgd door 50- tot en met 59-jarige op een fiets en 18- tot en met 24-jarige op een scooter/bromfiets. Daarnaast is te zien dat mannen vaker betrokken zijn bij een ongeval dan vrouwen, voornamelijk 18- tot en met 39-jarige mannen.

Wegen met een maximale snelheid van 50 kilometer per uur zien de meeste ongevallen. De modaliteit die op deze wegen het vaakst betrokken is bij een ongeval is de fiets, gevolgd door de scooter/bromfiets. De meeste ongevallen vinden plaats op een recht wegvak.

BIJLAGE 4: AANDACHTSPUNTEN KERNEN CV'S

Van alle kernen CV's zijn de focuspunten die betrekking hebben op mobiliteit hieronder opgenomen. Uden heeft geen kernen CV.

Wat is een kernen CV?

Een kernenCV is een afgeleide van een normaal CV. Een curriculum vitae. Een kernenCV bevat detailinformatie van het dorp ('de kern'), de sterktes en zwaktes en de focuspunten. Waar willen de inwoners mee aan de slag? Een kernenCV geeft daarnaast de participatie tussen inwoners en gemeente een impuls. Een kernenCV wordt gemaakt door een kernteam van inwoners in twee sessies. Het uiteindelijke kernenCV wordt vervolgens gedeeld met alle inwoners van het dorp. De manier waarop wordt samen met het kernteam bepaald.

Focuspunten Schaijk

- Verbeteren toegankelijkheid kwetsbare verkeersdeelnemers, door betere weginrichting, rolstoeltoegankelijk maken van de voetpaden en wegen, aanpakken donkere plekken.
- Behoefte aan kindvriendelijke oversteekplaatsen en het tegengaan van hardrijden en stimuleren van efficiënt parkeren.
- Bereikbaarheid openbaar vervoer, betere busverbinding: betere aansluiting op grotere kernen en frequenter rijden van bussen.
- Fietspad Udensedreef is erg smal.

Focuspunten Reek

- Er is behoefte aan vervoer voor mensen die minder mobiel zijn bv. naar ontmoetingscentra.
- Meer en betere aansluitingen op ov-knooppunten. De bushalte ligt aan de rand van het dorp en is te veraf voor mensen die slecht ter been zijn.

Focuspunten Uden-Buiten

- Verbeteren van de verkeersveiligheid op een aantal plekken waaronder de Eikenheuvelweg.
- De bestaande wegen zijn niet berekend op het vele vrachtverkeer dat er dagelijks overheen komt. De wegen zijn smal, er wordt te hard gereden en er is geen goede verlichting. Dit alles leidt tot gevaarlijke situaties voor 'kwetsbare verkeersdeelnemers' zoals fietsers en voetgangers.

Focuspunten Volkel

- Goede bereikbaarheid en ontsluiting van het dorp, o.a. van de nieuw aan te leggen rondweg van Vliegbasis Volkel naar Boekel.
- Veilige fietsroutes voor schoolgaande jeugd.
- Goede aansluiting van het dorp op de rondweg.
- Ook de locatie van de bushalte en de (fiets en wandel)routes naar de bushalte.
- Goede informatievoorziening en betrokkenheid van inwoners bij de verdere planvorming voor de rondweg.

Focuspunten Odiliapeel

- Verbeteren van een aantal verkeersonveilige situaties, waaronder de kruising bij de Beuk, het einde van de Oudedijk en hardrijden door het dorp.
- Ontbrekende trottoirs en looproutes verbeteren, voor betere toegankelijkheid.
- Wens voor het weren van vrachtverkeer uit het dorp en het anders inrichten van de kruising bij de Oudedijk en verkeersremmende maatregelen in het centrum om veiligheid te verbeteren.
- Betere aansluiting op het ov-netwerk voor met name scholieren en studenten.

Focuspunten Zeeland

- Verkeersveiligheid nabij de school vergroten.
- Verkeersveiligheid fietsers en onderhoud fietspaden.
- Aanpakken achterstallig onderhoud fietspaden (bijvoorbeeld de Brand).
- Verkeersveiligheid Kerkstraat.
- Ontbreken fietsverlichting vanaf ’t Oventje naar Uden.
- OV-verbindingen verbeteren: verbindingen naar Den Bosch, Eindhoven en Nijmegen: Meer bussen naar Nijmegen en een betere aansluiting in Uden op de bussen naar Den Bosch en Eindhoven.

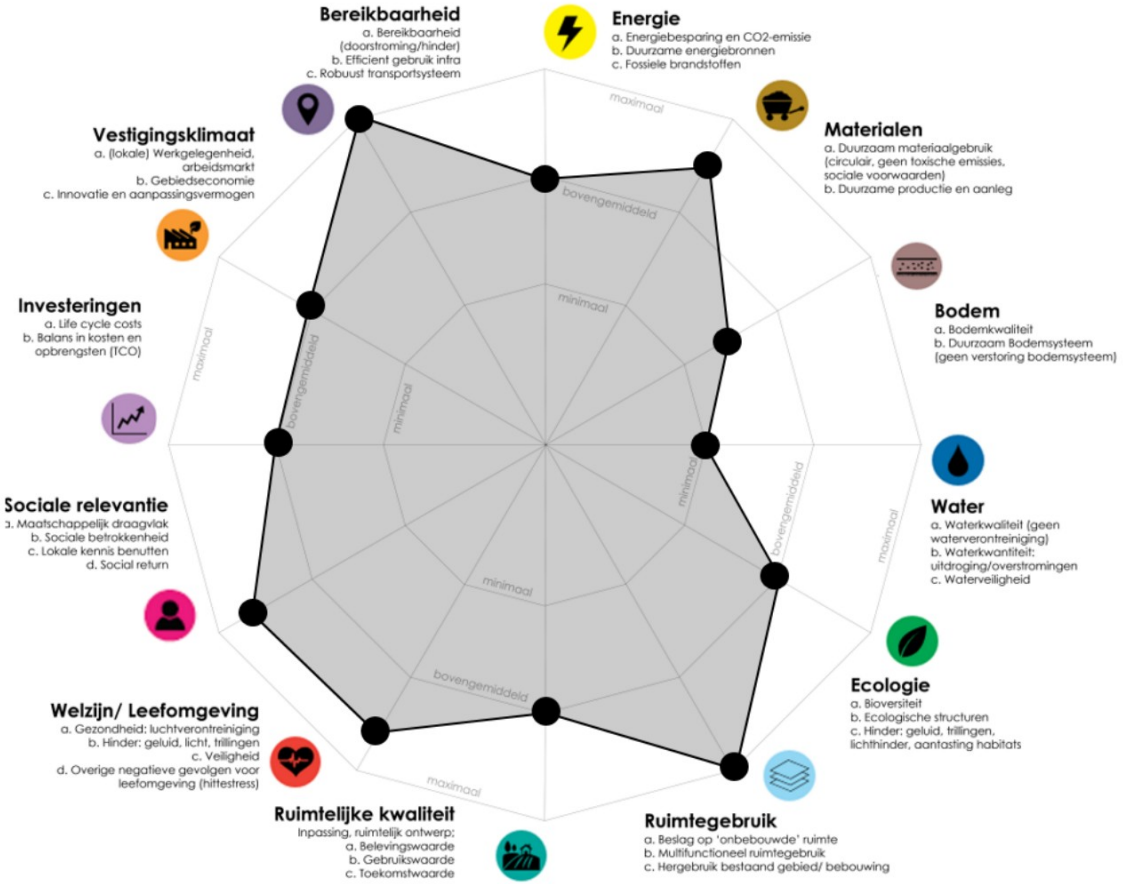

BIJLAGE 5: UITKOMSTEN AMBTELIJKE AMBITIESESSIE

Op dinsdag 10 oktober 2023 heeft een ambitiewebsessie plaatsgevonden met verschillende medewerkers van de gemeente Maashorst. Het doel van de sessie was het inzichtelijk maken van kansen en ambities op diverse beleidsvelden met raakvlakken voor het op te stellen beleidsprogramma Mobiliteit. Voor alle 12 duurzaamheidsthema's was de gemeentelijke vertegenwoordiger (beleidsspecialist) uitgenodigd bij deze sessie.

De aanwezigen hebben per ambitiethema gestemd voor een score. Hierbij waren drie scores mogelijk: Score 1 = basis (voldoen aan de minimale eisen). Score 2 = iets extra doen. Score 3 = innovatief, bovengemiddelde inzet. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt in welke mate de aanwezigen op het betreffende beleidsveld wil inzetten in combinatie met het nieuwe beleidsprogramma mobiliteit. Op basis van de stemming en de daaruit volgende discussie zijn de volgende scores per beleidsveld toegekend.

De scores zijn in de ambitieweb (zie afbeelding) ingetekend. Geconstateerd wordt dat we veel thema's belangrijk vinden en dat er geen duidelijke winnaars uitkomen. Een van de deelnemers geeft hiervoor een mooie verklaring: De begrippen Udeniseren en Verlanderen lijken hier van toepassing: niet kiezen is ook kiezen. We vinden blijkbaar alles belangrijk. Het is volgens de aanwezigen ook belangrijk om onderscheid te maken in gebiedstypes.

VERKEER INFRA MOBILITEIT

Megaborn

techniek met beleid

bezoekadres

Steenweg 17b • 4181 AJ Waardenburg

Linie 608 • 7325 DZ Apeldoorn

Brieltjenspolder 28b • 4921 PJ Made

Hanzeweg 21 • 2803 MC Gouda

correspondentieadres

Postbus 56 • 4180 BB Waardenburg

contact

0418 654900

info@megaborn.com

www.megaborn.com

Risicoanalyse Verkeersveiligheid Maashorst

maashorst

Risicoanalyse Verkeersveiligheid Maashorst

oktober 2024

Megaborn

Status:	Concept	Opdrachtgever:	Gemeente Maashorst
Kenmerk:	GMh2302 R02 c3.0	Contactpersoon:	[redacted]
Datum:	31-10-2024	Opdrachtnemer:	Megaborn
		Opgesteld door:	Thomas Jonkers
		Gecontroleerd door:	Jeanine Storm
		Vrijgegeven door:	Jeanine Storm

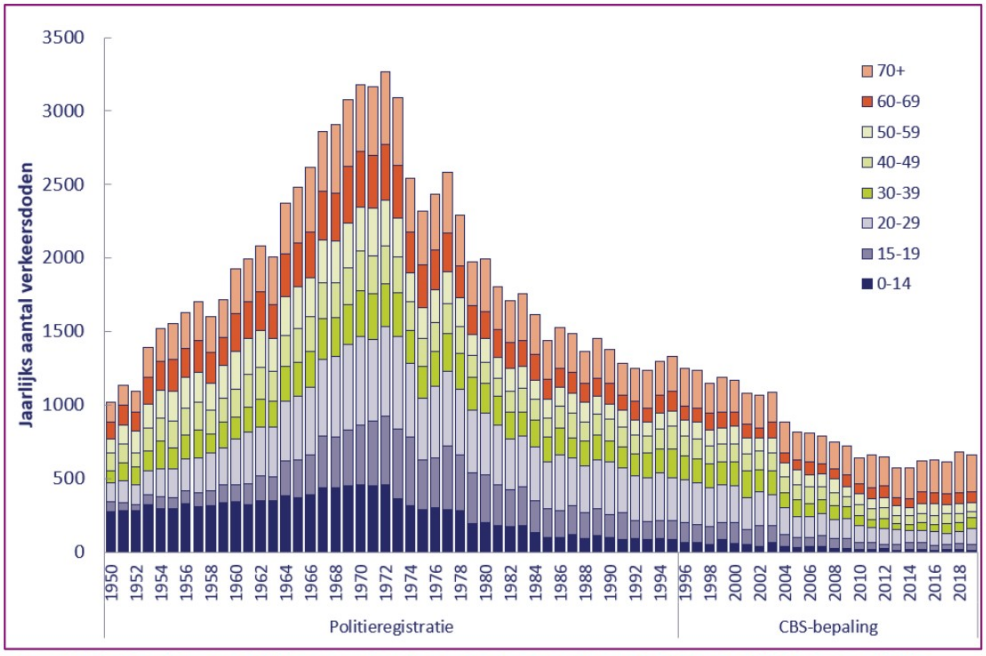
Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
   1.1 Aanleiding 4
   1.2 Risicogestuurde aanpak 5
   1.3 Leeswijzer 5
2. Onderzoeksopzet 6
   2.1 Onderzoeksmodel 6
   2.2 Onderzoeksvragen 7
   2.3 Gebruikte data en instrumenten 8
3. Analyse – risicogroepen 9
   3.1 Categorie 1: risicogroepen – leeftijd 9
   3.2 Categorie 2: risicogroepen – verplaatsingswijze 10
   3.3 Categorie 3: leeftijd van slachtoffers ten opzichte van gebruikte modaliteit 10
   3.4 Categorie 4: risicogroepen – bestuurders onder invloed alcohol/drugsaanpak 11
   3.5 Conclusie 11
4. Analyse – risicolocaties 11
   4.1 Wegtype 11
   4.2 Wegsituatie 12
   4.3 Conclusie 13
5. Analyse – risicothema's en prioritering 13
   Risicothema 1: fietsen op/langs hoofdwegen binnen de bebouwde kom (50 km/uur-wegen) 14
   Risicothema 2: bromfietsers op hoofdwegen binnen de bebouwde kom (50 km/uur-wegen) 15
   Risicothema 3: fietsen in verblijfsgebieden binnen de bebouwde kom (30 km/uur-wegen) 17
   Risicothema 4: snelheid op erftoegangswegen buiten de bebouwde kom (60 km/uur-wegen) 18
   Risicothema 5: veiligheid voor autoverkeer op hoofdwegen buiten de bebouwde kom (80 km/uur-wegen) 19
   Risicothema 6: bestuurders onder invloed, asociaal rijgedrag en afleiding in het verkeer - algemeen 20
   Risicothema 7: ouderen op de (elektrische) fiets - algemeen 21
6. Mogelijke maatregelen om risico's te reduceren 22
7. Uitvoeren monitoring 24
Bijlage 1: gebruikte data in het GIS-dashboard 25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

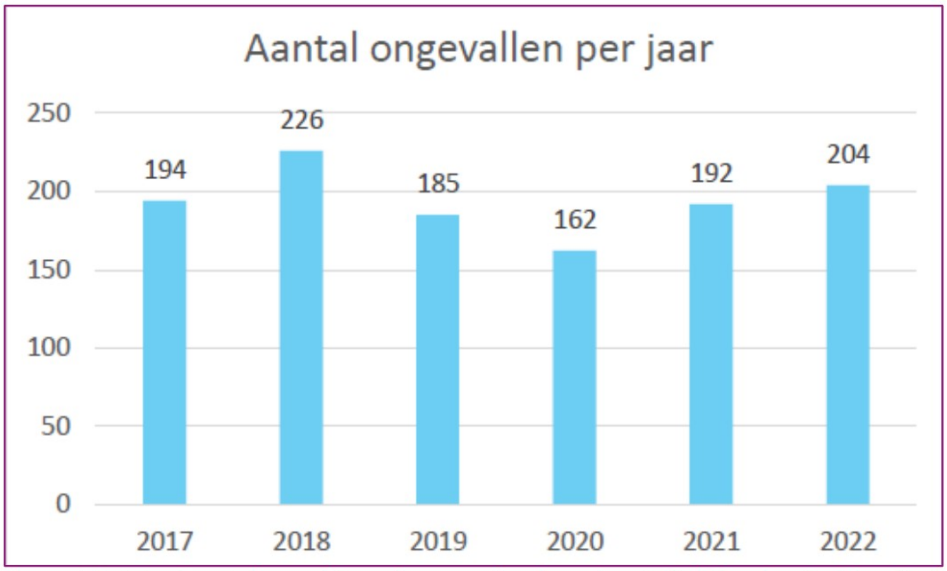
Van oudsher is het aanpakken van verkeersonveiligheid reactief. Dat wil zeggen dat lokale ongevallenconcentraties (black spots) werden aangepakt als het leed al was geschied. De Duurzaam-Veilig-aanpak, die eind jaren negentig begon, had een proactieve insteek en leverde goede resultaten op. In de periode van 1980 tot 2010 daalde het aantal verkeersdoden in Nederland van 2500 naar minder dan 700 (zie figuur 1.1).

Figuur 1.1: Jaarlijks landelijk aantal verkeersdoden, onderverdeeld in leeftijdscategorieën

Het 'laaghangend fruit' is geplukt en 'black spots' zijn aangepakt. De ongevallen die nu nog plaatsvinden, zijn niet meer zozeer geconcentreerd op één locatie, maar juist verspreid over het wegennet. De afgelopen 10 jaar slaagden overheden er onvoldoende in om de daling in het aantal verkeersdoden en gewonden door te zetten.

Dit is in de gemeente Maashorst niet anders dan in de rest van Nederland. In figuur 1.2 blijkt dat geen dalende trend van ongevallen waar te nemen tijdens de periode 2017-2022 in de gemeente Maashorst. Daarom is een andere aanpak voor verkeersveiligheid nodig.

Figuur 1.2: totaal aantal geregistreerde ongevallen (zowel met uitsluitend materiele schade als letsel- en dodelijke ongevallen) per jaar in de gemeente Maashorst tussen 2017 en 2022 (bron: VIA, 2023)

Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 spreekt de ambitie uit om te werken naar nul verkeersslachtoffers, kortom: nul op de meter. Het SPV vindt dat er hernieuwde, structurele aandacht nodig is voor verkeersveiligheid. Iedereen heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid: verkeersdeelnemers, overheden, producenten, maatschappelijke partijen en kennisinstellingen. Door het SPV wordt verkeersveiligheid op landelijk, regionaal en lokaal niveau meer in samenhang aangepakt door overheden. Het SPV biedt kansen om ook binnen de gemeente Maashorst het aantal ongevallen en slachtoffers terug te dringen. Het gezegde luidt namelijk: ‘Voorkomen is beter dan genezen.’

1.2 Risicogestuurde aanpak

Het SPV beoogt het aantal verkeersdoden en gewonden structureel te verlagen. Dit wordt gedaan door een proactieve aanpak op basis van data en indicatoren die de risico’s van verkeersveiligheid in kaart brengt en gedurende de komende jaren monitort. Daarnaast biedt het opstellen van een risicoanalyse kansen om de output te gebruiken voor het op te stellen beleidsplan mobiliteit voor de gemeente Maashorst.

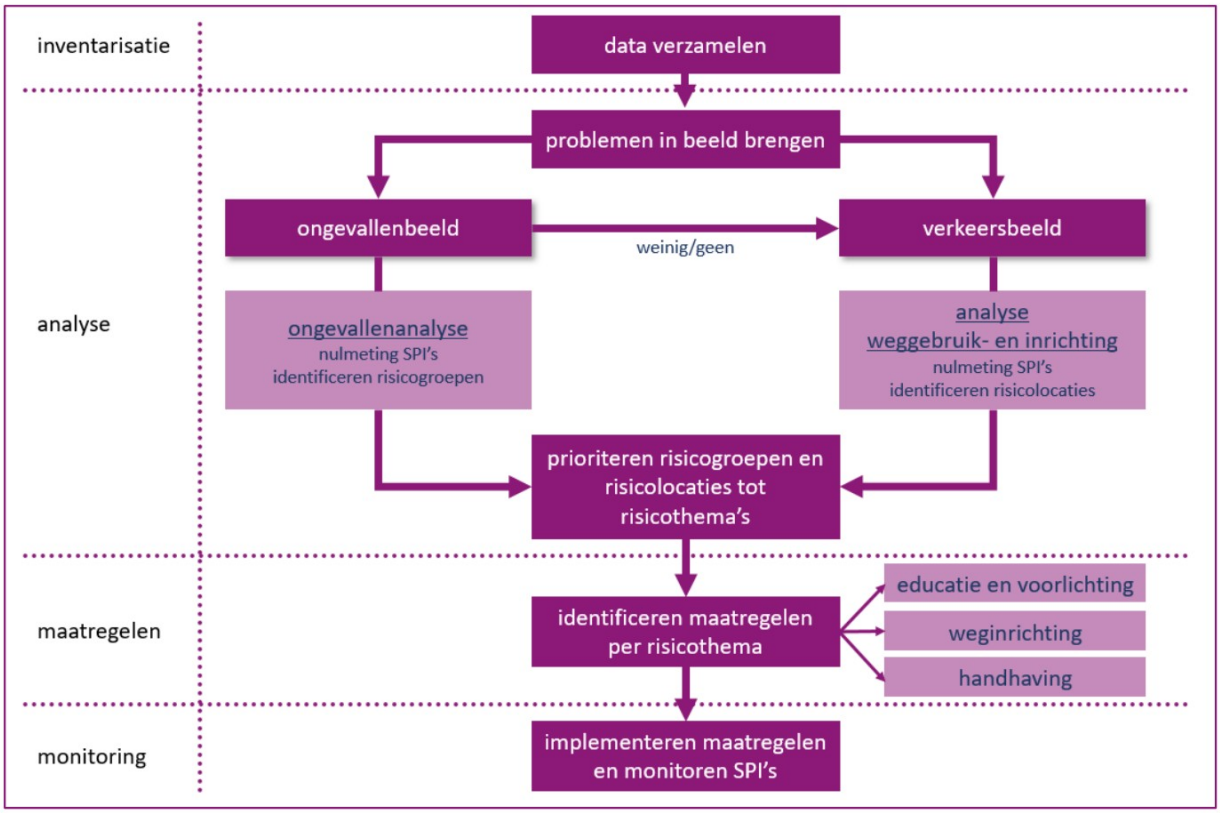
1.3 Leeswijzer

Dit rapport beschrijft zowel de werkwijze als de resultaten van de risicoanalyse. De methode van onderzoek en analyse wordt eerst toegelicht in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de analyse van de risicogroepen te vinden; en in hoofdstuk 4 de risicolocaties. Daarin zijn de tabellen met de prioritering van de risico’s weergegeven. De mogelijk te nemen maatregelen en de monitoring worden in hoofdstuk 5 en 6 benoemd. De bijlagen geven toelichting op de opbouw van de GIS-database die is gebruikt voor deze risicoanalyse.

2. Onderzoeksopzet

2.1 Onderzoeksmodel

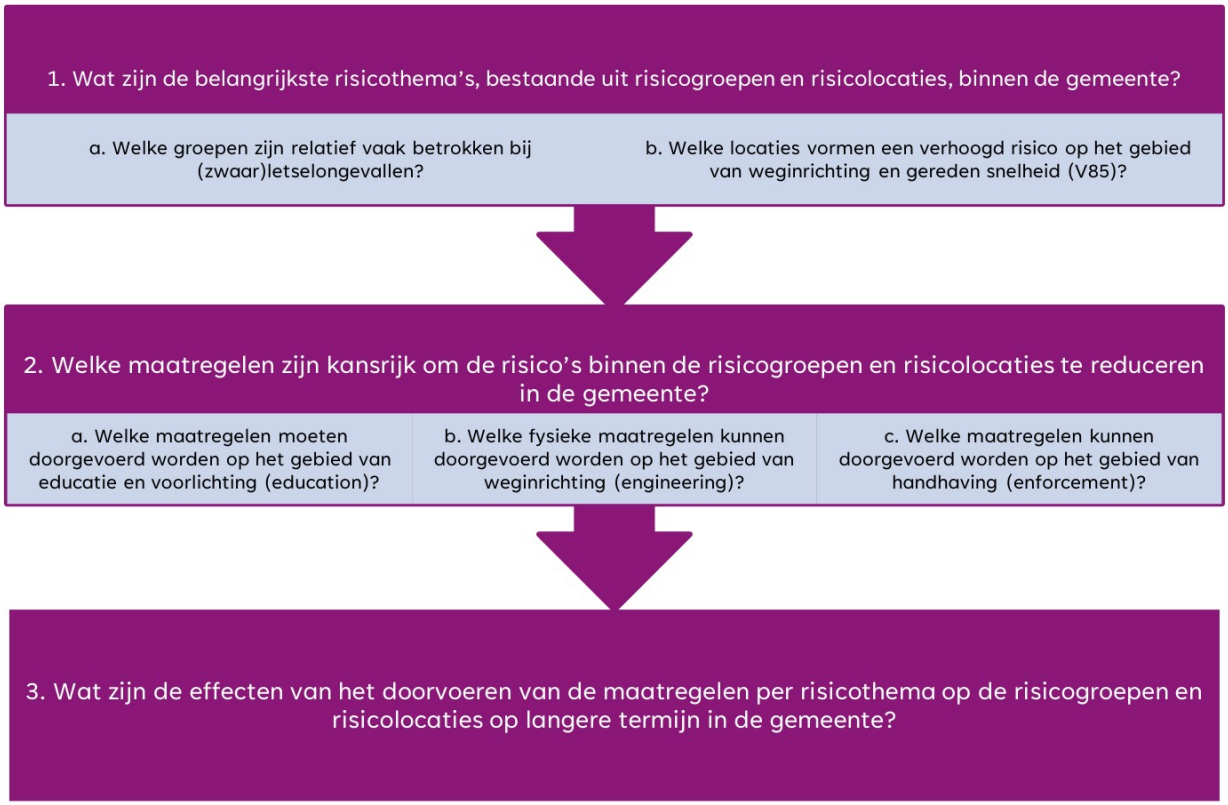
De risicogestuurde verkeersveiligheidsaanpak voeren we uit aan de hand van het onderzoeksmodel zoals aangegeven in figuur 2.1. Dit onderzoeksmodel volgt twee sporen: (links) het identificeren van risicogroepen op basis van het ongevallenbeeld en (rechts) het identificeren van risicolocaties op basis van weginrichting en weggebruik. In de analyse maken we gebruik van "SPI's: Safety Performance Indicators" oftewel prestatie-indicatoren voor verkeersveiligheid. Een structurele overschrijding van de maximumsnelheid op een wegvak is bijvoorbeeld een belangrijke indicator voor de verkeers(on)veiligheid.

Figuur 2.1: onderzoeksmodel Megaborn voor de risicogestuurde aanpak verkeersveiligheid (bron: Megaborn)

2.2 Onderzoeksvragen

Voor de risicogestuurde verkeersveiligheidsaanpak stellen we de volgende onderzoeksvragen:

2.3 Gebruikte data en instrumenten

Om antwoord te krijgen op de onderzoeksvragen is gebruik gemaakt van een aantal tools en bepaalde data. Een deel van de data komt uit het GVVP. Het GVVP wordt binnenkort vervangen door het nieuwe Beleidsprogramma Mobiliteit (BPM). Het GVVP komt dan te vervallen. De actuele data van wegennetwerken wordt integraal opgenomen in het BPM.

Het overzicht van gebruikte data is als volgt:

- BRON (Bestand geRegistreerde Ongevallen Nederland) met de data over verkeersongevallen
- CBS-data over inwonersaantallen en leeftijdsopbouw
- ArcGIS Pro en Online met de volgende data:
  - Bestuurlijke grenzen: gemeentegrens en komgrenzen (van ArcGIS Online);
  - Geometrie en naamgeving van wegvakken en kruispunten (van NWB en ModelDOK);
  - Wettelijke maximumsnelheden;
  - Werkelijke gereden V85-snelheden (van BeMobile (ontsloten via NDW));
  - Verkeersintensiteiten auto uit BBMA
  - Wegbreedte (vanuit BGT – openbare data)
- Aanvullende data:
  - Wegcategorisering (van netwerken GVVP Uden + aangevuld);
  - Fietsnetwerk (uit GVVP Uden + knooppunten (recreatief);
  - Landbouwnetwerk (uit GVVP Uden);
  - Type fietsvoorzieningen uit eigen inventarisatie;
  - Bermen – afstand tot bomen zijn geïnventariseerd.

De verzamelde data per wegvak zijn in een online kaart op een GIS-dashboard gepubliceerd. Bijlage 1 bevat nadere toelichting over de herkomst van de gehanteerde data die zijn gebruikt bij het uitvoeren van deze risicoanalyse.

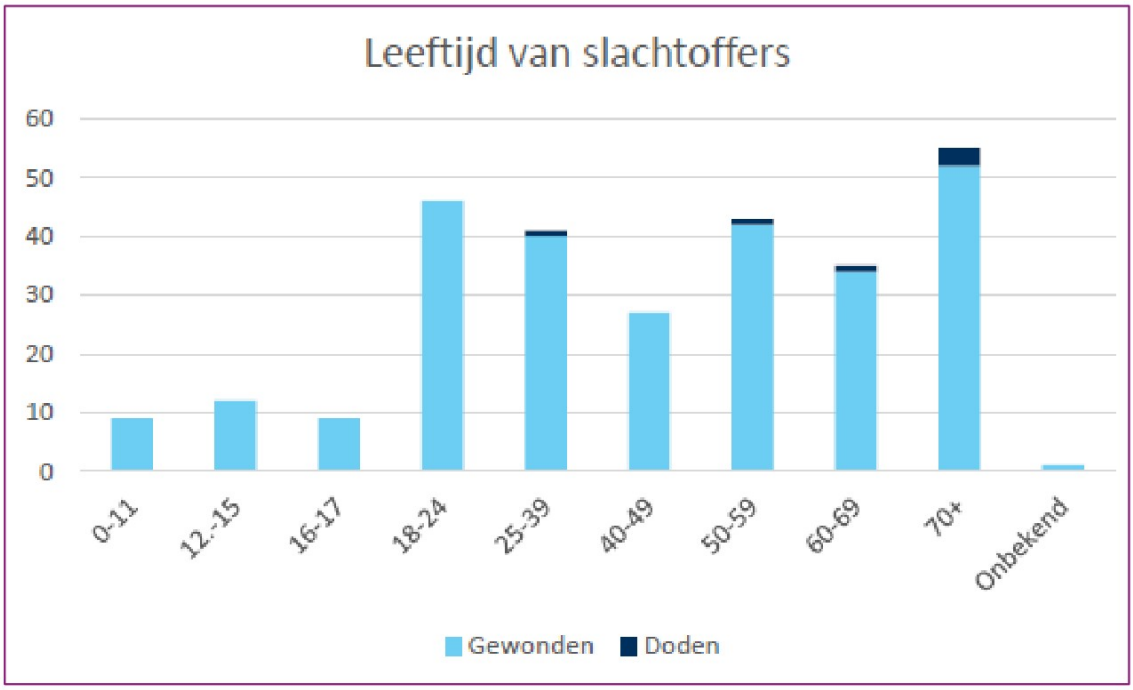
3. Analyse – risicogroepen

Onderzoeksvraag 1a:
Welke groepen zijn relatief vaak betrokken bij (zwaar)letselongevallen?

De risicogroepen in Maashorst zijn bepaald op basis van de ongevalsgegevens in de VIA software van 2017 t/m 2022. Hierbij dient vermeld te worden dat niet alle ongevallen die plaatsvinden daadwerkelijk door de politie geregistreerd worden. Met name uitsluitend materiele schade-ongevallen worden in verhouding minder geregistreerd. De politie is namelijk niet in alle gevallen aanwezig bij een ongeval. Alle ongevallen met slachtoffers (gewonden of doden) zijn geanalyseerd, waarbij de aspecten leeftijd, vervoerswijze en wegcategorisering inzichtelijk zijn gemaakt. Uit deze gegevens kan worden afgeleid welke groepen in de huidige situatie risicogroepen vormen.

3.1 Categorie 1: risicogroepen – leeftijd

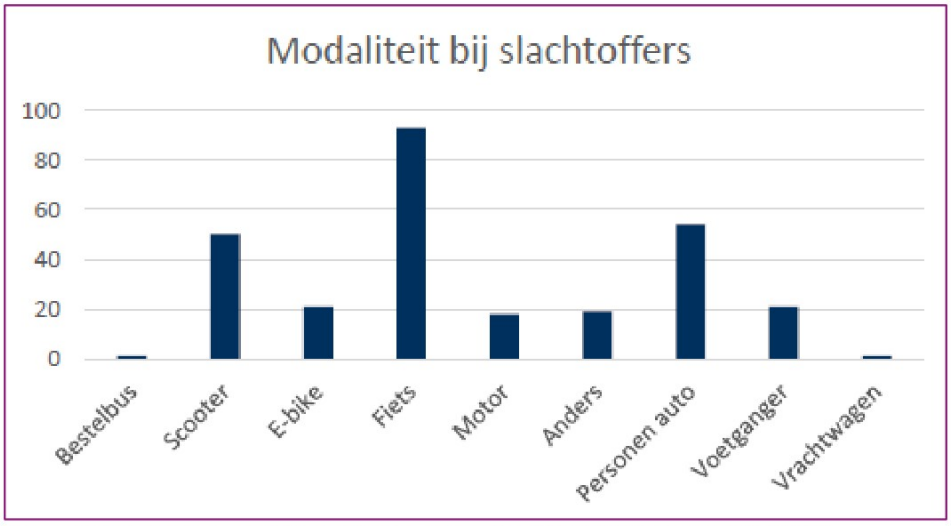
Het aantal geregistreerde slachtoffers in de geanalyseerde database is per leeftijdsklasse weergegeven in figuur 3.1. Hieruit blijkt dat de leeftijdsgroep 70+ het vaakst slachtoffer zijn geworden. Drie van de tien dodelijke ongevallen waren mensen boven de 70 jaar. Overigens is de groep van mensen tussen de 25 en 39 jaar het meest betrokken bij een ongeluk.

Figuur 3.1: Leeftijd van slachtoffers tussen 2017 en 2022 (bron: VIA, 2023)

3.2 Categorie 2: risicogroepen – verplaatsingswijze

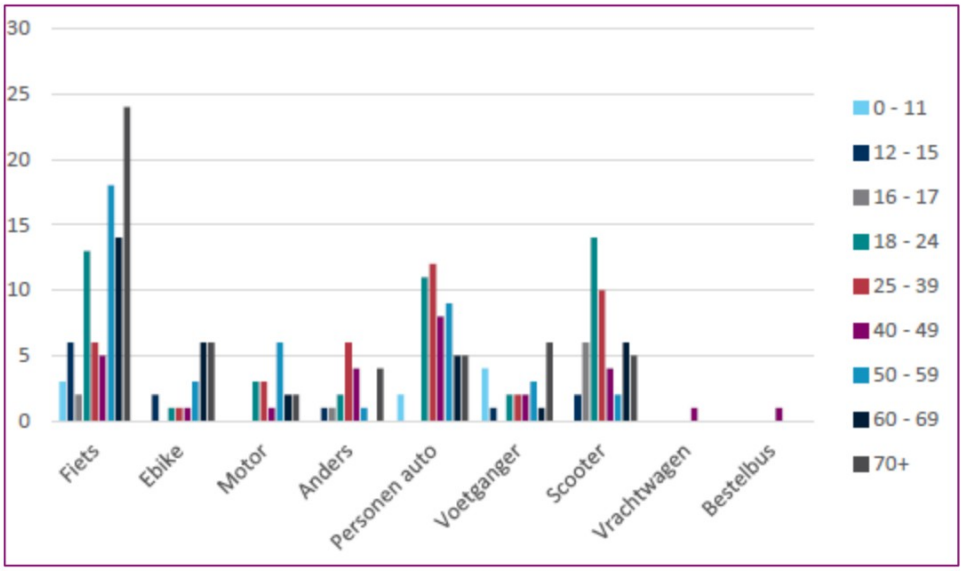
Uit figuur 3.2 blijkt dat de slachtoffers het vaakst op de fiets betrokken waren bij een ongeval ten opzichte van de andere modaliteiten. De opkomst van de e-bike (waaronder momenteel de fatbike) zou hier mogelijkerwijs een rol in kunnen spelen. Uit de ongevalsgegevens blijkt verder dat bestuurders van een personenauto wel het meest betrokken is bij ongevallen, maar daar vaak niet zelf slachtoffer bij wordt. Bijvoorbeeld: bij een aanrijding tussen een personenauto en een fiets is vaak de fietser het slachtoffer, omdat deze minder beschermd is ten opzichte van de automobilist.

Figuur 3.2: Betrokken modaliteit bij alle ongevallen 2017-2022 (bron: VIA, 2023)

3.3 Categorie 3: leeftijd van slachtoffers ten opzichte van gebruikte modaliteit

Uit figuur 3.3 blijkt dat van de groep 70+'ers die slachtoffer worden in het verkeer, het meest gebruik maakt van de fiets ten opzichte van andere modaliteiten. Ook de leeftijdsgroepen 50 t/m 59 en 60 t/m 69 die gebruik maken van de fiets zijn relatief vaak betrokken bij ongevallen. De onderstaande grafiek maakt onderscheid tussen fiets en e-bike. De vraag is of dit onderscheid bij het registreren van de ongevallen altijd is aangegeven. Mogelijk is de verhouding tussen het aantal fietsen en e-bikes in werkelijkheid anders. Verder blijkt dat jongeren (leeftijd 18 t/m 24) op de bromfiets ook relatief vaak slachtoffer worden ten opzichte van andere leeftijden/modaliteiten. Tot slot blijkt dat de fiets voor alle leeftijdsgroepen in verhouding tot meer slachtoffers leidt ten opzichte van andere modaliteiten.

Figuur 3.3: Leeftijd van slachtoffers en de gebruikte modaliteit 2017-2022 (VIA, 2023)

Onderzoeksvraag 1b:
Welke locaties vormen een verhoogd risico op het gebied van weginrichting en gereden snelheid (V85)?

3.4 Categorie 4: risicogroepen – bestuurders onder invloed alcohol/drugsaanpak

In de gemeente Maashorst zijn er 33 gevallen geregistreerd tussen 2017 en 2022 waarbij er een bestuurder onder invloed betrokken was bij een ongeluk. Uit onderzoek van Independer blijkt dat tussen 2021 en 2022 een toename van 40,5% was van het aantal boetes voor rijden onder invloed in de gemeente Maashorst (Van Goesen, 2023). Deze toename kan komen door het vergroot aantal controles door de politie. Het onderzoek laat verder zien dat er per 1.000 inwoners een aantal van 7,4 boetes zijn uitgedeeld voor rijden onder invloed van alcohol. De gemeente staat hiermee op een landelijke vijfde plaats en een provinciale eerste plaats. Naast aandacht voor alcohol achter het stuur is ook aandacht nodig voor toenemend drugsgebruik, zoals lachgas, in het verkeer.

3.5 Conclusie

Op basis van de ongevalsgegevens uit de VIA software van 2017 t/m 2022 kunnen er vier risicogroepen worden vastgesteld, namelijk:

- De fietser (waaronder de e-bike);
- Ouderen op de fiets / e-bike;
- Jongeren op de bromfiets;
- Bestuurders onder invloed (alcohol en drugs).

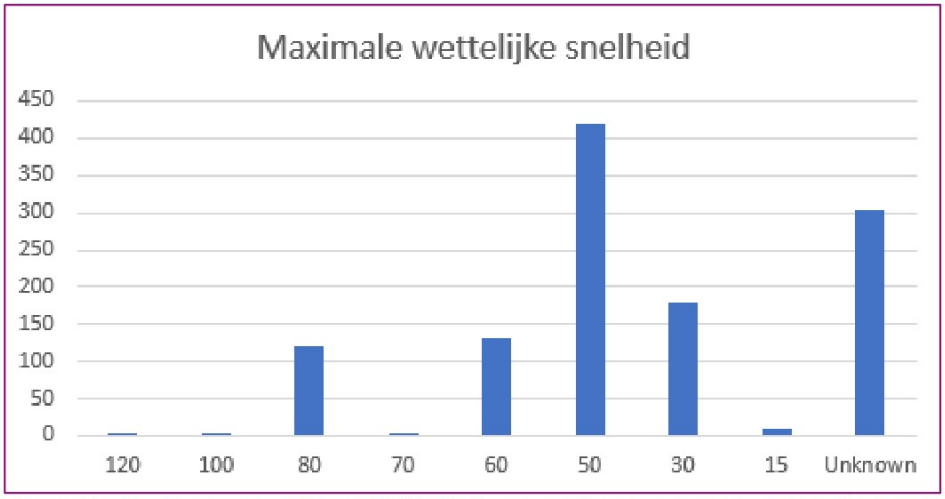
4. Analyse – risicolocaties

De risicolocaties (zie onderzoeksvraag 1b) zijn bepaald op basis van de ongevalsgegevens en de verzamelde data in ArcGIS. Daarbij zijn de gegevens over netwerken voor elke modaliteit, snelheden, intensiteiten en omgeving inzichtelijk gemaakt. Uit deze gegevens kan worden afgeleid welke locaties in de huidige situatie risicolocaties vormen.

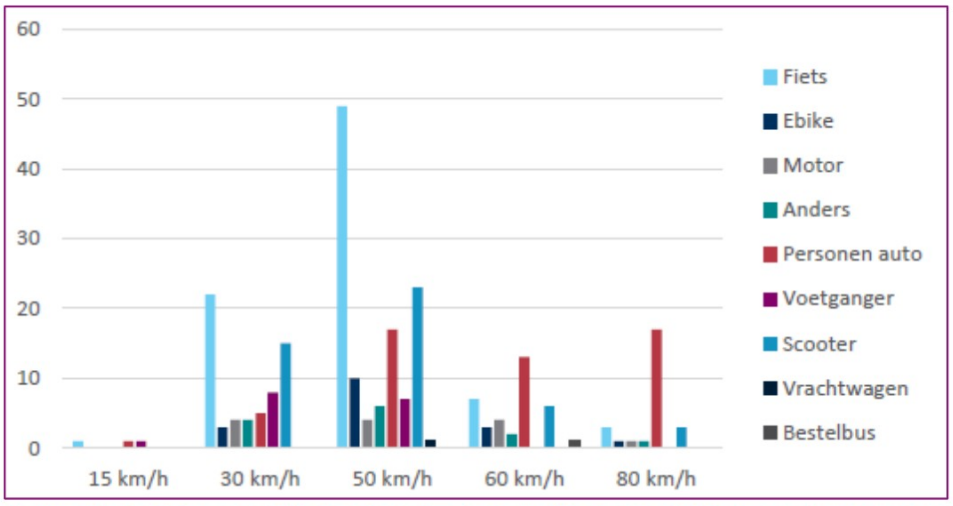
4.1 Wegtype

Vanuit de ongevallenregistratie (VIA) blijkt dat de meeste slachtoffers in de gemeente Maashorst op de 50 km/uur-wegen zijn gevallen, zie figuur 4.1. De 100/120/130 km/uur-wegen zijn niet in het beheer van

de gemeente en worden daarom in deze analyse buiten beschouwing gelaten. Voor de 80 km/uur-wegen is dat gedeeltelijk van toepassing. De 80 km/uur-wegen die in beheer zijn van de provincie zijn in de analyse buiten beschouwing gelaten. Op het gemeentelijk wegennetwerk vormen de 50 km/uur-wegen de grootste risicolocaties en daarin zijn de (al dan niet elektrische) fietsers en bromfietsers het vaakst slachtoffer, zoals te zien in figuur 4.2.

Figuur 4.1: Maximale wettelijke snelheid bij alle ongevallen tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

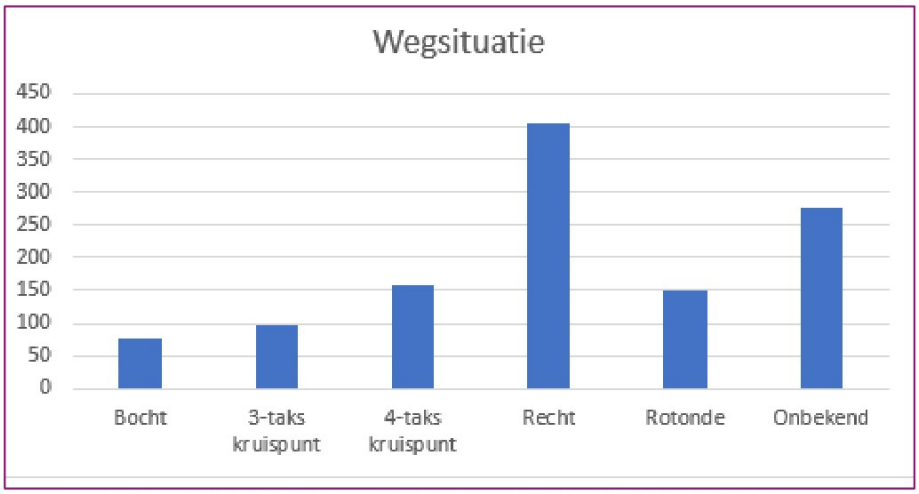

Figuur 4.2: Gebruikte modaliteit per maximale wettelijke snelheid bij alle ongevallen tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

4.2 Wegsituatie

Uit de gegevens blijkt dat één derde van alle ongevallen is geregistreerd op een rechte weg, gevolgd door viertaks kruispunten en rotondes (zie figuur 4.3). Vaak gaat de aandacht uit naar kruispunten, omdat hier uitwisseling van verkeer plaatsvindt met meer kans op ongevallen. Uit figuur 4.3 blijkt dat de aandacht (ook) naar de wegvakken van wegen moet uitgaan.

Onderzoeksvraag 1:
Wat zijn de belangrijkste risicothema's bestaande uit risicogroepen en risicolocaties binnen de gemeente?

Figuur 4.3: Wegsituatie bij alle ongevallen tussen 2017 en 2022 (VIA, 2023)

4.3 Conclusie

De 50-km/uur-wegen vormen duidelijk de grootste aandachtslocaties, met name voor de fietsers en bromfietsers. Op de tweede plaats staan fietsers in 30 km/uur-wegen. Daarna volgen de 60 km/uur wegen en als laatste de 80 km/uur wegen.

5. Analyse – risicothema's en prioritering

Om de belangrijkste risicothema's in Maashorst in beeld te brengen zijn de risicogroepen en risicolocaties met elkaar gecombineerd in verschillende thema's. Op basis van gezamenlijke expertise binnen de gemeente Maashorst en Megaborn zijn deze thema's tot stand gekomen.

Risicothema's verkeersveiligheid Maashorst:

1. **fietsen op/langs hoofdwegen binnen de bebouwde kom op 50 km/uur-wegen**
2. **bromfietsers op hoofdwegen binnen de bebouwde kom op 50 km/uur-wegen**
3. **fietsen in verblijfsgebieden binnen de bebouwde kom op 30 km/uur-wegen**
4. **snelheid op erftoegangswegen buiten de bebouwde kom op 60 km/uur-wegen**
5. **bermveiligheid op hoofdwegen buiten de bebouwde kom op 80 km/uur-wegen**
6. **bestuurders onder invloed, asociaal rijgedrag en afleiding in het verkeer - algemeen**
7. **ouderen op de (elektrische) fiets - algemeen**

Per risicothema (1 t/m 5) is vervolgens een prioritering gemaakt. Deze prioritering kwam tot stand door enerzijds naar de afzonderlijke analyses te kijken en deze met elkaar te vergelijken. Hiermee konden

verbanden gelegd worden. Hierin speelt de database in GIS een belangrijke rol; door datalagen over elkaar heen te leggen en ze onderling met elkaar te vergelijken. De prioritering is geen 'rekensom', maar is op basis van analytische interpretaties en deskundigheid van gemeente Maashorst en Megaborn tot stand gekomen.

Risicothema 1: fietsen op/langs hoofdwegen binnen de bebouwde kom (50 km/uur-wegen)

Uit de analyse van verkeersslachtoffers blijkt dat fietsers op 50 km/uur wegen de grootste risicogroep vormen ten opzichte van andere modaliteiten/type wegen. Daarom is voor dit thema gekeken naar 50 km/uur wegen waar géén vrijliggende fietspaden aanwezig zijn. Andere relevante indicatoren zijn de gereden snelheid van gemotoriseerd verkeer en de verkeersintensiteiten. Op basis van de indicator verkeersintensiteit is de prioritering gemaakt van al deze 50 km/uur-wegen, waarbij ook inzichtelijk is gemaakt wat de gereden snelheid is (uitgedrukt in V85[1]). De volgorde in de tabel op de volgende pagina geeft de score van dit risicothema aan, waarbij de prioritering is gebaseerd op basis van de verkeersdrukte (intensiteit 2019). Meer verkeersdrukte betekent namelijk een grotere kans op een conflict tussen gemotoriseerd- en fietsverkeer.

Onder de beschreven wegvakken vereisen de aanwezige rotondes extra aandacht. Op deze rotondes fietsen de fietsers op de rijbaan/fietsstrook van de rotonde, zie voorbeeld rotonde Velmolenweg. Deze locaties vormen een verhoogd risico (kans x gevolg) op ongevallen.

Voorbeeld rotonde Velmolenweg (bron: Google Street View)

Risicothema 1 - Fietsen op/langs GOW50 binnen de bebouwde kom					
	Wegvak	**Plaatsnaam**	**Fietsvoorziening**	**V85**	**Intensiteit 2019**
1.	Industrielaan	Uden	gescheiden fietsstrook (dubbele markering)	67	14078

[1] V85= gereden snelheid die door 85% van het verkeer niet wordt overschreden.

2.	Wilhelminastraat	Uden	Fietsstrook met markering	56	12884
3.	Liessentstraat	Uden	gescheiden fietsstrook (betonnen scheiding)	41	12828
4.	Velmolenweg	Uden	fietsstrook met markering	58	9519
5.	Violierstraat	Uden	fietsstrook met markering	59	9476
6.	Kornetstraat	Uden	gescheiden fietsstrook (betonnen scheiding)	53	9045
7.	Erfstraat	Uden	gescheiden fietsstrook (betonnen scheiding)	57	8100
8.	Kastanjeweg	Uden	fietsstrook met markering	50	7181
9.	President Kennedylaan	Uden	fietsstrook met markering	59	6936
10.	Pastoor Spieringsstraat	Uden	suggestiestrook	33	6097
11.	Muziekplein	Uden	suggestiestrook	56	5783
12.	Loopkantstraat	Uden	gescheiden fietsstrook (betonnen scheiding)	49	4780
13.	Cimbaallaan	Uden	geen fietsvoorziening	57	4591
14.	Bronkhorstsingel	Uden	fietsstrook met markering	59	4473
15.	Losplaats / Volkelseweg	Uden	fietsstrook met markering	56	3337
16.	Sesterlaan	Uden	fietsstrook met markering	48	3299
17.	Van Duerenlaan	Uden	fietsstrook met markering	55	3194
18.	Klarinetstraat	Uden	suggestiestrook	55	3073
19.	Voederheil	Zeeland	fietsstrook met markering	59	2602
20.	Koopmanstraat	Uden	fietsstrook met markering	52	2181

Risicothema 2: bromfietsers op hoofdwegen binnen de bebouwde kom (50 km/uur-wegen)

Naast de fietser is ook de bromfietser relatief vaak slachtoffer op 50 km/uur-wegen, wat blijkt uit de analyse van verkeersslachtoffers. Daarom is voor dit thema gekeken naar 50 km/uur-wegen met bromfietsers op de rijbaan. Ook bij deze wegvakken vereisen de aanwezige rotondes extra aandacht, omdat het een conflictpunt is tussen fietsers/bromfietsers en gemotoriseerd verkeer.

Andere relevante indicatoren zijn de gereden snelheid van gemotoriseerd verkeer (uitgedrukt in V85) boven de 51 km/uur en de verkeersintensiteiten boven de 5.000 mvt/etmaal. De prioritering is gebaseerd op basis van de verkeersdrukte (intensiteit 2019). Meer verkeersdrukte betekent namelijk een grotere kans op een conflict tussen gemotoriseerd- en bromfietsverkeer.

Risicothema 2 - Bromfietsers op/langs gow50 binnen de bebouwde kom					
	Wegvak	**Plaatsnaam**	**Situatie**	**V85**	**Intensiteit 2019**
1	Nieuwe Udenseweg	Volkel	Bromfietsers op de rijbaan	64	12367
2	Industrielaan	Uden	Bromfietsers op de rijbaan	62	5091
3	President Kennedylaan	Uden	Bromfietsers op de rijbaan	61	6544
4	Violierstraat	Uden	Bromfietsers op de rijbaan	59	9279
5	Erfstraat	Uden	Bromfietsers op de rijbaan	58	5971
6	Wilhelminastraat	Uden	Bromfietsers op de rijbaan (deel van het wegvak)	56	8702
7	Land van Ravensteinstraat	Uden	Bromfietsers op de rijbaan	54	5138
8	Kornetstraat	Uden	Bromfietsers op de rijbaan	53	9045
9	Schutsboomstraat	Schaijk	Bromfietsers op rijbaan + gedeelte op bromfietspad	53	8069
10	Muziekplein	Uden	Bromfietsers op de rijbaan	51	5783

Risicothema 3: fietsen in verblijfsgebieden binnen de bebouwde kom (30 km/uur-wegen)

Het derde thema dat om aandacht vraagt zijn de fietsers op 30 km/uur wegen. Hier zijn fietsers relatief vaak slachtoffer bij een ongeval. Snelheid is hier als grootste risico-indicator aangehouden. Voor deze categorie liggen de grootste risico's op de erftoegangswegen waar de snelheid beduidend hoger is dan toegestaan (35 km/uur en hoger) en de intensiteit van het gemotoriseerd verkeer relatief hoog ligt (>2.000 mvt/etmaal).

Risicothema 3 - Fietsen op ETW30 binnen de bebouwde kom					
	Wegvak	**Plaatsnaam**	**Fietsvoorziening**	**V85**	**Intensiteit 2019**
1	Jagersveld*	Uden	suggestiestrook	60	4638
2	Udenseweg	Zeeland	fietsstrook met markering	50	4396
3	Kerkstraat	Zeeland	geen fietsvoorziening	48	3190
4	Monseigneur Borretstraat	Reek	suggestiestrook	47	2014
5	Runstraat	Schaijk	deels vrijliggend fietspad / deels suggestiestrook	47	3319
6	Handelslaan	Uden	suggestiestrook	46	2119
7	Energielaan	Uden	suggestiestrook	46	2032
8	van Duerenlaan	Uden	suggestiestrook	43	4058
9	Rudigerstraat	Volkel	suggestiestrook	38	2116

**) gelegen op een industrieterrein*

Risicothema 4: snelheid op erftoegangswegen buiten de bebouwde kom (60 km/uur-wegen)

Op de erftoegangswegen buiten de bebouwde kom (ETW60) zijn minder slachtoffers gevallen ten opzichte van de GOW50 en ETW30-wegen. Desondanks is er verkeersveiligheidswinst te behalen op de ETW60-wegen voor zowel autoverkeer als fietsverkeer. Voor dit thema is gekeken naar 60 km/uur-wegen zonder vrijliggende (brom)fietspaden en een verkeersintensiteit boven de 500 mvt/etmaal waar de gereden snelheid het hoogste ligt. De volgorde is gebaseerd op basis van de gereden snelheid (uitgedrukt in V85). In de onderstaande tabel wordt ook de rijbaanbreedte aangeven om een beeld te krijgen hoe breed/smal de weg is.

Risicothema 4 - autoverkeer ETW60 buiten de bebouwde kom							
	Wegvak	**Plaatsnaam**	**Rijbaan breedte**	**Fietsvoorzieningen**	**V85**	**Intensiteit 2019**	**Landbouwnetwerk**
1	De Steeg	Reek	5,10 meter	suggestiestrook	77	836	Aanwezig
2	Oudedijk	Odiliapeel	5,70 meter	suggestiestrook	75	2702	Aanwezig
3	Runstraat	Schaijk	6,40 meter	aanliggend fietspad	74	2994	Aanwezig
4	Oude Maasdijk	Reek	4,70 meter	suggestiestrook	72	1014	Niet aanwezig
5	Witte Dellen	Zeeland	6,20 meter	suggestiestrook	72	3997	Niet aanwezig
6	Patersweg	Uden	6,10 meter	suggestiestrook	70	1729	Niet aanwezig
7	Hoogheistraat	Schaijk	4,70 meter	suggestiestrook	68	1494	Niet aanwezig
8	Scheisestraat	Schaijk	6,10 meter	suggestiestrook	67	1705	Niet aanwezig
9	Heijtmorgen	Reek	5,60 meter	suggestiestrook	67	1470	Niet aanwezig
10	Gagelstraat	Schaijk	3,90 meter	suggestiestrook	66	763	Niet aanwezig

Risicothema 5: veiligheid voor autoverkeer op hoofdwegen buiten de bebouwde kom (80 km/uur-wegen)

Hoewel de 80 km/uur-wegen als laatste uit de risicolocaties naar voren komen, gebeurt ook op dit type weg nog wel een aantal ongevallen. Uit de analyse van deze wegen gebleken dat er risico's voor de bermveiligheid aanwezig zijn. Omdat het belangrijk is om aandacht te houden voor deze risico's, worden deze locaties hier ook benoemd als risicothema.

Op de 80 km/uur-wegen (GOW80) waren de meeste slachtoffers automobilisten. De grootste risico's op 80 km/uur-wegen ontstaan op de kruispunten en op wegvakken waar de snelheid wordt overschreden. Op de gemeentelijke 80 km/uur-wegen is sprake van een (beperkte) snelheidsoverschrijding. Een andere risico-indicator bij GOW80 is een te smalle obstakelvrije zone tussen rijbaan en obstakels (zoals bomen en watergangen). In het algemeen geldt dat de kans op enkelvoudige ongevallen toeneemt, naarmate de breedte van de obstakelvrije zone afneemt. De gestelde richtlijn van het CROW is een obstakelvrije zone van 6,00 meter (normaal) en minimaal 4,50 meter[2]. Op basis van de afstand tussen rijbaan en bomen én de gereden snelheid zijn de meest risicovolle 80 km/uur (GOW) wegen in onderstaande tabel zichtbaar.

Risicothema 5 'bermveiligheid' autoverkeer GOW80 bubeko						
	Wegvak	**Plaatsnaam**	**Afstand bomen noord/west***	**Afstand bomen zuid/oost***	**V85**	**Intensiteit 2019**
1	Bergmaas	Zeeland	10,5 meter	2,3 meter	86	12580
2	Rondweg	Uden	2,5 meter	2,8 meter	83	12580

2 Bron: Wegontwerp bubeko met HWO\Handboek wegontwerp 2013 – Gebiedsontsluitingswegen – paragraaf 5.2.4 Obstakelvrije zone

Risicothema 6: bestuurders onder invloed, asociaal rijgedrag en afleiding in het verkeer - algemeen

Dit risicothema is een algemeen thema dat zowel landelijk als binnen de gemeente Maashorst speelt. Om deze risico's tegen te gaan zullen gerichte maatregelen genomen moeten worden, met name gericht op educatie en handhaving.

Bestuurders onder invloed

Onder rijden onder invloed verstaan we zowel alcohol als drugs. Voor alcohol geldt dat het de kans op ongevallen vergroot, doordat de alertheid en daarmee reactietijd van bestuurders afneemt. Bovendien zorgt alcoholgebruik ervoor dat de kans op asociaal rijgedrag groter wordt door overschatting van rijprestaties, met grotere kans op onveilige situaties. Net als alcohol hebben ook drugs een negatieve invloed op de rijvaardigheid van bestuurders. Diverse drugs, zoals lachgas, kunnen ervoor zorgen dat de bestuurder voor korte of langere tijd onvoldoende alert kan zijn om zich veilig in het verkeer te begeven. Bestuurders onder invloed zijn niet alleen een gevaar voor zichzelf, maar ook voor een ander. Om het aantal bestuurders onder invloed te reduceren zal aandacht besteed worden aan educatie, bijvoorbeeld de jaarlijkse BOB-campagne. Daarnaast zijn er kansen om met name jongeren te bereiken via sociale media. Tot slot is strenge handhaving op strategische locaties op strategische tijdstippen van belang om het probleem tegen te gaan.

Foto BOB-campagne, tegen alcohol in het verkeer Bron: komveiligthuis.nl

Asociaal rijgedrag in het verkeer

Asociaal rijgedrag omschrijven we als gedrag dat overlast of onveilige situaties veroorzaakt bij andere weggebruikers, voorbijgangers of omwonenden. Voorbeelden hiervan zijn: extreem hard rijden, tegen de richting inrijden, door rood rijden, rechts inhalen, enzovoorts. Met name beginnende bestuurders (jongeren) vormen een risicogroep vanwege gebrek aan ervaring en daarmee inzicht in de mogelijke consequenties van bepaald rijgedrag. Ook onder langzamere voertuigen, waaronder bromfietsen en fatbikes, vindt asociaal rijgedrag plaats, wat tot verkeersonveiligheid leidt. Om asociaal rijgedrag tegen te gaan is het belangrijk om een weginrichting te maken die logisch is en uitnodigt om het gewenste gedrag te vertonen, en eventueel ook afdwingt van het gewenste gedrag. Een voorbeeld hiervan is het toepassen van van snelheidsremmende maatregelen. Daarnaast is bewustwording van (met name) jongeren belangrijk, om inzicht te krijgen in de gevaren van asociaal rijgedrag. Tot slot is strenge handhaving op asociaal rijgedrag van belang om de spreekwoordelijke 'rotte appels eruit te pikken'.

Afleiding in het verkeer

Door de toenemende digitalisering ontstaan steeds vaker ongevallen door afleiding achter het stuur. De ogen van de bestuurder zijn dan niet op de weg gericht, maar bijvoorbeeld op de telefoon. Hierdoor neemt de kans op een ongeval toe. Bewustwording onder de bestuurders, van de mogelijke risico's en gevaren is hiervoor essentieel. Dit kan doormiddel van campagnes (bijvoorbeeld de MONO-campagne) en handhaving, om dit ongewenste gedrag terug te dringen en de verkeersveiligheid te vergroten.

Risicothema 7: ouderen op de (elektrische) fiets - algemeen

Door de komst van de elektrische fiets kunnen ouderen tot hogere leeftijden deel blijven nemen aan het verkeer wat sociaal/maatschappelijk een positieve impact heeft op het welzijn van deze leeftijdsgroep. De keerzijde hiervan is het toenemende aantal ongevallen onder de groep 60+ers. De iets hogere snelheid van de elektrische fiets vereist dat de bestuurder sneller beslissingen moet nemen en vlotter moet anticiperen ten opzichte van de (langzamere) normale fiets. De praktijk leert dat ouderen vaak een beperktere voertuigbeheersing hebben, waardoor het risico op ongevallen toeneemt. Bovendien zijn ouderen lichamelijk kwetsbaarder op het moment dat ze ten val komen. Hierbij vormen obstakels, stoepranden, paaltjes, te smalle fietspaden, enzovoorts een risico voor ouderen op de fiets. Dit kan deels opgelost worden door onnodige obstakels (zoals paaltjes) te verwijderen en fietspaden breed in te richten conform de geldende richtlijnen. Daarnaast kan de doelgroep door middel van gerichte campagnes betrokken worden hoe ze veiliger zich door het verkeer kunnen begeven en worden gestimuleerd tot het gebruik van een fietshelm. Omdat ouderen soms minder bereikbaar zijn via sociale platformen, maar meer via de traditionele communicatiemiddelen is een specifieke doelgroepbenadering hier gepast.

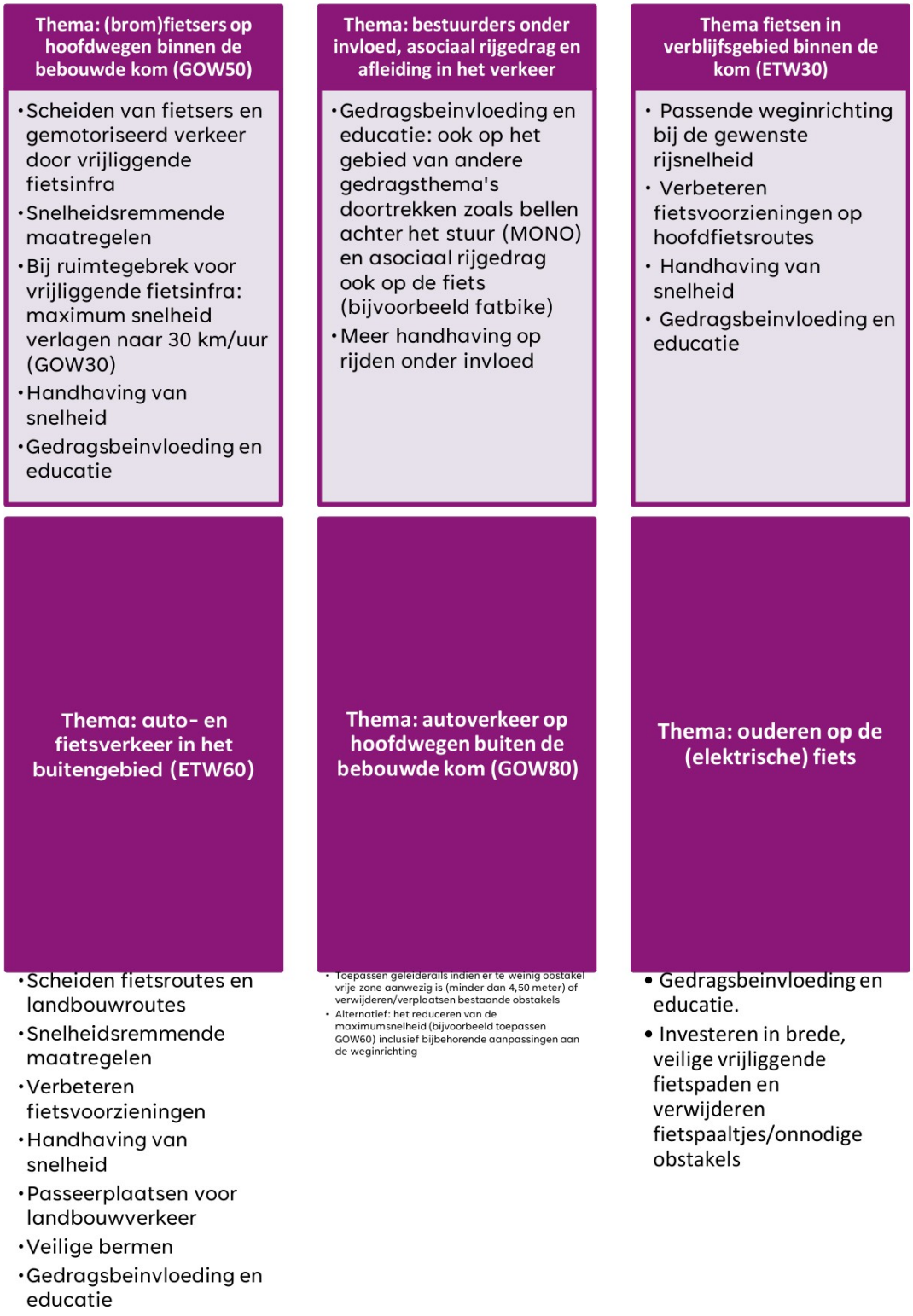

Foto van senioren op een e-bike: (bron: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM)

6. Mogelijke maatregelen om risico's te reduceren

In hoofdstuk 3 zijn de risicogroepen bepaald; en in hoofdstuk 4 de risicolocaties en in hoofdstuk 5 de risicothema's. In dit hoofdstuk kijken we naar mogelijke maatregelen die relevant zijn voor de aanpak van de beschreven thema's. Deze maatregelen kunnen de basis vormen voor nadere uitwerking in een uitvoeringsprogramma.

In het onderstaande schema zijn mogelijke maatregelen weergegeven op het gebied van educatie, engineering en handhaving. Deze maatregelen geven handvatten om het toekomstig uitvoeringsplan bij het op te stellen vorm te geven. Hiermee kan een uitvoeringsprogramma bij te ontwikkelen het beleidsprogramma mobiliteit worden uitgewerkt. Een belangrijk verschil ten opzichte van de traditionele wijze van het maken van een uitvoeringsprogramma is dat de maatregelen niet gebaseerd zijn vanuit een reactieve benadering, maar vanuit een proactieve benadering. De risicothema's met de daarbij behorende prioritering vormen hierin het uitgangspunt voor de aan te pakken locaties en thema's. De thema's 'bestuurders onder invloed' en 'ouderen op de (elektrische) fiets' zijn concrete risicogroepen bepaald in hoofdstuk 3. De overige thema's in hoofdstuk 5 zijn bepaald op basis van de risicolocaties uit hoofdstuk 4.

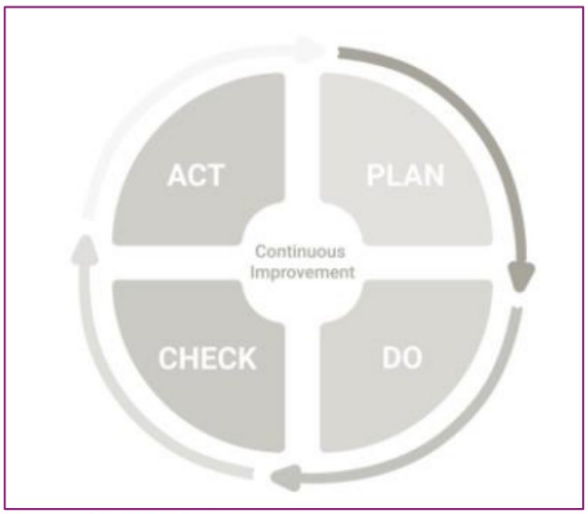

Figuur 6.1: Mogelijke maatregelen per risicothema

7. Uitvoeren monitoring

Op basis van de 0-metingen die zijn uitgevoerd en verwerkt in het GIS-dashboard, is het mogelijk om de indicatoren te monitoren (onderzoeksvraag 3). Met behulp van deze tool kan ook op lange termijn worden gemeten wat de effecten zijn van het uitvoeringsprogramma op de prestatie indicatoren. Zo is het in de toekomst mogelijk om de risicoaanpak en het uitvoeringsprogramma bij te stellen op basis van de veranderende indicatoren.

Door het 4-jaarlijks (bestuursperiode) monitoren van de indicatoren is een PDCA kringloop ontstaan vanuit de proactieve benadering. Verkeersveiligheidsmaatregelen worden niet meer genomen vanuit een reactieve vorm, maar vanuit een proactieve benadering. Door het kiezen voor 4-jaarlijkse monitoring loopt de monitoring synchroon met de periode voor het actualiseren van het uitvoeringsprogramma en blijft op die manier het uitvoeringsprogramma actueel.

Figuur 7.1: PDCA kringloop

Bijlage 1: gebruikte data in het GIS-dashboard

De database bevat de volgende datalagen:

- *Verkeersintensiteiten* =Uit BBMA: Intensiteit huidig 2019 (in mvt/etm) | intensiteiten voor planjaar 2030 en 2040 ook beschikbaar | BrabantBrede ModelAanpak: Bron: https://bbma.brabant.nl/
- *BGT_wegdeel:* Alle wegdeel-vlakken vanuit de BGT – openbare data => Wegbreedte
- *V85 = Floating_Car_Data:* Floating Car Data van BeMobile (ontsloten via NDW) | V85-snelheid per jaar | Bron: https://nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/dut/catalog.search#/metadata/ba7c8b82-d1b9-464b-bf05-7f78205844f7
- *Wegvakken:* Wegvakken afkomstig uit het Nationaal Wegenbestand (NWb) inclusief snelheidslimieten en geschatte wegbreedte o.b.v. BGT, versie 08-2023 | Bron: https://www.nationaalwegenbestand.nl | onderbouwing: https://downloads.rijkswaterstaatdata.nl/wkd/Documentatie/Gebruikersinformatie%20Wegkenmerkendatabase%20WKD%201.5%2030-05-2023.pdf
- *Bebouwde_kom_TOP10NL:* Inschatting van de gebieden binnen de bebouwde kom vanuit de TOP10NL (BRT)
- *Categorisering/autonetwerk:* alle netwerken – van netwerken GVVP Uden overgenomen + aangevuld
- *Hoofdwegen:* zijn alle wegen die in de gebiedsindeling van het beleidsprogramma mobiliteit als hoofdnetwerk zijn beschouwd
- *Fietsnetwerk:* overgenomen uit GVVP Uden + knooppuntennetwerk voor recreatief netwerk
- *Landbouwnetwerk* – van kaartje van GVVP Uden
- *Wegbreedte* – vanuit BGT, is een inschatting, niet gemeten
- *Fietsvoorzieningen:* zelf geïnventariseerd
- *Bermen:* afstanden tussen rijbaan en bomen zijn geïnventariseerd

Nota van zienswijzen en reacties Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst

In deze nota wordt beschreven op welke wijze er is geparticipeerd over het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst. Ook wordt aangegeven of en zo ja, op welke wijze, reacties zijn verwerkt in het definitieve beleidsprogramma.

Participatie momenten

- Ambitiesessie intern (oktober 2023, resultaten opgenomen in bijlage 1 van het beleidsprogramma)
- Enquête onder inwoners (november 2023, resultaten opgenomen in bijlage 1 van het beleidsprogramma)
- Stakeholdersbijeenkomst (april 2024)
- Raadsinformatieavond (9 oktober 2024)
- Opiniërende bespreking commissie REF (31 oktober 2024)
- Diverse gesprekken met interne en externe stakeholders (november 2024 t/m maart 2025)
- Publicatie zienswijzeprocedure via www.officielebekendmakingen.nl
- Reactiemogelijkheid via Maashorst aan het woord (week 5 t/m 10 2025)
- Publicatie in weekbladen, gemeentelijke website en social media met verwijzing naar beleid en mogelijkheid om te reageren per mail. (week 5 en 8 2025)
- Aanbieden artikel aan inwonersplatforms voor plaatsing op hun websites (Natuurlijk Schaijk, Initiatief Zeeland, Peels Platform, Dorpsontwikkeling Reek, Dorpsraad Volkel, Uden Buiten, Klankbordgroep Uden Oost) (week 5 2025)
- Informeren diverse stakeholders over ter inzage legging (6 februari 2024)
- Raadsinformatieavond (13 maart 2025)
- Bijeenkomst met ondernemersverenigingen (19 mei 2025)

Externe participatie zienswijzen en reacties

	Reactie	Beoordeling/antwoord
Inwoner 1	Graag aandacht voor de voetgangers en fietsers die vanuit de Rooijsestraat richting St. Jansstraat lopen of fietsen en visa versa. Voor de duidelijkheid dit is de verbindingsroute die langs de soms erg druk bezochte LIDL loopt. Hier is erg veel onduidelijkheid in de kleur van de bestrating, bebording enz. Mensen, voetgangers, (brom)fietsers en parkerende automobilisten doen maar wat. Mocht hier onverhoopt een ongeval plaatsvinden dan is verwijzing naar het Regelement Verkeersregels & Tekens onmogelijk en wellicht de gemeente aansprakelijk! Graag aandacht hiervoor!	Beleidsprogramma gaat over algemene uitgangspunten. Hier wordt een specifiek knelpunt benoemd. Dit past niet in een beleidsprogramma. We zijn over dit knelpunt al in gesprek met elkaar
Inwoner 2	Het geheel voelt als een mooi uitziend pakketje zonder inhoud. Geen praktisch plan van aanpak.	Er wordt nog gewerkt aan een uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma worden de maatregelen benoemd die bijdragen aan realisatie van het beleid.

	We zien hier een kopie van een plan voor elke gemeente in Nederland. Ouderen hier zijn 80+ en die fietsen hier nog heel gezond rond, zie de foto van senioren op de fiets. In jullie tekst ligt een oordeel: dat 60+ hier ook gevaarlijk is met een ebike, terwijl je in tabel 3.3. je een hogere staaf ziet van meer scooterongevallen dan fietsongevallen (in Nederland. En dat zijn landelijke cijfers. Geen Maashorst cijfers. Heb je die ook? En de fatbikers zijn niet opgenomen in de tabel. Hoe recent is deze tabel?	De gebruikte cijfers zijn geen landelijke cijfers, maar cijfers voor Maashorst. Er is gebruik gemaakt van de ongevallencijfers tot en met 2023, omdat de ongevallencijfers van 2024 nog niet bekend waren bij het opstellen van dit beleidsprogramma. Zowel ouderen op de e-bike en jongeren op bromfietsen komen naar voren als risicogroepen. De fatbike wordt niet als aparte categorie geregistreerd bij ongevallen. Hier zijn dus geen cijfers over bekend
	Wat is het Fietsforum? Waarom beschrijven jullie dat niet?	Fiets Forum is een belangengroep die opkomt voor de belangen van alle fietsers in de gemeente Maashorst. Is aangepast in het beleidsprogramma
	Ik mis de knelpuntenlijst van het Fietsforum en de inwoners. Er is vast veel verzameld	Een samenvatting van de enquête is opgenomen in bijlage 1 van de rapportage. Deze samenvatting bevat ook een kaart met daarop alle aangegeven knelpunten. De lijst met knelpunten van Fiets Forum is niet opgenomen in de bijlage van het beleidsprogramma, omdat deze niet specifiek is opgesteld voor dit beleidsprogramma. De knelpuntenlijst is te vinden op de website van Fiets Forum
	Waarom een duur extern buro terwijl jullie moeten bezuinigen?	De gemeente heeft onvoldoende capaciteit om zo'n omvangrijk beleidsprogramma zelf op te stellen
	In bijlage 1 zou de info staan zoals verworven van inwoners op de infoavonden, misschien moet je die nog toevoegen?	Voor inwoners zijn er geen informatieavonden gehouden. Inwoners konden een enquête invullen. De uitkomsten van deze enquête zijn opgenomen in bijlage 1, vanaf pagina 18
Inwoner 3	Bij fiets bedrijfsterrein ook aandacht voor overdekte fietsenstalling bedrijfsterrein.	Overdekte fietsenstallingen is onderdeel van fietsstimulering door bedrijven. Bedrijven moeten werknemers facaliteiten bieden waardoor fietsen naar het werk aantrekkelijk wordt. Hierbij kun je denken aan goede fietsenstallingen, maar ook mogelijkheden om je om te kleden / te douchen.

		Fietsstimulering door bedrijven is niet benoemd en wordt nog toegevoegd in het beleidsprogramma
	Verder aandacht voor gevaren lithium-ion batterijen. Besef van mogelijke risico's is nu veel te laag. Vooral gassen als waterstoffluoride (HF) en kleine partikels van zware metalen in geval van een fietsbatterijbrand. Vooral jongeren zijn zich zeer weinig bewust van gevaren en denken veel te vaak dat het niet mis kan gaan.	Gevaren van batterijen zijn geen onderdeel van het beleidsprogramma mobiliteit.
	Meer aandacht voor het gezondheid- en veiligheidsaspect elektrische auto's en laadpalen. Denk hierbij aan brand- , elektrocutie-, ontploffingsgevaar naast het binnen krijgen van gevaarlijke gassen en partikels zware metalen alsmede het binnen krijgen van rubber van banden en kleine partikels van de rem.	Laadpalen zijn volledig veilig. Wel is er brandgevaar bij het opladen van een elektrische auto, maar dat gevaar is minder groot dan bij auto's met een verbrandingsmotor. Alleen het opladen in parkeergarages brengt specifieke risico's met zich mee, omdat blussen van een elektrische auto lastig is. Dit beleidsprogramma is echter niet de plek om dit soort risico's te benoemen.
	Meer aandacht voor de relatie parkeernormen en wonen. De mogelijkheid om overal maar gratis te kunnen parkeren met de auto heeft enorme consequenties. Meer parkeerplekken zorgt voor meer auto verkeer	Later dit jaar wordt er nieuw parkeerbeleid opgesteld. Hier wordt verder uitgewerkt hoe we om willen gaan met onder andere parkeren in woonwijken. Het beschreven uitgangspunt waarbij we lopen en fietsen willen stimuleren boven autogebruik wordt bij het opstellen van nieuw parkeerbeleid meegenomen.
	Meer autoverkeer zorgt voor meer drukte op de weg. Wat weer zorgt voor slechtere doorstroming openbaar vervoer. Waardoor het openbaar vervoer minder aantrekkelijk wordt. In de wat latere avonduren en rustige daluren is het relatief snel om met lijn 157 van Eindhoven naar Uden te komen. Daarnaast frequenter stoppen bij de haltes Burenstraat, Wilhelminastraat, Koopmansstraat, Kornetstraat, Wijsthoek, Raam-Jonkerveld en Melle. Ook in de avonduren en het weekend. In plaats van BRT via de A50 een verbinding Nijmegen - Grave - Reek - Zeeland - Uden - Veghel - Eindhoven. Daarnaast een (buurt)busverbinding of een 20-persoonsbusverbinding Schaijk - Reek -	Dit is precies wat er in het beleidsprogramma is opgeschreven. Gebruik van het openbaar vervoer moet aantrekkelijker worden om een alternatief te bieden voor de auto. De frequentie van stoppen bij een halte heeft te maken met de hoeveelheid reizigers op een lijn. De provincie Noord-Brabant is opdrachtgever van het openbaar vervoer en gaat over de frequentie van lijnen. Zij gaan, samen met de vervoerder, ook over de routes die gereden

	Zeeland - Uden - Mariaheide - Veghel. Waarbij ook de volgende haltes worden aangedaan in Uden, Mariaheide en Veghel: Uden, Hoevenseweg Uden, Wijsthoek Uden, Busstation Uden, Koopmanstraat Uden, Wilhelminastraat Uden, Burenstraat, Uden, Duifhuizerweg Mariaheide, [alle bushaltes] Veghel, de Muntelaar (Koning Willem I College locatie Veghel) Veghel, busstation Veghel, Noord-Kade. (eindhalte; nieuw te realiseren halte)	worden. De BRT is een snelle busverbinding met een hoge frequentie om mensen snel naar hun plek van bestemming te vervoeren. Hierbij past niet dat alle kernen aangedaan worden, want dan wordt de tijd dat je in de bus zit juist heel lang. Belangrijk bij de BRT is dat mensen de halte kunnen bereiken om op de BRT te stappen (vergelijk het met een treinverbinding en stations). Vanaf 2026 gaat in Noordoost-Brabant de BravoFlex rijden. Hierbij wordt je van halte naar halte gebracht zonder vaste route. Dit biedt mogelijkheden om vanaf plekken waar geen bus komt toch met het openbaar vervoer te reizen.
Inwoner 4	Allereerst wil ik opmerken dat het zogenaamde STOMP principe een mooi streven is. Ik vraag me echter af of dit in de praktijk ook zo kan werken. Immers, mensen zijn toch makkelijk geneigd de auto te pakken en zo dicht mogelijk bij de locatie te parkeren. Zeker bij wat slechter en regenachtig weer. Mijn zorg is dan ook dat dit niet een mooi uitgangspunt is, maar in de praktijk niet haalbaar of werkbaar	Het idee van het STOMP principe is niet om iedereen uit de auto te krijgen. Wel om meer aandacht te hebben voor lopen en fietsen en hier meer ruimte voor te reserveren. Dat is zeker haalbaar en ook nodig. Het dichtslibben van de wegen zoals in grote steden staat ons ook te wachten als we geen maatregelen nemen. Alleen maar meer asfalt voor de auto gaat dit probleem niet oplossen.
	Ik maak uit het beleidsprogramma op dat de Bergmaas mogelijk wordt verbreed tot 4-baans (toelichting van Harold vd Broek). Het zou dan gaan om twee banen voor het autoverkeer en twee banen voor (onbemande) bussen. Als dit ten uitvoer wordt gelegd betekent dit zonder meer weer meer verkeersbewegingen en verdere toename van overlast.	In het beleidsprogramma staat nergens dat dat de Bergmaas wordt verbreed naar 4-banen. De wethouder heeft in een gesprek inderdaad een scenario geschetst over dat wanneer we autonoom vervoer zouden willen inrichten er mogelijk extra rijstroken moeten komen voor dit vervoer. Het was zijn bedoeling om ideeën te schetsen. Concrete ideeën zijn er echter nog niet.

	Ik verzoek u nog eens kritisch te kijken naar met name de (ontsluiting van) de Bergmaas. Deze weg kan niet nog meer belast worden zoals lijkt voort te vloeien uit dit beleidsprogramma. Dat doet onrecht aan het woon- en leefklimaat van de omwonenden, die nu al veel overlast ervaren.	De Bergmaas is een ontsluitingsweg. Autonome groei van het autoverkeer zal leiden tot een toename van verkeer op de Bergmaas. Deze toename is niet dusdanig dat hierdoor problemen met geluid dan wel luchtkwaliteit te verwachten zijn. Omdat auto's en vrachtwagens steeds schoner worden betekent een toename van verkeer niet dat de luchtkwaliteit verslechtert. En wat betreft verkeer levert een verdubbeling van de hoeveelheid verkeer een extra geluidsbelasting van 3 dB op. Voor de Udenseweg betekent dit dat de geluidsbelasting bij verdubbeling in dezelfde categorie redelijk/matig blijft vallen.
Inwoner 6	De risico's voor onze gezondheid worden vergroot en ons woon- en leefmilieu wordt benadeeld ingeval van de eventuele verplaatsing van verkeer van de Zeelandse dijk naar de Bergmaas. Wij vrezen een waterbed effect. Met een korte termijn winst.	Doordat verkeer steeds schoner wordt leidt een toename van verkeer niet direct tot verslechtering van het woon- en leefklimaat. Wat geluid betreft levert een verdubbeling van het verkeer een geluidstoename van 3dB op. Hiermee blijft de geluidsbelasting op de Udenseweg binnen de klasse redelijk tot matig.
	Er wordt aangegeven dat er bezien wordt of deelmobiliteits HUB's nabij ieder dorpshart mogelijk zijn. Verwezen wordt o.a. naar de 2 Hekkenweg buslocatie. Dat is niet in het dorpshart. Maar buiten het dorpshart. Als deze Hub er komt, zouden er nog meer verkeers/autovervoersbewegingen op de Bergmaas kunnen komen. En zullen er ook meer en meer faciliteiten naar de HUB gebracht dienen te worden. De verkeersveiligheid lijkt daar niet bij gebaat. En de negatieve gevolgen en impact voor aanwonenden wordt vergroot.	Nabij een dorpshart is niet in een dorpshart. Wat betreft de Twee Hekkenweg wordt gesteld dat de bushalte op dit moment al functioneert als een soort HUB. Een HUB zoals op de Twee Hekkenweg is bedoeld voor mensen die in de directe omgeving wonen, werken of moeten zijn. Hierdoor heeft een HUB geen grote gevolgen voor de hoeveelheid autoverkeer op de wegen naar de HUB toe.

	Op zich lijkt dit ons een prima systeem. Maar wij vragen ons af of men als dorpsbewoner, gewend zijnde aan minder goede OV verbindingen, gaat kiezen voor meerdere vervoerssooorten om reisdoelen te bereiken. Of dat men toch de andere vormen blijft gebruiken. In stedelijke gebieden is men meer gewend aan het gebruik van meerdere vervoerssoorten. Ons inziens lijkt het slimmer om in te zetten op betere busverbindingen, betere dienstregelingen én goedkoop openbaar busvervoer in deze gemeente. Zijn u evt. ervaringen van plaatsen met een vergelijkbaar inwonertal waar Bravoflex al actief is bekend ?	Bravoflex is in onze ogen een prima aanvulling op de reguliere bussen. Dit omdat het veel flexibeler is. Bravoflex rijdt alleen als er passagiers zijn en rijdt de meest efficiënte route. Dit is wennen voor mensen, maar dat geldt voor alles wat nieuw is. Uiteraard proberen we ook de reguliere busverbindingen te verbeteren. Zo wordt er gewerkt aan een snelle busverbinding tussen Oss en Eindhoven, met haltes in Uden. En komt er een nieuwe hoogwaardige busverbinding van Uden naar Cuijk en Boxmeer.
Inwoner 7	Het in acht nemen van geluidsoverlast in mobiliteitsbeleid	Geluidsbelasting is geen onderdeel van het beleidsprogramma mobiliteit. Geluid is een verplicht beleidsprogramma onder de omgevingswet waarin ook geluid door wegverkeer een plek heeft / krijgt
	Met deze zienswijze wil ik mijn zorgen uiten over de geluidsoverlast aan de Rondweg in Uden, in relatie tot het concept Beleidsprogramma Mobiliteit (BPM, januari 2025) en de Omgevingsvisie (vastgesteld 23 mei 2024). Hoewel geluidsmonitoring al plaatsvindt, blijft concrete actie uit, terwijl geluidsoverlast een groeiend probleem vormt voor omwonenden. Ik pleit voor een sterkere focus op geluidsreductie in het BPM. Hieronder motiveer ik mijn standpunten en analyseer ik parallellen en tegenstrijdigheden met de Omgevingsvisie	Zie vorige reactie
Stakeholder 1	Onder punt 5 wordt de aanpak Verkeersveiligheid vernoemd. Ik mis hier de inzet/betrokkenheid van de gemeente, afdeling Handhaving. Op veel gebieden kunnen zij ook hierin een bijdrage leveren en wordt dit ook verwacht. Niet alleen bij de aanpak van parkeeroverlast maar ook voor andere feiten (zoals negeren geslotenverklaringen, rood licht voetgangers/fietsers, aanpak fietsverlichting, afleiding in het verkeer fietsers). Ik begrijp dat de wijze van inzet vooral wordt beschreven in het uitvoeringsplan echter in het Mobiliteitsplan mag aan de inzet handhaving van de gemeente mijns inziens wel vernoemd worden. Dus goed dat de mogelijkheden worden besproken met politie en justitie	We gaan dit aanpassen in het beleidsprogramma

	maar ook de afdeling Handhaving gemeente hierin betrekken.	
Stakeholder 2	Hoewel wij het stimuleren van duurzame vervoerswijzen ondersteunen, willen wij benadrukken dat een realistische benadering vereist is. Een groot deel van onze bezoekers komt met de auto en verwacht een bereikbare en gastvrij centrum. Het verminderen van parkeerplaatsen in en rondom het centrum of ontmoedigingsmaatregelen zoals het verhogen van de parkeertarieven of uitbreiden van venstertijden zullen het economisch functioneren van het gebied negatief beïnvloeden. En kunnen grote gevolgen hebben voor ons regionaal verzorgingsgebied en daarmee ook op het ondernemers en vestigingsklimaat Zoals alle onderzoeken uitwijzen is de goede autobereikbaarheid en parkeervriendelijkheid een van de belangrijke voorwaardes voor onze bezoekers om het centrum van Uden te bezoeken. Tevens versterkt dit onze concurrentiepositie ten opzichte van de centra in de omliggende gemeente en de grote steden.	We hebben zeker oog voor de (economische) belangen van het centrum. Dit belang wordt dan ook nadrukkelijk genoemd in het beleidsprogramma. Het is zeker niet de bedoeling om het centrum van Uden onaantrekkelijk te maken voor de bezoekers. Wel moeten we kijken naar kansen om meer mensen op de fiets en met het OV naar het centrum te krijgen. De groei van het autogebruik zorgt naar de toekomst toe voor nog meer dichtslibbende wegen. We moeten dus maatregelen nemen om dit te voorkomen. Ook hebben we te maken met een woningbouwopgave waarbij onder andere gekeken wordt naar verdichting in en rondom centra, waar de ruimte schaars is. En we moeten aandacht hebben voor een fijn woonklimaat, waarbij vergroening van cruciaal belang is, onder andere vanwege hittestress. Al deze opgaven in beperkte beschikbare ruimte betekend keuzes maken, waarbij niet altijd plek is voor vele stilstaande auto's. Daarnaast sluiten we ook onze ogen niet voor de groeiende parkeerdruk door ontwikkelingen in het centrum. In het uitvoeringsprogramma worden mogelijke maatregelen om de parkeerdruk als gevolg van ontwikkelingen op te vangen meegenomen.

	Daarnaast missen wij in het beleidsprogramma een uitgebreide analyse naar de economische impact van de voorgestelde mobiliteitsvisie op het centrum van Uden. Inzicht in de mogelijke gevolgen van de veranderingen voor de ondernemers en bezoekers is essentieel om goed afgewogen keuzes te kunnen maken. Wij verzoeken u dan ook om een dergelijk onderzoek uit te voeren en hierbij de ondernemers en belanghebbenden nauw te betrekken.	Omdat het plan geen specifieke maatregelen bevat is het maken van een analyse van de economische impact op dit moment niet aan de orde.
	Daarom pleiten wij voor een gebalanceerde aanpak waarin: * De autobereikbaarheid van het centrum van Uden gewaarborgd blijft, met voldoende en strategisch gelegen parkeervoorzieningen; * De parkeervriendelijkheid van het centrum van Uden gewaarborgd blijft, zonder verhoging van de parkeertarieven of vergroten van venstertijden; * De bestaande parkeergelegenheden optimaal worden benut en waar nodig slimme parkeeroplossingen worden overwogen; * Er aandacht is voor de hoge fiets parkeerdruk in het centrum van Uden, met voldoende bewaakte parkeerfaciliteiten; * Dat de aansluiting met het OV verbeterd wordt, slechts 1% van onze bezoekers komt met het openbaar vervoer; * Bezoekers duidelijk worden geïnformeerd over beschikbare parkeermogelijkheden, voor zowel auto- als fietsverkeer; * Het belang van het centrum als regionaal winkel- en horecagebied wordt meegenomen in de verdere uitwerking van het mobiliteitsbeleid; * Een gedegen economische impactanalyse wordt uitgevoerd om de gevolgen van de mobiliteitsmaatregelen voor het centrum van Uden in kaart te brengen.	* autobereikbaarheid is en blijft belangrijk voor het centrum en is benoemd in het beleidsprogramma * het verhogen van parkeertarieven of het vergroten van venstertijden is een maatregel om lopen en fietsen naar het centrum te stimuleren. Dit sluiten we dan ook niet uit, maar daarover wordt in dit beleidsplan nog geen keuze gemaakt. * Bestaande parkeergelegenheden optimaal benutten is benoemd in het beleidsprogramma * Fietsparkeren in het centrum van Uden is opgenomen in het beleidsprogramma. Ook krijgt dit straks een plek in het uitvoeringsprogramma. * Bereikbaarheid van het centrum met OV komt onvoldoende tot uiting in het beleidsprogramma. Dit passen we aan. * Bezoekers duidelijk informeren over beschikbare parkeerplaatsen draagt bij aan een goede bereikbaarheid van het centrum en optimaal gebruik van beschikbare parkeerplaatsen. Op welke manier die informatie vertrekt moet worden wordt onderzocht. * het belang van het centrum mag niet uit het oog verloren worden. Bij toekomstige maatregelen moeten belangen met elkaar gewogen worden * Mochten er mobiliteitsmaatregelen met een grote impact overwogen worden dan zal een

		economische impactanalyse gemaakt worden
	Met betrekking tot de veiligheid en bereikbaarheid van het centrum voor voetgangers en fietsers vragen wij extra aandacht voor de route vanuit het busstation naar het Mondriaanplein. Zeker met de start van herbouw van het voormalige Rabobankgebouw een uitgelezen kans om dit in één keer met het opknappen van het Mondriaanplein aan te pakken.	Dit gaat over een specifieke locatie. Dit maakt geen onderdeel uit van het beleidsprogramma, maar zullen we meenemen bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma
	Wij zijn benieuwd naar de beloofde evaluatie van het dynamisch parkeersysteem (01-09-2025) dat in overleg op “uit” is gezet.	Hier moet nog mee gestart worden. Zoals afgesproken wordt u hierbij betrokken.
	Parkeren op zowel de Markt als de Nieuwe Markt is voor de ondernemers heel belangrijk. Een alternatief in de vorm van een parkeergarage onder de Markt of de Nieuwe Markt is een aantrekkelijke uitdaging.	Dit gaat over uitvoering van het beleid en wordt daarom niet benoemd in het beleidsprogramma. We zullen het meenemen bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma
Stakeholder 3	Tijdens diverse bijeenkomsten hebben wij herhaaldelijk benadrukt dat goede autobereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid cruciaal zijn voor de ondernemers in het centrum. Helaas hebben wij de indruk dat deze boodschap onvoldoende is doorgedrongen.	We weten niet waarop deze indruk gebaseerd is, want in het beleidsprogramma wordt nadrukkelijk benoemd dat autobereikbaarheid belangrijk is voor het centrum van Uden. We zijn echter van mening dat andere vervoerswijzen, zoals fietsen, een goed alternatief is voor een deel van de bezoekers. We willen dit dan ook stimuleren.

	Wij begrijpen de noodzaak van een toekomstbestendige mobiliteitsvisie, vooral met het oog op de groei van stedelijke gebieden. Echter, de verkeersproblemen die in grote steden spelen, zijn in een landelijke regio zoals Uden niet urgent. Daarom vinden wij het ambitieniveau van dit mobiliteitsplan te hoog voor het Udense centrum. Het verminderen van autoverkeer en het vergroenen van het centrum mag niet ten koste gaan van parkeerplaatsen. Ook het verplaatsen van parkeerplekken naar de rand van het centrum is voor ons geen acceptabele oplossing.	De verkeersproblemen die nu spelen in de grote steden, zijn hier inderdaad nog niet zo urgent. Dit gaat in de toekomst wel veranderen, vandaar dat we met dit beleid vooruit kijken op de wat er op ons af komt. We kunnen niet wachten met het nemen van maatregelen totdat het wegennet volledig dichtgeslibd is en al het groen heeft plaatsgemaakt voor parkeerplaatsen.
	Daarnaast voorzien wij de volgende knelpunten: * Geen afname van autoverkeer – Onderzoek toont aan dat het autoverkeer in landelijke regio's alleen maar zal toenemen. * Beperkte alternatieven – Het openbaar vervoer naar Uden is matig en wordt nauwelijks gebruikt. Structurele verbeteringen zijn op korte termijn onwaarschijnlijk, waardoor bezoekers de auto zullen blijven gebruiken. * Extra parkeerdruk – Het loslaten van de parkeernorm zal leiden tot een toenemende parkeerdruk en daarmee de bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van het centrum verslechteren.	* Onderzoek toont inderdaad aan dat het autoverkeer blijft groeien. Echter weten we dat deze groei er voor gaat zorgen dat het wegennet in de regio volledig dicht gaat slibben. Daarom zijn er maatregelen nodig om de groei van het autoverkeer te beperken. Niks doen is geen optie. * We zien ook korte termijn wel degelijk verbeteringen in het OV aanbod in Maashorst (BravoFlex en BRT). De uitdaging is om met een beter aanbod ook meer mensen in het OV te krijgen. * Er staat nergens dat we de parkeernormen gaan loslaten. Wel is het nodig om de parkeernormen te herzien om onder andere hoogstedelijke ontwikkelingen in het centrum van Uden mogelijk te maken. We hebben grote opgaven voor wat betreft woningbouw terwijl de ruimte schaars is. Binnen plannen moet ook ruimte zijn voor o.a. groen en waterberging. Daarom moeten we kritisch kijken naar ruimtegebruik. Parkeren neemt veel ruimte in in de openbare ruimte, omdat een auto 90 tot 95% van de tijd stil staat. Met het opstellen van nieuw parkeerbeleid later dit jaar worden ook nieuwe parkeernormen opgesteld. Daarnaast bekijken bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma hoe we de parkeerdruk die

		(woningbouw)ontwikkelingen in het centrum met zich meebrengen kunnen opvangen.
	* Veel bezoekers reizen al per fiets, en daarom zijn veilige en goed bereikbare fietsverbindingen naar en in het centrum essentieel. * De winkelstraten in Uden moeten toegankelijk blijven voor fietsers, met een duidelijk onderscheid tussen loop- en fietsruimte. * Er moeten voldoende kwalitatieve fietsparkeervoorzieningen worden gerealiseerd.	Deze punten zijn alle drie terug te vinden in het beleidsprogramma
	Wij maken ons ernstig zorgen over de impact van het mobiliteitsplan op het Udense centrum en verzoeken de gemeente het plan kritisch te heroverwegen.	Ontwikkelingen maken het noodzakelijk anders naar mobiliteit te kijken. Dit stond al in de omgevingsvisie. Dit beleidsprogramma is een verdere uitwerking hiervan. Wij zien geen noodzaak om het beleidsprogramma te heroverwegen.
Stakeholder 4	Het document lijkt voornamelijk gebaseerd op persoonlijke voorkeuren en ideologieën van de auteur(s). Dergelijke uitgesproken persoonlijke ideeën en voorkeuren kunnen niet de basis vormen voor een gemeentelijk mobiliteitsbeleid.	Het document is opgesteld door specialisten op het gebied van mobiliteit. Hun persoonlijke opvattingen doen daarbij niet ter zake
	2. Alle door de auteur(s) voorgestelde maatregelen worden opgehangen aan het zogenaamde “STOMP principe” waarbij het de bedoeling is dat het beleid dwingend sturend gaat werken naar vervoerskeuzes. Daarbij wordt vooral uitgegaan van het stimuleren van lopen en fietsen en het ontmoedigen van autoverkeer. Door dit “STOMP principe” steeds als uitgangspunt voor het mobiliteitsbeleid te kiezen wordt een open inspraak op voorhand geblokkeerd. Dit is een onjuiste en ondemocratische insteek.	Het STOMP-principe is vastgelegd in de omgevinsgvisie en vastgesteld door de gemeenteraad.

	Er wordt in dit document onvoldoende rekening gehouden met de economische gevolgen van de voorgestelde maatregelen, specifiek het anti auto beleid. Aangezien de maatregelen een enorme weerslag zullen teweegbrengen op de plaatselijke economie, specifiek op de marktpositie van Uden centrum, zijn wij van oordeel dat dit document ernstig tekortschiet en alleen al om die reden niet als toekomstig mobiliteitsplan zou kunnen gelden	Er is geen sprake van anti-autobeleid. Wel komt er met dit beleid meer aandacht voor o.a. lopen en fietsen. Dit is noodzakelijk omdat het autobezit alleen maar groeit. Wanneer we die groei niet inperken dan loopt de hele regio vast. Dat heeft zeer grote economische gevolgen.
	Het document bevat vooral dwingend sturende maatregelen die haaks staan op de hedendaagse consument die zich niet zomaar tot keuzes zal laten dwingen. Ook wordt nauwelijks tot geen rekening gehouden met ouderen, mensen met een beperking, zwangere vrouwen en anderen die beperkt zijn in hun mobiliteit en daardoor veelal afhankelijk zijn van autovervoer	Het document bevat nog geen maatregelen. Om de doelen uit het beleid te realiseren kunnen diverse maatregelen genomen waarbij we eerst kijken naar het op orde brengen van de basis, daarna naar stimulerende maatregelen en pas als laatste naar sturende maatregelen.
	Waar het voorgestelde anti autobeleid in dit document gemotiveerd zou zijn door beperking van emissie en/of klimaatredenen dient men zich te realiseren dat hedendaagse auto's inmiddels volledig of grotendeels emissievrij zijn en nauwelijks tot geen belasting vormen voor het milieu of klimaat. Dit kan derhalve geen reden geven voor het voorgestelde anti autobeleid	Dit beleid is zeker niet anti-auto. En is ook niet alleen gebaseerd op het beperken van emissie en/of klimaat redenen. Zo heeft lopen en fietsen een positieve invloed op onze gezondheid. En leefbare straten dragen bij een prettige leefomgeving. Het is echter ook noodzakelijk om het autogebruik terug te dringen omdat anders de hele regio dichtslibt.
	Ten aanzien van Uden centrum: Ook hier voert het anti auto beleid de boventoon en juist voor het centrum van Uden is dit funest!	Ook hier is geen sprake van anti-autobeleid. Er staat zelfs letterlijk in het plan dat de autobereikbaarheid zeer belangrijk is voor het centrum van Uden. En die autobereikbaarheid is op orde. Daarom is het nu zaak om de bereikbaarheid met de fiets te verbeteren.
	Tenslotte vinden wij het onverstandig om de huidige parkeernormen te verlaten; dit zou tot gevolg hebben dat er meer parkeerdruk komt op de beschikbare, en al zwaarbelaste parkeervoorzieningen.	Er zijn vele functies die een plek moeten krijgen in de openbare ruimte, denk hierbij aan parkeren, groen, spelen, ontmoeten enz. De openbare ruimte is schaars. Daarom moeten we kritisch zijn op de hoeveelheid parkeerplaatsen die we ergens aanleggen. Dat wil niet zeggen dat het niet meer mogelijk moet zijn je auto ergens te parkeren. Dit hoeft echter niet altijd recht voor de deur. In het nieuwe parkeerbeleid dat later dit jaar

		wordt opgesteld werken we dit verder uit.
Stakeholder 5	In het STOMP principe wordt ons inziens het goederentransport niet meegenomen. Er rijden dagelijks honderden vrachtwagen van en naar de bedrijventerreinen. Ook zijn er dagelijks uitzonderlijke transporten zoals bijvoorbeeld de producten van Barli. Wat is de visie mbt het goederen transport?	Het STOMP-principe heeft betrekking op verplaatsen van personen en niet op goederen. Bij het hoofdstuk over bedrijventerreinen wordt de bereikbaarheid voor vrachtauto's wel genoemd. Uiteraard is dit belangrijk voor bedrijven. Exceptioneel transport gaat over hoofdroutes. Deze routes moeten altijd toegankelijk blijven voor groet voertuigen. Deze routes zijn immers ook van belang voor hulpdiensten.
	De verbreding van de zeelandse dijk, ingang vliegbasis tot de F16 rotonde wordt niet vermeld	Dit betreft uitvoering van het beleidsprogramma en zal meegenomen worden bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma
	De gevaarlijke fietsoversteekplaats Oud Udense weg/Industrielaan verdiend aandacht. Van de oversteek plaats wordt zeer veel gebruik gemaakt door scholieren.	Dit betreft uitvoering van het beleidsprogramma en zal meegenomen worden bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma
	De rijbaanscheidingen op de Liessentstraat, Kromstraat en Erfstraat zijn voor fietsers onveiliger dan het lijkt. Deze scheidingen hebben al ernstige verwondingen (zelfs een Dwarslaesie) veroorzaakt. Wij hebben goede ideeen die de veiligheid van fietsers verhogen en minder gevaarlijk/schadelijk zijn voor de rest van het verkeer.	Dit betreft uitvoering van het beleidsprogramma en zal meegenomen worden bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma. In het beleid is in z'n algemeenheid wel opgenomen dat fietsroutes velig moeten zijn. En ook dat obstakels voor onveilige situaties kunnen zorgen.
	Wij staan volledig achter elektrisch vervoer. Dit inclusief vrachtwagen en streekbussen. Maar door de netcongestie is deze ontwikkeling een wassen neus. De bedrijven mogen nl hun capaciteit niet meer uitbreiden. Uitbreiding van het net moet een hoge prioriteit hebben.	Hierover zijn we het volledig eens. Als gemeente hebben we echter geen mogelijkheden iets aan de netcongestie te doen.

	De OV bereikbaarheid is zwaar onvoldoende voor Hoogveld, Hoogveld zuid en Goorkens. (gedeeltelijk in het plan)	Het is heel lastig om buslijnen te verleggen, omdat de provincie hiervoor opdrachtgever is. We zien echter wel mogelijkheden in bijvoorbeeld deelfietsen waarmee de laatste 1 a 2 kilometer afgelegd kan worden. Dit nemen we mee in het uitvoeringsprogramma
	Buiten de 50km/u hoofd ontsluitingswegen geldt voor alle andere wegen op de bedrijventerrein reeds een 30km/u maximum. Dit is al jaren zo en er is nog nooit op gehandhaafd. De politie ziet hiervoor geen noodzaak. De borden kunnen dus verwijderd worden want ze hebben geen effect.	We gaan geen borden weghalen, omdat de politie niet handhaaft en de borden daarom geen effect zouden hebben.
	De parkeerplaatsen voor overnachtende vrachtwagens is te beperkt. Langsparkeren zou op enkele stukken bedrijventerrein mogelijk gemaakt moeten worden.	Nemen we mee in het op te stellen parkeerbeleid
	Veel werknemers van de 600 bedrijven komen van buiten Uden. Dit zorgt op meerdere delen van het bedrijventerrein voor een te hoge parkeerdruk waardoor er auto's in het openbare groen geparkeerd worden. (gedeeltelijk in het plan)	Parkeren zou op eigen terrein bij de bedrijven moeten plaatsenvinden. Daar waar parkeeroverlast is kunnen we kijken wat we daar tegen kunnen doen. Dit is uitvoering en hoort niet in het beleidsprogramma thuis
	De wandelvoorzieningen voor pauzerende werknemers is een wens van veel ondernemers en personeel. (gedeeltelijk in het plan)	Dit staat inderdaad benoemd in het beleidsprogramma. Verdere uitwerking moet zijn plek krijgen in het uitvoeringsprogramma
	Fietsparkeerplaatsen bij bushaltes zijn gewenst. (gedeeltelijk in plan)	Wordt meegenomen bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma
Stakeholder 6	Wij hebben als ondernemers geen inspraak gehad. Dat hadden wij graag gehad.	We hebben alle ondernemersverenigingen telefonisch en schriftelijk benaderd en hen extra tijd gegeven om te reageren. Op 19 mei heeft er ook nog een overleg plaatsgevonden met de ondernemersverenigingen
Stakeholder 7	Als ondernemersvereniging ZOV zijn wij hier helaas niet/onvolledig in meegenomen. Deze info is dus ook niet gedeeld met onze leden. We zullen dit nu alsnog doorzetten	We hebben alle ondernemersverenigingen telefonisch en schriftelijk benaderd en hen extra tijd gegeven om te reageren. Op 19 mei heeft er ook nog een overleg plaatsgevonden met de ondernemersverenigingen
Stakeholder 8	Er is niet aan ondernemers Verenigingen gemeld dat dit ter inzage kwam, dit graag nog doen en reactie termijn verlengen	We hebben alle ondernemersverenigingen telefonisch en schriftelijk benaderd en hen extra tijd

		gegeven om te reageren. Op 19 mei heeft er ook nog een overleg plaatsgevonden met de ondernemersverenigingen
Stakeholder 9	Recreatief fietsnetwerk: Versteeg onverhard staat op de kaart. Echter die zit niet in knooppuntennetwerk fiets (die zou eruit moeten)	Is aangepast in het beleidsprogramma
	Utilitair fietsnetwerk graag opnemen: - Vlasroot (verlengde De Brand tot Langenboomseweg) - Brouwerspad tussen Vlasroot en Kerkstraat - route Schoolstraat-Burgerveld (-Tweehekkenweg) - Zeeland-Nistelrode via Weversweg en Brobbelbiesweg	Is aangepast in het beleidsprogramma
Stakeholder 10	Versterk de fietsstructuur: versterk de hoofdfietsstructuur door de aanleg van de geplande restopgaven v.w.b. de resterende stukken snelfietsroute (Uden-Veghel via Groenewoud en Uden-Oss), hoofdfietsroutes tussen/in/door de diverse kernen van de gemeente Maashorst en recreatieve routes (m.n. fietsen over dreven en driften).	In het uitvoeringsprogramma dat nog wordt opgesteld worden alle maatregelen die nodig zijn om de doelstellingen uit dit beleid te realiseren opgenomen.
	Pak de grote fietsknelpunten actief aan: de meest belangrijke fietsknelpunten, zoals verbindingen tussen alle kernen, de rotonde Bitswijk-Hobostraat, fietsen over/langs de Markt, fietsen in/rond het centrum, Pres. Kennedylaan-Cimbaallaan, fietsen door Schaijk en overige kernen-knelpunten binnen de gemeente Maashorst vragen om een actieve aanpak. Wij vragen u de door ons forum geïnventariseerde knelpunten mee te nemen in uw overzicht en deze te prioriteren en programmeren.	In het uitvoeringsprogramma dat nog wordt opgesteld worden alle maatregelen die nodig zijn om de doelstellingen uit dit beleid te realiseren opgenomen. De door Fiets Forum geïnventariseerde knelpunten worden hierin ook meegenomen
	Completeer het netwerk aan fietsvoorzieningen: vermindering van fietsen-diefstallen is hard nodig en moet meer prioriteit krijgen. Dit kan door de aanleg van voldoende fiets-nietjes, versterking van het fiets-parkeren (al dan niet bewaakte fietsenstalling Centrum/Markt), overgang OV-Fiets en de aanleg van fietsstraten.	Het aanleggen van fietsenstallingen is opgenomen in het beleidsprogramma. Dit passen we aan naar **veilige** fietsenstallingen. Verdere uitwerking in het parkeerbeleid en het uitvoeringsprogramma
	Versterk het fietsklimaat via fietspromotie: bevorder een goed fietsklimaat in de gemeente de Maashorst (Maashorst Fietsgemeente). De fiets moet een goed, volwaardig alternatief worden voor de auto voor afstanden van 10-15 km.	Fietspromotie zal zeker onderdeel zijn van de uitvoering van dit beleid.
	Uitwerking algemeen: komt er nog een cross-over van de verschillende kaarten in relatie tot gesignaleerde knelpunten en gaat deze integrale mobiliteits-kaart ook structurerend	Bij oplevering van het beleidsprogramma ontvangen we de kaarten digitaal. Deze kaarten zijn geschikt voor GIS, dus binnen een GIS omgeving

	werken voor projecten op het vlak van RO en stedenbouw?	kunnen we straks allerlei kaarten over elkaar heen leggen.
	Uitwerking fietsstroken: op veel wegen rijden zowel auto's als fietsen. Voorzie (te) smalle fietsstroken met een doorgetrokken of onderbroken lijn van een extra doorgetrokken of onderbroken lijn op enige afstand van die eerste lijn. Deze dubbele belijning (schuwstrook) is een relatief goedkope oplossing voor verbreding van de fietsstrook en versmalling van het wegprofiel voor de auto.	Bij uitvoering van het beleid liften we zo veel mogelijk mee met wegonderhoud. Waar mogelijk proberen we dan vrijliggende fietspaden te realiseren. Wanneer dit om welke reden dan ook niet kan dan zoeken we naar andere mogelijkheden. Dubbele belijning kan dan een oplossing zijn. Dit is echter altijd maatwerk.
	Borging beleid: hoe borg je de doorvertaling van je beleid in andere beleidsprogramma's? Wie is/wordt verantwoordelijk voor een adequate wandel/fiets-toets / wandel/fiets-advisering?	De beleidsadviseurs mobiliteit zijn verantwoordelijk voor het toetsen van plannen aan het beleidsprogramma. Zij zullen ervoor moeten zorgen dat wandelen en fietsen op een goede manier wordt meegenomen in plannen
	Uitvoering beleid: de borging van het beleid vraagt ook om een adequate programmering, financiering en uitvoering van de diverse fiets-projecten al dan niet in combinatie met andere (ruimtelijke) projecten	Daarvoor wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld
	Monitoring en Evaluatie beleid: Meten = Weten. Wij adviseren u de voortgang van de uitvoering van het beleid actief te volgen, o.a. op de factoren, die de Fietsersbond hanteert voor een echte fietsgemeente.	Monitoring en evaluatie is onderdeel van de beleidscyclus. Beleid opstellen-> beleid uitvoeren -> monitoren en evalueren -> bijsturen
	Fietsstraten zijn weinig genoemd	Een fietsstraat is een fietsvoorziening. In het beleid wordt van fietsvoorzieningen gesproken, waarbij later een keuze gemaakt kan worden welke fietsvoorziening op welke locatie het beste is.
	Landbouwverkeer over de Rouwstraat?	Het landbouwnetwerk loopt over de Rouwstraat, omdat landbouwvoertuigen hier niet zijn toegestaan op de N264.
	Hoge randweg -> Waarom zijn er deze keuzes gemaakt?	Hierover worden binnen het project een keuze gemaakt. Dit is niet relevant voor het beleidsprogramma
	Fietspaden N264 -> Wat is hier het idee?	Er is onderzoek gedaan naar een snelfietsroute van Uden naar Gennep (langs de N264). Een snelfietsroute is niet realistisch. Wel zijn er aanbevelingen gedaan voor verbeteringen op deze route. Deze nemen we

		mee in het uitvoeringsprogramma
	Fietser en voetganger: Fiets- en voetgangersbord. Locaties bijvoorbeeld: Kerkpaadje, Marktstraat, Eikenheuvel.	Dit is uitvoering en niet iets om in een beleidsprogramma op te nemen
	Borg een wandel- en fietstoets in het beleid	Toekomstige plannen worden door adviseurs mobiliteit van de gemeente getoetst op het beleid
	Structuur- en knelpunten bijlage, moet nog aangevuld worden. Wat houdt die analyse nou in voor de wandelaar en fietser?	Kader en ambitiedocument is feitelijke weergave van alles wat we opgehaald hebben in de eerste fase van het proces. Dit is verwerkt in het beleidsprogramma, waarin onze ambities voor voetgangers en fietsers zijn opgenomen
	Pagina 15 lijst met SPV geeft een illusie van prioriteit. Misschien liever de knelpuntenlijst van FFGM. Noem vooral dat beleving ook belangrijk is. Laat die consultatie de volgorde is.	Het SPV is landelijk vastgesteld beleid om naar verkeersveiligheid te kijken. Hierbij wordt inderdaad gekeken naar prioriteiten. Bij de uiteindelijke afweging in welke volgorde we knelpunten gaan aanpakken wordt echter meer meegewogen, bijvoorbeeld wanneer er onderhoudswerkzaamheden aan een weg gepland zijn. In het uitvoeringsprogramma en bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt een verdere afweging gemaakt.
	SWOV analyse fietsongevallen - Belangrijkste zichtbare en onzichtbare obstakels op de weg. Waarom niet meegenomen? Ontbrekende markering, bladeren en sneeuw, op- en afstappen van fietsen.	In hoofdstuk 5 van het beleidsprogramma worden obstakels op fietspaden genoemd als risico voor ouderen op de fiets.
	Bij onvoldoende breedte fietspad bijvoorbeeld visueel versmallen met een rabatstrook. Suggesties voor laaghangend fruit?	Is uitvoering en geen beleid
	Hoger scoren op de ranglijst van fietsgemeenten? Zorg dat je organisatie wordt ingericht. Laat een keer een werkcafe organiseren voor alle betrokkenen	Dit is verdere uitwerking van het beleid
	Wat wordt er gedaan met onnodige obstakels?	In het beleidsprogramma wordt gesproken over veilige fietsvoorzieningen. Obstakels op fietspaden zijn daarbij een belangrijk aandachtspunt. Wordt meegenomen bij het

		opstellen van het uitvoeringsprogramma
	Heinsbergenstraat: Klankbordgroep achteraf enquêteren. Dit meenemen bij meer projecten.	Goed voorstel. Gaan we meennemen in de werkprocessen. Wordt niet in het beleidsprogramma opgenomen
	Dreven en driften van de Maashorst - Kruis de Maashorst? Kunnen we dit opnemen?	We gaan samen met o.a. recreatie en toerisme kijken hoe we de beleving van fietsen kunnen verbeteren
	Uitgangspunten fietsersbond - 30km/h in de kom. Denk na over 30/50. Mag er duidelijker in.	Het beleid gaat er van uit dat gebiedsontsluitingswegen 50 km/u zijn met vrijliggende fietspaden. En erftoegangswegen 30km/u. Daar waar nog geen vrijliggende fietspaden langs 50km/u wegen liggen moeten deze worden aangelegd. Daar waar dit niet kan moet de snelheid worden teruggebracht. Op wegen die in het beleidsprogramma zijn aangeduid als erftoegangsweg, maar waar nu nog een snelheid van 50km/u geldt zullen afgewaardeerd moeten worden naar 30km/u
	Veilige en brede paden - fietser in de voorrang	Veilige en brede paden is opgenomen in het beleidsprogramma. Fietsers in de voorrang is afhankelijk van de situatie en niet een standaard uitgangspunt
Stakeholder 11	*In paragraaf 3.1 (pagina 13) hebben we de vijf criteria van het CROW opgenomen over voetpaden. Is dit vanuit de ASD een voldoende basis om de bereikbaarheid voor voetgangers te garanderen?* De ASD acht het opnemen van de zogenaamde CROW criteria als een voldoende basis. Wel vragen wij nadrukkelijk om bij de herinrichting van bijv. het centrum van Zeeland en Schaijk aandacht te hebben voor de bereikbaarheid van voorzieningen, buurtbus, arts en winkels, voor met name inwoners met een beperking. Slechtzienden, inwoners die aangewezen zijn op een rolstoel of rollator of een (aangepaste) auto, moeten ook in die periode blijvend gebruik kunnen maken van die voor hen zo noodzakelijke voorzieningen.	Bereikbaarheid tijdens werkzaamheden is inderdaad een punt om rekening mee te houden. Werken levert overlast op, maar iedereen moet wel de noodzakelijke voorzieningen kunnen bereiken. Bereikbaarheid tijdens werkzaamheden is echter niet iets dat we vastleggen in het Beleidsprogramma Mobiliteit

	In paragraaf 3.3 (pagina 17) schrijven we dat we openbaar vervoer onder andere toegankelijk willen maken. Zijn er nog aandachtspunten hierover bij jullie? Wij ondersteunen het toegankelijk maken van openbaar vervoer, maar dan voor alle kernen. Zo hebben bijvoorbeeld Odiliapeel en Volkel, alsmede de zeer grote wijk Uden-Zuid, geen of geen rechtstreekse aansluiting op het ziekenhuis, met als gevolg langere reistijden of helemaal geen openbaar vervoer. Als voorbeeld kunnen wij hier de volgende verschillen noemen tussen de vervoersmogelijkheden van de kernen naar ziekenhuis Bernhoven. Vanuit Zeeland met de buurtbus is dat 16 min. Vanuit Odiliapeel met lijn 157 is dat met een overstap op het busstation maar liefst 52 min. Vanuit Uden-Zuid is helemaal geen openbaar vervoer.	Met Bravoflex krijgen we vanaf 2026 een mooie toevoeging aan ons openbaar vervoer. Hiervoor komen in alle kernen en wijken haltes. Mensen kunnen dan dichter bij huis opstappen en worden naar een reguliere bushalte gebracht. Hierdoor is er straks voor iedereen openbaar vervoer beschikbaar. Ook op tijden dat er nu gen openbaar vervoer rijdt. Bravoflex is al opgenomen in het beleidsprogramma.
	In paragraaf 3.4 (pagina 18) schrijven we over sociaal deelvervoer. Daaronder valt bijvoorbeeld het Muzemobiel. Is over sociaal deelvervoer voldoende opgenomen? Of zijn er toevoegingen vanuit jullie? Muzemobiel kan inderdaad een oplossing bieden, indien er geen of onvoldoende openbaar vervoer is. Echter dan wel in alle kernen en wijken voor zover nodig. De continuïteit moet uiteraard wel gewaarborgd zijn.	In het beleidsprogramma is opgenomen dat we het sociaal deelvervoer graag verder willen uitbreiden. Dit komt tegemoet aan deze wens
	In paragraaf 4.1 (pagina 23) schrijven we dat we aansluiting willen vinden bij maatschappelijke initiatieven zoals de ''rechtvaardige straat''. Zijn jullie bekend met dit initiatief? En zijn er nog andere maatschappelijke initiatieven waarmee we rekening kunnen houden? Wij begrijpen de inzet tot leefbare wijken en straten, door o.a. verminderen van parkeerplaatsen. Maar wij blijven aandacht vragen voor de kwetsbare inwoners, die noodzakelijker wijze zijn aangewezen op een eigen (aangepaste) auto en die niet in staat zijn te bewegen naar een verder weg gelegen parkeerplek.	Voor mensen met een invalideparkeerkaart moet het inderdaad mogelijk zijn en blijven om dicht bij huis te parkeren. Hiervoor zal in die gevallen maatwerk toegepast moeten worden.
Stakeholder 12	We stellen het op prijs dat uw gemeente werkt aan de toeristisch recreatieve uitstraling van de gemeente. U neemt dit ook mee in het Beleidsprogramma Mobiliteit. Met name wat betreft de Zeelandsedreef willen wij een opmerking maken. De toeristisch recreatieve bedrijven willen vanaf beide zijden voor automobilisten bereikbaar blijven; dus vanaf zowel Zeeland als vanaf Schaijk. Men wil dus geen knip; maar wel de mogelijkheid dat automobilisten naar 2	De keuzes wat betreft de Zeelandsedreef zijn onderdeel van een lopend project. Deze reactie zal doorgegeven worden aan de projectleider.

	richtingen kunnen rijden. Een vrij liggend fietspad is wat ons betreft noodzakelijk voor de verkeersveiligheid van de vele fietsers. Nog afzonderlijk aandacht voor wandelaars is op plekken ook aanbevelenswaardig.	
	Wij stellen het op prijs als de wegberm goed wordt onderhouden. Met name kuilen langs de wegen in het buitengebied dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden.	Onderhoud van wegen en dus ook bermen is geen onderdeel van het Beleidsprogramma Mobiliteit. Bermen worden door ons zo goed mogelijk onderhouden, maar kuilen kunnen altijd voorkomen worden. Steeds vaker leggen we daarom bermverharding aan.
	Er komt een nieuwe N605. Graag zien wij dat er in de Wilgenstraat een fietserstunnel (of als “second best” een rotonde) komt. Tijdens drukke dagen kan er dan ev. een overloopparkeerterrein aan de Volkelse zijde van de N605 worden gerealiseerd. De gasten van BillyBird kunnen dan via de tunnel naar het park wandelen.	De keuze voor de locatie van de tunnel is onderdeel van een lopend project. Deze reactie wordt doorgegeven aan de projectleider
	Fietspaden, met name de drukbezochte fietspaden, dienen breed genoeg te zijn. Voor recreanten is het fijn als men niet continu achter elkaar hoeft te fietsen, maar ook langs elkaar kan fietsen.	Voldoende brede fietspaden is opgenomen in het beleidsprogramma
	Zandwegen die belangrijk zijn voor recreanten of toeleveranciers dienen tot aan het recreatiebedrijf verhard te mogen worden.	Welke wegverhardingen waar worden toegepast is onderdeel van het wegenbeleidsplan. Dit maakt geen onderdeel uit van het Beleidsprogramma Mobiliteit.

Raadsinformatieavond 13 maart 2025

	Opmerking	Reactie
Opmerking 1	Op de kaart met fietsroutes wordt de recreatieve route van Zeeland naar Nistelrode gemist In het beleidsprogramma wordt niet gesproken over carpoolplaatsen	Is aangepast in het beleidsprogramma
Opmerking 2	In het beleidsprogramma wordt niet gesproken over carpoolplaatsen	Is aangepast in het beleidsprogramma
Opmerking 3	Ondernemersverenigingen hebben geen kans gehad om hun reactie of zienswijze kenbaar te maken	Omdat de ondernemersverenigingen niet op de hoogte zijn gesteld van de ter inzage legging van het beleidsprogramma hebben zij alsnog de kans gehad om schriftelijk te reageren. Ook heeft op 19 mei een overleg plaatsgevonden met de ondernemersverenigingen.
Opmerking 4	Wanneer het college het beleidsprogramma al heeft vastgesteld voordat de raad er iets van	De procedure van vaststelling is gewijzigd. De raad wordt gevraagd om

	mag vinden, dan voelt dit mosterd na de maaltijd	geen wensen en bedenkingen in te dienen. Pas daarna wordt het beleidsprogramma vastgesteld door het college.

Verantwoording participatie Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst

1. Waarom hebben we geparticipeerd.

Doel van het participatieproces was het ophalen van informatie uit de samenleving. We wilden zowel van stakeholders als van inwoners weten hoe zij mobiliteit op dit moment ervaren in de gemeente. En wat zij graag verbeterd zien.
Ook intern hebben we geparticipeerd door beleidsuitgangspunten op te halen van andere beleidsterreinen die raakvlakken hebben met mobiliteit.

Deze input hebben we gebruikt voor het opstellen van een kader- en ambitiedocument op basis waarvan het uiteindelijke beleidsprogramma tot stand is gekomen.

Daarnaast hebben we ook geparticipeerd toen het concept beleidsprogramma klaar was. Collega's, stakeholders en inwoners hebben de mogelijkheid gekregen om een reactie of zienswijze kenbaar te maken.

2. Waarover hebben we geparticipeerd.

Er kon input gegeven worden over alle onderwerpen die in het beleidsprogramma zijn opgenomen, zoals verkeersveiligheid, fietsen, openbaar vervoer, autobereikbaarheid, enz. Het was niet de bedoeling om in te gaan op specifieke locaties. Wanneer dit wel aan de orde werd gebracht dan hebben we geadviseerd een melding te doen bij de gemeente zodat we er naar kunnen kijken.

3. Welke ruimte voor inbreng hebben inwoners en stakeholders gehad?

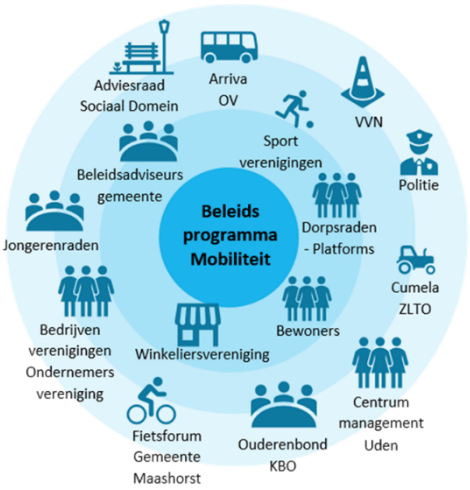
De inwoners hebben we geraadpleegd middels een enquête.
Met stakeholders is een bijeenkomst georganiseerd waarin hen gevraagd werd te adviseren wat er vanuit hun perspectief in het beleidsprogramma moest worden opgenomen.

4. Wie hebben we bij de participatie betrokken?

Intern zijn de volgende vakgebieden / medewerkers betrokken:
Participatie, Civiel, Duurzaamheid, Planologie, Economie, Centrummanager, Strategisch adviseur ruimte, Gebiedsregiseur, Mobiliteit, Wegbeheer, Communicatie en Sport.

Extern hebben de volgende partijen mee geparticipeerd:
Inwoners, Fiets Forum gemeente Maashorst, Cumela, politie, Connexion, Adviesraad Sociaal Domein, Initiatief Zeeland, Uden Oost, Billy Bird en Centrummanagement Uden.

De volgende partijen zijn benaderd om mee te participeren, maar hebben daarvan geen gebruik gemaakt:
Veilig Verkeer Nederland, Arriva, KBO, ZLTO, jongerenraad Volkel, jongerenraad Odiliapeel, dorpsraad Reek, dorpsraad Schaijk, Uden Buiten, Peels Platform, dorpsraad Volkel, alle scholen, en sportverenigingen, Ondernemend Reek, MKB Schaijk Reek en OVO Odiliapeel.

5. Welke vormen van participatie hebben we gebruikt?

Met alle betrokken collega's (intern) is een ambitiesessie gehouden om input op te halen. Het 1ste concept is aan de betrokken collega's voorgelegd met de vraag om eventuele op- en aanmerkingen kenbaar te maken. Daarop zijn er nog met diverse collega's individuele gesprekken gevoerd.
Ook is er in diverse teams (Civiele Techniek, Planvorming & Ontwerp, Economie en Gebiedsontwikkeling, Klimaat en Energie en Groene Leefomgeving) een presentatie gehouden over het concept-beleidsprogramma. Degene die dat wenselijk vonden konden een individuele afspraak inplannen met de projectleider om in gesprek te gaan over de inhoud.

Inwoners zijn bevraagd middels een schriftelijke enquête.

Voor de externe stakeholders is in het begin van het proces een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd. Ook zijn er diverse individuele gesprekken gevoerd, met name nadat het concept-beleidsprogramma klaar was.
Voor alle ondernemersverenigingen is nog een bijeenkomst georganiseerd over het concept-beleidsprogramma, omdat zij zich onvoldoende betrokken voelden.

Naast de wettelijke zienswijzeprocedure hebben we Maashorstaanhetwoord.nl gebruikt om inwoners, maar ook stakeholders op een laagdrempelige manier te laten reageren op het concept-beleidsprogramma.

6. Wat was de opbrengst van het participatieproces?

De opbrengsten van de ambitiesessie, de stakeholdersbijeenkomst en de enquête onder inwoners zijn opgenomen in een kader- en ambitiedocument. Dit document is als bijlage 1 opgenomen in het Beleidsprogramma Mobiliteit.

De zienswijzen en reacties op het concept-beleidsprogramma zijn opgenomen in de Nota van Zienswijzen en Reacties.

7. Wat is er met de opbrengst van het participatieproces gedaan?

In de Nota van Zienswijzen en Reacties is aangegeven wat er is gedaan met alle ingekomen zienswijzen en reacties.

De opbrengsten van de ambitiesessie, de stakeholdersbijeenkomst en de enquête zijn gebruikt bij het opstellen van het beleidsprogramma. Het is echter niet exact aan te geven waar wel of niet iets mee gedaan is.

8. Op welke manieren zijn de verwachtingen gemanaged naar de inwoners en stakeholders?

Inwoners hebben we gevraagd input te leveren middels een schriftelijke enquête. Hierin zijn geen verwachtingen geschept over eventuele terugkoppeling. De enquêtes waren anoniem, waardoor geen individuele terugkoppeling over het concept-beleidsprogramma mogelijk was. Daarom hebben we inwoners via diverse publicaties op verschillende momenten geïnformeerd over de ter inzage legging van het beleidsprogramma. Hierbij hebben we hen uitgenodigd een zienswijze of reactie te geven. Om dit op een laagdrempelige manier te kunnen doen hebben we gebruik gemaakt van Maashorstaanhetwoord.nl

Alle stakeholders die aanwezig zijn geweest op de stakeholdersbijeenkomst hebben we geïnformeerd over de ter inzage legging van het beleidsprogramma. Daarbij hebben we hen uitgenodigd een eventuele reactie te geven. Met een aantal hebben we een individuele afspraak gemaakt om het concept-beleidsprogramma door te nemen.

De ondernemersverenigingen hebben we op het laatst nog uitgenodigd voor een bijeenkomst, omdat diverse ondernemersverenigingen te kennen hadden gegeven onvoldoende betrokken te zijn geweest. Op deze manier hebben we de ondernemersverenigingen alsnog de kans gegeven hun reactie op het concept-beleidsprogramma kenbaar te maken.

Technische vraag

Zaaknr.: 40272-2025

Technische vraag aan: Team Civiele Techniek

Onderwerp: Beleidsprogramma Mobiliteit

Vraag:
In de bijlage 1 op blz. 16 van het rapport Megaborn gaat het over fietspaden.

1. Waarom is in dit hoofdstuk niet meegenomen het fietspad van Zeeland, door het natuurgebied de Maashorst, naar Nistelrode?

Dit betreft de Weversweg vanuit Zeeland. De Udensedreef van Uden, door het natuurgebied, naar Schaijk is hier wel opgenomen.

Ondertekening:

Datum indiening	:	10-6-2025
Fractie	:	UdenPlusLanderd
Naam indiener	:	Harry van Tiel
iBabs ID nr	:	175

Antwoord op technische vraag

Antwoord door: Team Civiele Techniek
Datum: 12-6-2025
Vraag: In de bijlage 1 op blz. 16 van het rapport Megaborn gaat het over fietspaden. 1. Waarom is in dit hoofdstuk niet meegenomen het fietspad van Zeeland, door het natuurgebied de Maashorst, naar Nistelrode? Dit betreft de Weversweg vanuit Zeeland. De Udensedreef van Uden, door het natuurgebied, naar Schaijk is hier wel opgenomen. Antwoord: De Weverseweg is als (recreatieve) fietsroute opgenomen op de kaart op blz.16. Dit is aangepast naar aanleiding van de raadsinformatieavond op 13 maart.

Technische vraag

Zaaknr.: 40272/2025

Technische vraag aan: Team Civiele Techniek

Onderwerp: Beleidsprogramma Mobiliteit

In de afgelopen Commissie Ruimte, Economie en Financiën van 19 juni 2025 heeft de portefeuillehouder een kortlopende toezegging gedaan over het onderwerp overdekte fietsenstalling in relatie tot het bouwblok (zie commissie REF 19 juni ’25 vanaf minuut 2:28:00).

Vraag:

1. Hoe zit dit in elkaar en kun je dat uitzonderen?

Ondertekening:

Datum indiening	:	26-6-2025
Fractie	:	CDA
Naam indiener	:	Bern Derks
iBabs ID nr	:	188

Antwoord op technische vraag

Antwoord door: Team Civiele Techniek
Datum: 25-6-2025

In de afgelopen Commissie Ruimte, Economie en Financiën van 19 juni 2025 heeft de portefeuillehouder een kortlopende toezegging gedaan over het onderwerp overdekte fietsenstalling in relatie tot het bouwblok (zie commissie REF 19 juni ’25 vanaf minuut 2:28:00).

Vraag:

1. Hoe zit dit in elkaar en kun je dat uitzonderen?

Antwoord:
Een fietsenstalling bij een bedrijfsgebouw kan vergunningsvrij buiten het bouwvlak gerealiseerd worden als er voldaan wordt aan de vereisten uit artikel 22.36 bruidsschat (hoofdstuk 22 omgevingsplan). Vergunningsvrij bouwen kan alleen gerealiseerd worden in het achtererfgebied van een hoofdgebouw.

De oppervlakte van deze fietsenstalling telt mee in de totale oppervlakte van bijbehorende bouwwerken. Volgens dit artikel mag dat maar een bepaald percentage van het bebouwingsgebied zijn.
Het heeft dus wel degelijk invloed op de maximale bebouwingsmogelijkheden van bijbehorende bouwwerken op het perceel, maar kan vergunningsvrij dus buiten het bouwblok.

Indien de fietsenstalling niet vergunningsvrij gerealiseerd kan worden moet er voldaan worden aan de regels uit het omgevingsplan. Dan kan een fietsenstalling nooit voor de voorgevel van een hoofdgebouw geplaatst worden.
Ook telt de oppervlakte van de fietsenstalling mee in de rekensom van de maximale hoeveelheid bebouwing op het perceel. In de meeste bestemmingsplannen is een maximaal bebouwingspercentage voorgeschreven. De fietsenstalling moet binnen het bouwblok gerealiseerd worden (in de meeste bestemmingsplannen is het gehele perceel als bouwblok aangewezen).
Echter, als hier goede redenen voor zijn (stedenbouwkundig en verkeerskundig) kunnen wij afwijken van het bestemmingsplan en een fietsenstalling buiten het bouwblok toestaan.

(SUB)AMENDEMENT
40272-2025

Artikel 50 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.e Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen beleidsprogramma mobiliteit

Onderwerp: Fietsenstallingen niet meetellen voor bouwblok

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025;

constaterende dat:
- steeds meer bedrijven in de gemeente hun werknemers stimuleren om met de fiets naar het werk te komen, ter bevordering van een gezondere levensstijl en duurzame mobiliteit;
- bedrijven hierin investeren door het realiseren van overdekte fietsenstallingen met oplaadmogelijkheden;
- op dit moment de oppervlakte van dergelijke stallingen wordt meegerekend in het totaal aantal bebouwde meters van het bouwblok;
- hierdoor minder ruimte overblijft voor werkruimten binnen de bouwbestemming;

overwegende dat:
- het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst gericht is op het stimuleren van duurzaam vervoer, waaronder fietsen;
- het onwenselijk is dat bedrijven die bijdragen aan dit beleid worden beperkt in hun ruimtegebruik;
- een aanpassing van de regelgeving nodig is om deze initiatieven te ondersteunen;

besluit tot wijziging:

beslispunt 1 te vervangen door het volgende beslispunt:

De volgende wensen kenbaar te maken ten aanzien van het voorgenomen besluit van het College om het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst vast te stellen:
- **de wens dat het college reguleert of, voor zover de raad daartoe bevoegd is, de raad voorstelt dat overdekte fietsenstallingen die ten dienste staan van het stimuleren van fietsgebruik door werknemers, niet worden meegerekend in de bebouwde oppervlakte van het bouwblok;**
- **de wens dat het college deze aanpassing betrekt bij de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma Mobiliteit en/of andere relevante ruimtelijke kaders;**
- **de wens dat het college de raad hierover schriftelijk informeert voorafgaande aan de vaststelling van het uitvoeringsprogramma Mobiliteit.**

Ondertekening:

(SUB)AMENDEMENT
40272-2025

Artikel 50 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Indiener:	Jürgen Minten	**fractie:**	CDA

Dit (sub)amendement is **aangenomen/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

(SUB)AMENDEMENT
Zaaknr. 40272-2025

Artikel 50 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.e Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen beleidsprogramma mobiliteit

Onderwerp: Waarborgen kwaliteit en prioriteit Wmo-vervoer bij integratie met Bravoflex

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025;

constaterende dat:
- in het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst als ambitie voor vervoerswijzen staat het inzetten op flexibel openbaar vervoer van Bravoflex;
- Bravoflex volgens het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst vanaf 2026 beschikbaar is;
- tijdens de Regionale raadsleden bijeenkomst van de Regio Noordoost Brabant van 26 maart 2025 is toegelicht dat Bravoflex gebruik zal gaan maken van de diensten van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV);
- dit betekent dat ritten van het Wmo-vervoer gedeeld zullen worden met de flexvervoer-ritten van Bravoflex;

overwegende dat:
- het Wmo-vervoer van de GR-KCV een cruciale voorziening is voor mensen die afhankelijk zijn van dit vervoer voor hun dagelijkse mobiliteit en deelname aan de maatschappij;
- een gedeelde inzet van vervoersmiddelen niet mag leiden tot een verslechtering van de betrouwbaarheid, bereikbaarheid of punctualiteit van het Wmo-vervoer;
- het essentieel is dat Wmo-gebruikers niet de dupe worden van een integratie met flexibele OV-diensten;

besluit tot wijziging:

beslispunt 1 te vervangen door het volgende beslispunt:

De volgende wensen kenbaar te maken ten aanzien van het voorgenomen besluit van het College om het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst vast te stellen:
- **de wens dat het college er zorg voor draagt dat de kwaliteit van het Wmo-vervoer via GR-KCV volledig gewaarborgd blijft bij de inzet van deze vervoersmiddelen voor Bravoflex;**
- **de wens dat het college bij betrokken partijen (zoals de provincie Noord-Brabant en vervoersorganisaties) op aandringt dat ritten van GR-KCV te allen tijde prioriteit krijgen boven ritten van Bravoflex;**
- **de wens dat het college zorgdraagt voor overleg met gebruikersgroepen en belangenorganisaties om mogelijke knelpunten tijdig te signaleren en op te lossen;**
- **de wens dat het college de raad hierover vóór 1 januari 2026 schriftelijk informeert.**

Ondertekening:

(SUB)AMENDEMENT
Zaaknr. 40272-2025

Artikel 50 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Indiener:	Jürgen Minten	**fractie:**	CDA

Dit (sub)amendement is **aangenomen/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

(SUB)AMENDEMENT
Zaaknr. 40272-2025

Artikel 50 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.e Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen beleidsprogramma mobiliteit

Onderwerp: Haltevoorzieningen HOV-lijn Uden – Cuijk in Volkel en Odiliapeel

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025;

constaterende dat:
- in het raadsvoorstel Beleidsprogramma Mobiliteit (bijlage 2) de mogelijke realisatie van een Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-verbinding van Uden naar Cuijk en Boxmeer staat;
- de komst van een HOV-lijn naar verwachting zal leiden tot het vervallen van de bestaande reguliere lijndienst (lijn 91);
- deze lijndienst op dit moment een belangrijke verbinding vormt voor inwoners van Volkel en Odiliapeel;

overwegende dat:
- goede bereikbaarheid van alle kernen binnen de gemeente Maashorst essentieel is voor leefbaarheid, mobiliteit en sociale verbinding;
- een HOV-verbinding een verbetering kan zijn, mits deze ook daadwerkelijk aansluit op de behoeften van inwoners de gemeente Maashorst;
- het essentieel is dat de dorpen Volkel en Odiliapeel ook in de toekomst toegang houden tot openbaar vervoer op korte afstand;

besluit tot wijziging:

beslispunt 1 te vervangen door het volgende beslispunt:

De volgende wensen kenbaar te maken ten aanzien van het voorgenomen besluit van het College om het Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst vast te stellen:
- **de wens dat het college er bij de verdere uitwerking van de HOV-verbinding van Uden naar Cuijk en Boxmeer op toeziet dat deze verbinding haltevoorzieningen bevat in (de directe nabijheid van) Volkel en Odiliapeel;**
- **de wens dat het college dit nadrukkelijk onder de aandacht brengt bij de provincie Noord-Brabant en andere betrokken partijen bij de ontwikkeling van de HOV-lijn;**
- **de wens dat het college zich inzet voor behoud van een goede OV-verbinding voor Volkel en Odiliapeel, ook indien lijn 91 komt te vervallen;**
- **de wens dat het college de raad hierover tijdig schriftelijk informeert.**

Ondertekening:

(SUB)AMENDEMENT
Zaaknr. 40272-2025

Artikel 50 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Indiener:	Jürgen Minten	**fractie:**	CDA

Dit (sub)amendement is **aangenomen/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

MOTIE

Zaaknr. 40272-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.e Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen Beleidsprogramma Mobiliteit

Onderwerp: Een autovrije Markt: voor een groener, leefbaarder en aantrekkelijk centrum

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

constaterende dat:
- in het *Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst* (concept 21 maart 2025, p. 29–30) wordt het centrumgebied van Uden aangeduid als kansrijk voor herinrichting, vergroening en het versterken van de verblijfskwaliteit;
- het beleidsprogramma inzet op het STOMP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility as a Service, Personenauto), waarmee de voetganger, fietser en het OV voorrang krijgen in ruimtelijke keuzes;
- de Markt in Uden op dit moment vrijwel volledig is ingericht als parkeerterrein, terwijl deze ruimte zich juist uitstekend leent voor verblijf, ontmoeting, horeca, cultuur en evenementen - mede vanwege de ligging te midden van horeca, het theater, en het winkelcentrum;
- er in de directe omgeving van de Markt diverse parkeervoorzieningen aanwezig zijn, waardoor de bereikbaarheid van het centrum geborgd blijft als de Markt opnieuw wordt ingericht zonder autoparkeerfunctie;
- de Centrumvisie 2021, onderbouwd met adviesrapporten, stelt dat de Markt zich leent voor transformatie van ‘place to buy naar place to be’, waarbij - in lijn met de vijf strategische uitgangspunten: een economisch vitaal, groen, levendig en toegankelijk, herkenbaar centrum - de toekomst van de Markt expliciet aan bod kwam en het parkeren daarbij ter discussie werd gesteld;

overwegende dat:
- een autovrije inrichting van de Markt kan bijdragen aan een aantrekkelijker, groener en leefbaarder centrumgebied, passend bij de ambities van de gemeente op het gebied van duurzaamheid, gezondheid, mobiliteit en verblijfskwaliteit;
- andere gemeenten zoals Nijmegen, 's-Hertogenbosch en Haarlem positieve ervaringen hebben opgedaan met autovrije (markt)pleinen, met voordelen voor voetgangers, ondernemers en bezoekers;
- de zorgen van ondernemers over bereikbaarheid serieus genomen moeten worden, maar een autovrije Markt niet per definitie ten koste hoeft te gaan van hun belangen, mits goed onderzocht en gefaciliteerd;

draagt op aan het college van burgemeester en wethouders om:
1. **te onderzoeken wat de randvoorwaarden, mogelijkheden en effecten zijn van het autovrij maken van de Markt in Uden;**
2. **in dit onderzoek ten minste de volgende aspecten te betrekken:**
   - **de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het centrum voor bezoekers, minder mobiele personen en hulpdiensten;**
   - **de beschikbaarheid en benutting van omliggende parkeervoorzieningen;**
   - **de logistieke impact voor ondernemers en marktkooplieden;**

MOTIE

Zaaknr. 40272-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

- **de ruimtelijke kansen voor vergroening, verblijfskwaliteit, cultuur en ontmoeting;**
- **mogelijkheden voor een herinrichting van de Markt als aantrekkelijk verblijfsgebied, met aandacht voor vergroening, zitgelegenheid, ruimte voor ontmoeting, kleinschalige evenementen en goede aansluiting op het omliggende winkel- en horecagebied;**
- **de maatschappelijke en economische effecten voor ondernemers en het centrum als geheel;**
- **de relevante gemeentelijke beleidsdocumenten, uitvoeringsprogramma's, visies en eerder opgestelde onderzoeken die van toepassing zijn op mobiliteit, centrumontwikkeling en leefbaarheid, waaronder de Centrumvisie Uden (2019–2021), de Omgevingsvisie (2024) en het Beleidsprogramma Mobiliteit (2025);**

3. **de kosten van dit onderzoek op te vangen binnen de bestaande budgetten en reguliere middelen;**
4. **de gemeenteraad zo mogelijk uiterlijk 1 maart 2026 te voorzien van een rapport met bevindingen en een gefundeerd advies;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Cock de Jong	**fractie**	PRO
Indiener	Genoveef Lukassen	**fractie**	GroenLinks

Deze motie is **aangenomen/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

mr. N.E. Gradisen

MOTIE
Zaaknr. 40272-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 8.e Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen Beleidsprogramma Mobiliteit

Onderwerp: Onderzoek naar parkeergarage Nieuwe Markt in Uden

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

constaterende dat:
- het *Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst* inzet op het verminderen van autoverkeer in het centrum van Uden en het bevorderen van duurzame bereikbaarheid;
- op de Nieuwe Markt in Uden momenteel een groot bovengronds parkeerterrein ligt waarbij mogelijkheden zijn voor ondergrondse parkeergarage, of een bovengrondse parkeergarage;
- er in de gemeente Maashorst sprake is van een grote woningnood, met name voor jongeren, starters en ouderen;
- in het gebied Kastanjeweg-Oost, vanaf de rotonde bij het busstation tot aan de hoek van het voormalige Van Donzel-gebouw, stevige ambities moeten liggen ten aanzien van woningbouw;
- veel woningbouwprojecten in en rond het centrum van Uden stagneren vanwege een gebrek aan parkeervoorzieningen;

overwegende dat:
- de ontwikkeling van een centrale, ondergrondse parkeervoorziening op de Nieuwe Markt de parkeerdruk in het centrum structureel kan verlichten;
- in de Woondeal regio Noordoost-Brabant is afgesproken dat gemeenten zich inspannen voor betaalbare woningen, in het bijzonder voor starters en senioren;
- een parkeergarage op of onder de Nieuwe Markt het mogelijk maakt andere parkeervoorzieningen te heroverwegen (bijvoorbeeld de Markt);
- deze ontwikkeling aansluit bij de in 2021 vastgestelde Centrumvisie Uden, waarin het centrum wordt gepositioneerd als een levendige en klimaatvriendelijke verblijfsplek, met meer ruimte voor voetgangers, groen en evenementen;
- de plannen ook passen binnen het *Beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst*, vanwege de inzet op het verminderen van autoverkeer in het centrum en het bevorderen van duurzame bereikbaarheid;
- draagvlak bij bewoners, ondernemers en organisatoren essentieel is voor een succesvolle gebiedsontwikkeling;

verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:
1. **te onderzoeken of het mogelijk en haalbaar is om het parkeerterrein op de Nieuwe Markt in Uden te transformeren tot een ruime parkeergarage (boven- of ondergronds);**
2. **in dat onderzoek expliciet mee te nemen:**
   - **de parkeerbehoefte van het centrum van Uden, zowel nu als in de toekomst;**
   - **de verwachte woningbouwopgave in het gebied Kastanjeweg-Oost en omliggende locaties;**

MOTIE
Zaaknr. 40272-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

- **de bijdrage die deze ontwikkeling kan leveren aan de realisatie van de ambities uit de Woondeal, met nadruk op betaalbare woningen voor starters en senioren;**
- **de mogelijkheden voor gefaseerde realisatie of alternatieve scenario's (zoals gedeeltelijke ondergrondse bebouwing of gecombineerde functies);**
- **wat de effecten zijn op naburige openbare parkeergelegenheden en in het bijzonder de parkeergelegenheid op de Markt;**
- **een brede verkenning van mogelijke financiële dekking, waaronder:**
  - **opbrengsten uit woningbouw en grondexploitatie;**
  - **inkomsten uit parkeerexploitatie (abonnementen, betaald parkeren);**
  - **publiek-private samenwerking met ontwikkelaars of centrumondernemers;**
  - **bijdragen vanuit provincie of rijk (bijv. woningbouwimpuls, mobiliteitsfondsen, klimaatadaptatie);**
- **de betrokkenheid van belanghebbenden zoals centrumondernemers, bewoners en organisatoren bij het uitwerken van de plannen;**

3. **de kosten van dit onderzoek op te vangen binnen de bestaande budgetten en reguliere middelen;**
4. **de gemeenteraad vóór het tweede kwartaal van 2026 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek;**

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Ali Akdeniz	**fractie**	Jong Maashorst

Deze motie is **aangenomen/verworpen** in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

MOTIE
Zaaknummer 58571-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Agendapunt: 9. Motie vreemd aan de orde van de dag – Textielinzameling door Stichting Caritas

Onderwerp: Textielinzameling door Stichting Caritas

De raad van de gemeente Maashorst in vergadering bijeen op 26 juni 2025,

gehoord:
- de bijdrage van Stichting Caritas tijdens de inspreekavond op 4 juni 2025;
- de beantwoording van de vragen over Stichting Caritas door de portefeuillehouder bij de rondvraag tijdens de commissievergadering Ruimte, Economie en Financiën van 19 juni 2025;

gelezen:
- de raadsinformatiebrief over textielinzameling in Maashorst van 3 juni 2025;
- de beantwoording van de schriftelijke vragen over de Situatie Caritas Uden en impact op sociale minima van 3 juni 2025;
- de beantwoording van technische vragen over de Textielinzameling in Maashorst van 18 juni 2025;

overwegende dat:
- Stichting Caritas al vanaf 2013 een vergunning heeft om in Uden herbruikbaar textiel in te zamelen met textielcontainers (inzamelvergunning);
- de stichting met ingezamelde kleding jaarlijks ongeveer 150 gezinnen in Maashorst ondersteunt, behorend tot de sociale minima;
- deze ondersteuning een waardevolle bijdrage levert aan het tegengaan van armoede, sociaal isolement en het bevorderen van hergebruik en duurzaamheid;
- de textielinzameling in de gemeente Maashorst verandert, waardoor Caritas niet (zomaar) meer textiel kan inzamelen met textielcontainers;
- Caritas heeft aangegeven dat het beëindigen van de containerinzameling het voortbestaan van de organisatie en haar hulpactiviteiten ernstig bedreigt;
- dit een fundamenteel andere werkwijze en aanpassing van het bestaansmodel van Caritas vraagt;
- het college onder andere kan overwegen om de inzamelvergunning nog een jaar te verlengen om de stichting hiervoor meer tijd te geven;

roept het college van burgemeester en wethouders op om:
1. **in overleg met Stichting Caritas te verkennen welke vormen van ondersteuning nodig en mogelijk zijn om de hulp aan kwetsbare inwoners ook na 1 januari 2026 voort te zetten, en deze ondersteuning aan Caritas te geven;**
2. **hierbij expliciet te overwegen de inzamelvergunning nog met 1 jaar te verlengen;**
3. **de gemeenteraad voor 1 september 2025 te informeren op welke wijze het college Caritas de nodige ondersteuning biedt;**

MOTIE
Zaaknummer 58571-2025

Artikel 51 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Niek Bongaerts	**fractie**	CDA
Indiener	Cock de Jong	**fractie**	PRO
Indiener	Genoveef Lukassen	**fractie**	GroenLinks
Mede-indiener	Harry van Tiel	**fractie**	UdenPlusLanderd
Mede-indiener	Werner Snoeks	**fractie**	SP
Mede-indiener	Ben Maathuis	**fractie**	Voor de Dorpen / Maashorst Vooruit
Mede-indiener	Karin Francken	**fractie**	VVD
Mede-indiener	Mike de Ridder	**fractie**	Gewoon Uden
Mede-indiener	Ellen Troost	**fractie**	Jong Maashorst

Deze motie is **aangenomen**/~~verworpen~~ in de raadsvergadering van 26 juni 2025

de griffier,

N.E. Gradisen

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 69246-2024 /

Auteur	:	Hiltja Hoff
Domein	:	Ruimte
Team	:	Groene leefomgeving
E-mail	:	Hiltja.Hoff@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	J.P.A. van den Heuvel

Aan de leden van de gemeenteraad van Maashorst.

Onderwerp
Textielinzameling in Maashorst

Kennisnemen van
De regelgeving rondom textiel en de gevolgen voor de textielinzameling in Maashorst.

Inleiding
Per 1 januari 2026 verandert de manier waarop de gemeente Maashorst textiel inzamelt. Deze verandering is geen gevolg van nieuw gemeentelijk afvalbeleid, maar vloeit voort uit gewijzigde landelijke wetgeving. De wetgeving rondom de textielinzameling houdt het volgende in:

a) Een wettelijke plicht om afgedankt textiel gescheiden in te zamelen (Wet milieubeheer).
b) Producenten zijn sinds 1 juli 2023 verantwoordelijk voor de hele levenscyclus van hun producten, inclusief de afvalfase (Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV)). Ondanks deze producentenverantwoordelijkheid blijft de zorgplicht voor de inzameling bij de gemeenten liggen. Met de UPV worden gemeenten verplicht om textiel gescheiden in te zamelen en regie daarop te voeren. Net zoals ze dat al lange tijd doen voor glas, GFT+E enzovoort.
c) Rechtspraak heeft aangegeven dat het inzamelen van textiel in textielcontainers onder de afvalwetgeving valt. Niet alleen herdraagbare kleding komt terecht in de textielcontainers, maar ook onbruikbare kleding, huishoudtextiel en afval.
d) Direct herdraagbare kleding dat bij ontvangst wordt gecontroleerd op herdraagbaarheid is geen afval en valt niet onder de wet milieubeheer en de UPV.
e) Het inzamelen en verwerken van afgedankt textiel is een overheidsopdracht, en vertegenwoordigt een dusdanige waarde dat de aanbestedingsregels van toepassing zijn.

In Maashorst is het inzamelen van textiel ooit gestart als het inzamelen van herdraagbare kleding voor goede doelen en gegund aan de charitatieve organisaties Caritas en Uden Wereldwijd en later ook aan het Kringloopbedrijf Oss.

In Maashorst zijn verschillende particuliere initiatieven waar inwoners tweedehands kleding kunnen kopen tegen een lagere prijs, zoals ViaVia, de kringloopwinkel en diverse tweedehands kledingwinkels. Twee van deze initiatieven (ViaVia en Caritas) bieden daarnaast gratis kleding aan minima. Dergelijke particuliere organisaties genereren hun inkomsten uit giften en de verkoop van kleding.
Maashorst voert de wettelijke taken uit die gericht zijn op de ondersteuning van inwoners met een laag inkomen. Kledingbanken of ontwikkelingshulp zijn geen wettelijke taken, en worden in Nederland verzorgd door particuliere initiatieven.

Omdat textielinzameling onder de afvalwetgeving valt en waarde vertegenwoordigt, is de gemeente verplicht dit via een openbare aanbesteding te regelen. Alle organisaties die aan de wettelijke eisen voldoen, mogen meedingen. In sommige gemeenten worden uitzonderingen worden gemaakt voor organisaties die onder de regels voor sociale werkvoorziening vallen (waar minimaal 30% van de medewerkers mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn). Stichting Caritas en Uden Wereldwijd zijn vrijwilligersorganisaties en vallen niet onder deze categorie.
Het college wilde de kledingbank ondersteunen door kleding beschikbaar te stellen voor minima. Mogelijkheden hiervoor zijn één kledingcontainer rechtstreeks toe te wijzen aan de kledingbank (maximale hoeveelheid zonder aanbesteding). Of in de aanbesteding op te nemen dat de nieuwe inzamelaar een hoeveelheid bruikbare kleding aan de kledingbank zou kunnen afstaan.
Caritas heeft besloten hier geen gebruik van te maken en zelfstandig verder te gaan. De organisatie kiest ervoor om alleen nog kleding in te zamelen op haar eigen locatie.

Kernboodschap
Met de wettelijke plicht om textiel gescheiden in te zamelen, dat textielcontainers onder de afvalwetgeving vallen, en dat het inzamelen en verwerken van textiel aanbesteed moet worden, neemt de gemeente de verantwoordelijkheid voor de textielinzameling op zich en gaat zij deze via een aanbestedingsprocedure contracteren.
In de aanbesteding gaat de gemeente sturen op efficiëntie, duurzaamheid en kwaliteit, zodat we het scheiden van textiel nog verder verbeteren en meer (bruikbaar, oud en versleten) kunnen hergebruiken of recyclen. Uit analyse van het restafval blijkt dat er nog textiel bij het restafval wordt weggegooid.

De textielinzameling en verwerking besteden we in 2025 aan, zodat per 1 januari 2026 het inzamelen van textiel in textielcontainers voortgezet kan worden.
Het houdt ook in dat vanaf 1 januari 2026 zowel de kosten als de opbrengsten van de textielinzameling voor rekening van de gemeente komen. De verwachting is dat de textielopbrengsten net niet de kosten zullen compenseren. Maar het netto saldo is afhankelijk van de aanbesteding. Het effect wordt gedekt uit de voorziening afval. Het college is bevoegd om structurele uitgaven te begroten als deze samenhangen met inkomsten van derden (Financiële verordening). In de eerstvolgende bestuursrapportage wordt het gemeld.

Het inzamelen van textiel door Caritas, Uden Wereldwijd en Kringloopbedrijf stopt hiermee eind 2025. Hoewel dit betekent dat zij een inkomstenbron of bron van kleding verliezen, hoeven hun goede doelen niet te stoppen. Ze ontvangen nu ook al op andere manieren geld of kleding (giften, inleveren van kleding) en kunnen ze nog andere initiatieven ontwikkelen. Daarnaast ligt het ook bij de inwoners zelf

om ervoor te kiezen geld of goede kleding te doneren aan de kledingbank of voor ontwikkelingshulp. In dit kader is Caritas onlangs gestart met een communicatiecampagne.

Communicatie
Caritas, Uden Wereldwijd en Kringloopbedrijf zijn vanaf begin 2024 geïnformeerd over de ontwikkelingen in regelgeving en waar de gemeente voor aan de lat staat. Onlangs zijn ze ingelicht over het besluit van het college om aan te besteden.

Vervolg.
De textielinzameling in 2025 aanbesteden en de huidige textielcontainers vervangen.

Bijlagen
nvt

Uden, 3 juni 2025
Burgemeester en wethouders van Maashorst
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken J.A. van der Pas

Schriftelijke vraag

Artikel 54 Reglement van orde voor de vergaderingen
en andere werkzaamheden van de Raad

Zaaknummer: 45001-2025

Schriftelijke vraag aan	☒ het college van burgemeester en wethouders	☐ de burgemeester

Onderwerp: Situatie Caritas Uden en impact op sociale minima

Op 13 mei 2025 ontvingen wij als raad een brief van Stichting Caritas Uden. De stichting wijst daarin op de dreigende sluiting van haar kledingbank als gevolg van het beëindigen van zowel de inzamelvergunning per 1 januari 2026 als de beschikbaarheid van de locatie in de voormalige Pius-X kerk. De stichting stelt dat dit het gevolg is van gemeentelijk beleid en vreest voor negatieve gevolgen voor 132 gezinnen, waaronder 40 via de gemeente zelf aangemeld. Als CDA vinden wij het belangrijk dat de raad duidelijkheid krijgt over de situatie en de betrokken beleidsafwegingen, in het bijzonder vanwege de mogelijke impact op de sociale minima binnen onze gemeente. Daarom heeft CDA de volgende vragen.

1. Is het college bekend met de brief die Stichting Caritas Uden op 13 mei 2025 aan de gemeenteraad heeft gestuurd? Kan het college inhoudelijk reageren op de zorgen die daarin worden uitgesproken?
2. De stichting stelt dat de inzamelvergunning niet wordt verlengd in verband met het nieuwe afvalbeleid en dat de gemeente de textielopbrengsten zelf wil behouden. Klopt dit? Zo nee, wat is wél de overweging om de vergunning per 1 januari 2026 niet te verlengen?
3. Caritas verwijst in haar brief naar voorbeelden uit gemeenten zoals Oss en Meierijstad, waar langdurige afspraken zijn gemaakt met maatschappelijke organisaties over kledinginzameling buiten het reguliere afvalbeleid om. Kan het college toelichten hoe dit in Maashorst is geregeld, en in hoeverre vergelijkbare afspraken hier mogelijk zijn?
4. In de brief wordt gesteld dat er nog maar één kledingcontainer resteert. Klopt dat? Zo ja, hoe beoordeelt het college de gevolgen hiervan voor de kledingbank?
5. De stichting geeft aan dat zij niet meer terechtkan in de Pius-X kerk vanwege woningbouw. Cartias geeft aan dat de stichting alternatieve locaties heeft aangedragen, zoals het pand van Van Donzel en basisschool De Meent. Deze zouden door de gemeente zijn afgewezen. Klopt dit? Zo ja, waarom zijn deze afgewezen? Welke criteria worden daarbij gehanteerd?
6. Welke ondersteuning biedt of overweegt het college momenteel te bieden om Caritas te helpen bij het vinden van (tijdelijke) huisvesting?
7. Caritas stelt dat zonder kledinginzameling en locatie de kledingbank moet sluiten, met directe gevolgen voor 132 gezinnen die van deze hulp afhankelijk zijn. Hoe ziet het college de ondersteuning van deze inwoners, mocht Caritas haar activiteiten inderdaad moeten beëindigen?
8. Welke stappen onderneemt het college om samen met Caritas tot een tijdelijke oplossing te komen? En op welke wijze wordt de raad hierover geïnformeerd?

9. Welke stappen onderneemt het college om samen met Caritas tot een structurele oplossing te komen? En op welke wijze wordt de raad hierover geïnformeerd?

Ondertekening:

Datum indiening	:	23-5-2025
Fractie	:	CDA
Naam indiener	:	Niek Bongaerts
Einddatum	:	22-6-2025
iBabs ID nr.	:	131

Antwoord op schriftelijke vraag

Artikel 54 Reglement van orde voor de vergaderingen
en andere werkzaamheden van de Raad

Antwoord door: ☒ college van burgemeester en wethouders	☐ burgemeester
Datum: 3-6-2025	

Vraag 1:
Is het college bekend met de brief die Stichting Caritas Uden op 13 mei 2025 aan de gemeenteraad heeft gestuurd? Kan het college inhoudelijk reageren op de zorgen die daarin worden uitgesproken?

Antwoord:
Ja, het college is op de hoogte van de brief en de zorgen die leven bij Stichting Caritas. Hierover heeft de gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk, al meerdere keren gesprekken met Caritas gevoerd. Het laatste bestuurlijke overleg vond plaats op 6 maart 2025.

Vraag 2:
De stichting stelt dat de inzamelvergunning niet wordt verlengd in verband met het nieuwe afvalbeleid en dat de gemeente de textielopbrengsten zelf wil behouden. Klopt dit? Zo nee, wat is wél de overweging om de vergunning per 1 januari 2026 niet te verlengen?

Antwoord:
Nee, dat klopt niet. Het heeft niet te maken met nieuw afvalbeleid van de gemeente. De vergunning wordt niet verlengd vanwege nieuwe landelijke wetgeving rondom textielinzameling. Deze wetgeving heeft als doel om vervuiling en verspilling van textiel, zoals kleding, schoenen en beddengoed, te verminderen. Textiel die nu in textielcontainers belandt, wordt bestempeld als afval.

De gemeente gaat de afvalstroom beter regelen. Daarom stopt de huidige manier van inzamelen. We hebben met Stichting Caritas overlegd en meerdere opties aangeboden, zoals de kleding rechtstreeks te laten inleveren bij de stichting en daarnaast één textielcontainer in de gemeente te behouden. Er is ook de optie geboden om in de aanbesteding op te nemen dat de nieuwe inzamelpartij een bepaalde hoeveelheid bruikbare kleding aan Caritas kan overdragen ten behoeve van de kledingbank. Caritas heeft besloten geen gebruik te maken van deze twee mogelijkheden en gaat alleen nog kleding innemen op hun locatie.

De nieuwe manier van inzamelen brengt zowel kosten als opbrengsten met zich mee. Of er sprake is van hogere opbrengsten dan kosten vanaf 2026 is nog niet bekend. Als dit zo is, dan zullen opbrengsten worden ingezet om de afvallasten voor alle inwoners in Maashorst zo laag mogelijk te houden.

Vraag 3:
Caritas verwijst in haar brief naar voorbeelden uit gemeenten zoals Oss en Meierijstad, waar langdurige afspraken zijn gemaakt met maatschappelijke organisaties over kledinginzameling buiten het reguliere afvalbeleid om. Kan het college toelichten hoe dit in Maashorst is geregeld, en in hoeverre vergelijkbare afspraken hier mogelijk zijn?

Antwoord:

In sommige gemeenten, zoals Oss en Meierijstad, zijn afspraken gemaakt met organisaties die vallen onder de landelijke regels voor sociale werkvoorziening. Dit zijn organisaties waar minimaal 30% van de medewerkers mensen zijn met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals sociale werkplaatsen. In deze situatie mag een gemeente onderhands aanbesteden aan één partij. Stichting Caritas is een vrijwilligersorganisatie en valt niet onder deze categorie.

In Maashorst moet de inzameling nog worden aanbesteed. Alle partijen die aan de wettelijke eisen voldoen, kunnen meedingen.

Vraag 4:
In de brief wordt gesteld dat er nog maar één kledingcontainer resteert. Klopt dat? Zo ja, hoe beoordeelt het college de gevolgen hiervan voor de kledingbank?

Antwoord:
Voor de inzameling van textiel per 1 januari 2026 volgt nog een aanbesteding. Daarnaast mag een gemeente nog een beperkte hoeveelheid textiel buiten de aanbesteding en rechtstreeks (een-op-een) gunnen aan een stichting zoals Caritas. De toegestane hoeveelheid komt overeen met de inhoud van één textielcontainer op jaarbasis. De gemeente heeft deze optie met Caritas besproken.

Herdraagbare kleding inzamelen op een locatie waarbij direct gecontroleerd wordt op de kwaliteit van de kleding, valt buiten de afvalwetgeving. Het inzamelen op de locatie van Caritas en daarbij het persoonlijk in ontvangst nemen van kleding blijft toegestaan. Caritas heeft het college laten weten in te willen zetten op deze wijze van inzamelen en ook in te zetten op communicatie rondom de nieuwe werkwijze. Caritas heeft daarom ook het verzoek gedaan om de huidige containers z.s.m. te verwijderen.

Ervaringen elders, ook binnen onze gemeente, laten zien dat er met het inzamelen van herdraagbare kleding op locatie voldoende kleding kan worden ingezameld voor een kledingbank. De kledingbank uit Zeeland (bij ViaVia van Lokaal voor Lokaal Zeeland) heeft onlangs aangegeven daarmee zelfs inwoners uit een naburige gemeenten te kunnen bedienen.

Vraag 5:
De stichting geeft aan dat zij niet meer terechtkan in de Pius-X kerk vanwege woningbouw. Caritas geeft aan dat de stichting alternatieve locaties heeft aangedragen, zoals het pand van Van Donzel en basisschool De Meent. Deze zouden door de gemeente zijn afgewezen. Klopt dit? Zo ja, waarom zijn deze afgewezen? Welke criteria worden daarbij gehanteerd?

Antwoord:
Het klopt dat Caritas deze vraag heeft gesteld en dat de gemeente deze heeft afgewezen. Het door de gemeenteraad vastgestelde vastgoedbeleid is daarvoor het uitgangspunt. Er is onder andere gekeken naar de technische staat van het pand en het bestemmingsplan. De locatie van Van Donzel is technisch gezien niet in de juiste staat, waardoor het niet mogelijk is om deze te verhuren. Daarnaast is De Meent bestemd voor onderwijshuisvesting.

Het college heeft onlangs een partij met ruimteoverschot in contact gebracht met Caritas om te kijken of zij iets voor elkaar konden betekenen. We hebben vernomen dat de beschikbare ruimte te klein was voor Caritas. Verder hebben we de suggestie gedaan om eens bij ViaVia in Zeeland te kijken. Zij hebben ook een kledingbank, maar verkopen daarnaast tweedehandskleding waardoor zij inkomsten genereren die zij

inzetten voor andere initiatieven voor minima (de Deelplaats) en het betalen van de kosten voor huisvesting. Deze werkwijze zou mogelijk ook kansen kunnen bieden voor Caritas.

Vraag 6:
Welke ondersteuning biedt of overweegt het college momenteel te bieden om Caritas te helpen bij het vinden van (tijdelijke) huisvesting?

Antwoord:
De gemeente heeft op dit moment geen eigen panden beschikbaar, maar we blijven uiteraard alert op kansen binnen ons netwerk. Bij kansrijke huisvestingsmogelijkheden zullen we Caritas hierover direct informeren, zoals we eerder hebben gedaan.

Vraag 7:
Caritas stelt dat zonder kledinginzameling en locatie de kledingbank moet sluiten, met directe gevolgen voor 132 gezinnen die van deze hulp afhankelijk zijn. Hoe ziet het college de ondersteuning van deze inwoners, mocht Caritas haar activiteiten inderdaad moeten beëindigen?

Antwoord:
Het college vindt de kledingbank een waardevol initiatief in onze gemeente. Daarom zijn er verschillende opties met Caritas besproken, die bij kunnen dragen aan het in stand houden van de kledingbank. Wij hopen dat Caritas de kledingbank in een passende vorm kan voortzetten. Mocht Caritas besluiten de kledingbank te beëindigen, dan zal er gekeken worden of de inwoners die ondersteuning krijgen via de kledingbank van Caritas elders deze ondersteuning kunnen krijgen.

Vraag 8:
Welke stappen onderneemt het college om samen met Caritas tot een tijdelijke oplossing te komen? En op welke wijze wordt de raad hierover geïnformeerd?

Antwoord:
Het college heeft voor de inzameling van kleding gekeken naar structurele oplossingen zoals beschreven bij antwoord 2. Op het gebied van huisvesting zijn vrijwilligersorganisaties en stichtingen primair zelf verantwoordelijk voor het regelen van adequate huisvesting. Zoals bij vraag 6 beschreven blijven we uiteraard alert op kansen binnen ons netwerk (zowel structureel als tijdelijk van aard) en zullen we deze met Caritas delen wanneer deze zich voordoen. Verder is aan Caritas aangeboden om te helpen op het gebied van communicatie (bijv. bericht op gemeentepagina) bij het verstrekken van informatie over de nieuwe inzamelwijze.

Communicatie over veranderingen bij Caritas verloopt in eerste instantie via de stichting zelf. Indien er informatie vanuit het College gedeeld moet worden met de raad, zal dit via de gebruikelijke kanalen gebeuren.

Vraag 9:
Welke stappen onderneemt het college om samen met Caritas tot een structurele oplossing te komen? En op welke wijze wordt de raad hierover geïnformeerd?

Antwoord:
Zie antwoord 8.

Beste raadsleden,

Wij, Stichting Caritas, staan hier niet voor onszelf, maar staan hier voor de minderbedeelden in de gemeente Maashorst.

Allereerst willen we de politieke partijen bedanken die de afgelopen weken de tijd en moeite hebben genomen om te komen kijken naar onze kledingbank en hebben willen luisteren naar ons verhaal. Dat doet ons goed.

We vragen dringend uw aandacht voor de kledingbank van Stichting Caritas. Deze kledingbank dreigt binnenkort te verdwijnen omdat we onze inzamelvergunning en locatie kwijtraken.

De kledingbank ondersteunt jaarlijks ongeveer 150 gezinnen in Maashorst, dat zijn ongeveer 400 personen, met kleding, vrijkaartjes voor de Slabroekweek, een speelgoedactie met Sinterklaas, een supermarkt bon rondom kerst, shampoo én een Menstruatie uitgiftepunt.

Onze organisatie wordt ‘gerund’ door 30 professionele vrijwilligers. Ze doen dit geheel belangeloos met veel toewijding én voor de onderlinge sociale contacten.

Als de inzamelvergunning van de gemeente stopt hebben wij geen textiel meer, en betekent dit het einde van onze activiteiten. In het huidige voorstel van de gemeente staat dat we één kledingcontainer mogen behouden in plaats van de huidige 13. Hiervan kunnen we helaas geen kledingbank in stand houden.

Enkele feiten:

- Caritas zamelt jaarlijks ca. 100.000 kilo textiel in. Dit is voor 95% direct herdraagbare kleding voor de kledingbank, Roemenië en Oekraïne. Deze kleding is dus geen afval en valt niet onder de Wet Milieubeheer en de Upv.

- Ongeveer 30% van de aanmeldingen voor onze kledingbank komt vanuit de gemeente. Andere aanmeldingen komen vanuit Ons Welzijn, Stichting Leergeld, bewindvoerders en vluchtelingenwerk enz.

- Uit navraag bij ministeries blijkt dat we voldoen aan de regeling voor het inzamelen, dit omdat we een stichting zijn.

Stichting Caritas Uden | Piusplein 115, 5402 EA Uden | caritasuden@hotmail.com | www.caritasuden.nl

- Gemeente Meierijstad en Oss regelen dit via de Sociale Werkvoorziening. Gemeente Veldhoven heeft de kledinginzameling verleend aan Stichting Vekemans. Zij zien wél mogelijkheden om dit buiten de reguliere aanbesteding te houden.

- De werkwijze van ViaVia komt nagenoeg overeen met onze werkwijze. Deze stichting ontvangt jaarlijks een subsidie van de gemeente. Caritas werkt op dit moment nog zonder subsidie. Het enige verschil is dat Caritas de kleding zelf inzamelt sorteert en verdeelt onder de minima.

Caritas is ook op zoek naar een locatie.

In het vastgestelde vastgoedbeleid van de gemeente zien we dat zij het van groot belang vindt om het netwerk van maatschappelijke voorzieningen op peil te houden. Ook de huisvesting van niet commerciële en professionele vrijwilligersorganisaties wordt hierin benoemd.

Misschien wil de gemeente met deze achtergrond de locatie van de firma van Donzel, heroverwegen.

Laatste oproep aan de Raad:

- **95 % is herbruikbare kleding;**
- **30 vrijwilligers zijn actief en zorgen voor elkaar;**
- **400 inwoners helpen we jaarlijks met herdraagbare kleding, shampoo, linnengoed, speelgoed, supermarktbonnen en vele andere kleine zaken.**

Wij doen dan ook een dringend beroep op u: help ons het voortbestaan van Caritas te waarborgen. Niet alleen in het belang van onze stichting, maar vooral voor de mensen in Maashorst die direct afhankelijk zijn van onze hulp.

De inzet van vele vrijwilligers, de maatschappelijke waarde én de preventieve werking op gemeentelijke uitgaven maken dit een zaak van gezamenlijk belang.

Gemeenteraad durf je nek uit te steken en ondersteun Stichting Caritas én daarmee ook de minderbedeelden in Maashorst!

Wij danken u voor uw aandacht en luisterend oor.

Stichting Caritas Uden | Piusplein 115, 5402 EA Uden | caritasuden@hotmail.com | www.caritasuden.nl

Technische vraag

Zaaknr.: 69246-2024

Technische vraag aan domein/team: Ruimte/Groene leefomgeving

Onderwerp: Textielinzameling in Maashorst

Op 3 juni 2025 ontvingen we van het college de raadsinformatiebrief 'Textielinzameling in Maashorst'. Hierin staat dat de manier waarop de gemeente Maashorst textiel inzamelt per 1 januari 2026 wijzigt. Er wordt de suggestie gewekt dat deze wijziging zijn grondslag heeft in de plicht van de gemeente om textiel gescheiden in te zamelen en in het feit dat de rechtspraak heeft aangegeven dat het inzamelen van textiel met textielcontainers onder de afvalwetgeving valt. Echter, het inzicht dat de gemeente verplicht is om textiel gescheiden in te leveren, bestaat al heel lang.[1] Bovendien werd in de gemeente Uden in ieder geval al vanaf 6 november 2010 en in de gemeente Landerd in ieder geval al vanaf 29 oktober 2011 textiel afzonderlijk ingezameld.[2] Dat is dus niet nieuw. Verder blijkt al uit eerdere rechterlijke uitspraken uit 2003, 2006 en 2019 dat bij het inzamelen van textiel via textielcontainers sprake is van het inzamelen van afval.[3] Sterker nog: Caritas heeft al vanaf 2013 van de gemeente Uden en later de gemeente Maashorst een inzamelvergunning gekregen. Dat is een vergunning om huishoudelijke afvalstoffen (in dit geval textiel) in te zamelen. Dat het textiel dat Caritas met de textielcontainers inzamelt als afvalstof moet worden gezien, is dus ook geen nieuw inzicht.

Naar aanleiding hiervan hebben we de volgende vragen:

1. Waarom verandert nu juist per 1 januari 2026 de manier waarop de gemeente Maashorst textiel inzamelt?

2. Wat is de wettelijke grondslag om de manier waarop de gemeente Maashorst textiel inzamelt per 1 januari 2026 te wijzigen?

---

1 Zie bijvoorbeeld het antwoord op Kamervragen van 30 januari 2013 op https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2013D03295.

2 Artikel 3, eerste lid, van de toenmalige Afvalstoffenverordening gemeente Uden (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR51672) en Afvalstoffenverordening gemeente Landerd 2010 (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR82776/1).

3 Zie bijvoorbeeld https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RVS:2003:AO0366, https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RVS:2006:AV2954, https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RVS:2006:AZ1756 en https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RVS:2019:543.

Ondertekening:

Datum indiening	:	11-6-2025
Fractie	:	CDA
Naam indiener	:	Niek Bongaerts
iBabs ID nr.	:	178

Antwoord op technische vraag

Technische vraag aan domein/team: Ruimte /Groene Leefomgeving
Datum: 18-6-2025

1. Waarom verandert nu juist per 1 januari 2026 de manier waarop de gemeente Maashorst textiel inzamelt?

De gemeente heeft een wettelijke plicht om afgedankt textiel gescheiden in te zamelen (Wet milieubeheer). Zoals in de raadsinformatiebrief aangegeven is de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor textiel is op 1 juli 2023 ingevoerd en zijn producenten verantwoordelijk voor de hele levenscyclus van hun producten, inclusief de afvalfase. Ondanks deze producentenverantwoordelijkheid blijft de zorgplicht voor de inzameling bij de gemeenten liggen.
Met deze UPV worden gemeenten verplicht om textiel gescheiden in te zamelen en regie daarop te gaan voeren zoals al op andere afvalstromen (glas, verpakkingsafval PBD, etc).
Het hoofdlijnenakkoord, onderdeel van UPV-textiel, adviseert gemeenten om het inzamelen en verwerken van textiel te gunnen aan partijen die voldoen aan de erkenningsregeling (stelt eisen aan kwaliteit, veiligheid en milieu), en een transparante textieladministratie voeren (monitoring hoeveelheid ingenomen, opgeschoond, gesorteerd, hergebruikt en gerecycled).

De huidige organisaties zoals Caritas voldoen niet aan deze richtlijn en om die reden zijn we verplicht om het opnieuw aan te besteden.
Er is in 2024 bewust voor gekozen om de bestaande situatie éénmalig te verlengen tot 1 januari 2026. Dat had te maken met meerdere overwegingen:

- De bestaande vergunningen voor inzameling liepen tot 1 januari 2025. In plaats van abrupt over te gaan tot wijziging, is er gekozen voor een zorgvuldige overgangsperiode van één jaar om betrokken partijen de kans te geven zich voor te bereiden;
- De verlenging bood de gemeente de mogelijkheid om in 2025 een deugdelijke aanbestedingsprocedure voor te bereiden die recht doet aan de uitgangspunten van de UPV en de wettelijke vereisten.

Per 1 januari 2026 eindigt deze overgangsperiode, en kan de nieuwe, rechtmatige en transparant tot stand gekomen wijze van inzameling worden ingevoerd.

2. Wat is de wettelijke grondslag om de manier waarop de gemeente Maashorst textiel inzamelt per 1 januari 2026 te wijzigen?

Artikel 10.21 van Wet milieubeheer stelt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.
Het gescheiden inzamelen van textiel is opgenomen in het Nederlandse Besluit gescheiden inzameling en verwerking huishoudelijk afval, onderdeel van de Wet milieubeheer.
Dit besluit verplicht gemeenten om textiel apart in te zamelen, met als doel het bevorderen van hergebruik en recycling.
Het inzamelen en verwerken van textiel is een overheidsopdracht die volgens de Aanbestedingswet moet worden aanbesteed.

Technische vraag

Zaaknr.: 58853-2025

Technische vraag aan: Team Groene Leefomgeving

Onderwerp: Technische vragen over textielinzameling bij rondvraag

In de Commissie Ruimte, Economie en Financiën van 19 juni 2025 zijn 3 technische vragen gesteld waarvan de portefeuillehouder heeft toegezegd deze voor de raadsvergadering te beantwoorden (kortlopende toezegging).

Vraag 1 (CDA):
Het college stelt dat gescheiden textiel inzameling sinds 2023 verplicht is en dat daarom vergunningverlening na 2026 niet meer mogelijk zou zijn. Die verplichting is niet nieuw. Al in 2003 stond in het landelijk afval beheerplan. Toch zijn er sindsdien jarenlang vergunningen verleend aan maatschappelijke inzamelaars. De UPV veranderd dus niet fundamenteel. Waarom is er op 30 december alsnog een vergunning verleend? Als iets juridisch echt niet mag sinds 2003 (of 2023 volgens het UPV), dan zou het in 2024 ook niet gemogen hebben. Kan de vergunning dan ook niet nog eenmaal tijdelijk verleend worden, zodat Caritas zich kan aanpassen? Het hoofdlijnenakkoord Textiel 2025 is niet bindend voor gemeenten. Zij zijn geen partij in dit akkoord. In artikel 6, lid 1 staat dat de gemaakte afspraken gelden tot en met 31 december 2025 en scheppen in principe geen precedent voor toekomstige afspraken. Het betreft een adviserend document. Waarom wordt dit akkoord dan toch als harde randvoorwaarde gepresenteerd voor het beëindigen van de vergunningverlening?

Vraag 2 (GroenLinks):
Is het mogelijk de nieuwe aanbesteding voor textielinzameling in te zien?

Vraag 3 (PRO):
*Welke ondersteuning kunnen stichtingen en verenigingen krijgen op technisch, juridisch gebie*d?

Ondertekening:

Datum indiening	:	7-5-2025
Fractie	:	CDA, GroenLinks en PRO
Naam indiener	:	De heer Bongaerts, Mevrouw Lukassen en de heer de Jong
iBabs ID nr	:	189

Antwoord op technische vraag

Antwoord door: Team Groene Leefomgeving
Datum: 26-6-2025

Vraag 1 (CDA):
Het college stelt dat gescheiden textiel inzameling sinds 2023 verplicht is en dat daarom vergunningverlening na 2026 niet meer mogelijk zou zijn. Die verplichting is niet nieuw. Al in 2003 stond in het landelijk afval beheerplan. Toch zijn er sindsdien jarenlang vergunningen verleend aan maatschappelijke inzamelaars. De UPV veranderd dus niet fundamenteel. Waarom is er op 30 december alsnog een vergunning verleend? Als iets juridisch echt niet mag sinds 2003 (of 2023 volgens het UPV), dan zou het in 2024 ook niet gemogen hebben. Kan de vergunning dan ook niet nog eenmaal tijdelijk verleend worden, zodat Caritas zich kan aanpassen? Het hoofdlijnenakkoord Textiel 2025 is niet bindend voor gemeenten. Zij zijn geen partij in dit akkoord. In artikel 6, lid 1 staat dat de gemaakte afspraken gelden tot en met 31 december 2025 en scheppen in principe geen precedent voor toekomstige afspraken. Het betreft een adviserend document. Waarom wordt dit akkoord dan toch als harde randvoorwaarde gepresenteerd voor het beëindigen van de vergunningverlening?

Antwoord:
Zoals ook aangegeven in de RIB d.d. 03-06-2025 zijn producenten sinds 1 juli 2023 verantwoordelijk voor de hele levenscyclus van hun producten, inclusief de afvalfase (Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV)) Gemeenten zijn per 1 januari 2025 verplicht om textiel gescheiden in te zamelen (Gescheiden inzameling vanaf nu wettelijk verplicht - VANG Huishoudelijk afval). Het was al eerder een streven, gelet op het landelijk afval beheerplan, maar nu een verplichting. Gemeenten dienen textiel gescheiden in te zamelen en hier regie op te voeren, net als op andere afvalstromen (zoals glas, verpakkingsafval PBD). Inzameling van huishoudelijk afval dient doelmatig en efficiënt te gescheiden.

Zie ook Wet Milieubeheer en het Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen (wetten.nl - Regeling - Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen - BWBR0043736)

Het hoofdlijnenakkoord, onderdeel van de UPV-textiel, adviseert gemeenten om het inzamelen en verwerken van textiel te gunnen aan partijen die voldoen aan de erkenningsregeling. Doel van de erkenningsregeling is dat de kwaliteit, veiligheid en milieu van het hergebruik en recycling worden geborgd.

De gemeente staat aan de lat voor een doelmatige en efficiënte gescheiden inzameling van textiel. Daarbinnen zijn mogelijkheden voor Caritas die verkend kunnen worden.

Vraag 2 (GroenLinks):

Is het mogelijk de nieuwe aanbesteding voor textielinzameling in te zien?

Antwoord:
Enkel bij een Europese openbare aanbesteding zijn de aanbestedingsstukken zelf openbaar en kunnen worden ingezien via de aanbestedingsplatforms waarop deze zijn gepubliceerd (zoals TenderNed).
Dit betreft onder andere het bestek, de aanbestedingsleidraad en de bijbehorende documenten.
De inschrijvingen van marktpartijen (zoals de prijzen, plannen van aanpak en andere bedrijfsinformatie) zijn echter niet openbaar. Deze bevatten vertrouwelijke en concurrentiegevoelige informatie en worden daarom niet gedeeld met derden, in lijn met de geldende aanbestedingswetgeving en het belang van eerlijke mededinging.
Bij meervoudig onderhandse aanbestedingen zijn de documenten enkel openbaar voor de uitgenodigde partijen.
Gezien de waarde van de opdracht wordt de textielinzameling aanbesteed via een Europese openbare aanbestedingsprocedure.

Vraag 3 (PRO):
*Welke ondersteuning kunnen stichtingen en verenigingen krijgen op technisch, juridisch gebie*d?

Antwoord:
Formeel valt dit niet onder de kernverantwoordelijkheid van de gemeente. In dit geval wordt de vereniging beschouwd als een derde partij waarmee de gemeente samenwerkt. Het is dus aan de vereniging zelf om te zorgen voor eventuele ondersteuning of bijstand die zij nodig acht.

Dat neemt niet weg dat onze (participatie)adviseurs of andere medewerkers soms wel bereid zijn om verenigingen en stichtingen op weg te helpen bij vragen of onduidelijkheden, bijvoorbeeld richting subsidieaanvragen of vergunningstrajecten. Deze ondersteuning is adviserend en op vrijwillige basis, binnen de mogelijkheden van de organisatie.